Expositio Egidii Romani super libros Posteriorum Aristotelis cū textu eiusdē.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶Excellētissimi artium ⁊ sacre theologie doctoris dñi Egidij Romani archipsulis Bituricēsis: ordis Eremitarū sci Augustini in libros posteriorū Ar. expō.

Enerabili viro

ex anglorū spectabili psapia oriundo dño Stephano de Maulay. Frater Egidius Romanꝰ ordinis eremitarum sancti Augustini. salutē in eo qui est fons sapiētie ⁊ intellectus. In 2° rhetoricorū phūs uolēs de nobilitate aliqlem notitiam tradē honoris amatiuam ipsam eē descripsit. Cum ergo de numero bonorū honorabiliū sciam opinemur: decet nos quadam moueri solertia ad capessendā phicam disciplinam. ⁊ maxime qñ sit cum nobilitate gñis 2currit mētis industria ⁊ pspicacitas intellectus. Quare si me uestra nobilitas reqsiuit q̄tenus id modicū. qđ ad exp̄sitionē libri posteriorū ediderim tpibus retroactis ne nobilē ⁊ aio generosum: quāto p̄fatus liber iter ceteros alios intellectū humanū clarius ⁊ certius dirigit in abdita sciarum. ad qđ celo uestre dilectionis eximio vna cum utilitate reipublice inclinatus: annuente altissimo editionem psequar. put uestra excellēs generositas postulauit.

p

Hilosophus

i tertio de aia uolēs ostēdere modum cognoscēdi intellectꝰ nr̄i ait. q̄ opz aūt potētia eē cognoscēs in ipso. si vo alicui inest p̄rium ipse semetipm cognoscit ⁊ actu est ⁊ sepabile est. Ex q̄bus vbis sufficiēter iuestigare possumus necessitatē dialetice. spāliter libri posteriorū quē hemus p̄re manib⁹. Nā sup illo vbo phūs in 2° meᶜᶜ. malū est simul querē sciam ⁊ modū sciēdi. vult Cōmētator q̄ modū sciēdi appellet logicā sine qua nō pōt eē aliqs istructꝰ in aliq̄ scia: qr ut ibidē inuit logica est quedam via ad ceteras scias. q̄re dialetica de qua intēdim⁹ sermonez facē est magis modus sciēdi q̄z scia. Nā nō est necessaria logica. ppter res scitas sed ppter nr̄m modū sciēdi. pōt enim res sciri absq̄z logica. nam subē sepate qr nō intelligūt cum discursu ut sciāt res nō indigēt logica. q̄re logica magis est dicta modus sciēdi q̄z scia: qr nō tm̄ ppter res scitas sed etiā ppter nr̄m modum sciēdi necesse fuit logicā inuenire. cum modus cognoscēdi nr̄ sit in potētia. qr ut dictū est intellectꝰ nr̄ est potētia cognoscēs. opz ex potētialitate intellectꝰ nr̄i iuestigare cām q̄re necesse fuit inuenire dialeticam. ergo qr intellectꝰ nr̄ est cognoscēs in potētia. ⁊ qr in actibus rōnis ē potētialitas admixta: pōt ibi cadē malū ⁊ error. ¶Me ergo ppter potētialitatē admixtā male rōcinemur ⁊ erremus in actib⁹ rōnis inuēta fuit logica que est hꝰ actus directiua. vñ ⁊ phūs dicit in .11. metaᶜᶜ. loquēs de errore ⁊ malo. q̄ malū nō est absolutum a rebus exñtibus in potētia. ⁊ subdit ibidē. q̄ malū nāliter est post potētiā. ⁊ idem ibidē ait. q̄ in rebꝰ que sunt eterne ⁊ que sunt actu nō est aliqđ malū oīno neq; error. Itaq; sicut amoto pore tollit posterius. sic amota ipsa potētia tollit oē malū ⁊ ois error: qr ut patet per habita. malū ⁊ error nāliter sunt ex potētia. Si ergo dialetica inuēta est ne erret in actib⁹ rōnis: cuz hꝰ error nō possit originē sumē nisi ex potētialitate intellectus nr̄i. bñ dictū est: q̄ qr intellectꝰ nr̄ est potētia cognoscēs: ideo pōt in suo actu errare: ad obuiādum ne q̄s de intellectu nr̄o. q̄ opz eē potētia cognoscens ⁊ in ipso opz eē potētialitatē quādā. Si vo alicui intellectui inest p̄rium huius qđ nō sit potētia cognoscens ipse hꝰ intellectus seipm cognoscit ⁊ actu est ⁊ sepabile a potētialitate ⁊ in eius intellectu nō pōt aliqs error incidere. Tota igit causa q̄re indigemus dialetica tanq̄z via ad alias scias. sumit ex potētialitate intellectus nr̄i. ex qua potētialitate pōt admisceri error in actib⁹ rōnis. Quare si ex potētialitate intellectus nr̄i opz in uestigare necessitatē dialetice: iuxta triplicē potētialitatem quam in intellectu nr̄o cōspicimus. possumus tres eēntiales ptes assignare dialetice. Nam intellectꝰ nr̄ p̄mo est in potētia: qr nō statim cuz intelligit genꝰ: intelligit dūas. nec statim cum intelligit dūam intelligit spēm. ne ergo in hꝰ ceptionibus errē necesse fuit ut patebit tradere sciam libri p̄dicamētorū. Scdo intellectus nr̄ est in potētia: qr nō statim cum intelligit subiectū intelligit p̄dicatū. ne ergo in q̄ūgēdo p̄dicatum subiecto: ⁊ ne in formādo enūciationem errē: ne cesse fuit inuenire sciam libri piermenias: in quo de enūciatione tractat. Tertio intellectus nr̄ est in potentia: qr nō statim intellectis p̄ncipijs intelligit conclones. ideo ne in fillogiçādo: ⁊ ne inducēdo conclones ex p̄ncipijs error accideret: necesse fuit inuenire illā p tem logice traditam in arte noua. ubi de oi fillogismo tradit notitia. Primo ergo intellectus nr̄ est in potētia: qr nō statim cū intelligit genus intelligit dūas: nec statim cum itelligit dūam intelligit spēm. ppter qđ erat in intelligēdo simplicia ⁊ in formādo diffinitionē Nam lz circa intellectū simpliciū nō q̄ingat error p se: accidit tñ ibi error per accns. put in ipso intellectu simpliciū rōne modi intelligēdi hēt ibi eē quedā compositio que est duplex. Nam itelligēdo simplicia ⁊ formādo diffinitionē p̄mo q̄ūgimus dūam gñi ⁊ constituimus diffinitionē. 2° adaptamus diffinitionē cōstitutā diffinito: ⁊ intelligimus rei qdditatē. Poterit ergo in talib⁹ eē error: uel qr debitā dūam nō q̄ūgim⁹ debito gñi: utputa si latū adderemus linee: uel qr debitam diffinitionē nō addimus debito diffinito: utputa si diffinitionē vnius rei adaptaremus alij. ⁊ qđ dictuz est de diffinitione intelligēdum est de oi descriptione. Nam ⁊ in descriptione cōtingit error: uel qr descriptionem nō debite formamus: uel qr eam nō debite adaptamus. Si ergo statim cū intelligimus genus itelligeremus dūam nō erraremus in formādo diffōnem: ⁊ si statim intellecta dūa itelligeremus spēm nō erraremus in adaptādo diffinitionē debito diffinito. Et sicut q̄ingit errare in diffinitione duplr. uel qr diffinitionē nō debite formamus: uel qr eam nō debite adaptamus. sic etiam q̄ingit errare duplr in descriptiōe: uel qr descriptionē nō debite formamus: uel qr eā nō debite adaptamus. ⁊ qr intelligēdo simplicia ⁊ intelligēdo significata termino⁹ semp formamus nobis aliquem vnū q̄ceptū qui cōceptus in hñtib⁹ diffinitiōez est diffinitio. iuxta illud. 4. meᶜᶜ. Nō quā signat nomē est diffinitio: in nō hñtib⁹ aūt diffinitionē est aliqd loco diffinitionis: qr est aliq̄ descriptio. in hꝰ descriptionib⁹ q̄s formāt intellectꝰ in itelligēdo simplicia pōt errare: uel qr nō debitū q̄ceptū formāt: uel qr debitū cōceptū nō aptat debite qdditati. nec debitā diffinitionem debito diffinito. ¶Sed si itellectꝰ nr̄ nō eēt itelligēs in potētia: statiz cū itelligeret genus uel qdcūq; cōe itelligeret ea per que debite pōt ꝓhi: ⁊ nō erraret i formādo diffinitiones: nec in formādo quoscūq; q̄ceptus ⁊ q̄scūq; descriptiones. ⁊ si statim cū formāt sibi q̄ceptꝰ aliquos: itelligeret qdditates q̄rū sunt illi cōceptus: sicut nō erraret in formādo q̄ceptū sic nō erraret in adaptādo cōceptꝰ rebus. Quare si intelligēdo simplicia. ppter potētialitatē itellectꝰ nr̄i errare possumꝰ: uel qr nō debite formamus q̄ceptꝰ. uel qr q̄ceptus formatos nō debite adaptamus. ne erraremus in iformādo in mēte nr̄a q̄ceptū subē: ⁊ cuiuslibet p̄dicamēti. ⁊

UVA. BHSC. IyR_086_4

ne errarem⁹ in adaptãdo hⁱ⁹ ꝓcept⁹ formatos ꝯdita tib⁹: ut qz forte ꝓceptũ quãtitatis ⁊ id qđ significat hꝫ noie quãti adaptem⁹ ꝗlitati uel alij ꝑdicamẽto neces se fuit tradẽ sciam libri ꝑdicamẽtoꝝ. per quã regulam in formãdo nobis ꝓcept⁹ de. 10. ꝑdicamẽtis. ⁊ in aptã do hⁱ⁹ ꝓcept⁹ formatos debitis ꝑdicamẽtis doceamur: fuit ḡ necesse tradẽ doctrinã libri ꝑntorũ: qz ibi doceꝫ qđ signaꝫ noie cuiuslibet ꝑnti. ex qua doctrina possu mus nobis debitos ꝓcept⁹ formare de his. ⁊ hⁱ⁹ cõce pt⁹ formatos reb⁹ qb⁹ cõpetũt: possumus debite ada ptare. ¶ Est tñ ꝺiligẽter notãdũ ꝙ qz itell's nõ sic fer tur in ꝯditates rerũ simplr: ut itellect⁹ subarũ sepata rũ imo circũloquit hⁱ⁹ ꝯditates. ⁊ ꝓprias ꝺrias rerũ nescit ꝓprijs rõnib⁹ noiare. ideo nõ solũ itellecto gñe statim nõ itelligit ꝺriam: imo itellecta ꝺria nõ statim i telliget rẽ cuius est illa ꝺria. Mã si ꝙdrupes ponaꝫ dif ferẽtia aialis: posset ⁊ decupes ꝺria assignari. forte eni multa sunt aialia hñtia. 10. pedes. attñ qz bipes ⁊ qua drupes ⁊ decupes sunt circũlocutiones ꝺriarũ: nõ opz ꝙ qui itelligit has ꝺrias ꝙ cognoscat aialia hñtia. 10. pedes. ¶ Uiso quõ itelligit: qz est potẽtia cognoscẽs ⁊ nõ statim cũ itelligit genus itelligit ꝺriam. nec statl cũ itelligit ꝺriam itelligit illã rez cuius est ꝺria: pp qđ põt errare in itellectu simpliciũ ⁊ in significationibus terminoꝝ. ideo necesse fuit cõponẽ libũ ꝑntoruꝫ. ubi ostẽdit qđ significat noie cuiuslibet pñti. reliq̃ de leui patẽt. Mã planũ est quõ itellectus nr̃ est in potẽtia: qz nõ statim cũ itelligit ſbm itelligit ꝑdicatuꝫ. pp qđ põt errare in formãdo enũciationẽ. ideo necesse fuit cõpo nere libũ ꝑiermenias. ubi de enũciatione tractatur. Tertio ut ꝺicebaꝫ: itellect⁹ nr̃ est in potẽtia: qz nõ sta tim cũ itelligit ꝓncipia itelligit ꝛckones. ideo in sillo gi̇zãdo ꝑmo necesse fuit cõponẽ libꝛos artis noue: ubi agit ꝺe silo. ⁊ spãliter necesse fuit libũ posteriorũ cõ ponẽ quẽ hẽmus pre manib⁹: ubi agit ꝺe sill'o demon stratiuo qui est sillus apoditicon. i. facies scire. Patet igit ꝙ qz itellect⁹ nr̃ est potẽtia cognoscẽs. ⁊ qz põt er rare in cõceptu simplici ⁊ cõponẽdo ⁊ diuidẽdo ⁊ etiã ꝺiscurrẽdo. ideo necesse fuit logicã iuenire quãtũ ad li brũ ꝑdicamẽtoꝝ ne erraret in simplicib⁹ cõceptib⁹. ⁊ quãtũ ad libũ ꝑiermenias ne erraret in enũciationi bus. ⁊ quãtũ ad libꝛos artis noue ne erraret in argu mẽtationib⁹. Sed si alicui itellectui iest ꝓriũ. ꝝ ꝙ nõ sit potẽtia cognoscẽs. ille est actu ens: qz sepabilis a re bus mãlib⁹: ⁊ nõ est forma corpis. hⁱ⁹ itaqꝫ itellectus: qz nõ est potẽtia cognoscẽs nõ errabit in itellectu sim plicium. nec itelliget cõponẽdo ⁊ diuidẽdo. nec itelli get ꝺiscurrẽdo. pp qđ nõ indigebit logica ut per eã hẽ at sciam de reb⁹. Tota igit cã necessitatis logice acci piẽda est ex mõ itelligẽdi nr̃o. cũ ergo dialetica sit mo dus sciẽdi: ⁊ pp scire sit inuẽta: eo ꝙ sit via ad ceteras scias: ꝫ tota dialetica sit neccia. potissime tñ necessari⁹ est iste liber ubi agit ꝺe sillo demõstratiuo faciẽte scire ex quo patet qđ sit ſbm huius libri. ⁊ que sit cã mãlis: qz tñ hic ꝓncipaliꝫ intẽdit ꝺe demõstratione. demõstra tio siue sillus demõstratiuus põt poni hic mã ul' ſbm. efficiẽs aũt formalis uel finalis patere pñt per ea que coiter in ꝓncipijs libꝛoꝝ tradunt.

His visis ad itelligẽtiã doctoꝝ quedã coia ꝺu bitam⁹. Cũ ḡ hic liber sit ꝺe demõstrati one ⁊ demõstratio sit sillus faciẽs scire. ¶ ubitaret forte aliqs: utrũ per demõstrationẽ aggñet scia. ⁊ ꝺicit ꝙ nõ: qz scia iđẽ est ꝙ certa cognitio: cũ certioꝝ sit cognitio ꝓncipioꝝ q̃ ꝛckonũ: qz pp qđ vnũqđq; tale ⁊ illꝺ ma gis. Si ḡ per demõstrationẽ aggñet certa cognitio cũ cer tioꝝ sit cognitio ꝓncipioꝝ q̃ ꝛckonũ eẽnt ꝓncipia ꝺe mõstrabilia: qđ falsum est. ¶ ꝑ. illud qđ maxime fac ad errorẽ nõ ꝺicit aggenerare sciaz: sed hec est ꝺria in ter itellectũ ⁊ sensum ſm Cõmẽtatorẽ in. 2. de aia. qz i tellect⁹ nõ errat circa itelligibilia coia sed circa ꝓpria. sensus aũt ecõtrario nõ errat circa sensibilia ꝓpria sed circa coia. igit cũ demõstratio sit ex ꝓprijs ⁊ erga ꝓpria maxime⁹ error oꝝ accidet. nõ ꝺicet ergo ex talib⁹ aggñã ri scia sed magis ignorãtia. ¶ In ꝓriũ est phs qui de mõstrationẽ uocat sillm apoditicon. i. faciẽtem scire. ¶ Dom ꝙ ut ifra ꝺicet. Scire opinamur vnumqđq; cũ cãm cognoscim⁹: ⁊ qñ illius est cã: ⁊ ꝙ nõ ꝛtingit aliter se hẽre. Si ergo aliqs sillus nõ aggñet sciaz hoc est uel qz nõ ꝓcedit ex cãis: sed ꝓcedit ex qbusdã ꝑba bilib⁹: ⁊ ex qbusdã signis: uel si sill's accipit cãm: non accipit cãm: que sit ꝓpria illius: ita ꝙ nõ ꝓcedit ex p prijs: sed ex qbusdã coib⁹. illud ergo qđ aggñat sciam nõ solũ debet eẽ cã: sed ẽt ꝺz eẽ ꝓpria cã hui⁹. 3° nõ ag gñaꝫ scia per sillm: qz si accipit ibi cã ut cã ꝓpria: nõ tñ accipit cã per se ⁊ imediata: que de necessitate ifert ef fectũ: ⁊ que nõ põt alr̃ se hẽre: sed cũ oia ista ꝛcurrãt. s. ꝙ ibi est ꝓcessus ex cãis ⁊ ex cãis huius. i. ex ꝓprijs: ⁊ ex cãis que nõ ꝛtingũt alr̃ se hẽre. ⁊ ꝙ posite ponũt ef fectũ: cuiusmodi sunt cãe per se ⁊ imediate: opz ex tali ꝓcessu aggñari sciam. ⁊ qz oia ista ꝛcurrũt ad demõstati onẽ: qz demõstratio est ex cãis ꝛckonis ueris ꝑmis ⁊ ime diatis: opz demõstrationẽ eẽ sillm apoditicon. i. aggñan tẽ sciam. ¶ Qđ vo obijciebaꝫ: ꝙ si certa cognitio hẽ ret per demõstrationẽ: cũ ꝓncipioꝝ sit certa cognitio: ꝑn cipia eẽnt demõstrabilia. ꝺici ꝺebet: ꝙ ut patebit non ois certa cognitio hẽtur per demõstrationẽ: sed solũ ha beꝫ per demõstrationẽ certa cognitio ꝛckonũ: que ꝓprie uocaꝫ scia: nõ aũt habeꝫ per demõstrationẽ certa cogni tio ꝑncipioꝝ: qz hⁱ⁹ cognitio: ut ibi patebit non mereꝫ scia ꝺici: sed itellect⁹. ¶ Qđ vo ulteri⁹ arguebaꝫ: ꝙ cir ca ꝓpa maxime ꝛtingit errare. ꝺici ꝺz: ꝙ rõ arguit op positũ: nõ ꝓpositũ. Mã ars est circa difficile: ⁊ circa id circa qđ ꝛtingit errare: ideo oportuit eẽ artẽ ꝺe demõ stratione ⁊ per demõstrationẽ: ne circa talia erraremus. ¶ Ulteri⁹. dato ꝙ per demõstrationẽ sic fit scia: qz ꝓce ꝺit ex cãis ꝓprijs ⁊ imediatis que sciam cãnt. ¶ ubita ret forte aliqs utrũ ꝺe demõstratione sit scia. ⁊ vi ꝙ non: qz ut dictũ est: scia est per demõstrationẽ. si ḡ ꝺe demõstrati one eẽt scia: sciret demõstratio per demõstrationẽ ⁊ alia ꝺe mõstratio per demõstrationẽ: ⁊ ita eẽt ꝓcessus in ifinitũ: qđ est icõueniẽs. ¶ ꝑ. ut coiter arguit: nõ est iđẽ orga nũ ⁊ ſbm. vi ꝺem⁹ eni in arte fabrili ꝙ martellus ꝙ est organũ per qđ faber agit: est res alia ⁊ ꝺins ab eo ꝙ qđ martellũ efficit: ⁊ ab eo qđ ſubijcit actioni martelli: sẽ per ḡ instm est ꝺinꝫ ab eo circa qđ vsat actio instr̃i: qz tũc iđẽ ageret in seipm: ãre si demõstratio est instm: per qđ scim⁹: nõ poterit demõstratio eẽ ſbm in scia. nec pote rit eẽ id de quo est scia: non ḡ erit scia de demõstratione. ¶ In ꝓriũ est phs qui tradit artẽ demõstrandi. est ḡ ars ⁊ scia de demõstratiõe. ¶ Dom ꝙ si uera eẽt positio Aui cẽ. forte de facili possemus satisfacẽ qõni. ponit enim Auic. ꝙ in actib⁹ aie nõ est icõueniẽs ire in ifinitũ: ut si per aliqđ actũ itelligẽdi itelligo aliqd: ⁊ per aliũ actũ itelligẽdi itelligo me itelligẽ. Rursus ẽt per aliũ actũ itelligo me itelligẽ: ⁊ sic ſm eũ in actib⁹ rõnis põt esse ꝓcessus in ifinitũ. Et qz demõstrare ⁊ arguẽ ⁊ fillogiza re ⁊ oino ꝺiscurrẽ ab vno in aliud sunt act⁹ rõnis. Jõ forte ꝺiceret aliqs ꝙ per demõstrationẽ habeꝫ scia ꝺe de mõstratione. ⁊ ꝺe illa demõstratione habeꝫ scia p demõ strationẽ. ⁊ sic in ifinitũ. Sed hⁱ⁹ ꝺictũ stare nõ põt: qz nõ ꝺicet Aꝛ. hũc modũ tenuisse: ꝙ tradat sciam ꝺe de mõstratione per demõstrationẽ aliã: ⁊ ꝺe illa per illam: ⁊ sic in ifinitũ. ¶ Amplius cũ infinitũ sit ignotũ: ut ꝺi cit ꝑ⁹ phisicoꝝ. si eẽt sic ꝓcessus in ifinitũ nihil oio sci remus. nã si nõ possimus certificari ꝺe demõstratiõe nisi per demõstrationẽ aliã: nec ꝺe illa nisi per aliã ⁊ ita in ifi nitũ: cũ terminari nõ possit: nunq̃ possem⁹ uenire ad finẽ: ꝙ hẽremus certitudinẽ aliqua ꝺe arte demõstrandi.

UVA. BHSC. IyR_086_4

Propter hoc dicit aliter a qbusdā. q sicut faber cum vno martello facit aliū martellū: ita q ibi martellus est organū actionis ⁊ est illud qđ actioni subijcit. non tñ est idē martellus qui est organū ⁊ qui subijcit actioni. nec est in martellis ꝓcessus in infinitū. sic ut aiunt. per demſtrationē est scia de demſtratione. nō tñ est eadez demſtratio hec ⁊ illa. nec est in demſtrationib⁹ ꝓcessus i infinitū. Sed nec hoc sufficit: qz si faber per aliquam actionē fabricaret oēm martellū: non posset illā actionem agere cū martello: qz tūc ille martellus seipm efficeret. igit cū in hoc libro det ars de oi demſtratione: nō poterit hoc fieri per demſtrationē: qz tūc illa demōſtratio seipsam demſtraret. ¶ Sciēdū est q si ꝓpriū organū logici eēt demſtratio: sicut est sillus dialeticus uł sillogiſmus simplr sumpt⁹ sicut forte cōgrue sustineri posset. q dialeticus silłando docet sillogiçare. sic congrue sustineri posset q demſrando docet demſrare. ⁊ q p demōſtrationē habet scia de demſtratione. Verū qz ꝓpriū instm logici nō est demōſtratio. possumus dicē q docēs demōſtrare nō demōſtrat: nisi forte per accidēs in quātū docēs demōſtrare adducit demōſtrationes aliquas gra exēpli. exēpla aūt nō sunt de necessitate artis. Dicamus ergo q ꝓposita dubitatio sumit originē ex falsa imaginatione. imaginat enīz sic querēs q docēs demōſtrare demōſtret: sed supposito q docēs demonstrare nō demōſtraret. ut in ꝓsequēdo patebit. ratiōes supius facte sunt solute: ⁊ non habēt dubiū qđ querit ¶ Ulterius dubitaret forte aliqs. dato q ars demonſtrādi nō doceat demſtiue. utrū ars sillogiçādi docet sillogiſtice. ¶ Dōm q duplici via inuestigare possumus q sillogiçādo adiſcimus sillogiçare. ⁊ ꝑmo p id qđ videt in alijs artibus. 2° per id qđ habet intellectus spāle ꝓter alias potētias. Primū sic patet. videmus q fabricādo fabri fimus. ⁊ citariçādo artē citari çādi adiſcimus. ergo a simili formādo sillos. ⁊ speculādo q̄liter formant silli artē sillogiçādi adiſcim⁹. Secūdo hoc idē patet per id qđ hēt intellect⁹ spāle ꝓter potētias alias. nā itellect⁹ est supra se ꝓuersiuus. Intellectus enim nō solū itelligit se: sed ēt itelligit se intellige re. ⁊ eodē actu quo itelligit: itelligit se intelligere. ga si hoc eēt alio ⁊ alio actu: tūc eēt abire in infinitū. Strādū est ergo in ꝑmis: ut eodē actu quo itelligit aliqd: intelligat se intelligē illud: ⁊ qz sillogiçare ⁊ discurrē sunt actus rōnis ⁊ intellectus ideo nō solū itellect⁹ sillogiçat: sed etiā cognoscit se sillogiçare. ⁊ eodē actu quo sillogiçat: se sillogiçare cognoscit. sillogiçādo enim potest cognoscere se sillogiçare: ⁊ poterit artem sillogiçādi adiſcere. ¶ Ulterius. dato q sillogiçādo possumus discere sillogiçare. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz videt q fuerit supuacuū inuenire logicā. nā cum alie scie sillogiçāt: ⁊ sillogiçādo possumus adiſcere artē sillogiçādi videt q adiſcēdo alias scias possumus adiſcere artem sillogiſticā quā logica tradit: supuacuū ergo fuit ꝓpter hoc logicā inuenire. ¶ Dōm q duplici via inuestigare possumus: q necessariū fuit logicā inuenire. nō obstāte q sillogiçādo adiſcimus sillogiçare. Prima via sumit ex facilitate adiſcēdi. 2° ex cōplemēto doctrie. Primā tāgit phs in. 2. meta. ubi ait. q nō est bonū simul quere sciam ⁊ modū sciēdi. si enim adiſcēdo alias sciēti as ⁊ sillogiçādo in alijs sciētijs uellemus artē sillogiçādi adiſcere. tūc simul quereremus sciam ⁊ logicā que est modus sciēdi: ⁊ que docet sillogiçare. ⁊ qz male nati sumus ad adiſcēdū: ⁊ intellect⁹ nr nascit q̄si tabula rasa: ⁊ multū tēpus apponit in ignorātia. iō ualde difficile est ei adiſcere qđcūqz illoz per se ⁊ ualde est difficile intellectui adiſcere logicam per se. ⁊ ēt est ei difficile adiſcere alias scias per se. Si aūt adiſcē uellet sillogidāmō ipossibile. Vñ Cōmētator supra 2m meta. expones illud vbū phi. q nō opz simul querē sciam ⁊ modū sciēdi. i. logicā. ait q cū hō adiſcit logicā cuz adinuētione aliarū sciarū: tūc nō adiſcit hāc nec hāc. i. tūc nō adiſcit logicā nec alias scias. ergo ꝓpter possibilitatē ⁊ facilitatē adiſcēdi necesse fuit logicā inuenire: ut nō simul quereremus sciam ⁊ modū sciendi. ¶ Secūda via ad hoc idē sumit ex cōplemēto doctrine. naz sillogiçādo adiſcimus sillogiçare: tñ qz scire est cognoscere cās ⁊ ꝑncipia rei: nō ꝑfecte possum⁹ scire artē sillogiçādi: nisi sciamus sillm reducere in suas cās: ⁊ in sua ꝑncipia. ⁊ qz ꝑncipiū silli: cuiusmodi est dici de omni ⁊ dici de nullo: ⁊ ea ex qbus cōstat sillus docet logica ⁊ nō alie scie. ideo ad cōpletionē artis sillogiſtice necesse fuit logicā inuenire. ¶ Ulterius. dato q necessariū fuerit logicā inuenire. Dubitabit forte aliquis: utrū sit simile de inuētione logice ⁊ de inuētione aliarū sciarū. ¶ Dōm q sicut in alijs sciētijs ex admirari incepunt pharl. ⁊ videdo effectus incepunt inuestigare cās: ut videdo eclipsim cepunt inuestigare cāz eius. qua inuestigata habuerūt sciam de eclipsi. sic antiqui sapiētes videtes q itellect⁹ ad quālibet rē iuenit rōnes ⁊ argumēta: cepunt inuestigare quō itellectus arguit: ⁊ quō sillogiçat. ⁊ conati sunt inuenire ꝑncipia ⁊ elemēta sillogiz. qbus inuētis iuenerūt artē sillogiçādi. est ergo quodāmō simile de inuētione logice ⁊ aliarum sciarū. ¶ Ulterius aūt cū logica sit de ꝙceptibus ⁊ actib⁹ rōnis cum videamus q actus rōnis ⁊ intellectus diuersificat ꝑm diuersa quē formant intellectus in intelligēdo. Nam in intelligēdo simplicia formant diffinitionē. in discurrēdo aūt ab vna ꝓpōne ad aliā formant rōnez ⁊ sillm. ¶ Dubitaret ergo aliqs utrū sit silē de intellectu ꝓut intelligit simplicia ⁊ formant diffinitionez uel ꝙceptū aliquē loco diffinitionis. ⁊ ꝓut intelligit composita ⁊ formant enūciationē. ⁊ ꝓut discurrit ⁊ facit sillogismū. Dōm q quātū ad ꝑns spectat dicē possum⁹ q quodāmō est silē quātū ad hec oia. nam sicut in intellectu simpliciū est dare aliqd qđ statim per seipm se offert itellectui: per cuius intellectū ceteri alij ꝙcept⁹ formant. h⁹¹ aūt ꝑm Aluič. est ens ⁊ eē. nam ꝑmū qđ imꝑmit mēti nr: ut ipse ait est ens ⁊ eē. qcqd postea intellect⁹ ꝙcipit ⁊ qcqd intelligit hēt intelligē per ens ⁊ eē ⁊ qz sic est: ergo in intellectu simpliciū est dare aliqd qđ statim imꝑmit in intellectu: ⁊ per illud cetera alia fiunt intellecta. sic etiā ⁊ in itellectu cōpositoz ⁊ in formādo enūciationes ꝙuenit hoc idē. nā ceteras ꝓpositiones intelligimus per cōes animi ꝙceptiones quas dignitates uocāt. dignitates aūt ipsas intelligim⁹ in intelligēdo hāc dignitatē q nō ꝙuenit aliqd simul esse ⁊ nō eē. fundat enim hec dignitas imediate sup ipso ente ⁊ sup ipso eē: qz sicut ens ⁊ eē est de itellectu omniū simpliciū sic hec enūciatio ⁊ hec ꝓpō que imediate fūdat sup ipso ente est de intellectu ceterarū ꝓpōnum. sicut ergo in enūciationib⁹ eē cōtingit qz cetere enūciationes roborant ⁊ reducunt ad enūciationes primas que uocant cōes animi ꝙceptiones. Cōes aūt ai cōceptiones reducunt ad ꝓpōnē hāc qz nō cōtingit simul eē ⁊ nō eē. hec aūt ꝓpō non reducit ad ꝓpōnē aliā: sed in seipsa est manifestissima ⁊ hēt cāz sue vitatis. Sī autem reducit hec ꝓpō nō reducit in intellectū cōpositorum: sed reducit in aliqd simplex ut in ens ⁊ eē. sic possum⁹ aliquē sillm formare in quē ꝑnt reduci oēs silli. ille aūt sillus nō reducet in ulteriorē sillm: ut si hec sūt ꝑncipia formalia silli. dici de oi ⁊ dici de nullo si fieret vnus sillus cōtinēs hec formalia ꝑncipia: in illū sillm reducerent oēs silli. ut puta si fieret talis sillus. in quibusqz sillis est ꝑncipiū dici de omni ⁊ dici de nullo illi sunt ꝑfecti silli. sed in oibus sillis ꝑme figure formatis ꝑm cōiugationes utiles est ꝑncipium dici de omni uel

UVA. BHSC. IyR_086_4

dici de nullo. ergo oēs tales sunt ꝯgrui ⁊ pfecti silli. pter qđ quodāmō oino est simile de intellectu cōpositoꝝ quo formant enūciationes: ⁊ de intellectu discursiuo quo formant silli. nā sicut oēs enūciationes reducunt in enūciationes ꝑmas. i. in cōes animi cōceptiones. Cōes aūt enūciationes ꝑme reducunt in hanc qꝫ nō cōuenit aliqđ simul eē ⁊ nō eē. hoc aūt non reducit in enūciationē aliquā: sed cōtinet in seipm eē ⁊ imediate fundat in ente qđ est de intellectu oium alioruꝫ. sic oēs alij silli reducuntur in silloꝫ ꝑme figure. silli autez ꝑme reducunt in illū sillm quē formamus qui cōtinet ꝓncipia formalia oium silloꝝ. ille aūt sillus seipso facit fidē ⁊ hēt in seipso cām sue vitatis ⁊ nō reducit in aliquē aliū sillm: sed reducit in dici de omni ⁊ de nullo. que ꝓncipia sunt ptes illius silli: ⁊ ꝑm subam ingrediunt illū sillm. sicut hec ꝓpō qꝫ nō ꝯtingit simul esse ⁊ nō eē: nō reducit in ꝓpōnē aliam: sed reducit soluz in ipso eē qđ est pars illius ꝓpōnis. ⁊ ꝑm subam ingredi tur ꝓpōnē illā. bñ dictū est ergo qꝫ sicut qꝫ eē est de intellectu oium alioꝝ: ideo ꝓpō illa que ex ipso eē sumit roborat oēs alias ꝓpōnes. ipsa aūt nō reducit in aliā: sed hēt in se ipsam cām sue ueritatis ⁊ hēt id per quod oia alia roborant. sic sillus ille formatus de ꝓncipijs formalibus silli ꝯtinet artē syllogiçādi ⁊ nō reducit in aliū sillm: sed oēs alij reducunt in ipm. patet ergo quō quodāmō sile est de cōceptu syllogistico ⁊ de alijs cōceptibus. patet etiā qꝫ syllogiçādo pōt tradi ars syllogisticа ⁊ qꝫ per sillm pōt hēri ars de silloꝝ: nec tñ ibit in infinitū: qꝫ est de necessitate ad aliquē sillm deuenire qui nō reducet in aliū sillm: sed seipso facit fidē: ⁊ hēbit in se ꝓncipia roborātia oēs silloꝝ. sicut lz per ꝓpōnē ꝓbo bet alia ꝓpō: tñ nō itur in infinitū: sed est deuenire ad aliquā ꝓpōnē que nō reducit in ꝓpōnē: sed seipsa facit fidē. nō enim ꝓbat per ꝓpōnē aliā q̄ per seipsaz. habet enim in seipsa ipsum eē ⁊ fundat in ipo ente qđ est rō q̄re cetera cognoscant. ¶ Ulterius aūt qꝫ intellectus humanus nō gescit. Dubitaret forte qꝫ non videtur possibile qꝫ per sillm tradat ars de silloꝝ: qꝫ ut superius arguebat: si aliqs faber fabricaret oēm martelluz nō posset per martellū aliquē oēm martellū fabricare: qꝫ tūc ille martellus fabricaret seipm. ergo a simili cū tradēs artē silli doceat cōstruē oēm sillm. ⁊ cū in huꝰ arte ꝓbet forma cuiuslibet silli: nō pōt hoc fieri per sillogismū: qꝫ tūc in illo sillo forma illius silli ꝓbaret in forma suiipsius: qđ videt incōueniēs: qꝫ semp qđ agit ⁊ per qđ agit debēt eē distincta: qꝫ distinctū debet esse organū per qđ fit actio ⁊ id qđ actioni subdit: qꝫ non pōt idē agere in seipm. ¶ Ddm qꝫ lz per aliquem martellū nō possit fabricari ois martellus: est tñ aliqs sillꝰ qui ꝓbat ⁊ roborat oēz sillm ut patet in sillo facto: ut si diceret. in qbuscūqꝫ sillis est ꝓncipiū dici de oi ul de nullo: illi sunt pfecti ⁊ cōgrui silli: sed in oibus talibꝰ sillis est hꝰ ergo ⁊c. iste sillus roborat oēs silloꝝ: quia in oibus sillis est ꝓncipiū dici de oi uel dici de nullo: uel sunt reducibiles ad hꝰ sillos. roborat etiā hic sillꝰ seipm ⁊ in hoc sillo etiā est huius ꝓncipiū. possumꝰ aūt dupliceē viā assignare q̄re in opibus exterioribus non possumus inuenire aliqđ qđ agat in oē tale: ut nō possumus inuenire martellū qui fabricet oēm martelluz. in actibꝰ tñ rōnis possumus inuenire aliqđ cuiꝰ actio se extēdat ad oē tale: put possumus inuenire aliquez sillogismū qui roboret quēlibet sillm. Prima via sumit ex pte potētie agētis. scda ex pte actus elicīti ab ipa potētia. Prima via sic patet. nā potētie corpales ⁊ oēs vtutes organice nō sunt supra se quersiue. ⁊ qꝫ talia nō agūt in seipsa ea que ab ipsis ꝓcedūt nō sunt supra se cōuersiua nec agūt etiā in seipsa. ⁊ qꝫ incōuenientes est talia agere in seipsa: incōueniēs est inuenire aliquē martellū qui fabricet oēm martellū. qꝫ tūc ille martellus cū sit qđ corpale fabricaret seipm ⁊ agerēt corpalia in seipsa: qđ est incōueniēs. sed nō est incōueniēs reperire aliquā rōnē que roboret quālibet rōnē: qꝫ rō est ꝓpria se cōuersiua: ideo qđ a rōne ꝓcedit poterit eē cōtra se quersiuū ⁊ hēre actionē in seipm: ⁊ nō erit inconueniēs ut dicebaꝫ inuenire aliquē sillm qui roboret quēlibet sillm: nec est incōueniēs inuenire aliquā rationez que roboret quālibet rōnem: qꝫ sillogiçare ⁊ rōcinari sunt actus rōnis ⁊ intellectꝰ qui est potētia supra se quersiua. Jn his ergo que intellectꝰ facit: uel in his que ꝓferunt in uoce: uel in his que scribunt: qꝫ talia sunt significatiua eoꝝ que sunt in mēte: poterit hic modus inueniri qꝫ repiaꝫ aliqđ tale cuiuꝰ actio se extēdat ad oē tale: ⁊ per ꝙs se extēdat quodāmō ad seipm. ergo ut supius tāgebaꝫ ex pte ipsius intellectꝰ qui est potentia supra se quersiua declaraꝫ qđ querit. ¶ Scdo declaratur hoc idē ex pte actus elicīti ab intellectu. Nam cuz organū per qđ agit est res aliq̄: ⁊ id qđ agit per illđ organū est etiā res: opz eē realē dziam inter organū agēs ⁊ rē actā. sed cā ipsius per qđ agitur est res rōnis ⁊ est actus a rōne elicit. ⁊ illud ad qđ se extēdit actus illi organi est etiā qđ rōnis: sicut inter res querim dziam realē: sic inter ea que sunt qđ rōnis sufficit ꝑm rōnem dziam querere. si ergo aliqs sillus seipm roborat sufficit illū sillm a seipso ꝑm rōnē differre ut est organuz ⁊ ꝑm: ⁊ ut est qđ roboras ⁊ qđ roboratuz. igit qꝫ sillus est qđ rōnis ⁊ qlibet sillo quodāmō docemus syllogiçare: ⁊ qđā sillus est aliquo mō supra se quersiuus. cōpleta tñ ars syllogiçādi cōtinet in sillo hñte in se ꝓncipia formalia silloꝝ: ⁊ per illuz sillm roborant oēs alij silli. ¶ Ulterius aūt: qꝫ adhuc itellectus hois non gescit. Dubitaret forte aliqs: qꝫ videt oino incōueniens qꝫ aliqs sillus seipm roboret. qꝫ cū roboras sit notius roborato idē eēt notius seipso qđ est icōueniēs. ¶ Dicēdū qꝫ in cognitione cōclonū uel eoꝝ que cognoscuntur per alia hoc est uerū: qꝫ ꝓbas est notius ꝓbato: ⁊ manifestās est notius manifestato. in cognitione aūt ꝓncipioꝝ ueritatē nō hēt: qꝫ ꝓncipia seipsis faciūt fidē ⁊ per seipsa sunt manifesta: ⁊ qꝫ sillus formaꝫ ex ꝓncipijs formalibus silloꝝ. etiā ꝯtinēs ꝓncipia illa hēt rōnē ꝓncipij ⁊ elemēti in arte sillogistica. nō enim est incōueniēs qꝫ hꝰ sillus roboret ⁊ cōfirmet ⁊ faciat de se ipso fidē. per seipm. i. per ꝓncipia cōcepta in ipso. possumus aūt hoc manifestare per sile: qđ videmus in de noiatione incōplexoꝝ: qꝫ specialia ꝓprie loquēdo seipsa nō denoiant. qꝫ albedo ꝓprie nō est alba: nec cursus currit nec motus mouet. ḡialia aūt seipsa denominat qꝫ bonitas est bona: ⁊ magnitudo est magna: ⁊ entitas est ens. sic ⁊ in ꝓposito rōnes facte in terminis specialibus seipsas nō roborāt. facte aūt in ḡialibꝰ pñt seipsas ḡiare: sicut ḡialia seipsa denoiant lz specialia se ꝓprie nō denoient. ¶ Ulterius aūt dubitaret forte aliquis cum ars syllogistica possit tradi per sillm q̄re ars demōstratiua nō possit tradi per demōstratiōez. ¶ Dicēdum qꝫ duplici via inuestigare possumus qꝫ docens syllogiçare pōt syllogiçare: ⁊ ars syllogistica potest tradi per sillm. docēs aūt demōstrare nō demōstrat. ⁊ ars demōstratiua nō pōt tradi per demōstrationē. Prima via sumit ex parte artis demōstratiue. scda ex parte logici tradētis artē demōstrādi. Prima via sic patet. nā ars demōstratiua se extēdit ad oēm demōstrationem. Non enim traderet ars demōstrādi nisi daret notitia de omni demōstratione. Ille aūt qui docet oēm demōstrationē: oportet ut utaꝫ terminis coibus cuilibet demōstrationi: sed per coia non est demōstratio: ergo tradēs artē demōstrādi nō demōstrat. diceret enim logicus tradēdo artē demōstratiuā qꝫ demōstratio est ex ꝓprijs ⁊ ex ueris. his aūt oēs speciales artifices utunt. quelibet enim sciētia demōstratiua ex ꝓprijs ⁊ ueris

UVA. BHSC. IyR_086_4

est.sed hec ꝓcedit ex his ꝓpꝛijs:⁊ ex his ueris.illa aũt ex alijs ꝓpꝛijs ⁊ ex alijs ueris.dicẽ autẽ demõstratiõẽ eẽ ex ꝓpꝛijs ⁊ ex ueris est ꝓcedere per coia cuilibet discipline.⁊ qꝛ arguẽs per coia nõ demõstrat.cum demõstratio sit ex ꝓpꝛijs ⁊ ueris:tradẽs artem demõstrãdi nõ demõstrat.¶ Secũda via ad hoc idẽ sumitur ex pte logici tradẽtis artẽ demõstrãdi.nã quodlibet agẽs agit ꝑm organa sibi debita.cũ ergo organũ logici non sit demõstratio:logicus nõ põt tradẽ artẽ de demõstratione per demõstrationẽ:qꝛ tũc ageret per nõ ꝓpꝛium organũ.sicut ergo quelibet ars agit opa sibi debita per ꝓpꝛia organa.⁊ qꝛ nõ utit organis alteriꝰ artis:ut cuꝫ ꝓpꝛiũ sit artis edificatiue facere domũ:nõ tñ facit eam cum organis artis sutorie.sic qꝛ demõstratio est actus rõnis uel est cõstituta per rõnis actũ.logicus qui circa talia uersat docet demõstrationẽ cõponere:⁊ tradit artẽ demõstrãdi nõ tñ facit eam per demõstrationẽ:quia ut in ꝓsequẽdo patebit demõstratio nõ est instrm eiꝰ tñ qꝛ nõ repugnat fillo ꝙ fiat per coia:cũ etiã qꝛ ꝓpꝛium organũ logici est fillus.logicus põt tradere artem de fillo per fillm eo mõ quo est supius declaratũ.Sed qꝛ demõstrationi repugnat ꝙ fiat ex coibꝰ:⁊ logici nõ est ꝓpꝛiũ organũ demõstratio:nõ poterit logicus tradere artẽ de demõstratione per demõstrationẽ qõ declarare uolebamus.¶ Ulterius forte dubitaret aliqꝫ qꝛ videt ꝙ logicus tradit artẽ de demõstratione per demõstrationẽ.⁊ videt ꝙ organũ eius ꝓpꝛiũ sit demonstratio.nam per demõstrationẽ ꝓbat debita passio de debito subiecto per debita ꝓncipia.gña enim exempli loquẽdo dicamus ꝙ hoc mõ ꝓcedit logicus.nam cuꝫ in libro ꝓxo ſbm sit fillus.ꝓbat logicus in libro illo de hoc subiecto.i.de fillo hãc passionẽ que est de necessitate cõcludere per hec ꝓncipia.vꝫ per dici de omni ⁊ de nullo.ꝓbat ergo ibidẽ ꝙ ꝓpꝛiuꝫ sit fillꝰ de necessitate manifeste cõcludẽ per illa ꝓncipia que cõtinet.Naꝫ ⁊ si in alijs argumẽtationibꝰ ubi nõ reseruant exꝑsse illa ꝓncipia.sequit de necessitate ꝙcłõ.tñ non segtur sic manifeste sicut segtur in fillis illis formatis per illa ꝓncipia.⁊ qõ dictũ est de libro ꝓxo respectu fillꝰ ueritatẽ videt hẽre de libro posterioꝛ respectu demõstratiõis. Nam in libro isto subiectũ est fillus demõstratiõis de quo ꝓbat hec passio ꝙ aggenerat sciam ⁊ ꝙ est faciẽs scire per hec ꝓncipia:qꝛ est ex ꝓmis ueris ⁊ imediatis causisꝫ ꝙcłõis.¶ Dicẽdũ ꝙ duplici via inuestigare possumus ꝙ hꝰ ꝓcessus facti a logico nõ sunt demonstrationes. In demõstratione enim sunt duo ꝙsideranda videlicet ea ex ꝙbus demõstratio fit que sunt quasi demõstrationis cã.hꝰ aũt sunt ꝓncipia cuilibet discipline.2º in demõstratione cõsideradũ est qõ ex demõstratione causat:⁊ hic est demõstrationis effectꝰ.huius aũt est efficere aggñare sciam.fillus enim demõstrationis cõsistens ex ꝓpꝛijs aggñat sciam in aia nꝛa qõ est demõstratiõis effectꝰ.¶ His visis patet ꝙ logicus tradẽs artem de demõstratione nõ demõstrat.tum qꝛ tradit artẽ per coia tum etiã qꝛ per artẽ traditã nõ aggñat in nobis sciam sed modũ sciẽdi.docet enim logicus ꝙ demõstratio est ex ꝓpꝛijs ⁊ ex ueris:in speciali tñ que sunt illa ꝓpꝛia ⁊ que sunt illa uera determinare nõ spectat ad logicum qꝛ ipse nõ utit specialibꝰ terminis.hoc enim nomẽ ꝓpꝛiũ est nomẽ secũde intẽtionis:⁊ est cõe ad oia ꝓpꝛia vꝫ ad ꝓpꝛia ꝙbus utit geometra.⁊ ad ꝓpꝛia ꝙbus utitur arithmeticus:⁊ ẽt ad ꝓpꝛia aliarũ sciarũ.dicẽ ergo demõstrationem esse ex ꝓpꝛijs ⁊ nõ descẽdere ad specialia ꝓpꝛia.nõ est ꝓcedere per ꝓpꝛia sed per coia. ergo si ꝙsideramus ea ex ꝙbus demõstratio cõstituit: patet ꝙ ars tradita a logico de demõstratione ⁊ rõ illa quã forꝫ mat logicus de demõstratione faciẽda nõ est demõstratio qꝛ est per quedã coia tradita. Rursus si ꝙsideremus id qõ per demõstrationẽ efficit:patet ꝙ ars demõstrãdi per demõstrationẽ nõ tradit.nã scire demõstrationẽ ⁊ scire fillꝫ ut est applicabilis ad res demõstratas ⁊ fillogiçatas non est scire aliqd in se:sed est scire modũ per quẽ debemus scire.per artẽ ergo demõstrandi ⁊ fillogiçãdi nõ aggenerat in nobis scia sed modus sciẽdi.vñ ⁊ ipsa logica a pho in 2ºmeᶜᶜ.modus sciẽdi est appellata.ars ergo illa per quã tradit ars demõstrandi uel notitia de demõstratione:tũ qꝛ ꝓcedit per quedã coia.tum qꝛ nõ aggñat in nobis sciam sed modũ sciẽdi:nõ est per demõstrationem tradita.nec de demõstratione per demõstrationẽ habeꝫ notitia.¶ Qõ vo arguebaꝫ ꝙ logicus ꝓbat hãc passionem efficẽ sciam de hoc ſbo.vꝫ de demõstratione per hec ꝓncipia:qꝛ ꝓcedit ex ꝓpꝛijs ⁊ ueris.ꝓpter hoc ꝙ formabit logicus hꝰ rõnẽ.qcqd ꝓcedit ex ueris ⁊ ex ꝓpꝛijs aggñat sciaꝫ:demõstratio est hꝰ ergo ⁊c.patet ꝙ hec rõ nõ est demõstratio:qꝛ terminꝰ quos assumit sunt cões cuilibet scie speciali.nã quelibet scia specialis demonstrat.quelibet ꝓcedit ex ueris ⁊ ex ꝓpꝛijs.per quemlibet talẽ ꝓcessum nõ aggñaꝫ in nobis scia.nõ ergo qlibet ꝓbatio alicuius de aliquo per aliꝙ ꝓncipia est demõstratio nisi hoc fiat per ꝓpꝛios terminos qõ nõ facit logicus.semp enim tã dialeticus ꝙꝫ rhetoricus ꝓcedit per quedã coia.iuxta illud phi in ꝓncipio rhetorice.ambe enim vꝫ dialetica ⁊ rhetorica sunt de talibus ꝙbusdã que coĩter quodãmõ oium est cognoscẽ ⁊ nullius est scire determinate.¶ Ulterius aũt ꝙ logicus nõ utaꝫ demõstratione dubitaret forte aliqꝫ.utrum spectet ad eũ tradẽ artẽ de demõstratiõe ⁊ docẽ demonstrationẽ cõponere.¶ Dõm ꝙ sicut videmus in alijs artibꝰ ita suo mõ possumus in logica arbitrari. videmus enim in arte fabrili ꝙ multa organa fabricat ⁊ cõponit ꝙbus nõ utit.fabricat enim faber uomerez quo nõ utit ipse:sed agricola.fabricat etiam acũ qua non utit ipse sed sutor.cũ enim ars fabrilis uersẽt circa ferrum tanꝙꝫ circa ꝓpꝛiã mãm ad eã spectat ꝓstruere oẽ qõ est ex ferro.nõ tñ ꝙ utaꝫ oibus organis ex ferro cõstructis.cũ enim organũ sit aliqd ad finẽ ordinatuꝫ illa organa ferrea que fini fabrili sunt iutilia: cuiusmodi est acus uel quodcũqꝫ aliud qõ nõ põt dura scindẽ: fabricauit ea faber eo ꝙ sint ex ferro:nõ tñ utek eis:qꝛ nõ sunt utilia suo fini.sed sicut ars fabrilis est circa ferrũ tanꝙꝫ circa ꝓpꝛiã mãm:ita dialetica est circa actus rõnis.uel circa ea que per actꝰ rõnis sunt cõstituta tãꝙꝫ circa ꝓpꝛiã mãm.qꝛ sicut spectat ad artẽ fabrilez vsari circa oẽ ferrũ ⁊ fabricare qcqd ex ferro cõponitur sic spectat ad logicũ uersari circa oẽs actus rationis ⁊ circa oia que per hꝰ actus sunt cõstituta:nõ tñ utek logicus oibus talibus sicut nec faber omni organo ferreo:qꝛ cũ demõstrare ⁊ fillogiçare oino ad actus rõnis ꝑtineat lz logicus nõ utaꝫ demõstratione.ad ipsuꝫ tam spectat tradere artẽ de demõstratione:⁊ ulr de oi fillo. ¶ Ulterius autem dato ꝙ logicus non utaꝫ demonstratione:tradit tñ demõstrationis artem.¶ Dubitaret forte aliqꝫ utrum aliqs alius artifex a logico possit tradere artez.⁊ videt ꝙ rhetor possit huiusmodi artem tradere.nam si logicus tradit artẽ de demõstratione:qꝛ logica uersaꝫ circa rõnis actus uel circa ea que ꝑ huiusmodi actꝰ sũt cõstituta.cũ etiã circa talia uersẽt rhetorica:videt ꝙ ad rhetorẽ ꝑtineat tradere artẽ demõstrandi.¶ Preterea de entimemate determinat logicus ⁊ rhetor.⁊ etiam de exẽplo determinat uterqꝫ. qõ ideo videt ueritatẽ habere qꝛ arguere per exẽplum ⁊ entimema spectat ad rõnem.⁊ qꝛ circa ea que rõnis sunt uersaꝫ tam dialeticus ꝙꝫ rhetor:ideo de eis uterqꝫ determinat.ergo a simili cũ arguere per demonstrationem ⁊ per fillm spectet ad rõnẽ:tam ad dialeticum ꝙꝫ ad rhetorẽ:eo ꝙ uterqꝫ eoꝝ sunt artifices rõnales:spectabit determinare tam de demõstratione ꝙꝫ de fillo. artẽ ergo demõstrãdi ⁊ fillogiçãdi non solum tradet

UVA. BHSC. IyR_086_4

dialeticus sed ēt rhetor. ¶ Dicendū q; si uera eēt opi nio Tullij qui totū negociū rhetoricor visus est collo eare sub negocio politico: nō hēret difficultatē qō que rit. qr tūc rhetor non eēt artifex rōnalis nec spectaret ad eū determinare de actib⁹ rōnis: sed cuz fm phm ⁊ fm vitatē rhetorica sit assecutia dialetice. ⁊ sit magis q̄dā dialetica q̄z quedā politica. ⁊ uterq; tā rhetor q̄z dialeticus sit de qbusdā coibus: ⁊ sint artifices rōnales. videt eē rōnalis qō q̄re nō uterq; determiat de demōstratione. cū demōstratiōe cōstruere ⁊ oino sillogi care ad rōnē ptineāt. ¶ Sciēdū ꝙ q; cū nostrū itelligē sit cū discursu. ⁊ cū nō possim⁹ hēre scias rerū nisi per rōnes ⁊ argumēta. ut pōt patere per habita. nec arguē do ēt rōcinādo erraremus oportuit de ipsa rone ⁊ argumētatione iuenire artē. ⁊ qr rōnes ⁊ argumēta applicabilia sunt tā ad speculatiua ⁊ ad artes scientificas ⁊ subtiles q̄z ettā ad agibilia ⁊ ad artes morales ⁊ practicas. ideo oportuit q̄si duplicē dialeticā iuenire. vnā que descēderet in artes speculatiuas ⁊ subtiles. ⁊ hec cōmuni noie appellata est logica. ⁊ aliā que descenderet in artes morales ⁊ practicas: ⁊ hec uocata est rhetorica que dicit eē assecutiua dialetice. qr est q̄si quedam grossa dialetica. tradere ergo artē arguēdi in scientijs moralib⁹ ut in politica ⁊ ethica spectat ad rhetorē. Attū si arguat in illis scientijs: cū rhetor ꝓcedat ex coibus. politicus ꝓcedat ex ꝓprijs: erit rhetor qdā sophista politicus. sic tradere artē demōstrādi ⁊ tradere artē arguēdi in scientijs speculatiuis spālib⁹ spectabit ad dialeticū. Attū si dialeticus uelit arguē in illis scientijs. utputa si per quedā coia qbus ipse utit uelit ꝓbare ꝛclones geometricas: ut si uellet per coia ꝓbare circuli q̄draturā erit dialeticus sophista geometra: sicut rhetor arguēs i politica erit sophista politic⁹. ¶ Hoc viso patet qd sit dicēdum ad questionē ꝓpositam. naz si rhetorica est quedā grossa dialetica ⁊ eius est tradere modum arguēdi in scientijs moralibus ⁊ grossis: cū huiusmodi scientie ꝓcedāt superficialr. ⁊ typo. i. exēplari ter: eo ꝙ actus humani non cadūt sub vna regula. nec de huiusmodi actib⁹ de qbus sunt tales scientie pñt demōstrationes cōstitui nō spectabit ad rhetorē tradere artē de demōstratiōe. ¶ Qō vo arguebat ꝙ rhetor est artifex rōnalis patet: qr rhetorica est q̄si quedā grossa dialetica. vñ nō spectat ad ip̄z tradere de omni mō arguendi. sed soluz determinabit de illis arguendi modis per quos arguimus superficialr ⁊ typo. h⁹i aūt sunt exēplum ⁊ entimema. nō aūt demōstratio ⁊ illus. ¶ Qō vo ulterius arguebat ꝙ de entimemate determiat rhetor ⁊ dialeticus. ergo pari rōne poterit determinare uterq; de demōstratione: dici debet ꝙ nō est sile: sed q̄liter nō sit sile: ⁊ quō uterq; poterit determinare de entimemate: ⁊ nō de demōstratione cuz exponet passus ille habitus circa p̄ncipiū huius libri ꝙ rhetorice persuadēt per exēpla ⁊ entimemata appebit. ¶ Ulterius aūt dato ꝙ ad rhetorē nō ptinet tradere artē demonstrādi. Dubitaret forte aliꝙs utrū hoc possit ptinē ad artifices speciales. ⁊ videt ꝙ sic: qr fabricādo fabri fimus: ⁊ citharizādo adiscimus citharizare: q̄re cū alie scie demōstrēt: ergo in alijs scientijs ars tradit demonstrādi. ¶ Dicēdū ꝙ cū scire sit per cām nō sufficit demōstrare ad hoc ꝙ tradat ars demfandi nisi reducat demfatio in suas cās. cum ergo quelibet scia specialis demōstret opz ꝙ id qō est cā demfandi nō sit spāle alicui scie: sed sit cōe ad oēs scias. ut si hoc mō reducit demōstratio in suas cās ꝙ sit ex ꝓprijs ⁊ ueris ꝓcedere ex ꝓprijs ⁊ ueris nō est spāle alicui scie: sed est cōe cuilibet arti. q̄re cuz ars demfandi nō possit tradi per terminos spāles: sed per cōes eo ꝙ cōe sit cuilibet scie demōstrare: tradē artē demfandi nō ptinebit ad aliquaz sciam spālē: sed hoc erit opus artificis coīs. ¶ Est ergo dīstīgēter notādū ꝙ sicut aliꝙ instfa ferrea cuiusmodi sunt uomer ⁊ acus faber cōponit: sed nō utit. aliꝙs aūt artifex cuiusmodi sunt agricola ⁊ sutor eis utitur sed nō cōponit. aliꝙs aūt nec utit nec cōponit. qr multe sunt artes que nō fabricāt acū nec uomerē nec utūtur illis. Sic ⁊ circa demfationē dicere possumus ꝙ aliꝙs artifex ut logicus tradit artē demōstrādi: ⁊ tam demōstratione nō utit. aliꝙs aūt artifex ut qlibet artifex spālis demōstratione utit. nec tū tradit artē demōstrādi eo ꝙ ars demfandi nō nisi per cōes termios tradi pōt. qbus uti non ꝓprie spectat ad artifices spāles. ¶ Rursus cum demōstratio ptineat ad act⁹ rōnis tradere artē demōstrādi nō ꝓprie spectat nisi ad artifices rōnalē. nā sicut solus faber eo ꝙ ipse uersat circa māmferreā hēt fabricare organa ferrea ꝛz nō oibus organis ferreis utat: sic solus artifex rōnalis hēt tradere artem de demfatione ⁊ de alijs que sunt per actus rōnis cōstituta: ꝛz ipse nō oibus talib⁹ utat. Artifex ergo rōnalis cuiusmodi est logicus tradit artē demfandi. nō tū demfatione utit. Artifex aūt realis spālis cuiusmodi est geometricus arithmeticus: ⁊ qlibet talis demfatione utit. artē tū demfandi non tradit: sed artifex realis cois cuiusmodi est metaphisicus nec ꝓprie demfatiōe utit: nec artē demfandi tradit: nam h⁹i artifex qr cois est ideo ꝓprie demfatione nō utit: cuz demfatio sit de ꝓprijs. ¶ Rursus qr h⁹i artifex nō est rōnalis sed realis. ideo artē demfandi nō tradit. ipse enim metaphisicus ꝓprie non demonstrat: nisi uelimus accipe demōstrationē large pro omni certa cognitione. qō maxime competit metaphisico. ¶ Metaphisici enim nō est demonstrare: sed eius est declarare qdditates ac reruz essentias. ¶ Ulterius autē dubitaret forte aliꝙs: qr videt inconueniēs ꝙ aliꝙs det artem demonstrādi ⁊ tamē non demonstret. nam si fabricādo fabri fimus. ⁊ citharizādo adiscimus citharizare: oportet ꝙ demōstrādo adiscamus artē demonstrādi. ergo cum tradere artem demonstrādi idem sit ꝙ docere demonstrare. cum non videat possibile ꝙ aliꝙs doceat artē demonstrandi nisi demōstrādo: qr non aggenerant habit⁹ nisi per actus congruētes habitui: non videt possibile ꝙ logicus det artē demonstrādi: ⁊ tamē dādo huiusmodi artem non demonstret nec demonstratione utat. ¶ Dicēdum ꝙ in arte est ꝛsiderare duo. aliꝙd qō est formale: ⁊ aliꝙd qō est māle. ut in arte domificādi qd formale est ibi ordo lapidum ⁊ ordo eor que domum ꝛstituunt. māle aūt sunt ibi lapides ipsi: videm⁹ aūt ꝙ si homo eēt instructus in arte domificādi ⁊ sciret ꝛgrue ordinare lapides in domo cum videamus aliquos lapides eē molles ⁊ aliquos duros. ⁊ ex mollibus fit domus debilior: ⁊ ex duris fortior: si ille instructus sic in arte domificādi nunq̄z fecisset domum ex lapidib⁹ duris. ad hoc ꝙ sciret domum ex lapidibus facē: nō oportet ꝙ aliꝙs doceret eum artē domificādi. nec ꝙ domificaret coram eo. sed sufficeret ꝙ ostēderet qui sunt lapides duri dicēs ꝙ ex eis fortior fit domus. naz domificare ex lapidibus duris non differt a domificare simpliciter nisi in materia necessaria. ⁊ sillogiçare ex ꝓprijs ⁊ ueris. qō facit demōstratio de qua determinat in hoc libro posteriorz: non differt a sillogiçare simpliciter de quo determinat in libro ꝑor nisi in materia. addit enim sillogismus demōstratiuus supra sillogismuz simplr necessitatem materie. post q̄z quis est instructus in libro priorum: ⁊ scit artem sillogiçandi quātuz ad id qō est formale ad hoc ꝙ discat demōstrare nō oportet sillogiçare: sed ei sufficit ꝙ materia ostendet ex qua constat demonstratio. tunc enim cum arte sillogiçandi quam didicit in libro priorum: ⁊ cum cognitione materie demonstratiue de qua dicetur in libro posteriorum habebit sufficienter artem demonstrandi. vnde

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝓbꝰ potissime uenaꝫ in hoc libro ostẽdens ex quib⁹ cõstat demꝰatio. docens q cõstat ex ꝑmis ⁊ ueris ĩme diatis causisq; ꝓnis. Propter qđ patet q si docens sil logiçare sillogiçat: qz ibi tradit ars sillogiçandi q̃z tuz ad id qđ est ibi formale. quam artem nullus posset adi scere nisi sillogiçaret in mẽte uel in uoce. tñ docens de mõstrare non opz q demõstret: qz demonstratio supra sillm simplr nõ addit nisi necessitatem mãe. Cognita ergo arte sillogiçãdi ad hoc q detur ars demonstrãdi sufficit determinare de mã ex qua demõstratio cõstat. Dans ergo artem demonstrãdi nõ demõstrat nec demõstratiue utit nisi per accñs. gr̃a exempli. que exẽpla nõ sunt de necessitate artis nec sunt per terminos qui bus utit logicus: sed gbus utunt alij artifices. ¶ Ulterius aũt cuz demonstratio reducaꝫ in suas causas ⁊ in sua ꝓncipia ⁊ aliter nõ possit tradi ars demonstran di nisi sciẽdo cãs ⁊ elemẽta demõstrationis que cause ⁊ elemẽta sunt ꝑma uera ꝓpria ⁊ imediata: qz ex talibus causaꝫ demõstratio cum in traditione huius artis possit formari quedã ratio ⁊ quidã sill⁹ ut dicaꝫ: quicuq; sill⁹ ꝫstat ex ꝑmis ueris ꝓprijs ⁊ imediatis est demonstratio ⁊ est sill⁹ faciens scire. sill⁹ qui traditur in hoc libro est hi⁹. ergo ⁊c̃. ¶ Dubitaret forte aliquis. utrum hic sill⁹ qui põt formari in tradẽdo artem demonstrãdi sit demonstratio uel sill⁹ topicus. uel quis sill⁹ debeat noiari. Nõ aũt dici põt q hi⁹ sill⁹ factus sit sill⁹ simplr de quo determinaꝫ in libro ꝑor cuz applicatus sit ad aliquid spãle: nec etiam dici põt q sit sil logismus topicus: qz hi⁹ sill⁹ nõ est necessarius: sed est ut in pluribus. sill⁹ aũt sic factus est necessarius: qz arguit de necessitate hi⁹ rõnem factã demonstrationem esse: nec etiaz dici põt q sit sophisma: qz tunc peccaret in forma ⁊ nõ ꝛcluderet. relinquit ergo sic demonstratio. ergo tradens artem demõstrãdi demõstrat. ¶ Dicẽdum q ꝑm Lõmẽtatorem logicus põt ꝛsiderari duplr. uel ut docens. uel ut utens. si ꝛsideraꝫ ut docens: sic quodãmõ est artifex spãlis ⁊ est de speciali aliquo: qz est de actibus rõnis. uel de his que per hi⁹ actus cõstituimus. hoc ergo modo tradit artem sillogiçãdi determinãs de sill⁹ qui sill⁹ ad rõnem ptinet ⁊ per actus rõnis ꝫstituiꝫ. hoc modo etiã tradit artem demõstrandi. nam per demonstrationẽ arguere ptinet ad rõnem ⁊ artificis rõnalis est hi⁹ artem tradere. ¶ Cum ergo tradendo talem artem logicus aliquas rõnes formaꝫ: si quaraꝫ cuiusmodi sunt ille rõnes. Dicẽdum est q si cut logica ꝓprie nõ est scientia: sed modus sciendi. sic ille rõnes nõ ꝓprie sunt demonstratio: sed docent modum demonstrãdi. quantũcũq; ergo logicus ꝛsideret ut docẽs. ⁊ quãtũcũq; ꝑm q hi⁹ faciat necessarias rõnes: qz nõ ois necessaria ratio est demonstratio. sed illa que ꝓcedit ex ꝓprijs cuiuslibet discipline ⁊ que aggenerat in nobis sciam: rõnes quas tradit logicus sũt ut est docens ⁊ ut tradit artem demonstrãdi ⁊ sillogizandi. tum qz hi⁹ rõnes ꝓcedunt ex quibusdã cõmunibus. tum etiam qz nõ in oibus aggenerãt sciam: sed modum sciendi demõstrationes dici non debent nisi forte acciperet large demõstratio pro omni necessaria rõne. ꝑm quem modum loquẽdi demonstrat etiã metaphisicus: qz multas ifallibiles rõnes facit. ꝓprie ergo loquẽdo artifices spãles demõstrãt: qz illi ꝓcedunt ex ꝓprijs alicuius spãlis discipline. Artifices vo communes nõ ꝓprie demonstrãt nisi accipiaꝫ demonstratio large pro omni necessaria rõne siue ꝓcedat ex communibus siue ex ꝓprijs siue aggeneret sciam siue modum sciẽdi. Patet ergo q rõnes logici ut tradit artez demõstrãdi ⁊ sillogiçãdi nõ sunt demꝰationes. lz possint aliquo mõ ad demꝰationẽ reduci. sicut modus sciendi reducit ad sciam. ⁊ si logicus nõ demõstrat ut est docẽs multo magis non demꝰat ut est utens: qz ꝑm q hi⁹ nõ utit sillo demꝰatiuo: sed topico. ¶ Luz g̃ quer tur q̃les rõnes sunt ille que formari põt ex eo q logicus tradit artem demꝰandi. ⁊ ex eo q est docens. pz q lz nõ sint silli simplr: qz sunt applicati ad aliquã mãz. ⁊ lz nõ sint rõnes topice: qz de necessitate ꝛcludunt. ⁊ lz nõ sint sophismata: qz tunc fallerent. nõ tñ sunt demõstrationes ꝓprie. tñ ad demõstrationẽ reducunt. sicut modus sciendi reducit ad sciam: ⁊ possunt appellari demꝰationes largo mõ quo dictũ est. ¶ Ulterius aũt cum logicus possit ꝛsiderari ut est docens ⁊ ut est utens. ⁊ utroq; modo rõnes formet. Dubitaret forte aliquis. utrũ idem aggiũet in nobis per rõnes factas a logico ut est docẽs ⁊ ut est utẽs. Dñm q logica est de actib⁹ rõnis applicabilib⁹ ad res. put g̃ logicus determinat de ipsis actib⁹ rõnis uel de his que per hi⁹ act⁹ ꝫstituunt. ⁊ ꝓbat de eis debitas passiones per debita ꝓncipia dz esse docens. sic tñ se hñs nõ dz ꝓprie demõstrare. tum qz ꝓcedit ex gbusdã coib⁹. tum etiã qz nõ aggenerat sciam: sed moduz sciendi. sed put hi⁹ rõnis actus applicat ad aliquas res ⁊ formaꝫ sill⁹m de alijs rebus dz esse utens. ¶ Luz ergo queriꝫ utrũ idem aggeneret per rõnes logicas ut est utens ⁊ ut est docens. dici debet q nõ. nã sicut geometriã docet geometra. ⁊ arithmetic⁹ arithmeticã. sic logicus ut est docẽs docet logicã. ⁊ qz logica nõ est scia: sed modus sciendi. iõ logicus ut est docens aggenerat in mẽte per rõnes suas nõ sciam: sed modũ sciẽdi. ut aũt est utens qz ut h⁹i est ꝓpriuz instrm eius est sill⁹ topicus ex quo aggenerat opio. si ꝛsideraꝫ per rõnes quas facit nõ aggenerat ꝑfẽ sciaz in nobis: nec modũ sciẽdi: sed opionẽ. Dicamus ergo q per rõnes factas a logico aliqñ aggiũaꝫ i nobis sapia. aliqñ scia. aliqñ modus sciẽdi. aliqñ opinio. aliqñ fides. aliqñ suspitio. aliqñ deceptio. aliquãdo ignorãtia. ¶ Differt aũt sapia a scia ⁊ a mõ sciẽdi. quia sapientia est per cãs causarũ ⁊ per causas altas p ut procedit metaphisicus. Scia aũt est per cãs iferiores ⁊ ꝑpas put ꝓcedũt alij artifices. Modus aũt sciendi nõ est de ipsis reb⁹. sed magis est de actib⁹ rõnis per quos circa res uersamur. Opio autẽ differt a fide ⁊ suspitiõe: qz suspitio est infra fidẽ: fides infra opionem. Ideo qñ ea per que manuducimur ad assentiẽduz alicui sunt q̃dã repñtationes ⁊ q̃dã metaphore put ꝓcedit ars poetica. dñr solũ aggiũare suspitiões: sed si ille psuasiones sint ualidiores put ꝓcedit ars rhetorica q̃ ualidi⁹ arguit q̃z ars poetica. dñr psuasiões ille aggiũare quãdã credulitatẽ ⁊ quãdã fidẽ. ita q per fidẽ quaz aggiũant rõnes rhetorice firmi⁹ adheremus q̃z p suspitionẽ quã aggiũant manuductiones poetice. Rursus si in mã ꝓbabili fierẽt adhuc rõnes ualidiores q̃z rhetorice ⁊ poetice cuiusmodi sunt rõnes dialetice aggiũabũt opionẽ que est fortior ⁊ ualidior q̃z fides rhetorica ⁊ suspitio poetica. Deceptio aũt differt ab ignorãtia: qz qlibet defect⁹ a scia dz ignorãtia: sed defectus cum latẽtia dz deceptio. iõ ꝓprie fallacie dñr decipe que simul cũ cã nõ exñtie hñt cãm apparẽtie. hñt enim fallacie simul latẽtiã cũ defectu. ¶ His visis dicamus q rõnes metaphisicales que sunt p cãs cãrũ ⁊ que sunt per cãs altas aggiũant sapiaz. demꝰatiões vo que sunt per cãs ꝑpas cuiusmodi sunt rõnes sciarũ pticulariũ aggiũant sciam. rõnes que logicales sunt ut est docẽs: aggiũant modũ sciẽdi. rõnes vo logicales ut est utens nõ aggiũant modũ sciẽdi: sed opionẽ. rõnes rhetorice aggiũant fidẽ. poetice suspitionẽ. fallacie deceptionẽ. falsigraphus aũt ꝓcedit ex ꝓncipijs discipline male intellectis. ⁊ sill⁹ ignorãtie qui ꝓcedit ex oppositis ꝓncipioz aggiũant ignorãtiã. ¶ Ulteri⁹ aũt cũ sill⁹us topicus sit sill⁹ applicatus ad res. ⁊ sill⁹ demꝰatiuus sit applicat⁹ ad res. ⁊ cũ logicus ut est docens sit de ipsis actibus rõnis ꝑm se: ut est utens sit de actibus rõnis

UVA. BHSC. IyR_086_4

applicatis ad res. Dubitaret forte aliqs ꝯre dialetic⁹ ut est utens: ⁊ ut applicat act⁹ rōnis ad res utit̄ poti⁹ sill'o topico ꝗz demſtione. ¶ Dicendum q̄ hz rōnem hñs arguat per ꝗdā coia: cū coia sint ꝗsi locus ianue in domo que sunt ꝑtia cuilibet rōnē hñti. arguē tñ ex ꝑ ꝑtijs nō est cuiusq̄: sed sciētis. ⁊ q̄ coia sic se tenent ex parte rōnis. ⁊ in ea videt ferri ⁊ itellus ⁊ rō ꝑm q̄ hi⁹. Et q̄ ad eūdē ad quē spectat determinare de aliq̄. spectat determiare de ei⁹ annexo cū coia sic sint annexa rōni. ad eūdē artificē ut ad dialeticū ad quem spectat determiare de actib⁹ rōnis spectat per ꝗdā coia arguere ad ea que sunt cuiuslibet discipline. q̄ ḡ oēs hñtes rōnē. i. oēs hoies facilt̄ sine arte: in h̄ dialeticus q̄ est artifex rōcinalis facit per modū artis. vñ ⁊ phs ait in p⁹ elenchoꝝ. q̄ oēs sine arte ptícipāt id de q̄ articlariter est dialetica. cū ḡ oēs arguāt. ⁊ oēs per ꝗdā coia ad qō libet ꝓpositū faciāt rōnes. dialetici est tradē artez demſtatiōis ⁊ arguēdi ut est docēs. ⁊ ei⁹ per ꝗdā coia est applicare modos arguēdi ad qōlibet ꝓpositum ut est utēs. ꝓcedē aūt ex ꝑtijs nō est dialetici: q̄ ꝑta non se tenēt ex pte rōnis. ⁊ circa ea non debet vsari artifex rōnalis: q̄ circa ꝑta maxie errat rō nisi p studiū ⁊ per sciaz regulē. ¶ Cū ḡ querit ꝯre dialeticus ut est utens ⁊ ut applicat act⁹ rōnis ad res magis utit̄ sill'o topico ꝗz demſtatiuo. ꝑz q̄ cū coia sint ex pte rōnis magis ꝗz ꝑta. ⁊ cū artificis rōnalis magis sit ꝓcedē ex coib⁹ ꝗz ex ꝑtijs organis: logici ut est utēs nō erit sill's demſtatiuus qui ꝓcedit ex ꝑtijs: sed topicus q̄ ꝓcedit ex cōi b⁹. Logicus ḡ ut est docēs docet logicā que nō est scia ſz modus sciēdi. igit̄ ut ē docēs nō aggñat sciaz: ſz modū sciēdi. ut ē utēs aggñat opionē. Igit̄ nec sic nec sic ꝑtie loquēdo utit̄ demſtatione. q̄ demſtatio ꝑte sūpta nō aggenerat modū sciēdi nec opionem. sed sciaz. ¶ His visis ad expōnē littere accedamus.

O Omnis doctria ⁊ oīs disciplina itellectiua ex ꝑexñti fit cognitione. Manifestū est ãt hoc speculātib⁹ in oēs. mathematice eni sciarū per hūc modū fiūt: ⁊ aliarū vnaquaq̄z artiuz. Sil'r aūt ⁊ circa oīones que per sillos ⁊ que per iductionē. Utraq̄z eni per ꝑus nota faciūt doctrinaz he q̄dē accipiētes tanq̄z a notis: ille vo demōstrātes utē per id qō est manifestū singulare. Sil'r aūt ⁊ rhetorice psuadēt. aut eni per exēplū qō est inductio: aut per entimema qō quidā est sillogismus.

¶ Scōm modū cōem exponēdi huic libro siue huic operi nō ꝑmittit̄ ꝓhemiū. Nā coiter dī q̄ phs per ea que dixit in ꝑn⁹ libri ꝓoꝝ ꝓhemiçauit nō solū ꝗz tū ad librū ꝓoꝝ: sed ēt ꝗz tū ad librū posteriorū. dixerat eni in ꝑn⁹ illi⁹ libri. q̄ ꝑm oportebat dicē de quo erat itētio: q̄ de demſtatiōe. deide determiandū erat q̄d erat sillogism⁹ ⁊ qs ēet pfcūs ⁊ qs impfcūs. per hoc ergo qō dixit. q̄ determinandū erat de demſtatione ꝓhemiçauit ad librū posterioꝝ: per hoc vo qō ībdit q̄ determinandus est q̄d sit sill's ⁊ qs pfect⁹ ⁊ qs impfect⁹. ꝓhemiçauit ad librū ꝓoꝝ. Tñ coiter aiūt q̄ hic liber nō eget ꝓhemio. sed totū qō hic dī ptinet ad ptē executiuā. Sz hoc nō videt sufficē. nā ꝑm phm in 3⁹ rhetoricoꝝ. ꝓhemiū est ꝗdā ꝓuiatio ad sequētia. sed nō obstāte q̄ coia sunt ꝗdā ꝓuiatio ad spālia: etiā vnuz spāle est ꝓuiatio ad aliud. Nō ḡ obstāte q̄ in libro ꝓoꝝ in ꝗdā gñalitate fecerit ꝓuiationē quādā ad hūc librū dicēdo q̄ uolebat de demſtatiōe tractare. etiā in hoc libro facit ꝗdā spālē ꝓuiationē ⁊ qdā spāle ꝓhemiū ad ea de qb⁹ est executurus. imo si bñ ꝓsideremus qō dī in libro ꝓorū magis est ꝓtinuatio ad dicēda ꝗz sit ꝓhemiū. ualde eni eēt īsufficiēs ꝓhemiū hui⁹ libri dicē q̄ itētio sua est circa demſtationē ⁊ disciplinā demſtatiuā. Si ergo uolumus ꝑm de īsufficiētia rephēdē ꝓter id qō dixit in li⁹ ꝓoꝝ in quo ꝑpe nō ꝓhemiçauit sed magis se ꝓtinuauit ad hūc librū. dicē cogimur q̄ huic libro ꝓmittit ꝓ hemiū spāle in quo facit spālē ꝓuiationē ⁊ spālez maniductionē ad sequētia ⁊ ad ea de qb⁹ est executurus. ergo iste liber sicut ⁊ alij libri diuidit in duas ptes. in ꝓhemium ⁊ tractatuz. 2ᵃ ibi [Scire aūt opinamur.] ¶ Ad euidētiā ꝑme ptis sciēdū q̄ ut antea dicebat: ꝓ hemiū est queda ꝓuiatio ad sequētia. nā ut dī 3⁹ rhetoricoꝝ. opz locū facē in aia future oīoni. nā sicut opz ꝓparare māz ad susceptionē forme. ita opz ꝓparare aiaz ad susceptionē doctrie. ⁊ maxie itelligēdū est cū aia est indispōsita ⁊ hēt dispōnes ꝓrias ad doctrinā illā. Luz ergo tota itētio ei⁹ qō tradit in hoc libro sit determiare de sill'o demſtatiuo per quē adiscimus sciaz: duo sūt que ad hoc nos potissime idispōnūt. Heraclīti opio ⁊ platonis. Voluit eni Heraclit⁹ ut habet. 4. me⁰. q̄ nihil ꝓtigeret scire. hui⁹ etiā opionis dicunt fuisse Academici. Plato aūt uoluit q̄ ꝓtingeret aliqd scire: sed hi⁹ scia nō aggñabat in nobis per sill'm demſtatiuum. sed erat nobis impressa ab ideis siue a formis sepatis. Seruiebāt eni idee platōi ad duo. ad sciaz. s. ⁊ ad gñationē. ab illis eni ideis ⁊ ab illis sepatis formis deriuabant forme in mā sensibili. ⁊ etiā fluebāt spēs i aiaz nostrā. put ergo ab illis ideis fiebāt forme in mā facie bāt ad gñationē. sed put cābāt spēs in aias nras faciebāt ad sciaz. Aia ergo ꝑm platonē in sui creatiōe erat plena spēb⁹ quas ifluebāt in eā forme sepate. per corporis tñ sensus excitabāt ad sciendū per illas spēs. Nostrū ergo adiscē ꝑz Platonē erat quoddaz reminisci. quecūq̄z ergo harū opionū uera eēt: supuacua esset doctria huius libri. Nā si nō ꝓtingeret scire ut ponebat Heraclit⁹: uel si scia nō aggñaret in nobis per sillz demſtatiuū: sed per influētiā idearū: ut dicebat Plo supuacuū eēt tradē notitiā de demſtatiōe tanq̄z de sill'o facīēte scire. siē ergo si mā eēt idisposita ad formā: oporteret illas dispōnes tollē ut forma iduceret. sic si aia ꝓpter dicta Platonis ⁊ Heraclīti est idisposita ad susceptionē hui⁹ doctrine: opz ꝑus illas indispōnes tollere ꝗz tractet de hac doctrina. ¶ Est tñ diligēter notādū q̄ sicut in mā ꝗztū ad introductionē forme nō sufficit remouē indispōnes oppositas nisi introducant in ea ꝓpositē dispōnes. sic si uolumus bñ ꝓhemiçare ⁊ facere bonā ꝓuiationez ad snsceptionem doctrine sequentis nō sufficit ab aia remouē dispōnes oppositas: nisi iducant in ea dispōnes ꝓpositē. ¶ Duo ergo facit phus ꝑncipalr in hoc ꝓhemio: q̄ ꝑ⁰ ꝓducit in aia dispōnes ꝓpositas: oīdēs quō per sill'm demſtatiuū ꝓtingat scire. 2⁰ remouet indispōnes oppositas oīdēs: q̄ nec uerūz est q̄ nihil adiscimus ut dicebat Heraclit⁹: nec ēt uerū est q̄ nīm adiscere sit quoddaz reminisci ut dicebat Plato. ibi scda [ante aūt ꝗz sit inducere.] ¶ Ad euidentiā aūt ꝑme ptis sciēdū est. q̄ tota causa ꝯre necessariuz est de demſtatione tractare est: q̄ nos adiscimus cum discursu. ⁊ nra scia fit ex ꝑexñti cognitione. ita q̄ ex ꝑcognitione vnius uenimus in cognitionē alteri⁹: ⁊ hoc est quoddā discurrere ⁊ quoddā sillogizare. Quare si nos itelligimus cū discursu ⁊ uolumus ḥ modo sciam acqrere. necessarius est nobis ille discursus qui facit scire. hi⁹ aūt est sill's demſtatiuus. naz per sill'm demſtatiuum sicut per alios sill'os discurrimus a ꝑmissis ad ꝯnez. sed hoc habet spāle hic discursus ⁊

nobis scia: sed per alios filios ⁊ alias rōcinatiōes: ⁊ p alios discursus aggenerat in nobis opinio ul' aliquid aliud. ut in philtris dicebat. ¶ Posset g̃ sic formari rō gcūq; itell's in acgrendo sciaz discurrit ⁊ adiscit ex p̄xīti cognitiōe ille itell's in acgrendo sciaz idiget fil'o demſtratiuo: uel qđ idem est idiget discursu faciente sci re. sed hi⁹ est itell's nr̄. ergo ⁊c̄. Tota ergo cā q̄re neces sariū est tradē sciam de fil'o demſtratiuo: qui est faciens scire: est. qz nullā acgrimus sciam. nec est aliq̄ doctria nec aliq̄ disciplina in nobis que nō acgrat ex p̄xistē ti cognitiōe. ul' qđ idem est que nō acgrat cū quodā di scursu. Nā p̄cedē ex cognitiōe vni⁹ ad cognitionez al teri⁹ q̄ddā discurrē est. igit cuz nihil ita disponat aiaz nr̄az. ⁊ nihil nos reddat ita auidos ad uolenduz habē sciam de demſtratiōe: sic̄ si sciuerimus q̄ta sit necessitas filli demſtratiui ad acgrendā sciaz. cuz hi⁹ necessitas ex hoc sumat ortū qz itelligim⁹ cuz discursu: ⁊ qz nr̄a do ctrina ⁊ nr̄a disciplina ex p̄xīti fit cognitiōe. iō phs uolens disponē aiaz nr̄az: ⁊ reddē nos auidos ad uolē dū scire doctrinā tradītā in ℍ lib⁹ declarat. q̄ ois do ctria ⁊ ois disciplina ex p̄xīti fit cognitiōe. ¶ Duo ergo facit in p̄⁹ pte phemij. qz p̄mo ꝓponit ⁊ declarat hāc ppōnez. ſ. q̄ ois doctria ⁊ ois disciplina ex p̄xīti fit cognitiōe. 2⁹ ad maiorez manifestationez ꝓposi tū declarat que sunt ille p̄cognitiōes que sunt necīe ad sciam acgrendaz ibi dupl'r aūt necīuz est p̄cogscē. Circa p̄m duo facit: qz p̄⁹ p̄mittit p̄fatā ppōnez tanq̄ ul' manifestā. 2⁹ declarat qđ dixerat ibi mathemati ceni sciarū. ¶ Dicit ergo q̄ ois doctria ⁊ ois di sciplina itellectiua ex p̄xīti fit cognitiōe. manifestum est aūt speculatib⁹ in oēs. q̄si dicat q̄ hec ppō ꝓposi ta est ul' manifesta. ⁊ q̄ manifestū est hoc speculatib⁹ in oēs scias q̄ ois doctria: ⁊ ois disciplina itellectiua fiat ex p̄xīti cognitiōe. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ex hac ppōne habetur q̄ ad acquirendā sciaz nēcium sit tradē artem de fil'o demſtratiuo. Ddm. q̄ q̄cūq; itel lect⁹ itelligit ⁊ cogscit ex p̄xīti cognitiōe suū intelli gere est cū discursu. Ois aūt discursus ⁊ ois rōcinatio reducit ad syll'm. sic̄ impfectū reducit ad pfectū. ergo i acgsitiōe scie idigemus fil'o. sed cuz nō ois syll's aggeneret sciaz: sed solū syll's demſtratiuus. sequit q̄ in acgsi tione scie indigeamus fil'o demſtratiuo. Breuiter ergo recapitulātes dicamus. si ois doctrina ⁊ ois disciplina itellectiua sit ex p̄xīti cognitiōe. ⁊ qcđ ex p̄cogni tiōe vni⁹ p̄cedit in cognitionem alteri⁹ suus ꝓcessus est arguendo ⁊ rōcinādo. ois doctria ⁊ ois disciplina acgrit arguēdo ⁊ rōcinādo. sed cū scia dicat doctrinā ⁊ disciplinā nō quālibet: sed doctrinā ⁊ disciplinā pfectā. opz q̄ si ois doctrina ⁊ ois disciplina intellectiua sit ex p̄xīti cognitiōe ⁊ acgrit arguendo ⁊ rōcinādo cuz scia que dicit doctrinā ⁊ disciplinā pfectā acgrat per pfectā argumētationez ⁊ rōcinationez. qz cuz syll's sit pfecta argumētatio. ⁊ iter fil'os demōſtratiuus syll's habet rōnem pfectiōis: scia que doctrinā pfectā ⁊ di sciplinaz noiauit ex fil'o demſtratiuo acgref. ¶ Ex p̄ dicte igit p̄missa q̄ ois doctrina ⁊ ois disciplina ex p̄ xīti fit cognitiōe. manifeste ꝛcludit q̄ syll's demſtrati uus est necīus in acgsitiōe scie. ⁊ qz nihil nos ita facit auidos: nec ita nos disponit ut uelimus ſsudare circa artez demſtrandi: sicut scīre q̄ ois doctrina ⁊ ois disci plina itellectiua ex p̄xīti fit cognitiōe. iō phs uolens facē quādā putationē ad doctrinā sequentē ⁊ uolens disponē aiaz nr̄az ad susceptionez doctrine sequentis p̄mittit hāc ppōnē. q̄ ois doctrina ⁊ ois disciplia ⁊c̄. ¶ Ulter⁹ aūt dubitaret forte aliqs quō ois doctrina ⁊ ois disciplina itellectiua fit ex p̄xīti cognitione. ¶ Ddm q̄ ois cognitio itellectiua ul' est ꝑnum uel est ꝑncipio⁹. Cōclones aūt p̄sciunt in ꝑncipijs. p̄n⁹ aūt p̄sciunt via sensus memorie ⁊ expientie. Cognitio ergo ꝑnuz p̄supponit cognitionez ꝑncipio⁹. Cognitio aūt ꝑncipio⁹ p̄supponit cognitionē sensus memorie ⁊ expientie. nō g̃ ait phs q̄ ois cognitio ex p̄xīti fiat cognitiōe. qz tūc esset abire in infinitū. etiā hec ꝓpō eēt manifeste falsa: qz sensus statī ferī in suuz obm. simplr ergo loquēdo cognitio ſbītiua nō fit ex p̄xīti cogni tiōe. pz ergo q̄ ois cognitio itellectiua siue fit ꝑnuz si ue ꝑncipio⁹ cognitionē aliquā aliā p̄suppōit. ¶ Est tñ diligēter notādū q̄ lz de oi cognitiōe itellectiua ue ritatē hēat q̄ fit ex p̄xīti cognitiōe. phs tñ hāc ꝓpō nez nō assumit nisi pp cognitionē ꝑnū que p̄supponit cognitionē p̄missaꝝ ⁊ p̄cognoscit in p̄missis. nā ⁊ rō nes oēs q̄s adducit ad p̄bādū itētū suū sunt de cogni tiōe ꝑnuz que p̄supponit cognitionē p̄missarū: ⁊ p̄co gnoscit in p̄missis. nā ⁊ rōnes sue quas adducit ad p̄ bādū itentū solū de cognitiōe ꝑnuz arguūt. ¶ Ulter⁹ aūt dubitaret forte aliqs. utrū ꝓpō ꝓposita vītatē habeat: nō solū in scia quā quis habuit adiscēdo: sed etiā quā qs habet in iueniēdo. Ddm q̄ aliq ausi sunt asserē ꝓpōnez assumptā solū vītatez hīe in his que qs nouit adiscēdo: nō aūt in his que qs nouit iueniēdo. qđ dupl'r conant oñdē. 1⁹ ex ꝓpōne assumpta: qz phus hic loquit de doctria ⁊ disciplina. doctrina aūt ⁊ di sciplina vident noiare sciaz. put est adiscendo acgsita: nō aūt. put est per iuentionē hīta. Rursus ad hoc idez addūt q̄ phs in p̄cognitionib⁹ ait. vult eni phs q̄ p̄ cognoscēdū est tā de sbo q̄z de passiōe qđ est qđ dicit p nomē. in scia aūt iuenta nihil opz p̄supponē de p̄reco gnitiōe noiuz: qz illa nō habet per ꝑmonez. Relinquit ergo itelligendū eē ꝓpōnez assumptā solū de scia: quā quis nouit adiscēdo: nō aūt in ea quā qs nouit iueni endo. ¶ Notādū q̄ de utraq; scia ueritatez habet qđ dī. debemus eni imaginari q̄ p̄cognitio que requirit in sciēdo aliqđ se hēt q̄si via. ipa aūt res scita per p̄ cognitionē illā se hēt q̄si terminus. g̃ si aliqs iueniret ali quā viā eundi per aliquē locū: ⁊ uellet alios ad illum locū pducē: oporteret q̄ per illā viam per quā ducit se ipm duceret alios: alr aūt posset errare. per illā g̃ eādē viā: per quā iuenies duxit seipm ad cognitionē alicu ius cognitionis: opz q̄ ducat ⁊ discens. q̄re si discens ducit ex p̄xīti cognitiōe: etiā inueniēs habuit aliquā p̄cognitionē ex qua uenat⁹ est ꝑnem itentā. Dicam⁹ ergo q̄ doctria ⁊ disciplina sic differūt: qz doctrina est facē aliū cognoscē. disciplina est cognitionem ab alio suscipe. Inueniēs ergo sciam nō adiscit ab alio. pōt tñ aliquem docē. ei ergo pōt cōpetē doctrina ⁊ nō disci plina: sed hīs sciam nō inueniēdo: sed adiscēdo ei cō petit disciplina. Hec ergo tria vba. ſ. q̄ ois doctria ⁊ ois disciplina itellectiua significant accipiēda sunt. ut dicamus q̄ doctria referēda fit ad notitiā habitā iue niēdo: qz hi sciēs potuit aliū docē. Disciplina vo refe rēda fit ad notitiā habitā adiscēdo: qz sic sciens ab alio sciam accipit. qđ vo subdit itellectiua additum est ad dīā cognitiōis ſbītiue quā nō opz ex p̄xīti cognitio ne originē sumē. ille eni qui ex admirari incepit phari ⁊ admirat⁹ est de eclipsi icepit iuestigare cām eclipsis: ⁊ hīe sciaz eius: nisi habuisset p̄cognitionē eclipsis: nō inuestigasset cām ei⁹. ois ergo notitia intellectiua: siue fit hīta iueniēdo: ut possit eā alij tradē. ⁊ dicat doctria siue adiscēdo fit hīta: ut sit ab alio accepta: ⁊ dicat di sciplia. dū tñ sit itellectiua ex p̄xīti fit cognitiōe. ⁊ qz ut pz per antedicta ex eo q̄ in scia nostra necessaria est p̄cognitio arguit necessitas filli demſtratiui. phus assu mēs hāc ppōnē q̄ ois doctria ⁊c̄. declarauit quāta sit necessitas hui⁹ doctrine: ⁊ q̄z necessaria sit ars demon strādi. argumēta aūt facta in ꝑriū in sequēti q̄ne solu ent. ¶ Deide cū dicit Mathematice eni sciaꝝ ⁊c̄ declarat qđ dixerat. dixerat enim q̄ hec ꝓpositio ois doctrina ⁊ omnis disciplina ex p̄xīstēti fit cognitiōe

UVA. BHSC. IyR_086_4

mānifestū ār erat ſpeculā tibi oēs artes. ſō declarat quō oēs artes ꝓcedūt arguēdo. cū ergo qcūq; arguit aliqd ꝑmittit: ⁊ aliqd ꝛcludit: ſed oēs artes ꝓcedūt arguēdo oēs ꝓcedūt ex ꝑexñti cognitiōe: qr oēs ex cognitione eiꝰ qđ ꝑmittūt ꝓcedūt in cognitionē eiꝰ qđ ꝛcludūt. ¶ Ad cuiꝰ euidētiā sciēdū ꝙ oēs artes ſpeculatiue: uel ſūt reales ⁊ merenᵗ dici ſcie. uł rōnales ⁊ merenᵗ dici modus ſciēdi. ¶ Rurſus ſcie rōnales q̄ztū ad ꝑs ſpectat due ſūt. ſ. dialetica ⁊ rhetorica. ℔ hs ergo uolēs oñdē hoc in oibꝰ hꝫe vītatē ꝙ oēs artes ꝓcedūt arguendo: ⁊ ꝙ ex ꝑexñti cognitiōe notitiā faciūt. tria facit qr ꝑº ꝓbat ꝫ in mathematicis: ⁊ in alijs realibꝰ ſcientijs. 2º ꝓbat ꝫ in oꝝonibꝰ dialeticis. 3º in rhetoricis. 2ª ibi ⌊ Siłr aūt ⁊ circa oēs ſcias. ⌋ 3ª ibi ⌊ Siłr aūt ⁊ rhetorice. ⌋ ⌊ Cōtinueť ḡ ſic. bñ dico ꝙ ⌊ Dis doctrina ⁊ dis disciplina itellīua ex ꝑexñti fit cognitiōe. ⌋ ⁊ bñ ět dico ꝙ ⌊ mānifestū eſt ꝫ ſpeculātibꝰ i oēs ſcias: qr mathematice ſciarū per hūc modū ſūt. ⌋ ꝙ. ſ. arguūt ⁊ ꝓcedūt ex ꝑexñti cognitiōe: ut ex ꝓcognitiōe ꝑmiſſaruꝫ ꝓcedūt in cognitionē ꝛnis ⌊ ⁊ vnaqueq; aliaꝝ artiū ⌋ ſupple per hūc modū ꝓcedit. ¶ Notādū aūt ꝙ artiuꝫ q̄dā ſunt ꝓactice ut fabricatiua uł ſutoria ⁊c. hꝰ q̄dā ſūt ſpeculatiue: ut mathematica/mālis ⁊ metaphiſica. Iſte enī eſt triplex modus eēntialis phie: ut dī. 6. meᶜᵉ vꝫ nālis mathematicꝰ ⁊ diuinꝰ. Cū ḡ pbs ait ꝙ mathematice ⁊ vnaqueq; aliaꝝ artiū ꝓ hūc modū ſūt: pōt ꝫ ſolū referri ad ſcias ſpeculatiuas: ut ſit ſꝫus ꝙ mathematice ⁊ vnaqueq; aliaꝝ ſciaꝝ ſpeculatiuaꝝ per hunc modū ſunt: ꝙ ꝓcedūt arguēdo ⁊ notitiā faciūt ex ꝓe exñti cognitiōe. alio mō pōt exponi de artibꝰ metaphiſicis: ut ſit ſꝫus ⁊ metaphiſice ſciaꝝ. i. ſcie ſpeculatiue: vnaqueq; aliaꝝ artiū ꝓactícaꝝ ꝓ hūc modū ſunt ꝙ ꝓcedūt ex ꝑexñti cognitiōe. nā ut themiſtiꝰ exponit nō ſolū artes ſpeculatiue: ſed ět ꝓactice ⁊ ět metaphiſice ex ꝑexñti cognitione fiūt: qr nō eſt poſſibile ut ipe ait aliquē adiſcē artē cemētariā a magꝛo ſuo niſi ꝑus coḡ ſcat muꝝ ⁊ lapides. oia ḡ hec ex ꝑexñti cognitiōe fiūt. ¶ Dubitaret forte aliqs de hac ꝓbōne phi. vi eni per alias ſcias ꝓbare ꝓpōnē quā hic aſſumit in arte logica. ſuut ḡ alie ſcie regule logice. cuiꝰ ꝛriū ipe ponit in ꝑnº topicoꝝ dicēs. ꝫ eē ꝓpriū ⁊ maxie ꝙueniēs dialetice ꝙ ad oium methodoꝝ ꝑnª viā hēt. ¶ Dōz ꝙ ſuppoſito nr̄o mō ſciēdi ꝙ itelligimꝰ cū diſcurſu: ⁊ acqrimus ſciaz arguēdo. dialetica que docet artē arguēdi erit regula ⁊ iuuamētū ad alias ſcias. tñ rōne exēploꝝ uł a poſteriori ⁊ iductiōe: ut iducēdo i alijs artibꝰ ꝑñt eē alie artes in iuuamētū logice: ut cū logicus aliquaz ꝓpōnē accipit exēpliter uł iductiue iuuari poſſumꝰ ad cognitionē ꝓpōnis illiꝰ qñ in alijs ſciētijs cernimꝰ ſic eē. ℔ hs ḡ ꝓponēs hāc ꝓpōnē. ꝙ ois doctrina ⁊c. oñdit eā uerā eē ꝑ id qđ vi in alijs artibꝰ declaratis: ꝙ ⁊ alie artes ꝓcedūt ꝫ mō exēpliter ⁊ iductiue. ⁊ a poſteriori declarat itentū: nō ḡ exꝫ hēt̄ur ꝙ ꝑ alias ſcias logica regulet. ¶ Deide cū dicit ⌊ Siłr āt ⁊ circa oꝝones. ⌋ manifeſtat ꝫ idē in oꝝonibꝰ dialeticis dicēs ꝙ ⌊ Siłr aūt. ⌋ ſit notitia ⁊ ꝓcedit arguēdo ex ꝑexiſtēti cognitiōe ⌊ Circa oꝝones. ⌋ i. ꝓpōnes dialeticas ⌊ q̄ ſunt ꝑ ſillos: ⁊ que ſunt ꝑ iductionē: utreq; eni. ⌋ i. oēs oꝝones dialetice taz ille que ſunt ꝑ ſill̄os q̄z ět ille que ſūt ꝑ iductionē. ⌊ doctrinā faciūt ꝑ ꝑus nota. ⌋ i. ex ꝑ exñti cognitiōe. ⁊ ſbdit ꝙ ⌊ Me gdē. ⌋ i. oꝝones ſillogiſtice ſūt ⌊ accipiētes tā q̄z a notis ⌋ itellectui. ⌊ ille vo ⌋ i. oꝝones iductiue ſūt. ⌊ demſtrantes uł ꝑ id ſingulare qđ eſt manifeſtū ⌋ ſenſui. ¶ Notādū aūt ꝙ cū q̄tuoꝛ ſint ſpēs argumētationū/ſillus/iductio/entimema ⁊ exēplū. Sill̄s ⁊ iductio efficaciores ſunt exēplo ⁊ entimemate: qr entimema eſt q̄dā diminutꝰ ſill̄s. ⁊ exēplū eſt q̄dā diminuta iductio. ¶ Notādū ět ꝙ cū rhetorica ſit aſſecutiua dialetice. ⁊ per ꝙñs ſit quedaz groſſa dialetica: oꝛgana rhetorice ⁊ iſtra eiꝰ per que arguit: debēt eē q̄dā modi arguēdi groſſi. oꝛgana vo dialetici debēt eē modi arguēdi efficaciores ⁊ violentiores. modi ḡ arguēdi per quos dialecticus arguit ſunt ſillꝰ ⁊ iductio. rhetorici vo ſunt exēplū ⁊ entimema. ℔ hs ḡ uolens oñdē oꝝones dialeticas ꝓcedē ex ꝑexñti cognitiōe. oñdit hoc in ſillis ⁊ in inductionibꝰ. eo ꝙ bis modis arguit dialetic⁹ ⁊ illa ſūt inſtrumēta dialetici. ¶ Notādū etiā ꝙ qcūq; aliqd ꝓſupponēdo aliud ꝓbat: ꝓcedit ex ꝑexñti cognitione: ⁊ ex ꝑus noto. ut ex notitia eiꝰ qđ ꝓſupponit tradit notitiā eiꝰ qđ ꝛcludit ⁊ qr ſill̄s ꝓſupponit ꝑmiſſas. ꝓſupponit ět aliquā ꝓpōnē uł ez notā itellectui. Inductio vo ꝓſupponit ſingularia nota ſenſui. Et ſic tā ſill̄s q̄z iductio ꝓcedit a ꝑus notis: ⁊ a ꝑexñti cognitiōe. Sed ſill̄s ꝓcedit a ꝑmiſſis que ꝓſupponunť eē note itellectui. vñ ꝓcedit a notis ꝑm itell'm. Inductio vo ꝛcludit uł e. i. ꝓpōnē uł ez ꝑ id ſingulare qđ eſt manifeſtū ſenſui: ut ſi notuz ſit ſꝰui ꝙ ſoz. currit: plato currit: ⁊ ſic de ſingulis. ꝛcludeť ꝑ iductionē hec ꝓpō uł is ꝙ ois hō currat. ¶ Deide cū dicē ⌊ Siłr aūt ⁊ rhetorice. ⌋ ꝓbat ꝫ idē in oꝝonibꝰ rhetoricis. itēdit aūt talē rōnē. oꝝones rhetorice ꝓcedūt ex ꝑ exñti cognitiōe: qr arguūt ꝑ ſill'm uł ꝑ iductionē. Cū ḡ rhetorica arguat ꝑ entimema ⁊ ꝑ exēplū: ⁊ cū entimema ſit q̄dā ſill̄s. ⁊ exēplū ſit q̄dā iductio rhetorica fiet ex ꝑexñti cognitiōe. ꝫ eſt ḡ qđ ait ꝙ ⌊ ſiłr aūt ⁊ rhetorice. ⌋ ſ. fiūt ex ꝑexñti cognitiōe qr ⌊ ꝓſuadēt eni aut per exēpla qđ ē iductio: aut ꝑ entimema qđ uere eſt ſill̄s. ⌋ ¶ Notādū aūt ꝙ hec ꝓpō. ois doctria ⁊c. vītatē hēt nō ſolū in ſciētijs: ſed ět in modis ſciēdi: qr mathematice que ſūt ſcie: ⁊ dialetica ⁊ rhetorica que ſūt modi ſciēdi: ꝫ mō ꝓcedūt. ¶ Notādū ět ꝙ ꝓdicta ꝓpō non ſolū vītatē hēt in his q̄ ꝛcludunť ex neceſſitate ⁊ aggenerāt ſciaz ut i mathematicis: ſed ět vītatē hēt in his que arguūt ꝓbabiłr ⁊ aggñant opionē: ut in dialeticis: ⁊ ēe in his que ꝓſuadēt ⁊ aggñant fidē: ut in rhetoricis. ¶ Dubitaret forte aliqs quō exēplū eſt iductio Dōz ꝙ iductio accipit oia ꝑticularia ut ſoz. ⁊ ꝓlo: ⁊ſic de ſinḡlis. ḡ ois hō. ſz exēplū eo ꝙ ſit oꝛganū rhetoris ⁊ fiat de actibꝰ hūanis: ⁊ de mā morali q̄ ꝓp icertitudinē māe nō pōt accipe oia ſinḡlaria. ſz aut ex vno ſinḡlari ꝓcludit aliđ ſinḡlare. aut nō ex oibꝰ ſz ex multis ſingularibꝰ ꝛcludet aliqđ ſinḡlare: ut pz ex ꝑº rhetoricoꝝ utputa ſi aliqs ſit petēs munitiōes i aliq̄ ciuitate. ⁊ qs uelit ꝓbare ꝑ exēplū ꝙ ille tyrāniçabit. dicē. Dionyſiꝰ in ſyracuſa petijt mūitiōes ⁊ tyrāniçauit. ḡ exēplo hꝰ pz ꝙ iſte petēs munitiōes tyrāniçabit. uł ſi hiemꝰ multa ſinḡlaria efficacioꝛ eēt argumētatio ꝑ exēplū: ut ſi arguerem⁹ ſic. Dionyſiꝰ petēs munitiōes in tali ciuitate tyrāniçauit. aliꝰ ět alibi ſiłr fecit: ⁊ aliꝰ alibi ꝫ idē egit. exēplo oiuz illoꝝ pz ꝙ iſte petēs mūitōes tyrāniçabit Cū ḡ ꝑ exēplū ſemp ꝛcludať aliqd de aliq̄ ꝑticulari: i. poˡ eſt ꝙ i vno arguñto ꝑ exēplū accipiant oia ꝑticularia. tū qr eſt ibi icertitudo māe. ⁊ actꝰ humani nō cadūt ſb vna regla: ⁊ nō pōt ibi accipi ꝓpō uł is. tū ět qz i arguēdo ꝑ exēplū nō poni i ꝑmiſſis illꝰ ꝑticlare de q̄ dz aliqđ ꝛcludi: ut ſi vis ꝓbare ꝑ exēplū ꝙ ſoz. accipiēs mūitiōes tyrāniçabit: nō accipies ꝫ ſinḡlare ſoz. qr tē ꝓbares idē ꝑ idē. ſz accipies ſinḡlaria. i vno ḡ exēplo in ꝑmiſſis nō ꝑñt accipi ſinḡlaria oia: ſed in multis exēplis poſſēt oia accipi: ⁊ qr iductio ꝓcedit ex oibus ſinḡlaribꝰ vnū exēplū ſinḡlr nō ē iductio ſz exēpla pluralr iductio eē ꝑñt. iō phs loquēs de exēplis płaľ ait ꝙ rhetor ꝓcedit ꝑ exēpla: qđ ē iductio. ¶ Ulteriꝰ aūt fortе dubitaret aliqs quō entimema uere eſt ſill̄s. Dōz ꝙ nō eſt ꝑ ſe dīa iter entimema ⁊ ſill'm: qr entimema ꝓcedit ex vna ꝓpōne plata: ⁊ ex alia reſuata in mēte. ſill̄s vo ꝓcedit ex duabꝰ ꝓpōnibꝰ platis: ⁊ ꝫm etymologiā noīs dicať entimema: q̄ſi itra mentē: qr alteram

UVA. BHSC. IyR_086_4

ppõnũ rebuat in mẽte. Sz eẽntialis dꝛia iter entimema ꝛ sillm sumit: qꝛ rhetoꝛ magis descẽdit in scias mo rales. iõ entimema qđ est instrm rhetoris est applicabi le ad mãm moralẽ ꝛ grossam. Dialetius vo magis descẽdit in scias speculatiuas. ꝛ iõ sills q est organũ dꝛia letici est magis applicabilis ad mãs speckatiuas ꝛ sub tiles. Rõnuz ergo rhetoricarũ ꝓsupponit esse auditoꝛ tot⁹ ppls: qꝛ act⁹ morales ꝛ agibilia sunt toti ppło ex ponẽda. ꝛ qꝛ tot⁹ ppls est gd grossuz. auditoꝛ rõnũ rhe toricarũ itelligit esse grossus: ut dꝛ p⁹ rhetoricoꝝ. ꝛ qꝛ grossus auditoꝛ nõ ita põt ꝛcipe multa siẽ vnum. iõ in rhetoricis cõgruẽti⁹ arguit ex vna ꝓmissa q̃ ex plib⁹. Essentialis igit dꝛia iter entimema ꝛ sillum sumit ex mã ad quã applicat. ut qꝛ entimema ẽ applicabile ad mãz moralẽ ꝛ grossaz. sills vo ad speculatiuã ꝛ sbtilẽ. Sed ex hac dꝛia sequit aliud q̃ sills fit ex plurib⁹ ꝓmis sis. entimema vo pp auditorẽ grossuz cõgruẽtius fit ex vna ꝓmissa plata: ꝛ ex alia rebuata in mẽte. ¶ Hoc vi so dicam⁹ q̃ pp grossitudinẽ auditoris entimema nõ solũ ꝓcedit ex vna ppõne: sed ẽt ꝓcedit ex ꝓticulari ad ꝓticulare: ut aliqs i ppło entimemate argueret. iste de uicit olimpia. q̃ iste coronabit. ꝟstat autẽ q̃ multa ta lia entimemata ualẽt vnũ ulem sillum. utputa si sic ar gueret. qcũq̃ vicit agonẽ coronalẽ: debet coronari: sz ois vincẽs olimpia vincit agonẽ coronalẽ. q̃ ois talis debet coronari. Iste aũt sills cõstituit ex multis enti matib⁹: ut ex his. Plato vicit olipia: q̃ dz coronari. Martim⁹ vicit olipia. q̃ dz coronari. ꝛ ex alijs ꝟsilib⁹ entimematib⁹ fiet vnus ulis sills. Quãtũ q̃ ad maiorẽ ppõnẽ que rebuat in mẽte: ut q̃ ois vincẽs agonẽ co ronalẽ debet coronari ꝟcordãt entimema ꝛ sillus: sed q̃tũ ad miorẽ ꝓpõnẽ: qꝛ entimema est circa hãc mãm grossaz ſbibilẽ ꝛ ꝓticularẽ: cũ multa ꝓticularia faciũt vnũ ule: siẽ multa exempla põt eẽ vna ulis iductio. sic multa entimemata põt eẽ vnus ulis sills. ¶ Uel pos sumus alr rndẽ q̃ cũ lra nra hẽat entimemata qđ uere est sills: forte corrupta est lra. nã alia lra hẽt: q̃ qdam est sillz. tũc est lra plana ut dicam⁹ q̃ entimema est sillz gdã. i. sills diminut⁹ ut exponit themisti⁹. corruptio ãt hec forte ꝛtigit ex h: qꝛ forte trãslator in exẽplari cuz deberet ibi eẽ qdã iuenit qdẽ in loco de qdã: ꝛ ita pro qdẽ trãstulit uere: ꝛ dixit q̃ uere cuz sillz est: deberet di cere q̃ qdã est sills. Qualrcũq̃ tñ dicak pz q̃lr lra est saluãda. ¶ Ulteri⁹ forte dicet aliqs: utruz de entime mate possit se itromittẽ logicus: ꝛ vi q̃ nõ: qꝛ si de en timemate posset tractare logicus circa qđ vsak rhetoꝛ: ergo ꝛ de arte demfandi posset se itromittẽ rhetoꝛ: cir ca quã vsak logicus: cui⁹ oppositũ supius dicebatur. ¶ In ꝛtũ est phs in fine scõl poꝛ. ubi determinat de entimemate ꝛ exẽplo. Cũ q̃ liber poꝛ ptineat ad logi cã de talib⁹ poterit logicus tractare. ¶ Odm q̃ logi cus determiat de sillo ꝛ iductiõe tanq̃ de ꝓpꝛijs istris ꝛ de entimemate ꝛ exẽplo tanq̃ de his que sunt qdaz defect⁹ eoꝝ. Mã exẽplũ est quedã defectiua iductio. ꝛ entimema est qdã defectiuus sills. nã defect⁹ ad nãz p uatõis reducit: siẽ q̃ rectũ est iudex sui ꝛ oblig. ꝛ deter minãs de recto põt determiare de obliquo: ꝛ de oi eo qđ a recto deficit. sic logicus determinãs de iductiõe ꝛ sillo põt ẽt determiare de exẽplo ꝛ entimemate ꝓut ab illis deficiunt. itaq̃ de exẽplo ꝛ entimemate deter minabit rhetoꝛ p se. logicus vo deteriabit de his ꝓut sunt qdã defect⁹ iductionis ꝛ sillꝛ: ꝛ qꝛ qđ est per se est potꝛ⁹ eo qđ est per aliud: multo plura põt determiare ꝛ determiat rhetoꝛ de exẽplo ꝛ de entimemate q̃ faci ar logic⁹. Rhetoꝛ q̃ nõ põt se itromittẽ de arte sillogi çandi ꝛ demfandi. qꝛ tũc eleuaret se supꝛa se ꝛ ageret ultra suã spẽm. sed logicus põt determiare de entime mate ꝛ exẽplo. qꝛ hoc faciẽdo nõ trãsgredit limites su os cuz nõ determiet de his ꝓm se: sed ꝓut sunt defect⁹ sillogismi ꝛ inductionis ꝛc.

¶ Dupl'r aũt necessariuz est ꝓcogscẽ. Alia nãq̃z qꝛ sunt ꝓius opinari necesse est: alia vo quid est qđ dicit itelligẽ opz. Quedaz autez utraq̃z: ut quoniam omne quod est aut affirmare aut negare uerum est quia est. Triangulum aũt quoniam hoc quod

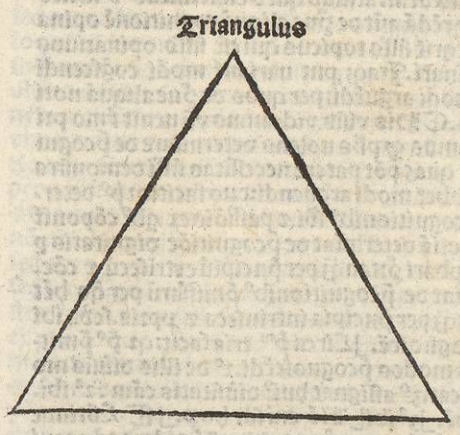

signat: sed vnitatem utrũq̃z quid signat ꝛ quia ẽ nõ enim sil'r horũ vnũ qđque manifestũ nobis est.

¶ Postq̃ phs ꝓmisit hãc ppõnẽ q̃ ois doctria ꝛ ois di sciplina est ex ꝓexñti cognitiõe. In pte ista determiat que sũt ꝓcognitiões ille. ¶ Sciẽdum q̃ q̃ in oi ẽne de monstratiua ꝓbak aliq̃ passio de aliquo sbo: ꝛ per aliq̃ pn⁹. igit est ibi ꝟsiderare passionẽ que ꝓbak. sbm de q ꝓbak. ꝛ pn⁹ per que ꝓbak. ¶ Rursus pn⁹ per que ꝓ bak aliq̃ passio de sbo. uel per que cõcludit quelibet ꝟ sunt in duplici gñe: qꝛ quedã sunt extriseca: ꝛ nõ igre diunt sillm ꝼm sbaz: sed ꝼm vtutẽ ut dignitates. q̃daz aũt itriseca ꝛ ꝼm sbam demfationẽ igrediunt ꝛ sillm: ut ꝓmisse. ¶ Phus q̃ uolẽs determiare de ꝓcognitio nib⁹ duo facit. qꝛ p⁹ determiat de ꝓcognitionib⁹ q̃ztũ ad sbm ꝛ passionẽ: ꝛ etiã q̃ztũ ad dignitatẽ que est pn cipiũ extriseculꝛ: ꝛ nõ igredit demfationẽ ꝼm sbaz: sed ꝼm vtutẽ. 2° determiat de ꝓcognitionib⁹ q̃ztũ ad pre missas que ꝼm sbaz igrediunt sillm. ex quo põt patere tota ittio phi in hac pte. Intẽdit eni q̃ ois disciplia fit ex ꝓexñti cognitiõe: ut patuit in ꝓcedenti lectione. ¶ Rursus hi⁹ ꝓcognitiões sunt de sbo: passiõe: digni tate ꝛ ꝓmissis: ut patebit in ꝓsequẽdo. Ex toto q̃ pro cessu fiat vna talis rõ. Ad qcqd regrit ꝓcognitio subi passiõis dignitatis ꝛ ꝓmissaz: ad illud regrit ordo sil logisticus: sed ad quãlibet disciplinã reqrẽdã regrunt hi⁹ ꝓcognitiões. q̃ ad acqsitionẽ cuiuslibet scie nec̃ius est sills. ¶ Tũc q̃ arguat ulteri⁹. q̃ si ad acqsitionẽ scie est nec̃ius sills opz q̃ ille sill's sit faciẽs scire. nã sill's nõ faciẽs scire nõ erit nec̃i⁹ ad acqsitionẽ scie: sed sill's faci ens scire est demfo. q̃ ad acqsitionẽ scie est nec̃ia demõ stratio. Adultũ q̃ debem⁹ disponẽ aiaz nraz: ꝛ multuz debemus eẽ auidi ad adiscẽdã hãc doctrinã ubi tradit ars demfandi: cũ demfo sit nec̃ia in acqsitione sciẽtie. ¶ Notãdũ est tũ diligẽter q̃ ꝟ pbãda ꝟstat ex subo ꝛ passiõe. Dãdo q̃ ꝓcognitões de sbo ꝛ passiõe ꝛ digni tate ꝛ ꝓmissis dat ꝓcognitionẽ de ꝟne pbãda: ꝛ de pn cipijs itriseis: qꝛ ꝓmisse sunt pn⁹ itriseca. dignitates vo extriseca. ¶ Notãdũ etiã q̃ i cognitiõe cuiuslibet ꝟnis ẽ iste ordo nec̃ius. nã siue ex cognitiõe illa aggene reꝛ scia siue opio: siue fides debet hic ꝓcognitionez aliquã de ꝟnẽ: ꝛ hoc q̃ztũ ad sbm ꝛ ꝑdicatum. siue qđ idẽ est q̃ztũ ad sbm ꝛ passionẽ: ul q̃ztũ ad miorẽ ꝛ ma iorẽ extremitatẽ. nã ꝟ ex his ꝟstat. Rursus est habẽda

UVA. BHSC. IyR_086_4

p̄cognitio de dignitate: ⁊ etiā de p̄missis. Attū si ex cognitiōe illius ꝫnis aggenerat scia. hi⁹ ordo p̄cognitionū reducet in demōstrationē. si vo aggñet ide opio reducet in sill'm topicū. si aūt fides in entimema rhetoricū. Ex his ḡ que h dñr de p̄cognitiōe pōt argui q̄ ad acgrēdā cognitionē de q̄libet ꝫne est nec̄ia aliq̄ argumētatio: ul' aliqs sill's. ¶ Notādū aūt q̄ si ad acgrendā cognitionē cuiuslibet ꝫnis est nec̄ia aliq̄ argumentatio ⁊ aliqs sill's. ḡ ad acgrendā cognitionē sciētifica est nec̄ius sill's demōstratiuus qui est sciētificus ⁊ faciēs scire. Ad acgrēdā aūt de ꝫne aliquā cognitionē opinatiuā. tunc regrit sill's topicus qui est sill's opinatiuus ⁊ faciēs opinari. Itaq; put uariant modi cogīscendi uariant ⁊ modi arguēdi: per quos de ꝫne aliquā notitiā facimus. ¶ Nis visis videamus vñ uenit p̄mo p̄ri mus: ⁊ dicamus q̄ phs uolens determiare de p̄cognitionib⁹: per quas pōt patere necessitas sill'i demonstratiui ⁊ cuiuslibet modi arguendi: duo facit: qr p° determinat de p̄cognitionib⁹ sbi ⁊ passiōis ex qb⁹ cōponit ꝫ ꝓbāda. ⁊ etiā determiat de p̄cognitiōe dignitatis p quā habet ꝓbari ꝫ: tanq; per p̄ncipiū extrīsecū ⁊ cōe. 2° determinat de p̄cognitionib⁹ p̄missarū per qs hēt ꝓbari ꝫ tanq; per p̄ncipia intrinseca ⁊ ꝓpria. scda ibi ⌊ Est aūt cognoscē. ⌋ Circa p̄m tria facit: qr p° p̄mittit diuersos modos p̄cognoscēdi. 2° de illis diūsis modis exēplificat. 3° assignat hui⁹ diūsitatis cām. 2ª ibi. ⌊ Aut qñ oē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Nō eni silr hoc. ⌋ ¶ Cōtinuetur ḡ sic. dictū est q̄ opz p̄cognitionē p̄cedere ad acquirendaz notitiā de quacūq; ꝫne. hi⁹ aūt p̄cognitiones sūt due. s. qr est. ⁊ qd est. Ideo ait q̄ ⌊ Dupl'r aūt necessariū est p̄cognoscē. alia nāq; p⁹s. ⌋ q̄z sciamus ꝫnem ꝓbandā ⌊ necesse est opinari. qr sunt: alia vo opz itelligere qd est qđ dr per nomē: quedā aūt utraq;. ⌋ ¶ Deinde cū dicit ⌊ Ut qñ oē. ⌋ Exēplificat de p̄dictis oñdens q̄re sunt diuerse p̄cognitiones. uel q̄re diuersi mode p̄cognoscunt dignitas sbm ⁊ passio. Intendit aūt talē rōnē: quecūq; nobis nō silr manifestant non silr p̄cognoscunt: sbm passio ⁊ dignitas sunt hi⁹: ḡ ⁊c. ¶ Cōtinuet ergo sic. bñ dico q̄ dignitas sbm ⁊ passio nō silr p̄cognoscunt ⌊ enim ⌋ pro quia ⌊ vnūqđq; hoc nō silr est nobis manifestū. ⌋ ⁊ per ꝫns nō est silr p̄cognitum. ¶ Notādū aūt q̄ ipa p̄cognitio quedam cognitio est: ⁊ per ꝫns est quedā manifestatio. que ḡ non sunt silr manifesta nec silr cognita nō sunt silr p̄cognita. qr si eēnt silr p̄cognita eēnt silr cognita ⁊ silr manifesta. ¶ Notādū etiā q̄ cū dignitas hēat rōnem cōplexi sbm ⁊ passio rōnem incōplexi. Rursus cū passio habeat rōnem accūtis: sbm vo sit id cui passio accidit: qr nō silr fiunt nobis nota ⁊ manifesta accūtia ⁊ qb⁹ accidūt ⁊ cōplexa ⁊ incōplexa. iō vnūqđq; eoz. vz dignitas passio ⁊ sbm nō est nobis silr manifestū. ⁊ per ꝫns nec silr p̄cognitū. ¶ Circa hāc aūt pticulā dubitāduz est de p̄cognitionib⁹ quō accipiēde sint hi⁹ p̄cognitiones: qr est: ⁊ qd est. ¶ Dubitādū etiā est de exēplis. nā si nō dubitat de hoc exēplo. quō de qualibet ueruz est affirmare uel negare se hēat ut dignitas. dubitatur tñ quō trīagulus se hēat ut passio ⁊ vnitas ut subiectuz. ¶ Primo ḡ dubitat de p̄cognitionib⁹. ⁊ est questio utrū qd est sit p̄cognitio. ⁊ videt q̄ nō: qr scire qd est: est scire diffōnē rei: eo q̄ diffō sit p̄mo exp̄ssiuus qdditatis ⁊ eēntie. Scire aūt qd sbi ⁊ qd passionis non est hīe p̄cognitione: sed magis est hīe pfectā sciam. nam diffō est mediū ꝙcludēdi passionē de sbo. hi⁹ aūt diffō que ponit eē mediū. uel est diffō sbi uel passionis ul' cō prehēdēs utrūq;: qr sciens qd sbi ⁊ qd passionis. i. sciens diffōnē utriusq;: nō solū hēbit p̄cognitionē de ꝫne in qua ꝙcludit passio de sbo. sed hēbit pfectā sciam de eo. nō ergo qd est debet poni p̄cognitio. i. diminuta cognitio: sed magis debet dici pfecta notitia. ¶ Dicēdū q̄ hec qō pōt solui per vba que tāgit Themist⁹ in cōmēto. ait enim q̄ duplex est q̄ qd est. ⁊ duplex est diffō. vz diffō que sigt nomē quo noiat res: ⁊ diffō significās sbam rei qd est. ⁊ ait q̄ nō opz ut putemus q̄ hec diffō sit illa. imo iter has diffōnes est differētia magna ualde: qđ declarat: qr ut dicit itētionem quā sigt nomen iā itelligit qui nō ꝓtēplatus est in aliq̄ doctrinarū. nā pueri ⁊ idocti qui nō sunt istructi in aligb⁹ disciplinis itelligūt qd est qđ dr per nomē: ut cuz p̄cipit eis q̄ uocēt hoc ez nō adducūt equū. ⁊ idez Themist⁹ sbdit cuz p̄cipit eis q̄ portēt puluinar nō afferūt aquā pueri ḡ ⁊ idiote intelligunt qd est qđ dr per nomen: ⁊ formāt sibi in itellectu aliquē ꝙceptū de sigtione noīs qui ꝙcept⁹ pōt dici qd nois. Scire tñ qd rei ⁊ cognoscē diffōnē indicātē sbaz vniuscuiusq; ⁊ scire dissoluē rem in sua pn̄a diffinitiua nō est pueroz nec idiotaruz sed eoz qui exercitati sunt in sciētijs. ¶ Dicemus ergo q̄ ꝙcept⁹ quem formāt sibi itellectus de reb⁹: ⁊ de his que audit ul' pōt esse quedā cognitio incōplera per quā scit distinguē vnā rem ab alia ⁊ vnū sigtū ab alio sicut pueri sciūt ⁊ idiote qui diuersis noīb⁹ diuersa intelligūt ⁊ sciūt qlibet nomē in suū sigtum referre. ⁊ talis ꝙceptus dr eē qd nois: qui solū est quedā cognitio superficialis ⁊ incōpleta. Scdo itellect⁹ de reb⁹ pōt sibi formare ꝙceptū cōpletū: ut nō solū sciat nomen referre in suū sigtū qđ dr eē qd nois. sed etiā ipm sigtuz sciat resoluē in sua ꝓpria p̄n̄a ⁊ sciat ide formare diffōnē que dr eē qd rei. Sūt aūt mlte alie dīe iter qd nois ⁊ qd rei ut in ꝓsequēdo patebit. Ad p̄sens tñ sufficiat hec dīa q̄ qd nois est referre nomē in suū sigtum. qd vo rei est sibi formare ꝙceptū in itellectu: nō soluz per quē referat nomē in suū sigtuz: sed etiā per quē resoluit sigtū in sua p̄ncipia ꝓpria. ¶ Luz ergo Alex. ait q̄ opz tā de sbo q̄z de passione p̄supponē qd est. nō intelligit de qd rei sed de qd nois. ut p⁹ ex mō loquēdi suo. ait eni q̄ opz p̄scire qd est qđ dr per nomē. cuz ḡ arguitur q̄ scire qd est: est scire diffōnē ⁊ hīe pfectā notitiā: arguit de qd rei qđ nō est p̄cognitio. ¶ Ulterius aūt dato q̄ qd est sit p̄cognitio. Dubitaret forte aliqs utr̄ sit p̄cognitio vna uel plures. ⁊ videt q̄ sit p̄cognitio plures. nā sicut se hēt qd rei vnius ⁊ qd rei alteri⁹: ita ut videt se hēt qd nois vnius ad qd nois alterius. sed qd rei sbi est oino diuersuz a qd rei passiōis. ergo ⁊ qd nois vni⁹ oino differt a qd nois alteri⁹. Scire ergo qd est de passione ⁊ sbo q̄z tūcūq; itelligamus de qd nois nō erit p̄cognitio vna sed plures. Ad idem videt facere vba phi in. 7. meta. qui loquēs de diffōne subē ⁊ accūtis ait q̄ diffinitio siue qđ qd est dicit multis modis. ¶ In ꝓrium est: qr si qđ qd est eēt p̄cognitio plures: tunc eēt triplr p̄cognoscere. vz qd sbi. qd passiōis. ⁊ qr est. cui⁹ oppositū habet in lra. nā lz sint tria p̄cognita dignitas passio ⁊ sbm. sunt tñ due p̄cognitiones ⁊ est dupl'r p̄cognoscere. ¶ Dicēdum q̄ ut patet per habita quid nois dicit qñ formamus nobis ꝙceptum in intellectu per quem referimus nomen in suū significatum. ⁊ hec cognitio est ualde diminuta ⁊ incōpleta. qd vo rei est qñ ulterius in cognitione p̄cedimus: ⁊ non solum per intellectum referimus nomen in suū significatum sed etiam ipm significatum resoluimus

UVA. BHSC. IyR_086_4

ia ſua ꝓpria principia. ⁊ hꝰ cognitio reſpectu priorꝭ
ꝯpleta ⁊ pfecta meret dici. ¶ Quātū ergo ad pmuz
mortuuz gōnis nō eſt differētia inter qd ſubiecti ⁊ paſ
ionis. qz ſicut vno ſimplici noie noiamus ſubiectum
ia vno ſimplici noie noiamus paſſionē. non enīz dice
mus qꝫtum ad qd nois ſubm habeat quidditatem
ſimplicem. paſſio vō per additamenta de quo eſt diffu
ſus ꝑmo in. 7. meta. mater enim cum docet pueruz co
gnoſcere hoiem qō habet rōnem ſubiecti: ⁊ cognoſce
re albuz qō habet rōnem accītis ſenſibilr oñdēdo hoc
e hoc cognoſcere utrūqꝫ. referre ergo nomen in ſuū ſi
nificatū qō ſciunt facere idiote ⁊ pueri nihil eſt altō
nā cōgnoſcere diuerſitatez rerum ⁊ ſcire noia referre re
bus q̄bus ſunt impoſita. ⁊ qz hoc idiote ⁊ pueri non
ꝺ facūt in ſuba ⁊ accidēte. nec ſciunt ꝓpter ſcire qd
nois cognoſcere dīam inter accidēs ⁊ ſubm. hꝰ autē
cognitio que eſt qd nois lz ſit mäliter plures: qz cō
uenit paſſioni ⁊ ſubo. formalr tñ eſt quodāmō vna. qd
ergo nois. d. vnuz modū cognoſcēdi. ſed qd rei qō nō
oluz refert nomē in ſuuz ſignificatū: ſed etiaz reſoluit
ſignificatū in ſua ꝑncipia. ideo hoc qō dicit qd rei ma
nifeſtā dīam habet. nā ꝑncipia ſube nō ſunt niſi ſuba. iā
uſt ingredīt diffinitionē ſube: qō nō ſit de eēntia eiꝰ
ſed ꝑncipia accidētis nō ſolum ſunt accidētia: ſed etiā
ſuba. ideo accīs habet diffōnez per additamēta. ⁊ ali
qd ingredīt diffōnem eius qō nō eſt de eſſentia ipſius:
quare ſi id rei eēt ꝑcognitio: nō eēt idem modus ꝑco
gnitionis: nec eadez ꝑcognitio qd paſſionis ⁊ qd ſbi.
maxime ſi ſbm illud eēt ſba. ſed qz ꝑcognitio: nō eſt
qd rei ſed qd nois. ⁊ qꝫtum ad hoc q̄ſi eſt idez modus
in ſuba ⁊ accidente. ideo qd eſt qō dicīt eſt ꝑcognitio
maiz multa ſint ꝑcognita. ¶ Quādo vō arguitur qꝺ
eidem eſt rō de qd rei ⁊ qd nois: ⁊ qꝺ eodem mō ſe hēt
qd rei ad qd rei ſicut qd nois ad qd nois: ꝓz eſſe falſuz:
qꝺ in multis nō eſt alius modus cognitionis qꝫtuz ad
cognitionē incōpletā de qbus ſi uelimus hic pfectaz
cognitionē diſtinguemus vnūqōqꝫ eoꝝ ⁊ erit aliꝰ co
gnitionis modus. ⁊ qz qd nois dicit cognitionē incō
pletā qd rei cōpletā. nō ualet ſi idem eſt quodāmō mo
dus diffiniendi qꝫtum ad qd nois qꝺ idem ſit modus
diffiniēdi qꝫtuz ad qd rei. qꝫtū enīm ad qd nois: nō dif
fert modus diffiniēdi in his ⁊ in illis. dato tñ qꝺ eſſet
ibi aliqua modica dīa: intellectus tñ qñ modicum de
ſt accipit qō nō deeſſet: ut vult phs 2ꝰ phiſicoꝝ. ideo
qꝫtum ad qd nois ⁊ maxime apud logicuz qui non ita
ad pfunduz ⁊ ad ꝓpria ingredīt dicēt eē vnus ⁊ idez
modus. Qō vō arguebaꝫ ulterius de phō in 7ꝰ meta.
phiſice nō eſt ad ꝓpoſitū: qz ibi loquīt de qd rei nō de
qd nois. ¶ Ulterius autē dubitaret aliqs circa qd eſt
utrū cōpetat dignitati. ⁊ videt qꝺ ſic: qz ut ſepe ſepius
dictū eſt. hic nō agit de qd rei. ſed de his qd nois ⁊ de
qd eſt qō ſignificat. vnde ⁊ phs in liꝫ cuz ꝑpus locutus
eſt de hac ꝑcognitione qd eſt qō dicīt. ſtatim poſt hāc
dicit de ꝑcognitionē uocat qd eſt qō ſignificat: qre cum
de oi uoce ſignificatiua poſſumus ſcire qd eſt qō dicīt
qd eſt qō ſignificat. de q̄libet oratione ꝓtingit ſcire qd
eſt qō dicit: cum quelibet oratio ſit uox ſignificatiua ut pōt
uideri ꝑ ꝓmo ꝓmenias. de dignitate ergo que eſt q̄daz
oratio ſiue quedā ꝓpō ⁊ eſt uox ſignificatiua ꝓtingit ſci
re qd eſt. ¶ In ōrium eſt phs uolens qꝺ de paſſione
dignum ꝑcognoſcēduz eſt qd eſt: de dignitate ſolum: qz
eſt de ſbo vō utrūqꝫ. ¶ Dōm qꝺ qdam ſimplr ꝓcedūt
qꝺ de dignitate non pōt ſciri quid eſt. dicūt enīm qꝺ ho
minis albi ⁊ etiam nullius cōplexi eſt diffinitio: ideo
quia dignitas ſit quedam enunciatio ⁊ ſit quod
ſit pro tanto a ueritate deuiant: qz non loquīt hic phs
de quid rei ſed de qd nominis. Cōplexa aūt cum non
ſignificant vnam ſubſtantiā ⁊ vnam eſſentiā: eoꝝ non eſt
diffinitio dicens quid rei per quā indicat rei ſuba. tñ
quid nois: ⁊ qd eſt qō ſignificat cōtingit eſſe ipſoꝝ cō
plexoꝝ: ⁊ etiam ipſarum oronum: cum oro ſit uox ſi
gnificatiua. Unde quātum ad ꝑſens ſpectat ꝓter dif
ferētiam quā tetigit Themiſtius: ⁊ quā fuimus diffu
ſe ꝓſecuti in cōne ꝓma. inter quid nois ⁊ quid rei poſ
ſumus triplicem differentiā aſſignare inter hanc diffi
nitionez ⁊ illam quā tangit phus in 2ꝰ huius. ¶ Prima
differētia eſt. qz diffinitio quid rei ſimplr loquēdo eſt
ſubſtantiarū. ſi aūt eſt accidentium hoc non eſt ſimplr
ſed per additamēta: ſed diffinitio de quid nois ſimplr
loquendo etiam eſt utrorūqꝫ. nam idiote ⁊ pueri qui
inſtruunt in qd nominis: lz ſciant quid ſignificet noie
albi: ⁊ quid noie hominis. neſciunt album habere rō
nem accidētis ⁊ depēdens a ſubſtātia. ideo accidentia
vno ſimplici noie nominant: ſicut ⁊ ſubſtātie. Diffini
tio ergo dicens quid nois in accidētibus nō ꝓpꝛie eſt
per additamēta: nec eſt per depēdentiā ad ſubſtantiaz.
⁊ cuz intelligimus accidēs a ſubſtātia dependere hoc
nō eſt ſolū ex eo qꝺ referimus nomē in ſuū ſignificatū:
ſed ex eo qꝺ rem ſignificataz referimus in ſua ꝓncipia:
ſed rem ſignificatā in ſua ꝓncipia referre hoc nō eſt ſi
ſtere in qd nois: ſed eſt ꝓcedere ad qd rei. accidētia enī
ex vi diſpōnis qd nois nō hñt diffinitionē per additā
mēta. Scōa dīa inter qd nois ⁊ qd rei eſt: qz nō ſoluz
quid nois pōt eſſe ſimplr accītium. ſed etiā quid nois
pōt eſſe nō entiuz: ut ſi dicā hyrcoceruus poſſum ſcire
qd ſignificat noie hyrcocerui: ut qz ſignificat aial com
poſitum ex hyrco ⁊ ceruo: uel ex equo ⁊ ceruo. ſi ergo
in rerū natura nulluz aial eſt tale: nec pōt eē. ſciam de
hyrcoceruo qd nominis: neſciā tñ quid rei. Tertia dif
ferētia. qz qd nois pōt eſſe cōplexoꝝ. vñ dicīt in. 2. po
ſteroꝝ. qꝺ illas. i. tota hiſtoria troiana pōt hic qd nois
nō autē qd rei. qz ut dī. 7. meta. hominis albi ⁊ etiam
nullius cōplexi pōt eſſe diffinitio. habet ergo cōplexuz
quid nois: ut patet ex 2ꝰ huius. patet hoc idem ex hoc
qō dicīt. 7. meta. qꝺ diffinitio habēs quid nois pōt cō
petere ipſis metris. ut habet alia littera vna magna
hiſtoria pōt habere quid nois. Auget ergo difficultas
queſiti cum hic loquīt phs de diffinitione quid nois
quō hanc ꝑcognitionē negat phs a dignitate cuz ⁊ di
gnitatem: ⁊ qōlibet cōplexum hꝰ diffinitionē habere
poſſint. ¶ Sciēdū ergo qꝺ lz quelibet dignitas ⁊ que
libet oro poſſit habere qd nois. tamē cōplexum nō ha
bet quid nois ratione ſui ſed rōne incōplexorū. quod
dupliciter eſſe cōtingit. ꝓmo ſi ipſi cōplexo imponaꝫ vnuz
nomen ⁊ nominet illud cōplexum per incomplexum
ut ſi toti hiſtorie troiāe ponereꝫ vnū nomē ⁊ uocareꝫ
ilias: poſſem ſcire quid ſignificatur nomine ilias: qz ſi
gnificat hiſtoria troiana: tūc ergo cōplexū habet quid
nois nō rōne ſui ſed rōne nominis impoſiti. Secūdo
hoc ꝓtingit rōne incōplexoꝝ ꝓtentoruz in locutione
complexa. ut homo currit nō eſt uox ſignificatiua niſi
qz ꝓtes eius ſunt ſignificatiue. qui ergo ſcit quid ſigt
homo. ⁊ qd currit. ſcit qd ſignificat hō currit. Cū ergo
phs ait. qꝺ de ſbo ſciēdū eſt qd eſt ⁊ etiā de paſſiōe. i. de
predicato. itelligit qꝺ de oibus terminis incomplexis
quibus indigemus ad aliquam argumentationez uel
ad aliquam demonſtrationē oporteret nos ſcire quid ſi
gnificatur nomine illorum terminorū. Et ſi dicimus
qꝺ de icomplexis oporteret nos ſcire quid nominis fru
ſtra adderetur qꝺ oporteret nos precognoſcere hoc de
complexis cum quid nominis per ſe competat incom
plexis non complexis. nec habeant quid nominis cō
plexa aliud qꝫ habeant icomplexa. Luz ergo dubitatū
ſit de hac precognitione quid eſt. eēt ulterius dubitā
dū de hac precognitione quia eſt. ⁊ etiam dubitandū
eſſet de exemplis in littera tactis. ſed de his oibus diſ
putabitur in ſequentibus.

UVA. BHSC. IyR_086_4

a. Contingit f. maiorez f. tpor. etna

¶ Est aūt cognoscē alia gdē in pus cognoscētē: qrū dā aūt sīl accipe notitiā: ut qcūqz ptigūt eē sub ulib⁹ qrū hnt cognitionē Ad eni ois triangulus hēt tres angulos duobus rectis eqles pscuit. Ad vo hic q est in semicirculo triangulus sit sīl inducēs cogūit./ quorūdā in B mō disciplina est t nō p mediū ultimū cognoscit: qcūqz enim singulariū ptingūt eē t nō de subiecto aliquo.

¶ Triāgulus in semicirculo.

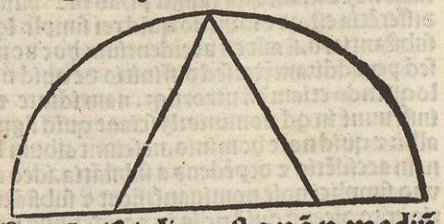

¶ Posteaqz determinauit de pcognitionib⁹ subi t passionis ex qb⁹ 2stat cōclo cui⁹ scia qrit. t determinauit de pcognitiōe dignitatis per quā est illa 2clo pbāda tanqz per mediū extrinsecū t cōe. ¶ In pte ista determinat de pcognitionib⁹ pmissarū per quas est pbāda cōclusio tanqz per ppria pncipia t itrinseca. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est q semp pmisse pm q h⁹¹ sunt pus note 2clone: sed nō qlibet pmissarū est semp pus nota tpe: sed maior semp est pus nota tpe. minor aūt si notū sit eā eē sub maiori est pus nota 2clone nā t simul tpe: ut si uelim scire q triāgulus in semicirclo habet tres. formabo talē sillm. ois triāgulus hēt tres. hec figura descripta in semicirculo est triāgulus. g hēt tres. maiorē aūt ppōnē huius sillī per lōga tpa possum scire anteqz hēam de 2clone notitiā: ut si scio oēm triangulū habē tres nō opz me scire q ille qui est in semicirculo sit h⁹¹ qz possum scire in ulī t ignorare in pticulari ut dicit i 2° poz. ut possum scire oēm mulā sterilē t credē hanc hēre in uētre. g possum scire maiorē q ois triangulus hēt tres: t ignorare 2clonem q hic qui est in semicirculo hēat tres. sed si addā minorē maiori per quā minorē inducit pticulare in suū ule: sīl sic inducēs cognosco cōclusionē. In sīlo itaqz pus facto maior cognoscit prius tpe 2clone: minor aūt nō cognoscit tpe pus: sed natura. Dbus g in determinādo hos modos pcognoscendi pmissas añ 2clē tria facit. qz p° distinguit hos duos modos ostēdēs q aliq pcognoscit añ 2clē pus tpe: ut maior aliq sīl tpe t pus nā ut minor. explificat 2° de illis modis. 3°ne videat incōueniēs q aliq cū 2clone sīl tpe cognoscat. t declarat que sunt illa que sīl tpe cognoscunt. 2° ibi| Ad eni ois. |3ª ibi| Quorūdā eniz hoc mō. |Dicē g q |Est aūt cognoscē. alia qdē cognoscūtur pus |sup. tpe ut maior. |quorūdā aūt |est |accipere notitiā |cū ipsa 2clone| sīl |sup. tpe sed pus nā. t B qztū ad minorē. Et exponit que sūt illa que sīl tpe cognoscunt cū 2clone dicēs. |ut |sup. sīl tpe cognoscūtur cū 2clone. |qcūqz ptingit eē sub ulib⁹ quoz hnt cognitionē |sup. q sint sub ulib⁹. ¶ Notādū aūt q ad hoc q minor cognoscat sīl tpe cū 2clone. opz q in illa maiori accipiat aliqd sub ulī. t q notū sit illud eē sub ulī. ut si dicā ois triāgulus hēt tres. nōdū scio hāc 2clē q ille qui est in semicirculo hēat tres. sed si adiūgo minorez maiori dicēs. ille qui est in semicirculo est triangulus statim scio pfatā 2clē. vz q hēat tres. in illa ergo minori assumpta accipit aliqd sub ulī. Rursus dz notū esse q ille qui est in semicirculo sit triāgulus: qz si nō esset notuz nō eēt manifesta 2clo. vz q hiet tres. Ad hoc ergo q minor cognoscat sīl cū 2clone opz q aliqd accipiat sub ulī. t q notū sit illud eē sub ulī: ut pz in exēplo prehabito. His aūt cōcurrentib⁹ statim appet 2clo. iō ait pbs q illa simul cognoscunt cū 2clone quecūqz cōtingit eē sub ulib⁹ quoz hnt cognitionē. i. de qbus notū est supple q sint sub ulib⁹. ¶ Deinde cū dicit. |Ad eniz ois qdē |explificat de illis duob⁹ modis pcognitiōis ostēdēs q aliq pcognitio est pus tpe. aliq pus nā. quia maior pōt cognosci pus tpe. minor vo sīl tpe t pus nā ideo ait |q ois qdē triāgulus hēt tres duob⁹ rectis eqles. |i. hāc ppōnē que est maior añ 2clē |pscuit. |i. pus triāgulus. |i. hāc ppōnē que est minor |iducēs |etiā adiūgēs eā maiori |cognouit |eā cū 2clone |simul |sup ple t tpe pus nā. ¶ Deinde cū dicit |Quorūdā eniz hoc mō |ne credat eē incōueniēs q aliq cognosci possint simūl tpe cū 2clone. declarat que sunt illa que sic cognoscunt. dicēs |quorūdā eniz est B mō disciplina. |vz q sīl cognoscunt cū cōclone. t in talib⁹ |ultimū. |i. minor extremitas |cognoscit |supple eē sub vniūsali |nō per mediū |t exponit que sunt illa t dicit q talia sunt |quecūqz tā ptingūt eē singulariū t nō de subiecto aliquo |supple dicunt. ¶ Notādū aūt q nō semper minor est sīl tpe nota cū 2clone. nā ut pōt patē per habita si in minori accipiat aliqd sub maiori: t nō sit notū illud sic acceptū eē sub maiori non erit statim nota 2clo: ut si dicerē. ois triāgulus hēt tres. t nō eēt notū q ille qui est in semicirculo eēt triāgulus. imo indigeret adhuc aliquo medio t aliq pbatione ad ostēdēdū sic eē. nō statim eēt nota 2clo. iō ait q quorūcūqz est B mō disciplina ultimū cognoscit esse supple sub suo ulī nō p mediū. q. d. q ad B q minor hēat hāc disciplinā: t sint sīl nota cū 2clone opz q ultimū. i. minor extremitas cognoscat nō p mediū aliud: sed statim notū sit eā ptineri sub suo ulī. ¶ Notādū ēt q ad hoc q ultimū sic cōtineat sub suo ulī regrit ut nō indigeam⁹ aliquo alio medio sillogistico ad pbādū eā eē sub ulī: sed solū ad hoc sufficiat solus sensus. ut q hic qui est descript⁹ in puluē sit triāgulus nō indigem⁹ medio sillogistico: ipse sensus indicat sic eē. ideo pbs uolēs declarare qn ultimū. i. minor extremitas cognoscat esse sub suo ulī nō per mediū sillogisticū. ait q quecūqz ptingūt eē de nūo singulariū: t nō dicunt de aliquo sbto supple solo sensu iudicant eē talia: t ad illa nō indigemus medio sillogistico. ¶ Notādū etiā q nō indigē medio sillogistico pōt cōtingere dupl'r. uel qz est imediata. uel qz ut dictū est ad hoc sufficit solus sensus. igit si minor sit pticularis cū pticulariū t indiuiduoz per se pceptiū sit ipse sensus: uel si minor sit imediata. utputa si hec e imediata q eglaterus est triāgulus t nō indigem⁹ ad hoc aliquo medio: sed statim innotescit nobis sic esse. quecūqz harū minoz accipiat sub maiori erit sīl nota cū 2clone. ut si dicat ois triāgulus habet tres. hic pticularis qui est descriptus in puluere est triangulus. statim sciet cōclo q hēt tres. nec indigebimus ad hoc aliquo medio: sed ipse sensus sufficiēter iudicabit de hoc particulari q sit triāgulus. Rursus si nō accipiat in minori triāgulus pticularis: sed dicat eglaterus est triāgulus: posito q hec minor sit imediata statim erit nota cōclo q habet tres. ¶ Notādum etiā q lz duob⁹ modis minor sit simul nota cū cōclone. uel qz est pticularis uel qz est imediata. sufficit tñ pho explificare de altero horū. ut explificare de pticulari qd non dicit de aliquo sbo ad hoc q pateret qliter minor cum cōclone pōt eē tpe simul nota. ¶ Notādū etiā q lz cā possit simul eē tpe cū effectu. ut simul sunt terre interpositio t eclipsis: tñ nā semp cā poz est effectu. qre cum premisse sint cā qre cognoscat cōclusio quelibet pmissaz nā pus est nota conclone. sed maior est pus nota nā q tpe. minor aūt poterit sic accipi q erit pus nota nā tñ

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Post q̄z dubitauimus de p̄cognitiõe qd est ꝑm ordiné ꝓtraxatuz. restat dubitare de cognitione quia est. ¶ Dubitaꝝ ḡ utrũ de subo ⁊ dignitate oporteat p̄cognoscẽ ga est. dõm q cũ de nõ ente nihil ꝓbari possit eo q nõ ens nec sunt dñe nec sunt spẽs: nec etiã passiones. Rursus cũ ex falsis cãliter nulla vitas ꝛcludaꝝ. qz ut ꝓbaꝝ in 2° ꝓpoz. ex falsis sequit uerũ nõ pp qd. ſz q̃m opz de sbo ꝑsupponẽ ga sit. alr eni de eo nõ posset aliq̃ ꝓbari passio. ¶ Rursus de dignitate per quã ꝓbatur passio de sbo opz ꝑsupponẽ qa est. i. opz ꝑsupponẽ q illa dignitas sit uera: qz cãliter ex falsis nõ sequit uez. falſz eni nõ põt eẽ cã ueri. igit ga est erit p̄cognitio tã sbi q̃z dignitatis ut auctor in lra tãgit. ¶ Ulteri⁹ autẽ dubitaret forte aligs dato q ga est sit p̄cognitio sbi ⁊ dignitatis. utrũ debeat dici p̄cognitio passionis. ⁊ vi q fic. qz si phi ex admirari ceperunt ꝓbari ut videntes passiões solis ⁊ lune ceperũt inuestigare cãs. ꝑus cogue rũt qz eclipſis iest lune q̃z scirẽt cãm ei⁹. cuz ḡ scire sit p cãm añq̃z hzient hui⁹ sciaz nõ solũ sciuerũt qd est luna. ⁊ ga ẽ luna: ſz ẽt cogũerũt qd ẽ eclipſis. ⁊ ga ẽ eclipſis. erit ḡ ipsius passiõis p̄cognitio ga est. ¶ In ō̃rium est phs in lra: qui hi⁹ p̄cognitionẽ nõ attribuit passioni: hãc põnẽ secuti sunt q cũ accũtis eẽ sit iesse. ⁊ cũ iesse passiõis ꝛcludaꝝ per demſrationẽ: ga est passio. i. qz iest p̄cognitio eẽ nõ poterit. sed hoc est iſufficiẽter dictuz. pz eni q phi viderũt eclipſim lune nec dum sciebãt lõ demſratiue: qz ignorabãt cãm ei⁹. iuestigata aũt cã po tuerũt demſratiue ꝛcludẽ qõ ꝑus ãmirabant. ergo ga eclipſis ẽ: ⁊ qz eclipſis iest lune demſronẽ p̄cessit ⁊ est p demſronẽ ꝛclusa. alr tñ ⁊ alr. qz hi⁹ iherẽtia passiõis in subo ut admirata ⁊ ut ignorata cã potuit demſronẽ p̄cedẽ. et iuestigata per causaz potuit eẽ per demõstrationem ꝛclusa. Nõ ḡ est bñ dictuz q ga est nõ est p̄cognitio passionis ⁊ nõ põt demſronẽ p̄cedẽ cuz hẽat per demõstrationẽ ꝛcludi. qz ut pz alr ⁊ alr ꝓiderata põt demſronẽ p̄cedẽ ⁊ per demſronẽ ꝛcludi. imo ut videt nisi demſronẽ p̄cederet ⁊ nisi eẽt p̄cognita nõ fuisset per demſronẽ ꝛclusa. nã ⁊ ipsi phi nisi fuissent admirati ⁊ ni ſi p̄cogũissent ga luna eclipſat nõ iuestigassent causaz eclipſis ⁊ nõ demſrassent eclipſim de luna. ¶ Est ergo diligẽter notãdũ q phs de p̄cognitionib⁹ determinãs nõ itẽdit dicẽ qd possit ꝛtingẽ sed qd necesse sit eẽ. de necessitate eni in oi passiõe ꝓbãda de sbo opz p̄cognoscẽ qd est sbm ⁊ qa est sbm. opz etiã p̄cognoscẽ qd intelligit noie passiõis. tñ qz passio est uel qz passio iest alicui sbo nõ opz p̄cognoscẽ: ſz hoc aliq̃n possit ꝛtingẽ. ut si sciaꝝ qd est hic tres ⁊ nesciã hãc passionẽ iesse triangulo poterit mihi demſratiue ꝓbari: qz ei talis passio iest. ⁊ fiſr si nunq̃z vidi lunã eclipſari: nec sciã q luna eclipſet. dum tñ sciã qd impoztat noie eclipſis poterit mihi demſratiue oñdi ⁊ per cãm mihi poterit patefieri q eclipſis lune cõpetit. phs ḡ uolẽs determiare de p̄cognitionib⁹ simplr: sine qb⁹ nõ põt disciplina ⁊ scia aliqua adipiſci: ait ut q de sbo opz p̄cogſcẽ qd ⁊ qa. qz si ne his p̄cognitionib⁹ nulla passio de sbo per demſronẽ sciri poterit. de passione autez opz ꝑscire qd est qõ dz: qz si ignoremus qd est qõ dz noie eclipſis: nullã sciam de eclipſi hic possemus. qz aũt est eclipſis. ul qz est que cuiq̃z passio nõ oz ꝑscire. nã ſz possit ꝛtingẽ. q aũt demõstrationẽ añ notitiã cãe possumus scire passionez iesse sbo: tñ qz nõ opz semp fic esse: sed absq̃ tali notitia põt per demſronẽ ꝛcludi. iõ qa est. nõ ponit p̄cognitio passionis. argumẽtũ aũt ꝛtra lõ factũ solutũ est per iam dicta. ¶ Ulteri⁹ aũt dato q ga est passiõis nõ sit p̄cognitio simplr. ¶ Dubitaret forte aligs utrũ possit dici p̄cognitio in scia inẽta. ⁊ videt q fic per argumẽtũ supra factũ. nã si scia inuenta fuit per admirationẽ ⁊ phi ex admirari ceperũt philosophari: ꝓus viderũt: qz luna eclipſat. ⁊ qz nubes tonat. ⁊ qz cetere hi⁹ passiones iſunt suis sbis q̃z iuestigarẽt cãs. i talib⁹ ḡ qz passio iest p̄cessit demſronẽ ⁊ meruit dici p̄cognitio. Dõm q ꝑm Cõmẽtatorẽ in aligb⁹ nõ eadẽ sunt nobis ꝓus nota ⁊ simplr. uel qõ idẽ est: nõ eadẽ sunt nobis ꝓus nota ⁊ nãe. In aligb⁹ aũt sũt eadẽ nobis ꝓus nota ⁊ nãe uel simplr in nãlib⁹. aut ubi per effectuz ꝓcedimus ad cognitionẽ cãrũ. ⁊ ubi per admirari ceperũt phi philosophari. alia sunt ꝓus nota simplr. ⁊ alia ꝓius nota nobis. nã cãe semp sunt note ꝓus simplr q̃tũ ad nãz. in talib⁹ eni cãe iõ nõ sunt note nobis ꝓus: sed effect⁹. sed in mathematicis nõ opz sic eẽ. iuẽtor eni ꝓpõnum geometricaꝝ nõ ꝓus vidit q anguli triãguli erãt eq̃les duob⁹ rectis. ⁊ de hac visiõe admirat⁹ icepit iuestigare cãm. imo ꝓus cognouit cãm. ul ꝓus cognouit q angulus extrisecus ualebat angulos duos itrisecos. ⁊ postea ex hac cã cognouit illã passionẽ iesse triãgulo. ¶ Luz ḡ queriť utrũ saltẽ in scia inuẽta qz est passio sit p̄cognitio. dici debet q in scia iuẽta ubi per admirari icepimus philosophari: ⁊ ubi per effect⁹ uenim⁹ in cognitionẽ cãrum semp ga est passio. ul qz iest p̄cedit cognitionẽ cãe: ⁊ per q̃s p̄cedit demſronẽ. iõ ut dicebaꝝ in talib⁹ iherẽtia passiõis est p̄cognita: ⁊ est per demſronẽ ꝛclusa. alr tñ ⁊ alr. qz ut admirata est p̄cognita: ⁊ p cãm iuestigata est per demſronem ꝛclusa: sed si sit talis scia inuẽta q ibi per effect⁹ nõ ꝓcedimus in cognitionẽ cãe: sed magis per cãm in cognitionẽ effectuũ. non opz aũt demſratorẽ ꝑscire iherẽtiã passionis. igit qz est passio ul qz iest. nõ est ponẽda simplr p̄cognitio. qz lõ nõ est neciũ in acgsitiõe scie. ſz aliq̃n sic se hic ꝛtingat. ¶ Ulteri⁹ aũt dubitaret forte aligs utrũ ga est sit p̄cognitio plures ul vna. ⁊ vi q sit p̄cognitio plures. nam ga ꝑm phm opz p̄cogſcẽ tã de sbo q̃z de dignitate. cuz ergo sbm dicat qd icõplexũ. dignitas qd cõplexum. ⁊ eẽ videaꝝ oino dici eguoce de cõplexo ⁊ icõplexo quia est nõ erit p̄cognitio vna. nã eẽ cõplexi ⁊ maxime esse enũciationis idẽ est qõ uerũ eẽ. qz circa cõpõnẽ ⁊ diuisionẽ est ueritas ⁊ falsitas. qz ut vi in ꝑn⁹ piermenias ⁊ ut hẽtur i. 3. de aia. in simplicib⁹ aũt nõ sic accipitur eẽ. qz ut dz in. 3. de aia. idiuisibiliũ igit itelligẽtia i his est circa que nõ est falsuz nec uerũ. cuz ergo eẽ oino diſformiter sumať in simplicib⁹ ⁊ in enũciationib⁹. qz est ⁊ qz est dignitas nõ poterit eẽ p̄cognitio vna. ¶ In ō̃riũ est. qz si nõ eẽt p̄cognitio vna. tũc eẽnt tres p̄cognitiões. Dõm q gd est eẽ p̄cognitionẽ vnã sufficienter oñdimus pp hoc q logtur lõ de qd nois nõ de qd rei: ſz quõ ga est iest p̄cognitio vna cũ hec se extẽdat ad dignitatẽ ⁊ ad sbm ⁊ per. q̃s ad cõplexũ ⁊ icõplexũ saluare ẽ ualde difficile. Propter qõ sciẽdũ q phs in ꝑn cipio scdi h⁹. de his de qb⁹ dicit eẽ q̃tuor qõnes. i pn⁹ h⁹ ꝑmi dicit eẽ duas p̄cognitiões. ponit eniz ifra in 2° eẽ qõnẽ duplicẽ circa qdditatẽ ⁊ duplicẽ circa eẽ. naz vna qõ ẽ de qdditate simplici quã uocat qd est. ⁊ alia est de qdditate cõpositaſiue de qdditate passiõis quaz uocat pp qd est. in passiõe eni idẽ est qd est. ⁊ pp qd est. ut ipemet ait. nã si queraꝝ qd est eclipſis lune: diceť q est ꝓuatio lumis obiectu terre. Et si queraꝝ pp qd est eclipſis lune. diceť q pp ꝓuationẽ lumiz sit cãta. de qdditate ḡ simplici. i. de qdditate sbi. ut qd ẽ hõ aut celũ. ⁊ de qdditate cõpositaut de qdditate passiõis. ut pp qd ẽ eclipſis aut tonitruũ: faciũ duas qõnes. h ãt de qd sbi ⁊ qd passionis diẽ eẽ p̄cognitionẽ vnã. sic ẽt in ꝑn⁹ scdi de eẽ faciũ qõnes duas sic de qdditate. nã dicẽ eẽ vnã qõnẽ de eẽ simpliciũ siue de eẽ sboꝝ quã uocat si ẽ. ut si est hõ aut celũ. aliã qõnez dicit eẽ de eẽ cõpositoꝝ siue de eẽ passiõis quã uocat qa est. Videt ḡ quõ qd simpliciũ ⁊ qd cõpositoꝝ siue qd sbi ⁊ qd passionis faciũt p̄cognitionẽ vnã ⁊ qõnes duas: si ꝓsiderẽt ꝓhabita videre nõ est difficile. qz ut sunt p̄cognitio dicũt qd nois

UVA. BHSC. IyR_086_4

sed ut sunt qō dicūt magis qd rei. qr qōnes ut de his loquit phs sunt eḡles nūo his que uere scimus. idiotarū ⁊ pueroꝝ est scire qd nois. pitoꝝ aūt ⁊ exptoꝝ i disciplina est scire qd rei: ut pōt hēri a themistio i pn°cōmēti sup hoc libro. cū ergo qd nois q̄si eodez mō accipiat in accūtibus ⁊ sbīs. nō aūt qd rei erit de qd nois vna p̄cognitio ⁊ duplex qō: sed si sic dicimus augem⁹ qōnis difficultatē: qr si qd est. est aliq̄ mō idē passionū ⁊ sboꝝ. cū eē nō sit idē enūciationū ⁊ termioꝝ: ga est. ut est p̄cognitio dignitatis que est enūciatio. ⁊ ga est ut est p̄cognitio sbi qō est quedā diffō ⁊ qdā termin⁹ nō erit p̄cognitio vna. ¶ Sciēdū ergo q⁹ sic oñdimus qd est eē p̄cognitionē vnā ⁊ qōnes plēs distiguēdo de qdditate. ita circa eē dicemus eē p̄cognitionē vnaz ⁊ qōnes plēs distiguēdo de enūciatiōib⁹. nā alique enūciatiōes se hñt ut pn⁹ ⁊ dignitates. alique ut ẏnes: que si cōparent ad itellectū hāc dictā hñt: qr in dignitates ⁊ pn⁹ trahit itell⁹ simplici tuitu. ió di. 6. ethicorū. q⁹ ad pn⁹ nō est rō. simplr eni absq; discursu ⁊ absq; rōne siue absq; rōcinatiōe fert itell⁹ in dignitates ⁊ pn⁹. in ẏnes vo fert cū discursu discurrēdo a pncipijs ad eas. ⁊ qr qō qd est. est ꝓpriū oīm itell⁹. ut di. in 3° de aia. cū potētie possint per se ⁊ imediate ferri in suuz obm. itell⁹ p se loquēdo imediate fert in qdditates. ad simplicia ergo ⁊ ad dignitates q̄si eodē mō cōpat itellus. qr hec ⁊ illa q̄si p̄mo se offerūt itellectui. nā stati cum termiōs cogīscim⁹ pncipijs assentimus. ut hētur in p° h°. ⁊ qr ex pte itell⁹ nīl cognitio dignitatū sic est inata ⁊ ẏnexa cognitioni simpliciū: logicus qui est artifex rōnalis ẏsiderat talia ut se tenēt ex pte itell⁹: ut plane innuit Cōmētator supra 7° meta. ubi dat diā iter diffō nē ẏsideratā a logico ⁊ a metaphisico. cū sit tāta affinitas ex pte itell⁹ nr̄i. cū fert in simplicia ⁊ in dignitates qr stati itellectis termis simplicib⁹ dignitati cōsentit. circa eē sbi qō est qd simplex. ⁊ eē dignitatis qō est qd cōplexū: vna p̄cognitio assignat. lz ḡ sit aliō eē simpliciū ⁊ cōplexoꝝ: tñ q̄ztū ad illa cōplexa que stati se offerūt itellectui pp affinitatē quā hñt cū simplicib⁹ ut referūtur ad itellectū vnā p̄cognitionē poterūt hīe cuz illis. hñt ḡ cōposita cū simplicib⁹ qdāmō vnā p̄cognitionē. nō aūt hñt vnā qōnē: qr qō cū sit dubitabilis. p pō nō est. pp̄e circa pn⁹ que qlibet. pbat audita. lz magis est circa ẏnes. ⁊ qr q̄si per oēm modū alr fert itellect⁹ in ẏnes ⁊ in pn⁹. ió circa eē simpliciū ⁊ cōpositorū sunt due qōnes lz possit eē p̄cognitio vna. ¶ Dos sum⁹ aūt hāc vitatē alr declarare. dicem⁹ eni q⁹ qr est sbz nō accipit qr est sbm simplr ⁊ absolute. ut est aliq̄ res alicuⁱ p̄dicamēti: sed accipit qr est sbm res. s. talis de qua pñt ꝓbari ꝓpetates ⁊ passiōes. igit qr est incōplexi siue ipfi⁹ sbi qō est qd icōplexū sic acceptū. multū accedit ad ga est cōplexi. nā sic qr est cōplexi est vīfi cari p̄dicatū de sbo. sic qr est sbm est scire qr est res talis de quo pñt vīficari ꝓpetates ⁊ passiōes. vñ dicet i qōne sequēti q⁹ opz accipe large ga est. hoc ergo mō qr est sbi ⁊ dignitatis ul cōplexi ⁊ icōplexi nō faciūt nisi vnā p̄cognitionē. nō eni differūt nisi sicut vīficari passionē de sbo q̄ztū ad qr est. ⁊ ipfi⁹ dignitatis. ⁊ sic posset vīficari hoc de hoc q̄ztū ad qr est sbi: nā tunc dicimus scire qr est sbm qñ scimus ipaz eē rem talē de qua passiōes vīficari pñt. ¶ Ulteri⁹ āt dubitaret forte aliqs utrū possit assignari vna cois cā ḡre qd sbi ⁊ passionis faciūt p̄cognitionez vnā. ⁊ qr est sbi ⁊ dignitatis faciūt ēt p̄cognitionē vnā. cū ḡ p̄m q̄libet p̄cognitionū sunt duo p̄cognita: ḡre nō sūt ḡtuoꝝ p̄cognitiones due sbi ⁊ vna dignitatis ⁊ alia passionis. ¶ Dicēduz q⁹ cum assignate sint diuerse cause possum⁹ ad hec oia vnā cōmunem causam assignare dicēdo hic subiectuz nō accipitur pro substātia tm̄: imo ipsum accidēs pōt eē subiectū: qr qō est accidēs vnius pōt eē subz alteri⁹ ⁊ qr accidēs pōt habere rōnez subiecti ut hic de subiecto logmur cū ipsa passio sit accidēs sic ꝯplificādo rōnem subiecti oportuit amplificari rōnez ipsius qd. ut sic large sumeret qd subiecti: q⁹ etiaz accidētia tale qd habē possint. ⁊ qr sic accipiēdo qd subiecti ut se extendit ad qd accidētis etiā ipse passiōes habēt h⁹i qd. qd subiecti ⁊ qd passiōis vnā p̄cognitionē faciūt. Ex hac ēt rōne pōt accipi cā: ḡre qa est sbi. ⁊ qr est dignitatis est p̄cognitio vna. nā si sbm hic acceptū extendit se ad ipa accūtia sic oportuit ita large accipe qd est uri hoc ipa accūtia ẏuenirent: ita opz sic large accipe qa est ut hoc ipsis accūtib⁹ cōpetat. ⁊ qr eē accūtiū est eē cōplexoꝝ: ut qa est eclipsis idē est qō qa eclipsis alteri ineſt. ḡre si sic sumēdū est hic eē sbi ut ad ipa cōplexa se extendat. ḡ qa est sbi ⁊ qa est dignitatis lz dignitas sit qd cōplexū poterit eē p̄cognitio vna. ¶ Ulterius aūt dato duas eē p̄cognitiones qa est ⁊ qd est. dubitaret forte aliqs. utrū he p̄cognitiones regrant in scia hita iuenīēdo sic in hita adiscēdo. ¶ Dōz q⁹ ad h̄ coīter rñdet has p̄cognitiōes nō eē nēcias in scia iuēta q⁹ ut di: pz ex vbis phi. nā phs ait q⁹ ois doctria ⁊ ois disciplina ex p̄exñti fit cognitiōe. ḡ loquit de scia que hētur adiscendo ⁊ docēdo: nō aūt iueniēdo. ¶ Rursuz idem ait: q⁹ opz p̄cognoscē qd est qō di per nomē. In scia aūt per iuētionē hita nō opz uti p̄mone: sed ex ipsis reb⁹ accipit. ḡ ibi nō opz p̄cognoscē qd est qō di. Sed hec via stare nō pōt. nā themist⁹ in suo cōmēto ut supra dicebat. exponēs q⁹ ois doctria ⁊ ois disciplina ex p̄exñti cognitiōe fit. ait. hoc vitatē hie etiā in his que hō cogitat apud semetipm. ẏstat aūt q⁹ de ijsdē p̄cognitioni b⁹ phs loquit de qb⁹ supi⁹ fecit mētionē. cum ait. ois doctria ⁊c. imo exponēs phs quō ois doctria ⁊ ois disciplina ex p̄exñti cognitiōe fit. ait de hi⁹ p̄cognitione q⁹ est dup⁹: qr est ⁊ qd est. ḡre si illa p̄exñs cognitio: ut pz per themistiū regrit in scia iuēta. sequit q⁹ qr est ⁊ qd est ēt in scia iuēta regrunt. sed si nunq̄ h̄ ex textu phi hiet: pz tñ uerū eē qō di. nā si aliqs admirās eclipsim lune uellet ei⁹ iuestigare cāz ⁊ iueniret sciaz de eclipsi dicēs ipam eē per iterpōnē terre. si iueniēs hāc sciam ignorasset qr luna est. ⁊ nesciuisset qd est luna nunq̄ fuisset circa hāc sciaz sollicit⁹ ⁊ nequaq̄z iuenisset eaz. Qō ḡ obijcit q⁹ phs loquit de oi doctria ⁊ oi disciplina. ḡ videt loq de scia per doctorē in discipulū tradita. hi⁹ aūt est scia nō iueniēdo hita: sed adiscēdo acqsita. dici debet q⁹ per vba illa phi nō excludit scia iuēta. nā sciaz iueniēs pōt aliū illā sciaz docē. ⁊ ita illa scia iuēta erit doctria. lz ḡ scia iuēta nō mereat dici disciplina: qr nō est adiscēdo hita: pōt tñ dici doctria qr docēdo pt coicari: imo nīsi scia iuēta eēt doctria nulla scia eēt disciplina. qr nisi iueniēs aliū docuisset nunq̄z aliqs ab aliq̄ didicisset. nā qui discit ab alio addiscit. rūc quero de illo alio a q̄ didicit utrū habuit sciaz discens nel iueniēs. hmus ḡ docēs nō fuit discēs sed fuit inueniēs. ⁊ qr tpe phi adhuc erāt in memoria p̄mi philosophātes. planū est q⁹ a p̄mis philosophātib⁹ ⁊ demum sciaz iueniētib⁹ coicata est scia discētib⁹. si ergo docere idē est qō alij sciam tradē: ⁊ adiscē idē est qō ab aliquo sciaz accipe per antonomasiā scia iuēta debet dici doctria. qr per illā est p̄cipalr alijs scia coicata. Scia āt ab aliq̄ acqsita debet dici disciplina. qr h̄ itelligit nomie disciplīne ut. s. ab alio sit accepta. Bona ergo erit expō supi⁹ tradita: ut dicat ois doctria. i. ois ars inueniendo hita que antonomatice doctrina dici debet. ⁊ ois disciplina. i. ois ars ⁊ ois scia adiscendo acqsita ex p̄exñti fit cognitiōe. ¶ Qō vo ulteri⁹ addebat. q⁹ phs ait hāc p̄cognitionez eē qd est qō di q⁹ in scia inuenta nō habet locū: cū ibi nō sit nēcius p̄mo. dici pōt. q⁹ qd est qō di est idez q⁹ qd est qō sentit. nam cuz audimus noiare lapidem eūdem ꝯceptum formamus nobis in

UVA. BHSC. IyR_086_4

itellectu nr̃o quem formamus cuꝫ ſenſibiliter lapideꝫ videmus. imo hoc mõ matres docẽt pueros qd nois cuꝫ ſenſibiliꝫ oñdũt eis q̃ hoc uocaꝫ lignuꝫ. hoc lapis. hoc ferrũ. eundẽ ergo ꝛceptũ quez formauerũt ſibi videntes lapides formãt ſibi poſtea cuꝫ lapidẽ audiunt noiari. qd eſt ergo qđ dr̃ eſt idem cum qd eſt qđ ſentiꝫ. ¶Hoc viſo dicamus q̃ qr eſt ⁊ qd eſt ſunt ꝓcognitiones nõ ſolũ in ſcia habita adiſcẽdo ſed etiã iueniẽdo. ſed in ſcia hita adiſcẽdo ⁊ per ꝑmonẽ ſunt ꝓcognitiones: qr eſt qđ dr̃ ⁊ qd eſt qđ dr̃. Jn ſcia v̊o hita per iuẽtionẽ ⁊ per ſenſuꝫ ſunt ꝓcognitiões qa eſt qđ ſentitur ⁊ qd eſt qđ ſentiꝫ. ſed qr eſt qđ ſentiꝫ ⁊ qd eſt qđ ſentiꝫ ſunt eedẽ ꝓcognitiões cum qa eſt qđ dr̃ ⁊ qd eſt qđ dr̃. qr de nullo ſcimus qd eſt qđ dr̃ de quo nõ formemus aliquez ꝛceptũ in itellectu. nihil aũt eſt in itellectu: qđ ꝑus nõ fuerit aliquo mõ in ſenſu. uel per ſe. uel per ſuum ſile. uel per ſuas ptes. uel per ſuũ effectũ. Sic ergo accipiẽdo large qđ ſentitur ⁊ qđ fuit in ſenſu idem eſt ſcire quid eſt qđ dicit ⁊ ſcire qd eſt qđ cadit ſub ſenſu. ¶Ulteriꝰ aũt qr itellꝫ hois nõ qeſcit. dubitaret forte aligs quõ idẽ ſit qd ẽ qđ dr̃ ⁊ qd eſt qđ ſentiꝫ ul̃ qđ fuit i ſenſu. Đđz q̃ ſcia nr̃a cãtur a rebꝰ: ⁊ qr effectꝰ eſt repſentatiuꝰ cãe ea que ſũt in itellu ⁊ ipſi ꝛceptꝰ quos formamus nobis in mẽte ſunt ſigna eoꝝ que ſunt i rebus. Rurſus qr hiꝰ cõceptꝰ exp̃imimus per noia ⁊ per uoces. qr ea que ſunt in uoce ſunt ſigna eoꝝ que ſunt i aia. nõ eſt igiꝫ alius ꝛceptꝰ qui ſigꝫtur per uoces ⁊ q eſt ſignũ rerũ que aliq̃ mõ fuerũt in ſenſu. Jdẽ ergo cõceptus in mẽte formatꝰ repñtat quid eſt qđ ſentitur: uel quid eſt qđ fuit in ſenſu. ⁊ etiã ille idem cõceptus dat nobis itelligere quid eſt qđ dicitur ⁊ ſigꝫtur per uoces ⁊ qr eedẽ ſunt he ꝓcognitiões cuꝫ illis: ⁊ idem eſt ſcire qr eſt ⁊ qd eſt qđ dr̃ cum qr eſt ⁊ qd eſt qđ ſentiꝫ uel qđ aliq̃ mõ fuit i ſenſu. iõ ꝑhs noiando illas noiauit iſtas: ⁊ determinãdo de illis nõ excluſit iſtas. Qđ ergo obꝫ cit q̃ in ſcia iuẽta nõ idigemus ſignificatis uocũ. dici debet q̃ idigemus ſenſu. ⁊ illi ꝛcepꝰ quos formamus nobis de rebꝰ q̃rũ eſt ſcia ⁊ que fuerũt in ſenſu ſunt illi idem quos per uoces ſigꝫmus. ⁊ qd eſt qđ dr̃ eſt idẽ cuꝫ qd eſt qđ ſentiꝫ ul̃ qđ fuit in ſenſu. ¶Ulteriꝰ aũt dubitaret forte aligs de ordie iſtarũ ꝓcognitionũ. utruꝫ qr eſt ꝓcedat qd eſt uel eꝰ. ¶Đđm q̃ in ſcia iueniẽdo habita magis qa eſt videt ꝓcedẽ qd eſt. in ſcia v̊o adiſcendo acqſita videt eẽ ordo ord̃iꝰ. nã ꝑª aqrit per ſenſum. ſcda per ꝑmonẽ. per ſenſum aũt ſtati pcipimus qa eſt. poſtea cogitamus qd eſt. in ꝑmone autẽ eoꝝrio. qr opz nos pº ſcire qd eſt qđ dr̃. poſtea cogitamus ſi id ſit. ut ſi noiat nobis hyrcoceruus. pº opz nos ſcire qd ſigꝫtur hoc noie: poſtea oportebit nos cogitare utrũ qđ ſignificat illo noie ſit aliqd in rerũ nã. in ſcia q̃ que acgrit p ſenſuꝫ cuiuſmodi eſt ſcia iuẽta ꝓcognitio qa eſt ꝓcedit ꝓcognitionẽ qd eſt: ſed in ſcia hita per ꝑmonẽ ꝓcoq̃ſcẽ qd eſt qđ dr̃ ꝓcedit ꝓcognitionẽ qa eſt. ⁊ qr ſcia hita p ꝑmonẽ eſt ſcia adiſcẽdo habita. bñ dictuz eſt q̃ in hac ſcientia ⁊ illa ꝑm has ꝓcognitiones eſt ordo ꝛuerſus. ¶Eſſet aũt ulterius dubitãdũ de exemplis ſuperius habitis ⁊ de modis ꝓcognoſcendi in preſenti lectione traditis: ſed de his in ſequẽti lectione dicet.

¶Ante q̃ aũt ſit inducẽ: aut ſillz accipere quodã qdẽ mõ fortaſſe dicẽdũ ẽ ſcire: mõ aũt alio nõ. qđ enꝫ neſciuit ſi eſt ſimplr̃: ß quodã mõ ſciuit: ut q̃ duos rectos habet ſimplr̃. ß manifeſtũ eſt qdẽ q̃ ſic qdẽ ſcit: ſimplr̃ aũt nõ ſcit. Si v̊o nõ menonis ambiguitas ꝛtingit: aut enim nihil diſcet: aut que nouit. Nõ enĩ ſicut qdã argumẽtãtur ſoluẽ dicẽdũ eſt. Nunqd ſciuiſti oẽm dualitatẽ: qñ eſt par aut nõ. dicẽte aũt attulerũt quãdã dualitatẽ quã nõ opinatus eſt eẽ. Soluũt enĩ nõ dicẽtes cognoſcẽ oẽm dualitatẽ parẽ eẽ ß q̃z ſciũt q̃ dualitas ſit: ⁊ etiã ſciũt cuiꝰ uere demõſtrationẽ habẽt ⁊ cuiꝰ acceperũt. Acceperũt aũt nõ de oi cuiꝰ utiq̃z ſciũt q̃ triãgulus aut nũerus ſit ſed ſimplr̃ de oi nũero ⁊ triãgulo. Neq̃z enĩ vna ꝓpõ accipiť hiꝰ qđ quã tu noſti numeruz aut quã tu noſti lineã rectã ß de oi

Linea recta.

Sed nihil opinor: ꝓhibet qñ eſt quod adiſcat ſic ſcire. Eſt aũt ſic ignorare. Jncõueniẽs aũt nõ eſt ſi ſcit q̃dãmodo q̃ adiſcit. Sed ſi hoc mõ ut inq̃tũ adiſcit ⁊ ſcit.

¶Dicebať ſupius q̃ ſicut opz mãm ꝑparare ad ſuſcipiẽdã formã ita per ꝑhemiũ ꝑparãda eſt aia ad ſuſcipiendos ꝑmones de qbꝰ in executiõe tractať. zDã aũt dupliꝛ ꝑparať ad formã. vz in iducẽdo diſpõnes ꝓpoſitas ⁊ remouẽdo oppoſitas. q̃re cũ phs diſpoſuit aiaz audientiũ ad ſuſcipiẽdã doctrinã de demſtratione oñendo q̃ neẽcia ſit demſtratio ad ſciam acgrendã. Jn parte iſta remouet ea que pñt nos idiſponẽ ſi uellemus hiꝰ ſciam acgrere. hec aũt ipedimẽta ſunt opiones oppoſite. naz ſicut ſcire q̃z neẽcia ſit demſtratio nos diſponit ut uelimꝰ ſcire artẽ demſtrandi ſic opiones ponẽtes q̃ nõ ſit neẽcia demſtratio in acqſitiõe ſcie nos idiſponũt ⁊ diſtrahunt ne de demſtratione curemus. Đupliꝛ aũt eẽt ſupflua ars demſtrandi. pº ſi nõ ꝛtingeret ſcire: ut dicebat Heraclitus. ſcdo ſi ꝛtigeret ſcire: ſed nõ per demſtrationẽ ut poſuit plato. iõ in pte iſta remouenť iſte opiones oppoſite. circa qđ duo facit: qr pº determinat quãdã ueritatem. 1º ex v̊itate deteriata ſoluit ad opiones ord̃inas ibi ⌊Si v̊o nõ menonis. ⌋Dicit ergo q⌊ante aũt q̃z ſit iducẽ aut accipe qd eſt per ſillz quodã qdẽ mõ fortaſſis dicẽdũ eſt ſcire. mõ aũt alio nõ. qđ enĩ neſciuit ſi ẽ ſimplr̃ hoc q̃dãmõ ſciuit. ⌋q. d. ꝙ anteq̃z ſit oñſa per inductionẽ ⁊ per ſillm aliq̃ mõ ignorať ⁊ aliq̃ mõ ſciť. ignorať aũt ſimplr̃ ⁊ idiſtincte ⁊ in ꝓpa forma: ſciť aũt i ſuis ꝓncipijs quodãmõ ⁊ ſm qd. iõ ſbdit q̃ triangulus ⌊habet duos rectos ſimplr̃. ſed manifeſtũ eſt qdez q̃ ⌋hoc q̃ triãgulus hẽt ſimplr̃ ⌊ſic qdẽ ſcit. ⌋i. quodãmõ ⌊ſimplr̃ aũt nõ ſcit. ⌋¶Notãdũ q̃ ſicut per trãſmutationẽ ⁊ motũ iducit forma ſic per demſtrationẽ ⁊ ſillz acgriť ſcia. eſt enĩ demſtratio q̃dã via in ſciam ſiẽ motꝰ ad formã eſt via in formã. res ergo ut ſunt in ſuis cãis ſunt quodãmõ. añ ergo q̃z res ſit ꝓducta in eẽ ⁊ anteq̃z hẽat eẽ ſimplr̃ eſt quodãmõ. qr eſt in ſuis cauſis. ſic ſcimus ꝓncipia. ⁊ anteq̃z ex illis deducamus ꝛnes. hiꝰ ꝛnes ſunt ignorate ⁊ note. ſunt ignorate ſimplr̃ ⁊ in ſe. ſunt note q̃dãmõ i ſuis cauſis. ¶Notãdũ ẽt q̃ id qđ hẽt eẽ ſimplr̃ põt eẽ notũ quodãmõ. nam lz triãgulus ſimplr̃ hẽat duos rectos añ tñ q̃z hoc ſit demſtratiõe ꝓbatũ nõ eſt notũ ſimplr̃ ſed quodãmõ. iõ ait q̃ ß̃ triangulus ſimplr̃ duos hẽt rectos añ demſtrationẽ eſt notuz ſic. i. quodãmõ: ſimplr̃ aũt nõ eſt notũ. ¶Deide cũ dicit ⌊Si v̊o nõ. ⌋Ex ueritate ꝑmiſſa ſoluit ad opiones oppoſitas. circa qđ tria facit. qr pº ponit hiꝰ opiones. 2º ad opiones illas adducit falſaz ſoꝝonẽ. 3º ex ueritate determiata dat ſoꝝonẽ uerã. 2ª ibi ⌊Mõ enĩz ſicut. ⌋3ª ibi ⌊Sed nihil ut opior. ⌋Cõtinueť ergo ſic. bñ dictũ

UVA. BHSC. IyR_086_4

est q ꝑ anteq̄z sit oñsa per inductionē uel per silz est aliquo mō scita ꝛ aliquo mō ignorata⌊ si vo nō. ⌋i. si nō ponat sic eē⌊ ꝓtingit ambiguitas menonis. ⌋hoc eniz posito ul nō ꝓtingit adiscē: ut ponebat ℍeraclit⁹ qui negauit scire. ul nr̄m adiscere est reminisci: ut ponebat ℙlato. ⁊ō ait q si nō sic dicat⌊ discit eni nihil. ⌋q̄tuz ad ℍeraclitū⌊ aut ⌋discit⌊ que ⌋ꝑus⌊ nouit. ⌋ꝛ suum discē est reminisci q̄tū ad ℙlatonē. ℂ Dubitaret forte aliqs. vñ sequit hec ꝓntia q si añ inductionem ꝛ sill'm ꝑ nō est scita quodāmō. ul nihil adiscimus ut ponebat ℍeraclitus. uel adiscimus que tā ꝑus nouimus ꝛ nr̄m discere est reminisci ut ponebat ℙlato. Dicendu q de reb⁹ possumus loqui tripl'r accipiēdo rē large: ꝑut entia apud aiaz etiā dr̄ res. nā quedā sunt in seipsis: quedā in suis causis. quedā vo solū apud aiam ut chimera hyrcoceruus. ea aūt que sūt in seipsis hñt eē simpl'r ꝛ in actu. que vo sūt in suis cāis sūt q̄dāmō ꝛ in potētia. que vo nō sūt in se nec in suis cāis: nec sūt in actu nec sūt in potētia. Si g̃ nulle res essent q̄dāmō ꝛ in suis causis. ꝛ si nihil eēt in potētia. ul nullo modo esset motus uel esset motus ad ea que sunt in actu. ℣t ergo saluemus rōnē motus oz q̄ iter esse in actu ꝛ esse nullo mō sit dare eē mediū: qđ est esse in potētia. ad ea ergo que nullo mō sūt nō est mot⁹. nec ad ea que sunt simpl'r ꝛ in actu: est mot⁹: sed mot⁹ est ad ea que nō sūt simpl'r in actu. sed sunt quodāmō ꝛ in potētia. añ ergo q̄z sit mot⁹ ꝛ anteq̄z mā moueat ad formam. nec est dicēduz q forma illa sit nullo modo nec q sit simpl'r in actu. sed est vna media: qz forma illa nō est in se nec est simpl'r in actu: sed in suis causis: ꝛ q̄dāmō in potētia. sic ꝛ in ꝓposito cū demo sit q̄dā via ad acq̄rēdā sciaz sic mot⁹ ad formā est q̄dā via ad acq̄rēdā formā. ꝑ anteq̄z per demo nē sit nota. non est dām q sit nullo mō scita. nec est dām q sit scita simpl'r ꝛ in actu: sed dāda est via media q ꝑ illa non est scita simpl'r ꝛ in actu: sed q̄dāmō in potētia: q̄re sicut si ab eē regulariter tolleretur via media ut q nihil eēt q̄dāmō ꝛ in potentia. sed ul' qlibet eēt simpl'r ꝛ in actu ul' nullo mō: sequeretur q uel nullo mō eēt mot⁹ ul' eēt mot⁹ ad ea que sunt simpl'r ꝛ in actu. sic etiā ꝛ si a scire rerū tolleret via media ut q nihil eēt scitū q̄dāmō ꝛ in potētia. uel nullo mō ꝓtingeret adiscere. ꝛ tūc icurreremus in errorē ℍeraclīti. ul' adisceremus ea que nouimus ꝛ ea que sciuim⁹ ꝛ sic icurrerem⁹ in errorē pl'onis. bona g̃ est ꝓntia phi q si nō eēt uerū qđ tā determiatū est ꝛ si nō eēt dare viam mediam. vz q ꝑ ꝓbāda nec est oino scita nec oino ignorata. ul' nihil adisceremus si ꝑ esset oino ignorata ul' adisceremus que iam nouimus si esset simpl'r scita. ℂ Notādū ergo ad itell'm lre q plato ꝓsueuit suos libros ititulare discipulis suis. fecit ergo quēdā libꝝum quē uocauit ℳenonē a q̄dā suo discipulo sic uocato ibi aūt hec ambiguitas tāgit. vz q nihil adiscimus: sz nr̄m adiscē est reminisci. ꝛ qz icōueniēs est nihil adiscē ⁊ō uolebat plato q adiscimus que nouimus ꝛ que iaz sciuimus ꝛ nr̄m discē est reminisci. ℂ Notādū ēt platonē hoc mō ꝓbare itentū. nā si alicui oino iperito in geometria ꝓponerent geometrica ꝓncipia ipe ꝓcederet ea: ꝛ sic deducēdo ex ꝓncipijs ꝓnes semp ille cōcederet eas. hoc nō eēt nisi sciret illas. ergo uel nihil adiscit hō ul' adiscit que tā nouit. sed quō soluēdum sit ad dubitationē pl'onis in ꝓsequēdo appebit. ℂ Deinde cū dicit⌊ ℳō eni sicut ⌋ad dubitationē inductā inducit sol'onē falsam. Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est q qdam uolētes soluē ad dubitationē platonis inducebāt quādā alia dubitationē ex sol'one illi⁹ dubitatiōis uolebāt soluē dubitationē pl'onis. ℣ria ergo facit. qz ꝓ⁰ ꝓmittit hi⁹ dubitationē. 2⁰ ad dubitationē illā adducit falsam sol'onē. 3⁰ illā falsam opionem improbat. 1ª ibi⌊ Soluūt eni. ⌋3ª ibi⌊ Et ēt sciūt. ⌋ Dicit ergo⌊ nō ergo. ⌋ supple sic⌊ dām sicut q̄dā argumētant ⌋ul' conant⌊ soluē ⌋dicūt eni⌊ nunq̄d sciuisti oēz dualitatē qm̄ par est. aut nō. dicēte aūt hoc. ⌋i. ꝓcedēte⌊ attulerūt quādā dualitatē quā nō est opinat⁹ eē. ⌋ ℂ Notādū aūt argumētū hoz in hoc ꝓsistē. ut si aliqs hꝫet dualitatē in manu absōsam: posset alteri dicē. pbo q tu scis utrū nūs quē habeo in manu sit par ul' ipar. nā tu scis oēm dualitatē eē parē. nūs quē hēo in manu esse dualitas. ergo scis nūm quē hēo in manu eē parē. Est eni hic fallacia accūtis. nā sicut nō ualet cogscis coriscū. coriscus est uenies. ergo cogscis uenientē. qz accedit coriscō q sit uenies inq̄ztum a te cognit⁹ est. ita si scis oēm dualitatē eē parē nō opz q nūm quē hēo absōsuz in manu scias eē parē lz iste nūs sit dualitas. nā dualitati inq̄ztū scit a te q sit par accidit ei. ꝛ exneum est ab ea q sit absōsa in manu. ℂ Dubitaret forte aliqs quō ex sol'one h⁹ dubitatiōis pōt solui ad dubitationē pl'onis. ℂ Dām q ex hac dubitatiōe videt seq q adiscamus que ꝑus nouimus. nā si scimus oēm dualitatē parē eē ꝛ adiscimus q hec dualitas sit par: adiscimus qđ ꝑ⁰ sciebamus: q̄re cū plato hoc itēderet ꝓbare q nr̄m discē est reminisci: ꝛ q adiscimus que ꝑus sciebamus. si soluat ad dubitationē ꝓpositā videt solutuz eē ad dubitationē pl'onis. ℂ Aduertēdū ergo q̄tū ad pñs spectat q dupl'r pōt ꝓtigē q sciamus oēm dualitatē eē parē. ꝛ tñ lateat nos hāc dualitatē parē eē. ꝑ⁰ si ß latētia sumat ex pte sꝰus: ut figs hꝫet in manu dualitatē absōsaz ignorare posset nūm illū absōsuz in manu eē parē. qz lateret sensui nūm illuz esse dualitatem. expāsa aūt manu ꝛ viso nūm illū dualitatē eē statiz scimus nūm illū eē parē. Scdo hꝫ latētia posset sumi ex pte itell's ut posset qs scire oēm dualitatē eē parem. tñ ignoraret gntā ptē denarij nūi parē eē: qz forte nesciret q gnta ps denarij sit dualitas. Itaq; si scis oēm dualitatē eē parē ꝛ lateat te hi⁹ dualitatē parē esse. siue hec latētia sumat ex pte sensus siue ex pte itell'us. si postea adiscas hāc dualitatē parē eē videris adiscē qđ ꝑus sciebas. qz qui scit oēm scit ꝛ hāc. cū qlibet pticulare ꝓtineat ſb suo ul'i. Et qz ut dicebat itēdebat ſb plato ꝓcludē q adisceremus que ꝑus sciebamus. cū etiā hoc ꝓcludat hec dubitatio. soluta hac dubitatiōe videbāt hꝫs qui hꝫ dubitationē iducebāt sufficiēter solutuz eē ad dubitationē platonis. ℂ Deinde cum dicit. ⌊ Soluūt eni. ⌋ad hꝫ dubitationē iductā adducit falsaz sol'onē dicēs⌊ soluūt eni dicētes nō cogscē omnez dualitatem parez eē: sed q quā sciūt q sit dualitas. ⌋ ℂ Notādū aūt hꝫ sol'onē eē nō per iterēptionē. nam cū dr̄tu scis oēm dualitatē eē parē. soluūt hāc ꝓpōnē eē falsaz. tu scis oēm dualitatē eē parē. hec eni ꝓpō ut dicūt simpl'r plata est falsa: sed est ibi hec ꝓditio addēda tu scis oēm dualitatē eē parē quā scis eē dualitatē ꝛ qz sic est. nō ergo sequit q scias nūm quē hēo absōsuz in manu eē parē: qz nescis illū nūm dualitatē esse. sic ēt ß mō potes ignorare q gnta ps denarij sit par: qz potes ignorare q quinta pars denarij sit dualitas. ℂ Notādū ēt q hi ꝛ platonici oino tenebāt vias ꝓpositas. uolebat eni plato q si scimus oēm dualitatez eē parē ꝛ adiscimus hāc parē eē: adiscimus qđ simpl'r scimus. hi aūt quos hic ⅋ℝ. iducit uolētes soluere ad dubitationē pl'onis. dicūt nos adiscē qđ oino ignoramus. ⁊ō soluebāt per iterēptionē. pbus vo ut patebit: qz tenet viā mediā soluit p distictionē dicēs q ꝑ ꝓbāda nec est oi mō scita ut dicebant platonici. nec oi mō ignorata ut dicebāt hi q dubitationē pl'onis conabantur dissoluē. ℂ Deide cū dicit. ⌊ Et ēt sciūt. ⌋ipꝛobat hi⁹ sol'onē falsā. circa qđ duo facit ꝛz q dupl'r ipꝛobat eā. nā ꝑ⁰ ipꝛobat ipaz ex pte ꝓnis. 2⁰ ex pte ꝓmissarum ibi⌊ Nec eni vna. ⌋ ℂ Ad euidētiā ꝓme ptis sciēdum q sol'o data in hoc ꝓsistebat q tu nescis oēz dualitatē

UVA. BHSC. IyR_086_4

ē parē. sed scis oēm dualitatē eē parē quā scis dualitā
tem eē. hoc aūt est falsuz qz cū accipias demōstrationem
de oi dualitate q̄ sit par. z cū sciaz hēas ei⁹ cui⁹ demō
strationē accipis: simplr z abstq; additiōe alicui⁹ ꝯditi
onis possumus ꝯcedē q̄ nos scimus oēm dualitatez
parē eē. z q̄ nos scimus oēm triangulū hīe tres. iō ait
q̄ sciūt qdē cui⁹ uere demōstrationē hñt z cui⁹ ⌋ demōs
tratione⌊ acceperūt. acceperūt aūt. ⌋ demōstratione⌊ nō de oi
cui⁹ utiqz sciūt q̄ sit triāgulus aut ⌋ q̄ sit⌊ nūs. sz simp
lr de nūo oi z triāgulo. ⌋ q̄re si demōstratio ꝯcludit non
de oi q̄ scit eē hoc. sed de oi simplr ꝯcedēdū est te scire
de oi simplr. ¶ Notādū aūt q̄ cū demōstratio sit syllo
gismus scire opz te talē sciaz hīe qualē demōstrationē facis.
dñs ergo ocm est q̄ cū demōstratio sit de oi simplr non de
oi q̄ scis eē hoc: q̄ tu scis de omni simplr nō de omni
qđ scis esse hoc ut ꝓposita solo oñdebat. ¶ Deide cū
dicit⌊ Neqz eni vna. ⌋ oñdit ꝫ idē ex pte p̄missaꝝ. naz
nō solū ꝯcludit de oi simplr: sed ēt p̄misse accipiunt
de oi simplr. q̄re si talē habes sciaz tales q̄les accipis p̄
missas z qualē ꝯcludis ꝯnez cū ꝯcludat de oi simplr
z p̄misse accipiant de oi simplr sciam hēbis de oi sim
plr. iō ait q̄⌊ nec eni vna ꝓpō. ⌋ i. nulla ꝓpō siue nulla
p̄missaꝝ⌊ accipit hi⁹ q̄ quē tu nosti nūm. aut quez tu
nosti rectā lineā sz de oi⌊ i. accipit de oi simplr. ¶ De
inde cū dicit⌊ Sed nihil ꝓhibet ut opinor. ⌋ dat uerā
solōnē oñdens q̄ ꝯ ꝓbāda nō est simplr scita ut dice
bat plato. nec est oi mō ignorata ut dicebāt soluentes
ad opionē platonis. d.⌊ sed nihil ꝓhibet ut opior. qm
qđ adiscit fic est scire est aūt fic ignorare. ⌋ iō subdit q̄
⌊ nō eni est icōueniēs si scit q̄dāmō qđ adiscit: sed ⌋ simp
le icōueniēs est⌊ si hoc mō adiscit ut in q̄ztū scit. ⌋ adi
scim⁹ ergo qđ scimus sed nō adiscimus ut scimus. qz
qđ scimus quodāmō z in potētia adiscimus simplr di
stincte z in actu. ¶ Dubitaret forte aliqs. utz sit uera
opinio Platonis ut utrū nostrū discere sit reminisci.
¶ Ꝺm q̄ querere. utz nostruz adiscere sit reminisci
est querere utz noster itellect⁹ habeat sibi spēs a sua p
ductione ꝯcretas ut visus est senssisse plato: uel nascat
ut tabula rasa in qua nihil ē pictū. ut videt uelle Ar.
Propter qđ sciēdū q̄ nō est modus philosophādi nr
ut nra cognitio icipiat ab itellectu. s. ut per intelligibi
lia ad hec sensibilia descēdamus qđ ꝯsonat ꝓhie plato
nis. sed modus philosophādi nr est q̄ nra cognitio in
cipiat a sensu ut per sensibilia in itelligibilia manudu
ci possimus. qđ ꝯsonat ꝓhie Ar. Videmus aūt q̄ in
his sensibilib⁹ iueniunt duo gña corpoz. quedā supre
ma ut celestia. quedā ifima ut sunt in spera actiuoz z
passiuoz. celestia aūt corpora sūt q̄si plena formis. qđ
libet eni corpus celeste est q̄si plenū forma. qz nō est in
potētia ad ulteriorē formā: sed hēt in se formā pficiētē
z cōplentē totū sue māe appetitū. hec aūt corpa ifima
nō sunt ꝓpe plena formis sed sunt in potētia ad ulteri
orem formā. sicut ergo in corpalib⁹ iuenimus hos du
os gradus. sic si per sensibilia itelligibilia uolumus oñ
dere debemus in ꝟbis itellectualibus hos duos ḡdus
arbitrari. qz quedā sunt q̄si supme ut itelligētie. qdaz
q̄si infime ut aie humane. Intellect⁹ ergo nr possibilis
ut vult Cōmētator in. 3. de aia. tenet ifimū gradum in
gne ꝟbaꝝ sepataꝝ. Intelligētie ergo tenētes supiorem
gradū erūt plene formis z in sui ꝯcreatione hēbūt for
mas sibi ꝯcreatas per q̄s itelligāt. iuxta illud in libro
de causis. ois itelligētia est plena formis. Aie vo i gne
tellectualiū gradū ifimū tenētes nō sunt plene itelligi
bilib⁹ formis: sed sunt in potētia ad hi⁹ formas. cum g̃
querit utrū nr̄m discē sit reminisci ut posuit plato. uel
intellect⁹ nr a sui creatiōe nō sit plenus scia z spēb⁹: sz
tā z ad itelligibiles formas. pz q̄ per ea que vident i
his sensibilib⁹ aliq̄ mō manuducimur in hāc ueritatē
q̄ sicut corpa hec passibilia tenētia gradū ifimū in gne
corpoz nō sunt plena formis: sed sunt in potentia ad
formas sensibiles. sic aie que sunt ꝯiuncte corpib⁹ pas
sibilib⁹ tenēt ifimū gradū in gne ꝟbaꝝ intellectualiū a
sui ꝯcreatione nō sunt plene formis itelligibilib⁹: sed
in potētia ad hi⁹ formas. ¶ Ulterius forte dubitaret
aliqs qualr posuit plato q̄ fieret in nobis scia. ¶ Di
cēdū q̄ plato quodāmō uocē ꝓpriā ignorauit: ꝯdixit
eni quodāmō pōni sue: nā in gñatiōe formarū sensibi
liū habuit pōnē ꝓpriā discordātem ab opione Anaxa
gore. In gñatione aūt formarū itelligibiliū q̄si incidit
in anaxagore pōnē. Posuit eni anaxagoras q̄ foze nā
les latitabāt in mā z per agēs nāle qđ ibi latitabat fie
bat i manifesto. ita q̄ nulla forma imꝑmebat māe que
ꝑus nō eēt in ipa. Plato aūt non sic posuit: sed posuit
ideas dationes formarū ita q̄ agētia ꝓticularia soluz
disponebāt mām ad susceptionē forme z ab idea sepa
ta inducebat forma in mām. ꝺm igit pōnem eius in for
mis nālib⁹ nō posuit plato latitationē formarū. sed di
xit has formas nāles eē q̄sdā ꝓticipatiōes idearū. z in
duci hi⁹ formas ab agēte ꝓticulari disponēte. z ab idea
sepata forma ꝓncipalr inducēte. In formis aūt itellua
lib⁹: q̄si posuit latitationē formarū z icidit in pōnem
anaxagore. nā sicut anaxagoras posuit formas nāles
ꝑexistē in mā añ gñationē. sic posuit plato spēs itelligi
biles ꝑexistē in aia añ adiscere z añ doctrinā. per studi
um ergo z per exercitū ꝺm platonē nō cātur in nobis
scia sed solū remouent impedimēta z hō reducit in me
moriā scie que ꝑexistit in aia. siē ꝺm anaxagorā p gña
tionē z per motū nō cātur forma in mā: sed oēs forme
in mā ꝑexistūt. z per trāsmutationē z motū tollunt im
pedimēta per que latētes forme apparē nō pnt. Sz q̄
hec positio plonis nō sit rōnalis z nō ꝯcordet his que
apparēt in sensu p̄cedēs qō declarauit. ¶ Ulteri⁹ for
te diceret aliqs quō ꝯ ul qcqd adiscimus añ adiscē est
aliquo mō scitū z aliquo mō ignoratū: sicut videt phs
in lra tāgere. ¶ Ꝺm q̄ hᵒ qōnis vītas tota ex qōne
p̄cedēti dep̄det. nā si scia z spēs itelligibiles essent añ
adiscere nō deberem⁹ ꝯcedē q̄ nullo mō sint i aia nec
q̄ sint ibi simplr z in actu. sz ꝯcēda est via media q̄
nō sint ibi simplr z in actu: sz sint ibi quodāmō z i po
tētia. sicut forme sensibiles ad trāsmutationē z motū
hoc medio mō sunt i mā. pz qualr sit ad qōnē ꝓpositā
rndēdū. nā ꝺm Cōmētatorē. 12. metaphisice. oē qđ est
aliqd in potētia est illud aliq̄ mō. vñ ibidē ait q̄ agēs
nāle nō exheret formas de potētia māe nisi hi⁹ forme
eēnt in mā. sicut ois effectus est in sua cā. sic qcqd aia
adiscit est aliquo mō in aia z añ adiscere. ¶ Propter
qđ sciēdū q̄ ois nra notitia uel se extendit ad ꝓncipia
uel ad ꝯnes. ꝓncipia aūt sunt noia in lumie itellis agē
tis. ꝯnes aūt sunt note in ꝓncipijs. nā ad ꝓncipia non
est rō. ut dī 6° ethicoz. nec idigemus rōne z studio ad
cognoscēda ꝓncipia. sed ad cognoscēdū ea sufficit lu
men itellectus agētis. sunt eniz ꝓncipia sicut per se no
ta z statiz ea ꝓbamus audita. statim enim assentimus
eis cum se offerūt lumini itellectus agētis. scitis enim
significationib⁹ terminoz ut scio qđ iportat noie toti
us z qđ noie ptis statim ꝯcedimus per lumē intellect⁹
agētis nobis infitū oē totū eē maius sua pte. ꝑn⁹ autez
virtute ꝯtinent in lumine intellect⁹ agentis. ꝯnes vo
virtute sunt in ꝓncipijs. qz sicut per lumē intellectus
agētis ꝓncipijs assentimus sic per ꝓncipia mediante
hi⁹ lumine ꝯnes cognoscimus. sciēdo ergo ꝓncipia ali
quo mō scimus ꝯnes nō simplr z in actu: sed q̄dāmō
z in potētia. sic habēdo lumē itellis agētis quodāmō
dicimur scire ꝓncipia nō simplr z in se. sed quodāmō
z in potētia. ergo anteq̄z fit inducē aut accipe per syll.
vno mō ꝺm est scire. alio mō nō. nā nō scimus simplr
z in actu. sed quodā mō z in potentia. ergo platonici

UVA. BHSC. IyR_086_4

errabāt dicentes ꝺnem ante adiscere simplr esse scitā. Et iprobātes opionem platonicam nō minus a ueritate deuiabāt dicētes. hꝰ ꝺnem nullo modo eē notaz sed eē omni mō ignoratam. Et iō tenēda est via Aꝛ. media q̄ qcqd scimus aliq̄ mō est ignotū: qz nō est scitum simplr ⁊ in actu. ⁊ añ adiscere est aliq̄ mō notuz: qz in lumie itellus agētis uel in ꝓncipijs est scitū quo daz mō ⁊ in potētia. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de exēplis supius positis. qz ibi dr triāgulū hēre rōnē passiōis. Sed ꝛtra. sbm ⁊ passio videnť hēre modū op positū. cū ergo triāgulus sit sbz: qz de triāgulo ꝓbař ꝓ ꝓria passio. nō videť q̄ ipe triāgulus possit hēre rōnez passiōis. Dōz q̄ ut patet ex ꝓmo ꝓhicorū. quod uere est nulli accidit. sba vo que uere est nullius potest esse accidēs. iō sbe nō est demr̄atio. ut dr 6ometa. qz qđ uere est sba nō pōt eē alicui⁹ passio. Sed lz sba non possit esse accūs alicui⁹. tñ qđ uere est accūs alicuius pōt esse sbm alteriꝰ: ut supficies que uere accidit corpi: est tñ sbm coloris: qz ꝓpriū est supficiei: ut dr in topicis. hm locū esse coloris. sic etiā triāgulus pōt esse passio alicuius sbi nō obstāte q̄ ipe sit sbm alicui⁹ passiōis. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō vnitas hēt rōnem subi. ¶ Dōm. q̄ ꝓm quosdā phs ponēdo exēplū de dignitate passiōe ⁊ sbo est locus⁹ de ꝓma dignitate: ꝓma passione: ⁊ ꝓmo sbo. nā cum ait q̄ oē affirmare aut negare uex est. posuit exēplū de ꝓma dignitate qz hª dignitas est de quolibet affirmatio uł negatio uera. cuz vo logł de triāgulo posuit exēplū de ꝓma passione. ná hª ꝓpō geometrie est sup datā lineā ꝛtingit triāgulū eglaterū collocare. ⁊ sicut sup datā lineā pōt collocari triangulus eglaterus. sicut pz geometriā scientib⁹ sup quālibet lineā datā collocari pōt quelibet spēs triāguli. triangulus ergo simplr sumpt⁹ pōt esse passio hª ꝓbata i geometria de hꝰ sbo. vz de data linea. silr cum locut⁹ est phs de vnitate locut⁹ est de ꝓmo sbo: qz ꝓmū qđ subiť cit in arithmetica est vnitas. sed sic adaptando exēpla phi ualde videnť eē disputa. ut q̄ triāgulus accipiař ꝓ passiōe ꝓbata in geometria. vnitas vo ꝓzo sbo supposito in arithmetica. nā si exēpla nō sunt de sba artis. ⁊ si ea ponimus non ut ita sint sed ut sentiāt qui adiscūt: ꝛgruētiora tñ sunt exēpla cū ponunť apta ⁊ ꝛiūcta q̄z cū ponunť inepta ⁊ disputa. Propter qđ sciēduz q̄ lz triāgulꝰ circulꝰ: supficies q̄dratuz: ⁊ cetera talia ꝓpe repianť in ꝛtinuis. transferunť tñ talia ad nūos. qz q̄dam nūi sunt supficiales. qđā circlares. ⁊ qđā q̄drati. qđā triāgulares. Quadratus enī nūs est qui cōstituiť ex ductu nūi in equalē nūm. sicut in ꝛtinuis q̄dratum fit ex ductu linee in seipsaz uł in equalē lineā. q̄ternari⁹ ergo est nūs q̄drat⁹: qz fit ex ductu binarij in binariuz ⁊ nouenari⁹ est quadrat⁹: qz fit ex ductu ternarij in ternariū. Supficialis vo nūs appellař qui fit ex ductu numeri nō in seipm nec in nūm equalē sed in nūm inequalem. senari⁹ ergo erit nūs supficialis: qz fit ex ductu binarij nō in seipm sed in nūm aliū ut in ternariū. nā sic in ꝛtinuis quecūqz linea in quācūqz lineā ducta facit supficiē. sic in discretis qcūqz nūs in quēcūqz nūm ductus facit nūm supficialem. uerū qz si ducař nūs in seipm uł in nūm equalē habet ꝓpriū nomen ⁊ dr q̄dratum. si ducař in nūm inequalez retinebit sibi nomen cōe ⁊ dicet supficialis. Circularis aūt nūs est qui in seduct⁹ semp in idez finit sicut in ꝛtinuis circulatio est ab eodē in idez termiatio. qnari⁹ est nūs circularis: qz in se multiplicat⁹ semp finiť in qnqz ita q̄ est ibi ꝓcessus a qnqz in qnqz ut ab eodē in idem. nā qnges qnqz faciūt vigintiqnqz. ⁊ qnges vigintiqnqz sunt centum vigintiqnqz. ⁊ si in ifinitū fiat hꝰ multiplicatio p qnque semp finiet in qnqz. Triāgularis aūt nūs est q̄ descripťꝰ modū triāgularē habet. fit aūt nūs triangularis ex seriato ordie nūoꝝ. ut si supꝫ vnū ꝓstituař dualitas fierent tria pūcta ad modū triāguli. ⁊ si supra dualitatem ꝓstituař ternari⁹. ut q̄ describanť ꝑmo tria postea duo. ultio vnū. erit ēt hꝰ descriptio triāgularis. semp ergo. ꝓcedēdo seriatim in nūis hēbimus descriptionē triāgulareꝝ. ¶ Aduertēdū tñ q̄ lz oēs passiōes nūoꝝ possint aliq̄ mō ꝓbari de vnitate eo q̄ vnitas ut dr in arithmetica vtute ⁊ in potentia sit oīs nūs. potissime tñ triāgulus videť esse ꝓpetas vnitatis. qz series nūoꝝ ex additiōe vnitatis crescit: q̄re cū triāgulus i nūis nihil sit aliud q̄z series nūoꝝ ordinate descripta. cum hꝰ series spāliť ex additione vnitatis fiat. hec passio q̄ est triāgulus potissime adaptař huic sbo qđ ē vnitas. Si ergo triāgulus ꝓbabiť de vnitate: ut dicamus q̄ ꝓpriū sit vnitatis ex sui additiōe ꝓstituē seriez nūoꝝ ⁊ triāgulū facē. triāgulus sic ꝓstitut⁹ se hēbit tanq̄z passio. vnitas aūt tanq̄z sbm. de q̄libet aūt affirmatio uel negatio tanq̄z dignitas. nā si ꝑ additionē vnitatis nō ꝓstitueret hꝰ triāgulus nō eēt de q̄libet affirmatio uł negatio uera: imo vnitas nō eēt vnitas. nā cū de rōne vnitatis sit q̄ faciat nūos excrescē seriatim. si autē hoc nō faceret tā nō eēt vnitas. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret forte aliqs de ꝑcognitionib⁹ q̄lr accipiank ⁊ q̄lr sumuntur. ¶ Dōm est. q̄ ꝑcogłscē idē est q̄ ꝑus cogłscē. illud q̄ qđ est ꝑcognitū est ꝑus cognitū. ⁊ qz silr pōt eē aliqd ꝑus ⁊ aliqd cognitū qz est ꝑus nā ⁊ est ꝑus tpe ⁊ aliqd cognitū qa est. aliqd vo qđ est. iō ꝑcognitiones q̄si assignanť q̄tuor. due ex pte ꝓioritatis: qz aliqd est cognitū ꝑus tpe ut maior. aliqd vo ⁊ si nō ꝑus tpe: tñ ꝑus nā ut minor. ⁊ de hꝰ ꝑcognitionib⁹ sumptis ex pte ꝓioritatis ꝑm tps ⁊ nāz determiať in illa pte. Est autē ꝑcogłscē alia qđē ꝑus. Sic ēt distiguunť due ꝑcognitiones ex pte cognitiōis: ut si ꝛtigit cogłscē de aliq̄ qa est de aliq̄ vo qđ est ꝛtiget ēt ꝑcogłscē. erūt ḡ due ꝑcognitiōes sūpte ex pte cognitiōis. sic sunt due ꝑcognitiōes sūpte ex pte ꝓioritatis. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō hꝰ ꝑcognitiones adaptari debent. ¶ Dōm. q̄ ut pz ꝓbita in oī demr̄one est tria ꝛsiderare. vz passionē que ꝓbař. sbm de q̄ ꝓbař. ⁊ ꝓncipia ꝑ que ꝓbař. hꝰ aūt ꝑn⁹ distiguunť. qz qđā sunt extriseca ⁊ nō igrediū tur demr̄one ꝑm sbz sed ꝑm vtutē ut dignitates. qđaz vo sunt itriseca ⁊ igrediunť demr̄onē ꝑm sbz ut ꝑmisse: ut pz añ ex lra: he ꝑcognitiones sic adaptanť: qz de dignitate opz ꝑcogłscē qa est. i. qz est uera. de passione vo opz ꝑsupponē qd est qđ dr ꝑ nomē. de sbo vo opz ꝑcogłscē utrūq̄z. sed de ꝑmissis assigbimus alios modos ꝑcogłscēdi. nō eniz dicem⁹ q̄ de ꝑmissis opz ꝑcogłscē qd est. qz lz est icōplexoꝝ: nec de eis ꝓpe est ꝑcogłscē: qz est qz lz est dignitatū. nā sic̄ sigtio cōplexoꝝ ⁊ enunciatio nū dependet ex sigtioe icōplexoꝝ ⁊ termioꝝ. sic qz est ⁊ ueritas ꝑmissaꝝ dependet ex qa est ⁊ ex ueritate dignitatū. neutra haꝝ ꝑcognitionū erit ꝓpa ꝑmissaꝝ: sed ꝑmisse qd est qđ sigtur nō hēbūt a se sed a terminis icōplexis: qz est aūt ⁊ q̄ uere sunt hēbūt a dignitatib⁹ ⁊ a coib⁹ animi ꝛceptionib⁹. adaptabimus aūt ipis ꝑmissis ꝑcognitiones sumptas ex pte ꝓioritatis ut dicamus q̄ maior cognoscať pusq̄z ꝛclusio tēpore: minor vo ⁊ si non tempore: natura tamen cognoscit ꝓius.

¶ Scire aūt opinamur simplr vnūqōq; ß nō sophistico mō qđ est ꝑm accūs: cū cām arbitramur cognoscē ꝓp quā res est ⁊ qm illi⁹ est cā. ⁊ nō est ꝛtingē hoc silr se habē. ¶ Manifestū est igit q̄ hꝰ aliquid sit scire. ⁊ nāq̄z sciētes ⁊ nō sciētes hi qđē opinātur sic se hēre. Scientes aūt cām hnt. Quare cuⁱ⁹ est scia simplr hoc ipossibile est aliter se hēre. Sigdē igit est ⁊ alius sciēdi modus

UVA. BHSC. IyR_086_4

ut posteri⁹ dicem⁹. Dicim⁹ ãt scire ⁊ ꝑ demſtionẽ intelligẽ. Demſtionẽ aũt dico ſillz apodyticõ. i. faciẽtẽ ſcire. Sz apodyti có dico ꝑz quẽ i hñdo ipz ſcim⁹. Si igr̃ ẽ ſci re ut poſſum⁹ neće ẽ ⁊ demſtiuã ſciaz eẽ ex ueris ⁊ ꝑmis ⁊ imediatis ⁊ notioribꝫ ⁊ ꝑ oribꝫ cãſqz ꝛclonis. Sic eni erũt ꝓpa ꝑn⁹ ei qđ demſtr. Silꝫ qđẽ erit ⁊ ſine his. de mſtio ẏo nõ erit. non enim faciet ſciam.

¶ Poſito ꝓhemio ⁊ oñſa neceſſitate ſillꝫ demſtiui. In pte iſta ut dicebaꝫ exeqr̃ de itẽto ⁊ determinat de ipſo ſillo demſtiuo. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã ſciẽdũ eſt q̃ ſicut circa ipos ſillos ſimplr̃ ſumptos nõ ſufficit ſcire gñati onẽ ſillo⁹: nec ſufficit ſcire quõ ſillꝫ fiãt niſi hẽam⁹ po teſtatẽ faciẽdi ſillos: ut vult pbs in ꝑ⁰ poſ. in illo ca⁰. quõ aũt idonei erimus. ſic ẽt circa ſillm demſtiuum arbitrari debemus q̃ nõ ſufficit ſcire qđ ſit demſtio. nec ſufficit ſcire ex qb⁹ ⁊ ex q̃lib⁹ demſtio fiat niſi ha buerimus ptãtẽ faciẽdi demſtionẽ. potiſſime aũt ha bem⁹ ptãtẽ faciẽdi ſillm ⁊ demſtionẽ ſi ſciuerim⁹ iue nire mediũ tã in ſillis q̃z in demſtionib⁹. Tota g̃ illa ps executiua ubi pbs de demſtiõe determiat diuidit in ptes duas. q⁹ ꝑ⁰ determiat qđ ſit demſtio ⁊ ex qb⁹ ⁊ qualib⁹ hẽat eẽ demſtio. 2⁰ determiat de medio de mſtionis. in quo dat nobis aliquo mõ ptãtẽ demſtionẽ facẽ. 2ª ibi ¶ Qõnes aũt ſunt eq̃les nũo. ¶ Circa ꝑmũ duo facit. ꝑmo determiat de demõſtratione abſo lute oñẽdo qđ ſit ⁊ ex qualib⁹ ſit. 2⁰ determinat de de mõſtratione cõparatiue cõparãdo demſtionez pp qđ ad demſtionẽ qa. ⁊ demſtionẽ ulem ad particularẽ ibi ¶ Sz q⁹ dit q⁹ ⁊ pp qđ ſcire. ¶ Ad euidẽtiã ãt ꝑ⁹ ptiſ ſciẽdũ eſt q̃ nõ ſufficit ſcire demſtionẽ debere eẽ ex ꝑmis ueris ⁊ imediatis niſi ſciuerimus q̃lia ſunt il la uera ꝑª ⁊ imediata. utrũ ſint de oi. utrũ ſint p ſe. utz ſint ſm q̃ ipm. utrũ ſint nećia. Propter qđ ꝑ⁰ ps diui dit in ptes duas. q⁹ ꝑ⁰ oñdit qđ eſt demſtio oñẽs de mſtionẽ eẽ ex ueris ꝑmis ⁊ imediatis. 2⁰ declarat q̃ lia ſint illa uera ꝑª ⁊ immediata ibi ¶ Qñ aũt eſt alr̃ ſe hẽ. ¶ Declarare aũt qđ eſt demſtio nõ poſſumus niſi ſciuerim⁹ qs eſt finis demſtiõis. nã demſtio eſt qđã orgaũ ⁊ qđã iſtrm. rõ aũt orgaũ ⁊ iſtrm ſumẽda eſt per cõparationẽ ad finẽ: ut ſi finis ſerre eſt ſecare du ra. ꝑ cõparationẽ ad hũc finẽ diffiniemus ſerrã. ſ. q̃ eſt inſtrm ferreũ ⁊ dẽtatũ. ſic etiã in oib⁹ inſtris accipien da eſt diffõ per cõparationẽ ad finẽ. finis aũt demſtio nis eſt ſcire iõ per cõpationez ad ſcire ſumẽda eſt diffõ demſtionis. tria g̃ facit. q⁹ ꝑ⁰ diffinit qđ eſt ſcire. ſcdo cõparat ſcire ad demſtionez. 3⁰ ex cõparatione facta aſſignat demſtionis diffõnẽ. 2ª ibi ¶ Dicimus aũt ſci re ꝑ demſtionẽ. ¶ 3ª ibi ¶ Si igit eſt ſcire. ¶ Circa ꝑm duo facit. q⁹ ꝑ⁰ diffinit qđ eſt ſcire. 2⁰ manifeſtat qđ di xerat ibi ¶ Manifeſtũ eſt igit q̃ hi⁹. ¶ Dicit g̃ q̃ ſcire opinamur aũt vnũqđqz ſimplr̃ ⁊ nõ ſophiſtico mõ qđ eſt 2m accñs. ¶ q. d. q̃ ſcire qđ itẽdim⁹ diffinire eſt nõ q̃ cũqz mõ ſz eſt ſcire ſimplr̃ nõ ſophiſtice nõ p accñs. hi⁹ aũt ſcire eſt ¶ cũ arbitramur cãm cogſcẽ pp quã res eſt ⁊ qñ illi⁹ ẽ cã ⁊ nõ ẽ ꝓtigẽ hẽ alr̃ ſe hẽ. ¶ Notãdũ ãt q̃ ut Themiſti⁹ innuit ſcire multiplr̃ ſumi põt. vz coi ter. ꝑe. ⁊ magis ꝑe. Coiter aũt poſſumus dici ſcire aliqđ q̃liter cũqz cogſcimus illud ſiue p ſigna ſiue alr̃. Sed ꝑe dicimur ſcire aliqđ qñ cogſcimus aliqđ de mſtiue. ſed demſtio eſt duplex. vz demſtio q⁹: que fit per effectus ul per cãs remotas. ⁊ demſtio pp qđ. que fit per cãm ꝓpam ⁊ imediatã. Proprijſſime aũtẽ dicimur ſcire qñ ſcim⁹ nõ q̃cũqz mõ nec per quãcũqz demõſtrationẽ: ſed qñ ſcimus p demõſtrationẽ potiſſi mã. ¶ Notãdũ ẽt q⁹ oĩa alia ſcire ordinanť ad hẽ ſcire ⁊ hi⁹ ſcire eſt ꝓpe finis. nã finis hẽt rõnẽ termini ⁊ ge tis. q̃re q̃diu ſcimus aliqđ per ſigna nõ geſcimus: nec geſcimus cũ ſcimus p cãm remotã uel p effect⁹. ſz tũc geſcit itelꝫ nr̃ qñ ſcit p cãm ⁊ p talẽ cãm q⁹ nõ ulteri⁹ ꝛtingat querẽ. q̃re cũ hoc ſit ſcire potiſſimũ. ⁊ cum ad hi⁹ ſcire ordineť demõſtratio potiſſima uolẽs pbs per finẽ qui eſt ſcire aſſignare diffõnẽ demõſtrationis non determinauit de ſcire q̃cũqz mõ: ſed de ſcire potiſſimo qđ hẽt rõnẽ finis ut eſt p hita manifeſtũ. ¶ Notãduz etiã q⁹ cuz aliqđ diffinimus eſt ibi duo aſſignare. vz id qđ ſe tenet ex pte diffõnis: ⁊ id qđ ſe tenet ex pte diffini ti. totũ hoc ergo ſcire aut vnũqđqz ſimplr̃ non ſophiſti co mõ qđ eſt 2m accñs ſe tenet ex pte diffiniti. q⁹ ſcire ſic ſumptũ eſt ſcire qđ itẽdit diffinire. cuz ỳo ſbdit. cuz arbitramur cãm cognoſcẽ. ⁊ totũ illud qđ ſequiť ſe te net ex pte diffõnis. q. d. q⁹ ſcire ſic accepti eſt hc̃ diffini tio cãm cogſcẽ ⁊c. ¶ Dubitaret forte aliqs utrũ ſcire ſit per cãm. ¶ Dom eſt q⁹ cum ſcia nr̃a cãtur a rebus. in nr̃o ſcire q̃tum ad ꝑns ſpectat eſt tria ꝓſiderare. vz potẽtia intellectiua z in qua eſt ſcia. obm a quo cauſať ſcia per modũ. ⁊ modũ agẽdi ſm quẽ cãtur ſcia in itel lectu. ¶ Triplici ergo via uenari poſſumus diffõnem hic datã de ſcire q̃tuz ad hanc ptĩculã per cãm eſſe bo nã ⁊ decẽtẽ. poſſumus eni triplr̃ oñdẽ q⁹ in diffõne ip ſius ſcire opz cadẽ cãm. ꝑma via ſumiť ex pte modi ꝑz quẽ ſcia cauſať in itellectu. ſcda ſumiť ex pte itellectus in quo hi⁹ ſcia cauſať. tertia ex pte obi a quo cauſatur. Prima via ſic pz. nã ſi ſcia nr̃a cãtur a reb⁹ opz res pri us eẽ a qb⁹ ſcia nr̃a cãtur. igit ſi ſciẽtia nr̃a ꝓſupponit res eſſe. ⁊ ſm q⁹ ſunt res ſic agunt in aiam ⁊ cãnt ſci entiã in itellectu opz q⁹ res ſicut ſe hẽt ad eẽ ita ſe hẽat ad cogſci. ut põt hẽri ex 2⁰ meta. que ergo nõ hñt ſuffi ciẽter eẽ per ſe ſz per aliꝺ nõ hñt ſufficiẽter cogſci per ſe ſed per aliꝺ. effect⁹ g̃ ſic nõ hñt eẽ niſi per cãs ita nõ hñt ſufficiẽter cogſci niſi per cãs. bñ g̃ dictũ eſt q⁹ ſcire eſt cãm cogſcẽ. Scda via ad hoc idẽ ſumiť ex parte ipi us intellꝰ. nã ſi ſcia in intellectu nr̃o cãtur a rebus nõ põt itellectus noſter geſcere niſi ferať in res a q̃bus hi⁹ ſcia cãtur. depẽdet ergo ſcia nr̃a a reb⁹. ſed cuz res cãte depẽdeãt a ſuis cauſis cuz nihil depẽdẽs q̃diu depẽ det poſſit depẽdẽtiã tollere ſi per itellectũ feramur in res cãtas nõ geſcimus per itellectũ niſi ipſas res cãtas referamus in ſuas cãs a qb⁹ depẽdẽt. ⁊ q⁹ q̃diu non geſcimus per itellectũ nõ pfecte ſcimus: nõ eſt pfecte ſcire effect⁹ niſi referanť in ſuas cãs. Tertia via ſumiť ex pte obi intellect⁹. nã obm itellect⁹ eſt uerũ. uerũ aũt in quadã adeq̃tione ꝓſiſtit: ut tũc dr̃ uerũ aurũ qñ ade quatuz eſt ſuis ꝓncipijs. ⁊ qñ hẽt gcgd eſt de rõne auri nõ ergo poſſumus cogſcẽ aliqđ eẽ uerũ aurũ niſi ſciue rimus ipm referre in ſua ꝓncipia ⁊ ſciuerimus ipz hic gcgd eſt de rõne auri. q⁹ ſi nõ ſciť niſi uerũ. ⁊ ueritaꝫ ef fectuũ nõ ſciť niſi adeq̃tio hi⁹ fiat ⁊ niſi fiat relatio ĩ ſu as cãs. bñ dictũ eſt q⁹ ſcire eſt cãm cogſcere: utrum aũt ſit aliqs ali⁹ modus ſciẽdi in ſequẽtib⁹ appebit. ¶ Ul teri⁹ aũt vato bñ dictũ eſſe q⁹ ſcire eſt cãm cogſcere pp quã res eſt. ¶ Dubitaret forte aliqs utrũ opozteat ibi addere ⁊ qñ illius eſt cauſa. ¶ Dom q⁹ hic diffinitur ſcire nõ q̃cũqz: ſed ſcire potiſſimuz qđ cõpetit intelle ctui nr̃o. Intellectus aũt noſter ſiue intellectus huma nus. ut ſupza dicebaꝫ eſt potẽtia cogſcens: ita q⁹ nõ ſta tim cognita cauſa cognoſcit effectũ: ſicut nõ ſtatim co gnito ſbo cognoſcit ꝑdicatũ. ſi ergo modus cogſcẽdi noſter ſiliis eſſet mõ cognoſcẽdi ſbaꝝ ſepatarũ: ut q⁹ in tellectus noſter nõ cõponeret nec diuideret: ſed ſtatim cognito ſbo cogſceret ꝑdicatũ: nec etiã diſcurreret: ſz ſtatim cognita cã cogſceret effectũ: cũ dicit q⁹ ſcire eſt cãm cogſcere forte fruſtra adderet ⁊ qñ illi⁹ eſt cauſa. nã hoc poſito ſtatiz cognita cã ſciret cui⁹ eſt cauſa. ſed

UVA. BHSC. IyR_086_4

cuz itellect⁹ nr̄ possit cognoscere id qđ est cā ⁊ ignorare id cui⁹ est cā. ad cognitionē rei pfectā nō sufficit cognoscere cām nisi applicet cā ad effectū. opz ergo cognoscere cām ⁊ qm̄ illi⁹ est cā: ⁊ qđ declarare uolebam⁹. ¶ Ulteri⁹ forte dubitet aliqs utrum oporteat ibi addere q nō ptingit alr̄ se hēre. Dicēdū q aliqn̄ est cā per accidens: ut si edificator est cā dom⁹: ⁊ edificator est musicus: segtur q musicus sit cā dom⁹. sed illud qđ est per accidēs ptingit nō eē. cū ergo musicus sit cā per accns nō sufficit scire musicū nec sufficit scire musicū referre in h⁹¹ cātuz qđ est domus ad hoc q hēam⁹ sciam de domo: qz h⁹¹ est causa per accns nec facit pfecte scire: qz ptingit alr̄ se hēre. ergo ad pfecte scire opz cāz cognoscē ⁊ qm̄ illi⁹ est cā. ⁊ oz h⁹¹ cām eē per se. ita q nō ptigat alr̄ se hēre. ¶ His visis ad euidētiā lr̄e nōndum q tria tāguntur in littera ex pte ipsius scire qđ diffinit: ⁊ tria ex pte diffōnis cognōdētia dictis trib⁹. qđ sic oñdit. nam aliqn̄ itellectus est in pura ignorātia ut qm̄ nihil est in eo scriptū. cū aūt nouit causas aliqs scit quodāmō illa quorū sunt cause. dico aūt quodāmō: qz scire cāz ⁊ nō applicare ipam ad effectum nō est scire effectū simpliciter: sed est scire quodāmodo ⁊ in potētia. nā sicut res nāles q̄ždiu sunt in suis causis sunt quodāmō ⁊ in potētia. qn̄ autē applicant actia passiuis fiunt in actu ⁊ sunt simplr̄. sic q̄ždiu sistimus in ipsa causa scimus effectus illius cause quodāmō ⁊ in potētia. qn̄ autē applicamus cām ad effectū: tunc scimus effectuz simplr̄ ⁊ in actu. ergo pmo sciende sunt cause: ⁊ tunc scimus quodāmō vnūqđq. scdo sunt applicāde ad effectus: ⁊ tunc scimus vnūqđq simplr̄. 3° hi⁹ cause sunt sumē de per se: ⁊ tunc scimus nō sophistico mō qđ est scdm accns. Scire ḡ qđ hic diffinitur est scire vnūqđq simplr̄ nō pm accidēs. ¶ His aūt tribus positis ex parte diffiniti cognōdent tria posita in diffōne: ut dicam⁹ q an sic scire primo requirit cām cognoscere ut sciamus vnūqđq. scdo opz scire qm̄ illius est causa ut applicemus cām ad effectū. ⁊ sciamus vnūqđq simplr̄. 3° opz q nō ptingat aliter se hēre ut hi⁹ cause sint per se ut sciamus vnūqđq simplr̄ ⁊ nō per accns. ¶ Notādū ēt q pōt hi⁹ adaptatio aliter fieri ut hec vba inducta sint per modos arguēdi per quos aggnātur scia. Propter qđ sciēdum q accipiēdo sciaz large pro omni notitia. dicere possumus q q̄tuz ad pns spectat quadruplr̄ aggnāt in nobis notitia aliqua. 1° per signa ⁊ per aliq̄ pbabilia. 2° per cām remotam. 3° per effectus. 4° per cām ppriā ⁊ imediatā. nam hi⁹ notitia que aggenera tur in nobis uel aggenerat per fillm dialeticuz: ⁊ tunc aggenerat per signa ⁊ pbabilia. uel aggenerat per demōstrationē quia. ⁊ hoc est duplr̄: qz uel est per cām remotā uel per effectus. uel 4° aggenerat per demonstra tionē potissimā: ⁊ tunc aggenerat per cām ppriā ⁊ imediatā. Ideo in diffōne ptacta tria tanguntur: ut sepet hoc scire qđ est per ppriam ⁊ potissimā cām a scire: qđ est per effectus: ⁊ per cām remotā: ⁊ per pbabilia. ideo ait q scire de quo hic intēdimus est cām cognoscere ppter quā res est ad differētiam de scire: qđ nō est per cām sed per effect⁹: ⁊ qm̄ illi⁹ est causa ad differentiaz de scire qđ est per cām remotā. cā aūt remota nō est p prie cā huius: sed ppie est cā alteri⁹. ex q̄sequenti aūt poterit eē cā hui⁹. 3° subdit q hoc nō ptingit alr̄ se habere ad diam de scire qđ est per pbabilia ul̄ per signa que ptingūt alr̄ se hīe. ¶ Notādū q signāter dicit q scire est cām cognoscē ppter quaz res est ad diam de scire qđ est per effectus. nā iz effectus possit esse cā in inferēdo. qz effectus pōt de necessitate inferre suā cāz nō tn̄ effectus est cā in eēndo. ¶ Notādū etiaz q hoc qđ di. scire vnūqđq simplr̄ nō sophistico mō. adaptat alr̄ pm quosdā q̄z nos adaptauimus. Propter qđ sciēdum q scire aligd quodāmō q̄tum ad pns spectat duplr̄ pōt ptingere. pmo si sciatur in sua causa anteq̄z illa causa adaptet effectui. scdo si sciat in suo toto priusq̄z in illo toto cognoscant distincte ptes. 3° si sciatur aligd in subiecto suo ut si cognoscat aliqs coriscum ⁊ ex hoc arguat cognoscere uenientē eo q accidat coriscо uenientē eē. scire ḡ qđ hic diffinit ē scire vnūqđq nō in sua cā tm̄ ⁊ in potētia: sed in se ⁊ in actu. est scire etiā vnūqđq simplr̄: nō in suo toto tm̄ ⁊ p̄fuse: sed in se ⁊ distincte. est etiā scire vnūqđq nō per accns ⁊ sophistice ⁊ in suo ſbo: sed in seipo ⁊ p se. hec aūt adaptatio lz in seipsa bona sit: ꝑditiones tn̄ se tenētes ex pte diffiniti nō ficrūdent ꝑditionib⁹ se tenentib⁹ ex parte diffōnis sicut in adaptationib⁹ alijs: ppter qđ adaptationes alie cēsende sunt potiores. ¶ Notādū etiā q lz in hac diffōne data de scire sint tria attēdenda ut refert ad ipm̄ diffinitum. possumus tn̄ in ipsa diffinitione quatuor ꝑsiderare que accipiēda sunt in scia. naz si uolumus scire. pmo ꝑsideranda est suba cause siue ipa causa. 2° illa causa debet esse ppria ⁊ imediata. 3° debet esse relata ad effectū: qz ut dicebat q̄žđiu sistimus in causa ⁊ nō referimus ipsam ad effectum nescit effectus simplr̄ ⁊ in actu: sed pm qđ ⁊ in potētia. 4° debet eē illa causa equata effectui ita q impossibile sit alr̄ se habere q posita tali causa ponat talis effectus. hoc est ergo qđ dicit q scire est cām cognoscere q̄ztū ad ſbaz cause: pp quā res est q̄ztū ad imediationē cause. ⁊ qm̄ illi⁹ est causa q̄ztum ad relationē cause. qz tūc scimus cām: ⁊ qm̄ illi⁹ est cā qn̄ cām ad effectuz referimus: ⁊ q non ptingit alr̄ se hīe q̄ztū ad equationem cause: qz tunc est causa equata effectui qn̄ se inuicē iferūt. ⁊ qđ ipsi⁹ est alr̄ se hīe qm̄ posito vno ponat ⁊ alid. ¶ Deinde cū dic⁹ ⌊ Manifestū igr̄ est. ⌋ declat qđ dixerat. Circa qđ tria fac: qz p° oñdit diffōnē de scire eē bn̄ assignatā 2° ex his que dixerat de scire ꝑcludit q̄le sit ipz scibile. 3° ne credat q oē scire sit tale q̄le est scire qđ est diffinitum: inuit eē aliū moduz sciēdi a mō sciēdi ptacto. 1ª ibi ⌊ Quare qđē cui⁹. ⌋ 2ª ibi. ⌊ Si qđē igit. ⌋ Dicit ergo ⌊ Manifestū igit est q scire qđē sit aligd h⁹¹ ⌋ su. sicut est diffinitū. ⌊ nāqz nō sciētes ⁊ scientes. ⌋ supple estimāt se scire si hēant hi⁹ cām: ⁊ subdit q⌊ hi qđē. ⌋ i. nesciētes ipsi ⌊ opinant sic se habere ⌋ i. estimāt se habere cām⌊ sciētes aūt cām hnt. ⌋ ¶ Notādū aūt vim declarationis h⁹ in hoc cōsistere q illud est scire qđ habētes oēs se scire existimāt. sed oēs hntes uel hēre credentes cām mō quo dictū est existimant se scire. ḡ bona est diffinitio de scire. ⁊ scire est per cām mō quo dictum est. ¶ Notādum etiā q nesciētes credētes se tn̄ scire alr̄ cōparant ad cām ⁊ aliter scientes uere. naz nesciētes credētes se scire nō hnt cām sed opinant se hīe. scientes vo nō solum credunt se habere cām: sed etiaz habent. Ideo ait q hi qdem. i. nesciētes opinant se habere sic. i. se hēre cām scientes aūt cām habent. ¶ Notādum etiā q sicut in alijs passionib⁹ ⁊ in alijs accidētibus idem est qd ⁊ ppter qd: ut qd est eclipsis est puatio luminis in luna obiectu terre: ⁊ ppter qd est eclipsis ppter puationē ⁊c. sic ēt diffinitio data de scire eadem est ptinēs qd ⁊ ppter quid: ut qd est scire est cām cognoscere ppter quā res est ⁊c. ⁊ ppter qd est scire ppter cognoscere cām ⁊c. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz videt phus incōueniēter declarare diffinitionē dataz de scire. nā cum diffinitio q̄stet ex genere ⁊ differētijs de his oñdere debuit diffinitionē ꝑdictā bn̄ assignatā. Ad his dicendum q accipiat ppriū genus ⁊ pprias dias: ul̄ in esse: eo q accipiat ppriū genus ⁊ pprias dias: ul̄ in accntibus pbāda est diffinitio q sit bn̄ data eo q accipiat ppriū subm. hic aūt nec sic nec sic pbat diffinitio eē bn̄ assignata. sed ostendit q bene diffinitum sit scire: qz oēs coiter opinant tale esse scire quale est diffinituz. ¶ Dicēdum q ut Themistius inuit nos nō infinituz. ¶ Dicēdum q ut Themistius inuit nos nō in digemus in hoc loco nisi ut sciamus q hi⁹ est scire ut

UVA. BHSC. IyR_086_4

narrauim⁹. diffinitio ḡ hic data de scire est qd est qđ si gnificat nomē ⁊ qd iportak ꝑ hꝫ nomē scire. nā diffinire realr uel diffinire ipz ut est q̄dā res ⁊ qdā hit⁹ die hꝫ magis ptinet ad artificē realē: h⁹¹ nō est logicus: sed diffinire ipm ꝼm itētionē sui noīs: ut qd ipotet ꝑ hꝫ nomē scire: hꝫ pōt ptinē ad artificē rōnalē: ut ad logi cū. Logic⁹ eni lz sit artifex rōnalis: tñ qr ad euz spectat tradē artē demrationis cuz demratio ordinet ad scire spectabit ad ipm ꝼut tradit h⁹¹ artē declarare qd ipor tat ꝑ hꝫ nomē scire. ⁊ qr phs ait in. 2. topi. ⁊ ut coiter dr utēdū est noib⁹ ut plures utunt diffōnē datā de scire q̄ est qd significat ꝑ hꝫ nomē scire ostēdit bñ assignatā eē ex eo q̄ oēs coiter tā sciētes q̄z ignorātes opinant ta le eē scire q̄le est diffinitū. C Ex hꝫ aūt patē pōt quare phs ait q̄ scire opinamur vnū qđq̄z. nō aūt ait q̄ scire est vnū qđq̄: ⁊ subdit cū cām arbitramur cognoscere. nō dicit cū cām cog̃scim⁹. nā ut dictū est ipse itēdit diffinire scire p id qđ oēs coiter tā sciētes q̄z ignārātes app hēdūt de hꝫ significato scire. Et qr tā sciētes q̄z nescien tes nō sciūt vnū qđq̄z: sed pñt se opinari scire: ⁊ taz isti q̄z illi nō pñt cām: sed pñt arbitrari hēre cāz: ió non ait q̄ scire est vnū qđq̄: sz q̄ scire opinamur. ⁊ nō ꝟbdit cū cāz cognoscim⁹: sed cū arbitramur cog̃scē. C Deinde cū dicit. ⌊ Quare qdē cui⁹. ⌋ qr dixerat q̄le sit ipz scire ex his que dixit de ipso scire ꝛcludit q̄le sit ipm scibile dicēs. ⌊ Quare qdē cui⁹ simplr est scia hꝫ ipole est alr se hēre. ⌋ q. d. q̄ si scire est p cām nec̄iā nō ꝛtingētē alr se hēre opz q̄ ipm scibile ⁊ id cui⁹ est simplr scia sit qd ne cessariū nō ꝛtingēs aliter se hēre. C Notādū autez q̄ ipm scire hēt duplicē eēntialē compationē. vnā ad cāz per quā est. aliā vo ad obiectū de quo est. ideo in diffō ne data de scire aligd tāgit ptinēs ad cām per quaz est scia. aligd vo ptinēs ad obiectū de quo est scia. ⁊ aligd ptinēs ad utrūq̄z. nā cū dicit q̄ scire est cām cognoscē: pp quā res est: tāgit ipsa cā per quā est scia. cū vo subdit: ⁊ qm̄ illius est cā: tāgit obiectū siue scibile de quo est sciētia. cū vo addit q̄ nō ꝛtingit aliter se hēre. tāgit utrūq̄. nam ⁊ scibile opz eē necessariū. ⁊ cā per quā est scia debet esse nec̄ia ita q̄ utrūq̄z ꝼut referunt ad scire nō ꝛtingat aliter se hēre. C Notādū etiā q̄ cū sciētia ⁊ qlibet habitus sortiat spēm ex obiecto opz q̄ q̄le est scire tale sit scibile ⁊ econuerso. igit si scire simplr est p cām nō ꝛtingētē aliter se hēre: opz ⁊ ipm scibile: cui⁹ est simplr scia nō possit aliter se hēre. C Subitaret fo rte aligs q̄ videt hoc eē falsum q̄ nihil sit scibile nisi q̄ nō pōt aliter se habere. nam de ipsis corruptibilibus: ⁊ de ipsis mobilib⁹: de ipsis aliter se hñtibus est scia nā lis. C Dicēdū q̄ de hꝫ diffusius dixim⁹ in his que edi dim⁹ sup phicis. ad psens aūt scire sufficit q̄ ipis trās mutabilib⁹: ⁊ ipis uariabilib⁹ ineſt aligd nec̄io: q̄ ne cessariū est trāsmutabilia trāsmutari: ⁊ corruptibilia corrūpi: q̄ oē corruptibile de necessitate corrumpet. ꝼut ergo istis insunt aliq̄ necessario de istis est scia. ita ipsa trāsmutabilia ut cōparātur ad scire necessaria di ci pñt. C Deinde cū dicit. ⌊ Si quid igit. ⌋ qr diffinitue rat scire simplr ne aligs crederet nō eē aliū modū sciē di a mō ꝓdicto inuit eē aliū sciēdi modū: dicēs. ⌊ Si qdē igit ⁊ alr eē sciēdi ut modus posteri⁹ dicet. ⌋ C No tādū aūt q̄ si scire sumat large ad oēz: notitiā nec̄iaz: tūc ipa notitia ꝑncipioz est qđā scia. sic ēt possum⁹ ex tēdere nomē scie ad ipm scire per effectū. de istis ḡ mo dis sciēdi ut de notitia ꝑncipioz: ⁊ de scire per effectū: ⁊ per cām remotā posteri⁹ determiabit. ꝓpzie tñ sum pto scire nō ꝛtingit scire nisi eo mō quo dcm̄ est. C De inde cū dic. ⌊ Dicim⁹ aūt scire. ⌋ cōparat ipm scire ad ipaz demōstrationē. Ad cui⁹ euidētiā sciēdū est q̄ scire duplr cōparat ad ipam demrationē. ꝑ⁰ qr est finis ei⁹. 2⁰ qr est ei⁹ effect⁹: ió duo facit: qr ꝑ⁰ cōparat scire ad demōstrationē ut est finis ei⁹. 2⁰ ut est effect⁹ ipius ibi ⌊ Demōstrationē aūt dico. ⌋ Dicit ḡ ⌊ dicim⁹ aūt scire per demrationē itelligē. ⌋ q. d. q̄ scire nō est aliō q̄z itelligē vitatē per demrationē. tūc ḡ supplēda est ꝛa qr cū sic sit scire ē finis demōstratiōis. C Mōndū aūt q̄ istrumētū nō est finis: sed est aliqd ordinatū ad finē. id ergo ad qđ ordinat istiz est finis instri. Et qr demō stratio est qđā organū ⁊ qđā instrm quo utit itellec t⁹ ad itelligēdā vitatē ꝛclonū: opz q̄ ipm scire ad qđ ordinat demōstratio: ⁊ qđ est per demōstrationē sit de mōstrationis finis C Notādū ēt q̄ hic phs nō diffi nit scire nisi ḡa demōstratiōis. ió post q̄z diffiniuit sci re cōparat ipm ad demōstrationē oīdēs ipm eē demō strationis finē. C Deide cū dicit. ⌊ Demōstrationem āt dico ⌋ cōparat scire ad demōstrationē ꝼut est demō stratiōis effect⁹. d. ⌊ demōstrationē aūt dico fil'm apo diticon. i. sciētialē siue faciētez scire. ⌋ igit si demratio est fil's faciēs scire. ḡ scire nō solū est finis: lz ēt est effe ct⁹ demōstratiōis. ⁊ subdit q̄ appellat fil'm scialez. d. ⌊ scialē aūt fil'm dico ꝟz quā ⌋ demōstrationē siue ꝼm quē fil'm ⌊ in hñdo ipm ⌋ h⁹ fil'm ⌊ scim⁹ ⌋ supple per ipz. C Mōndū aūt q̄ scialis fil's ut coiter dicit pōt di ci dupl'r: uel q̄ utit scia: uel qr aggñat sciaz. multis enī fil'is utit scia aliq̄ que nō aggñat sciaz ut metaphisica ꝟz cōmētatorē utit multis rōnib⁹ logicis. Demratio ḡ dr fil's scialis nō solū qr ea utit scia: lz qr aggñat sciē tiā ⁊ faē scire: ⁊ qr sic est scire est demratiōis effectus. C Dubitaret forte aligs: qr cū finis sit cā cārū: ut dic cōmētator sup ꝑm phi⁴. ⁊ cū cā ⁊ effect⁹ videant op poni: scire si ē demratiōis finis erit demratiōis cā: nō ḡ eē poterit demratiōis effect⁹. C Dđz q̄ in eodē gñe cāe nō est idē cā ⁊ effect⁹. lz in diūsis gñib⁹ nō est icō ueniēs. nā ut dr in ꝑn⁰ gnti meta. qđā sūt cāe sibi iui cē ut exercitiū est cā sanitatis ⁊ sanitas exercitij: lz nō eodē mō. i. nō ꝟz idē gen⁹ cāe. nā ut dr ibi hec. i. sanitas est cā exercitij tanq̄z cōplemētū. i. tanq̄z finis. Exercitī um vo est cā sanitatis tanq̄z ꝓncipiū mot⁹. sic ⁊ i ꝓpo sito. scire est demrationis cā in gñe cāe finalis. demra tio vo est cā scie in gñe cāe efficiētis. qñ ḡ finis pōt prie existē ul ꝓexistit his que sunt ad finē: tūc h⁹¹ finis respe ctu eoz que sunt ad finē sic hēt rōnē finis q̄ nō hēt effe ct⁹: ut ꝑma cā uel ꝑmū ens qđ est finis oīum entiū: qa ꝓexistit ceteris entib⁹ sic est finis entiū ceteroz q̄ nō est effect⁹ alicui⁹ entis. sed cū finis nō ꝓexistit his que sunt ad finē pōt effici ⁊ cāri ꝑ illa: ut qr sanitas nō prie existit potioni pōt ꝑ potionē iduci ꝼm quē modū est sa nitas cā potionis ⁊ potio sanitatis: sed nō i eodez gñe cāe. sic ⁊ in ꝓposito: qr nescim⁹ añ demrationē: qr scire nō ꝓexistit demrationi. igit per demrationē efficit. Erit ḡ scire cā demratiōis: ⁊ demratio cā scire: sed nō in eodē gñe cāe. C Deide cū dicit. ⌊ Si igit est scire. ⌋ declarato qd sit scire ⁊ oñso q̄liter scire compat ad de mōstrationē. In ista pte ex his que dixerat de ipso sci re ꝛcludit q̄lis debeat eē demratio. ⁊ assignat diffōnē demrationis. Circa qđ duo facit. qr ꝑ⁰ assignat h⁹¹ diffinitionē. 2⁰ eā declarat ⁊ ꝓbat ibi ⌊ Sic eni erūt ꝓncipia. ⌋ Dic ḡ ⌊ Si igit scire est ut posuim⁹. necesse est de mōstratiua sciam eē ex ueris ⁊ ꝑmis ⁊ imediatis noti orib⁹ ⁊ ꝓrib⁹ cāisq̄z ꝛclonis. ⌋ C Notādū q̄ cū finis im ponat nec̄itatē his que sūt ad finē cum scire sit finis de mōstratiōis: opz demrationē hēre oēs ꝛditiōes tactas qr alr nō faceret scire. Tale est ḡ hꝫ dcm̄ phi sic si dicere tur q̄ cū finis serre est secare opz eā eē serreā ⁊ dētatā. qr alr dura secare nō posset. Sed cū finis demrationis sit scire opz eā eē ex ueris ⁊ hēre oēs ꝛditiones tactas. qr alr nō posset hēre sciam. C Notādū ēt q̄ ait si tale est scire ut posuim⁹: qr scire nō potissimū pōt aggñari per demrationē qa: que pōt ꝓcedere per effect⁹: lz scire potissimū ⁊ tale scire q̄le posuimus ⁊ q̄le est diffinitus nō pōt hēri nisi ꝑ demrationē que ꝓcedit ꝑ cās: ⁊ que

UVA. BHSC. IyR_086_4

sit ex ueris: ⁊ que hēat oēs ꝺditiões tactas. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Sic eni est ꝑncipia. ⌋ declarat diffōnē datā. Circa qđ duo fac. q2 ꝑ° declarat eā in gñali. 2° in ſpāli. ibi ⌊ Uerū qđē igit. ⌋ In ꝓma pte itēdit talē rationez. Quicqđ fac scire p ꝑncipia ꝓpa ipsi⁹ scibilis opz q sit ex ueris ꝑmis. demſratio aūt est h⁹ⁱ: q2 facit scire p ꝓpa ꝑncipia rei. ḡ est ex ueris ꝑmis ⁊c. De hac aūt rōne nō ponit nisi vtutē medij. d. q⌊ sic enim sūt ꝓpa ꝑncipia ei⁹ qđ demſrat. ⌋ q. d. q si demſratio sit sic q hēat su. oēs cōditiões tactas. ut q sit ex ueris ꝑmis ⁊c. tūc sunt in ea ꝓpria principia ei⁹ qđ demſrat. i. ei⁹ qđ scit. Tūc ḡ est supplēda rō q cū debeat demſratio ꝓcedē p ꝓpria principia ipsi⁹ scibilis qđ demſrat opz q sit sic sic ꝺcm est. i. q hēat oēs ꝺditiões tactas. ⁊ ſbdit q⌊ sill's qdē erit sine his. ⌋ i. sine principijs rei. pōt eni fieri sill's aligs: puta sill's dialetic⁹. sine his. i. sine ꝓprijs principijs ⁊ absq eo q sit ex primis ⁊ imediatis ⌊ demſratio aūt nō erit ⌋ sine talibus ⌊ quia ⌋ tunc non faciet scientiam.

Erū qđē igit oportet eē: qm̄ qđ nō u est nō est scire. ut q diametros sit simetros. Ex primis aūt ⁊ idemō strabilib⁹ est: eo q nō sciet nō hīs demon strationē ipsoz. Scire eni est quoz demō stratio est nō ꝑm accīs hēre demōstratio nē. Cās quoq ⁊ notiores opz eē ⁊ ꝓres Causas qdē: qm̄ tūc scimus cū causas co gnoscimus ⁊ ꝓres si uere cause sunt no tiores nō solū altero mō itelligēdo: sed in sciēdo: qm̄ sunt. Priora aūt ⁊ notiora du pliciter sunt. Nō enim idē est ꝓus nā ⁊ ad nos ꝓus. Neq noti⁹ nā ⁊ nobis notius. Dico autē ꝓra ⁊ notiora ad nos, prima sensui. Simplr aūt ꝓra ⁊ notiora que lō gis. sunt aūt lōgiora qdē ulīa: maxime au tē, prima singularia ⁊ opponunt hec ad i uicē. Ex ꝑmis aūt est qđ ex ꝓprijs ꝑncipi is est. idē enim dico ꝑmū ⁊ principium.

¶ Posita diffinitio ne demō strationis: ⁊ ostenso diffōnem illā bñ eē assignatā In parte ista declarat ptic las in diſ finitiõe ꝺ mōstrati onis posi tas. circa qđ tria fa cit: q1 ꝑ°

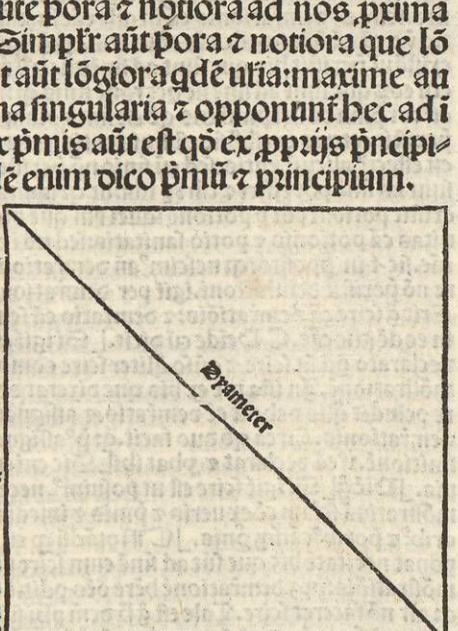

declarat q demſratio ꝺz eē ex ueris. 2° q ex ꝑmis ⁊ im mediatis. 3° q ꝺz eē ex ꝓrib⁹ ⁊ notiorib⁹. 2ª ibi ⌊ Ex ꝑmis aūt. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Cās qdē notiores. ⌋ Dicē ḡ q⌊ ue rū qdē igit opz eē ⌋ qđ demſrat. ⌊ qm̄ qđ nō est: nō ē. ⌋ i. nō ꝓtingit ⌊ scire. ut q diametros sit simetros. ⌋ i. sit cōmēſurabilis coste. ¶ Dubitaret forte aligs: utrum oporteat eē qđ demſrat. ⁊ vi q non: q2 de rosa pōt hēri scia nulla rosa exīte. ridiculū eniz eēt dicē q habens sciam de rosa pderet suā sciaz rosa corrupta. ¶ P. Eu clides dat in geometria suā sciam de corpe. xij. pētago noz eq̄liū collocabiliū in spa. forte nullū est tale corp⁹ in quo sint. xij. pētagona sic eq̄lia q possint sic colloca ri in spa: q si spa attigat angulū vni⁹ pētagoni q attin gat oēs angulos oiuz pētagonoz. ¶ In ꝓriū est phs uolēs q illud qđ nō est nō ꝓtigit scire. ⁊ asserēs q opz eē qđ demſrat. ¶ Dōm q q̄stū ad pñs spectat duplici ter pōt ꝺci de aliq̄ q sit. uel q2 est actu ens uel q2 ē res ꝑdicamēti. Si ḡ q̄rat utr̄ oporteat res eē actualr ad h̄ re sciam de rosa nulla rosa actualr exīte: ⁊ possum⁹ hē re sciam de corpe. xij. pētagonoz nullo tali corpe exī te: imo cū p itellectū abstrahim⁹ res ab h⁹ⁱ actuali exī tia ⁊ itelligim⁹ eas ꝑm suā gdditatē icōueniēs est dicē q de nulla re possit esse scia nisi actualr existat. accidit eni rei ut est scibilis ⁊ ut ad itellectū compat q actuali ter sit. cū ꝺcm sit q res sic accepta abstrahat p itellectū a suo actuali eē. Sed si q̄r̄ utrū oporteat qđlibet sci bile saltē eē rē aliquā ꝑdicamēti ꝺato q actualr nō exi stat. ꝺici ꝺz q sic. Nā cū scia nō sit nisi de ente. ut pla ne vī hic uelle phs. ⁊ ens p se diuidat in. x. ꝑdicamēta ut vult phs 5° me⁽ᵉ⁾. opz qđlibet scibile eē rem aliquaz alicui⁹ ꝑdicamēti. res aūt collocant i ꝑdicamēto nō p suū actuale eē: sed p suā gdditatē. gdditas aūt itelligit aligd i potētia ad eē actuale. gdditatē ḡ hñt nō solū q actualr existūt ⁊ que sūt in se ⁊ sunt ꝙiūcta suo actuali eē. sed ēt dicunt hēre gdditatē ⁊ sūt res ꝑdicamti ⁊ pñt itelligi ab itellectu ⁊ eē qd scibile que nō sūt in se nec hñt actuale eē. sed sūt in suis cāis ⁊ pñt eē. Est eni triā gulus res ꝑdicamēti. ⁊ bñ ꝺctū est q supficies triāgu laris est i ꝑdicamēto q̄ntitatis ⁊ est spēs q̄ntitatis cōti nue dato q nulla talis supficies eēt. Ea autez que nec sūt i se nec in suis cāis: sed solū sūt entia apud aiam: ut tragelaph⁹ ⁊ chimera: nō sūt scibilia nec sūt res alicu ius ꝑdicamēti. pz ḡ q̄liter oporteat eē ens qđ scit. Et p tā ꝺicta soluta sūt arguméta. ¶ Ulteri⁹ aūt ꝺato q nō oporteat sbm eē actualr exīte: sed sufficit q sit res ꝑdi camēti ⁊ q sit ꝑz suā gdditatē ad h̄ q de eo sit sciētia. ¶ Dubitaret forte aligs: utrū oporteat passionē ꝓbā dā de sbo actualr existē ad h̄ q de ea sit scia. ⁊ vi q sic. q2 per demſrationē ꝙcludit passionē ineē sbo. sed nō in est aligd alicui nisi hēat actuale eē. ḡ nulla passio de sb iecto ꝓbat nisi actualr existat. ¶ In ꝓriū est q2 sbo nō exīte actualr opz q nec actualr existat passio: q̄re si po test hēri scia de sbo nō actualr exīte hēbit de passione ꝺato q actualr nō existat. ¶ Dōm q cum qđ gd est sit obm itellect⁹: ⁊ res scite ꝙsiderent ꝑm suā gdditatem nō ꝑm suū actuale eē. sicut abstrahim⁹ sbm a suo actua li eē. ⁊ itelligim⁹ ipm ꝑm suā gdditatē. sic abstrahim⁹ ⁊ passionē de sbo ꝓbādā. Si ḡ querat q̄liter oporteat eē passionē ad hoc q de ea sit scia. ⁊ q possit de sbo ꝓ bari. ꝺici ꝺz q cū passio causet a ꝑncipijs sbi ⁊ oriat a sbo. sicut sufficit ad hoc q sbm sit qd scibile q hēat eēn tialē ordinē ad suas cās. sic ad h̄ q passio sit qd scibile ⁊ q possit ꝓbari de aliquo sbo sufficit q hēat eēntialē ordinē ad sbm illud. nullo eni triāgulo exīte demſrabi tur de eo hēre tres eo q hec passio hēat eēntialez ordi nē ad ipm. ¶ Ulteri⁹ forte ꝺubitaret aligs de quo eē i telligit phs cū ait q eē opz qđ scit. ¶ Dōm q oē esse de quo hic loquit phs est idē qđ eē uerū. hic eni itēdit phs ꝓbare q demſratio sit ex ueris. vītas aūt hēt eē cir ca cōpōnē ⁊ diuisionē. vnde ⁊ phs. 5. me⁽ᵉ⁾ ait. q vno mō ꝺicit ens qđ significat gdditatē ꝑdicamētoz. alio mō ens qđ significat ueritatē rei. ⁊ cuz ꝺicimus aligd esse ſm phm demōstrabimus suam ueritatē. cum ꝺici mus aligd nō esse demōstrabimus suam falsitatem. p ut ergo esse uel non esse sumit in ꝓpositionibus ꝓut

UVA. BHSC. IyR_086_4

dicit vitatē ꝓpōnū uel enūciationū sumit hic esse cuz dicit q opz hic esse qō scit. Propter qō sciēdum q eē in ꝓpōnibus non noiat actualem existētiaz: sed noiat habitudinē ꝑdicati ad sbm. Ḃ eni vbū est put copulat ꝑdicatū cū sbo ⁊ put est nota dicēdi de alio nō dic ipsam actualē exīstiā: sed ꝙsignificat quādā cōpōnem ⁊ quādā hitudinē ꝑdicati ad sbm quā sine cōpositis nō itelligē. Cū eni dicit qd est pluuia. ⁊ rīdet pluuia est aq guttatiz cadēs. uera est hec locutio ēt pluuia nō exī te. nā cū dz pluuia est aq guttatim cadēs: nō est intelle ct ꝓpōnis q pluuia hēat actuale eē nec q actualr exi stat: sed q Ḃ ꝑdicatū aq guttatim cadēs hēt se per hitu dinē ad sbm qō est pluuia. Ḃ g mō opz eē qō scit ⁊ de mōstrat. ⁊ Ḃ mō opz demōstrationē eē ex ueris: qz in ꝓpō nib⁹ ex qb⁹ demōstratio ꝙstituit ꝑdicata hñt p se ordinem ad sudiecta. Cū eni dico triāgulus hēt tres uera est ꝓ positio: ⁊ nō est itellect⁹ ꝓpōnis q triangulus actualr exīstat: sed q hec passio hēre tres hēat per se ordinē tri angulū: demōstratio g est ex ueris ⁊ est ex his que sūt put dicit per se hitudinē ꝑdicati ad sbm. nō aūt demōstratio est ex falsis nec ex his que nō sūt: qz nō est ex his q hñt oppositā hitudinē ad sbm. ut qz simetrū hēt repugnātiā ad diametrū nō est qd scibile nec cadit sub scia q diametrū sit simetrū coste. ¶ Ulteri⁹ aūt forte dubitaret aligs de ꝓbatiōe Aristo. vult eni ꝓbare q demōstratio sit ex ueris. ipse eni ait. opz uerū eē qō scit ⁊ qō demōstrat. Cū g uerū possit ꝙcludi ex falsis: ut pz ꝑ ꝑbm in 2° poster. quātūcūqz uerū sit qō demōstrat ⁊ uerū sit qō scit: poterit tñ demōstratio eē ex falsis. Dōm q sillogismus est ꝓtia quedā i qua ꝓmisse hñt se ut añs ⁊ ꝙclo ut ꝓns. Sillogismus aūt q si añs est q de necessitate ꝓns est. sic ⁊ in oi forma sillogistica si ꝓmisse sunt uere ꝙclo de necessitate est uera. nō tñ opz q si añs nō est q ꝓns nō sit. pōt enim ꝓtingē q nō sit añs ⁊ tñ sit ꝓns: ut q nō sit hō ⁊ tñ sit aial. sic nō opz si ꝓmisse sunt false q de necessitate ꝙclo sit falsa. pōt eni ex falsis seq uerū. ⁊ sil cū falsitate ꝓmissarū pōt stare vitas ꝙclonis. ¶ Aduertēdū tñ q utidē ꝑbus tradidit in 2° poster. q lz ex falsis possit se qui uerū hoc nō est pp qd: sed qz. falsitas eni ꝓmissarū nō est cā vitatis ꝙclonis. ipm enim nō eē añtis nō pōt eē cā ūre sit ꝓns. pōt enim ꝓtingē q nō sit hō ⁊ tñ aial sit: sed tñ ipm nō eē hoiem nō pōt eē cā q sit aial: lz accidit sic eē. sic ⁊ in ꝓposito pōt ꝓtingere q ꝓmisse nō sint uere: sed sint false. ꝙclo aūt sit uera: sed hoc nō est p pter qd nec est cāliter: sed erit qz ita accidit. ꝙclo g uera nō pōt seq ex ꝓmissis falsis tanqz ex cā. igit si qō de mōstrat est uerū ⁊ h⁹ uerū infert cāliter ex ꝓmissis: qz demōstratio facit scire. ⁊ in demōstratione ꝓmisse sunt cause ꝙclonis: opz ꝓmissas eē ueras. Bona est ergo ratio ꝑbi q si uerū est qō demōstrat ⁊ uerum est qō scit opz demōstrationē eē ex ueris: qz cāliter ⁊ pp qd uerū nō pōt ꝙcludi nisi ex ueris. ¶ Ulteri⁹ aūt forte dubitaret aligs: qm ipossibile sit diametrū eē simetrū coste. ¶ Dicēdū q simetrū idē est q cōmēsurabile. illa sūt cōmēsurabilia que coīcāt in aliq̄ una mēsura. si ergo eēt aliqua una linea quātūcūqz eēt modica que mensuraret diametrū posset cōmēsurare costam uel ecōuerso eēnt costa ⁊ diameter cōmēsurabilia. ⁊ hīet se diameter ad costā sicut aligs nūs ad aliquē nūm. nā si aliq̄ una linea mēsuraret utrūqz: oporteret q illa linea in aliquo alio nūo ꝙtineat in diametro ⁊ in aliquo alio nūo in costa. ut si linea vni⁹ palmi mēsurat diametrū ⁊ costaz ut forte qz diameter est qnque palmarū ⁊ costa q̄tuor: hēbit se diameter ad costā sicut qnque ad q̄tuor. uel si illa linea sit in aliquo alio nūo in diametro ⁊ i aliquo alio nūo in costa: hēbit se diameter ad costā sic̄ ille numerus ad aliū nūz: ⁊ q̄dratū diametri se hēbit ad quadratū coste sicut q̄dratū illi⁹ nūi ad q̄dratū illi⁹ alteri⁹ uūi. ūre cū q̄dratū diametri sit duplū ad q̄dratū coste ut ꝑbat in penultimo Euclidis: posset inueniri aliquis nūs q̄drat⁹ qui diuideret in duo eq̄lia q̄drata: qō est impossibile. Cū ergo dicit q diameter de necessitate est i cōmēsurabilis coste: itelligēdū est de costa q̄drati habētis latera eq̄lia. nā in superficie hñte latera ieq̄lia pōt diameter eē cōmēsurabilis coste. qz lz sit ipossibile inuenire nūm q̄dratū qui possit diuidi in duo q̄drata eq̄lia. pōt tñ repiri nūs aliqs q̄drat⁹ qui diuidit in duo quadrata ineq̄lia: ut. xxv. est nūs q̄drat⁹ ⁊ diuidit in. xvj. ⁊ ix. quoz ēt qlibet est q̄dratus. igit in superficie. a. b. c. d. costa. a. b. sit q̄tuor pedū: ⁊ costa. b. c. sit triū pedū. diameter. a. c. est cōmēsurabilis cuilibet istarū costaruz ⁊ erit qnque pedū. pes ergo mēsurās diametrū. a. c. mēsurabit utraqz costā. eq̄bit eni q̄dratū diametri. a. c. q̄drato utriusqz coste: ⁊ hēbit se ad utrūqz q̄dratū sicut nūs ad nūm: ut sicut. xxv. ad. xvj. ⁊ ad. ix. cū ēt diameter ponat. v. pedū ⁊. v. in se ductū faciat. xxv. costa aūt maior ponat. iiij. pedū: g i se ducti faciūt. xvj. costa autē minor ponat triū pedū g in se ducti faciūt. ix. hēbit se q̄drat⁹ diameter ad q̄dratū coste maioris sic̄. xxv. ad xvj. ad q̄dratū aūt minoris sic̄. xxv. ad. ix. que duo quadrata duarū costarū vz. xvj. ⁊. ix. equant. xxv. qō est q̄dratū diametri. repit g cōmēsurabilitas iter diametrū ⁊ costā si sint coste ieq̄les: nō aūt si sint eq̄les. hui⁹ autē rō est supⁿ tacta. vz q pōt inueniri aligs nūs q̄drat⁹ qui pōt diuidi in duo q̄drata ieq̄lia. nequaqz aūt inueniri pōt q̄drat⁹ aligs nūs qui in duo q̄drata eq̄lia scidi possit. ¶ Deide cū dicit. ⌊ Ex ꝓmis aūt ⌋ ostēdit demōstrationē debē eē ex ꝓmis ⁊ imediatis. dicēs q ⌊ ex ꝓmis autē ⁊ idemōstrabilib⁹. ⌋ i. ex ꝓmis ⁊ imediatis: oz eē sup. demōstrationē ⌊ qz nō sciret nō hñs demōstrationē ipsoz. ⌋ i. p ipsa. vz p ꝓma ⁊ imediata. ⁊ subdit cām. d. q ⌊ scire est ⌋ supple p ea ⌊ quoz. ⌋ i. p que ⌊ est demōstratio ⌋ supple p se ꝓno. ⁊ addit q ⌊ ⁊ nō ꝑm accns hēre demōstrationē. ⌋ q̄si dicat q scire est p demōstrationē per se. ⁊ p cās p se. ⁊ nō p demōstrationē p accns nec p cās per accidēs. ¶ Notādū q posset hec rō sic formari: sine qb⁹ nō contingit scire ex illis opz demōstrationē eē. sed sine ꝓmis ⁊ imediatis nō ꝙtingit scire. g ex ꝓmis ⁊ imediatis opz demōstrationē eē. ideo ait q nō sciret. i. nō ꝙtingeret scire nō hñs demōstrationē ipsoz. i. p ipsa. i. p ꝓma ⁊ imediata. ¶ Notādū aūt q demōstratio fit ex aliqb⁹ ꝓmissis. tūc quero utrū ille ꝓmisse sint idemōstrabiles ⁊ si sint ꝓxime ⁊ imediate uel nō. si sint idemōstrabiles habet intētū si aūt pūt demōstrari uel habet demōstratio de eis uel nō. si sint demōstrabiles ⁊ nō demōstrant: g sūt ignorate. ignoratis aūt ꝓmis ignorat ꝙclo. non g ꝙtingit scire per aliq̄ demōstrabilia nisi hēat eorū demōstratio. g semp demōstratio ut faciat scire opz q sit ex indemōstrabilib⁹: qz nō getat itellect⁹: nec aggñat in nobis scia simplr nisi sit deuentū usqz ad idemōstrabilia. Ideo dicit in p° topicoz. q demōstratio est ex ꝓmis ⁊ ueris: aut per ea que sunt ꝓma ⁊ uera sumpserūt originē. demōstratio ergo uel est per indemōstrabilia imediata uel est per demōstrabilia ad indemōstrabilia reducta. ¶ Notādū etiā q si dicat q demōstratio est ex indemōstrabilibus uera est ꝓpō: qz semp est ex indemōstrabilibus: uel imediate si ipse ꝓmisse sunt demōstrabiles uel mediate. qz si ꝓmisse sunt demōstrabiles ut faciāt scire oportet eas ad indemōstrabilia reducere. ¶ Rursus si dicat q demōstratio pōt eē ex demōstrabilibus ut ad idemōstrabilia reducunt uera est ꝓpositio. Duplr ergo potest legi lra ꝑbi. ꝓmo ut hoc qō dico refert ad ꝓma indemōstrabilia. ut sit sensus. bñ dico demōstrationē debere eē ex ꝓmis ⁊ indemōstrabilibus: qz nō sciet nō habēs demōstrationē ipsorum. i. per ipsa ꝓma ⁊ indemōstrabilia. nam scire est per ꝓma ⁊ indemōstrabilia quoz. i. per que est demonstratio per se ⁊ non per accns. alio mō hoc qō dico ipsoz pōt referri ad ipa demōstrabilia ꝑ ut ad idemōstrabilia reducunt: ut sit

UVA. BHSC. IyR_086_4

sensus q; demſtatio est ex pmis ⁊ idemſrabilib⁹: qz nō sciet aliqs supple p demſrabilia. ⁊ nō hīs demſrationez ipsoz. Jō sb̄dit. q; scire est supple p ea quoz demſtatio est hēre demſrationē: eo q; p se. ⁊ nō hēre demſrationem ꝟz accñs. q. d. q; p demſrabilia nō est scia nisi de ipis demſrabilib⁹ hēret demſtatio. ⁊ opz q; h⁹ demſtatio ēt sit p se nō p accñs opz demſrabilia demſrari ⁊ ad idemſrabilia reduci si ex eis debeat cē demſtatio. semp ḡ ē demſtatio ex idemſrabilib⁹ uel mediate uel imediate. ¶ Notā dū ēt q; si fiat demſtatio ex demſrabilib⁹ ut pz: opz illa demſrabilia demſrari. Sed si fiat demſtatio per se ⁊ per cās: cū in talib⁹ nō sit abire in ifinitū: opz tādē ad inde mōstrabilia deuenire. Ad remouēdū ḡ ꝓcessuz per accidēs ꝑm quē possem⁹ demſrare nec vnq; deueniremus ad ꝑma ⁊ ad idemſrabilia ait q; scire est nō per accidēs hēre demſrationē. ¶ Deinde cū dicit. | Cās gdē notiores. | Jostēdit q; opz demſrationē cē ex ꝓrib⁹ ⁊ notioribus. ¶ Circa qd duo facit. qz ꝑmo ponit hoc gñaliter ⁊ coīter. 2° ſpāliter ibi | Est aūt ꝓncipiū demſrationis. | Circa ꝑmū tria facit: qz ꝑmo adducit vnā quādam rōnē cōem. q; opz demſrationē cē ex ꝓrib⁹ ⁊ notioribus. 2° exponit quō sint accipiēda ꝓra ⁊ notiora. 3° remouet quādā dubitationē que posset ex dictis originē sumere. 2ª ibi | Priora aūt ⁊ notiora. | 3ª ibi | Ex primis aūt. | Jn ꝑma pte intēdit talē rōnē. Quicqd est p cās que uere cāe sunt semp est per ꝓra ⁊ notiora. demōstratio est per cās que uere cāe sunt: ergo ⁊c. Jdeo ait | Cās qdē opz notiores cē ⁊ ꝑmas cās qdē. | q. d. q; cāe nō sunt solū notiores: sed ēt cāe ꝑm q; cāe sūt p me uel ꝓres: sed | qm̄ tūc scim⁹ cū cās cognoscimus si uere cāe sūt ⁊ ꝓres ⁊ notiores | sup. opz cē | nō soluz alio mō itelligēdo | qd sunt | sed in sciēdo: qm̄ sunt. | ¶ Notādū aūt q; ꝑm exponē cōem cā per se loquēdo est notioz effectu. nō solū quātū ad qd est: sed ēt q̄tum ad qz est. ut si vis scire eclipsim solis nō solū opz te scire qd est lune iterpositio. sed ēt qz est huiº iterpositio. ⁊ qz luna iterponit. Possum⁹ tū alr dicē ⁊ forte melius ut dicam⁹ q; effectº facit aliqd iferre cāe, ꝓprie. sed non facit ad cē effectº. ḡ est cā cāe solū alio mō. vz q̄tū ad iferre. sed nō est cā: qm̄ est. i. q̄tū ad cē. sed cāe si cāe uere sunt: sunt cāe effectuū nō solū altero mō: ut qz p cās possumus intelligē effectus ⁊ possumus per eas effectº ꝛcludē ⁊ iferre. sed etiā sunt cāe: qm̄ sunt. i. quātuz ad cē. notiores ḡ sunt cāe effectib⁹: qz sunt cāe utroq; mō ⁊ quātū ad iferre ⁊ quātū ad cē. ¶ Deinde cū dicē | Priora aūt ⁊ notiora. | exponit quō sunt accipiēda ꝓra ⁊ notiora. Circa qd duo facit: qz ꝑº distinguit de ꝓri ⁊ notiori. 2° declarat diffōnis mēbra ibi | Dico aūt ꝓra. | Dicit ḡ q; | ꝓra ⁊ notiora sūt dupl̄r. | vz quo ad nām ⁊ quo ad nos. Jō subdit q; | nō enim idē est ꝑus nā ⁊ ad nos. | i. quo ad nos | nec | est dicē idē | noti⁹ nā ⁊ noti⁹ nobis. | ¶ Notādū aūt q; cū dupl̄ citer dicat ꝑus ⁊ dupl̄r noti⁹. vz quo ad nāz ⁊ quo ad nos. demſtatio simpl̄r que est per ueras cās semp ꝓcedit per ꝓra ⁊ notiora simpl̄r quo ad nām. nō aūt semper per ꝓra ⁊ notiora quo ad nos. ¶ Notādū est q; ꝑm Cōmētatorē sup ꝑmº phīsicoz. Jn mathematicis est notioz quo ad nos cā q̄z effectº. in nālib⁹ aūt ecōuerso. Scdm ḡ hūc modū loquēdi in demſrationibus mathematicis ꝓcedim⁹ per ꝓra ⁊ notiora utroq; mō ⁊ quo ad nām ⁊ quo ad nos: qz idē est ibi ꝑus ⁊ notius nā ⁊ nobis. Jn nālib⁹ aūt lz utplurimū fiāt demſrationes nō potissime: sed per effectº. tū si instituat ordo ōrius ei q; est a ꝓncipio qōnū ⁊ fiat demſtatio per cām fiet per notius nāe nō nobis. bñ ḡ dictū est q; nō est idē ꝑus ⁊ notius nāe ⁊ nobis: lz sit idē in aliqb⁹ ut in mathematicis: nō tū est idē in oib⁹: qz nō est idē in nālib⁹. ¶ Deinde cū dicit. | Dico aūt ꝓra. | Exponit que dixit ostēdēs que sunt ꝓra ⁊ notiora nobis ⁊ que nāe dicens | dico aūt ꝓra nobis ⁊ notiora ꝓrima sensu notiora aūt simpl̄r | ⁊ quo ad nām | que lōgius sunt | supple a sensu. Et subdit q; | sunt aūt ōdā lōgiora | a sensu maxime | ulia ꝓrima aūt | sensui | singularia | ⁊ subdit q; | opponunt hec ad iuicē. | nā si nō est idē cē lōginquū ⁊ ꝓpinquū. ⁊ si lōgingtas ⁊ ꝓpingtas hīt quādam repugnātiā ⁊ quādā oppōnē ad inuicē: opz ad inuicē habere quādā repugnātiā ꝑus nā ⁊ ꝑus nobis. cū vnum sit singulare ⁊ ꝓpinquū sensui. aliud ulē ⁊ remotum a sensu. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz videt q; ꝑbus sit siphisicoz. vult q; sint nobis nota magis ꝛfusa. i. ulia. ⁊ in 2° mecc. nā in ꝑmo mo quē nullus ignorat. qđ exponēs Cōmētatoz ait q; hº sunt ꝓpōnes maxime ulēs. ḡ tam in ꝑº phīsicoz q̄z in 2° metacc videt uelle q; sunt nobis ꝑus nota magis ulia. hic aūt q; magis singularia. Dicēdū q; esse aliqd notius ⁊ ꝑus quo ad nos pōt dupl̄r intelligi. uel in eo dē gñe cognitionis. uel absolute ⁊ simpl̄r. Si in eodez gñe cognitionis uera est ſnia libri phīsicoz. qz tā apd intellectū q̄z apud sensum sunt ꝑus nota ꝛfusa magis ut apud intellectū sunt ꝑus nota magis cōfusa. i. magis ulia: apud sensum vo sunt ꝑus nota magis cōfusa i. ea que sunt ꝓticularia magis cōfusa. i. magis ulia ut patet. qz si a remotis aspicimus aliqd ꝑus cognoscim⁹ per sensum q; est aliqđ corpus. postea q; est aliqđ aial. ⁊ postea q; est aliqs hō. per intellectum vo ꝑus cognoscimus q; est corpus. postea q; est aial. postea q; est hō. Cōstat aūt q; corpus est ulius q̄z aial ⁊ aial q̄z hō. ⁊ aliqđ corpus est ꝓticulare ulius q̄z aliqđ aial uel q̄z aliqs hō. bñ ergo dictū est q; in eodē gñe cognitionis sensitiue ⁊ ēt intellectiue sunt nobis nota ꝛfusa magis. Sed si questio nō arctet ad alterū genus cognitionis: ut non dicat qđ est nobis notius ꝑm itellectū uel ꝑm sensum. sed absolute querat que sunt notiora. uera est ſnia que hic tradit. nā cū nra cognitio incipiat a sensu: ⁊ sensus nō iudicet nec appḧendat nisi ꝓticularia sequit q; sunt nobis ꝑus nota ꝓticularia q̄z ulia. lz ꝑm nāz qđ qd est ⁊ ulē sit ꝑus ⁊ notius ꝓticulari. Ex hoc autē patē pōt quō demſrationes mathematice ꝓcedūt nō solū ex ꝓribus quo ad nām: sed ēt ex ꝓribus quo ad nos. Exponēdū enim est quo ad nos. i. quo ad nram cognitionez itellectiuā. qz itellectui nro ibi ꝑus se offerūt cāe q̄z effectº. sed si itelligat quo ad nos absolute ⁊ simpl̄r non est uerū: qz tūc ꝓcederēt mathematice ex ꝓticularibus cū absolute loquēdo nra cognitio icipiat a sēsu. ⁊ simpliciter loquēdo sunt nobis ꝓticularia ꝑus nota. vide mus aūt sic nō ēe: qz mathematice nō ꝓcedūt iductiue ⁊ a posterioribus: sed demſtatiue ⁊ a ꝓribus. ¶ Deinde cū dicit. | Ex ꝑmis aūt | remouet quādā obiectionez que ex habitis posset hēre oztū. ostēderat enī demſtationē cē ex ueris ꝑmis ⁊ imediatib⁹ ꝓribus ⁊ notioribus. nō aūt ostēderat quō sit ex cāis ꝛclonis. i. ex ꝓpriis ꝑncipiis. ió ad h̄ remouēdū ait. | Ex ꝑmis aūt est. | i. ex quo demſtatio ē ex ꝑmis. sequit sup. | qđ ex ꝓpriis ꝑncipiis est. Jdē enī dico ꝑmū ⁊ ꝑncipiū. | ¶ Notāduz aūt q; ꝑm phz 2° mecc. semp in oi gñe illud qđ est ꝑmū ⁊ qđ est maxie tale est cā ⁊ ꝑnm oium eoz que sūt post ⁊ qz ꝑmū hēt rōnē cāe ⁊ ꝑncipij. ⁊ idē est ꝑmū ⁊ ꝑnm: ḡ ex quo ꝓbatū est sup q; opz demſtationē ꝓcedē per ꝓma ⁊ nō accñs lz p se. sufficiēter oñdebat q; demſtatio ꝓcedit per ꝓpria ꝑncipia: qz ꝓcedit per ꝓpria ꝑma.

¶ Est aūt ꝑncipiū demōstrationis ꝓbō immediata. Jmmediata aūt est qua nō est altera ꝓor. Propō aūt est enūciationis alterius ps vnā de vno. Dialetica qdem est sīr accipiēs qōlibet. Demſtatiua aūt determi

UVA. BHSC. IyR_086_4

nate alterū: qm̃ uerū est. Enūciatio aūt ꝯ dictionis quālibet ptē. Cōtradictio aūt est oppositio cui⁹ nō est mediū ꝑm se. Pars aūt ꝯdictionis que aliqd de aliquo est affirmatio est. Que vo est aliqd ab aliquo negatio est. Immediati aūt sillogistici principij positionē qdē dico quā nō est mōstrare: sed ponē: neq; necesse est hēre aliquez docēdū. Quā vo necesse est hēre docendū quēlibet dignitatē uel maximā ꝓpōnē sunt eni q̄dā huiusmodi. Q eni maxime in huiusce modi ꝯsueuimus nomen dicere. Positionis aūt que qdē est quālibet ptū enūciationis accipiēs: ut dico eē aliqd: aut nō eē suppō est. Que vo sine hoc diffinitio est. diffinitio enim positio q̄dā est. Ponit eni arithmetic⁹ vnitatē idiuisibilem eē ꝑm q̄titatē. Suppō aūt nō est. Id eniz q̄ qd est vnitas t eē vnitatē non est idem.

¶ Post q̄z ꝑbus assignauit vnā rōnē cōem q demſtratiē per ꝑora t notiora: qz erat per cās. In ista pte adducit ad hoc idē rōnes ſpāles. qz eni ꝑbus ꝑbauit ꝯiūctim t per vnā rōnē. in ista pte ꝑbat diuiſim t per plures rōnes. Jō duo facit ꝑm q duo ꝑbare itēdit. nā ꝑ⁰ ꝑbat q demſtratio sit ex ꝑoribꝰ. 2⁰ sit ex notioribus ibi ⌊ Qm̃ aūt opz credē. ⌋ Circa ꝑᵐ duo facit. qz ꝑ⁰ ꝑbat q demſtratio sit ex ꝑoribꝰ. 2⁰ manifestat t declarat q̄dā de qbꝰ fecerat mētionē ibi ⌊ Propō aūt enunciationis. ⌋ In ꝑma pte intēdit talē rōnē. cuiuſcūq; ſilli est ꝓncipiū ꝓpō immediata que nō est altera ꝑoz ille sillus ꝓcedit per ꝑora. ſed ſilli demſtatiui ſiue demſtatiōis est ꝑ⁹ ꝓncipiū: ergo t ē. Fundat aūt hec rō sup duabus ꝓpōnibꝰ. q̄rū ꝑma est q ꝓncipiū demſtrationis sit ꝓpō immediata. 2ª aūt est q immediata ꝓpō est qua nō est altera ꝑoz. Ex his duabꝰ ꝓpōnibus manifeste ꝯcludit demōſtrationē eē ex ꝑoribꝰ. hoc est ergo qd ait q ⌊ est aūt ꝓncipiū demſtrationis ꝓpō immediata. ⌋ t subdit q ⌊ immediata aūt ⌋ ꝓpō ⌊ est qua nō est altera ꝑoz. ⌋ Tūc ergo est suppleda rō q opz demſtrationē eē ex ꝑoribus cū sit ex ꝓpōnibus immediatis qbꝰ nō sunt alie ꝑores. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū ꝓpōnes que ingrediūtur demſtrationē possint eē immediate. t videt q nō: qa cū quedā ꝓpōnes ingrediant demſtrationē ꝑm ſubam ut ꝑmisse. quedā vo ingrediant solū ꝑm vtutē ut dignitates. nulle ꝓpōnes ingrediētes demſtrationē ꝑm ſbaz ꝑnt eē immediate cuz hēant alias ꝓpōnes ut dignitates que sunt ꝑores ipſis. ¶ In ōrū est ꝑbus uolēs demōſtrationē eē ex ꝑmis ueris t imediatis. ¶ Dicēduz q cū dicimus immediata ꝓpō qua nō est altera ꝑoz: nō est intelligēdū hoc absolute t ſimplr: ſed gloſādū est qua nō est altera ꝑoz. ſ. per quā possit demōſtrari. vñ ꝑbus cū ꝑbus dixiſſet q opz demſtrationē eē ex ꝑmis t imediatis. uolēs hoc declarare ꝑbat q opz aūt demſtrationē eē ex ꝑmis t idemſtabilib⁹. ꝓ eodē ergo accipit ꝑmū t indemſtabile. ꝑnt ergo ꝑmiſſe eē imediate quātūcun q dignitates que dicunt maxime ꝓpōnes sint ꝑores illis. nā per hᵒ dignitates nō ꝑnt eē demſtrationes: cuz dignitates sint ꝓpōnes cōes. t demſtratio nō sit per cō munia: ſed per ꝑpria. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis utrū sint ꝓpōnes immediate dignitates que nō ingrediunt demſtrationē niſi ꝑm virtutē. t videt q nō: qz immediatuz ſonat idē q primuz. illa aūt sunt immediata alicui que sūt ꝓpinq̄ t prima illi. dignitates ergo que nō sunt ꝓncipia prima ſed sunt ꝓncipia ulia t remota imediate ꝓpōnes dici nō debēt. ¶ Dōm q duplex est ꝓncipiū. cōplexū t incōplexū. dignitates ergo sunt ꝓncipia cōplexa. termini aūt ex qbus cōponunt dignitates ꝑnt dici ꝓncipia incōplexa. ex terminis ergo t ꝓncipijs icōplexis fiūt ꝓpōnes que sunt ꝓncipia cōplexa ex ꝓpōnibꝰ aūt ꝯcludunt ꝯcl'ones. Dignitates ergo t ulr oēs ꝓpōnes ꝑmiſſe reſpiciūt terminos tanq̄z ꝓncipia. ꝯcl'ones tanq̄z ꝓncipiata. Immediatū ergo qz idē ſonat q ꝓpriū t primū. duplr ꝑt accipi. uel qz est ꝓpinquū ꝓncipijs. uel qz ꝓpinquū ꝯcl'onibꝰ. Dignitates ergo sunt ꝓpōnes imediate: qz vitas dignitatū est ualde ꝓpinq̄ ꝓncipijs icōplexis: t est ualde prima ſignificatis terminoꝝ. ſtatim enim cū ſcimus qd est qō dicit per nomē. t ſtatim cū itelligimus ſignificata terminoꝝ ꝯcedimus dignitatē uerā eē. Immediatū ergo ꝑut hic de imediato loqmur nō est accipiēdū ex parte posteriorꝭ. ut dicaᵗ illa ꝓpō imediata que nō hēt aliā posteriorē uel que est ualde ꝓpinq̄ posteriori: ſed accipiēdū est imediatū ex pte ꝑoris ut dicaᵗ illa ꝓpō imediata que nō hēt aliquā ꝑorē. Immediatū eniz ſonat qō ſine medio. ſine medio aūt ꝑt dici aliqd duplr. uel qz nō hēt aliud mediū per qō ꝑbeᵗ ſed ſeipſa est nota. uel qz nō hēt mediū per qō ꝑbet ꝯcl'onē: ſed per ſeipaz ꝑbat t iſert ꝯcl'onē ſuā. dignitates ergo sunt ꝓpōnes imediate: qz nō hñt mediū per qō ꝑbenᵗ: ſed ſeipiſ sūt note. ꝑmiſſe aūt sunt imediate qz nō hñt aliud mediuz per qō ꝑbēt t iferāt ꝯcl'onē illā. Dignitates ergo sūt ꝓpōnes imediate: qz nō hñt mediū per qō ꝑbenᵗ. ſed q ſeipſis sunt note. nō aūt sunt imediate q sint prime ꝯcl'oni t nō per aliud mediū. ꝑbēt t cōcludāt ꝯcl'onē aliquā. Sūt eni dignitates reſpectu ꝯcl'onū demſtratarū. ſicut est vt⁹ ſolaris reſpectu pullulationis plātaruz. nā ſicut vt⁹ ſolaris nunq̄z est imediatū ꝓncipiū pullulationis. ſed hᵒ vt⁹ mediāte vtute pullulatiua facit arbores pullulare. vt⁹ ergo pullulatiua itelligit eē cā media iter vtutē ſolarē t actū pullulādi. ſic nunq̄z dignitates sunt imediatū ꝓncipiū ꝯcludēdi ꝯcl'onē demſtratiuā. qz nunq̄z dignitates igrediunt demſtratiuā ꝑm ſbātiaz. Sūt ergo ꝑmiſſe q̄ſi cā media inter dignitates t ꝯcl'onē: ita q dignitates mediātibꝰ ꝑmiſſis ꝯcludūt ꝯcl'onē demſtratiuā. sunt ergo dignitates ꝓpōnes imediate t prime: nō qz sint prime ꝯcloni ꝑbāde: ſed qa sunt prime terminiſ t ꝓncipijs incōplexis. ¶ Ulterius aūt dato q dignitates possint dici ꝓpōnes imediate mō quo dictū est. Dubitaret forte aliqs utrū eo mō possint dici ꝓpōnes immediate dignitates t ꝑmiſſe. ¶ Dōm q quātū ad ꝑns spectat triplicē diziaz assignare possumus inter imediationē dignitatū t ꝑmiſſarū. Prima dzia est qz oēs dignitates sunt ꝓpōnes imediate: qz nō hñt mediū per qō demſtrenᵗ. ſed nō oēs ꝑmiſſe cuiuſcūq; demſtrationis sunt imediate: qz nō hñt mediū per qō demſtrenᵗ. dicebaᵗ eni ſup demſtrationē eē ex ꝑmis t imediatis uel ex his que ex primis t imediatis ſupſerūt originē. ꝑmiſſe q̄ in demſtratiōe nō semp fūt p ſe t imediate. ſed ſufficit q eas sciam⁹ reducē in ꝑmas t imediatas: t q ex talib⁹ ꝓncipiū ſupſerūt. Scda dzia est q dignitates sūt imediate: qz nō hñt alias ꝑores absolute t ſimplr: t maxime dignitas illa: de q̄libet affirmatio uᵉ negatio. ſimplr t absolute est ꝓpō ꝑoz: t nulla est ꝑoz illa imo oēs alie ꝓpōnes firmant t roborant p ipſaz: ſed nulla ꝑmiſſa alicui⁹ demſtratiōis est ſic imediata q ſimplr t absolute nullā hēat ꝓpōnē ꝑorē. naz dignitates sunt ꝓpōnes ꝑores qbuſcūq; ꝑmiſſis. q̄z ut dicebaᵗ ꝑmiſſe in demſtrationib⁹ ꝑnt eē imediate. nō q absolute nullas hēant ꝑores. ſed qz nō hñt aliq̄s ꝓiores per q̄s ualeāt demſtrari. Tertia dzia est quia ꝑmiſſe ꝑnt esſe duplr imediate. nam ꝑnt eē imediate ex parte

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑncipioꝝ: ut qꝛ eē ꝑñt ita ꝓpinque ꝑncipijs q nō ꝑñt demꝛari. 2° ꝑñt eē immediate ex pte ꝙclonū: qꝛ possūt esse ita ꝓpinque alicui ꝙclōni: qꝛ ingrediunt demꝛati onē ꝑm subam q immediate iferūt ꝙclonē illā. dignitates aūt ꝑñt dici hoc mō immediate: qꝛ sunt idemꝛabiles nō. aūt ꝑñt dici immediate q sint ꝓxime ꝛ ꝓpinque conclusioni que cōcludit. nā si ex dignitatib⁹ ꝛ coib⁹ ꝓpōnib⁹ fieret syllus aligs ita q dignitates ꝛ cōes ꝓpones ingrederent ꝑm subam syll'm illū ut pōt patē per habita: h⁹¹ syllus nō eēt demꝛatio: qꝛ ꝓcederet per cōmunia ꝛ nō per ꝓꝛia. ¶ Deinde cū dicit. ⌊ Dꝛo pō aūt enūciationis est ⌋ qꝛ mentionē fecerat de ꝓpōne imediata dicēs eā eē demꝛationis ꝑncipiuz. ideo ad declarationē dictoꝝ duo facit. qꝛ ꝑmo determinat de ipsa ꝓpositione. 2° de imediato ꝑncipio ibi ⌊ Immediati aūt ꝑncipij. ⌋ ¶ Ad euidētiā ꝑme ptis sciēdū q i diffōne ꝓpōnis ponit enūciatio. in diffinitione enūciationis ponitur ꝺictio. nō ergo pōt qs sufficiēter determinare de ꝓpōne nisi determinet de enūciatione. nec de enūciationе nisi determinet de ꝺictione. uolēs ergo pbus determinare de ꝓpōne tria facit. qꝛ ꝑmo determinat de ꝓpōne. 2° de enūciatione. 3° de ꝺictione. secunda ibi ⌊ Enunciatio vo. ⌋ tertia ibi ⌊ Cōtradictio aūt. ⌋ Dꝛima ps diuidi pōt in ptes duas. qꝛ ꝑmo diffinit qd est ꝓpō. 2° diuidit ꝓpōnem in dialeticā ꝛ demꝛatiuaz ibi ⌊ Dialetica silr. ⌋ Dicit ergo q ⌊ ꝓpō est altera ps enūciationis vnū de vno ⌋ sup. significās. ¶ Deide cū dicit ⌊ Dialetica silr ⌋ diuidit ꝓpōnē in dialeticam ꝛ demōstratiuā dicēs q ⌊ dialetica aūt ⌋ ꝓpō ⌊ est silr. ⌋ i. differēter. ⌊ est accipiēs quālibet ⌋ sup. ptē ꝺictiōis. subdit q ⌊ demꝛatiua aūt determinate ⌋ accipit ⌊ alteraz ptē: qm uerū est ⌋ sup. qō demꝛatoꝝ accipit. ¶ Notādū aūt q illa est imediata ꝓpō qua nō est altera ꝑoꝝ ꝛ illud est imediatū ꝑncipiū quo nō est aliud ꝑncipiuz ꝑpus. pbus ergo fecerat de tribꝰ mētionē. vz de ꝓncipio demꝛationis. de ꝓpōne. ꝛ de imediato. sed hoc qō dico imediatū pōt copulari uel cū ꝓpōne: uel cū ꝑncipio. ideo pbs ad declarationē dictoꝝ determinat ꝛ de ꝓpōne ꝛ de imediato ꝑncipio ut in diuidēdo dicebaꝝ. ¶ Notādū etiā q imediatū ꝑncipiū est in plus qz̄ immediata ꝓpō. nam oē qō nō demꝛat siue sit ꝓpositio siue sit diffinitio pōt dici imediatū ꝑncipiū. Immediata ergo ꝓpō est duplex. dignitas ꝛ suppositio. sed imediatū ꝑncipiū est triplex. vz dignitas suppō ꝛ diffinitio. Cū ergo hoc qō dico imediatū possit copulari tam cū ꝓpōne qz̄ cū ꝑncipio: qꝛ est dare imediatā ꝓpōnem ꝛ imediatū ꝑncipiū. uoluit tn̄ pbus diuidē imediatuz ꝑncipiū potius qz̄ imediatā ꝓpōnē: qꝛ in plus est imediatū ꝑncipiū qz̄ imediata ꝓpō. ¶ Notādū q est ꝺiffer dialeticū ꝛ demꝛatorē. nā ut dicit circa ꝑncipium ꝑmi topicoꝝ. demꝛatio. i. demꝛatiuus syllus est ex ueris. dialeticus aūt syllus ex ꝓbabilib⁹. cū ergo semp altera ps ꝺictionis sit uera: altera falsa: demꝛatoꝛ quoniā semp accipit uerā: semp accipit alterā ptem determinate: ideo ait q demꝛatiua ꝓpō est accipiens determinate alterā ptē ꝺictionis. Cuius rō est qm̄ demonstratoꝛ semp accipit uerū: ꝛ demꝛatiuus syllus semp est ex ueris. dialeticus vo qꝛ syllogiçat ex ꝓbabilibus: cū quelibet ps ꝺictionis aliquo mō possit eē ꝓbabilis: ut ꝓbabile erat q medea diligeret: qꝛ fuit mr̄. ꝛ q nō diligeret: qꝛ fuit interficiēs: ideo dialeticus habet viā ad utrāqz ptē ꝺictionis: ideo in lra dr̄ q dialetica positio est accipiēs silr. i. idifferēter quālibet ptem ꝺictionis. ¶ Dubitaret forte aliquis quō est ꝓpō altera ps enūciationis. ¶ Dom q si bñ vidē uelimus quō positio est altera ps enūciationis. videndū est quō differūt ꝓpō. ꝓblema ꝛ enūciatio. Sciēdū est q ꝓpō idem est q q̄si pro alio positio. vñ ipse ꝑmisse que ordinantur ad aliud ut ad ꝙclonē ꝓpones dici debēt. ꝓblema vo est illud de quo est qō ꝛ ad qō ordinant ꝓpones. positiones ergo sunt ꝑmisse. ꝓblemata aūt sunt cōclones. ꝛ qꝛ syll'i sunt ex ꝑmissis ꝛ sunt de ꝙclonib⁹ uel ad ꝙclones. Ideo dicit in ꝑncipio topicoꝝ. q oēs syllogistice sunt ex ꝓpōnib⁹ de ꝓblematib⁹: siue sunt ad ꝓblemata. Inde est ergo q sunt eq̄lia nūo ex de eodē ex qbus sunt oēs syllogistice. i. ꝑmisse. ꝛ de qbus sunt syll'i. i. ꝓblemata. Dis enim ꝓpō pōt eē ꝓblema ꝛ omne ꝓblema ꝓpō. qō enim est ꝑmissa in vno syll'o pōt eē ꝙclo in alio ꝛ ecōuerso. ꝛ si hoc nō est uerū in demꝛatiuis: qꝛ sunt quedā ꝓpones indemꝛabiles que ita sunt demꝛationis ꝑncipia q nō ꝑñt eē demꝛationis cōclo: indubitāter tn̄ uerū est in dialeticis. nā dialetica ad oīum methodoꝝ ꝑncipia est viā hñs. ut in eodē ꝑmo topicoꝝ scribit. nulle ergo sunt ꝑmisse ꝛ nulla sunt ꝑncipia que nō possint dialetice ꝓbari ꝛ que nō possint esse dialetici syll'i ꝙclo. ergo dialetice loquēdo eadē oratio aliter ꝛ aliter cōsiderata pōt eē ꝑmissa ꝛ ꝙclo ꝛ ꝓpositio ꝛ ꝓblema. ¶ Aduertēduz tn̄ q differūt ꝓblema ꝛ ꝙclo. nā ꝓblema est ut aligd ꝓponit tanqz̄ dubitabile ꝙclo aūt est ut illud dubitabile per syll'm ꝙcludit. ꝓblema ergo utrāqz ꝑtē ꝺictionis accipit: qꝛ qō dubitabile dicit sub utraqz ꝑte ꝺictionis ꝓponit. Ideo ꝑ° topicoꝝ scribit. q si dicas: putas utrū aial gressibile bipes sit diffinitio hois uel nō. ꝓblema fit. Dꝛoblema g cū sit quedā oꝛo dubitabilis utrāqz ꝑtē accipit. lz si de beat illa oꝛo dubitabilis per syll'm ꝙcludi opz q cōcludaꝝ altera ps ꝺictionis. nullus eni talis syll's est vnuz ꝛ idē qui simul utrāqz ꝑtē ꝺictionis cōcludat. nā elēchus si utrāqz ꝑtē ꝺictionis ꝙcludat nō est ꝑpe syllus vnus sed magis est syll'i plures. erit ergo ꝙclo altera ps ꝓblematis: qꝛ ꝓblema ꝓponit dubitationē sub utraqz ꝑte ꝺictionis: sed ꝙcludit ꝙclo altera ꝑtē tn̄. ¶ Dicamus q sicut ꝙclo est altera ps ꝓblematis: sic ꝓpō est altera ps enūciationis. nā sicut oꝛo que debet eē ꝓblema dialeticū anteq̄z ꝙcludaꝝ per syll'm ꝓponit sub utraqz ꝑte ꝺictionis. qm̄ aūt actu per syll'm ꝙcludit opz alterā ꝑtē ꝙcludi. Sic enūciatio dialetica que dz esse ꝑmissa uel dz eē ꝓpō dz sub utraqz ꝑte ꝺictionis ꝓponi. qm̄ aūt actu ingredit syll'm: opz alterā ꝑtē ꝺictiōis accipe. erit ergo ꝓpō que dicit oēs ꝑmissam ut ingreditur syll'm pars enūciationis. sicut ꝙclusio que dic oꝛonem ut actu cōcludit per syll'z: est ps ꝓblematis. ¶ Ulterius forte dubitaret aligs q ꝓpō dialetica nō videt differre a ꝓpōne demꝛatiua. nā ut est per ꝓcedētia manifestū. ꝓpō quātūcūqz sit dialetica dicit enūciationez ut actu ingredit syll'm. hec enim est altera ps ꝺictiōis tn̄. nā utraqz ps ꝺictionis syl' vnū ꝛ eūdē syll'm nō potest ingredi. ergo ꝓpō dialetica nō est accipiēs quālibet ꝑtē ꝺictionis sed alterā tn̄: ꝛ qꝛ demꝛatiua etiā alterā ꝑtē tn̄ accipit nō videt differre hec ab illa. ¶ Dicēdū q quātū spectat ad ꝑns differre videt ꝓpō dialetica a ꝓpōne demꝛatiua. sicut futurū ꝙtingēs dr̄ a futuro neꝯio. In futuro eni ꝙtingēti nunqz̄ sil' vificabit utraqz ps ꝺictiōis. nā uel erit cras nauale bellū uel nō erit uel icidet tunica uel nō icidet. nō eni pōt sil' eē ꝛ nō esse bellū nauale. nec pōt sil' tunica icidi ꝛ nō icidi. g opz in futuris ꝙtingētib⁹ vificari alterā ꝑtē ꝺictiōis tn̄. sic ꝛ in futuris neꝯijs. alr̄ tn̄ ꝛ alr̄: qꝛ in futuris neꝯijs est determinata vitas. ꝛ opz vificari alterā ptem determinate. ut si dicā. cras oriet sol uel nō oriet: opz uerificari hāc ꝑtē determinate q erit solis ortus. sed in futuris ꝙtingētib⁹ lz oporteat solū vnā ꝑtē ꝺictiōis uerificari: nō tn̄ est hoc determinate. nō eni dicē possum q oīno ꝛ penit⁹ tunica icidet nec q nō incidet: sed pōt icidi ꝛ nō icidi. Sic ꝛ in ꝓpōsito taz ꝓpō dialetica q̄z etiā demꝛatiua accipit alterā ptem ꝺictionis. sed demōstratiua accipit alterā ptē determinate: eo q semp accipit uerū. sed dialetica lz accipiat alterā ptē tn̄: nō

UVA. BHSC. IyR_086_4

tñ accipit eã determinate: qz põt accipe tã ptẽ uerã q̃z falsam: dũ tñ accipiat eã sub rõne ꝓbabili. Differt ergo enũciatio uel ꝓblema dialeticũ a ꝓpõnẽ uel cõclõne demſtiua. qz enũciatio uel ꝓblema dialeticũ accipit utrãq; ptẽ ꝯdictionis. ꝓpõ vo dialetica accipit alterã ptez ꝯdictionis: sed indeterminate: qz põt accipe hãc uel illã. Sed ꝓpõ demſtiua accipit alterã ptẽ cõtradictionis determinate: qz opz demſtionez accipe ptẽ hãc. vz ueram: q; nullo mõ põt accipe partẽ illam. i. falsam. ꝓpositio ergo demõſtratiua erit ſi determinate dicaſ hoc eſt uel hoc nõ eſt. ꝓpositio vo dialetica eo q; nõ accipit determinate alterã partẽ erit ſi cum dubitatione z formidine alterius ptis ꝓferaſ. utputa ſi dicaſ eſt ne hoc ul' eſt ne aial greſſibile bipes diffinitio hominis. ꝓblema aũt dialeticũ ſi nõ ſolum cum dubitatione ꝓferaſ: ſed etiam ſi alterã partẽ contradictionis comphẽdat. utputa ſi dicaſ. putas utruz aial greſſibile z bipes eſt diffinitio hois uel nõ. patet ergo q̃liter differt ꝓpositio dialetica a demſtiua. z q̃liter he ab enũciatione z ꝓblemate diſtinguunt. ¶ Deinde cũ dicit. ⌊ Enũciatio vo. ⌋ diffinit qd eſt enũciatio. d. q; ⌊ enũciatio nõ quãlibet ptẽ ꝯdictionis. ⌋ ſu. accipit. ¶ Notãdum aũt q; enũciatio accipit quãlibet partẽ ꝯtradictionis. z ꝓpositio dialetica accipit quãlibet partem ꝯdictionis. aliter tñ z aliter: qz enũciatio accipit quãlibet partẽ ſimul. Sed ꝓpositio dialetica dicit accipe quãlibet partẽ: nõ qz accipiat utrãq; partẽ ſimul: ſed qz accipit alterã partẽ indeterminate. põt enim dialetica ꝓpositio accipe quamcũq; partẽ ꝯdictionis vult: cuz habeat dialeticus viã ad utrãq; partẽ ꝯdictionis. bñ ergo dictum eſt q; ꝓpositio eſt altera pars enunciationis cum enũciatio poſſit accipe utrãq; partẽ ſimul: qz utraq; pars cõtradictionis põt enũciari. ꝓpositio vo accipiat alteram partẽ ꝯdictionis tñ. Poſſumus enim enũciare q; ois hõ eſt aial uel nõ eſt animal. ſed nunq; ꝓpones ingrediẽtes ſill'm accipient hoc modo ut dicamus. ois hõ eſt aial: uel nõ eſt aial. z omne riſibile eſt homo uel nõ eſt hõ: ſed altera pars enũciatiõis affirmatiua uel negatiua ingredit ſill'm. ¶ Deide cuz dicit. ⌊ Cõtradictio aũt. ⌋ diffinit qd eſt ꝯdictio. z etiam diffinit uel deſcribit qd eſt ꝯdictionis pars: ut qd eſt affirmatio z qd eſt negatio. d. q; ⌊ ꝯdictio autez eſt oppoſitio cuius nõ eſt mediũ ꝑm ſe. ⌋ z ſubdit ⌊ ps autem ꝯdictionis que eſt aliqd de aliquo. ⌋ i. que ꝑdicaſ aliqd ⌊ eſt affirmatio. ⌋ i. uocaſ ꝓpõ affirmatiua ⌊ que uocaſ aliqd ab aliquo. ⌋ i. pars ꝯdictionis que remouet aliqd ab aliquo ⌊ negatio eſt. ⌋ i. uocaſ negatiua ꝓpositio. ¶ Notãdũ aũt q; ꝯdictio habet duas partes. affirmationẽ videlicet z negationẽ. ſed affirmatio eſt que ꝑdicat aliquid de aliquo. negatio vo que remouet aliqd ab aliquo. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ ꝯtradictio ſit oppoſitio uel ſit ſpẽs oppõnis cuius nõ eſt medium ꝑm ſe. ¶ Dicẽdũ q; illud eſt ꝑm ſe tale qd eſt maxime tale z qd eſt per oẽm modũ tale: z eſt cauſa z ratio q̃re quodlibet aliud ſit qd tale. nã illud qd eſt ꝑm ſe tale z qdẽ maxime tale eſt rõ oium alioz. ut ignis qa eſt maxime calidus eſt rõ z cauſa oium calidoz. Letera enim alia intãtũ ſunt calida inquãtũ participãt naturã ignis ut põt patere ex 2° meẽ. ꝯdictio ergo dicit nõ habere mediũ ꝑm ſe. qz per oẽm modũ caret medio z eſt rõ q̃re aliq; pticipãt aliqd de carẽtia medij. Propter qd ſciẽduz q; quãtũ ad pñs ſpectat duplex eſt medium. vz mediũ ꝑm formã z mediũ ꝑm ſbm. addit autez ab aliqbus z tertius modus medij. vz ꝑm tẽpus. ſed hoc in idẽ quodãmõ incidit cũ medio ꝑm ſbm. Secõm ergo hũc modũ loquẽdi dicemus q; ꝛria mediata per oẽm modũ hũt mediũ tam ꝑm formã q̃z ꝑm ſbm: cõtraria vo immediata z oppoſita ꝓpatiue aliquo mõ habent mediũ z aliquo mõ nõ hũt mediũ: qz nõ hũt medium ꝑm formã: ſed ꝑm ſbm. ꝯdictoria vo ſunt per oẽm modũ immediata: z nullo mõ hũt mediũ nec ꝑm formã nec ꝑm ſbm. nã albũ z nigrũ que dicunt ꝛria mediata hũt mediũ ꝑm formã: qz repit media forma z color medius iter albũ z nigrũ ut fuſcũ z palidũ. hũt etiã mediuz ꝑm ſbm: qz repit ſbm aliqd qd eſt oino abſq; colore: qz nec eſt albũ nec nigrũ: nec ẽt aliquo colore coloratũ ut aer z aqua z hꝰ corpora diaphana. Cõtraria vo immediata nõ hũt mediũ ꝛz formã: qz nõ reperit forma media nec diſpõ inter ſanũ z egrũ: niſi forte uellemus loq mõ medicoz ponẽtiũ diſpõnẽ quãdã quã uocant neutrũ eẽ mediã inter ſanitatẽ z egritudinẽ. ꝓpter qd dicũt medicinã eẽ rectũ regimẽ ſanoz z egroz z neutroz. Eſt tñ inter ſanũ z egrũ mediũ ꝑm ſbm: qz repit ſbm aliqd qd nec eſt ſanũ nec egrũ ut lapis z ferrum. Sic etiã ꝓpatiua nõ hũt mediũ ꝑm formã. qz inter vitã z mortẽ: inter cecũ z videtẽ nõ eſt media forma. eſt tñ ibi mediũ ꝑm ſbm. qz repit ſbm aliqõ qd nec eſt cecũ nec eſt videẽs: ut lapis z ẽt catulus añ nouem dies. Cõtradictoria vo nullo mõ hũt mediũ nec ꝑm formã: qz nõ repit forma media inter affirmationẽ z negationẽ. nec ẽt ꝑm ſbm: qz nõ repit ſbm aliqõ: de quo nõ uerificeſ affirmatio uel negatio. imo etiã de ipſo nihilo uerificaſ hoc uel illud. Cõtradictoria ergo dicunt eſſe ꝑm ſe immediata: qz ſunt per oẽm modũ immediata. z nullo mõ repit mediũ inter ipſa. z etiã ſunt rõ q̃re alia aliqd pticipãt de mediatione. nã in alijs oppõnib⁹ reperit aliqs modus immediationis inquãtũ in eis reſeruat aliqd de ꝯdictione. ut inquãtũ vnũ oppoſitoz habet rõnẽ affirmationis. aliud vo negationis. ¶ Deinde cũ dicit. ⌊ Immediati aũt ꝓncipij. ⌋ determinat de immediato ꝓncipio. ¶ Ad cuius euidẽtiã sciẽdũ eſt q; ſicut determinãdo de ꝓpõne ꝓpus diffiniuit qd eſt ꝓpositio: z poſtea diuiſit ꝓpõnẽ in dialeticã z demſtiuã. ſic determinãdo de ꝓncipio immediato forte ꝓpus determinãdũ eẽt qd eſt hꝰ ꝓncipiũ. poſtea diuidẽduz hꝰ ꝓncipiũ in ſuas ptes. attñ per iam dicta eſt aliquo mõ patefactũ qd eſt immediatũ ꝓncipiũ. nã cũ ſupius declarabaſ qd eſt immediata ꝓpõ. z dicebat q; hꝰ ꝓpõ eſt q̃ nõ eſt alia ꝓz aliquo mõ oſtẽdebaſ qd eſt immediatum ꝓncipiũ. nã immediatũ ꝓncipiũ eſt quo nõ eſt altez ꝓpus In determinãdo g̃ de immediato ꝓncipio nõ diffiniuit ſed ſolũ diuiſit in ſuas ptes. Circa qd duo facit. qa hꝰ diuidit immediatũ ꝓncipiũ in dignitatẽ z põnẽ. 2° diuidit põnẽ in ſuppõnẽ z diffinitionẽ ibi ⌊ Poſitionis autẽ. ⌋ Dicẽ g̃ q; ⌊ immediati aũt ꝓncipij ſillſtici. ⌋ ſu. vnuz mẽbzũ uel vnã ptẽ. ⌋ dico poſitionẽ quã nõ eſt. ⌋ i. nõ ꝛtingit ⌊ mõſtrare ⌋ qz eſt idemſtrabilis. ⌊ nec neceſſe eſt eã hẽre aliquẽ docẽdũ. ⌋ aliud ſu. mẽbzũ ul' aliã ptem ꝓncipij immediati ⌊ quã neẽe eſt hẽre quẽlibet docẽdũ. ⌋ i. quẽlibet diſcipulũ. ⌊ dignitatẽ uel maximã ꝓpõnẽ. ⌋ ſu. uoco. q. d. q; ſillſ demſtiui duplex eſt ꝓncipiũ immediatũ. vnũ qd uocaſ poſitio: qd nõ eſt neẽe hẽre quẽlibet diſcipulũ: nec ẽt põt demſtrari. aliud vo qd uocaſ dignitas: que eſt idemſtrabilis: ſed neẽe eſt eã hẽre quẽlibet docẽdũ. z ſbdit q; ⌊ ſũt aũt q̃dã ⌋ ꝓpones ⌊ que ſũt hꝰ. ⌋ i. que ſũt ita per ſe note q; neceſſe eſt eas hẽre quẽlibet docẽdũ. z addit q; ⌊ he enĩ maxie in huiuſcemodi ꝓpoſitionũ nomẽ dẽ. ⌋ q. d. q; he enĩ ꝓpones que ſũt tales in hꝰ ꝓpõnib⁹ cõſueuim⁹ dicẽ nomẽ maxie. i. cõſueuim⁹ eas appellare noie maxie. ¶ Nõndũ q; dignitas z poſitio conueniũt z differũt. conueniũt qdẽ qz tã dignitas q̃z põ nõ põt demſtrari. utraq; enĩ eſt ſillſ demſtiui ꝓncipiũ immediatũ z idemſtrabile. differũt aũt qz põnez nõ eſt neẽe hẽre quẽlibet docẽdũ. i. quẽlibet diſcipulũ dignitatẽ vo neẽe eſt hẽe. ¶ Notãdũ ẽt q; ponit circa finẽ 2i elẽchoz. ꝓncipia ſũt mima q̃ntitate z maxia vtute. imo quãto ꝓncipia ſũt ul'iora tãto pauciora nũo z maiora vtute. igit cuz dignitates ſint ualde ꝓpones z

UVA. BHSC. IyR_086_4

multa sūt vtute. bñ g dcm̄ est q̄ hᵒ⁹ ules maxie uocari debēt: q̄ ad multa se extēdūt: ꝓ sueuimᵒ nomē maxime dicē. ¶ Dubitaret forte aliqs quō dignitates neēe est hēre quēlibet docēdū. positionē aūt nō est neēe habē. ¶ Dōm q̄ ꝑm Lōmē. in. 2. de aia. itellectᵒ z sensus in vitate rerū mō opposito ferunt q̄ itellectᵒ nō errat cir ca coia. tñ errat circa ꝓpa. sensus aūt ecōtrario: q̄ nō errat circa ꝓpa. errat aūt circa coia. apud itellectuz g̃ que sunt coia sunt q̄si nota z manifesta. q̄ sūt uelut lo cus ianue in domo quē nullus ignorat. statim g̃ cū in cipimᵒ hēre rōnis usuz offerūt se itellectui nr̄o hᵒ¹ coia. nā ꝑm Anīē. ꝑmuz qō imꝑmit itellectui nr̄o est ens z eē. hᵒ¹ g̃ termini cōes ut sunt ens/totū/ps/eq̄le/z ineq̄ le z cetera hᵒ¹ statim imꝑmunt itellectui nr̄o. z statim cū icipimᵒ hēre rōnis usuz hoc termioz rōnes cognoscimᵒ. Et q̄ dignitates z vitates earū fundate sunt in coibᵒ hoc termioz. iō statim cū icipimᵒ hēre rōnis usū sunt nobis aliquo mō note hᵒ¹ dignitates. Et q̄ puer añ rōnis usum nō pōt eē auditor scie. z nullus pōt aliq̄ docē sciam anteq̄z hēat rōnis usum. iō ꝑus opz di scipulū docēdū eē instructū in hᵒ¹ coibus q̄z adiscat ali quā sciam. pōnē aūt nō necesse est hēre quēlibet docen dū. nā hᵒ¹ pōnes fundate sunt in rōnibᵒ specialium ter minoz: q̄s nō opz ꝑscire quēlibet docēdū. possumᵒ eni hēre rōnis usum: z possumᵒ fieri discipuli anteq̄z simᵒ i structi circa ꝓpria. z ideo nō opz nos ꝑscire positiōes. Instruēdū g̃ in geometria nō opz ꝑscire q̄ recti angu li sunt eq̄les lz hoc demꝛari nō possit: sed sit positio in scia ꝑfata. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs utrum di gnitas z positio sint eodē mō imediatū ꝓncipium sill̄i demꝛatiui. ¶ Dōm q̄ ut patet per habita cū dignita tes sint ex terminis coibᵒ. positiones vo sint magis ex terminis ꝑticibᵒ. z cū coia sint ꝓra ꝑticibᵒ necesse est dignitates eē ꝓres pōnibᵒ. iō ut supra declarabaꝛ di gnitates sunt idemōstrabiles. q̄ simplr non hñt aliq̄s ꝓpōnes ꝓres. positiōes vo nō sunt idemōstrabiles q̄ nullas hēant ꝓpōnes ꝓres. sed dicunt idemōstrabi les q̄ nō hñt aliq̄s ꝓpōnes ꝓres: per q̄s in illa scia in qua sūt pōnes ualeāt demꝛari. igit cū idē sit imediatū q̄ nō hēre aliqd ꝓns cū nō eodē mō hoc cōueniat di gnitatibus z positionibᵒ diūsimode dicunt imediata ꝓncipia hec z illa. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis utrū oēs positiones sint eodē mō idemꝛabiles. ¶ Di cēdū q̄ oēs positiones sunt idemꝛabiles in illa scia in qua dicunt eē pōnes. q̄ si ibi demꝛarent nō ponerēt nec supponerent. uerūtā sunt alique pōnes in aliq̄ sci entia que nō demꝛant in illa scia nec i alia. ut q̄ angu li recti sunt eq̄les supponit in geometria. nec tñ hoc in aliq̄ alia scia demꝛat. sed de pūcto ad pūctū ꝙtingit li neā rectā ducē: lz supponat in geometria tñ demꝛat in scia nāli. demꝛat tñ in 6° phīco. q̄ pūctᵒ pūcto non est ꝙtinuᵒ nec ꝙtiguᵒ: nec ꝙnter se hūs. imo ut ibi decla rat iter quelibet duo pūcta est dare lineaz mediā: lz de pūcto ad pūctū rectā lineā ducē: q̄ licet ibi ducē illaz rectā lineā que ibi cadet in medio. ¶ Deinde cū dicit ⌊ Positionis aūt. ⌋ subdiuidit positionē in suppōnē z diffinitionē. Circa q̄ duo facit. q̄ ꝑ° facit q̄ dcm̄ est 2° assignat diam iter illa. vz diffōnem z suppōnem. ibi ⌊ diffinitio qdē positio est. ⌋ Dicit g̃ q̄ ⌊ positionis au tē. ⌋ duplex est mēbrū uel duplex est ps. illa g̃ ⌊ que q̄ dē est accipiēs qualibet. ⌋ i. quācūq̄ ptiū enūciatiōis ⌊ ut dico aliqd eē uel nō eē suppō est. que vo ⌋ accipit ⌊ sine hoc. ⌋ i. sine eē uel nō eē. ⌊ dico. ⌋ i. uoco ⌊ diffini tionē. ⌋ ¶ Deinde cū dicit. ⌊ diffō qdem positio est. ⌋ dat diam iter diffōnē z suppōnē. d. q̄ ⌊ diffō qdem est positio q̄ ponit arithmetic⁹ vnitatē eē b. ⌋ i. eē aliqd i diuisibile ⌊ ꝑm quātitatē. ⌋ z subdit q̄ ⌊ suppō aūt nō est. ⌋ q. d. q̄ lz diffō sit positio: nō tam est suppō: q̄ ⌊ id eni qō qd est vnitas z eē vnitatē nō idē est. ⌋ suppō er go dicit hoc eē uel nō eē ut dicit vnitatem uel qōcūq̄z aliud eē uel nō eē. diffō vo nō dicit hoc eē uel nō eē sed dicit qd eē hoc uel qd nō eē. diffō ergo differt a suppō ne. ¶ Dubitaret forte aliqs quō diffinitio accipiē si sitio nō accipiē cū eē uel nō eē: sed hoc stare nō pōt: q̄ diffō nō est positio nisi ut compaē ad diffinitū: ut patet ꝑ pbm: q̄ exēplificās de diffōne quō sit positio ait q̄ ponit arithmeticus vnitatē eē aliqd idiuisibile ꝑz quā titatē. hec ergo diffinitio est aliqd idiuisibile ꝑm quan titatez nō est positio nisi ut compaē ad vnitatē z ut po nit vnitas eē aliqd tale idiuisibile. cū ergo diffō nō pos sit compari ad diffinitū nisi mediāte eē uel nō esse opz q̄ ad diffōnē ut est positio ptineat eē uel nō eē. ¶ Sci endū ergo q̄ in oibᵒ opz ꝑmo in itellectu ꝓcipe qd est qō dicit z qd est qō significat. z opz nos ꝑmo prescire qd est vnitas qd pūctᵒ z qd cetera hᵒ¹. z cū scimᵒ quid est qō significat: est ulterius sciēdū utz illud sit aliqua res ꝑdicamēti: z utrū ꝙueniat ei hec ꝓpetas uel illa. igit lz vbū est ut coiter dī pōt sumi cōpositiue uel expo sitiue. cōpositiue in ꝓpōne ut cū dico vnitatē eē ul nō eē. expositiue vo ponit in diffōne ut cū dī qd est vnitas est lz uel illud. dīt aūt eē acceptū expositiue uel cōpositiue. q̄ acceptū expositiue ꝓprie loquēdo nec uez nec falsum dicit. eē enim expositiue sumptū ipsis non entibus ꝙuenire pōt. ut si dicaē qd est pluuia. z qd significa tur noīe pluuie. si rūdeā q̄ est aq̄ guttatim cadens: nec dico pluuiā eē nec dico eā nō eē. de ipsa enim chimera pōt dici qd est qō significat. diffō g̃ dī eē positio. q̄ nō ꝓbaꝛ: sed dī eē siue eē ul nō eē. nō q̄ nullo mō accipiat eē: sed q̄ nō accipit sūptū cōpositiue sed expositiue. iō phs uolēs dare diaz iter diffōnē z suppōnē ait q̄ nō ē idē qd est vnitas z vnitatē eē: q̄ nō est idē eē sūptū ex positiue qō facit diffō. z sūptū cōpositiue qō facit sup positio. ¶ Triplr g̃ erit ꝑmᵐ imediatū. vz dignitas dif finitio z suppō. dignitas aūt dīt ab aliis q̄ est ꝓncipiū magis ulē z cōe. diffō vo z suppō sunt magis ꝓncipia spālia z ꝓpa. ¶ Rursus diffō differt a suppōne. q̄ cū suppō sit quedā ꝓpō accipit eē sūptū cōpositiue: z ideo uerū uel falsum significat. z q̄ qō supponit: opz ueruz uel falsum significare. ideo hᵒ¹ ꝓncipiū suppō dī. diffi nitio vo q̄ eē nō accipit sumptū cōpositiue sed exposi tiue. ideo nō dicit suppositio q̄ ꝓprie nō significat ue rum z falsum: sed dicit positio q̄ nō ꝓbaꝛ.

¶ Qm̄ aūt oportet credere z scire rē in hu iusmodi hūdo sillm̄ quē uocauimᵒ demō strationē. Est aūt hoc q̄ est ea scire ex qbᵒ est sillus. necesse est nō solū ꝑcognoscere ꝓma aut quedaz: sed ēt magis hoc. semp enim ꝓpter qō vnūqōcz tale est illud ma gis est: ut ꝓpter qō amamus: illud magis amicū est. Quare figdē scimus per ꝓma z credimus: illa qdem scimus z credimus magis. qm̄ ꝓpter illa z posteriora.

¶ Postq̄z ꝓhs ostēdit demꝛationez eē ex ꝓribᵒ. In hac pte declarat q̄ opz eā eē ex notioribᵒ oñdēs multiplici rōne q̄ ꝓncipia sūt notiora. z magis uera ꝓclone. Lir ca qō duo facē. q̄ ꝑmo facē qō dictū est. 2° remouet erro rē q̄rūdā q̄ posset ex ꝓribᵒ hēre ortū ibi ⌊ Quibusdaz igit qdā. ⌋ Circa ꝑm tria facē ꝑm q̄ tres rōnes adducit ad ꝓpositū. hñt eni se ꝓncipia q̄z tū ad pns spectat i tri plici hitudie ad ꝓclonē. nā ꝑ° per ꝓncipia inotescit no bis ꝓclo. 2° ꝓncipia sūt ꝓus nota ꝓclone. 3° ꝓncipia fir miᵒ adiscimᵒ q̄z ꝓclones. ꝑ° g̃ ꝓbat ꝓncipia esse magis nota: q̄ per ea inotescit ꝓclo. 2° q̄ ꝓus sunt nota. 3° q̄

UVA. BHSC. IyR_086_4

firmꝰ adherem⁹ ꝓncipijs q̄z ꝛcl'oné.2ª ibi ⌊ Non pōt
aūt credĕ. ⌋ 3ª ibi ⌊ Magis aūt debĕt. ⌋ Circa ꝓmuz
xerat z ifert ꝛcl'onē itētā ibi ⌊ Ut pp qđ amam⁹. ⌋ i ꝓ
gis.i scim⁹ nos ꝛcl'ones pp ꝓncipia:ḡ ꝓncipia magis
scim⁹. Jn hac aūt rōne sic ꝓcedit.q2 ꝓmo ponit mino
rē ut q3 ꝛcl'ones sunt note pp ꝓncipia.2° ponit ꝛcl'onez
ut q3 ꝓncipia sunt magis nota ꝛcl'one.ultio ponit ma
iorē.vz pp qđ vnūq̄đq3 z illud magis.Dicit ḡ ⌊ qm̄ au
tē op3 credē z scire rē. ⌋ i.ꝛcl'onē aliquā ꝓbādā ⌊ i hm̄
do hꝰ illz quē uocam⁹ demſtrationē. ⌋ z ſubdit ⌊ est aūt
hoc. ⌋ i.ꝛtigit ℔.vz scire ꝛcl'onem ⌊ q3 ⌋ ꝓ2 q2 ⌊ est. ⌋ i.
ꝛtigit ⌊ scire ea ex qb⁹ est illꝰ. ⌋ i.scire ꝓncipia.q.d.q3
nos credim⁹ z scim⁹ rē ꝛcluſam q2 hēm⁹ demſtrationē:
z est.i.ꝛtingit scire ℔.i.ꝛcl'onē q2 scim⁹ ꝓncipia ex qui
bus est illꝰ demſtratiu⁹.minoꝛ hec est ut q3 ꝛcl'o est no
ta pp ꝓncipia.z ſubdit q3 ⌊ neceſſe est nō ſolū ꝑcogno
scere ꝑma. ⌋ i.ꝓncipia ⌊ aut oia:aut q̄dā:ſed etiam ma
gis ℔. ⌋ i.ꝛcl'onē.vz q3 ꝓncipia nō ſolū ſunt ꝑus nota
q̄z ꝛcl'ones:ſed ēt magis nota.ſequit eni ⌊ pp qđ vnū
qđq3 magis illꝰ est ⌋ ℔ est magis ut q3 pp qđ vnūqđq3
z illꝰ magis.formeť aūt rō ut antea formabať. ¶ De
inde cū dicit. ⌊ Ut pp qđ amam⁹. ⌋ declarat qđ dixe
rat z ifert ꝛcl'onē intētā.ꝛtinueť aūt sic ⌊ ſa.bñ dico q3
pp qđ vnūqđq3 z illud magis.q2 ⌊ pp qđ amamus ⌋
ſup.aligd ⌊ illud est magis amatū. ⌋ i.illud magis ama
mus.nā ut exēplificat Themiſti⁹ ſi amam⁹ magiſtrū ꝑ
pter puerū:ḡ puerū magis amam⁹.ſic ēt ſi scim⁹ cōclo
nes pp ꝓncipia ḡ ꝓncipia magis scim⁹. Jdeo ſubdit in
ferēs ꝛcl'onē itētā.v. ⌊ q̄re ſigdē scim⁹ z credim⁹ ⌋ ſu.
ꝛcl'ones ⌊ ꝑma. ⌋ i.ꝓncipia ⌊ magis scim⁹ z credim⁹ il
la. ⌋ i.ꝓncipia ⌊ qm̄ pp illa. ⌋ i.pp ꝓncipia ⌊ z posterio
ra ⌋ ſupple sunt scita. ¶ Dubitaret forte aliqs utz vī
tatē hēat.pp qđ vnūqđq3 tale z illud magis. Et videť
q3 nō.q2 ſi ℔ ēt ulis.ꝑō pp qđ vnūqđq3 tale z illud
magis.cū sit aligd albū pp albedinē:ḡ albedo eſſet ma
gis alba.z cū sit aligd calidū pp calorē ēt calor magis
calidus.℔ aūt negam⁹.nā lz poſſim⁹ hēre bonū intel
lectū q3 albedo sit alba z q3 calor sit calidus . q2 Aug⁹
vult in.7.de tri.q3 nō abuſiue dr cādor cāditiſſim⁹ ſe
quēdo viā phi qui vult ꝑdicationē denoiatiuā hēre re
pugnātiā ad ꝑdicationē eēntialē:ita q3 ſi ꝑdicet aligd
de aliquo eēntialr nō ꝑdicabiť de illo denoiatiue.naz
circa ꝓncipiū ſcdi topicoꝝ vult phs nō bñ dictū ēt al
bedinē colorari uel ambulationē moueri.Si ergo al
bedo nō est colorata ſeqt q3 nō sit alba:q2 qđ nō est co
loratū nō est albū.z idē phs ibidē ait.q3 nullū genus
ꝑdicať denoiatiue de ſpē:cuiꝰ rō ibidē inuit q3 cum ge
nus ꝑdicet vniuoce z eēntialr de ſpē nō ꝑdicať de illa
denoiatiue illud genꝰ.Si ḡ albedo de ſeipſa ꝑdicať eſ
ſentialr:q2 nulla est eēntialior ꝑdicatio q̄z qm̄ idem de
ſeipſo ꝑdicať.ſi ḡ qđlibet de ſeipſo ꝑdicať eēntialr ſeq
tur q3 nihil de ſeipſo ꝑdicať denoiatiue.lz ḡ aligd sit al
bū pp albedinē ſequēdo viā phi:nō videť q3 poſſim⁹ i
ferre q3 albedo est magis alba. ¶ Dām q3 ꝑm quoſdaz
hec ꝓpō vītatē hēt in cāis efficiētib⁹ nō in cāis forma
lib⁹.ſed ℔ nō videť uerū:q2 aliqs est calidus pp motū:
nō tñ motꝰ est magis calidus. ¶ Propter ℔ dixerunt
alij q3 hec ꝓpō vītatē hēt in cāis vniuocis nō equocis
ſed nec ℔ vī uerū:q2 ignis genitꝰ est calidus pp ignē ge
nerātē:nec tñ in igne genito eē op3 minorē calorē q̄z i
igne gñante.pōt eni eē eque calidus ignis genitꝰ ſicut
ignis gñans.z tñ ignis gñans reſpectu ignis geniti ē
cā vniuoca nō equoca:cū ꝙueniant in noīe z diffōne.
¶ Propter ℔ dixerūt alij ℔ vītatē hēre tā in cāis vni
uocis q̄z equocis.nā cū cā sit potioꝝ effectu ſi sit cā vni
uoca illud nomē magis ꝑdicať de cā q̄z de effectu.ut ſi
aliqs est calidus pp ignē ſeqť.q3 ignis sit magis calus.
Si aūt sit cā equoca tūc lz nō ꝙueniat ei illō:ꝙuenit ei
tñ aligd excellēti⁹ illo:ut ſi aligd est calidū pp ſolē lz in
ſole nō sit calor formalr:est tñ in eo lux uel aliq̄ alia q̄li
tas excellētior calore p quā hēt calorē iducē. Sed niſi
ampli⁹ dicať aligd nec ℔ vītatē hēt.nā cum ignis hēat
aliū ignē gñare z ſi cā vniuoca eiꝰ:nō tamē dicebať q3
ignis gñans sit calidior igne gñato.nec aliqs hō q sit
pr est rōnabilior filio ſuo lz filiꝰ p patrē rōnabilē adipi
ſcať nāz:q2 ſic ſi ēt motꝰ est cā equoca calidi:lz aligd sit
calidū pp motū nō tñ motꝰ est magis calidus.nec op3
q3 vniuoca sit aliq̄ q̄litas excellentior calore. ¶ Pro
pter ℔ dām q3 cū pp denotet aliquē ordinē eēntialē z i
portet quādā ꝓncipalitatē cuz dr pp qđ vnūqđq3 z il
lud magis.vītatē hēt in illis que hñt ordinē eēntialez
z que nō sūt cā p accīs z iſtrālis ſed magis sunt cā p ſe
z ꝓncipalis:ita q3 pp qđ vnūqđq3 z illud magis.qa ſi
aligd est cā ꝓncipalis z p ſe.uel hēt illō magis ut i cāis
vniuocis.ul hēt aligd excellēti⁹ ut in cāis alijs. Luz ḡ
dr q3 ſi aligd est albū pp albedinē ḡ albedo est magis al
ba.p3 q3 nō op3 ſemp eē eūdē modū ꝑdicādi:ut nō ua
let ſi aligd est calidū pp ſolē ḡ sol est magis calidus:ſz
debem⁹ arguē ſi aligd est calidū pp ſolē.ḡ uel sol ē ma
gis calidus.ul est in sole aligd excellēti⁹ calore.ſic z in
ꝓposito ſi aligd est albū pp albedinē:ḡ ul ē albedo ma
gis alba uel est i albedie aligd excellēti⁹ albo.℔ p3 uez
eē:q2 excellētior est ꝑdicatio eēntialis ꝑdicatiōe deno
minatiua.cū ḡ albedo sit albedo z ꝑdicet de ſeipſa eēn
tialr:excellēti⁹ est ℔ q̄z ſi albedo eēt albi:z ꝑdicaret de
ſe denoiatiue.Semp eni q̄liſcūq3 cā sit:cū tñ sit cā ꝓn
cipalis z sit ibi ordo eēntialis iueniem⁹ q3 uel est cau
ſa magis talis:ul est excellētior tali. ¶ Ad vo ulteri⁹
arguebať q3 aligd est calidū pp motū:ḡ motꝰ est magis
calidus. ¶ Dām q3 motꝰ ſi est cā caloris magis est cā
iſtrālis q̄z ꝓncipalis.nā agēs aliqđ mediāte trāſmuta
tōe z motu pōt formā itroducē.motꝰ ḡ z trāſmutatio
ſūt q̄ſi iſtra alicui⁹ agētis ad itroductionē forme.motꝰ
ḡ i itroductiōe forme ul est cā p accīs.ut cū motꝰ nō p
ſe ordinať ad formā:ul est cā organica z iſtrālis:i qb⁹
nō op3 vītatē hēre ꝓpōne ptactā. Ad vo 3° obȝciebat
q2 ignis gñat ignē z ignis gñatꝰ est calidus pp ignem
gñantē.p3 q3 iter ea que ſūt eiuſdē ſpēi nō pōt eē ordo
eēntialis.hec ḡ ꝓpō nō hēt vītatē iter ignē z ignē:ſed
iter ignē z ignita. Jgnita eni ſūt calida pp ignē:q2 itm̄
ſūt calida inq̄ztū ptcipāt nām ignis.ignis ḡ est magis
calidus q̄z ignita. Jn cāis ḡ ꝓncipalibꝰ z p ſe hñtibꝰ or
dinē eēntialē hēt vītatē ꝓpō tacta.z q2 ꝓncipia ſūt cā
ꝓncipalis z p ſe q̄re ꝛcl'o cognoſcať.z notitia ꝙnuz eſ
ſentialr dependet a notitia ꝓnciꝓz:iō in ꝓposito ua
let ꝓpō aſſūpta q3 ſi ꝙnes ſūt note pp ꝓncipia q3 ꝓnci
pia sunt magis nota. Ēt aūt ulteriꝰ dubitanduz q3
ꝑbus ait in littera q3 oportet ꝑcognoscere ꝓncipia eē
magis nota aut oia aut quedam.ſed de hoc in ꝑsequē
do queret. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Nō pōt aūt credĕ magis q̄z scit:q̄ nō ꝛti
gūt:neq3 sciēs neq3 meliꝰ diſpositꝰ q̄z sciēs
Accit aūt ℔ niſi aliqs credētū p demōſtra
tionē ꝑcognouerit. Magis credĕ neĉe est
ꝓncipijs aut oibꝰ aut qbuſdā q̄z ꝛclusioni.**

¶ Monit scdam rōnē q3 ꝓncipia sūt magis nota q̄z ꝛclu
ſio. Est aūt hec rō ducēs ad ipoⁱᶜ.formeť ăt sic.ſi ꝓnci
pia nō eēnt magis nota q̄z ꝛcl'o.ſeqret q3 qs magis uel
equalr cogſceret ꝛcl'ones q̄s nō nouit q̄z ꝓncipia que
nouit:ſz ℔ est ipoⁱᶜ.q2 ipoⁱᶜ ē q3 aliqs ul ſciēs ul meli⁹
diſpositꝰ q̄z sciēs cogſcat magis ꝙnes q̄s non nouit q̄z
ꝓncipia que nouit.ḡ impoſſibile est q3 ꝓncipia nō sint
magis nota q̄z ꝙnes.℔ est ḡ qđ ait q3 ⌊ nec sciens nec
meliꝰ diſpositꝰ q̄z sciēs ⌋ ſi ꝛtingit aliquē eē talem q3 sit

UVA. BHSC. IyR_086_4

meli⁹ disposit⁹ q̄z sciēs ⌊ nō pōt aūt magis credere que nō ꝓtigūt ⌋ su. sciri ab ipo. ul' ut hēt alia lra que nō existūt su. scita ab ipso. ꝛ his su. que scit. q. d. q nec sciēs nec meli⁹ disposit⁹ q̄z sciēs nō pōt magis credē nec pōt magis cognoscē ea que nō scit. ꝛ que nō ꝓtigūt ipz scire q̄z ea que scit. Et ꝺdit ⌊ accidet aūt ħ. ⌋ i. ꝓtiget illō ipole q aliqs nō credet magis his que nouit q̄z his q̄ nō nouit ⌊ nisi aliqs credētiū. ⌋ i. de nūo credētiuz aliquā ☞nē ⌊ pp demſtionē ꝓcognouerit. ⌋ i. magis cog uerit su. ipsa ꝑncipia. Et q ꝛ est sic. ne accidat nobis talē icōueniēs opz ꝓcedē q ⌊ neče est magis credē ꝑncipiis aut oib⁹ aut gbusdā q̄z ☞ni. ⌋ ¶ Notādū aūt qđ ait q aliqs de nūo credētiū uel aliqs credēs ☞ni pp demō ſtrationē opz ꝓcognoscē. i. magis cogſcē su. ꝑncipia. q ꝛ si aliqs crederet ☞ni: nō pp demſtionē sed q ꝑ sensum vidisset sic eē nō oporteret q magis sciret ꝑncipia q̄z ☞nes. Sed q nō credit ꝛ nescit ☞nē nisi ꝑ demſtionē ꝛ ꝑncipia: oz q magis credat ꝛ magis sciat ꝑncipia q̄z ☞nē. ¶ Notādū ēt q si nescio ☞nem nisi ꝑ ꝑncipia: ꝑncipia cognosco ꝑ se. ꝙcło aūt ꝑz se ꝙsiderata nō est mihi nota nisi ut refert in ꝑncipia. q̄re ꝑm hāc ypothesim ꝙcło ꝑm se sit mihi ignota. ꝑncipia aūt sint mihi nota. si nō magis crederē ꝑncipiis q̄z ☞ni nō magis crederē his que nouī q̄z his que nō nouit: qđ est ipole: q nec sciēs neq meli⁹ disposit⁹ si aliqs sit talis nō pōt magis credē his que nō ꝓtigūt ab ipso sciri q̄z his que scit. ¶ Notādū ēt q ꝑncipia ꝓcognoscunt ☞ni. ꝑnt ḡ eē ꝑncipia nota ꝛ ꝙcło ignota. si ḡ non magis credere mus ꝑncipiis q̄z ☞ni possem⁹ nō magis credē his que scim⁹ q̄z his que nescim⁹ qđ ē ipole. ¶ Notādū ēt q hec oia possum⁹ clari⁹ ostēdē. nā cū dr in lra q nō pōt qs magis credē que nō ꝓtigūt sciri ab ipso q̄z que scit i. q̄z ea que scit. pp qđ dictū hic vult q si hō nō magis crederet ꝑncipiis q̄z ☞ni scite ꝑ ꝑncipia accideret ħ incōueniēs q qs crederet magis his que nō ꝓtigūt sciri ab ipso q̄z eis que scit. Totū ḡ ħ dictū pōt referri ad ipsas ☞nes ut sit sensus: q si nō crederem⁹ ꝑncipiis magis q̄z ☞ni scite ꝑ ꝑncipia seq̄ret q eque uel ēt magis crederem⁹ his que nō scim⁹. i. ☞ni ut nō est scita q̄z his que scim⁹. i. q̄z ☞ni ut est scita. nō eni eē posset q eque uel magis credim⁹ ☞ni q̄z ꝑncipiis nisi ꝙcło posset eē ꝑ se nota sine ꝑncipiis. sed qđ est ꝑ se tale est magis tale q̄z qđ est ꝑ aliud. hac ypothesi stāte ꝙcło ut est ꝑ se nota ꝑz quē modū est ignota eēt magis nota q̄z ut est nota ꝑ ꝑncipia: ꝑm quē modū hēt cognosci. Alio mō pōt exponi text⁹ ut nō totū ħ dictū referat ad ☞nē: sed vna ꝑs referat ad ꝑncipia. ꝛ alia ad ☞nes. ut sit sensus q si nō magis crederem⁹ ꝑncipiis q̄z ꝙcłonib⁹ seq̄ret hoc icon ueniēs q eque uel magis crederem⁹ ꝙcłoni quā nō nouim⁹ q̄z ꝑncipiis que nouim⁹. nā si nō crederem⁹ magis ꝑncipiis q̄z ꝙcłonib⁹ eēt ꝙcło per se cognoscibilis ꝛ eēt cogſcibilis per ꝑncipia. nā q ꝙcło semp per se ꝛ ꝓprie est cogſcibilis per ꝑncipia: sed q ponitur q nō possum⁹ magis credere ꝑncipiis q̄z ꝙcłoni: ex hoc segt q ꝙcło hēat aliquā cognitionē quā nō hēt a ꝑncipiis erit ḡ ꝙcło nota ꝑ se ꝛ p aliud: ꝛ ut est nota ꝑ se hēt notitiā eēntialē cū ꝑncipiis: ꝛ q eē notū per aliō est aliq mō eē notū. ꝙcło que ponit ꝑ se nota' ꝛ per aliō erit magis nota q̄z ea que ꝑz rectū ordinē cognoscēdi sūt solū ꝑ se nota. Luz ḡ ꝙcło uere loquēdo ꝑ se sit ignota si nō crederem⁹ magis ꝑncipiis q̄z ☞ni. ꝙcło ut est ꝑ se nota ꝑm quē modū est nobis ignota eēt nob credibilis magis q̄z ipsa ꝑncipia que sunt nobis nota. Tota ḡ rō q̄re seq̄t si nō credim⁹ magis ꝑncipiis q̄z ☞ni: q credim⁹ magis uel eque ☞ni quā nō nouim⁹ q̄z ꝑncipiis q̄ nouim⁹. sumit q ꝛ ex ħ sequit q ꝙcło sit ꝑ se nota ꝑm quez modū est ignota. ¶ Notādū ēt q ſcē ꝑma rō fūdabat ex eo q ꝑ ꝑncipia scim⁹ ☞nē sic hec rō suscipit fulcimētū ex eo q tpe uel nā ꝑus scim⁹ ꝑncipia ꝛ ꝑsciēdo notiā uenim⁹ in cognitionē ☞nis. uel possum⁹ dicē q q̄si idē fulcimētū suscipit hec ꝛ illa. utraq; eni ostēdit ꝑncipia magis eē nota q̄z ꝙcło eo q ꝑ ipsa ☞nē cognoscimus. differt aūt hec rō ab illa q hec est ad ipole: illa ē ostēsiua. ¶ Dubitaret forte aliqs: q ꝑbus in p̄cedēti rōne ait q opz p̄cognoscē ꝛ magis nota eē oia ꝑncipia aut q̄dā. ꝛ ēt in hac rōne repetit idē. d. q oib⁹ ꝑncipiis aut qbusdā neče est magis credē q̄z ☞ni. ¶ Dom q in cognitione ☞nū q̄z tū ad ꝑns spectat est attēdē q̄drupli cē diūsitatē. Est eni ibi diūsitas ꝑncipioz. ꝛ hec est duplex. q. q̄dā sūt ꝑncipia extrinseca ut dignitates. q̄dā intrinseca ut ꝑmisse. Rursus ꝑmisse sunt due maioz ꝛ minoz. ex pte igit ꝑncipioz sūt due diūsitates. Tertia diuersitas est ex pte modi cognoscēdi. q. cōcło aliq̄ pōt cognosci uel p sensuz. ut q. vides lunā eclipsari. uel p rōnē q. scis q ibi interponit terra. Quarta diūsitas est ex pte sciarū q. aliq̄ ꝙcło ꝓbat p aliquā sciam subalternātē. aliq̄ vo p subalternatā. Qđ ḡ ꝑbs ait q opz p̄cognoscē oia ꝑncipia aut q̄dā. uel pōt referri ad diūsitatē ꝑncipioz uel ad diūsitatē ꝑmissarū: uel ad diūsitatez modoz cognoscēdi: uel ad diūsitatē sciarū. Si referat ad diūsitatē ꝑncipioz: tūc erit sensus q ad ꝓbationē alicui⁹ ☞nis ꝙcurrit ꝑncipiū p se notū ut dignitates. ꝛ ꝑncipiū nō p se notū ut mediū demſtionis qđ ingredit demſtionē ꝑm subam. videm⁹ eni q ad ꝓbationē huius ☞nis. triāgulus hēt tres. ꝙcurrit hoc ꝑncipiū que vni ꝛ eidē sunt eq̄lia. ꝛ ꝙcurrit hoc mediū: q. hēt angulū extrisecū equalētē duob⁹ extrisecis. ꝑmū ꝑncipiuz est p se notū. aliud vo videt eē eque ignotū sicē ꝙcło. nā ignoras geometriā eq̄ dubitabit de angulo extrisecō sicē de hēre tres: ꝛ eque dubitabit utrū triāgulus hēat h⁹ angulū. sikr utruz hēat tres. opz ḡ p̄cognoscē oia ꝑncipia aut q̄dā añ ☞nē. q. si nō p̄cognoscim⁹ oia ut si nō p̄cognoscim⁹ ꝑncipia, ꝓpria igredientia demſtionē ꝑm subam: p̄cognoscim⁹ tñ q̄dā ꝑncipia ut dignitates que igrediunt ꝑm vtutē. Sc̄do ħ pōt exponi referēdo ħ ad diūsitatē ꝑmissarū. dicebat eni supꝑ q maioz p̄cognoscit tpe ☞ne. sed quātū ad minorē sil' iducēs cognouit tpe. ḡ ꝛ si nō p̄cognoscunt oēs ꝑmisse. q. nō opz q p̄cognoscat minoz: p̄cognoscunt tñ q̄daz: q. p̄cognoscit maioz. In sillis aūt demſtiuis p̄cognoscunt maiores tpe nō minores. Tertio mō pōt exponi lra referēdo ħ ad diūsitatē modoz cognoscēdi. nam ut dicebat aliq̄n ꝙcło aliq̄ cognoscit p sensuz: ut q. sic vides esse. aliq̄n cognoscit p rōnē ꝛ per ꝓpa ꝑncipia. Lū ḡ cognoscit per sensuz nō opz ꝑncipia eē p̄cognita: ut si vides solē eclipsari. ꝛ ex ħ scis eē eclipsim solis nō opz te prie cognoscē iterpositionē lune: sed si p rōnes ꝛ p ꝓpa ꝑncipia hēs notitiā de eclipsi solis opz te illa ꝑncipia p̄cognoscē per que solis eclipsis cognoscit. ꝑncipia ergo opz p̄cognoscē. ꝛ si nō oia. i. si nō q̄z tū ad oēm modū cognitionis. tñ opz te p̄cognoscē q̄dā. i. quātuz ad quēdā modū. nā si nō opz te p̄cognoscē ꝑncipia, put nosti ☞nē mō sensitiuo ut per viā sensus: opz tñ te p̄cognoscē ea, put nosti ☞nē mō rōcinatiuo ꝛ p ꝓpa ꝑncipia. Quarto mō pōt exponi lra qđ dr referēdo ad diūsitatēs scias. nā ħ scia subalternās ꝛ supioz resoluat usq; in ꝑncipia per se nota. scia tñ subalternata ꝛ iterioz nō semp resolvit usq; in ꝑncipia p se nota: sed aliq̄n resolvit usq; in ꝑncipia que in supiori scia sunt, ꝓbata. ꝙcło vult usq; in ꝑncipia que in supiori scia sunt, ꝓbata. ꝙcło nes ḡ pspectiue, ꝓbant per aliq̄ ꝑncipia nota in pspectiua ꝛ p aliq̄ ꝑncipia nota in supiori scia: ut in geometria. ¶ Ad sciēdū ḡ aliquā ☞nē pspectiuā. ꝛ si non opz scire oia ꝑncipia. q. aliq̄ ꝑncipia pſupponit pspectiui qui ꝑm q h⁹ nescit illa. opz tñ scire qđā q. opz scire ꝑncipia illa que in pspectiua scia sūt ꝓbata. ¶ Ex oibus ḡ his pōt vna talis vītas declarari. q si ꝙcło nō sit scita via sensus: sed sit scita p ꝓpria ꝑncipia: ꝛ p demō ſtrationē opz pscire uel oia ꝑncipia per que ꝓbat illa

UVA. BHSC. IyR_086_4

ɔclo quātū ad sciam ſbalternātē:uel saltē opz pscire q̄
dā q̄tū ad sciam subalternatā.uel alr opz pscire si nō
oia saltē oz pscire q̄dā: qz oz pscire dignitates.ul adhe
alr.opz pscire ēt tpe.ꝛ si nō oia p̄n⁹:qz nō opz sic pscī
re minorē.tū opz pscire quedaz qz opz pscire dignita
tes ꝛ maiorē.nō est eni itelligibile aliquē p demſratio
nē ꝛ p.ppria principia cognoscē ꝺnē aliquā ꝛ nō magis
assentire principijs illis.Jō cū vult phs ostēdē principia
eē magis nota.semp logtur de notitia ꝺnis:ut habeā
p demſrationē ꝛ p.ppria principia.nō aūt ut habeā via sē
sus ꝛ p exptētiā. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs.utrū
aligs posset eē magis disposit⁹ q̄z scīēs:ut phus in lra
vi inuē. ¶ Dōm q̄ p̄m quosdā lz sit bñ dictū:tū ℔ dicē
pp hītū principioꝝ:qz hīs hītū principioꝝ est melius di
spositⁿ q̄z scīēs.i.q̄z hīs hītū ꝺnū.Sed hoc nō suffice-
re videt.nā cū hit⁹ principioꝝ icludit habitū ꝺnū eo q̄
p principia cognoscit cōclo.nō vi eē distinctio faciēda
iter ea que se iferūt iuicē ꝛ icludūt.Propter qđ scien-
dū q̄ ℔ pōt triplr vificari.p̄o ut referat ad diūsitatem
modoꝝ significādi.2o ut referat ad diūsitatē sciaruꝫ.3o
ut referat ad diūsitatē cōplexionū.Pōt eni ꝙtingē q̄
aligs via sensus cognoscat ꝺnē aliquā ut eclipsim lu
ne qz vidit lunā eclipsari.Rursus pōt ꝙtingē q̄ aligs
cognoscat p̄ncipia aliq̄:ꝛ tū ignoret ꝺnē que pōt ex il
lis p̄ncipijs elici ut aligs posset scire motⁿ orbiū cele-
stiū ꝛ scire quō sol ꝛ luna p̄ñt hēre oppōnem in situ ita
q̄ vnū sit in capite draconis ꝛ aliud in cauda.ꝛ scire q̄
in tali oppōne iterponit terra iter utrūq;:ꝛ tū non p-
tractet quō ex tali iterpositione causat eclipsis.possu-
mⁿ eni scire pp qđ ꝛ ignorare qz ut dī in caⁿ de subal-
ternatione sciarū.Sciēs ḡ p̄ncipia p que hēt fieri eccli-
psis est melⁱ disposit⁹ q̄z q̄ scit nō p̄ p.ppria p̄ncipia:sed
via sensus cognoscat ipsam eclipsim.Sc̄do mō ℔ pōt
exponi quātū ad diuersitatē sciarū:ut pz in scia subal-
ternāte ꝛ subalternata sicut medicina subalternat sci
entie nāli.videmⁿ eni multos sciētes artē medicine co
gnoscētes urinā ꝛ faciētes bonas curas ignorātes tū
phiam nālē.Et videmⁿ multos nāles phos ignorare
medicinā.Cū ḡ in scia subalternāte tradant principia
scie subalternate.scīēs sciam subalternātē hīs notitiā
p̄ncipioꝝ est melⁱ disposit⁹ q̄z scīēs sciam subalterna-
tā hīs notitiā ꝺnū. ¶ Nālis eni phus ignorās medi
cinā est melⁱ disposit⁹ q̄z medicⁿ ignorās nālē phiam.
argumētū aūt factū in ꝓriū supponebat falsum.vz q̄
nō possit sciri ɔclo p̄ncipijs ignotis.pz enim q̄ p sciaz
subalternatā ꝛ p viā sensus p̄ñt sciri alique ꝺnes q̄ruꝫ
p̄ncipia ignorant:lz illud scire nō fit scire potissimum
sed fit scire qđāmō ꝛ p̄m qđ.ad scire eni potissimuz sp
regrit cognitio p̄ncipioꝝ ꝛ cārū.Simplr ḡ loquendo
ꝺnes ꝛ de se dicunt ignote ꝛ nō cognoscunt nisi p p̄n-
cipia ut supⁿ dicebat.Tertio mō exponi pōt referēdo
℔ ad diūsitatē cōplexionū.nā ille q̄ ē aptⁿ mēte ꝛ mol-
lis carne:dato q̄ nō sit exercitatⁿ in scia est melius di-
spositⁿ ad sciēdū pp bonitatē cōplexionis q̄z durⁿ car
ne.ꝛ si p lōga tpa studio ilsudauerit.q̄liter cūq; tū ꝙtin-
gat siue fit scīēs siue fit melⁱ disposit⁹ p̄m modos p̄teta
tos nō pōt magis credē his que nō nouit q̄z his que
nouit.Et qz si nō magis credimus p̄ncipijs q̄z cōclo.
deremus his que nō nouimus q̄z his que nouimⁿ.cuz
℔ 2m fit ipossibile est ēt ipossibile ꝛ p̄mū.ut q̄ nobis
nō sint p̄ncipia magis nota. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Magis aūt debēt hēre sciaz per demō
ſrationē.Nō solū oz p̄ncipia magis cog
scē.ꝛ magis ipsis credere q̄z ei qđ demō-
ſrat.ſz nec̄z aliō ipso credibilius eē:nec̄z
notiⁿ oppositis p̄ncipijs ex q̄bus erit sillo
gismⁿ ꝺrie deceptionis siqđē opz ꝛ scīētē
nō incredibilem esse simpliciter.

¶ Adducit tertiā rōnē sūptā ex eo q̄ p̄ncipijs debemus
firmiter adherē.Formeā aūt sic rō.qcūq; simplr credit
p̄ncipijs ꝛ firmiter adheret eis nō solū sunt ei p̄ncipia
magis nota in vītate:sed ēt opposita p̄ncipioꝝ sunt ei
magis nota in falsitate:sed qlibet oz p̄ncipijs firmiter
adherē:ḡ ꝛc.℔ est ḡ qđ ait.|magis aūt.| i.amplⁱ q̄z
dictū sit dicē possumⁿ q̄|debētē hēre sciam p demſrari
onē nō solū opz p̄us p̄ncipia magis cogscē ꝛ ipsis ma-
gis credē|su.in vītate|q̄z ei qđ demſrat.|i.ꝺnī|sed
nec̄z ipso.|i.ab ipso|aligd pōt eē credibili⁹ nec notiⁿ
oppositis p̄ncipijs|su.in falsitate|ex qb⁹|oppositis
p̄ncipijs|erit sillis ꝓrie deceptionis.|i.ignorātie.To
tū ℔ qđ dictū est:est ɔclo ꝑbāda.vz q̄ opz p̄ncipia esse
magis nota in vītate ꝛ opposita magis nota in falsita
te.Et ſbdit|siqđē opz sciētē|simplr|nō icredibilem
eē|su.p̄ncipijs.hec est rō p quā ꝑbat.nā qz non debe
mus eē icredibiles p̄ncipijs sed debemⁿ firmiter adhe-
rere illis.iō p̄ncipia debēt nobis eē magis nota in vī-
tate ꝛ opposita in falsitate:qz firmiter adherēs ꝛ non
dubitās de vītate alicuⁱ p̄ncipij nō dubitat de falsita-
te oppositi. ¶ Notādū aūt q̄ cū tres assignauerit rō-
nes q̄ magis debēt eē nota p̄ncipia q̄z ɔclo. in qlibet
rōne mētionē fecit de ꝺne nota per demſrationē ꝛ per
sua p̄ncipia.qz ut sepe sepⁱ dictū est:si per viā sēsus ul
aliter q̄z per demſrationē uel per sua p̄ncipia esset nota
aliq̄ ɔclo in tali notitia nō opz eē magis nota p̄ncipia
per illā ꝺnē. ¶ Notādū ēt q̄ differt sillus falsigraphus
a sillo ignorātie uel a sillo ꝓrie deceptionis.qz sillus ig
rātie accipit opposita p̄ncipioruꝫ:ut si dicat geometer
q̄ linee ducte de pūcto ad pūctū sūt eq̄les.dicet sillus
ꝓrie deceptiōis q̄ hⁿ linee nō sunt eq̄les.falsigraphus
tū accipit eadē p̄ncipia:sed male itelligit illa:ut si acci
piat geometer q̄ linee ducte de pūcto ad pūctū sūt eq̄
les:hoc idē p̄ncipiū accipit falsigraphⁿ ad ꝑbāduꝫ cir
culi q̄draturam.sed geometer habet de hoc principio
bonuꝫ intellectū:qz intelligit de lineis rectis.falsigra
phus autem habet intellectuꝫ puersum qz intelligit de
chorda ꝛ arcu ꝛc̄.

¶ Quibusdā qdē igit ꝓpter id qđ oz p̄ma
scire nō videt scia eē simplr.Quibusdam
āt eē qdē:oiuꝫ tū demōstrationē eē.quaꝝ
neutrū nec̄z uerū nec̄z necessariū est.

¶ Post q̄z oñdit phs q̄ demſratio est ex p̄mis ueris.ꝛ de
clarauit q̄ scire est p demſrationē.In pte ista ut dicēba
tur remouet q̄stā errores q̄ posset hīe originē ex p̄dcis
Sūt aūt hⁿ errores duo.P̄rimⁿ est q̄ nihil ꝙtigit scire
nā si nō est scire nisi p p̄ria:ꝛ p̄ria nō ꝙtigit scire:qz uel
nō est deuenire ad ipsa ul nō hīt cās p q̄s sciant.vi oī
no ɔcludi q̄ nihil ꝙtigit scire.Sc̄dus error est.q̄ oium
sit scia p demſrationē.hi eni sic errātes uolētes saluare
q̄ ꝙtigat eē sciaz:ꝛ q̄ ꝙtigat scire:nō credētes q̄ pos-
sit eē scia nisi p demſrationē:ɔcesserūt q̄ oia p̄ñt sciri p
demſrationē ꝛ q̄ ꝙtigat circulariter demſrare.Tria er-
go facit.qz p̄o narrat hⁿ errores.2o adducit errorꝫ rōes.3o
destruit errores ipsos.2a ibi|Supponētes eni.|3a ibi
|Nos aūt dicimⁿ|Dicē ḡ|Quibusdā igit qdē pp id
qđ opz p̄ma scire nō vi eē scia.|q.d.q̄ qdā negauerūt
eē sciaz.qz cū oporteat scire p̄ma.i.p̄ncipia ad ℔ q̄ fit
scia:ꝛ qz ut ꝑbāt ipole est scire p̄ma:iō ut dicebat i
possibile est aligd scire.Et ſbdit|gbusdā aūt.|su.vi-
debat|oiuꝫ qdē eē demſrationē.|q.d.q̄ alⁱ errorꝫ ē q̄
oia p̄ñt demſrari|quoꝝ.|s.|neutrū nec uerū est nec̄z
necessariū|neutra enim harū opinionū uera est.ꝛ nul
la earū est necessaria.i.nulla earum habet rōnes neces
sarias. ¶ Deinde cum dicit.

Eqⁿ

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Supponētes enī nō eē oīo scire. hī in ifi nitū uolūt reduci tāq̄ sint utiq̄ sciētes po steriora pp p̄ma: q̄rū nō esse p̄ma recte di cētes. Impossibile enī est ifinita transire.

¶ Adducit hoc erroꝝ rōnes ꝛ fulcimēta. Circa q̄ duo fac. q̄ p° ostēdit quō fulciebāt errorē suū dicētes q nō ꝛtigit scire. 2° declarat quō defēdebāt errorē suū dicē tes q poterāt oīa demōstrari ibi⌊ Quidā enī q ipsuz sci re. ⌋ Circa p^m duo fac. q̄ p° oñdit quō aliq̄ pbāt nō eē sciam si i cāis sit abire in ifinitū. 2° declarat quō nega bāt eē sciaz si sit deuenire ad aliq̄ p̄ma ibi⌊ Et si stēt. ⌋ In p^a pte itēdit talē rōnē. ubicūq̄z est abire in ifinitum nō est deuenire ad aliq̄ p̄ma ꝛ p ꝓns nec p p̄ma ꝛtingit scire posteriora: imo ꝟ posito nihil ꝛtigit scire. igit si i cāis est abire in ifinitū nō est deuenire ad aliq̄ p̄ma nec p p̄ma ꝛtigit scire posteriora. ꝛ p ꝓns nihil aliud ꝛtin gīt scire. ꝟ est ḡ q̄d ait⌊ Supponētes enī nō eē oīo sci re. hī ad ifinitū uolūt reduci. ⌋ i. uolūt q effect^a reduca tur in ifinitas cās⌊ tanq̄z nō sint utiq̄ sciētes posterio ra p p̄ma. ⌋ q̄r si est ꝓcedē in ifinitū i cāis nō eēt ibi da re aliq̄ p̄ma p que possint sciri posteriora. ió subdit⌊ q̄ rū ⌋ sup. reducto ꝝ in ifinitū: ul' quo ꝝ ifinito ꝝ⌊ nō eē p ma recte sūt dicētes. ipossibile est enī ifinita ptrāsire. ⌋ ¶ Sōndū aūt q cū ultra p̄ma nō sit ꝓcessus: sz ibi sit stat^a ꝛ ibi sit finis. si in ifinitis eēt deuenire usq̄ ad p̄ma. ifinita hērēt finē ꝛ ꝛtigeret ifinita ptrāsire. Recte ḡ dicūt dicētes ifinito ꝝ nō eē p̄ma. q̄ poſe est ifinita p trāsire ꝛ in ifinitis ipoſe est usq̄ ad p^a deuenire. ¶ No tādū est ēt q si nō ē scire nisi p p̄ma cū i ifinitis nō sint aliq̄ p̄ma posito ꝓcessu i ifinitū tollit oē scire. ¶ Du bitaret forte aliqs utrū hec ꝓpō sit uera. q si i cāis eēt ꝓcessus in ifinitū q tolleret oē scire. Et vī q nō. q̄ sic res se hēt ad eē sic se hēt ad cognosci ut pz ex. 2. me^ce. sz sequēdo opionē phi pōt aliq̄d eē ex ifinitis cāis. ḡ sic pōt ꝛ cogīsci. nā si ꝟ opionē phi mūdus ē etern^a: hūc si liū ꝓcesserūt ifiniti pīes: sed cū gcgd ē cā cāe sit cā cāti nō solū pī ē cā filij: sed au^a q ē cā pīis: ꝛ pau^a q ē cā aui ꝛ sic i ifinitū. Erit ḡ iste filī^s ex ifinitis p̄ib^s. ꝛ per ꝓns pōt aliq̄ res eē ex ifinitis cāis. ꝛ pari rōne poterit cog sci. ¶ Dicēdū q p̄m ꝛ^tores in. 8. phīficoꝝ. in cāis per se nō pōt eē ꝓcessus in ifinitū: sed in cāis per accidēs. Accidit enī isti martello q ꝓcesserūt ipm infiniti mar telli. ꝛ accidit isti filio q sit ex ifinitis p̄ib^s. ars enīz fa brilis ꝛ q̄libet ars hēt finita organa. pōt tñ hēre ifiniti a p accñs. sic sol ꝛ hō ꝛ alie cāe p se que ꝛcurrūt ad ge nerationē hois sūt finite. Sequēdo tñ viā phi q mun dus sit etern^a succesſiue fuerūt hoīes ifiniti. sed ꝟ est p accñs. q̄ si vn^s hō posset durare in toto tpe nō oporte ret ꝓcessisse ifinitos hoīes. nec eēt hic fili^s ex ifinitis pa trib^s. Lū ḡ scia nō sit p cās per accñs: sed p cās per se: si ipoſe est cās p se multiplicari in ifinitū ipoſe est aliqd sciri ex ifinitis cāis. Utrum aūt via Aꝛ. de eternitate mūdi sit uera oñdim^s diffuse in. 8. phīficoꝝ. dato tñ q uera eēt ifinitas cārū: repugnaret scie: q̄ etiā p̄m illam nō pñt eē ifinite cāe alicui per se sed per accñs de gbus nō cōsiderat scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si vō stēt ꝛ sint p̄ncipia. hec ignota esse cū demōstratio ipoꝝ nō sit q̄ vō dicūt eē scire solū. Si enim nō est p̄ma scire neq̄z que sunt ex eis est scire simplr neq̄z ꝓpr̄ie sed ex cōditione si illa sint.

¶ Adducit rōnē negātiū sciaz si sit stat^a in cāis. Formeť aūt sic rō. Ignotis p̄mis nihil scīt. Sz dato q sit stat^a i cāis. ꝛ q opz deuenire ad aliq̄ p̄ma. opz illa p̄ma igno rare cū nō habeāt cās p q̄s sciāt. illis ḡ ignoratis nihil scīt. ꝟ est ḡ q̄d ait. ꝛtinueť āt lr̄a sic. dictū ē q si in cāis sit ꝓcessus in ifinitū q nō ꝛtigit scire⌊ ꝛ si stēt. ⌋ i. si sit stat^a i cāis⌊ ꝛ si sint p̄ncipia. ⌋ i. ꝛ si sit deuenire ad aliq̄ p̄ncipia⌊ hec ignota eē⌋ sup. opz⌊ cū nō sit demōstratio ipsoꝝ. ⌋ i. cū p̄ma nō hēant cās p q̄s sciant ꝛ demōrent ⌊ q̄d⌋ sup. scire p cās ꝛ p demōrationē⌊ solū dicūt esse uere scire. Si vō nō est. ⌋ i. si nō ꝛtigit p̄ma scire. ⌊ neq̄z que sūt ex ipsis nō est. ⌋ i. nō ꝛtigit⌊ scire simplr nec ꝓpr̄ie. ⌋ Ignoratis enīz p̄mis nō ꝛtigit scire alia simplr ⌊ sed⌋ si sciunt ꝟ est⌊ ex cōditiōe. ⌋ i. ex suppōne⌊ si sint illa. ⌋ i. si sint p̄ma. ¶ Dubitaret forte aliqs dato q ignorent p̄ma utrū possent sciri alia. ꝛ vī q sic. nā geo meter nō resoluit usq̄z i p̄mā cām nec est aliq̄ geometri ca demōratio que resoluat usq̄z i p̄mā cām. sed pbat de mōstratiue q triāgulus hēt tres. q̄z hēt angulū extrise cū. ꝛ ostēdit p demōrationē q sup quālibet lineā pōt q libet triāgulus collocari. eo q sup q̄cūq̄z caput cuiuſ libet linee potes circulū q̄ztū vis spatiū occupādo de scribē. si ḡ scire est p demōrationē. ꝛ demōratio nō resol uit usq̄z ad p̄ncipia. ḡ pōt eē scia ī grātis p̄mis. ¶ Dōz q ut pz p hīra. aliq̄ ī grediunť demōrationē p̄m ſbam. ali qua vō ꝟ vtutē. q̄ztū ad ea que ī grediunť demōrationē ꝟ ſubam nō fit resolutio usq̄z ad oia p̄ma. q̄z iter ꝓpō nes oīno p̄mas p̄mū locū obtinēt dignitates que nō i grediunť demōrationē ꝟ ſubaz: sed q̄ztū ad ea que igre diunť demōrationē p̄m ſbam: sed q̄ztū ad ea que igredi unť demōrationē ꝟ vtutē nihil scīt demōratiue nisi fiat resolutio usq̄z ad p̄mā. ut pz in ꝓpōnib^s geometricis. nā si p̄ma ꝓpō ostēdit scdaz. scda tertiā. tertia q̄rtam ꝛ sic deiceps nescis q̄rtā nisi scias tertiā. tertiā uel scdaz scire nō potes nisi scias p̄mā. q si tu scires ꝓpōnē q̄rtā uel tertiā ꝛ ignorares aliquā ꝓcedētiū ut tāgīt in litte ra nō scires illā ꝓpōnē simplr. nō eni posses dicē sim pliciter q tertia ꝓpō eēt uera: sz posses dicē q eēt uera si ꝓcedētes sūt uere. Erit ḡ hec reductio q ꝓpōnes re ducunť in p̄mā ꝓpōnē. ꝓpō vō p̄ma reducīt in suppō nes. suppōnes aūt geometre ul' petitiōes reducunť in positiones siue in cōes ai ꝛceptiōes siue in dignitates. ¶ Nulla enī ꝛclo pfecte scīt nisi fiat reductio usq̄z in sup pōnes que ī gredi pñt demōrationē p̄m ſbam. ꝛ ipe sup pōnes nō sūt note nisi sciať quō deducunť in dignita tes que ī grediunť demōrationē ꝟ vtutē. ipse enī dignt tates nō sciunť nisi sciať quō reducunť in hāc dignita tē supmā: que est de q̄libet affirmatio. ꝟ enī p̄ncipiuz ꝛ hāc dignitatē ꝟ Lōm^rcs cetere dignitates alie robo rant. hec ēt dignitas de q̄libet affirmatio. que est p̄n^m cōplexū reducīt in p̄ncipiū icōplexū. vz in ens uel i eē. Fūdat enī hec dignitas īmediate sup ipso ente siue ipo eē. ipm aūt ens siue ipz eē reducīt i ens siue in eē p̄mū. nihil ḡ pōt sciri simplr ī grato ente p̄mo. q ḡ ī grat hūc ordinē ꝛ nescit sic scīta reducē sciat se nihil scire. bñ ḡ dictū est q Lōm^to: ait in. 7. me^ce. q nō pōt sciri hec gd ditas subē pticularis demōratiue ignorata p̄ma cā. nō ḡ scīt aliqd nisi sciať p̄ma cā. ꝛ nihil scīt p̄ma cā igno ta sz ad ꝟ scire nō opz p̄scire p̄mā cām p̄m ſbam nec gd est: sz suffic de ea scire qm̄ ē cā ꝛ q̄z est. Q̄d ḡ arguit q ī demōratiōib^s nō fit resolo usq̄z ad p̄mā cām pz q̄ sz nō fiat talis resolo q̄ztū ad ea que ī grediunť demōrationē p̄m ſbam: fit tñ q̄ztū ad ea que ī grediunť demōrationes p̄m vtutē. ¶ Ulteri^s forte dubitaret aliqs. utrū opor teat dignitates sic resoluē usq̄z ad p̄mā cām. Et videt q nō q̄z dignitates sūt ille q̄s quilibet pbat auditas. Sūt aūt dignitates q̄si loc^s ianue ī domo quez nullus ignorat. ḡ cū dignitates sint sic i apto sic se offerūt ītel lectui q q̄libet ītellecta significatiōe terminoꝝ confir mat eas ueras eē. cū nō q̄libet scit eas resoluē usq̄z i p̄mā cām: ad ꝟ q̄ dignitates sint note: ꝛ ad ꝟ q̄ assētia mus eis nō opz q̄ sciam^s eas sic resoluē. ¶ In ōriū est q̄d supiori pblemate dicebat. ¶ Dōz q q̄dāmō sic cō tingit de his dignitatib^s sicut ꝛ circa logicā videmus

UVA. BHSC. IyR_086_4

ptingẽ. ¶ nã idiote utunt arte dialetica: sed sine arte. vi dem⁹ eni idiotas ⁊ arguẽ ⁊ formare rõnes ad qlibet ppositũ: cũ tñ modũ arguẽdi ⁊ rõcinãdi doceat logica. idiotarũ g̃ est arguẽ ⁊ rõcinari: sed idiotarũ non est scire qs modus arguẽdi sit: sed dialetico⁹. ⁊ cũ sill's in uere sill'os in ꝓpones ⁊ terminos . ⁊ q̃ nesciret ꝟ facẽ nõ mererẽ dici dialetic⁹. sic ⁊ in ppositio põt idiote scire q̃ totũ est ma⁹ sua pte. ⁊ de qlibet opz affirmationẽ uel negationẽ esse uerã: sed nullus scit has dignitates mõ sciẽtifico uel ꝓ modũ artis nisi sciat eas usq; ad mi nima resoluẽ. ¶ Modus g̃ sciẽtific⁹ regrit ut sciam⁹ ꝛcl'o ꝓmissas in suppones. suppones in dignitates. dignitates oẽs in dignitatẽ coissimaz. de quolibet affirmatio uel negatio. Dignitatẽ aũt hãc debem⁹ scire reducere in ens uel eẽ. ens aũt uel eẽ in ens ꝑmũ. qui aũt hunc modũ reductionis ignorat lz possit aliq̃ scire mõ idiotarũ nihil tñ sciẽtifice nouit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quidã aũt q̃ ipsum qdẽ scire sit ⁊ cõfitẽtur. per demõstrationẽ eni eẽ solũ: sed oium eẽ demõstrationẽ nihil ꝓhibet ꝟz eos ¶ Cõtingit enim circulariter fieri demõstrationem: ⁊ ex his que sunt ad inuicem.

¶ Ponit aliũ errorẽ. vz q̃ oia sciunt demstratiue ⁊ q̃ ꝛtigit circulo demstrare. d. ⌊ qdã eni ⌋ sup. dicũt ⌊ q̃ ipz scire sit. ⌋ i. ꝛfitent ⌊ ꝑ demstrationẽ. solũ eniz eẽ ⌋ sup. scire ⌊ sed ꝟz eos nihil ꝓhibet oiuz eẽ demstrationẽ. cõtingit eni ⌋ ꝟz ipsos ⌊ circulariter demstrationẽ fieri. ⌋ ꝓm eni hos ꝛnes demstrant ex ꝓncipijs: imo ꝟ ß. i. ꝓncipia ⌊ ex his. ⌋ i. ex ꝛnib⁹ demstrant ⌊ que. ⌋ s. ꝓncipia ⁊ ꝛcl'ones ⌊ sunt sibi ad inuicẽ ⌋ demstrabilia. positio ergo istorũ est q̃ sit. i. ꝛtingat aliqd scire ⁊ nihil ꝛtingat scire nisi ꝑ demstrationẽ. uolũt tñ q̃ oium demstratio sit. ⁊ q̃ cõtingat circulariter demõstrare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nos aũt dicim⁹: neq; oẽm sciam demõstratiuã eẽ: ß immediatoz idemstrabilem eẽ.

¶ Improbat errores ꝓdictos. Circa qd̃ duo facit. qr ꝓmo improbat errorẽ ponẽtiũ q̃ nihil ꝛtigit scire. ꝛ⁰ errorẽ ponẽtiũ q̃ oia põt sciri ꝑ demstrationẽ: ⁊ q̃ ꝛtigit circulariter demstrare ibi ⌊ Circulatio quoq;. ⌋ Circa ꝓm⁹ duo facit. qr ꝓ⁰ ꝓponit qd̃ itẽdit. ꝛ⁰ manifestat qd̃ dixerat ibi ⌊ Et q̃ hec qdẽ. ⌋ Dicit aũt ⌊ nos dicim⁹ nõ oiuz sciam ꝑ demstrationẽ eẽ. ⌋ i. nõ oia sciri demstratiue ⌊ sed immediatoz idemstrabilẽ ⌋ sup. eẽ sciam. q. d. q̃ immediata ꝓncipia sciunt nõ ꝑ demstrationem sed indemõstrabiliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hoc q̃ necessariũ sit. qdẽ manifestuz est. Si eniz necesse est qd est scire ꝓora ex ꝙbus est demstratio. Stãt aũt immediata aliq̃ hec ꝓriora indemstrabilia necesse est eẽ.

¶ Manifestat qd̃ dixerat. dixerat eni q̃ aliq̃ sũt immediata. ⁊ q̃ eoz ẽ scia: ꝟz nõ ꝑ demstrationẽ. Jõ duo facit. qr ꝓmo declarat q̃ opz deuenire ad aliq̃ immediata qb⁹ non sũt aliq̃ ꝓora. ꝛ⁰ oñdit quõ illoz est scia ibi ⌊ Et ß igit manifestũ ẽ ⌋ ex dicẽdis. ostẽdet eni q̃ sũt aliq̃ immediata ⁊ ꝓma. ⁊ declarabit quõ illoz sit scia. ió ait ⌊ si eniz neẽe ẽ scire ꝓora ex qb⁹ ẽ demstratio. stãt aũt aliq̃ immediata. ⌋ i. opz in talib⁹ nõ ire in infinitũ ꝟz opz i eis eẽ stare ⁊ deuenire usq; ad immediata. ⁊ ꝓbdit q̃ ⌊ hec qdẽ ꝓora ⁊ immediata neẽe ẽ idemstrabilia eẽ. ⌋ ¶ Notãdũ aũt q̃ cũ i demstratiõe ꝓbet passio de ꝙbo opz q̃ ꝓbet h⁹ demõstrationẽ eẽ mediũ iter ꝙbm ⁊ passionẽ siue iter maiorẽ ⁊ minorẽ extremitatẽ. Et q̃ iter duos terminos nõ põt eẽ infinita media oz deuenire usq; ad immediata. nã si ß ꝓbat ꝑ ß ⁊ illud ꝑ aliũ ibit in infinitũ: sed opz deuenire ad aliud q̃ ita immediate ihereat ꝙbo q̃ iter illud ⁊ ꝙbm nõ possit assignari aliq̃ mediũ per qd̃ possit demõstrari. dicẽ aũt eẽ infinita media iter ꝙbm ⁊ ꝓdicatuz ⁊ iter q̃cũq; duo aliq̃: ẽ dicẽ infinitũ eẽ finituz. nã gcqd ẽ iter aliq̃ q̃ sũt termini ⁊ fines ei⁹ illd ẽ finitũ. g̃ oẽ tale ẽ finitũ ⁊ termiatũ qd̃ hẽt fines ⁊ termios. q̃re si infinita eẽnt iter aliq̃ duo: siue iter aliq̃s duos fines ⁊ terminos infinita eẽnt finita ⁊ termiata: qd̃ est ipole. ꝟ g̃ dictũ est q̃ h⁹ media stãt: ⁊ q̃ est deuenire usq; ad immediata que demstrari nõ põt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ꝟ igit sic dicim⁹. ⁊ nõ solũ sciam sed ⁊ ꝓncipiũ scie eẽ qd̃ã dicim⁹. ipsa enim cognoscim⁹ inq̃tũ terminos cognoscim⁹.

¶ Ostẽso q̃ est deuenire usq; ad immediata ꝓncipia. declarat qliter h⁹ ꝓncipia sciunt. d. ⌊ ⁊ ꝟ igit dicim⁹ sic ⌋ eẽ immediata ⌊ et ⌋ dicim⁹ sup. eoz ⌊ nõ solũ eẽ sciaz ſz ẽt eẽ qd̃am ꝓn^m scie. ⌋ Notitia eniz ꝓncipioz nõ solũ mereẽ dici scia: ſz ẽt ꝓn^m qd̃ã scie. nã ꝑ ꝓn^a cetera alia cognoscunt. ⁊ ꝙbdit. d. sup. ⌊ h⁹ ꝓncipia cognosci inq̃tũ termios cogñscim⁹. ⌋ scim⁹ eni q̃ oẽ totũ ẽ ma⁹ sua pte. si cogñuerim⁹ terminoz significata ⁊ sciuerim⁹ qd ipoz tat noie toti⁹ ⁊ qd ipoztat noie ptis. ¶ Dubitaret forte aliqs. utz ꝓncipioz sit scia. ⁊ utrũ possim⁹ dicẽ nos scire ꝓncipia. ¶ Dom q̃ semp mot⁹ ille ꝟz quẽ p⁹ fert potẽtia siue sit hitualis siue actualis: sortit nomẽ potẽtie: eo q̃ sit potẽtie ꝓxim⁹. mot⁹ aũt ali⁹ sortit nom̃ aliud qd̃ pz ex pte uolũtatis. nã uolũtas ꝓmo fert i finez postea fert i ea q̃ sũt ad finẽ. ipse aũt mot⁹ ad finẽ ⁊ ipe appetit⁹ finis eo q̃ multũ sit ꝓxim⁹ potẽtie ⁊ sit immediat⁹ illi nõ sortit nomẽ potẽtie ⁊ dr uolũtas. mot⁹ aũt i ea q̃ sũt ad finẽ hẽt aliud nomẽ: ⁊ dr electio. vñ ꝟz phm i. z. ethi. uolũtas ẽ finis. electio eoz q̃ sũt ad finẽ. Et sicut se hẽt ex pte uolũtatis respectu finis ⁊ eoz q̃ sunt ad finẽ sic se hẽt itells respectu ꝓncipioz ⁊ ꝓnũ. nã intellect⁹ immediate fert i ꝓncipia. mediate aũt i ꝛnes. ipe g̃ mot⁹ i ꝓncipia ⁊ ipsa cognitio ꝓncipioz eo q̃ ẽ prima itellectui ⁊ eo q̃ itells immediate fert i illa sortit sibi idẽ nomẽ cũ potẽtia ⁊ dr itells. ipse g̃ hit⁹ ꝓncipioz siue ipsa hitualis cognitio eoz dr itells. cognitio autẽ ꝓnũ dr scia. ꝓpe g̃ loquẽdo de scia ꝓncipia nõ sciũtur: ſz itelligunt. tñ ut coiter ponit accipiẽdo sciam large ꝓ oi certitudinali cognitiõe ꝓncipia sciunt. q̃ certiſsime cognoscunt. imo ß mõ loquẽdo de scia ꝓncipia nõ solũ sciunt sed eoz notitia est ꝓn^m scie. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quõ uerũ sit q̃ ꝓncipia cognosci m⁹ inq̃tũ termios cognoscim⁹. ¶ Dom q̃ fiẽ cõtigit circa eẽ rerũ cognitionẽ ꝛtigit eni aliq̃ entia eẽ ꝑ alia. aliq̃ ꝙ eẽ ꝑ se. ⁊ ea q̃ sũt ꝑ se sũt cã q̃re sũt ea q̃ sũt per alia. sic aliq̃ sũt nota ꝑ alia. aliq̃ sũt nota ꝑ se. ⁊ ea q̃ ꝑ se nota sũt: sũt cã q̃re cognoscunt ea q̃ ꝑ alia cognoscunt in oi eni gñe qd̃ ẽ ꝑ se tale est cã ⁊ rõ q̃re alia sũt talia. Ꝓncipia g̃ cuiusmodi sũt ꝓpones maxie siue dignitates sũt nota ꝑ se. i. ꝑ cãm exñtẽ i se. i seipsis eni hñt cãz sue notitie. cõponunt eni ex talib⁹ gñalib⁹ termiſs q̃ eorũ significatiõe nota stati eis assentim⁹. nã scito qd im poztat ꝑ hunc terminũ totũ ⁊ ꝑ hũc terminũ ps. scitis eni rõib⁹ hoz termioz. uł scitiz termiſs. i. diffõnib⁹ hanc dictionũ. ut scito qd ẽ totũ qr ẽ tñdẽ ⁊ ãpli⁹. i. ẽ tãtuz q̃ta ẽ q̃cũq; ps sua. ⁊ adh' ãpli⁹ cogiñ ad cogñscẽdũ q̃ totũ ẽ ma⁹ sua pte. qr ẽ tñ q̃ta ẽ ps ⁊ adhuc ãpli⁹ ⁊c.

¶ Circulo quoq; qd̃ ipossibile sit demonstrare simplr manifestũ est. Si ꝟo ex ꝓribꝰ oz demstrationẽ eẽ ⁊ notioribꝰ. Impoſe eni eadẽ sit sibiipsis ꝓra eẽ ⁊ posteriora.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Postq̄z phs ipugnauit errorē dicētiū q̄ nihil ꝓtingit scire. i pte ista ipugnat errorē dicētiū q̄ oiuz ē scia p demōstrationē: qz ꝓtingit oia circulo demſtare. Circa qō tria faċ ſz q̄ tripl̄r iprobat hūc errorē. hec eni pō q̄dā mō tria ponit. q̄rū p̄mē: qz pōt circl̄o demſtari. 2mē q̄ p hoc demſtationē aggiiaċ i nobis scia. 3m est q̄ oiuz ꝓtingit eē sciam p hoc circularē demſtationē. ꝰ q̄ iprobat q̄ nō ꝓtigit circulo demſtare. 2o q̄ ex hoc demſtatiōe nō aggiiaċ scia. 3o q̄ talis scia nō pōt eē oiuz. 1a ibi. Accidit aūt dicētib9 ⁊ 3a ibi. At vo neq; ſ poſe. Circa p̄mum duo faċ. qz ꝰ ad suū ꝓpositū adducit quādā rōnez. 2o remouet quādā cauillosam oñsionē ibi. Nisi altero mō. Dic̄ g̃. circulo quoq; q̄ ipoſe sit demſtari simpliciter māifestū ē. si vo ex poribꝰ ⁊ notioribꝰ oz demō strationē eē. Impoſe est eni eadē sibiipsis sil̄ ⁊ pora ⁊ posteriora eē. Formeť aūt sic rō. si ꝓtigeret circulo demōstrare cū demſtatio sit ex poribꝰ ⁊ notioribꝰ: eadē si bīipsis eēnt pora ⁊ posteriora ⁊ magis ⁊ minꝰ nota. ſ est ipoſe. g̃ ⁊ p̄mū. ¶ Notādū aūt q̄ circulo demſtare est q̄ p p̄ncipiū oñdaċ ꝛclo: ⁊ ecōuerso p ꝛnē p̄ncipiū ut sic in circulo itur ab eodē in idē. ⁊ ille idē pūctꝰ q̄ pus accipiebaċ p̄ncipiū postea accipiť finis. sic in circu lari demſtatiōe oz q̄ eaċ ab eodē in idē. ut eadez ꝓpō que pus fuit p̄missa ⁊ hūit rōnē p̄ncipij. postea fiat cō clusio ⁊ hēat rōnē finis. Et qz in demſtatiōibꝰ p̄ncipia sunt pora ⁊ notiora ꝛnibꝰ. ārē si ab aliq̄ ꝛcludeť aliqd ⁊ postea circulariter ꝛcludeť ab illo. idē respectu eiusdē eēt p̄ncipiū ⁊ ꝛclo. ⁊ p ꝛnēs eēt pus ⁊ posteriꝰ ⁊ magis ⁊ minꝰ notum: qō est ipoſe. imo in circulatiōe nō solū idē respectu eiusdē fit nūc p̄ncipiū nūc ꝛclo. ſz ēt ut patebit: qz p circularē ꝓcessuz ipse seipm ꝛcludit. nō solū idē respectu eiusdē: sed ēt respectu suiipsiꝰ erit pus ⁊ posteriꝰ ⁊ minꝰ ⁊ magis notū: qō est oino absurduz. Impoſe est g̃ circulo demſtare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nisi altero mō ut hec qdem ad nos illa vo simpl̄r q̄ certe mō iductio facit notuz. Si aūt sic est nō erit utiq̄z simpl̄r bñ determinatū sed dupl̄r aut nō simpl̄r altera demōstratio fit ex nobis notioribus.

¶ Remouet quādā cauillosaz rñsionē. ꝓtiueť aūt sic. dictū est q̄ ipoſe est circulo demſtare. nisi altero mō. ſi. nisi forte aliqs uelit rñdē ⁊ die q̄ ꝓtigit aliqd demſtari circulariter sed mō altero. i. diūso. ut hec qdē demſtatio sit quo ad nos. illa vo sit simpl̄r q̄ vno mō. ſvz q̄ ad nos. iductio facit notū. qz ꝓcedit ex singularibꝰ ⁊ ex sensibilibꝰ que sūt nobis pus nota. hāc g̃ cauillo sam rñsionē remouet. d. si aūt sic est. ſi. si ꝓtigit circu lariter demſtare ſz mō diūso ⁊ altero. nō utiq̄z erit simpl̄r scire bñ determiatū. ſul̄ diffinitū. ſz dupl̄r. ſi. opz nos ꝛcedē q̄ scire dicať dupl̄r. aut. ſup. opz nos ꝛcedē q̄. altera demſtatio que fit ex notioribꝰ nobis non sit simpl̄r. ſup. demſtatio. ¶ Notādū aūt q̄ scire de q̄ hic loquiť pbus est scire potissimū. ⁊ demſtatio potissi ma. nā si aliqd demſtaret aliud potissime ⁊ ecōuerso si illud demſtaret ip̄m nō potissime nec p demſtationem potissimā: nō eēt ibi ꝑfecta circulatio: qz nō eēt ꝓcessus ab eodē in idē eodē mō: imo alio ⁊ alio mō. Cū enim si gura circularis tota sit vniformis nulla diffozmitatē in suis ptibꝰ oz hēre: ad circulationē nō sufficit proces sus ab eodē i idē nisi hoc ꝓcessus sit vniformis. ¶ No tādū ēt q̄ ꝓcedē ab eodē in idē p̄m ꝓcessum diffozmē nō negat pbs qz p cām cognoscit effectꝰ ⁊ p effectum cā: sed diffozmiter est bꝰ: qz ꝓcessus a cā in effectum est demſtatio ꝓp qd. ecōuerso aūt est demſtatio qa. ſz i hoc ꝓcessu nō est ꝑfecta circulatio ut est p habita manifestū. ¶ Notādū aūt q̄ scire simpl̄r ⁊ scire potissimū qō fu it supꝝ determinatū ⁊ diffinitū nō est nisi vno mō. vz co gnoscē cām ⁊ qm̄ illiꝰ cā est ⁊ q̄ nō ꝓtigit aliter se habē. Si g̃ bñ diffinitū est qd est scire: ⁊ scire potissimū sit ēt nisi vno mō. illa g̃ demſtatio que est p cāz erit simpl̄r ⁊ potissima. Illa aūt que est p effectū quo ad nos nō erit simpl̄r demſtatio. nō g̃ pōt aliqd demſtare aliud ⁊ econ uerso nisi uariet ꝓcessus ita q̄ vna sit demſtatio potissi ma. alia vo nō potissima. ⁊ qz demſtare altero mō ⁊ ua riare ꝓcessuz ipedit circulationē. iō ipoſe est aliqd pro prie circulo demſtare. ¶ Notandū ēt ut coiter ponit. sill's dialetic9 pōt eē circularis. qz sillus dialetic9 pce dit ex his que sūt nota nobis ⁊ ex ꝑbabilib9. ꝓtigit au tē idē eē min9 ⁊ magis notū quo ad diūsos. uel ꝓtigit idē alr ⁊ alr acceptū eē magis ⁊ min9 ꝑbabile quo ad nos. ut medea in eo q̄ mr erat magis ꝑbabile q̄ dilige ret. in eo aūt q̄ iterficiēs q̄ odiret. nō uariať g̃ ꝓcessus dialetic9 q̄ oz eē ex ꝑbabilib9 si p̄missa fiat ꝛclo ⁊ econ uerso. qz utraq; alr ⁊ alr accepta uel quo ad alios ⁊ ad alios pōt eē magis ⁊ min9 ꝑbabilis: sed cū ꝓcessus de mr atiū sit ex cāis si p̄missa fiat ꝛclo ⁊ econuerso opz uariari ꝓcessuz. poterit igit sill's dialetic9 eē circularis nō demſtratio. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū oporteat uerā eē ꝓñtiā phi q̄ nō ꝓtigit circl̄o demſtare. ⁊ q̄ vnū ⁊ idē respectu eiusdē nō possit eē simpl̄r ⁊ p̄m nām ma gis ⁊ minꝰ notū. vi q̄ nō. qz ut in. 5. meta. scribiť. aliq̄ duo sic se hēre pñt q̄ vnū est cā alteriꝰ ⁊ ecōuerso: ut sa nitas est cā potionis. ⁊ potio sanitatis. Si igit p sanitatē demſtet potio: ut qz talis est sanitas iō opz talē po tionē eē. ⁊ econuerso si p potionem demſtet sanitas: ut qz talis est potio iō sic humores adeq̄t ⁊ efficit hoc sani tatē: erit demſtatio circlaris ⁊ q̄libet demſtatio erit po tissima qz q̄libet est p cām. qz erit ex poribꝰ ⁊ notiori bus simpl̄r ⁊ quo ad nām qz semp noie cāe ipotari vi aliqd pus ⁊ notiꝰ p̄m nām: imo si vnū pōt eē cā alteriꝰ ⁊ ecōuerso: vi q̄ idē sit pus ⁊ notiꝰ aliq̄ simpl̄r ⁊ q̄ ad nām: ⁊ ecōuerso: qō negare pbs vi. ¶ Dom q̄ in diū sis giiibꝰ cārū ut supꝝ dicebať ꝓtigit idē eē cā alteriꝰ ⁊ ecōuerso. ut potio est cā sanitatis in giie cāe efficiētis: ⁊ sanitas est cā potionis in giie cāe finalis. In eodem aūt giie cāe impoſe est q̄ idē sit cā alteriꝰ ⁊ econuerso. ¶ Hoc viso sciēdū est q̄ siē cā est potio: effectu ⁊ ipo nit necitatē effectui nō ecōuerso. sic vnū genꝰ cāe est su pra aliꝰ. Et cā in vno giie iponit necessitatē cāe i alio giie ⁊ nō ecōuerso: ut finis iponit necitatē efficiēti: effi ciēs forme: forma māe. sic g̃ si p cām oſtēdať effectꝰ erit demſtatio potissima. si aūt ecōuerso nō erit potissima. sic si p cām finalē oſtēdať cā ꝓtinēs ad genꝰ cāe efficiē tis poterit eē demſtatio potissima. si āt ecōuerso nō erit potissima ⁊ qō dictū est de fine respectu efficiētis itel ligēdū est de efficiēte respectu forme: ⁊ de forma respe ctu māe. potissima igit demſtatio nunq̄z est circularis. nec pōt aliqd oñdi per aliꝰ ⁊ ecōuerso nisi uariet ꝓcessus: ⁊ per ꝓñs ipediať circulatio. ¶ Deide cum dicit.

¶ Accidit aūt dicētibꝰ circulo demſtationē eſſe nō solū q̄ nūc dictū est sed nihil aliud dicere q̄z hoc est si hoc est. sic eni facile est demonstrare omnia.

¶ Oſtēso hāc positionē eē nullā sup. q̄ ꝓtingat circulo demſtare. In pte ista dato q̄ ꝓtigeret circulo demſtare oſtēdit hāc positionē eē malā. qz ex tali demſtatiōe nō aggiiaċ scia ut p̄dicta positio asserebat. Circa qō duo facit. qz ꝰ ꝓponit qō itēdit. 2o declarat ꝓpositum ibi. Manifestū est aūt. Dic̄ g̃. Accidit aūt dicētibꝰ cir culo demſtationē eē nō solū illud icōueniēs qō nūc di ctū est. qz cū sit oſtēsum q̄ nō cōtigit circulo demſtare: sed sup. accidit aliud icōueniēs q̄ circulo demō strare. nihil est dicē aliud q̄z q̄ ſ est si ſ est. si. est. a. si est. b. ⁊ est. b. si est. b. sic aūt demſtare oia est facile. si. est. a. ⁊ est. b. si est. b.

UVA: BHSC. IyR_086_4

est supficialis ⁊ nō ire ad pfundū ⁊ nō aggnare sciam. ¶ Notādū aūt ꝙsuetudinē eē phi rōnes supficiales ⁊ nō sciētificas appellare rōnes faciles. vñ in pᵒ de gnari one. scribit ꝙ ex multis ꝓmonibᵒ idocti exīnt ētes. i. qui sunt idocti ⁊ nescīūt scīūt multos ꝓmones ⁊ ad pauca respiciētes enūciāt facilr. i. enūciāt debilr ⁊ supficialr ⁊ nō sciētifice. apud phm itaq; facilis. i. leue idē sonat ꝙ supficiale ⁊ nō scientificū. igit in ꝓposito cū ait ꝙ si ꝙtingeret demfare circulariter tūc demfare oia eēt leue qō idē sonat ꝙ supficiale ⁊ nō sciētifice. hi ergo sic errātes nō solū peccabāt qz dicebāt ꝙ ꝙtingit circulo demōstrare: qō est ipossibile: sed etiam errabāt. qz dicebant ꝙ ex tali demfatione aggnēt scia: qō patet esse falsum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū aūt ē qꝺ b accidit tribᵒ termis positis. ꝓ multos eni aut paucos reflectē dicē nihil differt. per paucos aut per duos. Cū enim ex necessitate. a. sit. b. hoc autem c. Cum igit. a. sit ex necessitate erit. b.

¶ Declarat qō dixerat. Ad cuⁱ euidētiā sciēdū ꝙ demōstratio circularis nihil aliud est q̄z q̄dā argumētatio reflexa. In declarādo ḡ ꝓpositū tria facit phs. qz ꝓᵒ ostendit quō hēat fieri ipa argumētatio. 2ᵒ declarat quō hē at fieri argumētatio reflexa. 3ᵒ manifestat ꝓncipale itē tū. vz quō demfare circulariter ⁊ arguē flexibilr nihil aliō est q̄z ꝛcludē idē ꝓ idē. ⁊ dicē si b est. hoc est. ⁊ demōstrare oia facilr. i. supficialr ⁊ nō sciētifice. scḋa ibi. Si igit cū sit. a. 3ª ibi. Manifestū est aūt qm accidit b sup. icōueniens. qꝺ dictū est trib termis positis reflectē qdē eni per multos terminos uel ꝓ paucos. dicē nihil dit. ⁊ subdit cū sit. a. ex necitate est. b. b aūt cum sit. b. est. c. i. de necitate erit. c. i. sequit. cū igit. a. sit ex necitate erit c. In b ḡ nos docuit discurrē a ꝓncipijs ad ꝛnem: ꝙm quē modū si ex ꝓmo sequit scḋm: ⁊ ex 2ᵒ 3ᵐ segt ꝙ ex ꝓmo sequat 3ᵐ. uel si ex. a. sequit. b. ⁊ ex. b. c. ꝛns est ꝙ ex. a. sequit. c. ¶ Notādū aūt ꝙ phs pro eodē accipit a. ⁊. c. Intēdit eni ut patebit sic arguē. si est. a. est. b. si ē b. est. c. ḡ si est. a. est. c. sed idē est. a. ⁊. c. igit si est. a. est. a. In demfatione ḡ circulari ꝛcludit idē ꝓ idē. demfare ḡ circulariter nihil aliud est q̄z dicē si est b est b. ut si ē a. est. a. sic ḡ oia demfare est facile. i. supficiale. ⁊ nō aggnat sciam. ¶ Notādū ḡ ꝙ ꝓm itētionem phi. a. b. c. sunt tres termini ⁊ sūt duo. sunt tres ꝓm uocē: sed sūt duo ꝓm rē: qz ꝓ eodē accipit. a. ⁊. c. iō aliqñ ait ꝙ nihil dit reflectē ꝓ paucos termios ut ꝙ tres. aliqñ ꝙ nihil dit reflectē ꝓ paucos ut ꝓ duos: qz termini assūpti ut ꝓz per hita sunt tres ⁊ duo. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si igit cū sit. a. necesse est eē. b. hoc autez cū sit erit. a. hoc enim inhereat circulo.

¶ Docet nos reflectē siue docet nos circulariter arguē dicēs. si igit cū sit. a. neče est eē. b. b aūt. ji. b. cum sit est. a. b eni erit circulatio. ¶ Notandū aūt ꝙ cū ꝓmo dixit si est. a. est. b. si est. b. est. c. ḡ si ē. a. est. c. docuit nos arguē. nūc aūt cū dicit. si est. a. est. b. ⁊ si est. b. est. a. docet nos arguē circulariter. qz hoc est arguere circulari ter ꝓcedere ab eodē in idē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ponat. a. i q̄ē. c. b. igit cū sit. a. eē dicē ē ipm. c. dicē. b aūt est: qm cū sit. a. est. c. ß. c. cū. a. idē est. q̄re accidit dicē circulo dicētes esse demfationē nihil aliud nisi cū sit. a. est a. sic aūt oia demōstrare leue est.

¶ Postq̄z docuit nos reflectē ⁊ docuit nos arguē circulariter: declarat quō arguēdo circulariter ꝓbat idē ꝓ idē ⁊ facile est oia demfare. ꝺ. ponat. a. in q̄. c. ji. ponat ꝙ idē sit. a. ⁊. c. b ꝓsito arguat sic b. igit ju. est. cū sit. a. ji. cū sit. a. est. b. eē dicē sup. b. est dicē ipm. c. ji. cū sit. b. est. c. b aūt est dicē qm cū sit. a. est. c. q. d. ꝙ si est. a. est. b. si est. b. est. c. ḡ sequit de ꝓ ad ultimū ꝙ si est. a. est. c. sed. c. cū. a. idē est. q̄re dicētes demfationē eē circulo accidit nil aliud dicē q̄z cuz sit. a. est. a. sic qdē demfare oia est leue. ¶ Notāduz aūt ꝙ si idē est. c. ⁊. a. ⁊ ad. a. segt. b. ⁊ ad. b. segt. c. segtur ꝙ ad. a. segt. a. arguē circulariter nihil aliō est q̄z dicē si b est: b est. ut si est. a. est. a. sic aūt demfare oia ē leue. i. est supficiale ⁊ nō sciētificū. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū possit ꝓbari idē ꝓ idē. ⁊ vī ꝙ sic: qz que sūt nota ꝓ aliud ꝓbant ꝓ aliō. ḡ que sūt nota ꝓ se ꝓbātur ꝓ se. ſz multa sūt ꝓ se nota: ḡ multa ꝓbant ꝓ seipsa uel ꝓ bari pōt. ꝓbare ḡ idē ꝓ idē ⁊ ꝛcludē idē ꝓ seipm nō est icōueniēs. ¶ Dom ꝙ sic accidit i cognitiōe sensitiua utputa i visu ita suo mō circa itell'm ꝙtigit. videmᵒ eni ꝙ aliq̄ sūt visibilia ꝓ aliō: ut ꝓ colorē ⁊ lucē. aliq̄ seipis offerūt visui ut color ⁊ maxia lux. color eni ⁊ si aliquo mō deficit a ꝓ se visibili uel a visibili ꝓᵒ. b est qz nō plene ptícipat nām lucis. ſz est qdā lux obūbrata aut opacata. ipsa tū lux offert se visui ⁊ est seipsa visibilis. sic ⁊ i ꝓposito ꝛnes cognoscunt ꝓ ꝓncipia. ꝓncipia autē ⁊ potissime dignitates ⁊ ꝓpōnes maxie siue ules sūt seipsis note. Statim eni cū se offerūt itellectui nro assentimᵒ eis. sūt ḡ aliq̄ ꝓpōnes note ꝓ se: nō tñ ꝓpe loquēdo sūt aliq̄ ꝓpōnes ꝓbate ꝓ se. nā ꝓbare nō dicit qō cūq; cognoscē. sed dicē cogīscē cū discursu. b eni ꝓpe ē discurrē sillistice ab vno in aliō. Si ḡ maxias ꝓpōnes sine discursu cognoscimᵒ: ꝓpōnes hᵒ nō ꝓprie ꝓbant qz nō itelliguńt cū discursu. sed ꝓma facie se offerūt intellectui. est ḡ deuenire ad aliqs ꝓpōnes ꝓ se notas. ſz nō est deuenire ad aliqs ꝓpōnes que seipsas ꝛcludant uel que ꝓprie seipsas ꝓbēt: qz tales ꝓpōnes nō ꝓbantur. i. nō itelliguńt cū discursu. qō ergo arguit: qz qō est notū per aliud ꝓbaf per aliud bñ sequit. sed qō sub tūgit. qō est notū per se ꝓbaf per se. non sequit: qz qō est per se notū nō ꝓbaf. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At ꝺo nec b possibile est nisi i his q̄cūq; alternatim se cōsequunt sicut sunt ꝓpria.

¶ Ostēdit hos errores nō solū qz dicebāt ꝙ ꝙtingebat circulo demfare ⁊ ꝙ ex tali demfatiōe aggnabaf scia. sed ēt errabāt qz dicebāt oiuz eē hᵒ sciam. vz ꝓ demfationē circularē. Intēdit aūt talē rōnē nō pōt ꝓbari circulariter nisi que sūt ꝛūtibilia ⁊ que ꝓbant sillogistice ꝓ ꝓmū ꝓme figure. ḡ nō oia pōt circulariter demfari. ¶ Adducēdo aūt hāc rōnē q̄tuor facit. qz ꝓᵒ ostendit ꝙ ad ꝓbāduz aligd circulariter regrit ibi ꝛūtibilitas termino ꝛ. 2ᵒ declarat ꝙ regrit ibi ordo sillistic. 3ᵒ manifestat ꝙ opz hoc fieri solū in ꝓma figura. 4ᵒ ex oibus his ꝛcludit ꝙ cū oia nō sint ꝛūtibilia nec oia possent sic sillogistice ꝓbari: ⁊ ꝙ nō oia: imo ualde pauca sunt illa que pōt circulariter demfari. 2ª ibi. Uno qdē posito. 3ª ibi. Sigdē igit ⁊. a. 4ª ibi. Quare qm q̄z pauca. Dicit ergo. at ꝺo neq̄z possibile est b. ji. neq̄z est possibile ꝓbare circulariter nisi in his que alternatim se ꝛsequunt sicut sunt ꝓpria. ji. nisi in his que sunt ꝛūtibilia. q. d. ꝙ ad ꝓbationē circularē regrit cō uertibilitas termino ꝛ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uno qdē posito oñsuz ē ꝙ nequaq̄z necesse ē aliqd eē alterꝝ. Dico aūt vno ꝙ ne q̄z termino vno neq̄z ꝓpōne vna posita. Ex duabᵒ aūt ꝓpōnibus ꝓmis ⁊ minimis ꝙtingit: sic qdē cōtingit ⁊ sillogizare.

¶ Ostēdit ꝙ ad hᵐ ꝓbationem regrit ordo sillistic⁹. Dicit ḡ. Uno qdē posito ostēsum est sup. in ꝓxib

UVA. BHSC. IyR_086_4

q⁊ nequaq̄ necesse est aliqd alterū eē. ⁊i. aliqd alterū accidē uel aliqd alteruz seq. ⁊ sb̄dit ⁊ dico aūt qdē vno qm̄ nec vno termio nec vna ꝓpone posita ⁊ sup. sequit aliqd ⁊ ex duab⁹ aūt ꝓpōnib⁹ pmis. ⁊i. ex duab⁹ pmissis ⁊ minimis. ⁊i. ad min⁹ ⁊ ꝓtingit ⁊ sup. seq aliqd. ⁊ sicut ꝓtingit qdē sillogiçare. ⁊ posset g̃ rō sic formari. ad qualibet ꝓntiā tā circularē q̄z aliā: eo q⁹ ex vna nihil sequit. regrunt due ꝓpones siue due pmisse. sed sic ꝓtingit sillogiçare: ⁊ iste est ordo sillistic⁹: g̃ ad quamlibet ꝓntiā tā circularē q̄z aliā regrit ordo sillogisticus. ¶ Notādū aūt q⁹ ad oēm ꝓntiā regrit ordo sillistic⁹. ⁊ regrunt due ꝓpones ⁊ tres termini. qz ois ꝓntia ul' est sills uel reducibilis ad sillm. ¶ Dubitaret forte aliqs quō vno posito siue vna ꝓpōne siue termino vno nō sequit aliā ꝑclo. ¶ Dōm q⁹ ꝑclo g̃cuq̄z sit illa ē aliqua hitudo alicui⁹ ꝑdicati ad aliqd sb̄m. ⁊ qz nihil cōcludit p seipm opz q⁹ p aliḋ. i. p mediū terminū concludat h⁹ hitudo. g̃ p hitudinē quā hñt ꝑdicatū ⁊ sb̄m ad mediū terminū que hitudo sumit in pmissis. pz quam hitudinē hñt ꝑdicatū ⁊ sb̄m iter se. qd̄ declarat in ꝓne in pmissis. opz g̃ accipe quā hitudinē hēt ꝑdicatum. i. maior extremitas ad mediū ad h̄ q⁹ iferat ꝑclo. ⁊ quā hitudinē hñt maior ⁊ minor extremitas iter se. ex habitudine ergo quā hēt utraq̄z extremitas ad mediū q⁹ sit in pmissis inferat que sit hitudo extremitatū iter se: qd̄ sit in ꝓne. q̄re si in pmissis accipeī solū vna ꝓpō nō sumeret hitudo medij ad utraq̄z extremitatē: sed ad alterā tm̄. nō ergo ex hoc possum⁹ ꝑcludē que eēt habitudo extremitatū inter se. igit̄ si debeat per mediū triū inferri habitudo utriusq̄z extremitatis inter se qd̄ fit in ꝓne opz q⁹ in pmissis accipiat habitudo utriusq̄z extremitatis ad mediū. ⁊ qz ad hec ad min⁹ regrunt due ꝓpones nō sufficit vna. ergo ex vna ꝓpōne nulla sequit ꝑclo. sed ad minus regrunt due ꝓpones: ⁊ ad min⁹ requirunt tres termini. qz due ꝓpones ex min⁹ q̄z ex tribus terminis ꝓstare nō pñt. hñ ergo dictū est q⁹ posito vno. i. posita ꝓpone vna nihil sequit ut est per habita manifestū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sigdē igit̄ ⁊ a. ipsi. b. ⁊ c. ihereat: ⁊ b̄ ad iuicē ⁊ ipsi. a. c. sic qdē ꝓtingit ex alterutris mōstrare oia quesita in ꝑma figura sicut ostēsum est in his que de sillo sunt. Ostēsum est aūt q⁹ in alijs figuris aut nō sit sillogismus aut nō de acceptis. Nō aūt ꝑdicari eq̄liter nequaq̄z est mōstrare circulo.

¶ Ostēso q⁹ ad circularē ꝓntiā regrit cōuertibilitas terminoz ⁊ ordo sillogisticus. In pte ista declarat q⁹ opz hoc fieri solū in ꝑma figura. d. ⁊ sigdē igit̄ ⁊ a. ipsi. b. ⁊ c. ihereat ⁊ sup. quertibilr ⁊ hoc ⁊ ipsi. a. insūt ad iuicē. ⁊i. cōuertibilr. ⁊ sic qdē cōtingit ⁊ sillogistice ⁊ demōstrare ex alterutris. ⁊i. quertibilr. ⁊ in ꝑma figura. sicut ostēsum est in his que sunt in sillo. ⁊i. in 2° porū. ⁊ ostēsum est aūt ⁊ in illo libro ⁊ q⁹ in figuris alijs ⁊ a ꝑma ⁊ aut nō fit sills. ⁊ circularis. ⁊ aut nō fit de ꝓpōnibus acceptis. ⁊ sed de alijs. opz ergo talē sillm fieri i ꝑma figura ⁊ fieri ex terminis eq̄liter ꝑdicātib⁹. i. quertibilib⁹. Ideo subdit q⁹ ⁊ nō aūt eq̄liter ꝑdicātia. ⁊i. p terminos nō cōuertibiles nequaq̄z est circulo demōstrare. ¶ Dubitaret forte aliqs quō solū in ꝑma figura ⁊ per terminos quertibiles fit ꝓpō circularis. in alijs autē figuris uel nō fit circulatio. uel si fit ad hoc nō sufficiūt ꝓpones accepte: ⁊ opz sumē ꝓpones alias. ¶ Dicēdū ad pfectā circulationē opz q⁹ per ꝓnez cōcludat utraq̄z pmissarū ita q⁹ per utraq̄z pmissarū cōcludatur cōclo ita ut fit pfecta circulatio ⁊ sit ꝓcessus ab eodez in idē. pz q⁹ per ꝓnē ꝑcludat utraq̄z illarū ut q⁹ conclo cū cōuersa minoris inferat maiorē. ⁊ cū cōuersa maioris cōcludat minorē. qd̄ nō pōt fieri nisi in termis conuertibilib⁹. ut ponant termini cōuertibiles hō. disciplinabile. risibile. ⁊ fiat talis sillus. ois hō est disciplinabilis: oē risibile est hō: g̃ oē risibile est disciplinabile. per hāc aūt ꝓnē cū cuersa minoris cōcludit maior. ut oē risibile est disciplinabile: ois hō est risibilis. que est cōuersa minoris. g̃ ois hō est disciplinabilis. que fuit maior. sic ēt cū cuersa maioris ⁊ ꝓne cōcludit minor: ut oē disciplinabile est hō. que est cōuersa maioris. oē risibile est disciplinabile. que fuit ꝑclo ꝑoris silli. g̃ oē risibile est hō. que fuit minor silli ꝑoris. ¶ Hoc viso pz q⁹ in tertia figura nō pōt eē pfecta circulatio. nā in tertia figura semp ꝑclo est ꝑticularis. ⁊ opz q⁹ aliq̄ premissarū sit ulis. nunq̄z aūt per ꝑticularē ꝓpōnē cōcludit ulis. q̄re si in tertia figura sit utraq̄z pmissaruz ulis nulla erit ibi circulatio nec pfecta nec impfecta: quia neutra pmissarū cū sit q̄libet ulis poterit ꝑcludi per ꝓnē ꝑticularē. Si aūt altera pmissarū sit ulis altera ꝑticularis saltē nō poterit ibi eē circulatio cōpleta. qz nō poterit ibi ꝑcludi utraq̄z pmissarū. p ꝓnē eni ꝑticularē nō poterit ꝑcludi pmissa ulis. sic ēt in scḋa figura non pōt eē cōpleta circulatio. nā semp in scḋa figura est cōclusio negatiua: ⁊ altera pmissarū est affirmatiua: ⁊ altera negatiua. nō eni pōt eē q⁹ in scḋa figura ambe premisse sint negatiue: qz tūc nihil seq̄ret: nec q⁹ ambe sint affirmatiue: qz tūc seq̄ret ꝑclo affirmatiua. ⁊ argueret a pōne ꝓntis qd̄ est pcm̄ in forma sillistica. g̃ opz altera pmissarū eē affirmatiuā ⁊ altera negatiuā. cui ꝓne. g̃ negatiua ⁊ pmissa negatiua nunq̄z pōt ꝑcludi pmissa affirmatiua. nec g̃ in tertia figura nec in scḋa p ꝓpones acceptas pōt eē pfecta circulatio: qz nō pōt ibi cōcludi utraq̄z pmissarū. Si g̃ debeat fieri cōpleta circulatio oporteret accipe aliqs ꝓpones ad h̄ q⁹ ꝑcluderet utraq̄z pmissarū. qd̄ quō fieri hēat in lib⁹ poz hēt declarari. In sola g̃ ꝑma figura pōt eē cōplera circ'latio. Rursus h̄ solū hēt fieri in ꝑmo ꝑme. nā alij modi prime figure si sunt utiles uel ꝑcludūt ꝓnē negatiuā ul' ꝑticularē. si ꝑcludūt ꝑticularē nō pōt ibi fieri completa circulatio pp id qd̄ dictū est de tertia figura. si aūt concludāt negatiuā: nō pōt ibi eē cōpleta circulatio pp ea que diximus de scḋa figura. ubi ostēdimus q⁹ qz ibi est ꝑclo negatiua nō pōt eē pfecta circulatio. In solo g̃ ꝑmo mō ꝑme figure ⁊ per terminos cōuertibiles habet pfecta circulatio fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare qm̄ pauca huiusmodi in demōrationib⁹ sūt manifestū qdē est: qm̄ uanū est ⁊ ipossibile sic dicē ex his que sunt ad inuicē eē demōstrationē. ⁊ ꝓpter hoc cōtingit oīum esse demonstrationem.

¶ Cōcludit ꝓra pōnē ꝓtactā q⁹ dato q⁹ ꝓtingeret circulariter demōrare ⁊ posito q⁹ ex tali demōratione aggñeī scia: nō tū oia sic scibilia ⁊ sic demōrabilia sūt: imo cū h̄ nō possit fieri nisi in terminis quertibilib⁹ ⁊ p ꝑmaz figurā solū: imo solū p ꝑmū ꝑme figure ualde pauca esent sic scibilia: qz ualde pauca sūt talia. iō ait ⁊ quare qm̄ qdē pauca in demōrationib⁹ sunt h⁹. manifestū est aūt: qm̄ uanū ⁊ impossibile sit dicere demōrationem eē ex his que sunt ad inuicē. ⁊i. ex cōuertibilib⁹ ⁊ ꝓpter hoc ⁊ dicere q⁹ ⁊ cōtingit oīuz eē demōratione ⁊ cum nō oia sint quertibilia nec oia possint per ꝑmū ꝑme figure ꝑcludi. ¶ Notādū q⁹ nō negat hoc Ar. gn termini in demōratiōe sint ꝓtibiles cū demōratio potissima nō possit fieri nisi in ꝓtibilib⁹ terminis. negat tam q⁹ nō oia sunt talia: nec oia sunt cōuertibilia. iō nō oium pōt esse demōratio ⁊ maxime demōratio circularis. de q̄ planū est q⁹ regrit terminos quertibiles cuius ꝓtiū illi

UVA. BHSC. IyR_086_4

dicebāt asserētes oiuz eē demſtationē.ꝛ q̄ oia poterāt circulariter demſtari. ¶ Dubitaret forte aliqs qd faci at ad ꝓpositū ꝓbādū qđ supi⁹ ꝓmiserat. vz q̄ ex vno nihil ſequit. ¶ Dđz q̄ ex hoc dicto q̄ vno ꝓnito nihil ſequit: ſed regrunt ibi due ꝓmiſſe ad minus manifeſte habet q̄ ad oēm ꝙntiā ſiue ſit circularis ſiue ſit alia requirit aliquo mō ordo ſillogiſticus. ſillogiſtice aūt nō pōt fieri circulatio niſi in terminis ꝙuertibilib⁹. ergo regrunt ibidē termini ꝙuertibiles.ꝛ qz nō oia ſunt cō uertibilia. ergo manifeſte ex hoc ꝙcludit intētuz. vz q̄ nō oiuz ſit circularis demſtatio. cui⁹ ōrīū ponebāt ponētes q̄ oia contingit circulariter demonſtrare.

¶ Qm̄ autē ipoſſ̄e eſt alr̄ ſe hz̄e cui⁹ eſt ſcia ſimplr̄: ꝛ qm̄ nec̄ium utiqz erit id eē ſcibile qđ eſt fz demſtatiuā ſciam. demōſtratiua aūt eſt quā hēm⁹ in hūdo demſtationē: ex nec̄ijs utiqz ſill's demſtatiōis eſt. Accipiē duz igit̄ eſt ex qb⁹ ꝛ q̄lib⁹ demſtatiōes ſunt.

¶ Poſtq̄z phs oñdit q̄ demſtatio ē ex ꝓmiſ ꝛ ueris. In pte iſta declarat ex qb⁹ ꝛ ex qualib⁹ ꝓmiſ: ꝛ ex qbus ꝛ ex q̄lib⁹ ueris hēat eē demſtatio. nō eni ſufficit ſcire demſtationē eē ex ꝓmiſ ꝛ ueris niſi ſciuerim⁹ que ꝛ q̄lia ſunt illa ꝑ⁹ ꝛ uera. In h̄ ḡ capḱo declarat illa ꝑ⁹ ꝛ uera ex qb⁹ eſt demſtatio que eſt q̄lia ſint. qz debent eē de oi per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm. Pōt tn̄ ꝛ alr̄ ꝙtinuari hec ps ad p̄cedentē. nā demſtatio addit ſupra ſill'm ſimplr̄ neceſſitatē māe. circa aūt ipz neceſſitatē māe ſiue circa ipm nec̄iū aliq̄ ſe hūt ad mālia aliq̄ ut formalia. naz ipa ꝑ⁹ ꝛ uera ſunt neceſſaria. ſed rō quare ſunt neceſſaria. qz ſunt de oi per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm. ꝑma ergo ꝛ uera ſunt illa que ſunt nēceſſaria. ſed de oi per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm ſūt rō q̄re ſūt neceſſaria. ꝛ qz ſemp id qđ eſt tale eſt q̄ſi mā le. ſill̄ aūt qđ eſt rō q̄re ſit tale eſt q̄ſi formale reſpectu eius. dicē poſſumus q̄ per relationē ad neceſſariū uel ad neceſſitatē māe ꝑ⁹ ꝛ uera ſunt q̄ſi mālia. de oi per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm ſunt q̄ſi formalia. iō dicē poſſumus q̄ p̄ter formā ſill'i ſimplr̄ demſtatio que addit ſupra hi⁹ ſillogiſmū neceſſitatē māe hēt ꝓncipia mālia ꝛ aliq̄ formalia. ¶ Poſtq̄z ergo phs determiauit de his que ſūt quare mālia reſpectu demſtationis. qz oñdit demōſtrationē eſſe ex ꝓmiſ ueris. In pte iſta determinat de his que formalia. oñdens ex qb⁹ ꝛ qualib⁹ ueris ſit demſtratio. qz eſt de oi per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipz. Diuidit aūt hec ps in duas. qz ꝑ⁹ declarat ex qb⁹ ꝛ ex q̄lib⁹ demſtatio eſt. 2⁹ manifeſtat ex qb⁹ ꝛ ex q̄lib⁹ non eſt ibi. Si igit̄ demſtatiua ſcia. Circa ꝑmū duo facit. qz ꝑ⁹ cōtinuat ſe ad dicēda. 2⁹ declarat de itēto ibi. Primū igit̄ demōſtrabimus. In ꝑ⁹ pte intēdit talē rōnē. ois ill'us demſtatiue ꝑbās ꝙnez neceſſariā eſt ex neceſſarijs. demōſtratio eſt hi⁹. igit̄ demſtatio eſt ex neceſſarijs. ꝛ qz demſtationes ſunt ex neceſſarijs. iō uidēdū eſt ex qb⁹ ꝛ ex qualib⁹ neceſſarijs ſunt demſtatiōes. iō ait. Qm̄ aūt ipoſſibile eſt alr̄ ſe hz̄e cui⁹ eſt ſcia ſimplr̄. Ji. per demſtationē. id utiqz ſcibile qđ eſt ꝑm demſtatiuā ſciam erit neceſſariū eē. q. d. q̄ qz ꝙ demſtatiōis ꝛ id qđ ſcitur per demſtationē nō pōt alr̄ ſe hz̄e. iō opz hi⁹ ꝙnem ꝛ hi⁹ ſcitū eē neceſſarium. Et ſubdit demſtatiua aūt ſcia eſt quā hēmus in hūdo demſtationē. demōſtratiua ergo ſcia ſiue demſtatiua ꝙ nō ſoluz eſt neceſſaria: ſed etiā eſt hīta per demſtationē. ꝛ qz ſic eſt. ex nec̄ijs itaqz eſt ill's demſtationis ſiue ill's demſtatiuus. ꝛ qz demſtationes ſunt ex nec̄ijs. accipiēdū eſt igit̄ ex qui b⁹ ꝛ ex qualib⁹ nec̄ijs demſtationes ſunt. Notā dum aūt q̄ pōt nec̄ia ꝙcludi per mediū ꝙtingēs: ſed hoc nō erit demſtatiue: ſed topice ſiue ꝓbabil̄r. demſtratiua aūt ꝙ nec̄ia nō pōt ꝙcludi niſi per mediū nec̄ium. Volens ergo phs ꝓbare q̄ demſtatio ſit ex nec̄ijs duo aſſumit. quoꝝ vnū eſt q̄ ꝙ demſtatiua nō pōt alr̄ ſe hz̄e ꝛ eſt nec̄ia. 2ᵐ vō eſt q̄ hi⁹ ꝙ habeē per demſtationem. cuz ḡ demſtatiuus ſill's ꝙcludit demſtatiue ꝙnem neceſſariā opz demſtationē eſſe ex nec̄ijs. ꝛ qz demſtationes ſunt ex nec̄ijs accipiēdū eſt ex qb⁹ ꝛ q̄libus nec̄ijs hūt eē. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vī q̄ in demſtatiōe nō poſſumus accipe aliq̄ formalia ꝛ aliq̄ mālia. nā cū tota forma ſillogiſtica tradaē in libro ꝑox cū demſtatio nō addat ſupra ſill'm niſi neceſſitatē māe vī q̄ totuz ſit qđ māle qđ addit demſtatio ſupra ſill'm ſimplr̄. ꝛ qz in libro poſterioꝝ determiaē de demſtatione q̄ſtum ad ea que addit ſupra ſill'm ſimplr̄: vī q̄ totū ſit qđ māle qđ h̄ de demſtatiōe tradit. nō ḡ diſtiguēdū eſt. q̄ aliq̄ ſunt mālia aliq̄ formalia: que h̄ de demſtatione traduntur. ¶ Dđz q̄ put tradit in 7ᵒ meta. aliq̄ ſunt mālia reſpectu vni⁹ que ſunt formalia reſpectu alteri⁹. ut cuprum eſt qđ māle reſpectu circli. ꝛ eſt tn̄ qđ formale reſpectu circuli cupr̄ei. nā ſi diffiniret circulus cupreus. cuprū poneret in diffōne ei⁹. circulus ḡ cupreus ꝛ ſit qđ mā le reſpectu circli ſimplr̄ in iſpo tn̄ circulo cupreo eſt aſſignare aliqđ formale reſpectu ei⁹. ſic ꝛ nec̄itaꝝ māe ſit qđ māle reſpectu ſill'i ſimplr̄. circa ipaz tn̄ neceſſitatez māe. ſup. circa ipz nec̄iū eſt aliqđ aſſignare māle ꝛ aliqđ formale. Dicebaē eni q̄ ꝑ⁹ ꝛ uera ſunt nec̄ia. ꝛ rō q̄re ſunt nec̄ia eſt: qz ſunt de oi per ſe ꝛ fz q̄ ipm. ꝛ qz ſemp id qđ eſt rō q̄re aliqđ ſit tale eſt formale reſpectu ei⁹ ut antea dicebaē. iō determiare de ꝑmiſ ꝛ ueris eſt q̄ſi determiare de neceſſario ꝛ mālr̄. determiare vō de oi ꝛ per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm eſt q̄ſi determiare de nec̄io formalr̄. bñ ergo dictū eſt q̄ ſupra oñdēdo phus demſtationē eſſe ex ꝓmiſ ꝛ ueris determinauit de neceſſario ſiue de demſtatione quaſi māliter. nūc aūt declarando eam eſſe de omni per ſe ꝛ ꝑm q̄ ipm determinat de ea quaſi formaliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primū igit̄ determinādū qđ dicim⁹ de omni: ꝛ quid per ſe: ꝛ quid vniuerſale.

¶ Exequit̄ de itēto oñdēs q̄ ea ex qb⁹ eſt demſtatio debēt eē de oi: ꝛ p ſe ꝛ debēt eē ulia. i. debēt eē ꝑm q̄ ipz. duo ḡ facit. qz ꝑ⁹ ait q̄ vult determiare qđ eſt de oi qđ per ſe ꝛ qđ ule. 2⁹ determiat de vnoqz ibi. De oi hoc dico. Dicit ḡ. Primū ergo demſtrabimus qđ dicimus eſſe de oi qđ per ſe ꝛ qđ ule. Deinde cum dicit.

¶ De omni quidē hoc dico qđ utiqz nō in quodā. in quodā aūt eſt. nā quod aliqñ q dē ſic. aliqñ vō nō. ut de omni hoie aial. Si eni uex eſt dicere hoiez uex eſt dicere aial. ꝛ ſi nunc alterum ꝛ alterum. Et ſi in omni linea punctum ſimpliciter eſt.

¶ Exequit̄ de vnoquoqz iſtoꝝ. Circa qđ tria facit. qz ꝑ⁹ determiat de oi. ſcđo de per ſe. tertio de vniuerſali. ſecūda ibi. Per ſe aūt ſunt. Tertia ibi. Uniūſale aūt dico. Circa ꝑmū duo facit. qz ꝑ⁹ determinat quid eſt dici de oi. 2⁹ qđ dixerat ꝓbat per quoddā ſignum ibi. Signuz eſt aūt. Dicit ergo q̄ de omni h̄ dico qđ utiqz eſt nō in quodā qdē ſic. quodā qdē nō. nec aliqñ ſic. aliqñ aūt nō. q. d. q̄ de omni de quo hic agit̄ requirit ulitatem ſboꝝ. qz nō debet eſſe in quodam ſic ꝛ in quodā nō. ꝛ requirit ulitatem tēpoꝝ. qz nō debet eſſe aliqñ ſic ꝛ aliqñ nō. ut de oi hoie ꝓdicaē aial. qz ſi uerū eſt dicē aliqđ eē hoiem ueruz eſt dicē eē aial. ꝛ ſi nūc alterū. Ji. ſi nūc uex eſt dicē alterū. i. hoiez. nūc alterū. i. ueruz dicē alterū. i. aial. ꝛ ſicut in oi linea eſt punctus. ꝛ ſup. ſicut in oi hoie eſt aial ſimplr̄ ſup. eſt ibi dici de omni. ¶ Notādum aūt q̄ aial reſpectu hois habet ulitatem ſboꝝ ꝛ etiā ulitatem temporuz. Eſt eni ibi ulitas ſboꝝ. qz de quocūq; uerū eſt dicē q̄

UVA. BHSC. IyR_086_4

sit hō de illo uerū est dicē q sit aial. ꝛ ēt ulitas tēpoꝛ. qz nūc ꝛ qñcūqz de aliq̄ ueruz est dicē q sit hō de illo tūc est uerū dicē q sit aial. ¶ Notādū ēt q sic de quo cūqz est ueꝛ dicē q sit hō est uerū dicē q sit aial. ꝛ nūc ꝛ qñcūqz est uerū dicē q sit hō tūc est ueruz dicē q sit aial. sic de quocūqz est uerū dicē q sit linea uerū est dicere q in ea sit punctus. ꝛ tunc ꝛ qñcūqz est uerum dicere q sit linea tūc est uerū dicē q sit pūctus. Est ḡ de oi dicēdo. ois linea est pūctata. sic est dici de oi dicendo. ois hō est aial. utrobiqz eni est tā ulitas ſboꝛ q̄z tē poꝛ. ¶ Dubitaret fortе aliqs quō de oi de quo h agitur se hēat ad dici de oi in liº p̄oꝛ. ¶ Ōdm q ad dici de oi in liº p̄oꝛ. nō regrit nisi ulitas ſboꝛ. tūc eniz est de oi ut in p̄ribº tradit qñ nihil est sub ſbo de quo p̄dicatū nō dicat. Sed de oi de quo h agit supꝑ ulitatez ſboꝛ regrit ulitatē tēpoꝛ. Lā aūt huiº ex h sumi pōt. nā cuz inueniat duplex ꝓpō de inesse ut pōt hēri ex p̄mo p̄rioꝛ. vz ut de inesse simplr ꝛ de iesse ut nunc. Ex ꝓpōnibº de inesse ut nūc ꝛ ꝓtingētibus pōt fieri sillſ topicus. sed sillſ demōſtratiuus nō pōt fieri ex ꝓpōnibus ꝓtingētibus nec ex ꝓpōnibus de iesse ut nūc. sed opz q fiat ex ꝓpōnibus necessarijs ꝛ de inesse simplr. igit cuz sillſ traditus in libro p̄rioꝛ sit in terminis cōmunibº sit applicabilis tā ad sillm demſtatiuum q̄z ad topicū opz q de oi ibi traditū icludat talem ulitatem que reseruet in oi sillo tā topico q̄z demſtatiuo. ꝛ qz ex solis ꝑticularibus nō sequit ꝯ: si ꝯsideremus formam sillogiçādi opz in oi sillo esse aliquā ꝓpōnē ulem que accipit ulitatem ſboꝛ. q̄re si in oi sillo in quo reseruat recta forma sillogistica regrit ulitas ſboꝛ. forma sillī tradita in libro p̄rioꝛ que est applicabilis ad oēm modum sillogiçādi hanc ulitatem regrit. sed demſtatiuus sillſ qui est ex ꝓpōnibus nō ex qbuscūqz. sed ex necessarijs ꝛ de inesse simplr cum talia insint oi ꝛ semp opz q de oi de quo hic agit nō solū regrat ulitatez ſboꝛ: sed etiā tempoꝛ. bñ ergo dciñ est q de oi in libro posterioꝛ addat ad de oi in libro p̄rioꝛ ulitatem tēpoꝛ. ¶ Ulteriº aūt dato q de oi hic tradituz addat ad de oi in libro p̄rioꝛ. Dubitaret fortе aliqs utruz dici de oi differat uel sit idem q ꝓpō ulis. ¶ Ōdm q ut patebit dici de oi simplr nō est idem q ꝓpō ulis: qz cum in oi sillo sit aliq̄ ꝓpō ulis in oi sillo eēt dici de omni: qđ tñ falsuz est: qz ꝓprie loquēdo ꝛ directe de oi ꝛ de nullo nō sunt niſi p̄ncipia ꝑbātia p̄mā figurā. potuiſ set tñ pbs si uoluisset cuilibet figure iuenire sua p̄ncipia. nā sic p̄ma figura hēt sua p̄ncipia dici de oi ꝛ dici de nullo. sic scda figura hēt sua p̄ncipia. oēs enim sillī scde figure pūt per hoc p̄nm ꝑbari. qcqd remouet a p̄dicato ꝛ a ſbo. si eniz nullus lapis est aial ꝛ ois homo est aial sequit q nullus hō sit lapis. nam si lapis remouet ab aiali opz q remoueat ab hoie. Scda aūt figura hēt vnū solū p̄ncipiū: qz ois ꝯ ibi est negatiua. p̄ª autē figura hēt duo p̄ncipia. vnū qđ ꝓbat ꝯnes affirmatiuas qđ est dici de oi. ꝛ aliud qđ ꝓbat negatiuas qđ est dici de nullo. tūc eni sequit in p̄ª figura ꝯ affirmatia. qñ nihil est sbi de quo p̄dicatuz nō dicat. ꝛ tūc sequit negatiue qñ nihil est sbi a quo p̄dicatū nō remoueat: ꝛ sic p̄ma figura hēt sua p̄ncipia. ꝛ sic ēt scde figure inueniemus suū p̄nm. sic ēt posset tertie figure p̄nª inuenire. Noluit tñ pbs cuiuslibet figure ꝓpa p̄nª inuenire. cuz tñ potuisset: qz q̄sto pauciora sunt p̄rinª ad que fit reductio. tāto artificialioꝛ est doctrina. uoluit ergo pbs ut suā doctrinā artificialr redderet. ꝛ ut ad pauca p̄nª eēt iductio oēs figuras reducē in p̄mā. ꝛ p̄maz in sua p̄rinª resoluē. ut sic ad p̄rinª prime oēs alie figure reducēde eēnt. Redeamus ḡ ad ꝓpositū ꝛ dicamº q nō est idē dici de oi ꝛ ꝓpō ulis: qz in oi sillo est ꝓpō ulis. non tñ in oi sillo est ꝓprie p̄rinm dici de oi. vnde Auerro. cōmētatoꝛ supra p̄mū p̄rioꝛ. uolēs dare diſſter ꝓpōnem ulez ꝛ dici de oi ait. q si dicat. oē aial est corpus. ad h̄ q ibi sit p̄rinm dici de omni. nō solū importat q omne aial disponat per corpus. sed importatur q omne aial disponat per corpus. ꝛ q quicqd disponit per aial disponat per corpus. ꝓpō vo ulis est v tualiter p̄rinm dici de oi. sed tunc est hiº p̄rinm. ꝓprie ꝛ directe qñ nō solū ſbz disponit per p̄dicatū qđ sit in maiori: sed qñ accipit aliqd ſb ſbo. qđ sit in miori. qđ postea disponit per p̄dicatū. qđ sit in ꝯne. Ipm ḡ ordinem sillogisticū iportat dici de oi quē ꝓprie non iportat ꝓpō ulis. pz ḡ ueruz esse qđ dicebat. vz q simplr ꝛ per oēm modū nō est idē dici de oi q ꝓpō ulis. ¶ Ulteriº aūt dubitaret fortе aliqs. utrū sit aliquo mō idez dici de oi q ꝓpō ulis. ¶ Ōdm q dici de oi est p̄nm sillogm. in sillis aūt possumus assignare duplex p̄rinm. māle ꝛ formale. ipe eni ꝓpones ꝛ termini vident esse mā sillī. ordo aūt sillogisticus uel est forma sillī ul aliqd ptinens ad formā. Si ergo dici de omni accipit ut p̄rinm māle sillī sic nihil est aliud q̄z ꝓpō ulis. ꝛ h̄ mō sumptū reperit in omni sillo. Omnis enim sillis accipit aliquā ꝓpōnem ulem affirmatiuaz uel negatiuaz. ideo in omni sillogismo. p̄ncipiuz est dici de oi ul de nullo. Scdm ḡ hūc modū si dicat. oē aial est corpº. nō plus iportat de oi q̄z oē aial disponit p corpº. sed si dici de oi accipiat ut p̄ncipiū formale. ꝛ ut ꝓbat formā sit logismi ꝛ ordinē sillogisticū sic dici de oi ut in p̄ceden ti qōne dicebat nō est idē q ꝓpō ulis. ꝛ directe ꝛ ꝓprie nō est p̄rinm sillogm in oi figura. sed solū est p̄nm in pª figª. Scdz ḡ hūc modū. si dicā oē aial est corpº. dici de oi nō solū dicet. oē aial disponit p corpº. h̄ ēt dicet totū ordinē sillogisticū. iportabit eni q oē aial disponit p corpº. ꝛ q qcqd disponit p aial disponit p corpº. ḡ ꝓpō ulis dicit virtualr ꝛ quodāmō dici de oi: ut est p̄rinm formale dicit actualr ꝛ simplr. Ex qualibet eni ꝓpōne ulī pōt sumi ordo sillogisticus in p̄ma figura ꝛ pōt ex ea sumi p̄ncipiū dici de omni uel de nullo. sed tunc est ibi ꝓprie p̄ncipium hiº qñ ex ꝓpōne ulī actualr explicat ordo sillogisticus in pª figura. ¶ Lū ergo queriť utruz dici de oi possit aliqñ taliter sumi q sit idem q ꝓpō ulis. pz q si accipiat dici de omni ut est p̄ncipiuz māle sillogismi est idē q ꝓpositio ulis. Si aūt accipiat ut est p̄ncipiū formale. ꝛ ut icludēs ordinem sillogisticuz nō est idem. Si aūt querať quō Aſtt. loquit de dici de omni. dici debet q in libro porum solum loquit ut est p̄ncipiuz formale ꝛ ut ꝓbat formā sillogismi in p̄ma figura ꝛ ut includit hiº ordinem sillogisticum. ¶ Ulterius dato q respectu sillogismoꝛ simplr possit accipi dici de omni ut p̄ncipiū māle ꝛ ut formale. Dubitaret fortе aliqs utrū respectu sillogismi demonstratiui possit accipi dici de omni ut p̄ncipiū māle ꝛ formale. ¶ Dicēdū q oēs alij modi sillogismoꝛ habēt ꝯhere sillogismū simplr. sillis enim dialeticus uel etiam demōſtratiuus nō est sillogismus sumptus simplr. sed magis est sillogismus cōtractus. utrū aūt cōtractio ista fiat per additionē forme specifice ut dicamus q sillogismus simplr ꝛ cōmuniter sumptus sit genus ad sillogismū dialeticū ꝛ demonſtratiuum. uel sit ista ōctio per additionē habitudinis localis ꝛ necessitate māe. ut dicamus q sillogismus dialeticus ꝯhit sillogismū coiter sumptū addēdo supra ipsum hitudinem localē quādā. sillogismus vo demſtatiuus ꝯhit ipm addēdo necessitatē māe. quid aūt super hoc uerū sit ad psens nō sit nobis cure inuestigare. sufficit aūt scire q sillus simplr ꝛ coiter sumptus ꝯhitur per sillm demſtatiuū. ꝛ qz sillis demōſtratiuus est sillogismus ꝯtractus. quare sicut in sillogismo simplr pōt accipi dici de omni ut est p̄ncipiū māle ꝛ formale: sic in sillogismo demſtatiuo pōt accipi dici de omni ut est utroqz mō p̄rinm. uerūtñ hēbit se dici de omni ut est

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑn^m demr̃ationis ad dici de oi ut est ꝑn^m sill'i simplr̃. sic̃ se hẽt demr̃atio ad ipm sill'm simplr̃. Quare sic̃ demr̃atio addit supra sill'm simplr̃. sic dici de oi ut est ꝑn cipiũ mãle demr̃atiõis addit supra dici de oi ut est ꝑn cipiũ mãle sillogismi simplr̃. ⁊ ẽt dici de oi ut est ꝑncipium formale demr̃atiõis addit supra dici de oi ut est ꝑncipiũ formale sill'i simplr̃. ¶ Ulteri⁹ aũt dato ꝙ dici de oi possit accipi duob⁹ modis ut est ꝑncipium demr̃ationis sic̃ accipit duob⁹ modis ut est ꝑncipiũ sill'i simplr̃. ⁊ dato ꝙ sic acceptuz addat supra dici de oi ẽt illo mõ sumptũ. ¶ Dubitaret forte aliqs qd addat ⁊ quõ sit accipiẽda hi⁹ additio. Dõz ꝙ sic̃ demr̃atio addit supra sill'm simplr̃ necessitatez mãe: sic dici de oi ut est ꝑncipiũ demr̃ationis siue sit ꝑncipiuz mãle siue sit formale addit supꝑ dici de oi ut est ꝑncipiũ sill'i simplr̃ necessitatẽ mãe ⁊ ulitatẽ tẽpoz. qõ sic declarat. accepti eni dici de oi ut est ꝑncipiũ mãle sill'i simplr̃ nihil aliud dicit q̃z ꝓpõnẽ ulem hñtẽ in se ulitatẽ iboz. sed dici de oi ut est ꝑncipiũ mãle demr̃ationis dicit ꝓpõnem ul'em hñtem in se ulitatẽ nõ solũ iboz sed ẽt tempoz. nã oẽ. a. est. b. ut est ꝑncipiũ mãle sill'i simplr̃ non plus iportat nisi ꝙ oẽ. a. disponit̃ per. b. sed si hi⁹ ꝓpõ debeat eẽ ꝑncipiũ demr̃ationis nõ solum importabit ulitatẽ ibox ut ꝙ oẽ. a. disponit̃ per. b. sed etiã ulitatẽ tẽpoz ut ꝙ semp. a. disponit̃ per. b. Et sicut dici de oi ut est ꝑncipiũ mãle demr̃atiõis addit supra dici de oi ut est ꝑncipiũ mãle sill'i simplr̃ ulitatẽ tẽpoz. sic etiaz ut est ꝑncipiũ formale ⁊ ut icludit ordinẽ sill'i demr̃atiui addit supra dici de oi ut icludit ordinẽ sill'i simplr̃ ulitatẽ tẽpoz. nã oẽ. a. est. b. ut est ꝑncipiũ formale sillogismi coiter sumpti iportat totũ ordinẽ hũc sillogisticũ ꝙ oẽ. a. disponit̃ per. b. ⁊ qcqd disponit̃ per. a. disponit̃ per. b. In hoc aũt iportat ordo sillogisticus in ꝑma figura. nã in ꝑ^a figura sbm disponit̃ per ꝑdicatũ in maiori: ⁊ qcqd disponit̃ per sbm in miori disponit̃ postea per ꝑdicatũ in ꝛne. pz ꝙ qd iportat. oẽ. a. est. b. ut est ꝑncipiũ formale sill'i coiter sumpti. sed ut est ꝑncipiũ formale sill'i demr̃atiui iportabit ordinẽ sillogisticũ cum q̃dã necessitate mãe ⁊ ulitate tẽpoz. iportabat eni ꝙ oẽ ⁊ semp. a. disponit̃ per. b. ⁊ qcqd disponitur per. a. semp disponit̃ per. b. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs cũ dici de oi possit eẽ ꝑncipiũ mãle ⁊ formale tã sill'i coiter sũpti q̃z ẽt demr̃atiui. quõ sit accipiendus ꝑm itẽtionẽ ꝓbi utroq; mõ sillogiçãdi. ¶ Dõz ꝙ cum in libro ꝓoz magis tradat forma sillogistica. hic aũt ꝓsupponat talis forma. sed applicet ad nectã mãz ⁊ demr̃atiuã. ſi uolum⁹ ire ꝑm mẽtẽ ꝓbi. videt dici de oi sumẽdũ eẽ in libro ꝓoz ut est ꝑncipiũ formale ⁊ ut iportat ordinẽ sillogisticũ. in hoc aũt libro ui sumẽdũ eẽ magis ut est ꝑncipiũ mãle ut est idẽ ꝙ ꝓpõ ul'm necessaria iportãs ulitatẽ tã ibox q̃z tẽpoz. ¶ Ulteri⁹ autẽ dato ꝙ dici de oi ut est ꝑncipiũ demr̃ationis addat supra dici de oi ut est ꝑn^m sill'i simplr̃. ¶ Dubitaret forte aliqs utrũ dici de oi ut est ꝑn^m sill'i simplr̃ possit aliquo mõ addẽ supra dici de oi ut est ꝑncipiũ demr̃ationis. Et ui ꝙ nõ. qz semp posteri⁹ addit ad ꝑus nõ aũt eⁱ. Et semp minus ul'e addit supra maius ul'e ⁊ nõ eⁱ sed dici de oi ut est ꝑn^m demr̃ationis est posteri⁹ ⁊ minus ul'e q̃z dici de oi ut est ꝑn^m sill'i simplr̃. hoc ꝑ addit supra illud nõ ecõuerso. ¶ In ꝯriũ est. qz dici de oi ut est ꝑn^m sill'i simplr̃ põt eẽ ꝑncipiũ formale ⁊ icludẽ ordinẽ sillogisticũ. ut aũt ẽ ꝑn^m demr̃atiõis põt eẽ ꝑncipiũ mãle ⁊ nõ icludẽ hi⁹ ordinẽ. ꝑ aliqd põt dicẽ dici de oi in libro ꝓoz qõ nõ dicet dici de oi in li⁹ posterio rũ. dicet eni ordinẽ sillogisticuz ⁊ poterit illud dici de oi supra istud addẽ hi⁹ ordinẽ. ¶ Dõz ꝙ dici de oi in hoc libro ⁊ in libro ꝓoz cũ utrũq; dicat multipl̃r. sed ꝑm eũdẽ modũ accipiat utrũq; semp inuenietis ꝙ ꝑ addat supra illud ⁊ nõ eⁱ. ut rõnes ꝓpõite oñdebãt. nã ꝑ dici de oi sumptũ mãl'r addit supra illud mãl'r acceptũ. ⁊ acceptũ formal'r addit supra illud formal'r sũptuz: sed si sit difformis acceptio ut si sumat ꝑ dici de oi mãl'r. ⁊ dici de oi in libro ꝓoz formal'r tũc ꝑ addet supra illud ⁊ eⁱ. Qd̃ si de ꝑ in nãlib⁹ exꝑlũ querim⁹ dicemus ꝙ sba multipl̃r di. oi eni de forma ⁊ mã ⁊ de cõposito. ⁊ corpus ẽt di mltipl̃r. di eni de mã organica ⁊ de cõposito ex mã ⁊ forma. nã corpus qd̃ est gen⁹ sic̃ est corpus qd̃ diuidit in aiatũ ⁊ in inaiatũ dicit qd cõpositũ ex mã ⁊ forma. sed corpus qd̃ est altera ps cõpositi sic̃ dicim⁹ aial cõponi ex aia ⁊ corpe. põt dicere ipaz mãz organicã. Si ꝙ querat utz corpus addat supra sbam uel eⁱ. dicemus ꝙ si sit vniformis acceptio corpus addit supra sbam nõ ecõuerso. nã si corpus sumat mãl'r ⁊ ut est altera ps cõpositi addit supra sbam ꝑt sba ipaz mãm noiat. nã corpus sic sumptum dicit mãm magis ꝯctã q̃z dicit sba. sic etiã si sumat corp⁹ ut est genus ⁊ ut dicit qd cõposituz ex mã ⁊ forma addit supra sbam ut noiat hi⁹ rez cõpositã: eo ꝙ suba noiat rẽ cõpositã magis sub mõ ulis q̃z faciat corpus. sed si sit acceptio difformis ut sumat corpus ꝑt dicit mãz organicatã ⁊ accipiat sba ꝑt dicit cõpositũ ex mã ⁊ forma: tũc corpus addet supra sbam: ⁊ sba supra corpus. nõ tñ eodẽ mõ. sed corpus addet supra subaz rõne spãlitatis. sba aũt addet supra corpus rõne totalitatis. addet eni corpus sic sumptũ supra sbam: qz dicit mãz organicatã quã nõ dicit sba ꝑm se sumpta in quacũq; significatiõe sumat. sic etiã suba addet supra corpus: qz suba sic sumpta dicit rem totã. corpus aũt sic acceptũ solũ alterã ptẽ cõpositi noiat. ¶ Hoc viso pz uerũ eẽ qõ dicebat. nã si dici de oi qõ demr̃atiõis est ꝑncipiũ ⁊ dici de oi in libro ꝓoz vniformiter accipiant semp hoc addit supra illud: nõ ecõuerso. sed si accipiant difformiter. ut ꝙ hoc accipiat mãl'r ꝑt nõ icludit ordinẽ sillogisticũ: aliud vo accipiat formal'r ꝑt includit ordinẽ sillogisticũ hoc addit supra illud. ga iportabit necessitatez mãe ⁊ ulitatẽ tẽpoz: qõ nõ iportat illud ⁊ etiã illud addit supra istud: qz iportabit ordinẽ sillogisticum qõ nõ importabit istud. Qd̃ aũt arguebatur ga semp posteri⁹ addit supra ꝑus. ⁊ minus ul'e supra magis ul'e nõ ecõuerso. Dico uerũ esse cum est vniformis acceptio. sed cum acceptio est difformis põt hoc addẽ supra illud ⁊ econuerso. ut est in suba ⁊ corpore patefactum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Signũ aũt est. Nãq; instãtias sic ꝑferimus sicut de oi iterrogãti: aut si in quodã non: aut si aliquando non.

¶ Probat qd̃ dixerat per qdã signũ. dixerat eni ꝙ dici de oi de quo hic agit ⁊ qd̃ est demr̃atiõis ꝑn^m iportat tã ulitatẽ sboz q̃z tẽpoz. Jõ ait. [Signũ aũt est] supple dici de oi de quo ꝑ agit ꝙ importet utrãq; ulitatẽ. [nã si iterrogãti de oi sic.] i. utroq; mõ [istãtias ꝑferemus. aut si in quodã nõ est.] i. non est ibi ulitas subiectoz [aut si aliquãdo nõ est.] i. si nõ est ibi vnitas tempoz. ¶ Notanduz aũt ꝙ ad dici de omni ⁊ ad ꝓbationẽ ul'em que est ꝓncipiũ demõstrationis duobus modis possumus inferre instãtias. uel si non est ibi vniuersalitas subiectoz. sed est in quodaz sic in quodã non. uel si nõ est ibi vniuersalitas temporuz. ⁊ est aliquãdo sic: aliquãdo nõ. ⁊ qz utroq; modo possumus istare cõtra ꝑ. dici de oi signũ est ꝙ dici de oi hic traditũ dicat utrãq;. vz ulitatẽ subiectoz ⁊ tempoz.

¶ Per se autẽ sunt quecũq; sunt in eo qõ quid est: ut triãgulo inest linea ⁊ linee punctum. Substãtia enim ipsorũ ex his est que insunt in ratione dicente quid est.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Postq̄z phs deteriauit de oi. Jn pte ista ut dicebat de termiat de p se. Circa qđ duo facit: qr p° determiat de modis p se oñdēs q̄tuor esse hi° modos. 2° qđ dixerat adaptat ad demōstrationē declarās q illox modorū demōstrationi sunt utiles ibi⌊ Que ḡ dñr in simplr scibilib°. ⌋ Ad euidētiā aūt pme ptis sciēdū q p se dicit hitudinē ad cāz. vñ z phs 5° meta. cap° de p se. ait. q p se z cā eq̄lia sunt. Jn ipo ḡ p se accipiēdus est respectus ad cāz. respect° aūt ad cāz pōt accipi dupl'r. ul' positiue. ul' negatiue. utroq̄z aūt mō sumit p se. Dicit eni p se non solū p respectū ad cāz positiue ut q̄ sit ibi eēntialis hitudo ad cāz. sed ēt dr p se p respectuz ad cām negatiue ut dr aliqd eē p se: eo q̄ nō hēat cāz. vñ z 5° meta. cap° de p se. dr q̄ est illud p se qđ. nā hēt aliq̄z cām. Scdz lb̄ ḡ potuerūt accipi modi p se nō eēntialis hitudo ad cāz est multipl'r: qr ul' est ad cām formalē ul' mālē ul' efficiētē ul' finalē. Sz hitudo ad cām efficiētē z finalē ut in p sequēdo patebit nō facit nisi vnū modū per se. Erūt ḡ q̄tuor modi dicēdi p se. q̄rū pmus sumit p respectū ad cāz formalē. scdus ad mālē. terti° vo sumit per negationez cāe uel p nō hīe cām. q̄rt° vo per respectū ad cām efficiētez z finalē. hec aūt sic declarant. Naz pmus est q̄n diffō uel ps diffōnis pdicat de subo. in p° ergo mō pdicatū est de rōne subi q̄ ptinet ad cām formalē: qr oēs ptes diffōnis sunt forme. Est eniz diffō pmo declaratiuus qdditatis z eēntie. quidditas aūt z eēntia ad cām formalē ptinēt. Scdus aūt modus est q̄n p se passio pdicat de sbo: z qr subm igredit diffōnē per se passionis sic in pmo mō pdicatū p se erat de rōne subi: sed in scdo mō subm est de rōne pdicati. hic aūt scdus modus ad cām mālem pōt reduci: qr subm respectu passionis se hēt ut mā z p se passio in suo sbo fundat tā q̄z in mā. Terti° modus idē sonat z pro eodē accipit esse p se q̄ nō eē in alio: pm quē modū pme sbe sunt per se qr oia alia sunt in pmis. p° aūt dñr esse p se: qr sunt in alijs. Jnde est q̄ destructis pmis nō pōt aliqd alioruz remanē. sic eni eē p se nihil aliud sonat q̄z eē sb̄ aliqd z p se existē. z qr albedo nec aliqđ aliud accns existit p se. sz sustētat in alio. sic ēt qr nec ulla existūt p se: sz sūt in alijs seq̄t q̄ sola indiuidua pme sbe p se sunt. illud ḡ eē p se q̄si sumit negatiue. nō eni est spus q̄ idiuidua pme sbe sint p se positiue: qr sūt in seipsis. pbat eni i 4° phisicoz. q̄ nihil est in seipso. sz dñr pme sbe eē p se: qr nō sunt in alijs: sz magis alia sunt in ipsis. Quart° aūt modus dicēdi p se sumit p cōpationē ad cāz efficiētez z finalē. nā q̄n aliqd euenit q̄ cā nō ordiat ad illud z q̄ est p̄ter itētionē dr eē p accn̄s: sed si cā ordiet ad illd erit p se. ut si me ambulāte coruscat. sb̄ fuit p accn̄s: qr ābulatio mea nō ordiabat ad coruscationē. z si fodiens i terra ut faciat sepulchrū iueniat thesaurū sb̄ fuit p accn̄s: qr fuit p̄ter itētionē cāe. sed figs decollat aliquē ul' strāgulat ipz si ex sb̄ seq̄t iterit° ei° nō est p accn̄s qr strāgulatio z decollatio p se ordinant ad mortē. Interfect° eni si iterijt pp interfectionē. i. pp strāgulationē ul' pp aliō gen° mortis nō est p accn̄s: sz p se. illō ḡ p se vi didi ō fortunā z casū. Scdz lb̄ ḡ diceret eē p se q̄ sūt pm itētionē cāe efficiētis. p accn̄s vo q̄ sūt p̄ter itētionē ei°. Et qr qđ itēdit a cā efficiēti est finis opz q̄ ad itētionē cāe efficiētis occurrat tā cā efficiēs q̄ agit q̄z cā finalis quā itēdit z pp quā agit. Ordo ḡ ad p se cāz efficiētē z finalē facit hūc q̄rtū modū. bñ itaq̄z dciñ est q̄ tuor eē modos p se. q̄rū pmus. scdus. z q̄rt° sumunt positiue. terti° vo sumit q̄dāmō negatie ut ide sonet eē p se qđ nō eē in alio. ¶ Hoc viso dicam° q̄ hec lectio i q̄ agit de modis p se dicit i ptes q̄tuor pm q̄tuor modos dicēdi per se. 1° ps est ibi⌊ Et i gbusc̄uq̄z ipoz. ⌋ 3ª ibi⌊ Amplī° quec̄uq̄z. ⌋ 4ª ibi⌊ Jtez alio mō. ⌋ Dicit ḡ. ⌊ Per se aūt sūt q̄c̄uq̄z sūt in eo qđ qđ est. ⌋ i. q̄c̄uq̄z pti nēt ad diffinitiuā rōnē ita q̄ diffō z ps diffōnis pdicā tur de diffinito p se. mānifestat aūt qđ dixerat p exēplū d.⌊ ut triāgulo ieſt linea z pūct° linee. ⌋ sup. ieſt per se. ⌊ qr sba eoz. ⌋ i. sbalis diffō ipoz taz triāguli q̄z linee ⌊ est ex ipsis. ⌋ i. ex lineis z pūctis. nā diffō triāguli q̄z linee ex lineis. diffō linee est ex pūctis. Et sb̄dit⌊ z q̄ sunt rōne dicēti qđ ē. ⌋ q. d. q̄ nō solū pūct° ieſt p se linee: z linea p se triāgulo. sz ul' que. i. q̄c̄uq̄z sūt in rōne dicēte qđ est. i. sūt in rōne diffinitia. sup. p se dñr de diffinito. ¶ Notādū aūt q̄ sba. i. sbalis diffō trianguli est ex lineis: qr in diffōne triāguli ponit linea. Est enim triangulus figura plana tribus rectis lineis contenta. sic ēt sba. i. sbalis diffō linee est ex pūctis. qr in diffōne linee z maxie i diffōne linee recte ponunt pūcta. nā cuz nō sit dare lineā i finitā opz eā finiri p pūcta. Est ḡ linea lōgitudo sine latitudie cui° fines siue cui° extremitates sūt duo pūcta. ¶ Notādū ēt q̄ i diffinitiua rōne q̄dā sūt q̄ pdicant i recto. q̄rūdā vo nō est pdicatio simpl'r in recto: sz opz ul' diffinitū ul' diffinitiua poni in obliq̄ ad sb̄ q̄ vnū pdicet de alio. videm° enim q̄ aial ptinet ad diffōnē hois z pdicat de hoie in recto: qr hō est aial linea vo i trat diffōnē triāguli. z tñ nō pdicat de triangulo i recto: qr triāgulus nō est linea. est tñ figura in q̄ est linea ul' est figura hñs lineas. sic ēt pūct° i trat diffōnē linee nec tñ pūct° pdicat de linea in recto: qr linea nō est pūct°: sed est lōgitudo in q̄ sūt pūcta ul' hñs puncta. q̄r cū q̄z tñ aliqd i trās diffōnē alicui° pdicet de ipso ul' in recto ul' obliq̄ semp cōparat ad ipm per se. Et est ibi pmus modus dicēdi p se. ¶ Dubitaret forte aliqs: qr videt q̄ diffō z ps diffōnis nō ptineat ad eūdez modū dicēdi per se. nā de p se pm pmū moduz z scōm nihil aliud est q̄z qđā modus pdicādi. Tūc arguat sic. que nō ptinēt ad vnū z idē pdicatū nō ptinēt ad vnuz z eūdē modū pdicādi. sed diffō z ps diffōnis ut pbabit dicūt aliud z aliud pdicatū. igit nō dicūt eundem modū pdicādi. pbo assūptū. pbs eni circa pncipiū pmi top. distiguit q̄tuor pdicata. s. genus diffōnē: ppriū m z accns. sed genus est ps diffōnis. ḡ si genus nō est idē pdicatū q̄ diffō sequit q̄ diffō z ps diffōnis nō dicant idē pdicatū. ergo multo magis nō dicūt eundem modū pdicādi. ¶ Jn q̄rū est pbs qui diffōnē z ptem diffōnis ordiat in vno z eodē mō pdicādi. vz in pmo mō dicēdi per se. ¶ Dōm q̄ nō est incōueniēs quedaz vno mō accepta collocari sub vno mō que alio mō cōsiderata ptinēt ad aliū z aliū modū. iō ut coiter ponit hi° pdicata pñt ꝯsiderari pm q̄sdā itētiōes cōes q̄ sunt maiuz eq̄le ꝯuersiz z nō ꝯuersim. pm hoc ḡ accipiunt a logico q̄tuor pdicata de qb° agit in topicis. naz qcgd pdicat de alio ut est sba ul' accns. uel dic eēntiā ei° uel nō dicit eēntiā ei°. si dicit ei° eēntiā uel est in plus z nō pdicat ꝯuersim. z tūc est genus. si aūt dicit essentiā z est eq̄le z pdicat ꝯuersim: z sic est diffō. Quātum ergo ad ea que idicāt eēntiā hēmus duo pdicata quoz vnū est in plus ut genus. aliud in eque ut diffō. Si vo hi° pdicatū nō indicet eēntiā ul' nō pdicat cōuersim z tunc est accns. ul' pdicat ꝯuersim z tūc est ppriū. Quatuor ergo sunt pdicata duo idicātia eēntiā. quoz vnū pdicat ꝯuersim ut diffō. aliud non ꝯuersim ut genus. Et duo sunt nō idicātia eēntiā. quoz vnū nō pdicat conuersim ut accns cōe. z aliud ꝯuersim ut ppriū. Omne ergo pdicatū uel est aliqđ istoz q̄tuor ul' annectit z reducit ad aliqđ istoz. si ergo ꝯsideremus has itētiones que sunt pdicari cōuersim ul' nō ꝯuersim: diffō z pars diffōnis nō dicūt idem pdicatū nec eūdē modum pdicādi. Sed si ꝯsideret diffō z ps diffōnis nō per pdicari ꝯuersim uel nō cōuersim. sed per pdicari eēntialiter uel nō eēntialr: sic diffō z ps diffōnis ptinēt ad eundē modū pdicādi: qr tam diffō q̄z ptes diffōnis eēntialr pdicant. z hoc mō est hec ꝯsideratio ut sub eodem mō pdicādi collocant. ¶ Deinde cum dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

ysocheles seu equicrus hñs duo latera eq̃lia tm̃.

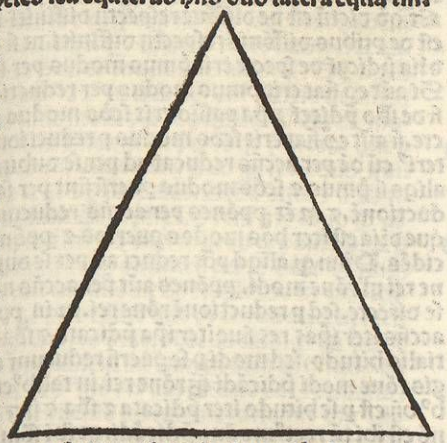

equilaterus seu ysopleuros habens tria latera equalia.

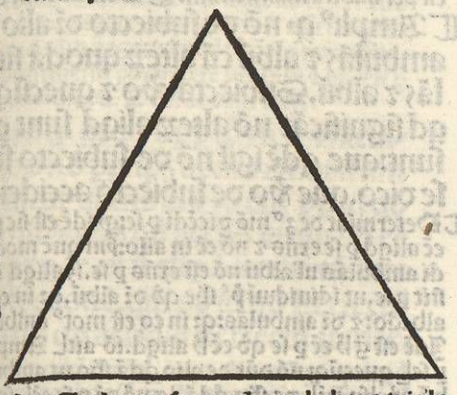

Scalenon seu gradatus habens tria latera inequalia.

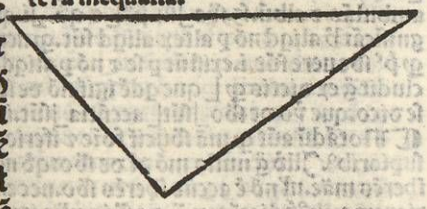

¶ Et q buscũ qz eoz que insunt ip sis ipaz in rõne isũt qd est demrãnti: ut rectũ iest linee z circulare z impar et par numeroz primuz z cõposituz et ysocheles. qd est eglaterũ. z scalenon idest altera pte longius z que oibus bis isunt in rõne dicẽte: qd est binc qdẽ linea inde numerus. Similr aũt z in alijs huiusmodi vnũqõqz per se esse dico.

¶ Deteriat de 2° mõ dicẽdi p se. Circa qd̃ duo facit: qr 5° deteriat de his que dñr b mõ p se. 2° de his que dixerat decłat que sũt illa que dñr p accũs ibi. Quecũqz vo nalr. Cõtinuet aũt sic. non solũ cõpetit p̃dicari p se diffõni z ptib9 offõnis: imo cõpetit p̃dicari p se z quscũqz ipoz. id. de nũo ipoz accñtiũ q̃ isũt ipis bis z ipa sba isũt in rõne. id. diffõne demrãnti. dicãtl qd est. q.d. q quecũqz accñtia sic sũt in bis q tñ ipa sbta sũt de rõne ipoz accñtiũ z ptinẽt ad diffinitionẽ q̃ dicit qd est ipoz accñtiũ. oia h9 accñtia insũt p se bis illis ut rectũ z circlare iest linee per se z par z ipar z pm z cõpositũ z ysopleros qd̃ est eglaterũ z scalenon qd̃ ẽ altera pte lõgi9 nũo. id. isunt p se nũo. z sbdit z que isunt. id. z linea z nũs sũt illa sba que isunt oib9 bis passiõib9 enũatis isũt dico in rõne dicẽte qd est. id. in rõne qdditatia z diffinitia. Or aũt linea z nũs sint in rõnib9 oiuz passionũ p̃dcãqz pz ql huic qdẽ. id. recto z circlari linea. id. iest linea. in diffõne eni eoz suscipit linea. illic ãt. id. in diffõne illoz vz paris z iparis p̃mi z cõpositi eglateri z altera pte lõgioris nũs. id. suscipit nũs. z sbdit. Silr ãt z in alijs hi9. id. in alijs sbis que suscipiunt in rõnib9 suaz passionũ vnicuiqz su. termini sbtoz p se eẽ. id. in esse dico sup. passiões suas. ¶ Dubitaret forte aliquis: qz eglaterus siue ysopleros z scalenon qd̃ est altera pte longi9 nõ vident eẽ passiões nũi: sed magis vident eẽ spẽs triãguli. nã ut pz in 5° euclidis tres sunt spẽs triãguli. vz ysopleros siue eglaterus hñs tria eq̃lia latera. ysocheles siue egcrus hñs duo eq̃lia latera. z scalenon siue q̃dat9 qd̃ est triũ ieq̃liũ laterũ. ¶ Dõz q pz quosdã b qd̃ dr ysopleros z scalenon nõ ẽ referẽ dũ ad nũz: sz ad triãgulũ: sz hec videt eẽ assũptio difficilioris: qr nõ videt eẽ p se in scõo mõ dicẽdi per se qñ spẽs p̃dicat de gñe. nõ eni vr spẽs eẽ ꝑpa passio gñis. sic q̃ hõ nõ est ꝑpa passio aialis nec vr eẽ scõs modus dicẽdi per se. aial est hõ. sic nõ vr scõs modus dicendi per se q triãgulus est eglaterus nisi forte diceret eglaterũ eẽ passionẽ triãguli. attñ qr nescimus notare pro prias spẽs triãguli notamus eas per hi9 passiões. sicut qñ nescimus notare ꝑpas dias circũlogmur eas per quedã accñtia. Sed z hoc si uerũ eẽt nõ videremur ire ad mẽtez phi: qr cuz b nulla mẽtio fiat de triãgulo: sed solũ de linea z nũo videt oẽs pfatas passiões referendas eẽ ad lineã ul̃ ad nũm. ¶ Sciẽdum ergo q multe passiones ꝙtinui trãsferunt ad nũm z q̃dratũ z cubituz lz ꝑpe repiant in ꝙtinuis trãsferunt tñ ad nũos. sic etiã eglaterũ z altera pte longi9 lz ꝑpe repiant in cõtinuis trãsferunt tñ ad nũos. ꝓm hoc ergo dicemus q cuz. 8. passiões sint nũate due illarũ. vz rectũ z circulare cõpetũt linee. z linea ponit in diffõne illaruz: qr rectuz ut est passio linee põt diffiniri q linea est cui9 mediũ nõ exit ab extremis: sed etiã circulare ut cõpetit linee est linea equalr curua z eque distãs a cẽtro. Reliquе vo passiões. 6. vz par z ipar. ꝓmũ z cõpositũ. eglaterus z altera pte lõgius sunt passiones nũi. nã par est nũs in duo eq̃lia diuisibilis. ipar vo qr in duo eq̃lia diuidi nõ põt: nũs vo ꝓmus est qui nullo nũo sed vnitate mẽsurat. cõpositus vo nũs est qui aliquo alio nũo mẽsurat. nũs vo eglaterus dr qui fit ex nũo ducto i se: ut quatuor qui fit ex ductu binarij in seipm. vr enim hic nũs eglaterus: qr si describerent q̃tuor hẽrent eq̃lia latera. qr ex oi latere hꝫet duo. sic etiã oĩs q̃drat9 est nũs eglaterus qr põt talr scribi. q ex oi pte hẽbit eq̃lia latera. Nũs vo altera pte longior dr nũs qui fit ex ductu nũi vni9 in aliũ. ut senari9 qui fit ex ductu binarij i ternariũ hẽt vnũ lat9 longi9 alio. si describeret senari9 ex vno latere hẽret tria z ex alio duo. Si eni describerentur tres vnitates z sub illis trib9 vnitatib9 describerẽtur tres alie vnitates facerẽt senariũ. que ut patet non haberent equalia latera. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quecũqz vo neutraliter insunt: accidẽtia sunt ut musicũ aut album aiali.

¶ Ostẽdit que p̃dicant̃ per accidẽs. d. Quecũqz insunt neutralr. id. neutro mõ. qr nec insunt sicut diffinitio uel pars diffõnis ineſt diffinito. nec sicut ꝑpria passio subo. accidentia sunt. id. p̃dicant̃ per accidens. ut musicuz uel albuz ineſt homini uel aiali. ¶ Dubitaret forte aliquis. qr nõ videt eẽ uerũ qd̃ hic dr. vz q que nec p̃dicant̃ sicut diffinitio de diffinito nec sicut ꝑpria passio q accñtia sint. nã ꝙtingit diffinitum de diffinitione p̃dicari. ut cuz dr aial rõnale z mortale est hõ hic aũt nõ p̃dicat diffinitio de diffinito: sed magis ecõuerso. nec etiam p̃dicat ꝑpria passio de sbo: quare diffinituz nõ est ꝑpria passio diffõnis. ergo si est per se cuz diffinitio p̃dicat de diffinito. querit an sit per se cũ diffinitum p̃dicatur de diffõne. z si est per se cum propria passio predicatur de subiecto. querit an sit per se cum

UVA. BHSC. IyR_086_4

sbm ꝑdicaꝫ de ꝓpa passiõe. ¶ Dom ꝙ forte vi aliqb⁹ cū diffinitū ꝑdicaꝫ de diffone est p se: sed tūsit ad scdm modū. ꝛ si sbm ꝑdicaꝫ de passione est per se sed redit in ꝑmū. si ergo dicaꝫ. hō est aial rōnale ꝛ mortale. ꝑmus modus est per se. sed si quertaꝫ hec ꝓpō ꝛ dicaꝫ. aial rō nale ꝛ mortale est hō. vi eē scds modus. nā in ꝑ⁰ mō ꝑ dicatū est de rone sbi. in scdo sbz de rone ꝑdicati. si igr diffō ꝑdicaꝫ de diffinito est ꝑmus modus: qz tunc ꝑdi catū est de rone sbi. sed si diffinitū ꝑdicaꝫ de diffone vi eē scds modus: qz tūc sbm est de rone ꝑdicati sicut in scdo mō. si dicaꝫ nasus est simus est scds modus: qz sbm est de rone ꝑdicati. sed si quertaꝫ simus est nasus. videt redire in ꝑmū modū: qz hoc ꝑdicatū est de rone sbi. sed ut patebit in sequenti. q. si ꝑmus modus per se quertaꝫ nō sit scds modus. ꝛ si scds quertaꝫ non redit in ꝑmū. Ut ergo appareat ueritas quesiti. sciēdū ꝙ ꝑ dicatio per se ꝓsupponit ꝑdicationē directam. indirecta ãt ꝑdicatio nō pōt dici per se directe nisi dicaꝫ for te p se p reductionē. nā cū subijci sit mãe. denoiare aūt ptineat ad formã: id qđ subijcit in ꝓpositione hēt rō nē mãe. id vo qđ alid denoiat ꝛ qđ de alio dī hēt rōnē foie. nūqz itaqz est directa ꝑdicatio nisi sbz hēat rōnē mãe. ꝛ ꝑdicatū rōnē forme. ꝙre si diffō ꝑdicaꝫ de diffi nito cū diffō hēat rōnē forme est ibi ꝑdicatio directa ꝛ directe ꝛ ꝓpe poterit ibi eē modus dicēdi per se: sed si ecōuerso fiat ꝛ de diffone ꝑdicet diffinitū: qz tunc sbz hēbit rōnez forme nō erit ibi ꝑdicatio directa. ꝛ p ꝙs nō erit ibi modus dicēdi p se directe: sed est ibi p se hoc est p reductionē. sic ēt in 2⁰ mō si de sbo ꝑdicet ꝓpa pas sio est ibi ꝑdicatio directa ꝛ directe pōt assignari mo dus dicēdi per se: sed si eꝫ fiat ut dē ꝓpa passione ꝑdi cet sbm nō erit ibi ꝑdicatio directa. qz sbm tunc non hēbit rōnē mãe: sz forme: ꝛ ꝑdicatū nō hēbit rōnē for me: sed mãe. igit cuz diffinitū ꝑdicaꝫ de diffone ꝛ cum sbm ꝑdicaꝫ de ꝓpa passione non est directe p se nec est ꝓpe p accns. cum sit per se hitudo ꝑdicati ad sbm. dice mus ꝙ tales ꝓpones eē p se nō directe: sz p reductiõez. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs ꝙre ꝑmus modus p se quersus nō fiat scds. hoc est ꝙre si diffinitū ꝑdicatur de diffone ꝙre nō est ibi scds modus dicēdi per se cum sbm sit tunc cā ꝑdicati. qđ ut dicebaꝫ ptinebat ad 2ᵐ modū. ¶ Sic ēt dubitari posset ꝙre scdus modus p se quersus nō redit in ꝑmū. nā si sbm ꝑdicaꝫ de ꝓpa pas sione vi eē ut antea dicebaꝫ ꝑmus modus dicēdi per se cum ꝑdicatū sit ibi cā sbi. ¶ Dom ꝙ ad ꝑmū modum dicēdi per se nō sufficit ꝙ ꝑdicatū sit ꝙliscūqz cā subi: sed opz ꝙ hēat rōnē cāe formalis. ideo si quertaꝫ scds modus dicēdi per se ꝛ ꝑdicet sbm de ꝓpria passiõe pp hi⁹ quersionē nō est ibi per se ꝑmus modus: qz lz cum sbm ꝑdicaꝫ de ꝓpria passione ꝑdicatū sit tūc cā subi: nō tn hēt rōnem cāe formalis: sed magis mālis. sic ēt si diffinitū ꝑdicaꝫ de diffone nō est scds modus: qz ad 2ᵐ modū p se nō sufficit ꝙ sbm sit ꝙliscūqz cā ꝑdicati: sed regrit ꝙ sit cā mālis. diffō aūt respectu diffiniti nō est cā mālis: sed formalis poti⁹. ¶ Ulteri⁹ aūt forte du bitaret aliqs quō cū quertit ꝑmus modus ꝛ ꝑdicatur diffinitū de diffone ꝛ ēt cū quertit scds ꝛ ꝑdicaꝫ sbm de ꝓpa passiõe sit ibi modus dicēdi p se p reductionē. ¶ Dom ꝙ sicut ꝓncipia sunt in gñe per reductionez. qz sunt in gñe per sua ꝓncipiata ut dicamus ꝙ iō ꝓnci pia sunt in gñe: qz ꝓncipiata sunt in gñe: ꝛ si ꝓncipia sunt in genere per ꝓncipiata cogimur ꝙcedē ea eē i eo dē gñe in q̄ sunt ꝓncipiata sua. sic cū diffinituz ꝑdicet de diffone nō est p se nisi qz sua quersa p se est: ut qz cuz diffō ꝑdicaꝫ de diffinito est per se. iō eꝫ fit cum diffini tuz ꝑdicaꝫ de diffone est per se. Sicut ergo cum aliqd est in gñe per aliud est in eodez gñe in quo est illud. sic cū aliqd reducit ad p se p aliud: opz ꝙ reducaꝫ ad idez per se in q̄ est illud. Et qz cuz diffō ꝑdicaꝫ de diffinito est ꝓmus modus si eꝫ fiat reducet ēt ad ꝑmū modum. Et qđ dictū est de diffone respectu diffiniti itelligēdū est de ptibus diffōnis respectu diffiniti. ut si genus uel dīa ꝑdicaꝫ de specie erit ꝓmus modus per se directe. Si aūt eꝫ fiat erit ꝓmus modus per reductionē: sic ēt si de sbo ꝑdicet ꝓpa passio erit scds modus per se dire cte. si aūt eꝫ fiat erit scds modus p reductionē. ¶ Ul teri⁹ cū oē per accns reducaꝫ ad per se dubitaret forte aliqs si ꝓmus ꝛ scds modus quersi sint per se ꝛ per re ductionē. ꝛ qz ēt ꝓpones per accns reducunt ad p se: que dīa est iter hos modos quersos ꝛ ꝓpones per ac cidēs. Dom ꝙ aliqd pōt reduci ad per se duplr uel rō ne rei ul rōne modi. ꝓpones aūt per accns nō sunt per se directe. sed p reductionē rōne rei. qz in ꝓpōnib⁹ per accns iter ipas res siue iter ipa ꝑdicata ꝛ sba nō est eēn tialis hitudo. sed modi p se quersi reducunt ad p se ma gis rōne modi ꝑdicādi q̄z rōne rei. in talib⁹ enī ꝓpōni b⁹ bñ est p se hitudo iter ꝑdicata ꝛ sba ꝛ iter ipas res. nō est ibi tñ rect⁹ modus ꝑdicādi. qz ibi sbm nō hēt rō nez mãe ꝛ ꝑdicatū rōnē forme: sed magis ecōuerso ut est per habita manifestum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ ꝙ nō de subiecto dī alio q̄dã ut ambulãs ꝛ albū. cū alterꝫ quodã sit ambu lãs ꝛ albū. Subiecta vo ꝛ quecūqz ß aliqd significãt nō alterꝫ aliqd sunt qd uere sunt: que qdē igit nō de subiecto sunt per se dico. que vo de subiecto accidentia.

¶ Determiat de 3⁰ mō dicēdi p se: ꝙ idē est sic p se eē qđ eē aliqd p se exns ꝛ nō eē in alio: ꝑm quē modū loquē di ambulãs ul albū nō est exns p se. sz aliqd aliud exi stit p se. ut idiuiduū p⁹ sbe qđ dī albū. qz in eo fundaꝫ albedo: ꝛ dī ambulãs: qz in eo est mot⁹ ambulationis Idē est ḡ ß eē p se qđ eē ß aliqd. iō ait ¶ Ampli⁹ dñr p se quecūqz nō dñr de alio q̄dã sbo ut ambulãs ꝛ al bū qđ su. dī de sbo q̄dã ꝛ nō dī p se eē sed su. dī eē ambulãs ꝛ albū. cū alterꝫ qdē. i. cū sbz aliqđ sit ambulãs ꝛ albū. sz sba su. p⁹ ꝛ qđ. i. quecūqz signiſicãt ß aliqd nō p alterꝫ aliqd sūt. ꝙ uere sūt. q. d. ꝙ p⁹ sbe uere sūt. i. existūt p se ꝛ nō p aliqd alterꝫ. Con cludit ḡ ex dictis ꝙ que qdē igit nō de sbo sunt. per se dico. que vo de sbo sūt accntia. sūt. i. sūt p accns. ¶ Notādū aūt ꝙ mã sbijcit foie ꝛ iferiora sbijciunt supiorib⁹. Illd ḡ nullo mō dī de sbo: qđ nec est in foia iherēs mãe. ul nō ē accns iherēs sbo. nec est ul'e hns ife riora: de qb⁹ ꝑdicet tanqz de sbis. ulia itaqz nō existūt p se: sed existūt in alijs ut in suis iferiorib⁹: nec accntia existūt p se: sed existūt in alijs ut in suis sbis. nec foia mālis existit p se: sed existit in alijs ut in suis sbis. nec foia mālis existit p se: sed existit in alijs ut in mã. nec mã exi stit p se: sed est ps toti⁹ ꝛ existit in toto. Sole ḡ ꝓme sbe que nō dñr de sbo tanqz supius de iferiori. nec dñr de sbo tanqz accns de sbo. nec sunt ps toti⁹ sed sunt per se exntes. ꝛ sunt ß aliqd p se existūt. reliqua aūt oia siue sint ulia siue sint accntia ut albū ul' ambulãs nō existūt p se sed p aliud. ut p ꝓmaꝫ sbas. Iō bñ dictū est ꝙ ꝓme sube que nullo mō dñr de subo per se sunt. reliq vo sūt accntia. i. sunt p accns. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz vi hic uelle phus ꝙ qcqd dī de sbo est accns. videt enim uelle ꝙ oia illa a ꝓmis sbijs sunt accntia. gña ḡ ꝛ spēs sunt accns. qđ videt eē falsuz. ¶ Dom ꝙ esse accns. i. eē per accns pōt intelligi duplr. uel rōne rei ꝙ ipa res sit accidens. uel rōne modi ꝙ hēat quēdā modū acci dentalē. cū eni sube sit per se existē qcqd nō existit per se sed existit in alio videt habere quēdā modū accidē talem: quare cuz sole ꝓme sbe per se existāt: cetera alia sunt in ꝓmis. Bene dictū est ergo ꝙ oia alia a primis sunt accntia. i. quodāmō sunt per accns ul rōne rei. ut qz ipa eoꝝ nā est accns: uel rōne modi. ut quia habet

UVA. BHSC. IyR_086_4

quēdā modū accñtalez. Ipsa enī gīa ⁊ spēs q̄tūcūq; sint in p̄dicamēto sbe eoipo q̄ nō per se existūt habent quēdā modū accñtalē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliquis quō differt h̄ terti⁹ modus ab alijs. ¶ Dōz. q̄ h̄ modus differt a p̄° ⁊ 2° in trib⁹. p°enī differt q̄ p̄mus ⁊ scōs modus sunt modi per se p̄dicādi. h̄ aūt est modus per se eēndi. in illis enī est per se q̄ p̄dicata hñt p se hitudinē ad sba. h̄ aūt dicit p se eo q̄ se sic hñs non in alio. sed p se sit ⁊ p se existat. Scōo differt h̄ ab illis: q̄ illi modi sunt q̄si cōplexi. ibi enī p se dī eo q̄ alterū per se hēat ordinē ad alterū: ut eo q̄ passio hēat p se ordinē ad sbm: ut' eo q̄ diffinitū per se hēat ordinez ad diffōnē. hic aūt modus est q̄si icōplexus ut dñr idiuidua per se eē nō pp ordinē qué hēant ad alteruz: sed q̄ per se existūt. Tertio differt hic ab illis: q̄ cū per se dicat aliq̄ mō hitudinem ad cām in illis est hitudo ad cām positiue ut in p°mō reḃuat hitudo cāe formalis i 2°mālis. h̄ aūt est hitudo ad cām negatiue ut dñr idiuidua eē per se nō positiue q̄ sint in seipsis. q̄ loquēdo de reb⁹ cātis nihil ꝓpe in seipo est ut ꝓbat 4° phisico. rū. sed dñr p⁹ sbe ut' idiuidua eē per se. q̄ nō sunt i alio sicut in sbo: ⁊ in hoc differt terti⁹ modus a q̄rto: q̄ in hoc est hitudo ad cām negatiue: sed in q̄rto reḃuat habitudo cause positiue: ut pōt patere per hīta ⁊ ut erit p sequentia manifestum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Jtē alio mō q̄ q̄cq̄d ē pp ip̄z iest vnicuiq; p se: q̄ vo nō pp ip̄z accñs est: ut si ambulāte coruscat accñs ē. Nō enī pp id q̄ ābulat coruscauit. ß q̄ accñs dicim⁹ ß eē si vo pp ip̄z p se. ut si aliq̄d iterfectū interijt ꝑm iterfectionē. q̄m pp id q̄ iterfectū est iterijt: ß nō q̄ accidat iterfectū iterire.

¶ Ponit quartū modū dicēs. item alio mō q̄ quicq̄d inest vnicuiq; ꝓpter hoc ipm. Ji. ꝓpter cām assignatā per se. Ji. dicit esse per se. q̄ vo nec ꝓpter hoc ipz est accñs. Ji. per accñs. q. d. q̄ nī in ꝓpositione exprimit ꝓpa cā ꝓpter quā res est dicit eē per se. q̄ aūt nō exprimit dī eē per accñs. ut si aliquo ambulante coruscauit accñs est. nō enī ꝓpter hoc q̄ ābulat coruscauit. Jambulatio enī nō est ꝓpria causa nec per se cā coruscatiōis. sed dicimus hoc per accñs euenisse. Si vo ꝓpter ipm. Ji. si exp̄matur causa ꝓpter quam hoc cōtigit. per se. Ji. erit per se ut si dicā: q̄ aliq̄d iterfectū interijt ꝑz iterfectionē. Jut aūt inuit auerroys Lōmēta tor si dicat q̄ iterfectuz interijt ꝑm strangulationē uel ꝓpter strāgulationē hoc est per se. q̄ ꝓpter illud q̄ iterfectū est. Juel ꝓpter id quod strāgulatū est sup. in terijt. ⁊ mortuū est. iterfectio enī ⁊ strāgulatio per se sunt cā iteremptionis. sed nō q̄ accidat iterfectū iterire. Jq. d. q̄ nō est per accñs q̄ iterfectus moriat ⁊ iterat sed est per se. ¶ Notādū aūt q̄ hoc q̄d dī. sed nō q̄ accidat iterfectū interire pōt dupl'r exponi. ꝓmo sicut dictū est ut sit sensus q̄ nō est per accñs iterire per se. 2° pōt exponi ut sit remotio cauillatiōis. posset enīz ꝓtingē q̄ aliq̄s ifirmat⁹ aliquo alio graui morbo vulneret aliq̄ vulnē ⁊ moreret nō ex vulnē sed ex morbo. illa ß iterfectio ⁊ illa vulneratio eēt per accñs cā mortis: morb⁹ aūt per se. Ad remouēdū hāc cauillationez dicit sed nō q̄ accidat iterfectū iterire. q. d. q̄ iterfectuz interijt ꝓpter ēptionē est per se: ita tñ q̄ nō accidat iterfectū iterire. nā tūc est hoc per se q̄n iterfect⁹ nō ꝓpter aliud moriat q̄z ꝓpter iterfectionē. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō differt hic quart⁹ modus ab oibus alijs. ¶ Dōm. q̄ ut ꝑz per hīta in hoc mō est hitudo cause efficiētis uel finalis ꝓpter q̄d differt a ꝓmo ubi est habitudo cause formalis: ⁊ a scōo ubi est hitudo cāe mālis: ⁊ differt a tertio ubi est negatio cause. uel possum⁹ dicē q̄ ꝓmus ⁊ scōs modus sunt modi per se p̄dicādi. tertius aūt est modus eēndi. hic aūt quart⁹ est modus per se causandi. ut quādo in ꝓpōne exprimit per se causa dicit esse hic quartus modus. Et hec de per se dictis sufficiant cum laude dei.

¶ Que ergo dicunt in simplr scibilib⁹ per se sic sunt sicut inesse p̄dicantib⁹: aut inesse ꝓpter ipsa que sunt ex necessitate.

¶ Postq̄z phs distinxit modos dicēdi per se. Jn ptē ista declarat qui illoz modoz dñr in simplr scibilib⁹ ⁊ qui sunt utiles in demstrationib⁹. Circa q̄ duo facit. q̄ p° facit q̄ dictū est. scōo q̄ dā q̄ dixerat manifestat ibi. Nō enīz ꝓtingūr. Dicit ergo. Que ergo dñr i simplr scibilib⁹. Ji. que cōpetūt simplr scibilib⁹. sic sunt per se sicut p̄dicātib⁹ in esse: aut que ꝓtingit in eē ꝓp ea que sunt ex necessitate. Ji. sūt necia. ¶ Dubitaret forte aliq̄s qui illoz modoz per se adaptādi sunt ad simplr scibilia. ¶ Dōz q̄ ꝑm q̄sdā ⁊ magnos modi per se qui adaptādi sunt ad simplr scibilia sunt duo. vz scōs ⁊ quart⁹. put icidit cū 2°. Linconiēsis vo vī uelle duos etiā modos adaptādos eē ad per se scibilia: nō tñ illos duos modos dixit eē 2m ⁊ q̄rtū. sed p̄m ⁊ 2m. huic etiaz ꝓcordat Auerrois cōmētator dicēs modos per se adaptādos ad simplr scibilia eē duos. vnus q̄n p̄dicatum ponit in diffōne sbi: ⁊ ali⁹ q̄n sbm ponit in diffōne p̄dicati. posset aūt adiueniri ⁊ tertius modus dicēdi ut diceremus modos per se adaptādos ad simplr scibilia eē tres. vz p̄m 2m ⁊ 4m. uerū q̄ nō est icōueniēs vnum ⁊ idez alr ⁊ alr acceptū eē utile ⁊ nō eē utile ad simplr scibilia: possumus q̄rtā opionē uerificare ut dicamus oēs q̄tuor modos p se adaptādos eē ad simplr scibilia Ampli⁹ ⁊ q̄nta opio posset hīe locū ut dicerem⁹ soluz 2m modū adaptādū eē ad simplr scibilia: imo ut in sequētib⁹ q̄nib⁹ appebit hic modus loquēdi ꝓsiderata serie text⁹ Alr. vī magis eē de itētione phi. ¶ His q̄ h̄ plibatis declarabimus q̄lr pfate opiones ueritati initant. ¶ Propter q̄d sciēdū q̄ p⁹ opio dicēs 2m ⁊ q̄rtū modū adaptādos eē ad simplr scibilia vī hoc motiuo moueri. ait enī q̄ q̄rt⁹ modus icidit cū scōo. nā ꝓprie passiōes nō solū p se isunt sbis: sed et sba sunt p se earū cā. put ḡ ꝓpe passiones isūt p se sbis est ibi scōs modus dicēdi p se. sed put sba sunt eaz cā p se est ibi q̄rt⁹ modus. Et q̄ dicūt nō eē p se ⁊ simplr scibile nisi ꝓnē demstratiuā: ⁊ in ꝓne demstratiua ꝓbat ꝓpa passio de ꝓpo sbo. Cū ergo adaptādo ꝓpriā passionē de sbo fit ibi secūdus modus ⁊ quart⁹ per se. iō 2m sic per se loquētes solū scōs ⁊ quart⁹ modus adaptādi sunt ad simplr scibilia. Sed ut in ꝓsequēdo patebit quart⁹ modus ut icidit cū scōo est idem q̄ scōs: nec facit distinctuz moduz ab illo. nō enī est ꝓprie dictū q̄ cuz ꝓbat ꝓpa passio de sbo fit ibi scōs ⁊ quart⁹ modus: sed tñ secūdus. Opinio aūt Linconi. ⁊ Lōmē. vz q̄ ꝓmus ⁊ scōus modus adaptādi sunt ad simplr scibilia sic uerificat ut dicamus q̄ ad simplr scibilia ul' ad demstrationem que facit scire simplr nō solū est necessaria ꝺ que ꝺcludit: sed etiā mediū per q̄d ꝺcludit: ⁊ q̄ mediū in demstratione est diffō ut infra patebit. iō ad demstrationem sunt utiles duo modi per se. vnus rōne ꝺnis. ⁊ alius rōne mediī. Rōne aūt ꝺnis ꝺcurrit ibi scōs modus. nā in ꝺne pro ꝓbat ꝓpria passio de sbo q̄d ꝑtinet ad secūdū moduz dicēdi per se. Rōne aūt mediī est ibi necessari⁹ ꝓmus modus. nā pro medio accipit diffinitio q̄d ꝑtinet ad ꝓmū modū. q̄d qualr uerū sit in scōo cuz disputabimus. q̄d sit mediū in demstratione diffusi⁹ declarabimus. Unde mus enī quō ꝓm⁹ modus per se ꝑtinet ad mediū in demōstratione. sicut scōs modus ꝑtinet ad ꝺclusionem. Uerū q̄ quart⁹ modus nō est oīno repellēdus q̄ sit

UVA. BHSC. IyR_086_4

utilis demōstrationi. Amplius possumus declarare tres modos eē utiles. vz p^m 2^m ⁊ 4^m. ¶ Ad cui⁹ euidētiaz sciēdū q aliud est 2 demōstrationis. aliud mediū demōstrationis. aliud p^n^m demōstrationis. nā q qd est ībi. i. diffō ībi est p^n^m ois demōstrationis. ut dī in p° de aia. nō tamē diffō ībi est per se ꝓpriū mediū in oi demōstratione. nam ut infra declarabit arguunt demōstrationes nō per media sed in post assumēdo. nō enim pōt esse plura media ad vnā 2nem demōstratiuā. nec etiam plures 2nes demonstratiue pōt demōstrari per vnū mediū. q⁹ si per vnum mediū possent plures 2nes oīdi esset demōstratio per eoia ⁊ nō per ꝓpria. Est enī de rōne ꝓprie ꝓprij q cōueniat soli. loquēdo ergo de medio ꝓprio ⁊ potissimo vna 2 nō habet nisi vnuz mediū. ⁊ vnū mediū nō 2cludit nisi vnā 2nez. igit cuz de vno ⁊ eodez ībo ꝓbentur multe passiones per se diffō ībi nō pōt eē ꝓpriū mediū in demōstratione. utrū aūt posset eē aliq̄le mediuz in demōstratione declarabit in 2°. ad p̄sens aūt sufficiat scire q diffō ībi lz ꝓprie nō sit mediū in demōstratione. est tn̄ ꝑncipiū ois demōstrationis: q⁹ si mā ībe cuz forma est cā oium accītiū que fiūt i ea. ⁊ ꝑncipia ībi sūt ꝑncipia oiuz accītiū. i. per se passionū cuz de ībo demōstret ꝓpria passio: diffō ībi que 2tinet ꝑncipia ībi est ꝑncipiuz oiuz passionū. ⁊ per 2ns est ꝑncipiū ois demōstrationis. diffinitio ḡ ībi lz semp possit coassumi medio in oi demōstratione nō tn̄ est ꝓprie mediū in demōstratione sed est ꝑncipiū ois demōstrationis. ⁊ ut liceat exēplariter loqui videmus q ꝓbat eclipsis de luna per interpōnē terre. Eclipsis ḡ que est passio demōstrata de luna q̄tū ad pns spectat pōt cōparari ad tria. vz ad suū ībm. i. ad lunaz. ad diffōnē ībi. i. ad diffōnez lune. ⁊ ad suā per se cāz. i. ad interpōnē terre. si cōpareē eclipsis ad lunā. habet 2 demōstrationis. q⁹ in 2ne 2cludit passio de ībo. si vo cōpareē ad diffōnez lune habet ꝑncipiū demōstrationis q⁹ diffō ībi est ꝑncipiū ois demōstrationis. ipsa enīz diffō lune 2tinēs ꝑncipia lune est cā ⁊ ꝑncipiū q̄re eclipsis ⁊ alie passiones i sunt lune. sed si cōpareē ad interpōnem terre est ībi mediū demōstrationis. ꝑncipiū ergo demōstrationis 2tinēs diffōnez ībi ptinet ad p^m modū per se. 2 vo demōstrationis 2cludēs passionē de ībo 2tinet 2^m modū. sed mediū demōstrationis adaptās per se cām ad per se passionē ptinet ad 4^m modū. tres igit erūt modi utiles ad demōstrationē. vz p^mus. scōus. ⁊ q̄rtus. sed p^mus est utilis tanq̄z ꝑncipiū demōstratiōis. scōs tanq̄z 2. q̄rtus tanq̄z mediū. Ex hoc appet q q̄rtus modus per se de quo determiat pbs quē distinguit 2 2^m nō est idez cuz 2°. nā scōs modus est cuz assumit per se ībm. q̄rtus vo cū assumit per se cā que sic est cā q nō est ībz ut si dicat iterfectus iterūt pōt eē scōs modus si interfectus est per se passio iterēpti. Sed si dicā iterfectus interīt pp strāgulationē est ibi q̄rtus modus sed nō est ibi ꝓpe q̄rtus modus ex eo q passio refert ad ībz ut ex eo q iteritus refert ad itereptionez. sed ex eo q refert ad per se cām ut ad strāgulationē. strāgulatio enī non est per se ībm iterit⁹ sed est per se cā q̄re iterit⁹ hēat eē ⁊ fi at. Ex ꝑdictis ēt apparē pōt q ꝫ modus loquēdi p̄m quez tres modi p se adaptant ad simplr scibilia est magis cōplet⁹ q̄z aliqs ꝑdictoz. uerū q⁹ itellis hois nō qescit sed cogitat q̄re in hoc lib⁹ ubi determiat de demōstratione que simplr facit scire distīguit q̄tuor modos per se si solū tres sunt utiles ad p se scibilia. ⁊ iō possumus oēs q̄tuor modos ad per se scibilia adaptare. nā cuz nr̄a cognitio icipiat a sensu. ⁊ iterūm aliq̄ sensibilia sunt in q̄tū fundant in idiuiduis ⁊ sustētant in p̄mis ībijs. terti⁹ ḡ modus p̄m quē dī aliqd per se eē in q̄tū per se existit ⁊ est ꝫ aliqd facit ad p se scire q⁹ ide sumit originē ois sensus cū nihil sit sensibile nisi in q̄tuz per suū ībm ⁊ p p̄mas ības idiuiduationē suscipit. Erit ḡ ꝫ modus q̄si via in demōstrationē sic ſbus est via in sciaz. Dicemus ḡ q ex 3° mō per se sunt res sensibiles ex eo aūt q res sunt ſbibiles ⁊ ex ipo sensu 2surgit admiratio q⁹ multa videmus ⁊ sentimus quoz cām ignoramus. ⁊ iō in admiratiōe surgimus. ex admirari aūt iciptur phari. Oēs itaq; modi aliq̄ mō defluūt demōstrationi ut p̄mus modus sit q̄si p̄n^m demōstratiōis q qd est siue diffō ībi est ois demōstrationis p̄n^m. scōus aūt sit demōstrationis 2. q⁹ in 2ne adaptat ꝓpa passio suo ībo. tertiꝰ vo est q̄si via in demōstrōnē q⁹ est via in sciaz. Quart⁹ aūt modus sit demōstrationis mediū. q⁹ in 4° exprimit per se cā passionis que est demōstrationis mediū. oēs ḡ quatuor modi sunt aliquo mō adaptabiles ad simplr scibilia. ut q⁹ nos dixim⁹ q aliquo mō uerificari poterit q⁹ solus vnus modus. vz scōs esset ad simplr scibilia per se adaptabilis. ¶ Propter qō sciēdū q esse adaptabile ad simplr scibilia pōt itelligi duplr. uel q⁹ est simplr scibile. ul q⁹ deſuit ad simplr scibilia. simplr aūt qd scibile est sola 2 demōstrationis. sed deſuit ipsi demōstrōni. ⁊ ualet ad sciaz nō solū 2: sed ēt mediū ⁊ multa alia. q̄re si adaptari ad simplr scibile idem sonet qō eē simplr scibile solus scōs modus per se est adaptabilis: q⁹ ībe nō est demōstrō sed solū per se passionū ⁊ ꝓpoz accītiū sūt demōstrationes. ex qb⁹ 2surgit scōs modus p se. ¶ Sed si dicat adaptabile ad simplr scibile qō aliq̄ mō deseruit scibilib⁹ ⁊ est utile ad sciaz sic oēs modi per se sūt aliq̄ mō sic adaptabiles. Ut ḡ in sūma oia recolligam⁹ que dicta sunt dicamus. Manifestū eni ex hitis q̄lr vnus solus modus per se vz solus scōs adaptabilis est ad simplr scibile. pz ēt q̄lr duo modi sunt sic adaptabiles. qui duo modi ꝫ q̄stā sunt scōs ⁊ q̄rtus: sed p̄m Auerroim ⁊ Lincoñ. hi duo modi sunt p̄mus ⁊ scōs. Mra aūt opio est q tres modi. vz p̄mus ⁊ scōs ⁊ q̄rtus. ⁊ ēt q oēs q̄tuor aliquo mō adaptabiles sunt ad simplr scibilia: qō quō uerū sit est per hita clarū ⁊ manifestum. ¶ Ulteri⁹ aūt cū adaptari ad simplr scibilia possit ꝫ diūsoz. ſnias posset itelligi q̄nque modis: ut vno mō exponat de 2° ⁊ 4°. alio mō de p° ⁊ 2°. 3° mō de tribus modis. vz de p° 2° ⁊ 4°. Et 4° mō exponat de oib⁹ quatuor modis. ⁊ q̄nto mō ut exponat de solo 2°. ¶ Dubitaret forte aliqs: utrū p̄m has oēs diūsitates possit exponi text⁹ Alg. ¶ Dōm q aliud est querē utrū oēs he expōnes fuerint de itellectu Alg. ⁊ querē an text⁹ eius ad hec oia adaptari possit. Utrū aūt pbs hec oia itellexerit in sequēti q̄ne determiabit: sed q ei⁹ text⁹ possit ad hec oia adaptari in hac q̄ne mōstrabimus. Primo eni si adaptari ad simplr scibilia intelligat de 2° ⁊ 4° sic cōponeē textus: q⁹ modi ⁊ acceptiones per se que dīr adaptabiles in simplr scibilib⁹ sic sunt aut sicut in eē ꝑdicātib⁹. i. aut q̄si ſba 2tingit in ꝑdicātibus eē. i. diffōnes ꝑdicatoz q⁹ est scōs modus: aut q̄si 2tingit ipas passiōes iesse pp ipa ea. i. ſba: uel pp ꝓpas cās: q⁹ est q̄rtus modus: q⁹ in q̄rto mō exprimit ꝓprie cā pter quā res est: ⁊ ꝫ quosdā ipm ībm put est cā passionis 2stituit quartū modū. ¶ Scdo pōt exponi de p° ⁊ scdo mō. ⁊ tunc erit scōs. per se ergo. i. ille acceptiones per se que dīr in simplr scibilib⁹ sic sunt sicut ꝑdicantibus eētialr q⁹ ptinet ad p^mū modū. nā diffō indicat qd est eē ⁊ ꝑdicat in esse qdditatiuo. q⁹ ꝑdicat in qd. ⁊ ībdit. aut q 2tingit iesse pp ea. i. pp ſba. q⁹ ptinet ad 2^m modū. ¶ 3° mō pōt exponi de trib⁹ modis. de p° scdo ⁊ q̄rto: ⁊ tūc erit ſbus q ille acceptiōes per se que dīr in simplr scibilib⁹ sic sunt. aut sicut ꝑdicātib⁹ iesse. i. in ꝑdicātib⁹ eētialr q̄tū ad p^mū modū. aut que 2tigit iesse pp ea. ⁊ hoc duplr. aut pp ea. i. pp ſba q⁹ ptinet ad 2^m modū. aut pp ea. i. pp ꝓpas cās q⁹ ptinet ad q̄rtum modū. ¶ Quarto mō pōt exponi de oibus q̄tuor modis ut sit ſbus q acceptiōes per se que dīr in simplr scibilibus. aut sunt sic ꝑdicātib⁹ inesse. i. eētialr q⁹ ptinet ad p^mū modū. aut sicut que 2tigit inesse pp ea. q⁹

UVA. BHSC. IyR_086_4

trib⁹ modis pōt exponi.p⁹ pp ea.i.pp ſba qđ ptinet ad 2^m modū.2⁹ pp ea.i.pp idiuidua pme ſbe qđ ptinet ad 3^m modū.ipa enīz idiuidua ſunt per ſe ꝑm 3^m moduz. ⁊ oia alia ſunt in pmis ⁊ ꝓtingit oia alia ieſſe pp pma. 3^mō pōt exponi ſic pp ea.i.pp ꝑpas cās qđ ptinet ad quartū modū.pōt ergo exponi text⁹ Ar.de oib⁹ qua tuoz modis lz expō ꝑter mentē ei⁹ eē videat. Quinto mō pōt exponi de ſolo 2⁹ mō.ſed de h̄ in ſequēti qōne patebit. ¶ Ulteri⁹ dato q⁹ diuerſimode poſſit itelligi quō modi per ſe dñr in ſimplr ſcibilib⁹. ⁊ dato q⁹ oēs illi modi ⁊ oēs ille expōnes adaptari poſſint ad textuz Ar.dubitaret forte aliqs que fuerit mens Ar.⁊ de qb⁹ modis per ſe Ar.itellexerit. ¶ Dōm.q⁹ ꝛ ſideramus trāſlationē nr̄az illa expō videt fuiſſe de itētione Ar.q⁹ ſolus ſcdus modus per ſe diceret in ſimplr ſcibilib⁹.nā ut eſt aliquo mō per hꝛa manifeſtū.totus iſte text⁹.vz ieſſe ꝑdicātibus aut ieſſe pp ea que ſunt ex neceſſitate:pōt referri ad 2^m modum per ſe ⁊ ad ꝑpas paſſiōes. ¶ Ad cui⁹ euidētiā ſciēdū q⁹ quedā ſunt ꝑdicata ſbalia.qđā accītalia. Rurſus ꝑdicata accītalia diſtiguunt.qꝛ qđā ſunt nālia ſic friditas ieſt aque.que dā ꝗſi violēta ⁊ ꝰ nām ſunt ſic aq̄ caleſt per extriſecuz agēs. Rurſus accītia nālia diſtiguunt.qꝛ qđā ſequūtur formam ſimplr ⁊ ꝑn⁹ ſpēi ut accītia ꝓpa ⁊ nēcia. quedā vo ſequunt formā idiuiduatā ⁊ ꝑn⁹ idiuidui ut accītia coia ⁊ ꝓtingētia. Oia ergo accītia uel ſunt ꝓpria ul̄ ſunt coia ⁊ ꝓtingētia,ul̄ ſunt exnea. ꝑpe ḡ paſſiones differūt a trib⁹.qꝛ differūt a ꝑdicatis ſbalibus. ab accītib⁹ exneis.⁊ ab accītib⁹ ꝓtingētib⁹.vñ tria tāgunt in lra.vz q⁹ tūc ſunt per ſe ſcibilia qñ ſba hñt ieē ꝑdicātib⁹.i.hñt eē in rōne ſuoꝛ ꝑdicatoꝛ.aut ipa ꝑdicata hñt ieē pp ea.i.pp ſba que ꝑdicata ſunt ex neceſſitate.hec ergo tria q⁹ ſba ſunt de rōne ꝑdicatoꝛ.⁊ q⁹ ꝑdicata ſint pp ipa ſba.⁊ 3° q⁹ ꝑdicata ſint ex neceſſitate nō cōpetūt niſi ſolū per ſe paſſionib⁹. ꝑpe itaq; ⁊ p ſe paſſiones differūt a ꝑdicatis ſbalib⁹.ab accītib⁹ exneis.⁊ ab accītib⁹ ꝓtingētib⁹.nā pp hoc q⁹ ſba ſūt de rōne ꝓpriarū paſſionū differūt a ꝑdicatis eēntialibus qꝛ in talib⁹ ſba nō ſunt de rōne ꝑdicatoꝛ ſed magis ꝑdicata ſunt de rōne ſboꝛ.2⁹ q⁹ hui⁹ ꝑpe paſſiōes ſunt pp ſuba differūt ab accītib⁹ exneis.ſed 3° qꝛ ꝑpe paſſiones iſunt ex neceſſitate differūt ab accītib⁹ ꝓtingentib⁹.ergo ſi ꝗſideret vna trāſlatio totuz pōt exponi de ꝓpꝛijs 2° mō.i.de paſſiōib⁹.ſic etiā ſi ꝗſideraſ alia trāſlatio hoc idē ſonat.vz ut ſit mēs phi de ſolo ꝑ⁹ mō.nā ubi nos hēmus ieſſe ꝑdicātib⁹ aut ieſſe pp ea altera lra hēt que iſunt in ꝑdicatis aut econtra ꝓpter ipſa ſunt. ¶ Ad cui⁹ euidētiā ſciēdū q⁹ in 2° mō per ſe qñ ꝓprie paſſiones ꝑdicanꝛ de ſbis.ſi cōparamus ſba ad ꝑdicata ſba iſunt ꝑdicatis.i.ſunt in ꝑdicatis qꝛ ſunt in rōne ⁊ ītrāt diffōnē ꝑdicatoꝛ.ſi aūt ecōtra ꝑdicata cōparamus ad ſuba tūc ꝑdicata ſunt pp ea.i.pp ipa ſuba.erit ḡ itētio Ar.q⁹ ille modus dī per ſe in ſimplr ſcibilibus.i.eſt ſimplr ſcibilis:⁊ ꝛcludit demōſtratie qñ ſba cōparata ad ꝑdicata ſunt in ꝑdicatis uel ꝓtingit ieſſe ꝑdicātibus qꝛ ſunt in rōne ⁊ intrant diffōnem ſuoruz ꝑdicatoꝛ.i.ſuarū paſſionū:aut ecōuerſo qñ predicata companꝛ ad ſuba ſunt ꝓpter ipſa ſuba ⁊ ſunt de neceſſitate in ſubiectis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō enim ꝓtingit nō eſſe aut ſimpliciter aut poſita ut linee aut rectum aut obliquum ⁊ numero aut impar aut par.

¶ Quoddā qđ dixerat manifeſtat.dixerat enī q⁹ ꝓprie paſſiōes in ḡrū diffōnib⁹ ponunt ſba ⁊ que ſunt pp ipſa de neceſſitate ſunt in ſbis.ió hic declarat quō h̄ habeat ueritatem.vz q⁹ talia de neceſſitate inſint. Circa 1^m ꝓbat qđ dixerat.2° epilogat circa determiata.2ª ibi ⌊ Eſt enī ꝛriū. ⌋ 3ª ibi ⌊ de oī qdē. ⌋ Ad euidētiā aūt ꝓme ptis ſciēdū q⁹ aliqñ ꝓpria paſſio deſcribit vno nomine.ſicut hēre tres dī ꝑpa paſſio triāguli.qñ deſcribit per duo poſita. ſicut par uel ipar dī ꝑpa paſſio nūi. ꝑpa ergo paſſio de neceſſitate eſt in ſubo ſuo uel ſimplr ut cuz noiaſ vno noie:uel ꝑm poſita:ut cum noiaſ per duo poſita.ió ait q⁹ hi⁹ ꝑpe paſſiões ⌊ nō ꝓtingūt nō ieſſe:aut ſimplr ⌋ cuz noiaſ vno noie. ⌊ aut poſita ⌋ ut cuz noiaſ per utrūq; poſitoꝛ.⁊ exꝑplificat quō ꝑpa paſſio aliqñ noiaſ ꝑ duo poſita dicēs ⌊ ut linee ⌋ ſu.de neceſſitate ieſt ⌊ aut rectum aut obliquunz ⁊ nūo aut par aut ipar. ⌋ ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eſt enī ꝛrium aut ꝓpatio aut ꝛdictio in eodē gñe ut par aut ipar in numeris ꝟz q⁹ ſeqtur:qꝛe ſi neceſſe eſt affirmare aut negare neceſſe eſt ⁊ que ſunt per ſe ineē. De oi igīt ⁊ per ſe deteriatū ſit hoc modo.

¶ Probat qđ dixerat dicēs. ⌊ Eſt enī ꝛrium aut ꝓpatio aut ꝛdictio in eodē gñe ⌋ ſup.ſunt idē.hec enī tria.ſ.ꝛria imediata.poſita ꝓpatie.⁊ ꝛdictoria i eodē gñe. i.i eodē gñe ſbi ſiue reſpectu eiuſdē ſbi ſūt idē ⁊ eqpollēt ⌊ ut par ⁊ nō par i nūis. ⌋ i.i gñe nūoꝛ ⌊ ꝟz qđ ⌋ gn⁹ nūoꝛ ⌊ ſeqt ⌋ hec paſſio ſup.i tali gñe ⁊ reſpcū talis ſbi par ⁊ nō par ſunt idē q⁹ par ⁊ ipar. ⌊ Quare ſi neēe eſt ⌋ de q̄libet ⌊ affirmare uel negare: que ēt per ſe ſunt neceſſe eſt ieſſe. ⌋ i.de neceſſitate inſunt. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ꝛriū ⁊ ꝓpatio ſunt idē q⁹ ꝛdictio.⁊ ēt dubitādum eēt quō ꝓpatia phi ualeat.q⁹ ſi de q̄libet neceſſe eſt affirmare ul̄ negare q⁹ ꝑpe ⁊ per ſe paſſiões de neceſſitate iſint. ¶ Dōm q⁹ ut dī in.4.meta.ꝓpatio eſt negātio in ſbo. Eſt enī ꝛia iter ꝓpationē ⁊ negationē ut in eodē 4° inuſt:qꝛ negatio nihil pōt.ſed ꝓpatio ꝓſupponit aliā nāz ſbz. Eſt ergo negatio ul̄ioꝛ q̄ ꝓpatio:qꝛ negatio reſpicit qlibet:imo de ipo nō ente pōt uerificarī:ſed ꝓpatio reſpicit determiatū genus ſubīcibile ſiue determiatū ſbz:qꝛe ſicut ſe hēt affirmatio ⁊ negatio ad qlibet:ſic ſe hēt ꝓpatio ⁊ hitus ad determiatū ſbz.igīt ſi de q̄libet uerificaſ affirmatio ⁊ negatio opz q⁹ de determiato ſbo uerificet ꝓpatio ⁊ habit⁹:ut ſi par ⁊ ipar determiat ſibi h̄ genus ſbi.vz nūz: ſicut de q̄libet uerificaſ affirmatio uel negatio: ut q⁹ eſt par ul̄ nō par:ita de determiato ſbo ut de nūo uerificabit ꝓpatio ul̄ hitus ut q⁹ eſt par ul̄ ipar.⁊ ſic iuſtuz ⁊ iniuſtū deteriant ſibi determiatū ſbm:utputa:qꝛ deteriant ſibi hꝰ rōnis uſuz:de q̄libet uerificabit affirmatio ul̄ negatio:qꝛ qlibet ul̄ eſt iuſtū ul̄ nō iuſtū:de ipo enī lapide uerificaſ q⁹ nō eſt iuſtū.⁊ ēt de chimera uere dī q⁹ nō ſit iuſta:nō tn̄ uere dī q⁹ lapis ſit iniuſtus uel chimera ſit iniuſta:ſed de deteriato ſbo:ut de hñte uſuz rōnis uere dī q⁹ ſit iuſtū ul̄ iniuſtū. Luz ergo non hēt ꝑpa paſſio vnū nomē.ſed denoiaſ per duo poſita ſicut rectū ⁊ curuū dī ꝑpa paſſio linee.⁊ par ul̄ipar paſſio nūi:de neceſſitate opz de hi⁹ ſubis uerificari alterū poſitoꝛ. Eſt ḡ itētio phi q⁹ de q̄libet uerificaſ affirmatio ul̄ negatio.ḡ determinato ſubo uerificabit ꝓpatio uel habit⁹:ut de nūo par uel ipar.de linea obliquum uel rectū.⁊ qꝛ ſic eſt nō ſolū ꝑpa paſſio ieſt ſbo de neceſſitate qñ noiaſ vno noie.ut hꝰ tres de neceſſitate ieſt triāgulo:ſed ſic ēt opz de neēitate p ſe paſſionē ineē ſbo qñ noiaſ per duo poſita ut par ul̄ipar neceſſe eſt ineē nūo. ⁊ qđ dcm̄ eſt de oppoſitis ꝓpatis itelligēdū eſt de oppoſitis ꝛrijs nō de ꝛrijs qbuſcūq; ſz de ꝛrijs imediatis.nā ſic par ⁊ ipar q̄ ſunt poſita ꝓpatiue deteriant ſibi nūm:ſic ſanū ⁊ egrū que dñr ꝛria imediata deteriant ſibi aial.hēbūt ſe ꝛria imediata. ut ſanū ⁊ egrū ad determiatū ſubm ut ad aial:ſic affirmatio ⁊ negatio.i.ſic ſanū ⁊ nō ſanū ſe hñt ad qlibet

UVA. BHSC. IyR_086_4

Cuz ḡ querit quō sunt idē ⁊ quō eqpollent ꝺria ꝑuati ua ⁊ ꝺdictoria dici pōt qꝫ nō eqpollent simplr sz in determiato sbo: qz fiē de q̄libet necesse est ul affirmare ul negare sic de deteriato sbo neće est vificari alteꝝ oppositoꝝ ꝑuatiue ul alteꝝ imediatoꝝ ꝺrioꝝ. Quō aūt ualeat ꝙntia phi. qꝫ si neće est de q̄libet affirmare ul negare neće est de deteriato sbo vificari p se passionez dato qꝫ illa passio nō noiet vno simplici noie sz noiet ꝓduo opposita est p hita manifestū. ultio epilogat circa deteriata. dicēs. de oi qdē ⁊ p se deteriatū sit hoc mō.

¶ Uniuersale autez dico qō cū de omni sit ⁊ per se est secundum qꝫ ipsum est.

¶ Postq̄z phs deteriauit de oi ⁊ per se. in pte ista determiat de ul'i. Circa qō duo facit: qz p° determiat gd est ul'e. 2° declarat q̄liter circa ul'e ꝓtigit errare ibi. Opz aūt ⁊ nō latē. Ad euidētiā ār ꝑme ptis sciēdū qꝫ tūc est ul'e ut de ul'i h loquit phs qñ passio ul' adaptat sbo Duob⁹ ḡ modis ipedit ul'e. uel si sit pticularitas ex pte sbi. ut qz sbm est qd pticulari⁹ passione: uel si sit pticularitas ex pte passionis. ut qz passio sit pticulariꝝ sbo. videm⁹ enī qꝫ hie tres pōt cōparari ad figurā ysochelē ⁊ triāgulū. Si ergo dī figura hie tres non est ibi ul'e. qz passio est particulariꝝ sbo. Si vō dicat ysoceles hēt tres. nō est ibi ul'e. qz subm est pticulari⁹ passione. Sed si dicat triāgulus hēt tres. est ibi ul'e: qz nō est ibi pticularitas ex pte sbi nec ex pte passionis: imo passio iest ul' subo: ⁊ subm ul' passioni subiicit. nihil ergo est ul'e ut h de ul'i logmur: q̄z quedā ul'is adequatio passiōis ad sbm ⁊ sbi ad passionez. Prima ergo ps est ꝑsentis lectiōis. ⁊ diuidit in tres ptes. qz p° declarat gd est ul'e. 2° oñdit in qb⁹ nō hēt ē ul'e ul' quot modis ipediri pōt ul'itas. 3° manifestat quō hi⁹ ul'itas utilis est demōratiōi. 2ª ibi. Ut duos rectos hie. 3ª ibi. Et demōratio per se. Circa p^m duo facit: qz p° ꝓponit qō intēdit. 2° ꝓbat qō dixerat ibi. Manifestū igit. Dicit ergo. ul'e aūt dico qꝫ cum sit de oi ⁊ per se est ꝑm qꝫ ipm. q. d. qꝫ ad ul'e de quo h intēdit tria requrunt. vz qꝫ sit de oi: sit per se: ⁊ sit ꝑm qꝫ ipm. ¶ Notādū autez qꝫ ul'e de quo h agitur: ut pōt patere per hita nihil est aliud q̄z quedā ul'is adequatio subi ad passionē ⁊ passionis ad sbm. ⁊ qz nunq̄z est ibi hi⁹ adeq̄tio nisi sit de oi per se ⁊ ꝑm qꝫ ipm ideo hec tria cōstituunt vniuersale de quo hic intenditur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestuz igit est quecūq̄z sunt ul'ia ex necessitate insunt rebus.

¶ Probat qō dixerat supra. Circa qō tria facit ꝑm qꝫ tria ꝓposuerat. nā p° ꝓbat qꝫ ul'e sit de oi. 2° qꝫ sit per se. 3° qꝫ sit ꝑm qꝫ ipm. 2ª ibi. Per se aūt. 3ª ibi. Ul'e āt. In p^a pte itendit talē rōnē. quecūq̄z sunt neća sunt de oi. sed ul'ia sunt neća. ḡ ul'ia sunt de oi. De hac aūt rōne nō ponit nisi minorem. vz qꝫ ul'ia sunt neća dicens. manifestuz igit est qꝫ quecūq̄z sunt ul'ia de necessitate insunt rebus. i. vniuersalia predicta ex necessitate insunt ul'ib⁹ sbis suis. tūc ergo supplenda est rō qꝫ si ul'ia sunt sic neća cuz talia sint de oi. ul'ia igitur sunt de oi. ¶ Notādū aūt qꝫ ul'itas ꝓpōnis uel pōt accipi rōne rei uel rōne signi. si accipiat rōne signi sic ois ꝓpō in q̄ ponit signum ul'e est ul'is: ut ois homo currit. ⁊ omne aial mouet ⁊ cetere hi⁹ ul'es sunt. sed tunc est in ꝓpōne ul'itas rōne rei: qñ ex ipsis reb⁹ sumit rō ul'itatis: ut cū subm habet ul'em hitudinē ad ꝑdicatū ⁊ ecōuerso. hic ergo ubi tradit ars demōstrādi per quā habet scia de rebus magis itelligit de ul'i ꝓpōne ꝓut ul'itas accipit ex pte rerū q̄z ex pte signoꝝ. ¶ Dubitaret forte aliqs: cuz phs distincte videat loq de per se ⁊ de oi utrū sit aliud eē de oi q̄z de per se. ⁊ videt qꝫ nō. qz que sunt de oi sunt per se neća: cū nō sit de oi: ꝓut hic de oi agit. nisi sit ibi tā ul'itas sboꝝ q̄z tēpoꝝ: que aūt talia sunt: sunt neća. qz que de oi ⁊ semp i sunt neću insunt: sed que sunt neća sunt per se. ergo que sunt de oi sunt per se. ¶ In ꝺriū est phs qui loquēdo de ul'i dat ei tres ꝙditiones distictas. vz qꝫ sit de oi per se ⁊ ꝑm qꝫ ipz: qō nō eēt nisi hec tria ad inuicē differrēt ⁊ ad se inuicē essent distincta. ¶ Dicēdū qꝫ aliq̄ ꝑdicata hie necessaria hitudinē ad sba q̄ztū ad ꝑsens spectat duplr pōt ꝓtingē ꝺz qꝫ duplr possumus ꝓncipia assignare. s. spēi ⁊ idiuidui Si ergo illa neća hitudo cātur ex ꝓncipijs idiuidui: tunc est accns isepabile ⁊ pōt ide fieri ꝓpō de oi: sed illa ꝓpō nō erit per se. Si vō hi⁹ necessitas causetur ex ꝓncipijs spēi sic hi⁹ ꝓpō nō solū eēt de oi: sed ēt per se. Quelibet ergo ꝓpō necessaria pōt eē de oi: sed nō quelibet est per se: sed solū illa est per se ubi necessitas causat ex ꝓncipijs spēi. In plus est ergo de oi q̄z per se. qz qcqd est per se est de oi. sed nō ꝙuertit. Qd vo arguebat qꝫ ꝓpō necessaria est per se nō est uerū. ꝺz eni qꝫ nō quelibet ꝓpō neća est per se: sed solū illa ubi cātur necessitas ex ꝓncipijs spēi. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs q̄re quelibet necessitas pōt facē ꝓpōnez de oi. ⁊ tñ ꝓpōnē per se solū pōt facē necessitas cāta ex ꝓncipijs spēi. ¶ Dōm qꝫ tūc est ꝓpō per se qñ aliq̄ ꝓpa passio ꝑdicat de sbo aliq̄. iter passionē aūt ꝓpriā ⁊ passionez per accns. siue iter ꝓpriū ⁊ accns ꝓut ꝓpriū distiguit ab accnte hec videt eē ꝺria. qz accns respicit ꝓncipia i diuidui. ꝓpriū aūt ꝓncipia spēi. ut videt uelle phs i 5° topicoꝝ. solū ergo illa necessitas que respicit ꝓnª spēi facit illā ꝓpōnē per se: quā itēdit ꝙcludē demōrator. qꝫ si hoc lucidi⁹ quereret ꝺz qꝫ illa ꝓpō est per se que est p cām exñtez in se. i. in sua qdditate ⁊ in sua eēntia ul' nā ⁊ qz ꝓncipia idiuidui ⁊ significatio māe sūt aliqd supadditū eēntie ul' nāe: iō non ꝺr cōpetē aligd rei p se qō cōpetit ei per ꝓncipia idiuidui. qz qō tale est nō cōpetit ei per se sed magis per aliud additū sibi. nigredo ḡ que est accns isepabile cozuo ⁊ se quit ꝓncipia indiuidui pōt facē ꝓpōnem de oi: ut si semp cozuus est niger hec est de oi. ois cozuus est niger. sic ēt est de oi. omnis ethiops est niger. nō tñ est per se. qz nigredo sequitur ethiopē rōne cōplexionis ⁊ rōne ꝓncipioꝝ indiuidui. illa ergo passio cōpetit rei p se que causat ex ꝓncipijs sue eēntie ul' sue spēi. que vo causat nō ex ꝓncipijs spēi sed ex ꝓncipijs indiuidui non cōpetit rei per se sed per aliud additū sibi. qz ut dictū est indiuiduū non ptinet ad spēm uel ad eēntiā: sed est aliud additum eēntie uel nature. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Per se āt ⁊ ꝑm qꝫ ipm est idē est: ut p se linee iest pūctū ⁊ rectitudo: ⁊ nāq̄z ꝑm qꝫ liea ē. ⁊ triāgl'o ꝑm qꝫ triāgulus duo recti eteni p se triāgulus duob⁹ rectis eq̄lis est.

¶ Oñdit quō ul'e de quo h agit est per se. Intēdit autez talē rōnē. Quicqd est ꝑm qꝫ ipm est per se cuz per se sit idē qꝫ ꝑm qꝫ ipm. sed ul'e est ꝑm qꝫ ipz. ut ꝓbabit. ergo ul'e est p se. de hac āt rōne nō ponit nisi vtutē medij. s. qꝫ p se est idē qꝫ ꝑm qꝫ ipm. Ex quo manifeste sequit qꝫ ul'e sit p se. qz ut ꝓbat ul'e est ꝑm qꝫ ipm. iō dicit. Per se aūt ⁊ ꝺz qꝫ ipm est idē. qō declarat p exēplū dicēs. ut p se iest linee pūctū ⁊ rectitudo ⁊ nāq̄z ꝺz qꝫ linea est. intēdit aūt in hoc exēplo talē rōnez linee ꝑm qꝫ linea est. i. ꝑm qꝫ ipa est cōpetit ei pūct⁹ ⁊ rectitudo. sed hc cōpetit ei p se. ḡ idē est ꝑm qꝫ ipm ⁊ p se. ꝓbdit aūt aliō exēplū dicēs qꝫ triāgulo ꝺz qꝫ triāgulus est duo b⁹ rectis. i. cōpetit ei hie tres angulos eq̄les duob⁹ rectis: ⁊ tñ hoc est p se. iō ait eteni triāgulus per se est eq̄lis duob⁹ rectis. i. hēt tres angulos eq̄les duobus rectis. q. d. qꝫ triāgulus ꝑm qꝫ triāgulus. i. ꝑm qꝫ ipm hēt tres anglos: sz h cōpetit ei p se. ḡ idē est ꝑm qꝫ ipm

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝛ p se. tūc ḡ ē ſuppl̄eda rō. cū idē ſit ꝟz q ipm ꝛ per se: uł ut patebit eſt ꝟm q ipz. ḡ eſt per se. ¶ Notādū aūt q alr̄ ꝓctus cōpetit linee per se ꝛ alr̄ rectitudo. nam ꝓctus cōpetit linee per se q̄tū ad ꝓmū modū ꝟz quē diffō uel ps diffōnis ꝑdicat de re per se. nā in diffōne linee ponit ꝓct⁹. rectitudo vo cōpetit linee per se q̄tū ad 2ᵐ modū: qz ꝑpa paſſio ei⁹. Explificauit ḡ phs de diuerſis modis dicēdi p se. itēdit eni ſic arguē. in quo libet mō dicēdi p se qcqd eſt ꝟz q ipm eſt per se. qđ nō eēt niſi idē eēt hoc ꝛ illud. ḡ idez eſt ꝟm q ipm ꝛ p se. uł e itaq; qđ eſt ꝟm q ipm opz q ſit per se. ¶ Dubitaret forte aliqs: utrū idē ſit p se ꝛ ꝟm q ipz ut videt phs in lra dicē. ¶ Dōz. q ꝟm q ipm ꝛ p se nō ſunt ſimplr idez: imo ſe hñt ſicut ſupi⁹ ꝛ iferius. nā in plus eſt p se q̄ ꝟm q ipm. qz idez eſt per se q per cām exītem in se. ſed tūc eſt ꝟm q ipm qñ illa cā eſt in eo ꝓciſa ꝛ adeq̄ta ꝛ cōpetit ei ꝟm q hi⁹. ut p se eſt hō ſꝑibilis qz in se hō hēt nām ſenſibilē pp qđ hēt in ſe cām vñ ſit ſꝑibilis: ſed nō eſt ꝟm q ipm qz hi⁹ cā nō ꝓcidit in hoie nec adeq̄tur in eo. imo eē ſꝑibile cōpetit alijs ab hoie. eē eni ſꝑibile nō cōpetit hoi ꝟm q ipz: qz nō cōpetit ei ꝟm q hō ſed ꝟm q aial. in plus eſt ḡ eē per se q̄ ꝟm q ipm. ideo nō eſt idē oino hoc ꝛ illud. naz multa ſunt p se que nō ſunt ꝟm q ipm. ¶ Ulteri⁹ aūt dato q nō oino ſit idē cat q idē ſit hoc ꝛ illud. ¶ Dōm q ꝟm phz. 7. ethico. totū eſt magis idē pti q̄ ps toti. qz qcqd hēt ps ptinet ad totū. ſed multa hēt totū que nō ptinent ad ptē: ꝛ in ptib⁹ quātitatiuis totū eſt de rōne ptis qz ſi diffiniret ſemicirculus poneret circulus in diffōne ipſi⁹. ps aūt nō eſt de rōne toti⁹. qz ſi diffiniret circulus ſemicirculus nō ingrederet diffōnē ei⁹. hec aūt que dicta ſunt de toto ꝛ ptib⁹ q̄ntitatiuis euidēti⁹ apparēt de his que ſe hñt ut ſupi⁹ ꝛ iferius. nā ſupi⁹ eſt magis idez ſuo infe riori. qz eſt de rōne ei⁹. q̄ iferi⁹ ſuo ſupiori qđ non eſt de rōne ipſi⁹. hēt eni idētitatē cuz aliquo ꝛ eſt idē illi qcqd ptinet ad rōnē ipſi⁹. Supiora itaq; ſunt eadē ſu is iferioꝛib⁹. ꝛ ſunt de rōne eoꝝ. nō aūt ecōuerſo. Si gnāter ḡ phs ait. q p se eſt idē q ꝟz q ipm. nō aūt eȝ. nihil eſt igit aliud eē idē. ut h̄ phs loquit de eodē q̄ eē ēntiale ei ꝛ eē de rōne eius ꝛ q illud nō poſſit eē ſine eo. ꝛ qz p se eſt de rōne ei⁹ qđ eſt ꝟm q ipm. ꝛ ꝟm q ip ſum nō pōt eē niſi ſit per se. iō dicit idez eē per se ꝛ ꝟm q ipm. hēt itaq; phs intētū ſuū. qz per se eſt de rōne ei⁹ qđ eſt ꝟm q ipm. ꝛ nō pōt eē aliud ꝟm q ipm niſi ſit p se. uł e ḡ qđ eſt ꝟm q ipm opz q ſit p se. Ad hec aūt ua dūt exēpla phi. ꝑbāt eni q quecūq; cōpetūt linee ꝟm q linea cōpetūt ei per se. ꝛ quecūq; cōpetūt triāgulo ꝟm q triangulus cōpetūt ei per se. ex q̄bus vult cōclu dere q qcqd eſt ꝟm q ipm q ſit per se. Tunc ergo ut dictū eſt ſuppleat rō. uł e ꝟm q patebit eſt ꝟm q ipm. ergo eſt per se. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uniuerſale aūt eſt tunc cū in quolibet ꝛ primo demōſtratur.

¶ Nō ſo q uł e ſit de oi qz ex neceſſitate. ꝛ declarato q uł e ſit per se qz eſt ꝟm q ipm. qz idem eſt per se ꝛ ꝟm q ipz. hic ꝓbat qđ ſuppoſuerat. vz q uł e ſit ꝟm q ipz. ꝛ itēdit talē rōnē. qcqd eſt ꝓmo eſt ꝟm q ipm. uł e eſt p⁹ ergo uł e eſt ꝟm q ipm. de hac aūt rōne nō ponit niſi v tutē medij. vz q illud eſt uł e qđ monſtrat eē ꝓmo: iō ait q tūc aūt eſt uł e qđ cū mōſtratū eſt: uel cū mōſtra tur in quolibet ꝛ ꝓmo. tūc igit eſt ſuppl̄eda rō: cum uł e ſit ꝓmo ꝛ idē ſit ꝓmo qđ eē ꝟm q ipm: opz q uł e ſit ꝟm q ipm. erit itaq; uł e de oi per se ꝛ ꝟm q ipſum. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū idē ſit ꝓmo ꝛ ꝟm q ipz ꝛ videt q nō: qz ꝓmo idē eſt qđ nō per aliud ut infra dī tūc ergo arguaꝛ ſic. triangulus hēt tres hoc eſt ꝟm q ipm: qz cōpetit ei in eo q triāgulus: tñ nō videt q ñt ꝓmo: qz cōpetit ei per aliud ut per hꝛie angulū extriſe cū: nō eſt ḡ idē ꝟm q ipm ꝛ p⁹. ¶ Dōm q ut hic phs loquit de ꝓmo idē eſt ꝓmo ꝛ ꝟm q ipm: qz qcqd cōpe tit alicui ꝓmo cōpetit ei ꝟm q ipm ꝛ eȝ: nec eſt dīa re alis iter illa niſi forte ſit iter ea dīa ꝟm rōnē ꝛ ꝟm mo dū itelligēdi ſic eſt dīa iter ens ꝛ vnū. nā lz oē ens ſit vnū ꝛ eȝ: rō tñ entis ꝙſiſtit in pōne: ſed rō vni⁹ qđ cō uertit cū ente ꝙſiſtit in negatiōe. nā quelibet res eſt h̄ ꝛ nō aliud. in q̄tū igit eſt h̄ dī eē ens. ꝑut vo nō eſt ali ud ut ꝑut eſt idiſticta a ſe ꝛ diſticta ab alia dī eē vna. ſic ꝛ in ꝓpoſito qđ cōpetit alicui ꝟm q ipm cōpetit ꝓ⁹ Sz rō ei⁹ qđ eſt ꝟz q ipz ſumit poſitiē. rō vo ei? qđ eſt ꝓ⁹ ſumit negatiue: ut triāgulus hēt tres ꝟz q ipz ꝛ ꝓ⁹: ſed dī hoc hēre ꝟm q ipm ꝑut hēt hoc ut triangulus. Sed qz nō hēt hoc ab alio dī hoc hꝛie ꝓ⁹. ḡ hꝛie tres alr̄ cōpetit triāgulo ꝟm q ipm ꝛ ut cōpetit ei ut triangu lus. ꝛ alr̄ cōpetit ei ꝓmo ut ꝑut nō hēt h̄ ab alio. differ rūt ḡ ꝟm q ipm ꝛ ꝓmo nō realr̄ qđ aliud ſit ꝓ⁹ qđ nō ſit ꝟm q ipm uł e: ſed differūt ꝟm modū itelligēdi ꝑ ut vnū ſumit negatiue aliud poſitiue. Uel poſſum⁹ dī cere q utrūq; tā ꝓmo q̄ ꝟm q ipm ſumit poſitiue: alr̄ tñ ꝛ alr̄. nā triāgulus in eo q triāgulus hēt tres. ꝛ eſt rō q̄re alia hñt tres: ita q qcqd hēt tres hoc ei cōpetit. ꝑ triāgulū igit ꝑut triāgulus in eo q triāgulus hēt tres dī hec paſſio ei cōpetē ꝟm q ipm: ſed ꝑut eſt rō q̄ re oia alia ſunt talia dī ei cōpetē ꝓmo. hoc ḡ qđ dī ꝓ⁹ pōt hꝛie duplicē itellectū. vnū negatiuū. aliū poſitiuū. negatiue gdē ſumit ꝓmo ꝑut ſignificat idē qđ nō ab alio uel nō per aliud. poſitiue vo ſumit ꝑut idē ſigni ficat ꝓ⁹ qđ eē alio⁹ cāz. q̄lr cūq; tñ ſumat ꝓ⁹ pz q non differt realr̄ a ꝟz q ipz: lz differt ꝟz rōnē ꝛ ꝟz modū itel ligēdi. Qđ vo obijciebat q hꝛie tres nō cōpetit triāgu lo, ꝓ⁹: qz cōpetit ei per aliū. ut per hēre angulū extriſe cuz in ſequēti qōne ſoluet. ¶ Dubitaret forte aſſe aliqs utrū ꝓmo ꝛ ꝟm q ipm ſint idem gd cōpetere alicui ꝓ mo ꝛ ꝟm q ipm qñ nō cōpetit ei per aliud ſed hoc eſt eē imediatū. ḡ ꝛc. ¶ In ꝛriū eſt. qz imediata ꝑpō eſt qua nō eſt altera ꝓ⁹. ꝛ talium nō eſt demōſtratio ut pōt patere per hꝛita. ſed q triāgulus hēat tres lz hoc cōpe tat ei ꝓmo ꝛ ꝟm q ipm. tñ hoc hēt alias ꝑpōnes ꝓio res ꝛ pōt demonſtrari. ergo ꝓmo ꝛ ꝟm q ipm non eſt idē q imediatū. ¶ Dōm. q eē ꝓmo ꝛ ꝟm q ipz eſt eē nō per aliud. ſed eē nō per aliud pōt itelligi dupl̄r. uel nō per aliud ſ̄m uł e nō per aliā cām. hꝛie ḡ tres cōpetit triāgulo nō per aliud qz nō per aliud ſ̄m. nā nullum eſt ſ̄m cui cōpetit ꝓmo hec paſſio q̄ triāgulo. immo cuilibet alij cōpetit per triāgulū. tñ bñ cōpetit ei p ali ud qz cōpetit ei per aliā cām ut per hꝛie angulū extriſe cum. uerūtñ qz hec cā orit ex ꝑncipijs ſpēi nō ex ꝑnci pijs ididui iō cōpetit ei per se. qz ſic qđ cōpetit alicui per ſuā eēntiā ꝛ per ꝑncipia ſpēi dī ei cōpetere per se. ita q cōpetat ei per cām hñtem ortū a talib⁹ ꝑncipijs dī ei per ſe cōpetē. Dicemus ḡ. q triāgulū hꝛie tres cō petit ei per ſe ꝛ ꝓmo ꝛ ꝟm q ipm alr̄ tñ ꝛ alr̄. nam hec paſſio orit ex ꝑncipijs trianguli ꝛ cōpetit triangulo i eo q triangulus ꝛ cōpetit alijs per triangulū. ꝑut er go orit ex ꝑncipijs ſpēi trianguli uel hēt eē per cauſaz hñtem ortum a talib⁹ ꝑncipijs: cōpetit triangulo p ſe: ſed ut cōpetit ei in eo q triāgulus cōpetit ei ꝟm q ipz Sed 3°. ꝑut nō cōpetit triāgulo per aliud ſ̄m. ſed alijs cōpetit per triāgulū dī triangulo cōpetere ꝓ⁹. pz ergo quō accipiunt per ſe ꝓ⁹ ꝛ ꝟz q ipm ꝛ hec nō ſunt oino idē q imediatū. nā tūc ꝑpō eſt imediata qñ paſſio ſic se hēt ad ſ̄m q nō cōpetit ei: nec p aliud ſ̄m nec per aliā cām p quā poſſit demōſtrari. ideo ꝑpōnes imediate ſunt idemōſtrabiles. ſed qđ cōpetit alicui ꝟm q ipm ꝛ ꝓ⁹ lz nō cōpetat ei per aliud ſ̄m: pōt tñ ei cōpetere per aliā cāz. iō talia pñt demōſtrari: imo potiſſima de monſtratio nō eſt niſi taliū. ¶ Deinde cum dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Ut duos rectos habere neqȝ figure cui libet ieſt uli ⁊ tñ eſt demſtare de figura q duos hēat. Sz nō cuiuſlibet figure ē neqȝ utitur qualibet figura demōſtrās. Quadrangulus enim figura qdē eſt. nō aūt habet duobus rectis eq̄les.

Quadrangulus.

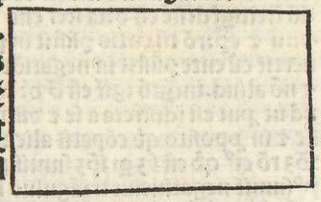

¶ Declarat in qb⁹ nō habet eē ule uel qđ idem eſt oñdit quot modis ipedit ule. Ad cuius euidētiā ſciēduz q hi⁹ ulitas ut pz per iā dicta ſumēda eſt ex pte reruz nō ex pte ſignoꝝ tm. ut tūc dī ppō ulis qñ res ipſe habēt ulem hitudinē ad inuicē: ut qđ pdicatū ineſt ulr ſbo ⁊ ſbz ſubījcīt pdicato ulr. Dupl̄r itaqȝ pōt impediri hi⁹ ulitas ule ex pticularitate pdicati qz pdicatū eſt pticulari⁹ ſbo. uel ex pticularitate ſbi: qz ſbm eſt pticulari⁹ pdicato. Duo ergo facit ꝑm q dupl̄r ipedit ulitas. nā p⁰ oñdit quō ipedit ex pticularitate pdicati. 2⁰ declarat quō ex pticularitate ſbi ibi| Sed eqtibiarū.| Cōtinuet ergo ſic. dictū eſt q ule eſt de oī per ſe ꝑm q ipz ⁊ tūc ule eſt qñ paſſio ieſt ſbo ꝑm q ipm ⁊ oino equat ſbo. Sed ſi ſubiectū excederet paſſionē ⁊ paſſio nō in eſſet cuilibet ſbo nō eēt ule| ut hēre duos rectos nec ineſt cuilibet figure ulr. ⁊ tñ eſt. |i. cōpetit| demſtare de figura ut hēat duos |rectos| ſed nō eſt cuiuſlibet figure. |i. nō demſtat hec paſſio de q̄libet figura nec de mōſtrās hanc paſſionē utit q̄libet figura. ⁊ iō ſbdit q |q̄drāgulus quedā figura eſt. ⁊ nō hēt |angulos| eq̄les duob⁹ rectis. |figura ergo hēt tres. nō eſt ꝑpō uliſ qz Bnō cōpetit figure cuilibet: ſed hoc pdicatū eſt pticulari⁹ ſbo. ¶ Notādū aūt q q̄drāgulus nō hēt angulos eq̄les duob⁹ rectis. imo hēt eos eq̄les q̄tuoꝝ rectis Eſt enī q̄drāgulus diuiſibilis in duos triāgulos. qz ſi diuidat̄ per diametrum ⁊ ducat̄ diameter de angulo ad angulum fierent ibi duo triāguli. ſed anguli cuiuſlibet trianguli ualent duos rectos. ergo anguli q̄drāguli ualent quatuoꝝ rectos. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz eqtibiarū hēt qđē fortaſſe duob⁹ rectis eq̄les ß nō primū. ß triāgulus prius. Qđ igit qlibet ꝑmū mōſtrat duos rctos hīe aut qđcūqȝ aliud huic primo ieſt ule.

¶ Scđo oñdit quō ipedit ulitas ex pticularitate ſbi. nā ſi dico equicrus hēt tres lz ois equicrus hēat tres. nō tñ hec eſt ꝑpō ulis ut hic de uli logmur: ſed ipedit ulitas hec ex pticularitate ſbi. qz ſubm eſt pticulari⁹ paſſione. ⁊ nō ieſt hec paſſio ꝑmo: imo ieſt triāgulo ꝑmo: iō ait.| Sed eqtibiarū. |i. equicruris. hec qdez figura |hēt fortę duob⁹ rectis eq̄les: ſed nō |eſt hic| ꝑmū | iō nō eſt ibi ule| ſed triāgulus |hēt| ꝑus. |i. hēt p⁰. ⁊ ſubdit.| qlibet igit |ſu. ſbm |qđ mōſtrat primū hīe duos rectos. |i. hīe hanc paſſionem.| aut qđcūqȝ aliud. |i. quecūqȝ alia paſſio mōſtret de ſbo ꝑmo| huic ꝑmo. |i. huic cui ieſt ꝑmo| ineſt ule. |ergo ad hoc ut ſit ſile debet paſſio ieſſe ſbo ꝑmo ut nō impediat ulitas ex pticularitate ſbi: ⁊ debet ieſſe cuilibet ſbo: ut nō impediat ulitas ex pticularitate pdicati. ¶ Deide cū dic

¶ Et demonſtratio per ſe huiuſmodi ulr eſt. alioꝝ aūt quodāmō ⁊ nō per ſe neqȝ non eſt vniuerſaliter ſed frequentius.

¶ Oñdit quō hi⁹ ulitas ſit utilis ad demonſtrationem: ꝓpter qđ ſciēdū q per ſe ⁊ ppria paſſio nō demōſtrat niſi de ſuo ſbo ulr: ut hīe tres nō demōſtrat niſi de triāgulo. Si aūt demōſtrat de alio ut de eqcruri hoc erit per cōparationē ad triāguluz: iō ait q| demōſtratio p ſe| ⁊ ppria| eſt h⁹ vniuerſalis. |qz nō demōſtratur paſſio ppria niſi de ſbo ſuo ulr| alioꝝ aūt |ſboꝝ| eſt quodāmō nō per ſe. |i. nō ppria nec ulr ut equitibiarum| nō ulr eſt. |hīe tres nō demōſtrat de equitibiaruz. i. eqcruri| vniuerſaliter ſed frequenti⁹. |i. ſed eſt frequēti⁹. |i. eſt in plus: ut hēt alia trāſlatio hec enim paſſio hīe tres eſt in plus qȝ eqcruris ⁊ eſt vniuerſali oꝝ eo. ¶ Notādū aūt q ſi demōſtrat hīe tres de triangulo qz hoc eſt ule ſbm ipſius dī eē demōſtratio ulis. Sed ſi demōſtret de equicruri aut de alia ſpē triāguli .dicit eē demſtatio pticularis. ergo de triāgulo demſtat hec paſſio uliter. ſed de alijs a triangulo ut de eqcruri uel de alijs ſpēbus triāguli demōſtrat hec paſſio qdāmō: qz demonſtrat pticulariter: cuz ſbm ſit pticulari⁹ paſſione. per ſe ergo demſtatio eſt de ſbo ꝑmo ⁊ uli. ⁊ qz ſic eſt pz quō ulitas demſtationi ſit utilis.

Portet aūt nō latere qñ multotiens ꝓtingit peccare ⁊ nō eē qđ demonſtrat primuz ule ꝑm q videt demonſtrari vniuerſale primum.

¶ Poſt q̄z phs oñdit qd eſt ule ⁊ declarauit quot conditiones req̄runt ad ule. qz req̄rit q ſit de oī per ſe ⁊ ꝑm q ipm. In pte iſta declarat quō ꝓtingit circa ule errare. ⁊ quō ꝓtingit decipi circa ipm. Circa qđ duo facit. qz p⁰ ꝓponit qđ intēdit. 2⁰ exeq̄t de intēto ibi| Oberramus aūt. |Dicit ergo q| Opz aūt non latere qñ multotiēs ꝓtingit peccare |circa ule| ⁊ |ꝓtingit multotiēs| nō eſſe qđ demonſtrat ule primū ꝑm q videt demſtari ule primū. | ¶ Notādū aūt q malū nō pōt vitari niſi cognitū ſit. ne ergo erremus ⁊ decipiamur circa ule opz declarare quot modis ꝓtingit errare circa ipſum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oberramus autem hanc deceptionez cum autem nihil ſit accipere a ſuperiori extra ſingulare q̄z ſingularia.

¶ Exequit de intēto. Circa qđ tria facit. qz ꝑmo narrat quot modis ꝓtingit errare circa ule. 2⁰ exēplificat de erroribꝰ illis. 3⁰ dat doctrinā ⁊ artē per quā poſſumꝰ cogſcere ule ꝑmū. 2ª ibi| Si vo aligs demſtabit. |3ª ibi| Utrū aūt ꝑm q eſt triāgulus. |Ad euidētiā ꝑme ptis ſciēdū q circa aliqd ule uel circa aliqd cōe cōtingit errare tripl̄r. p⁰ ſi cōe illud nō hēat ſub ſe multa iferiora actu: iō qđ oñſum eſt de ſupiori credit oñſum eē de iferiori. 2⁰ ꝓtingit errare ſi illud cōe hēt plura inferiora. attū hi⁹ cōe eſt inoiatū. ⁊ qz neſcimus noiare tale cōe qđ oñdimus de ſuis iferioribꝰ credimus oñſuz eē de hi⁹ cōi. 3⁰ poſſumus errare: ſi aliqđ cōe hēat magnā ſilitudinē ⁊ magnā vicinitatē ad aliquā ſuā ptez uel ad aliqđ ſuū iferi⁹: pp qđ que ꝓueniūt ſupiori demōſtramus de iferiori. vñ aūt ſumunt iſti errores. ⁊ q̄re tot ſint: in pſequēdo patebit. Ad pñs tñ ſufficiat ſcire q hos tres narrat. Tria ergo facit. qz p⁰ determiat de errore ꝑmo. 2⁰ de ſcōo. 3⁰ de tertio. 2ª ibi| Aut ſigdem. |3ª ibi| Aut ꝓtingit eē. |Dicit ergo.| Oberramus aūt deceptionē hāc. |i. ꝓpter deceptionez hanc. |cum autē nihil ſit a ſupiori accipe. |i. ſub ſuperiori |extra ſingulare aūt |ſup. ſi nihil ſit accipe aliud| q̄z ſingularia. |alia autē lra eſt planior ubi dī. q oberramus cuz nihil ſit accipe a ſupiori ꝓter ſingulare ul̄ ſingularia. ¶ Notādū aūt q cōe actu nō hīe plura inferiora pōt intelligi dupl̄r. uel ſi illud cōe ſit ſpēs ⁊ non habeat actu ſub ſe niſi vnuz ſingulare. uel ſi ſit genus ⁊ habeat ſub ſe actu multa ſingularia. ſed nō hēat ſub

UVA. BHSC. IyR_086_4

se nisi vnaz solá spēm. ergo erramus si sub supiori uel sub cói qđ est spēs nō sit accipe nisi vnū singulare: uł erraremus si sub cōi qđ est genus non sit accipe aliud qz multa singularia. nō aūt sit sibi accipere multas spēs.

¶ Notādū ēt q; si nō eēt nisi vna spēs triāguli: utputa si nō eēt nisi ysocheles: qr nō videremus aliū triangu luz qz ysochelē: crederemus q; illud qđ demōstrat de ysochele demōstrarēt de triāgulo simplr. ꝛ illud quod demrent de ysochele in eo q; ysocheles: crederem⁹ demrātū eē de triāgulo in eo q; triāgulus. hoc eni posito: q; nō eēt actu nisi hec spēs triāguli que est ysocheles: putarem⁹ q; hic tres que est simplr passio triāguli eēt simplr passio ysochelis. ꝛ ita erraremus circa sbm uł̄e. qr crederemus ysochelē eē p̄mū ꝛ uł̄e sbm de hic tres. ꝛ qđ dictū est de gñe si nō hꝫet actu nisi vnā spēz. intelligēdū est de specie si nō hꝫet actu nisi vnū indiuiduū. qr hoc posito q; eēt per se spēi: crederemus eē per se idiuiduū. ¶ Notandū etiā q; si querat utrū in vna spe possit reꝑuari genus. dici pōt q; spēs pōt ꝓsiderari duplr. uel ut hēt eē in suis pticularibus actu. uel ut hēt eē in suis causis. exīte eni vna spē p̄m esse qđ hēt in suis pticularib⁹ ꝛ exīte illa specie uel exītib⁹ alijs spēb⁹ p̄m esse qđ hn̄t in suis causis poterimus hoc mō saluare rōnem gñis: nā si nulla spēs eēt in actu. sed solū haberet esse in suis causis possemus saluare rōnem gñis. eēt eni flos genus dato q; nec rosa nec liliū nec aliqua spēs floris hꝫet eē in suis pticularib⁹: sed soluz in suis causis. Sed si sit vna spēs tm̄ uel in suis pticularib⁹ uł̄ mō in tali vna spe poterit rō gñis reꝑuari. ¶ Dubitaret forte aliqs in quo peccat h̄ error cōtra uł̄e. ¶ Dicēdū. q; peccat ꝓtra hāc pticulā que est p̄m q; ipm. dictū est eni q; uł̄e debet esse de oi per se ꝛ p̄m q; ipm. ḡ si nō eēt nisi vna spēs trianguli crederemus q; illa spēs eēt ut dictū est sbm uł̄e ꝛ p̄mū hui⁹ passiōis qđ est habere tres. ꝛ crederemus q; illa passio cōpeteret illi spēi p̄m seipsam. ꝛ qr hoc modo nō cōpetit. ideo erramus circa sbm uł̄e primū cum credimus esse uł̄e primum quod non est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut si est qdē sz inominatū sit idifferētibus specie rebus.

¶ Ponit 2m errorē dicēs q; ⌊aut ⌋sup. erramus⌊ si sit q dē ⌋sup. accipe sub supiori plura iferiora. ⌊ Sed ⌋illō cōe uł̄e⌊ sit inoiatū ⌋ꝛ hi⁹ error est sup.⌊ in reb⁹ differētib⁹ spē. ⌋ ¶ Notādū aūt q; qñ uł̄e ꝛ aliqđ cōe cui cōpetit aliq̄ passio. p⁹ est innoiatū de leui erramus: qr multotiēs ꝑbamus passionē illā nō de suo ꝓpo subo: qr est inoiatū: sed de aliquo alio. ꝛ credimus illud eē sbm uł̄e p̄mū qđ nō est. ¶ Dubitaret forte aliqs in q̄ peccat hic error ꝑ uł̄e. ¶ Dōz q; peccat ꝑ hāc pticulā que est per se: utputa si nō eēnt nisi tria corpa in mūdo vz ferrū lapis ꝛ lignū cū nihil sit visibile nisi corp⁹. eē visibile nō cōpeteret nisi ferro lapidi ꝛ ligno. Si ḡ esse coloratū in quo ꝙueniūt illa corpa ꝟz q; sunt visibilia nō eēt nobis noiatū. ꝑbaremus eē visibile de oib⁹ his corpib⁹ ferro lapide ꝛ ligno uel de aliquo istoꝝ. ꝛ crederem⁹ accipe sbm per se ꝛ uł̄e p⁹. ꝛ accipem⁹ sbm per accīs. accidit eni sbe q; sit visibilis. igit illud cōe in q̄ ꝙueniūt res differētes spē pōt eē nō ut genus: sic eē coloratū se hēt ad illa corpa de qb⁹ fecimus mētionem. Jō si tale cōe sit inoiatū ꝛ ꝑbet passio de ipsis iferiori b⁹ accipiemus sbm per accīs: nō erit ḡ sbm uł̄e p̄muz: qr deest ibi ꝙditio que est per se: ꝛ si dicat q; ꝓtigit aliqñ tale cōe eē gen⁹. iō si de suis iferiorib⁹ ꝑbet passio nō eēt hoc per accīs: sed per se: qr que sunt gñis per se cōpetūt spēi. dici debet q; accidit q; tale cōe sit genus. qr ut patuit in exēplo ꝓposito pōt ꝓtigere q; tale cōe sit genus. nō sit genus: quo posito accipiet sbm oino per accidēs ut in eodē exēplo patebat. Jō dōm q; p̄m hūc errorem nō accipit sbm uł̄e p̄mū. qr peccat ꝓtra hanc ꝙditionē que est per se. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut ꝓtigit eē sicut in parte totum in quo monstrat. Eis eni que sunt in pte iest qdē demōstratio ꝛ de oi erit: sed tamē nō erit hi⁹ p̄mi uł̄r demrātio. Dico aūt hi⁹ primi p̄m q; est demōstratio cum sit primi uł̄is.

¶ Adducit tertiū errorē siue tertiā deceptionē dicens q; ⌊aut ⌋sup. ꝓtigit errare si illud⌊ in quo monstrat. ⌋i. de quo mōstrat. sup. passio⌊ ꝓtigit eē sic totū in pte. ⌋ i. sicut totū hūs magnā affinitatē ꝛ p̄rimitatē cuz pte. nā tūc sup. pp hi⁹ p̄rimitatē toti⁹ ad ptē qđ est ptis attribueret toti. ꝛ passio que est ptis ꝑbaꝫ de toto cū credimus eē sbm uł̄e p̄mū qđ nō est. iō ꝏdit⌊ eis enim. ⌋ sup. totis⌊ que sunt in pte. ⌋i. que hn̄t magnā affinitatē ꝛ p̄rimitatē cū pte⌊ iest qdē demrātio. ⌋i. demōstraꝫ qdem ex talib⁹ totis que i sunt ptib⁹⌊ ꝛ ⌋sup. talis demrātio⌊ erit de oi. ⌋i. videbit eē de oi⌊ sed tamē ⌋ sup. ꝟz rei ueritatē⌊ demrātio ⌋sup. illa⌊ nō erit ⌋sup. de oi⌊ huius p̄mi. ⌋ i. huius sbi qđ ponit uł̄e p̄mū. ꝛ exponit se qđ appellat uł̄e p̄mū dicēs.⌊ Dico aūt huius p̄mi p̄m q; est ⌋ uł̄r⌊ demrātio. cū ⌋demro⌊ sit p̄mi uł̄is. ⌋ q. d. q; istud appellat sbm uł̄e p̄mū cui⁹ est uł̄is demrātio cū demrātio uł̄is sit semp respcū uł̄is p̄mi. ¶ Notādū aūt q; demrātio pticularis pōt esse respectu subi nō uł̄is. ut ly ysocheles q nō est sbm uł̄e ꝛ p̄mū respcū huius passiōis que est hꝫe tres tū per demrātionē pticularē pōt hec passio demrari de hoc sbo. Sz ut in lrā tā gitur uł̄is demrātio semp est respectu sbi uł̄is ꝛ primi. ¶ Notādū ēt q; multa tota vident hꝫe maximā affinitatē ad ptes. Et multa supiora hn̄t maximā p̄rimitatē ad iferiora. Crederet forte aliqs q; linea recta eo q; recta est sup aliā lineā cadēs semp caderet recte. ꝛ qr linea sup aliā cadēs facit angulū rectuz iō forte aliquis crederet q; ois angulus rectilineus eēt rect⁹. angulus itaq; rectilineus q; est genus ad angulū rectū hēt magnā affinitatē ꝛ p̄rimitatē cū ipo. si ḡ pp hāc p̄rimitatē passio que cōpetit angulo recto demrarēt de rectilineo illa demrātio eēt de oi. i. videret eē de oi. tm̄ respectu anguli rectilinei qđ ponit eē sbm uł̄e p̄mū nō erit supple de oi. erit eni illa passio de oi respectu anguli recti. sed nō respectu anguli rectilinei. ¶ Dubitaret forte aliqs in quo peccat h̄ error ꝑ uł̄e. ¶ Dōm q; peccat in hāc pticulā que est dici de oi. nā q̄tūcūq; totū hēat p̄rimitatē ad ptē nunq̄ passio ptis respectu toti⁹ erit de oi. pp eni hi⁹ p̄rimitatē videbit forte eē de oi ſz nō erit. Ex hoc aūt appet nūs ꝛ sufficiētia harū deceptionum uel hoꝝ errorꝝ. nā cum ad uł̄e ut patuit in lectiōe ꝓcedētī ocurrere debēt tres ꝙditiōes qz nunq̄ est sbz uł̄e respectu alicuius passionis nisi sit ibi de oi per se ꝛ p̄m q; ipm. in accipiēdo sbm uł̄e primū possumus decipi p̄m tres ꝙditiones ꝓtactas ꝛ iuxta numerum harum trium ꝙditionum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igit aliqs demrabit q; recte qdē non itercidāt videbit utiq; hi⁹ eē demrātio pp id q; iest rectis. nō aūt est nisi qdez qñ sic eq̄les sint fiat hoc mō. ß aut in q̄libz eq̄les

¶ Exēplificat de ꝓfatis errorib⁹. Circa qđ tria facit. qr p⁹ ponit exēplū de errore tertio. 2⁹ ponit exēplū de p⁹ ꝛ z⁹ de 2⁹. 2ª ibi⌊ Et si triāgulus. ⌋z⁹ ibi⌊ Et ꝑportionale. ⌋ Dicit ḡ⌊ si ḡ aliqs demrabit qñ recte linee nō icidūt. ⌋ i. nō ꝙcurrūt ⌋videbit utiq; h⁹ eē demrātio ꝓpter id. ⌋ vz q; hec passio nō ꝙcurrere vł ieē⌊ rectilineis: sed nō est aūt ⌋sup. hi⁹ demrātio⌊ nisi qđ fiat h̄ ⌋ i. fiat determiatio⌊ qñ sint sic eq̄les. ⌋ i. eque distātes:

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝛ ſbdit⌊ ſi aut eq̄les. ⌋i. ſi accipiant lineę eq̄les. i. eque diſtantes⌊ in q̄libet⌋erit ibi de q̄libet: hoc eſt erit ibi de oi ꝛ erit demſtatio ulis. ¶ Notandū aūt q̄ ea que ſunt ſp̄ēi cōpetūt gn̄i lz nō cōpetāt ei ul'r. eē eni rōnale qđ cōpetit hoi cōpetit aiali nō oi. ¶ Notādū ēt q̄ linee recte ſunt genus ad lineas eq̄les. i. eque diſtantes. nō ocurrē aūt eſt ꝓpria paſſio linearū eque diſtantiuꝫ. Si g̃ pp affinitatez quā hñt lineę recte ad lineas eque diſtantes: ꝛ ſi pp hoc q̄ hec paſſio cōpetit lineis rectis q̄ cōpetit lineis eque diſtātib⁹ q̄ſi ibi recte uellemus hāc paſſionē demōſtrare de lineis rectis ſimpl'r decipe remur p̄m 3m errorē q̄ nō erit ibi de oi. q̄re ſi accipiā tur lineę eq̄les. i. eque diſtātes erit ibi de quolibet. i. de oi. Sed ſi accipiant lineę recte ſimpl'r nō erit ibi de oi q̄ nō cōpetit oib⁹ rectilineis hec paſſio que eſt non intercidere. i. nō ocurrere. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re eſt ipoſſibile lineas eque diſtātes ocurrere ēt ſi in infinitū ꝓtrahant. ¶ Dōm q̄ hec. q. ſoluit ex his que dicunt in geometria. nā ut oſtdit ibi ſi lineas paralellas ſecet aliq̄ linea: utputa ſi linea. a. b. eſt paralella ꝛ eque diſtans linea. c. d. ſi has duas lineas ſecet. e. f. faciet ex eadē pte duos angulos eq̄les duob⁹ rectis. ſi g̃ pdicte due lineę poſſent ocurrē ad aliquē pūctū ſit illę pūct⁹ g. hēbit igit triāgulus. e. f. g. tres angulos ualētes plus q̄z duos rectos. qđ eſt ipoſſibile. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et ſi triāgulus nō eēt aliō q̄z yſocheles videbit utiq̄z huj⁹ eē demonſtratio.

¶ Ponit exēpiū de errore p̄o q̄ ē q̄ſ cōe ſb ſe nō hēt plura inferiora. ut q̄ſ genus nō hēt ſub ſe plures ſp̄es. uel q̄ſ ſp̄es nō hēt ſb ſe pl'a idiuidua. iō ait. ⌊ ꝛ ſi triāgulus nō eēt aliō q̄z yſocheles videret utiq̄z eē demſtatio ⌋ſz q̄ yſocheles. q. d. q̄ ſi nō eēt alia ſp̄es trianguli q̄z yſocheles poſſem⁹ de leui decipi q̄ hoc poſito forte videret nobis q̄ hic tres poſſet demſtari de yſochele p̄m q̄ eſt yſocheles. qđ eſt falſuꝫ. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et ꝓportionale qđ ꝛ cōmutabil'r eſt p̄m q̄ numeri ſūt ꝛ p̄m q̄ linee ꝛ ꝑz q̄ firma ꝛ p̄m q̄ tpa ſunt quēadmodū ꝛ demonſtratū eſt aliq̄ ſeoꝛſuꝫ ocigēs eē de oibus vna demſtatiōe mōſtrari. Sz pp id qđ nō ē denoiatū aliq̄ ſcōm q̄ oia hec vnū ſūt nūeri lōgitudies tpa firma ꝛ ſp̄e dūa ſeoꝛ ſuꝫ ad iuicē accepta ſunt: nō aūt ul'e monſtrat: nō eni p̄m q̄ linee ſunt: nec eniꝫ p̄m q̄ tpa ſunt: aut p̄m q̄ nūeri inerat: ſed ꝑz q̄ hoc eſt qđ ul'e ponunt eſſe.

¶ Hic ut dicebat exemplificat de ſcōo errore. Circa qđ duo facit. q. p⁹ facit qđ dictū eſt. 2⁹ aſſignat rōnē eiuſ qđ dixerat ibi⌊ nō eni p̄m q̄ triāgulus. ⌋Circa p̄muꝫ duo facit p̄m q̄ duo exēpla adducit ad ꝓpoſitū. nā p⁹ exēplificat in q̄ſtitatib⁹ ꝓportionalib⁹. 2⁹ in ſpēb⁹ triāguli ibi⌊ Uñ ſi aliqs. ⌋Dicit g̃⌊ ꝛ ꝓportionale qđ eſt cōmutabil'r. ⌋i. hec paſſio que eſt cōmutabil'r ꝓportionari ocigit ſup. q̄ſtitatib⁹⌊ p̄m q̄ ſunt nūi ꝛ p̄m q̄ linee ꝛ p̄m q̄ firma ꝛ p̄m q̄ tpa ⌋oib⁹ g̃ his cōpetit hec paſſio. Oia tñ iſta p̄m q̄ ꝙueniūt in hac paſſiōe nō hā bēt nomē ipoſitū. Rurſus q̄ de iſtis ꝙſiderāt diuerſe ſcie nō fit vna demſtatio his oib⁹. imo arithmetica p bat hāc paſſionē ſolū de nūis: geometria de lineiſ. ꝛ ſic de alijs. Seoꝛſuꝫ g̃ in diuerſis ſciētijs fiūt diuerſe demſtatiōes de hac paſſione. fieri tñ poſſet vna demſtatio de oib⁹ his qb⁹ hec paſſio ꝙuenit. iō ait q̄⌊ quēadmodum demſtatū eſt aliq̄ſ ſeoꝛſuꝫ ⌋ꝛ diuiſim ſup. in diuerſis ſciētijs.⌊ ocigēs eſt. ⌋i. poſſibile eſt⌊ de oib⁹ his demſtari ⌋ſup. hāc paſſionē⌊ vna demſtatiōe: ſz pp q̄ nō eſt denoiatū ⌋illud cōe ſup.⌊ p̄m q̄ oia hec ſunt vnū ⌋vz⌊ nūi lōgitudies tpa ꝛ ſolida ⌋ſunt accepta ad inuicē ſeoꝛſuꝫ⌊ ꝛ ſp̄e dūa. ⌋q. d. q̄ qz inoiatū eſt id in quo vniunt. ꝛ ꝙueniūt non fit de his demſtatio vna ꝓout vniunt in aliquo cōi: ſed magis fiūt de eis demſtationes diuerſe ꝓut ſunt ſp̄e dūa. i. ꝓut formal'r ſunt diſtincta ꝛ ꝓut ſunt ſeoꝛſuꝫ accepta. nūc aūt qz ſic ſeoꝛſum ſunt illa accepta nō mōſtrat ul'e qz nō accipit ibi ſbm ul'e p̄mū.⌊ nō eni linee p̄m q̄ linee ſunt aut p̄m q̄ nūi lz ihereat ⌋hec paſſio⌊ ſed p̄m q̄ eſt ꝑ. ⌋i. p̄m q̄ eſt aliqđ cōe ad oia illa⌊ qđ ponūt. ⌋i. ponēdū eſt⌊ eē ul'e ⌋i. eſt ſbm. ul'e p̄mū. ¶ Dubitaret forte aliqs qđ pmutatim ꝓportionari poſſit. ¶ Dōm q̄ ſi accipiant quatuor nūi ul' q̄tuor lineę ul' q̄tuor quecūq̄z q̄ſtitates ſic ſe hēt p̄ma ad ſcdaz ſic tertia ad q̄rtā. poſſum⁹ pmutatim arguē q̄ ſic ſe hēt p̄ma ad tertiā: ſic ſcda ad q̄rtaz: ut ſic ſe hēt. 18. ad. 9. ſic. 12. ad. 6. poſſumuꝫ pmutare q̄ ſic ſe hēt. 18. ad. 12. ſic. 9. ad. 6. qz ſic. 18. ꝙtinet totū. 12. ꝛ medietatē ei⁹ ſic. 9. ꝙtinet totū. 6. ꝛ medietatē ipſi⁹. pmutatiz g̃ ꝓportionari eſt facē de ſcōo 3m ꝛ de 3o 2m. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrū oib⁹ q̄ſtitatibuꝫ cōpetat cōmutabiliter ꝓportionari. ¶ Dōm q̄ ꝓportio eſt aliq̄ certa hitudo vni⁹ q̄ſtitatiſ ad aliā. ꝓportionalitas vo eſt ſi'litudo ꝓportionuꝫ. ſed ut pbat in. 10. geometrie. alique quātitates relate ad alias ſunt oino ſurde ꝛ icōmēſurabiles: ꝛ actu: ꝛ potētia. imo ſi uelimus recte log: lz oēs nūi ſint ad iuicē ꝓportionabiles nō tñ oēs q̄ſtitates ꝙtinue ꝓportionant ad iuicē. imo quelibet q̄ſtitas ꝙtinua hēt q̄ſtitates ſimetras ꝛ cōmēſurabiles. aliqs vo aſimetras ꝛ ſurdas. Luz g̃ querit utrū oib⁹ q̄ſtitatib⁹ cōpetat cōmutabil'r ꝓportionari. dici oz: q̄ oib⁹ q̄ſtitatib⁹: nō p̄m q̄ q̄ſtitates ſūt nec ut accipiunt ſimpl'r: ꝛ cōparant ad q̄ſcūq̄z q̄ſtitates: ſed ut cōparant ad q̄ſtitates ſibi ꝓportionabiles. nā nulla q̄ſtitas eſt que nō hēat aliquā q̄ſtitatē ſibi ꝓportionabilē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrum ſub his q̄tuor que tāgunt in l'ra cōprehēdant oia illa i qb⁹ poſſum⁹ arguē a pmutata ꝓportione. ¶ Dōm q̄ nō ſolū in lineis ſed ēt in ſupficieb⁹: ꝛ nō ſolū i tpib⁹: ſed ēt in motib⁹. uerū qz ubi nos hēmus linea. alia vo l'ra hēt lōgitudies: ſed ſi ꝓ lōgitudies uellem⁹ itelligē: nō ſolū lineas: ſz ēt ſupficies. ꝛ ꝓ tpa uellem⁹ itelligē oēm q̄ſtitatē ſucceſſiuā. ꝓ ea que tāgunt in l'ra cōprehēdit q cqd pōt cōmutabil'r ꝓportionari: qz oē tale ul' eſt q̄ſtitas diſcreta: ꝛ ſic itelligit ꝓ nūm: uel eſt q̄ſtitas ꝙtinua ſucceſſiua: ꝛ ſic itelligit ꝓ tpa. ul' eſt ꝙtinua permanēs: ꝛ ſic itelligit ꝓ lōgitudies ꝛ firma. ita q̄ ꝓlōgitudies itelligam⁹ lineas ꝛ ſupficies. ꝓ firma vo corpa Uel poſſem⁹ dicē q̄ qdā dicē vident ut ꝓ ea que tāgūtur in l'ra dent itelligi ſcie que arguit a pmutata ꝓportiōe: qz in tpib⁹ vi arguē aſtronomia. in nūis arithmetica. in lōgitudib⁹ geometria. in firmis nāliſ pbia. Ut poſſum⁹ dicē ꝛ meli⁹ q̄ nō eſt icōueniēs in eodē multas dictiōes ocurrē. qui g̃ de oib⁹ his que tangunt in l'ra demſtare uellet paſſionē hanc que eſt ꝓportional'r cōmutari dupl'r deciperet. p⁹ qz in aliis ab iſtis cōpetit hec paſſio. 2⁹ q̄ cū oia illa nō hēant vnū nomē ipoſitū nō fieret demſtatio: ut ꝙueniūt in aliq̄ vno cōi: ſed ut ſeoꝛſuꝫ accipiunt. ꝛ ꝓ ꝙñs peccaret ꝑ ul'e. qz nō accipere ꝛ ibi ſbm ul'e p̄mū. ꝛ qz ex hoc ꝑhs hēt itētū q̄ſtū ad ꝓpoſitū ſpectat ſufficit enumeraſſe que tāgunt in l'ra. ¶ Eſt ēt diligēter aduertēdū q̄ exēpla ponim⁹: nō ut ita ſint ſed ut ſentiat q adiſcit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū oia hec hñt vnū nomē ipoſitū. ¶ Dōz q̄ aliud eſt hic vnū nomē ipoſitū q̄cūq̄z mō. aliud eſt habere vnū nomē ipoſitū ut ꝙueniūt in aliq̄ paſſiōe. hñt eni oia iſta q̄tuor que tāgunt in l'ra. vz nūi: longitudines: firma: ꝛ tpa vnū nomē ipoſitū: qz oia ſunt aliquo

UVA. BHSC. IyR_086_4

mō q̃ttates:nō tñ hñt vnū nomē ipositū ut ꝙueniūt in hac passiōe que est cōmutari ꝓportionabiliꝫ:qz hoc nō cōpetit eis ut sunt q̃ttates:ut in supiori qōne dicebaf. Illud ergo ulē ſbm z illud cōe cui per se z pᵒ cōpetit hec passio nō hēt vnū nomē.sed possumus ipm circūlog z uocare q̃ttatē ꝓportionatā. ¶ Ulteriᵒ forte dubitaret aliqs utrū sit aliq̄ vna scia ad quā spectet ꝓbare hāc passionē de oibᵒ his que tāgunt in lr̄a. vi q̄ sic:qz si est vna scia que ꝙsiderat de oibᵒ istis pōt ꝓbare hāc passionē de oibus eis.sed nālis phia considerat de oibᵒ his:ḡ z c̄. ¶ Dōm q̄ lz oēs scie fillogiçēt:sola aūt dialetica dat artē fillogiçādi.Sic lz multe scie arguāt a ꝓportiōe mutata:soluz tñ scie mathematice z potissime mathematice nō ſbalternate dant artē de ꝓportionibᵒ:z oñdūt q̄lr possumᵒ ꝓꝓportiōes arguē:z qz mathematice nō ſbalternate sūt arithmetica z geometria:cū geometria nō debeat ꝙsiderare de niis ꝑ se loquēdo.nec arithmetica de magnitudibus.nulla scia spālis est que possit hāc passionē de suo ſbo ulī demōstrare:sed seoꝛsuz fiunt tales demōstratiōes:ut in lr̄a tangit. utrū tñ hoc possit spectare ad aliquā sciaz cōem nō est p̄sentis speculationis oñdere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Propter hoc neq̄z si aliqs monstraret vnūquēq̄z triāgulū demōstratione aut vna aut altera qō duos rectos hēt vnūquēq̄z ysochelē seoꝛsuz z scalenō.i.gradatū nōdū cognouit triāgulū:qz duos hēt rectos: nisi sophistico mō:neq̄z ulē trianguli: neq̄z si nullus est ꝑter hoc triāgulus alter.

¶ Oñdit hoc idē in spēb⁹ triāguli dicēs q⁹ ligs demōstraret vnūquēq̄z triāgulū aut demōstratiōe vna aut demōstratione alia q⁹ duos rectos hēt. ita q⁹ demōstraret vnūquēq̄z triāgulū demōstratione alia z seoꝛsuz:ut si demōstraret sup. eglaterū seoꝛsuz z gradatū seoꝛsuz z ysochelē nōdū coḡuit triāgulū q⁹ hēt tres eq̄les duobᵒ rectis nisi sophistico mō:nec coḡuit ulē triāguli i.nō coḡuit hic tres de triāgulo ut est hᵗ passiōis ſbm ulē ēt si fit sed nec nullus est alter triāgulus ꝑter B. i.spēs triāguli assignatas. ¶ Notādū tres eē spēs trianguli ut alibi diximus.vz eglaterū ysochelē z gradatum.nā si triāgulus hēat oia latera eq̄lia dī eglaterus si duo dī ysocheles.si oia ineq̄lia dī gradatᵒ. ¶ Notā duz ēt q⁹ hic tres posset demōstrari vnica demōstratiōe z sil̄ de oibᵒ spēbᵒ his triāguli.posset ēt de q̄libet spē triāguli seoꝛsuz per se.sed q̄uis nō sit alius triangulus ab istis.nihilominᵒ tñ siue demōstraret hic tres de oibus his spēbᵒ sil̄ siue de vnaq̄z seoꝛsuz nunq̄z tñ erit demōstratio ulis nec accipiēt ibi ſbm ulē ꝓmū cū hic tres nō cōpetat nisi ysocheli nec eglatero nec gradato ꝫm q⁹ hᵗ sūt sed ꝫm q⁹ sunt triāguli:de solo ḡ triāgulo demōstrari poterit tanq̄z de ſbo ulī ꝑᵒ. ¶ Notādū q⁹ siue sit noiatū illud cōe cui cōpetit passio sic appet in triāgulo respectu hic tres.siue sit inoiatū sic appet i q̄ttatibᵒ ꝓportionalibᵒ respectu ꝓportionabiliꝫ commutari semp est ibi error si ꝙcludat hᵗ passio de iferioribᵒ z nō de ſbo cōi:uerūtñ qz magis decipimur ꝫm hunc errorem q̄ñ est cōe inoiatū q̄z q̄ñ est noiatū.ideo potissime cōputatus fuit hic error iter deceptiōes circa ulē q̄ñ erat inominatū ſbm cōmune. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neq̄z enīz ꝫm q⁹ triangulus est cognouit neq̄z oēm triangulum: sed aut ꝫm numerum:ꝫm spēm autem non omnem: z si nullus est quem non nouit.

¶ Assignat rōnē eiᵒ qđ dixerat.Ad cuiᵒ euidētiā sciēdū q⁹ tūc est ſbm ulē ꝓmū q̄ñ cōpetit ei passio cū reduplicatione sine q̄ñ cōpetit ei in eo q⁹ tale:sed reduplicatio semp respectu alicuiᵒ qđ reduplicaf. Duo ḡ facit.qz ꝑmo assignat cām dicti respectu reduplicationis.2ᵒ respectu eiᵒ qđ reduplicaf.2ª ibi. ¶ Q̄ñ igit̄ non nouit. ¶ Continuef aūt sic.bñ dico q⁹ si hic tres qs ꝙcludat de oibᵒ spēbus triāguli nō ꝓp hoc coḡuit ſubm ulē ꝓmū. ¶ nō enī coḡuit ꝫm q⁹ triāgulus est: nec coḡuit oēz eē triāgulū ¶ sup. formaliꝫ ¶ sed coḡuit ¶ fz māz. ¶ fz spēz aūt ¶ sup. formaliꝫ nō. ¶ nō aūt oēz ¶ sup. triāgulū coḡuit ¶ etsi ¶ ꝑ q̄uis ¶ nullus est ¶ triāgulus ¶ quē nō nouit. ¶ Dubitaret forte aliqs quō in ꝙcludēdo hanc passionē de oibᵒ spēbᵒ triāguli scimus eā de oi triāgulo ꝫm nūm:nō aūt de oi triāgulo ꝫm formā. Dōm q⁹ illud est ſbm formale alicuiᵒ passiōis:qđ est tale ꝫm q⁹ tale.illud aūt est ſbm māle de quo ꝓdicaf ſbm formale ut pz in exēplo qđ supza posuimᵒ: utputa si nō eēnt nisi tria corpa.vz ferrū:lapis:lignū:q coḡsceret oia ista tria coḡsceret oē visibile:nō tñ ꝓp hoc coḡsceret visibile ꝫm q⁹ visibile est.nec coḡsceret visibile formaliꝫ.naz ferrū:lapis:lignū nō sunt visibilia formaliꝫ: sed māliꝫ: nec sunt visibilia ꝫm q⁹ hiᵒ:sed ut sunt colorata.Coloratū itaq̄z est visibile formaliꝫ z ſbm formale hᵗ passionis.qđ est esse visibile est coloratū.q ḡ sciret oia corpa eē visibilia sciret oia visibilia māliꝫ.sed q sciret oē coloratū eē visibile sciret oē visibile formaliꝫ.sic z in ꝓposito.Cū igit̄ gradatᵒ z eglaterus nō hēant tres: nisi i eo q⁹ triāguli:q scit hāc passionē hic tres.de oibᵒ spēbus triāguli scit oē hūs tres ꝫm niim z ꝫm mām:nō autez ꝫm spēm uel ꝫm formā. ¶ Aduertēdū tñ q⁹ reduplicatio cōpetit solū ſbo formali.ex pte ḡ ipsiᵒ reduplicationis reddit hec cā dicti:cū oñdit q⁹ demōstrare passionē de iferioribᵒ nō de ſbo cōi:ut hic tres.demōstrare de spēbᵒ triāguli:nō de triāgulo:nō est demōstrare de ſbo ulī z ꝑᵒ.nec de ſbo cui cōpetit reduplicatio:qz nō fit demōstratio ꝫm formā:sed ꝫm māz.vñ ergo dictū est q⁹ hec ratio z hec causa dicti ex parte ipsius reduplicationis sumpta est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Q̄ñ igit̄ nō nouit ulr̄:z q̄ñ nouit simpliꝫ manifestū q⁹ si idē ihereat triāgulo z ysocheli:aut vnicuiq̄z:aut oibᵒ.si vō nō idez semp alterꝫ ātscōz qđ est triāgliꝫ nō nouit.

¶ Assignat cāz dicti ex pte eiᵒ qđ ꝛduplicaf dicēs. ¶ Q̄ñ igit̄ nō nouit ulē:z q̄ñ nouit simpliꝫ est manifestum ex dictis. ¶ qz si idē eē. ¶ i.eadē rō ¶ ihereat triāgliꝫ ¶ sup. in cōi z eglatero z alijs spēbᵒ triāguli ¶ aut vnicuiq̄z ¶ seoꝛsuz ¶ aut oibᵒ ¶ sil̄.q.d.q⁹ si eadē est rō trianguli in cōi z spēꝫ triāguli:aut hic oiuz:aut vniuscuiusq̄z p se:tūc sup.sciēdo hic tres de oibᵒ spēbᵒ triāguli:ul̄ de vna quaq̄z p se sciemᵒ z de ipo triāgulo. ¶ Si vō nō est idez sed est alterꝫ ¶ sup.eē z altera rō triāguli in cōi:z spēꝫ eiᵒ sic sup.coḡscēdo hic tres de spēbᵒ triāguli ¶ nō nouit ꝫm q⁹ triāgliꝫ. ¶ Notādū āt q⁹ qz supiora dīnt rōne ab iferioribᵒ. iō aliq̄ pñt cōpetē iferioribᵒ ꝫm q⁹ hiᵒ que nō cōpetūt supioribᵒ z eᵒ:ut si eādē rē dicē hō z aial in hoīe:tñ hō dicit ist̄ā rē magis spāliꝫ z deteriate.aial vō magis gñaliꝫ z ꝛfuse. Oñdē ḡ q⁹ demōstrare habere tres de spēbᵒ triāguli nō est demōstrare de ſbo ulī z ꝑᵒ:qz triāgulus q est ſbm ulē ꝓmū hᵗ passionis differt ꝫm rōnē a suis spēbᵒ:est h assignare cāz dicti ex pte eiᵒ qđ reduplicaf:qz pp dīā quā hēt ſbm reduplicatū ad sua iferiora passio que demōstrat de supiori cuz reduplicatione de inferioribᵒ cum reduplicatione demonstrari non potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Utrū aūt ꝫm q⁹ est triāgulus aut ꝫm q⁹ est ysocheles:z q̄ñ ꝫm hoc q⁹ est ꝓmū ulē: cuiᵒ est demōstratio manifestū est:q̄ñ remo

UVA. BHSC. IyR_086_4

to isit ꝑmuz:ut ab ysochele eneo remoto triāgulo isūt duo recti: ꝫ eneū eē remoto ysocheles: ꝫ nō figura aut termio:ꝫ nō ꝑ mis. ⁊ uius ḡ ꝑmi. Si itaqꝫ triāguli ꝑmo est ⁊ ꝑm ꝫ iest ⁊ alijs ⁊ hi⁹ ulr est demſo.

¶ Dat uiā ⁊ artē quō possumuz cogſcē ſbm ulē ꝑmū. d. ⁊ trū aūt ꝑm q triāgulus est: aut ꝑm q est ysocheles ⁊ qñ ꝑm ꝫ q est ꝑ⁹ ⁊ ulē cuius est demſratio. ⁊ q. d. q ſbm ulē ꝑ⁹ est illud cui⁹ est demſo. Si ḡ uolum⁹ de demſone artē tradē videdū est respectu h⁹ passiōis que ē hie tres. ut ⁊ sit ſbm ulē ꝑ⁹ triāglus uel ysocheles ⁊ ꝑm ꝫ. ⁊ i. ꝑm quācūqꝫ aliā passionē videdum est qñ est ſbm ulē ꝑ⁹ manifestū est sup. ſbm ulē ꝑ⁹ p hāc. s. artē qñ ablato isit ꝑ⁹. q. d. qñcūqꝫ ablato ab alijs ad huc iest ei istud est ſbm ulē ꝑ⁹. ⁊ explificat de ꝫ: dicēs q triāgulo eneo isunt duo recti: sed ablato ꝫ q̄ est eē eneū adh⁹ sup. isunt triāgulo duo recti ſ nō remota figura aut termio. remota eni figura ⁊ remoto termio: q̄ est ꝑus q̄ figura: ⁊ ponit in diffone figure. ⁊ q figura est que termio ul' termis claudit. remotis eni his ul' remoto hie tres ab his remouet a triāgulo ſ nō ꝑmis. ⁊ i. ſ nō pp ꝫ cōpetit hie tres figure ul' termio tanq̄ ſbis ꝑmis. ⁊ ſbdit cui⁹ ḡ ꝑmi. ⁊ rñdet ſ utriqꝫ triāguli ⁊ ꝫ ꝫ. ⁊ i. ꝑm q triāgulū iest alijs ⁊ hi⁹ ulr est demſratio ⁊ sup. ꝫ est ſbm ulē ꝑ⁹. ¶ Mo tādū aūt maximā ⁊ breuē artē dedisse phm in cogſcēdo ſbm ulē ꝑ⁹ q̄ est cā q̄re isit illa passio oib⁹ alijs. nā semp ꝑ⁹ in q̄libet gñe est cā oiuz alioꝝ ut pōt hēri i. 2. meta. ¶ Mo tādū ēt q ad cogſcēdū cui ꝑ⁹ ⁊ q̄ est illud q̄ est cā: q̄re isit oib⁹ alijs duo sunt attēdēda. ꝑ⁹ q remoto ab eo remoueat ab alijs. 2⁹ insit ei ulr. Ex q̄ sequit q hie tres iest triāgulo ꝑ⁹. q: si remoueat ꝫ ab eo remouet ab alijs ⁊ inest ei ulr. ⁊ ex ꝫ ēt appet q hec passio nō iest ꝑ⁹ iferioib⁹ nec supioib⁹ ad triāgulū. iferioib⁹ vo ut triāgulo eneo ul' ysocheli nō iest ꝑ⁹: q ꝫ isit oi tali: tū si remoueat ab eis nō remouet ab alijs. Supioib⁹ aūt ut figure nō iest ꝑ⁹. nā ꝫ sit ibi ista ꝙditio q si remoueat a figura remouet ab alijs. q: si non est figura nō est triāgulus. ⁊ si figura nō hz tres nec triangulus. deficit tū ibi ꝙditio alia. q: nō est i oi figura nec cōpetit ei ulr. phs ḡ dedit ꝑus hec duo documēta. 2⁹ ex his duob⁹ ꝙcludit hāc artē ⁊ ꝫ documētū q illō est ꝑ⁹ q̄ est cā q̄re isit oib⁹ alijs. eē itaqꝫ ꝑ⁹ cogſcit per esse alioꝝ cāz. eē aūt alioꝝ cāz cogſcit p hec duo documēta q remoto ab eis remoueat ab alijs ⁊ q insit ei ulr.

¶ Dubitaret forte aliqs cū eē p se differat a ꝑ⁹. utruz aliq mō possit accipi p se q sit idē q ꝑ⁹. ¶ Dōm q si accipiat p se. i. p cām exīte in se ut coiter phs accipit: sic p se dīt a ꝑ⁹ ⁊ est in plus q̄ eē ꝑ⁹. nā ꝑm hūc moduz ꝑ⁹ addit ad p se adeq̄tionē cāe. Sic ḡ loquēdo quicqd est ꝑ⁹ est p se: q: qcqd hēt in se cām adeq̄tā hēt in se cāz per se: ſz nō ꝙuertit q oē p se sit ꝑ⁹: q: nō qcqd hēt i se cām hēt in se cām adeq̄tā. Sed si accipiat p se q idem sonet q nō p aliō: tunc idē est p se q ꝑ⁹: q: ꝫ est ꝑ⁹ cui alteri ꝑ ipm nō ipsi p alterꝝ. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs cū ꝑ⁹ differat ab imediato. utruz aliq mō possit accipi ꝑ⁹ q sit idē cū imediato. ¶ Dōz q ꝑ⁹ ut phs de eo coiter logī idē sonat q hie cāz adeq̄tā. ⁊ q: q̄ hēt cām adeq̄tā respectu alicui⁹ passiōis illa passio nō iest ei p aliō ſbm: idē sonat ꝑ⁹ q̄ nō p aliō ſbm: ⁊ ideo hie tres iest triāgulo ꝑ⁹: q: nō iest ei p aliō ſbm tū iest ei p aliā cāz: q: iest ei p hie angulū extrisecū. Sed illō est imediatū q̄ nec est p aliō ſbm nec p aliā cām. igit q̄ est ꝑ⁹ pōt eē demſonis ꝙ. q: hēt cām alterā p q̄ ꝑbet. Sed q̄ est imediatū ꝫ possit esse demſonis ꝑn⁹: nō tū pōt eē demſonis ꝙ. q: nō hēt cām alterā p quaz ꝙbibet. pz ḡ q si accipiat ꝑ⁹ ꝑut idez sonat q non per aliud ſubm differt ꝑmū ab imediato. Sed si accipiat ꝑmo ꝑut idē sonat q nullo mō per aliud ut dicat idē esse ꝑmo q̄ nec est per aliud subiectum: nec per aliam cām idem est primum q imediatum.

¶ Si igit est demſratiua scia ex necīs pncipijs. Q̄ eni scit nō pōt aliter se habere.

¶ Postq̄ phs oñdit ex gb⁹ est demſratio: q: est ex de oi p se ⁊ ꝑm q ipm. In pte ista aut supi⁹ dicebat declarat ex gb⁹ nō est: siue ex gb⁹ nō hēt eē: q: ad pfectā traditionē artis nō sufficit scire que ꝙcurrūt ad aliqd: ⁊ que oz accipe: ſz ēt debem⁹ cogſcē que nō ꝙcurrūt: ⁊ a gb⁹ oz cauere. pp q̄ sciēdū est q q: demſratio est de oi. opz ca uere ab his que pñt alr se hēre. ꝑ⁹ q: de oi ut de eo hic agit: ut supra dicebat iportat ul'itatē tēpoꝝ. ḡ q̄ est tale est semp: ⁊ nō pōt alr se hie. 2⁹ q: demſratio est p se oz cauē ab his que sunt p accīs. 3⁹ q: demſo potissima: de q̄ hic agit est ꝫz q ipz oz cauē ab exīneis ⁊ corruptibilib⁹ ⁊ coib⁹ accītib⁹. Nā ea que sunt ꝑm q ipz sūt ꝙueniētia: ⁊ sunt ppetua: ⁊ sūt ppa. phs ḡ in oñendo de gb⁹ nō est demſratio: ⁊ ex gb⁹ opz cauē gnaz facit. ⁊ ꝑ⁹ oñdit q demſratio nō est ex his que pñt alr se hie. 2⁹ q nō est ex his que sūt p accīs. 3⁹ q nō ē ex exīneis: q: nō descēdit de gñe in genus. 4⁹ q nō est ex corruptibilib⁹. 5⁹ q nō est ex coib⁹. 2ª ibi. Accītiū aūt nō p se. 3ª ibi. Nō igit ex alio gñe. 4ª ibi. Manifestuz ät ⁊ si sint. 5ª ibi. Qm aūt ⁊ si manifestū ē. ¶ Circa ꝑm duo facit: q: ꝑ⁹ pmittit quādā ꝙntiā ex qua hētur pncipalis itētio. 2⁹ añs illi⁹ ꝙntis manifestat ⁊ pbat. ibi stati postea. Que aūt p se sūt. dicit ḡ si demſratiua scia ē ex necīs pncipijs. q̄ eni scit nō pōt alr se hie.

¶ Dubitaret forte aliqs i ꝫ dicto phi q̄d se hēt ut añs ⁊ q̄d ut ꝙns: ⁊ q̄d ut ꝙ: ⁊ q̄d ut pmisse. Dōm aliqs dixisse phm hic itēdē pbare demſratiuā sciaz eē ex necīs ⁊ hoc pbat p hoc: q: q̄ scit ipossibile est alr se hēre. ⁊ forte illud q̄ iduxit eos fuit q in textu ponit hec ꝙuctio eni que est ꝙuctio cālis. ⁊ iō cuz in textu di. q̄ eni scit ipossibile ē alr se hie: q: vī ibi eē redditio cāe ⁊ hēt eē sensus q iō demſratiua scia est ex necīs: q: q̄ scit nō pōt alr se hie. sed hec expō nō est recta: q: nūq̄ hec ꝙditio si ponit ad ꝙns: sed semp ad añs. sigs ḡ diceret. si igit erit hō: ex necessitate eni erit aial. hoc q di co si igit erit hō se hēt ut añs. ex necessitate eni erit aial se hēt ut ꝙns. talis est locutio que traditur in lra. si ḡ erit demſratiua scia ex necīs se hēt ut añs: ⁊ tenet locuz ꝑmissarū. q̄ eni scit non pōt alr se hie hēt se ut ꝙns: ⁊ tenet locū ꝙnis. phs itaqꝫ vult pbare q demſratiua scia nō est ex his que pñt alr se hie. Nā cū supius oñdisset ex gb⁹ est demſratio ⁊ que opz accipe. in parte ista ut dicebat declarat de gb⁹ nō est: ⁊ a gb⁹ opz cauē in declarādo ḡ hāc ꝙnem itentā phs ꝑmittit hāc ꝙntiaz q si demſratia scia est ex necīs ē ex his que nō pñt se alr hie. iō iferi⁹ per multas rōnes pbabit hoc añs q scia demſratiua sit ex necīs. nā hoc pbato pbatuz erit ⁊ hoc ꝙns: q̄ est pncipale intētum: vz q sit ex his que nō pñt alr se hie. ¶ Esset aūt ulteri⁹ dubitādū: q hec ps in qua ostēdit q demōstratio nō est ex possibilibus alr se hie nō videt differre a pte illa. vz qñ oñdit q nō sit ex corruptibilibus. sed de hoc inferius disputabit.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Que aūt p se sunt necessario isunt reb⁹. hec eni sunt in eo q̄ q̄d est q̄busdā. alia i sunt in eo q̄ q̄d est p̄dicātib⁹ de ipsis: quorum alterū oppositoꝝ necesse est ieē. Manifestū est q ex hi⁹ q̄busdā utiqꝫ fit demōstratiuus sills. Q̄ē enim aut sic est aut ꝑm accīs. Accītia aūt nō necessaria sunt.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Probat aīs ꝓdicte ꝙntie: vz q demſtiua ſcia ſit ex
necēs: q ꝓbato manifeſtū ē q ē ex his q nō pñt alr ſe
hie: qđ erat ꝓdicte ꝙne ꝙns. Duo ḡ fac: qz ꝑ° adducit
multas rōes ad oñdēdū q demſtiua ſcia ſit ex necēs
2° ꝓbat qđā q i rōnib⁹ illis ſupposuerat ibi. ¶ Qđ autē
ex necēs. ¶ Circa ꝑm qtuor fac ꝑm q qtuor rōnes ad-
ducit ad ꝓpoſitū. 2ª ibi. ¶ Aut ḡ ſic dām. ¶ 3° ibi. ¶ Si-
gnū aūt ē. ¶ 4ª ibi. ¶ Manifeſtū aūt ex his. ¶ Jn parte
iſta ītēdit talē rōnē. ea q ſūt p ſe ſūt necia: ſed demſ-
tio ē ex his q ſūt p ſe ut i ꝑmo mō ubi ꝓdicatū ponit i
diffone ſbi. uel demſtio ē ex his q ſūt p ſe in ſcdo mō.
ubi ſbm ponit i diffone ꝓdicati: z qz talia ſūt ex necēs
demſtio ē ex necēs. iō ait. ¶ Que aūt ſūt p ſe necio i
ſūt reb⁹. iō ꝫ ſūt i eo q qd ē ¶ qtū ad ꝑ̄m modū p ſe: ubi
ꝓdicatū ē q qd eſt. i. ē diffo ſbi. z ſbdit q¶ alia. ¶ i. ſub
iecta ¶ iſūt i eo q qd ē qbuſdā ꝓdicātib⁹ de ipſis ¶ z ꝫ
qtū ad 2ᵐ modū ubi ſbiecta ponunt i diffone ꝓdicato
rū: z h⁹ ꝓdicata ſūt ꝑe paſſiones. z ſbdit ¶ quoz. ¶ i.
qrū ꝓdicatoz uel qrū p ſe paſſionū ¶ alterū oppoſitoz
neće ē ieē ¶ z ꝙcludit ¶ manifeſtuz igit eſt q ex h⁹ qui-
buſdā. ¶ i. ex talib⁹ ꝑpōnib⁹ p ſe ¶ ſit ſill's demſtiu⁹. ¶
nā ¶ oē ¶ qđ ē ¶ aut ē ſic. ¶ i. aut ē p ſe ¶ aut p accns. acci
dētia aūt nō ſūt necia. ¶ tūc ḡ ſupplēda ē rō q cū accn
tia nō ſūt necia z ea q ſūt p ſe ſūt necia. ḡ demſtio q ē
ex his q ſūt p ſe erit ex necēs. ¶ Notādū aūt q ſi fiat
talis demſtio. ois figura plana hns angulū extriſecū
hēt tres angulos. ſz figura plana trib⁹ rectis lineis cō-
tēta hēt angulū extriſecū: ḡ z c̄. hic i maiori ꝑpōne ubi
hec paſſio hēre tres ꝓdicat de figura plana trib⁹ rectis
lineis ꝙtēta q ē ꝑpriū ſbm ei⁹. ē ibi p ſe i 2° mō. ſz in mi
nori ꝑpōne ubi figura plana trib⁹ rectis lineis ꝙtēta q
ē diffo triāguli ꝓdicat de triāgulo ē ibi p ſe i ꝑmo mō.
cū ḡ demſtiu⁹ ſill's ſic ēt alij ſilī ꝙſtet ex duab⁹ premiſ
ſis vna maiori z alia minori: qz i maiori ē ſcōs modus
ꝑfi. i minori vo ꝑm⁹. iō ꝓbs ait q demſtio ē ex his q
ſūt p ſe qtū ad ꝑmū modū ubi ꝓdicatū ē q qd eſt ſbi:
z qtū ad 2ᵐ modū ubi ſbm ē q qd eſt ꝓdicati. Sz qli-
ter iſta p ſe accipiant i ꝑmiſſis i 2° libro ubi determia-
bit de medio demſtiōis clari⁹ appebit. ¶ Notādū ēt
q loquēdo de p ſe paſſiōib⁹ ait q alterū oppoſitoz ne
ceſſe ē ieē: qz p ſe paſſio uel ē vno noie noiata ſic habē
tres ē paſſio triāguli: z tūc ſimplr loquēdo neće ē talē
paſſionē ieē ſbo. uel denoiat paſſio p duo oppoſita ſic
dicim⁹ q rectū uel curuū ē paſſio linee: z tūc opz alte-
rū oppoſitoz ieē. ſemp ḡ ea q ſūt p ſe nēcia ſūt: z qz de
mſtio ē ex his q ſunt p ſe erit ex necēs. ¶ Dubitaret
forte aligs utrū ea q ſūt p ſe ſint necia ut in lra dī. z vi
gnō: qz eclipſis p ſe cōpetit lune. alr nō poſſet demſ-
ri de ea: z tñ nō ieſt ei necio: qz nō ſemp luna eclipſat.
¶ Dām q necīū ꝙtū ad pñs ſpectat pōt accipi triplr
uel ſb ꝙditiōe: ſic neće ē hoiem currē dū currit: uel p re
lationē ad cām: ſic neće ē lunā eclipſari iterpoſita ter-
ra: uel ſimplr ſic neće ē celū moueri: z ſic neće ē triāgu
lū hēre tres. Ex ꝑ° aūt necio nō ſit demſtio: ſed ſit ex
2° z 3°. Cū ḡ dī q eclipſis nō ieſt lune necio: qz nō ieſt
ei ſemp. dici dz q ieſt ei ſemp p relationē ad cām: qz ſp
cū iterponit terra luna eclipſat. uel poſſum⁹ dicē ſemp
qz ſic riſibile ē paſſio hois nō dic actū ſed aptitudinez
qz hō nō ſp rīdet: ſz ſp ē apt⁹ nat⁹ rīdē. ſic eclipſis ē paſ-
ſio lune z dic aptitudinē ut ē ei⁹ paſſio z nō actū: qz nō
ſp luna eclipſat: ſz ſp ē apta nata eclipſari. ¶ Ulteri⁹
forte dubitaret aligs quō ꝑm⁹ modus z ſcōs dicēdi p
ſe dicāt hitudinē necīā. ¶ Dām q i ꝑ° mō ut ſepe ſepi
us dictū ē ꝓdicatū ponit i diffone ſbi. i 2° vo ecōuerſo.
diffo aūt ē illud qđ formal ab itellu itelligēdo res. nū
qđeni pōt itelligi res ab itellu ſine ſuis ꝓncipijs diffi-
nitiuis. ē itaqz necīa hitudo iter rē diffinitā z ꝓncipia
diffiniētia: cū ꝫ ſine illis nō poſſit intelligi. in ꝑ° ḡ mō
ſbm hēt necīā hitudinē ad ꝓdicatū: ſic res diffinita ha
bet necīā hitudinē ad ſua diffiniētia. i 2° vo mō ꝓdica-
tū hēt hitudinē necīā ad ſbm z ecōuerſo. ſed nō eodez
mō: qz ꝓdicatū hēt necīā hitudinē ad ſbm qtū ad eſſe
z qtū ad itelligi: qz ꝑa paſſio non eſt: nec itelligi pōt
ſine ꝑprio ſbo. ſbm vo hēt necīā hitudinē ad ꝓdicatū
nō qtū ad itelligi: ſed quātū ad eē. pōt eni itelligi ſbm
nō itellecta ꝑpria paſſione: ſed nō pōt eē ſine ea. Cū ḡ
ꝑpō necīa nihil aliud ſit qz necīa hitudo ſbi ad ꝓdica-
tū. ꝑm⁹ modus p ſe erit necīus: qz ibi ſbm qtū ad eſſe
z qtū ad itelligi hēt necīā hitudinē ad ꝓdicatū. 2° vo
modus eſt neci⁹: qz ſbm ut dictū eſt ſine ꝑpria paſſione
eē nō pōt: lz poſſit ſine ea itelligi. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Aut igit ſic dicēdū aut ꝓncipiū ponētib⁹ qđ demſtio neceſſariū ſit. Et ſi demōſtra tū eſt aliter ſe hēre nō poſſe. Ex neceſſaris igit opz eē ſillm: ex ueris qdē eſt z nō de mōſtratiue ſillogizare. ex neceſſarijs autē nō eſt. ſed aut demōſtratiue. hoc autem ꝑ ꝑium demonſtrationis eſt.

¶ Adducit ſcdam rōnē ad ꝫ idē dicēs ¶ Aut ḡ ſic dicen-
dum eſt. ¶ vz q iō demſtiua ſcia eſt ex necēs: qz eſt ex
his que ſūt p ſe ¶ aut ponētib⁹ nobis. ¶ i. neće ē nos po
nere ¶ ꝓncipiū. ¶ i. ꝫ ꝓncipio q demſtio ſit neceſſaria
¶ z ſi demſtū. ¶ i. demſtiue cōcluſum ¶ nō eſt. ¶ i. nō
ꝙtingit poſſe alr ſe hēre: qz ḡ ſic eſt ¶ ex necēs opz fieri
ſill'm ¶ demſtiuū. nā ¶ ex ueris eſt. ¶ i. ꝙtingit ſillogiça
re ¶ ſed nō demſtiue ſillogiçare. ex neceſſarijs aūt nō
eſt. ¶ i. nō ꝙtingit ſillogiçare nō demſtiue ¶ ſed aut. ¶
i. ſolū. ¶ demſtiue ¶ ſillogiçare ſup. ꝙtingit ex neceſſa
rijs. Et ſubdit q¶ hoc aūt eſt ꝑpriū demſtionis ſic
ſillogiçare z ſic ꝓcedere. eſt aūt vis rōnis huius: q qa
demſtū. i. demſtiue ꝙcluſum eſt necēs: z nō pōt alr
ſe hēre. iō ꝑmiſſe ſunt necie: z opz demſtionez eſſe ex
necēs. ſillogiçare ḡ poſſum⁹ ex exneis: ſed ꝓcedere ex
necēs hoc eſt demſtionis ꝓncipiū. ¶ Dubitaret for
te aligs. vi q illa maxima: z iſtud qđ dicit accipiēduz
eē ꝓ ꝓncipio ſit falſum. vz q ſi ꝙcło eſt necīa q ꝑmiſ
ſe ſint necie: uel q demſtio eſt ex necēs: qz hēt ꝙnem
necīā. nā ſicut ſe hēt uerū ad uerū ita videt ſe hēre ne-
ceſſariū ad necīū. ſed nō ualet ſi ꝙcło eſt uera ḡ ꝑmiſſe
ſūt uere: qz pōt ſequi uerū ex nō ueris. ita a ſili nō vide
tur ualere ſi ꝙcło eſt necīa: ergo ꝑmiſſe: qz pōt ſequi uł
ꝙcludi neceſſaria ex nō neceſſarijs. ¶ Dām q ſi bñ i-
telligit lra dupl'r ex iſto textu qđ ſoluitur. ¶ Propter qđ
ſciēdū q ex ueris ſemp ſeqtur uerū. Sed ex falſis non
ſeqtur ſemp uerū. imo accidit q uerū ſeqtur ex falſis.
hec ergo eēt bona ꝙntia in hoc mō ſillogiçādi. ſemp eſt
ꝙcło uera: z nō pōt eē nō uera. ḡ iſte modus ſillogizādi
ſemp ꝓcedit ex ueris: qz ſi ꝓcederet ex falſis poſſet hē-
re ꝙnē nō uerā. nā dictū eſt q ex falſis ſequit ueruz per
accns eſt: z qđ eſt per accns pōt ſiue ꝙtingit nō eē. Sic
in ꝓpoſito dicē poſſumus ſi ꝙcło demōſtrationis ſem
per eſt neceſſaria: z nō pōt eē nō neceſſaria. ergo demō
ſtratio de neceſſitate eſt ex neceſſarijs: qz ſi nō eēt ex ne
ceſſarijs poſſet habere ꝙcłonē nō neceſſariam. ideo in
littera dicit: q ꝑpriū eſt demōſtrationis ꝓcedē ex ne-
ceſſarijs. qz ſup. ꝑpriū eſt eius hēre ꝙnez neceſſariā. ſi
ergo fiat vis in hoc qđ dicit ꝑpriū eē demōſtratiōis p
cedē ex neceſſarijs. poſſumus hēre ſolonem queſit: qa
nō eſt ꝑpriū falſoz ꝙcludere cōcł'onē uerā: ſed ꝑpriuz
uero⁹ eſt: z nō eſt ꝑpriū ꝙtingētiū ꝙcludere ꝙcłonem
neceſſariā: ſed eſt ꝑpriū neceſſariorz. Scdo pōt hec qō
alr ſolui: ut dicamus q ex ꝙtingētib⁹ pōt ſequi concło
neća: ſed nō pp qd ſed qm. ꝙtigētia eni nō pñt eſſe pp
qd: nec pñt eē neciorz cāe: z ſi pñt eē cāe in iferēdo: nō
tñ pñt eē cāe in eēndo: z qz demſtio eſt ex cauſis nō

UVA. BHSC. IyR_086_4

solū q̄tū ad iferēdū: sed ēt quātū ad eē cū demōstratio sit sillogism⁹ faciēs scire. ⁊ scire sit cām cognoscē per quam res est: demōstratiue nō poterit seq̄ cōclō nēcio ex non necessarijs: ⁊ possit seq̄ sillogistice: ideo dī in lra q̄ cōtingit sillogizari necessariū ex ueris. i. ex nō necessarijs: ⁊ nō ꝙtingit demōstratiuū nunq̄ enim demōstratiue iferet cōclō necessaria ex nō necessarijs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Signū aūt est q̄ demōstratio ex necessarijs sit: q̄m istātias ferim⁹ sic ad opinantes demōstrare: q̄m non sit necesse si opinamur: aut omnino cōtingere aliter aut rōnis cā.

¶ Adducit tertiā rōnē sūptā a signo. d. ¶ Signū aūt est q̄ demōstratio sit ex nēcijs: q̄m istātias ita formamus ad opinātes demōstrare si opinamur aut oīno ꝙtigē alr aut rōnis. i. disputatiōis cā. ¶ est ḡ vis rōnis hui⁹: q̄ q̄ sic istam⁹ ō opinātes demōstrare dicēdo q̄ nō arguūt ex necessarijs. ió signū est q̄ demōstratio sit ex nēcijs. ¶ Notāduz aūt q̄ multa dicim⁹ gr̄a disputatiōis q̄ nō credim⁹ eē uera: ⁊ ió q̄m istam⁹ ei q̄ dicē se demōstrare: q̄ non arguit ex nēcijs: uel ꝟ dicim⁹: q̄ ita credim⁹ ⁊ putam⁹ q̄ illa ex q̄b⁹ arguit oīno ꝙtigat alr se hēre. uel ꝟ dicimus cā rōnis. i. gr̄a disputationis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū aūt ex his: q̄m stulti bñ opinati sunt accipe p̄ncipia si ꝓbabilis sit ꝓpō ⁊ uera ut sophiste: q̄m scire sciaz est habere. Nō eni qō ꝓbabile est aut uerū p̄ncipium est: sed p̄mum in genere: circa qō demōstrat ⁊ vnum non omne sed ꝓpriū.

¶ Adducit ad ꝟ idē rōnē q̄rtā dicēs. ¶ Dalā aūt ex his est: q̄m stulti opiati sūt accipe bñ p̄ncipia demōstrationis si sit ꝓpō ꝓbabilis ⁊ uera ut sophiste ¶ sup. faciūt. ⁊ bñ dico q̄ tales sūt stulti ⁊ sophiste ¶ q̄m scire est sciaz hēre ¶ sup. p demōstrationē. ⁊ sbdit ¶ nō eniz qō ꝓbabile est aut uerū ¶ est sup. ¶ p̄ncipiū ¶ demōstratiōis ¶ sz p̄ncipiuz in gñe ¶ illo ¶ circa qō demōstrat ⁊ uerū ¶ sup. ē demōstrationis p̄ncipiū ¶ nō aūt oē. ¶ i. nō oē p̄ncipiū. ⁊ ueruz est sup. demōstratiōis p̄ncipiū ¶ sz ꝓpriū. ¶ tūc ḡ suppleat rō cū demōstratio sit ex p̄mis ⁊ ueris ⁊ ꝓpriis ⁊ talia sūt necessaria opz demōstrationē eē ex nēcijs. ¶ Notāduz aūt q̄ sophisticū dici dz qcqd appet ⁊ nō existit: ⁊ q̄ argumens ex ꝓbabilib⁹ forte pōt appere scīes ⁊ nō est: ió merito dī eē sophista. ¶ Notādū ēt q̄ ꝓpones p̄me p̄nt appellari dignitates que sūt ꝓpōes cōes: ⁊ p̄misse p̄nt dici p̄me que sūt ꝓpones p̄me. nā p̄misse sūt in demōstratione ꝓpones p̄me ⁊ demōstrabiles: uel sup. sumūt originē ex p̄mis ⁊ demōstrabilib⁹. Si ḡ demōstratio est circa aliqō gen⁹: uel circa gen⁹ cōtinui: ut geometria: uel circa gen⁹ nūorū: ut arithmetica opz demōstrationē eē ex p̄mis in illo gñe nō ex p̄mis coibus: q̄ talia nō ingredi unt demōstrationē p̄m subam: sed ex p̄mis ꝓpriis.

¶ Qō aūt ex nēcijs opz eē sill'm manifestū ex his ē. Si eni nō ē hīs rōnē pp qd exīte demōstratiōe nō ē sciēs. Sic aūt utiqz ⁊ qō a. de. c. ex nēcitate. b. aūt mediū per qō demōstratū ê: ꝟ nō ex necessitate nō sciūt pp qd. Nō eni est ꝟ pp mediū. hoc aūt cōtingit oīno nō eē: ꝙclonē aūt necessariam.

¶ In pte ista ut dicebat ꝓbs ꝓbat q̄dā que sūt supposita in rōnib⁹ ꝓbitis. Supponebant aūt duo. vz q̄ nēcium ex nō nēcijs demōstrari nō poterat: sed poterat syllogizari. Ió duo fac. q̄ p⁰ ostēdit q̄ nō possit nēcium ex non nēcijs demōstrari. 2⁰ declarat q̄ possit syllogizari ibi ¶ Cū ḡ ꝙclo. ¶ Circa p⁰ duo facit ꝓz q̄ duas rōnes adducit ad ꝓpositū. 2ª ibi. ¶ Amplⁱ⁹ si aliqs. ¶ dicē ḡ ¶ Oaūt ex nēcijs opz eē sill'm ¶ demōstratiuū ¶ manifestuz est ex his. ¶ i. ex dictis ¶ si eni nō hīs rōnē pp qd demōstratiōe exīte ¶ sup. p cāz ¶ nō est sciēs. ¶ q. d. q̄ cū demōstratio exīstat pp qd ⁊ dicat cāz. nō hītes cāz nō scimus. ⁊ exēplificat in termis. d. ¶ sit aūt utiqz. a. de. c. ex nēcitate eē. ¶ i. hec ꝙclo. oē. c. est. a. sit nēcia. ¶ b. aūt mediū p qō demōstratū est. ¶ i. per qō est demōstrata ꝙclo illa ¶ nō ex nēcitate. ¶ i. sit cōtingēs ¶ nō sciuit pp qd. nō eni est ꝟ. ¶ i. est hec ꝙclo ¶ pp mediū: ꝟ qō cōtigit nō eē. ¶ i. qō nō est nēciū ¶ ḡnē aūt ¶ sup. posuim⁹ ¶ nēcia. ¶ ¶ Notandū aūt vim rōnis hui⁹ i ꝟ cōsistē: q̄ cū demōstratio sit p cām ⁊ cōtingēs nō possit eē cā necessarij demōstratiue: ⁊ p cām nō sciret ꝙclo nēcia p mediū ꝓtingēs. ¶ Notāduz ēt q̄ cā p quā fit demōstratio dz eē ita ꝓpa ⁊ ita immediata passioni q̄ posita ea ponat passio: ⁊ remota remouetur passio. ut posita iterpōne terre ponat eclipsis lune: ⁊ remota remoueat. ⁊ posito angulo extrinseco ponat hēre tres: ⁊ remoto remoueat. moueri mediū ⁊ poterit nō eē: nō aūt poterit. re igit si mediū sit cōtingēs ⁊ ꝙclo nēcia poterit remoueri ꝙclo: nec poterit nō esse ḡ tale mediū nō pōt eē cā ḡnis: q̄ eo remoto nō pp ꝟ remouet ꝙclo. oia aūt hec in lra inuunt. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū cōtingēs possit eē cā necessarij. ⁊ vi q̄ sic: q̄ ꝓtingēs est hoiem vulnerari: ⁊ tū p vulnerationē que est ꝓtingēs iducit mors que est ꝓpetua. nā nāliter loquēdo mortui in eternum remanebunt mortui.

¶ In ꝟriū est ꝓbs qui vult q̄ scire ḡnē nēcia p mediū ꝓtingēs nō est scire pp qd nec p cām. ¶ Dom q̄ loqndo de cā immediata ⁊ ꝓpria ⁊ ꝓxima cuiusmodi est causa quā assumit demōstratio ipole est q̄ ꝓtingēs sit cā nēcij q̄ ut in nōbilib⁹ tāgebat posita tali cā ponit effect⁹: ⁊ remota cā remouet. Qō vo arguebat de mortuo. Dicēdū q̄ vulneratio ⁊ ois mor⁹ imediate est cā fieri. nō aūt imediate est cā eē uel nō: sic edificatio in actu imediate est cā ipsi⁹ edificari: siue ipsi⁹ fieri dom⁹. Et ideo posito edificatore in actu ex nēcitate ponit ipm edificari: ⁊ ipz fieri: ⁊ ecōuerso. ⁊ remoto remouet: ita q̄ si nō est edificatio nō est edificari: ⁊ si nō est factio nō est fieri. Sed nō ualet si nō est edificator q̄ nō sit edificiū. nā mortuo edificatore nō pp ꝟ destruit dom⁹. sic ⁊ i. posito. vulneratio est cā imediata ipsi⁹ trāsmutatiōis que trāsmutatio est ꝓtingēs ⁊ trāsiēs sicut vulneratio ipsa. uel possum⁹ dicē q̄ talia itelligēda sūt in cāis per se. vulneratio aūt in cōrpe. alteratio aūt p se ordinat ad introductionē forme. ex ꝓxti aūt ⁊ q̄si per accīs ordinat ad expulsionē ꝟriꝰ. lz ḡ forma expulsa in ꝓpetuū sit expulsa. forma introducta nō est ꝓpetua. nā q̄ expellit formā viui aliquā formā introducit ꝟriaz illi forme: ⁊ alteratio p se est cā forme introducte que ꝓpetua eē nō pōt. Possum⁹ ēt ⁊ alr dicē q̄ falsuz est q̄ mortuū in eternum remaneat mortuū. nā nāliter pōt fieri vtuū ex mortuo: ⁊ ex boue mortuo nāliter pōt fieri bos viu⁹ nō idē nūo: sed idē spē: ⁊ q̄ nō est scia de ꝟ ꝓticulari uel de illo: dicē possum⁹ q̄ nec forma introducta ē ꝓpetua: nec ē nēcium q̄ forma expulsa in ꝓpetuū sit expulsa. pōt eniz māredire ꝟ eadē forma sub q̄ ꝓus erat. ¶ Deide cū dic.

¶ Amplⁱ⁹ si aliqs nesciuit rē nūc hīs rōnē ⁊ saluat⁹ ē salua re: nec ē oblit⁹: nec pus sciuit. corrūpet aūt utiqz mediū nisi sit nēciū q̄re hēbit qdē rōnē re salua. nesciuit autez neqz ḡ pus sciuit. Si vo nō corruptū ē cōtigit autē corrūpi qō accidit utiqz erit pole ⁊ ꝓtingēs: sed est ipole sic se hītē scire.

¶ Adducit scdam rōnē dicēs. ¶ Amplius si aliqs nescit

UVA. BHSC. IyR_086_4

rē nūc. ⁊i. mō ⁊ tū est ꝯ hñs rōnē ⁊ saluat⁹ est : ⁊ salua re nō est oblit⁹ nec ꝑus sciuit. ⁊q. d. q cū q̄tuor modis ⁊ nō plurib⁹ pdak scia. qz uel pdit qz nō hēt rōnē de eo qz decidit a mēte tua rō uel pdit per corruptionez tui. uel per corruptionē rei. ul per obliuionē qz es oblit⁹. ⁊stis g̃ ꝯditionib⁹ manētib⁹ q cqd nunc nescis nunq̄z sciuisti. ⁊ qz oib⁹ istis ꝯditionib⁹ manētib⁹ si per medium ꝯtingēs scis ꝺnē nec̃iā corrupto medio nescis illā g̃ nunq̄z sciuisti eā. ió ait q ꝯrūpere aūt mediū nisi sit nec̃iū q̄re hēbis quādā rōnē salua re ⁊ qz sup. saluat⁹ est ipse ⁊ nō est oblit⁹ ꝯ nescit aūt ⁊qz. s. corruptū est mediū ꝯ g̃ nec ꝑus sciuit. ⁊ si dicak q mediū nō est corruptū: pōt tñ corrūpi quo posito sequit ipoſe. ideo alit ꝯ si nō corruptū ⁊sup. est mediū ꝯ cōtingit aūt ⁊ipm ꝯ corrūpi qđ utiq; accidit ⁊de corruptiōe medij ꝯ erit poſe ⁊ ꝯtingēs: sed ipoſe est sic se hñtem scire ⁊ postea sup. nescire manētib⁹ ꝯditionib⁹ illis. ¶ Notādū au t q ꝑus scire ⁊ postea nescire est pdē sciam: sed scientia nō pdit nisi altero q̄tuor modoꝝ. sic g̃ se hñte. i. manētib⁹ oib⁹ illis q̄tuor ꝯditionib⁹ ipoſe est scire aliqd ⁊ postea nescire. ¶ Notādū ēt vim rōnis facte in hoc ꝯsistē: qz ipoſe est te scire nec̃iū per cōtingēs: qz si medium ponit ꝯtingēs corrupto eo nescies ꝺnē. qz nō scit qđ est per id qđ nō est. ꝺclo g̃ que est nec̃ia nō scit p medium qđ ponit corruptū ⁊ ponit nō ee. g̃ cū tu hēas rōnē ⁊ sis saluat⁹: ⁊ sit salua res: ⁊ nō sis oblit⁹. g̃ non p didisti sciam: sed si nescis ⁊ nō pdidisti sciam: g̃ nunq̄z sciuisti. igit cū dicebas scire te p mediū ꝯtigēs: nesciebas. ¶ Notādū ēt q posset alr hec rō formari ut dicamus q ꝺclo nec̃ia ꝺclusa p mediū cōtingēs nō alr scit medio exñte q̃ medio corrupto : sed medio corrupto nō scit: g̃ nec medio exñte scit. p mediū itaq; ꝯtingens siue sit siue nō sit nō pōt sciri ꝺclo nec̃ia. ¶ Notādum ēt q hec ꝓpō q ꝺclo nec̃ia cōclusa p mediū cōtingēs nō alr scit medio exñte q̃ corrupto: vificak p ea que tāgunt in lr̄a. nā si scires medio exñte ⁊ nescires medio corrupto: g̃ p corruptionē medij pderes sciam: sz dcm̃ est q nō pdit scia nisi altero dictoꝝ q̄tuor modoꝝ. manētib⁹ g̃ illis q̄tuor ꝯditionib⁹ sciam nō pdidisti. ⁊z nescis medio corrupto ⁊ sciam nō pdidisti. g̃ nunq̄z sciaz habuisti ⁊ si nunq̄z sciuisti nesciuisti medio exñte. uerū est g q nō alr sciebas medio exñte q̃ nō exñte: ga nec to exñte nec nō exñte sciebas. ¶ Dubitaret forte aliqs de his cōditionib⁹ p q̃s pdit scia ut pbs inuit. ⁊ p⁹ dubitak de hac ꝯditione hñs rōnē utrū statim cū pdidimus aliquā rōnē pdamus ⁊ sciam. ⁊ vi q nō: qz forte posset qs hēre multas rōnes ad vnā ꝺnē. nō statim g̃ cū amitteret rōnē aliquā pderet sciam illi⁹ ꝺnis: qz remaneret sibi alia rō. Dōm q loquēdo de rōnib⁹ potissimis p q̃s aggñak scia simplr nō est nisi vna rō ad vnā ꝺnē. nā nāliter loquēdo ⁊ ꝑz nālē originē ab vna cā immediata ꝑz vnū ⁊ eūdē modū nō ꝓcedit nisi vn⁹ effect⁹. ió hēbit iferi⁹ q augent demſationes: nō p media sed in post assumēdo. ad hāc aūt ꝺnē q triāgulus hēt tres nō est nisi vnū potissimū mediū. vz q hēt angulū extrinsecū. q g̃ pderet ⁊ obliuiscerēt h̄ mediū ⁊ hāc rōnē q triāgulus hēt angulū extrisecū pderet sciaz hui⁹ ꝺnis: ⁊ nescīret q hēret tres. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs de scōa ꝺditione que est ⁊ saluat⁹ est. utrū pp hāc corruptionē pdak scia. ⁊ vi q nō: qz remanēt spēs in aia: qz post q̃z desinim⁹ fantasiari: imo cū itell⁹ sit v tus imālis ⁊ sit loc⁹ spērū: ut dī in. z. de aia. opz q conseruent spēs in itellectu: sic̃ res ꝺseruant in suo loco: q̃ rel z nō remaneāt spēs sensibiles corrupto corpe: qz sē fundak in ozgano corpeo: tñ nō vi cā q̃re nō remaneāt spēs in itellu corpe corrupto: qz itell⁹ nulli⁹ ptis corpis est act⁹. poterūt g̃ remanē spēs i aia sepata: ⁊ ita remanebit in ea scia. Dōm q aliud est q̃re utrū remaneat scia in aia sepata: ⁊ utrū hō amittat eā per mortē. planū est eni ipm ꝓuctū siue ipz hoiez q p mortē amittit ee q opz pdē sciaz. nā scie ⁊ cetere alie pfectiones p supponūt ee. q̃re opz q hō sit saluat⁹: ⁊ nō sit corrupt⁹ ad h̄ q hēat sciam. qđ sit aūt de aia sepata Tl̄r. nō intromiſit se. ⁊ utrū remaneat scia in aia sepata nō ē pñtis speculatōis. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs de tria ꝺditiōe que est: saluare: utrū oporteat rē ee saluā ad h̄ q de ea hēak scia. ⁊ vi q nō: qz nulla pluuia exīstēte pōt aligs sciam hēre de ea: ⁊ q hēt sciam de floribꝰ ridiculū vi si dicak q in hyeme cū nō sint flores sciam suā pdat. Dōm q si in hyeme qñ corrūpunt flores si sic ee desineret q nō plus eēnt: nisi sic̃ est chimera: de eis scia ee nō posset: sz flores in hyeme aliq mō sūt: qz si nō sūt in se sūt tñ in suis cāis. ⁊ pluuia tpe siccitatis lz nō sit in se: est tñ in suis cāis: ⁊ qz scire est per cāz sufficit talia sic ee: ut de eis scia ee possit. opz g̃ q aliq mō sit res salua: uel in se: uel in suis cāis ad h̄ q de ea sit scia: que oia in li⁹ de gñatione diffusi⁹ dixim⁹. possum⁹ tñ ⁊ alr soluē dicēdo q pbs logk h̄ de scia ꝑt dicē quācūq; cognitionē certā ꝑm quē modū ⁊ de ipis ꝑticularib⁹ ut sūt sub sensu dī de eis ee scia. corruptis aūt his: qz nō ulteri⁹ sūt in sbu: nō est de eis ulteri⁹ scia. vñ ⁊ cōmēta to. 7. meta. ait q ꝑticularia cū recedūt a sensu nō hēmus de eis sciaz sed opionē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs de ꝺditiōe q̃rta que est: ⁊ nō est oblit⁹. vi eniz ista ꝺditio ee eadē cū ꝓma. nā idē est hic rōnē ⁊ nō ee oblitū. Dōm q ꝓma cōditio referēda est ad mediū. hec aūt tē cōditio q̃rta referēda est ad ꝺnē. nā si scirē ysochelē hēre tres de triāgulo p hic angulū possez amittē sciaz de hac ꝺne. uel qz obliuiscerer hāc rōnē ⁊ h̄ mediuz q triāgulus hēt angulū extrisecū. uel qz obliuiscerer hāc ꝺnē q triāgulus hēt tres. pōt eni ꝺcingē q aligs sciat cām: ⁊ tñ ignoret effectū. potero eni scire q triāgulus hēt angulū: ⁊ tñ oblit⁹ ero: ex h̄ concludē q hēat tres. Ad scire eni nō sufficit cognoscē cām: sz opz scire: qm̃ illi⁹ est cā. g g̃ hēt rōnē demſatiuā cogscit cām: ⁊ q nō est oblit⁹ effectū: sed q scit ipz referre in suā cāz cogscit cām: ⁊ qm̃ illi⁹ est cā. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs: utrū corruptio medij tollat sciaz. ⁊ vi q nō: qz pbs innuit in lr̄a q nō alr hēret aligs sciaz de ꝺne medio exñte q̃ corrupto. ¶ In ꝺriū est. qz si opz ee rē saluā ad h̄ q sit scia de ea multo magis opz mediū saluū ee. Dōm q aut p corruptionē medij corrūpit res aut nō. si corrūpit tūc hec ꝺditio cōtinet ſb tertia cōditiōe: que ē q res dz ee salua. qđ quō sit itelligēdū supi⁹ est exp̄ssuz. si vo p corruptionē medij nō corrūpit res: tūc talc medium nō fac p se ⁊ ꝓpe ⁊ imediate ad ee rei. ió nō alr scit res tali medio exñte q̃ nō exñte. Est g̃ itētio phi q si ꝺclo nec̃ia cōcludak p mediū cōtingēs: uel si ad effectuz nec̃iū assignet cā cōtingēs: qm̃ aliqñ cōtingētia sūt: aliqñ nō sūt. nec̃ia vo semp sūt ⁊ in suo ee uariari nō pñt ee uel nō ee talis medij nō uariabit ee ꝺnis: ⁊ qz res sicut se hēt ad ee sic se hēt ad cognosci: sic̃ res necessarie nō alr sunt reb⁹ cōtingētib⁹ exñtibus uel nō exñtibus sic cōclo necessaria non alr scit medio cōtingēte exñte uel non exñte. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū igit ꝺclo ex necessitate qdē est nihil p hibet mediū nō nec̃iū ee per qđ demſatuz est. Est enim ex nō nec̃ijs nec̃iū sillogizare sicut ⁊ uerū ex nō ueris. Cū aūt mediū ex necessitate est: ⁊ conclusio ex necessitate sicut ex ueris uerum semper.

¶ Declarat 2m̄ q in ꝓcedēti lectione ꝑsupponebak. vz q ꝺclo nec̃ia p mediū cōtingēs nō possit demſari: pōt tñ sillari. Circa qđ tria facit. qz p⁹ facit qđ dictum est. 2⁹ manifestat qđ dixerat in terminis. 3⁹ epilogat circa de terminata. 2ª ibi ⁊ sit eniz. a. de. b. ⁊tertia ibi ⁊ quonia

UVA. BHSC. IyR_086_4

aūt si scit. ⁊ Dic̄ g̃ ⁊ Cū g̃ ꝑcl'o ex necessitate sit nihil ꝑ hibet mediū nō nec̄iū eē: pp qđ mediū est demr̄atuz. ⁊ i. sillogiçatū: qđ declarat p silē. d. g̃ ⁊ est enī nec̄iū ⁊ nō nec̄ijs sillogiçare sic̄ ēt uerū ex nō ueris. ⁊ subdit ⁊ q̃ cū mediū ex nec̄itate est. ⁊ ꝑcl'o ex nec̄itate est sic̄ ex ueris uerū semp. ⁊ Notādū aūt sic̄ se hēt uerū ad uerū sic suo mō se hēt nec̄iū ad nec̄iū: iō sic̄ ex ueris semp sil logiçat uerū sic si mediū est nec̄iū ꝑcl'o semp est nec̄ia: ⁊ sic̄ nō ualet si ꝑmisse nō sunt uere g̃ ꝑcl'o nō est uera. qz pōt sillogiçari uerū ex nō ueris. sic nō ualet si ꝑmisse nō sunt nec̄ie q̃ ꝑcl'o nō sit nec̄ia: qz pōt sillogiçari necessariū ex non nec̄ijs. ¶ Notādū ēt q̃ cū in lr̄a dr̄ q̃ mediū per qđ est demr̄atū nec̄iū pōt eē nō nec̄ium ibi demr̄atū opz q̃ accipiat large, put idē sonat q̃ sillogi çatū. ¶ Dubitaret forte alig̃s vñ est h̄ q̃ si ꝑmisse sūt uere q̃ ꝑcl'o ē uera ⁊ nō ꝙuertit: ⁊ q̃ si ꝑcl'o nō est uera ꝑmisse nō sūt uere: nō tñ ecōuerso. ⁊ qđ dr̄ de uero vī tatē hēt de nec̄io. ¶ Dōm q̃ ut alias tetigimus sillus est ꝙña q̃dā ⁊ ꝑmisse se hñt ut añs: cōcl'o vo ut ꝙñs. ex ꝙña aūt duob⁹ modis ꝙtingit bñ arguere ⁊ duob⁹ ma le. nā a pōne añtis ⁊ a destructiōe ꝙñtis est argumēta tio bona. ⁊ a destructiōe añtis: ⁊ a positiōe ꝙñtis ma la. ideo si ꝑmisse sunt uere uel nec̄ie opz q̃ ꝑcl'o sit uera uel necessaria. qz si arguim⁹ a positione añtis ut si sunt ꝑmisse est ꝑcl'o. Rursus si ꝑcl'o non est uera nec nec̄ia: nec ꝑmisse: qz sic arguim⁹ a destructiōe ꝙñtis. sed nō ua let. si ꝑmisse nō sūt uere: g̃ nec ꝑcl'o. uel si nō sūt nec̄ie g̃ nec ꝙ. qz sic arguim⁹ a destructione añtis. nec ualet si ꝑcl'o est uera g̃ ⁊ ꝑmisse: ul'r si est nec̄ia g̃ ⁊ ille. qz sic arguim⁹ a positione ꝙñtis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enī. a. de. b. ex necessitate ⁊ hoc de. c. necesse est ergo ⁊. a. c. ineē. ergo eē. c. oē. a est necessariū: sed cū nō necessaria est con clusio neq̄ mediū eē necessariuz possibile est. Si enim. a. in. c. nō ex necessitate in. b. a. ⁊ hoc in. c. ex necessitate. a. ergo in. c. ex necessitate erit sed nō cōcessum est.

¶ Qđ dixerat manifestat in terminis. d. ⁊ fit enī. a. de. b. ex nec̄itate. ⁊ i. hec sit maior. oē. b. de nec̄itate est. a. ⁊ hec. ⁊ i. b. ⁊ de. c. ⁊ sup. ꝑdicē de nec̄itate. ⁊ nec̄e igit̄ ⁊ a. iēē. c. ⁊ sup. ex nec̄itate. si ꝑmisse g̃ sūt nec̄ie de necessitate ꝑcl'o est nec̄ia: qz si añs est nec̄iū: ⁊ ꝙñs. arguitur enī sic a pōne añtis. sed cū nō sit nec̄ia ꝑcl'o nec mediū possibile est eē nec̄iū qđ pz in termis. sit enī. a. i. c. ꝑcl'o nō de nec̄itate eē. i. nō nec̄ia. in. b. aūt. a. ⁊ hoc. i. b. in. c ex nec̄itate. g̃ ⁊. a. in. c. ex nec̄itate erit ⁊ sed nō ꝑcessum est. ⁊ i. sed h̄ fuit negatū. q. d. q̃ nō pōt ꝑcedi ꝙnē nō eē nec̄ia si ꝑmisse sūt nec̄ie: qz ex necessitate ꝑmissarū con cludit necessitas ꝙnis cui⁹ ꝓriū ꝑcedebas. ¶ Notan dū aūt q̃ hic pbus inuit duos bonos modos arguen di: videlicet a positione añtis ut si ꝑmisse sunt necessa rie ⁊ ꝑcl'o. ⁊ a destructione ꝙñtis: ut si cōcl'o non est ne cessaria nec premisse. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qñ igit̄ si scit demr̄are opz demr̄atio nē hēre: aut nō sciet neq̄ pp qđ: neq̄ qa nec̄e ē illō eē. ß aut opiat nesciēs: si accipia tur tanq̄ nec̄ium nō necessariū: aut neq̄ opinabit. sil'r siue sciat: qz per mediata si ue ꝑpter quid ⁊ per immediata.

¶ Epilogat circa determinata. d. q̃ si uolum⁹ scire de mōstratiue opz nos hēre demr̄atiōē per mediū nec̄iū al'r aūt nō sciem⁹: nec pp qđ: nec qz: nec p cās immedia tas: nec mediatas. iō ait ⁊ qñ aūt si scit demr̄atiue opz hēre demr̄atiōē ⁊ sup. p mediū nec̄iū. ⁊ aut ⁊ sup. si nō hēt talē demr̄atiōnē ⁊ nō scit pp qđ: nec scit qz nec̄e est eē id. ⁊ i. eē rē scitā. ⁊ sed aut nesciēs opinabit ⁊ se scire ⁊ si accipiat ⁊ mediū ⁊ nō nec̄iū tā q̃z nec̄iū. aut nō opi nabit ⁊ se scire sup. si nec accipiat mediū nec̄iū nec cre dēt accipe nec̄iū. ⁊ subdit q̃ ⁊ sil'r. ⁊ i. ul'r ⁊ siue sciat ga p mediata: siue pp qđ: ⁊ p immediata ⁊ sup. semp hoc fiet p mediū nec̄iū. ¶ Notādū aūt q̃ ois demr̄atio ꝑclu dit ex nec̄itate. nā semp necesse est eē illud. i. eē rē scitā que per demr̄atiōnē cōcludit. ⁊ ideo siue sit demōstra tio ꝓpter qđ siue qz: oz semp accipe mediū necessariū. aliter aūt nec sic nec sic sciet. ¶ Notādū ēt q̃ demon stratio ꝓpter qđ fit per cās immediatas solū. demōstra tio vo ga fit per mediatas: fit etiā aliter ut per effect⁹. sed de his oibus inferius plenius ostendet.

¶ Accñtiū aūt nō p se quō determiatū ē p se qdē eē nō ē scia demr̄atiua. Nō enīz ex nec̄itate demr̄are est ꝑcl'onē. Accñs enim ꝙtingit nō ineē de tali dico accidente.

¶ Postq̄z pbs ostēdit q̃ demr̄atio nō est ex his que pñt al'r se hēre. In pte ista ut dicebat declarat q̃ non est ex his que sūt p accñs. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū q̃ ut ali bi determiat duplex est accñs. sepabile: ⁊ iseparabile. Tria g̃ fac: qz p⁹ ostēdit q̃ nō sit demr̄atio de accidēte sepabili. 2⁹ adduc rōnē gñalē q̃ de nullo p accidens sit demr̄atio. 3⁹ special'r descēdit ad accñs isepabile. ostendēs q̃ nec de tali p accñs demr̄atio eē pōt. secūda ibi ⁊ Qm aūt ex nec̄itate. ⁊ 3ª ibi ⁊ Nec si semp sit. ⁊ Circa p^m tria fac. qz p⁹ ostēdit de accñte sepabili q̃ nō est de mr̄atio. 2⁹ remouet quādā qōnē que sumit originez ex ꝓdictis. 3⁹ illā qōnē soluit. 2ª ibi ⁊ Et tñ opponet. ⁊ 3ª ibi ⁊ Opz aūt iterrogare. ⁊ In p^a pte itēdit talē rōnē. ea ex q̃b⁹ est demr̄atio sūt nec̄ia ⁊ nō ꝙtigūt nō eē. accñ tia aūt sepabilia nō sūt nec̄ia ⁊ cōtingūt nō eē: g̃ ⁊c. iō ait q̃ ⁊ accñtiū aūt nō p se quō qdē demr̄atū est p se eē nō est scia demr̄atiua: qz nō ex nec̄itate est demr̄are ꝙnē. nā accñs ⁊ sup. sepabile ⁊ cōtigit nō eē. de tali enim accñte dico. ⁊ i. log itēdo in hac rōne de accñte tali qđ cōtigit nō eē ⁊ est sepabile. ¶ Dubitaret forte aliquis quō differat accñs a ꝓpō. nā si ex ꝓpō sit ꝓpriū per se ex accñte vo p accñs. ad itelligēdū ea que ponunt i lr̄a scire nos opz quō differt ꝓpriū ab accñte. Dōm q̃ ac cidēs uel hēt cām nec̄iā in ꝛbo uel nō hēt. si hēt causaz nec̄iā: uel illa ptinet ad ꝑncipia spēi: uel ad ꝑncipia in diuidui. si nō hēt cām nec̄iā sic est accñs sepabile. si vo hēt cām necessariā ⁊ sequit ꝑncipia idiuidui sic est ac cidēs insepabile. sed si cā est nec̄ia ⁊ oritur ex ꝑncipijs spēi sic est accñs ꝓpriū. nā sumēdo accñs large ⁊ ipsuz ꝓpriū accñs dici dz. ꝓpriū g̃ differt ab accñte sepabili per hēre cām necessariā: ⁊ per hēre ortum ex ꝑncipijs spēi differt ab accñte inseparabili. ¶ Ulteri⁹ forte dubi taret aliq̄s quō differat ꝓpriū ab accñte, put compat ad itellectū. Dicēdū q̃ oē accñs tā sepabile q̃z iseparabi le pōt itelligi adeē ⁊ abeē ꝑter corruptionē ꝛbi: sed hoc de ꝓpio fieri nō pōt: ut si nigredo est accñs separabile uel inseparabile corruo pōt itelligi adeē ⁊ abeē ꝑter cor ruptionē corui. sed hēre tres qđ est ꝓpriū triāguli non pōt intelligi adeē ⁊ abeē ꝑter triāguli corruptionem. ¶ Ad cuius euidētiā sciēdū q̃ de accñte sepabili non hēt dubiū qn possit itelligi abeē ꝑter corruptionē ꝛbi nō solū per itellectū imo real'r sepat ꝑter corruptionē ꝛbi. Sed dubiū eē videt de isepabili. cōtingit enī oi ac cidēti siue sit ꝓpriū siue sit sepabile siue isepabile q̃ po test itelligi ꝛbm nō itellecto tali accñte. nā cū ꝛbm sit p us q̃libet tali ⁊ ꝑus possit itelligi nō itellecto poste rio pōt itelligi ꝛbm nō itellecto q̃cū qz accñte. sz aliō est i telligē ꝛbm nō itellecto accñte ⁊ itelligē ꝛbm cum ꝓrio accñtis: ⁊ aliud est itelligē ꝛbm ⁊ nō itelligē ipm adeē

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝛ itelligẽ ipm abeẽ: possum aũt itelligẽ ſm cum ꝺrio
accñtis iſepabilis: ut possum intelligẽ cozuũ albũ: ſed
nõ possuꝫ itelligẽ cũ ꝺrio ꝓpriꝫ: ut nõ possum intelligẽ
hoiem hñibilẽ nec triãgulũ hñtẽ ẽtnoz. ſic ẽt possum
itelligẽ cozuũ eẽ ſepatũ a nigredie itelligẽdo ab eo ni
gredinẽ abeẽ. Sꝫ ħ ꝺe ꝓpo itelligẽ nõ possuꝫ. hñt enim
ſe iſta tria p ordinẽ. nõ itelligẽ ieẽ: itelligẽ abeẽ: ꝛ itelli
gere ꝺriũ adeẽ. itelligẽdo eni ſm nõ opz q itelligaꝛ p
priũ qꝺ nõ itelligẽdo ipz nõ itelligo ipm ieẽ. ſed falſuꝫ
eſt q itelligã ꝺriũ adeẽ uel q itelligã ipm abeẽ: uel q
itelligã ipz ſepari a ſbo: ſed ẽt eſt oino falſuꝫ ſi itelligã
ꝺriũ ꝓpriũ adeẽ ſbo. Sꝫ possum itelligẽ accñs iſepabi-
le abeẽ ꝛ ꝺriũ eiꝰ ſbo ieẽ: qꝺ ſic ꝺeclaraꝛ. nã nigredo q̃
eſt iſepabilis cozuo nõ oriꝛ ex ꝓncipijs cozui: qz nõ ori
tur ex ꝓncipijs ſpẽi. ſed oriꝛ ex ꝓncipijs huiꝰ cozui: ga
forma cozui hẽt eẽ in tali mã ſic cõplexionata: tõ eã cõ
comitaꝛ nigredo: ꝛ qz nõ possuꝫ itelligẽ cozuũ nõ itel
ligẽdo ꝓncipia cozui cũ accñs iſepabile nõ ptineat ad
ꝓncipia cozui: ſiue itelligã hꝰ accñs abeẽ: ſiue itelligã
ꝺriũ eiꝰ ineẽ q̃ztũ ad ꝓncipia coia nõ uariabiꝛ ꝓceptus
quẽ hẽo ꝺe cozuo. nec pp ħ itelligã cozuũ corruptũ: ſz
qz ꝓpriũ cozui qꝺcũqꝫ ſit illud ptinet ad ꝓncipia coz-
ui nõ possuꝫ itelligẽ hꝰ ꝓpriũ abeẽ niſi itelligã abeẽ ꝛ
ipſa ꝓncipia. qz nõ põt ſepari ꝓpriũ rei a re niſi ſepent
ab ea ꝛ ipſa ꝓncipia ex qbꝰ ꝓpriũ ſumit oꝛtũ. ꝛ nõ pos
ſum itelligẽ ꝺriũ ꝓpriꝫ ieẽ niſi hẽret ꝺria ꝓncipia. ꝛ qz
itelligẽ ꝓpa ꝓncipia a re abeẽ uel ꝺria adeẽ oporteret
q itelligere rẽ corruptã. Cũ g̃ q̃rit quõ ꝺifferat ꝓpriũ
ab accñte ꝓut compaꝛ ad itellm. ꝺico q ꝙuenit ꝛ ꝺit.
ꝙuenit qꝺ: qz ſicut tũc põt itelligi ſbz nõ itellecto ac
ciꝺẽte: ita põt itelligi nõ itellecto ꝓprio. ꝺiffert ꝟo: qz
accñs tã ſepabile q̃z iſepabile põt itelligi abeẽ ꝛ ꝺriuꝫ
eius ineẽ abſqꝫ ſbi corruptione: accipiẽdo ſm in po-
tẽtia: eo q tale accideꝫ ipertinẽs ſit ad ꝓnã ſpẽi: ſed ħ
de ꝓprio ꝺicere nõ possumꝰ. ¶ Deinde cũ ꝺicit.

¶ Et tñ opponet fortaſſis aliqs cuiꝰ cã hic
oz iterrogare de his ſi nõ neẽe eſt ꝙckonẽ
eẽ. Nihil eni ꝺiffert ſi aliqs iterrogatꝰ cõ-
tingere: ꝛ postea ꝺicat ꝙcluſionẽ.

¶ ꝺicremouet quãꝺã qõnẽ ſumẽtẽ originez ex ꝓꝺictis
ꝺ. ¶ et tñ fortaſſe opponet aliqs cuiꝰ cã opz ħ iterroga
re ꝺe his. ¶ i. ꝺe hꝰ ¶ ꝙtigẽtibꝰ ¶ ſi nõ neẽe eſt eẽ ꝙnem ¶
ſup. ex his. ¶ nã nihil ꝺit ſi aliqs. ¶ i. ſi rñdẽs ¶ iterroga
tus ¶ uel ſup. nõ iterrogatꝰ ¶ ꝙtingẽtia ¶ uel. i. ꝺe cõtin-
gẽtibꝰ ¶ postea ꝺicat. ¶ i. opponẽs ꝓcꝺat ꝛ ¶ ꝺicat cõ
cluſionẽ. ¶ q. ꝺ. q ex quo ꝙckꝰ ex ꝙtingẽtibus nõ eſt ne
ceſſaria nõ expeꝺit ꝺe ea iterrogare cũ nõ iterrogeꝫ cõ
cluſio ex neceſſitate ꝙcluꝺaꝫ. ¶ Deinde cũ ꝺicit.

¶ Opz aũt iterrogare nõ tanq̃z neciũ eſſe
pp iterrogata: ħ qꝺ ꝺicẽ neceſſe eſt illa ꝺi-
ceti: ꝛ uere ꝺicere ſi uera erũt que ſunt.

¶ Soluit ꝺicẽs q ¶ opz aũt iterrogare nõ tanq̃z neciuz
eẽ pp iterrogata: ſz ¶ iterrogare opz ¶ eo q ꝺiceti illa. ¶
i. ꝓcꝺeti pmiſſas ¶ neẽe eſt ꝺicẽ. ¶ ſi. ꝓcꝺeꝺẽ ſup. ꝙnẽ ¶ ꝛ
ſi uera ſũt que ſũt pmiſſa: neẽe eſt ꝺicẽ uera. ¶ i. cõcꝺeꝺẽ
eẽ ſup. que ſunt ꝙcluſa. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ
ſoluit ex ħ qõ ꝓpoſita. ꝺom q in oi ſillo ſi uera accipi
anꝰ ſiue illa ſint ꝙtingẽtia ſiue neciꝛa opz q pmiſſe ſint
cãe ꝙnis q̃ztũ ad iferre: nõ tñ ſemp opz q ſint cãe q̃ztũ
ad eẽ. in ſillo eni ꝙſtituto ex ꝓpõnibꝰ ꝙtigẽtibꝰ ꝙ nõ eſt
neciꝛa pp pmiſſas q̃ztũ ad eẽ: qz ꝙtigẽtia nõ pñt eſſe cã
neciꝰ q̃ztũ ad eẽ: ſed põt ibi eẽ neciꝛas q̃ztũ ad iferre. tõ
in ſra ꝺi q nõ iterrogaꝛ tanq̃z id qꝺ cõcluꝺiꝛ. ſ. neciuz
eẽ pp iterrogata: qz nõ eſt ibi neceſſitas q̃ztũ ad eẽ: ſed
tõ iterrogaꝛ: qz ꝺiceti illa. i. pmiſſas eẽ ueras neceſſe ẽ
ꝺicẽ ꝙnẽ uera eẽ. ex ꝙtingẽtibꝰ itaqꝫ põt cãri neciꝛas ſi
lationis: nõ neciꝛas eẽndi. pp iterrogationẽ g̃ illã non
habeꝛ q ꝙckꝰ ſit neciꝛa abſolute: ſed habeꝛ neciꝛas i oꝛ
dine ad pmiſſas q p hãc itaqꝫ neciꝛatẽ illationis bo-
nũ eſt iterrogare rñdẽtẽ: qz ſi ꝓcꝺit pmiſſas opz eũ cõ
cꝺẽ ꝙnẽ. ꝺiſtiguũt aũt alr ꝛ alr ꝺe neciꝛate q ꝺuplex
eſt neciꝛas. q̃ntis ꝛ q̃ntie. neciꝛas qꝺẽ q̃ntis eſt qñ ipm
q̃ns in ſe ꝛ ſimplr eſt neciũ: ut ſi ꝺicerẽ: ſi celum mouet
circulariter ſtelle redibũt ad eũꝺẽ pũctũ. ħ eniꝛ ſimplr
ꝛ in ſe eſt neciũ: ꝛ q celũ moueaꝛ ꝛ q ſtelle ſic redeant
talis eni neciꝛas eſt in ſillo demſtatiuo ꝛ pmiſſe neciꝛ
ſunt ꝛ ſũt cã q̃re ꝙckꝰ ſit neciꝛa: alia eſt neciꝛas q̃ntie cu
iuſmodi eſt. ſi hõ currit hõ mouet. ꝙſtat aũt q hoiez cur
rere nõ eſt neciũ nec ẽt moueri. tũ hec q̃ntia eſt neciꝛa ſi
currit q moueat. nã curſus ꝺe neciꝛate ifert motũ: ꝛ ta
lis eſt neciꝛas in ſillo topico: ubi nec pmiſſe ſũt neciꝛ:
nec ſũt cã q ꝙckꝰ ſit neciꝛa: ſed ſũt cã q neciꝰ iferat q̃n
tia. g̃ ipſa eſt neciꝛa: ꝛ pp ħ iterroganꝫ pmiſſe: ꝛ ſi conce
ꝺunꝫ oportet q ꝙckꝰ ꝓcꝺat. ¶ Deinde cum ꝺicit.

¶ Qm̃ aũt ex neciꝛate ſunt circa vnũqꝺq̃z
genꝰ q̃cũqꝫ p ſe ſũt: ꝛ ħz q vnũqꝺq̃z ẽ ma
nifeſtũ ẽ: qm̃ ꝺe his que p ſe ſũt ꝺemſtatiue
ſcie ex talibꝰ ſũt: accñtia qꝺẽ eni nõ neceſ
ſaria ſunt. Quare nõ neceſſariũ eſt cõcꝰ
nem ſcire ꝓpter quid ſit.

¶ Adducit quãꝺã gñalẽ rõnẽ q ꝺe nullo p accñs fit ꝺe-
mõſtratio. ꝺ. ¶ qm̃ aũt illa ſũt ꝺe neciꝛate circa vnũqꝺ
q̃z genꝰ. ¶ i. ex qbꝰ ſup. fit ꝺemſtatio ¶ qcũqꝫ ſũt p ſe ꝛ ħz
q eſt vnũqꝺq̃z. ¶ i. que ſũt p ſe ꝛ ꝺm q ipz ¶ manifeſtũ
eſt qm̃ ex his que p ſe ſũt ¶ ħ mõl ¶ ſũt ꝺemſtatiue ſcie ꝛ
ex talibꝰ ¶ ſup. ſũt ꝺemſtationes ¶ accñtia qꝺẽ nõ ſũt ne
ceſſaria ¶ ſup. iſto mõl ¶ q̃re ¶ ſup. ex accñtibꝰ ¶ nõ eſt ne
ceſſariũ ſcire q̃nẽ pp qd ſit ¶ ꝛ ſup. nõ ꝙtingit ex talibꝰ
ꝺemſtare. Formeꝫ g̃ ſic rõ. Ex neciꝛs circa vnũqꝺq̃z ge
nus que ſũt p ſe: ꝛ ꝺm q ipm fiũt ꝺemſtationes. accꝺẽ
tia ꝟo nõ talia: g̃ ꝛc̃. ¶ Mõꝺũ aũt q aliqñ neceſſitas
ꝙtigit ex ꝓncipijs iꝺiuiꝺui: ꝛ talis neciꝛas nõ eſt p ſe ꝛ
ꝺm q ipm: uel nõ eſt p ſe ꝛ ꝺmo. qz nihil eſt p ſe ꝛ ꝺmo
p ſuã mãz ſed p ſuã formã. ea aũt ex qbuꝫ fit ꝺemſtatio
nõ ſũt neciꝛa pp ꝓncipia iꝺiuiꝺui que ſe tenẽt ex parte
mãe: ſed ſũt neciꝛa pp ꝓncipia que ſe tenẽt ex pte forme
ſi̊ phs nõ ait q ꝺemſtatio fit ex qbuſcũqꝫ neceſſarijs:
ſed q fit ex neceſſarijs que ſunt per ſe ꝛ ꝺm q ipz. ꝛ ga
illa accñtia nõ ſunt talia: ideo ex his nõ ꝙcluꝺiꝛ aliqꝺ
demõſtratiue ꝛ ꝓpter qd. ¶ Deinde cum ꝺicit.

¶ Neq̃z ſi ſemp ſit. nõ p ſe aũt ut ſunt p ſi-
gna ſillõ. hoc enim per ſe nõ per ſe ſciet ne
q̃z pp qd. pp qd aũt ſcire eſt per cãz ſcire.
ꝓpter ipſum ergo oportet ꝛ medium ter
tio: ꝛ primum medio ineſſe.

¶ Adducit aliã rõnẽ que ſpãliter ꝓcꝺit ꝺe accñte iſepa
bili. ꝺ. ¶ neq̃z ſi mediũ ſemp ſit: nõ aũt ſemp per ſe niſi
ſit cã q̃nis ut ſũt ſillõ per ſigna. ħ enim per ſe. ¶ i. hec cõ
cluſio que ponit eẽ per ſe ¶ nec ſciet p ſe nec ¶ ſciet ¶ pp
qd ¶ eſt. nã ¶ pp qd aũt ſcire eſt per cãm ſcire ¶ opz itaqꝫ
pmiſſas eẽ per ſe ꝺm q ipm ad hoc q ſciamꝰ per cãm
ꝛ pp qd. tõ ait q ¶ pp ipm g̃ opz ꝛ mediũ ineẽ tertio ¶
q̃ztũ ad minoꝛe: qz minoꝛ ꝺz eẽ per ſe ꝛ ꝺm q ipm ¶ ꝛ
pmũ medio ¶ q̃ztũ ad maioꝛẽ. qz maioꝛ ꝺz eẽ p ſe ꝛ ꝺm
q ipm ad hoc q fiat ꝺemſtatio potiſſima ꝛ ut ſciamus
ꝓpter qd. Formeꝫ aũt ſic rõ. in his ex qbus ꝺemſtatio
fit pmũ ineſt medio ꝛ mediũ ꝛº ꝓpter ipm: ſed ea que
ſunt per accñs q̃ztũcũqꝫ ſint iſeparabilia nõ ſũt talia.
g̃ ꝛc̃. ¶ Notãꝺũ aũt q multa ſunt p ſe que neſcimꝰ p
ſe ꝛ cãm. Sed per ſigna ut patet in ħ exẽplo coiter po
ſito. nã per ſe eſt q oẽ elemẽtatũ ſit coꝛruptibile. ſigs

UVA. BHSC. IyR_086_4

ergo hoc est p se. vz elemētatū cognitū sciret per hoc signū: qz videt ipm antiqri sciret hoc p se non per se nec per cām: ut in lra dicit: q̄uis antiqri ignorabilr q̄ comitet rē elemētatā. per ꝺ tñ nec per q̄cūq; aliud qꝺ non est cā nō pōt aliqd potissime demōstrari: z sic ex talibus nō pōt fieri demōstratio potissima ex nullis per accidēs quātūcūq; sint inseparabilia demōstratio potissima fiet: qz talia per se cāe eē nō pñt. ¶ Notādū etiā q̄ semp philosophus usq; nūc locutus est de demōstratione potissima z ꝓpter qꝺ: nam inferius determinabit de demōstratione qa: z per effectus rē.

¶ Non ergo est ex alio genē descēdentem demōstrare ut geometrā in arithmetica.

¶ Postq̄ phs ostēdit q̄ demōstratio nō est ex his que pñt alr se hēre nec ex his que sunt per accīs. In pte ista declarat q̄ nō est ex exneis. circa qꝺ duo facit. qz ꝑmo ꝑmittit qꝺ itēdit. 2° declarat intētū ibi [Tria enī sūt] Dicē ḡ [nō igit est ex alio gīe descēdētē demōstrare] sup. ꝓtigit [ut geometricū] sup. nō ꝓtigit demōstrare [i arithmetica.] ¶ Notādū aūt q̄ q̄si ꝓcludēdo ait: nō igit est demōstrare ex alio gīe: qz ꝑ hoc cōcludi ex habitis. vñ ꝓtinuet sic lra. dictū est demōstrationē nō eē ex his que sunt per accīs: sed ex his que sunt per se: z qa sic est. nō igit est demōstrare ex alio gīe: qz talia eē per se nō possent. ¶ Notādū igit q̄ bñ ꝓtingit descēdere in id qꝺ est q̄si idē genus ut descēdit geometria in perspectiuā: sed nō ꝓtingit descēdē in idē genus nec in aliud ut nō ascēdit pspectiuus in geometriā: z qz in talibus nō ꝓtingit ascēdē sed descēdē ideo spālē mētionē fecit de descēsu: qz nō ꝓtingit ascēdē in aliud genus. contingit tñ descēdē in idē ut infra patebit. ¶ Deide cū dicit.

¶ Tria enī sunt in demōstrationib⁹. vnū qdē qꝺ demōstrāt ꝓclo. Hoc aūt est qꝺ alicui gīi ieſt p se. vnū aūt dignitates. Dignitates aūtē sunt ex qb⁹ est demōstratio. Tertiū autem genus subiectuz est cuius passiones z per se accidentia ostendit demonstratio.

¶ Exequit de itēto. Circa qꝺ tria facit: qz ꝑ° distinguit tria que ꝓcurrūt ad demōstrationē. 2° ostēdit qꝺ illoz trium est cōe in demōstratiōe. 3° ex his plibatis declarat itē tū oñdēs q̄ nō ꝓtigit in aliꝺ gen⁹ descēdē. 2ª ibi [Ex q b⁹ qdē.] 3ª ibi [Quoz aūt gen⁹.] Dicē ḡ q̄ [tria ḡ sūt in demōstrationib⁹. vnū qdē qꝺ demōstrāt ꝓclo.] i. passio que de alio demōstrāt z ꝓcludit. z ꝭbdit q̄ [hoc aūt.] i. hec passio [est que inest alicui gīi] subiycibili. i. alicui ꝭbo [p se. vnū aūt] sup. qꝺ cōcurrit ad demōstrationem sūt [dignitates] z exponit qd uocat dignitates. ꝺ. q̄ [dignitates aūt sūt ex qb⁹ demōstratio est.] z sequit q̄ [tertiū aūt] sup. qꝺ regrit ad demōstrationē [est genus ꝭbm cui⁹.] i. de quo demōstratio ostēdit [passiones z p se accītia.] q. d. q̄ tria regrunt ad demōstrationē. vz passio que ꝓcludit. z dignitas p quā ꝓcludit. z ꝭbm de q̄ ꝓcludit. ¶ Notādū aūt q̄ nō est descēdē a gīe i gen⁹ si vna scia accipiat easdē dignitates cum alia: qz talia sūt coia z diūse scie utunt eisdē dignitatib⁹ sed eēt ḥ⁹ descēsus si accipet idē ꝭbm ut si vna scia itēderet circa ꝭbm alteri⁹ ut si geometria uellet demōstrare de nūis ul si accipiat easdē passiones. iō ḡ phs distixit de his trib⁹ ut sciaꝭ p qd sit descēdē in aliꝺ gen⁹. ¶ Dubitaret fortе aliqs qz vī falsum uel saltē insufficiēs eē qꝺ in lra dī. nā ad demōstrationē nō solū ꝓcurrūt tria imo q̄tuor ibi ꝓcurrūt. vz passio. ꝭbm. dignitas. z mediū. ¶ Dōm q̄ sicut in reb⁹ nālib⁹ nō sequit effect⁹ ex sola cā ulī qz ex solo sole nō est pullulatio sz ex sole tanq̄z ex cā ulī z ex vtute pullulatiua tanq̄z ex cā ꝓxima z imediata arbores pullulāt ita q̄ sol z vt⁹ pullulatiua ꝓducit ramos z sol z hō gīant hoiez. sic z in effectib⁹ aliis. eodez aūt mō se hēt in demōstrationib⁹: qz sola dignitas nō sufficit ad ꝓcludēdū passionē de ꝭbo. sed dignitas tanq̄z ꝓncipiū cōe z diffinitio passionis tanq̄z mediū z tanq̄z ꝓncipiū ꝓximū ꝓcludunt passionē de ꝭbo. que aūt sit illa passiois diffō z q̄liter hoc eē ꝓtingit in. 2° lib° plenius ostēdet. Ex his ḡ fortificat qꝺ qz ad demōstrationē ꝓcurrūt q̄tuoz z nō tria tm̄. z iō sciēdū q̄ mediū reducit ad ista tria uel ad aliqꝺ istoz triū. z iō faciēdo mētionem de his trib⁹ satis dedit itelligē mediū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō mediū reducat ad illa tria. Ad ḥ aūt dixerūt aliq̄ reducit ad dignitatē. per hāc autez opionē vī facē: qz cā ꝑticularis cāe ulī initit z ad illaz reduci vī. sed cū ḥ de descēsu in aliud gen⁹ nō agit: qa nō est descēdē in aliud gen⁹ si accipiant eedē dignitates. est tñ descēdē in aliud gen⁹ si accipiat idē medium qz vna scia nō utit eisdē mediis cū alia: iō in hoc loco nō bñ se hēt reducē mediū ad dignitatē. Dicem⁹ ḡ q̄ in extremis claudit mediū z qui facit mētionē de extremis dat itelligē mediū. faciēdo ergo mētionem de ꝭbo z passione que sūt extrema dedit itelligē medium. sunt enī ꝭbm z passio extrema: qz in demōstratione ꝭbm est mioz extremitas: passio vo maioz. ¶ Deide cū dicit.

¶ Ex qb⁹ qdē igr demōstratio sit ꝓtigit eaꝺ eē

¶ Ostēdit qd sit cōe in demōstratione. ꝺ. [ex qb⁹ qdē igit demōstratio sit.] i. dignitates [ꝓtingit eadē eē.] Jn demōstrationib⁹ ḡ diūsarū sciarū pñt eē eadē ꝓncipia cōmunia ut eedē dignitates. ¶ Notādū aūt q̄ in aliud ire est ire in rē dīntē ut est differēs. ire aūt in rē ꝓueniētē ut est ꝓueniēs nō est ire in aliud: qz diūse scie ꝓueniunt q̄ztū ad ꝓncipia coia siue q̄ztū ad dignitates. differūt aūt q̄ztū ad ꝓncipia ꝓpa ut q̄ztū ad media z q̄ztuz ad ꝭba z q̄ztū ad passiones: iō nō est ire in aliud accipe eaſdē dignitates: sed vsari circa eadē media uel ꝭba: uel passiones: hoc est ire in aliud. qz ḥ est usurpare sibi qꝺ est alioz. bñ ergo fecit phs distinguēdo de his: qa forte hec sunt ꝓambula ad sciēdū qd sit in aliud genus descendere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoz aūt gen⁹ alterū est: sicut arithmetice z geometrice nō est arithmeticam demōstrationē ꝓuenire i magnitudib⁹ accītia nisi magnitudies nūeri sint. Hoc aūt quē admodū ꝓtigit in qbusdā posteri⁹ dicet: ꝭ arithmetica demōstratio semp hēt gen⁹ circa qꝺ fit demōstratio z alie similiter.

¶ Premissis qbusdā ꝓambulis ad ꝓpositū. Jn pte ista ut dicebaꝭ declarat itētū ostēdēs q̄ nō ꝓtigit in aliud gen⁹ descēdē. dicebaꝭ aūt trib⁹ modis ḥ ꝓtigē. vz róne ꝭbi: róne mediꝭ: z róne passionis. iō tria facit: qz ꝑ° probat q̄ nō ꝓtigit descēdē in aliud ex pte ꝭbi. 2° ex pte mediꝭ. 3° ex pte passionis. 2ª ibi [Ex eodē aūt gīe.] 3ª ibi [Neqz si aliqd ieſt lineis.] Circa ꝑm duo facit: qz ꝑ° ꝑmittit rōnē. 2° ex rōne ꝑmissa ꝓcludit ꝛnē intētam ibi [Quare aūt simplr.] Jn ꝑ° pte itēdit talē rōnē. qcgd nō accipit accītia ꝓprio ꝭbo nō descēdit de gīe in genus. sed nulla scia dicit de ꝓpo ꝭbo accītia alteri⁹ ibi: sed solū accipit accītia ꝓprio ꝭbo: ḡ rē. igit si scia non intēdit circa ꝓpriū ꝭbm ex pte ipsius ꝭbi sufficiēter arguit q̄ nō descēdit de gīe in genus. dicit ergo [quoz aūt.] i. quarū sciarū [est genus alterū.] i. est ꝭbm diūsum [sicut arithmetica z geometria] sup. vna nō descēdit in aliā. ideo ait q̄ [nō enim est arithmetica demōstrationē ꝓuenire.] i. ꝓueniēter demōstrare [accītia in magnitudinibus.] i. nō debet arithmeticus descēdere ad geometriaz z ostēdere ꝓpria accidentia de magnitudinib⁹ [nisi magnitudies sint nūi.] i. nisi ꝭbz

UVA. BHSC. IyR_086_4

geometrie ꝓtineret sub ſbo arithmetice. hoc aũt quẽ admodũ ꝓtingit in gbusdã. i. ꝗliter in gbusdã ſb ueri ficet g ibm sit sub ſbo posteri⁹. i. in ca⁹ de subalternatione sciarũ dicet: sed nunc sup. sufficiat scire g arthimetica demſratio semp hẽt gen⁹ ppriũ circa qđ sit sup. demſratio illa & alie demſrationes silr hũt sup. gen⁹ ppriũ. posset aũt & alr sic formari hec rõ. gcgd hẽt gen⁹ ppriũ circa qđ ifiſtit nõ descẽdit a gĩe i gen⁹. sed arithmetica demſratio & alie demſratiões alia rũ sciaꝝ hũt gen⁹ ppriũ circa qđ ifiſtũt: g̃ ꝛc. ¶ Dubitaret forte aligs utrũ magnitudines sint nũi. & videt g sic. qz vnũ qđ est ꝑncipiũ nũi nõ sepat a ꝗtinuo: immo idẽ videt eẽ tale vnũ qđ ꝗtinuũ: sed ꝗtinuũ est idẽ g magnitudo: g̃ ꝛc. ¶ Dom g magnitudines sũt numeri mäliter: qz magnitudines ꝑnt nũari: non tñ sunt nũi formalr. sic ẽt ꝗtinuũ & vnũ formalr nõ sunt idem qz nõ accipiunt ꝑm eãdẽ rõnẽ: quõ aũt differãt vnum & ꝗtinuũ in qõnib⁹ reportatis sub nobis in meta. diffusius dixim⁹. Ad ꝑns aũt scire sufficiat itẽtionẽ phi eẽ g arithmetica nõ descẽdit in magnitudies nisi magnitudines eẽnt nũi & nisi geometria subalternaretur arithmetice. & qz hoc. sup. nõ est rõ i illas nõ descẽdit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs qz vi hoc falſuz g scientia nõ descẽdat a gĩe in gen⁹. nã meta. descẽdit i alias scias & ꝑbat ꝑncipia aliarũ sciarũ. Rursus dialetica docet artẽ sillogiçãdi & hẽt viã ad ꝑncipia oiuz sciarũ. g descẽdit in alias scias inq̃tũ docet eas silr fabricare & put hẽt viã ad ꝑncipia eoꝝ. Amplⁱ⁹ astronom⁹ cõsiderat de eclipſi. sed cũ eclipſis sit qđ nãle: g̃ ꝓsiderare de ea vi g ptineat ad nãlẽ. descẽdit g̃ nãlis i astronomiã cũ astronomia utat⁹ his que ad nãlẽ ptinẽt. ¶ Dõz g ſb est descẽdẽ de gĩe in gen⁹ aliud qñ itẽdet circa ea que sũt alteri⁹ scie. ꝑbare aũt ꝑncipia sciaruz nõ ptinet ad scias spãles. imo ſb est ppriũ meta. sicut dare artẽ sillogiçãdi & hẽre vias ꝑbabiles ad ꝑncipia oiuz sciarũ nõ est alicui⁹ scie spãlis sed est dialetice. circa idẽ enĩ ut circa ꝑbationẽ ꝑncipioꝝ poterit iſudare metaphificus & dialetic⁹. sed metaphific⁹ hoc agit ꝑm vĩtatẽ. dialetic⁹ vo ꝑm ꝑbabilitatẽ. metaphiſica g̃ & dialetica in ſb nõ trãscẽdũt gen⁹ ppriũ qz nõ faciũt qđ est aliarũ sciaruz sed qđ ad eas spectat. Qđ vo arguit de astronomia dicẽdũ g eclipſim fieri p iterpõnẽ terre ꝓſupponit astronom⁹ a nãli. Ad nãlẽ enĩ spectat uel in se uel in sua cã uel ulr uel in ꝑba forma quõ ſtelle lumẽ hẽant. & si ꝑnt lumẽ pdẽ ꝗliter & quõ p iterpõnẽ terre fiat eclipſis. ut ꝗre fit in capite & cauda draconis spectat ad astronomũ. nõ g̃ ꝑbabit astronom⁹ & nãlis idẽ: nec ipſi ꝓsiderabũt de eodẽ: & si ꝓsiderabũt ſb nõ erit eodẽ mõ. possumuz tñ aliter rndẽ g astronomia subalternat geometrie & nãli phie. nã res ꝙs ꝓsiderat astronomia sunt nãles. modus aũt ꝓsiderãdi est ibi metaphificus ideo rõne rerũ ꝓsideratarũ subalternat phie nãli. rõne vo modi ꝓsiderãdi subalternat geometrie. ideo arguẽ de descẽsu nãlis phie ad astronomiã nõ est ad ꝓpositum: qz hec subalternat illi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare aũt simplr necesse est idem eẽ genus aut sic si debet demſratio descẽdẽ. aliter aũt ipossibile esse manifestũ est.

¶ Cõcludit ꝓnẽ itẽtã. vz g nõ est descẽsus in gen⁹ aliud sed in gen⁹ qđ est idẽ uel simplr uel aliq mõ. d. ſqre aut simplr necesse est eẽ idẽ gen⁹ aut ꝺ necesse ẽ idẽ ſ fic ſ aliquo mõ ſ si oz demſratio descẽdere alr aũt. i. si est alr & nullo mõ est idẽ ſ ipole eẽ ſ sup. descẽdẽ ſ manifestũ est. ſ ¶ Notãdũ aũt g descẽsus fit sub gĩe ꝑdicabili qñ addit aliq̃ dzia h⁹ gĩi ut ex eo g addit aliqua dzia ipſi aali fit descẽsus in ipſas spẽs. sic ẽt qz gen⁹ subiecibile. i. subiectũ põt ꝑdicari de aligb⁹ ideo põt fieri descẽsus sub eo p additionẽ alicui⁹ dzie. sed ista dzia que addit uel est ꝓueniẽs & est ꝓstitutiua spẽi uel est exnea. si aũt sit ꝓueniẽs sic eq̃litas laterũ est dzia triãguli & addita triãgulo ꝓstituit triãgulũ eqlaterũ: tũc idem est gen⁹ simplr & ptinet ad vnã & eãdẽ sciam. nã illa & eadẽ scia que ꝓsiderat de triãgulo ꝓsiderabit de eqlatero. hoc g̃ appellat ꝑbs descẽdẽ in idẽ gen⁹ simplr. s. si p ea que sunt ꝑbata de triãgulo descẽdẽ uellem⁹ ad ꝑbãda aliq̃ de eqlatero. ſz ut coiter ponit dzia addita si sit exnea nõ est ꝓpa dzia. vñ visuale nõ est dzia ꝓpa linee qz non ꝓstituit aliquã spẽm linee: nec orit ex ꝑncipijs ut est linea. ex tali additione ꝓstituit idẽ ſbm quodam mõ iõ qz geometria est de linea simplr. pspectiua vo ẽ de linea visuali. iõ si geometria descẽdit in pspectiuaz nõ est descẽsus in idẽ ſbz simplr: sed in idẽ quodã mõ. Duob⁹ g̃ modis põt fieri descẽsus in idẽ gen⁹ ulr idez simplr ut in ptẽ subiectiuã. uel in idẽ quodã mõ: ut in sciam subalternatã. in oino vo aliud ipossibilis est descensus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ex eodẽ igit gĩe necesse est ultima & media eẽ. Si náqz nõ sũt per se accñtia erũt.

¶ Ostẽdit ſb idẽ ex pte medij. Circa qđ duo facit. qz primo ponit h⁹ rõnẽ. 2° ex rõne iducta cõcludit ꝓnẽ itẽtã ibi ſ Propter hoc geometrice. ſ dicit g̃ ſ ex eodez aũt gĩe necesse est eẽ ultima & media. si náqz ſ sup. hoc nõ fiat ſ nõ sunt p se accñtia. g̃ erũt ſ Formet alr sic ratio gcgd accipit ea que sunt p se & accipit media ꝓuenientia exneis nõ descẽdit de gĩe in gen⁹. sed quelibet scia ꝓsiderat ea que sunt p se & accipit media ꝓueniẽtia exneis: g̃ ꝛc. ¶ Notãdũ aũt g ultima ulr extrema appellant hic ſbm & passio. ubi g̃ nõ est mediũ eiusdẽ gĩis & nõ est ꝓueniẽs ipſis extremis nõ erit mediũ p se sed p accñs. ex tali g̃ medio nihil poterit demſrari. ¶ Dubitaret forte aligs q̃re oporteat mediũ eẽ eiusdẽ gĩis cũ extremis. ¶ Dom g si mediũ nõ eẽt eiusdẽ gĩis cũ extremis: uel hoc eẽt qz nõ ꝓueniret oino cũ passione. ulr qz nõ ꝓueniret nec eẽt ppriũ ipſi ſbo: uel qz nõ ꝓueniret cũ utroq;. si aũt nõ ꝓueniret cũ passione qz maior ꝓpõ ꝓstat ex passione & medio esset maior p accñs. Si vo nõ ꝓueniret cũ ſbo eẽt p accñs ꝓpõ minor. si aũt nõ ꝓueniret cũ utroq; p accñs eẽt utraq;. Et qz demſratio utrãq; ꝓpõne oz hẽ p se & ꝑz g ipm mediũ compatuz ad utrũq; extremoꝝ oz eis cõpetẽ p se & ꝑm g ipm: iõ oz esse eiusdem gĩis cum extremis. ¶ Deide cũ dicit

¶ Propter hoc g̃ nõ est geometre mſrare g ꝓrioꝝ sit eadẽ disciplina: ſz neq; duo cubi vn⁹ cub⁹ sint: neq; scie alteri⁹ qđ alteri⁹ sit. Sz aut quecũq; sic se hũt ad iuicẽ & g sit alterũ sub altero ut perſpectiua ad geometriã & cõsonãtia ad arithmeticã.

¶ Cõcludit ꝓnẽ itentã. vz g ois scia hẽt gen⁹ determiatũ qđ ꝓsiderat ut dicebat hec rõ ꝑma. & hẽt media determinata circa que vſaꝝ ut dicebat hec rõ scda: iõ nulla scia descẽdit in aliud gen⁹ nec ꝓsiderat ea que sũt alteri⁹ scie nisi scia illa subalternaret ei. iõ ait ſ pp hoc ſ i. pp rõnes iã dictas ſ geometre nõ est demſrare g ꝓrioꝝ eadẽ sit scia ſ qz hoc sup. spectat ad dialeticaz uel ad metaphificã ſ sed nec ſ geometre sup. est ostendẽ g ſ duo cubi sũt vn⁹ cub⁹ ſ qz ſb sup. spectat ad arithmeticã ſ neq; alr uel alteri ſ sup. ptinet uel cõpetit demſrare ſ qđ est alteri⁹ scie. Sed quecũq; sic se hũt ad iuicem g sit alterũ sub altero ſ bñ sup. ꝗtingit sup. descẽdẽ in aliud ſ ut pspectiuã ad geometriã ſ sup. se hẽt qz subalternat illi ſ & armonia siue ꝛsonãtia. ſ i. musica sup. se hẽt ſ ad arithmeticã ſ qz ſbalternat ei. ¶ Mõndũ aũt g ꝑbare ꝓrioꝝ esse eadẽ disciplinã põt ptinere ad dialeticã & ad metaphificã: sed dialetic⁹ hoc ostendit ꝑm

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑbabilitatē siue ꝑbabilr. metaphisicus vo ꝑm vitatez.
¶ Notādū ēt q duo cubi sūt vn⁹ cub⁹: qz si cub⁹ ducat in seipz uel in aliū cubū semp resultat nūs cubus. dz enim nūs cub⁹ qui fit ex ductu alicui⁹ nūi in seipm bis: ut octo est nūs cub⁹: qz ei⁹ radix est duo. binarius eni nūs duct⁹ in seipm bis facit octo. sic ēt vigintiseptē est nūs cub⁹ cui⁹ radix est tria. nā ter tria ter facit vigintiseptē: duo g cubi sūt vn⁹ cub⁹: qz ex octo z vigintiseptē qui sunt duo cubi si vnū ducat in aliū resultat ide nūs cub⁹. naz octies vigintiseptē faciet. ccxvj. qui est nūs cub⁹. q si hui⁹ cubi scire uolum⁹ radicē accipiātur radices duox ꝑmox cubox z vna ducat i aliā z hēbit radix hui⁹ vni⁹ cubi. nā radix de octo ē duo: z radix de vigintiseptē est tria z bis tria uel ter duo faciūt sex q est radix illi⁹ tertij cubi. nā sexies sex sexies faciūt. 216 qō idē ēet si accipent duo cubi eiusdē quātitatis: ut si accipiant octo z octo. nā octies octo faciūt. 64. q est numerus cubus cuiuz radix est ḡtuor. nā ḡter ḡtuor ꝙ ter faciunt. 64. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necz aūt si aliqd ieſt lineiz nō ꝑz q linee sunt z nō inꝯtū ex ꝓncipijs ꝓprijs sūt: ut si pulcherrima linearū sit recta: aut si ꝯrio se hēat circulari. Nō enim est ꝑm q ꝓprium gen⁹ ipoz est: sed inquātū cōe qōdā ē

¶ Adducit tertiā rōnē sūptā ex pte passionum. d. neqz eni si aliqd. ji. si aliq̄ passio ieſt lineis nō ꝑm q linee sūt z nō inꝯtū ille sūt passiones ex ꝓprijs ꝓncipijs ut si recta linea est pulcherrima linearū. aut si recta linea ꝯrio se hēt circulari geometria sup. cui⁹ est ꝙsiderare de linea nō ꝙsiderabit de h⁹ passionib⁹. nā q̄libet istarū passionū nō est sup. linee ut linea est ꝓprium gen⁹. ji. ꝓpriū sbm ipsoz sed inꝯtū est qōdā aliud sbm cōe. formek eni sic rō. q cd nō ꝙsiderat nisi passiones que isunt sbo ꝑm q hui⁹. z isistit circa ꝓprium sbm nō descēdit de gīe in gen⁹. sed nulla scia ꝙsiderat nisi passiones que isunt uel sbo uel ptib⁹ sbi ꝑm q hui⁹ ḡ z ē. ¶ Notādū q cū pulchritudo z ꝯrietas nō soluz isūt linee recte sed ēt isūt multis alijs qz repit ꝯrietas iformis ut in albo z nigro z in multis alijs de qb⁹ nō ꝙsiderat geometra. z pulchritudo repit in corpibus ut de his nō cōsiderat mathematic⁹: iō ꝯrietas z pulchritudo nō sūt passiōes linee ꝑz q hui⁹. sz sūt passiōes alicui⁹ sbi qō ē magis cōe z trāscēdit linea. z trāscēdit ēt sbm geometrie. iō i talib⁹ geometra ꝙsiderare nō pōt.

¶ Manifestū aūt ē z si sint ꝓpōnes ulez ex qbus est sillogism⁹ qō necesse est z conclusionē eē ꝑpetuā huius demonstrationis z simplr ut est dicere demonstrationis.

¶ Postqz pbs ostēdit demſationē nō eē ex potētib⁹ alr se hze nec ex eis que sūt p accns nec ex exneis. In pte ista declarat demſationē nō eē ex corruptibilib⁹. Circa qō tria fac. qz p⁹ fac qō dictū est. 2⁹ qō dixerat de demſationib⁹ adaptat ad diffōnes. 3⁹ remouet quādā de mōstratione circa ꝑtacta. 2ª ibi Sili ár se hēt. 3ª ibi Eoz q̄sepe. ¶ Ad euidētiā aūt ꝓme ptis sciēdū q demſatio ē de his q̄ sūt de oi p se z ꝑz q ipm. in declarādo aūt demſationē nō eē ex corruptibilib⁹ tria facit ꝑz q triplr oñdit. nā p⁹ oñdit q corruptibilia nō sunt ꝑz q ipz. 2⁹ q nō sūt p se. 3⁹ q nō sūt de oi. 2ª ibi Non igit ē demſatio. 3ª ibi Oz eni nō ulr. In pª pte itē dit talē rōnē. q cūq sillz accipit ꝓpōnes ulez z ꝑm q ipz ille sillz ꝙcludit ꝙnē ꝑpetuā z nō ex corruptibilib⁹ demſatio ē h⁹: ḡ z ē. iō ait q manifestū est aūt q si ꝓpōnes ex qb⁹ ē sillz sūt ulez. ji. sint ꝑz q ipz q neče ē demſationis hui⁹. ji. demſationis sic se hītis z tales ꝓpōnes accipiētis ꝙnē eē ꝑpetuā z nō eē sup. ex corruptibilib⁹ z simplr ut ē dze demſationis neče ē sup. ꝙnē ꝑpetuā eē. ¶ Notādū aūt viz rōnis hui⁹ i pſistē q demſatio illa q̄ accipit ꝓpōnes ulez illi⁹ demſationis ē ꝙclo ꝑpetua: sz ut ē simplr dicē ois demſatio accipit ulez ꝓpōnes. ḡ ois demſatio ꝙcludit ꝙnē ꝑpetuaz. ¶ Notādū ēt h ꝑm sic accipe ulē ut accipiebat supi⁹ cū dicebat: ulē aūt dico qō cū sit de oi p se ē ꝑz q ipm. ꝓpōnes ḡ ulez appellat eas q̄ sūt ꝑz q ipz. z qz si ꝓmisse sūt ꝑz q ipz ipole ē ꝙnē eē ex corruptibilibus. iō demſatio q̄ tales ꝓpōnes accipit de corruptibilib⁹ eē nō pōt qz demſari nō pñt corruptibilia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vi h capl z hec ps eē oino idē cū illa pte i q̄ ostēdebat q demſatio nō fit ex his q̄ pñt alr se hēre. nā q̄ pñt alr se hze sunt corruptibilia z ecōuerso. istud eni capl viī oino supfluū. ¶ Dōz q h duplici distictione op⁹ē. debem⁹ eni distinguē tā de sbo q̄z de passione. nā sbm aliqd de q̄ ꝑbat passio aliq̄ ulē ē ulē ul ꝑticulare. Rursus passio quā qs vult ꝑbare de aliq̄ sbo uel ē ꝑpa passio sic hēre tres cōpetit triāgulo ulē exnea passio. sic passio q̄ ē vni⁹ sbi ē exnea alteri sbo. ut q duo cubi sūt vn⁹ cub⁹ iz p se cōpetat nūis ē tñ exneū a ꝙtinuis ḡ h⁹ passio nō est ꝑpa nec oino exnea sed est accns ei⁹. qō pōt ꝯtigē dupli. qz uel est accns sepabile uel isepabile. de oib⁹ aūt his modis solū ille est cōpetēs demſationi qñ de sbo uli ꝑhe z p se passio ostēdit. ḡ quātū ad pñs spectat circa talia q̄dupli errare possum⁹. p⁹ si de sbo uli ostēdant accntia sepabilia. z huic ꝺdicebat pri mū capm. cū ostēdebat demſationē nō eē ex his que pñt alr se hēre. Scdo possum⁹ errare si de sbo uli ostendant q̄cūq accntia coia siue sepabilia siue isepabilia. z iō addebat 2m capl q demſatio nō est ex his que sunt p accns ēt si illa p accns semp sint z sint isepabilia. Tertio possum⁹ errare si de sbo aliq̄ uli ꝑbaret passio extranea. z circa hī vsat tertiū capm siue ps tertia cū ostēdebat q demſatio nō est ex exneis nec ꝓcedit de gīe i genus. Quarto mō possum⁹ errare si credim⁹ q de ipis ptic⁹ib⁹ z de ipis idiuiduis siue de ipsis corruptibilib⁹ posset eē scia. z circa hī vsat lectio pñs. nā de idiuiduis qz sūt corruptibilia nihil demſatiue oñdi pōt. talū eni p se z simplr nec est scia: nec ēt demſatio. z ita pz quō hec ps dzit a pte illa in q̄ ostēdebat demſationē nō eē ex his q̄ pñt alr se hēre. Possum⁹ tñ z alr distinguē hāc ptē ab illa. qz demſatio dz hēre z ꝑmissas necessarias z ꝙnē. ps ḡ ꝑma ubi ostēdit demſationē non eē ex potētib⁹ alr se hēre ꝓncipalr vi loq de ꝑmissis: iō ibi supponēs q illud qd scit nō possit alr se hēre arguit demſatiua sciaz eē ex neciis ꝓncipijs siue ex neciis ꝑmissis. hic aūt ubi ostēdit demſationē nō eē ex corruptibilib⁹ ꝓncipalr vi eē it ētio de ꝙne. iō hic supponēs ꝑmissas eē ulez: z ꝑz q ipz arguit ꝙnē eē ꝑpetuā z incorruptibilē. vñ hec rō q si ꝑmisse sūt neče q ꝙclo est nečia: z q si ꝙclo nō est nečia q ꝑmisse nō sūt neče arguit simplr z gīa forme. sz rō supi⁹ facta. viz q si qō scit nō pōt alr se hze. z q si ꝙclo ē nečia q ꝑmisse sūt neče nō arguit simplr z gīa forme: sed ualet rō illa gīa māe de q̄ agit. nā ꝙclo nečia ut ibi dicebat pōt ꝙcludi ex nō neciis sillogistice: sz nō pōt ꝙcludi demſatiue. z iō gīa māe de q̄ h agit: ut qz de ōmſatiōe agit. viz si qd scit nō pōt alr se hze: uel qō idē ē si ꝙclo ē nečia ꝑmisse erūt necessarie: qz i tali mā ut i mā demſatiua p ꝑmissas nō necessarias nō pōt ꝙcludi ꝙclo nečia. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Nō ergo est demōstratio corruptibiliuz. Nec scia simplr: sed sic est sicut ꝑm accns.

¶ Adducit scdaz rōnē ad h idē. Formek aūt sic rō. q̄cūq p se nō compank ad sciaz z ad demſationē illoz nō est scia nec demſatio. corruptibilia sūt h⁹: ḡ z ē. Ideo ait nō ḡ ē demſatio corruptibiliū nec scia simplr: sz ꝑm accns ję ḡ vis rōnis q demſatio z scia est eoz q̄ sunt

UVA. BHSC. IyR_086_4

per se scibilia ⁊ demſtabilia. corruptibilia nō sūt per se talia: ḡ ⁊c. ¶ Notādū aūt hāc rōnē differre a ꝓma: qz ꝓma ꝓcedit ex eo qꝺ demſtatio est ex his que sūt ſm qꝺ ipſm. hec aūt arguit ex eo qꝺ demſtatio est ex his que sūt per se. ¶ Dubitaret forte aliqs quō corruptibiliū est scia per accīs. ¶ Dōm qꝺ sic est loquēdū de actione sicut logmur de eē ⁊ forma. nam nihil agit niſi ut est in actu: nihil aūt est in actu nisi per suā formā ꝑ quā hēt eē sic. ḡ loquēdū est de actione ut logmur de esse ⁊ forma. igit cū scire itelligē ⁊ cetera talia ptineāt ad intellectū: si uolum⁹ scire quoꝝ est scia per se ⁊ que per se intelligunt videam⁹ qlis est forma que in itellectu recipit ⁊ quō itell's ſformaṫ ꝑ illā formā. cū ḡ forma recepta in itellectu q̄ itell's formaṫ⁹ itelligit sit abſtracta a ꝓditiōib⁹ ꝓticularib⁹ opz qꝺ itell's ꝑ se ferat nō in rē pticularē ſz i rē sic abſtractā. ⁊ qz qꝺditas dic̄ ipſam rē sic sine ꝓditiōib⁹ ꝓsideratā: qꝺ qꝺē est ꝓpriū obz itell's: ut di in. 3. de aia. sic ḡ visus est ꝑ se coloris. ꝑ accīs vō lapidis uel ferri uł alicui⁹ alteri⁹ corpis in q̄ est color: sic itellus est ꝑ se ipsi⁹ qꝺditatis. pticulariū aūt in qb⁹ hēt eē qꝺditas est quodāmō itell's ꝑ accīs. ⁊ pticularium nō est per se scia. demſtatio que ē silł's faciēs scire pticularīū siue corruptibiliū ꝑ se eē nō pōt. ¶ Deide cū dic̄

¶ Nō aūt uł'r ipsi⁹ nō est ß aliqñ ⁊ sic. Cum aūt sit necesse est alterā nō uł'em eē ꝓpōnē ⁊ corruptibilē qꝺē q̄re ⁊ ꝓcł'onē cuz sit nō uł'em: aut quādo hoc qꝺē erit. hoc aūt non erit ex qbus est. Quare non erit sillogizare uł'r. sed qñ nunc est.

¶ Adducit tertiā rōnē dicēs qꝫ illud qꝺ nō est uł'r sz est aliqñ q̄ztū ad pticularitatē ſboz. ipsi⁹ sup. nō est scia nec demſtatio. cū aūt sit sup. ipsa ꝓcł'o nō uł'is sz sit corruptibilis necesse est alterā pmissarū uł'em nō eē ⁊ eē qꝺē corruptibilē q̄re ⁊ cuz sit. ji. cū ꝓtingat ꝓnē nō eē uł'em aut hoc qꝺē est qꝫ ex qbus est sillus hec erit sup. uł'is hec aūt nō erit uł'is aut sup. neutra erit uł'is q̄re hoc posito non erit sillare uł'r. sed qñ nūc est formeṫ aūt sic rō. q̄cūqz nō hñt pmissas uł'es ⁊ de oi illa nō pōt demſtari. corruptibilia sunt hⁿ: ḡ ⁊c. ¶ Notādū qꝫ alt' ß accipit uł'e ⁊ alt' in rōne ꝓma. nā ibi accipiebaṫ uł'e ꝓut erat idē qꝫ ſm qꝫ ipsuz. hic aūt accipit ꝓut est idē qꝺ de oi. iō sic ꝓma rō arguebat demſtationē nō eē corruptibiliū qz est ſm qꝫ ipm. ⁊ qz scda arguebat hoc idez ex eo qꝫ est ꝑ se. iō hec tertia rō arguit ß idē ex eo qꝫ est de oi. ¶ Notādum ēt qꝫ de oi libro posteriozꝝ duo dicit ut supꝫ diffusius diximus. vz uł'itatē tēpoꝝ que nō dz eē aliqñ sic ⁊ aliqñ non. ⁊ uł'itatē ſboz qz nō dz eē in aliquo sic in aliquo non. iō pbus ait qꝫ id qꝺ nō est uł'r. i. qꝺ nō est de oi. sed est aliqñ qz nō est ibi uł'itas tēpoꝝ ⁊ est sic. qz forte nō est uł'itas ſboz. ipsi⁹ igit qꝺ tale est nō est scia sup. nec demſtatio. ¶ Notādū ēt qꝫ si ꝓcł'o est falsa opz qꝫ aliq̄ pmissa rū sit falsa. ⁊ aliqua pmissarū esse falsam pōt uerificari dupl'r. uel qz vna est falsa ⁊ alia uera: uel qꝫ ambe sunt false sicut ēt si ꝓcł'o nō est de oi nec uł'is opz qꝫ alq̄ premissarū nō sit de oi nec uł'is. nunqꝫ ḡ cōcludit concł'o que nō sit de oi niſi uel hec pmissarū sit de oi. altera autē nō sit de oi. uel neutra sit de oi. nā si utraqꝫ pmissarū eēt de oi ⁊ ꝓcł'o eēt de oi sicut si utraqꝫ eēt uera ⁊ cōcł'o uera: ⁊ si utraqꝫ nēcia ⁊ ꝓcł'o nēcia. ¶ Notādū etiā in tētionē pbi in hoc cōsistere qz corruptibilia nō sūt de oi qz nō sunt uł'ia siue nō sunt uł'r in oi tpe nec sūt sempliciter talia. ḡ cū nō sint de oi si cōcludunt opz aliquam pmissarū nō eē de oi: q̄re talia nō sillogiçanṫ uł'r nec sillogiçanṫ de oi: sed sillogiçanṫ ut nūc. ⁊ per ꝓns non sillogiçanṫ demōſtratiue: qz in demōſtratione opz oēs pmissas esse de omni. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sił'r aūt se hēt ⁊ de diffinitione qñ est q dē aut demſtationis ꝓncipiū diffinitio aut demōſtratio pōne differēs idest aut ꝓclusio quedam demonstrationis.

¶ Adaptat qꝺ dixerat ad diffōnes. iō ait qꝫ ſił'r se hēt de diffōne ſicut sup. se hēt de demſtatiōe qz diffō non est corruptibiliū sic nec demſtatio. cā aūt q̄re sił'r se hēt in diffōne ⁊ demſtatiōe est qz demſtationes hñt ꝑ se hitudinē ad diffōnes. iō subdit qñ est qdē diffō aut ꝓncipiū demſtationis: aut est ipsa demſtatio pōne differēs aut est qdā ꝓcł'o demſtatiōis tunc ḡ est supplēda rō qꝫ cū diffō ⁊ demſtatio sint sic annexe ⁊ sit tāta hitudo inter eas opz qꝫ sił'r se hēat circa diffōnes sic circa demſtationes. Est enī diffō de oi ⁊ est uł'is ⁊ nō corruptibilium sic nec demſtatio. ¶ Notādū aūt qꝫ diffō uel dicit qd passionis tm̄. uel dicit ꝓp qd tm̄: uel dicit qd ⁊ ꝓpter qd. Si dicit qd tm̄ est demſtatiōis ꝓcł'o. si ꝓp quid tm̄ est demſtationis ꝓncipiū. sed si dicit utrūqz est tota demſtatio positione dīns. ut si q̄rat qd est ira: dicet qꝫ ē accēsio sanguinis circa cor. ⁊ si q̄rat ꝓp qd sit ira: dicet qꝫ est ꝓp appetitū doloris in inimicū uel ꝛriū. ꝓma ergo diffō erit demſtationis ꝓcł'o. 2ª vō erit ꝓncipiū demōſtrationis. sed si he due diffōnes ꝓiūgant erit vtualiter tota demſtatio. Arguaṫ ḡ sic. qcūqz appetit dolorē in ꝛriū hēt accēsionē sanguis circa cor. iraṫ⁹ appetit dolorē h⁹¹: ḡ hēt h⁹¹ accēsionē. igit accensio sanguinis que est diffō dicēs qd ire ꝓcludit ꝓp appetitū doloris in ꝛrio que est diffō dicēs ꝓp qd. si ḡ ex his diffōnibus duab⁹ fiat vna diffō tertia ⁊ dicaṫ qꝫ ira est accēsio sanguinis ꝓp appetitū doloris in ꝛrio. ꝑz qꝫ hec diffō ꝓtinet ꝓnē demſtationis facte: qz ꝓtinet diffōnē dicētem qd ⁊ ꝓtinet quodā mō ꝓmissas. qz ꝓtinet diffōnē dicētē ꝓp qd. ḡ vtualr est ista tota demſtatio. sed hec diffinitio ꝓtinēs sic totū differt a demſtatione positione. i. ordine ⁊ situ. qz ut coiter dī nō ordinata est in mō ⁊ figura. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re corruptibiliū ⁊ pticulariū nō pōt eē diffō. ¶ Dōm qꝫ diffō est instrm itellus ad intelligēdū. ubi dicit Cōmentator 7º me cc. itellect⁹ enim uolēs intelligē significata terminoꝝ formaṫ sibi diffōnes reruz ita qꝫ rō formata in mēte que significat per nomen extra ꝓpriū est diffō. scire ergo si uolumus quoꝝ est diffō recurramus ad actū itelligēdi ⁊ videamus q̄liter intellect⁹ itelligit. nihil aūt ab itellectu intelligit niſi ut est in actu: ⁊ ut hēt analogiā ad formā. ⁊ inde est qꝫ oēs ptes diffōnis dicunt eē forme ⁊ hēre analogiā a forma ut dicit. 7. me cc. q̄ꝺiu ḡ est descēsus per formā tāꝺiu ꝓcedit diffō. qñ vō nō est ulterius ꝓcessus per formā: sed per ꝓditiones mās ulterius diffō nō ꝓcedit. ⁊ qz a ſpe in idiuidua nō est descēsus ꝑ ꝛias formales: sed per ꝓditiones mās: iō corruptibiliuz ⁊ pticulariū ꝑ se diffō eē nō pōt. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Eoꝝ aūt q̄ sepe fiūt demſtatōes sūt ⁊ scie ut lune defect⁹ manifestū ē qꝺē qñ ſm qꝫ hⁱ sūt semp sūt. Inqztū aūt nō semp ſm ptē sunt. sicut aūt defect⁹. sił'r est in alijs.

¶ Remouet quādā dubitationē que posset hīe originē ex ꝓdictis. dixerat enim demſtationē nō eē niſi de his que sunt semp. ꝓstat aūt qꝫ demſtat eclipsis de luna cuz tñ nō semp luna eclipsēt ⁊ tonare pōt demſtari de nube cū tñ nō semp nubes tonet. Ad hāc aūt dubitationē rñdet qꝫ talia ꝓput de eis sunt demſtationes hñt esse semp. ideo ait qꝫ eoꝝ aūt que sepe fiūt sunt demſtationes ⁊ scie sup. non ut sunt sepe sed ut sunt semp ut defect⁹ lune ⁊c. Manifestū est qꝫ ſm qꝫ sunt hⁱ. ji. ſm qꝫ sunt uł'ia ⁊ sunt demſtabilia sunt semp: inqztuz aūt nō semp sunt: sed ſm ptē. ji. ſm pticularia nō sūt

Egi⁹ 5.

UVA. BHSC. IyR_086_4

demſtabilia.ꝛ ſubdit ſic eſt de defectu|ſilr eſt in alijs| ꝙſi dicat ꝙ ſicut eſt de defectu.i.de eclipſi ꝙ nō ſit demſtatio de ipſa niſi inq̄ztū eſt ſemp.ſilr eſt in alijs ꝙ nō ſūt demſtabilia niſi inq̄ztū ſunt ſemp. ¶ Dubitaret fortē aliqs quō talīū eſt demſtatio inq̄ztū hñt eſſe ſemper. ¶ Dōm ꝙ in demſtatiōe eſt tria ꝓſiderare.vz paſſionē que demſtat.ſbm de quo demſtat paſſio.ꝛ cām ꝑ quaz demſtat.oib⁹ aūt hijs trib⁹ modis oſtēdē poſſum⁹ demō ſtrationes fieri de reb⁹ut ſūt ſemp.nā ſi ꝓſideram⁹ ipm ſbm pz ſic eē ut dixim⁹.nā nō eſt demſtatio de hac eclipſi que eſt nūc ut dicit Themiſtius.nec de ꝟ ꝑticulari ſbo:ſed fit demſtatio de ſbo ulr ſūpto nō circūcernēdo aliquā dīam tpis.ꝛ qz ulr ia ſūt ſemp ꝛ ubiq̄z eo ꝙ ſūt abſtracta ab hic ꝛ nūc ſi fieret demſtatio de eo qđ eſt ꝟz ptē tpis uel eo qđ eſt ꝟz ptē.i.de eo qđ hēt ꝑticulare eē nō eēt demſtatio eoꝝ que ſunt ſemp.ſed cū in demſtatio ne ſit abſtractio ab iſtis dicim⁹ demſtationē ſolū eē eo rū que ſūt ſemp.2° ꝟ idē pz ſi cōſideret ipſa cā per quā demſtat.nā nunq̄z eſt demſtatio ꝑ cām niſi ſit cā que de nēcitate iferat effectū.eclipſis ḡ lune ꝛ h⁹i quoꝝ eſt de mōſtratio ꝛ ſi nō ſemp actualr exiſtūt ſūt ſemp in rela tione ad cāz.qz ſemp poſita tali cā ſemp ponit talis ef fect⁹:ut poſita iterpōne terre ponit eclipſis.ḡ talia nō demſtant ut ſūt ſm ptē tpis.i.ut ſūt aliqñ in ſe ꝓſidera ta.ſed put ſemp ſūt per relationē ad cām.3°ꝟ idē pz ſi ꝓſideret ipſa paſſio que demſtat.poſſum⁹ eni dicē ꝙ ꝑ ptie ꝓpriū cui⁹ eſt ꝑ ſe demſtatio ieſt oi ſoli ꝛ ſemp. ꝛ ſi nō ieſt ſemp ꝟz actū ieſt ſemp ꝟz aptitudinē.ꝛ ſic acci pit ut ꝓpriū.vñ ſic hō ſemp eſt riſibilis lz nō ſemp ride at ſic ſemp eclipſis pōt demſtari de luna. qz ſemper eſt apta nata eclipſari lz nō ſemper actu eclipſet ꝛc.

¶ Qm̄ aūt mānifeſtū ē ꝙ vnūqđq̄z demſtra re nō eſt:ꝟ aut ex vnoq̄z ꝓncipioꝝ erit.

¶ In pte iſta ut dicebat oſtēdit ꝓbs demſtationē nō eſſe ex ꝓncipijs coib⁹:ſed ꝓpijs.Circa qđ duo fac.qz ꝑ⁹ fa cit qđ dcm̄ ē.2°gra hui⁹ qđ dixerat declarat q̄ ſūt ꝓnci pia coia ꝛ q̄ ꝓpa ibi|Dico aūt.|Circa ꝑm duo fac:ga ꝑ⁹ oſtēdit demſtationē nō eē ex coib⁹ ꝟz ſolū ex ꝓpijs. 2°ingrit utrū h⁹i coia poſſent alicui ſcie eē ꝓpa.2ª ibi. |Sz hoꝝ ꝓncipia.|Circa ꝑm tria fac:qz ꝑ⁹ hāc vītatē ꝑmittit ꝙ demſtatio nō fit ex coib⁹.3°ad hāc vītatez ꝓ bādā adducit multas rōnes.3° ex rōnib⁹ adductis cō cludit ḡnē itētā.2ª ibi|Si id qđ dm̄ſtat|3ª ibi|Qua re ex hijs.|dic ḡ'|qm̄ aūt eſt manifeſtū ꝙ vnūqđq̄z nō eſt demſtare|ſup.ex quocūq̄z qz nō eſt demſtare ſup.ex coibus|ſed erit|ſup.demſtare|ex vnoquoq̄z princi pioꝝ.|i.ex ꝓpijs ꝓncipijs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Id qđ demōſtrat ſit ſm ꝙ eſt.illō nō eſt oīno ſcire hoc qdē ſi ex ueris ꝛ idemōſtra bilibus monſtret ꝛ immediatis.

¶ Adducit multas rōnes ad ꝓpoſitū. Ad cui⁹ euidētiaz ſciēdū ꝙ demſtatio fac ſcire ꝛ ēt facit ſcire ꝑ ſe ꝛ ꝟz ꝙ ipz.opz eni ꝙ id qđ ſcit ꝑ demſtationē ſciat ꝑ ea q̄ ſunt ꝟz ꝙ ipz.ḡ opz ꝙ ſciat ꝑ ꝓpria qz remota nō ſunt ſm ꝙ ipz.opz ēt ꝙ ſciat nō ꝑ exnea:qz exnea nō ſūt ꝟz ꝙ ipz. ulteri⁹ ēt opz ꝙ ſciat ꝑ talia ꝓpria ꝛ ꝑ talia nō exnea q̄ ſint in eodē gīe.i.que ptineāt ad idē genus ſbi uel qđ idē eſt qđ ſint illi⁹ ſbi ꝟz ꝙ ipz illud eſt qz que non ſunt ſbi ſm ꝙ ſbm eſt nō ſūt ꝑ ſe ꝛ ſm ꝙ ipm.Quātū autez ad pñs ſpectat q̄tuor facit demſtatio qz fac ſcire. facit ſcire per ꝓpria.facit ſcire nō ꝑ exnea.ꝛ facit ſcire ꝑ ea que ſūt in eodē gīe.uolēs itaq̄z pbs ꝓbare demſtatio nē nō eē ex coib⁹ ſed ex ꝓpijs q̄tuor facit ſm ꝙ hoc q̄ drupl'ꝓbat.nā ꝑ⁹ ꝓbat ꝟz ex eo ꝙ demſtatio facit ſcire 2°ex eo ꝙ fac ſcire ꝑ ꝓpria.3°ex eo ꝙ facit ſcire nō ꝑ exnea.4°ex eo ꝙ fac ſcire ꝑ ea que ſūt i eodē genē.2ª ibi |Eſt eni ſic mōſtrare.|3ª ibi|Nō eni ꝙrigit.|4ª ibi |Quare ſi ꝑ ſe.|Jn ꝑ⁹ pte itēdit talē rōnē.qcqđ facit ſcire opz ꝙ ſit ex ꝓncipijs que ſūt ſm id.i.ex ꝓpijs.de mōſtratio facit ſcire:ḡ demſtatio eſt ex ꝓpijs. de hac aūt rōne nō ponit niſi vtutē medij.vz ꝙ ex qbuſcunq̄z eſt demſtatio:utputa ſi eēt ex ueris ꝛ imediatis:ſi tam nō eēt ex ꝓpijs nō faceret ſcire.Cōtinuet aūt ſic.Bñ dico ꝙ demſtatio eſt ex vnoquoq̄z ꝓncipioꝝ.i.ex ꝓpri is|ſi|ꝑ ga|id qđ demſtatū eſt|ſiue|id qđ demſtat| opz ſup.ꝙ demſtet ꝑ tale ꝓncipiū|qđ ſit ſm ꝙ ē id. q.d.ꝙ dz fieri demſtatio ꝑ ꝓn⁹|que ſunt ſm ꝙ illđ. i.ſm ꝙ ipm.aut ſup.ſi nō accipiant talia ꝓncipia|ꝟ q dē|ſup.qđ demſtat|oino nō eſt ſcire ēt ſi ex ueris ꝛ i mediatis ꝛ idemſtabilib⁹ demſtaret.|tūc ḡ ſupplēda ē rō ꝙ qz ꝓncipia q̄tūcūq̄z ſint uera ꝛ imediata:ſi tñ nō ſint ꝓpa nō faciūt ſcire.demſtatio ḡ que fac ſcire opz ꝙ ſit ex ꝓpijs. ¶ Dubitaret fortē aliqs q̄re opoꝛteat de mſtationē eē ex ꝓpijs ꝛ q̄re ſi nō ſit ex ꝓpijs nō facit ſcire. Et ēt dubitādū eēt quō fieri poſſit ꝙ aliqđ ſit ex ueris ꝛ imediatis ꝛ nō ſit ex ꝓpijs. ¶ Dōm ꝙ imedi ata ꝓpō eſt q̄ nō eſt altera ꝑoꝛ ut in ꝑcedētib⁹ dicebat. cōes ḡ aī cōceptiōes ſiue cōes ꝓpones pſit dici uere im mediate ꝛ idemſtabiles:qz nō hñt alias ꝓpones ꝑores ꝑ q̄s demſtent.dato ḡ ꝙ ꝑ talia eēt demſtatio:qz nō eēt ex ꝓpijs nō faceret ſcire. Nō aūt q̄re nō ꝓtigit ſcire ꝑ coia:ſed ꝑ ꝓpa hec eē poſſet.nā vītas ſemp in q̄dā ade quatione ꝓſiſtit:ut vītas que eſt i itellu ꝓſiſtit i adeq̄tio ne rerū itellectualiū ꝛ de tali vītate loquit ꝓbs cū ait 6°meta.ꝙ uerū ꝛ falſū ſūt i aia.tūc eni itell⁹ eſt ueruꝫ qñ adequat ipſi rei ut qñ ſic eſt i itellectu ſic eſt in re.vī tas aūt rei vꝝ ꝓſiſtē in adeq̄tione ei⁹ ad ſua ꝓncipia:ut tūc eſt uerū argētū qñ ibi eſt uera mā ꝛ uera forma ar gēti.nō ergo poſſum⁹ ſcire rei vītatē niſi ſciuerim⁹ ſua ꝓncipia qb⁹ adeq̄tur:ut nō potes ſcire vītatē hui⁹ paſ ſionis nec potes plene cognoſcē hāc paſſionem niſi ſci ueris ꝓpriū ſbm ꝛ ꝓpria cām qbus adequat:ꝛ qz res nō adequat ꝓncipijs coibus:ſed ꝓpijs:ideo vītas cu iuſcūq̄z rei ſciri nō pōt niſi ꝑ ꝓncipia ꝓpria:nō q cō munia ſupfluāt:ſed qz coia ſine ꝓpijs de re non cānt ſufficiētē notitiā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eſt eniz ſic mōſtra re ſicut briſſote tragoniſmuz i.q̄drā gulatū. ſm cō cluſionē eniz demō

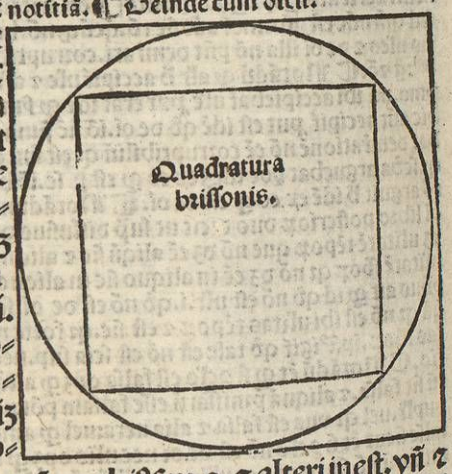

ſtrātur rōnes hi⁹ ſm ꝙ ꝛ alteri ineſt.vñ ꝛ in alijs ꝓueniūt he rōnes nō ꝓmis. Nō itaq̄z ſm ꝙ illud eſt ſcit ſed ſm accñs.

¶ Adducit ſcdam rōnē ſūptā ex eo ꝙ demſtatio facit ſci re ex ꝓmis.Formeť aūt ſic rō.q̄cūq̄z ꝓncipia nō ſūt ꝓpria:ſic erāt ꝓncipia per que briſſo uoluit quadrare circulū:qz h⁹i ꝓncipia nō faciūt ſcire ſm ꝙ illud:ſed ꝑ accñs.ꝑ talia ꝓncipia nō eſt demſtatio.ſz ꝓncipia coia nō ſunt ꝓpria ꝛ nō faciūt ſcire ſm ꝙ illud ſed ꝑ accñs ḡ per ea nō eſt demſtatio.ſō ait ꝙ|eſt eni ſic mōſtrare| ſup.aliquā paſſionē de ſbo ꝙ̄ dā.ſ.coia|ſic briſſo mō

UVA. BHSC. IyR_086_4

strauit tetragonismū. i. q̄dratū ⁊ ꝫ est q̄draturā circuli
demſtant eni hꝰi rōnes. ⁊ i. rōnes de circulo siue circu
li q̄draturā. ꝫ cōez. ⁊ i. p q̄dā coīa ꝫ q; alteri iest: vñ
ueniūt ꝓpria nec p ea q̄ ueniūt tm̄ ꝓximis ⁊ tm̄. ⁊ qz nō cō
uenit ꝓpria nec p ea q̄ ueniūt tm̄ ꝓximis sed p q̄dam
coīa q̄ ueniūt alijs ió sup. ⁊ q scit ⁊ p tales rōnes nō
utiq; scit ꝫ q; ē illō. ⁊ i. ꝑm q; ipm sed ꝑm accns tūc
igit est supplēda rō qz cū demſtatio faciat scire ꝑm q; il
lud. i. ꝑm q; ipm ⁊ nō fac scire per accns ió p talia coīa
nō ē demſtatio. ¶ Notādū aūt brissiuz q̄drasse circulū
p hūc modū: qz pº descripsit circulū: postea descripsit
q̄dratū ifra circulū qđ erat minꝰ circlo: ⁊ descripsit ēt
q̄dratū ex circulū qđ erat circulo maiꝰ. qbꝰ pactis ar
guebat sic. circa qđcūqz repit maiꝰ ⁊ minꝰ repit eqle. ꝫ
repit q̄dratū minꝰ circulo ut qđ est ifra ⁊ repit q̄dratū
qđ est maiꝰ ut illō qđ est ex. ḡ repit eqle. ꝯstat aūt p hāc
rōnē q; nihil scimꝰ de q̄dratura circuli ⁊ qui sciret per
hāc rōnē nō pp̄ ꝫ sciret q̄drare circulū. i. facē q̄dratuz
eqle circulo. nā maiꝰ ⁊ minꝰ sunt ꝑnª ualde coīa ⁊ trā
scēdūt genꝰ circuli ⁊ q̄drati imo trāscēdūt oē ꝯtinuū:
qz nō solū vna q̄ꝫtitas est maioz uel minoz alia: sed ēt
vnꝰ nūs est maioz uel minoz alio. ⁊ qz talia coīa nō fa
cūt scire nisi forte p accns: ió per ea nō est demſtatio.
¶ Dubitaret forte aliqs quō coīa faciūt scire per ac
cidēs. ¶ Dōm q; cū cōe nō magis det ītelligē ꝫ q̄z il
lud si nō terminet per ꝓpriū accidit ei q; magis appli
cet huic q̄z illi. ut figa q̄reret ꝺuū fugitiuū ⁊ nō ꝺet de
eo cognitionē ꝓpriā ꝫ ꝺet de eo cognitionē cōez. pu
ta qz cogſceret ꝺuū i eo q; hō: si p hāc cognitiōez uellet
ire post ꝺuū fugitiuū ⁊ ipz iueniret cū nō magis sit hō
ꝺuus q̄z nō ꝺuꝰ ⁊ fugitiuꝰ q̄z nō fugitiuꝰ ualde esset per
accns q; per talē cognitionē capet ꝺuū fugitiuū: p ac
cidēs est ḡ q; per coīa sciant ꝓpria. uel possumꝰ dicē q;
cū p accns q̄si idē sit qđ p aliđ siue illō sit qđ nō per se
⁊ ꝫ q; ipz cū scire aliqd p coīa nō sit scire ꝫ se ⁊ ꝫ q;
ipz. scire p talia pōt dici scire p accns. ¶ Deide cū dic

**¶ Nō enim ꝯuenit ꝺemſtatio ⁊ in aliud ge
nꝰ. vnū qđqz aūt ꝫ q; accns est cū ꝑm illō
nō cognoscimꝰ ꝑm q; est ex ꝑncipijs illius
inq̄ztū illō ē ut ꝺuob⁹ rectis eqles hēre cui
iest p se qđ dictū est ex ꝑncipijs ipsius.**

¶ Adducit tertiā rōnē sūptā ex eo q; demſtatio nō uadit
i aliud genꝰ nec facē scire p accns. Fozmek aūt sic rō. qc
qđ nō uadit i aliđ genꝰ nec facē scire p accns ⁊ ex exne
is sed facit scire ex ꝑncipijs illi⁹ rei ꝫ q; est illa illō nō
est p coīa. demſtatio est hꝰ⁹: ḡ ⁊ c̄. ió ait nō eni cōtingit
demſtationē ire in aliud genꝰ uel ē in alio gīe. i. es
se ex exneis ⁊ p accns. ⁊ ꝺdit q; vnū qđqz scimꝰ ꝑm il
lud ut qñ scimꝰ ꝑm q; est ex ꝑncipijs illi⁹ inq̄ztū est illō
ut hēre anguloſ eqles ꝺuob⁹ rectis cui ineſt p se qđ
dictū est. i. hec passio que dicta ē ex ꝑncipijs illi⁹ ſ
sup. demſtari ꝺz. q. d. q; qñ iest aliq̄ passio alicui sbo p
se ex ꝑncipijs illi⁹ sbi. i. ꝑncipijs ptinētib⁹ ad illō genꝰ
sbi ꝺz illa passio demſtari. tūc ḡ supplēda est rō q; cū de
mōſtratio nō sit per exnea sed sit per ꝑncipia que sunt
ꝫ q; illō cū coīa nō sūt talia per ea demſtatio ē nō pt
¶ Notādū aūt q; hec tertia rō ⁊ 2ª hñt vnū fūdamētū
nā qz demſtatio est ex his que sūt per se ⁊ ꝑm q; ipz. ió
est ex ꝓmis ut inuebat rō 2ª. ⁊ nō est ex exneis nec ex
his que sūt ex alio gīe ut inuit hec rō 3ª. ⁊ qz coīa nō
sūt ꝓpria sed exnea ió ex talib⁹ nō ē demſtatio. ¶ Du
bitaret forte aliqs qz vī falsum q; coīa sint exnea qz q̄
ꝺicant de aliqb⁹ ⁊ ꝙueniūt eis nō sūt exnea sed coīa p
ꝺicant de ꝓprijs ut supiora de iferioribꝰ ⁊ ꝙueniunt
eis: ḡ ⁊ c̄. ¶ Dōm q; hic appellat exneū oē illō qđ ꝙti
git alicui per qđ pōt fieri descēsus in aliđ genꝰ. naz de
mōſtratio est de aliq̄ sbo ⁊ insistit circa illud sbm ⁊ non
extēdit se in aliud genꝰ sbi. ⁊ qz coīa nō determinātur
circa aliqđ spāle sbm sed extēdit se in aliud genus sbi.
ió demſtare p coīa nō est demſtare ꝑm q; illō. i. per ea q̄
sūt ꝑm q; illud genꝰ sbi: sed per ea que se extēdūt in exneū genꝰ sbi. demſtare ḡ passiones de aliquo sbo p coīa
est demſtare per extranea nō q; illa coīa non ꝙueniāt il
li sbo ut rō arguebat. sed coīa ꝺicunt extranea: qz se ex
tēdūt in extraneū genus sbi qđ demſtationi non cōue
nit. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Quare si p se ⁊ illud iest cui iest necesse ē
mediū in eadē ꝓximitate eē. Si ꝟo nō: ſz
sicut armonica per arithmeticam. huiusmodi aūt demōſtrant q̄dem similiter.**

¶ Adducit q̄rtā rōnē sūptā ex eo q; mediū ꝺz eē in eodē
gīe siue in eadē ꝓximitate cū extremis. ⁊ est hec ratio
per locū a minori. nā minꝰ vī eē q; scie subalternate p
cedāt per ꝑncipia ꝓpria: ⁊ per ꝑncipia ꝓpria que sunt
in eadē ꝓximitate siue in eodē gīe cū extremis: sed cū
hꝰ⁹ scie fic ꝓcedāt per ꝑpa ⁊ nō per coīa ꝙnis est q; oēs
scie demſtatiue per ꝑpa ⁊ nō per coīa ꝓcedāt. ¶ In hāc
aūt rōnē fic ꝓcedit. qz pº ꝑmittit hꝰ rōnē. 2º qz fecerat
mētionē de sciētijs subalternatis ⁊ subalternātib⁹ uat
ꝺzias iter illas ibi ſ ꝺint aūt. ⁊ ꝺicit ḡ ſ q̄re si p se iest
⁊ illud. ⁊ i. ⁊ illa passio sbo sup. ſ cui iest neče est ⁊ me
diū in eadē ꝓximitate. ⁊ i. in eodē gīe ſ eē ⁊ sup. cū ex
tremis ſ si vo nō. ⁊ i. si aliqñ videat eē ōrīū ⁊ nō demſ
tur sic ſ sed ⁊ sup. demſtet ſ sicut armonica. ⁊ i. sup. sicut
musica demſtat ſ per arithmeticā. hꝰ⁹ aūt. ⁊ i. que sunt
hꝰ⁹ ⁊ que sūt talia ſ demſtant qdē silr. ⁊ q. d. q; que sūt
hꝰ⁹. i. que sūt armonica ⁊ que ptinēt ad sciam subalternatā demſtant silr sicut in alijs sciētijs: qz scie subalternate q̄ꝫtū ad ea que sūt earū ꝓcedūt per ꝑpa ꝑncipia si
cut ⁊ alie scie: tūc supplēda est rō q; si scie subalterna
te de qbꝰ vi minꝰ ꝓcedūt per ꝑncipia nō coīa: sed per p
pria que sūt in eadē ꝓximitate ⁊ in eodē gīe q; ēt oēs
alie scie fic ꝓcedāt. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz vī fal
sum q; scie subalternate demſtent silr per ꝑncipia ꝑpa
siē ⁊ alie scie: qz alie scie hñt sua ꝑncipia ꝓpria per que
demſtant uel ꝓcedūt. sed subalternate nō vident hꝫ ꝑn
cipia ꝑpa: sed sumūt ꝑncipia alterius scie. ⁊ sic vī falsuz
eē q; semp demſtatiōes fiāt per ꝑpa. ¶ Dōm q; si uolu
mus hñ vidē q̄liter fiat hꝰ⁹ demſtatio opz nos per exē
plū aliqđ pspectiuū manuduci: utputa si uolet pspecti
uus ꝑbare hāc passionē de oculo q; de re visa videbit
oculū dextrū eē dextrū ⁊ sinistrū eē sinistrū qđ ꝑbabit
per hꝫ q; dextera ps rei vise diametraliꝫ impmit silitudi
nē suā in dextrā ptē oculi ⁊ sinistra in sinistrā. ꝑbat ḡ
passio pspectifica ut talis visio de sbo de quo cōsiderat
pspectiuꝰ nō per mediū geometricū: sed per mediū ꝓ
priū: ut qz sic impmit de qbꝰ impssionib⁹ nō se hēt itro
mittē geometra. uerūtā qz talis impssio sic fiat diame
traliꝫ declarabit per silitudinē angulo⁹ quā silitudinē
spectat declarare ad geometrā. ḡ in talib⁹ aliqd est qđ
est pure geometricū. aliqd est qđ est pure pspectificum
aliqd aūt est qđ nō est pspectiui in se ꝙsiderati: sed eiꝰ
est ut subijcit geometrice nec est geometre simpliꝫ acce
pti sed est eiꝰ ut descēdit in pspectiuā. nā determiare de
silitudine angulo⁹ ꝑm se hꝫ est pure geometricū ꝑbare
hꝰ⁹ visionē de oculo per hui⁹ impssionē hꝫ est pspectifi
cū. sed ad ꝑbādū hāc impssionē eē talē p silitudinē an
gulo⁹ nō est aliud q̄z adaptare hꝫ qđ determinatū est i
geometria ad mām spālē ut ad oculū de quo cōsiderat
pspectiuꝰ. hāc aūt adaptationē facē nō spectat ad geo
metrā ꝑm se ꝙsideratū sed eiꝰ est ut descēdit in pspecti
uā. sic ēt hic faceret geometrica sic adaptare ad spālez
mām nō est pspectiui ut pspectiuꝰ est sed eiꝰ est ut regu
lat per supiorem artificē. ergo sciam subalternatā uti

UVA. BHSC. IyR_086_4

ppōnib⁹ scie subalternātis nō est aliud q̄z ppōnes alias ad spāles mās applicare. tūc ḡ subalternatas docet de ,ppōnib⁹ illis ad talē mām applicatis q̄ ita est q̄rū ,ppter qd supior artifex demſrabit. in ꝫ ḡ q̄ sic applicat nō ,ppria demſrat pspectiu⁹ ⁊ passio illa ut facere tales angulos nō est per se ipsi⁹ sbi pspectifici nec est linee visualis ut visualis est: sed est magis linee ſm abstractionē sumpte. sed q̄n passio est pspectifica ⁊ sbm pspectificū opz medīū pspectificū esse ita q̄ ⁊ scie subalternate quodāmō demſrant ex ,ppriis sicut ⁊ alie: ḡ per locuz a minori si in his vificat q̄ nō ,pcedit ex exneis nec ex coib⁹ sed ex ,ppriis. multo magis hoc vificabit in aliis. ea ḡ que sunt geometrica ⁊ adaptant ad oculū nō sūt pspectiue ſm q̄ hui⁹. ⁊ que sunt arithmeticalia ⁊ que adaptant ad sonū nō sunt scie armonice ſm q̄ huius. ideo phs signāter ait q̄ que sunt hui⁹ siue que sunt talia. i. que sunt armonica ſm q̄ hui⁹. uel que sunt pspectifica ſm q̄ hui⁹. ⁊ ulr que sunt scie subalternate ſm q̄ sunt ipsa que sunt talia demſrant silr. i. demſrant per ,ppria ,pncipia sicut ⁊ in aliis sciētiis. nā si passio est p se pspectifica ⁊ sbm cui per se ineſt est pspectificum ga necesse est medīū eē in eadē ,proximitate cū extremis: ne cesse est ipm eē pspectificū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed differūt. ipm eni q̄ alterius est scie. Subm eni gen⁹ alterū est. sed pp qd superioris est cuius per se passiones sunt.

¶ Quia mētionē fecerat de armonica que est scia subalternata ⁊ de arithmetica que est scia subalternans iō dat diam iter has ⁊ illas dicēs |_ differūt aūt |_ scie sbalternate a subalternātib⁹ eo q̄ |_ ipm enim q̄ est scie alterius. |_ i. scie subalternate. ⁊ sbdit |_ sbm enim |_ sup. scie subalternate |_ alterū gen⁹ est |_ sup. a scia subalternāte. dicē ḡ ipm q̄ est scie subalternate ⁊ dicē |_ pp qd est scie superioris cui⁹ sunt per se passiones. |_ ¶ Notādū aūt q̄ sbm scie subalternate est aliquo mō alterius genus a sbo scie superioris ut linea visualis est aliquo mō alterū gen⁹ a linea simplr. pspectiuus igit id qō est geometrice ut angulus triāguli eglateri sit tertia ps duoz rectoz applicabit ad lineā visualē ut ad oculū. ⁊ dicit q̄ talis angulus in oculo est tertia ps duoz rectoruz. istud aūt qō nō spectat ad geometrā ſm se ꝓsideratuz q̄ nō hēt se de oculo itromittē ueruntū q̄ hec passio vz eē tertiā ptē duoz rectoz est linearū ſm abstractionē cōsideratarū. iō dicē ,ppter qd spectat ad superiorem artificē ut ad geometrā. h⁹¹ ḡ passiones dicē ,ppter qd nullo mō spectat ad pspectiuū. sed dicē q̄: aliquo mō spectat ad geometrā ⁊ aliquo mō ad pspectiuū. nā dicere q̄ simplr spectabit ad geometrā cuius dicē est ,ppter qd. sed dicere q̄ in hac mā sit ut in oculo spectabit ad pspectiuū ut subalternat geometrie ⁊ ut ,ppositiones geometricas adaptat ad suam materiam specialem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare ex his manifestū est q̄ nō sit demſrare vnūq̄q̄z simplr. ꝫ ꝫz q̄ ex ,ppriis vniuscuiusq̄z ,pncipiis ē. Sz hoz ,pncipia hñt cōe. Si ꝫ manifestū ē qō nō ē vniuscuiusq̄z ,ppa ,pncipia demſrare. erūt enim illa oium ,pncipia ⁊ scia illoz ,ppria oibus.

¶ Ex rōnib⁹ ,pdictis cōcludit ꝫnē intētā. d. |_ q̄re manifestū ex his. |_ i. ex dictis |_ q̄ non est demſrare vnūq̄q̄z simplr. |_ i. quocūq̄z mō |_ sed |_ est demſrare sup. vnūq̄q̄z |_ ſm q̄ est ex ,pncipiis vniuscuiusq̄z. |_ i. ex ,ppriis ,pncipiis. tūc sequit ps illa |_ sed hoz ,pncipia |_ in qua ingrit utrū h⁹¹ coia sint alicui scie ,ppria ostēdēs q̄ sūt ,ppria metaphisice cuius est ,pbare ,pncipia oium sciarū. circa qō duo facit. q⁹ ſmo facit qō dictū est. 2° ꝫcludit quedā correlaria que sequunt ex dictis sbi |_ Eteni scit magis. |_ dicit ḡ |_ sed ,pncipia hoz. |_ i. harū sciarū spāliū |_ hñt cōe. |_ i. hñt aliq̄ ,pncipia coia sup. per que ,pbent. |_ Si aūt hoc manifestū est q̄ nō ē vniuscuiusq̄z |_ scie spālis |_ ,pncipia ,ppria demſrare |_ ⁊ subdit |_ erunt enim illa. |_ i. ,pncipia coia |_ ,pncipia oium |_ alioz ,principioz |_ ⁊ scia illoz |_ ,pncipioz oium ut metaphisica erit |_ ,ppria oib⁹ |_ illis ,pncipiis coib⁹. ¶ Notādū autē intētionē phi eē q̄ illa scia ut metaphisica ,ppe intēdere hēat de h⁹¹ ,pncipiis coib⁹. i. de h⁹¹ dignitatibus ⁊ de h⁹¹ ſmis animi ,ceptionib⁹ per que ,pbant ,pncipia aliarū sciarū. ¶ Notādū ēt q̄ ſm vba text⁹ posset sic formari rō. q̄cūq̄z scia ,pbat ,pncipia sciarū spāliuz illa scia est ,ppa illis ,pncipiis coibus per que talia ,pncipia demſrant: metaphisica ē h⁹¹: ḡ ⁊c. 2° hec rō posset sic formari. sic se hēt scia spālis ad ,pncipia spālia: sic se hēt scia cois ad ,pncipia coia. sed scie spāles sunt ,ppe ,pncipiis spālib⁹: ḡ ⁊ coīs scia est ,ppria oib⁹ ,pncipiis coib⁹. 3° posset formari sic. sic hec scia spālis que est de ente est ,ppa his ,pncipiis spālib⁹: sic scia coīs que est de ente coīter siue que est de ente in eo q̄ ens est ,ppa his ,pncipiis coib⁹: metaphisica est h⁹¹: ḡ ⁊c. ¶ Notādum ēt q̄ si ,pncipia sciarū spāliū nō ,pbant nisi per ,pncipia coia cū arguē per ,pncipia coia nō spectet ad scias speciales nō spectabit ad eas demſrare h⁹¹ ,pncipia: sed hoc spectabit ad metaphisicā que cū sit ,ppria his ,pncipiis coibus ad ipsam ptinet demōſtrare principia oium sci entiarum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et nāq̄z sciuit magis itelligēs ex supiorib⁹ cāis. Ex poribus eni nouit cū nō ex cātis sciat cās. Quare si magis sciuit ⁊ maxime ⁊ scia illa erit magis ⁊ maxime.

¶ Cōcludit q̄dā correlaria que sequunt ex dictis. sūt eni h⁹¹ correlaria tria iuxta tria que dixerat in capīs ,pcedētib⁹. dixerat eni supra q̄ scia est ex nečijs ,pncipiis ⁊ ex nečijs cāis que nō ,ptingit alr se hēre. Ex ꝫ ḡ sequit ꝫ correlariū q̄ scire est p cās. ḡ illa scia que tradit altiores cās ⁊ que magis ,pcedit per cās magis facit scire. Rursus dixerat supi⁹ q̄ scia nō descēdit in aliud genus. vñ ꝫcludit q̄ necesse est uel eē idē gen⁹ simplr i q̄ descēdit scia. ⁊ ꝫ q̄tū ad ,ppias ꝫnes illi⁹ scie. uel esse gen⁹ idē sic. i. quodāmō q̄tū ad sbalternatas sciētias. scia eni subalternata aliquo mō ꝫuenit cū gīe sbi cum scia supiori. Ex ꝫ ḡ segtur ꝫ correlariū q̄ scia demſrati ua uel nullo mō descēdit in aliud: uel si descēdit aliquo mō in aliq̄d gen⁹ sbi hoc est solū in scias subalternatas 3° dixerat q̄ vnūq̄q̄z est demſrare nō ex vno quoq̄z ,principioz sed ex imediatis ⁊ primis. Ex quo sequit hoc correlariū q̄ difficile est cognoscē an sciam⁹: q⁹ si non est scire nisi ex ,pncipiis primis ⁊ ,ppriis. q⁹ difficile ē cognoscē utrū hēam⁹ talia ,pncipia difficile est cognoscere an sciam⁹. Scōm correlariū incipit ibi |_ Sed demōſratio. |_ 3ᵐ ibi |_ Difficile aūt est. |_ Est ḡ ,pmū correlariū q̄ qui itelligit per, supiores cās q̄ magis sciet ⁊ magis itelliget. iō ait. |_ Etenim scit magis itelligēs ex supiorib⁹ cāis |_ q̄z sup. itelligēs ex iferiorib⁹. ⁊ subdit q̄ |_ ex supiorib⁹ enim sciuit cū nō sciuit ex cātis. |_ i. cū nō scit a posteriori |_ nec scit cās |_ per cāta. i. per effect⁹. ſz tūc scit ex supiorib⁹ q̄ scit ex poribus: ⁊ q̄ scit per cās effect⁹. vñ cōcludit |_ q̄re si magis sciuit |_ sup. ille q̄ male qui magis hēt cās |_ ⁊ maxime |_ sciuit sup. ille q̄ maxime hēt cās |_ scia illa ⁊ magis ⁊ maxime |_ sup. erit scientia. que ⁊ magis ⁊ maxime cōsiderat cās. ¶ Notādū aūt iuxta ꝓsiderationes traditas in topicis. sic̄ simpliciter ad simplr ita magis ad magis ⁊ maxie ad maxime. Si ḡ scire est per cās: magis scire erit per magis cās: ⁊ maxime scire per maxime cās. ⁊ sic̄ se hēt scire

UVA. BHSC. IyR_086_4

ad scire: ita scia ad sciam. si ḡ magis hēt cās est magis scire. ⁊ si maxie ē maxie scire. ḡ scia illa magis ⁊ maxie erit scia que magis ⁊ maxie ꝑsiderat cās. metaphisica ḡ magis facit scire q̄z aliq̄ alia scia. qz magis cōsiderat cās ⁊ altiores cās. sicut ēt scia supioꝛ ut scia subalternās magis facit scire q̄z scia iferioꝛ ⁊ subalternata: qa magis cōsiderat causas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz demōstratio nō ꝓuenit i aliō genꝰ. ß nisi sicut dictum est geometrice in mechanicas uel machinatiuas aut speculatiuas ⁊ arithmetice in armonicas.

¶ Ponit 2ᵐ coꝛrelariū. s. q̄ demōstratio nō uadit i aliō genꝰ. ⁊ si uadit uł descēdit i aliō genꝰ ß nō erit in aliō genꝰ simplr sz solū ß erit i ſbalternas scias. iō ait. ⌊ Sed demōstratio nō ꝓuenit. ⌋ i. nō ꝓueniēter descēdit ⌊ in aliō genꝰ. sz sic dcm̄ ē ⌋ si demōstratio descēdit i aliō ß erit solū i scietijs ſbalternatis. sic demōstratiōes ⌊ geometrice ⌋ descēdūt ⌊ i mechanicas uł in machinatiuas. aut in pspectiuas. ⁊ arithmetice i armonicas. ⌋ ¶ Notāduz ē aūt q̄ mechanice mlta supponūt a geometria sic facīē tes fūdū i dolio supponūt q̄ latꝰ exagoni sit medietas diametri. ß eni rō fūdat doliū q̄ ꝓportionaī circinuz donec series replicatū comphēdat rotūditatē dolij ⁊ hz q̄ntitatē postea circini sit fundus dolij. qđ ḡ geometria ꝓbat i 4° geometrie i ꝓpōne 3ª q̄ latꝰ exagoni est medietas diametri hec machiatiua ars ut faber lignarī ꝓsupponit. descēdit ḡ geometria in artes mechanicas. descēdit ēt i machinatiuas. machinatiua eni ars est que facē machinas ⁊ q̄ erigit edificia ad q̄rū erectionē multū ualēt demōstratiōes geometrice ⁊ maxie ille q̄ sūt de triāgulis ⁊ de ꝓportiōe laterū triāguloꝛ. Rursus geometria descēdit in pspectiuam qz multa supponit pspectiuus que geometra ꝓbat. arithmetica autez descēdit in armonicā. i. in musicā. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Difficile eni ē nosse si sciuit aut nō difficile ē nosse si ex ꝓpꝛijs vniuscuiusq̄ ꝑncipijs scimꝰ aut nō q̄ uere ē scire. Opiamur aūt si hēamꝰ ex aliqbꝰ ueris sillz ⁊ ꝑmis scire. sed hoc nō est: ß ꝓma opz esse ꝓmis.

¶ Ponit 3ᵐ coꝛrelariū vz q̄ difficile est cōgscē an sciamꝰ qz difficile est cōgscē utrū hēamꝰ ꝑncipia ꝓpa passionis quā itēdit ꝓcludē. iō ait ⌊ difficile est aūt noscē si sciuit ⌋ sup. p demōstrationē ⌊ aut nō ⌋ cuiꝰ cā est qz ⌊ difficile eni est noscē si scimꝰ ex ꝑncipijs vniuscuiusq̄z. ⌋ i. ex ꝑncipijs ꝓpꝛijs ⌊ aut nō qđ uere ē scire. ⌋ q. d. q̄ nō est uere scire nisi ex ꝑncipijs ꝓpꝛijs ⌊ nos aūt opinam ß. ⌋ i. opinamur scire ⌊ si hēamꝰ sill'm ex aliqbꝰ ueris ⌋ ⁊ sup. opinamur scire ⌊ ex ꝑmis. ⌋ i. ex uł ibꝰ ⁊ coibus ⌊ sed ß nō ē. ⌋ i. nō ꝓtigit scire ß mō ⌊ sed opz ꝓria eē ꝑmis. ⌋ i. opz eē ꝑncipia ꝓpa ꝓria. i. ꝓpa ꝑmis. i. cū ꝑmis ⁊ cū coibꝰ. sil'r eni cū ꝑmis ꝑncipijs coibꝰ opz hēre ꝑncipia ꝓria. i. ꝓpa. coia eni non faciūt scire sine ꝓrimis. ¶ Notādū aūt q̄ ad scire nō sufficit assumē q̄cūq̄z uera nec sufficit assumē coia: sz sil'r cū coibꝰ opz assumē ꝓpa ⁊ ꝓrima. ⁊ qz ß est difficile cōgscē utrū talia sint que accipimꝰ difficile est cōgscē an sciamꝰ. ¶ Dubita ret forte aliqs q̄re coia nō faciūt scire. ¶ Dom q̄ sicut res se hēt ad eē sic se hēt ad cognosci: ⁊ illum eūdē modū q̄ē videmꝰ i ꝓductiōe reꝝ videmꝰ ēt i acgsitiōe scie Sic eni ad ꝓductionē oliue nō solū sufficit sola vtꝰ solis que est vtꝰ cois ad oia gñabilia. sed regrit ēt vtꝰ pullulatiua oliue q̄ ē cā ꝓpa eiꝰ ⁊ tñ vtꝰ pullulatiua nihil ageret nisi roborata p vtutē solis. sic cōes aī ꝓceptiōes nō aggñant sciaz: sed opz q̄ ibi sint ꝑncipia ꝓpa. ipsa tñ ꝑncipia ꝓpa nihil ꝓcluderēt nisi roborata eēnt per coia. Et si uolumꝰ magis hāc adaptationē extēdē dicemus q̄ sic vtꝰ solis que est vtꝰ cois vi forte sufficē ad generādū aliq̄ imꝑfecta ut ad gñandū ea que sunt ex putrefactiōe. ad gñandū aūt aialia ꝑfecta nō sufficit vtꝰ solis sine ꝓpꝛio semie sic ad gñandū cognitionē imꝑfectā ut ad hoc q̄ fiat in nobis opinio sufficiūt coia. Sz ad hoc q̄ fiat in nobis cognitio ꝑfecta ⁊ ad hoc q̄ aggenereī in nobis sciētia simul cum coibus regrunt ꝓpria ⁊ ꝓpꝛia ꝑncipia ⁊c.

¶ Dico aūt ꝑncipia in vno quoq̄z genē illa que cū sint nō cōtingit demōstrare.

¶ Quia ꝓbs dixerat in ꝓcedētibꝰ nō eē sciam p coia ꝑncipia sed p ꝓpa. In pte ista vult determiare de ꝑncipijs tā coibꝰ q̄z ꝓpꝛijs. Circa qđ tria facꝫ. qz ꝓ° diffinit ipsa ꝑncipia. 2° distiguit ea. 3° ostēdit quō scie ⁊ doctrie se hēant ad illa. 2ª ibi ⌊ Sūt aūt qbꝰ. ⌋ 3ª ibi ⌊ Sūt aūt ꝓpa. ⌋ Circa ꝓᵐ duo facꝫ. qz ꝓ° diffinit ipsa ꝑncipia. 2° compat ea ad nō ꝑncipia ibi ⌊ Quicqd igr̄. ⌋ dic enim ⌊ dico aūt. ⌋ i. diffinio siue describo eē ⌊ ꝑncipia i vno q̄z gñe illa que cū sint nō ꝓtigit ea demōstrare. ⌋ ¶ Notādū aūt q̄ illō est ꝑncipiū qđ est idemōstrabile: ⁊ si est in demōstrabile simplr est ꝑncipiū simplr. Si vo sit idemōstrabile in aliq̄ scia est ꝑncipiū i illa scia. ¶ Notādū autez q̄ nec demōstrāt ꝑncipia nec opposita ꝑncipiorū. nulla eni falsa ꝑnt demōstrari. falsū qdē nec demōstrāt nec scit qz nō est. ḡ q̄ztū ad idemōstrabile ꝓueniūt ꝑncipia cū ꝓpōnibꝰ falsis: sed q̄ztū ad eē dīnt. ꝑncipia eni ⁊ ea que sunt falsa sūt idemōstrabilia: sed differūt hec ab illis. qz ꝓincipia sūt: falsa aūt nō sūt: duo ḡ dixit de ꝑncipijs. vz q̄ sūt ⁊ q̄ idemōstrabilia sūt: ꝓput aūt sūt dīnt a ꝓpōnibꝰ falsis: ꝓput aūt sunt idemōstrabilia differūt a ꝓnibus ueris. ¶ Mōndū aūt q̄ cū dicimꝰ illa eē ꝑncipia que cū sint sūt idemōstrabilia opz q̄ ibi accipiaī eē p eē simplr. uł p eē p se: sed nō p eē per accns nec ꝓ eē ꝓtingēter. ꝑncipia ḡ sunt ⁊ sunt simplr ⁊ nō ꝑnt demōstrari: ut sūt dīnt a falsis que nō sunt: ut sūt simplr differūt ab alijs que sunt cōtingēter: ut sunt idemōstrabilia differūt a cōclonibus per se ⁊ necessarijs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quicqd igit̄ significent ꝓma ⁊ que ex his sunt accipiendum est.

¶ Compat ꝑncipia ad nō ꝑncipia. Circa qđ tria facꝫ. qa ꝓ° dat ꝓueniētiā iter ea. 2° dat dīaz. 3° qđ dixerat p exēpla manifestat. 2° ibi ⌊ Q̄ aūt sint. ⌋ 3ª ibi ⌊ Quid vnitas. ⌋ Est ḡ ꝓueniētia iter ꝑncipia ⁊ nō ꝑncipia: qz de oibꝰ opz supponē qd est qđ dī p nomē: iō ait ⌊ qcqd ḡ significēt ꝓma ⁊ que sūt ex his. ⌋ i. que sūt ex ꝑmis ⌊ accipīt. ⌋ i. supponit: uel accipiamꝰ. i. supponamꝰ. q. d. q̄ in ß ꝓueniūt ⁊ ꝓma ⁊ ea que sūt ex ꝑmis q̄ de eis ē accipe. i. supponē qd ē qđ sigtur p nom̄. ¶ Deide cū dic

¶ Q̄ aūt sint principia necesse est accipere. Alia vo demōstrare.

¶ Dat dīā iter ꝑncipia ⁊ nō ꝑncipia. d. ⌊ q̄ aūt sint ꝑncipia neče est accipe. ⌋ i. supponē ⌊ alia vo demōstrare. ⌋ q. d. q̄ hec est dīa inter ꝑncipia ⁊ alia: qz ꝑncipia supponimus eē: alia vo demōstramus. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ At qd vnitas: aut qd rectū: ⁊ quid triangulus. Est aūt vnitatē accipe ⁊ magnitudinem: altera vo demōstrare.

¶ Qđ dixerat manifestat p exēpla. d. ⌊ ut qd vnitas: ⁊ qd rectū: ⁊ qd triāgulus ⌋ sup. accipim. i. supponimꝰ qd illa significēt: lz eniz vnitas sit ꝑnᵐ. triāgulus vo ⁊ rectū sint ea que ꝓcludunt p ꝑncipia: tñ in ß cōueniūt vnitas cū triāgulo ⁊ recto: ⁊ i ß ꝓueniūt ꝑncipia ⁊ nō ꝑncipia q̄ de utrisq̄z supponimꝰ qd significat nomen. Exēplificata est ḡ ꝓueniētia ꝑncipioꝝ ad nō ꝑncipia. exēplificat aūt de eoꝝ dīa. d. ⌊ est autē accipe. ⌋ i. supponē ⌊ vnitatē ⁊ magnitudinē ⌋ eē ⌊ altera aūt demōstra.

UVA. BHSC. IyR_086_4

re. magnitudo ḡ que est ꝑn^m in geometria: ⁊ vnitas que est ꝑn^m in arithmetica illa supponunt eē: alia aūt demōstrant. qztū ät eē differūt ꝑn^a a nō ꝓncipijs: qz ꝑn^a supponūt eē: nō ꝓncipia vo demōstrant. ¶ Mōndū aūt q si arithmetico negaret vnitatē eē nō hēret viā ad ꝓbādū ⁊tra negātes. Et si geometrico negaret magnitudinē eē nō posset ꝓbare itentū. ⁊ iō talia tanq̄ ꝑn^a h^oi artifices ꝓsupponūt eē: alia vo demōstrant. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū ꝓncipia accipiam^o eē: uel qō idē est ut ⁊ oporteat nos assentire ꝓncipijs uel possum^o negare ea. Et vi q possum^o negare ꝑn^a exēplo heraclīti qui ut ꝑz ex. 4. meta. negauit h̄ ꝑn^m de q̄libet est affirmatio uel negatio uera. ꝑ^a ꝑn^a se hñt tanq̄ añs: ꝛ vo tan. ꝑz ꝛñs. ſz q negat ꝛñs negat añs. ḡ qui negat ꝛnez negat ꝑn^a. ſz multi negāt ꝛnes credētes eas falsas eē. ḡ tē. ¶ Dz q h̄ op^o est q̄druplici distictiōe. vna distictio ad soluēdū q̄stū erit talis. q aliō est negare aliqd eēntialr ⁊ in se: ⁊ aliō est negare ipm ut vtualr ſuat in aliq̄: ⁊ ut eē in alio. Scda distictio erit talis. q aliō est aliqd negare per se aliō per accns. Tertia talis erit. q aliō est aliqd negare directe ⁊ aliō idirecte. Quarta talis erit q aliō est aliqd negare i ore: ⁊ aliō aliqd negare i corde. ꝫ distictiōes has soluit qō ꝓpōsita. ¶ Luz ḡ q̄rit utrū de necitate accipiam^o dignitates eē. uel qō idē ē utrū de necitate assētiam^o eis ul possum^o eas negare. aut loq̄ris eēntialr ⁊ i se. aut ut sūt vtualr in aliq̄: ⁊ ut ſuant i alio. si loq̄ris de dignitatib^o nō i se ſz ut ſuāt i alio sic planū ē q multi negāt eas: imo ois hō ſz hoiez, prūpit i aliqō falſuz loquēs: ⁊ ꝓnōs negat dignitates ꝓ se notas. nā gcūq̄z dic aliqō falſuz ul' dic h̄ affirmatiue: ⁊ tūc dic eē qō nō ē. uel negatiue ⁊ tūc dic nō eē qō est. sed gcūq̄z dic eē qō nō est: uel nō eē qō est dic ꝑdictoria vīficari. ḡ gcūq̄z dic aliqō falſuz dic ꝑdictoria vīficari. igit hāc dignitatē que est de q̄libet est affirmatio ul' negatio. uere possum^o multotiēs negare ⁊ negam^o ut refuat vtualr in ꝓpōnib^o alijs. ¶ Sz si q̄rat utrū hāc dignitatē que est. de q̄libet est affirmatio uel negatio possum^o negare eēntialr ⁊ ꝛz ſbaz ſuā ad h̄ ualet 2ª distictio: qz aut loq̄ris ꝓ se aut ꝓ accns. si ꝓ accns sic multi negauerūt ēt ꝓ se nota. multi eni hñtes aliqs rōnes q̄s nesciebāt soluē negauerūt ea que erāt nota: nō solū itellectui: ſz ēt sensui: sic Zeno negauit motū. videbat eni ceno ad sēſuz q ipse ibat ad forū ⁊ q equ^o currebat i stadio: tñ qz nō videbat ei q posset ponere motū nisi ponēt ifinita ptrāſiri: qz nesciebat soluē hāc rōnē negauit motū. sic ēt aliqs ꝓ accns negaret h̄ ꝑn^m de q̄libet est affirmatio ul' negatio: qz forte hꝛet aliquā rōnē quā nesciret soluē. ḡ i alio ut i ꝛnib^o uel ꝓ aliō ut ꝓ ꝛnes possum^o negare ꝓncipia. nā gcūq̄z negat ꝛnē ex ꝛñti negat ꝓncipia. Rursus ꝓ accns ut ꝓꝓ aliquā rōnē quā nescim^o soluē possum^o negare ꝓncipia: ⁊ est tert^o modus negādi ꝓncipia ſz idirecte: sic Heraclit^o: ut ꝑz ex. 4. meta. negauit h̄ ꝑn^m. de q̄libet est affirmatio. aſſerēs q nō ꝛtigeret ꝑdicē. sed h̄ nō fuit directe sed idirecte. credebat eni entia eē i tāto fluxu q statim cū qs diceret h̄ est statim ꝓꝓ fluxibilitatē eo ꝛ posset dicere h̄ nō est. vñ ipꝛobabat Heraclit^o sic dicētē q poteramus eādē aquā flumis tāgē bis. dicebat eni ipe q nec ſel. si cut ḡ ꝑm Heraclitū ꝓꝓ fluxibilitatē aque eādē aquaz nō possum^o tāgē bis: ita ꝑm eūdē ꝓꝓ fluxibilitatē rerū de eadē re eodē mō se hñte nō poteram^o loqui bis. ⁊ iō uolebat q statim cū dixerim^o rē eē: statim poteramus dicē rē nō eē. iste ḡ negauit hec ꝓncipia de q̄libet. sed i directe qz nō credebat directe ⁊ ꝓpe ꝑdictoria vīficari. Sīlr 4° mō ꝓñt negari ꝓncipia ore: qz q̄ztūcūq̄z assētiam^o eis corde possum^o ea negare ore. ꝓncipia ḡ ⁊ potissime cois ai ꝛceptiōes corde ⁊ directe ⁊ per se ⁊ ꝑm subaz negare nō possum^o. ore aūt idirecte ⁊ p accns ⁊ nō ꝛz se ſz rōne ꝛnū q̄s negam^o nil ꝓhibet ꝑn^a negare

Cū ḡ arguit de Heraclito solutū ē p tā dicta: qz ille ꝑn cipiū istud. de q̄libet affirmatio. directe nō negauit ſz idirecte: nec negauit h^oi ꝑn^m cū significatione ꝓꝓa sed cū exnea. credidit eni q ad h̄ vīficarent ꝑdictoria de eadē re q sufficeret rē illā eē tāte fluxibilitatis q statī cū affirmaret de ea aliqd statim posset negari illud de ea. Qō vo ulteri^o arguebat q q negat ꝛñs negat añs: ⁊ q negat ꝛnez negat ꝓncipia. ꝑz: qz negare ꝓncipia h̄ mō ꝓꝓ. ſ. negam^o ꝛnes nō est negare ꝓncipia ꝑm se ⁊ ꝑm ſubam: sed solū ꝓꝓ vtualr refuant in ꝛnib^o: ut h̄ nō est negare ꝓncipia explicite sed iplicite. ¶ Ulteri^o dubitaret forte aliqs de eo qō in lra dī q ꝑma opz accipe. i. ſupponē: alia vo demōstrare. sed ꝑma ꝓncipia sunt ea que ſumunt ex ipso ente: ut q ꝑdictoria non ꝑñt ſi eē uera: ⁊ q opz alterā ptē ꝑdictorio ꝛ eē uerā: alteraz vo falſam. cetera vo alia poterāt demōstrari. ḡ q oē totū sit mai^o ſua ꝓte: ⁊ q que vni ⁊ eidē sūt eadē iter ſe sunt eadē ⁊ cetera h^oi poterāt demōstrari: qz nō sūt oino ꝑma sed hñt alia ꝑora se. ¶ In ꝛriū est: qz tales ꝓpōnes sūt cōes ai ꝛceptiōes: ḡ idemōstrabiles. ¶ Dām q illa dicū tur ꝑma in q̄ itell^s ferī sine discursu. qcūq̄z eni ꝓpōnes tales sūt q statim cū ꝓponunt itell^s assentit illis dicū tur ꝑme. est eni iter ipsas ai ꝛceptiōes ordo ut sic ꝑmū apphēſuz ab itellu est ens ⁊ eē ita ꝑma cois ai ꝛceptio est illa que imediate fūdat i ipso ente uel in ipso esse ut de q̄libet opz eē uel nō eē. rō ḡ ꝑmitatis pōt accipi ꝑm ens ⁊ ptes entis sic iter ipsas ai ꝛceptiōes est ordo: ga illa que fūdat in ipso ente est ꝓr illis que fūdant in ꝓp tib^o entis. ⁊ ēt pōt accipi rō ꝑmitatis ut dicat oē illud ꝑmū est in qō ferī itell^s sine discursu: ꝑm quē modum oēs cōes ai ꝛceptiōes sūt ꝓpōnes ꝑme qz sine aliq̄ discursu ⁊ sine aliq̄ rōne itell^s assētit eis. dicam^o ḡ ut meli^o appeat qō dī q sic ad vnā ⁊ eādē sciam cōez ⁊ ꝑmā ut ad metaphlicā ptinet nō solū ꝛsiderare de ente: sed de ptib^o entis. in h^oi tū ꝛsideratiōe est ordo. qz ꝓncipali^o ꝛsiderat metaphific^o de ente q̄z de ptib^o entis. sic cō munes ai ꝛceptiōes sunt ille ꝑme que nō solū ſumunt ex ente: sed ex ptib^o entis. est eni cois ai ꝛceptio q de q̄ libet opz eē uel nō eē que fūdat in ipso ente ⁊ est etiam cois ai ꝛceptio q oē totū est mai^o ſua pte que fūdat in ꝑdicamēto q̄ntitatis qō est ps entis. nā ꝓncipales partes entis sūt figure ꝑdicamētoꝛ ut declarari hēt in 5° meta. oēs ḡ tales ꝓpōnes que sūt i termis coib^o de q. b^o ſpectat ꝛsiderare ad sciam cōem siue fūdant in ente siue i ptib^o entis sūt ꝓpōnes ꝑme ⁊ dignitates ⁊ cōes ai ꝛceptiōes. attū iter eas est ordo: qz rō dignitatis ⁊ ꝑmitatis ꝓncipali^o refuat in cōi ai ꝛceptione que ſumit añ q̄z in alijs que ſumunt de ptib^o entis. argumēta aut tē soluta sunt per tā dicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sūt aūt qb^o utimur i demōstratis scijs alia qdez ꝓpa vniuscuiuscq̄ scie: alia vo coia.

¶ Distinguit ēt ipsa ꝓncipia. Circa qō tria facit: qz p^o facit qō dictū est. 2° rñdet cuidā tacite qōni. 3° declarat qō dixerat. 2° ibi. ⌊ coia aūt ꝑz. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Et ꝓpa ꝓncipia qdē. ⌋ Dicit ḡ p^o ⌊ sunt aūt. ⌋ sup. ꝓncipia ⌊ qbus utimur in demōstratiuis sciētijs alia qdē ꝓpa vniuscuiuscq̄ scie: alia qdē coia. ⌋ q. d. q ꝓncipioꝛ qb^o utit demōstratoꝛ qdā sunt coia: ⁊ queda ꝓpria. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Coia enim ꝑm analogiā. qñ utile ē quā tūcūq̄z in eo qō sub scia est genere.

¶ Rñdet cuidā tacite qōni. dicēt eni aligs eē icōueniēs q demōstratio utat coib^o ꝓncipijs cū coia trāſcēdāt ſbm ꝓpriū: ⁊ qz scia ſumit ſpēz a. ꝓpo ſbo si uteret ꝓncipijs coib^o trāſcēdētib^o ſbm ſuū agēt ultra ſuā ſpēz: qō est in cōueniēs. ¶ Ad soluēdā ḡ hāc obōnē declarat phs q liter scia demōstratiua utit ꝓncipijs coib^o oſtēdēs q non utit eis nisi ꝛz analogiā ꝑm ꝓportionē ꝓprij ſbi. iō sic

UVA. BHSC. IyR_086_4

utit talib⁹ ꝓncipijs scia spālis q nō trāscēdit ꝓpriū sbm: nec agit ultra suā spēz. iō ait q| coia ꝟz analogiam. |q.d. q scia demſtiua accipit ꝑn⁹ coia ꝟz analogiā. i. ꝟz ꝓportionē sbi ꝓprij ⁊ sbdit| qm̄ utile ē q̄ztū cūq; ē i eo gīe qđ est sb scia. |q.d. q utile ē ipſi gñi tātū accipe de ꝓncipijs coib⁹ q̄ztū ē ⁊ q̄ztū spectat ad genⁿ sbi qđ est sub illa scia. vt aūt genⁿ sbi eē sub illa scia: qz subijcit ꝙsideratioi ipſi⁹ scie. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Propria principia quidem ut lineam eē huiusmodi ⁊ rectum.

¶ Declarat qđ dixerat. Dixerat aūt tria. ꝑ⁰ dixit q q̄dā sūt ꝑn⁹ ꝓpa. 2⁰ q q̄dā sunt coia. 3⁰ dixit q de ꝓncipijs coib⁹ tātū accipit scia q̄ztū spectat ad genⁿ sbi sui. ideo tria fac: qz ꝑ⁰ declarat q̄ sūt ꝓpa ꝑn⁹. 2⁰ q coia. 3⁰ oñdit quō scia tātū accipit de ꝓncipijs coib⁹ q̄ztū spectat ad suū sbz. 2ª ibi. |Coia aūt ut ſi ab eqlib⁹. |ȝª ibi. |Suficiēs aūt. |Dicē g q| ꝓpa ꝓncipia qdē |dico| ut lineā eē hⁿ. |vz lōgitudiné sine latitudine| ⁊ rectum |sup. eē hⁿ. vz cuⁿ medijū nō exit ab extremis ut lineam rectā eē illā q̄ tota sb pūcto tegit. ¶ Notādū aūt q ꝓ ꝓtie vissōnes spāliū termioꝝ sūt ꝓpa ꝑn⁹ in scia ut ēte illis terminis. vñ ⁊ geometria ꝑ vissonē circuli ꝓbat lineas exeūtes a cētro eqles eē. utit g geometria vissōne circuli tanq̄z ꝓncipio. sicut etiā utit vissōnib⁹ linee ⁊ recti tanq̄z ꝓncipijs. lineā g eē hⁿ ⁊ rectū hⁿ esse sunt ꝓpria ꝓncipia in geometria. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōmunia aūt ut equalia ab equalibus si auferas q equalia reliqua sunt.

¶ Declarat q̄ sūt ꝑn⁹ coia. 0. |Coia aūt ꝑn⁹ |dico| si ab eqlib⁹ eqlia detrahas eqlia reliq̄ sūt. |q.d. q coia ꝓncipia uocat oēs aī cōceptiones. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sufficiēs autē est vnūquodq̄z istorum. quoniam in genere est. Idem enim faciet ⁊ si nō de omnibus acciplat: sed in magnitudinibus solum: arithmeticus autem in numeris.

¶ Declarat ȝm vz q scia tātū accipit de istis ꝓncipijs cōib⁹ q̄ztū fac ad sbm suū. Formal aūt sic rō. id q nō indiget scia nō accipit scia. ꝟz ultra sbm suū nō idiget scia: g rē. ló ait. |Sufficiēs ē aūt vnūqdq̄z istoꝝ. |i. ꝓncipioꝝ coiuz| q̄ztūcūq; i gñe ē. |i. q̄ztūcūq; ptinet ad genⁿ sbi. q. d. q scia nō idiget ultra sbz suū sed suffic̄ ei tātū accipe de hⁿ ꝓncipijs coib⁹ q̄ztuz ptinet ad genⁿ sbi sui. ⁊ q b sufficiat pz qz| idē eniz fac |sup. geometria |ſi nō accipiat de oib⁹ |eqlib⁹| sed i magnitudib⁹ soluz. arithmetica aūt in nūis. |i. idē faciet ſi accipiet in nūis solū. ¶ Notādū aūt q qñ geometra vult arguē q illd ꝑn⁹. ſi ab eqlib⁹ eqlia demas ⁊ rē. nō opz q accipiat ipſi⁹ i tota sua ulitate sed suffic̄ q accipiat ipm ꝙctuz ad magnitudies. nā cū nō itēdit arguē: niſi de magnitudib⁹ suffic̄ q dicat sic̄ ſi ab eqlib⁹ magnitudib⁹ equales magnitudies demas magnitudies remanētes eqles erūt. ⁊ arithmetic⁹ accipiat b ꝑn⁹ ꝙctū ad nūos: ut ſi ab eqlib⁹ nūis rē. ¶ Dubitaret forte aliqs qa vī falsum eē qđ hic ait ꝓbs. nā i ꝑ⁰ ꝓpoꝝ loquēs de hⁿ ꝓncipijs ait q opz ea accipe ulr. d. q debem⁹ dicē q ſi a q buscūq; eqlib⁹ eqlia demas rē. nā ſi accipim⁹ tale ꝑn⁹ ꝓticulariter ut ſi uellem⁹ ꝓbare angulos icisionis esse eqles: qz remanēt ex eo q ab eqlib⁹ demunt eqlia ſi ad b ꝓbādū accipiat b ꝑn⁹ ꝓticulariter ſi ab eqlib⁹ eqlia demas: aut tu itelligis de eqlib⁹ angulis icisionis aut de alijs eqlib⁹. ſi de alijs eqlib⁹ facis sillm nō ad ꝓpositū. ſi de angulis icisionis petis qđ est ipſ⁰. qz assumis qđ vis ꝓbare. opz g accipe ulr ⁊ dicas q buscūq; eqlib⁹ eqlia demas rē. ¶ Dōm q b ꝑn⁹ assūptū ⁊ hⁿ ꝓncipia coia assūpta opz eē uliora q̄z 2clo: sed nō opz esse uliora q̄z sbm scie: ut ſi geometria vult ꝓbare de aliq⁹ lineis q sūt eqles. ⁊ b ꝑ istd ꝑn⁹. ſi ab eqlibus equalia rē. opz hⁿ ꝑn⁹ accipi uliori mō q̄z 2clo. sed nō opz accipi ulius q̄z sbm geometrie: imo pōt accipi infra sbm sic a q buscūq; eqlib⁹ lineis eqles demas rē. sbm i geometria ē magnitudo. Lōstat aūt q linea ē infra magnitudinē. Ad ꝓbādū g de aliq⁹ lineis accipi pōt b ꝑn⁹ ulr ad oēs lineas qđ faciēdo erit ꝑn⁹ assūptū ulius q̄z 2clo sed nō erit ulius q̄z ipm sbm geometrie. Ad saluā dā g mētē phi i libro ꝓoꝝ opz hⁿ ꝑn⁹ accipi uliori mō q̄z 2clo. ad saluādā mētē ei⁹ i b loco nō opz q aliq̄ scia utat talib⁹ ꝓncipijs ultra suū sbz. ꝓncipia g coia debēt accipi uliori mō q̄z cōclo. ꝓpa aūt pñt accipi q̄tibilr q̄re aūt nō petat id qđ est in ꝓncipio ſi accipiant q̄uertibilr ꝓpria postea cū disputabimus de medio demōstrationis hoc ostendet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sunt autē ꝓpria qdem ⁊ que accipiunt esse circa que sciētia speculat que sunt per se. ut arithmetica vnitates: geometria autem signa ⁊ lineas. Nec enim recipiunt esse ⁊ hoc esse.

¶ Oñdit quō scia se hēt circa talia ꝑn⁹. Ad cuⁱ euidētiam sciēdū q i q̄libet ꝙne q̄tuoz reqrunt uel ꝙcurrunt. vz passio sbm ⁊ ꝓncipia ꝑ q̄. ꝓbat passio de sbo. ⁊ hⁿ ꝓncipia sūt i duplici gīe. qz q̄dā sūt ꝓpa ⁊ q̄daz coia. duo g fac ꝓbs: qz ꝑ⁰ ostēdit quō scie se hēant circa sbm ⁊ circa passionē ⁊ circa ꝓncipia coia. 2⁰ ostēdit quō se hēant circa ꝓpa ibi| Si aūt iterrogatio sillica ⁊ ꝓpō ꝙdictiōis. |Circa ꝑm duo fac: qz ꝑ⁰ ostēdit q scie vsantur circa hec tria. vz circa passionē: circa sbm: ⁊ cōes dignitates. 2⁰ spāliter determiat de ipſis coib⁹ dignitatib⁹ ibi| Nō est aūt suppō neq; petitio. |Circa ꝑmum duo fac: qz ꝑ⁰ fac q̄ dictū est. 2⁰ dat diiaz iter ipas scitias ibi| Quasdā āt scias. |ꝑª ps dicit in q̄tuoz ptes: qz ꝑ⁰ ostēdit quō demſtiua scia vsat circa sbz. 2⁰ quō circa passionē. 3⁰ quō circa dignitates. 4⁰ ex dictis cōcludit q circa hec tria. vz circa sbm passiones dignitates vsat ois demſtiua scia. 2ª ibi. | Noz autez passiones. |ȝª ibi. | Q̄d aūt sic demſtant. |4ª ibi. | Dis eni demſtiua scia. |dicit g ꝑ⁰| sūt aūt ꝓpa qdē |sup. sb iecta in scia| que accipiūt eē. |i. que supponunt eē in scia illa| circa que |subiecta| scia speculat que sunt p se |sup. passiones illoꝝ sboꝝ| ut arithmetica vnitates |sup. supponit eē| geometria aūt signa. |i. puncta ⁊ lineas |eē sup. ꝑsupponit. | Nec eniz. |i. arithmetica vnitates ⁊ geometria pūcta ⁊ lineas |recipiūt respiciūt eē. |i. supponūt q sūt. |⁊ eē b. |i. supponūt qđ sūt. opz eni de talib⁹ supponē: qz sūt ⁊ qđ sūt. ¶ Notādū g de sbo opz ꝑsupponē eē. i. q sit. ⁊ eē b. i. quid sit. ¶ Notāduz aūt ēt q sbm in arithmetica est nūs cuⁱ ꝓncipia sūt vnitates. ſi g arithmetica de nūo tanq̄z de ꝓpo sbo ꝑsupponit eē ⁊ qđ sit multo magis hec ꝑsupponet de vnitatib⁹ que sūt ꝓncipia nūoꝝ. sic ēt sbm in geometria est magnitudo cuⁱ ꝓncipia sunt pūcta ⁊ linee. Est g geometria de magnitudine tanq̄z de ꝓpio sbo quam ꝑsupponit eē ⁊ qđ sit multo magis ꝑsupponet b de pūctis ⁊ lineis que sūt ꝓncipia magnitudinis declaratū est g quō demſtiua scia se hēt circa sbm: ⁊ circa ꝓncipia sbi: qz de eis ꝑsupponit eē ⁊ eē b uel supponit de eis q sint ⁊ qđ sint. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Horum autem passiones per se quid quidem significet vnaquecz accipiūt ut arithmetica quidem quid par aut impar aut quadrangulus aut cubus: geometria ꝙ quid rationabile aut reflecti aut curuare.

UVA. BHSC. IyR_086_4

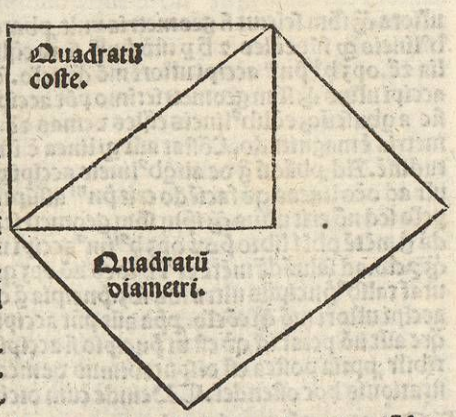

¶ Ostēdit quō se hz demſtatia ſcia circa q̄ ſe paſſionē dicens ⌊ hoz autē. ⌋i. ſborū. ⌊ paſſiones per ſe ⌋ ſu. ſūt q̄ruz ⌊ gd ſignificet vnāquāq; accipiunt. ⌋i. p̄ſupponūt ſup. demſtatiue ſcie ⌊ ut arithmetica ⌋ p̄ſupponit ⌊ gd ſignificat par uel ipar. ⁊ q̄drat⁹ ⁊ cub⁹ geometria gdē ⌋ p̄ſupponit gd ſignificet ⌊ rōnabile aūt reflecti aut curuari. ⌋ ¶ Notādū aūt q̄ par ⁊ ipar q̄dra t⁹ ⁊ cub⁹ ſunt paſſiones nūi de quo ꝓſiderat arithmeticus. rōnalis vo ⁊ curuū aut reflexū ſūt paſſiones linee de q̄ ꝓſulerat geometria. dī aūt linea rōnalis: ut pz i exēplo geometrie de q̄ rōcinamur. q̄cūq; g̈ linea ꝓpoſita pz quā uolum⁹ ſcire ꝓpōnes aliarū linearū rōnalis uocabit. alie aūt linee cōmēſurabiles illis rōnales dicēt: icōmēſurabiles vo irrōnales. ¶ Notāduz ēt ex eo qđ dictū eſt declaratū eē quō demſtatiua ſcia ſe hēat circa per ſe paſſiones: qz p̄ſupponit de eis gd ſignificēt: ⁊ gd eſt qđ dicit p̄ nomē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qđ aūt ſint demſtant per quedā coia: ⁊ ex his que demōſtrant: ⁊ aſtrologia ſilr.

¶ Oſtēdit quō demſtatiua ſcia ſe hēt circa p̄ncipia coia. ſic eni ſe hēt demſtatiua ſcia circa p̄ncipia: qz p h⁹i p̄n⁹ coia adiūctis ꝓpr̄ijs demſtant p ſe paſſiōes de ſbtis. Cōtinuet aūt ſic lr̄a. dictū eſt q̄ arithmetica ⁊ geometria p̄ſupponūt gd ſignificēt p ſe paſſiōes ⌊ aūt ⌋ p ſed. ſed ⌊ q̄ ſint ⌋ ſup. h⁹ p ſe paſſiones nō p̄ſupponūt imo ⌊ demōſtrant p q̄dā coia: ⁊ ex his q̄ demſtant. ⌋ i. ex ꝓpr̄ijs ⁊ aſtrologia ſilr. ⌋ q. d. q̄ non ſoluz arithmetica ⁊ geometria p̄ſupponūt de paſſionib⁹ gd ſignificēt ⁊ demōſtrāt eas eē. i. ieē ſbtis: ſz ſilr aſtrologia ⁊ q̄cūq; alia demſtatiua ſcia h fac. ¶ Notādū q̄ id qđ ē cōcło in vna demſtatiōe ē p̄n⁹ ꝓpr̄iū i alia ut p̄n⁹ p̄n⁹ ad pbādū hīe tres de triāgulo ē angulus extrīſec⁹ q̄ pbat eē talis p li neā cadētē eq̄ diſtātē i 3⁹ latē. g̈ qz p̄n⁹ p̄pa p̄nt eē ꝟcłones demſtationū: iō pbo p p̄n⁹ q̄ demſtant itelligit p̄n⁹ p̄pa. pz igit quō demſtatia ſcia negociat circa p̄n⁹ coia qz p h⁹i p̄n⁹ coia ⁊ cū p̄ncipijs q̄ demſtant. i. cū p̄ncipijs ꝓpr̄ijs demſtat p̄pas paſſiōes de ſbtis. ¶ Deide cū dic

¶ Dis enim demſtatiua ſcia circa tria eſt: ⁊ quecūq; cē ponunt. Hec aūt ſunt gn̄a: cuius per ſe paſſionū ſpeculatiua eſt: ⁊ quecūq; cōes dicunt dignitates: ex qb⁹ p̄mis demōſtrāt: ⁊ tertiū paſſiones quarū q̄dez ſignificet vnaquecq; accipiat.

¶ Ex his q̄ dixerat ait tria eſſe p̄cognita circa q̄ vſat demſtatiua ſcia. ⌊ ois eni demſtatiua ſcia circa tria ē. q̄cūq; ponunt eē ⌋ ſup. p̄cognita ⌊ hec aūt ſūt gen⁹. ⌋ ſ. ſbti ⌊ cui⁹ ⌋ ſbi ſcia ⌊ ſpeculatiua ē p ſe paſſionū ⁊ q̄ cōes dicunt dignitates. ⌋ q. d. q̄ aliqđ circa qđ vſat ſcia ſunt dignitates ⁊ expōit gd appellet dignitates. d. ⌊ dignitates aūt ſūt ex qb⁹ p̄mis. ⌋ i. ex qb⁹ ul ex p̄mis p̄ncipijs vnaquecq; ſcia ⌊ demſtat ⁊ tertiuz ⌋ circa qđ vſat ſcia ſūt ⌊ paſſiōes q̄rū gd ſignificet vnaq̄q; ⌋ ſcia ⌊ accipit ⌋ i. p̄ſupponit. ¶ Notādū q̄ lz circa mīta vſet ſcia tria tn̄ ſūt p̄cognita circa que vſat. tria g̈ ſunt q̄cūq; ponūtur eē p̄cognita circa que vſat demſtatiua ſcia. vz ſbm. dignitas ⁊ paſſio. q̄liter aūt ſunt iſta p̄cognita circa p̄n cipiū huius libri oſtēſuz eſt. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quaſdā aūt ſcias nihil phibet ⁊ quedā eoz deſpicere ut genus nō ſupponere eē ſi ſit manifeſtum: quoniam eſt.

¶ Dat dīaz iter ipſas ſcias. Circa qđ tria fac: qz p⁹ oſtēdit quō ſcie dīnt circa ſuppo⁹ ſbi. 2⁹ quō circa ſuppoſitū paſſiōis. 3⁹ ex his q̄ dixerat ꝟcludit q̄ lz ſcie demſtatiue ſic differāt circa ſuppoſitū ſbi ⁊ paſſionis tn̄ in ꝟ oēs ꝟueniūt q̄ circa tria p̄cognita vſant. vz circa ſbm paſſionē ⁊ dignitatē. 2ª ibi ⌊ Et paſſiōes nō ē recipe. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Sz nec min⁹. ⌋ Circa p⁹ duo fac: qz p⁹ fac qđ dictū eſt. 2⁹ aſſignat cām dicti ibi ⌊ Nō eni ſilr manifeſtū ⌋ dicit q̄ ⌊ nihil phibet q̄ſdā ſcias deſpicē ⌋ ſup. i. ſupponē ⌊ q̄dā hoz ut gen⁹ ⌋ ſbi ⌊ nō ſupponē eſſe ſi ſit manifeſtū qm̄ ē. ⌋ q. d. q̄ in ꝟ differūt ſcie demſtatiue: qz q̄dā p̄ſupponūt ſuū ſbm eē. q̄dā aūt hn̄t ſbm ita manifeſtū q̄ deſpiciūt ipm ⁊ p̄ſupponit eē. ¶ Notāduz aūt q̄ nulla ſcia ꝓbat ſimplr ſuū ſbm eē. ⁊ qz nulla ꝓbat q̄libet p̄ſupponit. ſed lz q̄libet ꝟ mō p̄ſupponat ſuū ſbm nō tn̄ q̄libet de h⁹i ſuppone idiget facē mētionē ſpālē. ſed ille que nō hn̄t ſbm ita manifeſtū idigent de eo facē ſpālē mētionē q̄ p̄ſupponat eē ſed que ſbm habēt minus manifeſtū deſpiciūt de p̄ſuppone ei⁹ ſpālem mētionem facere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non enim ſilr manifeſtū eſt q̄ numer⁹ ſit ⁊ q̄ calidum ⁊ frigidum ſit.

¶ Aſſignat cāz dicti. ītēdit aūt talēr ōnē: q̄ nō ſūt ſilr manifeſta nō ſūt ſilr p̄ſupponēda: ſed nō ſilr oia ſūt manifeſta: qz q̄dā ſūt manifeſta itellectui. q̄dā ſēſui. q̄dā magis. q̄dā min⁹: nō g̈ oia ſūt ſilr p̄ſupponēda. Cōtinuet aūt ſic. bñ dictū ē q̄ nō oēs ſcie ſilr mētionē faciūt de p̄ſuppone ſbi ſui: qz nō oia ſūt ſilr manifeſta. ⌊ nō eniz ſilr manifeſtū ē gd ſit nūs ⁊ gd ſit calidū ⁊ gd ſit frigidū. ⌋ nā q̄ ſit nūs vł magis ꝓpinquū rōni. ⁊ q̄ ſit calidū ⁊ frigidū magis ſenſui. tn̄ g̈ habeāt p hec vba q̄ cuz nō oia ſint eodē mō manifeſta: iō nō oia eodē mō ſupponēda ſūt: nec oēs ſcie eodē mō ſe hn̄t ad ſupponēdū ſbm: ſed aliq ſcie eo q̄ hēant ſbm min⁹ manifeſtū dedignant de hoc ſpālē facē mētionē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et paſſiones nō recipe eſt gd ſignificent ſi ſint manifeſte. Sicut neq; coia non recipere quid ſignificēt ut equalia ab equalibus demere: quoniam notum eſt.

¶ Dat dīaz iter ſcias q̄ztū ad paſſiōes. nā aliq ſcie dedignant ſpālē facē mētionē gd ſignificēt paſſiones ſi ſignificata earū ſint ualde nota. iō ait q̄ ⌊ paſſiones nō eſt. ⌋ i. nō ꝟtingit ⌊ recipe. ⌋ i. ſupponē ⌊ gd ſignificēt ſi ſint manifeſte nec coia recipit. ⌋ i. ſupponit ⌊ gd ſignificēt qđ ē ab eq̄lib⁹ eq̄lia demſtare: q̄m notū ē. ⌋ ¶ Nōdū aūt q̄ ſic q̄dā coia ſūt nota. iō deſpicim⁹ ſpālē facē mētionē de ſuppone cōi: nō ut gd ſignificet uel deſpiciam⁹ de eis ſpālē mētionē facē i ſupponēdo q̄ uera ſint ſz abſolute aſſumim⁹ ea tanq̄z uera eo q̄ notū ſit ea uera eē. ſic alique ſcie eo q̄ affirmāt paſſiones ualde notas dedignant ſpālē facē mentionē de ſuppone paſſionū gd ſignificēt ſed abſolute aſſumūt ſignificata illarū paſſionū tanq̄z nota. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed nil min⁹ tria hec ſūt necia: circa qđ demſtatū eſt ⁊ qui demōſtrant ⁊ ex qbus.

¶ Cōcludit ex dictis q̄ lz ſcie ſic differāt ut dictū eſt: tn̄ demſtatiue ſcie in ꝟ ꝟueniūt: qz negociant circa tria p̄cognita. vz ſuba: paſſiōes: ⁊ dignitates. iō ait q̄ ⌊ neq;

UVA. BHSC. IyR_086_4

mīn⁹ ⌊ ul'ut hēt qdā text⁹ ⌊ fz nihilomin⁹ nā. ⌊ i. nālr. ⌊ tria ea sunt. ⌊ s. p cognita de qb⁹ negociant scie. hec eni tria sūt. ⌊ ut circa q̄ demſrant. ⌊ i. ſba. ⌊ z q̄ dmſran tur. ⌋ i. passiões. ⌊ z ex qb⁹ ⌊ sup. dmſrant sup. digni⁹es

On est autē suppō nec̄ petitio qō necesse est per seipsum. s. dignitas z videri necesse est.

¶ Postq̄z pbs oñdit quō scie demſratiue se hēant ad dignitates: ſbta z passiones. In pte ista ut dicebat deter miat de ipsis dignitatib⁹ ul' de ipsis coib⁹ 2ceptionib⁹ z suppōnib⁹ z petitiōib⁹. ¶ circa qō tria facit: qz p⁹ separat cões 2ceptiões a suppōnib⁹ z petitiōib⁹. 2⁹ determiat spāl'r de hac cōi 2ceptiōe q̄ nō 2tigit sil' affirmare z negare quō demſrones se hēant circa ipaz. 2⁹ determiat ul'r de oib⁹ coib⁹ 2ceptionib⁹ quō scie 2ueniant z differāt circa ipas. 2ª ibi. ⌊ Lōtigē aūt simul. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Loicāt aūt oēs scie. ⌋ ¶ Circa p^m tria facit: qz p^mo separat dignitates a petitiōib⁹ z suppōnib⁹. 2⁹ separat petitiones a suppōnib⁹ z qōnib⁹. 3⁹ separat petitiōes z suppōnes a diffōnib⁹. 2ª ibi ⌊ Quecūq̄z igit. ⌋ 3ª ibi ⌊ Termini ḡ. ⌋ ¶ Circa p^m tria facit. qz p⁹ separat dignitates a suppōnib⁹ z petitiōib⁹. 2⁹ assignat rōnē dicti. 3⁹ qđdaz qđ supposuerat ꝓbat. 2ª ibi ⌊ Nō enim ad exteri⁹. ⌋ 3ª ibi ⌊ Qm̄ nec̄z sill'o. ⌋ ¶ Dīc ḡ ⌊ nō est ät suppō nec̄z petitio q̄ neče est eē pp seipaz z neče est videri. ⌋ q. d. q̄ dignitas que neče est eē pp seipaz: z neče est videri nō est suppō nec petitio. i. dīt sup. dignitas a petitiōe z a suppōne. ¶ Notādū aūt q̄ h̄ est dupl'r descripta dignitas vz q̄ nečio est eē pp seipaz: z q̄ neče est videri pp seipsaz. ōnes eni sūt nečie pp p̄n^a: sed p̄n^a z maxie p̄n^a p^a cuiusmodi sūt dignitates sūt nečia p seipa. qz i seipsis hñt cāz sue nečitatis z sue vītatis. igit fic p̄n^a z maxie p̄n^a p^a cuiusmodi sunt dignitates est neče pp seipa videri: qz pp seipa appent z vident eē uera pp p̄n^a p̄ma. ¶ Notādū q̄ p hec duo dignitas non est petitio: nec est suppō. nā petitiones z suppōnes pñt demſrari. z iō nō sunt nečie per seipsas. ¶ Rursus petitiones z suppōnes nō statim se offerūt itellectui: iō nō opz q̄ assentiamus eis per seipsas: nec q̄ videant nobis uere p seipsas. bñ ḡ dictuz est q̄ id qđ necesse est per seipm eē z p seipm videri cuiusmodi est dignitas q̄ tale qđ non est suppō nec petitio. ¶ Deinde cum dicit.

Non est enim ad exterius rationem: sed ad eam que est anima.

¶ Assignat rōnez dicti. Formeť aūt sic rō. Illud qđ est z nō referť ad exteri⁹ rōnem: sed ad eā que est in aia illud necesse est eē per se: z p se videri. z illud nec est petitio nec suppō: dignitas est hi⁹. ḡ z̄c. de hac aūt rōne ponit miorē in qua stat tota vīus medij. Lōtinuet autez sic ſba. bñ ḡ dictū est q̄ dignitas est illud qđ necesse est per se eē z per se videri: z est id qđ nō est suppō nec petitio cui⁹ ratio est: qz ⌊ nō enim est. ⌋ i. nō refert. sup. dignitas ⌊ ad rōnem exteri⁹ sed ad eā que est in aia. ⌋ illud eni qđ nō ꝓbať nec cognoscit̄ per rōnem exterius. sed p solā rōnē que est in aia illud neče est eē p se z p se videri. z illud nec est petitio nec suppō. sed sicut dictū est hi⁹ dignitas. ḡ z̄c. ¶ Deinde cum dicit.

Qm̄ nec sill's. Semp eni est istare ad exteri⁹ rōnē: ß ad iteri⁹ rōnē non semp.

¶ Qđ supposuerat ꝓbat. Supposuerat eni q̄ dignitas neče sit p se eē z p se videri. z iō non fit petitio nec suppō: qz nō cogſcit̄ p rōnē exteri⁹ sed p eā que est in aia. h̄ eni ꝓbat tali rōne. Illud ad qđ nō 2tigit instare z cui nullus pōt 2dicē illd est p se notū. z illd neče est p se eē z p se videri: ſz ad iteriorē rōnē. z p2ns ad ipaz dignitatē cui p solā rōnē iteriorē assentit̄ nō 2tigit istare. ergo z̄c. Lōtinuet aūt sic ſba. bñ dictū est q̄ dignitatem neče est eē p se z p se videri: ⌊ qm̄ nec sill's ⌋ nec exteriōr rō sit sup. ad ꝓbādū dignitatē. ⌊ Semp eni 2tingit istare ad rōnē exteri⁹: sed ad rōnē iteri⁹ nō semp. ⌋ ḡ petitio z suppō: qz ꝓbank per rōnē exteri⁹ z per sill'm. iō ad ea 2tingit istare. z talia nō sunt p se nota z nō sunt neče per se eē nec per se videri: sed dignitas cui assentitur sola rōne iteriori ad eā nō 2tigit istare z eā neče est per se eē z per se videri. ¶ Dubitaret forte aliqs de p^a ꝑticula h⁹ lectionis. vī eni uelle phs hic q̄ iō dignitas nō sit nec petitio nec suppō. qz eā nō solū necesse est p se eē: sed ēt p se videri. iō est qō ār̄e dignitatē necesse est per se videri z nō suppōnē nec petitionez. ¶ Dōm q̄ triplici via inuestigare possum⁹ q̄ār̄e dignitas est p se nota z eā neče est p se videri. suppō aūt z petitio nō est p se nota z nō est neče per se eā videri. p^a via sumit̄ ex ip sis terminis. 2ª ex rōnib⁹ termioz. 3ª ex ipō ordie ppōnū. p^a via sic pz. nā differt dignitas a suppōne z petitione q̄ār̄tū ad ipos termios siue q̄ār̄tū ad ipa uocabula. qz dignitas fit in termis z in uocabulis coib⁹. suppō aūt z petitio in uocabulis ꝑticularibus ut supponit z petit geometra angulos rectos eq̄les eē. qđ aūt fit angulus z qđ rectū nō sunt uocabula coia: sed ꝑpa geometrie. cuz ḡ itell's nī p⁹ ferať in coia q̄z ꝑpa ꝑpones 2stitute in termis coib⁹ sunt magis note itellectui q̄z ex terminis ꝑticularibus. dignitates ḡ sunt magis note itellectui z magis p se videntur z per se cogſcunť ab itellectu q̄z suppones z petitiones. Scda via ad idez sumit̄ ex rōne termioz. nā ꝓncipia cogſcimus in q̄ār̄tū rōnes termiorū cogſcimus: ut cognito qđ est totū: z qđ est pars scimus q̄ oē totū est maius sua pte. nā q̄libet apphēdit per h̄ nomē totū tātū q̄ār̄tū est ps z aliqđ ultra. iō stati assentit q̄ oē totū est maius sua pte. q̄ār̄to ḡ rō termini magis supficialr apphēsa dat itelligē ꝓdicatū eē de rōne sbi tāto ꝓpō illa est magis nota z citi⁹ se offert itellectui ex eo q̄ itell's p⁹ ferť i supficialē rōnē uocabuli: z postea in ꝓfundā cognitionē rei: sed ad hoc q̄ assentiam⁹ dignitatib⁹ sufficit supficialr apphēdē rōnes termioz: sed ut assentiam⁹ petitionib⁹ opz magis p2 funde ituerī qđditates rerū. Tertia via ad h̄ idē sumitur ex ordie ppōnū. nā ppones idemſrabiles tenēt ordinē pmariū. demſrabiles scdariū. itell's ḡ p⁹ ferť in eas que sunt magis note ppones pme z idemſrabiles q̄z i eas que sūt scde z demſrabiles. z qz dignitates sūt idemſrabiles. suppōnes aūt z petitiōes pñt demſrari: illas neče est esse z per se videri. has aūt nō. In his ḡ trib⁹ dīt dignitas a suppōne z petitiōe: qz illa est in terminis coib⁹ magis: hec i magis spālib⁹ sūt. Rursus ut assentiam⁹ illis sufficit magis supficialr aspicē rōnes uocabuloz: ſz ut assentiam⁹ istis oz ꝓfunde magis rōnes rez ituerī. z illa est idemſrabilis z hec pñt demſrari. z qz itell'uī sūt magis nota coia q̄z ꝑpa z itell's p⁹ ferť in cognitionē supficialē q̄z in ꝓfundum: z qz p⁹ ferť i ꝑpones idemſrabiles q̄z in ꝑpones demſrabiles neče ē dignitates p se videri z p se eē notas itellui: sed nō suppones ul' petitiones. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de 2° dicto phi. dixit eni q̄ dignitas nō ē siue nō referť ad rōnē exteri⁹: ſz ad eā q̄ est i aia. ¶ Queram⁹ ḡ utz alicui possim⁹ assentire p rōnē iteriorē q̄ est i aia cui nō assentiam⁹ p rōnē exteriorē. z vī q̄ nō: qz ea q̄ sūt in uoce sūt signa eoz q̄ sūt i mēte. rō ḡ exterioz ē signū rōnis interioris. cuicūq̄z ḡ assētim⁹ p rōnē iteriorē si illa iterioz rō exꝑmať in uoce assentim⁹ eidē p rōnez exteriorē. ¶ In ōriū ē phs. ¶ Dōz q̄ ut pateat vītas q̄stī p⁹ vidēdū quō cogſcunť p̄n^a. 2° declarādū erit qđ appellat rōnē q̄ est in aia: z qđ rōnē exteriorē. ¶ His ḡ declaratis appebit quō dignitati assentim⁹ p rōnem iteriorē: z nō ꝓpe p exteriorē. ¶ Sciēdū ḡ q̄ ꝓnibus assentimus p sillm. accipimus eniz ꝓncipia z sub illis

UVA. BHSC. IyR_086_4

accipim⁹ ſ̄m ꝛ ꝯcludim⁹ ꝯnes. ꝯnib⁹ ḡ assentimus p
fill'm. ſz ipa ꝑn⁹ iā nō hñt ꝓpa ſe ut possint ꝯcludi per
fill'm. nō eni idigem⁹ fill'o ad sciēdū dignitates: ſz suf-
ficit lumē itell's agētis nob nāl'r iditū: ut cū offerūtur
nob assentiam⁹ eis. vñ ꝛ cōmētator dicit eas nāl'r co-
gnitas: nō q̄ intellectui in suī ꝑmordio sit de eis aliqd
nāl'r impſſū cū itell's nī in suī ꝑmordio sit ſic tabula ra
sa. ſz dñr nāl'r cognite: q̄ sine aliq̄ fill'o sine aliq̄ discur
su ꝛ rōcinatiōe in solo luie itell's agētis nob nāl'r indi
to note fiūt. Uſo quō cogſcunt ꝑn⁹. restat videē dīaz
iter rōnē iteriorē ꝛ exteriorē. ¶ Notādū q̄ rō pōt di-
ci ipa potētia itellīua. vñ hō dī aial rōnale: q̄ ſoia ei⁹
specifica est aia itellīua i q̄ radicat itell's ꝛ rō. Rursus
pōt dici fill's ul' ipſz argumētū. vñ ꝛ cōi noie cū qs fac
bonū fill'm ul' bonū arg⁹ dicim⁹ eū fecisse bonā rōnē.
qō ḡ est notū in luie itell's agētis: q̄ tale lumē est itrin
secū aie dī eē notū in rōne iteriori. quā ḡ rōnē hēt ipa
aia ut assentiat dignitatib⁹ hēt rōnē iteriorē. i. hēt lu-
mē itell's agētis qō est ei itrinsecū pp qō assentit eis. ma
gister ḡ nō facit rōnē exteriorē: nec facit fill'm p quem
doceat discipulū cogſcē ꝑn⁹: sed solū ꝓponit ea disci-
pulo ꝛ ipe discipulus hēt apō se rōnē iteriorē. i. lumē i-
tell's agētis: pp qō vi dignitates vas eē. Rō ḡ exterior
appellat fill's ul' argumētatio reducibilis ad fill'z. Rō
iterior uocat lumē itell's nr̄i. ꝯnes vō sunt note p rōnē
exteriorē. i. p fill'm. ꝑn⁹ vō p iteriorē. i. p lumen itell's.
¶ Qō vō argut̄ q̄ rō iterior explicat p rōnē exterio-
rez. dici debet q̄ fill's in mēte explicat p fill'm in uoce.
fill's aūt in mente pōt dici iterior: q̄ est explicabilis p
rōnē exteriorē. fill's aūt in uoce est rō exterior: q̄ est ex
teri⁹ plat⁹. Sz lumen itell's nr̄i est rō iterior cans sim
plicē assensū aie. equocat ḡ in rōne iteriori: q̄ non ap
pellat̄ ꝟ rō iterior fill's in mēte sed lumē itell's agētis.
¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de 3° dicto ꝓpi. dixe-
rat eni q̄ est semp istare ad rōnē exteriorē. ad iteriorez
aūt nō semp. q̄rit ḡ que sit cā ꝟ⁹. ¶ Dōm q̄ rō iterior
appellat id qō appet nob in luie itell's agentis. rō aūt
exterior appellat fill's ipe ul' in mēte format⁹ ul' p uocē
plat⁹. uterq̄ eni pōt dici rō exterior. alr tñ ꝛ alr. nam
fill's in uoce est rō exterior: q̄ est exteri⁹ plat⁹. fill's aūt
in mēte dī rō exterior duplr. ul' q̄ est p exteriorē rōnez
explicabilis. ul' q̄ nō est nob nāl'r inditꝰ sed ab eē acq
sit⁹. id ḡ qō est notū in solo luie itell's dī eē notū in rō-
ne iteriori dupl'r. ꝟ⁹ q̄ ꝟ nō est sic explicabile p rōnem
exteriorē. 2° q̄ tale lumē est nob nāl'r iditum nō ab eē
acqsitū. ꝯdicē ḡ rōni exteriori ꝟ est ꝯcludē ꝯriū rōnis
facte ul' fillī factī. ꝯdicē rōni interiori ꝟ est hīe ꝯrium
ascēsuz p lumē itell's nr̄i: ꝛ q̄ multi fillī ꝑnt formari i
mēte ꝛ exꝑmi p uocē cuilibet fill'o ꝛtigit ꝯdicē p aliuz
fill'm ul' iure ul' saltē appenter: sed cuz nō hēamus nisi
vnū lumē itell's agētis nō opz q̄ ſi assentimuꝰ alicui p
tale lumē q̄ ei possim⁹ dissentire p illud lumē. nā non
hēmus nisi vnū ꝛ idē lumē. iō signanter logt: q̄ rōni
exteriori semp ꝛtigit istare. q̄ semp vni fill'o possum⁹
ꝯdicē p aliū fill'm. rōni aūt interiori nō semp. q̄ quedā
sunt ita nota in luie itell's agētis q̄ nō possum⁹ dissen
tire p tale lumē: in aliqb⁹ ḡ lumē nr̄m uacillat qb⁹ as-
sentit ex vna ꝑte ꝛ dissentit ex alia: i aliqb⁹ ut in digni
tatib⁹ nullo mō dubitat ut eis nullaten⁹ dissentire pos
sit: dignitatib⁹ eni ipſis ꝟz se ꝛ p se directe ꝛ corde nul-
laten⁹ possum⁹ ꝯdicē: ut ſ̄ declauim⁹. ¶ Deide cū dic

**¶ Quecūq̄z igit demſrabilia accipit eē ipse
nō demſrans. Hecvo si ꝑbabilia accipiat
discēti supponunt nō simpl'r suppō: ſ̄ ad
illū terminū. Si vo neq̄z vni⁹ opinionis. ꝛ
ꝯrie eē accipiat idē petit. ꝛ in ſ̄ dīnt suppō
ꝛ qō. Est eni qō in ꝯriuz dicētis opioni.**

¶ Dat dīā iter petitionē suppōnē ꝛ qōnē: pp qō sciēdū
q̄ suppō accepta ꝑpe nō differt solū a qōne: sed a peti
tiōe. sed accepta large ꝛ si dīt a qōne: tñ nō dīt a peti-
tiōe. Duo ḡ facit ꝓbs: q̄ ꝟ⁹ deteriat de suppōne ꝑpte
supta sepando eā a petitiōe ꝛ qōne. 2° de suppōne lar-
ge accepta ꝑut etiā petitio est suppō ibi| Aut q̄ ſi aliq
gs| dicit ḡ| quecūq̄z ḡ demſrabilia sunt accipit eē ipse
nō demſrans hec qdē ſi ꝑbabilia accipiat discēti. |i. di
scipulo| supponūt. |i. suppōnes sūt| ꝛ nō est simplr
suppō: sed ad illū tm̄. |q. d. q̄ ſi aliqs accipit ꝑpōnes
demſrabiles ꝛ nō demſrat eas ſi ille ꝑpōnes vñr ꝑbabi
les adiscēti sunt suppōnes nō simplr: ſz ad illū cui vñr
ꝑbabiles. ꝛ ſbdit q̄| ſi vo| sup. ipe doctor| nec acci
piat eē. |i. nec supponit eē id in q̄ est| opinionis vnius
aut ꝯrie| cū discipulo| idē petit. |i. tūc est petitio. est
eni petitio ut patebit i notabilib⁹ acceptio ꝑpōnis ad
quā discipl'us nō se hēt nec ꝑ nec ꝯ. idē ḡ doctor qō ꝑ
us supponebat accipiēs qō erat ꝑbabile adiscēti mō
petit id accipiēs ad qō adiscēs nec se hēt ꝑ nec ꝯ. ꝛ ſb
dit q̄| in ſ̄ dīnt suppō ꝛ petitio ꝛ qō. |ꝛ ait q̄| ē eni
qō in ꝯriū opioni adiscētis. | ¶ Notādū aūt q̄ peti-
tio suppō ꝛ qō in ſ̄ ꝯueniūt: q̄ qlibet eaꝝ pōt eē ꝑpō
demſrabilis nō demſrata. Cū ḡ doctor ꝓponit aliquaz
ꝑpōnē demſrabilē discipulo añq̄z demſret eā discipl'us
se pōt hīe ad ꝑpōnez illā triplr: q̄ ul' est opinionis illi⁹:
ꝛ vi ei q̄ ꝑpō illa sit uera: ul' nō est opinionis illi⁹ nec ꝯ.
rie: q̄ se hēt idifferēter ad eā. ul' est opinionis ꝯrie: ꝛ vi
ei q̄ ꝑpō illa sit falsa. Si ꝟ⁹ mō ut si videret adiscenti
q̄ ꝑpō ꝓpita sit va: ꝛ tūc est suppō: ꝛ si nō est suppō
simplr: saltē est suppō ipſi adiscēti cui vi ꝑpō illa uera.
si aūt sit 2° mō ut q̄ adiscēs se hēat idifferēter ad illā p
pōnē: ꝛ nec ē opinionis illi⁹: nec ꝯrie: tūc est petitio. ſz ſi
sit 3° mō ut q̄ adiscēs sit opinionis ꝯrie: tūc est qō: quia
tūc adiscens de ꝑpōne illa ꝯdicit doctori: ꝛ opz q̄ de
ea vſet qō iter doctorē ꝛ discipulū. ¶ Deide cū dicit.

**¶ Aut q̄ ſi aliqs demſrabile cuz sit accipiat
ut utatur nō demōſtrās suppō est.**

¶ Determiat de suppōne large sūpta. nā suppō ꝑpe sūp-
ta est ꝑpō demſrabilis nō demſrata ꝑbabilis adiscēti.
ſz suppō sūpta large est qōcūq̄z demſrabile qō qs accī-
pit. tñ nō demſrat ipſz: siue illō sit ꝑbabile adiscēti siue
nō. ¶ Cōtinuet aūt sic lra. Dictū est q̄ suppō ꝑpe sūp-
ta est qōcūq̄z qō qs accipit demſrabile nō demſrans.
vū tñ illō sit ꝑbabile adiscenti| aut |sup. suppō large
sūpta est| q̄ ſi aliqs demſrabile accipiat cū sic accipiat
ꝛ utat nō demſrans |ipſz qcqd ḡ demſrabile sic accipit
q̄ nō demōſtrat nec ꝑbat illō| ē suppō |loquēdo lar-
ge de suppōne siue illud sit ꝑbabile adiscenti siue nō.

**¶ Termini ḡ nō sunt suppōnes. nihil eniz
eē aut nō dicūt: ſ̄ in ꝑpōnib⁹ suppōnes.**

¶ Dost q̄z auctor oñdit quō differūt dignitates a suppō
nib⁹ ꝛ a petitionib⁹. ꝛ quō dīnt suppōnes a petitiōib⁹
In ꝑte ista declarat quō dīnt suppōnes ꝛ petitiones a
diffōnibus. ꝛ duo facit ꝓm q̄ dupl'r ꝑbat q̄ diffōnes
nō sūt petitiones nec suppōnes. 2° ibi| Ampli⁹ suppō
ꝛ petitio. |Circa qō duo facit: q̄ ꝟ⁹ oñdit q̄ suppōnes
nō sūt diffōnes. 2° ne aliqs crederet q̄ artifices spāles
ꝑcedūt ex suppōnib⁹ falsis: ut geometra q̄ vi suppōnē
eē rectū: qō nō est rectū: ꝛ eē vni⁹ pedis qō nō est vni⁹
pedis. obstat q̄ in talib⁹ nō est falsitas ibi| nec geome
tria. |Circa ꝑm⁹ duo facit: q̄ ꝟ⁹ facit qō dcm est. 2° assīgt
rōnē dicti ibi| Termini aūt nō. |Dicit ḡ.| Termini
igit. |i. diffōnes| nō sunt suppōnes. nihil eni eē ul' nō
eē dicunt. |q. d. q̄ suppōnes dicūt aliquid esse uel nō
eē. diffōnes aūt nō. ideo differūt ꝯe ab illis. Et subdit
| sed in ꝑpōnib⁹ |sunt sup.| suppōnes. |q. d. q̄ ſz dif
finitiōes ꝓm se: nec dicūt eē uel nō esse. in ꝑpōnib⁹ tñ

UVA. BHSC. IyR_086_4

l. put diffōnes assumunt in ppōnib⁹ pñt eē suppōnes
z debēt eē ul' nō eē. ¶ Notādū q hec lra. sed in ppōsi
tionib⁹ sunt suppōnes pōt exponi duplr. p⁹ ut dictū est
vz q lz diffōnes ꝑm se nō sūt suppositiones tū in ppō
nib⁹. i. ut de eis fiūt ppōnes possūt eē suppōnes. Alio
mō pōt exponi sic q suppōnes sunt in ppōnib⁹. i. sunt
ppōnes. modus eni loquēdi phi est q qñ vult log de
aliquo ptículr nō dicit illud eē tale: sed eē in tali: ut pz
in p⁹ pier⁹ᵃˢ. ubi uolēs log nō de uocib⁹ ulr: sed de uoci
b⁹ qbusdā: ul' de uocib⁹ significatiuis ait. sunt ergo ea
que sunt in uoce. i. quedā uoces sigtiue que sūt in uo
ce: sicut ps in toto: ul' sic spēs in gñe. sic est in pposito.
Suppōnes sunt in ppōnib⁹. i. sunt quedam ppōnes.
sunt eni suppōnes in ppōnib⁹ sicut ps in toto: z sicut
spēs in gñe. Est ergo ītertio phi q cū suppōnes sunt in
ppōnib⁹. i. sunt quedā ppōnes: z dicāt rē eē ul' nō eē.
teimini aūt. i. diffōnes nō sunt quedā ppōnes: nec di
cūt rē eē ul' nō eē. iō diffōnes nō sunt ppōnes. ¶ Dubi
taret forte aligs utrū uerū sit qđ ꝫ ait phs q diffō nō
diērem eē uel nō esse. vi q nō: qz illud qđ est ppzium
diffōni non pōt remoueri a diffōne: sed hoc est ppzium
diffinitioni ut indicet qd est eē rei ut patere pōt ex. 6.
topicoz. ergo zc. ¶ Dicēdū q eē potest capi duplici
ter. videlicet: ut cōpetit cōplexis z icōplexis. eē autē z
etiā nō eē cōpetit ipsis complexis duplr. videlicet ꝑm
ueritatē: z ꝑz falsitatē: z ꝑz affirmationē: z ꝑz negatio
nē. dicunt aūt cōplexa eē cū sunt uera: z nō eē cū sunt
falsa. uel dicunt eē cū sunt affirmatiua: z nō eē cū sunt
negatiua. has aūt distinctiones de eē z non esse satis
innuit phs in p⁹ pier⁹ᵃˢ cum ait q est enūciare: z q est
esse: z q est nō eē: z q nō est eē: z q nō est non eē. tunc
eni enūciat q est eē qñ qđ est uerū affirmat: z tūc q ē
nō eē qñ qđ est uerū negat: z tūc qđ nō ē eē qñ qđ est
falsum affirmat. z tūc q nō est nō eē qñ qđ est falsum
negat. Ex his aūt distinctionib⁹ sufficiēter potest pate
re ueritas quesiti. nā cū phs ait in topi. q diffinitio i
dicat eē. loquitur de esse incomplexoruz. cū vo hic ait
q nec dicit eē nec nō esse loquit de esse z non eē cōple
xoz. diffinitio eni cū sit quidā concept⁹ rei icomplexe
nec est affirmatiua nec est negatiua. iō nec dicit eē uel
nō eē. ꝑt eē uel nō eē dicūt affirmationē uel negatio
nē. Cū eni diffō nō sit ppositio: qz hoc est de rōne ppō
nis q dicat eē uel nō eē z q sit affirmatiua uel negati
ua ipsi diffōni ꝑm se talia cōpetere non possunt. Rur
sus si esse uel nō esse non accipiant pro affirmatione z
negatione sed pro vītate z falsitate cū circa cōpōnē z
diffinitionē sit vītas z falsitas. ut dī in p⁹ pier. z cū idi
uisibiliū itelligētia sit in his circa que nec est uez nec
falsum ut dī in 3⁰ de aia. cū diffō sit qđ significat noie
icōplexi. qz ut dī. 4. meta. rō quā assignat nomē est dif
finitio: in diffōne ꝓprie nō enūciat nec ueritas nec fal
sitas. eē g z nō eē cōplexoz siue accipiant ꝑ affirmati
one ul' negatiōe siue ꝑ vītate z falsitate ꝓpe loquēdo
nō cōpetūt diffōni sed ppōni. z p ꝫs suppōni cū sup
pō sit qdā ppō. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs si dif
finitio nō idicat eē cōplexoz sed icōplexoz cuiusmo
di sit illō eē icōplexoz qđ idicat. ¶ Dōz q incōplexa
pñt ꝑm triplicē eē ꝙsiderari. vz ut sūt in se. z ut sunt in
suis ꝓncipijs. z ut sunt ꝑm appḧēsionē nr̄az: ut sunt i
se sic dīr hīc eē actuale. ut sunt in suis ꝓncipijs sic a q
busdā dīr hīc eē eēntie. a qbusdā eē pdicamētale. a q
busdā eē qdditatiuū. nulla eni rosa exīte actu adhuc
remanet rosa in suis cāis z in suis ꝓncipijs. nā si desi
neret rosa ꝑm actuale eē z oino desineret ꝑm eē qđ hz
in suis cāis z in suis ꝓncipijs non plus eēt rosa aligd
q̄ chimera: sed qz remanet rosa in suis ꝓncipijs q̄tū
cūq; rosa nō actu existat nihilomin⁹ rosa dicit certaz
eēntiā z certā nāz aptā natā cāri ex certis cāis z cer
tis ꝓncipijs: z qz rosa dic̄ rē determiate eēntie z deter
miate nāe oz q dicat rē determiati gñis z determiate
spēi. z si dicat rē deteriate eēntie z determiati gñis oz
q dicat rē aptā natā eē obm itell's: nō qz itell's solū ꝫ
facit: sed qz istud qđ sigtur noie rose est tale qd qđ de
se sigt quādā nāz z eēntiā determiati gñis z deteriate
spēi. chimera g z hircoceruus: qz nec sunt in se neci
suis ꝓncipijs nec sigñt deteriatā nāz ul' eēntiā nec sūt
res alicui⁹ pdicamēti: iō nō dīr hīc eē eēntie pdicam̄
tale. iō solū hñt eē apd aiam z sūt sigta ei⁹. rosa g ut si
gnificat deteriatā eēntiā z nāz dī hīc eē eēntie: ut dicit
rē deteriati pdicamēti dī hīc eē pdicamentale: z ut est
obm z nō sigtū itell's dī hīc eē qdditatiuū. ul' put ro
saz ꝙsideram⁹ ꝑm sua ꝓncipia eēntialia dicim⁹ eā cōsi
derare ꝑm eē eēntie. put vo ꝙsideramus ipaz ꝑm talia
ꝓn⁹ eēntialia cuiusmodi sunt gen⁹ z dīa dicim⁹ eā cō
siderare ꝑm eē pdicamētale: sed put ꝙsideram⁹ ipaz ꝑz
talia ꝓn⁹ eēntialia: z ꝑm q ea est obm itell's sic dicim⁹
ꝙsiderare ipaz eē qdditatiuū: z qz ꝑm eadē ꝓn⁹ itegra
tus eēntia ei⁹ reponit in pdicamēto z est obm itell'us
ꝑm eadē ꝓn⁹ al' r z al' ꝙsiderata hēt rosa eē eēntie pdi
camētale z qdditatiuū. sed q rosa significet deteriatā
eēntiā aptā natā itegrari ex talib⁹ ꝓncipijs. uel q rosa
dicat rē deteriati pdicamēti: ul' q sit nō sigtū: sed obz
itell's nō opz q rosa sit i se z i actu: ſz sufficit q sit i suis
cāis. iō eē qdditatiuū z pdicamētale ut ꝙsuetuz est
appellari eē eēntie cōpetit rose: nulla rosa exīte i actu
rosa aūt nō exīte dī rosa hīc eēntiam: non eēntiā qua
actu sit: ſz eēntiā q ꝑt sigñi z itelligi: quā eēntiā sigñdo
dī eē res deteriati pdicamēti z eē obm nō sigtū itelle
ct⁹. ¶ Cū igr q̄rit cuiusmodi est illō eē icōplexoz qđ
dicit diffō. dici oz q nō est eē actuale. pōt eni diffiniri
pluuia q sit aq̄ guttatim cadēs nulla pluuia existente.
¶ Sz si q̄rat ut z tale eē sit eē pdicamētale ul' eē essen
tiale distiguēdū est ex diffōne: qz illa diffō ul' dicit qd
rei: ul' dicit qd nois tm̄. si qd rei tunc eē qđ dicit talis
diffō est eē eēntiale: ul' eē pdicamētale: ul' eē qdditatiū
nā nūq; diffō dicēs qd rei cōpetit alicui: nisi illō signi
ficet deteriatā eēntiā z nām z nisi sit res pdicamēti z
nisi sit obz z nō figmētū itell's. Sz si diffō dic̄ qd nois
tm̄ nō opz q eē qđ dicit talis diffō sit eē eēntie ul' eē p
dicamētale ul' eē qdditatiuū. ſz sufficit q sit apd aiam
tm̄. nā diffō qd nois pōt eē eoz que nō ꝓpe sunt obta
itell's sed sunt eius figmēta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Termini āt nō solū itell'ere oz. B āt nō ē
supponē nisi z audire suppōnē aligs dicat
B q̄rūcūq; exīti in eo qđ illa sūt fit ꝙclo.

¶ Assignat rōnē dicti. pp qđ sciēdū q circa diffōnes z
circa icōplexa est simplex itelligētia. nā rōnes z diffō
nes i mēte sigñt p noia z p uoces exteri⁹ platas. sic g
se hēt audit⁹ ad uoces icōplexas sic se hēt itell's ad dif
finitiōes icōplexoz. sic g audire icōplexa nō est suppo
nē qz suppōnes nō sūt uoces icōplexe: ſz sunt ppōnes
ex qb⁹ ꝙcludunt ꝙnes. sic diffōnes ipe q sūt rōnes icō
plexoz suppōnes dici nō debēt. Cōtinuet āt sic lra. di
ctū est q suppōnes sūt i ppōnib⁹. i. sūt ppōnes| ter
mini āt. |i. diffōnes| nō |sup. sūt| i ppōnib⁹. |i. nec
sūt ppōnes. z p ꝫs nō sūt suppōnes| ſz solū opz itel
ligē. |i. circa diffōnes est itelligē solū. i. est itelligē sim
plr ul' itelligētia simplex| B āt nō est in suppōne nisi z
audire |sup. simplicia| dicat aligs eē suppōnē. |si g ē
audire uoces simplices nō dicim⁹ eē suppōnes. sic etiā
diffōnes: qz sunt ea q̄ sigñt uoces simplices suppōnes
dici nō debēt| sed |sup. suppōnes sunt ille| q̄rūcūq;
exīti. |i. sūt de nūo q̄rūcūq; exīti| in eo qđ illa sūt
fit ꝙ. |q. d. q suppōnes sūt de nūo taliū exīti. i. sunt
de nūo taliū exīti q ꝑt eē ꝑmisse ad ꝙcludēdū ꝙnē
aliquā. z qz talia sic exīti nō sūt diffōnes: ſz ppōnes
seqūt q suppōnes nō sūt diffōnes ſz ppōnes. ¶ D. c. d.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Neqꝫ geometra falsa supponit sic̄ qdaꝫ affirmāt dicētes qꝫ nō opꝫ falso uti geometrā: mētiri aūt dicēt̄ vniꝰ pedis eē nō vniꝰ pedis: aut rectā scriptā nō rectā esse: ꝫ geometra nihil ꝛcludit ꝓm hāc lineam quā ipe posuit: ꝫ que ꝓ hoc ostēdunt.

¶ Qz mētionē fecerat de suppōnibꝰ ne crederet aligs qꝫ demſtatoꝛ utat suppōnibꝰ falsis eo qꝫ geometra vī supponē ꝛ dicē eē rectū qđ nō est rectū. ꝛ eē vniꝰ pedis qđ nō est vniꝰ pedis. ió oñdit qꝫ i talibꝰ nō est falsitas. dic̄ ğ. ¶ Neqꝫ geometra falsa suppōit sic̄ qdā affirmāt dicētes qꝫ nō opꝫ geometrā ¶ uti. falsis ¶ mētiri aūt ¶ dicūt ipꝫ geometrā ¶ dicēt̄ ¶ lineā eē sup. ¶ vniꝰ pedis q̄ nō est vniꝰ pedis: aut rectā scriptā recte nō eē rectā. ¶ i. q̄ nō est recta. q. d. qꝫ qdā sic arguūt ꝺ geometram qꝫ geometra nō ꝺz uti falso. ꝛ tñ utit falso ꝛ mentit. Ad qđ soluēdū ſ̄ dit qꝫ i ꝫ nō est falsitas geometre. qz ipe nō demſtat de linea scripta i pluē: ſꝫ de ea q̄ itellꝫ p illā ió ait ¶ sed geometra nō ꝛcludit ¶ ꝛ nō demſtat ¶ ꝓm lineā hāc quā ipe posuit. ¶ i. descripſit ꝛ ptraxit i puluē ¶ sed de ea que ostendit. ¶ i. itelligit per hanc. i. per lineā illam descriptā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampliꝰ aūt petitio ꝛ suppō oīs aut sic̄ totū ē aut sic̄ in pte. Termini āt neutri hoꝝ.

¶ Dostq̄ oñdit qꝫ diffō nō sit suppō. qz nec dicit eē nec nō eē. ℔ oñdit ꝫ idē. vꝫ qꝫ diffō nō est suppō. nec ēt petitio alia rōne. qz nec ē ulis nec pticlaris. Circa qđ duo facit. qz ꝓ facit qđ dcm̄ est. 2º qz mētionem fecerat de uli oñdit quō demſtatoꝛ utat uli. ibi ¶ Spēs qdē igi. ¶ dic̄ ğ. ¶ Ampliꝰ petitio ꝛ suppō oīs. ¶ i. q̄libet petitio ꝛ suppō ¶ aut ē sic̄ totū. ¶ i. ulis ¶ aut sic̄ i pte. ¶ i. pticularis. ¶ termini aūt. ¶ i. diffōnes ¶ hoꝝ neutrū. ¶ i. nec sūt ules nec pticlares. si ğ diffōnes nec pticulares nec ules sint ꝛ oēs petitiōes ul suppōnes sūt ules uel pticulares segt qꝫ diffōnes nec sūt suppōnes nec petitiones. ¶ Dubitaret forte aligs: qz vi falsū eē qꝫ diffō nō sit ulis. nā illō qđ de necitate iest oi illō est ule. ſꝫ diffō de necitate iest oi. ut pōt hēri ex 6º top. ğ ꝛc. ¶ Dōm qꝫ diffō est id qđ sigtur p nomē. qz rō quā sigt nomē ē diffō: videamꝰ ğ qđ sigt nomī: ꝛ tūc videbimꝰ qđ p se ꝛ ꝓ exꝑmat diffō. hāc aūt. q. qđ nomē sigt. q̄rit phs i 8º meta. cū q̄rit utꝫ nomī significet fozaꝫ an aggregatū. ꝛ ait qꝫ sigt utrūqꝫ: ſꝫ pp qzdā attributionē. i. qzdam analogiā siue p ꝓus ꝛ posteriꝰ. vñ Cōmē. vult qꝫ nomē ꝓus significet fozmā scōario aggregatū. nomē ğ ꝓnci palr sigt ipaz nāz ꝛ ipaz eēntiā rei. si āt sigt aggregatū ul suppositū ℔ est ex ꝓnti. put i illo suppōsito ꝛ in illo aggregato reſuat illa eēntia ꝛ nā. diffō ğ qz est id qđ sigtur p nomē est exꝑssiua p se ꝛ ꝓ illiꝰ eēntie ꝛ nāe. si aūt sigt ꝛ exꝑmit ipa aggregata ꝛ ipa suppōsita ꝫ ē ex ꝓnti. put i eis reſuat talis eēntia ꝛ nā. ğ cū ꝫ signū ul ois. distribuat p ipsis suppositis: ꝛ ēt cū signa pticularia ipa suppōsita exꝑmāt diffō nec est ulis nec pticularis. qz p se ꝛ ꝓ nō exꝑmit suppōsita ſꝫ nāz. ul possumꝰ alr soluē qꝫ ulitas ꝛ pticularitas sūt ꝛditiōes ꝓnis sic̄ ēt eē. i. ieē ꝑdicatū ſ̄ o ul nō eē. i. nō ieē sūt ꝛditōes ꝓnis. ꝛ qz diffō nō est ꝓ. suppō aūt est ꝓ: ió suppō dicit eē ul nō eē ut dicebat rō ꝓª: ꝛ est ulis ul pticularis: ut dicebat hec rō 2ª. diffō aūt qz haꝫ ꝛditiōes nō hēt nō est suppō ꝛ ēt nō est petitio: qz ꝛ petitio cū sit ꝓ suppō istas easdē hēt ꝛditiōes in qbꝰ dit suppō a diffōne. Ad vo obijcit qꝫ diffō de necitate iest oi. dici debet qꝫ ex hoc nō plus habeꝫ nisi qꝫ ex diffōne ꝛ diffinito pōt formari ulis ꝓ. ipsa tñ diffinitio in se nec est ꝓpō ulis nec pticularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Spēs qdē igit eē aut vnum aliqd extra multa nō necesse est si demonstratio erit.

¶ Qz mētionē fecerat de uli iuestigat quō ule est necīuꝫ ul utile demſtatori. ¶ Ad cuiꝰ euidētiā sciēdum qꝫ ipe mētionē fecerat de uli. put ꝓ ulis di. nunqꝫ tñ pōt eē ꝓ ulis nisi accipiat aliquē terminū cōez ꝛ ulem: qz ℔ signū oē: qđ facit ꝓ ꝓnē ule. ꝓpe ꝛ directe non pōt addi termio discreto: ſꝫ termio cōi ꝛ uli. iuestigat ğ ℔ de uli: nō de uli. ꝓ ꝓne: ſꝫ de uli qđ sigtur p terminū icōplexū. ¶ Propter qđ sciēdū qꝫ circa ule fuit duplex opio. vna plonis q posuit spēs ideas sepatas ab his pticlaribꝰ: ꝛ dixit eas eē ulia rez. alia opio de uli fuit Aſt. dicētis qꝫ ule nō erat sepatū a multis: ut posuit plo: ſꝫ erat vnū in multis ꝛ de multis. Tria ğ facit phs. qz ꝓº oñdit qꝫ demſtatori nō est necīū ule sepatū: ut posuit plo. 2º qꝫ est necīū ule qꝫ sit vnū i multis ꝛ de multis. ut posuit ipe Aſt. 3º assignat rōnē dicti. 2ª ibi ¶ Esse tñ vnū. ¶ 3ª ibi ¶ Opꝫ tñ aliud. ¶ dicit ğ. ¶ spēs qdē igit. ¶ i. ideas eē sicut plato posuit ¶ aut eē vnū ali qđ ꝑter multa. ¶ i. sepatuꝫ a multis: sicut plato posuit ¶ nō neče est si demſtatio erit. ¶ i. nō neče est eē ad ꝫ qꝫ demſtatio sit. q. d. frustra sūt spēs ꝛ idee ꝛ ulia que posuit plato. talia enī sunt frustra ad sciaz: qz sine talibus pōt scia ꝛ demſtatio eē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Esse tñ vnū de multis uerū dicē est neče. Nō eni erit ule nisi ꝫ sit. Si vo ule nō sit mediū nō erit. Quare neqꝫ demōstratio.

¶ Ait qꝫ ꝫz ad demſtationē nō sit necīuꝫ ule qđ sit vnum sepatū a multis: est tñ necīuꝫ ule qꝫ sit vnū de multis. ió ait ¶ eē tñ vnuꝫ de multis. ¶ i. ee ule qđ sit ꝑdicabile vnū de multis ¶ uez est neče dicē. ¶ uez est eni qꝫ neče est dicē: ꝛ neče est ponē tale vnū ꝑdicabile de multis ad hoc qꝫ sit demſtatio cuiꝰ cā est qa ¶ nō eni erit ule ni si hoc sit. ¶ i. nisi sit tale vnū ꝑdicabile de multis non erit ule. ¶ Si vo ule nō erit: nō erit mediū ¶ sup. demſtatiōis ¶ q̄re nec demſtatio ¶ igit sine uli qđ posuit plato pōt eē demſtatio: sed sine uli qđ est vnum ꝑdicabile de multis nō pōt esse mediū demſtationis: ꝛ per ꝓns nec demonstratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Opꝫ itaqꝫ aliqd vnū ꝛ idez de pluribus esse non equiuocum in demonstratione.

¶ Assignat rōnē dicti oñdēs qꝫ sine tali uli nō pōt eē mediū demſtationis. ió ait. ¶ opꝫ nāqꝫ vnū aliqđ ꝛ idē de plribꝰ nō equocū. ¶ i. nō equoce. sed ꝓm rōnē vnā ¶ in demſtatiōe. ¶ su. eē mediū. cū igit hec sit rō ulis qꝫ dicatur de plribꝰ nō equoce opꝫ eē ule qđ est mediuꝫ in demſtatiōe. ¶ Mōndū aūt qꝫ ꝫz fozmā sillogisticā opꝫ qꝫ semp aliq̄ ꝓmissaꝝ sit ulis. cū ğ in q̄libet ꝓmissarū ponat mediū: opꝫ mediū de pluribꝰ ꝑdicari: ꝛ opꝫ ℔ nō equoce: qz si equoce diceret nō eēt ibi uera fozma sillogistica ꝛ mediū sic dictū de pluribꝰ nō eēt vnū. nō eni est idē canis qꝫ dī de celesti sidē: ꝛ de latrabili aiali. sillogiçās eni in equoco sillogiçat i q̄tuoꝛ termis: qz mediū est duo termini. si ğ mediū debet eē vnū: ꝛ ꝺz ꝑdicari de pluribꝰ: qz alr nō pōt sumi ulr opꝫ qꝫ mediū sit ꝑdicabile de plribꝰ nō equoce: ꝛ qz hec est rō ulis de q̄ locutꝰ est phs sine tali uli nō solū nō est mediū demſtatiuū: sed etiā nō est mediū sillogisticum.

¶ Nō ꝓtigere aūt simul affirmare ꝛ negare: neqꝫ vna recipit demōstratio. sed aut si idigeat mōstrare ꝛclusionē sic.

¶ Ut dicebat phs in pte ista ſpāliter descēdit ad hoc ꝓncipiū qđ nō ꝓtingit simul affirmare ul negare quō demōstratiōes utunt eo. Circa qđ duo facit: qz ꝓmo ꝓponit qđ intēdit. 2º declarat ꝓpositū ibi. ¶ Ostēdere aūt accipiēt ibꝰ. ¶ dicit ergo qꝫ ¶ nō enim ꝓtingē simul affirmare ul negare neqꝫ vna. ¶ i. nulla ¶ recipit demſtra

tio ⌊sup. oñsiua. ⌊ sz aut ⌋ sup. recipit ꝟ ꝑn^m ⌊ si idigeat demſtrare ꝯnē ſic ⌋ i. negatiue ul' ad ipo^le. ¶ Mon^m aūt q hoc ꝑncipiū in ſua totalitate q nō ꝟtigit ſimul affirmare ⁊ negare pōt aſſumere demōſtratio oſtēſiua tñ nō aſſumit ipm: qz nō indiget eo ſub hac forma. idiget aūt ipſo: uel pōt indigere demōſtratio ad ipoſſibile. pōt enim ꝟtingere q negantē mihi ueritatē aliquā duco ad hoc ipoſſibile q nō ſit uerū hoc ꝑn^m q nō cōtingit ſimul affirmare ⁊ negare. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Oñdit aūt accipiētib⁹ ꝑmū de medio q ueruz ſit affirmare. negare autē nō uerū. mediū aūt nihil differt eſſe ⁊ nō eē accipere. Similiter autem ⁊ tertium.

¶ Declarat ꝓpoſitū. Circa qō duo facit ꝑm q duo ꝓpoſuerat. qz ꝓ^o oñdit q hoc ꝑncipio nō idigeat demōſtratio oſtēſiua. 2° declarat q hoc ꝑncipio idigere pōt demſtratio ad ipoſſibile. ibi ⌊ Oē aūt affirmare aut negare que ad ipoſſibile. ⌋ ¶ Ad euidētiā aūt ꝑme ptis ſciēduz q uelle declarare quō demſtratio oſtēſiua nō idigeat hoc ꝑncipio eſt oñdere ad qd pōt deſtruire tale ꝑncipiuz demōſtrationi oñsiue. ſi enī ſciuerimus de aliquo ad qd deſeruit ⁊ eſt ꝓficuū alicui rei: ſtatim ſcire poterimus ſi illa res idigeat eo. Oñdit ergo phs ad qd deſeruit ⁊ ad qd eſt ꝓficuū tale ꝑncipiū demſtrationi oñsiue. Tria ꝙ facit: qz ꝑmo ait quō demſtratio oñsiua uteret tali ꝑncipio ſi acciperet ipz. 2° qō dixerat declarat in termis. 3° aſſignat rōnem dicti. 2ª ibi ⌊ Si enīz aſſignet. ⌋ tertia ibi ⌊ Luz aūt eſt. ⌋ Dicit ergo ⌊ Oſtēdit aūt ſic accipiētib⁹ ꝑmū de medio q uerū ſit affirmare: negare aūt nō uerū: mediū aūt nihil differt. ⌋ i. nō opz ⌊ accipe eē ⁊ nō eē. ſilr aūt ⁊ tertiuz. ⌋ q. d. q ſi demſtratio oñsiua uteret hoc ꝑncipio in ſua totalitate uteret eo ad ꝑmū. i. ad maiorē extremitatē que dr de medio. nō aūt uteret eo nec ꝓſūgeret ipz ad mediū nec ad 3^m. i. ad minorē extremitatē. ſi fieret enī talis ſill's. de quolibet hoīe uere affirmaſ ⁊ falſe negaſ. uel qō idem eſt. ois hō eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. calias eſt hō. ꝙ eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. hic aūt affirmatio ⁊ negatio ponunt ad aial qō eſt maior extremitas. nō ad hoīem qui eſt medius terminus: nec ad caliā qui eſt minor extremitas.

¶ Notādū aūt q tot⁹ ſill's ordinaſ ad ꝯclonez. Si ꝙ demſtratio oñsiua indiget hoc ꝑncipio hoc eſt ꝓpter cōclonem. affirmationē aūt ⁊ negationē poni in ꝯclone uel hoc erit ex parte ꝑdicati: ut q ꝯcludaſ q uerum ſit caliā eſſe aial ⁊ falſum ſit nō eſſe aial: uel qō idez eſt q cōcludaſ q calias ſit animal ⁊ nō ſit nō animal. uel ꝟ erit ex pte ſbi: ut q concludaſ q calias ⁊ nō calias ſit animal: ⁊ nō ſit nō animal. Ad hoc autē q affirmatio ⁊ negatio cadat in cōclone ex parte ꝑdicati ſufficit q affirmatio ⁊ negatio ponaſ ad maiorē extremitatē: nō aūt opz q ponaſ nec ad mediū nec ad tertiū. i. ad miorem extremitatem. Ad hoc aūt q ꝯcludaſ q calias ſit aial ⁊ nō ſit nō aial ſufficit q i ꝑmiſſis ponaſ affirmatio ⁊ negatio ad maiorē extremitatē: ut pz in ſill'o ꝑdicto ꝓpoſito. ſed dices q tu vis ꝯcludere affirmationē ⁊ negationē in ꝯclone non ſolū a ꝑdicato: ſed etiam a ſbo. dices enim q vis ꝯcludere hoc totuz: q calias ⁊ nō calias ſit aial ⁊ nō ſit nō aial. ⁊ ideo dices q opz q affirmatio ⁊ negatio ponaſ ad mediū ⁊ fiat talis ſill's. hō ⁊ nō hō ut leo uel aſinus qui eſt nō hō eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. calias eſt homo ⁊ nō eſt nō aial: ⁊ nō caliaſ: utputa leo eſt nō homo. ergo calias ⁊ nō calias eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. ſi enim homo ⁊ nō homo eſt aial ⁊ nō eſt nō aial opz q calias qui eſt hō ⁊ aliqō nō calias: utputa leo uł aſinus qui nō eſt hō ſit aial ⁊ nō ſit nō aial. ergo ad hoc q ꝯcludaſ affirmatio ⁊ negatio in ꝯclone tā ex pte ſbi ꝙ ex pte ꝑdicati opz q affirmatio ⁊ negatio ponaſ in ꝑmiſſis tā ad maiorē extremitatē ꝙ ad mediū. ul' ſi nō ponit ad mediū opz q ponaſ ad minorez extremitatē ⁊ fiat talis ſill's. ois hō eſt aial. ⁊ nō eſt nō aial. calias ⁊ ēt nō calias. utputa plato eſt hō. ꝙ caliaſ ⁊ nō calias eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. Falſuz ꝙ dicit phs q ſi demſtratio oñsiua utit hoc ꝑncipio q utit eo ad maiorē extremitatē ⁊ nō ad mediū nec ad 3^m. ¶ Sciēdū ergo q ad hoc q affirmatio ⁊ negatio ꝯcludaſ in ꝯne ex pte ꝑdicati ſufficit q affirmatio ⁊ negatio ponatur in ꝑmiſſis ex pte maioris extremitatis ut ſufficit q hō ſit aial ⁊ nō ſit nō aial. ad hoc q calias q eſt hō ꝯcludatur eē aial ⁊ nō eē nō aial. ſed ſi uolumuſ affirmationē ⁊ negationē ꝯcludē ex pte ſbi nō opz pp hoc q accipiatur affirmatio ⁊ negatio in ꝑmiſſis: ſed ſufficit q mediū ſit in min^o ꝙ maioz extremitas: ut ſufficit q hō ſit in minus ꝙ aial. ſi enī hō eſt in min^o ꝙ aial nō ſolū hō eſt aial ⁊ nō eſt nō aial: ſz ēt nō hō erit aial ⁊ nō erit nō aial: ⁊ ſi hō ⁊ nō hō eſt aial. ⁊ nō eſt nō aial. calias ⁊ nō calias erit aial ⁊ nō erit nō aial. ul' ſi mediū nō eſt i minus ꝙ maioz extremitas ſufficit q mioz extremitas ſit in min^o ꝙ mediū. nā dato q hō nō eēt i min^o ꝙ aial. ſi tñ calias eēt i min^o ꝙ hō ꝯcludeł in ꝯne q calias ⁊ nō calias ſit aial ⁊ nō ſit nō aial. nā ſi calias eſt in min^o ꝙ hō calias ⁊ nō calias eſt hō. nam ſi ois hō eſt aial ⁊ nō eſt nō aial. ⁊ calias eſt in min^o ꝙ hō ſeqt q calias ⁊ nō calias ſit hō. ⁊ ſi calias ⁊ nō calias ſit hō ſeqt q calias ⁊ nō calias ſit aial. ⁊ hō ſit nō aial. ad ꝟ ꝙ affirmatio ⁊ negatio ꝯcludaſ ex pte ſbi nō oz q affirma^o ⁊ nega^o ponaſ in ꝑmiſſis: ſz ſufficit q medi^o termin^o accipiaſ i min^o ꝙ maioz extremitas ul' mioz extremitas ſumaſ in minus ꝙ mediū. ⁊ qz qōcūq; hoz ponaſ ſiue q mediuz ſit i min^o ꝙ maioz extremitas: ſiue q mioz extremitas ſit in min^o ꝙ mediū ſp ꝯcludit affirma^o ⁊ nega^o ex pte ſbi. ut q calias ⁊ nō calias ſit aial. qz ꝙ illa duo idē cōcludūt phs nō exeqt niſi de altero eoz. vz q mediū accipiaſ in min^o ꝙ maioz extremitas. ¶ Deide cū dicit

¶ Si enī aſſignet de q̄ hoīe dicē uez eſt eē aial ꝙuis nō hoīez uez. Sz ſi ſolū hoīem aial eē oēnō aial aūt nō. Erit enī uez dicē caliā ⁊ nō caliā eē aial. nō aial aūt non.

¶ Qō dixerat declarat in terminis. dixerat enī q ſufficit affirmationē ⁊ negationē poni ad maiorē extremitatē. nō opz aūt ꝑm eū q ponaſ ad mediū ul' ad minorez extremitatē. iō ait. ⌊ ſi enī aſſignet de q̄ hoīe uez eſt dicere aial. ⌋ i. ſi ponaſ hoīez eē aial qō uez eſt dicē ⌊ ꝙuis ⁊ nō hoīez uez. ⌋ i. ꝙuis uez ſit dicē nō hoīem eē aial. ⌊ ſz ſi ſolū oē. ⌋ i. ułr. ⌊ hoīez eē aial ⌋ ſup. dicim^o ⌊ nō aial aūt nō. ⌋ q. d. q ꝙuis hō ⁊ nō hō ſit aial ⁊ nō ſit nō aial: nō opz q affirma^o ⁊ nega^o ponaſ ad hoīem ſz ſufficit q ponaſ ad aial ad ꝟ q ꝯcludaſ affirma^o ⁊ nega^o tā a pte ſbi ꝙ a pte ꝑdicati ut q ꝯcludaſ q calias ⁊ nō calias ſit aial ⁊ nō ſit nō aial. iō ait q ſi ſolū accipiam^o hoīez eē. i. ułr ⌊ eē aial. nō aial ät nō erit. tñ uez dī caliā ⁊ nō caliā aial. nō aial ät nō. ⌋ ¶ Deide cū dicē.

¶ Cauſa aūt eſt q primum non ſolum de medio ſed ⁊ de alio, ꝓpter id qō ⁊ de pluribus. Quare ſi neqz medium ⁊ idem eſt ⁊ nō idem ad ꝯcluſionem nihil differt.

¶ Aſſignat rōnē dicti aſſerēs q̄re opz affirmationē ⁊ negationē nō addi ad mediū. ſufficiē enī q mediū ſit i minus ꝙ maioz extremitas. ad ꝟ q affirma^o ⁊ neg^o ꝯcludaſ tā ex pte ſbi ꝙ ex pte ꝑdicati iō ait ⌊ cā ät ē ⌋ ſu. q nō oz addē affirmationē ⁊ negationē ad mediū ⌊ q ⌋ q qz ⌊ ꝑ^m ⌋. i. maioz extremitas dī ⌊ nō ſolū de medio:

UVA. BHSC. IyR_086_4

sed de alio pp id qđ ꝛ de pluribus est. ¶i. pp id qđ opz maiorē extremitatē eē i plus q̄z mediū ¶ q̄re ¶opz sup. ꝓ posito q maior extremitas sit in plus q̄z in medium neq; ¶ si mediū ꝛ idē est ꝛ nō idē. ¶i. neq; si mediū acci piat affirmatiuū ꝛ negatiuū ¶ ad ꝯnez nihil differt. ¶ q.d. q sufficit affirmationē ꝛ negationē addē ad maiorē extremitatē nō: aut opz q addat ad mediuz sed si solū mediū est in minus q̄z maior extremitas uel mi nor extremitas sit in min⁹ q̄z mediū. ad ꝯnē nihil dīt. his enī duob⁹ nō erit dīa in ꝯne qn ꝛcludat affirma tio ꝛ negatio tā ex pte ꝓbi q̄z ex pte ꝑdicati. ꝛ qđ dcm̄ est de medio respectu maioris extremitatis itelligēdū est de miori extremitate respectu medij: q; si medium nō eēt in min⁹ q̄z maior extremitas. dū tm̄ minor extre mitas eēt in minus q̄z mediū idē fieret. ꝓbus tm̄ cā bre uitatis dixit hoc ꝛ assignauit cām ex pte medij non ex parte minoris extremitatis. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Omne autez affirmare ꝛ negare que est ad ipoſe demōstratio accipit. ꝛ hoc neq; semp ulr: ſz quātū sufficiēs est in gñe. Suf ficiēs autē est in genere. Dico aūt genere ut circa quod genus demōstratiōes sunt sicut dictum est prius.

¶ Oñdit que demſratio idiget ꝓ ꝑncipio dicēs. ¶ Oē ät affirmare aut negare que est ad ipo^le demſo accipit. ¶ i. demſratio ad ipo^le idiget ꝓ ꝑncipio ꝛ accipit ¶ ꝛ hoc neq; semp ulr. ¶ i. nō accipit ꝓ ꝑn^m in sua coitate. ¶ Sz q̄ztū sufficiēs est in gñe. ¶ i. inq̄ztū regrit genus ꝓbi sut. ꝛ exponit se dicēs ¶ dico aūt in gñe. ut circa qđ genus demſrationē fac ſic dcm̄ ē ꝑus. ¶ dicebat enī ꝑus q; suf ficit de hi⁹ ꝑncipijs coib⁹ accipe tātū q̄ztū regrit gen⁹ ꝓbi circa qđ demſrationē facim⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re demſratio oñsiua nō idigeat ꝓ ꝑn⁰. ꝛ vi q idi geat. nā ois vītas p ꝓ ꝑn^m roborat. si ḡ demſratio oñsi ua ꝛcludit aliquā ueritatē. ergo idiget hoc ꝑncipio. ¶ Dom q res eoipso q hēt eē determiatuz ex eo est ꝓ ꝛ nō aliud. ꝛ ex eo si de ea est affirmatio uera erit nega tio falſa. ex eo ḡ q noia significāt determinatas res. ꝛ res dicūt determiatas eēntias ꝛ nās sumūt ꝓ ꝑn^m de terminatū. de q̄libet affirmatio ul negatio uera. qui ḡ bñ itelligit q determiata significatio termioꝝ ꝛ deter minata nā rerū facit ad ueritatē cuiuslibet ꝓpōnis ue re sufficiēter itelligit quō quelibet ꝓpō uera roborat p hoc ꝑn^m. de q̄libet affirmatio ꝛ ē. ueruz est ḡ q ꝓ ꝑn^m aliquo mō roborat vītatē cuiuslibet. ꝛ aliq̄ mō ꝑm ue ritatē igredit quālibet demſrationē. nō tm̄ opz q ꝑm. p priā formā igrediat demſrationē ꝛ maxīe demſrationē oñsiuā. qui enī vult arguē aligd oñsiue nō opz q accī piat sil utrāq; ptē ꝑdictiōis sed sufficit q accipiat alte rā ptē: nec opz q ꝛcludat utrāq; ptē ꝑdictiōis: sed suf ficit ꝛcludē aliquā ptē ꝑdictiōis solā ut sufficit uex eē dicē hoiem eē aial. hoc enī cognito dat itelligē sufficiē ter q falſuz sit dicē ipm nō eē aial. qui enī cōcludit q hō est aial ꝛcludit ēt q nō est nō aial. nā nō eē nō aial itelligit per eē aial: siē obliquū per rectū. uel siē ꝓbatio per hitū ꝛ negatio per affirmationē. demſratio ḡ ostēsi ua nō indiget hoc ꝑn⁰ ut q simul accipiat utrāq; ptē: ꝛ qr nō idiget iō nō accipit. ꝛ si accipet dīet accipe mō quo dictū est ut affirmationē ꝛ negationē poneret ad maiorē extremitatē nō ad mediū nec ad miorē: sed ꝛz demſratio oñsiua nō idiget. ad ipossibile aūt pōt idigē. qr possum⁹ ducē aduersariū ad ꝓ ipossibile q nō est de q̄libet affirmatio ul negatio: sed ꝯtigit sil affirmare ul negare. Qñ ḡ ad talē ipossibile ducim⁹ aduersariū opz sillogiçare ꝛcludēdo simul affirmationē ꝛ negationē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō idigemuz q affir matio ꝛ negatio ponat ad maiorē extremitatē. ¶ Di cēdū q idigere hi⁹ ꝑncipio in demſratione oñsiua pōt itelligi dupl̄r: uel ad ueritatē declarādā. ul ad ꝛdictio nē ꝛcludēdā. Ad ueritatē aūt adiscēdā uel declarādaz nō idigemus qz sufficiēter exp̄mīt ueritas p alterā ptē ꝛdictionis: sed ad ꝛdictionē ꝛcludēdā possumus idi gere: qz si uolumus ꝛdictionē ꝛcludē opz q ꝛdictio su mat in ꝑmissis. ¶ Sed sciēdū q non pōt oñsiue ꝛdi ctio ꝛcludi uere ut q vī talis demſratio ꝛcludat utrāq; ptē ꝛdictionis eē uerā. sic enī ꝛcludē utrāq; ptez ꝛdi ctiōis spectat ad demōstrationē ad ipossibile qz ipossi bile est ꝓ eē. sed si p demſrationē oñsiuā ꝛcludem⁹ alte rā ptē eē uerā ꝛ alterā falſaz sic quēlibet hoiez uex est eē aial ꝛ falſuz est nō eē aial. ꝛ qz calias est hō cōcludi mus de calia alterā ptē ꝛdictiōis eē uerā. ut q uerū sit ipm eē aial ꝛ alterā falſaz ut q falſuz sit ipz nō eē aial. ḡ ad ꝛcludēdā ꝛdictionē possumus idigē ipo ꝑncipio mō quo dictū est. ꝛ qz hi⁹ ꝛdictiōis nō fit nisi ponē do ꝛdictionē ad maiorē extremitatē pz ad talez extre mitatē ponēdā eē. ¶ Aduertēdū ḡ q cū demſratio sit organū sciētificū ꝛ sit istrm manuducēs nos ad sciam ꝛ vītatē cū demſratio oñsiua nō idigeat isto ꝑn⁰ nec in digeat accipe utrāq; ptē ꝛdictiōis sil ad vītatē sciēdaz pz q talis demſratio simpl̄r loquēdo nō idiget utrāq; ptē ꝛdictiōis sil accipe cū ipa ipāl̄r ordinēt ad vītatē. pōt aūt idigē ꝑm qđ. ut si uelit utrāq; ptē ꝛdictiōis cō cludē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. cū alig text⁹ ha beāt. ꝯtigē aūt sil affirmare ꝛ negare. neq; vna recipit demſratio utz talis textus saluari possit. ¶ Dom q si hēat l̄ra negatiua vi eē clariorē text⁹. vz q ꝓ ꝑn⁰ q̄ztum ad utrāq; ptē ꝛdictiōis. ꝛ nō ꝯtingit sil affirmare ꝛ ne gare. neq; vna. i. nulla demſro. s. oñsiua indiget simpl̄r. pōt aūt idigē demſratio ad ipossibile: sed si hēat l̄ra af firmatiua bona est ſnia. nā si ꝯtingē sil affirmatie ꝛ nega tiue est ipossibile. demſratio ḡ ad ipossibile pōt uti ꝓ ꝑncipio isto mō q ducat ad ꝓ icōueniēs q ꝯtigit sil af firmare ꝛ negare. ſz neq; vna demſratio oñsiua uteret isto ꝑncipio hoc mō q ꝯtingit utrāq; ptē ꝛdictiōis eē sed si oñsiua demſratio utat ꝓ ꝑncipio utet ꝓ mō eo q ꝯtingit alterā ptē eē alterā nō eē: ut si ꝯtingit hoiez eē aial affirmare eē uex ꝓ negare ꝯtingit eē nō uex. ꝛ ad hūc modū multū videt ire text⁹ Alge. eque ḡ bona l̄ra uel melior est affirmatia q̄z negatiua. ut q hēat in ter. ꝯtingere aūt sil videt melior l̄ra q̄z si habeat nō ꝯtige re. q̄z uis utrāq; saluari possit. ¶ Ulteri⁹ forte dubita ret aliqs. q̄re affirmatio ul negatio nō debeat poni ad mediū uel ad minorē extremitatē. ¶ Dom q ut dice bat assumere hoc ꝑncipiū q̄ztū ad utrāq; partē ꝛdicti onis possumus idigere dupl̄r. uel ꝑpter adipiscēdam ueritatē. uel ꝑpter ꝛdictionē ꝛcludēdā. possumus ad dere tertiū mēbrū q utat hoc ꝑncipio ꝑpter cōclones narrādā. ꝑpter ueritatē aūt demōstratio oñsiua nō in diget hoc ꝑncipio ꝑpter ꝛcludendā ꝛdictionē pōt idi gere. ut hoc fiat sufficit q affirmatio ꝛ negatio ponat ad maiorē extremitatē: tunc ḡ concludet affirmatio ꝛ negatio ex pte ꝑdicati. ꝛcludit enim q ueruz sit dicere calia esse aial. ꝛ falſum nō esse aial. uel concludetur q calias sit aial ꝛ nō aial: sed si affirmatio ꝛ negatio po neret ad medium uel ad minorē extremitatē cōclude ret affirmatio ꝛ negatio ex parte ſubiecti. ut q dicere calias ꝛ non calias est animal ul nō est nō animal: sed hoc nihil ad cōtradictionē. quia calias ꝛ nō calias est animal nō est cōtradictio: ꝛ calias ꝛ nō calias non est nō animal nō est cōtradictio. esse enim animal ꝛ non esse aial est ꝛdictio: sed calias ꝛ non calias esse animal non est ꝛdictio. affirmatio ergo ꝛ negatio neq; est po nēda ad mediū neq; ad minorē extremitatē. qr nec fa cit ad vītatē nec ad ꝛdictionē. facit tm̄ ad uariationē ꝯnis. qz aliud est concludere solū de calia q sit aial. ꝛ aliud de calia ꝛ nō calia q sit aial. ¶ Aduertendū tm̄

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄ ꝯcludē affirmationē ⁊ negationē ex pte ſbi pōt
pīr fieri. vno mō q̄ mediū ſumat in mīn⁹ q̄z maior ex-
tremitas: ul' mior extremitas in minus ſumat q̄z medi
um. Alio mō q̄ affirmatio ⁊ negatio ponat ul' ad me
diū uel ad minorē. Ult tñ phs q̄ hoc magis debet fi
eri ut q̄ poſſumus ꝯcludē affirmationē ⁊ negationez
ex pte ibi. ut q̄ calias ⁊ nō calias ſit hō ⁊ nō ſit non hō
ſumēdo mediū in minus q̄z affirmādo ⁊ negando me
diū. ul' ſumēdo minorē extremitatē in minus q̄z affir-
mādo ⁊ negādo ipaz. ⁊ qz magis reſuat forma ſillogi
ſtica ſi mediū ſumat in minus q̄z maior extremitas: ⁊
minor extremitas in minus q̄z medium. imo in hoc in
nullo derogat forme ſillogiſtice. ſed ſi affirmatio ⁊ ne-
gatio ponat uel ad mediū uel ad minorē extremitatez
derogamus forme ſillogiſtice. ſic enim faciēdo nō faci
mus ſillogiſmū vnum: ſed quodāmodo plures.

Communicāt aūt oēs ſcie ſm coīa: coīa aūt dico q̄bus utunt tanq̄z ex his demōſtrātes: ſed nō de q̄b⁹ demonſtrantur uel demonſtrant.

¶ In pte iſta ut dicebat ponit phs quō ſcie conueniāt ⁊
differāt circa coīa. Diuidit aūt hec ps in duas ptes. q̄z
p⁹ oñdit quō ꝯueniāt ſcie circa coīa hi⁹. 2⁹ declat quō
differāt circa ipa ibi. ¶ Et dialetica. ¶ Dicit ḡ ¶ coicāt
aūt oēs ſcie circa coīa. ¶ ⁊ ſbdit ¶ coīa aūt dico quib⁹
utunt ¶ ſup. ſcie oēs ¶ tanq̄z ex his demſtantes ſed non
de q̄b⁹ demſtant nec que demōſtrāt. ¶ Notādū aute
q̄ circa pn̄a pōt ſe hīe aliq̄ ſcia triplr. vz. pbādo aliq̄d
per ipa. pbādo ipa. ⁊ pbādo aliq̄d de ipſis. Circa hūc
aūt actū qui eſt pbare aliq̄d per ipa ꝯueniūt oēs ſcie.
q̄ oēs ſcie accipiūt hi⁹ coīa. ⁊ pbāt aliq̄d per ipa: ſed
q̄dū ad hūc actū qui eſt pbare pncipia uel pbare ali-
q̄d de pncipijs differūt ſcie cōes a ſcietijs ſpālib⁹. naz
ſcie ſpāles nec pñt pbare pncipia nec aliq̄d de ipſis
pncipijs. metaphiſica aūt que eſt ſcia coīs pbat ipſa
pncipia ſm q̄ poſſibile eſt: ⁊ pbat aliq̄d de pncipijs.
pbat eni q̄ nō poſſumus talib⁹ pncipijs diſſentire coꝛ
de: uel pbat de eis q̄ nō poſſumus oppoſita eoꝛ men
te cōcipere. ſic etiaz ⁊ dialetica que aliquo mō eſt ſcia
coīs hēt viā ad pbādū ipa pncipia. qz ut dicit in p⁹ to
picoꝛ de dialetica q̄ ad oīum methodoꝛ pncipia viā
habet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et dialetica omnib⁹ eſt. ⁊ ſi aliqua vniuerſaliter tentet mōſtrare cōmunia: ut qō eſt omne affirmare aut negare aut qō eſt eq̄lia ab eq̄lib⁹ aut quālibet talium.

¶ Aſſignata ꝯueniētia iter ſcias circa coīa. hic aſſignat
diā inter ipas. Circa qō duo facit. qz p⁹ facit qō dcm̄
eſt. 2⁹ ſepat dialeticā ab alijs ſciētijs ibi. ¶ Sed dialeti-
ca. ¶ dicit ḡ ¶ dialetica oib⁹. ¶ ſup. pncipijs utit pbādo
ipa. uel ¶ oib⁹. ¶ i. de oib⁹ pncipijs pōt pbationē facē
¶ ⁊ ſi aliq̄ ¶ alia ſcia ſup. ut metaphiſica ¶ tētet monſtra
re coīa ¶ cuiuſmodi ſunt ¶ ut qō eſt. ¶ i. ptigit ¶ oē aut
affirmare aut negare aut qō eſt ab eq̄lib⁹ eq̄lia demere
aut taliuz qōlibet. ¶ q. d. q̄ dialetica ⁊ q̄dā alia ſcia ut
metaphiſica hēt viā ad pbādū hi⁹ pncipia coīa cuiuſ-
modi ſunt de quolibet affirmatio. ⁊ ſi ab equalib⁹ eq̄-
lia demas cetera que remanent eq̄lia ſunt. ⁊ cetera ta-
lia q̄ſilia. ¶ Notādū q̄ pncipia ⁊ cōes animi ꝯceptio
nes nō pñt pbari ſimplr ⁊ per ppria. pñt tñ pbari idu
ctiue ⁊ a poſteriori ⁊ per q̄dā pbabilia. uel pñt pbari
huic ul' illi. nā q̄s hīet p maiori icōueniēti negare alt-
q̄d ſenſibile q̄z negare hoc pn̄m. de quolibet affirmare
¶ Dubitaret forte aliq̄s. utrū metaphiſica poſſit ſe in
tromittē de ipſis pncipijs. ¶ Dōm q̄ de ipſis coīb⁹ ⁊
de ipſis pncipijs ut inferūt ꝯnes intromittunt ſe ſcie
ſpāles. ſed de ipſis pncipijs ſm ſe nō pñt ſe intromittē
ſcie ſpāles: ſed ſcia coīs ut metaphiſica pōt ſe itromit
tere de ipſis pncipijs ſm ſe eo mō quo poſſibile eſt pōt
ea pbare uel pōt aliq̄d de ipſis pbare. cui⁹ rō eſt qz me
taphiſica eſt de ipſo ente ⁊ de ptibus entis. qz q̄ hi⁹ coīa
pncipia ſumunt ul' ex ipſo ente: ut pz de pncipio illo q̄
de quolibet opz eē uel nō eē. hec eni ex ipſo ente uel ex
ipſo eē ſumīt: uel talia pncipia ſumunt ex ptib⁹ entis.
nā q̄ oē totū ſit maius ſua pte. ⁊ q̄ ſi ab eq̄lib⁹ equalia
demas que relinquunt ſunt eq̄lia. talia eni pncipia ſu
munt ex ipa q̄ztitate que eſt ps entis. nā ens per ſe di-
uidit in figuras pdicamētoꝛ ut declarari hēt in 5⁹ me
ta. metaphiſica ergo que eſt de ente ⁊ de ptib⁹ entis po
teſt per ſe itromittē de hi⁹ pncipijs. qz talia ut dcm̄ eſt
uel ſumunt ex ente ul' ex ptib⁹ entis. alie ergo ſcie ſpā-
les ſunt ſcie tm̄. qz ſunt ſolū de ꝯnib⁹. ſi aūt ſunt de pn̄
cipijs hoc eſt ſolū per relationē ad ꝯnes. ſed metaphiſi
ca eſt ſcia ⁊ itellectus. nā ſcia ppzie eſt ꝯnuz. itellectus
vo pncipioꝛ. metaphiſica aūt eſt ſcia ⁊ itellect⁹. qz eſt
de ꝯnib⁹ ⁊ pncipijs. vñ phs in. 6. ethicoꝛ. loquēs de
ſapiētia. i. de metaphiſica. ait q̄ opz ſapientem. i. meta
phiſicū nō ſolū que ſunt ex pncipijs ſcire ſed circa pn̄
cipia uerū dicē. iō ꝯcludit ibidē q̄ erit utiqz ſapia itel-
lect⁹ ⁊ ſcia. tāgit aūt phs ibidē. 6. ethicoꝛ q̄tuoꝛ circa
ſapiaz ex q̄b⁹ poſſumus arguē qz ipa ſit itellect⁹ ⁊ ſcia.
opz eni metaphiſicū nō ſolū ſcire que ſunt ex pncipijs
ppter qō mereꝫ nomē ſcie: ſed etiā ſpectat ad ipam ue
rū dicere circa ipſa pncipia pp qō mereꝫ nomē itell⁹.
eſt enim vna ꝯditio ſapie ut tangit in. 6. ethicoꝛ. q̄ ip
ſa eſt vt⁹ artis. i. attingit ultimū in arte: ut tunc dici
tur ſapiēs lathomus qñ attingit in arte illa. ergo tūc
eſt ſapiēs ſimplr. qñ attingit ultima ſimplr. ultima aūt
ſimplr ſunt ipa pncipia. ergo ſpectat ad metaphiſicaz
uerū dicere circa ipa ul' iaz circa ipa pncipia. ⁊ ſic poſ-
ſibile eſt ſpectat ad eādē pbare ⁊ declare ipa. Scda cō
ditio ſapiētie quā tāgit phs ibidē eſt q̄ ſapia nō ē circa
ptē ſz circa totū. vñ dicim⁹ ut ibidē inducit deū nō
foſſorē nec aratorē ſed ſapientē. foſſor eniz ⁊ arator eſt
qui eſt induſtris circa aliq̄d pticulare negociū: ſed il-
le eſt ſimplr ſapiēs qui eſt induſtris ul' ⁊ circa oīa. cuz
ergo oīa reducant ad pncipia nō pōt eſſe quis induſtriz
ul' circa oīa niſi ſit induſtris circa ipa pncipia ⁊ niſi
ſpectet ad eundē uerum dicere circa ipa pncipia. meta
phiſica ergo que inter ſcias humanit⁹ inuētas eſt ſim
plr ſapia: eo q̄ ſit ul' de oib⁹: habet cōſiderare de ipſis
pncipijs. Tertia cōditio ſapiētie ibidem tradita eſt q̄
ſapiētia eſt certiſſima ſciarū. cū ergo tota certitudo cō
cluſionū ſit ex pncipijs illa eſt certiſſima iter ſcias que
hēt ꝯſiderare de pncipijs ipſis ⁊ ad quā ſpectāt ipa pn̄
cipia put eſt poſſibile declarare. ⁊ qz metaphiſica eſt
ſic certiſſima ⁊ etiā ſapiētia ipſa ſicut poſſibile eſt pōt
tentare ⁊ monſtrare pncipia uel aliquid de pncipijs.
Quarta ꝯditio ſapiētie ibidez tradita eſt q̄ ipſa eſt q̄ſi
caput hūs. eſt enim ipſa directrix oīum aliarū ſicut ca
put dirigit oīa mēbra. ⁊ qz directio ⁊ regulatio eſt per
pncipia ſpectat ad metaphiſicā circa ipa pncipia uere
dicere: ⁊ ſpectat ad eam ſicut poſſibile eſt declarare ⁊
monſtrare ea. ⁊ ſpectat ad ipſam monſtrare ⁊ declara
re aliquas ppzietates circa ipſa ut quilibet ea pzobat
audita: uel q̄ nō poſſumus mente aſſentire eorum op
poſitis. ¶ Deinde cum dicit

¶ Sed dialetica nō eſt ſic diffinitorū quorundā nec generis alicuius vnius eſt. nō eni iterrogaret, demonſtrantē eniz nō eſt iterrogare ppter id qō oppoſitorū eē nō demonſtrat idem: oſtenſuz autez hoc eſt in his que delongiſſimo ſunt.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Sepat dialeticā ab alijs sciētijs dicēs. ⌊ Sed dialetica nō est sicut quorūdā diffinitor. nec est alicui⁹ vni⁹ gīis. ⌋ i. dialetica nō est circa aliq̄ determiata: nec est determiati gīis. ⌊ nō eni iterrogaret ⌋ sup. si eēt determinati gīis ⌊ dem'antē enim nō est. ⌋ i. nō ꝓtingit ⌊ interrogare pp id qđ nō dem'at idem eē oppositor. ⌋ i. nō ꝓbat opposita circa idem uel non ꝓbat de eodem utrāq; ptē ꝺictiōis. ⌊ oñsum est aūt hoc in his que de sillo sunt. ⌋ i. in libro ꝓor. Circa ꝓncipiū eni illi⁹ libri agit de hac mā. dialetica aūt qr ꝓcedit per quedā ꝓbabilia hēt viā ad ꝓbādā utrāq; ptē ꝺictiōis. iō interrogat: qr quecūq; ps negef ei ul' qcqđ ponit aduersarius ꝓbabilr pōt icedere circa ipm. ¶ Dubitaret forte aligs. utrū dialetica sit diffinitor ul' alicui⁹ gīis determinati. ⁊ videf q̄ sic. qr illa est de sillo. ⁊ est ēt de actibus rōnis. sed ista dicit deteriatū genus. q̄ ⁊c. ¶ Dicēdū q̄ dialetica ꝑpe nō est diffinitor nec est determinati gīis nō q̄ sit ipa ꝓpe ⁊ p⁹ de toto ente ita q̄ ipz ens inq̄ntū ens sit sbm in dialetica: sed dialetica ut dicebaf in arguēdo est de actib⁹ rōnis: sed nō est de eis put sunt qđ determiatū: sed magis est de eis ut sūt qđ indeterminatū ⁊ ut sunt aliqđ applicabile ad oēs res: nā ipsi act⁹ rōnis pñt ꝙsiderari dupl'r. vz put sunt qđā res ut hñt determiatū sbm. ⁊ sic determiare de actib⁹ rōnis spectat ad phm ꝙsiderare ⁊ ad libz de aia ubi agit de ipa sba aie. ⁊ de potētijs ei⁹. ⁊ de actib⁹ ipsi⁹. Alio mō pñt ꝙsiderari act⁹ rōnis ut sunt quedā orgāna aie. ⁊ ut sunt applicabiles ad ipas res q̄scūq; de q̄bus uolumus hic sciaz. ⁊ sic de actib⁹ rōnis est logica ubi tradit forma arguēdi ⁊ sillogiçādi. que forma arguēdi ⁊ sillogiçādi est q̄si applicabilis ad oēm mām. De eisdē ergo actib⁹ rōnis est dialetica ⁊ nālis phia: sed nālis phia est de eis ut sūt quedā determiate res. logica vo est de ipsis magis ut sunt indeterminatū qđ ⁊ ut sunt applicabiles ad oēs res. de ipsis ḡ actib⁹ rōnis ut sunt quedā res est scia: sz ut sūt quedā orgāna applicabilia ad res de q̄b⁹ uolumus hic sciam: nō est ꝓprie scia: sed est modus sciēdi. ⁊ ipsi actus rōnis sic accepti nō sunt ꝑpe determiati gīis. qr sunt applicabiles ad oē gen⁹. Ex his ḡ appet q̄ nālis phia est scia. ⁊ est determiati gīis: qr ꝙsiderat de hi⁹ actibus ut sunt res. ⁊ ut sunt determiate res. dialetica vo nō est scia: sed modus sciēdi. qr nō ꝙsiderat de hi⁹ actib⁹ ut sunt quedaz res. sed magis ut sunt modus sciēdi. ⁊ quedā orgāna ad sciēdū. Qđ vo arguit q̄ dialetica est determiati generis ⁊ est de actib⁹ rōnis pz q̄ dialetica ex hoc nō est determiati gīis: qr ut dictū est ipa est de hi⁹ actib⁹ ut sunt qđ ideterminatū ut sūt applicabiles ad oē genus. ¶ Dubitaret forte aligs quō ueritatē hēt dictuz phi q̄ si dialetica est determiati gīis q̄ ipa nō iterrogaret ¶ Dōm q̄ si dialetica eēt determiati gīis ꝓcederet ex his que sunt per se ⁊ ex necēs. qr vo nō est determinati gīis ꝓcedit per quedā coia ⁊ ꝓbabilia. Et qr impossibile est utrāq; ptē ꝺictiōis eē uerā ⁊ necessariaz scie que sunt determiati gīis. qr sunt ex ueris ⁊ necēs nō hñt viā arguēdi ad utrāq; ptē ꝺictionis. iō tales scie de suis ꝓpōnib⁹ nō iterrogāt sed ꝓcedunt ex his tanq̄ ex ueris ⁊ necēs. dialeticus vo qr ut dictuz est ꝓcedit per ꝓbabilia. ⁊ per ꝓbabilia possumus utrāq; ptē ꝺictiōis ꝙcludē: iō ipe iterrogat. Sed si dialetica eēt determiati gīis: qr tūc ꝓcederet ex ueris ⁊ necēs iō hoc posito nō iterrogaret: qr nō hiet viā ad ꝙcludē dā utrāq; ptē ꝺictiōis: cū nō sit possibile utrāq; uerā eē. demōstrator ergo qr ꝓcedit ex ueris ⁊ necēs ⁊ im mediatis causis ꝺnis nō iterrogat. sed interrogat dialeticus qui ꝓcedit ex ꝓbabilibus ⁊ coibus.

¶ Si aūt idē est sillogistica iterrogatio ⁊ p

Capitulum

põ ꝺictiōis. Propōnes aūt sunt ex vnā quāq; sciaz ex qb⁹ est sill's. Scōz vnāquā q; erit utiq; aliq̄ iterrogatio scibilis: ex qb⁹ q̄ est ex vnāquāq; sciaz ꝓpr⁹ fit sillus.

¶ Postq̄ phs determiauit quō scie se hēant circa coīa: hic determinat quō se hēant circa ꝓba. Circa qō mouet qōnes que pñt hic oriri ex ꝓcedētib⁹ ⁊ soluit illas ibi ⌊ Qm̄ que sunt geometrice iterrogatiōes. ⌋ ¶ Ad euidētiā aūt ꝓme ptis sciēdū q̄ ꝓpor quedā spectāt ad opponentē: quedā ad rñdētē: quedā ad utrūq;. ad opponētē spectat ꝓponere ⁊ iterrogare. ad rñdentem rñdere. ad utrūq; aūt spectat disputare. phs ergo determinās de ꝓprijs vniuscuiusq; discipline tria facit. qr p⁹ oñdit q̄ quelibet scia hēt ꝓprias ꝓpones ⁊ ꝓprias iterrogatiōes que videnf spectare ad opponētē. 2⁹ ait: q̄ hēt ꝓprias rones que videnf spectare ad rñdentē. 3⁹ oñdit q̄ hēt ꝓprias disputatiōes que videnf spectare ad utrūq;. 2ª ibi ⌊ Nec est oēm utiq;. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Si aūt disputat. ⌋ Circa ꝑmū tria facit. qr p⁹ oñdit q̄ scia hēt ꝓprias ꝓpones ⁊ iterrogatiōes. 2⁹ subdiuidit ipas iterrogatiōes. 3⁹ oñdit usq; ad quē terminuz iterrogatiōes hi⁹ se extēdāt. 2ª ibi ⌊ Sed ex qb⁹ aūt dem'at. ⌋ 3ª ibi ⌊ Et de his qdē rōne. ⌋ Circa ꝑm duo facit. qr p⁹ facit qđ dictū est. vz q̄ quelibet scia hēt ꝓprias iterrogatiōes sicut hēt ꝓprias passiones. 2⁹ ex his cōcludit q̄ nō quelibet iterrogatio est cuiuslibet scie ut q̄ nō quelibet iterrogatio est medicinalis nec quelibet geometrica ibi ⌊ Manifestū est itaq;. ⌋ Dicit ergo q̄ ⌊ si iterrogatio sillogistica ⌋ sup. ē que ad utrāq; ptē ꝺictionis ⌊ ⁊ ppō ꝺictionis. ⌋ i. ppō accipiens alterā ptē ꝺictionis ⌊ est idez. ꝓpones aūt ⌋ sup. sunt ꝓprie ⌊ ꝑm vnāquāq; sciam ex qb⁹ est sillus utiq; ꝑm vnāquāq; sciam erit aliq̄ iterrogatio scibilis ⌋ sup. ꝓpria ⌊ ex qb⁹ ⌋ eadem interrogationib⁹ scibilib⁹ ⌊ ꝑm vnāquāq; sciam fit sillus ꝓprius. ⌋ ¶ Notādū aūt q̄ interrogatio sillogistica est ꝑpe de ꝺne ⁊ est ad utrāq; ptē ꝺictionis: sed ppō ⁊ maxime ppō demʼatiua est determinate ad alterā ptē ꝺictionis. ¶ Notāduz ēt q̄ illud idem qđ est iterrogatio ⁊ qđ est ꝺ in vno sillo demōstratiuo pōt postea eē, ppositio in alio sillogismo demʼatiuo. hoc ergo mō idem est interrogatio sillogistica que est ad utrāq; partē ꝺictionis: ⁊ ppō demonstratiua que est determinate accipiēs alterā partē ꝺictionis. ¶ Notādū ēt q̄ phs hoc mō itēdit arguere. vult enim ꝓbare q̄ quelibet scia demʼatiua hēt ꝓprias interrogationes. qr hēt ꝓpones ꝓprias. nā si in scientia idem est ppō ⁊ interrogatio: ⁊ scia demʼatiua hēt ꝓprias ꝓpositiones qr ꝓcedit ex ꝓprijs principijs ex qbus ꝙstituit sillm. ꝺns est ergo q̄ sicut sunt ꝓprie ꝓpones in vnaquaq; scia ex qb⁹ fiunt ꝓprij silli ꝑm illā sciam sicut sunt in qualibet scia ꝓprie interrogationes ex qb⁹ pñt fieri silli i vnaquaq; scia. ¶ Dubitaret forte aligs qr videf phs sibi ꝺicē. dixerat eni supra q̄ demonstrantē nō est. i. nō ꝓtingit iterrogare. hic aūt loquēs de sciētijs demʼatiuis ait q̄ sunt ibi ꝑpe interrogationes sicut ⁊ ꝑpe rñsiones. ¶ Dōm q̄ demonstrator iterrogat ⁊ nō iterrogat. iterrogat de ꝺnib⁹ sed nō iterrogat de ꝑmissis. dialeticus aūt pōt iterrogare de utrisq;. demʼatoz aūt si negenf ꝙclones habet viaz ad demōstrādū eas ideo pōt iterrogare de ipsis: sed si negant ei ꝓncipia nō hēt viā ad ꝓbādū ea. i. nō debet interrogare de ipis: sed debet ea assumē tanq̄ p se uera. ¶ Aduertēduz tñ q̄ lz tā dialeticus q̄z demʼatoz possint iterrogare de ꝺne: alr tñ ⁊ alr. qr dialeticus pōt interrogare de ꝺne ut ꝓbet utrāq; partē ꝺictionis. demʼatoz vo sic pōt iterrogare de ꝙclone ut ꝙcludat alterā ptē tñ. vz partē ueraz. Dupl'r ergo differt iterrogatio dialetica a demʼatiua. primo qr dialeticus pōtaz de ꝺnib⁹ q̄z de ꝑmissis iterrogare. demōstrator vo

UVA. BHSC. IyR_086_4

interrogat solū de ℨnib⁹. Rursus dialeticus sic iterrogat ut q̄cūq; ps negek si uelit possit oppositus ꝯcludē. demstator ḡ sic iterrogat ut nō nisi ptē ueram demstare possit. vñ dicim⁹ demstatorē nō iterrogare qz nō iterrogat de pmissis nec de pncipijs. uel dicim⁹ eū nō interrogare qz nunq; sic iterrogat ut quācūq; ptē dictā cōcludē possit sed solū ptē uerā mōstrare pōt. ¶ Ulteri⁹ aūt dubitaret aligs de eo qđ dr in lra q̄ sūt iterrogationes scibiles in vnaq̄q; scia ex qb⁹ fiunt silli fm illam sciam. Cōtra. demonstratiua interrogatio nō est pmissa sed ꝯclo. cū ḡ ex ℨnib⁹ nō fiat silli sed ad ℨnes: ex interrogationib⁹ nō fiēt silli sed ad iterrogatiōes. ¶ Dicēdū q̄ duplex est demstratio. ostēsiua. z ad ipoke. in demōstratione ostēsiua demstator nō iterrogat de premissis sed assumit eas uel tanq̄ p se notas: uel tanq̄ ex p se notis ostēsas. tñ pōt si vult iterrogare de ℨnib⁹. sed nō est icōuentēs q̄ id qđ est ꝯclo in vna demstratione sit pmissa in alia demstratione. ex interrogationib⁹ ḡ pñt fieri silli demstatiui. qz ex interrogationib⁹ z ℨnib⁹ demstrationū pcedētiū pñt fieri pmisse z ppones demstrationū sequētiū. in demstratione aūt ad ipoke pz magis eē uerū qđ dr. ¶ Propter qđ sciēdū q̄ demstator lz possit iterrogare de ℨne demstatiōis ostēsiue. tñ si vult pōt absq; iterrogatione pcedē. pōt eni assumē pmissas z ꝯcludē ℨnē intētā. sed in demstratione ad ipoke est q̄si necessarii uz iterrogare. iterrogat eni demstator de ℨne quā vult cōcludē per ipoke: utrū cōcedat eā aduersarius uel non: quā si ꝯcedat hēt itētū. si vo negat assumit id qđ aduersarius ponit z cōcludit ex eo ad ipoke ex quo impossibili ter cōcluso redit sup id qđ aduersari⁹ dixerat. z ostendit eē falsum dictū aduersarij z uerū eē suū ppositū. ḡ in demstratione ad ipoke quodāmō ex iterrogationibus fiūt silli. qz ex eo q̄ iterrogat aduersari⁹: z ex eo qđ aduersari⁹ dat fit sillus ad cōcludēdū ipoke. semp ḡ in demstratiōe ad ipoke demstator iterrogat de ℨne quā vult pbare: lz si neget illa ex opposito ei⁹ qđ pōt dici interrogatio data fuit ab interrogato aduersario ex tali iterrogatione z ex eo q̄ aduersari⁹ iterrogat⁹ dedit cōcludit impossibile pp qđ destruit qđ aduersarius ꝯcessit z astruit qđ demōstrator itēdit. pz ḡ quō ex interrogationib⁹ fiūt silli demōstratiui tā ostēsiui q̄z ad ipoke. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Manifestū ḡ q̄ nō ois iterrogatio geometrica erit nec̄z medicialis: silr ār z i alijs.

¶ Cōcludit ex dictis q̄ nō q̄libet iterrogatio cuiuslibet scie. ita q̄ nō q̄libet iterrogatio est geometrica nec q̄libet est medicialis. tō ait ¶ Manifestū est ita q̄q; q̄ nō ois iterrogatio erit uti q̄q; geometrica nec medicinalis. Similr aūt z in alijs ¶ sciētijs sup. se hēt q̄ nō q̄libet iterrogatio est cuiuslibet disciplīe. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sz ex qb⁹ aut demstat aligd de qb⁹ geometria est aut ex eisdez demstant geometrice sicut in speculatiua. silr aūt in alijs.

¶ Postq̄z ondit q̄ q̄libet scia hēt suas iterrogationes z suas ppones sbdiuidit z distiguit h⁹ iterrogatiōes z ppones ostēdēs q̄t modis pōt dici ppō ul iterrogatio geometrica uel alicui⁹ alteri⁹ scie. pōt eni ꝟ dici dupl'r uel respectu illi⁹ scie. uel respectu scie sbalternate: ut pt dici ppō geometrica: ul qz p eā aligd pbet geometria ul qz p eā nō aligd pbet geometria sed eā solū declat. pbat tñ p eā aligd pspectiua. Cōtinuet aūt sic. nō oēs ppones sūt geometrice ¶ sed ¶ dicunt ppones geometrice dupl'r. aut ¶ ex qb⁹ demstat aligd de qb⁹ est geometria. ¶ q. d. q̄ dicunt ppones geometrice ex qb⁹ demō strat aligd in geometria ¶ aut ¶ sup. sūt ppones geometrice sil ¶ ex eisdē demstant geometrice ¶ ḡ in scia iferiori z sbalternata ¶ fiē speculatiua ¶ ul pspectiua. ¶ Notādū aūt q̄ nō est ppō geometrica nisi fit in termis geometricis. tñ qz pspectiu⁹ multa assumit que sūt declarata in geometria: iō ꝟtingit aliqñ q̄ aligd est solū ꝯclo i geometria qđ postea est pn^m in pspectiua. illa ḡ cōclo geometrica quā assumit pspectiu⁹ ut pn^m pōt dici ppō geometrica. qz z si eā nihil pbet geometra sed soluz ipsam ꝯcludat. pbat tñ p eā aligd geometrice in pspectiua: iō siue ex geometricis pbet aligd in geometria siue si ex eisdē geometricis pbet aligd in pspectiua q̄cūq; mō fiat ppones geometrice dici pñt. ¶ Dubitaret forte aligs qz vi falsum eē qđ hic phs ait. q̄ aliud est ppō aliud est iterrogatio: sic aliud est pmissa z aliud est cōclo. Illud ḡ per qđ demstat aligd in pspectiua lz possit eē iterrogatio z ꝯclo geometrica nō erit tñ ꝯclo geometrica: sed erit ppō pspectiua. ¶ Dom q̄ semp organū agit in vtute supioris agētis. pspectiu⁹ ḡ ut accipit aligd a geometria est organū z istīm geometrie. iō signāter ait phus q̄ ex eisdē aligd ostēdit geometrice in pspectiua. nā pspectiua nō pōt aligd demstare ex geometricis nisi demet geometrice. i. nisi demstaret i vtute geometrie: sicut ḡ id qđ facit organū in vtute superioris agētis magis efficit a supiori agente q̄z ab organo. qz cā pmaria plus est ifluēs q̄z scdaria. ita illud qđ demstat pspectiu⁹ geometrice uel p geometriā magis demstat per geometriā q̄z per pspectiuā. accipiam⁹ ḡ enūciationē que est gd cōe ad ppōnē z ℨnē. dicet ḡ enūciatio geometrica que fit in termis geometricis: lz hec enūciatio geometrica dicet geometrica ppō qñ p eā aligd ꝯcludit geometrice. nā hoc sonat ppō q̄si pro alio positio. vñ pmisse sunt per se ppones qz sūt positiones pro alio. i. pro ℨne. cū ḡ geometria dicat ꝯcludē dupl'r. uel in scia ppria. uel in scia subalternata. Oz aut tē id qđ cōcludit in scia ppa ut in geometria cōcludat geometra nō est dubiū. ēt id qđ ꝯcludit per enūciationē nē geometricā in pspectiua dubiū eē nō dz quin illud plus ꝯcludat geometra q̄z pspectiu⁹ qz plus agit pncipale agēs q̄z instīm. erit ergo ppō geometrica omnis enūciatio per quā ꝯcludit aligd geometra uel in ppria scia uel in subalternata. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de his qdē rōnē cōtingit ponēdā esse ex geometricis pncipijs z cōclusionibus sed pncipiorū nō ponēdā rōnem eē geometrie fm q̄ est geometria. similiter aūt z in alijs scientijs.

¶ Onso quō scia q̄libet demstatia hēt ppas iterrogationes z ppones: z declarato quot modis dr ppō geometrica ul fm quācūq; aliā sciaz. hic vult ostēdē usq; ad quē terminū se extēdūt tales ppones z iterrogationes. nā termin⁹ est cū deuētū est ad ipa pn^a. illa eni nō iterrogant nec reddit de eis rō in scia spāli. iō ait ¶ Et de his qdē. ¶ i. de ℨnib⁹. uel ¶ de his qdē ¶ sup. q̄ demōstrant i geometria ¶ z rōnē ponēdā eē ex geometricis pncipijs z ℨnib⁹. sed pncipioz rō ponēda nō est geometre. ¶ i. a geometra ¶ fz q̄ geometra. Silr aūt z i alijs sciētijs ¶ nulla eni scia spālis reddit rōnē suoz pncipioz. termin⁹ ḡ i talib⁹ est cū deuētū ē ad pn^a. talia eni nō ulteri⁹ iterrogant nec reddit de eis ulteri⁹ rō in scia spāli nisi forte reddat in scia supiori ul in scia cōmuni. ¶ Notādū ḡ q̄ de iterrogationib⁹. i. de ℨnib⁹ reddit rō p ppones siue p pmissas. ones ḡ resoluant in pmissas. pmisse aūt ille si hñt ppones pores i illa scia resoluunt z reddit de eis rō per alia pncipia uel p alias premissas. toties aūt fit talis resolutio ℨnū in pmissas. z totiēs reddit talis rō de ℨnib⁹ per pmissas donec deuētū sit in ipsa pncipia que nō resoluunt i alia nec redit de eis rō in illa scia: sed ibi est status z terminus. ¶ Notādū ēt qđ ait q̄ de his que demstant in geometria reddit rō ex geometricis pncipijs z ℨnib⁹: qz qđ

UVA. BHSC. IyR_086_4

est cōclo in vna demstatiōe pōt eē pncipiū i alia. ex talibus ḡ que sunt pn̄a ⁊ ꝯnes pōt reddi rō de his que demōstrant in geometria. uel pōt alr exponi. nā ut dictū est qđ est cōclo in demstatione vna pōt eē rō ⁊ pncipiū in alia demstatione. tū hoc ꝯnes nō pfecte reddūt rōnē alicuius alteri⁹ nisi ipse resoluant in alia. i. in pncipia. ḡ nō ex ꝯnibus tm̄ sed ex ꝯnibus ⁊ pncipijs in aliqua scia reddit rō de his. i. de oib⁹ illis sup. que demōstrātur in illa scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necꝫ oēm est itaqꝫ sciētē interrogationē interrogare: necꝫ sm̄ omne interrogatuꝫ respondere vnoquoqꝫ: sed que sunt sm̄ scientiam determinatam.

¶ Ostdit ꝙ qlibet scia hēt ppas rnsiones dicens ⌊ itaqꝫ nec est. ⌋ i. nō ptigit ⌊ vnūquēqꝫ sciētē interrogare oēm interrogationē nec sm̄ oē interrogatū rndē de vnoquoqꝫ: sed que sūt sm̄ sciam determiatā. ⌋ q. d. ꝙ sicut scia hēt ppas interrogationes ita hēt ppias rnsiones. ⁊ sic nō spectat ad sciam aliquā spālē interrogare qlibet interrogationē ita nō spectat rndē ad qlibet interrogatū nec rndē ad qlibet rnsum. sed talia moderāda sūt sm̄ ꝙ regrit scia determinata in qua fiūt h⁹ interrogationes ⁊ rnsiones. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt disputat aliqs cū geometra ꝓz ꝙ geometra manifestuꝫ est qn̄ ⁊ bn̄ si ex his aliqd demōstret: si vo nō: non bene.

¶ Postꝫ ostēdit ꝙ qlibet scia hēt ppas interrogationes ⁊ ppōnes que spectāt ad opponētē. ⁊ ꝙ hēt ppas rnsiones que spectāt ad rndētē: nūc ostēdit ꝙ hēt ppias disputationes que spectāt ad utrūqꝫ. Circa qđ duo facit. qr̄ p⁹ facit qđ dictū est. 2⁹ pbat qđ dixerat ibi ⌊ Manifestū est aūt ⌋ Dicit ḡ ⌊ Si aūt disputat ⌋ sup. geometra ⌊ cū geometra sm̄ ꝙ geometra manifestū est ꝙ bene ⌋ sup. disputat ⌊ si ex his ⌋ sup. que sunt ppa geometrie ⌊ aliqd demstat. si vo nō. ⌋ i. si nō disputat geometrice ⌊ nō bn̄. ⌋ q. d. ꝙ geometra hēt ppriā disputationē. vz geometricā disputationē: iō si disputat cuz geometra geometrice bn̄ fit: si nō male. ¶ Deide cū dicit.

¶ Manifestū est aūt qn̄ nō arguit geometram sed aut sm̄ accidens.

¶ Probat qđ dixerat. Circa qđ duo facit sm̄ ꝙ duplici ter pbat intētū. 2⁹ ibi ⌊ Quare nō utiqꝫ. ⌋ In pma pte itēdit talē rōnē. qcūqꝫ nō arguit geometrā nō bn̄ disputat cū geometra. sed nō disputās geometrice nō arguit geometrā nisi forte per accns. ḡ talis nō bn̄ disputat cū geometra. de hac aūt rōne ponit solū minorem ubi stat tota vt⁹ medij. d. ⌊ manifestū ⌋ sup. est ꝙ nō est bonū disputare nō geometrice cū geometra ⌊ ꝙ ⌋ p qr̄ sup. sic disputās ⌊ nō arguit geometrā sed aut ⌋ sup. si arguit eū hoc est ⌊ sm̄ accns. ⌋ ¶ Notādū aūt ꝙ disputās nō geometrice: utputa disputās mustice p se pōt arguē musicū. si aūt arguit geometrā hoc erit sm̄ accidēs. utputa si cōtingat eū eē geometrā ⁊ musicuz: quo posito ex quo arguit p se music⁹: ⁊ ille music⁹ é geometra segt ꝙ arguat geometra p accns. p se eni nō pōt argui nec redargui nec icrepari geometra sm̄ ꝙ huius: si nesciat rndē in nō geometricis nec ex hoc arguit nec p bat ꝙ nesciat geometriā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare nō utiqꝫ erit i nō geometricis de geometria disputādū. Latebit eniꝫ praue disputātē. silr aūt ⁊ i alijs se hēt sciētijs.

¶ Adducit ad hoc idē rōnem scdam. Formet aūt sic rō in q̄cūqꝫ scia latet praue disputātē illa disputatio non est sm̄ illā sciam. uel illa disputatio nō fit bn̄ sm̄ illam sciam. sed disputās de geometria in nō geometricis. i. in his que nō sūt ppa geometrie latebit artē geometricā sup. tūc praue disputātē. ḡ talis disputatio nō bn̄ fit sm̄ talē artē. de hac rōne ponit minorē ubi stat tota vt⁹ medij. d. ⌊ Quare nō utiqꝫ erit disputādū de geometria in nō geometricis. ⌋ i. in his que nō sūt ppria geometrie ⌊ latebit eni. ⌋ sup. tūc ⌊ praue disputātez. ⌋ i. latebit ⁊ nō poterit cognosci p geometriā in tali disputatiōe utrū praue ul bn̄ disputet. ⌊ Silr ⁊ i alijs scientijs se hēbit. ⌋ q. d. ꝙ sic nō debem⁹ disputare de geometria in nō geometricis ⁊ in alijs que nō sūt ppa geometrie. silr ⁊ in alijs sciētijs debem⁹ disputare nisi in his que sūt ppa vniuscuiusqꝫ scie. ¶ Notādū autez ꝙ ars dz eē regula oium eoꝝ que ptinēt ad illā artē: sicut ergo per regulā cognoscit qđ bn̄ ⁊ qđ male oiuz dependētiū ab illa regula sic per artē aliquā ut per geometriam debemus cognoscere oia que spectāt ad ipsaz utrū praue uel bn̄ fiāt illa. ⁊ qr̄ disputatio cuiuslibet artis ē maxime de spectātibus ad ipsam artē nō bn̄ disputat sm̄ aliquā artem nisi cognosci possit per illā artē utrū praue uel bene disputet.

¶ Quoniā aūt sunt geometrice interrogationes nōne sunt ⁊ nō geometrice.

¶ Postꝫ auctor ostēdit quō artes doctrinales se habēt circa pncipia ppa. In pte ista circa artes ipsas doctrinales mouet qsdā qōnes ⁊ soluit. Circa qđ tria facit. qr̄ p⁹ mouet h⁹ qōnes. 2⁹ subiūgit qōnū solones. 3⁹ ad cōmēdationē artiū doctrinaliū ostēdit ꝙ in talib⁹ artibus accidūt pauciores deceptiones qz in alijs. 2⁹ ibi ⌊ Scōm geometriā aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Nec aūt sunt ut videre. ⌋ Circa pmū tria facit ꝓz ꝙ tres qōnes mouet. qr̄ primo mouet qōnes de ꝯnib⁹. 2⁹ de pmissis. 3⁹ de ipsis sillogtsmis. 1ª ibi ⌊ Et sm̄ vnāquāqꝫ. ⌋ 3ª ibi ⌊ Et utrum sm̄ ignorātiā. ⌋ Dicit ḡ ⌊ Qn̄ aūt sūt interrogatiōes ⌋ i. ꝯnes ⌊ geometrice nōne sūt ⁊ nō geometrice? ⌋ Est ḡ pma qō ꝙ cū sint alique interrogationes geometrice ut ille que ꝓcludunt ex pncipijs geometricis utz sint alique interrogatiōes nō geometrice. ¶ Dubitaret fort aliqs qr̄ vī ista qō nulla eē. nā satis est per hīta manifestū ꝙ qlibet ars hēt ꝯnes ⁊ interrogationes ppas sic hēt ppas pmissas ⁊ ppias ppōnes. Rursus hēt satis appet per aliud dictū supi⁹ ꝙ nō ois interrogatio ē geometrica. fruſtra ḡ hic querit utrū sint alique non geometrice interrogationes. ¶ Dōm ꝙ interrogatiōes ad geometriā pnt se hēre q̄drupliꝫ. nā alique sunt interrogationes que sequunt ex pncipijs geometrie. ⁊ sunt i geometria. alique vo sequunt ex pncipijs geometrie: sed nō sūt in geometria: sed in arte alia. alique vo nec sūt in geometria nec sequunt ppe ex pncipijs geometrie. pnt tū videri ex pncipijs talib⁹ seq. alique vo nec sūt in geometria nec sequunt ex pncipijs geometrie: nec hnt appentiaz ꝙ sequant ex talib⁹ pncipijs. ꝯnes eni geometrice q̄dā sūt in geometria: ⁊ sequunt ex pncipijs geometrie. uerū qr̄ ex pncipijs geometrie nō solū ꝓcludunt ꝯnes geometrie sed ēt ꝓcludunt multe ꝯnes pspectifice: ꝯnes ille pspectifice que ꝓcludunt ex ppōnib⁹ geometricis nō sunt in geometria. ꝓcludūt tn ex ppōnib⁹ geometrie. Est aūt assignare tertiū modū circa talia. arithmetica in multis hēt affinitatē cū geometria. qr̄ qlibet est de quātitate: lz vna sit de quātitate ptinua ut de magnitudine. alia de discreta ut de numero. pp hāc aūt affinitatē que est iter utrasqꝫ utūtur eisdē pncipijs coib⁹. ut ꝙ oē totū est mai⁹ sua pte. ꝙ si ab eqlib⁹ eqlia demas. ꝙ que vni ⁊ eidē sunt eadē. ⁊ ceteris talib⁹. Rursus que sūt vni⁹ trāsferunt ad aliam: ut q̄dratū cubū solidū circulare que ppria sūt magnitudini trāsferunt ad nūos. ⁊ dz nūs eē cub⁹ q̄dratus solidus ⁊ circularis. pp hāc ḡ affinitatē iter geometriaz ⁊ arithmeticā posset videri multis ꝙ iterrogatiōes ⁊

UVA. BHSC. IyR_086_4

ones musice que sequunt ex pncipijs arithmetice q̄ sequerent ex pncipijs geometrie ita q̄ iterrogatio musica eēt aliq̄ mō geometrica. qđ falsum est. q̄ si asseras uerū eē eo q̄ eisdē pncipijs coib⁹ utat hec t illa: iō dicas q̄ si sequit ex pncipijs vni⁹ q̄ segt ex pncipijs alteri⁹. qz eadē sūt pncipia coia hic t ibi. sic dicēs decipis p fallaciā accēntis. qz pncipijs coib⁹ in sua coitate non utit nec hec nec illa: sed q̄libet accipit de eis q̄tū requirit gen⁹ sbi sui. ones q̄ musice qz sequunt ex pncipijs coib⁹ applicatis ad nūos: nō aūt ad magnitudines: iō tales ones si reducunt in arithmeticā exneū est ab eis q̄ reducant in geometriā. tales q̄ ones t tales iterrogationes vz musice t si videant alicui esse geometrice: fm vitatē aūt nullo mō sunt geometrice. 4° aūt mō se pūt hēre iterrogationes: qz nec sunt in geometria nec cōcludunt p pncipia geometrie nec vident eē in tali arte nec ꝯcludi p pn⁹ talis artis. notū aūt erat p pcedentia q̄ erāt iterrogationes alique nō geometrice ut ille que nec erāt in termis geometricis nec cōcludebant p pncipia geometrica nec videbant eē talia nec cōcludi p talia. sed nōdū notū erat utrū eēnt iterrogatiōes geometrice uel nō ille que lz nō cōcludant p pn⁹ geometrie. posset tn̄ videri alicui q̄ cōcluderent p talia pncipia cuiusmodi sūt iterrogationes musice. pp̄ h̄ bonuz fuit de talib⁹ mouē qōnem. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū ois iterrogatio geometrica possit dici ppō geometrica t eō. t qđ dictū est de geometrica ppone t iterrogatiōe itelligēdū est de ceteris spalib⁹ artibus. ¶ Dōm est q̄ ppe loquēdo aliq̄ enūciatio est geometrica ppō t geometrica iterrogatio. aliq̄ est ppō geometrica sed nō est iterrogatio geometrica. aliq̄ est geometrica iterrogatio t pōt dici ppō non geometrica ut q̄ triāgulus hēat angulū extrisecū est iterrogatio geometrica: qz ꝯcludit p pn⁹ geometrica t est ppō geometrica. qz hec que est ꝯclo vni⁹ demōstratiōis accipit ut p̄missa t ut pn̄ alteri⁹ demōstrationis. hēre enī angulū extrisecū ut ꝓbat p lineā cadētē eque distātē z° lateri t ꝓbat hēre tres. ut q̄ ꝓbat t cōcludit geometrice sic est interrogatio geometrica: sed ut ꝓbat t ꝯcludit aliqd sic est ppō geometrica: sed de pūcto ad pūctū rectā lineā ducē decet sic est ppō geometrica. qz ppe non est geometrica iterrogatio: sed magis est interrogatio nālis. geometra enī multa ꝓbat p h̄ pn̄. de pūcto ad pūctū rectā lineā trahē. iō pōt dici ppō geometrica. uerū ga geometria nō hēt vñ ꝓbet qđ dictū est non iterrogat de eo. iō nō ppe est iterrogatio geometrica. pōt tn̄ eē iterrogatio nālis qz nālis de h̄ iterrogare pōt. qz pōt h̄ ꝓbare. ꝓbat enim q̄ iter q̄libet duo pūcta cadit linea media. sic ēt pōt eē iterrogatio geometrica si geometra eā ꝓbat t cōcludat. t tn̄ nō erit ppō geometrica si per eam nihil ꝓbet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que fm vnamquāq; sciaz t que fm ignorātiā q̄libet geometrice sunt:

¶ Douet scdam qōnē de p̄missis. d. ⌊ Et fm vnāquāq; sciam q̄libet. ⌋ s. ppones ⌊ fm ignorātiā nō geometrice sūt. ⌋ i. sunt ne geometrice tales ppones? Est ergo qō utrū ppones. i. q̄cūq; que sūt fm ignorātiā fm vnāquāq; sciam: utputa ppones fm ignorātiam geometrie si nō sūt geometrice uel si sūt geometrice. ¶ Notādū aūt q̄ qdā sūt ppones geometrice fm sciaz geometrie ut paralellas nō ꝯcurrē. angulos rectos eq̄les eē. t tales ppones sūt uere: qs sciēs geometriā ponit t ꝯcedit. alique vō sūt ppones fm ignorantiā geometrie ut opposita eis. vz palellas. i. lineas eque distātes ꝯcurrē. angulos rectos ieq̄les eē. tales eni ppones sūt false t sūt fm ignorātiā geometrie: qz nullus assētiret eis nisi ignoraret geometriā: de talib⁹ q̄ que sūt fm ignorātiā geometrie q̄rit utruz sint geometrice uel nō. t qđ dictū est de ppōnib⁹ fz ignorātiā geometrie itelligēdū ē de ppōnib⁹ fz ignorātiā aliaz artiū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et utrū fm ignorantiā sit qui ex oppositis sillus aut paralogismus.

¶ Douet tertiā qōnē de ipso sillo. d. ⌊ t utrū sillus fm ignorātiā q̄ est ex appositis ⌋ pncipioz qō est. s. utrum sillus talis q̄ est fm ignorātiā ⌊ sit sillus aut palogism⁹ ⌋ ¶ Notādū aūt q̄ sicut ex ppōnib⁹ que sunt fm sciaz geometrie fiūt alig silli ita ex ppōnib⁹ que sunt fz ignorātiā que fiūt ex oppositis pncipioz. t ex oppositis virati pōt fieri alig silli. querit ergo de illis sillis utrum sint sillogismi uel paralogismi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Scdm geometriā aūt aut ex alia arte ut musica est iterrogatio nō geometrica.

¶ Soluit qōnes pdictas. Circa qđ tria facit fm q̄ tres qōnes ꝓposuit. p° q̄ soluit qōnē pmā. 2° scdam. 3° tertiam. 1ª ibi ⌊ De geometria aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ In doctris autē. ⌋ dicit q̄ ⌊ fz geometriā aūt ⌋ sup. nō sūt musice iterrogationes ⌊ aut ⌋ sup. que ⌊ fiūt ex alia arte ut musica iterrogatio nō geometrica ⌋ sup. est. ¶ Notādū autez q̄ spālē mētionē fecit hic de musica. qz cū musica ꝥbal ternet arithmetice pp affinitatem arithmetice ad geometriā posset aliqs credē q̄ musice iterrogatiōes que ꝯcludunt p pncipia arithmetice. nō est aūt dubium q̄ sūt alique iterrogatiōes nō geometrice. sed talib⁹ affinib⁹ pōt dubiū eē. iō ꝓbus determinās hāc qōnē ait tales iterrogatiōes nō eē geometricas ut iterrogationes musice nō sunt geometrice. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De geometria paralellas subire opiari geometrica quodammodo est t nō geometrica alio modo.

¶ Soluit scdam qōnē utrū ppones fm ignorantiā geometrie sint geometrice uel nō. t ait q̄ sūt aliq̄ mō geometrice aliq̄ mō nō. Circa qđ duo facit. qz p° dat h° solutionē. 2° solonē data z declarat t manifestat p sile ibi ⌊ Dupl'r enī. ⌋ Dicē q̄ ⌊ de geometria āt ⌋ ut est qz ad i uicē ⌊ palellas subire. ⌋ i. ꝯcurrē ⌊ opinari geometrica q̄dammō est t nō geometrica alio mō. ⌋ ¶ Dubitaret forte aliqs quō palellas ꝯcurrē opinari sit geometricū vno mō: t nō geometricū alio mō. ¶ Dōm q̄ geometricū pōt dici dupl'r. fm mām t formā. Istud ē geometricū fm mām qđ fit in termis geometricis. Illud est aūt talis fm formā qđ ordinat t cōponit mō geometrico. nā in ppone termini se hñt ut mā. q̄ q̄ dicē palellas ꝯcurrē: qz loquit in termis geometricis loquit p ponē geometricā fm mām. qz termini ex qb⁹ cōposita est h° ppō sunt geometrici. nō aūt loquit ppone geometrica fm formā. qz ppō illa nō est ordinata mō geometrico. geometra enī nō diceret q̄ hoc pdicatū ꝯcurrere deberet cōponi cū paralellis: imo magis deberet remoueri ab eis. non enim diceret geometra palellas concurrere: imo diceret oppositum. diceret enīz paralellas non cōcurrere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dupl'r enim est hoc sicut arithmon: qđ est sine rithmo. altera qdē nō geometrica est in nō habēdo: altera vo in praue habēdo t ignorātia huius que ex huiusmodi principijs contraria est.

¶ Qđ dixerat manifestat p sile. d. ⌊ dupl'r enīz est h̄. ⌋ i. dupl'r est nō geometricū ⌊ sic̄ ⌋ sup. dupl'r dī ⌊ arithmō qđ est sine risimo ⌋ uel sine rithmo. t exponit sic dicens ⌊ altera qdē ⌋ sup. ppō ⌊ nō geometrica est in non hñdo. ⌋ i. i nihil hñdo de geometria. qz nec ē geometrica fm mām nec fz formā sic̄ arithmon pōt dici illud qđ nihil hēt de rithmo ⌊ altera vo ⌋ sup. ppō dī nō geo[ca].

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ in ꝑue hꝫdo ¶ Jut illa que hēt termios geometricos. sed hēt eos ꝓaue ordinatos ⁊ cōpositos ¶ Et ignorā tia. ¶ i. ꝓpō ꝑm ignātiā ¶ que ex hꝯ ꝑncipijs ¶ sup. male ordinatis ¶ est ꝺria vitati ⁊ scie geometrice ℔ est. ¶ i. ē ℔ mō nō geometrica nō ꝙ nihil hēat: sed qꝫ ꝓaue hēt. nō ꝙ nullo mō sit geometrica: sed qꝫ est ꝓauo mō geometrica. ¶ Notādū aūt ꝙ arithmon. i. sine rithmo ⁊ sine ꝙsonātia dicī pōt. uel qð nullā hēt ꝙsonātiam uel qð ꝓauā hēt. sic ⁊ nō geometrica dici pōt uel ꝙ nihil hēt de his que ſpectāt ad geometrā uel qð ꝓaue hēt. ¶ Notādū ēt ꝙ ꝓpō ꝑm ignorātiā est ex ꝑncipijs. i. ex ꝑncipijs ꝺrio mō ſūptis. ⁊ ex ꝑncipijs oppoſitis ꝺritati. iō talis ꝓpō est ꝺria ꝺritati ⁊ scie. ꝓpō eni ꝯz sciam est ꝑnᵐ uerū ⁊ est ex termis bñ cōpoſitis ⁊ ordinatis. ꝓpō aūt ꝑm ignorātiā est ꝑnᵐ falſum: ⁊ est ex ꝑncipijs ꝓaue cōpoſitis ⁊ ordinatis. ¶ Notādū ēt ꝙ ipſi termini ſūt ꝑncipia ꝓpōnis. ꝓpō ḡ que est ex termis hꝯ. i. ex termis male ad iuicē cōpoſitis ⁊ ordiatis dicē eē ex ꝑncipijs hꝯ. i. male cōpoſitis ⁊ ordiatis. ¶ Notādū ēt ꝙ ex ℔ est ſoluta ſcda qō. nā cū q̄rebat utrū ꝓpōnes ꝑm ignorātiā geometrie debēt dici geometrice uel nō geometrice. dici ꝺz ꝙ dici debēt nō geometrice nō ꝙ nihil hēant: ſed qꝫ ꝓaue hūt. ¶ Dubitaret fortē aliqs cū ꝓpō ꝑm ignorātiā geometrie ſit geometrica vno mō: nō geometrica alio mō. q̄re phs potī appellat eā nō geometricā q̄z geometricā: ⁊ q̄re in loquēdo de hꝯ ꝓpōne potī distinguit de non geometrica q̄z de geometrica. ¶ Ꝺm ꝙ id qð est tale ꝑm mām est tale ꝑm qd. qð aūt est tale ꝑm formā est tale ſimplr. qꝫ ḡ ꝓpō ꝑm ignorātiā geometrie est geometrica ꝑm mām: qꝫ cōponit ex terminis geometricis. iō est geometrica ꝑm qd. qꝫ vō nō est geometrica ꝑm formā. qꝫ est male ordinata ⁊ cōpoſita ꝑm illos terminos: iō nō est geometrica ſimplr. ⁊ qꝫ ab eo qð est ſimplr ꝺz fieri denoiatio: iō talis ꝓpō ſimplr dici ꝺz nō geometrica. phs ḡ in determinādo de tali ꝓpōne debuit diſtinguere de geometrico qð cōpetit ei ſimplr. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Jn doctrinis aūt nō est paralogiſmꝰ ſillr ſic in dialogis eo ꝙ mediū ſit ſemp duplr ⁊ de hoc eni oi. ⁊ hoc iterū dicitur de alio oi: ꝙ autem ꝑdicatur nō dicit omne.

¶ Soluit qōnē tertiā oſtēdēs ꝙ ſillī facti ex ꝓpōnib⁹ ꝯz ignorantiā debēt dici potī ſillī q̄z palogiſmi. iō ait ꝙ ¶ in doctrinis aūt. ¶ i. in ſciētijs doctrinalib⁹ ¶ nō est ſimplr palogiſmꝰ. ¶ i. nō cōmittit in talib⁹ ſciētijs palogiſmꝰ ¶ ſicut in dialeticis eo ꝙ p mediū ¶ ſup. vnū ⁊ idē ¶ ſit ſemp duplr. ¶ i. compet ad duo. ſ. ad maiorē ⁊ minorē extremitatē ¶ ⁊ de ℔ eni oi. ¶ i. de omni medio ſup. ꝺr ⁊ ꝑdicat maior extremitas ¶ ⁊ iterū ℔. ¶ i. medi uz ¶ ꝺr de oi alio. ¶ i. de oi minori extremitate ¶ qð aūt ꝑdicat nō ꝺr oē. ¶ ¶ Notādū aūt ꝙ ſignum uł oē ponit ad ſbm: nō aūt ꝑdicatū. nulla ꝓpō est uera ſi ꝑdicatum uł ſumat. in maiori ḡ ꝓpōne ubi medium ſubijcit maiori extremitas ꝺr de oi medio. Signum ḡ uł oē ponit ad mediū qð ibi ſubijcit: nō aūt ad maiorē extremitatez que ꝑdicat. in minori vō ꝓpōne mediū ꝺr de oi minori extremitate ita ꝙ ibi ſignū uł oē ponit ad minorez extremitatē que ſubijcit nō ad mediū qð ꝑdicatur. uolēs ḡ phus reddē cām q̄re ſignū uł oē nō ponat in maiori ꝓpōne ad maiorē extremitatē nec in minori ad mediū: ait ꝙ id qð ꝑdicat nō dicit oē: ⁊ iō oē nō ꝺz addi ad ꝑdicatū: ſed ad ſbm. ¶ Notādū ēt vim rōnis phi i hoc cōſistē ꝙ in doctrinis ſiue fiāt ſillī ex ꝓpōnib⁹ ſcie ſiue ex ꝓpōnib⁹ ignorātie illi ſillī nō ſunt palogiſmi ſicut in dialeticis. ꝙ nō ſint palogiſmi ꝓz: qꝫ ſeruāt modū ⁊ formā ſillīſticā. modus aūt ⁊ forma ſillīſtica tollit uel qꝫ nō ſillogiçamꝰ in tribꝰ terminis: uel qꝫ illos tres terminos nō ordinamꝰ ꝑm modū ⁊ figurā. ḡ cum in doctrinis ex qbuſcūqz ꝓpōnib⁹ ſillogiçemꝰ ſiue ex ꝓpōnib⁹ ſcie ſiue ignorātie. ſi ſillogiçamꝰ in tribꝰ terminis ⁊ ſeruem⁹ modū ⁊ figurā: qꝫ maior extremitas dicit de oi medio ⁊ mediū de oi minori extremitate. sic ḡ faciēdo nō facim⁹ palogiſmū ſed ſillm. ſoluta est ergo tertia qō. nā cū ꝺr utrū ſillī facti ex ꝓpōnib⁹ ꝑm ignorātiā ſint ſillī uel palogiſmi. ꝓz ꝙ tales ſillī ly peccēt in mā: qꝫ accipiūt ꝓpōnes falſas: nō tñ peccāt in forma. qꝫ erūt in tribꝰ terminis: ⁊ ſeruabūt modū ⁊ figuram ſillogiſticā. iō nō erūt palogiſmi: qꝫ palogiſmꝰ dicit ſillogiſmū peccārē in forma. ſillī ḡ ſi nō hēant aliud malū nec aliud pctm̄ niſi qꝫ ſunt ex ꝓpōnib⁹ ignorātie pecabūt in mā ⁊ nō i forma. iō nō erūt palogiſmi. ¶ Dubitaret fortē aliqs q̄re ꝑdicatū nō ꝺr oē. ⁊ q̄re ſignum uł nō debet addi ad ꝑdicatū. ¶ Ꝺm ꝙ ꝑdicatuz tenet locū forme: ſbm vō locū māe. res aūt ſemp cōſtat ex tota forma ſua ly nō ſemp cōſtet ex tota ſua mā. vñ i 7. meta. ſcribit ꝙ forma nō diuidit niſi p mām. ꝺr eniz albedo p ſuperficiē qꝫ ſuperficies est ſbz albedinis. tota tñ rō albedis ⁊ tota diffō albi reſeruat in qlibet ꝑte ſuperficiei. ⁊ qð videm⁹ i naturis rerū ita in ipſis ꝓpōnib⁹ ut tenēt hūc modū eē ꝺz. ſi ḡ fiat talis ꝓpō. ois homo est aial. qꝫ hic ois hō ſubijcit aiali opz ꝙ aial diuidat ꝑm diffōnē ois hois: ita tñ ꝙ tota rō ꝑdicati ⁊ totū id qð ponit in ꝑdicato reſeruabit in quolibet hoie. totū ḡ ꝑdicatum dicē ꝺe qlibet ꝑte ſbi. erit ḡ ſenſus. ois hō est aial. ſoz. est aial. calias est aial: ⁊ ſic de quolibet. ſic ḡ dicerē. ois hō est oē aial. uel ois hō est oē riſibile. oporet ꝙ totū ꝑdicatū ut totū hoc. oē aial uel oē riſibile ꝺr cerē de quolibet ſingłari hoie. eēt ergo ſoz. oē riſibile ⁊ qꝫ hec ſtare nō pūt: ideo qð ꝑdicat nō dicit omne ⁊ ſignum vniuerſale ad ꝑdicatum addi non debet.

¶ Hec cā ſūt ut videē est itellu: ſz in rōnib⁹ latet utrū omnis circulus figura ſit. ſi aūt ſcribat manifestū est: qð aūt ſūt carmia circulus manifestū quoniā nō est.

¶ Poſtq̄z auctor circa doctrinales ſcias ꝓpoſuit q̄ſdaz qōnes ⁊ ſoluit. Jn ꝑte iſta ut dicebat ad cōmēdationē ſciarū doctrinaliū oſtēdit ꝙ in eis nō fiūt deceptiōes ſic in alijs. ¶ Ad cuⁱ⁹ euidētiā ſciēdū ꝙ in deceptiōib⁹ est hic ordo ꝙ in aliqb⁹ magis decipit hō per alium ut in fallacijs in dictione. in aliqb⁹ vō nō min⁹ p ſeipz ut in fallacijs eē dictionē ꝑut vult phus in elenchis. duo ḡ facit phs ꝑm ꝙ duplr cōmēdat ſcias doctrinales. nā ꝑ⁰ cōmēdat eas. qꝫ min⁹ decipit hō in eis ꝯz deceptiōes illas ꝑm q̄s magis decipit p aliū. 2⁰ ꝙ minus decipit in eis ꝑm deceptiones illas p q̄s nō min⁹ decipit a ſeipſo ibi ¶ Cōtingit aūt quoſdā. ¶ Dropter ꝑm ſciēdū ꝙ qs pōt magis decipi p aliū in aliqb⁹ duplr. ꝑmo ex ꝑte rerū de qb⁹ arguit. 2⁰ ex ꝑte modi arguendi. duo ḡ facit ꝑm ꝙ his duob⁹ modis oſtēdit ꝙ min⁹ decipimur in doctrinalib⁹ q̄z in alijs. 2ª ibi ¶ Nō opz autez iſtātiā ¶ uel poſſum⁹ alr diuidē ⁊ plan⁹. dicem⁹ eniz ꝙ tria facit phs in pñti lectione ꝑm ꝙ triplicē ꝺriaz dat iter ſcias doctrinales. i. iter ſcias mathematicas que pantonomaſiā dicunt doctrinales: ⁊ ſcias alias ex qb⁹ trib⁹ ꝺriijs ſegtur ꝙ in doctrinalib⁹ min⁹ decipimur q̄z in alijs. Prima ꝺria est ꝙ doctrinales ſcie magis ſe offerūt itellectui q̄z alie: ⁊ in eis magis arguim⁹ ſenſibilr q̄z in alijs. Scda est ꝙ in doctrinalib⁹ nō iſtamus niſi uł. nō aūt iſtam⁹ ibi pticulariter ſic ⁊ in alijs. Tertia est ꝙ in doctrinalib⁹ arguim⁹ magis ꝓut ibilr q̄z in alijs. 2ª ibi ¶ Nō opz aūt iſtātiā. ¶ 3ª ibi ¶ Cōtingit autez quoſdā. ¶ Jn ꝑª ꝑte intēdit tale rōne. Quecūqz magis ſe offerūt itellectui. ⁊ i qbuſcūqz magis ſenſibilr arguim⁹ in illis min⁹ decipim⁹. doctriales uel mathematice

UVA. BHSC. IyR_086_4

sunt hꝭ g̃ ꝛc̃.iō ait ⌊Hec autez.⌋i.mathematice doctrinales⌊ sūt ut vidē itellu ⌋uel ut hūt aliq̄ textus:ut est videri ad itell'm.q.d.q mathematice ita se offerūt itellūt q nō latēt itell'm sed sunt q̄si vidē ad ipm⌊ sed in rōnib⁹.⌋i.in argumētationib⁹⌊ latet ut utrum ois circulus sit figura ⌋in argumētationib⁹ poterit nos latere ꝛ poterim⁹ decipi ꝛ poterit nobis cōcludi q poema sit circulus⌊ si aūt scribaꝫ ⌋q si arguaꝫ non mathematico pp b̄ q ille modus arguēdi ē ita sēsibilis⌊ manifestū est aūt q carmina nō sūt circulus.manifestū⌋ sup.statim erit⌊ q nō est ⌋sup.poema circulus. ¶ Notādū aūt duo eē tacta pp que mīn⁹ decipimur i mathematicis que arguūt sensibilr ꝛ p descriptiōes factas i puluē q̄z in alijs sciētijs que arguūt p rōnes.i.p argumētationes factas solū in uoce.ꝑmū est q mathematice ita se offerūt itellectui q q̄si itellz videt eaꝫ.2m est qꝛ sensibilr arguūt q nō possum⁹ ita decipi in eis.posset eni qs decipi in alijs sciētijs p equocationē sic.ois circulus est figura:poema homeri est circulus:g̃ est figura ¶ Notādū ēt q in equocatione cū sit fallacia in dicti one magis decipimur p aliū.in talib⁹ g̃ deceptionib⁹ decipimur mīn⁹ in doctrinalib⁹ ꝛ b̄ ex pte rerū tradita rū que ita se offerūt itellectui ꝛ que sūt tales q possumus in eis ita sensibilr demōstrationes facē. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re mathematice ita se offerūt itellectui ¶ Dōm q nr̄m itelligē nō est sine fātasia siue sine imaginatiōe:ut ꝓbaꝫ 3⁹ de aia.ꝛ qꝛ nō est sine imaginatione nō est sine ꝯtinuo.iō dicit i libꝛo de memoria.q no strū itelligē est cū cōtinuo ꝛ tpe.qꝛ g̃ ꝯtinuū ꝛ quātū magis se offerūt imaginationi:ꝛ iō magis se offerūt i tellectui.demōstrationes g̃ mathematice que sūt de quātitate magis sunt nobis note ꝛ magis certe.iō dic̄ Lō mētatoꝛ sup 2m mec̄.q tales sunt certe in p̄mo gradu certitudis:imo in talib⁹ ut idē vult in p⁹ phisicoꝝ sunt magis note nobis cāe q̄z effect⁹.ita q eadē sunt prius nota nobis ꝛ nāe.qui eni vidit q triāgulus hēt tres p⁹ vidit q hēbat angulū extrisecū de quo dubitare nō pūt sciētes geometriā.ꝛ tn̄ hēre anguluz est cā de hēre tres.g̃ tū qꝛ mathematice sūt ita ꝓportionate imagini tū ēt qꝛ i eis est notioꝝ cā q̄z effect⁹.iō talia maxime se offerūt itellectui nr̄o ꝛ pauciores deceptiōes accidūt in ipsis q̄z accidāt uel in nālib⁹ uel in metaphisicalibus uel etiā in logicalibus.ꝛ qd̄ dictū est de cōtinuo qd̄ ita se offert intellectui intelligēdū est ꝛ de numero.nā ꝛ numerus de quo cōsideratarithmeticus cātur ex diuisione cōtinui. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō opz aūt istātiā in ipz ferre si sit ꝓpō inductiua.sic̄ eni ꝓpō est q̄ nō est in plurib⁹ non eni erit in oib⁹.ex uib⁹ aūt est sillus.

¶ Dat scdam diam iter doctrinales scias ꝛ alias qꝛ in eis nō istaꝫ ptic̄ulr:sed ulr tn̄.Arguaꝫ g̃ fic.in gbuscūq nō istaꝫ nisi ulr tn̄ in eis accidit mīnoꝝ deceptio.sed doctrinales sunt hꝭ:g̃ ꝛc̃.in hac aūt rōne sic ꝓcedit. qꝛ p⁹ ꝓbat istātias doctrinales eē ules.2⁹ assignat rōez dicti uel ꝓbat qd̄ supposuerat ibi.⌊ ¶ Manifestū q ne q̄.⌋Dicit g̃ q⌊ nō opz aūt in ipm.⌋i.ꝛtra ipz demōstratorē⌊ ferre istātiā si sit ꝓpō inductiua.⌋i.ptic̄ularis ⌊sicut eni nec ꝓpō est ⌋sup.doctrinalis⌊ que nō est in plib⁹:nō eni erit in oib⁹.⌋q.d.q ꝓpō doctrinalis dz eē in oib⁹.ꝛ qꝛ dz eē in oib⁹ opz q sit in pluribus.ꝛ qꝛ dz eē in plurib⁹ nō pōt eē inductiua.i.ptic̄ularis.ꝓpōnes g̃ ꝛ istātie doctrinales sūt in plib⁹ ꝛ ēt in oibus:qꝛ sunt plēs.nō g̃ sunt inductiue ꝛ ptic̄ulares. Qz aūt sint ules pz qꝛ⌊ ex uib⁹ aūt est uel fit sill's ⌋sup.doctrialis. ¶ Notādū aūt q in his in gb⁹ si est in vno est in oib⁹ si nō est in vno est in nullo.mīn⁹ possum⁹ decipi q̄z in his in gb⁹ in aliqbus est in aliqbus nō. Et qꝛ tales sūt doctrinales ubi nō debēt dari istātie ptic̄ulares iō ꝛc̃.

¶ Notādū etiam vim rōnis phi in hoc cōsistere.q̄ lescūq̄z sunt ꝓpōnes tales sunt instātie.sed ꝓpōnes doctrinales ex gbus fit sillus doctrinalis sunt ules:g̃ ꝛ istantie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestum aūt est:qm̄ neq̄z istātia est. eedē eni sūt ꝓpōnes ꝛ istātie.quā eniz ferūt instātiā hec erit utiq̄z ꝓpō aut dialetica aut demōstratiua.

¶ Assignat rōnē dicti uel ꝓbat qd̄ supposuerat.dixerat eni q instātie doctrinales:qꝛ ꝓpōnes ibi assūpte ules sunt cuiꝰ rōnē assignat.d.⌊ ¶ Manifestū q neq̄z istātia est ⌋sup.ptic̄ularis in doctrinalib⁹ cū ꝓpōnes sunt ibi ules.⌊ eadē eni ⌋uel ut hēt alia lra.⌊ eedē eni.⌋eadē g̃ enūciabilia uel eedē enūciatiōes⌊ sūt ꝓpōnes ꝛ instātie ⌋qꝛ⌊ quā eni ferūt istātiā ⌋aliqs cōtra adūsarium. ⌊ hec utiq̄z fiet ꝓpō ⌋sup.p se⌊ aut dialetica aut demōstratiua.⌋q.d.q in dialeticis ꝛ in demōstratiuis eedē sūt ꝓpōnes ꝛ istātie.ꝓbatū est g̃ qd̄ fuerat suppositū.vz q eedē sint ꝓpōnes ꝛ istātie ubi nō sūt ꝓpōnes ptic̄ulares nec istātie ptic̄ulares erūt. ¶ Notādū aūt q fiē in equocationib⁹ hō decipiꝫ magis cū alio.g̃ cū ex parte rerū traditarū.qꝛ doctrinales magis se offerūt itellui. tū ēt ex pte modi arguēdi:ut qꝛ nō istam⁹ in doctrinalib⁹ ptic̄ulariter mīn⁹ possum⁹ decipi p aliū in doctrinalib⁹ q̄z in alijs. ¶ Dubitaret forte aliqs que est cā q̄re in doctrinalib⁹ nō est istare ptic̄ulariter. ¶ Dōz q ut dictū est in talib⁹ sūt magis note cāe q̄z effect⁹.ubi eni sūt magis noti effect⁹ q̄z cāe ut in nālib⁹ ꝯtingit aliq̄n ꝓcedē ex signis ꝛ ex his que sūt p accn̄s.talia aūt nō semp sunt de oi nec ulr.iō ꝯtingit in talib⁹ ptic̄ulariter istare.sed in mathematicis ubi sūt magis note cāe q̄z effect⁹ ꝓcedim⁹ ex his que sūt p se.ea aūt que sunt per se sunt in oi.oppōsita vō sunt in nullo.Si eniz est p se q aia sit imortalis si vna est imortalis oēs sunt imortales.ꝛ si oppositū ei⁹ qd̄ est p se q aia sit mortalis si vna est mortalis nulla est imortalis.in talib⁹ ergo ꝓpōnes ꝛ instātie sunt ules. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōtingit aūt q̄sdā nō sillistice dicē pp b̄ q accipiūt utrisq̄z iherētia:ut ꝛ scenes faꝫ q ignis in mltiplicata analogia fit:ꝛ nāq̄z ignis cito g̃natur ut dic̄.ꝛ hec est analogia Aliq̄n qdē igit sillogizare nō ꝯtingit ex acceptis.aliq̄n vō ꝯtigit sed nō videt.

¶ Dat tertiā diaz iter scias doctrinales ꝛ alias:qꝛ doctrinales arguūt magis ꝓbabilr q̄z alie.ꝛ iō minus est deceptio in eis q̄z in alijs.duo g̃ faꝫ.qꝛ p⁹ ostēdit quō i talib⁹ accit deceptio.ꝛ ex eo q arguimus a positiōe q̄ntis.nā nō accidit deceptio ex tali argumētatiōe nisi in nō ꝓbabilib⁹.2⁹ ostēdit q doctrinales arguūt ꝓbabiliter pp qd̄ talis deceptio nō ꝯtingit illis ibi.⌊ Si aūt eēt ipole ⌋in ꝑma pte ponit quō decept⁹ fuit qdā phs scenes.qꝛ arguebat ex puris affirmatiuis.uolebat eni ꝓbare q ignis g̃naret in multiplicata ꝓportione.arguebat aūt sic.Quicqd g̃naꝫ in multiplicata ꝓportiōe g̃naꝫ cito.ignis g̃naꝫ cito:g̃ ꝛc̃.ostat aūt q nō sillogiçabat qꝛ arguebat ex puris affirmatiuis.iō ait.⌊ Contingit aūt quosdā nō sillogistice dicē pp id q accipiūt iherētia utrisq̄z.⌋i.qꝛ arguūt ex utrisq̄z iherētib⁹ b̄ ē ex utrisq̄z affirmatiuis sup.in scda figura⌊ ut scenes facit q ignis fit.⌋i.g̃naꝫ⌊ in multiplicata analogia ⌋hec ē ꝛclo quā itēdebat ꝓbare⌊ ꝛ nāq̄z ignis cito g̃naꝫ fic̄ dicit ⌋hec ē mīnoꝝ⌊ ꝛ hec analogia.⌋i.analogia est hec siue est b̄.i.est id qd̄ cito g̃naꝫ.hec est maioꝝ.vz q multiplicata analogia est b̄.i.g̃naꝫ cito.ignis g̃naꝫ cito.ergo ꝛc̃.ꝛ ostēdit q⌊ aliq̄n qdē igit sillogiçare nō cōtigit

UVA. BHSC. IyR_086_4

ex acceptis aliqñ ꝓtigit: ſz nō vī. ⌊i. nō fit cuidēs ſillꝰ qz nō ſeruat ibi forma ſillīſtica. ¶ Notādū aūt q ſcenes fuit decept⁹ arguēdo ex puris affirmatiuis non tñ ſemp in tali argumētatione fit deceptio. ſed aliquādo fit ibi deceptio. aliqñ nō. ⁊ aliqñ fit ibi ſillꝰ. aliqñ nō. nā qñ arguim⁹ in mā quertibili fit ibi ſillus ⁊ nō decipimur. ſed qñ nō arguim⁹ in quertibilib⁹ decipimur ⁊ nō fit ibi ſillus. ¶ Notādū ēt q gñari in multiplicata analogia ſiue in multiplicata ꝓportione eſt q quātitas gñata excedat quātitatē corruptā. ⁊ qz ignis ē rariſſimū corpor: ideo ſemp gñat mltiplicata analogia ¶ Dubitaret forte aliqs utrū qd gñat in multiplicata analogia gñet cito. ¶ Dōm q id qd gñat in multiplicata analogia eſt magis formalis. nam elemēta magis mālia plus hñt de mā ⁊ min⁹ de forma. vñ minus hñt de dimēſionib⁹ terminatis ⁊ minus occupant de loco. elemēta vo formalia magis hñt de forma ⁊ plus de loco ⁊ plus hñt de dimēſionib⁹ termiatis. ⁊ qz quāto in maiori quātitate eſt agēs ⁊ magis formale tāto plus agit ⁊ ueloci⁹ quertit: ⁊ quāto in minori q̄ꝫtitate eſt patiēs ⁊ quāto eſt magis māle tāto ⁊ magis ſubijcit actioni agētis ⁊ citius q̄ꝫtit in ipm ⁊ accipit formā eius: ⁊ qz gñatū in multiplicata analogia eſt i maiori quātitate ⁊ magis formale. illō vo ex quo gñat eſt in minori quātitate ⁊ magis māle. iō in talib⁹ eſt gñatio uelox ⁊ cito. qz tota cā uelocitatis in trāſmutationib⁹ eſt ex dñio agētis ſupra patiēs: ⁊ qz in talib⁹ paſſum multū ſubijcit dñio agētis: eo q in eo fit mālitas ⁊ paucitas. in agēte vo formalitas ⁊ exceſſus. iō eſt ibi gñatio cito niſi per accns ipediat. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrū talis argumētatio ſit in mā q̄ꝫtibili: ut utrū quertant hec ad iuicē q id qd gñat multiplicata analogia ut in multiplicata ꝓportione gñet cito ⁊ ecōuerſo. ¶ Dōm q in talib⁹ hoc eſt per ſe q gño cito fiat ex dñio agētis ſupra paſſum. ſed h⁹ dñium pōt cōtingē nō ſolū ex multiplicata analogia ad paſſuz: ſz ēt ex remiſſione q̄litatū actiuarū ⁊ paſſiuarū ipi⁹ paſſi ⁊ ex aere fit cito gñatio ⁊ aer cito corrūpit ut gñet ide cito aligd: qz hēt multum remiſſas q̄litates actiuas ⁊ paſſiuas. decipiebat ḡ ſcenes qz arguebat ex puris affirmatiuis in mā nō quertibili. pōt enim pp nimiā paſſibilitatē aeris ex aere cito gñari aq̄. qz aq̄ gñata ad aerē corruptū nō ſe hēbit in ꝓportione multiplicata ſed magis in diminuta. qz ex decē pugillis aeris generabitur vn⁹ pugillus aque. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs de eo qd̄ pbus inuit q in quertibilib⁹ fiat ſillꝰ ſed nō videt. ¶ Dōm q ſi fiat ſillus ex puris affirmatiuis in ſcda figura nō eſt ibi forma ſillīſtica. ſed eſt reducibilis ad formā. qz ſi cōuertat maior ⁊ quertat ultr qd poterit fieri pp quertibilitatē terminoꝝ. ultis enī affirmatiua pōt cōuerti in ulem affirmatiuā gña māe ut quando ſunt termini quertibiles. querſa ergo maiori ſtatiz erit ſillus in mō ⁊ figura: qz erit in ꝑmo per ſe. ſillꝰ ergo fact⁹ ex puris affirmatiuis in ſcda figura ſi ſint termini cōuertibiles dicit eē ſillus. qz de facili pōt reduci ad formā ſillogiſticā. dicit tñ appere ⁊ nō videri. qz res appet ⁊ videt ⁊ manifeſtat eē talis per formā ſuā. ergo qz ibi nō reſeruat forma ſillogiſtica nō appet eſſe ſillogiſmus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt ipoſſe eēt ex falſis uerū mōſtrare facile utiqz eēt ſoluē. querterent enī ex neceſſitate. ſit enī ꝯcl'o. a. eē. hoc aūt cū ſit ea utiqz ſunt que noui: qm̄ ſunt ut. b. ex his demōſtrabo q illud eſt.

¶ Oſtēdit q in doctrinalib⁹ nō accidat talis deceptio: qz arguūt cōuertibiliter. ⁊ Propter qd̄ ſciēdū q doctrinales ſcie quātū ad pñs ſpectat tripl'r arguūt quertibiliter. vz ex pte cāe. ex pte vītatis ⁊ falſitatis ꝓpōnū. ⁊ ex pte terminoꝝ. Ex pte cāe arguunt quertibiliter. qz arguunt ex cā eq̄ta. nō enim hñt niſi vnū mediū ad vnaz cōnē ⁊ nō eſt niſi vna ꝯcl'o vnius medij qd̄ nō eēt niſi mediū illud eēt cā equata ꝑnis que cā eq̄ta de neceſſitate cōuertit cū ſuo cato. Scdo arguūt quertibiliter ex parte vītatis ⁊ falſitatis ꝓpōnū. nā demōſtratiua ſcia tales ꝓmiſſas aſſumit que ſi ſūt uere de neceſſitate eſt uera cōcluſio ⁊ ecōuerſo. ⁊ ſi ſunt falſe de neceſſitate eſt falſa ꝯcl'o ⁊ ecōuerſo. Tertio arguunt quertibiliter ex pte terminoꝝ: qz accipiūt terminos quertibiles: in potiſſima enim demōſtratione oēs termini ſunt quertibiles. Tria ergo facit pbus ꝑm q tripl'r oſtēdit q demōſtratiue ſcientie arguūt quertibiliter. nā ꝑmo oſtēdit hoc ex pte vītatis ⁊ falſitatis ꝓpōnū. 2° ex pte terminoꝝ. 3° ex pte eq̄tionis cāe. 2ª ibi ⌊ Cōuertunt aūt. ⁊ 3ª ibi ⌊ Augent autē. ⁊ ⌊ Cōtinuet aūt ſic. ꝓpter arguē ex puris affirmatis in ſcda figura accidit deceptio: qz nō cōuertunt ꝓmiſſe cū ꝯne ꝑm vītatē ⁊ falſitatē. qz pūt eē ꝓmiſſe falſe ⁊ ꝯcl'o uera ⌊ ſi aūt eēt ipoſſe ex falſis mōſtrare uerū facile utiqz eēt reſoluē ⌊ ſup. ꝯnez in ſua ꝓncipia ſine deceptione. querteret enim ex neceſſitate ⌊ ſup. ꝯcl'o cū ꝓmiſſis quātū ad vītatē ⁊ falſitatē: qd̄ declarat i terminis. d. ⌊ ſit enīz. a. eē. ⁊i. ſit iſta ꝯcl'o q ponat. a. eē ſup. ꝯcluſum per. b. ⌊ hoc aūt cū ſit ea utiqz ſunt que noui: qm̄ ſūt. ⁊i. ſūt ꝓmiſſe que debēt mihi eē note ⌊ ut. b. ⁊ q. d. q ſi eſt cōcl'o ut ſi eſt. a. ſunt ꝓmiſſe ut eſt. b. per qd̄ cōcluſum eſt. a. iō ait q ⌊ ex his. ⁊i. ex. b. ſiue ex ꝓmiſſis ⌊ mōſtrabo qm̄ eſt illud. ⁊i. qm̄ eſt. a. ſiue qm̄ eſt cōcluſio ⁊ ſic ſup. nō accidet deceptio. ¶ Notādū autez q in demōſtratiuis eſt cōuertibilitas ꝓmiſſarū ad ꝯnemita q ſi ꝓmiſſe ſunt uere ⁊ cōcl'o ⁊ ecōuerſo. ibi enīz ex falſis nō pōt ſeq uerū. iō in doctrinalib⁹ nō poſſum⁹ decipi arguēdo ex affirmatiuis in ſcda figura. ¶ Notandū ēt q ꝓmiſſe debēt eē magis note q̄ꝫ ꝯcl'o. iō pbus ſupponēdo querſionē ꝑnis ad ꝓmiſſas utit hoc mōlo quēdi. q ſi eſt. a. i. ſi eſt cōcl'o ſunt que noui qm̄ ſunt. i. ſunt ꝓmiſſe que debēt eē mihi note q ſint. Si ḡ eſt. a. ſunt ꝓmiſſe ſiue eſt illud per qd̄ cōcludit. a. utputa eſt b. ſi per. b. ꝯcludit. a. ¶ Dubitaret forte aliqs quō hēt vītatē qd̄ hic pbus inuit. vz q ſi ex falſis nō poſſet mōſtrari uerū nō poſſem⁹ decipi arguēdo ex affirmatiuis in ſcda figura. ¶ Dōm q ſi fiat talis ſillus hō eſt aial aſin⁹ eſt aial: ḡ aſin⁹ eſt hō. iō ꝓtingit deceptio. qz ſic ſe hēt hō ad aial. q pōt eē falſum q ſit hō. ⁊ tñ erit uerū q ſit aial. ut falſum eſt de aſino q ſit hō. ⁊ tñ eſt uerum q ſit aial. ſed ſi de quocūqz eēt falſum q eēt hō eēt falſuz q eēt aial. nunqz accideret talis deceptio. eēnt enī termini quertibiles. in terminis ḡ nō cōuertibilibus ſi ſeruet forma ſillogiſtica ⁊ fiat ſillꝰ ex puris affirmatiſ in ſcda figura: ⁊ ex ueris ſequtur falſum ut pz in ſillogiſmo nūc facto. ſi aūt ſeruet forma ſillogiſtica ex falſis ſequtur uerū ſic. ois hō eſt aial: ois aſin⁹ eſt hō: ḡ ois aſinus eſt aial. eadē enī cā eſt q̄re ex ueris ſequtur falſum ſi nō ſeruet forma ſillīſtica. ⁊ ex falſis uerum ſi ſeruet h⁹ forma. ſi ḡ ex falſis nō poſſet ſeq uerū ſemp eēnt termini quertibiles ⁊ nunqz accideret deceptio. ſed ſi ſic dicimus icidim⁹ in quādā vītatē. ſed nō pp hoc hēmus recte mētē ⁊ intētionē phi. vult enim pbus q ſi ex falſis nō poſſet ſeq uerū q nunqz accideret deceptio arguendo ex puris affirmatiuis in ſcda figura. hoc ergo declaret quō ſit. pp qd̄ ſciēdū q ſi nō poſſet ex falſis ſeq uerū ſemp eēt bon⁹ ſillus ex puris affirmatiuis in ſcda figura: ⁊ iō nunqz decipemur. hoc enim poſito non poſſent eē ꝓmiſſe uere niſi eēt ꝯcl'o uera. q ſi tu dicas q in ſcda figura arguēdo ex affirmatiuis pūt eē ꝓmiſſe uere ⁊ ꝯcl'o falſa: ſtatim ꝯcedis q ex falſis poſſit ſeq uerū in q̄cūqz eni mā arguēdo ex affirmatiuis in ſcda figura ex ueris ſequit falſum in illa mā arguēdo ꝑ formā

UVA. BHSC. IyR_086_4

fillistica ex falsis sequit uerū. qz si accipiat cōclo falsa cum maiori z ꝯcludat minor erit forma fillistica. ut si dicat. ois hō est aial: ois asin⁹ est aial: ḡ ois asin⁹ est hō. hic ex ueris sequit falsuz z accidit deceptio in scda figura in his terminis ponitis ex qb⁹ ueris ꝯcludit falsū nō fillistice ex falsis ꝯcludet uerū fillistice accipiet conclusio falsa cum maiori ꝯcludet minor que est uera sic. ois hō est aial: ois asin⁹ est hō: ḡ ois asin⁹ est aial. non ḡ ex falsis posset sequerū ex puris affirmatiuis in pma figura ubi sic arguē est bū fillare nunqz ex ueris posset seq falsuz ex puris affirmatiuis in scda figura. ℔ est ergo qd phs ait qz nisi ex falsis posset seq uerū resoluere tur ꝯclo in p̄missas sine deceptione. ℔ enī ponto nō decipemur arguēdo ex puris affirmatiuis in scda figura. ꝛc enī ꝯtereť qz eēnt termini ꝯtibiles. qd pz. nā ℔ ponto ualeret. si p̄misse sunt ꝯclo est. z si ꝯclo est p̄misse sunt. qz si posset ꝯclo eē absq; eo qz eēnt p̄misse possent eē p̄misse false z ꝯclo uera. ḡ ex falsis posset seq uerū: qd est ꝯtra ypothesim. hac ḡ ypothesi stāte ex ꝯclone iferrent p̄misse z ex p̄missis ꝯclo. qd nō posset eē nisi eēnt termini ꝯtibiles. ut si ex hoie infers aial qz uaret aial. hō ergo aial. si ex aiali posset inferre hoiem z ualeret aial. ergo hō. de necessitate hō z aial essent termini cōuertibiles. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōuertunť aūt magis q̄ sūt i mathematicis: qm̄ nullū accns recipiūt. ℔ i ℔ differūt ab his que sūt in dialeticis ꝑm diffones.

¶ Ostēdit qz in mathematicis nō est deceptio: qz arguunt ex termis ꝯtibilib⁹. iō ait. ¶ Cōuertunť ḡ magis que sūt i mathematicis: qm̄ nullū accns recipiūt. ¶ q. d. qz mathematice magis arguūt in termis ꝯtibilib⁹ qz recipiūt ea que sūt p se z nō ea que sūt p accns. z ℔ dit qz ¶ in ℔ differunt ab his que sūt in dialogis. ¶ i. in dialeticis qz sup. dialetica accipit multotiēs que sūt p accidēs. mathematica vo nō. ¶ ꝑm diffones ¶ que sup. sūt p se. ¶ Notādū aūt qz ℔ 2m dictū est redditiuū cāe primi dicti. nā si dicat hō est aial. hic ex falsis pōt seq uerum qz pōt eē aliqd qz nō sit hō: z tū sit aial. sed si accipiatur diffō hois z dicat. aial rōnale est hō. hic ex falsis nūqz pōt seq uerū. qz nihil pōt eē aial rōale qō nō sit hō nec ē⁹. demſtratur ḡ q accipit ea que sūt p se z accipit diffones: iō nō accidit ei deceptio: qz arguit in mā ꝯtibili. Rursus nō accidet ei deceptio qz nunqz sic arguendo ex falsis ꝯcludet uerū ex puris affirmatiuis in pma figura. nec ex ueris falsuz ex puris affirmatiuis in scda figura. ℑn p⁹ ḡ pte ostēdebat qz doctrinalis nō decipit arguēdo ex puris affirmatiuis in scda figura pp ꝯtibilitatē vitatis z falsitatis p̄missarū ad ꝯclone. hic autez ostēdit qz nō decipit pp ꝯtibilitatē termioꝝ: ut qz accipit diffinitiones z ea que sunt per se: non aūt ea que sunt per accidēs. vna tñ cōuertibilitas arguit aliam z vna declarat aliam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Augenť aūt nō per media. sed in post sumēdo ut. a. de. b. hoc autem de. c. iteruz ℔ de. d. z hoc in infinitum.

¶ Ostēdit qz in doctrinalib⁹ nō accidit deceptio qz arguit ex adeqtiōe cāe. itēdit enī talē rōnez. rōnes ille q̄ augenť nō p media sed i post assumēdo z in lat⁹ ille arguit ex adeqtiōe cāe z in eis nō accidit deceptio si arguat ex ipsis affirmatis in scda figura. demſtratiōes sūt h⁹: ḡ ꝛc. hec aūt rō fundata est sup his ꝓpōnib⁹ qz rōnes demſtratiue augenť nō p media: sed in post assumēdo z in lat⁹. Duo ḡ fac. qz p⁹ ꝓponit qz demſtrationes augenť nō p media. z declarat quō augent in post assumēdo. 2⁹ declarat quō augenť in lat⁹ ibi. ¶ Et i lat⁹ ¶ Cōtinuet aūt sic. dictū est qz in demſtrationib⁹ nō accidit deceptio. tū qz arguūt ex ꝯtibilitate p̄missarū ad ꝯnē. tū ēt qz arguūt ex ꝯtibilitate terminoꝝ. hoc etiam pz qz arguūt ex quertibilitate cāe ad effectū. demōstrationes ḡ potissime semp arguūt ex cā eīta. in talibus enim non est nisi vnū mediū ad vnā ꝯnē. qō pz qa ¶ augenť aūt ¶ sup. demſtrationes ¶ nō per media. sed in post assumēdo ut si. a. de. b. hoc aūt de. c. idē hoc de. d. z hoc in infinitū. ¶ i. isto mō ꝓcedūt demſtrationes in infinitū. ¶ Dubitaret forte aliqs quō augenť demſtrationes in post assumēdo in infinitū. ¶ Dz qz augē demōstrationes in post assumēdo pōt itelligi triplr. p⁹ accipiēdo ſbm sub ſbo. 2⁹ accipiēdo ſbm post ſbm. 3⁹ accipiēdo passionē post passionē. Primū sic pz. si here tres cōpetit triāgulo. z sub triāgulo sumať ysocheles. z ℔ ysochele sumať triāgulus qui est in semicirculo. vnuz aūt est mediū ad ꝓbādū here tres. vz here anguluz extrinsecū: ita qz nō augenť p media demſtratiōes. sed augenť in post assumēdo ut accipiēdo ſbm sub ſbo ut accipiēdo ysochelē sub triāgulo. nā si triāgulus hēt tres z ysocheles est triāgulus ysocheles hēt tres. iterū poterimus multiplicare h⁹⁰¹ demſtrationes accipiēdo sub ysochelis triāgulū qui est in semicirculo. nā si ysocheles hēt tres triāgulus in semicirculo est ysocheles: sequitur qz hēat tres. si ḡ. a. dz de. b. i. here tres de. b. i. habē tres de triāgulo. z. b. de. c. i. triāgulus de ysochele. z. c de. d. i. ysocheles de triāgulo q est in semicirculo. a. i. here tres dicet de oib⁹ istis. totiēs ḡ multiplicabunť de mōstrationes in post assumēdo quotiēs ꝯtingit accipere ſbm sub ſbo. exponem⁹ ḡ qz demſtrationes in post assumēdo uadūt in infinitū. i. uadūt totiēs quotiēs contingit accipe ſbm sub ſbo. erit ḡ talis processus z talis multiplicatio demſtrationū in infinitū. i. nō finiet nisi finiat descēsus z nisi finiat acceptio ſbi sub ſbo. 2⁹ mō pōt exponi accipiēdo ſbm post ſbm. ꝓbabim⁹ enim qz vnitas est ps aliquota ois nūi. qz aliquotiēs sūpta reddit oēm nūm. vnū est ḡ mediū ad ꝓbādū qz vnitas sit semp aliquota ps ois nūi. qz aliquotiēs sūpta reddit oēm nūm. multiplicabunť ḡ hic oēs demſtratiōes nō p mediū qz vnū est mediū ad hāc ꝯnē. sed multiplicabūtur in post assumēdo. i. in assumēdo nūm post nūm. sic vnitas est ps aliquota ois nūi. binari⁹ est nūs: ḡ est ps aliquota binarij. trinari⁹ est nūs: ḡ est ps aliquota trinarij. z ℔ mō in post assumēdo ad ſram uadūt demſtrationes in infinitū. qz in infinitū multiplicanť spēs nūoꝝ. Assumē ḡ post pōt itelligi dupl'r. uel ꝑm ordinē ꝓdicati: uel ꝑm ordinē ꝯstituētis ad ꝯstitutū. ꝑm ordinē ꝓdicati sic accipiť post cū accipiť ſbm sub ſbo. qz in ordie ꝓdicati ſbta sunt post ꝓdicata: z iferiora sunt ſb suprib⁹. sed accipiēdo post ꝑm ordinē cōstituētis ad cōstitutū sic accipiť post cū accipiť nūs post nūm. qz nūs ℔ oz est ꝯstitutiuus nūi posterioris z est ps ei⁹. Si ḡ. a. ē ꝯstitutiuū de. b. ut binarius ꝯstitutiu⁹ trinarij. z. b. de c. ut trinarius ꝯstitutiuus ꝗternarij. z sic in infinitū mꝫ tiplicať demſtratio. 3⁹ mō pōt exponi accipiēdo passionē post passionē. nā a ſbo fluūt passiones vna mediante alia ut here tres fluit a triāgulo per here angulū extrinsecū per lineā cadētē eque distātē tertio lateri. augenť ḡ demſtrationes nō per media. qz ad vnā ꝯnez est vnū mediū z ad here tres est vnū mediū. vz here angulū. z ad here angulū vnū mediū. vz linea cades. est ergo augmētū demſtrationū nō per mediū: sed in post assumēdo qz ꝓbabiť passio sequēs p passionē ꝓcedētē z iterū alia sequēs per ꝓcedētē z ℔ in infinitū. i. hoc nō finiet donec finiat ordo passionū. si ḡ. a. est cā de. b. ut linea cades de here angulū. z. b. de. c. ut here angulū de here tres. z. c. de. d. ut here tres forte est cā alteri⁹ passionis. semp vna passio ꝓbabit aliā passionē de ſbo z augebunť demſtrationes in post assumēdo. i. in assumēdo passionē post passionē. Adūtēdū tū qz hi duo modi augēdi demſtrationes. vz accipiēdo ſbm sub ſbo z passio-

UVA. BHSC. IyR_086_4

nē post passionē sunt magis directe ad factū. naz alius modus incidit in modū illū quo augmētant demonstrationes in latus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et in lat⁹ ut. a. de. c. ⁊ de. e. ut est numer⁹ quāt⁹ aut infinit⁹ aut finit⁹. hoc aūt in quo sit. a. īpar numer⁹ quāt⁹ in quo. b. īpar numer⁹ in quo sit. c. est utiqz. a. de. e. ⁊ est par quātus numerus in quo sit. d. par numerus in quo est. e. est ergo. a. de. e.

¶ Ostēdit quō augent demōstrationes in lat⁹. d. ⌊ Et i latus ⌋ augent demōstrationes ⌊ ut. a. ⌋ i. hec passio. a. ⌊ de c. ⁊ de. e. ⌋ i. pbabit de. c. ⁊ de. e. ⌊ ut est nūs quāt⁹. ⌋ q sup. est ⌊ finit⁹ aut infinit⁹. ℔ aūt in quo fit. a. ⌋ i. ista passio finit⁹ aut infinit⁹ que dz pbari de nūo quāto itelligatur p. a. ⌊ ⁊ īpar nūs quāt⁹. ⌋ i. īpar est nūs quāt⁹ ⌊ in quo. b. ⌋ i. quāt⁹ itelligat p. b. ⌊ īpar nūs in quo. c. ⌋ i. īpar nūs itelligat per. c. ⌊ est itaqz. a. de. e. ⌋ pbatur est ḡ. a. de. c. vult ēt pbare. a. de. e. dicēs ⌊ ⁊ par nūs quantus i quo sit. d. ⌋ q. d. q par est nūs quāt⁹ ⁊ quāt⁹ qō pdicat de pari itelligat p. d. uariat aūt hic termios. qa pus quāt⁹ itellexit p. b. est ḡ ut ait quāt⁹ i quo. d. ⌊ par nūs in quo est. e. est ḡ. a. de. e. ⌋ ¶ Notādū aūt q finitus ⁊ infinit⁹ est passio nūi ⁊ est vnū mediū ad pbādum passionē hāc de nūo. vz eē nūm quātū. qz rō finiti ⁊ infiniti quātitati ꝯgruit. hic ḡ augent demōstrationes non p media. sed pnt augeri in lat⁹. nā si diuidat numerus ex vno latē caderet par ⁊ ex alio īpar. par ḡ ⁊ īpar non se hnt in post assumēdo: sed se hnt in lat⁹ qz vnū cadit ex vno latē ⁊ aliud ex alio. ℔ mō multiplicabunt hic demōstrationes in lat⁹ qz pbabit hec passio finitū aut infinitū de pari ⁊ de īpari. Disponem⁹ aūt ℔ in terminis ℔ mō. sit hec passio finitū aut infinitū. a. īpar nūs. c. par. e. pbabit. a. de. c. ⁊ de. e. p nūm quātū ⁊ fiēt ide duo syll'i ita q in pmo syll'o nūs quāt⁹ significabit p. b. sic. oē. b. est. a. i. ois nūs quāt⁹ est finit⁹ aut infinit⁹. oē. c. est. b. i. ois īpar nūs est nūs quāt⁹. ḡ oē. c. est. a. i. ois nūs īpar est finit⁹ aut infinit⁹. pbatū est ḡ. a. de. c. i. finitū aut infinitū de īpari. pbabit. a. de. e. i. finitū aut infinitū de pari per idē mediū. vz per eē nūm quātū. uerūtū hoc mediū qō pus significabat p. b. mō significabit per. d. dicem⁹ enim q oē. d. est. a. i. ois nūs quāt⁹ est finit⁹ aut infinit⁹. oē. e. est. d. i. ois nūs par est nūs quāt⁹. ḡ omne e. est. a. pbatū est ḡ. a. i. finitū aut infinitū de. c. ⁊ de. e. i. de pari ⁊ de īpari ⁊ augmētate sunt demōstrationes non p media sed assumēdo in lat⁹. ¶ Notādū aūt q spēs nūoz ut binarius trinari⁹: ⁊ sic de aliis lz sint in latus quātū ad lineā pdicamētalē. qz si ordinaret pdicamētū quātitatis oia ista caderēt ex latē in eadē linea. sunt tñ hec in post assumēdo fm rōnē ꝯstituētis ⁊ cōstituti. qz vnū istoz se hēt ut pus ⁊ ut ꝯstituēs ut nūs vnitati ppingori. aliud ut posteri⁹ ⁊ ut ꝯstitutū ut nūs ab vnitate remotior. tñ de pari ⁊ īpari nō possum⁹ hoc dicē. hec enim nullo mō se hnt in post assumēdo sed solūz se hnt ex pte nūi tanqz cadētes ex latē. ¶ Notādū etiaz q siue augeant demōstrationes in post assumēdo ut cum accipit sbm sub sbo uel passio post passionē uel ꝯstitutū post cōstituēs sic cū accipit nūs posterior post nūm ponē siue augeant demōstrationes in lat⁹ ut cū augent p spēs cadētes ex latē ⁊ ex equo diuidētes gen⁹ erit vnū mediū potissimū ad vnā passionē ut ad hēre tres nō est mediū potissimū nisi hēre angulū. ⁊ ad hēre angulum nō est mediū potissimū nisi linea cadēs eque distās. ⁊ ad pbādū nūm eē finitū aut infinitū nō est mediuz nisi nūs quāt⁹. q si accipeī aliud mediū. ut si ad hēre tres accipeī pro medio triāgulus nō accipeī mediū potissimū. triāgulus enī nō est ppe mediū sed sbm. imo non solū nō est nisi vnū mediū potissimū ad vnā passionē: sed ēt nō est nisi vnū sbm potissimū vni⁹ passionis. naz ⁊ si multe passiōes pnt eē eiusdē sbi fm quēdā ordinez qz vna erit p aliā nunqz tñ erūt multa sbta potissima eiusdē passionis. sed de his oib⁹ in scdo dicē plenius.

¶ Sed qz differunt qz ⁊ propter quid scire primum qdem in eadē sciētia ⁊ in hac duplīciter. Uno qdem modo si per nō medium sit sillogismus. Non enīz accipitur prima causa. sed que est, ppter quid scientia fm primam causam.

¶ Hec ps diuidebat ꝰ totū pcedēs. dicebat enī q pbus p⁹ determinabat de demōstratione in se ⁊ absolute. 2⁹ determinabat de ea compando vnā demōstrationē ad aliā ⁊ qz pōt patē ex dictis quō accipiēda sunt capla in pcedētib⁹ ⁊ quot ⁊ que facit pbus in determinando de demōstratione fm se. uolum⁹ aūt totū residuū huī⁹ primi libri distīguē in sua capla ⁊ ostēdē que ⁊ quot facit pbs in determinādo de demōstratiōe compando vnā ad aliā diuidit aūt tot⁹ iste sequēs liber i sex capla siue in sex pncipales ptes. qz p⁹ companda est demōstratio pp quid ad demōstrationē qz ut eligam⁹ nobis demōstrationem pp qd que maxie facit scire. 2⁹ qz nō sufficit scire quō se habet pp qd ⁊ qz. nec sufficit scire quō pp qd maxie facit ad sciam ubi sciuerim⁹ in q̄ figura ordinmāda est demōstratio pp qd ut maxie hēat hūc effectum ⁊ maxime faciat scire. est enī ordināda in pma figura: qz p illā maxime ꝯtingit scire. 3⁹ nō sufficit scire qd est demōstratio pp qd que maxime facit scire nec sufficit scire in qua figura ē ordināda talis demōstratio ut maxime faciat scire. ſz ne deuiemus a scia ⁊ a scire opz nos scire ⁊ cognoscē oppositū demōstrationis. vz syll'm ignorātie qui hēt nos decipe ⁊ facit nos nescire ⁊ ignorare. nō enī bñ pōt sciri vnū oppositoz ignorato reliquo. nō ḡ bñ pōt sciri demōstratio que est syll'us scie ignorato syll'o oppositō q est syll'us ignorātie. 4⁹ dato q sciuerim⁹ oia ista adhuc possum⁹ credē q ista eēnt ipossibilia ⁊ q ipossibile eēt scire: eo q nō eēt stat⁹ nec in pdicamētis nec in causis ideo siē ne decipemur ⁊ ne deuiarem⁹ a scire oportuit determinare de syll'o ignorātie. sic ne reputaremus q ipole eēt scire oportuit determinare de statu predicamētoz ⁊ cārū ⁊ q nō sit in talib⁹ in infinitū abire. 5⁹ qz demōstratio nō solū diuidit in demōstrationem ga. ⁊ pp qd. sed ēt in demōstrationē ul'em ⁊ ptīcularē affirmatiuā ⁊ negatiuā ostēsiuā ⁊ ad ipole. ideo nō sufficit cōparat se demōstrationē ga. ad demōstrationē ppter qd nisi etiā compenī oēs he demōstrationes ad inuicē. 6⁹ qz oia ista sunt ppter scire. ideo nō sufficit de oibus his tractasse nisi cōparenī ipsa scire ⁊ ipse sciētie ad inuicez. ergo iste pmus liber sequēs diuidit q̄si in sex capitula ul' in sex partes pncipales. nam in pmo cōparat demonstrationem ppter qd. ad demonstrationem quia. ut eligat sibi demōstrationē ppter qd que maxime facē scire. 2⁹ oñdit in qua figura est ordināda talis demōstratio ut maxime faciat scire. 3⁹ determinat de opposito demōstratiōis. i. de syll'o ignorātie ne ꝯtigat nos decipi ⁊ ne deuiem⁹ a scire. 4⁹ pbat q est stat⁹ in pdicamentis ⁊ in cāis ne credam⁹ q sit ipole scire. 5⁹ qz determinauerat de demōstratione qz ⁊ ppter qd. determiat de demōstratiōe particulari ⁊ ul'i. uel affirmatiua ⁊ negatiua. oñsiua ⁊ ad ipole. ut doceat nos oēs modos demōstrandi per quos aliq̄ mō cōtingit scire. 6⁹ ⁊ ultimo. qz oia ista sunt pp scire cōparat ipas scias ad inuicē ⁊ determiat de ipo scire. scda ibi ⌊ Figuratuz aūt magis faciēs scire. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ignorātiā aūt nō fm negationē. ⌋ 4ª ibi ⌊ Est aūt syll'us ois per tres termios. ⌋ 5ª ibi ⌊ Cū ät sit demōstratio alia qdem ptīcularis. ⌋ 6ª ibi ⌊ Certior aūt est scientia ⁊ poz. ⌋ Qō si cure est nobis semp bimēbrē diuisionē

UVA. BHSC. IyR_086_4

facē ut has ptes magis artificialr sumam⁹. dicem⁹ q̄ posteq̄z auctor determiauit de demr̄one in se. Jn parte ista deteriat de demr̄one cōparādo vnā ad aliā. Circa qd duo facit. qr p⁰ cōpat demr̄ationē ad aliā. 2⁰ cōpat sciaz ad sciaz ibi. Certior ät est scia ꝛ por. Circa p⁹ bi demr̄onē illā que magis facit scire. 2⁰ pbat q̄ sit status in p̄dicamētis ꝛ in cāis oñdēs q̄ i talib⁹ nō est in infinitū abire ne credat q̄ ip possibile sit scire ibi. Est ät ois sillⁱs p tres termios. Circa p⁹ duo facit. qr p⁰ facit qd dictū est. determiat eni de demr̄one ga. ꝛ de demr̄one pp qd que maxie facit scire. 2⁰ determiat de oppositō demr̄onis. vz de sill'o ignorātie: ne ꝙtingat nos decipi ꝛ ne p ignorātiā deuiem⁹ a scire ibi. Jgnorātiā nō p̄m negationē. Circa p⁹ duo facit: qr ut dictū est. p⁰ cōpat demr̄onē ga. ad demr̄onē pp qd. ut eligat demr̄onē pp qd. que maxie facē scire. 2⁰ oñdit i qua figura est ordināda talis demr̄atio ut maxie faciat scire ibi Figuraꝝ aūt magis faciēs scire. Jntētio ḡ p⁹ ptis est cōpare demr̄ationē ga ad demr̄ationē pp qd. ut doceat nos quō p hāc demr̄ationē ꝛ p illā ꝙtigit scire. Circa qd duo facit. qr p⁰ cōpat demr̄onē ga ad demr̄onez pp qd. in eadē scia. 2⁰ in diūsis sciētijs ibi. Alio autē mō differt pp qd. Circa p⁹ duo facit. qr p⁰ cōpat demr̄onē ga ad demr̄onē pp qd. ꝛ dat diūsos modos demr̄onis ga. 2⁰ exeḡt de modis illis ibi. Q̄z ppe sint plane. Circa p⁹ duo facit p̄m q̄ duplr distinguit ga a pp qd. ibi. Alio vō mō. Dic ḡ. Sz differt scire ga ꝛ pp qd p̄mū qdē in eadē scia ꝛ i hac. Ji. ꝛ in eadē scia duplr sup. sumit hec dicta. vno qdē mō si non p nō mediū. Ji. p cāz imediatā. fiat sillⁱs. nō eni accipit cā p⁹. Ji. cā ppa ꝛ imediata. Sed scia que est pp qd est p̄m p̄mā cāz. Ji. p̄m cāz primā ꝛ imediatā. q. d. q̄ vno mō dit ga a pp qd. si fiat demr̄o nō p cāz imediatā: sed remotā. talis enim scia nō est pp qd. sed scia que est pp qd est p cām p̄mā. i. per cām imediatā que p̄mo. i. primo attingit effectū. Deinde cum dicit.

Alio vō mō nō p media qdē. sed nō per cāz sz p q̄uertētiā per ꝛ notiꝰ. Nihil eni p hibet eque p̄dicātiū notiꝰ eē aliq̄ nō cāz. Quare per hanc erit demōstratio.

Dat aliā dītā iter ga ꝛ ppter qd. dicēs. Alio vō mō differt. sup. qr a pp qd. per nō media qdē. sed p non cām. q. d. q̄ vno mō differt ga a pp qd q̄ utraq̄z accipit cām. sed qr accipit cām mediataz. pp qd vō imediatā. Alio vō mō differt ga a pp qd nō p mediatū ꝛ imediatū sed per cām ꝛ nō cām. ut si ga arguat nō per cām sed per effectū. pp qd aūt arguat per cām. sed p q̄uertētiā ꝛ per notiꝰ. q. d. q̄ sz ga arguat per nō cāz qr arguit per effectū pōt tñ arguere per cōuertētiā ꝛ p notiꝰ. qr effectꝰ pōt eē q̄uertibilis cum causa: ꝛ pōt eē nobis notior q̄z cā. iō ibdit q̄. phibet eni nihil eque p̄dicātiū. Ji. q̄uertibiliū. notiꝰ aliq̄ eē nō cām. Ji. effectū sup. q̄z cā. q̄re p hāc. i. per hiꝰ nō cām uel p hiꝰ effectū notiorē. erit. Ji. eē poterit. demr̄atio. Mo tādū aūt q̄ ad bñ facē oia debēt ꝙcurrē: ad defi cē aūt nō opz in oibꝰ deficē: sed defectuz est aliq̄d si solum in vno deficit. sed tūc est magis defectiuū q̄n in oibꝰ deficit. Ad demr̄onē pp qd duo regrunt ꝛ opz ambo illa ꝙcurrē. vz q̄ talis demr̄o sit p cām ꝛ q̄ sit p cām imediatā. i. pp̄tā ꝛ q̄uertibilē. igit erit demr̄o ga. ul si nō est p cām sed p effectū. ul si est p cām nō tñ per cām imediatā ꝛ q̄uertibilē. Posset ēt eē ꝛ tertiꝰ modus qr ut si deficeret in utrisq̄z q̄ nec sit p cām sed p effectum nec sit p effectū pp̄riū ꝛ q̄uertibilē. ois ergo demr̄o ul est per cām uel est per effectū. per cām duplr. uel p mediatā uel per imediatam. ꝛ per effectum duplr. uel per effectū pp̄riū ꝛ q̄uertibilē uel p effectū nō pp̄riū ꝛ nō q̄uertibilē. cuz ergo ātuor modis possit eē demr̄atio. vno mō est demr̄atio pp qd cuz est demr̄atio per cām i mediatā tribꝰ aliis modis erit demr̄atio ga. Notā duz ēt q̄ cuz phs assignauerit duos modos i illis duo bꝰ modis cōprehēdit tertiꝰ. nā si est vnus modus ga. qui nō accipit imediatū est altⁱ modus ga. qui nō accipit cām. oportet q̄ tertius modus quia. qui deficit in utrisq̄z. i. qui nō accipit cām nec imediatū. Dubitaret forte aliq̄s utrū demr̄atio ga faciat scire. ꝛ vi q̄ nō. qr scire est ex p̄mis ueris imediatis causisq̄z ꝙnis cuz ḡ demr̄atio ga. nō hēat has ꝙditiōes videt q̄ nō faciat scire. In p̄riū est phs qui distinguit scire ga a scire pp qd. Odm q̄ demōstratio ga facit scire. sed illud scire nō est scire potissimū. ꝛ iō nō opz q̄ hēat oēs ꝙditiōes. sed sufficit q̄ aliquo mō ptic̄pet ꝙditiōes illas que regrunt ad scire. nā scire per effectū imediatuz ꝛ q̄uertibilē est scire aliquo mō ex ueris ꝛ imediatis ꝛ ex p̄oribꝰ ꝛ notioribꝰ ꝛ ex causis ꝙnis. demōstrās enim per effectū pp̄riū demōstrat ex ueris. qr uerū est talē effectū eē. ꝛ demr̄at ex imediatis: qr ex quo effectꝰ est p. p̄rius hēt se imediate ad cāz. demr̄at ex p̄oribꝰ ꝛ notioribꝰ nō simplr. sed quo ad nos. nunq̄z est eni demr̄o p effectꝰ nisi effectꝰ illi sint p̄ores ꝛ notiores nobis. demr̄atio ḡ pp qd. demr̄at per p̄ora ꝛ notiora simplr. demōstratio aūt ga per p̄ora ꝛ notiora nobis. Jn mathematicis aūt ubi cāe ēt sunt quo ad nos notiores effectib⁹ nulla demr̄atio est p effectꝰ. nulla eni eēt demr̄o p̄bare hic angulū extrisecū p hic tres. nā ꝝ est enim demr̄are. vz patefacē ꝛ declarare. nullo aūt mō patefacit nec declarat qd nō est notiꝰ simplr ꝛ quo ad nos. iō in mathematicis demr̄atiōe oñsiua per effectū nō demōstrat cā. in nālibꝰ aūt hñt locū tales demr̄atiōes ubi ut plurimuz effectꝰ sunt notiores causis. demr̄are ergo p effectū pp̄riū cām. pp̄riā ul imediatā est demonstrare ex ueris ꝛ imediatis ꝛ ex p̄oribꝰ ꝛ notioribus quo ad nos. ēt hoc demr̄are est ex causis ꝙnis nō ex causis in eēndo sed ex causis in iferēdo. effectꝰ eni nō est cā q̄ cā sit sed pōt eē cā q̄ cā iferat ꝛ cōcludat. oñsum est ergo quō demr̄atio p effectū q̄uertibilē facit scire ex p̄oribꝰ ꝛ notioribꝰ. demr̄ones vō qr p cām remotā uel p effectū nō q̄uertibilē nō faciūt scire affirmatie ꝛ q̄ hoc sit sed negatiue. ꝛ q̄ hoc nō sit. tñ eo ipso q̄ aliquo mō faciūt scire aliq̄d ptic̄pāt de ꝙditionib⁹ que regrunt ad sciēdū ꝛ p̄m hoc pñt dici demr̄ationes non simplr sed p̄m quid. Deinde cum dicit.

Ut q̄ ppe sūt planete pp id q̄ nō scintillāt. sit igit i q̄. c. plānete. i q̄. b. nō scitillare. i q̄. a. ppe eē. uez est igit. b. de. c. dicē. planete eni nō scitillāt. sz ꝛ. a. de. b. nō scitillās eni ppe est. hoc aūt accipit aut p inductionē aut p sꝑuz. neče ē ergo. a. ipi. c. ieē. q̄re demonstratū est q̄ erratice p̄ope sunt.

Exequit de oibus his modis p̄m quos differt ga a pp qd. Circa qd tria facit p̄m q̄ tribꝰ modis pōt fieri demr̄atio ga. nā p⁰ determiat de demr̄one ga. que fit per effectū q̄uertibilē. 2⁰ de ea que fit p effectū nō q̄uertibilez. 3⁰ de ea que fit p cām remotā. 2ª ibi. Jn qb⁹ autē media. 3ª ibi. Ampliꝰ in qb⁹ mediū. Circa p̄muz duo facit p̄m q̄ duo exēpla adducit ad ppositū. 2ª ibi. Item sic luna. Circa p⁹ tria facit. nā p⁰ ponit huius demr̄ationē ga. 2⁰ oñdit q̄ talis demōstratio non est pp qd. 3⁰ docet eā reducere ad ppter quid. scda ibi. Dic igit sillⁱs. 3ª ibi. Contingit aūt alterū. Dic ergo. Ut q̄ ppe sint planete pp id qd nō scitillant. sup. est demr̄atio ga. exponit aūt hanc demr̄ationē in

UVA. BHSC. IyR_086_4

terminis.d.| sit in quo.c.planete.| i.planete sit mior extremitas| in quo.b.nō scitillare.| i.nō scitillare sit medi⁹ terminus| in q̄.a.ppe eē.| i.ppe eē sit maior extremitas.| uel ḡ erit dicē.b.| i.nō scitillare| de.c.| i. de planetis.| planete eni nō scitillāt| hec ē mior.| ſz a.| i.nō scitillare| de.b.| i.de ppe eē sup.p̄dicat| nō scitillās eni ppe eē| sup.ꝛigit.hec est maior. ꝛ ſbdit| hec aūt| maior.i.ppō| accipiat p̄ inductionez aut p sensuz| q̄ accepta ꝛ ꝯcessa| neče est ḡ.a.| i.ppe eē| i. eē ipſi.c.| i.planetis.| q̄re demōstratū est ꝙ erratice.| i. planete| ppe sūt| ista est ꝟ.formeť ḡ sillꝫ sic. oē.b.est a.i.oē nō scitillās ppe est.oē.c.est.b.i.oēs planete nō scitillāt.ḡ oē.c.est.a.i.oēs planete ppe sunt. ¶ Notā dū aūt ꝙ q̄sto res remotior est tāto min⁹ pōt ibi figi vi sus.stelle ḡ fixe.qz sūt remotiores q̄z planete nō vi no bis ꝙ planete scitillāt siē stelle fixe. ☉ enim corp⁹ ali qđ scitillet pōt ꝛtigē duplr.ul' p̄m vītatē.qz alique sci tille fluūt ab illo corpe siē appet in igne.ul' p̄m apparē tiā tūc nō erit pp defluxū corpis.erit ḡ pp defluxuz vi sus.visus igit defluit ꝛ nō bñ figit i illo corpe.ꝛ iō dī videť ꝙ scitillet. Aduertēdū tū ꝙ dī visus non figi in corpe nō qz radij exeāt a visu ꝛ attingāt corpus ꝛ illi radij sint istabiles.ſz qz spēs multiplicat a corpe ꝛ re cipit in visu ꝛ spēs illa recepta nō hēt tātā fixionez in oculo si deriuet are remota q̄ztū hēt si deriuet are p. pinq̄. ¶ Notādū ēt ꝙ semp debem⁹ arguē a notis.si ḡ arguim⁹ a cā ad effectū arguim⁹ a notis simplr.aut qñ eȝ opz ꝙ arguam⁹ a notis ſz nos.nota aūt ſz nos sūt accepta p̄ inductionē ul' p̄ sensuz.ꝛ qz i p̄dicto sill'o ubi ꝓbam⁹ ppe eē de planetis p nō scitillare arguim⁹ ab effectu ad cāz opz ꝙ maior.vz ꝙ oē nō scitillās sit ppe in q̄ stat tota vtus silli sit nota nobis ꝛ sit accepta p̄ inductionē ut ꝙ in multis pticular⁹ ſz fit. iō argua mus ſz eē simplr ul' opz ꝙ sit accepta p̄ sensuz ꝙ sentia mus sic eē. ppōnes eni note nob alique sūt accepte p sensuz ut ꝙ eclipsat sol.qz videm⁹ ipm ſpibilr eclipsa ri.alique sūt accepte p̄ inductionē ut ꝙ aialia modicuz viuētia sunt colica.qz videm⁹ in multis sic eē. ¶ No tādū ēt ꝙ id qđ semp mouet vno motu est regulare.id aūt qđ mouet diūsis motib⁹ est q̄si irregulare.pōt ḡ di ci irregulare in motu qđ nō segť vnū modū mouēdi. ul' pōt dici irregulare in motu id qđ mouet ōrie ab eo qđ est regula ois mot⁹.planete ḡ dñr erratice q̄ztū ad motū ul' qz mouent diūsis motib⁹.ul' qz mouent mo tu ꝟrio motui p̄mi mobilis.q motus p̄mi mobilis est rō ꝛ regula ois motus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dicit igit̄ sillogismus nō est ppter qđ sed qa.nō eni ex eo ꝙ nō scintillāt ppe sunt: sed propter id qđ prope non scintillāt.

¶ Oñdit talē sillm nō eē pp qđ.qz nō est per cām ſz per effectū dicēs.| Hic igit̄ sillꝫ nō est pp qđ ſz qz.nō eni ex eo ꝙ nō scitillāt ppe sūt| su.planete.i.nō scitillare nō est cā de ppe eē| ſz pp id ꝙ ppe sūt nō scitillāt.| i.p pe eē est cā de nō scintillare. Deide cum dicit.

¶ Cōtigit aūt ꝛ p̄ altez altez demōstrare ꝛ erit pp qđ demōstratio.ut sit.c.erratice.b.i q̄ ppe eē.a.nō scitillare.est igit̄ ꝛ.b.in.c.q̄ re ꝛ i.c.a.ꝛ i.b.a.qđ est nō scitillare: ꝛ erit pp qđ sill's.accepta eniz est primo causa.

¶ Docet reducē hāc demōstrationē qz.ad pp qđ.demōstra tur eni ibi cā per effectū. ꝛ iō est demōstratio qz.quer tať ergo ꝛ demōstrat altez per altez.i.effectus per cāz.ꝛ erit pp qđ.iō ait.| Cōtigit aūt mōstrare altez per alte rū.| q.d.ꝙ nō solū mōstrat cā p effectū.ſz ēt ꝟtigit de mōstrare altez p altez.i.effectū p cām| ꝛ tūc erit pp qđ demōstratio ut sit in.c.erratice.| i.erratice siue plane te sit mior extremitas| in q̄.b.ppe eē.| i.ppe esse sit medi⁹ terminus.| in q̄.a.nō scitillare.| i.nō scitillare sit maior extremitas| est igit̄.b.| i.ppe eē| in.c.| i.i planetis.ista est mior ꝙ planete ppe sunt.ꝛ| q̄re ꝛ in c.| i.in planetis| est.a.| ſ est nō scintillare. hec est ꝟ ꝛ in.b.| i.in ppe eē| est.a.qđ est nō scitillare| ista ē maior.| ꝛ erit pp qđ sill's.accepta est igit̄ p̄ma ꝛ ime diata cā.| Formeť ḡ sic sillꝫ.oē.b.est.a.i.oē qđ ppe ē nō scitillat.c.est.b.i.planete ppe sunt. ergo.c.est.a.i. planete nō scintillant. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Item siduā demōstrant qđ per incre mēta circularis sit. Siquidez igitur ipsius quia factus est sillogismus.

¶ Adducit aliud exēplū ad ꝓpositū. Circa qđ tria facit. qz p⁹ ponit hi⁹ exēplū oñdens ꝙ ibi est demonstratio ga. 2⁹ docet reducē demōstrationē ga.ad pp qđ. 3⁹ que dixerat de demōstratione ga.exponit in terminis. 2ª ibi. | Ecōuerso ḡ posito.| 3ª ibi| Sit igit̄ luna in q̄.c.| ¶ Dicit ergo.| Item sic.| i.per demōstrationē ga| de mōstrāt lunā ꝙ sit circularis per īcremēta.| i.pp icre mēta ut qz crescit ꝛ augmētat in lumine circulariter | sic qđē igit̄| sup.faciēdo demōstrationē de luna| fact⁹ est sill's.| i.facta est demōstratio| ipsius ga.| nō aūt sup. ꝓpter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ecōuerso aūt posito medio ipsi⁹ pp qđ sill's.nō eni pp augmenta circularis est.ſ qz circularis est accipit augmēta hi⁹.

¶ Docet reducē hāc demōstrationē qa.ad pp qđ.d.| Econ uerso aūt posito medio ipsi⁹ pp qđ| sit sup.demōstratio. q.d.ꝙ si nos demōstramus de luna circulare p̄ ſ me diū qz augeť circulariter in lumie facimus demōstrationē qa.sed si ecōuerso accipemus mediū ut ꝙ demōstrare mus de luna augmētari in lumie circulariter.qz est cir cularis faciemus demōstrationez pp qđ.cui⁹ cā est.nam | nō eni pp augmēta circularis est.| i.nō qz augmētat luna in lumie circulariter.iō circularis est.sed ecōuer so.iō ait.| ſz qz circularis est recipit augmēta hi⁹.| i. augmētat in lumie circulariter.cū ḡ eē circulare sit cā receptiōis lumis circulariter.si uolum⁹ facē demōstrati onē pp qđ oz ꝙ pbem⁹ augmētū circulare luminis de luna p̄ hoc ꝙ est circularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Luna sit in quo.c.in quo.b. augmētū in quo.a.circularis.

¶ Exponit hāc demōstrationē in termis. sed nō exponit eā ut est demōstratio pp qđ.ſz ut est qa.iō ait| sit luna in quo.c.| i.sit mior extremitas| augmētari in luie cir culariter in q̄.b.| i.sit medi⁹ terminus| circularis sit in q̄.a.| i.sit maior extremitas. Formeť aūt sic sillus. oē.b.est.a.i.oē qđ augmētat in luie circulariter est cir culare.c.est.b.i.luna augmētat in lumie circulariter. ergo.c.est.a.i.luna est circularis.hec aūt est demōstratio quia.demōstrat enim cā per effectū. ¶ Dubitaret for te aligs utrū circularitas luminis arguat circularita tem corpis.ꝛ videť ꝙ nō.qz si sint foramina in aliqua domo ꝛ per foramia illa itret lux solis.ſz foramia nō sint circularia lux tū solis itrās p̄ foramē hēbit formā circularē.ḡ per foramē nō circulare igredit lumē cir cularez hñs figurā ut pspectiuus ꝓbat.ḡ fiē circulari tas luis nō arguit circularitatē foramis in quo recipi tur: sic videť qz in luna recipit lumē circulariter non pp hoc arguit ꝙ ipa sit circularis. ¶ Dōz ꝙ oē qđ re cipit in aliquo recipit̄ per modū rei recipientis ut aq̄ recepta in uase hēt formā uasis in q̄ recipit̄ nec eēt pos sibile ꝙ aq̄ recipeť in loco circulari ꝛ nō hiet formas circularē.opz eni talē formā hīe locatū q̄lē hēt loc⁹ ꝛ eȝ.qđ aūt sit cā huiꝰ utrū.qz locus est talis forme uel

UVA. BHSC. IyR_086_4

ecõuerso in bũ terminabilib⁹ termio ꝓpꝛio ꝙle est locatũ talis est loc⁹. in fluxibilib⁹ aũt ꝙlis est loc⁹ tale est locatũ. ⁊ qꝛ accns nõ hẽt p se eẽ nisi in sbo opꝫ ꝙ accipiat modũ sbi ut tãtũ sit accns ꝙtũ ẽ sbz ⁊ illi⁹ figure sit accns cui⁹ est sbz ut ꝙta est supficies tãta est albedo ⁊ illi⁹ figure cui⁹ est supficies. ꝙtũ ꝑ est corp⁹ illumiatũ tãta erit lux recepta i corpe. ⁊ tõ illi⁹ figure cui⁹ est corp⁹ illumiatũ erit lux recepta in eo. ¶ Sz forte dicẽs in supficie circulari põt eẽ albedo nõ circularis. qõ si ꝙtigeret nõ tota supficies eẽt sbm albedis. hoc ꝑ ꝓtigere posset si in supficie circulari posset accipi ps ꝙdrata in qua fundaret albedo quo posito albedis ꝙdrate per se eẽt sbm supficies ꝙdrata nõ circularis. Semp ꝑ ueruz est ꝙ ꝙtũ est sbm albedis tãta est albedo: ⁊ ꝙtum est corpus qõ subjcit receptiõi lumis tãtũ est lumẽ receptũ in ipo. ⁊ cuiuscũqz figure est vnũ ⁊ aliud. cũ ꝑ corpus circulare hẽat nõ solũ totã supficiẽ circularẽ. sed etiã quelibet ps supficiei hẽat circularitatẽ. ⁊ sit pars circulatiõis opꝫ ꝙ corpus circulare qõ recipit lumen ꝙ recipiat ipm circulariter. ⁊ si augmẽtat in tali recptiõe ꝙ augmẽtet mõ circlari. erit ꝑ demſatio pp qd. fiet circulatiõe corpis arguim⁹ circulationẽ receptionis lumis. ⁊ erit qꝛ. si ecõuerso. ifallibilr aũt possum⁹ tã ex circulatiõe corpis arguẽ circulationẽ receptiõis lumis ꝙz ecõuerso. cũ vo dr de pspectiuo dici debet ꝙ in ipo foramie nõ rotũdo recipit lumẽ ꝓz formã foraminis: qõ pz. qꝛ si ꝓpe foramẽ ponat obstaculũ faciet lumẽ ꝑm formã foramis. vñ ⁊ pspectiuus vult ꝙ nõ sit lumẽ rotũdũ p foramẽ nõ rotũdũ nisi a remotis. in ipo ꝑ receptiuo recipit lumẽ ꝑm formã recipiẽtis. qꝛ ꝑluna est rotũda recipit in ea lumẽ ꝑm formã rotũdã a posteriori. ꝑ ⁊ p effectũ ex rotũditate receptiõis luis possum⁹ arguẽ rotũditatẽ corpis lune. cã aũt ꝙre a remotis p foramẽ nõ rotũdũ appet forma luis rotunda põt sumi ex pte corpis lumiosi. nã qꝛ corpus lumiosus rotũdũ est lz a ꝓpinquo foramis teneat lumẽ formaz foramis. a remotis vo redit sicut pole est ad formã corporis a quo ꝓcedit. pspectiuus tñ vr hoc attribuẽ pfectiõi lumis ut ꝙtũ est possibile luxrõne sue pfectionis in formã pfectã. i. in circularẽ tẽdat. Sed ſigs cõsiderat qlr fiũt emissiones radioz a rotũdo corpe videbit ꝙ angulositas foramis nõ ipediet. qn lumẽ emissuz a nõ rotũdo corpe a remotis ad rotũditatẽ redeat. lz a modica distãtia possit ab ꝫ ipediri. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ In quibus autẽ media non conuertunt ⁊ est notius ꝙ non est causa quia demonstratur ⁊ non ꝓpter quid.

¶ Determiat de demſatiõe ga. facta per effectũ nõ ꝙuertibilẽ. d. ⌊ In gb⁹ aũt media nõ ꝙtunt ⌋ cũ extremis ⌊ ⁊ est notiꝰ qõ nõ est cã ⌋ sup. ꝙz cã si fiat demſo p talẽ nõ cãz magis nota siue p talẽ effectũ magis notũ ⌊ qꝛ qdẽ demſat. ſz pp qd nõ. ⌋ ¶ Notãdũ aũt ꝙ i demſatiõe facta p effectũ effect⁹ est ibi tanꝙz mediũ. si ꝑ talis effect⁹ accipiat trãscẽdẽs ⁊ nõ ꝙuertibilis cum extremis erit ibi demſatio ga. nõ pp qd. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ effect⁹ põt eẽ nõ ꝙuertibilis cũ cã ⁊ quõ per effectũ possum⁹ arguẽ tanꝙz p mediũ trãscẽdens. ¶ Dꝺz ꝙ vnus effect⁹ põt ſeq ex multis causis: ut puta deficcare põt eẽ effect⁹ solis ⁊ ignis. talis ꝑ effect⁹ ꝙ efficit ex multis causis excedit qualibet illaz cãrum. ⁊ si sit talis effect⁹ notioꝛ sua cã. ut si noti⁹ est mihi ꝙ aliqd sit deſccatiuũ ꝙz ꝙ sit ignis poterimus arguere a tali effectu ad suã cãm nõ affirmatiue. qꝛ est trãscendẽs. sed negatiue. dicem⁹ eni qcqd nõ deſccat non est ignis. hoc nõ deſccat. ergo ⁊c. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Ampli⁹ in gb⁹ mediũ exponit. ⁊ in his eni ipsi⁹ qꝛ ñ pp qd ꝺmſatio ẽ. nõ eni dr cã ut ꝙre nõ respirat paries. qꝛ nõ est aial.

¶ Determiat de demſatiõe ga que fit per cãm remotã. Circa qõ tria facit. qꝛ ꝓ⁰ ondit quõ fiat demſatio ga. 2⁰ qõdã qõ supposuerat ꝓbat. 3⁰ ondit quõ ozdinãda sit talis demſatio ꝑm formã sillogisticam. 2ª ibi ⌊ Si eni hoc nõ respirãdi. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Sill's aũt fit. ⌋ Dicit ꝑ ⌊ in gb⁹ mediũ extra ponit. ⌋ i. ampli⁹ in gb⁹ cã accipitur pro medio ⁊ istud medium ponit extra. qꝛ accipit cã trãscẽdẽs ⌊ ⁊ in his ipsi⁹ ga. nõ pp qd. demſatio est. nõ eni dr cã. ⌋ sup. ꝓba nõ trãscẽdẽs ⌊ ut ⌋ si dicat. ⌊ q̃re nõ respirat paries ⌋ ꝛ reddit cã ⌊ qꝛ nõ est aial ⌋ non eẽ aial est cã remota nõ respirãdi. iõ si fiat talis demõstratio per causam remotã erit quia nõ ꝓpter quid.

¶ Deinde cũ dicit.

¶ Si eni ꝺ nõ respirãdi cã est opꝫ esse aial cãm respirãdi. ut si negatio cã est ipsi⁹ nõ eẽ affirmatio est eẽ. sicut sine mẽsura eẽ calida ⁊ frigida nõ sanãdi cã est: qꝛ cũ mẽsura eẽ cã est sanãdi. silr aũt est si affirmatio ipsi⁹ eẽ negatio est nõ eẽ. In his aũt sic demõstratis qõ dictũ est nõ ꝓtingit. nõ enim omne animal respirat.

¶ Probat qõ supposuerat. suppositum erat eni ꝙ in talib⁹ nõ reddit cã adeqta ⁊ ꝓpa. ſz remota ⁊ tñscendẽs: qõ ꝓbat. d. ⌊ Si eni ꝺ. ⌋ i. si nõ eẽ aial ⌊ nõ respirãdi cã ẽ opꝫ aial eẽ cã respirãdi ut si negaº est cã ipsi⁹ nõ eẽ affirmatio est ⌋ cã ipsi⁹ ⌊ eẽ sic eẽ sine mẽsura frida ⁊ calida est cã nõ sanãdi tũc eẽ cũ hi⁹ mẽsura est cã sanãdi. ⌋ ꝑ si negatio est cã negatiõis ⁊ affirmatio affirmationis. ⌊ Silr aũt est ⌋ sup. ecõuerso ⌊ si affirmatio ꝺ cã ⌋ ipsi⁹ eẽ. ⌋ i. ipsi⁹ affirmatiõis. ⌊ negaº ⌋ est cã ⌊ ipsi⁹ nõ eẽ ⌋ i. negatiõis. ⁊ subdit. ⌊ in his aũt sic demſatis ⌋ vꝫ cuz demſam⁹ per cãz remotã ⁊ cũ ꝓbam⁹ pietẽ nõ respirare. qꝛ nõ est aial ⌊ nõ ꝓtingit qõ dictũ est. ⌋ nã si nõ aial eẽt p se cã respirãdi. oẽ aial ꝑ respiraret. qõ falsuz est: bñ ꝑ dictũ est ꝙ in talib⁹ nõ ꝓtingit qõ dictũ est. vꝫ ꝙ negatio sit cã negõnis ⁊ affirmatio affirmationis: qꝛ nõ eni oẽ qõ respirat aial ⌋ sup. est. ¶ Dubitaret forte aliqs utz affirmatio sit cã affirmationis ⁊ negatio sit cã negatiõis. vꝫ ꝙ nõ. qꝛ qdẽ p se est qõ oẽ albũ disgregat nõ tñ p se est ꝙ oẽ nõ al'ũ ꝛgreget. ¶ Dꝺz ꝙ ꝙlis est effect⁹ talis est cã. effect⁹ ꝑ positiuus hẽt cãm positiuã. ⁊ negatiuus negatiue. ꝛ. Si ꝑ affirmatio p se est cã affirmatiõis ubicũqz nõ erit affirmatio erit negõ cãe. ubicũqz est negatio cãe si est cã p se est negatio effect⁹. ꝑ sic ad cãm seqt effect⁹ ita ad negationez cãe in his ꝙ sunt cãe p se seqt negatio effect⁹. In talib⁹ ꝑ sic põ cãe est cã põnis effect⁹. u'l sic affirmatio est cã affirmationis. sic negatio cãe erit cã negatiõis effect⁹. Adnerten dũ tñ ꝙ negatio effect⁹ debet accipi ꝓpriõalr negatiõi cãe. nã si albũ disgregat nõ opꝫ ꝙ nõ albũ cõgreget. qꝛ albũ ⁊ nõ albũ se hñt in plus ꝙz ꝛgregare ⁊ disgregare. si ꝑ album est cã disgregatiõis ⁊ debet accipi oppositũ cãe ut oppositũ albi. ⁊ oppositũ effect⁹ ut oppositũ disgregatiõis: opꝫ ꝙ sic albũ ꝙertit cũ disgregare: sic oppositũ albi ꝙertat cũ opposito eius qõ est ꝛgregare. alr nõ accipiet ꝓportionalr negatio negationi sic affirmationi. hec aũt ꝓportio est accipiẽda ꝑm idẽ genus oppõnis. Dicimus ꝑ ꝙ si album disgregat nigrũ ꝛgregat. qꝛ sic albũ ⁊ nigrũ opponit ꝛrie sic cõgregare ⁊ disgregare ꝛrie opponunt. sic etiã dicemus ꝙ si est p se ꝙ albũ disgreget p se ẽt erit ꝙ nõ albuz nõ disgreget. qꝛ eodẽ gñe oppõnis opponunt albuz ⁊ nõ albũ ⁊ disgregare ⁊ nõ disgregare. nõ tamẽ ualeret si albũ disgregat ꝙ nõ albũ cõgreget. qꝛ tunc chimera ꝛgregaret. cã aũt ꝙre nõ ualet est. qꝛ albũ ⁊ nõ album

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō opponunt eodē gīe oppōnis quo opponunt 2gregare ꝛ disgregare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silis aūt hi⁹ cāe est in media figura. ut sit. a. aial: in quo. b. respiret: in quo. c. paries. in. b. qdē igit oi est. a. oē enīz respirans aial est. in. c. aūt nullo. a. quare necꝫ. b. in c. nullo est. nō igit respirat paries.

¶ Docet ordiare hi⁹ demōstrationē p̄m formā sillogisticā Circa qō tria facit. qr p° facit qō dictū est. 2° ostendit quō in talib⁹ demōstrationib⁹ cāe cōparent ad suos effect⁹. 3° epilogat circa determiata. 2ª ibi|_ Cōparant hi⁹ cārū. _|3ª ibi|_ Scōm qdē igit. _|Dicit g̃. _|Silis autē hi⁹ sit eē. _|i. 2tingit eē|_ in media figura. _|q.d. q demō stratio p cām remotā cū ordinat sillogistice debet fieri in media figura|_ ut sit. a. aial. _|i. aial sit medius terminus|_ in quo. b. respirare. _|i. respirare sit maior extremitas|_ in quo. c. paries. _|i. paries sit minor extremitas. |_ in quo qdē. b. igit oi. _|i. in oi qō respirat|_ in est. a. _|i. est aial. |_ oē eni respirās aial est _|hec est maior|_ in quo. c. aūt nullo. _|i. in nullo. c. ℔ est i nullo pariete sup. |est aial. hec est maior|_ q̄re nec. b. _|i. nec respirās |in nullo. c. _|i. in nullo pariete|_ non igit respirat paries _|hec est ꝓ. ¶ Notādū aūt q in scōa figura medi⁹ termin⁹ semp p̄dicat. medi⁹ g̃ terminus est sup̄ maiorē ꝛ minorē extremitatē. iō itelligit p. a. medi⁹ terminus. p. b. vo itelligit maior extremitas. p. c. vo minor. Formet ergo sic silis. oē. b. est. a. i. oē respirās est aial. nullū. c. est. a. i. nullus pies ē aial. g̃ nullū. c. ē. b. i. nullus paries respirat. pbatū est ergo pariete nō respirare per hoc q nō est aial. que pbatio est per cām remotā. eē eni aial est remota cā respiratiōis. sed hic sāguinem ꝛ pulmonē est cā. ppinq̄. i. oē hūs sanguinē ꝛ pulmonē respirat. nō aūt oē aial. ¶ Deide cū dicit.

¶ Cōparant aūt hi⁹ cārū dictis p̄m excellētiā. Hoc aūt est p̄imū distare mediū dicē. Sicut eni illō est anacarsidis qō in scithis nō sunt sibilatores. necꝫ eni vites.

¶ Oñdit quō in talib⁹ demōstrationib⁹ cāe cōparant ad effect⁹. d. q|_ Cōparant p̄m excellētiā. _|i. p̄m trāscendētiā. qr sunt cāe trāscēdētes ꝛ remote. iō ait q _|hi⁹ cārū. _|i. cāe que sunt de nūo hi⁹ cārū|_ comparant di ctis |sup. effectib⁹|_ p̄m excellētiā. _|i. p̄m trāscēdētiā hoc aūt est dicē mediū p̄imū distare _|ut ut hūt aliqui text⁹. plurimū distās. q.d. q hoc mō demōstrare est accipere cām p̄o medio que multū distat ꝛ est multuz remota ab effectu|_ sic est illō qō anacarsides _|sup. dixit uel|_ sic est illō dictū anacarsidis. q in scithis nō sunt sibilatores. necꝫ eniz vites _|uoluit anacarsides reddē cām q̄re scithe. i. q̄re illi hoies q morant in scithia nō sibilāt. dixit eni p hoc iō erat. qr nō hēbāt vites. causa eni hec assignata est ualde remota. nā vites sunt cā vini. vinū cā potatiōis. potatio cā gaudij. gaudiū cā sibilatiōis. g̃ de p̄mo ad ultimū vites sūt cā sibilatiōis. ſz ℔ est arguē p cām ualde remotā. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Scōm qdē igit eandē sciam ꝛ p̄m eorū positionē he differētie sunt ipsi⁹: qr ad euz qui est propter quid sillogismum.

¶ Epilogat circa determiata dicēs. |_ Scōm qdē eādez sciaz ꝛ p̄m pōnē eorūdē termioꝝ. _|i. p̄m ordinē eorūdem termioꝝ ptinētiū ad eādē sciaz|_ he sunt dīe ipsi us qa. ad eundē sillm qui est pp qd. _|i. his oib⁹ modis differt demōstratio qa. a demōstratione pp qd. nā demōstratio pp qd. fit vno solo mō. vz per cām ꝓpriā ꝛ adequatā. ꝛ demōstratio qa. vo trib⁹ modis vz p cām remotā. p effectū adequatū. ꝛ p effectū trāscēdentē ꝛc.

¶ Alio aūt mō differt pp qd ab ipso quia. qō est per aliā sciam utrūcꝫ speculari.

¶ In ista pte ut dicebat determiat phs de dīa demōstratiōis qa. ad pp qd. in diuersis sciētijs. Circa qō duo facit. qr p° ponit qō itendit. 2° exequit de intento ibi. |_ Huiusmodi aūt sūt. _|Dicit ergo. _|Alio vo mō differt pp qd. ab ipso qa. qō est. _|i. qr est|_ speculari utrūcꝫ per aliā sciam. _|i. per diūsas scias. q.d. q nō soluz differt demōstratio pp qd. a demōstratiōe qa. put utracꝫ sit in eadē scia. sed etiā differt. put 2tigit utrūcꝫ speculari: ut utrūcꝫ 2siderare p aliā ꝛ aliā sciaz ita q vna sciā 2siderabit pp quid. ꝛ alia quia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Huiusmodi aūt sunt quecūcꝫ sic se hūt ad inuicē q alterū sub altero est. ut speculatiua ad geometriā. machinatiua ad steriometriā. ꝛ armonica ad arithmeticaz. ꝛ apparentia ad astrologiam.

¶ Exequit de itēto. pp qō sciendū q ad hoc q vna scia dicat qd ꝛ alia qa. pōt triplr 2tingē. p° si vna scia subalternat simplr alij scie. sic musica simplr subalternat arithmetice. ꝛ iō de multis dicit musicus qa. de qbus dicit arithmeticus pp qd. 2° pōt hoc 2tingē si scia simplr nō subalternet scie. sed subalternet ei q̄tuz ad aliquā ptē: sicut nālis pbia subalternat pspectiue nō simplr sed q̄tū ad illā ptē que est de yride. ꝛ iō in multis q̄tū ad ea que spectāt ad yridē uel ad arcū celestē dicit nālis qa. de qb⁹ dicit pspectiuus pp qd. 3° hoc pōt 2tingē si scia nō subalternet scie nec simplr nec q̄tum ad aliquā ptē: sed solū hoc est qa utit aliqua. ppone de qua dicit qa. circa quā alia scia dicit pp qd. ut pz i medicina cirugica ꝛ geometria. medicina enim cirugica nec simplr nec ꝑz aliquā sui ptē subalternat geometrie. medicus tñ cirugicus dicit de aliq quia. de quo spectat ad geometrā dicere pp qd. Dicit eniz cirugicus qr vulnera circularia tardi⁹ sanant. de hoc aūt diceret geometra pp qd. vz qr in circulo partes vulneris circularis pp eaꝝ distātiā tardius 2iūgunt. ꝛ per 2ns talia vulnera tardi⁹ sanant. Tria ergo facit p̄m q triplr oñdit quō qa. ꝛ pp qd. 2siderant in diuersis scientijs. nā p° hoc oñdit qñ scia vna subalternat alteri scientie simplr. 2° qñ nō subalternat ei simplr sed q̄tum ad aliquā ptē. 3° qñ nec simplr nec q̄tū ad aliquā partem subalternat vna scia alij sed solū hoc 2tingit circa aliquā pticularē. ppōnē de qua vna scia dicit qa. ꝛ alia pp qd. 2ª ibi|_ Habet aūt se ad speculatiuam. _|3ª ibi|_ Multe vo ꝛ nō subinuicē. _|Circa p̄muz duo facit. qr p° exemplificat de sciētijs simplr subalternatis quō ille dicūt qa. ꝛ subalternātes pp qd. 2° oat 2uenientia ꝛ dīa iter hi⁹ scias ibi|_ Fere aūt vniuoce. _|Cōtinuet aūt sic. dictū est q qa ꝛ pp qd aliqn 2siderant in diuersis sciētijs|_ hi⁹ aūt sunt quecūcꝫ sic se hūt ad inuicē q alterꝫ sb altero ē. _|q.d. q ille scie q̄ sic se hūt ad iuicē q altera est sub altera ꝛ q vna sbalternat alteri in illis hoc uerificat q vna dicit qa ꝛ alia pp qd|_ ut se hēt|_ speculatiua. _|i. pspectia|_ ad geometriā. ꝛ machinatiua. _|i. que erit edificia.|_ ad steriometriaz. _|i. ad sciam que est de mēsuris corpoꝝ|_ ꝛ armonica. _|i. musica se hēt isto mō|_ ad arithmeticā. ꝛ apparētia. _|i. naualis se hēt isto mō|_ ad astronomiā. _|¶ Notandum aūt q in oib⁹ istis sciētijs subm est sub subo. nā subm speculatiue. i. pspectiue est sub subo geometrie. nam pspectiua considerat de linea visuali. geometria vo de linea simplr. linea enim simplr est pars subiecti geometrie. cōsiderat eniz geometria de quantitate cō tinua. quātitas aūt 2tinua diuidit in lineā supficiem ꝛ corpus. ipsi⁹ ergo q̄titatis 2tinue p̄m se est ps linea

UVA. BHSC. IyR_086_4

simplr. qz ḡ linea visualis est sub linea simplr: id quod ꝓsiderat pspectiuus est sub eo qd cōsiderat geometra. isto ēt mō se hz machiatiua ad steriometriā. nā machiatiua est de mēsuris edificioꝝ. steriometria de mēsuris ulr corpoꝝ. corpⁱ enī qd est edificiū est ſb corpe ulr supto. sic enī dicē possumⁱ q armōica se hz ad arithmeticā. nā arithmetica est de nūo simplr. armonica. i. musica est de nūo relato ad sonū. nūs aūt qui repit in sonis est ſb nūo simplr. ſb ēt mō se hz apparentia. i. naualis ad astrologiā. nam astrologia ꝓsiderat motⁱ astroꝝ simplr. naualis vō ꝓsiderat hⁱ motⁱ p q̄dā apparētias z p q̄dā signa ſbibilia. ꝓsiderat enī ſb mō motū astrorū qut debuit ad artē nauigādi. vñ hᵒ scia dicta est apparētia qz p q̄dā signa appentia z ſbibilia indicat motⁱ astrorū ut debuit ad artē nauigādi. motⁱ aūt astroꝝ sic sumptⁱ est ſb motu astroꝝ supto simplr. ¶ Dubitaret forte aliqs utz steriometria sit eadē scia cū geometria. z vi q sic. qz de mēsuris corpoꝝ itromittit se geometra. steriometria ergo uel erit geometria ul ps geometrie. ¶ Dōz. q ad ſb dixerit qdā q steriometria de q̄ ſb logt phs est ipe vndecimⁱ ul duodecimⁱ geometrie in quo agit de solidis z corpibus. possumⁱ tñ dicē q steriometria q̄ dicit pp qd. eiⁱ q machiatia dic̄ qa. est ſbalterna geometrie: nec est eadē scia cū geometria. nā geometria est ualde abstracta. machiatia aūt mechanica que erigit edificia est ualde ſbibilis z ualde mālis. non aūt ēt facile a scia ista abstracta z ꝓsiderāte cās sic ul es cuiusmodi est geometria descēdē in sciaz sic ſbibilē z mālē cuiusmodi est machiatia mechanica. Sz iter geometriā z machiatiuā est scia media q̄ dr steriometria. nā illas cās qs cōsiderat geometra ulr ꝓsiderat steriometra applicādo ad mēsuras corpoꝝ. exꝑ ꝓnīb⁹ enīm z exꝑ ꝓportiōib⁹ gñal̄r supⁱs descēdit steriometra ad cōsiderādū de qbuslibet corpib⁹ ſbibilib⁹ quō se habeāt adiuicē z in q̄ ꝓportiōe. steriometra igit supponit ꝓpōnes geometricas z est qsi q̄daz practica geometrie. nā ex ꝓpōnib⁹ geometricis multas ſbibiles passiones ꝑbat de corpib⁹ ad qs ꝑbādas nō descēderet geometra q est artifex magis abstractⁱ z eleuatⁱ. steriometra ergo accipit a geometra tāq̄z artifex ſbibilia ab abstracto. machinatiuus aūt accipit a steriometra tanq̄z magis ſbibilis a minus sensibili. ¶ Deide cum dicit.

¶ Fere aūt vniuoce sūt hꝫ sciaꝝ q̄dā ut astrologia mathēatica q̄ ē z naualis z armonica: mathematica q̄ est ꝑm auditū.

¶ Dat ꝓuentiā z dīā iter hⁱ scias. Circa qd duo fac. qz ꝑ oñdit quō rales scie ꝓueniūt. 2° quō dīnt ibi. hᵉ enī. ¶ Ꝓuentia āt iter has scias ſbalternātes z ſbalternatas ē: qz q̄dā hꝫ sciaꝝ ſbalternataꝝ sūt q̄si vniuoce ad scias ſbalternātes. sūt idē gñe z uere idez ſpe. ió ait ¶ Fere aūt q̄dā hꝫ sciaꝝ ¶ sup. ſbalternaꝝ ¶ sunt fere vniuoce ¶ ad scias sup. ſbalternantes ¶ ut astrologia mathe^ca z naualis ¶ sup. est q̄si vniuoca vna alteri ¶ z armonica. ¶ i. musica ¶ mathematica ¶ z musica ¶ q̄ est ꝑm auditū ¶ sūt sup. uere vniuoce. ¶ Notādū āt q de serenitate z de tēpestate ꝓsiderat astrologⁱ z naualis: ſz astrologⁱ ꝓsiderat de talibⁱ hz cās. qz ꝓsiderat motⁱ z sitⁱ astroꝝ a qb⁹ cānt serenitas z tēpestas. naualis āt ꝓsiderat de talibⁱ ꝑm q̄dā signa ſbibilia z ꝑm q̄sdā apparētias. ¶ Notādū q astrologia est duplex. vna que ꝓsiderat solū motⁱ z cursus astroꝝ. alia practica z iudicialis q̄ hz motⁱ astroꝝ iudicat serenitates z tēpestates: z alia q̄ hic iferⁱ accidūt. Ista āt astronomia iudicialis est q̄si vniuoca ad naualē. qz id qd ꝓsiderat naualis mō grosso z ſbibili z p q̄dā signa apparētia: utputa qz luna facit circulū: ul qz rubet celū. astrologia iudicialis ꝓsiderat mō ſbtiliorⁱ: ut p motus z sitⁱ astroꝝ. ut qz tales planete ad iuicē ꝓiungent. ul qz talis planeta erit i tali pūcto. ió hꝫ z hꝫ eueniet. ¶ Notādū ēt q musica ꝑm auditū pōt dici musica istralis: utputa ars viel lādi z citharizādi: hec aūt fere est vniuoca cuz musica mathe^ca. nā illas easdē ꝓpōnes quas ꝓsiderat musica mathe^ca mō magis ſbtili ꝓsiderat: viellator z citharizator mō magis grosso z sensibili. ¶ Dubitaret forte aliquis quō in talibⁱ dīr fere vniuoce, scie ſbalternātes z ſbalternate. ¶ Dōz q vniuoca sūt q̄rū nomē cōe est z rō ſbe eadē. rō aūt sumit ex foza. z qz illā eandē formā quā ꝓsiderat scia supioꝝ mō abstracto cōsiderat scia iferioꝝ z ſbalternata mō ſbibili z p applicationē ad māz. ió vna est fere vniuoca alteri. scia enī naualis q̄dā astrologia est. qz p ea q̄ videt i astris iudicat de tempestate z serenitate astroꝝ. ḡ astrologia naualis z astrologia mathe^ca ꝓueniūt i noie: qz q̄libet est astrologia z musica mathe^ca. z hz auditū ꝓueniūt i noie. qz q̄libet ē musica. z ꝓueniūt ēt in rōne: qz p eadē astra iudicat de serenitate z tēpestate. astronomia naualis p q̄ iudicat astronomia mathe^ca: nō tñ est simplr z ꝑprie vniuoca hec z illa. qz nō iudicat eodē mō. nā astronomus mathe^cⁱ z marie iudicialis iudicabit de serenitate z tempestate ꝓsiderādo sitⁱ z cursus astroꝝ. astronomus aūt naualis ꝓsiderabit p astra serenitatē z tēpestatē ꝓsiderādo aliq̄ signa apparētia i astris. utputa qz luna facit circulū ul qz mars orit nimis rubicundus. z qd dcm̄ est de astronomia mathe^ca z naualī itelligēdū est de musica mathe^ca z q̄ est ꝑm auditū. ¶ Ulteriⁱ forte dubitaret aliqs utz astronomⁱ iudicialis possit iudicare de serenitate z tēpestate z de hīs q̄ ſb agunt. ¶ Dicēdū q Ptoleme^s i cētilogo suo duas ꝓditiones dat iudicio astronomoꝝ. vna ē q debēt astronomoꝝ iudicia eē i ulī nō i ꝑticulari. alia ē q talia iudicia sunt media iter pole z nečiū. z ut ſb adaptem^s ad ꝓpositū dicimus q ea q̄ hic iferⁱ agunt ul dependēt ex libo arbitrio ul nō: q si nō dependēt sic tēpestas. serenitas. ubertas. sterilitas. de talibⁱ poterūt iudicare astronomi ita tñ q eoꝝ iudiciū erit plⁱs q̄z pole: qd ē ad utrūlibet: z minq̄z nečiū qd ē sp. nā motⁱ celi ꝓsupponit dispōnē mālta q ex eodē situ sideꝝ nō sp ꝓtigit idem effectⁱ si mā nō sit eodē mō dispōsita. z qz pōt p idispōnē mālte impediri talis effectⁱ ex motu celi nō est nečiū iudiciū de effectib⁹ istoꝝ iferioꝝ: q̄re si dicat q ipa dispō mālte dependet ex motu celi ita q redeūtib⁹ siderib⁹ ad eūdē punctū redibit eadē dispō mālte z p ꝓns idē effectⁱ. dici oz q nō opz dare tātā eqlitatē nec tātā vniformitatē i effectib⁹ q̄ztā dam⁹ in cāis. vñ nō opz semp si in tāto tpe est talis ꝓiūctio sideꝝ q semp in illo tpe redeat talis dispō mālte. Si aūt q ſb iferⁱ agunt dependēt ex libero arbitrio tūc ibi est adhibēda scīa ꝓditio. vz q iudicia astronomoꝝ sunt in ulī z nō in ꝑticulari. nā liberū arbitriū motui corpoꝝ celestiū directe ſbditū eē nō pōt. ió nō oz eē tale iudiciū in ꝑticulari. utputa q̄s p astrologiā cerneret q deberet eē copia vini: ió nō deberet iudicare q petrus ul ioānes erūt ebrij qz p libez arbitrium possent ab ebrietate cauē. Sed in ulī ueriⁱ iudiciuz daret dicēdo q plures erūt ebrij hoc anno pp copiam vini. Si aūt descēderēt ad psonas spāles posset eis accidere maior deceptio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoc aūt ipsuz qz ſbibiliū est scire. Sz ipz ꝑpter qd mathematicoꝝ. Mi enī causaꝝ demonstrationes habent.

¶ Dat dīā iter scias ſbalternātes z ſbalternatas z q̄tuor facit hz q̄ q̄druplicē dīā assignat. vna enī dīa ē ex mō sciēdi. nā modus sciēdi scie ſbalternate est scire qa subalternātis aūt pp qd. 2ª dīa est ex ꝑte rei scite. nam mltotiēs ipz qa. ē scitū i scia ſbalternata qd nō ē scitū in ſbalternante. 3ª dīa est ex ꝑte scie ſbalternate qz est mālior z ſbibilior q̄z ſbalternās. 4ª āt est ex ꝑte scie ſb

UVA. BHSC. IyR_086_4

alternātis qz est fōz alioz ⁊ abstractioz q̄z ſbalternata. 2ª ibi ⌊ Et multotiens. ⌋ 3ª ibi ⌊ Sunt aūt hᶜ. ⌋ 4ª ibi ⌊ Mathematice eni. ⌋ Dicit g̃ qᵈ ⌊ hᵇ eni ipz qz ſcire ẽ ſbibiliū. ⌋ i. ſciaz ſbalternataz. ⌊ ſz pp qd ſcire est mathematicoz. ⌋ i. ſciaz ſbalternātiū. ⌊ hi eni. ⌋ i. mathematici ſiue ſcie ſbalternātes ⌊ hñt demōnes cāz. ⌋ i. p cās. q. d. qᵈ dīt ſcia ſbalternās a ſbalternata i mō ſcie di. qz vniᵒ est ſcire qz alteriᵒ pp qd. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et multotiēs nesciūt ipm qz sicut ulē cōsiderātes multotiēs quedaz singularium nesciunt propter id qᵈ non intendunt.

¶ Dat ſcdaz dīā sūptā ex pte rei ſcite. d. ⌊ Et multotiens ⌋ sup. ipe ſcie ſbalternātes ⌊ nesciūt ipm ga ⌋ sup. qđ ſciunt ſcientie ſubalternate ⌊ siē ꝑsiderātes ulē multotiēs nesciūt q̄dā de nūo singulariū pp id qᵈ nō intēdūt. ⌋ i. qᵈ nō aduertūt nec ꝑsiderāt. qcūqz eni ſcit aliqd in ulī ⁊ in ſuis ꝓncipijs nō opz qᵈ ſciat illō in ꝓpa foza. ſcie g̃ ſbalternātes pp ſui altitudinem ꝑsiderātes ulēs cās lz ſciāt pp qd. igrāt tñ multos effectᵒ ⁊ mlta qz q̄ nō igrāt ſcie ſbibiles ⁊ ſbalternate. Est g̃ h dīa i ter ſciaz ſbalternatā ⁊ ſbalternātē q̄ztū ad ipaz rez. qz ipz qa. pōt eē ſcitū in ſcia ſbalternata qđ nō est ſcituz i ſbalternāte. ¶ Notandū aūt qᵈ geometra nesciret qz vulnera circularia tardiᵒ sanant. ⁊ tñ ſcit cām hᵘ. ſcit eni qᵈ circulus nō hēt angulū. hoc aūt est ſcire cām q̄re circulare vulnus sanat tardiᵒ. nā ubi fit angulus ptes appropiquāt magis. ſō vulnera angl'aria pp ꝓpingta tem ptiū citiᵒ sanant. qz citiᵒ ꝯiūgunt ptes ad inuicē. circularia aūt tardiᵒ. carē angulo g̃ est pp qd circulare vulnus tardius sanat. ſcit ergo geometra iſtud pp qd. qz ſcit circulū carere angulo. multi tñ geometre sunt a qbus ſi quereret utrū circularia vulnera tardius sanent qui dicerēt se nescire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sunt aūt hec quecūqz alterū quid sit ꝼz substantiam ⁊ utuntur spēbus.

¶ Dat tertiā dīā sūptā ex pte scie subalternate que est mālioz. d. ⌊ Sūt hec. ⌋ i. sūt scie ſbalternate ⌊ que qdē sunt qdā alterū ꝼm ſbaz ul' ꝼm ſbm. ⌋ alteritas enim ⁊ diuersitas sciaz subalternataz ad scias subalternātes sumit ꝼm ſbaz ⁊ ꝼm ſbm. i. ꝼm mām ad quā applicant. vñ tales scie ⌊ utunt spēbᵘ. ⌋ i. utunt foza sup. applicata ad māz. est g̃ hec dīa ex pte scie subalternate: q̄ est qd alterū ⁊ qd diuersum a subalternāte rōne ſbi ⁊ māe ad quā applicat. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Mathematice eni circa spēs sunt. Non eni de subo aliq̄: si eniz de subo aliq̄ geometrica sūt: ß nō ꝼm qᵈ de subiecto sunt.

¶ Dat q̄rtā dīā sūptā ex pte scie subalternātiz. nā tales scie dīnt a ſbalternatis: qz sunt circa spēs ⁊ sūt fozma liores illis. ſō ait qᵈ ⌊ mathematice eni. ⌋ i. scie ſbalternātes ⌊ sūt circa spēs ⌋ ⁊ circa fozmā ⌊ nō eni sūt de aliquo ſbo. ⌋ i. de aliq̄ mā spāli. lz eni ea que ꝑsiderat geometra sint in aliq̄ ſbo: ipe tñ ꝑsiderat ea ut nō sūt i ſbo ſō ait ⌊ si eni geometrica sūt de aliq̄ ſbo. ⌋ i. de aliq̄ spāli mā ⌊ sed nō ⌋ sup. ꝑsiderant talia a geometra ⌊ ꝼm qᵈ sūt de ſbo. ⌋ ꝑsiderat eni geometra lineaz q̄ nō est sine ligno ul' sine lapide ul' sine aliq̄ mā: ipe tñ ꝑsiderat eaz ut nō est in aliq̄ mā. est g̃ hec 4ª dīa ex pte scie ſbalternātis: qz in ß dīt a ſbalternata: qz est circa spēz ⁊ ẽ magis foīalis. ¶ Dubitaret forte aliqs quō geometra pt ꝑsiderare lineā que est i mā ⁊ que dī de aliquo ſbo ut nō est in mā ⁊ ut nō dī de aliq̄ ſubo. ¶ Dīz qᵈ mathematicus nō abstrahit a mā simplr: ſz a mā ſbibili: quātitas aūt ꝯtinua quā ꝑsiderat mathematicus nāl'r hēt eē in mā. ⁊ sine mā nō pōt itelligi qᵈ hēat nāle eē. ipossibile est eni qᵈ mathematicus abstrahat a mā simplr: sed abstrahit a mā ſbibili. nā ỹtutes actiue ⁊ passiue cuiusmodi sūt q̄litates ꝓme ⁊ q̄litates scde que deriuant a q̄litatibᵘ ꝓmis faciūt rē quācūqz eē ſbibilē: materia ergo ſbibilis est mā q̄lis: ⁊ qz q̄ztitas est ꝑoz q̄litate: qz quātitas est accīs qđ ꝓmo iest ſube: ut vult Cōmētatoz in. 12. meta. poterit intelligi mā quāta nō itellecta mā q̄li: lz q̄ztitas sit cū q̄litate ⁊ hēat eē in mā q̄le tñ qz pōt itelligi q̄ztitas que est in mā q̄li nō itellecta mā q̄li bñ ergo dcm est qᵈ geometrica sunt in aliq̄ ſbo. i. in aliqua mā quali: ꝼm se aūt ꝑsiderant a geometra non in ſbo ⁊ ꝼm qᵈ nō dīr de ſbo. i. ꝼz qᵈ nō sunt in mā q̄li: ⁊ ut nō dicunt de materia quali: sed ut sunt abstracta a materia tali. ¶ Tūc segtur illa pars.

¶ Hēt aūt se ad speculatiuā sic̄ hec ad geometriā. alia ad ipaz: ut id qđ ē de yride ipz qđē qz philosophi est scire: ß pp qd speculatiui aut simplr aut ꝼm doctrinam.

¶ Que est ſcda ps ꝓncipalis hᵘ lectiōis. i qua postq̄z auctoz oñdit quō pp qd. ⁊ qa. cōpant ad diuersas scias q̄rū vna alteri simplr subalternat. oñdit quō cōpant ad diuersas scias: q̄rū vna nō subalternat alteri simplr ſz ꝼm aliquā ptē. d. qᵈ ⌊ Hēt aūt ad speculatiuā. ⌋ i. ad pspectiuā ⌊ siē hec ad geometriam. alia ad iſtā. ⌋ q. d. qᵈ alia scia utputa nālis se hēt ad iſtam. ſ. ad pſpectiuā siē hec. i. siē pſpectia ad geometriā. nā de aliq̄ dicit nālis qz. de q̄ dicit pſpectiuᵘ pp qd. siē de aliq̄ dicit pſpectiuᵘ qa. de quo geometra dicē ꝓpter qd. ⌊ ut est id qđ est de yride. ⌋ q. d. qᵈ q̄ztū ad illā ptē que est de yride phisicᵘ subalternat pſpectiuo siē pſpectiuus geometre. q̄ztuz ergo est ad id qđ est de yride ⌊ phici est scire qz. sed pp qd pſpectiui aut simplr aut ꝼz doctrinā ⌋ qđ quō intelligēdū sit in dubitatiōe dicet. ¶ Notādū aūt qᵈ nālis phīa siue phica nō subalternat pſpectie simplr ſz q̄ztū ad aliquā ptē: utputa q̄ztū ad id qđ est de yride. igr qñ pp qd. ⁊ qa. cōpant ad tales scias diuersas cuiusmodi sunt pſpectiua ⁊ phica talis cōpatio nō est ꝼm qᵈ vna scia ſbalternat alteri simplr ſz ꝼz qᵈ ſbalternat ei q̄ztuz ad aliquā ptez. ¶ Dubitaret forte aliqs quō de yride dicit phs qa. pſpectiuus aūt pp qd. aut simplr aut ꝼm doctrinā. ¶ Dīz qᵈ opz ex hīs que dīr de linea visuali circa quā lineaz negociat pſpectiua dicē pp qd eoz que apparēt in yride. ea aūt que dīr de linea visuali ul' cōpetūt ipi linee ꝼm se ⁊ illa accipit pſpectiuᵘ a geometra. nā ad geometrā ptinet deteriare de linea ⁊ de his que linee insunt per se. si vō ea que dīr de linea visuali nō cōpetāt linee ꝼz qᵈ linea ſz ꝼm qᵈ visualis talia dīr eē pſpectia simplr. talia eni nō accipit pſpectiuᵘ ab alio. qz g̃ ad dīz pp qd de yride aliq̄ sumunt de linea visuali que cōpetūt ei ꝼm qᵈ visualis. aliq̄ vō ꝼz qᵈ linea: ideo pp qd de yride dicit pſpectiua simplr ⁊ ꝼm se ⁊ dicit pspectia nō ꝼz se sed ut accipit ea a supiori scia. de yride g̃ qa dicit nālis. ſz pp qd dicit pſpectiuᵘ aut simplr aut ꝼz doctrinā sup. supiorē. i. ꝼz qᵈ accipit a geometra. lz eni ꝯcdat cū alia tīſlatiōe ubi dī qᵈ de yride phici ẽ scire qa. ſz pp qd pſpectiui. aut simplr aut eiᵒ q est ꝼm metaphīſica. eū aūt q est ꝼm matheᶜᵃ appellat geometrā. de yride g̃ pp qd ul' dīc pſpectiuᵘ simplr q̄ztū ad ea q̄ sūt linee visualis. ul' dicit hic ille q est ꝼm matheᶜᵃ. i. geometra siue pſpectiuus ut accipit a geometra q̄ztuz ad ea que sunt ipsiᵘ linee. ¶ Tūc igit segtur illa ps.

¶ Multe eni ⁊ nō subiuicē sciaz hñt se sic ut ad geometriā medicia: qᵈ eni vulnera circularia tardius sanant medici est scire: ꝓpter quid aūt geometre.

¶ Que est 3ª ps ꝓncipalis lectiōis hui' in q̄ oñdit quō ꝓpter qd ⁊ qa cōparant ad diūsas scias: quaz vna nō

UVA. BHSC. IyR_086_4

subalternaꝫ alteri nec simplr nec ꝑm ptē sed ß est soluz ꝑm aliquā ꝓpōnē de qua vna scia dicit qz. alia ꝓpter qd. iō ait qꝫ mlte vo sciaꝫ. ji. de nūo sciaꝫ nō subiuicē. ji. q̄rū vna non subalternaꝫ alteri nec simplr nec ꝑm aliquā ptē se hūt sic. js. qꝫ vna dicit qz. z alia ꝓpter quid. ut medicia. ji. cirugica. ad geometriā qꝫ eni ulnera circularia tardiꝰ sanantꝫ qz ē scire medici. ji. cirugici. pp qd aūt geometre. ¶ Mōnᵐ aūt qꝫ medicia cirugica est curatrix vulneꝝ nec simplr nec ꝑm ptē subalternaꝫ geometrie. tñ de aliq̄ ꝓpōne ut qꝫ circularia vulnera sanantꝫ tardius dicit talis medicia qz. de q̄ geometra diceret pp qd. ¶ Notādū ēt qꝫ isto mō q̄ dicit medicia qz. z geometra pp qd. nō est qz vna subalternaꝫ alteri sed ꝑz aliquā ꝓpōnē sic se hūt etiā geometria z nālis phia. geometria eni nec simplr nec ꝑz aliq̄z ptē subalternaꝫ nāli phie. attū de aliq̄ ꝓpōne dicit geometra qz. utputa qz lz de pūcto ad pūctuz rectā lineaz ducē. de q̄ dicit phicus pp qd. pbaꝫ eni in. 6. phisicoꝝ quiter quelibet duo pūcta est dare lineā mediā.

Jgurarum aūt magis scire faciēs f maxime prima est.

¶ Postq̄z phs cōpauit demſationē pp qd. ad demſationē qz. ut eligeret sibi demſationez pp qd. que magis facit scire. Jn pte ista cōparat figuras sillogismoꝝ ad se iuicē ut eligat sibi figurā illā que magis facit ad scire. Circa qd duo facit: qz ꝑº facit qd dictuz est. 2º qz mētionē fecerat de ꝓpōne imediata affirmatiua ne aliqs crederet qꝫ ois ꝓpō imediata eēt affirmatiua z qꝫ nulla eēt talis. negatiua ostēdit quō hēat fieri ꝓpō imediata z negatiua ibi. Sicut aūt eē. a. in. b. Propter ꝑmū sciēdum qꝫ figura illa que magis facit scire est ꝑª figura. Circa qd tria facit in ꝑª pte. nā ꝑº ponit hāc ueritatē. qꝫ ꝑª figura magis facit scire. 2º ad hoc ꝓbādū adducit multiplicē rōnē. 3º epilogat circa deteriata. 2ª ibi. Mathematice enim. 3ª ibi. Manifestū est igit. ¶ Dicit q̄ qꝫ Figurarū aūt magis faciens scire. ji. iter figuras sillox illaq̄ est magis idonea ad gīandū sciaz. maxie ē. sup. ꝑª fig. ª. ¶ Deide. c. d.

¶ Mathematice eteni sciarū per hāc fuerūt demōstrationes ut arithmetica z geometria z perspectiua.

¶ Probat qd dixerat. Circa qd q̄tuoꝝ facit ꝑz qꝫ q̄tuoꝝ rōnes adducit ad ꝓpositū. 2ª ibi. Et fere dicē est. 3ª ibi. Et postea ipsi. 4ª ibi. Amplius illis. Prima est rō a signo. nā signū est qꝫ ꝑª figura magis facit scire qz mathematice scie que sunt certissime z que maxie faciūt scire potissime utrunq̄ hac figura: iō ait qꝫ Mathematice eni sciaꝫ p hāc ꝑmā figurā fuerūt demſationes: ut arithmetica z geometria z pspectiua. tūc est q̄ supplēda rō qꝫ cū sic sit signuz est qꝫ ꝑª figura magis faciat scire. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū mathematice sint certissime z maxie faciant scire. ¶ Dōm qꝫ ista certitudo ul pōt accipi ex pte rei: ul ex pte māe. si ex pte rei q̄to scia est de simpliciorib⁹ tāto est certior. z iō metaphisica est certissima sciaꝫ ubi agit de deo z sbijs sepatis que simplicitate excedūt cetera entia. Sz in cō paratiōe ad nos talia nō sunt certissima: qz nō sunt ꝓportionata itellectui nr̄o. z nō nisi a posteriori possumus deuenire in cognitionē iporꝝ: de talib⁹ eni possumus scire. qz sunt z qz itelligūt. Sz q̄lis est eoꝝ esse. z q̄lis est suoꝝ itelligē balbutiēdo pferimus z balbutiendo de ipsis loquētes nō qd sunt. sz qd nō sūt scimus itellectu eēntiali sbe sepate a nobis itelligi nō possūt. ¶ Mathematica q̄ qz sunt magis ꝓportionata itellectui nr̄o: ximo qz cognitio nr̄a in mathematicis ꝑm Cōmē. in ꝑº phi. icipit a ꝓrib⁹ z p cās in eis deueni mus in cognitionē effectuū: in cōpatione q̄ ad nos tales scie sunt certissime. vñ z Cōmen. in. 2. meta. ait qꝫ demſatiōes mathematice sunt in ꝑº ordie certitudis z ibdit qꝫ demſatiōes nāles sequunt eas in ß. dicam⁹ q̄ qꝫ cū triplex sit modus eēntialis phie phicus mathematicus z diuinus: demſatiōes mathematice sūt certiores demſonib⁹ nālib⁹ z rōne rei. qz res mathematice sunt magis abstracte. z rōne nr̄i. qz cognitio nr̄a in mathematicis icipit a ꝓrib⁹. in nālib⁹ aūt icipit ab effectib⁹ z a posteriori. ꝓus eni phi fuerūt admirati effectū: ut lunā eclipsari z postea iuestigauerūt eē cām interpōnē terre: sz ut ꝑz sciētib⁹ p geometriā ꝓus scit qꝫ triāgulus hēat angulū extrisecū q̄z qꝫ hēat tres z tam hie angulū est ꝓus z est cā eiqō est hie tres: sz ipa mathematica est metaphisica certioꝝ nō rōne rei sed rōne nr̄i ut est p hita declaratuz. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrū tres iste scie de qb⁹ facit mētionē. vz arithmetica geometria z pspectiua sint eque certe. ¶ Dōz qꝫ iste tres scie se hūt p ordinē in certitudie. nā ut ꝓbatur in ꝑº meta. scia que est de re que se hēt p additionē ad rē aliā de q̄ est scia alia est minꝰ certa q̄z illa scia qz ē de re minꝰ simplici. z qz pūctꝰ se hz p additionē ad vnitatē. qz pūctꝰ est ſba posita. ul qz pūctꝰ est vnitas pōnē hūs iō arithmetica q̄ est de vnitate est certioꝝ geometra q̄ est de pūcto. Rursus liea visualis se hz p additionē ad lineā simplr. geometria igr q̄ est de linea simplr est certioꝝ pspectia q̄ est de linea visuali. ¶ Deide cū dic.

¶ Et fere dicere est quecūq̄z pp qd faciūt speculationē. aut eni oino aut sic frequenti⁹ z in plurib⁹ p hāc figurā que est pp qd fit sillis q̄re z p hāc erit maxime faciēs scire propter quid speculari.

¶ Adducit scdaz rōnē. sumit aūt hec rō ex ipa cā siue ex ipo pp qd. iō ait qꝫ z fere est dicē qꝫ quecūq̄z faciunt speculationē. ji. demſonē. pp qd. ji. p cām. aut oio aut sic frequēti⁹ z i plurib⁹ p hāc figurā. ji. p ꝑmā. fit sillis. q est pp qd. i. p cāz. q̄re faciēs scire speculari pp qd maxie erit p hāc figurā. js. p ꝑᵃᵐ. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re facies scire speculari ul faciēs scire cognoscē pp qd ul oino uel in plurib⁹ erit per ꝑmā figuram. ¶ Dōz qꝫ in demſatiōib⁹ est cā per se qz per cāz per accis nō est demſatio qꝫ nec per talē cāz aggenerat sciaz per se aūt icludit. de oi ḡ talis cā est ul is. illō ḡ qd demſat pp qd demſat ul r. demſare ät aliqd ul r est dupl r ul affirmatiue uel negatiue. ꝑª ḡ figura uel demſat pp qd. i. ꝓpōnē hūtez per se cām z ꝓpōnē ul em q̄tum ad ulez affirmatiuā ul ut i plurib⁹ q̄tū ad utrāq̄z. vz q̄tū ad affirmatiuā z negatiuā. nā p ꝑmā figurā pōt ꝛcludi utraq̄z. vz affirmatiua z negatiua. in 2ª aūt negatia tm̄. in 3ª qdē nulla est ul is. ꝑª ḡ figura ul oēs cōplectit z oēs ul es ꝛcludit q̄tū ad affirmatiuas uel in maiori pte qz ꝛcludit z affirmatiuas z negatiuas q̄ sunt multo plēs q̄z negatiue tm̄. ul possum⁹ aſſr rndē qz ꝑm qd dix in 2º elēchoꝝ semp in nō facē itelligit facē z oino i negatiōe demſo. i. affirmatio itell is eni vni⁹ ut itell us negatiuus siue itell is ꝑuatiu⁹ ut qd aliqd sit idistictū a se z distictū ab alio z nō sit aliō ꝑsupponit itell z entis z itell z positiuū. reddē ḡ cāz negatie semp ꝑsupponit redditionē cāe affirmatie. ut multū ḡ idigem⁹ reddere cām affirmatie. ut raro aūt negatie. iō qz sic rectuz est iudex sui z obliq. z sic p rectū itelligim⁹ rectū z obliquū ita affirmatio est iudex sui z negatiōis z per affirmationē itelligim⁹ affirmationē z negōnē: affirmatio aūt multū facit ad scire: negatio aūt ut paz. z qz ul is affirmatia p solā ꝑmā figurā ꝛcludit: negatia ul is p ꝑmā z scdaz bū dcm̄ est qꝫ frequēti⁹ z ut in plurib⁹ fill s faciēs nos scire speculari. i. cogscere pp qd maxie fit p hāc figurā. i. per ꝑmā. ¶ Deinde cū dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Postea ipsi⁹ qcqd est sciaz p hāc solā figurā uenari possibile est. i media eni figura nō cathegoricus sillis ß ipsi⁹ qō qd est scia est affirmatiōis. in ultia fit ql̄e sed nō ulr: sed qō qd est ul'iuz est. nō eni quodāmodo est aial bipes homo.

¶ Adducit tertiā rōnem ex pte ipsi⁹ diffōnis. nā demſratio hēt per se cōpationē ad diffōnē. nā ut supza dictuz est diffō uel est demſrationis pncipiū uel demſrationis 2clo uel tota demſratio pōne dns. cum g̃ diffō p̄dicet ulr affirmatiue. qz ꝛ solā pmā figurā 2cludit. ulis affirmatiua sola pma figura potissime est utilis ad demōſtratiōnē ꝛ sola ipa potissime facit scire. iō ait g̃ postea. ¶ i. post rōnes assignatas est hec etiā rō ad ꝓpositū qz ¶ ipsi⁹ qdē g̃ qd est. ¶ i. diffōnis ¶ sciaz uenari per solā hāc pmā figurā est possibile. ¶ nā ¶ in media eni figura nō fit sillis cathegoricus. ¶ i. affirmatiuus ¶ sed scia ipsi⁹ g̃ qd est affirmatiōis est. ¶ nā diffō affirmatie p̄dicat ¶ in ultima ¶ figura. i. in 3ª ¶ fit qdē ¶ sup. 2 affirmatiua ¶ sed nō ulr. ¶ oēs eniz 2nes tertie figure sunt ꝑticlares ¶ ſz g̃ qd est. ¶ i. ipa diffō ¶ ul'iuz est. ¶ i. ulr p̄dicat ¶ hō eni nō est aial bipes quodāmō. ¶ i. ꝑticulariter sed ulr. ¶ Notādū aūt vim rōnis hꝰ in hoc 2sistē g̃ qz demſratoz semp utit diffōne ꝛ maxie in demſratione potissima cuz diffō p̄dicet ulr ꝛ affirmatie qz aial bipes que est diffō hois ulr ꝛ affirmatiue p̄dicat de homine cuz in 3ª figura non sit 2 ulis in scda nulla affirmatiua scia diffōnis: qz potissime ptinet ad demſrationem potissime per pmā figurā fieri hēt. ¶ Notādū g̃ hec rō 3ª differt a rōne 2ª sicut spāle differt a gñali. arguebat eni rō scda g̃ qz demſratio accipit ipz pp qd. i. ipam cām per se que maxie accipit affirmatiue ꝛ ulr. iō sola pma figura est maxie utilis ad scire: qz in sola p̄ma 2cludit ulis affirmatiua. hec aūt rō 3ª arguit ex cā per se magis spāl'r. nā demſratio accipit cāz per se ꝛ talem cām per se cuiusmodi est diffō. cum g̃ diffō p̄dicet ulr ꝛ affirmatiue sola pª figura facit maxie ad scire. qz in sola ipa 2cludit ulis affirmatiua. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz vr rō phi eē isufficiēs. nā nō oz in oi demōſtratiōe potissima 2cludi diffōnez: imo 2cludit passio de sbo ul' diffō passionis: ut si ira est passio irati ꝛ diffō ire est accēſus sanguis circa coꝛ pp appetitū doloris i ōrio 2cludet per hoc mediū qō est appetē dolorez. in ōrio ira de irato tanq̄z per se passio de sbo: ul' 2cludet hīe accēſuz sanguis circa coꝛ de ipo irato tanq̄z diffō per se passiōis de ipo subiecto. nam cuicūq̄z competit diffinitum ꝛ diffinitio cuicūq̄z competit hīe irā cōpetit ꝛ hīe accēſuz sanguis: in demſratiōe ergo potissima semp diffō est mediū: nō tñ semp 2: cū g̃ mediuz sumat in pmissis nō in 2ne rō phi arguit qp pmisse in demſratiōe sunt ulres affirmatiue: nō aūt arguit qp 2. Luz g̃ 3ª figura possit hīe ambas pmissas ulres affirmatias scia diffōnis poterit hēri p tertiā figurā ꝛ nō p solā pmaz. ¶ Dōz g̃ rōnē factā 2cedimuꝰ q̄ztū ad hꝫ qp demſratio dr scia diffōnis. i. hīta p diffōnē. nā ut dicebat semp in demſratione potissima diffō est mediū. nā p diffōnē dicentē pp qd passionis 2cludit passio de sbo. ꝛ hec est scia. igit scia diffōnis. i. p diffōnez aggiīata hēt taz pmissas ulres q̄z etiā 2nez. nā si diffō dicēs pp qd passionis cōpetit ulr sbo ut assumunt pmisse opz qp ꝛ ipa passio cōpetat ulr sbo ut cōcludit 2. scia igit diffōnis aggiīat p sillm hītem ulres pmissas ꝛ 2nem ul'em. ꝛ qz hi⁹ sillus est in sola pma figura: ideo sola prima figura maxime facit ad scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplꝰ hec qdē illius nihil idiget. Ille aūt per hāc densant ꝛ augmētant quouscz utiqz ad immediata ueniant.

¶ Adducit q̄rtā rōnē sumptā ex pte ipaz figurarum. d. ¶ Amplꝰ. ¶ i. ampliozē rō ¶ hec. ¶ i. pma figura ¶ nihil i diget illis. ¶ i. scda ꝛ 3ª ¶ ille aūt ¶ sup. scda ꝛ 3ª idiget pma. iō sbdit qp ¶ p hāc. ¶ i. p pmā figuram ¶ densant ꝛ augmētant ¶ sup. scda ꝛ 3ª figura ¶ quouscz ueniāt ad imediata. ¶ Tūc est g̃ supplēda rō qp cū figura illa magis faciat ad scire qp nō idiget figuris alijs pª figura q̄ nō idiget nec scda nec 3ª magis faciet ad scire q̄z 2ª ꝛ 3ª que idigēt pª. ¶ Dubitaret forte aliqs quō 2ª ꝛ 3ª figure idigent pª qz augmētant ꝛ dēsant p illā quouscz ueniāt ad imediata. ¶ Dōm qp hoc qō hic dr uerū est mālr ꝛ uerū est formalr. ipa eni forma sillogistica i 2ª ꝛ 3ª figura augmētat ꝛ dēsat per pmā quouscz ueniat ad imediata. ꝛ ipa etiā mā p̄dictarū figurarū habet sic augmētari ꝛ densari p pmā. uenire eniz ad imediata ß est soluere aliqd in sua ultia pncipia ut nō restet ulterius querē pp qd. pncipia aūt in que resoluit forma sillogistica sunt dici de oi ꝛ dici de nullo. ut dr in liº poz hec aūt pncipia nō ꝓbāt scdaz ꝛ tertiā figurā nisi resoluant in pmā. scda aūt figura resoluit in pmā p dēsationē. dēsando eni mediū. i. subiectēdo ipm resoluit scda figura ubi semp mediū p̄dicat in pª. ubi mediū in vna subiicit in altera p̄dicat. 3ª aūt figura resoluit in pmaz pp augmētationē. opz eni in 3ª mediū augmētare. i. dilatare ꝛ facē ipm p̄dicari si debeat resolui i pmā. hoc ergo mō 2ª ꝛ 3ª ueniūt ad imediata. i. resoluunt in pncipia ꝓbātia formā sillogisticā. qz dēsant ꝛ augmētātur per pmā. 2º mō uerificat ß nō solū q̄ztū ad formaz ſz ēt q̄ztū ad māz. nā si scda ꝛ 3ª figura accipiāt, ꝓpōnes mediatas ille ꝓpōnes mediate nō deueniēt ad imediatas nisi dēsent ꝛ augmētent p pmā figurā: utputa si accipiat i scda ul' in 3ª figura. oīs hō ē coꝛpº: cū iter hoiez ꝛ coꝛpº mlta sint media nō deuēim⁹ ad imediatā descēdēdo a coꝛpe ad hoiez ul' ascēdēdo ab hoie ad coꝛpº nisi p pmā figuraz. nā scda figura sp accipit sup. qz semp accipit mediū qō p̄dicat de utraq̄z extremitate. 3ª aūt semp accipit infra. qz semp accipit mediuz qō subiicit. sola aūt pª accipit mediū ut mediū. qz sola ipa accipit mediū iter utrāq̄z extremitatē. sola g̃ ipa poterit reduci ad imediata dēsando. i. descēdēdo accipiendo aliqd spāliꝰ uel augmētādo. i. ascēdēdo ꝛ accipiēdo coiꝰ mediū ꝛ latiº ut si non est hec imediata. hō est coꝛpus. qz coꝛpus nō imediate p̄dicat de hoie nec hō imediate subiicit coꝛpori. imo sunt multa media ſm p̄dicamentalē lineā iter hoiem ꝛ coꝛpus: si hec ꝓpō debeat reduci ad imediata hoc erit duplr. ul' qz talis reductio erit q̄ aliqd imediate p̄dicet de hoie de q̄ imediate nō p̄dicat coꝛpus. ul' q̄ aliqd imediate subiicat coꝛpori cui imediate nō subiicit hō. pmū fiet 2dēsādo ꝛ descēdēdo. semp eni accipiet descēdendo iter coꝛpus ꝛ hoiem do nec deueniat ad aliqd qō imediate p̄dicet de hoie. 2m aūt fiet ascēdēdo ꝛ augmētādo. si eni semp accipiatur ascēdēdo iter hoiez ꝛ coꝛpº ad ultimū deueniet ad aliqd qō imediate subiicet coꝛpi. ¶ Deide cū dicit.

¶ Manifestū igit q̄ maxie ꝓpriū scie pma figura. Sic aūt eē. a. in. b. 2tigit idiuidualr sic ꝛ nō eē 2cedit. Dico aūt idiuidualr eē aut nō eē eo q̄ nō est eoꝛ medium. c. 12.

¶ Epilogat circa deteriata. d. q̄ ¶ manifestū est igit q̄ pª figura est maxie ꝓpriū. ¶ i. maxie est a ꝓpetate ¶ scie ¶ i. maxie facit ad scire. ¶ Tūc segtur illa ps. ¶ Sic aūt eē. ¶ Qz fecerat mentionē de ꝓpōne imediata affirmatiua. qz per 2dēsationē ꝛ augmētationē ꝛ accipiendo iter sbm ꝛ p̄dicatū affirmatiua reducit ad imediataz. ne g̃ aliqs crederet q̄ nō eēt dare negatiuā imediataz sic est dare affirmatiuā oñdit q̄ est dare negatiuā ime-

UVA. BHSC. IyR_086_4

pponit qđ ītēdit.2° exequit de ītēto ibi|_Cū igit aut. a.qđē.|_Dicit g|_sic.a.eē in.b.ꝛtingit idiuidualr|_ꝛ imediate.q.d.q sic est dare q.a.sit in.b.ꝛ pdicet de b.ꝛ sit ppō affirmatiua imediata|_sic ꝛ ꝓcedit nō eē| sup.a.in.b.ꝛ remoueri.a.a.b.idiuidualr ꝛ facere ppō nē imediatā ꝛ negatiuā.ꝛ exponit se qđ appellat idiui dualiter.d.|_dico aūt idiuidualr esse.|_i.ppōnē affir matiuā imediatā|_aut nō eē.|_i.ppōnē negatiuā ime diatā|_eo q nō ē eoꝝ mediū|_qñ.f.nō est dare mediū ad iferēdū pdicatū de subo siue illa ppō sit affirmati ua siue negatiua dicit eē imediata.¶Dubitaret fortē aliqs utrū in ppōne negatiua sit dare mediū.¶Dōz: q mediuz pōt accipi duplr.uel ꝑm ordinē pdicati.uel q duplr est mediū:qz est mediū qđ est iter pdicatuz ꝛ sbm:ꝛ est mediū qđ nō est iter sbz ꝛ pdicatū:sz iter pdi catū de sbo ifert pdicatū de sbo. mediū aūt ꝓz ordinē pdicati siue mediū iter pdicatū ꝛ sbm nō hēt nisi ppō affirmatiua.nā nō accipit aliqd iter aliq duo nisi illa sint ad iuicē ordiata.ꝛ nisi vnū illoꝝ sit sup alio:i ppō ne aūt negatiua si sit uera nec pdicatū ē supza sbm nec pdicatū ꝛ sbm:sed pōt hēre mediū per qđ ifert ꝛ ꝓclu dit remotio pdicati ad sbm:ut hic:nullus hō est quā tas:hēt ꝓz medio subam per quā hec ppō ꝓcludit.nā si nulla suba est quātitas ꝛ ois hō est suba:cōcludet q nullus hō sit quātitas.¶Deinde cum dicit.

¶Cū igit aut.a.qđē aut.b.i toto quodā sit aut ꝛ ambo nō ꝛtigit.a.in.b.p̄mo nō esse

¶Exequit de ītēto.Circa qđ duo fac:qz p° ostēdit quō hēt eē ppō negatiua.2°quō imediata ibi|_Si nō neu tra.|_Circa p̄m duo fac:qz p° dic qt modis hēt fieri p. pō negatiua mediata.2°exeqt de qlibet illoꝝ modorū ibi|_Sit eni.a.|_Dic g|_Cū igit aut.a.qđē.|_i.aut pdicatū|_aut.b.|_i.sbm|_sit in toto qdā.|_i.hēt aliqđ p dicatū supꝑ se|_aut ꝛ ambo.|_i.tā pdicatū qz sbz hēt ali qđ genꝰ supꝑ se|_nō ꝓtigit.a.|_i.pdicatū|_nō eē i.b.|_i. remota a sbo|_p̄mo.|_i.imediate.ppō g negatiua pōt eē nō imediata triplr.uel qz pdicatū hēt aliqđ genꝰ su pza se:uel qz sbm hēt hꝰi genꝰ supza se.uel qz ambo tā pdicatū qz sbm hñt supza se genus.¶Deide cū dicit.

¶Si eni.a.i toto.c.g si.b.nō ē i toto.c.pōt eni.a.eē qđē in quodā toto:sed.b.nō eē i hoc.erit sill's q nō sit.a.in.b.Si enim in.a qđē omni est.c.in.b.aūt nullo est in.b.nul lo est.a.ꝛ hoc per medium.c.

¶Exequit de oibꝰ his modis.Circa qđ tria fac: qz p° facit qđ dictū est.2°qđdā qđ supposuerat declarat.3° epilogat circa determiata.2ª ibi|_Qđ aūt ꝓtingit.|_ 3ª ibi|_Manifestū est aūt igit.|_Circa p̄m tria facit ꝓz q de tribꝰ modis exequit.nā p° exeqt de ppōne nega tiua mediata qñ pdicatū hēt genꝰ supꝑ se.2° qñ sbm.3° qñ utrūqz.2ª ibi|_Silr at|_3ª ibi|_Eodē aūt mō.|_Di cit|_Sit eni.a.|_i.pdicatū|_i toto.c.|_i.in aliq gīe|_si b.|_i.sbm|_nō est in toto.c.|_i.nō est in illo gīe qđ pōt ꝓtigē bñ|_pōt eni.a.|_i.pdicatū|_eē in qdā toto.c.|_i. in qdā gīe|_sed.b.|_i.sbm|_nō eē in ł.|_i.in illo genē |_qđ si ꝑ mō ꝓtingat sillus erit.|_i.sillabit sup.p medi um.c.q nō sit.a.in.b.ubi gr'a si pponat talis ppō.nul la quātitas est hō:qz pdicatū.a.i.hō est in gīe quodaz qđ est.c.i.qđ est suba:qz sbm.b.i.quātitas nō est in.c. i.in suba.sillabit p.c.i.p subam q nō sit.a.i.b.i.q quā titas nō sit hō.īō ait|_q si eni in oi.a.est qđē.c.|_i.si eē a.est.c.hoc est si ois hō est suba|_in nullo aūt.b.est.c.| i.si nulla quātitas est suba|_in nullo.b.est.a.|_i.nulla quātitas est hō.factus est ergo sillus in secūdo scde q a.remoueat a.b.i.q quātitas nō sit hō|_p mediū.c.| i.per subam.¶Deinde cum dicit.

¶Silr autem est ꝛ si.b.in toto quodam est ut in.d.d.autem in omni.b.est.a.autez in nullo.b.erit per sillogismum.

¶Determinat de 2° mō qñ sbz est in aliquo gīe.utputa si ꝓponat talis ppō.nulla linea est suba.iō ait q|_silr aūt est ꝛ si.b.|_i.si sbm utputa linea|_est in quodaz to to.|_i.in quodā gīe.utputa in toto.d.qđ est in gīe qđ est qtitas q significet p.d.|_d.eni.|_i.qtitas|_in oi.b est.|_i.in oi linea.|_a.aūt.|_i.suba|_erit in nullo.b.|_i. ꝓcludet nō eē in.b.|_per sillm|_sup.per mediū.d.i.per quātitatē.fiet eni talis sillus.nullū.d.est.a.nulla quā titas est suba.oē.b.est.d.i.ois linea est quātitas.g nul lū.b.est.a.i.nulla linea est suba.¶Deinde cum dicit.

¶Eodem aūt modo demonstrabitur ꝛ si utraqz in toto quodam sit.

¶Determinat de ppōne negatiua mediata qñ utraqz.i. tā pdicatū qz sbm sūt in aliquo gīe.d.|_Eodē autem mō demōstrabit|_sup.a.nō eē in.b.|_ꝛ si utraqz.|_i.si taz pdicatū qz sbm sūt|_in toto quodā.|_i.in aliq gīe:ut si ꝓponat talis ppō.nulla linea est hō.qz tam linea qz hō sunt in aliq gīe poterit per qlibet illoꝝ generū in ferri hec ppō negatiua.iferet eni per subam in 2° scde sic.ois hō est suba.nulla linea est suba:g nulla linea est hō.inferet hec ppō per qtitatē ꝛ fiet sillus in 2° prime sic.nulla quātitas est hō.ois linea est quātitas.g nul la linea est hō.eodez mō fieret iste sillus in ꝑmo scde si cōuerteret maior.¶Deinde cum dicit.

¶Qđ aūt ꝓtingit.b.nō eē in quo toto est.a. aut iterū.a.i quo ē.b.manifestū ex coordi natiōibꝰ est qcūqz nō cōmutant ad iuicē. Si eni nihil eoꝝ q sūt i.a.c.d.coordiatiōe de nullo pdicant q sūt i.b.e.f.a.aūt in toto p.sit ordinatione exñti.manifestū q.b.nō erit i.p.cōmutarent eniz coordinationes. Silr aūt est ꝛ si.b.in toto quodam est.

¶Qđdā qđ supposuerat declarat.dixerat enim q pote rat eē.a.i.pdicatū in qdā toto.i.in aliquo gīe in quo nō erat.b.i.sbm ꝛ ecōuerso.qđ declarat ex coordinati one pdicamētoꝝ.d.|_Qđ aūt ꝓtingat.b.|_i.sbm|_nō eē in quodā toto cū.a.|_i.i eodē toto cū.a.|_aut itez| sup.q nō ꝓtigat eē.a.sup.|_in quo est.b.manifestuz est ex coordinationib' qcūqz|_sup.coordinationes|_non cōmutant ad iuicē|_cuiusmodi sunt coordinatiōes di uersoꝝ pdicamētoꝝ ꝛ exponit se in terminis dicēs|_si eni nihil hoꝝ que sunt in.a.c.d.|_i.in aliq coordinati one pdicamētali.utputa si nihil hoꝝ que sunt hō cor pus suba|_de nullo pdicaꝫ que sūt in.b.e.f.|_utputa si accipiat linea ꝓtinuū qtitas que sūt in aliq coordina tiōe pdicamētali.|_a.aūt.|_i.pdicatū utputa si hō|_sit in toto.p.|_i.in aliq pdicamento qđ significat p.p.ut puta in pdicamēto suba.|_p.coordinatione exñti.|_i. exñti tali coordinatione pdicamētali que significat p p.|_manifestū est qñ.b.|_i.qñ linea que significat per b.|_nō erit in.p.|_i.nō erit in pdicamēto suba qđ signi ficatū est per.p.|_cōmutarent eni coordinatiōes|_pdi camētoꝝ.ꝛ subdit q|_silr aūt est ꝛ si.b.|_i.si sbm|_est i toto quodā.|_i.est in aliquo pdicamēto uel in aliquo gīe.poterit eni.b.i.sbm eē in aliquo gīe siue i aliquo pdicamēto in quo nō erit.a.i.pdicatū.¶Notādū au tē q idē appellauit.a.c.d.ꝛ.p.nam per.a.c.d.itelligit coordinationē pdicamētalē.utputa hō coꝛpꝰ sba.ꝛ p p.itelligit eādē coordinationē pdicamētalē.qz g diuso

UVA. BHSC. IyR_086_4

rū generū ⁊ nō ſbalternatim poſitoꝝ diūſe ſūt ſpēs ⁊ diſe: ⁊ qꝛ que ſūt in diūſis coordinationib⁹ ꝓdicamēta lib⁹ nō ꝓdicant eēntialr de ſe iuicē. a. ⁊. b. i. ꝓdicatū ⁊ ſbm accipi in diūſis coordinatiōib⁹ ⁊ ꝫ mō vnū illoꝝ erit in quodā toto. i. in quodā gīe uel in quodā ꝓdicamēto in quo nō erit aliō ⁊ ecōuerſo. ¶ Deide cū dic.

¶ Si vo neutrū ſit in toto nullo. Nō eſt ātā. in. b. neceſſe eſt indiuidualiter nō eſſe.

¶ Determinat de ꝓpōne negatiua imediata. Circa qō duo facit. qꝛ ꝓ⁹ ꝓponit qō itēdit. 2⁹ pbat ꝓpoſitū ibi. ¶ Si eni erit mediū. ¶ dicit g̃ g ¶ ſi vo neutrū. ¶ i. ſi nec a. nec. b. ſiue ſi nec ꝓdicatū nec ſbm ¶ ſit in nullo toto ¶ i. in nullo gīe ¶ nō eſt aūt. a. in. b. ¶ i. ſi. a. remoueat a. b ¶ neceſſe eſt idiuidualr nō ieē. ¶ i. neceſſe eſt indiuidua liter remoueri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si eni erit mediū neče ē alterū ipſoꝝ in toto q̄dā eē. aut eni i ꝑma figura aut i media erit ſill's. Si igit i ꝑma figura. b. erit in toto q̄dā. affirmatiuā eni ad hāc opz fieri ꝓpōnē. Si vo in media quecūq; cōtingit ad utrāq; eni poſito ꝑuatiuo fit ſill's. Cū aūt utraq; negatiua ſit, nō erit.

¶ Probat qō dixerat. d. ¶ Si eni erit mediū ¶ ſup. ad ꝑ bādū. qꝛ. a. remoueat a. b. ¶ neče eſt alterū ipſoꝝ. ¶ vz aut. a. aut. b. Leē in q̄dā toto. ¶ i. eē in aliquo gīe. naz ¶ aut eni in ꝑma figura aut in media erit ſill's ¶ ulis eni negatiua ꝑ ꝑmā uel ſcdam figurā pōt ꝛcludi nō aūt ꝑ tertiā. ¶ Sigdē igit in ꝑma figura fiat ſill's. b. in toto q̄ dā ¶ ſup. erit. i. opz g̃ ſbm ſit i aliq̄ toto uel in aliq̄ gīe ¶ nā hāc eni ꝓpōnē. ¶ ſ. minorē ¶ opz affirmatiua eē. ſi vo in media ¶ ſup. fiat ſill's ¶ q̄cūq; ꝛtigit. ¶ i. quelibet pōt eē affirmatiua tā minoꝝ q̄z maioꝝ ¶ ad utrāq; eni ¶ i. ad quācūq; ¶ poſito ꝑuatiuo fit ſill's. ¶ pōt eni ſcda figura hēre maiorē affirmatiuā ⁊ minorē negatiuā ⁊ eō. hēbit g̃ ſcda figura aliquā ꝓpōnē affirmatiuā: iō ſubdit g ¶ cū utraq; negatiua ſit nō erit ¶ ſup. ſill'us. Si g̃ ſcda figura de nečitate aſſumit aliquā ꝓpōnē affirmatiuā q̄cūq; ſit illa opz g̃ aliq̄ extremitatū ſiue maioꝝ ſiue minoꝝ ſit i aliq̄ gīe: oportebit g̃ uel. a. uel. b. eē i gīe ſi g̃ nec. a. nec. b. ſit i gīe nō poterit ſillari: nullū. b. erit a. p aliquā figurā. ¶ Notādum aūt g ſi nec. b. nec. a. ſūt i aliq̄ gīe iſta erit imediata. nullū. b. ē. a. qꝛ nō poterit accipi aliqđ mediū ad ꝛcludēdū nullū. b. eē. a. nā ſi fiat ſill's i ꝑma figura illud mediū ꝓdicabīt de. b. qꝛ i ꝑma figura neče ē ſemp minorē eē affirmatiuā g̃ aliqđ ꝓdicabīt de. b. g̃. b. erit i aliq̄ gīe. ſi aūt fiat ſill's i ſcda illud mediū aut ꝓdicabīt de. a. ⁊ tūc. a. erit i aliq̄ gīe. aut ꝓdicabīt de. b. ⁊ tūc. b. erit i gīe. opz eni ēt in ſcda figura aliquā ꝑmiſſarū eē affirmatiuā: ꝫ nō ſit ſignificare q̄ ſit illa: tū opz aliquā eē affirmatiuā q̄cūq; ſit illa: illud qō accipiet mediū ad ꝛcludēdū in ſcda figura nullū. b. eſt. a. opz g uel ꝓdicet de. a. uel ꝓdicet de. b. g̃ aliqđ ꝓdicabīt de aliq̄ illoꝝ ⁊ aliqđ illoꝝ de neceſſitate erit i gīe. ſi igit nullū illoꝝ ſit i gīe erit ꝓpō imediata. qꝛ nō poterit accipi mediū nec poterit fieri ſill's ad ꝛcludēdū illud. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re oporteat uel ꝓdicatū uel ſbm eē i gīe ſi debeat iuenire mediū ad ꝑbādū g ꝫ vnū non ſit aliud. ¶ Dōm g ens imediate deſcēdit i ipſa ꝓdicamēta. nō eni fit deſcēſus ab ente i ſubaz ſic a gīe i ſpēm g fiat deſcēſus ꝑ diiam: ut ꝑbat i. 3. meē. ipſa eni diūſa ꝓdicamēta nō ſūt niſi diūſi modi eēndi ipſi⁹ entis. nihil eni addit enti ad ꝯhēduz ens ad aliqđ ꝓdicamētū: ſed ꝓdicamētū aliđ ⁊ aliud eſt alius ⁊ ali⁹ modus eēndi entis ita g ſeipſis ꝓdicamenta faciūt diūſitatē entis. ⁊ qꝛ q̄cūq; differūt uel differunt ſeipſis uel dīnt ꝑ aliquā diiam: ꝑz g ea q̄ dīnt ſeipſis nō hñt mediū ad ꝑbādū eoꝝ diiaz ⁊ maxie loquendo de medio qđ faē ſcire uel de medio aggñante ſciaz ſimpliciter. nā tale mediū opz eē cām. ſi g̃ aliq̄ dīnt ſeipſis illa nō hñt aliquā cāz aliā ſue diie. nō g̃ erit mediū aliud ab ipſis qđ poſſit ꝛcludē vnū nō eē aliđ. ſi aūt illa q̄ ponunt differre: quoꝝ vnū nō ē aliđ opz g differant ꝑ aliquā diiaz. ſz q̄ dīnt ꝑ diiam ſūt i gīe. iō potiſſimū mediū ad ꝑbādū eoꝝ diiaz eſt aſſumē gen⁹ ꝑ medio. ⁊ maxie ſi illa nō ſint i eodē gīe. opz g ul' ambo uel alterū eē i gīe que nō faciūt ꝓpōnē negatiuā imediatā. ſi aūt neutrū ſit in gīe ⁊ vnū nō ſit aliud faciēt ꝓpōnē negatiuā idiuidualr ⁊ imediatā. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Manifeſtuz igit eſt q ꝯtingit aliud in alio nō eē indiuidualiter. ⁊ quando cōtingat ⁊ quomodo diximus.

¶ Epilogat circa determinata. d. ¶ Manifeſtū ē igit q ꝯtingit ⁊ aliud in alio nō eē idiuidualr. ¶ i. q cōtingit aliquā ꝓpōnē negatiuā eē imediataz. ¶ ⁊ qñ ꝯtingit ⁊ quomodo contingit diximus. ¶

Ignorātia aūt nō ꝑm negationē ſ ſi ꝑm diſpōnē dicta eſt qđē per ſill'm facta deceptio.

¶ Cū itēr tio phi in ſ libro ſit dare artē ⁊ modū quō ꝯtingat ſcire ſimplr. iō poſtq̄z diſtinxit demſtionē qa a demſtione pp qd: ut eligeret ſibi demſtionē que maxime faē ſcire: ⁊ poſtea compauit figuras ſill'oꝝ ad iuicē ut doceret nos ꝑ quā figurā ꝯtigat magis ſcire. In pte iſta determiat de ſill'o ignorātie ne decepti ꝑ talē ſill'm deficiam⁹ a ſimplr ſcire. Circa qō tria faē. qꝛ ꝓ⁹ diſtinguit ⁊ ſepat ignorātiā diſpōnis ab ignorātia negationis. 2⁹ diſtiguit diūſos modos ipſi⁹ ignorātie ꝑm diſpōnē. 3⁹ dat diiaz iter illos modos. 2ª ibi ¶ Hec aūt i his. ¶ 3ª ibi ¶ Simplr qđē igit. ¶ Dicē q ¶ ignorātia aūtē nō ꝑm negationē ſed ꝑz diſpōnē dicta ē deceptio q̄ ꝑ ſill'm facta ē. ¶ i. q̄ ꝑ ſill'z pōt fieri. q. d. q cū duplex ſit ignorātia: vna negatiōis: alia diſpōnis. ignorātia aūt diſpōnis dīt ab ignorātia negatiōis. qꝛ h⁹ ignorātia eſt deceptio facta. i. poſſibilis fieri ꝑ ſill'm. ſed ignorantia negatiōis nō eſt talis deceptio nec ſic facta. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄t diias dat ꝫ phs iter utrāq; ignorātiā. ¶ Dōm q i duob⁹ dat diiam iter utrāq; ignorātiam. negatiōis. ſ. ⁊ diſpōnis. nā ille dī hēre ignorātiaz negatiōis q nihil ſcit de re nec bñ nec prauē: ſic ruſtic⁹ hēt ignorātiā negatiōis de geometria. ille vo hēt ignorātiā diſpōnis q hēt aliq̄ uocabula artis. neſcit tū ea eo mō quo oz: ut ſcit qđ eſt diameter ⁊ qđ ſimeter: tū male cōbinat iſta duo: qꝛ credit q diameter ſit ſimeter coſte. iſte ſic ignorās i duob⁹ differt a ꝓmo ignoráte. ꝓmo qꝛ iſte eſt decept⁹: ille nō eſt decept⁹. 2⁹ qꝛ iſta deceptio pōt fieri ꝑ ſill'm. ſz ignorātia ꝑz negationē nō pōt fieri ꝑ ſill'm cū hñs talē ignorātiā nihil ſciat de eo cui⁹ hēt ignorātiā. ſignāter g̃ loquit phs cū dīc q ignorantia ꝑm diſpōnē eſt deceptio ⁊ eſt ꝑ ſill'm facta. i. poſſibilis fieri. nō eni debem⁹ exponē q talis ignorantia ſit ꝑ ſill'm facta q nunq̄z fiat ſine ſill'o. nā ut ifra dicet aliqñ ſimplr ⁊ abſq; ſill'o habeē talis ignorātia. ſed dī eſſe ꝑ ſill'm facta. i. poſſibilis fieri in quo differt ab ignorantia ꝑz negationē q nunq̄z ſit ꝑ ſill'm. vñ hec ignorantia diſpōnis, ꝓprie eſt uocata error. ¶ Deinde cum dicit. C29 tra.19

¶ Hec aūt in his que ſūt ꝑmo aut nō ꝑmo ſunt, ꝯtigit duplr. aut eni cū ſimplr eē accipiat uel nō eſſe. aut cum per ſillogiſmuz accipiat opinionem.

¶ Diſtiguit diūſos modos ignātie hui⁹. d. g ¶ hec aūt ſ. ignātia ꝑm diſpōnē ¶ i his que ſūt ꝓ⁹. ¶ i. in ꝓpōnib⁹

UVA. BHSC. IyR_086_4

imediatis⌊ aut ⌋sup.i his⌊ q̄ nō sunt p̄° ꝯtigit dupl̄r. aut cū simpl̄r accipiat eē. ⌋i.affirmatiuā fallam.⌊ aut nō eē. ⌋i.negatiuā falsaz⌊ aut cū accipiat opionē⌋fal sam⌊ p fill'm. ⌋¶ Dubitaret forte aligs q̄t modos ig̃ rātie distixit h̄ phs. ¶ Dōm q̄ his paucis v̄bis phs dedit itelligē eē octo modos ignorātie ꝑm dispōnez. nā ista ig̃rātia uel habeē de ꝓpōnib⁹ ꝑmis ⁊ imediatis uel de scīis ⁊ mediatis: ⁊ qlibet istoz pōt esse q̄uor eē qō nō ē. uel de negatiōe q̄ credet nō eē qd̄ est. Rursus ul' h⁹ deceptio erit simpl̄r accepta uel h⁹ falsa opio erit p fill'm cāta. octo g̃ erūt deceptiōes. nā si aligd diuidit p° i duo mēbra ⁊ qlibet illoz duoz diuidit in duo si adhuc qlibet dividit i duo de neēitate erūt octo. talē g̃ modū ꝓuauit phs. nā ig̃rātia dispōnis p° diuidit i duo. d. q̄ talis ig̃rātia pōt fieri i his q̄ sūt p° ⁊ i his q̄ nō sūt p°. Rursus qlibet istoz diuisit i duo inuēs q̄ tā i his q̄ sūt p° q̄z i his q̄ nō sūt p° pōt fieri deceptio eē ⁊ p nō eē. 3° adhuc qlibet diuisit i duo inuēs q̄ tā i his q̄ sūt ꝑmo q̄z i his q̄ nō sūt p° tā i ꝓpōib⁹ affirmatiuis q̄z negatiuis pōt fieri deceptio uel simpl̄r accepta uel pōt fieri talis falsa opio p fill'm cāta. ¶ Notāduz q̄ sic duplex ē h⁹ cognitiu⁹. vz itell's ⁊ scia: ita duplex ē modus ig̃rādi. vn⁹ q oppōit itellectui: ut cū qs errat circa ꝓpōnes ꝑmas ⁊ imediatas. ⁊ ali⁹ q opponit scie ut cū qs errat circa ꝯnes ⁊ ꝓpōnes imediatas. iō sign ter ait q̄ i his q̄ sūt p° ⁊ i his q̄ nō sūt p° pōt accidē ig̃rātia ⁊ deceptio. ¶ Dubitaret forte aligs adhuc utrū i his q̄ sunt p° possit accidē ignorātia ⁊ deceptio. ⁊ vī q nō. nā talia que sūt ꝓncipia ⁊ que sūt ꝑma ⁊ imediata sūt sic⁹ loc⁹ ianue i domo quā nullus ignorat ut vī Cōm̄. supra 2° me^ce. g̃ circa talia nō pōt error accidere ¶ Ꝑ.dī i lra q̄ i talib⁹ pōt accidē deceptio per fill'm. Cōtra ad ꝓncipia nō est rō: ut dī i. 6° ethicoz. p rōnem igit ul' p fill'z nō pōt circa p̄n^a accidē deceptio. ¶ Dōz q̄ ꝓncipia sūt nota i solo lumie itell's agētis statim cū offerunt itellectui itell's assentit eis. iō ꝓncipia oino ꝑma nullus negat directe ⁊ corde. ꝑt aūt qs negare ore uel idirecte. nā indirecte vno mō negant talia ꝓncipia q̄ cū exnea significatione negant: uel nō recte apphē dit significatū eoz: sic̄ Heraclit⁹ negabat: de qlibet affirmatio. q̄ credidit q̄ res eēt in tāto fluxu q̄ cū dicerē aligd affirmatiue statim pp fluxibilitatē rei posset dici negatiue: nō g̃ directe negauit vītatē ꝓncipij. q̄ ipso q̄ pp fluxibilitatē rei dicebat statim posse negari qd̄ ꝑus fuerat affirmatū nō ponebat ꝯdictoria vīficari fil'. alio mō negant ꝓncipia idirecte q̄ nō negant i se ⁊ ꝓncipal'r: sed negant negatis alijs ⁊ ex ꝯnī. h̄ mō q̄ū q̄z dic̄ aliq̄d falsum ponit ꝯdictoria vīficari fil'. ga ponit nō eē qd̄ est uel eē qd̄ nō est. dicam⁹ g̃ q̄ ꝓncipia qdā dicunt simpl'r ꝑma q̄ nullo mō pōt ꝓbari p ꝑora i aliq̄ scia: ⁊ h⁹ sūt dignitates ⁊ cōes ai ꝯceptiones ⁊ talia pōt negari ore ⁊ nō corde: uel si negant corde h̄ est idirecte: uel q̄ negant nō plene itellecta significatiōe terminoz: iō dicebat supra q̄ ꝓncipia cognoscim⁹ in quātū terminos cognoscim⁹. cognita eni significatione terminoz statim ꝓncipijs assentim⁹: sed nō intellecta terminoz significatione nō est incōueniēs ꝓncipia negare. ꝓncipia g̃ si negant corde h̄ est idirecte uel cuz exnea significatione. uel est idirecte q̄ nō negant i se sed negant ꝓncipiata uel ꝯnes: qb⁹ negatis ꝯnis est q̄ negent ꝓncipia. nā si ꝯ nō est nec ꝑmisse sūt. falsuz eni ex ueris ꝯcludi non pōt. pz g̃ quō pōt accidē deceptio circa ꝓncipia simpl'r ꝑma que uocam⁹ cōes ai ꝯceptiones: sed si nō sint simpl'r ꝑma sz sint ꝑma i aliq̄ scia tūc nō est icōueniēs q̄ que sūt ꝑma i vna scia ꝓbent i alia. ut de pūcto ad pūctū rectā lineā ducē: est p̄n^m in geometria. ꝓbat tñ h̄ in. 6. phisi. circa ea igit que sūt sic ꝑma nō est icōueniēs deceptionē accidē. ¶ Qō vo ulterī⁹ q̄rebat utrū possit accidē error circa p̄n^a per rōnez. ¶ Dōm q̄ sic ꝓncipia nō pñt simpl'r ꝓbari: ita nō pñt simpl'r ip̄obari. nā sic nihil est notī⁹ ꝓncipijs i sua vītate sic nihil est notī⁹ oppositis ꝓncipioz in sua falsitate. sic̄ eni ꝓncipia nihil hñt ueri⁹ ita eoz opposita nihil falsi⁹. q̄ūq̄z eni rōne uel fill'o cogit negare aliquā vītatē h̄ est q̄ ꝑ rōnē aliquā quā fingit itra se uel quā alius sibi fac̄ ducit ad aliq̄d icōueniēs. oporteret igit q̄ eēt maⁱ icōueniēs illud ad qd̄ ducit q̄z sit negare ꝓncipia qd̄ eē nō pōt. imo simpl'r ꝓncipia ꝓbari nō pñt nec ip̄obari. sed nō est icōueniēs ea ꝓbare huic uel ēt ip̄obare. h̄ g̃ mō pōt aligs negare ꝓncipia ꝑ rōnē q̄ habet aliquā rōnē quā nescit solu'ē pp quā negat aliquā manifestā vītatē sic̄ multi ph̄oz negauerūt motū nescientes solu'ē rōnē illā q̄ si eēt dare motū q̄ eēt dare uacuum. nā corp⁹ motū ut arguebāt opz q̄ recipiat u'i plēno uel in uacuo. in pleno nō q̄ tūc eēnt duo corpa in eodē: g̃ in uacuo. nesciētes igit qdā phi hāc rōnē solu'ē negauerūt motū ne ponerēt uacuū nō adūtētes q̄ hec rō nihil arguit de motu circ'lari nec ēt ꝓbat de motu recto: q̄ ꝑ medium cedē corpi mobili ita q̄ nec erit dare uacuū nec erit dare duo corpa i eodē simpl'r: g̃ ꝓncipia nec ꝓbant nec ip̄obant: sed huic nō est icōueniens ea ꝓbari uel ip̄obari pp qd̄ nō est icōueniēs q̄ aliqs rōne aliqua psuasus neget aliquod principium uel aliquam quātumcūq̄z manifestam ueritatem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Simplicis igit opinionis simplex deceptio: sed que est per fill'm plures sunt.

¶ Postq̄z distixit eē duplicē deceptionē. vnā simpl'r. aliam p fill'm. dat diam iter deceptionē hāc ⁊ illā. Circa qd̄ duo fac̄. q̄ ꝑ° fac̄ qd̄ dictū est. 2° determinat de vnaq̄ q̄z tali deceptiōe ibi⌊ Nō fit eni. a. ⌋Dic̄ g̃ q̄⌊ simplicis qdē igit opionis simplex est deceptio sed que est p fill'm plures. ⌋q. d. hāc eē diam iter ignorātiā simplicē ⁊ p fill'm: q̄ ignorātia simplex simpl'r fit. i. vno mō. vz cū qdē nulla rōne psuasus negat aliquā vītatē uel opinat aliquā falsitatē. sed ignorātia p fill'm fit multis modis: q̄ multi pñt fieri fill'i ⁊ multe rōnes ꝯcludētes aliquā falsitatē. ¶ Notāduz aūt q̄ simplex ignorātia nō per fill'm facta pōt eē ⁊ disponis ⁊ negationis. naz ⁊ aligs sciēs in aliq̄ scia pōt habere aliquā ignorātiaz nō per fill'm sed q̄ simpliciter adheret alicui falsitati. de ignorātia aūt negationis q̄ sit simplex ⁊ sine sillogismo nō habet dubiū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō sit eni. a. i nullo. b. idiuidual'r. igit si sillogizaret. a. eē in. b. mediū accipiens. c. deceptus erit per sillogismum.

¶ Exequit de utraq̄z ignorātia. iō duo fac̄. q̄ ꝑ° exeq̄t de ignorātia ⁊ ēt de deceptione per fill'm. 2° de ignorātia ⁊ de deceptiōe simplici ⁊ potissime de deceptione simplicis negationis ibi⌊ Manifestū aūt siqs sēsus⌋ Circa ꝑm duo fac̄. q̄ ꝑ° determinat de h⁹ deceptiōe ꝑ ut per fill'm hēt fieri in ꝓpōnib⁹ idiuiduis ⁊ imediatis 2° ꝑut hēt eē in ꝓpōnib⁹ mediatis ibi⌊ Jn his autē q̄ sūt nō idiuidua. ⌋ꝑ° in duas. q̄ ꝑ°. ꝓbat q̄ pōt accidere ignorātia per fill'm circa ꝓpōnes idiuiduas. 2° exeq̄tur de modis talis ignorātie ostēdēs q̄t modis pōt ig̃rātia talis accidē ibi⌊ Cōtingit qdē. ⌋Dic̄ g̃ q̄⌊ non sit eni. a. i nullo. b. idiuidual'r ⌋utputa q̄ nulla suba ē quātitas⌊ igit si fill'eē. a. in. b. ⌋i.si ꝓbet per fill'z oēz subam eē quātitatē⌊ accipiēs mediū. c. ⌋utputa q̄lita tē⌊ decept⁹ erit per fill'm. ⌋Formeē ergo sic fill's. oē. c. est. a. i. ois q̄litas est quātitas. omne. b. est. c. i. ois substātia est q̄litas. ergo omne. b. est. a. i. ois suba est quātitas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōtingit qdē igit utraq̄z ꝓpōnes falsas

UVA. BHSC. IyR_086_4

contingit autem alteram tm̄.

¶ Ostēdit quot modis pōt accidē talis deceptio ⁊ talis ignātia circa ꝓpōnes idiuiduas. Propter qđ sciēduz q ꝓpō idiuidua est duplex. affirmatiua ⁊ negatiua. decipi ḡ p sill'm circa tales ꝓpōnes ⁊ ꝯcludē ea⁊ oppositū erit duplr: uel qr ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue imediate uere: uel qr e⁊: ut qr ꝯcludit negatiua falsa opposita affirmatiue imediate. Duo ḡ fac̄ ꝑm q de his duob⁹ exeqr ibi. Que vo est ipsius non eē. Propter ꝑmū sciēdū q falsuz nō pōt ꝯcludi nisi p falsum. ꝯcludē ḡ affirmatiuā falsaz oppositā negatiue uere ꝯcludet p ꝑmissas falsas. uel b ḡ erit p ambas falsaz uel p alterā tm̄. duo ḡ fac̄: qr ꝓ⁹ ꝯtinuat se ad dicēda. 2⁹ exeqr de itēto ibi. Si eni. a. Lōtinuat ḡ se ꝓ⁹ ad dicēda. 2⁹. q. Contingit qdē igit utraqz ꝓpōnes eē falsas. p ꝙs sup. ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue uere imediate. Lōtigit aūt alterā tm̄. i. ꝯtingit b idē fieri per alterā ꝑmissam falsam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enim nec. a. in nullo. c. erit neqz. c. in nullo. b. accepta aūt sūt ecōtrario utraqz utreque erunt falsē.

¶ Exeqr de itēto. Circa qđ duo fac̄. qr ꝓ⁹ facit quō pōt talis affirmatiua cōcludi p utrāqz ꝑmissam falsam. 2⁹ quō p alterā tm̄ ibi. Sed alterā. ꝓ⁹ in duas. qr ꝓ⁹ ostendit quō talis affirmatiua pōt ꝯcludi p ambas ꝑmissas falsas totalr. 2⁹ quō p ambas falsas i pte ibi. Pōt autē. c. Dicē ḡ q. si eni. a. i. maioz extremitas siue si ꝑdicatū. nec erit in nullo. c. i. i nullo medio. nec. c. i. nullū mediū. in nullo. b. i. in nulla miori extremitate. accepta aūt fuit utraqz ecōtrario. i. accipiātur utraqz affirmatiue. utreqz falsē erūt. sup. ⁊ ꝯclo falsa ¶ Notādū aūt q p. a. ⁊. b. itelligit pdicatū ⁊ sbm siue itelligit maiorē ⁊ miorē imediatā. p. c. itelligit mediuz p qđ debeat fieri ꝯclo: utputa si p. a. itelligat quātitas p. b. suba. p. c. q̄litas: qr nullū istoz est in aliq ipsorū si accipiant oēs ꝓpōnes affirmatiue erūt ambe ꝓmisse totalr falsē ⁊ ꝯcludēt affirmatiuā falsaz. Forma bik eni sic sill's. ois q̄litas est q̄ztitas: ois suba est q̄litas ḡ ois suba est q̄ztitas. hic eni sunt ambe ꝑmisse false totalr ⁊ ꝯcludūt affirmatiuā falsam oppositā negatiue i diuidue uere. nulla suba est q̄ztitas. ¶ Deide cū dicit.

¶ Pōt aūt sic se hēre. c. ad. a. ⁊ ad. b. ⁊ q c. neqz sub. a. sit: neqz ul'r in. b: b. qdē impossibile esse est in toto aliquo. Primum eni dictū est in ipso. b. nō esse. a: a. aūt non necesse est oib⁹ que sunt. c. inesse vniuersaliter. quare utreqz falsē sunt.

¶ Ostēdit quō pōt ꝯcludi talis affirmatiua falsa p ambas ꝑmissas falsas' nō totalr. ꝑm b ḡ non mutabit nec a. nec. b. siue nō mutabit sbm ⁊ pdicatū. itelligemus p a. q̄ztitatē. p. b. subam ut pus: sed mutabit. c. i. mutabitur mediū. accipiet eni tale. c. siue tale medium qđ nec ul'r erit sub. a. nec ul'r pdicabit de. b. opz ḡ accipe tale mediū qđ sit de diis entis: cuiusmodi sūt pfectū ⁊ imperfectū act⁹ ⁊ potētia. talia eni sūt in oi pdicamēto. est eni dare subam in actu ⁊ in potētia pfectā ⁊ impfectā. sic ēt repiunt' iste in q̄ztitate ⁊ q̄litate. si ḡ accipiat aliqđ istoz p medio: utputa si accipiat impfectū. tale eni mediū nō ul'r ꝯtinet sub. a. i. sub q̄ztitate. qr nō oē impfectū est q̄ztitas: nec ul'r pdicat de. b. i. de suba: ga nō ois suba est impfecta. lō ait q. pōt aūt. c. i. mediū utputa impfectū. sic se hēre ad. a. ⁊ ad. b. i. ad q̄ztitatē ⁊ ad subaz. i. q. nec sit sub. a. i. sub q̄ztitate ul'ter sup. nec ul'r sit in. b. i. in suba. ⁊ ibdit q. b. qdē. i. suba est ipole eē in toto aliq. q. d. q bn pōt ꝯtingē q. c. i. impfectū nō pdicet ul'r de. b. i. de suba. ⁊ nō sit ge n⁹ ad ipm qr positū est q. b. nō sit in aliq toto. i. in aliq gne. q̄re aūt b positū est patet p illd qđ dictū est. quia dictum est. b. non eē in. a. ꝑmum. quare nec. b. nec. a. erūt in aliq gne. i. in aliq toto: qr tūc nō facerēt ꝓpōnē negatiuā ꝑmā ⁊ imediatā. illud ḡ qđ acceptū est p medio nō pdicabit de. b. i. de suba: nec ēt de h⁹ medio opz q ul'r pdicet. a. lō ait q. a. aūt nō nece est ee ul'r oib⁹ que sūt. vñ nō eni nece est q oē impfectū sit. a. ḡ. c. i. i perfectū qđ acceptū est p medio: nec pdicat de. b. i. de suba: nec ul'r subijcit ipi. a. i. q̄ztitati. q̄re utreqz ꝓpremisse. false sunt. in pte nō total'r. Formabit enim sic sillus. oē impfectū est q̄ztitas. ois suba est impfecta. ḡ ois suba est q̄ztitas. qlibet eni harū ꝑmissarū est falsa i pte. nā aliqđ ipfectū ē q̄ztitas aliqđ nō ē q̄ztitas. sic ēt aliq suba ē impfecta aliq nō impfecta. ¶ Deide cū. d.

¶ Sed alterā ꝯtingit uerā accipe. Non tm̄ quālibet ꝯtingētē. sed que est. a. c. nā. b. c. p positio semp erit falsa. pp id qđ. c. in nullo est. b. ꝙ que est. a. c. pōt: ut si. a. in. b. ⁊ in. c. idiuidualr est. cū eni ꝑdicet idē ꝑmum de plur⁹ neutrū in neutro erit.

¶ Ostēdit quō pōt ꝯcludi affirmatiua falsa p alterā ꝓmissaz falsaz ⁊ alterā uerā. Circa qđ duo fac̄: qr ꝓ⁹ facit qđ dictū est. 2⁹ remouet q̄sdā obones que pūt ex hitis hic ortū ibi. Differt aūt nihil. Dicē ḡ q. Sed alterā ꝯtingit uerā accipe nō tm̄ quālibet ꝯtingētē. i. idifferētē. q. d. q hec ꝓpō affirmatia fl'a. vz oē. b. est. a. i. ois suba est q̄ztitas. uel q̄cūqz alia ꝓpō affirmatia fl'a opposita negatie ididue ve. talis aūt ꝓpō pōt ꝯcludi p alterā ꝑmissaz uerā. ita tm̄ q. b. c. i. maioz semp erit falsa. si aūt erit aliq ꝑmissa uera illa erit. a. c. i. maioz. lō dic q. que est. a. c. sup. pōt eē uera. nā. b. c. ꝓ⁹. i. maioz semp erit falsa pp id qđ in nullo est. b. i. pp id quod nō est in aliq toto. lō maioz semp erit falsa. sed que est a. c. i. maioz pōt sup. eē uera. ut ḡ in terminis spālb⁹ fiat qđ hic dr nō mutabim⁹ nec. a. nec. b. sed p. a. itelligem⁹ q̄ztatē p. b. subam. mutabim⁹ aūt. c. in mediū accipiem⁹ eni aliqd p medio qđ imediate sit sub quātitate. utputa nūs. nā q̄ztitas imediate diuidit in ꝯtinuum ⁊ discretū. q̄ztitas ḡ imediate ꝑdicat de suba false qr sua opposita est imediate uera. Rursus q̄ztitas imediate ꝑdicat de nūo: sed uere. a. ergo. i. q̄ztitas in duob⁹ est imediate. vz in. b. ⁊ in. c. in suba ⁊ in nūo. sed in vno negatiue ⁊ in alio affirmatiue: uel in utroqz affirmatiue: sed in vno falsē in alio uere. nā ista est imediate falsa. ois suba est q̄ztitas. ⁊ ista immediate uera. ois nūs est q̄ztitas. si ḡ idē. a. i. eadē q̄ztitas ꝑdicat indiuidualr de. b. ⁊ de. c. i. de suba ⁊ de nūo. ita tm̄ q de vno ꝑdicat false ⁊ de alio uere. uel ita tm̄ q de vno ꝑdicat i diuidualr affirmatiue: ⁊ de alio indiuidualr negatiue opz q neutrū sit in neutro. i. q. b. nō sit in. c. nec econuerso. minoz ḡ que est. b. c. semp erit falsa. lō ait q. si a. est idiuidualr in. b. ⁊ in. c. i. in suba ⁊ in nūo alr tm̄ ⁊ alr: qr in vno affirmatiue in alio negatiue. uel si in utroqz dicat eē affirmatiue in vno erit idiuidualr falsē: in alio idiuidualr uere: ⁊ qr fic est. cū eni idē. i. cū eadē q̄ztitas ꝑdicet ꝑmū. i. imediate de plrib⁹. i. de b. ⁊ de. c. siue de suba ⁊ de nūo. qr de vno ꝑdicat idiuidualr uere de alio idiuidualr falsē. neutruz in neutro erit. i. a. nō erit in. b. i. suba nō erit nūs. ꝓ⁹ ḡ. b. c. i. minoz falsa erit. a: c. vo. i. maioz erit uera sic se hītibus termis. formabit eni sic sillus. oē. c. est. a. i. ois suba est q̄ztitas. oē. b. ē. c. igit ois suba ē nūs. ḡ oē. b. ē. a. i. ois suba est q̄ztitas. hic eni ꝯcludit affirmatiua falsa opposita negatiue idiuidue uere ꝑ maiorē uerā ⁊ miorē falsam. ¶ Notādū aūt q alig exponūt b dictū ꝓbi i ter-

UVA. BHSC. IyR_086_4

minis dicētes q̄ dz accipi.a.eē idiuiduali̇r in.b.z in.c. sic accipit gen⁹ eē idiuiduali̇r in duab⁹ spēb⁹ ut color in albedie z nigredie sm quē modū color erit ibi.a.i.ma ior extremitas:albedo.b.i.minor:z nigredo.c.i.medi us:hēbit eni illius maiorē uerā z minorē falsaz:sed nō hēbit ꝫnē falsaz de q̄ pncipali̇r hic itēdit.vult eni phs ostēdē quō possit affirmatiua falsa cōcludi z tali̇r falsa q̄ fit opposita negatiue idiuidue uere.ita tū q̄ fiat ꝫ p maiorē uerā z minorē falsaz.oia aūt ista obꝺuank in termis ꝑus positis.nō aūt obꝺuank i termis 2⁹ positis z q̄ debeat sic exponi text⁹ q̄.a.dz accipi idiuiduali̇r i b.z in.c.nō aūt q̄ i ambob⁹ sit affirmatiue z uere sic ē gen⁹ in duab⁹ spēb⁹:sed q̄ i vno sit indiuiduali̇r falsē in alio idiuiduali̇r uere: uł in vno idiuiduali̇r negatiue in alio idiuiduali̇r affirmatiue.pz per Cōmē.Auer.expo nētē hāc lr̄am.Sed est adūtēdū q̄ ubi nos hēm⁹.c.ip se hēt.g.vñ ait.q̄ pole est q̄ sit maior uera z minor fal sa:qm̄ possibile est ut sit.a.cōpzehēdēs.g.z negatū sit ab ipso.b.negatione ꝑma. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Differt autem nihil neq; si non indiuidualiter insit.

¶ Remouet q̄stā obones que possent fieri circa ꝑdicta he aūt sūt due.2ª ibi⌊ Ipsi⁹ qdē igit. ⌋Pzia obo talis est.posset eni aliqs dubitare utrū h̄ mō quo ꝛcluſa est affirmatiua idiuiduali̇r falsa.i.imediate falsa possit cō cludi affirmatiua falsa nō idiuidua:sed media.Ad qō rñdet q̄⌊ dit aūt nihil neq; si nō idiuiduali̇r isit.⌋ sup. abūdat igit negatio sic̄ multotiēs ē ꝛsuetudo phi.q.d q̄ ita bñ ꝛcludeł affirmatiua falsa nō idiuidua sic̄ idi uidua: z ita bñ p p̄missas nō idiuiduas sic̄ p idiuiduas accipiebank eni ꝑ⁹ tria gñatiua q̄ztitas z q̄litas.z fie bāt due p̄misse affirmatiue idiuidue falsē.z ꝛcludebāt affirmatiuā idiuiduā falsā.isto ēt mō posset accipi tres spēs hō linea albedo:ut ois albedo ē linea.ois hō ē al bedo:g̃ ois hō est linea.hic aūt sūt ambe p̄misse falsē: z sūt nō idiuidue.z g̃ est affirmatiua falsa z nō indiui dua.sic ēt discurrēdo p oēs alios modos possent acci pi ꝓnes nō idiuidue.vñ nihil dit si nō indiuiduali̇r accipiank tales ꝓnes.oib⁹ eni modis gb⁹ ꝛcluſuz est ſbm ex falsis idiuiduali̇r poterit cōcludi nō idiuiduali̇r z in ꝓposito q̄ accepta fuit q̄ztitas in eē ſube indiui duali̇r negatiue z nūo indiuiduali̇r affirmatiue si loco ſube accipiat hō:a quo quātitas nō negat imediate a loco nūi accipiat denari⁹ nūs de quo q̄ztitas non ime diate ꝑdicat idē fiet qō ꝑus.nō ergo refert accipe indi uiduali̇r uel nō indiuiduali̇r. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ipsius qdē igit eē deceptio per istā figu ram z sic fit solū. Nō eni erit in alia figu ra ipsius esse sillogismus.

¶ Remouet scdaz obonē.posset eni aliqs dubitare hāc ignorātiā siue hāc deceptionē ꝓput qs p sill̄z credit ali quā uł em affirmatiuā eē q̄ est falsa nō exēplificauit in scda figura:ad qō rñdet q̄ solū ꝑª figura ꝛcludit uł em affirmatiuā.iō ait q̄⌊ deceptio qdē igit ipsi⁹ eē.⌋ i.de cipi de ipso eē.i.de ipsa affirmatiua⌊ p istā.⌋ i.p ꝑmaz ⌊figurā⌋ su.hēt fieri q̄⌊ sic fit solū.⌋ s.p ꝑmā figurā si cut ostēsuz est.z ibdit q̄⌊ ipsi⁹ eē.⌋ i.ipsi⁹ affirmatiue uł is⌊ nō erat sill̄s.⌋ i.nō poterat eē cōclo sill̄istica⌊ in alia figura⌋ sup.q̄z in ꝑma. ¶ Notādum q̄ deceptio circa affirmatiuā de q̄ hic agit est deceptio circa affir matiuā oppositā negatiue idiuidue.negatiua aūt indi uidua est uł uera.g̃ affirmatiua erit uł falsa.z qz nul la uł is affirmatiua ꝛcludit in alia figura q̄z in ꝑma.iō in sola ꝑma figura posuit exēpla phus.

¶ Que vo ipsius non esse in prima z me dia figura est.

¶ Postq̄z phs oñdit quō accidat deceptio circa affirma tiuā falsā oppositā negatiue idiuidue uere.In ꝑte ista ostēdit quō accidat deceptio circa negatiuā falsaz op positā affirmatiue idiuidue uere.Circa qō duo fac.qa ꝑ⁹ narrat p q̄s figuras hēt talis deceptio fieri.2⁹ exeq̄t de q̄libet illarū figurarū ibi.⌊ ꝑmo g̃ dicem⁹.⌋ Dic̄ er go.⌊ Que vo est ipsi⁹ nō eē.⌋ i.deceptio que est ipsius negatiue sup.falsē oppositē affirmatiue in diuidue ue re⌊ in ꝑma z i media figura.⌋ i.in scda figura⌊ est.⌋ i. ꝛtingit talē deceptionē fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primuz qdē igit dicamus quot modis in ꝑma figura z quō se habētibus ꝓpositionibus contingit.

¶ Exeq̄t de utraq; figurarū:z ꝑ⁹ quō fiat talis deceptio p ꝑmā figurā.2⁹ p scdaz ibi⌊ Sz i media figura.⌋ Circa ꝑm tria facit:q̄ ꝑ⁹ ꝛtinuat se ad dicēda.2⁹ exeq̄t de itēto.3⁹ epilogat circa determinata.2ª ibi⌊ Cōtingit q dē.⌋ 3ª ibi.⌊ Manifestū est igit.⌋ Dicit g̃ q̄⌊ ꝑmū g̃ dicem⁹ quot modis in ꝑma figura fit.⌋ i. ꝛtingat sup. talis deceptio⌊ z quō se hñtib⁹ ꝓpōnibus ⌋habeat ta lis deceptio fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōtigit qdē igī utriscz falsis:ut si.a.i.c.z i.b.sit idiuiduali̇r. Si eni accipiat.a.i.c.nul lo.c.aūt in oi.b.falsē sūt utreq; ꝓpōnes.

¶ Exeq̄t de modis gb⁹ hēt fieri talis deceptio in ꝑma fi gura.Circa qō duo facit:q̄ ꝑ⁹ ostendit quō fiat talis deceptio ambab⁹ ꝑmissis exñtib⁹ falsis.2⁹ quō altera tm̄ ibi⌊ Cōtingat aūt altera.⌋ Dicit g̃ q̄⌊ Cōtingit q dē igit.⌋ i.pōt ꝛtingē z accidē talis deceptio⌊ utriscz falsis.⌋ i.ambab⁹ ꝑmissis exñtib⁹ falsis⌊ ut si.a.z i.b. z in.c.sit indiuidualiter.⌋ i.imediate:sic̄ gen⁹ imedia te ꝑdicat de ꝓximis spēb⁹:sic̄ color de albedine z ni gredine:ita q̄ p.a.itelligat color p.b.albedo per.c.ni gredo.⌊ Si eni accipiat.a.qdē in.c.nullo⌋ ut si dicat. nulla nigredo ē color.⌊ c.aūt⌋ sup.accipiat⌊ i oi.b.⌋ i.ois albedo est nigredo⌊ falsē sūt ꝓpōnes.⌋ i.ꝑmisse z ꝛclo sup.sequit falsa.sequit eni q̄ nulla albedo sit co lor. ¶ Notādū aūt q̄ cū hec.ois albedo est color sit uera z imediata ꝛnis est q̄ nulla albedo est color.sit im mediata.ista g̃ negatiua falsa idiuidua.nulla albedo ē color ꝛcludit ex duab⁹ ꝑmissis falsis.vz ex ista.nulla al bedo est color.z ex ista.ois albedo est nigredo. ¶ Du bitaret fortē aliqs utrū hec sit imediata.ois albedo ē color.z vi q̄ nō:qz si ista eēt imediate uera negatiua es set imediate falsa:sz nulla ꝓpō est imediata:nisi illa cu ius ſbm z ꝑdicatū nō sūt in aliq̄ gñe.sic eni arguebat sup̄ q̄ si.a.uel.b.uel ambo eēnt in aliq̄ gñe nō faciebāt ꝓpōnē imediate negatiuā: cū g̃ albedo sit in aliq̄ gñe z sit in aliq̄ tota cū nullo alio poterit facē ꝓpōnē nega tiuā. ¶ Dōm q̄ albedo z qōlibet aliud poterit cōpa rari ad tria:uel ad suū gen⁹:uel ad ea que sūt in eodez gñe:uel ad ea que sūt in eodē gñe respectu sui gñis.re spectu eni eoz que sūt in suo gñe pōt facē ꝓpōnē ime diatā ea que sūt in gñe z ea que sūt in toto.nā cuz ge nus imediate descēdit in aliqs spēs z ille spēs compa te sūt ad gen⁹ affirmatiue faciūt ꝓpōnē imediate uerā negatiue imediate falsam.compate aūt ille spēs ad se i uicē se hñt ecōuerso.nā negatiue faciūt ꝓpōnē imedi ate uerā.affirmatiue imediate falsaz:ut si albedo z ni gredo imediate respiciūt colorē tunc albedo est color uel nigredo est color.ꝓpō imediate uera.albedo est ni gredo imediate falsa.in negatiua vo ecōtrario.nam al bedo nō est color.uel nigredo nō est color imediate fal sa.albedo aūt nō est nigredo imediate uera. sic g̃ pōt accipi imediatio in his que sūt in eodē gñe ut cōparā tur ad se iuicē ēt ut compank ad gen⁹.sed in his que di cunt aliud z aliud genus nunq̄z est ꝓpō imediata nisi

UVA. BHSC. IyR_086_4

ipsoꝝ generū ꝛ ipoꝝ supioꝝ que nō sūt ulteriꝰ in gñe. eoꝝ aūt que sunt in aliquo toto uel in aliq̄ gñe ꝓpō immediata isto mō eē nō pōt.nā diūsoꝝ generū ꝛ nō sub alternatim positoꝝ diūse sunt spēs ꝛ dr̄ie:qꝛ ipsa gña sūt diūsa.diūsitas ḡ spērū ꝛ dr̄iarū exñtiū in diūsis generibꝰ ex diūsitate generū.ꝑus ḡ itelligit quātitas diuersificari a suba ꝛ ecōuerso.ꝛ ex hꝫ itelligit ab his que sūt in suba:ꝛ ea que sūt i suba hꝫ mō diūsificanť a quātitate ꝛ ab his que sūt in q̄titate:qꝛ suba ꝛ quantitas diūsificanť ad iuicē.pbs ḡ in p̄cedētibꝰ locutꝰ est de immediatione respectu diūsoꝝ generū:quā nō faciūt ea que sūt in gñe:sed ipsa gña.hic aūt logtur de imediationе in eodē gñe quā pñt facē ipse spēs cū genē uł ipse spēs ad iuicē.¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs ubi reꝑuať magis rō imediatiōis uel in his que sūt in eodem gñe uel in his que sunt in diūsis gñibꝰ.¶ Dr̄z q̄ mł tū est equoca ista compatio.nā diūsa gña nunq̄z cōstituūt ꝓpōnē imediatā affirmatiuā uerā.ea aūt que sūt in gñe ut compañ ad suū genꝰ ecōtrario se hñt:qꝛ nū q̄z cōstituūt ꝓpōnē affirmatiuā imediatā falsam.in diuersis ḡ gñibꝰ negatiua est imediata uera:affirmatiua est imediata falsa.ut nulla quātitas est suba imediata uera.ois quātitas est suba imediata falsa.ecōtrario aut tē est de spēbꝰ ut compañ ad genꝰ.si ḡ mō quo possumus uolumꝰ hāc compationē de imediatione facē.dicemꝰ q̄ imediatio que est in diūsis gñibꝰ ut in diūsis p̄dicamētis icompabilr est maioꝝ q̄z illa que est in spēbꝰ respectu sui gñis.nā ens nō descēdit p dr̄iam mediam in p̄dicamēta sic descēdit genꝰ per dr̄ias medias in spēs.spēs ḡ imediate subijcił gñi:qꝛ nō p aliā spēz sbijcił sibi.nō tñ subijcił ei imediate q̄ nō cadat ibi differētia media.nā si nō opz reduci spēm in genꝰ:semp tñ opz reduci ipsam p dr̄iam aliquā.pz ḡ qd dicēdū sit de imediatione in eodē gñe:ut spēs compañ ad genꝰ ꝛ i diūsis gñibꝰ ut gña compañ ad iuicē.¶ Restat uidē qd dicēdū sit de imediatiōe in eodē gñe:ut spēs cōparañ ad iuicē ꝛ in diūsis gñibꝰ ut gña compañ ad iuicē.Ad qd dici pōt q̄ hec ꝑm vītatē ꝛ falsitatē est magis vniuoca compatio.nā due spēs sub eodē gñe imediate exñtes semp faciūt negatiuā imediatā uerā ꝛ affirmatiuā imediatā falsam.duo aūt gña diūsa que nō sunt in alijs gñibꝰ ēt ista mō se hñt.Sed qꝛ qō non est de imediatiōe ubi.ſ.est maioꝝ imediatio:aut ꝑm diūsitatē generū cū diūsa gña remoueanť ab iuicē:aut ꝑm ídētitatē gñis cū due spēs ab iuicē remoueanť.dici pōt q̄ icompabilr est maioꝝ compatio in ꝓpōibꝰ ꝙstitutis ex diūsis gñibꝰ q̄z ꝙstitutis ex diūsis spēbꝰ sub eodem gñe:ut multo est maioꝝ imediatio q̄ suba nō est quātitas q̄z q̄ vna spēs aialis nō est alia.nā ipsa p̄dicamēta seipsis diūsificāt.spēs vo nō seipsis sed p dr̄ias.imediata est aūt ꝓpō q̄ vna spēs nō est alia:qꝛ ꝑm rectā lineā p̄dicamētalē nō iueniť aliqd mediū ad hꝫ ꝓbādū.imediata est ḡ ꝓpō hec p remotionē medij ꝑm rectā lineaz p̄dicamētalē:sed nō est imediata p remotionem medū q̄z ad ea que cadūt ex latē.dr̄ia enīz uel p se sūpta uł addita gñi posset eē mediū ad hꝫ ꝓbādū:sed ꝓpō imediata hz q̄ vnū p̄dicamētū remoueť ab alio est magis imediata.qꝛ talia seipsis nō p dr̄ias ꝙstituētes ea diūsificanť.¶ Est ḡ diligēter notādū q̄ qꝛ magis est imediata ꝓpō dicēs vnū p̄dicamētū nō eē aliū q̄z dicēs vnā spēm nō eē aliā.ſō nō eēt icōueniēs dicē hāc nō eē imediatā:nō q̄ nullo mō sit imediata:sed qꝛ nō hēt tñ de imediatione sicut illa.¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōtingit aūt ꝛ altera falsa:ꝛ hac q̄cūq̄z ꝓtigēte.pōt eni q̄ ē.a.c.uerā eē.Que vo ē c.b.falsaz:ß q̄ ē.a.c.uerā.qm̄ nō oibꝰ que sūt iesł.a.ß que est.b.c.falsam qm̄ ipossibile est eē in.b.c.in quo nullo est.a. Nō enīz uera erit que est.a.c.ꝓpositio.nłr autez ꝛ si sint utreq̄z uere cōclusio erit uera.

¶ Exequiť quō sequať talis ꝙcło falsa cū altera p̄missarū est falsa.Circa qō duo facit hz q̄ dupłr hꝫ pōt ꝓtingē. nā ꝓ ostēdit hꝫ cū est falsa minoꝝ:ꝛ maioꝝ uera.2° cum eō ibi.Sed que est.b.c. Dicit ḡ q̄ ꝓtigit aūt sup. ꝙcludē negatiuā imediate falsaz altera falsa ꝛ hꝫ q̄cūq̄z ꝓtigēte. i.q̄cūq̄z idr̄nter.ꝛ ꝑ° exēplificat qñ est uera maioꝝ ꝛ falsa minoꝝ.vñ ait q̄ pōt eni que est.a.c. i.maioꝝ eē uera:que vo est.b.c. i.minoꝝ falsa ut ḡ appeat i termis qō dr̄.a.ꝛ.b.nō mutabimꝰ.sed p.a.intelligemꝰ colorē p.b.albedinē sic̄ ꝑus.mutabimꝰ autē c.i.mediū.accipiemꝰ eni p.c.saporē q̄ ułr remoueť a colore.his aūt termis sic se hñtib exponať ista sequēs cū dicē fz que est.a.c. i.maioꝝ uera sup.poterit sumi q̄m.a. i.coloꝝ nō iesł oib q̄ sūt ut nō iesł saporī. maioꝝ ḡ q̄ est negatiua.vz nullus sapoꝝ est coloꝝ est uera sed q̄ ē.b.c. i.minoꝝ:ut ois albedo ē sapoꝝ falsa ē qm̄ ipole ē.c. i.saporē eē in.b. i.albedine in q̄ nullo ē. i.q̄ nullo sapore ē.a. i.coloꝝ.ꝛ ſbdit nō eni erit uera.a.c.ꝓpō. q.d.q.a.c.ꝓpō q̄ ē negatiua. vz nullus sapoꝝ ē coloꝝ.nō posset eē uera.ſ.b.c.i.mioꝝ q̄ ē ois albedo est sapoꝝ.eēt ēt uera.maioꝝ ḡ erit uera ꝛ minoꝝ falsa:qꝛ si eēt ēt minoꝝ uera eēt ꝙ uera.ſō ſbdit qłr aūt ꝛ si sint utreq̄z uere ꝛ ꝙcło erit uera:sz sup. positū ē q̄ est falsa:qꝛ hic agit de sillo ígrātie. ¶ Notā dū ēt q̄ cū hec sit imediate uera ois albedo ē coloꝝ.hec erit imediate falsa.nulla albedo ē coloꝝ.Ad ꝓbāduz ḡ hāc ꝓpōnē imediate falsaz nullū.b.ē.a.nulla albedo ē coloꝝ.accipiemꝰ.c.mediū alid qō remoueať ułr a colore:utputa accipiemꝰ saporē.Formabiť aūt sic sillꝰ.nł. lus sapoꝝ ē coloꝝ:ois albedo ē sapoꝝ:ḡ nulla albedo est coloꝝ.hic ꝙcludiť ꝓpō imediata falsa p maiorē uerā ꝛ minorē falsaz. ¶ Notādū ēt q̄ pbs ꝓbat minorē debere eē falsaz in tali sillo dupłr.vno mō ex pte maioris nā nō est pole q̄ aliqd ułr remoueať ab.a.i.a colore ꝛ tñ ꝙueniat.b.i.albedini.saporī ḡ q̄ remoueť hz vītatē a colore i maiorī hz falsitatē p̄dicabiť de albedie in minori si uera ē maioꝝ.nullus sapoꝝ ē coloꝝ:cū albedo sit immediate sub colore de necitate erit falsa minoꝝ.ois albedo ē sapoꝝ.ꝛ q̄tū ad hꝫ ait q̄ falsa est.b.c.idest mioꝝ: ex quo uera est.a.c.i.maioꝝ.2° mō ꝓbat hoc idē ex pte ꝓnis.nā cū maioꝝ posita sit eē uera:cū ꝙcło debeat esse falsa rebus sic se hñtibꝰ de necessitate opz q̄ minoꝝ sit falsa.qꝛ si eēnt ambe uere ꝛ cōcło uera esset:qd est contra ypothesim.¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed que est.c.b.ꝓtigit uerā eē cū altera sit falsa:ut si.b.ꝛ i.c.ꝛ i.a.erit:neče est enīz alterū sub altero eē:quare si accipiať.a.in nullo.c.esse falsa erit ꝓpositio.

¶ Ostēdit quō possit ꝙcludi ꝙcło imediate falsa p maiorē falsaz ꝛ minorē uerā.ꝙnē ḡ nō mutabimus.ꝙcludemꝰ eni hāc imediate falsaz.nullū.b.ē.a.i.nulla albedo est coloꝝ.sed mutabimꝰ.c.i.mediū.accipiemꝰ enīz ꝓ medio qd ułr subijciať ipsi.a.ꝛ qd ułr p̄diceť de.b.cuiusmodi ē disgregatiuū.Formabiť eni sic sillꝰ.nulluz disgregatiuū est coloꝝ.ois albedo ē disgregatiua:ḡ nł la albedo ē coloꝝ.hic ꝙcludiť ꝙcło imediate falsa p minorē uerā ꝛ maiorē falsaz.ſō ait sed q̄ ē.b.c. i.minorē ꝓtigit uerā eē cū altera. i.cū maioꝝ sit falsa:ut si b. i.si albedo ꝛ in.c.ꝛ i.a.ē. i.ꝛ i disgregatiōe ꝛ in colore.nā ois albedo ē disgregatiua.ꝛ ois albedo ē coloꝝ.quo posito neče est alterū ſb altero eē nō eni posset albedo eē in disgregatiuo ꝛ in colore nisi alterū eēt sub altero:nisi coloꝝ ułr p̄dicareť de disgregatiuo:uel

UVA. BHSC. IyR_086_4

ecõuerso nõ posset albedo eẽ ulr in utroqꝫ ⁊ qre si accipiat.a.in nullo.c.eẽ falsa erit ꝓpõ ⁊sup.a.c.⁊ tũc supplẽdũ est qꝫ minor erit uera ⁊ cõclo immediate falsa ut patuit in sillogismo añposito. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ igit est qm̃ ⁊ cũ altera falsa sit ⁊ in utrisqꝫ falsꝫ erit sillogismus.

¶ Epilogat circa determiata.d. manifestũ est igit.qꝫ ⁊ cũ altera ⁊sup.pmissaꝫ sit falsa ⁊ i utrisqꝫ ⁊sup.pmissis falsus erit ⁊sup.⁊ sill's ⁊ igrãtie. ¶ Deide cũ dicit

¶ Si media qdẽ figura utrasqꝫ ꝓpones totas falsas cẽ nõ ꝙtigit. Cũ enim.a.i oi sit b.nihil est accipe qõ in altero qdẽ oi in altero ꝙo nullo erit. Opꝫ aũt sic recipe propositiones:⁊ qꝫ in hoc qdẽ sit in hoc autẽ nõ sit:sunt uere erit sillogismus.

¶ Ostẽdit quõ ꝓpõ negatiua imediate falsa possit ꝙcludi p mediã figurã. Circa qõ tria facit:qꝫ ꝑ° ostẽdit quõ possit ⁊ nõ possit ꝙcludi ꝙcl'o p pmissas utrasqꝫ falsas. 2° quõ possit ꝙcludi p alterã falsaꝫ.3° epilogat circa determinata.2ª ibi. Alterã aũt falsaꝫ.3ª ibi. Manifestũ est igit. ¶ Propter ꝑm sciẽdũ qꝫ si ambe pmisse sũt false totalr nõ poterit in scda figura ꝙcludi ꝙcl'o negatiua imediate falsa.sed si sint false i pte poterit. Duo ꝫ facit phs:qꝫ ꝑ° ostẽdit qꝫ nõ possit talis ꝙcl'o ꝙcludi p ambas pmissas falsas totalr.2° qꝫ possit cõcludi p falsas in pte ibi. In qdã aũt. Circa ꝑm duo facit ꝑm qꝫ duplr ꝓbat itẽtũ.ná ꝑ° ꝓbat ꝫ ex hitudine terminoꝝ. 2° ex ꝯsione ꝓpõnũ ibi. Si aũt accipiant. Dicit ꝫ sed in media figura totas ꝓpones eẽ utrasqꝫ flas nõ ꝙtingit. q.d.qꝫ ꝓpõ negatiua imediate falsa nõ potest ꝙcludi p utrasqꝫ pmissas in toto falsas. cũ enim.a. sit i oi.b. cũ oẽ.b.sit.a.siue cũ ois albedo sit color nihil erit. nihil ꝙtiget accipe qõ sit in altero qdẽ oi in altero nullo. ex ipsa ꝫ hitudine terminoꝝ:ut qa albedo ulr subijcit colori nõ poterit iteruenire aliqd qõ ulr ꝙueniat vni ⁊ ulr remoueat ab alio.⁊ ꝫbdit qꝫ opꝫ aũt sic accipe ꝓpones qꝫ in ꝫ qdẽ sit sup.oi in ꝫ qdẽ nõ sit si uere erit sillus. Si uere debeat ibi reꝫuari forma sillistica ꝑm scdam figurã. ¶ Notãduz aũt qꝫ ꝓpõ negatiua imediate falsa hẽt oppositã ꝓpõnẽ affirmatiuã imediate uerã. si ꝫ debeat ꝓbari ꝑ sillm in media figura hec ꝓpõ imediate falsa.nullũ.b.est.a.i.nulla albedo est color.opꝫ qꝫ sua opposita.vz ois albedo est color sit imediate uera. Sz ꝙstat qꝫ nõ possum° ꝙcludẽ hãc imediate falsam.nulla albedo est color.p scdaz figuram nisi vna pmissarũ sit ulis affirmatiua:⁊ alia ulis negatiua.opꝫ ꝫ accipe aliqõ mediũ qõ ulr ꝑdicet de colore ⁊ ulr remoueat ab albedine ulẽ.sit ꝫ tale mediũ.c.omnem ꝫ.ois color est.c.nulla albedo est.c.ꝫ nulla albedo est color.uel omnem°.nullus color est.c.nulla albedo est.c.ꝫ ⁊c. Si ꝫ ambe pmisse sũt tote false in ꝑ° sill's q est scdus scde:tũc.c.remouebit ulr a colore:qꝫ ꝫ ponit tota falsa.ois color est.c.⁊ ꝙueniet ulr albedini:qꝫ ẽt ponit tota falsa nulla albedo est.c.nõ ꝫ poterit fieri sill's in scdo scde nisi.c.mediũ remoueat ulr a colore ⁊ ꝙueniat ulr albedini. Si aũt fiat sill's in ꝑ° scde ⁊ sint ambe pmisse tote false:tũc mediũ.c.se hẽbit ecõuerso. ꝙueniet enim ulr colori ⁊ remouebit ulr ab albedine. ex ipsa ꝫ hitudine terminoꝝ:ut qꝫ color ineſt oi albedini nõ poterit iuenĩri aliqõ mediũ p qõ sillet in scda figura nulla albedo est color per utrasqꝫ pmissas i toto falsas:qꝫ tũc mediũ inuẽtũ uel ulr ꝙueniret colori ⁊ ulr remoueret ab albedine uel se hẽret ecõtrario:qõ est impossibile.nihil enim põt ulr ꝙuenire vni qõ remoueat ulr ab alio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igit accipiant sic false:manifestuz est qꝫ ꝯtrarie ⁊ ecõtrario se habebũt.hoc autem impossibile est.

¶ Probat ꝫ idẽ ex ꝯsione ꝓpõnũ.d. Si igit accipiãtur sup.ambe pmisse sic. ſ.i toto false manifestũ ẽ qꝫ ꝯrie se hẽbũt. Si.erũt i toto uere. ꝫ aũt ipole est qꝫ ꝙcl'o eẽt uera. ¶ Notãdũ aũt qꝫ hec ꝓpõ imediate falsa.nullũ.b.est.a.siue nulla albedo est color.nõ poterit ꝙcludi in scda figura p ambas pmissas in toto falsas: qꝫ si est pole accipiat mediuz.c.⁊ fiat sillus in ꝑ° scde. nullus color est.c.ois albedo est.c.ꝫ nulla albedo ẽ color.si ꝫ ambe pmisse sint in toto false accipiant earũ ꝯrie:uel qõ idẽ est ꝙtant pdicte ꝓpones in ꝯriã ql̃itatẽ:tũc erũt ambe uere ⁊ fiat sill's in scdo scde sic.ois color est.c.hec erit maior i toto uera:qꝫ sua ꝯria ponebat tota falsa.minor erit.nulla albedo est.c.que ẽt erit i toto uera:qꝫ sua ꝯria erit in toto falsa.seqret ꝫ ꝙcl'o qꝫ nulla albedo sit color:qõ est ipole:qꝫ tũc ꝙcluderet cõcl'o simplr falsa ex ꝓpõnib⁹ simplr ueris.ex ipsa ꝫ ꝯsione ꝓpõnũ ut si ꝙtant pmisse in oppositã ql̃itatẽ pz qꝫ in scda figura nõ pnt accipi ambe pmisse in toto false cõcludẽtes ꝯnẽ falsam. ꝫ idẽ eẽt si ꝙcl'o sit falsa ꝙcluderetur in scdo scde per ambas pmissas in toto falsas: qa tũc accipent earũ ꝯrie.uel qõ idẽ est ꝙterent in oppositã ql̃itatẽ ⁊ eẽnt in toto uere:⁊ fieret sillus in ꝑ° scde ꝙcludẽs p pmissas simplr ueras ꝯnẽ simplr falsam:qõ est impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In qdã aũt nihil phibet utrãqꝫ falsã eẽ ut si.c.i.b.⁊ in.a.qdã est. Si enim.c.qdez in a.oi accipiat eẽ.in.b.aũt nullo eẽ false quidẽ utreqꝫ ꝓpones:nõ tñ tote ß in quodaz ⁊ econtrario autẽ posito ꝓnatiuo.

¶ Ostẽdit qꝫ põt ꝙcludi talis ꝙcl'o p ambas pmissas falsas in pte.d. In qdã aũt. Si.i pte nihil phibet utrãqꝫ pmissaꝫ falsaꝫ eẽ ut si.c.i.a.⁊ i.b.qdã sit. Si.si accipiat tale mediuz qõ ꝑticulariter vificet de.a.⁊ de.b.i. de colore ⁊ de albedine:utputa pfectũ:qꝫ qdã color ẽ pfect⁹ qdã nõ:⁊ qdã albedo est pfecta:⁊ qdã nõ. Sic aũt se hũtib⁹ termis si enim.a.qdẽ oi.c. Si.in oi colore accipiat eẽ.c.i.eẽ pfectũ ⁊ dicat ois color est pfect⁹ in.b.aũt nullo. Si.nulla albedo est pfecta false qdẽ sũt oẽs ꝓpones nõ tñ tote:sz i qdã. Si.i pte.p tales ꝫ pmissas in pte falsas ꝙcludet qꝫ nulla albedo sit color q̃ est imediate falsa:⁊ ꝫbdit qꝫ ⁊ ecõuerso aũt posito ꝑnatiuo sill'r erũt pmisse ambe in pte false ⁊ ꝙcludet cõclusio imediate falsa:utputa si dicat.nullus color est pfectus.ois albedo est pfecta:ergo nulla albedo est color. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sil'r aũt ⁊ alterã eẽ falsaz ⁊ quãlibet cõtingit:qõ enim in.a.oi ⁊ in.b.est. Si igit accipiat i.a.qdẽ toto eẽ.c.i.b.aũt toto nõ eẽ q̃ qdẽ est.c.a.uera erit.sed q̃ est.c.b.falsa.

¶ Ostẽdit quõ possit ꝙcludi talis ꝙcl'o p alterã pmissaz falsam.circa qõ duo facit.qꝫ ꝑ° ostẽdit quõ possit cõcludi talis ꝙcl'o per scõm scde ubi maior est affirmatiua ⁊ minor negatiua.2° ostẽdit quõ possit ꝫ idẽ fieri p ꝑmũ scde ubi ecõuerso se hẽt ꝓpatiuũ ibi. Sil'r autez sit. Circa ꝑmũ duo facit:qꝫ accipe alterã ꝑmissarum falsam ⁊ alterã uerã ⁊ ꝙcludẽ simplr falsam per scõm scde.uel ꝫ erit:qꝫ maior erit uera ⁊ minor falsa ulr ecõuerso. ꝑ° ꝫ explificat de ꝑ°:⁊ 2° de 2° ibi. Iterũ qꝫ in b. Dicit ꝫ. Alterã falsam aũt. Si.p alterã ꝑmissarum falsam ⁊ quãlibet. Si.ꝙcũqꝫ ꝙtigit qdẽ ꝯnẽ imediate falsam ꝙcludẽ.⁊ ꝑ° explificat qñ maior est uera ⁊ minor falsa dicẽs qõ est enim in.a.oi. Si.in oi colore ⁊ i b.est ⁊sup.in oi albedine.q.d.qꝫ ad ꝫ faciẽdum opꝫ qꝫ

UVA. BHSC. IyR_086_4

accipiaſ mediū qđ ꝙueniat oi colori ⁊ oi albedini.utputa q̄litas uel uiſibile.⁊ ſi ergo accipiaſ.c.⁊i.mediuꝫ utputa q̄litas uel uiſibile⁊ eē qđē in toto.a.⁊i.in omni colore⁊ in.b.aūt toto.⁊i.in oi albedine⁊ nō eē que qđē eſt.a.c.⁊i.maioꝛ ut oīs coloꝛ eſt q̄litas⁊ uera erit: ſed que eſt.b.c.⁊i.minoꝛ.vꝫ nulla albedo eſt q̄litas⁊ ſal ſa⁊ erit ⁊ ꝙcluſio ſup.erit imediate falſa.vꝫ nulla albe do eſt coloꝛ.¶Deinde cum dicit.

¶Iterū qđ in.b.nullo eſt neqꝫ i.a.oi inerit Si enim ⁊ in.a.eſt ⁊ in.b.ß nō erat.Si igiſ accipiaſ.c.in toto qđē.a.ieē.b.aūt nullo.b c.ꝓpoſitio uera erit:altera autē falſa.

¶Oſtēdit quō poſſit ꝙcludi talis ꝙcl̄o per maiorē falſaꝫ ⁊ minorē uerā dicēs.qꝫ⁊ eſt in nullo.b.⁊i.in nulla al bedine⁊ neqꝫ in.a.oi erit.⁊q.d.qꝫ ad hoc faciēduꝫ de bet accipi mediū qđ ul̄r remoueaſ ab albedine:utpu ta cōgregatiuū uel nigredo.ſi enim nulla albedo ꝙgre gat uel ſi nulla albedo eſt nigredo impoſſibile eſt qꝫ oīs coloꝛ cōgreget:qꝛ ſi oīs coloꝛ eēt talis:⁊ oīs albedo eſ ſet etiā talis.ideo ſubdit⁊ ſi enim in.a.oi eſt ⁊ in omni b.⁊ſup.erit⁊ ſed nō erat.⁊i.dicebaſ qꝫ deberet accipi tale mediū qđ in oi.b.nō erat.i.qꝫ ul̄r remoueaſ.a.b. ſicut nigredo uel cōgregatiuū.⁊ Si igiſ accipiaſ.c.⁊ i.cōgregatiuū⁊ in toto qđē.a.eē⁊ut oīs coloꝛ eſt con gregatiuus⁊ in.b.aūt nullo⁊ut nulla albedo eſt ꝙgre gatiua que qđē eſt⁊ b.c.ꝓpō.⁊i.minoꝛ⁊ uera eſt.alte ra vō.⁊i.a.c.maioꝛ⁊ falſa⁊eſt ⁊ cōcl̄o ſm.imediate fal ſa.¶Notādū aūt qꝫ mediuꝫ qđ ul̄r remoueſ a.b.i.ab albedine impoſſibile eſt qꝫ ꝙueniat oi.a.dupl̄r ergo ta le mediū ſe poterit hēre ad.a.i.ad colorē:qꝛ uel remo uebiſ ab eo in pte:ſicut nigredo que remoueſ a colore ptic̄lariter:qꝛ eſt dare colorem qui nō eſt nigredo:⁊ tūc fiet ſill̄us per maiorē falſam in pte:⁊ minorē ueraꝫ ſimpl̄r.ut oīs coloꝛ eſt nigredo:nulla albedo eſt nigre do:ergo nulla albedo eſt coloꝛ.ſcđo mō hoc pōt cōtin gere:qꝫ mediū acceptū qđ remoueſ ul̄r ab albedine re moueaſ etiā a colore ul̄r ut ſapoꝛ:⁊ tūc fiet ſill̄s p maiorē falſam in toto ⁊ minorē ueraꝫ ſimpliciter:ut oīs coloꝛ eſt ſapoꝛ:nulla albedo eſt ſapoꝛ.ergo ⁊c̄.¶De inde cum dicit.

¶Sil̄r aūt fit trāſpoſitio ꝓpoſitiō.Qđ enim in nullo eſt.a.neqꝫ in.b.nullo erit.Si igiſ accipiaſ in toto qđē.a.nō eē.in.b.aūt toto eſſe:que qđē eſt.a.c.ꝓpoſitio uera eſt:alte ra autem falſa.

¶Oſtēdit quō pōt cōcludi cōcl̄o imediate falſa per alte rā p̄miſſarū uerā ⁊ alterā falſaꝫ in p̄mo ſcđe.⁊ duo fa cit:qꝛ p̄mo oſtēdit quō hoc fiat qñ maioꝛ uera eſt ⁊ mi noꝛ falſa.2° qñ ecōuerſo ibi⁊ Et iterū.⁊Dicit ergo qꝫ ⁊ ſill̄r aūt fit trāſpoſitio ꝓpoſitio.⁊q.d.qꝫ ſil̄r concludiſ cōcl̄o imediate falſa per alterā p̄miſſarū uerā ⁊ alterā falſam trāſpoſito ꝓpoſitiuo.nā ſill̄s facr̄ fuit in ſcđa ſe cūde:⁊ hēbat maiorē affirmatiuā ⁊ minorē negatiuā ⁊ ſi ergo trāſponaſ ꝓpoſitiuū ſiue negatiuū ⁊ fiat ſill̄us in p̄mo ſcđe:⁊ ſit maioꝛ affirmatiua ⁊ minoꝛ negatiua ſil̄r fiet qꝫ cōcludeſ cōcl̄o imediate falſa per alteram p̄ miſſarū uerā ⁊ alterā falſam.⁊ p̄mo exegtur de ꝑ quā do maioꝛ eſt uera ⁊ minoꝛ falſa.d.⁊ qđ enim in nullo a.eſt.⁊i.in nullo colore⁊ nec in.b.nullo erit.⁊i.in nul la albedine.q.d.qꝫ ad hoc faciēdū debet accipi mediū qđ ul̄r remoueaſ a colore ⁊ ab albedine:utputa ſapoꝛ ⁊ ſi igiſ accipiaſ.c.⁊i.mediū.vꝫ ſapoꝛ⁊ in toto qđē.a. nō eē⁊ut nullus coloꝛ eſt ſapoꝛ⁊ in.b.a.toto eſſe⁊ut oīs albedo eſt ſapoꝛ⁊ que qđez eſt.a.c.ꝓpō.⁊i.maioꝛ ⁊ uera eſt.altera aūt.⁊i.minoꝛ⁊ falſa.⁊ ⁊ concl̄o ſup. erit imediate falſa.¶Deinde cum dicit.

¶Et iterū qđ i oīb⁹ eſt nullo accipe.a.non eē falſum eſt.Eſt eni neceſſe ſi in oi.b.⁊ in quodā.a.eē.Si igiſ accipiaſ in oi.b.eſſe.c. in.a.aūt nullo que qđē eſt.c.b.uera ē que autem eſt.c.a.falſa.

¶Oñdit quō hoc fiat ſi maioꝛ ſit falſa ⁊ minoꝛ uera.d. ⁊ iterū qꝫ in oi.b.eſt.⁊i.in oi albedine⁊ accipe eē in nullo.a.⁊i.in nullo colore⁊ falſum erit⁊qđ enim cō tingit omni albedini nō poterit remoueri ul̄r a colore ideo ſubdit qꝫ⁊ neceſſe eſt ſi in oi.b.⁊i.in oi albedine illud eē⁊ in quodā.a.⁊i.in quodā colore accipiēdum eſt ergo mediū qđ cōueniat omni albedini:utputa diſ gregatiuū.nā qđ cōpetit omni albedini opꝫ qꝫ ꝙueni at omni colori.ſic aūt ſic ſe hñtibus terminis⁊ ſi enꝫ accipiaſ⁊mediū:utputa diſgregatiuū eē qđē⁊ in om ni.b.⁊ut oīs albedo eſt diſgregatiua⁊i.a.aūt nullo.⁊ i.accipiaſ eē in nullo colore ut nullus coloꝛ eſt diſgre gatiuus hec eſt maioꝛ⁊ que qđē eſt.b.c.⁊i.minoꝛ⁊ue ra erit que aūt.a.c.⁊i.maioꝛ⁊falſa⁊ſup.⁊ cōcl̄o falſa ¶Notādū qꝫ ptic̄laris pōt dupl̄r uerificari ul̄ ptic̄ lariter:ut ſi diceret qdā coloꝛ eſt ꝙgregatiuus.nam nō oīs coloꝛ diſgregat.uel ul̄r: ut ſi dicaſ qdam coloꝛ eſt quātitas:qꝛ oīs coloꝛ eſt talis.qđ enim oi albedini cō uenit pōt cōpetere cuidam colori ptic̄lariter:utputa diſgregatiuū:uel pōt cōpetere ita cuidā colori qꝫ etiaꝫ cōperet omni:utputa q̄litas.ſi ergo accipiaſ mediū p̄ mo mō cōcludeſ cōcl̄o imediate falſa per maiorem fal ſam in pte⁊ minorē ueram ſimpl̄r:ut nullus coloꝛ diſ gregat:oīs albedo diſgregat:ergo nulla albedo eſt co loꝛ.ſed ſi accipiaſ mediū ſcđo mō ꝙcludeſ talis cōcl̄o per maiorē falſam total̄r ⁊ per minorē ſimpl̄r ueram:ut nullus coloꝛ eſt q̄litas:oīs albedo eſt q̄litas:ergo nul la albedo eſt coloꝛ.¶Deinde cum dicit.

¶Manifeſtuꝫ igiſ qꝫ utriſqꝫ falſis ⁊ altera tantum erit ſillogiſmus deceptiuus in in diuiduis.

¶Epilogat circa determinata.d.qꝫ⁊ ¶Manifeſtū ē igiſ qꝫ utriſqꝫ⁊p̄miſſis⁊ falſis⁊exñtib⁹⁊ altera tm̄⁊p̄e miſſarū exñte falſa⁊ erit ſill̄s deceptionis in idiuiduis.⁊i.in ꝓpoñib⁹ imediatis.ꝙcludiſ eni deceptorie ꝓ poſitio imediate falſa per ambas falſas ⁊ p alterā tm.

¶In his aūt que nō idiuidua ſūt cū qđē ꝑ ꝓpriū mediū fiat falſitaſ ſill̄us impoſſibi le utraſqꝫ falſas eſſe,ꝓpōes ſed ſolū que eſt ad maius ultimum.

¶Poſtqꝫ pbus oſtēdit quō pōt ꝙcludi ꝓpō falſa oppo ſita ꝓpoñi imediate uere.In pte iſta declarat quō poſ ſit ꝙcludi ꝓpō ul̄is falſa oppoſita mediate uere. Circa qđ duo facit.qꝛ p̄mo oſtēdit quō cōcludaſ talis ꝓpō ſi fiat ul̄is affirmatiua ibi⁊ Si vo ſit affirmatiu⁹.⁊Circa p̄mū duo facit:qꝛ p̄mo oſtēdit quō ꝙcludaſ talis ne gatiua falſa per figurā p̄mā.2°quō per ſcđam ibi⁊ Sz per media.⁊¶Dropter qđ ſciēdū qꝫ mediū hēt ſe in tri plici hītudine.nā aliqñ eſt ꝓpriū.aliqñ ſil̄e ꝓpio.ali qñ exneū:ut ſi debeat ꝙcludi hec,ꝓpō mediata.oīs hō eſt ſuba.diceē mediū ꝓpriū gcgd in p̄dicamento ſube eſt iter hoīem ⁊ ſubam.vñ aīal corꝑ⁹ ⁊ cetera talia po terūt accipi tanqꝫ ꝓpriū mediū:lz forte iter hec ꝓpria media ſit dare gradus:qꝛ vnū pōt eē magis ꝓprium qꝫ aliud.oīa tñ talia media pñt dici ꝓpria.mediū aūt ſil̄e ꝓpio pōt dici mediū aliqđ accñtale per qđ pōt cōclu di talis ꝙcl̄o:utputa ſi oīs hō eēt albꝰ⁊ oē albū eēt ſba ſi accipeē albū ꝑ medio ad ꝙcludēdū oēz hoīez eē ſbaz diceret accipi mediū ſil̄e ꝓpio.mediū aūt exneū dicit oē illud per qđ nullo mō uere pōt cōcludi talis concl̄o

UVA. BHSC. IyR_086_4

utputa lapis aut lignū.nllo eni mō ꝓcludeꝫ talis ꝓclusio per tale mediū:ꝛ qō dictū est de ꝑdicatis ſbalibus que ꝑdicanꝫ in ꝑmo mō dicēdi per ſe ueritatez hēt in per ſe paſſioib⁹ que ꝑdicanꝫ in 2°mō dicēdi per ſe:ut ſi dicat triāgulus hēt tres iſta nō est ımediata.qz hēt me diū ſue ꝓbatiōis:mediuz ergo ad ꝓbādū hēre tres de triāgulo uel accipieꝫ ꝓpriū uel ſimile ꝓprio uel extra neū.ꝓbuz aūt mediū ad hoc ꝓbādū est illud per qō ta lis paſſio ineſt ſbo tali.utputa hēre angulū extriſecuz. mediū aūt ſile ꝓprio est illud per qō talis paſſio nō in est ſuo ſbo:ſed pōt iferri q insit:utputa ſi accipiaꝫ ꝑn cipiū figuraz.omne eni ꝑncipiū figuraz hēt tres.triā gulus est h⁹ſ.ergo ꝛc̄.mediū aūt extraneū est illud per qō talis paſſio nō ineſt ſuo ſbo:nec pōt iferri q insit.uo lens ergo phs ꝓbare quō ꝓcludaꝫ ulis negatiua falſa oppoſita ulī affirmatie uere nō ididue ſz mediate tria facit:qz ꝑ° quō hoc fiat per mediuz ꝓpriū .2° quō per mediū ſile ꝓpo.3° quō per mediū exneū.2ª bi|Siſr aūt ſi ex alia.|3ª ibi.|Si vo nō ꝓpriuz.|Circa ꝑmū tria facꝫ:qz ꝑ° oñdit quō ꝓcludaꝫ talis ꝓclusio falſa per me diū ꝓpriū.2°expōit ſe qd appellat mediū ꝓpriū.3° qō dixerat manifeſtat i termis.2ª ibi.|Dico aūt.|3ª ibi |Sit eni.a.|Dicē g̃ q|in his aūt que ſūt nō idiuidua ſup.ſi debeat i talib⁹ ꝓcludi negatia falſa|cū qdē per mediū ꝓpuz|ꝓcludiꝫ talis ꝓclusio per qō mediū ꝓpri uz|fit ſill's ꝛdictiōis|ſup.uer⁹|nō poſe est utraqz ꝑ pōnes eē falſas:ſz ſolū que ad maius est ultimū.|ſ.ad maiorē extremitatē.q.d.q ſi accipiaꝫ mediū ꝓpriū ſo lum maior poterit eē falſa:minor aūtē semp erit uera. ¶Notādū aūt q ſigs uellet ꝓcludere hāc ꝓpōnē fal ſaz.nullus homo est ſba.que opponiꝫ huic ꝓpōni uere nō idiuidue.i.nō imediate.vz.ad ois hō est ſba.ſi de beat mediū ꝓpriū p qō poſſit ꝓcludi hc̄ ꝓpō uera:utpu ta ſi accipiaꝫ aial uel corp⁹ uel qōcūqz aliud qō est itra hoiez ꝛ ſbaz ſi per tale mediū ꝓpriū per qō ꝓcludiꝫ ꝑ pō affirmatia mediate uera debeat ꝓcludi in ꝑª figura ꝓpō negatiua mediate falſa ipoſe erit minorē eē falſaz ſed ſolū maior.fiet eni ſic ſill's.nullū corp⁹ est ſba.ois hō est corp⁹.g̃ nullus hō est ſba.hoc idē eēt i per ſe paſ ſionib⁹:ut ſi per hoc mediū ꝓpriū.vz per hēre angulū extriſecū per qō ꝓcludiꝫ hec affirmatia ꝓpō uera me diata.q ois triāgłus hēt tres debet ꝓcludi negatia me diata q nullus triāgłus hēt tres ipoſe eēt minorē eē fal ſaz:ſic eni fiet ſill's.nihil hñs āgulū extriſecū hz tres.ois triāgulus hēt angulū extriſecū.g̃ nullus triāgulus hēt tres. ¶Deinde cum dicit.

¶Dico autem ꝓpriū mediuz per quod fit contradictionis ſillogiſmus.

¶Exponit ſe qd appellat ꝓpriū mediū.d.|dico autem mediū ꝓpriū|ſup.eē|ꝑ qō fit ſill's ꝛdictiōis.|ſ.ſill's ōri⁹ ſiue ſill's ꝓcludēs ꝓpōnē ōriā:ut ſi debeat ꝓcludi hec negatia falſa.nll's hō est ſba:mediū ꝓpriū erit illō per qō fit ſill's ꝛdictiōis.ſ.ſill's ōri⁹ per quē ꝓcludiꝫ hec ꝓpō ōria q est va.vz q ois hō est ſba. ¶Deide cū dicē.

¶Sit eni.a.in.b.per mediū.c.quoniā igiꝫ neēe ē que est.c.b.affirmatiuā accipi ſillo giſmo facto:mānifeſtū est q hec semp est uera.Nō eni cōuertiꝫ ſed que est.a.c.fal ſa.Cōuerſa eni hac cōtrario fiet ſill's.

¶Quod dixerat manifeſtat in termis.d.|sit eni.a.|ſ. ſbſtātia|in.b.|ſ.in hoie|per mediū.c.i. per corp⁹.i. ꝓbetur q ois hō sit ſubſtātia per hoc q omnis homo est corpus.ſi igitur per hoc idē mediū debeat ꝓbari q nullus homo ſit ſubſtātia.quare minor semp erit affir matia ꝛ semp erit eadē in ſill'o falſo.ꝓbāte nullū hoiez eē ſbaz:que fuit in ſill'o uero.ꝓbante oēm hoiez eē ſbaz neceſſe erit semp miorē uerā eſſe ideo ait|qm̃ neceſſe est que.b.c.|ſ.illā que est minor|affirmatiuā accipi facto ſill'o|per mediū ſu.ꝓpriū|māifeſtū est q hec |ſ.minor:|semp erit uera nō eni ꝙuertitur.|ſ.nō mutaꝫ uel|nō eniz ꝙuertiꝫ.|ſup.in oppoſitā q̄litatē:ſed ma net affirmatia ſicut ꝑs|ſed que est.a.c.|ſ.maior:|fal ſa|ſu.erit|hac eni ꝙuerſa|in oppoſitā q̄litatē|fiet ſillogiſmus|ꝛdictiōis.ſ.ſill's oppoſitus uel ſill's ōri us ſiue ſill's ꝓcludens ꝓpoſitionē ꝛtrariā. ¶Notan duz autē q ſi fiat talis ſillogiſmus.omne corp⁹ est ſba omnis hō est corpus:ergo omnis hō est ſba:ſi debeat cō cludi ꝓpoſitio ōria falſa.vz q nullus hō est ſuba non uariabiꝫ minor ſed maior ꝙuertet in oppoſitā q̄litatē. accipieꝫ eni maior ulis negatia:q in ſill'o vo fuit ulis affirmatiua.in tali ergo ſill'o ꝓcludēte ꝓpōnē ſic falſaz maior erit falſa:minor aūt semp uera. ¶Deide cū dicē

¶Siſr āt est ſi ex alia coordiatiōe accipiaꝫ mediū ut.d.q̄uis in toto.a.ſit ꝛ de.b.ꝑdi caꝫ oi.Neēe eni est que est.d.b.ꝓpōnem manē:alterā aūt ꝙuerti.Quare hec qdez semp uera:illa āt semp falſa ꝛ fere hi⁹ de ceptio eadē est ei que fit per ꝓpriū mediū.

¶Oñdit quō ꝓcludaꝫ talis ꝓclusio falſa per mediū ſile ꝓprio.d.|Siſr aūt ſi ex alia ordinatiōe accipiaꝫ me diū|utputa q nō accipiaꝫ mediū ſbale:nec mediū ꝓ priū:ſed accipiaꝫ mediū accñtale.ut.d.poſſumus aūt per.d.itelligere aliud accidētale qō ſic ſe hēat ad ſbaz ꝛ ad hoiez ſicut corpus ulr ſubiȳcit ſbe ꝛ ulr ꝑdicaꝫ de hoie.ſic illud mediuz acceptū in hoc aſſimiletur ꝓprio medio:utputa ſi accipemus mobile uel gradiēs.iō ait |q̄uis.d.|ſ.gradiens|ſit in toto.a.|ſ.ulr ſubūciaꝫ ſbe|ꝛ ꝑdicet de oi.b.neceſſe est qō qdē est.d.b.|ſ.mi norē|ꝓpōnez manē.alteraz aūt.|ſ.maiorē|ꝙuerti|ſu.opz per oppoſitā q̄litatē:|q̄re hec qdē.|ſ.minor |ſemp uera erit.illa āt.|ſ.maior|semp falſa|ꝛ ſbdit q|ꝛ fere hi⁹ deceptio|que fit per mediuz ſile ꝓprio |est eadē ei que fit ꝑ ꝓpriū mediū.|¶Notādū āt q ſi fiat talis ſill's uerus per mediū ſimile ꝓprio.oē gradiens est ſba:ois homo est gradiens.ergo omnis homo est ſba.ſi debeat fieri ſill's ꝛtrarius ꝓcludens q nullus hō ſit ſba nō mutabiꝫ mior:ſz maior accipieꝫ negatia falſa.vz nulluz gradiēs est ſubſtātia.maior ergo semp erit falſa ꝛ mior semp uera.¶Dubitaret forte aliqs quō deceptio p mediū ſile ꝓprio est fere eadē cuz decep tiōe p mediū ꝓpriuz.¶Dōm q in hoc est ſilitudo ꝛ idētitas iter hāc deceptionē ꝛ illā ſi fiat talis deceptio in ꝑª figura.qz semp in tali deceptiōe maior erit falſa ꝛ mior uera.cā aūt q̄re semp mior uera est.qz illud est mediū ꝓpriū qō facit ſcire ulr ieē alicui.ut mediū ꝓ priū q̄re genꝰ remotū iſit ſpēi est genꝰ ꝓpriū:ꝛ mediū ꝓpriū q̄re ꝑ ſe paſſio iſit ſbo est diffō dicēs ꝓp qd paſſi onis:ul' est ꝑ ſe cā q̄re illa paſſio iſit illi ſbo.mediū aūt ſile ꝓpo est mediū qōcūqz aliō ꝑ qō pōt iferri tale genus de tali ſpe ul' talis paſſio de tali ſbo:mediū g̃ ꝓpri um a medio ſili ꝓpo dr.qz mediū ꝓpriū est cā q̄re ta le ꝑdicatū ſiue tale genꝰ remotū ꝑdicet de tali ſpe.uel est cā q̄re talis paſſio inſit tali ſbo.mediū aūt ſile ꝓpo nō est cauſa q̄re tale genus ꝑdicet de tali ſpecie.ſed ſo lum quare inferaꝫ de ipſa.vnde ꝛ mediuz accidentale pōt eſſe tale mediuz inferendi.ſ.ſed nō eſſendi:quare etiā ꝛ in per ſe paſſione medium ſimile ꝓprio non est cauſa quare talis paſſio inſit tali ſbo:ſed quare iferaꝫ de ipſo.mediū ergo ꝓpriū est cā iferēdi ꝛ eēndi.mediū ſile ꝓpo est cā iferēdi ſed nō eēndi.mediū extraneum nec eēndi neciferēdi.Jn h̄ g̃ ꝙueniūt mediū ꝓpriū ꝛ ſile ꝓprio:q utrunqz est cā quare maior extremitas ulr inferaꝫ de minori extremitate:ſed nihil pōt eſſe cā

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄re aliqd inferaf affirmatiue ulr de aliquo niſi p̄dicef ulr de illo:ut nihil pōt eē cā q̄re.a.que ponif eē maior extremitas inferaf ulr de.b.que ponif eē minor extremitas niſi illō tale mediū qō ponif eē talis cā: p̄dicef ulr de.b.i.de minori extremitate.ꝛ qr in p̄ª figura minori exīte negatiua nihil ſeq̄f opz q in miori ſit ſi debeat ibi reſuari forma ſillogiſtica q ſemp mediū affirmatiue p̄dicef de minori extremitate:ꝛ qr tā mediuz ꝓpriū q̄z ſile ꝓpo eſt illud qō ulr p̄dicaf de minori extremitate.ſolū aūt exīeū eſt illud qō nō opz ulr p̄dicari de miori extremitate ſiue fiat ſill's p mediū ꝓpriuz ſiue p ſile ꝓpo ſemp maior erit uera:ꝛ qr ſemp maior erit uera opz q in tali ſill'o q dr eē ignorantie: ꝛ q ꝯcludit ꝯnez falſā q ſemp maior ſit falſa:qr ſi maior eēt uera cū minor ſemp ſit uera eēt ꝛ ꝯ uera.nā ꝫ ex falſis poſſit iferri uex:nō pp qd:ꝫ qa.ex ueris aūt nō niſi uex.hñt ſe enim p̄miſſe ad ꝯnez ſic añs ad ꝯns. ſic ḡ eſt impoſe q añs ſit ꝛ ꝯns nō ſit:ita ipoſe eſt ſuata forma ſillogiſtica q p̄miſſe ſint uere ꝛ ꝯ nō ſit uera.ꝛ ſic pōt ꝓtigere q nō ſit añs ꝛ ſit ꝯns:ut q nō ſit hō ꝛ tñ ſit aial.hoc tñ nō erit ꝓpter qd:qr nō eē hoiez nihil fac ad hoc q aial ſit.ita pōt ꝓtigē nec tñ hoc erit ꝓpter qd: ſed qr q nō ſunt p̄miſſe uere:ꝛ tñ ꝯ ſit uera.Sill'z ḡ in p̄ª figura cōcludēs negatiuā falſā p mediū ꝓpriū ulr p ſile ꝓpo: qr ſemp hēt minorē uerā:opz q ſemp hēat maiorē falſaz fere eſt ḡ eadē deceptio p mediū ꝓpriū: ꝛ p ſile ꝓpo.nō eſt eni oino eadē:qr nō eſt idē mediū:ꝫ eſt eadē q̄tuz ad modū iferēdi:qr ſic talis negatiua falſa in p̄ª figª p mediū ꝓpriū ſemp iferf p maiorē falſā ꝛ miorē ueram ſic p mediū ſile ꝓprio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si vo nō p ꝓpriū mediū fiet ſill's.cū.d.q dē ſub.a.ſit mediū.in.b.āt nll'o eſt.neče ē utraſq falſas eē. Recipiēde eniz utiq ſūt eōrio q̄z ſe habeāt ꝓpones ſi debeat fieri ſill's. Sic eni accepte utreq̄z fiūt falſe:ut ſi a.qdē in toto.d.eſt.d.āt i nll'o.b.querſis eni ſill's qdē erit ꝛ ꝓpones utreq̄z falſe.

¶ Oñdit quō hēat iferri talis negatiua falſa in p̄ª figª p tale mediū extraneū. Circa qō duo facit: qr p° declat quō hēat iferri p tale mediū ex ambab° falſis p̄miſſis. 2° quō ex altera falſa ibi[Cū vo.]dicit ḡ q[ſi vo nō ſit ꝓpriū mediū.]i.ſi ſit mediuz exīeū[fit qdē ſill's] ex ambab° ſup.p̄miſſis falſis[cū.d.qdē mediū ſit ſub a.]i.ſub maiori extremitate:utputa ſub ſuba[in.b. aūt.]i.in miori extremitate.utputa in hoie[nll'o ē.] ſic āt ſe hñtib° termis[neče ē utraſq]p̄miſſas[eē falſas.]q.d.q ſi debeat accipi mediū exīeū p qō ꝺbeat ꝓbari hec ꝓpō negatiua mediata falſa.nll'z.b. eſt.a.ut puta.nll's hō eſt ſuba.oz accipi tale mediū de q̄ ulr p̄dicef ſba ꝛ ulr remoueaf ab hoie:utputa lapis aut leo tūc eni erūt utreq̄z p̄miſſe falſe:qr ad formā ſillogiſticā[recipiēde ſūt ꝓpones eōrio q̄z utiq̄z ſe hēant ſi hēat ulr debeat fieri ſill's.ſic aūt acceptis]p̄miſſis[utreq̄z erūt falſe.]nā ſi mediū.d.qō ponif eē lapis p qō oz ꝓbari q nll's hō ſit ſuba ſi tale mediū ſubiicit ulr ſbe: ꝛ remouef ulr ab hoie.nō poterit iſto mō fieri ſill's i p̄ma figª:qr tūc maior eēt affirmatiua:ꝛ miot negatia: ꝑm quē modū nō ſeqf ſill's in p̄ª figª.ꝫ ad hoc q ꝺbeat ibi fieri ſill's.ul q ꝺbeat ibi reſuari forma ſillogiſtica eōrio accipienf ꝓpones q rei vītas ſe hēant.accipietur eni maior negatiua ꝛ miot affirmatia:ꝛ fiet talis ſill's nll's lapis eſt ſuba.oīs hō eſt lapis.ſgit nll's hō eſt ſba. ꝫ ꝓbaf hec negatiua mediata falſa q nll's hō eſt ſuba p ꝫ mediū exīeū. vz p lapis p utraſq p̄miſſas falſas. ſō exponēs ſill'z in termis dicit ſic.[ſi.a.qdē.]t.ſi ſba.[eſt in toto.d.]i.in oī lapide[d.aūt.]i.lapis[i nullo.b.]i.in nullo hoie.[querſis eni ꝓpōnib°.]i.acceptis ꝓpōnib° eōrio q̄z ueritas ſe hēat.ꝛ dicēdo nullus lapis eſt ſuba.oīs hō eſt lapis[ſill's qdez erit.]ſ.falſitatis[ꝛ ꝓpōnes erūt utreq̄z falſe]ꝛ ꝯcludef ꝯ falſa. vz q nullus hō ſit ſuba. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū vo nō ſit ſub.a.mediuz:ut.d.que qdē eſt.a.d.uera erit.que vo eſt.d.b.falſa: qr ſi eēt uera ꝛ ꝯclo eēt uera: ꝫ erat falſa.

¶ Oñdit quō poſſit ꝯcludi talis ꝯ ex altera exīte falſa. d.[cū vo nō ſit ſub.a.mediū ut.d.]i.ſi medium qō ſignificaf per.d.accipiaf tale q nō ſit ſub.a.i.ſub ſuba: utputa ſi accipiatur pro medio ſcia.ꝛ fiat talis ſillogiſmus.nulla ſubſtantia eſt ſcientia.oīs hō eſt ſcia. ergo nullus hō eſt ſuba.in hoc aūt ſill'o[que qdē eſt a.d.] i.maior[uera erit: que qdē eſt.d.b.]i.mior[falſa] ē ul falſa erit[qr ſi eēt va ꝛ ꝯ eēt va]ex ambab° eni ueris nō poſſet ꝯcludi niſi uex[ꝫ erat falſa.]i.i ſill'o deceptiuo de q̄ hic agit opz q̄dē eē falſā. p tale ḡ mediuz exīeū cuiuſmodi eſt ſcia ꝯcludit hec negatiua falſa.q nullus hō eſt ſuba p maiorē uerā ꝛ minorem falſam.

¶ Dubitaret forte aliqs cū hic phs itēdat tradē oēs modos p quos ꝯcludit negatiua falſa p mediū exīeū cū aſſignauerit modū quō ꝯcludit talis negatiua falſa in p̄ª figª per mediū exīeū p utrraſq ꝓpones falſas ꝛ etiā quō ꝯcludit p minorē falſaz ꝛ maiorē uerā.q̄re nō aſſignauerit modū tñ. vz quō ꝯcludaf talis ꝯ per minorē uerā ꝛ maiorē falſaz. ¶ Dōm q ſicut p mediū ꝓpriū:uel p ſile ꝓprio nunq̄z ꝯcludit negatiua falſa in p̄ª figura niſi minor ſit uera.ita p mediū exīeum nunq̄z ꝯcludit ulis negatiua falſa niſi minor ſit falſa. nā illud dr mediū exīeū p qō nō pōt uere affirmatiue iferri maior extremitas de minori:utputa q hō ſit ſba debet eē talis maior extremitas que cōpetat ulr minori:ita q ſit affirmatiua ulr uera cū negatiua debeat eē ulr falſa.oz ḡ q mediū ulr nō cōpetat minori extremitati:ꝛ ſi uolumus ſiſtē in termis aſſignatis oz q mediū acceptū ſi debeat eē exīeū ſit tale q ulr nō cōpetat hoi.qr ſi ulr p̄dicaref de hoie tūc p tale mediuz poſſet iferri ſuba ulr de hoie.mediū ḡ tale acceptū nō eēt exīeū:ſed eēt ꝓpriū uel ſile ꝓpo.mediū ergo exīeuz eſt q ulr nō cōpetit minori extremitati. ꝛ qr in p̄ª figª ſi debeat ꝯcludi ulis ꝓpō opz q in minori mediuz p̄dicef ulr de minori extremitate.ſō ſi debeat accipi mediuz exīeū opz q ſemp minor ſit falſa.qr in minori accipiſ mediū p̄dicari de minori extremitate ulr qō nō p̄dicaref ulr de ipa cū ſit exīeū ab ipa. ¶ Ulteri° forte dubitaret aliqs:qr vr ꝫ eē falſuz q nō poſſit accipi mediū exīeū niſi mior ſit falſa:illud eni dr mediū exīeū per qō nō pōt ꝯcludi ꝓpō uera affirmatiua mediata q eſt ꝟia ꝓpōni negatiue mediate que ꝯcludit i ſill'o deceptiōis facto in ꝓpōnib° nō idiuiduis.i.non imediatis.nā hec eſt ꝓpō imediata uera ꝛ affirmatiua.oīs hō eſt corp°.qr aliqd eſt mediū ad ꝓbāduz corp° de hoie. ſuba ḡ erit mediū exīeū in hoc ſill'o.qr p ſubam ꝓbaf corp° de hoie:q̄re ſi fiat talis ſill's.nullū corp°eſt ſuba. oīs hō eſt ſuba.ergo nullus hō eſt corpus.hic per mediū exīeuz ut per ſubaz ꝯcludit hec negatiua falſa mediata.vz q nullus hō ſit corpus.ꝛ tñ in hoc ſill'o decēptorio maior eſt falſa ꝛ minor uera. ¶ Rurſus videf hic obſuari regula phi.nā mediū acceptū non eſt ſub minori extremitate.qr ſuba nō eſt ſub corpe.ꝛ tñ non ſe hñt ꝓpones ut in lra dr.vz q maior que eſt negatiua ſit uera:ꝛ miot que eſt affirmatiua falſa:imo ſe habēt ecōtrario. ¶ Dicendum q mediū extraneum pōt accipi dupliciter:uel abſolute:uel reſpectiue.Abſolute dicit extraneuz eſſe medium quod eſt extraneuz uel a maiori extremitate uel a minori uel ab utriſq: ut ſi debeat ſillogiçari hec negatiua falſa de qua ponebat

UVA. BHSC. IyR_086_4

exẽplũ.nullus hõ est corp⁹.mediuz dicet exneum:uel qz sit exneũ a corpe.3ᵐ aũt mẽbrũ q sit extraneum ab utrisqz includit in scõo:qz qõ est extraneuz a corpore est extraneũ ab hoie.suba aũt que dicebat eẽ medium exneũ nõ meret dici exneũ:qz nec est qd exneũ a corpe nec ab hoie cũ pdicet ulr de utroqz.Dicam⁹ g q in fil logiçãdo negatiuã mediatã falsã oppositã uli affirma tiue uere p mediũ exneũ sp oz q illõ mediũ sit exneũ a miori extrẽitate.nã si ẽ exneũ ul'b erit:qz est exneuz a miori:ul' qz a maiori:ul' qz ab utroqz.Si eni nll'o hoz modoz eẽt exneũ deberet poti⁹ dici nõ exneũ q̃ exne uz.Si g tale mediũ dicat exneũ qz exneet a minori hz itẽtũ.ls qz a maiori de necitate exneabit a minori:qz maioz t mioz in tali fill'o sic se hñt:qz mioz in tali fill'o sic se hẽt:qz mioz est ul'r sb maiori.alr eni nõ fieret fill's deceptiõis ꝓcludẽs ul'ez negatiuã mediatã falsã oppo sitã uli affirmatie mediate ve.3° si dicat mediũ exneũ: qz exneet ab utroqz:ẽt ex b ꝓcludet q sit exneũ a mio ri extremitate.sp g mediũ exneabit a miori.ls q̃tiẽscũ qz exneũ pdicat de exneo ul'r affirmatiue ꝑpõ est fl'a.g hi⁹ fill's p mediũ exneũ semp hẽbit minorẽ falsã:t mi noz sp sit affirmatiua.alr eni nõ obꝑuareẽ foza fillo^ca i p^a fig^a.g si loq̃mur de exneo absolute pz q nõ fillogi çant in p^a fig^a negatiua falsa p mediũ exneũ nisi mioz sit falsa.Sz si accipiat mediũ exneũ nõ cõparãdo me diũ ad miorẽ extremitatẽ ꝑm se:ul' ad maiorẽ ꝑm se:ls cõparãdo ipz ad vnũ illoz in respectu ad aliõ ꝑm quẽ modũ ls ꝥba nõ sit qd exneũ a corpe ꝑm se.nec ab hoie hz se.vt tũ eẽ qd exneũ a corpe ut oz ꝓcludi de hoie.ul' di qd exneũ eẽ ab hoie ut de eo oz ꝓcludi corp⁹.nã illõ p qõ oz ꝓcludi corp⁹ de hoie oz eẽ ꝑm lineã pdicamen talẽ iter corp⁹ t hoiez.ꝥba g q̃ est supꝫ utrũqz nõ erit sim plr ꝓgruũ mediũ ad ꝓcludẽdũ vnũ de alio. ꝑp qõ dici pot q ẽt loquẽdo sic de exneo adh^c ꝥba nõ oz dici sim plr exneũ qd.nã tũc eẽt ꝥba simplr exneũ medium qñ nllo mõ p tale mediuz posset ꝓcludi corp⁹ de hoie.pot aũt t si nõ ul'r:pticul'r.ꝥba eni t si nõ accepta ul'r ẽ tale mediũ.accepta aũt pticul'r t ẽcta p aliquã diiã:utpu ta si dicat ꝥba aiata ꝥpibilis poterit eẽ tale mediuz. fiet eni ide fill's uer⁹ sic.ois ꝥba aiata ꝥpibilis est corp⁹.ois hõ est hi⁹.g t c̃.t fiet ide fill's deceptiõis ꝓ̃sa maiori i oppositã q̃litatẽ:ut nlla ꝥba aiata ꝥpibilis est corp⁹.ois hõ est hi⁹.g ois hõ est corp⁹.tale g mediũ nõ oz dici ex neum si accipiat mediũ exneũ de necitate semp minoz erit falsa ut in qõne antepoſita dicebat.

¶Sz p mediã figurã fcã ꝺceptõe:utraſqz qdẽ nõ ꝓtigit falsaz eẽ ꝓpõnes totas.¶Cũ eni sit.b.sub.a.nihil qdẽ ꝓtigit hoc qdẽ oi in illo vo nullo eẽ:sicut dictũ est prius.

¶Post q̃z pbs oñdit quõ põt ꝓcludi negatiua mediata falsa p fillz deceptoriũ factũ in p^a fig^a.In pte ista decla rat quõ possit b fieri p mediã figurã.Circa qõ tria faẽ qz p^o oñdit quõ hẽat fieri p ambas falsas.2° quõ p alte rã falsã.3° epilogat circa deteriata.2ª ibi¦ Altera vo.¦ 3ª ibi¦ Si qdẽ ꝑuatiu⁹.¦dicit g.¦Sz q fcã deceptio ne.¦ls si fiat deceptio¦ p figurã mediaz utraſqz ꝓpõ nes nõ ꝓtigit eẽ totas falsas:qz cũ.b.sit sb.a.¦i.cum mioz extremitas sit sb maiori.i.¦ nihil ꝓtingit eẽ.in b qdẽ oi.in illo aũt nll'o sic̃ dcm̃ est ꝑus.¦¶Notãdũ aũt q si debeat eẽ negatiua ul'r fl'a oz q affirmatiua sit ul'r uera:qz si fill's deceptori⁹ ꝓcludit hãc negatiuã ul'r fal saz.nllz.b.est.a.oz q affirmatia sit ul'r vа.s.oẽ.b.est.a. g in tali fill'o deceptorio sp itelligit eẽ.b.sb.a.g si p me diã figurã oz ꝓcludi p ambas ꝑmissas in toto fl'as hec ꝑpõ negatiua ul'r fl'a nllz.b.est.a.utputa nll'a albedo ẽ color:ul' nll's hõ est aial.oz q mediũ acceptũ ul'r affir matiue falsificet de vno:t ul'r negatie falsificet de alio nã oz q vna ꝑmissaꝝ sit affirmatiua t altera negatia. si g mediũ cũ maiori extremitate siue cũ.a.facit maio rem cũ alia extremitate siue cũ.b.facit minorẽ de vna pdicat ul'r affirmatiue:de alia ul'r negatiue:t sunt am be ꝑmisse tote false:opz q mediũ de vno pdictoꝝ falsi ficet ul'r affirmatiue.de alio ãt ul'r negatiue.g mediuz vni ul'r ꝙuẽiet t ab alio ul'r remouebit.nã eni ul'r ꝙue niet de q̃ falsificabit ul'r negatie:ab eo aũt ul'r remoue bit:de q̃ falsificabit ul'r affirmatie.nõ g poterit fillogi çari q nullũ.b.sit.a.i.q nll's hõ sit corp⁹:ul' q nll's co loz sit q̃litas nisi iuẽiat aliqd me^m qõ ul'r remoueat ab vno:t ul'r pdicet de alio.qd est ipotẽ.cũ vnũ sit ul'r sb alio.g si cẽ dicebat ꝑus de ꝓpõnib⁹ negatis falsis idiui duis q nõ poterãt fillogiçari tales ꝓpõnes p figuram mediã ex ambab⁹ ꝑmissis totalr falsis.sic itelligẽdum est b idẽ de ꝓpõnib⁹ negatiuis falsis nõ indiuiduis q nõ ꝑit ꝓcludi p scõaz figurã p ꝑmissas totas falsas. ls p falsas in pte ꝑit.nã nll's hõ est corp⁹.hec negatia fal sa mediata si accipiat ꝓ medio erũt ambe ꝑmisse fal se in parte.t ꝓcludet cõclusio negatiua mediata falsa simpliciter.¶Deinde cum dicit.

¶Altera vo põt eẽ fl'a t q̃cũq; ꝓtingit.Si eni.c.t i.a.t i.b.ẽ:si accipiat i.a.qõ eẽ:i.b. vo nõ eẽ:q̃ qdẽ.a.c.vа erit:altera aũt fl'a

¶Oñdit quõ possit ꝓcludi talis ꝓpõ negatiua p alterã falsã t alterã uerã.Circa qõ duo faẽ.qz p^o oñdit quõ b fiat q̃n maioz est vа t mioz fl'a.t faẽ ide fill'z i 2° scõe 2° oñdit b q̃n est eꝫ.t facit ide fill'z i p° scõe ibi¦ Iterũ si in.b.¦Dicit g q¦ Altera vo põt eẽ tota fl'a t q̃cũq; ꝓtigit.¦q.d.q p alterã ꝑmissaꝝ falsã q̃cũq; sit illa põt ꝓcludi ꝓpõ mediata negatia fl'a.t p^o oñdit quõ b fiat q̃n mioz est fl'a t maioz vа.d.¦si eni.c.¦i.si mediũ¦ t i.a.t i.b.ẽ.¦q.d.q si ad b sciẽdũ oz accipi tale mediũ q sit sup.a.t sit sup.b.utputa si debeat ꝓcludi hec ne gatiua mediata fl'a.nll's hõ est corp⁹.accipiet ꝥba q̃ est supza utrũqz t fiet fill's in 2°scõe sic.oẽ corpus est ꝥba. nullus hõ est ꝥba.g nullus hõ est corp⁹.hic eniz cõclu dit negatiua fl'a p.a.c.i.p maiorẽ uerã.t.b.c.i.miorez falsaz.ió ait q¦ si accipiat qdẽ¦sup.c.i.suba.¦i.a.¦i. in corpe.¦esse¦ut oẽ corpus est suba.¦in.b.vo.¦i.in hoie¦ nõ eẽ¦ut nullus hõ est suba.¦ que qdẽ est.a.c.¦ i.maioz¦ uera erit t altera aũt.¦i.b.c.sue minoz¦ fal sa¦t sup.t cõuerso falsa.¶Deinde cum dicit.

¶Item si qdẽ i.b.accipiat.c.eẽ.i.a.ãt nll'o: q̃ qdẽ est.c.b.uera erit:altera aũt falsa.

¶Oñdit quõ ꝓcludat tal' negatia falsa p maiorẽ falsã t mioꝛẽ uerã.nec mutat termios.ſz solũ trãsponit ꝓpõ nẽ ꝑuatiuã t faẽ fillz in p° 2^e: quẽ ꝑus fecerat in 2° 2^e d.¦ iterũ si in b.¦i.in oie¦ accipiat qdez eẽ.c.¦i.ꝥba hec est mioz.ois hõ ẽ ꝥba¦ in a.¦qdẽ in corpe¦ nll'o ¦ su.accipiat eẽ ꝥba.Formabit g sic fill's. nulluz corpus est ꝥba.ois hõ est ꝥba.g null's hõ est corp⁹:in hoc g fill'o ¦ que qdẽ est.b.c.¦i.minoz¦ uera erit.altera aũt.¦i. a.c.¦ falsa ¦t ꝓclusio falsa su.¶Deinde cum dicit.

¶Si qdẽ igit fit ꝑuatiu⁹ fill's deceptiõis di ctũ est q̃re t qñ t per que erit deceptio.

¶Epilogat circa determiata.d.¦si qdẽ fill's deceptio nis fit ꝑuatiu⁹.¦i.si fill's ꝓcludat deceptorie negatiaz falsam¦ dictũ est qñ.¦i.in qua figura¦ t per que.¦i. p q̃s ꝑmissas falsas¦ erit deceptio.¦¶Deide cũ dic.

¶Si vo sit affirmatiu⁹ tũc p ꝓpriũ mediũ ipotẽ est utraſqz eẽ falsas.Necesse eni est que est.b.c.manẽ:si quidẽ erit fillogismus sicut dictũ est prius.Quare.a.c.semp erit falsa.hec aũt erit conuersa.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Quia oñderat quō pōt ꝛcludi negatia mediata falsa: tā in ꝑ[a] figura q̄z in 2°. Ꝫn pte ista ut dicebaꝫ declarat quō possit ꝛcludi ꝓpō uꝝ affirmatia mediata fla: qđ nisi p ꝑmā figurā fieri pōt. nō ḡ in ꝟ uariabit figura qz sola ꝑ[a] ꝛcludit uꝝz affirmatiuā. ſz uariabit mediū. qz pōt ꝟ fieri uꝝ p mediū. ꝓpriū siue p ſile. ꝓpō uꝝ p exneū. Tria ḡ facit. qz ꝑ° oñdit quō talis uꝝis affirmatia mediata fla possit ꝛcludi p mediū ꝓpriuz. 2° quō p ſile. ꝓpriō. 3° quō p exneū. 2ª ibi|_Siſr aūt._|3ª ibi|_Luz vo nō sit p ꝓpriū._|Dicit ḡ q̄|_si fiat affirmatiuus sill's_|sup. deceptori°|_tūc qđ p mediū ꝓpriū ipoſe ẽ utraſq̄|_p̄missas|_falsas eẽ. neꝯe est eni|_illā ꝓpōnez|_q̄ est b.c.|_i. miorē|_manē._|i. nō uariari|_sigdē erit sill's._|ſ. uer°. i. si recte reſuabit ibi foīa sillogiſtica|_sic dcm̄ ẽ ꝑus|_cū. ſ. agebaꝫ de sill'o ꝑuatiuo|_q̄re. a. c. semp erit falsa. hec eni est ꝛsa|_in oppositā q̄litatē. nā h[c]. si maior in sill'o nō deceptorio accipeꝫ negatiua ꝛ eēt vā. in sill'o aūt deceptorio accipit ꝛsa in oppositā q̄litatē. i. accipit affirmatia ꝛ est fla. ¶ Notāđ aūt q̄ ut ponamus in termis q̄ hic oñr vicem° q̄ affirmatia uꝝis media tā fla de q̄ hic logt̄ phs hēt uꝝz negatiuā mediatā uerā. si ḡ oē. b. est. a. ẽ mediata fla. nullū. b. ẽ. a. erit mediata vā. accipiam° ḡ p. b. aligd qđ sit in p̄dicam̄to ſbe utputa aial. p. a. q̄titatē. h[c] eni ẽ ꝓpō negatia mediata vā. nllz aial est q̄titas. mediū āt ꝓpriū ad ꝟ. pbāđ est ſba. si ḡ faċ sill's ꝑuatiu°nō erit deceptori°. dicet enim nlla ſba est q̄titas. oē aial est ſba. ḡ nllz aial est q̄titas. Si ḡ debeat ꝛcludi affirmatia fla oppoſita huic negatiue vē. ut si debeat ꝛcludi oē aial est q̄titas mior non mutabit. ſz maior ꝛpōneret i oppositā q̄litatē. dicet eni oīs ſba est q̄titas. oē aial est ſba. ḡ oē aial ẽ q̄titas. mior eni qz māet eadē sp erit vā. maior āt qz accipit mō ꝛsō q̄z i sill'o vo sp erit fla. ¶ Morā[m] ēt q̄ sill's uer° pōt dici dupl'r: uꝝ q̄tū ad māz uꝝ q̄tū ad formā. Sill's aūt deceptori° nunq̄z erit uerus q̄tū ad māz. sp enim accipit uꝝ ambas uꝝ sal tē alterā ꝑmiſſaꝝ falsā. pōt tñ talis sill's eẽ uerus q̄tū ad formā qz pōt tenē uerā formā sillogiſticā. ſō dicebam° in expōne lr̄e q̄ ꝓpōnē. b. c. i. miorē opz manē si debeat eẽ sill's. ſ. uerus. i. si debeat ibi reſuari uera forma sillogiſtica. nā si ꝙuerteretur mior in oppositā q̄litatē ꝛ fieret negatiua nō reſuare tur ibi foīa sillogiſtica. qz ut dicebaꝫ supra: miori exñ te negatiue nihil segt̄ in ꝑ[a] figura. ¶ Deinde cū dicit

¶ Siſr āt est ꝛ si ex alia ordiatiōe accipiaꝫ mediū: sic dcm̄ est in ꝑuatiua deceptione. Neceſſe est eni que qdem est. d. b. manē.

¶ Oñdit q̄ ꝟ idē ꝛtigit si accipiaꝫ mediū siſe ꝓpō: ut si accipiaꝫ mediū ex alia coordiatiōe. mediū eni ꝓpriuz ad ꝓbāđ qđ est i vno gīe nō ſbījci alteri gīi est ipm gen°ut mediū ad ꝓbāđ aial qđ est i gīe ſbe nō ſbījci q̄titati ẽ ipa ſba: ſz si accipeꝫ mediū aliqđ accns qđ p̄dicareꝫ de aiali ꝛ remoueret a q̄titate sic eẽ vigilans uꝝ eẽ dormiēs uꝝ eẽ appetēs. qz talia cōpetūt aialib°. nō āt q̄titas tale mediū eēt ex alia coordiatiōe qz nō eēt i coordiatiōe ſbali nec i gīe ſbe: ſz eēt accñtale. tale mediū ẽt diceret siſe ꝓpō qz sic̄ p ꝓpriū mediū pōt cōcludi nllz aial eẽ q̄titatē. ita ꝛ p talia media posset cōcludi ꝟ idē. Foīabit eni sic sill's. nllz appetēs ẽ q̄titas. oē aial ẽ appetēs. ḡ nllz aial ẽ q̄titas. iste sill's nō ẽ deceptori°. ſz si deceptorie debeat ꝛcludi hec affirmatia. oē aial est q̄titas. mior nō mutabit ſz maior accipieꝫ affirmatiua ꝛ erit fla. diceꝫ eni oē appetēs est q̄titas. oē aial est appetēs. ḡ oē aial est q̄titas. Siſe ẽ ḡ de medio siſi ꝓpō ꝛ de medio ꝓpō. ꝛ siſe est ꝛcludē ꝑ ꝑmaz figurā deceptorie p mediū ꝓpriū uꝝ p siſe ꝓpō affirmatiuā falsā uꝝ ꝑuatiuā. in oīb°eni talib° deceptiōib° maior accipieꝫ eō q̄z sit rei vitas ꝛ erit semp fla. mior aūt sp manebit eadē. ꝛ erit sp uera. vñ q̄tū ad ꝟ sp erit eadē deceptio. iō ait|_Siſr aūt_|sup. accidet deceptio q̄ sp erit maior fla ꝛ minor vā|_ꝛ si ex alia ordinatiōe accipiaꝫ mediū._|i. si accipiaꝫ mediū ex ordinatiōe accñ tali siue accipiaꝫ mediū siſe ꝓpō|_sic dcm̄ est. ꝛ in ꝑua tiua deceptiōe._|nā sic̄ dixim° silis modus deceptiōis est in ꝛcludēdo p mediū ꝓpriū uꝝ p siſe. ꝓpō p ꝑmā figurā deceptorie ꝑuatiuā falsā uꝝ affirmatiuā. sp enim minor nō uariabit ꝛ erit vā. maior uariabit ꝛ erit fla. iō ait q̄|_neꝯe est eniz_|_ꝓpōnē|_q̄ qđ est. d. b.|_i. miorē|_manē._|i. eẽ uerā|_q̄ vo ẽ. a. d.|_i. maiorē ꝙuerti. i. accipe eā eō q̄z vitas se hēat ꝛ eẽ falsam. ꝛ ſbdit q̄ hec deceptio est eadē ꝑori. i. hēt magnā affinitatē cū ꝑori. qđ duplr̄ pōt exponi. vz q̄ hec. i. deceptio p siſe ꝓpriō eadē sit cū deceptiōe p ꝓpriū.: uꝝ hec. i. deceptio q̄tuz ad ꝓpōnē affirmatiuā est eadē cū deceptiōe q̄tū ad ꝑuatiuā. semp eniz in oīb° talib° minor nō uariaꝫ ꝛ est uera. maior uariaꝫ ꝛ est falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū vo sit nō p ꝓpriū mediū sigdē sit. d. sub. a. hec qdē erit va. altera āt falsa. pōt eni. a. in plurib° eẽ que nō sunt sibi inuicē.

¶ Oñdit quō possit fieri talis deceptio per mediū nō p ꝓpriū. Circa qđ duo faċ. qz ꝑ° oñdit quō fiat ꝟ q̄ñ medi uz ẽ ſb maiori extremitate. 2° quō q̄ñ est ſb maiori ibi|_Si vo nō sit. d._|Dicē ḡ q̄|_cū vo nō sit p ꝓpuz medi uz._|i. si fiat deceptio p mediū exneū|_si qdē sit. d. ſba_|i. si mediū acceptū sit sub maiori extremitate|_hec qđē._|i. maior|_erit vā altera āt._|mior|_falsa_|ꝛ oñdit quō pōt ꝟ fieri dicēs q̄|_pōt eni. a._|i. maior extrēitas|_eẽ i plrib° que nō sūt sibi inuicē._|¶ Nōn[m] āt q̄ h[c] ẽ negatia mediata null's hō inaiat°. ẽ eni mediū ad ꝟ p bāđ aial. Si ḡ accipiaꝫ ꝑria huī affirmatia falsa. vz. oīs hō ẽ iaiat°. ꝛ si accipiaꝫ mediuz ꝓtētū ſb iaiato qđ sit exneū ab hoīe. utputa lapis uꝝ ferrū. tūc erit maior vā ꝛ minor falsa. Foīeꝫ eniz sic sill's. oīs lapis est inaia tus. oīs hō est lapis. ḡ oīs hō est inaiat°: quō aūt possit ſuenīri tale mediū dic̄ q̄. a. i. iaiat° q̄ ponit eẽ maior extremitas pōt ꝓbari de plib° q̄ nō sūt sibi inuicē ꝛ q̄ sūt sup. exnea ab hoīe. ꝛ q̄ lz tale sup. poterit eẽ mediū ut ferrū lapis ꝛ cetera talia q̄ nō sūt sibi inuicē ꝛ sunt exnea ab hoīe. ḡ nō est ſtētio phi q̄ maior extremitas p̄dicareꝫ de plib° q̄ isūt sibi ſuicē ut de medio ꝛ de miori extrēitate. qz si maior extremitas p̄dicareꝫ de miori extremitate. tūc ꝙ affirmatia eēt vā que ponit eẽ falsa Exponēdū ẽ ḡ q̄. a. i. p̄dicaꝫ de plib° que nō ſsunt sibi inuicē. i. p̄dicaꝫ de plib° medīs que nō sūt sibi inuicē. ꝛ q̄ sūt exnea a minori extremitate. ut iaiatū p̄dicaꝫ de lapide ꝛ ferro q̄ sunt exnea ab hoīe. ¶ Ad ꝟ ḡ ualet ſra phi. i. qz posset aligs credē q̄ nō possem° hīe talia media q̄ eēnt ſb maiori extremitate. uꝝ si possem° hīe plura talia media sibi inuicē eēnt. ita q̄ vnuz eēt sub alio. iō dī i ſra q̄ mſta pñt eẽ ſb a. i. ſb maiori extremitate. utputa sub iaiato que nō sūt sibi inuicē ꝛ que sūt exnea a maiori extremitate. utputa ab hoīe p que sup. pōt concludi deceptorie inanimatū de homine. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si vo nō sit. d. sub. a. hoc qdē mānifestū. qm̄ sp erit falsa. affirmatiuū eniz accipit q̄ qdē. d. b. ꝛtigit ꝛ uerā eẽ ꝛ falsam.

¶ Oñdit quō ꝛtigat talis deceptio qñ mediū q̄ vz accipi exneū nō est ſb maiori extremitate. ꝛ duo faċ. qz ꝑ° ait quō hēat fieri talis deceptio. 2° decl'at qđ dixerat ibi|_nihil eni ꝓhibz._|Dicē ḡ|_si vo. d._|i. si me[m] acceptū exneū|_nō sit ſb. a._|i. ſb maiori extremitate|_manifestū est qdē q̄ hec._|i. maior. ſ. a. d.|_sp erit falsa. affirmatia eni accipit. q̄ vo ẽ. d. b.|i. mior|_ꝛtigit ueraz eẽ ꝛ falsaz._|¶ Nōn[m] āt q̄ sp mediū in ꝑma figura in maiori, ꝓpōne ſbjcit maiori extremitati. si ḡ decepto.

UVA. BHSC. IyR_086_4

rie oz ꝯcludi ulꝝ affirmatiuã oz maiorẽ eẽ affirmati uã: ꝛ qꝛ oz maiorẽ eẽ affirmatiuã oz mediũ ſubiẽci maiori extremitati. ſi ergo medium nõ ſit ſb maiori extremitate ut ſi. d. nõ ſit ſb. a. uel ſi. a. non ꝓdicet ulꝝ de. b. planum eſt qꝫ maiꝛ que eſt. oẽ. d. eſt. a. ſemꝫ erit falſa. minꝛ aũt poterit eẽ falſa ꝛ uera. ¶ Deide cum dicit.

¶ Nihil enĩ ꝓhibet. a. qdẽ in. d. nullo eẽ. d. aũt in oi. b. ut aial: ſcientia: muſica.

¶ Declarat qð dixerat. qꝛ ḡ dixerat qꝫ ſi mediũ nõ accipitur ſub maiori. qꝫ maiꝛ ſp eſt falſa. minꝛ aũt põt eẽ uera ꝛ falſa. ſõ duo facit. qꝛ ꝑ⁹ declat quõ minꝛ poſſit eẽ vã. 2⁹ quõ poſſit eẽ falſa ibi ⸗ Nõ ãt. ⸗ Dicit ḡ ⸗ Nihil enĩ ꝓhibet. a. i. d. nllo eẽ. d. aũt i oi. b. ut aial: ſcia: ꝛ muſica. ⸗ Si ḡ qs uellet ꝯcludẽ qꝫ oẽ. b. eẽt. a. i. qꝫ oĩs muſica eẽt aial. ꝛ accipet ꝓ medio ſcia. q̃ nõ ꝯtinet ſub maiori extremitate. i. ſb aiali. foꝛabit ḡ ſic ſillo. oĩs ſcia eſt aial. oĩs muſica ẽ ſcia. ḡ oĩs muſica eſt aial. hic ꝯcludit affirmatia falſa mediata. ut oĩs muſica eſt aial. per mediũ exneũ ut ꝓ ſciaz nõ ꝓtẽtã ſb maiori extremitate. i. ſb aiali. ꝛ i ſb ſillo eſt maiꝛ falſa ꝛ minꝛ vã. ¶ Dubitaret forte aliqs qꝛ ſcia nõ ẽ mediũ exncũ. imo ẽ ꝓpuz nõ eni ſcia exneat a muſica. imo ꝓdicat de ipa. ¶ Dõz eſt qꝫ ſecꝰ eſt i ꝓpõne affirmatia falſa oppoſita negatiue ve: ꝛ i ꝓpõne negatia falſa oppoſita affirmatie uere nã in negatia falſa oppoſita affirmatie vẽ nõ põt accipi mediũ exneũ niſi duobꝰ modis: ulꝝ a maiori extremitate: ulꝝ ab utroqꝫ. nõ eni põt accipi 3⁹ mõ. vz a maiori ꝛ nõ a miori. qꝛ poſtqꝫ affirmatia ponit eẽ vã qcqd exneat a maiori ꝛ a miori: ſz i ꝓpoſito ubi affirmatia falſa ꝛ negatia vã eſt ut pz i exẽplo ꝓpoſito. cũ dr oĩs muſica eſt aial. poterit accipi mediũ exneũ in cõpatiõe ad aial qð nõ erat exneũ reſpectu muſice. ꝛ tale mediũ eſt ſcia. vñ tale mediũ eſt exneũ ꝛ eſt ꝙſonũ. eſt exneuz ab aiali. ꝛ ꝙſonum muſice. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Nõ ãt iteꝝ neqꝫ. a. i nllo. d. nz. d. i nllo. b

¶ Oſtendit quõ ſb fiat ſi minꝛ ſit ffa. d. qꝫ ⸗ iteꝝ ⸗ ſup. põt accipi termiqð ⸗ nõ ãt ⸗ ſup. erit ueꝝ dicẽ ⸗ nec. a. in nllo d. nec. d. i nllo. b. ⸗ q. d. qꝫ poterũt accipi oĩa exnea. ut puta. aial liea muſica. hꝰ eni nec. a. i. maiꝛ extremitas ſiue aial ẽ i nllo. d. i. i nllo medio ſiue i nlla linea. neqꝫ d. i. mediũ ſiue liea ẽ i nllo. b. i. i miori extremitate. ſiue i muſica. nec ẽ curãdũ qꝫ ꝓz modũ ſuũ ꝓbs ſupabũdat i negatiõib⁹. foꝛet ḡ ſillo totꝰ affirmatiuꝰ ꝛ hẽbit oẽs ꝓpões falſas ſic. oĩs linea eſt aial. oĩs muſica eſt liea. ergo oĩs muſica eſt aial. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Mãifeſtũ igit ẽ. qm̃ cũ nõ ſit mediuz ſub a. utreqꝫ põt eẽ falſe. ꝛ quecũqꝫ ꝯtingit.

¶ Epilogat circa deteriata ꝛ duo facẽ. qꝛ ꝑ⁹ epilogat qꝫtũ ad hãc ptẽ imediate poſitã. 2⁹ qꝫtũ ad totũ ꝓcedens ibi ⸗ Quot qdẽ igit ⸗ dicẽ ḡ qꝫ ⸗ mãifeſtũ ẽ igit qm̃ cũ nõ ſit mediũ ſb. a. ꝛ utreqꝫ põt eẽ ffe. ꝛ q̃cũqꝫ ⸗ tã maiꝛ qꝫ minꝛ põt eẽ ffe. ¶ Notãdũ aũt qꝫ cũ mediũ nõ eſt ſub maiori extremitate q̃cũqꝫ tã minꝛ qꝫ maiꝛ põt eẽ ffa. aſr tñ ꝛ aſr. nã maiꝛ põt eẽ falſa ſine minori. minꝛ aũt nõ ſine maiori: nã ſic ſe hñtibꝰ termis ut patuit maiꝛ ſp erit ffa. minꝛ aũt põt eẽ vã ꝛ ffa. ¶ Deide cũ dicit:

¶ Quot qdẽ igit modis ꝛ per que põt fieri ſm ſillogiſmũ deceptiões: ꝛ in his que ſũt ſine medio ꝛ in his que ſunt per demonſtrationes manifeſtum eſt.

¶ Epilogat circa totũ ꝓcedẽs. d. ⸗ qꝫt qð igr modis ꝛ p q̃. i. p qs ⸗ põt fieri deceptiões p ſillz i his q̃ ſunt ſine medio. ꝛ i his q̃ ſũt ⸗ cũ medio ⸗ p dmſonẽ ⸗ ſup. ꝯcludem̃ fabiles. mediate aũt ſũt p dmſonẽ ꝯcluſe: ulꝝ põt p dem̃ſonẽ ꝯcludi. ꝛ qꝛ ẽ deteriatũ de deceptiõib⁹ tã cũ ca imediatas qꝫ circa mediatas. ſõ ait. dcm̃ ẽ eẽ de deceptiõib⁹ nõ ſolũ ꝓpõnũ q̃ ſũt ſine medio: ſz ẽt ꝓpõnũ hñtiũ mediũ. ꝛ p dem̃ſonẽ ꝯcluſaz ulꝝ pokiũ ꝯcludi ut accipiaꝫ dem̃ſo large ꝓ ſillo neceſſario ꝯcludente.

¶ Manifeſtũ eſt aũt qꝫ ſi aliqs ſenſus defecerit neceſſe eſt aliquã ſciaz deficere. quaz impoſſibile eſt accipere ſine ſenſu.

¶ Poſtqꝫ ꝓbus deteriauit de ignorãtia diſpõnis. ¶ In pte iſta ut dicebaꝫ deteriat de igrãtia ſimplicis negationis q̃ potiſſime ꝯtigit ex defectu alicꝰ ſꝰ. nã deficiẽte ſꝰ opz qꝫ deficiat ſcia q̃ eſt apta nata acgrı ꝓ illũ ſẽſuz. tales ḡ potiſſime hñt ignorãtiã ſimplicis negationis alicꝰ ſcie: qꝫbꝰ deficit ſꝰ ꝓ quẽ eſt apta nata acgrı talis ſcia ꝓz illũ ſꝰuz: ut ceci a natiuitate potiſſime hñt ignorãtiã ſimplicis negatiõis ſcie de coloꝛib⁹. qꝛ eis ðficit viſus ꝓ quẽ eſt apta nata acgrı coloꝛ ſcia. ſz eni ruſtici dicanꝫ hꝫe ignorãtiã ſimplicis negationis geometrie ulꝝ alicꝰ alteriꝰ ſcie. magis tñ hñt hi⁹ ſimplicem ignorãtiã qꝫbꝰ deficit ſꝰ ꝓ quẽ eſt apta nata acgrı talis ſcia. ꝯcederet eni ruſticꝰ qꝫ fulgẽs lucidũ diſgregaret viſuz: qð nõ ꝯcederet a natitate cecꝰ. qꝛ nũqꝫ ſ̃ potuit expiri ꝓ ſꝰuz. deteriare igr de ignorãtia ſimplicis negatiõis eſt determiare quõ ꝓ ðfectũ alicꝰ ſꝰus oporteat deficẽ ſciaz q̃ eſt ſm illũ ſꝰuz. duo ḡ facit ꝓbus. qꝛ ꝑ⁹ ꝓponit hãc vitatẽ. 2⁹ eã declat ꝛ ꝓbat ibi ⸗ Si uere adiſcim⁹. ⸗ Dicit ḡ ⸗ Mãifeſtũ eſt aũt qꝫ ſi ſꝰus alicꝰ deficeret neceſſe eſt ꝛ ſciaz deficẽ quã ipoſſe eſt accipe niſi ꝓ ſꝰuz ⸗ ſup. illũ: ut cui deficit viſus neceſſe eſt deficẽ ſciam coloꝛ quã ſciaz ipoſſe eſt accipe niſi ꝓ viſuz. ¶ Dubitaret forte aliqs. vñ ſeqr hec ꝓntia qꝫ ſi deficiat ſꝰus qꝫ ꝛ deficiat ſcia illiꝰ ſꝰus ulꝝ ſm illũ ſꝰuz. ¶ Dõz qꝫ dupliciter via poſſumꝰ oñdẽ ſic eẽ. ꝑª via ſumit ꝓut ſcia cõpat ad ſuũ modũ accipiẽdi. 2ª via ſumit ꝓut ſcia cõpat ad ipm itellz. i. ad hñtũ ꝓncipioꝝ ſiue ad ꝓnª ꝓ q̃ acgrit. ꝑª via ſic pz. nã ſcia nõ eſt nob inata ꝛ itellꝰ nr poꝛis nõ naſcit plenus: ſz nudus. a ꝓmordio eni natiuitatis nre itellꝰ nr poꝛis eſt ſic tabula raſa in q̃ nihil eſt depictũ. poꝛis eſt tũ qꝫcũqꝫ picturã accipe. itellꝰ igit poꝛis in ſui ꝓmordio nihil eſt actu factꝰ. eſt tñ poꝛis oĩa fieri que oĩa declari hñt in. 3. de aia. ¶ Ex his mãifeſte colligit qꝫ ſcia in nob cãta eſt ꝓ acgſitionẽ ꝛ ꝓ acceptionez ꝛ ꝓ ipſſionẽ a reb⁹. ſz cui deficit ꝑm accipiẽs opz qꝫ deficiat ꝛ 2m. ꝑm accipiẽs aũt ꝛ ꝑm recipiẽs impſſionẽ a reb⁹ eſt ſꝰus. res eni ipe nõ põt imediate impmẽ i itellu: ſz ꝓus faciũt impſſionẽ in ſꝰu. ꝛ mediãte ſꝰu fit impſſio in itellu. cui ḡ deficit aliqs ſꝰus: qꝛ ei deficiũt impſſiões ſꝰibiles ſm illũ ſꝰuz oz qꝫ ei deficiãt impſſiones itelligibiles apte nate deriuari ab impſſionib⁹ ſꝰibilib⁹ factis i tali ſꝰu. ꝛ ꝓñs oz qꝫ ei deficiat ſcia ſz tales ſꝰuz. 2ª via ad ſ̃ idẽ ſumit ꝓut ſcia cõpat ad itellz uel ad hñtũ ꝓncipioꝝ. nã ſcia eſt hit⁹ ꝯnũ. cui ḡ deficit itellectꝰ opz qꝫ ei deficiat ſcia. nã ſcia que eſt hit⁹ ꝯnuz ꝓſupponit itellm̃ q eſt hit⁹ ꝓncipioꝝ. ꝓncipia aũt fiunt nobis nota via ſꝰus memorie ꝛ expiẽtie. cui ergo deficit aliqs ſꝰus opz qꝫ ei deficiãt ꝓncipia illa que ſũt apta nata nõ acgrı niſi ꝓ illũ ſꝰuz. ꝛ ꝓ ꝓñs opz qꝫ deficiat ei ſcia q̃ ſine talibꝰ ꝓncipijs nõ põt hẽri. ¶ Ulterꝰ foꝛte dubitaret aliqs. utꝝ ſm platonẽ deficiẽte ſꝰu deficeret ſcia. ¶ Dõz qꝫ platoni debatur idee ad ſciam ꝛ ad gñonẽ. ut in meta. declari hẽt. ab ideis eni ipis deriuabant ſpẽs itelligibiles in aias nras ꝛ ſpẽs ſenſibiles in ſbtaz mãz. eedẽ eni erãt idee cãntes illas ſpẽs ꝛ has ꝓz qꝫ iſte eẽnt ſꝰibiles ꝛ ille itelligibiles. ſb eni erat ꝓp diuerſitatẽ recipiẽtiuz. vñ ipe vnitatẽ poſuit ex pte idee ꝛ ex pte foꝛme. pluralitatẽ aũt ex pte recipiẽtium ꝛ ex pte mãe. ut declarari hẽt in ꝑº phi. igit ꝓut ab eisdem ideis deriuabant ſpẽs intelligibiles in aias nras idee platoni deſeruiebãt ad ſciam que per tales ſpẽs

UVA. BHSC. IyR_086_4

itelligibiles hz cē. put ät ab illis eisdē ideis deriuabät foie spibiles ⁊ i sbtaz mäz debuebät idee ad gñonē q̄ termiät ad mäles foias. ꝑm lꝫ ḡ sꝰ nihil faciebat ad acgsitionē scie. qz scia ꝑm opionē pconis nō iprimit p spēs deriuatas i itellz p sꝰz: sz imediate cätur i nobis scia ab ideis. iter res eni corpales ⁊ itellz est medi⁹ sen sus q est vt⁹ corpea ⁊ organica. qz ḡ träsit⁹ ab extremo ad extremū pſuppoit träsitū p mediū nō deriuabunt spēs a reb⁹ i itellcū nisi p sensū: sz iter ideas ⁊ itellz cū ipe idee sint qd sepatū ⁊ abstractū nō est medi⁹ sꝰ q est vt⁹ organica: ⁊ vt⁹ in corpe. itellz ḡ q neqz est corp⁹ neqz vt⁹ in corpe. primior est ideo q̄ ipe sbus. nā ista primitas nō ē attēdēda ꝑm ppriū situ cū idee nunq̄z sint: sz hz näz. ad lꝫ ḡ q idee iprimät i itellz q est eis vt⁹ primior: nō opz q aligd iprimat ꝑus i sꝰz. ad sciaz ḡ ꝑm pconē nihil facit sꝰ ad acgsitionē scie sz ad usuz scie. hz A R. igr ⁊ hz vtatē sine sꝰu: nec posset hzi scia nec usus scie p illū sꝰz. ꝑm pconē aūt sine sensu hētur scia: sz forte hz eū nō hz usus scie hz illū sensū. ¶ Addūtēdū ät q cū dicim⁹ deficiēte sꝰu deficit scia hz illū sen suz: nō est itelligēdū de eo q ꝑus hūerit sꝰz. ⁊ postea est ꝑuat⁹ illo sꝰu. nā q ꝑus fuit vidēs poterit hie sciaz colox q̄tūcūq; fiat postea cec⁹. sz lꝫ itelligēdū est de il lo q nūq̄z hūit talē sꝰz. vñ i acgsitiōe scie idē q nunq̄z hūisset nūq̄z fuisset usus sꝰu. sigs eni sp fuisset in tene bris q̄dlu sic exīsteret colox sciaz hie nō posset. ¶ Ul teri⁹ forte dubitaret aligs. utz aliqd fuerit i itellu qñ nūq̄z fuerit i sꝰu? ¶ Dz q nihil est i itellu qñ ꝑus nō fuerit i sꝰu ul ꝑm se ul ꝑm suū sile ul ꝑm effectū uel ꝑm pres: ut sigs itelligeret mōtē aureū. sz tñ lꝫ nūq̄z vide rit. vidit tñ mōtē ⁊ vidit auz: ⁊ si itelligim⁹ sbas sepa tas sz nūq̄z fuerit i sꝰu hz suā eēntiā tñ apphēdimus p sꝰuz eaz effect⁹. ¶ Est ḡ hic adūtēduz q effect⁹ p qs cogscim⁹ cās semp ꝑm q h⁹ ducūt i cognitionē q est cā: sz nō semp ducūt i cognitionē. qd est cā. nā h⁹ effect⁹ ul sūt ꝓportionati suis cāis ul nō. si nō sūt ꝓportionati: ducūt solū i cognitionē q est cā. iō i itellu essen tiali deū ⁊ sbas sepatas p eox effect⁹ itelligē nō possu mus qd sunt: sz q sunt. attñ q obm est ꝓportionatū actui ⁊ act⁹ potētie. p obm possum⁹ scire qd est act⁹ ⁊ p actū qd est po⁹. act⁹ ḡ lz sit effect⁹ ipsi⁹ potētie. q po tētia est i aliq̄ gñe cāe. ⁊ est cā ipsi⁹ act⁹. possum⁹ tñ per h⁹ actū ⁊ p h⁹ effectū cogscē ipaz potētiā nō solū q ē sz qd est. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs de ipsis colo tib⁹ utz cec⁹ a natiuitate possit hie sciaz colox. ⁊ vi q sic. q mlto potior est scia p cāz q̄z p effectū. sz de sbijs sepatis dicimur hie sciam. ⁊ meta⁹ potissime est de il lis. ⁊ tñ p sꝰuz nō hēm⁹ expientiā de sbijs sepatis: nisi de eaz effectib⁹. mlto ḡ magis cec⁹ a natiuitate pote rit hie sciaz de coloꝛib⁹ cū hūerit p sꝰuz expiētiā de co lox cāis: potuit eni p sꝰuz tact⁹ expiri de calo frido hu mido ⁊ sicco q̄ sūt q̄litates ꝑme a qb⁹ cānt ⁊ depēdēt oēs q̄litates scde. ¶ Dz q si bñ ꝓsiderant dicta phi scire simplr ⁊ pp qd est scire cāz. ⁊ qñ illi⁹ est cā. sic ēt scire qz est scire p effect⁹. ⁊ qñ illi⁹ est effect⁹. p sꝰuz aūt nō solū expimur de effectib⁹ sbaz sepataz. sz ēt experi mur qñ sūt effect⁹ talīū sbaz. expimur eni p sꝰuz mo tū corpoz celestiū ⁊ q̄litatē motuū: ⁊ ēt ꝓtinuatē q̄ nō iterrūpit talis mot⁹. mot⁹ ät sic eq̄lis ⁊ sic ꝓtinu⁹ a vtute i corpe eē nō posset. opz ḡ q̄ sit ab aliq̄ sba sepa ta. expimur eni p sꝰuz aliq̄ q nō solū sūt effect⁹ talium sbaz sepataz. sz ēt p sꝰuz possum⁹ expiri q̄ sūt effect⁹ taliū sbaz. sz cec⁹ a natiuitate posset hie expiētiā de q̄ litatib⁹ elox siue q̄litatib⁹ ꝑmis ut sūt q̄dā res in se. nullā tñ expiētiā hie posset p sꝰum ut sunt coloꝛ cāe. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs de ipa foia sbali. utz aliq̄ fuerit i sꝰu. ⁊ vi q sic. qz si nō fuisset i sꝰu: nunq̄z eēt i itellu. ḡ nō hērem⁹ sclam de foiis sbalib⁹: ⁊ p ꝓns nec de ipsis sbijs. qz mä non coḡscit nisi p analogiā ad formam ut vult phs in p⁰ phi. ¶ Rursus ēt cognitio cō positox nō est sine cōponētū cognitiōe: q̄re si nō cog scerem⁹ sbaz q̄ est foia nō cogscerem⁹ sbaz cōpositaz. nullā ḡ sbaz cogscerem⁹. ⁊ p ꝓns nullū accns. qz ut di in p⁰. 7. meta. sba est ꝓz accite cognitiōe ⁊ diffone ⁊ tpe. ¶ Dz q hz Cōmē. i. 2. de aia. est sꝰus q cogscit oia particularia oiuz pdicamētox. lz h⁹ sꝰus ⁊ h⁹ estima tiua alr sit i bꝛutis alr i nobis. nā si bꝛuta apphēdūt i diuidua oiuz pdicamētox. lꝫ est solū. ꝓut talis apphen sio defuit ad necitatē vite. in nobis ät defuit nō solū ad necitatē vite: sz ēt ad sciaz. nā ꝓter illā necitatē vite idigem⁹ sꝰu rōne scie. ut declari hēt in p⁰ meta. hz lꝫ ḡ foia sbalis sb eē ididuali fuit vi silli. poterit ḡ sb eē ul set eē i itellu. dato tñ q si nullus pcipet formā sbalē. pot cem⁹ ḡ q sic se hīt foie reales ad actionē realē: sic suo mō foie itētionales se hīt ad actionē itētionales. sic ḡ foia accntalis realis ut agit i vtute foie sbalis pōt idu cē realr sbalē formā: sic videm⁹ q ignis q̄zuis nulla ha beat vtutē actiuā nisi calorē: tñ pōt p calorē q est foia accntalis ut agit in vtute foie sbalis gñare ignē: ⁊ idu cē formā subalē. foie ḡ accntales sūt organa formarū subaliū. ⁊ inq̄ztū sūt ipax organa: i vtute ipax faciūt ad gñationē sube. sic ḡ se hēt in foiis realib⁹ dicē possu mus q sic se hēt in itētionalib⁹. vz q ipe itētiões ⁊ ip se silitudies foiax accntaliū sūt organa itētionū ⁊ sili tudinū foiax subaliū. Dato ergo q nulla itētio ⁊ nul la silitudo foiax subaliū sit in sꝰu ipe itētiones foiax accntaliuz ut agūt in vtute formax sbalium ⁊ ut sunt eax organa poterūt cāre in itellu itētiões ⁊ silitudies formax subaliū. Nec obstat si dicat q tales itētiones accntiū sūt sepate ab itētionib⁹ subax. nā vt⁹ que est i semie est sepata ab aia pfis. Attñ q̄tūcūq; sit sepata ad huc est organū ipsi⁹ aie. ⁊ agit in vtute ipsi⁹ aie. ⁊ ex h⁹ hēt alare fetū ⁊ iducē in ipo aiaz ul dispositiue ul simplr. ¶ Posset ēt ⁊ hec difficultas de subali forma qualr sit in intellectu alr tolli. sed de hoc in nostris cōnibus theologicis diffusi⁹ diximus: ꝓpter qđ ad psens dicta sufficiant. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si uere discim⁹ aut iductōe aut dm̄one

¶ Probat qđ dixerat. Circa qđ tria fac. q ꝓ⁰ distinguit diuſos modos adiscēdi siue sciēdi. 2⁰ dat diam iter il los modos. 3⁰ oñdit q ipole sit aliq̄ mō scire nisi p sen suz. 2ª ibi ¶ Est aūt demro. ¶ 3ª ibi ¶ Impole est autē. ¶ Dicit ḡ q ¶ si ve adiscim⁹ aut p iductionē aut p demro nē. ¶ q. d. q uez est q deficiēte sꝰu deficit scia ꝑm illū sꝰuz qz ve nō adiscim⁹ nisi p demronē aut p iductiōez. q modi adiscēdi ut patebit oēs ꝓsupponūt sꝰuz. posset aūt q uellet sic exh⁹ foiare rōnez. q cūq; nō adiscūt nisi p demronē aut p iductionē illi deficiēte sꝰu ve deficiūt in scia hz illū sꝰuz. nos sum⁹ hi⁹. ḡ zc. ¶ Notādū aūt q ve nō adiscim⁹ nec scim⁹ nisi p demronē ul p iducti onē. nā cecus de coloꝛib⁹ posset log vba q̄ audiuit ab alijs: sz mēte nō capet qđ diceret. log ergo possumus deficiēte sꝰu de scia que est ꝑm sꝰuz. sed uere itelligē ⁊ scire deficiēte sensu est ipossibile. ¶ Deide cum dicit.

¶ Est aūt demōstratio qdez ex ulib⁹. Inductio aūt ex his que sunt ꝑm partē.

¶ Quia distixerat duos modos adiscendi uel sciēdi dat diā iter hi⁹ modos dicēs q ¶ Est ät qdē demro ex ul b⁹. iductio aūt ex his q̄ sūt ꝑm ptē. ¶ i. ex pticularibus. Est ergo dia iter adiscē p demronē ⁊ iductionē sicut iter scire ex ulib⁹ ⁊ pticularib⁹. ¶ Deide cum dicit.

¶ Impossibile aūt vniuersalia speculari ⁊ non per inductionem.

¶ Distictis modis adiscēdi ⁊ data dia iter hi⁹ modos ꝓcedit ad declarādū ꝓpositū. vz q nullo mō ꝓtingit

UVA. BHSC. IyR_086_4

scire ul' acqrē sciaz deficiēte sensu. itēdit aūt talē rōnē. scire p demōstrationē ⁊ scire ex ulīb⁹ ꝓsupponit scire per iductionē ⁊ ex ꝑticularib⁹. scire aūt ex iductione ⁊ ex ꝑticularib⁹ ꝓsupponit sꝫz. ḡ oē nr̄m adiscē ⁊ oē nr̄m scire cū nō sit nisi ex his duob⁹ modis ꝓsupponit sꝫz. fundaī aūt hec rō sup duab⁹ ꝓpōnib⁹. iō duo facit. qz ꝑ⁰ declarat q scire ex ulīb⁹ ꝓsupponit iducē ⁊ scire ex ꝑticularib⁹. 2⁰ declarat q iducē ⁊ scire ex ꝑticularib⁹ ꝓsupponit sensuz ibi. ¶ Inducē aūt ¶ Circa ꝑm duo facit. qz ꝑ⁰ facit qđ dictū est. 2⁰ q supposuerat ꝑbat ibi ¶ Qm̄ ⁊ q. ¶ Dicit ḡ q ¶ ipōe est aī ulīa speculari ni ſi iductionē ¶ posset aūt ex hꝫ sic foīari rō. qcūqz vult scire p ulīa. i. p ulēs ꝓpōnes opz q sciat ipas ulēs ꝓpōnes: hꝫ ulēs ꝓpōnes nō possum⁹ scire nisi iducēdo i ꝑticularib⁹ ḡ p ulīa ⁊ p demōnē nō ꝯtigit scire nisi p iductionē in ꝑticularib⁹. ¶ Notāndū aūt q ulēs ꝓpōnes mediate pnt sciri p ulēs ꝓpōnes imediatas. ⁊ p ꝑn⁹ si ue p dignitates. ipa aī ꝑn⁹ ⁊ ipe dignitates sciunt via sꝫus. ⁊ p iductionē. Ad hꝫ ḡ uadit rō phi q nō ꝯtingit scire p ulīa ꝑn⁹ ⁊ p dignitates nisi sciuerim⁹ ipa ꝑn⁹ ulīa: ⁊ ipas dignitates. hec aūt nō possumus scire nisi via sꝫus: ⁊ p iductionez. ḡ nihil est scire p ulīa nisi via sensus ⁊ per inductionē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̄ ⁊ que ex abstractiōe dicunt esse est per iductiōes nota facē que isunt in vno quoqz genē quedaz: ⁊ si nō sepabilia sunt ꝑm q vnūqdqz hi⁹ est.

¶ Qđ supposuerat ꝑbat. ⁊ ꝑbat. q. p locū a maiori. naz magis videret q ulīa mathematicoꝝ q̄ sunt abstracta ⁊ separata deberem⁹ scire sine sꝫu ⁊ sine iductiōe q̄z alia. illa nescimus. ḡ ⁊c. iō ait ¶ Qm̄ ⁊ q p abstractionez dicunt eē est. ¶ i. ꝯtigit ¶ ⁊ p iductionez nota facē. ¶ q. d. q ulīa ⁊ mathematica ¶ que sūt ¶ abstracta via sꝫus ⁊ iductionē nota fiūt ex eo q ¶ in vnoqqz gñe ¶ talium abstractoꝝ ¶ sūt qđā ¶ ꝑticularia q̄ ⁊ si ¶ p q ¶ non separabilia hꝫ q hi⁹ vnūqdqz ē. iō sup. oīa via sꝫus. ⁊ p iductionē oz talia cogscē. q. d. q hꝫ talia ꝑticularia pnt separi a mā sꝫibili hꝫ ītētionē. nō aūt pnt separi hꝫ eē. possum⁹ ḡ ītētionē ⁊ p ꝯsiderationē ꝯsiderare lineaz hāc q̄ est i mā sꝫibili ꝑter māz sꝫibilē. tñ hec linea ꝑticularis nunqz sepat a mā sꝫibili ꝑm eē. ⁊ iō. s. nūqz nisi p iductionē ⁊ via sꝫus pnt talia cogsci. ¶ Dubitaret forte aliqs. Uñ segt hec ꝯtra phi q ulīa abstracta ⁊ mathematica nō fiūt p iductionē i ꝑticularib⁹ sꝫibilib⁹ eo q talia ꝑticularia. ⁊ si separi pnt a mā sꝫibili ꝑm ꝯsiderationē. nō aūt separi pnt ꝑm q est vnūqdqz eoꝝ. ꝑm eē. possum⁹ aūt nō solū lineā: hꝫ ēt hāc lineā q̄ est in mā sꝫibili imagiari ꝑter mām sꝫibilē. qz possumus imagiari hꝫ q̄ztū nō imagiato q̄li. videt igit ex hꝫ q salt̄ in mathematicis hꝫ nō oporteret q fieret via sensus, mā diceret aliqs q ꝑticularia mathematicoꝝ pnt ꝯsiderari ꝑter mām sꝫibilē. ¶ Dom̄ q via phi est q nr̄a scia causet a reb⁹. vñ ⁊ Cōmē. in. 12. meta. vult hāc eē diā iter sciaz dei ⁊ nr̄az. qz illa cāt res. nr̄a aūt cātur areb⁹. fit eni scia in nob ꝑm q res agūt in aiaz. sed nihil agit in aliqd nisi hꝫ eē qđ hēt. ipe ḡ res nō agūt in aiaz nr̄az nisi ꝑm eē qđ hnt i seipis hꝫ ꝑticularia mathematica nō hnt eē nisi i mā sꝫibili. ḡ ēt ex talib⁹ ꝑticularib⁹ nō poterit cāri scia i aia nr̄a nisi via sꝫus. cū ḡ dicis q possum⁹ ꝯsiderare hāc lineā sine mā sꝫibili. Dici dz q nisi hec linea hꝫ eē qđ hēt in mā sꝫibili suā fili tudinē cāret in sensu. nunqz possem⁹ eā imaginari sine mā sꝫibili. tota ḡ scia quā possum⁹ hie ex ductu rōnis reducēda est ad sensuz tanqz ad radicē ⁊ tanqz ad primordiale ꝓncipium. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Inducē eni nō hnt̄es sensū ipossibile ē. singulariū eni sꝫus est. Nō eni ꝯtigit accipere eoꝝ sciaz. neqz eni ex ulīb⁹ est sine iductione neqz p iductionē sine sensu.

¶ Declarato q nō est scire p ulīa nisi sciaī p iductionez. Declarat q nō sit scire p iducere nisi sciant ꝑticularia via sꝫus. iō ait q ¶ iducē āt nō hnt̄es sꝫus est ipōe. naz singulariū āt sꝫus est. nō eni ꝯtigit accipe ipoꝝ ¶ ꝑticulariū ¶ sciaz ¶ nisi p iductionē ⁊ p sꝫuz. Resumit ḡ totā rōnē. d. ¶ neqz eni ex ulīb⁹ est ¶ sup. scia ¶ sine iductione neqz p iductionē sine sꝫu. ¶ ḡ cū nihil sciaī nisi uel ex ulīb⁹ ul' p iductionē nihil scīt nisi p sensuz q declarare uolebam⁹. deficiēte ḡ sensu deficit scia ꝑm illū sꝫuz.

¶ Mōn⁹ aūt viz rōnis hui⁹ in hꝫ ꝓpōnē q cū sꝫus ꝑpe ⁊ p se sit cognitiu⁹ ⁊ discretiu⁹ ꝑticlariū si cogscē ex ulīb⁹ ꝓsupponit cogscē ex iductiōe. iductio aūt est ex cognitiōe ꝑticlariū. cognitio aūt ꝑticulariū est p sꝫuz uel nō est sine sꝫu. totī ḡ in se cognitionis ianua est sꝫus.

¶ Est aūt ois sills per tres terminos.

¶ Intētio phi est i hꝫ libro tradē artē quō ꝯtigat simplr scire q infinitū ꝑm q h⁹. ignotū est ut dī in ꝑ⁰ phi. ne ḡ rōne infinitatis deficiamus a scire simplr. ⁊ ne despiciamus hāc sciaz dicētes q nō ꝯtigit simplr scire eo q nō est dare statū in ꝑdicatis: hꝫ est ꝓcessus in talib⁹ in infinitū. iō phs in hꝫ ca⁰ itēdit ꝑbare q nō sit ꝓcessus i talib⁹ in infinitū nec ꝑm ascēsuz nec ꝑm descēsuz nec ꝑm media. Circa qđ duo facit. qz ꝑ⁰ ꝑmittit qđā nēcia ad ꝓpositū. 2⁰ exeqt de itēto. ibi ¶ Si igit. c. ¶ Ult enim phs ꝑbare q in sillis demōstratiuis nō sit ꝓcessus in infinitū. In sillo aūt demōstratiuo est ꝯsiderare formā ⁊ materiā. Duo ḡ facit phs in accipiēdo nēcia ad ꝓpositū. qz ꝑ⁰ accipit qđā q se tenēt ex ꝑte foīe sill'i demōstratiui. 2⁰ accipit ⁊ tāgit aliq̄ nēcia ad ꝓpositū que se tenēt ex ꝑte māe. ibi ¶ Scōz qđē igit ¶ Circa ꝑm ⁊ia facit. qz ꝑ⁰ tāgit formā sillogisticā que est i trib⁹ terminis ul' in oꝝ die triū termioꝝ. 2⁰ qđ dixerat declarat. 3⁰ qđ declarauerat adaptat ad ꝓpositū. 2ª ibi ¶ Et hꝫ qđē demōstrare ¶ 3ª ibi ¶ Manifestū igit. ¶ Dicit ḡ q ¶ Est aūt ois sillus per tres terminos ¶ sup. ordinatos in mō ⁊ figura. ⁊ hꝫ sup. ꝓtinet ad formā sill'i. ⁊ de hoc diffusius dictuz est in libro ꝓxo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hoc qđē demōstrare poīe est. qm̄ est a. in. c. ꝑpter id qđ est in. b. ⁊ hoc in. c.

¶ Declat qđ dixerat. Circa qđ duo facit. qz ꝑ⁰ hꝫ declat i foīa sill'i affirmatiā. 2⁰ in negatiua ibi ¶ Sz ꝓuatiu⁹ ¶ Dicit ḡ ¶ Et hꝫ qđē. ¶ s. q sills sit p tres termios debite ordiatos ¶ declarare ⁊ manifestare poīe est. ¶ i. facilis est ¶ ut qm̄ est. a. in. c. ¶ i. ꝑ ¶ q id qđ est in. b. ¶ ecce maior ¶ ⁊ hꝫ. ¶ i. b. ¶ in. c. ¶ ecce mior. Descripta est ḡ foīa sillogistica tota sill'i demōstratiui. ut iō. a. ⁊. c. ad iuicē cōiūgunt in ꝯne. qz ābo ꝯiūgunt ipsi. b. ⁊ ipsi medio: i p̄missis. ꝑn⁹ ḡ cui initiū tota foīa sill'i affirmatiui est. q̄ vni ⁊ eidē sūt ꝯiūcta iter se sūt ꝯiūcta. ul' q̄ vni ⁊ eidez sūt eadē iter se sūt eadē. ¶ Dubitaret forte aliqs. utꝝ istud ꝓncipium sit uerum. ⁊ utrum hoc ꝓncipium possit ꝑbari oīs sillus affirmatiu⁹. Et videt q nō qz non ualet. hō est aīal. asin⁹ est aīal. ergo asin⁹ est hō. hō ergo ⁊ asin⁹ sūt eadē aīali. nō sūt tñ eadē iter se. ¶ Dōz q i ꝑdicto sillo sillogiçat i q̄tuor termiis. nō eni est idē aīal qđ ꝑdicat de hoīe ⁊ qđ ꝑdicat de asino. si eni eēt idez aīal qđ ꝑdicat de utroqz opteret vnū de altero ꝑdicari. hꝫ ḡ obꝫauit phs i li⁰ ꝓxo ut sic ordiarent̄ termini q mediū nō diūificatū ꝯiūgeret utriqz extremitati. ⁊ que vni ⁊ eidē sūt ꝯiūcta iter se sūt ꝯiūcta. ⁊ ex hꝫ ꝯs erat q extremitates que ꝯiūgunt eidē medio in ꝑmissis ꝯiūgerent̄ in ꝯne iter se. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sed ꝓuatiu⁹ qđē est alterā qđē ꝓpositionem habens quoniaz est aliud in alio:

UVA. BHSC. IyR_086_4

alteram autem quoniam non est.

¶ Dat formā silli ꝑuatiui dicēs q⁹ sills ꝑuatiu⁹ est hīs alterā qdē ꝑpōnē qm̄ est aliud in alio. ji. affirmatiuā altera aūt qm̄ nō est. ji. negatiuā. forma ḡ silli ꝑuatiui ē hīc alterā ꝑmissaꝝ affirmatiuā alterā negatiuā ¶ Motādū aūt q⁹ ex utraq; ꝑpōne affirmatia nō posset ꝯcludi negatiua. ex utraq; aūt negatiua nihil segt nō eni ualet si aliq̄ duo remouent ab eodē q⁹ illa sint remota iter se. nec ēt segt q⁹ sint eadē. ꝑt eni eē eadē ꝛ diūsa q̄ ab uno eodē remouent. q̄re si ex puris affirmatiuis nō ꝯcludit negatia: nec ex puris negatiuis aliq̄d segt. ꝯs est q⁹ sills ꝑuatiu⁹ alterā ꝑmissaꝝ hēat affirmatiuā alterā negatiuā. ¶ Motādū ēt formaz silli negatiui initi huic ꝑncipio. qcqd remouet ab aliq̄ remouet ab oi eo qđ est idē illi. nō est eni intelligibile. q⁹ a. sit remotū a. b. ꝛ nō sit remotū a. c. qđ est idē. b. duas ḡ ꝑmissas dz hīc sills negatiuus. vnā ꝑ remotionē. ꝛ aliā ꝑm idētitatē: ḡ foza talis silli negatiui est hīc alterā ꝑmissaꝝ affirmatiuā alterā negatiuā. q⁹ si dicat nō ualē ꝯsitia hāc: q⁹ qcqd remouet a. b. remouet ab oi eo qđ ē idē. b. pp qđ dicat nō ualē si. a. remouet. a. b. q⁹ remoueat a. c. qđ ē idē. b. q; poterit accipi tale. b. qđ erit remotū ab. a. ꝛ poterit accipi aliđ. b. qđ erit idē ipsi. a. nec tñ rō hec ualebit q⁹. a. sit remotū a. c. poterit eni accipi tale aīal qđ erit remotū ab hoīe: ꝛ tale aīal qđ erit idē rōnali. nec tñ ꝓp ꝑ ualebit q⁹ hō sit remot⁹ a rōne. sed talis obiectio seipaz soluit. q; tūc sillogiçabitur in q̄tuor terminis. forma aūt silli est accipe tres termios tm̄. si ḡ a. b. remouet. a. ꝛ illi eidē. b. est. idem. c. opz q⁹ a. remoueat a. c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igit est quoniā principia ꝛ dicte suppositiones he sunt.

¶ Qđ dixerat adaptat ad ꝓpositu⁹. Circa qđ duo facit. q; ꝑ⁹ ait q⁹ que dicta sūt nēcia sunt ad ꝓpositū. 2⁹ quō sunt nēcia declat ꝛ pbat ibi. Incipiēs aūt. Dicit ḡ. manifestū est igit q⁹ he sunt dicte suppōnes ꝛ ꝑn⁹. sup. ad pbādū ꝓpositū. q. d. tradē formā sillogisticā ꝛ oīdē quō sills tā affirmatiuus q⁹ negatiuus est i trib⁹ terminis. ꝑ est ꝑncipiū ad declarādū nr̄m ꝓpositum. ꝛ ꝑ dictū est q⁹ dz supponi in nr̄o ꝓpōsito. ¶ Dubitaret forte aliqs quō istud debeat supponi. ꝛ quō debeat eē ꝑn⁹ ad inuestigādū ꝓpositū. ¶ Dōz q⁹ ꝓposituz pbi est ꝓbare statū i sills demōstratiuis. ꝛ q⁹ nō est abire i talib⁹ i infinitū. ¶ Dubitaret aūt de infinitate taliū dupl̄ posset ꝯtigē. ꝑ⁹ eni posset esse dubitatio de q̄libet sill'o ꝑm se. 2⁹ de illo ut refert ad formā quā hēt i demōstratiua mā. his ḡ modis utile ē tradē formā sillogisticā ad oīn dēdū q⁹ i talib⁹ nō est abire in infinitū. ꝑ⁹ eniz ꝑ est utile ad quēlibet sill'm i se. Posset eni forte aliqs dubitare de q̄libet sill'o in se. utꝝ posset accipe infinita: cui dubitatiōi ex his q̄ dicta sūt stati satisfit. nā si q̄libet sill's in se nō ꝯstat nisi ex trib⁹ termis. ex duab⁹ extremitatib⁹. ꝛ vno medio: nō solum infinita nō accipit imo pauciss'ma accipit. 2⁹ ꝑ fuit utile si cōpet sill's demōstratiū ad formā sillogisticā quā hēt i tali mā. foza eni silli ē hītudo extremoꝝ ad mediū: que foza si referat ad māz demōstratiuā illa hītudo opz q⁹ sit ꝑ se. nā que sūt p accns sunt demōstrabil⁹ iutilia. ea aūt que sunt p se ipossibile est infinita eē. Nā ut vult Cōmen. in. 8. phi. nec que sunt p se nec que sunt p accns ꝑt actu infinita eē. ea tñ que sunt p accns ꝑm ipm ꝑt eē infinita successiue. ut hanc reuolutionem celi ꝑm ipm ꝑcesserūt infinite reuolutiones. ꝛ hūc filiū infiniti pīes. ea aūt que sunt p se ꝑm eū nec successiue nec simul ꝑt infinita eē. qcqd aūt sit de his que sunt p accns. de his aūt que sunt p se uerū dicit q⁹ talia ipossibile est eē infinita: nec sil'r nec successiue nec q̄l'rcūq;. nā p se dicit certā ꝛ determiatā hītudinē. infinitū aūt dicit qđ ideterminatū. oīno ḡ vnū repugnat alteri: nec vnū pōt stare cuz alio. Voluit ḡ ꝑbs in hoc cap'o narrare formā silli. ut applicādo huiꝰ formā ad determinatā mām oīno appareret impossibile q⁹ in sills ul' in ꝓpōnibus demōstratiuis esset possibilis processus in infinitum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Accipiētes eni hoc neēe est sic demōstrare ut q⁹. a. sit in. c. p. b. Iterū aūt q⁹. a. sit in. b. per aliud mediuz. ꝛ q⁹. b. sit in. c. similiter.

¶ Qđ dixerat adaptat ad ꝓpositū. d. accipiētes autē b. vz q⁹ sills fiat ex trib⁹ termis. ꝛ q⁹ ꝑ sit forma sillogistica ꝯcludē duo extrema p vnū mediū. ꝑ ḡ accipientes ꝛ ꝑ supponētes ex his ꝛ ex lib'o ꝓoꝝ neēe ē sic demōstrare ut q⁹. a. sit in. c. p. b. iteꝝ aūt q⁹. a. sit in. b. per aliud mediū. ꝛ q⁹. b. sit in. c. simplr. Si demōstrabit ꝑ erit p aliud mediū. ¶ Motādū aūt q⁹ de ꝓcessu in infinituz posset eē triplex qō. ꝛ q̄libet illaꝝ qōnū adhuc hīet tres qōnes. ꝛ iteꝝ q̄libet dictaꝝ qōnū adhuc hīet duas qōnes. nā in sill'o sunt tres ꝓpōnes. vz. a. b. b. c. a. c. ut oē b. est. a. oē. c. est. b. ḡ oē. c. est. a. ꝯclusuz est ḡ in ꝑ sill'o. a. eē in. c. p. b. Rursus q; forte posset sillogiçari maior ꝛ miorut. a. est in. b. p. c. i. maior posset sillogiçari p aliq̄ mediū. ꝛ. b. eē i. c. i. mior posset sillogiçari silr p aliq̄ mediū. hic narrat pbs ꝛ adaptat sic formaz silli ad mām demōstratiuā ut oīndat quot modis posset dubitari de ꝓcessu in infinitū in demōstrone. nā posset de ꝑ eē dubitatio triplex: vz de ꝯne utrū ad pbādū. a. c. posset eē ꝓcessus in infinitū. ꝛ de maiori utrū ad pbādū. a. b. posset eē ꝓcessus i infinitū ꝛ de miori utꝝ ad pbādū b. c. posset eē talis infinit⁹ ꝓcessus. Rursus cū q̄libet triū ꝓpōnuz hēat suū mediū qđ dedit itelligē cū dixit q⁹. a. c. p bat p. b. c. ꝛ. a. b. p aliud mediū. ꝛ. b. c. silr p aliud: quelibet istaꝝ qōnū posset hīc tres qōnes. vz utrū possit eē ꝓcessus in sursuz ul' in deorsuz ul' in mediꝰ. utrū possent eē infinita. a. que ꝑdicarent de. c. ꝛ utꝝ possent esse infinita. c. que ꝓbicerent ipsi. a. ul' utꝝ possent eē infinita b. que pbarēt. a. de. c. he ḡ tres qōnes de sursum ꝛ de deorsuz ꝛ de mediꝰ possent fieri tā de maiori q̄z de minori. q̄z de ꝯne cū q̄libet haꝝ ꝓpōnū hēat suū mediū. Rursus adhuc q̄libet istaꝝ qōnū posset diuidi in duas q; possent eē oēs he qōnes tā de ꝓpōnib⁹ affirmatiuis q̄z de negatiuis. distiguē ḡ sic. ꝓpōnes ꝛ sic media non fuit iutile ad ꝓpositū. ¶ Adūtendū tñ q⁹ ꝛz iste qōnes sint mlte nūo. pauce tñ sūt in ꝛitate. q; ut patebit oīa hī⁹ dubitabilia ad ualde pauca reducūt. ¶ Deiñ. c. d.

¶ Scōz qdez igit opionē sillogizātib⁹ ꝛ solū dialetice manifestū est q⁹ hoc soluz itēdendū sit. Si ex qb⁹ ꝯtingit ueriſimilis fiat sillogiſmus. Quare ꝛ si est aliqd eoꝝ i ueritate que sunt. a. b. mediū aūt videt nō ꝑ hoc sillogizās sillogizat⁹ dialetice est. Ad ueritatē aūt ex his que sunt oportet intendere. Habet autem se sic.

¶ Post q̄z ꝑbs enarrauit aliq̄ nēcia ad ꝓpositū se tenētia ex pte formē silli demōstratiui. In pte ista assumit aliqua nēcia se tenētia ex pte mātē que sunt duo. vz q⁹ demōstratio ꝓcedit ex imediatis ꝑm ueritatez ꝛ ex his q̄ sunt p se. Duo ergo facit. q; ꝑ⁹ dat dīaz iter dialeticū ꝛ demōstratorē. ut ostēdat q⁹ demōstrator ꝓcedit ex imediatis ꝑ ꝛitatez. 2⁹ dat dīā iter ea que sunt p se: ꝛ que sunt p accns ut oīndat q⁹ demōstrator ꝓcedit ex his que sūt p se: ꝛ dimittit que sunt p accns. ibi. Qm̄ aūt est. Dicit ḡ. ꝑm igit opionē qđ ex solis dialetice sillogiçātib⁹ manifestū est q⁹ solū ꝑ itēdēdū sit ex qb⁹ ꝯtigat. ji. ꝯtigēter ul' q̄l'rcūq; fiat ꝛisilis. ji. ꝓbabilis ꝛ opiabilis. sillꝰ. Sul' q̄l'rcūq; ex ꝛisilib⁹. i. ex opiabilib⁹

UVA. BHSC. IyR_086_4

ut hēt alia lra. ſillr ḡre ⁊ ſi aliqd in vitate eſt eoꝝ que ſunt. a. b. mediū aūt nō vi ſillogiçās p hoc. ji. ſillogiçās p hi⁹ ppōnē. ſillogiçat⁹ eſt dialetice. jq. d. q ſi eorū que ſūt. a. b. i. hec ppō in ueritate hēat mediuz. i. in ueritate ſit mediata. dū tñ nō videat. i. dū ꝑbabilr appareat eē nō mediata ſufficit ad ſillogiçādū dialetice ad ueritatē aūt. ji. ad ſillogiçādū ꝟz ueritatē opz itēdē ex his que ſunt imediata ꝟz ueritatē. hz aūt ſequ. demr̄atio q nō ꝓcedit ex his que videnť: ſz ex his que ſunt ſm ueritatē. ¶ Notādū aūt q imediata ppō eſt qua nō eſt altera poz: ſed hic ppōnē porez hoc pōt eē dupl̄r ul̄ ſm vitatē ul̄ ſm ꝓbabilitatē. cū ḡ accipiť aliq̄ ppō ad ꝓbāduz aliqd ſi illa hēt aliquā porem opz q reſoluat in ſuā porē. nā illd ꝑ qd ꝓbat aliqd ul̄ oz eē p ſe notū ul̄ oz reduci in p ſe notū. ḡ tā dialeticus ḡ demr̄ator ſillogiçās ex ꝓmiſ ⁊ imediatis uel ex his que reducunť ad ꝑ⁹ ⁊ imediata. alr̄ tñ iſte alr̄ ille. nam letico q ꝓbabilr videat ppō accepta eē imediata q ſit ab oīb⁹ uel a plurib⁹ acceptat. demr̄ator aūt nō ſic. nā cū ipe aggiiet ſciaz que nō eſt niſi uerox. opz q ꝓcedat ex imediatis. ul̄ ex his que reducunť ad imediata ſm ueritatē nō ſm opionē. ¶ Notandū ēt q ſpal̄r fecit mētionē de. a. b. d. q ſi eoꝝ que ſūt. a. b. eſt mediū i. ſi eēt mediū iter. a. ⁊. b. i. ſi hec ppō. oē. b. eſt. a. nō eſt imediata tñ videat ⁊ appeat imediata ħ ſufficit dialetico. ſpal̄r mētionē fecit de. a. b. itelligēs p hoc ppōnē maiorē. nā ꝙ nunq̄z debet eē imediata. ꝓmiſſe ḡ debēt eē imediate ⁊ potiſſime maior in q̄ ſtat viſ ſillr. ¶ Dubitaret forte aliqs quō facit ad ꝓpoſitū aſſumē q demr̄ator ꝓcedit ex imediatis ſm vitatē. ¶ Dōm q eī⁹ ſtētio in ħ capło eſt oñdē q ois rei nō ſit demr̄atio. vñ ⁊ ſra dicēt q idē eſt itēdē ſi demr̄ones in ſinitū ueniunt. ⁊ ſi demr̄atio eſt ois rei. ſi ḡ ſufficeret demr̄atori p cedē ſm ꝓbabilitatē ipa ꝑn⁹ poſſent demr̄ari. ⁊ iō dr̄ in p⁹ topicoꝝ q dialetica ad oiuz methodoꝝ ꝑn⁹ viaz hēt. ſi ḡ ipa ꝑn⁹ poſſent demr̄ari oiuz eē demr̄atio. ut ḡ oñdat q nō oium ſit demōſtratio aſſumit q demōſtrator nō ꝓcedit ex imediatis ꝓbabilr ſed ſm ueritatē.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoniā aūt eſt qd ipſum quidez de alio predicatur non ſm accidens.

¶ Dat dr̄iā iter ea que ſūt p accñs ⁊ p ſe. ut oñdat q demōſtrator nō ꝓcedit ex his que ſunt p accñs ſed p ſe. Circa qd tria facit. q⁹ ꝑ⁹ ait aliq̄ eē nō p accñs. 2⁹ exponit ſe qd appellet eē p accñs. 3⁹ ex his que dixerat concludit aliq̄ eē p ſe ex qb⁹ demr̄ator ꝓcedit. 2ª ibi. Dico aūt. 3ª ibi. Sūt igit̄ qdā. ¶ Dic ḡ. Qm̄ aūt eſt q ipm qdē de altero ꝑdicať. nō ſm accñs. jq. d. q eſt dare aliq̄ ꝑdicata nō per accñs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dico aūt ꝟz accñs. ut albū: aliqñ dicim⁹ illd eē hoiez: nō ſil̄r dicētes ⁊ hoiez albū. Qd qdē enī cū nō alterꝝ aliqd ſit albū eſt. albū aūt eſt qm̄ accidit hoi eē album.

¶ Exponit ſe qd appellet p accñs. d. dico āt ꝟz accñs ſup. ꝑdicarī. ut albū dicimus illd eē hoiem nō ſil̄r dicētes ⁊ hoiez albū. jq. d. q hoc illd. ſ. albū eſt hō. ⁊ hō eſt alb⁹. quelibet eſt p accñs ſed nō ſil̄r. i. ſed nō eodem mō. qd declarat. d. q qdē enī cū nō aliqd alterꝝ ſit albuz. albū eſt hō. ji. albū ꝑdicať de hoie. nō q aliqd alterū ſit albū. ſed qm̄ accidit hoi eſſe albū. ¶ Dubitaret forte aliqs quō alr̄ eſt p accñs albuz eſt hō. ⁊ hō eſt albus. ¶ Dōm q albū eſt hō eſt p accñs dupl̄r. ⁊ rōne ſbi. ⁊ rōne hitudinis ꝑdicati ad ſbm. rōne enī ſbi eſt p accñs. q⁹ accidit albedo q ſbjciať. nā albū nō ſbjciť rōne alicui⁹ ſbi in quo hēt eē albedo albū ḡ eſt hō. q⁹ ſoz. in quo fundať albedo eſt hō. Rurſus albuz eſt hō. eſt p accñs rōne hitudinis ꝑdicati ad ſbm. q⁹ hec duo albū ⁊ hō hñt hitudinē p accñs non p ſe. ſed hec. hō eſt alb⁹ eſt p accñs vno mō. nā nō eſt per accñs rōne ſbi. ut q accidat hoi q ſbjciať. hō enim eſt aliqd qō eſt aptū natū ſbjci. ¶ Aduertēdū tñ q cum dicim⁹ q hec ppō hō eſt alb⁹ nō eſt p accñs rōne ſbi. ⁊ q hō de ſe eſt: dic aliqd aptuz natū ſbjci: nō itēdim⁹ p hoc excludē ptiularia. q⁹ ptiularis hois. ut puta ſoz. nō eſt aliqd aliō eēntialr ab hō. hō ḡ ḡtūcūqz ſbjciať albo p ſortē. nō ſbjciť ei p aliqd qō ſit eēntialr aliō ab ipo aliter itaq; albū eſt hō. q⁹ ſoz. cui accidit album eſt homo ⁊ aliter hō eſt alb⁹. q⁹ ſortes qui eſt hō eſt alb⁹. nam albū ſbjciť hoi per accidens. non per aliud eēntialr ab ipo ut per ſortē. hō tñ ſbjciť albo non p aliud eēntialr ab ipo. igit̄ hec ppō. eſt alb⁹. nō eſt p accñs rōne ſbi: ſz eſt p accñs rōne hitudinis ꝑdicati ad ſbm. ut q⁹ albū ad hoiez hēt hitudinē per accñs. iō ait q albuz aūt eſt hō. i. q albū ꝑdicať de hoie nō opz q hic accipiatur ecōuerſo ppō ḡz ſonet lra. ſonat aūt lra. albuz eſt hō. i. albū ſbjciť hoi: ſed debet exponi albū aūt eſt hō. i. eſt ꝑdicatū hois. uel ꝑdicať de hoie. i. hec ppō hō eſt alb⁹ in qua albū ꝑdicať de hoie ſup. eſt p accñs. nō āt q alterū aliqd ſit p accñs. i. nō rōne ſbi. ſed eſt p accñs qm̄ accidit hoi eē albū. i. qm̄ eſt accñtalis hitudo ꝑdicati ad ſbm. ¶ Eſt ḡ diligēter notādū q illa que ſunt per ſe in gīe illa ſunt apta nata ſbjci ⁊ ſuis ſupiorib⁹ ⁊ ſuis ꝓpetatib⁹. ut albedo p ſe ſubjciť colori ⁊ per ſe ḡlitati ſubjciť. ſic ēt albedo per ſe ſubjciť ꝓpetatibus ut ſi diſgregare eſt ꝓpetas albedis. iſta erit per ſe albedo diſgregat. ſic eſt p ſe. triāgulus hēt tres. nā lz triangulus ſit p accñs. hēt tñ ſuas ꝓpetates. nā vnuz accñs pōt eē ꝓpetas alterius accñtis. ita lz albedo ſit accñs hie ſuas ꝓpetates qb⁹ p ſe ſubjciť. vnū eni accñs pōt eē p ſe ſm alteri⁹ ſm q⁹ de ſbo loquiť demr̄ator. ea ḡ que ſunt p ſe in gīe ſunt apta nata ſubjci. nec p accñs eſt q ſubjciank. ſed q⁹ ꝙcreta nō ſunt p ſe in gīe: ut q⁹ iuſtū nō eſt in gīe ſed iuſtitia. talia ⁊ denoiatiua q⁹ implicāt ſbm. ut iuſtū ul̄ albuz. q⁹ iplicāt illud in quo eſt iuſtitia uel albedo. iō talia ſubjciunt p accñs. q⁹ non ſubjciunt rōne ſui ſed rōne ſbi qō iplicāt. Si ḡ ea que ſunt in gīe ſubjciunt nō pōt illi eē p accñs rōne ſbi ꝟz ſe ſed rōne hitudinis ꝑdicati ad ſbm. cū ḡ hō ſit qd per ſe in gīe. hō eſt alb⁹ nō erit per accñs rōne ſbi ſm ſe ut rōne alicui⁹ alteri⁹ qō iplicat hō de quo nō eēntialr ꝑdicať. ſic albū ſubjciť p accñs rōne alicui⁹ alterius qō iplicat de quo nō eēntialr ꝑdicať ſed ſolū erit p accñs hō eſt alb⁹. q⁹ accidit hoi eē albū. i. q⁹ eſt accñtalis habitudo albi ad hoiez ꝑdicati ad ſbz. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sunt igitur quedam hi⁹ que quidē ſecūdum ſe predicantur.

¶ Ex his que dixerat ꝙcludit aliq̄ eſſe p ſe ex qb⁹ ꝓcedit demr̄ator. d. q⁹ ſunt igit̄ qdā h⁹ⁱ que ſm ſe ꝑdicanť ⁊ ſu. talia ꝑdicata ſunt huius ex qb⁹ ꝓcedit demr̄ator ¶ Dubitaret forte aliqs q⁹re diſtixerit hic phs iter p ſe ⁊ p accñs. ⁊ q⁹re uoluit eligē ea que ſunt p ſe ex qb⁹ demr̄ator ꝓcedit. ¶ Dōz. q⁹ itentio eius in hoc. c. eſt oñdere q demonſtrationes nō uadunt in ſinitū. ⁊ q⁹ ois rei nō eſt demōſtratio. Si ergo demōſtrator poſſet accipe ea que ſunt p accñs. q⁹ talia ſunt ideterminata ⁊ quodāmō ſinita demonſtrationes quodāmō irent in ſinitū. ſz q⁹ accipit ea que ſūt p ſe que in quolibet gīe ſunt certa ⁊ deteriata. iō ex hoc ſtati apparere pōt q demr̄atiōes nō uadūt in ſinituz. ꝑª ḡ acceptio. vz. q demr̄atio ꝓcedit ex imediatis ꝟz ueritatē magis deſeruit huic ueritati q⁹ ois rei nō ſit demr̄atio. q⁹ erit de uenire ad aliq̄ ꝑª ⁊ imediata que ſm ueritatē demr̄ari poterūt. q⁹ vō hic 2⁹ aſſumit q diſtiguit iter per ſe ⁊ p accñs ut oñdat q demr̄atio ꝓcedit ex his que ſunt p

UVA. BHSC. IyR_086_4

se magis deseruit huic ueritati q̄ demōstrationes nō uadūt in ifinitū. Est ergo itētio phi q̄ cū dupl'r dicat aliqd p accñs uel rōne ibi p̄m se ul'rōne hitudis p̄dicati ad subm. uel rōne hitudis tm̄ q̄ est dare aliq̄ per se q̄ non sunt per accidens aliquo istorum modorum: ꝛ ex talibus procedit demōstrator. ꝛ quia talia sunt certa ꝛ determinata in quolibet genere. ideo est impossibile demonstrationes in infinitum procedere. ¶ Tunc segtur illa ps.

¶ Sit igit. c. gdē hi⁹ q̄ ipsum gdē nō sit in alio: in hoc aūt. b. sit p̄mo: ꝛ nō est aliud mediū. Iterū. i. sit in. e. Sit etiā similiter ꝛ hoc i. b. Nungd ergo necesse est stare. aut contingit in infinitum ire.

¶ In qua post q̄z assumpsit nēcia ad ꝓpositū exeḡt dicēto. Circa q̄ duo facit. q̄ circa ꝓcessum in ifinitū p̄o mouet quasdā q̄ones. 2° exequit de illis q̄nibus ibi ⌊ Q̄ gdē igit nō ꝛtigit. ⌋ Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄mo mouet hi⁹ q̄ones p̄m ascēsuz ꝛ descēsuz ꝛ p̄m media. 2° oñdit q̄ tales q̄ones in ꝙuertibilib⁹ locū nō habēt. ibi ⌊ Sed in ꝙuertibilib⁹. ⌋ Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄° mouet tales q̄ones in demōrationib⁹ affirmatiuis 2° in negatiuis. ibi ⌊ Silr aūt dico ꝛ in ꝑuatiuis. ⌋ Circa p̄muz tria facit p̄m q̄ in quolibet illo est dare tres termios. nā p̄mo mouet q̄ones de miori extremitate. utrū icipiēdo a miori extremitate ꝛtingat in ifinitum ascēdē sursuz. 2° de maiori utrū icipiēdo a maiori ꝛtigat in ifinitū descēdē deorsuz. 3° de mediis utrū inter maiorē ꝛ minorē extremitatē p̄nt eē ifinita media. 2ª ibi ⌊ Et itez si de. a. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ampli⁹ nungz. ⌋ Dicit ḡ ⌊ sit. c. ⌋ i. minor extremitas ⌊ q̄ ipz huj⁹ nō sit i alio ⌋ i. q̄ ita sit ifimū q̄ nihil sit sb eo ⌊ in hoc aūt. c. sit. b. p̄mo. ⌋ i. imediate ⌊ ꝛ nō est aliud mediuz ⌋ ꝛ nullum sit mediū iter. b. a. c. ⌊ ꝛ iterū si sit. i. in. c. ⌋ ut hūt aliqui text⁹ in. e. ⌊ silr ꝛ hec. ⌋ s. e. ⌊ sit in. b. nūq̄z igit sic ascēdēdo necesse est ēt hoc siue in hoc stare aut ꝛtingit in infinitū ire. ⌋ q. d. hēant ista q̄tuor per ordinez. c. b. e. ita q̄. c. sit ultimuz ꝛ supra. c. imediate sit. b. ꝛ sup̄. e. sit. i. ꝛ. e. sit supra. b. pcedēt in ifinitū sic ascēdendo uel erit stat⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs. q̄ videt q̄ ista q̄ non sit de miori extremitate sed minor extremitas supponit. ꝛ querit utrū sit ascēdē in ifinitū p̄m minorē extremitatē. ¶ Dōm q̄ ista q̄ nō est de minori extremitate p̄m se. nec de minori extremitate ut cōpat ad iferiora. nā loquēdo de ꝓpone ulī que nunq̄z ꝛcludit in 3ª figura. accidit miori extremitati cōpari ad iferiora: sz per se est q̄ cōpat ad supiora. sic ēt maior extremitas nō ꝓpe cōpat ad supiora: sed ad iferiora. ergo questio de ascēsu magis est ꝓpa miori extremitati a qua ascēdit. ꝛ q̄ de descēsu magis est ꝓpa maiori extremitati a qua descēdit. Rursus q̄ aliqd ex vna pte hēt finē ꝛ terminū. ex alia nō hēt nec finē nec terminū: q̄ ifinitū ignotū est. ꝛ denoiatio debet fieri a noto. nō debet fieri denoiatio ab eo q̄ ponit ifinituz. sed ab eo q̄ ponit finitū. ꝛ q̄ hic finite ꝛ determiate ponit minor extremitas. ꝛ querit utrū exinde possit ascēdi in ifinituz: a minori eni extremitate debet denoiari hec q̄ que ponit finita nō a maiori que ponit nō finita. Et cū dī q̄ minor supponit: sz supponat p̄m se non supponit p̄m ascēsuz: imo si uellemus possemus dicē q̄ cum q̄ones sint eq̄les nūo his que uere scimus. ꝛ cū scia sit de passione ꝛ sbo in hac q̄one tanq̄z sb̄m se hēt minor extremitas. tanq̄z passio maior: utrū exinde possit ꝓcedi in ifinitū. erit ergo q̄ utrū hec passio ascēdere sup aliqd infinitū possit cōpetere huic sbo. vz minori extremitati. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iterū q̄dē sit de. a. nihil p̄dicat̄ p̄ se. aūt in. c. est p̄mo. mediū aūt in nullo p̄ori. ꝛ itē. c. sit in. i. ꝛ b̄ in. b. Nungd ꝛ b̄ stare necesse est. an ꝛ b̄ ꝛtigit in ifinitū abire.

¶ Mouet q̄nē de maiori extremitate in descēdendo. Circa q̄ duo facit. q̄ p̄° facit q̄ dictū est. 2° dat dīaz iter hāc q̄nē ꝛ p̄missam ibi ⌊ Differt aūt. ⌋ Dic ergo ⌊ Et iterū uel ꝛ idē si de. a. gdē. ⌋ i. de maiori extremitate ⌊ nihil p̄dicet per se. ⌋ i. nihil sit supra ipm ⌊ a. aūt sit in. c. p̄mo. ⌋ i. imediate ⌊ mediū āt. ⌋ i. c. q̄ erit mediū iter. a. ꝛ alia ⌊ sit in nullo pore. ⌋ i. nō sit in aliquo priore ēq̄ in. a. i. sit imediate in. a. ⌊ ꝛ. c. ⌋ q̄ ponit tale mediū inter. a. ꝛ alia ⌊ sit in. i. ꝛ hoc. ⌋ i. i. ⌊ sit in. b. ⌋ i. ista q̄tuor se hēant per ordinē in descēdendo a. c. in. b. ⌊ nungd necesse est stare hoc ⌋ uel stare in b̄ ⌊ aut ⌋ p̄m modū hūc. i. p̄m hūc pcessuz icipiēdo. s. ab. a. supremo q̄ nō hēt aliqd supi⁹ ⌊ ꝛtigit in ifinitū ire. ⌋ i. in infinituz descēdere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Differt aūt hoc a p̄ori: qm̄ hoc q̄dez est. Nungd ꝛtingit icepturū ab hi⁹ q̄ in nullo ē altero b̄ aliō in illo in sursuz ꝛ in ifinitū abire. alterū q̄z icepturū ab hi⁹ q̄ ipsuz q̄dē de alio. de illo aūt nihil p̄dicat i deorsum itēdere si ꝛtingit ꝛ in ifinitum ire.

¶ Dat dīā iter hāc q̄nē ꝛ pcedētē. d. ⌊ differt aūt ꝓ ⌋ s. q̄. ul ⌊ differt āt hec a p̄ori. ⌋ s. q̄ne ⌊ qm̄ hec q̄dē ⌋ q̄ que est p̄us posita. i. q̄ ꝓ° est ⌊ nungd ꝛtigit icepturū ad hi⁹ q̄ in nullo est. sed aliqd est in illo. ⌋ i. nunq̄z ꝛtigit icipe ab ifimo ⌊ ꝛ in ifinitū sursuz ire. altez āt ⌋ i. altera q̄ est ⌊ icepturū ab hi⁹. ⌋ i. a supmo ⌊ q̄ q̄dez ipz de alio p̄dicat. de illo aūt nihil. ⌋ q. d. q̄ altera q̄ querit utrū incipe ab aliquo sic supmo q̄ nihil p̄dicat de ipo. sed ipm de alīs ꝛtigit deorsuz descendere ꝛ sic descēdēdo in ifinitū ire. p̄ma igit p̄supponit ultimū ꝛ querit utz sit in ifinitū ascēdē sursuz. 2° q̄ est ꝛ differt ab altera q̄ p̄supponit supmū. ꝛ querit utrū sit in ifinitū descēdere deorsuz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ nungd ꝛtigit ifinitare media determiatis terminis. Dico aūt ut si. a. in. c. sit: mediū aūt ipsoz sit. b. ab ipso aūt. b. a. alterū. b̄ hoz alia. nungd ꝛ hoc ꝛtingit in infinitū abire. aut impossibile est.

¶ Mouet q̄nē de mediis. Circa q̄ duo facit. q̄ p° facit q̄ dictū est. 2° oñdit q̄ tales q̄ones querunt ꝛ ad q̄ deducāt. ibi ⌊ Est aūt ꝛ b̄. ⌋ Dicit ḡ q̄ ⌊ amplius ⌋ sup. ꝛtigit querē de ipsis mediis ⌊ nungd. s. ꝛtigit infinitare media determinatis extremis ⌋ ꝛ exponit se. d. ⌊ dico aūt ut si. a. sit in. c. ⌋ ita q̄ sint determinata ista extrema. ut nihil sit supra. a. ꝛ nihil sit infra. c. ⌊ ꝛ medium ipoz sit. b. ⌋ i. b. sit iter. a. ꝛ. c. ⌊ ab ipo aūt. b. i. ab a. alterū. ⌋ i. iter. b. ꝛ. a. altez sit mediū. utputa. d. ⌊ sed ꝛ hoz alia. ⌋ i. sed ꝛ hoz medioz siue inter hec media sint alia media ⌊ nungd ꝛ hoc ꝛtigit in ifinitū abire ⌋ ita q̄ semp erūt media ꝛ medioz media. in infinitum ⌊ aut ipo⁹ est ⌋ sup. b̄ in ifinitū ꝓcedē. ¶ Deide cū dic

¶ Est aūt hoc itēdere idē esse. ꝛ si demonstrationes in ifinitū ueniāt ꝛ si est demonstratio rei ois aut ad inuicē icludant.

¶ Oñdit q̄d tales q̄ones querāt. ꝛ ad quid deducāt. d. ⌊ Est aūt ꝛ b̄ itēdē idez eē ⌋ sup. si querat ⌊ ꝛ si demōnes in ifinitū ueniūt. ꝛ si demō est ois rei aut ad inuicē icludant. ⌋ i. terminent ut hēt alia lra. ¶ Notāduz aūt q̄ in ifinitis nō est dare p̄mū: vñ si mundus fuisset ab eterno nō eēt dare p̄mā pluuiā nec p̄mū hoiem. ita

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄ nullus eēt hō q nō eēt genit⁹ ab hoie. ita si ꝓpōnes demſtatiue uadūt in ifinitū. nulla erit ꝓpō p⁹. ⁊ nulla erit ꝓpō que poſſit demſtari. ſic ḡ idē eſt querē utr̄ accipiēdo ab hoie q ultimat⁹ eſt utr̄ ſit dare hoiez ab homine in ifinitū. ℔ eni querē eſt idez querē utr̄ ſit dare p̄mū hoiez. ita ēt querē utr̄ ſemp ꝓpō poſſit ꝙfirmari p ꝓpōnē in ifinitū ul nō. ⁊ querē utr̄ ſit dare p̄mā ꝓpōnē ⁊ idemſtabilē. ul utr̄ oīs rei ſit demſtro eſt idē vnū qđ aliud. ¶ Notādū q̄ qcqd termiat ul eſt ipe terminus. ul eſt p aliud termiatuz. qđ aūt nec eſt terminus. nec eſt reducē ip̄m in terminū nullo mō termiare pōt. igit qr ſi in ꝓpōnib⁹ demſtatis eēt ꝓceſſus in ifinitum nulla ꝓpō eēt termin⁹. nec ulla ꝓpōnē eēt reducē i terminū. nulla ḡ ꝓpō teriaret aliā. nec faceret fidez de alia nec vna demſtro ꝙfirmaret aliā demſtonez. nec teriaret aliā. querē ḡ utr̄ talia uadāt in ifinitū ul nō eſt querē utr̄ ꝓpōnes demſtatiue vna faciat fidē de alia. ul vna termiet ⁊ ꝙcludat aliā uel nō. ¶ Deide cū dicit.

¶ Silr āt dico ⁊ i ꝑticularibus illis ⁊ ꝓpōnib⁹. ut ſi. a. nō ieſt. b. nulli āt p̄ aut ē aliqd infra cui ꝑticulari nō ieſt. a. ut ſi ipi. c. qđ ſit i omni. i. ⁊ nāqz in his aut ifinita ſunt in qb⁹ nō eſt ꝓpriorib⁹ aut ſtatur.

¶ Oſtēdit has qōnes fcās i affirmatis poſſe fieri i negatis. d. Silr āt dico ⁊ i ꝑticularibus. Ji. i negatis illis ⁊ ꝓpōnib⁹ ut ſi. a. qđ nō ieſt nlli. b. p⁹ ul ē i nllo. b. p⁹. aut eſt aliqd ifra. Ji. itermediū ut hz alia lra cui ꝑticulari nō ieſt. a. ut ſi nō eſt i. c. qđ. c. ē i oi. b. ⁊ itez ēt b. c. eſt i alio ꝑticulari ut ſi. c. ē illd qđ ē i oi. i. ⁊ nāqz i his āt ifinita ſūt ſup. ꝓra i qb⁹ ꝑticularibus nō ieſt ſup. a. aut ſtat. Ji talib⁹ ⁊ nō eſt ꝓceſſus i ifinitū. Ut ḡ iſta magis pateāt in teris ſpālib⁹ dicem⁹ q̄ nullū. b. ē. a. i. nlls hō ē q̄ztitas. nō ieſt nlli. b. i. nlli hoi p⁹. i. imediate aliqd erit ifra. i. itermediū a q̄ ꝑticulari remouebit. a. i. q̄ztitas. utputa ſit illud. c. i. aial. qđ. c. ē i oi. b. i. i oi hoie. ſi itez b. c. i. aial ē i alio ꝑticulari. utputa ſi aial ē illd qđ ē i oi. i. i oi corpe erit ḡ talib⁹ ꝓceſſus i ifinitū. ita q̄ ſp erit dare aliqd p⁹ ⁊ aliqd ſupi⁹. a qb⁹ ꝑticularibus nō ierit. i. a qb⁹ ꝑticulari remouebit. a. i. q̄ztitas. ul nō erit ꝓcedē i ifinitū. ſz erit in talib⁹ ſtat⁹. ¶ Notāᵐ āt q̄ iō ē mediata hec negatia nullū. b. eſt. a. i. nlls hō ē q̄ztitas. qr aliqd ē ſuꝑ. b. ul qr aliqd ē ſuꝑ. a. ſi eni nec. b. nec. a. eēt i aliq̄ toto iſta eēt immediata. nullū. b. ē. a. ut ē ex ſupioribus patefactū. ſi ḡ ē mediata aliqd erit ſuꝑ. b. ul ſuꝑ. a. ſi āt iō ē mediata qr aliqd ē ſuꝑ. b. illō ḡ mediū qđ erit ifra. b. ⁊. a. uel illud mediū qđ erit ad ꝑbādū nullū. b. eſt. a. erit ſuꝑ. b. ſit ḡ c. ſi aūt adhuc nō ē imediata nullū. c. eſt adhuc erit aliqd ſuꝑ. c. ꝓcedē ḡ i ifinitū i negatis ē ꝓcedē i ifinitū in affirmatis. qr nō eēt. c. ſupra. b. ⁊. i. ſupra. c. ⁊ ſic aſcendēdo nllz eēt mediū ex pte. b. ad ꝑbādū nllz. b. eſt. a. ⁊ qđ dciñ eſt de. b. itelligēdū eſt de. a. qr ſi iō eēt mediata nllz. b. ē. a. qr aliqd eēt ſupra. a. qđ ꝑcus remoueret ab iſto. b. q̄z. a. ſi adhᶜ nō eēt ꝓpō imediata. adhuc oporeret dare aliqd ſupra illō: nō ē ḡ ꝓceſſus i ifinitū i negatis niſi qr eſt ꝓceſſus i ifinitū i affirmatis. ¶ Deide cū. d.

¶ Sz in quibusdam talibus nō ſilr ſe hēt: nō eni ē in eque ꝑticularibus de q̄ ꝑticulaꝛ ꝓpō aut ultimo. oīa eni ſic ſilr ad oīa ſe hñt. ⁊ ſi ſint ifinita de iſto ꝑticulari in utraq̄z ſūt ꝑticulata ifinita. Niſi ſilr ꝙtigat quarti: ℔ hoc qdem ſicut accñs illud ℔ ſicut predicamētum.

¶ Oſtēdit q̄ tales qōnes i ꝑticularibus nō hñt locū. d. Sz in ꝑticularibus nō hz ſe ſic q̄ ſup. ſit ibi. a. aſſigre ſupius ⁊ iferi⁹: nec ē ibi aſcēſus nec deſcēſus. iō ait q̄ nō eni in eq̄ ꝑticabilib⁹ de q̄ dr ꝓ⁹ aut ultio. oīa enīz ad oīa ſe hñt ſic ſilr. Ji. q̄ꝑticulaꝛ ⁊ eodē mō ⁊ ſi ſint ifinita Jta lia. ſ. q̄ꝑticularia ꝑticata de iſto. Ji. de aliq̄ q̄ꝑticulari i utraq̄z Jſup. pte ſūt talia ꝑdicata ifinita. Jq. d. q̄ talia ꝑdicata erūt i utraq̄z pte. i. ita erūt ſba ſic ꝑdicata: ex q̄ q̄ꝑticularia ſūt ad oēz ptē poterūt vti. poterit eni ſp i talib⁹ fieri de ꝑdicato ſbm ⁊ eō ⁊ nīſi ſilr ꝙtigat quarti Jfalſa ē lra. dz dici nīſi nō ſilr ꝙtigat q̄rti. Jita eni hēt alia tīſlatio ⁊ eſt cozrectio lre. a. q. d. q̄ poterit eē diuſitas in talib⁹ q̄ꝑticularib⁹ ſi nō ſilr q̄ꝑticulaꝛ. i. ſi nō ſint ſilr q̄ꝑticularia ſed ℔ gdē ꝙz accñs. Ji. q̄ꝑticulaꝛ accñtalr Jſilud aūt ſic ꝑdicatū. Jq̄ꝑticulaꝛ ſicut eſſentiale ꝑdicatū. ℔ eni mō diffō ⁊ ꝓpriuz quartuꝫ de aliquo: ſed diffō quartū eēntialr. ꝓpriū aūt manet de gīe accñtis. non eſt dzia in quartibilib⁹ ſm ſub ⁊ ſupra: ſed ſoluz ſm eē eſſentiale ⁊ accidentale.

¶ Q̄ō qdē igr media nō ꝙtigit ifinita eē ſi i ſurſū ⁊ deorſū ſtēt ꝑdicamēta māifeſtū ē.

¶ Poſt q̄z ꝑs poſuit qōnes de aſcēſu ⁊ deſcēſu ⁊ de medijs. In pte iſta exeḡt de qōnib⁹ illis. Circa qđ duo facit: qr ꝓ⁹ hi⁹ qōnes abbzeuiat reducēdo eas ad paucio res. 2⁹ qōnes abbzeuiatas deteriat. ibi Sed q̄ in illis ſillocᵉ. Propter ꝓᵐ ſciēdū q̄ hi⁹ qōnes abbzeuiant duplr. ꝓ⁹ qr qōnes de medijs reducunt ad qōnes de extremis: qr ſi nō ē icipiēdo a maiori extremitate deſcēdē i ifinitū nō erūt media ifinita. nō igit ꝑtt eē media ifinita: niſi qr ul eſt ifinit⁹ aſcēſus icipiēdo ab extremo iſimo. ul ē ifinit⁹ deſcēſus icipiēdo a ſuꝑmo extremo. 2⁹ abbzeuiant hi⁹ qōnes: qr qōnes de ꝑticularibus reducūt ad qōnes de affirmatis. nā ut ſupra dixīm⁹ nō pōt eſſe ifinit⁹ ꝓceſſus i negatis: niſi qr eſt ifinit⁹ ꝓceſſus i affirmatis. duo ḡ facit ſm q̄ hic duplici mō abbzeuiat hi⁹ qōnes. nā p⁹ facit ℔ reducēdo qōnes de medijs ad qōnes de extremis. 2⁹ reducēdo qōnes de negatis ad qōnes de affirmatis. ibi Manifeſtū eſt āt. Circa ꝓᵐ ⁊a facit. qr ꝓ⁹ ꝓponit qđ itedit. 2⁹ exponit qđ dixerat. 3⁹ ꝓbat itētū. 2ª ibi Dico āt. 3ª ibi Si eni. a. Dicē ḡ māifeſtū eſt qđē q̄ nō ꝙtigit media ifinita eē ſi ſtēt ꝑdicata i ſurſū ⁊ deorſū. q. d. q̄ cū eſt ſtat⁹ i extremis q̄ nō ꝙtigit i ifinitū nec aſcēdē nec deſcēdē. ℔ erit ſtat⁹ in medijs q̄ nō erūt ifinita media. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Dico aūt ſurſum qđē qđ ul̄e magis eſt. deorſuz aūt qđ ꝑticulare eſt.

¶ Exponit qđ dixerat. exponit eni qđ eſt ire ſurſū ⁊ qđ deorſuz. d. Dico āt ſurſū qđ eſt magis ul̄e Jℑ erit eni ire ſurſū icipe a magis ꝑticulari: ⁊ ire i magis ul̄e de orſū āt Jſup. ire eſt i magis ꝑticlare. ¶ Notādū āt q̄ ſic eadē ē via q̄ itur ab athenis ad thebas ⁊ a thebis ad athēas. attū dīt ꝙz modū ſe hñdi: ul ꝙz modū icipiēdi ⁊ finiēdi via: qr vna icipit ab athēis ⁊ finit i thebas alia a thebis ⁊ finit i athēas: ut declarī hz i 3⁹ phi⁹. ſic idē ē ſpatiū p qđ deſcēdit ⁊ aſcēdit i liea ꝑdicamētali. ſz illd ſpatiū ut eſt aſcēſus icipit a ꝑticlari ⁊ tēdit i magis ul̄e: ut eſt deſcēſus ſe hēt ecōuerſo. ¶ Deide cū. d.

¶ Si eni. a. ꝑdicāte de. c. ifinita ſūt media i qb⁹ ē. b. māifeſtū ē q̄ ꝙtigit utiqz ab. a. ad c. in deorſuz alterū de altero ꝑdicari in ifinitū. anteq̄z eni in. c. ueniat ifinita ſūt media. ⁊. a. c. in ſurſuz ifinita anteq̄z in. a. ueniat. Quare ſi. b. ipoſſibilia ſunt: ⁊ ipſi⁹. a. ⁊. c. ipoſſibile eſt ifinita eſſe media.

¶ Probat pncipale itētū. Circa qđ duo facit: qr ꝓ⁹ facit qđ dciñ ē. 2⁹ remouet q̄ſdā cauillatiōnē circa ℔ fieri poſſet ibi. Neq̄z eni Dicē ḡ Si eni. a. ꝑdicāte de. c. ifinita ſūt media in qb⁹ eſt. b. Ji. ſigñt p. b. māifeſtū ē q̄ ꝙtigit utiqz: q̄ ab. a. ad. c. i deorſū altez de altero ꝑdi-

UVA. BHSC. IyR_086_4

cari in ifinitū añq̄ uenīat i.c.ifinita media ſūt.ꝛ a.c. i.ab ipo.c.⌊ in ſurſū ifinita⌋ ſu.ꝓtigit ptrāſire⌊.qz ſi hec ipolia ꝛ ipius.a.ꝛ.c.ipole eſt eē infinita media.⌋ ¶Mon^m aūt itētionē phi eē q̄ eſt ipole ifinita media eē.ſz oz eē ſtatū in extrēis.ut ponam^9 q̄ extrēa ſūt.a.ꝛ c.i.ſba ꝛ hō.media ſūt coꝛp^9 aiatū ꝛ aial ꝛ cetera talia q̄ oia figurent p.b.ꝓſtat aūt q̄ añq̄ deueniat ab.a.i.c. ita ſba i hoiez q̄ oz oi.a.b.i.oia media ptīſire.ꝛ qz talia ſūt ifinita:ifinit^9 ḡ poterit eē talis deſcēſus.nūq̄ ḡ icipiēdo ab.a.deuenient^9 i.c.qz nō ꝓtigit ifinita ptrā ſire.℔ aūt eſt ꝺ ypotheſiz.poſitū eſt eni deſcēſuz eē finitū.ſi ḡ deſcēſus eſt finit^9 oz q̄ media ſint finita.℔ enim eēt ſi icipem^9 a.c.i.ab hoie:ꝛ aſcēderem^9 in.a.i.i ſbaz ifinita eni eēt ptrāſire.ſi ḡ ſūt hec ipolia q̄ ſit aſcēſus finit^9 ꝛ deſcēſus finit^9 neće eſt iter.a.c.eſſe media finita ex q̄ ponim^9 aſcēſuz ꝛ deſcēſuz.¶Notādū ēt:q̄ qdā text^9 hñt bis ꝓtigit.hñt eni talē lr̄az.māifeſtū eſt q̄ cō tigit utiq̄ q̄ ab.a.ad.c.altez de altero ꝓtigit p̄dicari ifinitū.ſz ibi nō oz eē niſi ſeḳ ꝓtigit:ut pz ex alia trāſla tiōe q̄ in ℔ hēt cozrectiorē lr̄az.¶Notā^m āt q̄ coīter text^9 hñt q̄re ſi.b.ſ.ſūt.ꝛ eſt cozrupta lr̄a.oz dici ſi ℔ nō hēt alia trāſlatio cū q uellet poſſet ſic nr̄az exponē lr̄az q̄re ſi.b.i.ſi media ipolia ſūt ſup.ptīſire ſi ponant infi nita ipſi^9.a.ꝛ.c.ipole eſt eē ifinita media.qz ſup.ponit polis tīſit^9 ab.a.in.c.ꝛ eꝰ.¶Deinde cum dicit.

¶Necꝫ eniz ſi aliqs dicat q̄ hec q̄dez que ſūt.a.b.c.ꝓtinētia ſūt ad iuicē:q̄re neceſſe eſt media eē finita:illa ꝝo nō accipere.

¶Remouet q̄dā cauillationē q̄ circa p̄dicta fieri poſ ſet.circa q̄ duo facit:qz p^o ponit hi^9 cauillationē. 2° eā remouet ibi⌊ Nihil dit.⌋Dicit ḡ q̄⌊ neq; eſt ſup. dīa ſi aliqs dicat q̄ h^c q̄dē q̄ ſunt.a.b.c.⌊i.ſi media ꝛ extrēa q̄ itelligūt p.a.b.c.⌊ſūt ad iuicē ꝓtigētia.⌋i.p xima ꝛ ppinq̄⌊ q̄re neće eſt media⌋ſup.talia eē accipe i.eē⌊ finita.⌋q.d.q̄ ſi.a.b.c.i.ſi media ꝛ extrema ſunt ad iuicē ꝓtigētia uł ꝓñr ſe hñtia ꝓtingit talia media eē accipe.i.eē finita.ſz ſi nō ſūt ꝓtigētia uł ꝓñter ſe hñtia ſupplēdū eſt q̄ diceret cauillator q̄ pñt eē ifinita me dia.¶Notādū q̄ p.a.c.itelligit extrema.p.b.media igr.a.b.c.eē ad iuicē ꝓtigētia eſt media iter ſe ꝛ media cū extremis eē ad iuicē.i.ꝓtigētia.i.ꝓtinua uł ꝓñter ſe hñtia.¶Notādū ēt viz cauillatiōis h^9 in ℔ ſiſtē.nā iter duo extrema pñt eē media ifinita:q̄ nec iter ſe nec cū extremis ſūt ꝓtinua nec ꝓtigētia:nec ꝓñr ſe hñtia. ut iter duo pūcta extrema ſūt ifinita pūcta media que nec iter ſe nec cū extrēis ſūt ꝓtigētia.cauillaret ḡ adū ſari^9 q̄ ſi.a.b.c.i.ſi media ad iuicē ꝛ cuz extremis ſunt ꝓtigētia.i.ꝓtinua uł ꝓtigua uł ꝓñr ſe hñtia neće eſt ta lia media eē accipe.ſz ſi nō ſūt ꝓtigētia pñt eē ifinita.ſz ut patebit dū tū ſint media in actu nihil refert ponere ea ꝓtigētia uł nō ponē.¶Notādū ēt q̄ in his qb^9 itur in ifinitū eſt accipe media ꝓpria:ut ſi mūdus fuiſſet ab eterno.icipiēdo ab ℔ die ultio in q̄ ſum^9 poſſem^9 ſemp accipe diē aliū:ꝛ ℔ in ifinitū : nūq̄ tū deuenirem^9 ad diē p̄mū.℔ tū nō obſtāte dies ſe hñt ꝓñr:qz ſtatiz poſt vnā diē eſt alia dies.ſi eni ſic eēt poſe q̄ mūdus fuiſſet ab eterno ꝛ eēt dare p^am diē ſp poſſem^9 accipe diē poſt diē:nūq̄ tū deuenirem^9 ad hāc ultimā diē.ꝛ in talib^9 q̄ uadūt in ifinitū nihil dit accipe ꝓñr uł nō ꝓñr:ut pz in nūis.poſſū eni ſp accipe ꝓñr ꝛ dicē vnū duo tres q̄ tuor:ꝛ ſic in ifinitū.ꝛ poſſū accipe nō ꝓñr ꝛ dicē qnq̄ decē qndeciz.ꝛ ſic in ifinitū.in ℔ eſt aūt dīa: qz acce pta ſūt finita.ſz poſtea q̄ ſūt accipiēda ſunt ifinita. ſi ḡ accipiant talia ꝓñr uł nō ꝓñr ſp q̄ poſtea accipiēda ſūt ſūt ifinita.ꝛ nūq̄ icipiēdo ab vno extremo ex q̄ infini ta ſūt media nūq̄ deueniem^9 ad aliꝺ extremū ſiue acci piant media ꝓñr ſiue nō ꝓñr.accepta eni erūt finita:uł ḡ ꝺꝺz q̄ que poſtea accipiēda ſūt erūt ſemp ifinita.uł ḡ ꝺꝺz q̄ nō ſit ſtat^9 in extremis ꝛ q̄ nō ſit deuēire ab extremo ad extremū:uł ſi eſt deuenire ab extremo ad extremū: opz q̄ media ſint finita.¶Deinde cum dicit.

¶Nihil differt.qꝺ utiq̄ accipio eoruz que ſunt.b.erit ad.a.aut ad.c.aut infinita me dia aut nō.a.aut ſi quo iā ꝓmo ſunt ifini ta.ſiue ſtatim ſiue nō ſtatim.nihil differt. que enim ſunt poſt hoc infinita ſunt.

¶Soluit cauillationē dictā.ꝺ.q̄⌊ nihil dit.⌋i.nihil re fert ſup.ſic cauillare⌊ q̄ eniz utiq̄ accipio eoꝝ q̄ ſunt b.⌋i.ſi accipio aliq̄ eoꝝ q̄ ſūt.b.⌊ erit ad.a.aut ad.c.i finita media aut nō.⌋q.d.q̄ uł erūt ifinita media iter b.ꝛ.a.ꝛ nō iter.b.ꝛ.c.aut nō erūt ifinita media inter b.ꝛ.a.ſz iter.b.ꝛ.c.ꝛ ſꝺit⌊ a q̄⌋i.ex q̄.⌊iā p^o ſūt fini ta.⌋i.iā poſitū ē p̄mū q̄ ſint media ifinita⌊ ſiue⌋acci piant talia media⌊ ſtati.⌋i.ꝓñr ſe hñtia⌊ uł nō ſtati⌋ i.nō ꝓñr ſe hñtia⌊ nihil dit.nā que aūt ſunt poſt ifini ta ſunt.⌋¶Notādū aūt q̄ p.a.c.ut ſ̄.dicebat itelli git extrema.p.b.media.ſi ḡ.b.i.ſi media ſūt ifinita.uel erūt ifinita ad.a.i.reſpiciēdo.c.uł nō ſup.erunt ifinita ad.a.uł nō erūt ifinita ad.c.pōt eni ꝓtigē q̄ hi^9 media nō ſūt ifinita ad.a.ſi ſūt ifinita ad.c.ꝛ pōt ꝓtigē eꝰ q̄ hi^9 media nō ſūt ifinita ad.a.c.ſi ſūt ifinita ad.a. oz tū uł ad.a.uł.c.ifinita eē.alr eniz talia nō eēnt media ifi nita.q̄ſr cūq; tū iter.a.ꝛ.c.i.iter duos termios ponāt ifinita.b.i.ifinita media.ꝺū tū talia media ſint i actu. nihil tū refert ponē talia media ꝓtinua uel nō ꝓtinua. nā q̄cūq; mō ponant ipole eſt iter duos termios eē ifi nita media i actu.qz qcqd eſt iter duos termios ē ter minatū.qcqd eſt termiatū eſt finitū.ſi ḡ iter duos ter minos eēnt ifinita in actu ifinita eēnt finita.¶Dubi taret forte aliqs.quō oz ipſi^9.b.ad.a.aut ad.c.ifinita media eē aut nō eē.¶Dꝺz q̄ poſitū eſt in ſuppōne p^o q̄ iter.a.ꝛ.c.ſint ifinita media.ponam^9 q̄ p.a.itelliga tur vnitas.p.c.nūs ſupmus.ſi eēt talē nūm dare p.b. nūos itermedios.ſi ḡ accipio aliqd eoꝝ q̄ ſunt.b.i.aliq̄ nūz itermediū:utputa.denariū uel erūt ipſi^9.b.i. ipſi^9 denarij ad.a.i.ad vnitatē finita media ꝛ ad ipz.c. ifinita aut eꝰ ḡ ipſi^9 itermedij ad.a.pñt eē media fini ta uł ifinita.ꝛ.c.pñt eē finita uł infinita.ita tū q̄ ſi ad vnū terminū.b.hēt media finita ad aliuz terminū hē bit ifinita.ſemp eni in talib^9 media accepta ſūt finita ꝛ accipiēda ſunt ifinita.ſi ḡ hō poſſet incipe ab utroq; termio ab utroq; poſſet accipe finita ꝛ ifinita. uez qz nō eſt pole q̄ icipiat ab utroq; eſt pole q̄ mediū acce ptū ad utrūq; terminū hēat hitudinē finitā ꝛ ifinitā. ſi ḡ icipio ab.a.i.ab vnitate me^m acceptū:utputa de nariū hēbit ad vnitatē finitā hitudinem:ꝛ erūt finita media iter denariū ꝛ vnitatē.ad.c.aūt.i. ad ſupmum nūm hēbit hitudinē ifinitā:ꝛ erūt ifinita media inter ea.ꝛ ſi eēt pole q̄ icipeꝛ a.c.i.a ſupmo nūo:nūs acce pt^9 ex pte.c.hīet finitā hitudinē ad.c.ꝛ infinitā ad.a. pbs ḡ in lectiōe ſua p̄ſupponit poſitionem aduerſarij. vz q̄.a.ꝛ.c.dicāt determiatos terminos:ꝛ q̄ a q̄libet poſſet icipi q̄ ſi ſic eſt mediū acceptū poterit hīe finita ꝛ ifinita media ad.a.ꝛ ēt ad.c.ita tū q̄ ſi ad vnū hēt fi nita ad aliꝺ hēbit ifinita:ut ſi incipiē ab.a.erit finitas ex pte.a.ꝛ ifinitas ex pte.c.ut denari^9 q̄ hz finitā hitu dinē ad vnitatē.ꝛ ifinitā ad ſupmū nūm.ꝛ ſi eēt poſ ſibile q̄ icipeꝛ a.c.i.a ſupmo nūo ꝛ accipeꝛ aliqs nūs itriſec^9:ita ſe hīet ad ſupmū nūm:ſić denari^9 ad vnita tē eēt hitudo eꝰrio:qz tūc.b.i.nūs ille itermedi^9 hīet finitā hitudinē ad.c.ꝛ ifinitā ad.a.pz ḡ quō in talibus pñt eē media finita ꝛ ifinita.¶Ulter^9 forte dubita ret aliqs.qd vult ſibi pbs cū ait.q̄ ex q̄ iā p̄mū ſūt ifi nita media ſiue accipiant media ſtatiz ſiue nō ſtati:ni hil dit:qz que ſūt poſt infinita ſūt.¶Dꝺz q̄ ℔ dictū

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑt assumptū est ad soluēdū cauillationē adūsariū. Dicit enī ꝑs ꝛ uerū est ꝙ nō est polē ꝙ sit stat⁹ in extremis: ꝛ ꝙ sit possibile ꝓcedē ab. a. i. c. uel ecōuerso. ꝛ tū ipa. b. i. ipa media sint infinita: qz tūc ꝓtigeret infinita ꝓtrāsire. cauillaret aūt aduersari⁹ ꝙ si accipiant ipsa. b. i. ipsa media ꝓtingētia ꝛ ꝓxima. ipossibile est eē polez ꝓcessuz ab. a. ad. c. ꝛ talia media eēnt infinita: si diceret aduersari⁹ ꝙ nō est accipe talia media sic ꝓxima infinita iter. a. ꝛ. c. sed media nō ꝓxima diceret adūsari⁹ ꝑt eē infinita: ꝛ tū erit polis ꝓcessus ab. a. ad. c. ꝛ ecōuerso. Ad qđ respōdet ꝑs ꝙ ex quo ꝑm. i. ꝑm suppositionez ꝑmā. i. ꝑncipalē aduersariȳ sūt infinita media. nō refert accipe talia media. statim. i. ꝓxima. uel nō statim. i. nō ꝓxima. statim enī post binariū est ternari⁹: post ternariū est ꝙternari⁹. si ꝙ iter vnitatē ꝛ supmū nūm accipiant ista intermedia binari⁹ ternari⁹ ꝛc. accipiant media statim: sz post binariū nō statim est denari⁹. ꝛ post 10. nō statiz sūt. 15. accipiēdo enī tales nūos intermedios. vz. 5. 10. 15. 20. ꝛ sic in infinitū ꝓcedēdo accipiunt media nō statiz. nō refert aūt ex quo media sūt infinita: siue accipiant media statim siue nō statim. icipiēdo enī ab vnitate: ꝛ dicēdo vnū duo tres. sic ꝓcedēdo ꝛ sic accipiendo media statim deueniem⁹ ad nūm supmū: sic accipiēdo ēt media nō statim. ꝛ dicēdo vn⁹. 5. 10. 15. ꝛ sic ꝓcedēdo nunqz deuenient⁹ ad supmū nūm. semp enīz accepta erūt finita ꝛ que sūt post. i. accipiēda erūt infinita. nō est ꝙ polē ꝙ aliqs possit ꝓcedere ab. a. ꝛ. c. ꝛ ecō uerso. i. ab vnitate in supmum nūm uel ecōuerso: ꝛ tū sint infinita media inter. a. ꝛ. c. si illa media sint ꝓxima siue nō ꝓxima. si ergo est stat⁹ in extremis. i. si est polis ꝓcessus ab extremo i extremū oz ꝙ sit stat⁹ in medijs. ꝛ ꝙ sint finita media. siue accipiant talia media ꝓxia siue nō ꝓxima. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. qz videt uerū eē dictū aduersariȳ. vz ꝙ ꝑt eē determinata extrema: ꝛ pōt eē trāsit⁹ ab extremo in extremū. ꝛ ꝑt eē infinita media iter extrema: dū tū illa media nō sint ꝓxima ad iuicē: uel nō sint ꝙnter se habētia: ut pōt esse trāsit⁹ ab vno capite linee ad aliud caput: ꝛ tū in linea sunt infinita puncta: sed illa puncta nō se habēt ꝙnr. qz ꝑctus puncto nō est cōtinu⁹: neqz cōtigu⁹ neqz ꝙnr se hñs. ¶ Dōm ꝙ nō est locutio hic de medijs in potētia. sed de medijs in actu. ipolē est aūt media infinita eē in actu iter aliqua extrema ꝛ eē possibilē trāsitū ab extremo in extremū siue illa media sint ꝙnter se hñtia siue nō. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestū aūt ꝛ in ꝑuatiua demōstratione qm̄ statur. Si qdem statur in ꝑdicatiua stat in utrisqz. Si ab ultimo eni nō cōtingēs neqz in sursuz ab eo in quo stat ire in infinitū. Dico aūt in quo statur ꝙ ipsuz qdē in alio nullo est. sed in illo aliud. ut. c. Neqz a ꝑmo in id in quo statur uelut ultimum. dico aūt ꝑmum ꝙ ipsum qdem de alio: sed de illo nullū aliud. Si igitur hoc erit in negatione stabitur.

¶ Abbreuiat hȳi qōnes reducēdo ꝑuatiuas ad affirmatiuas. Circa qđ duo facit. qz ꝑ⁰ ꝓponit qđ itēdit. 2⁰ ꝓbat ꝓpositū. d. manifestū est aūt. ꝛ in ꝑuatiua demōstratiōe qm̄ stat figdē in ꝑdicatiua. i. in affirmatia. stat in utrisqz. Iin utrāqz ptē in sursum ꝛ deorsuz. q. d. ꝙ si stat in affirmatiua in sursuz ꝛ deorsuz stabit in negatiua in sursuz ꝛ deorsuz. qđ declarat in termis. d. si aūt ab ultimo. i. ab ifimo in quo stat. i. ultra qđ nō est descēsus nō ꝙtigēs nec in sursuz in infinitū ire ꝛ exponit se qd appellet ultimū in quo stat. d. dico āt. i. uoco ultimū sup. in quo stat qđ ipm qđ qdē in nullo alio est. i. de nullo alio ꝑdicat sed in illo aliō. i. sz alia ꝑdicanť de ipo. q. d. ꝙ si est stat⁹ in ascēdendo ꝛ sup. si ēt est stat⁹ in descēdēdo ut nec a ꝑ⁰. i. a supmo ꝛ ulī eūdo sup. in id i quo stat uelut in ultimū ꝛ ꝑticulare ut. s. sic ꝓcedēdo nō sit abire i infinitū ꝛ exponit se quid appellet ꝑmū. d. dico aūt. i. uoco ꝑmū qđ ipm qdē sup. de alio ꝑdicat. sed de ipo sup. nihil aliō dicit si igit b erit. i. si erit stat⁹ in affirmatiua ꝙ nō ꝙtingat in infinitū ire. nec in sursuz nec in deorsuz ꝛ in negatiua stabit sup. sursuz ꝛ in deorsum.

¶ Triplr eni demſtat nō eē. aut eniz i quo ē c. b. oi iest. Sz i quo ē. b. nulli iest. a. Ipius qdē igit. b. c. Et sp alteri⁹ distantie neče est ire in imediata. ꝑdicatiua eni hec distātia.

¶ Postqz ꝑbus ꝓposuit hāc vitatē ꝙ si est stat⁹ in affirmatiua ꝙ est ēt in negatiua. In ꝓte ista supponēdo statū in affirmatiua. pbat statū in negatiua. Circa qđ tria facit. qz ꝑ⁰ facē qđ dictū ē. 2⁰ remouet cauillationē quā dā. 3⁰ epilogat circa determinata. 2ª ibi Manifestū aūt. 3ª ibi Qđ qdē igit. Circa ꝑm tria facē ꝑm ꝙ ꝑuatiua in triplici figura ꝙcludi pōt. ꝑ⁰ ꝙ ostēdit ꝙ in ꝑuatiua sit stat⁹. put ꝙcludit per ꝑmā figurā. 2⁰ put cōcludit per scdaz. 3⁰ put ꝙcludit p tertiā. 2ª ibi Iteruz si. b. 3ª ibi Terti⁹ aūt est. Dicē ꝙ triplr eni demſtat nō eē. i. ꝓpō negatiua. Dicit ꝙ ꝑ⁰ quō tale non eē. i. talis ꝓpō negatiua. ostēdat per ꝑmā figurā. Circa qđ duo facit. qz ꝑ⁰ ex suppōne facta ait ꝙ in ꝑª figura sit stat⁹ quātū ad ꝓpōnē affirmatiuā. 2⁰ ex hoc ꝓbat ꝙ sit stat⁹ quātū ad negatiuā ibi Si alterū. Dicit ꝙ. ꝙ aut eni sup. nō eē. a. in. c. qz in quo qdē est. b. cōtingit. i. ineē oi. b. c. hec est minor. oē. c. est. b. sed. a. iesse nulli in quo est. b. i. nullū. b. ē. a. ecce maior. fiet ꝙ talis fillis in ꝑª figura. nullū. b. est. a. oē. c. est. b. ꝙ nullū. c. est. a. si ꝙ ꝑmissas huiⁿ filliuolum⁹ reducē ad imediatas ipsi⁹ qdē igit. b. c. i. ipsi⁹ minoris que est affirmatiua ꝛ semp alteri⁹ spatiȳ. i. quātūcūqz accipiatur eē alterius ꝛ alteri⁹ spatiȳ. i. siue magni siue parui neče est ire in imediata. ꝑdicatia eniz est hec distātia. q. d. ex quo suppositū est ꝙ in imediatis ꝑdicatiis eniz est hec distātia. b. c. qlecūqz hēat spatiū siue magnū siue puū ex quo affirmatiua est reducere ad imediata ꝛ ad aliqđ i quo sit stat⁹. ¶ Notādū aūt ꝙ si uellē ꝓbare nullū. c. est. a. i. nullus hō est qztitas ꝛ assumē ꝑ medio. b. ꝓpō b. c. posset eē magne distātie ꝛ pue. magne qdē si ꝑ. b. accipeť ſba. pue vō si ꝑ. b. accipeť aiatū. nā nō est tāta distātia iter hoiez ꝛ aiatū qzta est iter hoiez ꝛ ſbaz. attñ qztūcūqz accipiat. b. c. minor alteri⁹ ꝛ alteri⁹ spatiȳ ex quo affirmatiua est per suppositionē factā reducet ad ꝓpositionē imediatā. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sz alter mānifestū ꝙ si i alio nō ē ꝑori ut i. d. b idigebit in oi. b. eē. ꝛ si iter i aliq ipo d. ꝑore nō fuerit illō idigebit in oi. d. esse. Quare qm̄ in deorsum stat ꝛ in sursuz stabitur: ꝛ erit qđā ꝓncipiū i quo nō erit. a.

¶ Ostēdit quomō reducat negatia. ut quō reducat. nullū. b. est. a. i. nullū aiatū est qztas. iō ait Sz alter. i. sed ꝓpō altera. utputa. negatiua. vz nullum. b. est. a. manifestū est ꝙ si sup. a. i. si qztas si nō est in alio ꝑori. ut in. d. i. si qztas nō est. i. remouetur ab ipo. d. i. ab ipo corpe ꝑusqz ab ipo. b. i. ab ipo iaiato indigebit. i. oportebit b. i. d. siue corp⁹ esse in oi. b. i. oi iaiato ꝛ si iter sup. a. i. qztas nō fuerit i alio ꝑori ab ipo. i. si qztas remouebit ꝑus ab alio utputa a ſba ꝑusqz. a. d. i. ꝑusqz a corpore indigebit. i.

UVA. BHSC. IyR_086_4

oportebit sup. ꝥz ⌊ eē in oi. d. ꝯre qm̄ in deorsuz stat ⁊ i sursuz stabit. ⌋ q. d. ꝙ si est stat⁹ in sursuz ꝙ ⁊ i deorsuz sup. i affirmatis. cū ꝯ ℔ mō negatia reducat ad ime diatā accipiēdo semp aliqd sup. ꝑm ꝑpōē affirmatiuā si est stat⁹ in affirmatiuis. opz ꝙ sit stat⁹ in negatis ⁊ qz sic est ⌊ erit qōdā ꝑncipiū. ⌋ i. qōdā ꝑm ⌊ i quo nō erit. ⌋ i. negabit sup. a. i. quātitas. q. d. ꝙ erit dare aliqd a quo ꝑ⁹ negabit quātitas ⁊ ibi erit stat⁹. ¶ Notā dū ꝙ si aliqd remouetur ab aliq̄. utputa. si quātitas re mouet ab hoie. ⁊ si ex ℔ formaꝛ ꝑpō negatia mediata. ℔ nō est nisi qz hō est in aliq̄ supiori. utputa. in aiali in quo ꝑus nō est quātitas. ꝑus eni nō ē. i. ꝑus remouet uel ꝑus negaꝛ quātitas ab aiali ꝯ ab hoie. ¶ Rursus si adhuc ista nō ē imediata. nullū aial est ꝯtitas: ℔ est qz aliqd est supra aial a quo ꝑus remouet quātitas ꝯ ab aiali. ℔ ꝯ mō mediata reducit ad imediata in negatis ascēdēdo ꝑm lineā ꝑdicamētalē in affirmatiuis. ⁊ qz stat⁹ est in affirmatiuis opz ꝙ sit stat⁹ ⁊ in negatiuis. ¶ Notādū ēt ꝙ ultimū ⁊ ifimū appellat illud in quo staꝛ. nā ad sensuz est notū aliq̄ eē idiuidua ⁊ de nūo sin gulariū que de nullo ꝥbo dr̄: ſō loquēs de statu in deorsuz q̄si de magis noto ait: qm̄ in deorsuz staꝛ ⁊ in sursuz stabit. igit cū dictū sit ꝙ mediata ℔ mō reducit ad imediata in negatiuis. qz semp accipit sursuz ℔ lineā ꝑdicamētalē i affirmatis: si staꝛ sursuz i affirmatis oz de uenire ad imediatā i negatis. erit ꝯ ꝑn^m in q̄ nō erit. a. i. opz dare aliqd in q̄ ꝑ^m remouebit. ¶ Deide cuz dic.

¶ Iteruz si. b. quidē in omni. a. ⁊ in. c. autē nullo. a. in. c. nullo erit.

¶ Oñdit quō in negatiua sit stat⁹ ꝓut ꝛcludit per scdaz figurā. Circa qd tria faċ. qz ꝑ⁹ ostēdit quō negatia hēt ꝛcludi per scdam figurā. 2⁹ declarat quot modis talis negatiua hēt reduci ad imediata. 3⁹ spāliter manifestat quō reducaꝛ ad imediata p scdaz figurā. 2ª ibi ⌊ Iterū hec. ⌋ 3ª ibi ⌊ Secūdus aūt. ⌋ Cōtinuet aūt sic. Dcm̄ est quō ꝛcludaꝛ negatiue negatiua per figurā ꝑmā. restat ꝯ dicēdū quō ꝛcludaꝛ per scdam. iō ait ⌊ Iterū si b. qdē in oi. a. ⌋ hec est maiꝛ. vz oē. a. est. b. ⌊ in nullo c. ⌋ i. ⁊. b. sit in nullo. c. hec est minꝛ. ſ. nulluz. c. est. b. ⌊ erit ⌋ sup. ꝛcluſum per scdaz figurā. ⌊ a. in nullo. c. ⌋ q. d. ꝙ. si. b. medium de. a. ⁊ de. c. ꝑdicet in ꝑmissis de vno affirmatiue. ⁊ de alio negatiue ꝛcludet per scdaz figurā. nullū. c. est. a. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Iteꝝ ℔ si oz mōstrare manifestū est: qm̄ aut p sursuz modū mōstrabit: aut per hūc aut per tertiū. ⌋ Dum⁹ qdē igit dictus est.

¶ Ostēdit quō ꝓpō negatiua cōclusa in scda figura posſ sit reduci ad imediata. d. ꝙ ⌊ iterū si oporteat ℔ demō strare ⌋ reducendo. ſ. ad imediata ⌊ manifestū est ꝙ aut mōstrabit per sursuz. ⌋ i. p ea que dicta sūt sursuz. i. per ꝑmā figurā ⌊ aut p hāc. ⌋ i. per scdam figurā. ⌊ aut per 3^m. ⌋ i. per tertiā figurā ⌊ ꝑm⁹ qdē modus dict⁹ est ⌋ de 3⁹ sup. dicet ifra. Rursus sup. dicē de 1⁹. ¶ Notāduz aūt ꝙ ꝛcl'o negatiua ꝛcluſa in q̄cūq; figura ℔ mō redu cit ad imediata. qz si ꝛcludit negatiua. opz ꝙ ꝛcludaꝛ per aliquā negatiuā: tūc ꝙreret de illa negatia. utrū sit imediata uel nō. ꝙ si nō. ꝛcludet per aliā negatiuā do nec deueniaꝛ ad imediata. vbi gra. si fiat talis sillus in scda figura ut ipe ꝑbus facit. oē. a. est. b. nullū. c. est. b. ꝯ nullū. c. est. a. hec negatiua nulluz. c. est. a. cōcluſa est per hāc negatiuā. nullū. c. est. b. si ergo ista negatiua est imediata. nullū. c. est. b. hētur itentū: sed si nō est ime diata. ⁊ iterū opz demōstrare ℔. vz ꝙ nullū. c. sit. b. uel ℔ erit p ꝑmā figurā ul'p scdaz: uel p tertiā: quō aūt fiat per ꝑ^m dcm̄ est: quō aūt per tertiā. dicet ifra. ꝓns est ꝯ dicē quomō fiat per scdam. ¶ Deide cū dicit.

¶ Scdus aūt demonstrabit. Sic aūt utiq; demōstrabit ut ꝙ. d. in. b. oi est. In. c. autē nullo. Si neċe est aliqd esse in. b. ⁊ iteꝝ si ℔ in. c. nō erit. Aliud ꝟo in. d. ꝙ in. c. nō est Igit qm̄ eē sp in supiori staꝛ stabit ⁊ nō eē.

¶ Declarat quō ℔ fiat p scdam figurā. nā si per. b. ꝑbaꝛ a. nulli ineē. c. utputa si per. b. i. si per aial qd̄ iest oi. a. i. oi homini. ⁊ nulli. c. i. nulli ꝯtitati. ꝑbaꝛ ꝙ nullū. c. fit. a. i. nulla ꝯtitas sit hō. utputa si fiat talis sillus. oē a. est. b. i. ois hō est aial. nullū. c. est. b. i. nulla ꝯtitas est aial. ꝯ nullū. c. est. a. i. nulla ꝯtitas est hō. hic ista nega tia. nulla quātitas est hō. siue nullū. c. est. a. ꝛcluſa ē in scda figura per hāc. nullū. c. est. b. siue nulla quātitas est aial. si iterū hec. nulla quātitas est aial. siue nullū. c. est. b. opz reduci ad imediata. per scdaz figurā opz acci pere aliqd. utputa. d. qd̄ iſit oi. b. ⁊ nulli. c. utputa aia tuz qd̄ iest oi aiali ⁊ nulli ꝯtitati. fiet ꝯ talis sillus. oē aial est aiatū. nulla ꝯtitas est aiata. ꝯ nulla ꝯtitas est aial. si aūt adhuc ista nō eēt imediata. nulla ꝯtitas est aiata. accipiem⁹ aliqd supra aiatuz qd̄ iesset oi aiato ⁊ nulli ꝯtitati. si ꝯ in affirmatiuis nō est ire in ifinitū in sursuz opz eē statū in scda figura si per talē figurā redu canꝯ negatie. iō ait ꝙ ⌊ scdꝫ aūt mōstrabit. mōstrabit aūt sic. ⌋ q. d. ꝙ. si per scdam figurā iſto mō mōſtraꝛ ⁊ iſto mō reduceꝛ negatiua ad imediata ⌊ ut ꝙ. d. ⌋ i. ac cipiēdo. d. utputa. aiatū qd̄ ⌊ iest oi. b. in. c. aūt nullo ⌋ sup. est. i. qd̄ iest oi aiali ⁊ nulli ꝯtitati. ⁊ ꝥdit ⌊ si ne ceſſe est aliqd eē in. b. ⌋ q. d. ꝙ ℔. nullū. c. ē. b. nō est me diata nisi qz opz aliqd eē in. b. nā. d. i. aiatū. est in. b. i. in aiali. ⁊ nō est in. c. i. i ꝯtitate. ꝯtitas eni ꝑus remo uet ab aiato ꝯ ab aiali. qz adhuc si iſta nō erit imedia ta. nulla ꝯtitas est aiata. accipiet aliqd supꝫ. i. supra aia tū qd̄ nō ierit. c. i. ꝯtitati. iō ait ⌊ ⁊ iterū si ℔. ⌋ i. si. d. i. si aiatū ⌊ nō erit in. c. ⌋ i. i ꝯtitate sup. imediate ⌊ aliō vo in. d. ⌋ i. supꝫ aiatum ⌊ qd̄ nō est in. c. ⌋ i. qd̄ nō cō petit ꝯtitati. ⁊ qz in sursum nō est abire in ifinitū. ne ceſſe est stare. iō ait ⌊ igit qm̄ eē. ⌋ i. qm̄ ꝑm eē. i. ꝑm af firmatiuā ⌊ semp staꝛ in superiori stabit ⁊ nō eē. ⌋ i. sta bit ⁊ negatiua. ¶ Deide cū dicit.

¶ Tertius autē est si. a. in. b. oi insit. c. ꝟo in nullo sit. b. Nō in omni sit. c. in quo est. a.

¶ Oñdit quō ℔ fiat per tertiā figurā. Circa qd̄ tria faċ. qz ꝑ⁹ formaꝛ sillm in hac figura. 2⁹ ostēdit quot modis ꝛcluſum in hac figura posſit reduci ad imediata. 3⁹ faċ reductionē ad imediata spāliter p hāc figuram. 2ª ibi ⌊ Iterū aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Si vo. ⌋ Dic ꝯ ꝙ ⌊ tertiꝰ ātē. ⌋ i. 3⁹ mō fit ℔. ut ꝛcludaꝛ negatiua in 3ª figura qd̄ ℔ mō fit ⌊ si. a. sit in oi. b. ⌋ hec est minꝛ. oē. b. est. a. ⌊ c. vo in sit in nullo. b. ⌋ hec est maiꝛ. nullū. b. est. c. ⌊ nō in oi iſit. c. in q̄ est. a. ⌋ hec est ꝑ. qd̄ dā. a. nō est. c. dispoſit⁹ ē eni ℔ sillis in 3ª figura ubi oēs ꝑnes sūt ptic'lares. uari at aūt maiorē ⁊ minorē extremitatē. ita ꝙ per. a. itelli git extremitatē minorē. ⁊ p. c. maiorē. alr eni eēt mior negatiua. ⁊ nihil sequereꝛ i 3ª figura. ¶ Deide cū dic.

¶ Iteꝝ autē hoc aut per supius dicta: aut si militer demōstrabit. illo tñ mō statur.

¶ Oñdit quot modis posſit fieri talis reductio ad ime diata. d. ⌊ Iterū aūt ℔. ⌋ vz nullū. b. est. c. si nō sit ime diata ⁊ debeat reduci ad imediata ⌊ aut ℔ erit p supi⁹ dicta. ⌋ i. per ꝑmā ⁊ scdaz figurā ⌊ aut demr̄abit sillr̄. ⌋ i. p tertiā figurā. appellat eni ℔ demr̄ari sillr̄. qz fiat hec reductio ⁊ hec demr̄atio eo mō quo facta est ꝛ. ⁊ qz fa cta est p tertiā figurā. iō tūc fiet ℔ sillr̄ qñ fiet per tertiā figurā. ⁊ ꝥdit. ꝙ ⌊ tñ illo mō. ⌋ i. per ꝑmā ⁊ scdaz figu rā ⌊ staꝛ. ⌋ q. d. ꝙ oñsuz est quō sit stat⁹ in reducēdo ne gatiuā illo mō. i. p ꝑmā ⁊ scdaz figurā. restat ꝯ solū di cere quō sit stat⁹ si fiat reductio p tertiā. Nōn^m aūt ꝙ

UVA. BHSC. IyR_086_4

reducere ꝓpõnẽ mediatã ad imediataz nõ eſt facẽ niſi q̃ ꝓpõ mediata ſit imediata. ſed ꝫ eſt ſemp ꝓcedẽ in ꝓpõnib⁹ donec in ꝑmiſſis accipiat ꝓpõ imediata. cũ ḡ fact⁹ fuerit talis ſilꝫs in 3ª figura. nullũ. b. eſt. c. oẽ. b. ẽ a. ḡ q̃dã. a. nõ eſt. c. ſi iſta ⁊ ꝛcluſa eſt ꝑ ꝓpõnẽ imediatã hẽtur itẽtũ. q̃ ſi nõ. tũc nullũ. b. ẽ. c. que fuit ꝑmiſſa negatiua. iterũ oꝫ ſillogiçare donec deueniat ad imediata. q̃ õſiter fiat ꝑ ꝑmaz ⁊ ſcdam dcm̃ eſt. Reſtat ḡ dicere quõ fiat per tertiã. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Si ẽo ſic eſt accipiat iterum. b. in. e. eẽ in quo. c. nõ in oi. e. ⁊ hoc iterũ ſilꝫ: q̃m autẽ cõceſſum eſt ſtare ⁊ in deoꝛſuz manifeſtũ eſt q̃ ſtabit ⁊ in. c. q̃ nõ eſt.

¶ Oſtẽdit quõ fiat talis reductio per tertiã. d. ⌊ ſi ẽo ſic eſt. ⌋ꝫ q̃ opꝫ facẽ talẽ reductionẽ per tertiã figurã. q. d. ſi hec. nullũ. b. eſt. c. nõ fuit imediata ⁊ oꝫ eã ꝓſillogiçare in 3ª figura accipiet ſp aliqd ſub. b. q̃ remoueat a. c. ⁊ q̃ nõ eſt in deoꝛſuz abire in ĩfinitũ. oꝫ aliq̃ ſtare ꝏ ait. q̃ ⌊ accipe. b. ineẽ. e. ⌋i. accipiet mediũ. e. q̃ ſit ſub. b. ⁊ cui iſit. b. ⌊ in quo ⌋ſup. eſt. ⌊ c. nõ eſt oi. ⌋i. a quo. c. remouet ultr⌊ ⁊ ꝫ iterũ ſilꝫ. ⌋i. iterũ ſub. b. accipiat aliꝺ q̃ remoueat a. c. ⌊ q̃m autẽ cõceſſum eſt ſtare in deoꝛſuz. manifeſtũ eſt q̃ ſtabit in. c. q̃ nõ eſt in. e. ⌋ i. totiẽs accipiet. e. ſub. e. mediũ ſꝫ medio. donec deueniat ad aliqd in quo ſit ſtat⁹ ſub quo nõ ulteri⁹ ſit accipe aliqd a quo remoueat. c. ¶ Dubitaret fortẽ aliqs de reductionib⁹ ꝑbi. ⁊ ꝓ⁹ põt dubitari q̃ reducit magis ꝑticulares ad magis uſes: ut iſto mõ dic̃ eẽ ſtatũ tã in ꝓª q̃ in ſcda figura. q̃ nõ eſt abire in ĩfinituz in ſurſuz. ſꝫ ꝛſtat q̃ in demr̃ationib⁹ ⁊ maxie in demr̃atione potiſſima oẽs termini ſũt ꝙuertibiles. ſupuacuuz eſt ḡ demõſtratorẽ laborare ad ꝓbãdũ eẽ ſtatũ in ſurſum. ¶ Dꝫ q̃ in demr̃ationẽ igrediunt duo gña ꝓncipiorũ. vnũ ꝑm ſbam. aliꝺ ꝑm vtutẽ. ꝓncipia eni ꝓpria ⁊ ꝙuertibilia: cuiuſmodi ſunt diffinitiões dicẽtes pp qd paſſiõis. igrediunt demr̃ationes ꝑm ſbam. ꝓncipia ẽo coia ut cões animi cõceptiões q̃s uocam⁹ dignitates igrediunt ꝑm virtutẽ. niſi ḡ eẽt deuenire ad iſta: ⁊ niſi eẽt ꝓncipia ꝓpria reſoluere in iſta nihil ꝙtigeret ſcire. ſic nihil ꝙtigeret demr̃are. h⁹ aũt cões animi ꝙceptiones ſũt ex ſuꝑmis ꝑdicabilib⁹. puta ex ente: ⁊ ex ptib⁹ entis. nã ꝫ ꝑn^m de q̃libet ꝙtigit eẽ uel nõ eẽ. ſumit⁹ ex ipo ente. ſi ab eq̃lib⁹ eq̃lia demas. ſumit⁹ a q̃ẽtitate que eſt ps entis. dicẽ ḡ q̃ nõ ſit ſtat⁹ in ꝑdicatis. ⁊ nõ ſit deuenire ad ſuꝑma ꝑdicabilia eſt negare cões animi ꝙceptiões. ⁊ per q̃ñs eſt negare ſciam ⁊ demr̃ationẽ. neci uz ḡ fuit ꝓbo ꝓbare ſtatũ in ꝑdicatis ne ꝙtingeret ponere ꝓceſſuz in ĩfinitũ. ⁊ per q̃ñs ne ꝙtingeret negare q̃ nõ eẽt deuenire ad ꝓpões ꝑmas ⁊ imediatas. cuiuſmodi ſũt cões animi ꝙceptiões ⁊ dignitates. tales enꝫ ꝓpões per anthonomaſiã ſunt ꝑme ⁊ imediate. ¶ Ulterius fortẽ dubitaret aliqs de eo q̃d in ꝑcedẽti b⁹ dicebat. vꝫ q̃ tales reductiões nõ hñt locũ in ꝙuertibilib⁹. vi eni q̃ demr̃ator potiſſime de ꝙuertibilib⁹ ſe debeat itromittere. ¶ Dom̃ q̃ poſterioriſta dat artez demr̃andi. ſpãles aũt ſcie ꝓprie demr̃ant. docet eni poſterioriſta q̃ demr̃atio debet eẽ ex ꝙuertibilib⁹. ſcie tñ ſpãles demr̃ant ⁊ ad demr̃andũ accipiũt illa ꝙuertibilia. in libro ḡ poſterioꝛ nõ tradit⁹ ſcia/ꝫ modus ſciẽdi. nõ ſpectat ḡ ad poſteriorẽ conſiderare ꝓpria cuiuslibet diſcipline ꝑm ſbam. ſꝫ ſolũ ſpectat ad ipm̃ tradere hãc artẽ gñalẽ q̃ quelibet diſciplia debet ex ꝓpriis demr̃are. ⁊ ſic ſpectat ad poſteriorẽ ſtã tradẽ hãc artẽ gña lez q̃ quelibet diſciplina debet ex ꝓpriis demr̃are. ita ſpectabat ad poſteriorẽ tradere hãc artẽ gñalem. q̃ ꝓncipia ꝓpria ſũt in coia reſoluẽda: imo q̃ logica magis eſt de qbuſdã coib⁹ q̃ de ꝓpriis potiſſime ſpectat ad logicã. ꝓbare ſtatuz q̃ ſit deuenire ad q̃dã coia ſiue ad quaſdã ꝓpões gñales que ſunt ꝑme ⁊ imediate: ultra quas nõ eſt ꝓcedẽ. ⁊ q̃ talis reductio nõ ſit per ꝙuertibilia. ꝛõ talẽ reductionẽ dicit nõ hic locũ in cõuertibilib⁹. ¶ Ulterius fortẽ dubitaret aliqs. utrũ in ꝙuertibilib⁹ hẽat aliq̃ mõ locũ talis reductio. ¶ Dom̃ q̃ q̃ẽtũ ad ꝑſens ſpectat duplex eſt ordo in reb⁹ ꝑdicatiõis ⁊ cãlitatis. ⁊ ꝫ utrũq; ordinẽ eſt repire ſub ⁊ ſupra ꝙuerſionẽ ⁊ eq̃litatẽ. in ꝑdicabilib⁹ enꝫ eſt repire ſub ⁊ ſupra. q̃ ſpẽs eſt ſub gña ⁊ gen⁹ ſupra ſpem. eſt ẽt ibi repire ꝙuertẽtia ⁊ eq̃litatẽ. q̃ diffinitio equat diffinito ⁊ cũ ipo ꝙuertit: ſic̃ ẽt in ordine cãlitatis cãe ſup cãta. q̃d ḡ eſt per ſe cã alicui⁹ illud eſt ſupra ipm̃. in talib⁹ aũt cauſis ⁊ cãtis vtutẽ hẽt q̃d dic̃ Dionyſius in de di. no. q̃ nõ recipim⁹ cõuerſionẽ. ſi ḡ accipiant cãe per ſe nõ erit ibi ꝙuerſio. iterpoſitio eni terre ita eſt cã q̃re ſit eclipſis q̃ nõ ecõtra. ſꝫ ſi accipiant cãe per accidẽs. utputa. ſi accideret q̃ oẽ albũ eſt muſicũ: ⁊ ecõtra: quereret cã muſici: ⁊ aſſignare albũ hic eẽt ꝙuertẽtia. q̃ eque bñ muſicuz aſſignaret cã albi. ſic̃ ecõuerſo. ꝑm aũt utrũq; ordinẽ eſt ſtat⁹. nã in ordine ꝑdicabiliũ eſt deuenire ad aliqd q̃ nõ ulteri⁹ reducit⁹ in aliqd ꝑdicabile. in ordine aũt cãlitatis ꝫ q̃libet gen⁹ eſt dare aliqd ꝓmum in illo gñe. ꝑm aũt utrũq; ordinẽ ꝓcedit⁹ ad imediata. ut ꝑm ordinẽ ꝑdicabiliũ ꝓcedit⁹ ad imediata que igrediunt demr̃ationẽ ꝑm vtutẽ: ꝑm ordinẽ cãlitatis ad imediata que igrediunt demr̃onẽ ꝑm ſbam: ut ſi hec paſſio ieſt ſbo mediãte alia paſſione. ⁊ alia paſſio mediãte alia paſſiõe ẽ deuenire ad aliquã paſſionẽ que imediate egredit⁹ a ſbo. ꝓpõ ḡ facta ex tali paſſiõe ⁊ ſbo poterit eſſe ꝓmiſſa in ſilꝫo demr̃atiuo. ſed ꝑm q̃ huiꝰ nõ erit ꝛcluſo. q̃ ſi ꝛcluderet talis paſſio ꝫ q̃ huiꝰ hoc eẽt ſolũ ꝑm diffinitionẽ ſbi. q̃ mã ſubiecta cũ forma que ſunt ꝓncipia ſbi ſunt cã oium accidẽtiũ que ſiunt in ea. diffinitio ḡ ſbi que aggregat i ſe ꝓncipia ſbi. dices q̃ poterit eẽ mediũ ad ꝓbãdũ talẽ paſſionẽ. ſed diffinitio ſbi nõ eſt cã altera a ſbo. demr̃atio aũt debet eſſe per cãm alterã a ſbo ⁊ ab eo q̃d ꝑdicat de ſbo. ut ſi hic tres ꝓbat de triãgulo per hic angulum. opꝫ q̃ hic angulũ ſit qd alterũ ab utroq;. dicamus ḡ q̃ ꝑª paſſio ꝑm q̃ huiꝰ eſt idemr̃abilis de ſbo. utruz aũt poſſit aliq̃ mõ demr̃ari. declarabit⁹ cũ diſputabit⁹ de medio demõſtratiõis. nũc aũt ſcire ſufficiat q̃ ꝙuertibilia ꝑm q̃ cõuertibilia nõ ſunt utilia ad reducẽdũ ꝓpoſitiões mediatas ad imediatas. ut ꝙuertibilia ꝑm ꝑdicationẽ non ſunt utilia ut reductio imediata. ut ꝓncipia q̃ ſumunt ex ordie ꝑdicabiliũ. ꝙuertibilia aũt ꝑm cãlitatẽ cuiuſmodi ſunt cãe per accñs que eque ⁊ icõuertibiliꝫ ſunt cãe ſibi iuicẽ nõ ſũt utilia ut fiat reductio in ꝑmas per ſe paſſiones ex qb⁹ ſũt ꝓpões aliquo mõ ꝑme ⁊ imediate. ¶ Ulteri⁹ fortẽ dubitaret aliqs. de eo q̃d dcm̃ eſt de reductiõe imediata per tertiã figurã. nã talis reductio non eſt per accipe ſupra: ſed per accipe ſub: ꝑm quẽ modũ itur nõ ad imediata ſꝫ ad mediata. utputa. ſi fiat ⁊ uarienẽt termini. ita q̃. c. ponit⁹ maioꝛ extremitas. ⁊. a. minoꝛ. arguat ḡ nullũ. b. eſt. c. i. nullũ coꝛpus eſt icoꝛporeũ. oẽ. b. eſt. a. i. oẽ coꝛpus eſt ſuba. ḡ q̃dam a. nõ eſt. c. i. quedã ſuba nõ eſt icoꝛpea. hec aũt negatiua cõcludit⁹ cõcluſa eſt per negatiuã ꝑmiſſaz hãc. nulluz b. eſt. c. i. nullũ coꝛp⁹ eſt icoꝛporeũ. ſi ḡ iterũ deberet ſꝫ ſillogiçari per tertiã figurã oporteret q̃ accipet aliqd ſub. b. a quo remoueret. c. utputa. e. ⁊. per. e. itelligat aial q̃ eſt ſub. b. i. ſub coꝛpore: ⁊ remouet a. c. i. ab incoꝛporeo. ¶ Formabit⁹ ḡ ſic ſilꝫs. nullũ. e. eſt. c. i. nullũ aial eſt icoꝛporeũ. oẽ. e. eſt. b. i. oẽ aial eſt coꝛpus. ergo q̃dã. b. nõ eſt. c. i. q̃dã coꝛpus nõ eſt icoꝛporeũ. q̃ ſi adhuc uellem⁹ ulteri⁹ ꝓcedere accipemus aliqd ſub e. i. ſub aiali. utputa. hoiem qui etiã itelligat per. e. ita q̃ ſit. c. ſub. e. nõ eſt aũt abire in ĩfinituz. ſtabit⁹ ergo in

UVA. BHSC. IyR_086_4

aliquo.e.i.in aliquo accepto sub medio cui nō ierit.c. sed ꝫstat q sic ꝓcedēdo nō imus ad imediata:ſz ad mediata.nā hec est magis imediata.corp⁹ nō est icorporeuz q̄z hec fuit accepta sub.vz aial nō est icorporeū.ꝛ hec.aial nō est incorporeū nō est ita mediata sicut que fuit accepta sub.ut hō nō est icorpore⁹ vī q pbs tenet ordinē ōrīū. ¶ Dōm q imediatuz est idez q ꝑmū imediatū eni supza hitū est ꝑmū:ꝛ imediatū idē dico. ꝑmū aūt dupl̄r ǫtigit accipi.uel ꝑm supmū in descēdēdo.ꝛ ista sunt simpl̄r p⁹.qz nō est mediū per qd possint ꝓbari cū sint simpl̄r imediata. Aliomō accipit p⁹ i infinito ꝛ ꝑm ascēsuz.ut illd a quo p⁹ icipit ascēsus.per ꝑmā ḡ ꝛ scdam fit resolutio ad p⁹ ꝛ imediata.i.ad supma a qb⁹ icipit descēsus.per tertiā aūt figurā fit resolutio ad p⁹ ꝛ imediata.i.ad ifima que ꝓaccipim⁹ i ascēdēdo.equocaī ḡ ibi de imediato.nec uacat ꝟ a ꝓposito.qz expedit ꝑm oēm ꝓcessuz tā ꝑm supⁱ q̄z ꝑm inferius uenari statū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Manifestū aūt est qm̄ ꝛ si nō vna via demōstret.sed oībus aliqī qdē ex ꝑma figura.aliqī vo ex scda aut tertia:qm̄ ꝛ sic stabit.finite eni sūt vie. Finita aūt finite multotiēs sumpta finiri necesse est oia.

¶ Remouet q̄zdā cauillationē porem oriri ex dictis. Diceret forte aliqs q si ꝛcludaī aliq̄ ꝓpō in aliq̄ figura q nō ibit ad infinitū ꝑm illā figurā. si ꝛcludaī negatiua in ꝑma figura:si ꝓsillogiçaret oib⁹ modis: qbus pōt psillogiçari in illa figura:nō ibit in infinitū.sed fiat talis ꝓsillogiçatio oībus modis qbus pōt fieri in qualibet figura.diceret aduersarius q tales ꝓsillogiçationes erūt infinite.sed hoc est ridiculū dicere.qz cū finite sint figure ꝛ finite sint ꝓsillogiçationes in qualibet figura fient plures tales ꝓsillogiçationes per oēs figuras q̄z per vnā tm̄.nō tm̄ poterūt ee infinite:qz finitū finities sūptū ipossibile est q faciat infinitū.iō ait.q manifestū est aūt qm̄ si nō est vna via demōstrat:ſz oib⁹ ita q per oēs figuras fiāt tales reductiones ꝛ psillogiçationes ut aliquādo qdē fiant ex ꝑma figura aliq̄ qdē ex scda uel tertia.manifestū est qm̄ sic stabit.finite aūt sūt vie.iō sbdit q finite aut finita multotiēs. i.aliqtiēs nō finities sumpta.necesse est oia finiri. i. oia esse finita. ¶ Deide cū dicit.

¶ Qm̄ qdem igitur in ꝑuatione siquidem ꝛ in esse stat manifestū est.

¶ Epilogat circa determinata.d. q qdē igit stant in ꝑuatiōe. i.in negatiōe. si qdē stat ꝛ in ee. i.in affirmatione manifestū est sup.ex dictis supza.

¶ Sz q in illis logice aliqd qdē speculent ꝟ manifestū fit. In his qdez igit q̄ in eo q qd ē ꝓdicant patēs est.si eni ē diffinire aut si notū ē q qd erat ee.ifinita āt nō est trāsire. Nece est ḡ finiri in eo q qd ē ꝓdicātia.

¶ Postq̄z pbus abbreuiauit qōnes ꝛ reduxit ꝑuatiuas ad affirmatiuas.ꝛ media ad extrema. In pte ista ꝓsequtur de itēto.vz q ꝑm ascēsuz ad extremū sursum.ꝛ ꝑm descēsuz ad extremū deorsuz nō sit in infinitū ire. Circa qd duo facit.qz ꝑmo ad hoc oñdēdū p⁹ adducit rōnes magis cōes ꝛ logicas.2° magis ꝓprias.ibi Analeticе aūt. Circa p^m duo facit.qz p⁹ ꝓbat hoc spāl̄r de ꝓdicatis ſbalib⁹.2° gñal̄r de ꝓdicatis oib⁹ ibi Vle aūt uel ul̄r. Dicē ḡ. Sz q qui. i.q aliq speculant logice. i.p rōnes logicas ꝛ cōes in illis. i.in extremis qd sup.in talib⁹ nō sit abire i infinitū ꝟ manifestū fit sup.ex dictis.ꝛ p⁹ in ꝓdicatis ſbalib⁹.iō q in his qdē igit que in eo qd qd ꝓdicant.patēs est sup.q talia extrema ut ire a sursuz in deorsuz.uel ecōuerso nō est abire in infinitū.cui⁹ rō est.nā si eni est. i.si ǫtingit finire sup.aliqd aut si notū est q aliqd erat ee. i.q est dare diffōnē alicui⁹ infinita aūt nō est trāsire. vñ qz sic est ꝓdicātia in eo qd qd est. i.diffinitētia ꝛ ꝓdicata ſbalia neče est finiri. i.finita ee. ¶ Notādū aūt vim rōnis h⁹ in ꝟ ꝓsistere.q si ꝓdicata ſbalia ꝛ diffinitentia irēt i infinitū.qz ipole est infinita ptrāsire nihil eet diffinibile.cū ḡ aliqd sit diffinibile:ꝛ cū notū sit q sit aliqd diffinibile. ꝛ q aliqd est qd hēt q qd erat ee.i. diffōnē notū debet ee q ipole est talia infinita ee. ¶ Dubitaret forte aliqs.vñ notuz sit q sit aliqd diffinibile. ¶ Dōz q ex hoc est aliqd diffinibile ex eo q est aliqd actu in aliq̄ spē.vñ dī in 2° phi.q dū aliqd est in potētia ꝑfq̄z accipiat spēm ꝑm rōnē nō dicim⁹ ee tale uel tale.sed cū est in actu tūc diffinitētes ſllud dicim⁹ q est os uel q est caro. Si ḡ notū est q entia sūt id q sunt. ꝛ q sunt in aliq spe notū debet ee q est aliqd diffinibile.diffinitio aūt aggregat totū.vñ si hec est diffō hois. q est aial bipes.ꝛ iterū aial diffinit.q est ſba aiata ſbilis.diffō hois totū ꝟgregat.erit ḡ hō ſba aiata sensibilis bipes.si eniz aial ponit in diffōne hois.ꝛ aial est qd diffinibile.ignota erit diffō hois si sit ignota diffinitio aialis.nō erit ḡ nota diffō alicui⁹: nisi sint nota diffinitētia:diffinitētia aūt nota ee nō pōt si sint diffinibilia.nisi sciaī eoz diffōnes.si ḡ ꝓdicata ſbalia in infinitū:oportebit ifinita ꝟgregare.ꝟ aūt est ipole.hoc ḡ posito.nihil erit diffinibile. ¶ Deide cū dicit.

¶ Vniuersaliter aūt sic dicim⁹.

¶ Ostēdit hoc ul̄r in oībus ꝓdicatis q nō sit abire in infinitū. Circa qd duo facit.qz ꝑmo ꝓponit qd intēdit.2° exeqtur de itēto.ibi Est eni uerū. Cōtinuet aūt sic. nō solū in ꝓdicatis ſbalib⁹ aūt ꝓpō sed sed ul̄e. i. ul̄r in oib⁹ ꝓdicatis sic dicim⁹ qd sup.nō itur in talib⁹ in infinitū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est eni uere dicere albū ambulare ꝛ magnū illud lignū ee:ꝛ iterum lignū magnū esse ꝛ hoiem ambulare. Alteruz igitur est dicere sic aut illo modo.

¶ Exeqtur de itēto. Circa qd duo facit.qz ꝓ⁹ ꝑmittit que dā ꝑambula necia ad ꝓpositū.2° ꝓbat ee statū in oib⁹ ꝓdicatis.ibi Aut eni sicut ſba. Propter ꝑmū sciēdū est.q si aliq̄ regrunt necia ad ꝓbādū statū in ꝓdicatis.uel hoc est rōne ꝓdicatoz accñtaliū put talia ꝓdicata cōparant ad iuicē.uel rōne ꝓdicatoz ſbaliū put talia ꝓdicant ad accñtalia.uel rōne predicatoz oium. Primo ḡ ꝑmittit quedā de ꝓdicatis accñtalib⁹.2° de ꝓdicatis ſubalib⁹.3° de ꝓdicatis oib⁹.scda ibi Quare aūt in qd. 3ª ibi. Ampli⁹ si nō hoc. Circa ꝑmuz duo facit.qz ꝓ⁹ distiguit tres modos ꝓdicatiōis accñtalis.ꝛ dic illos modos ee ad iuicē alteros.2° determinat de vnoquoq illorū modoz. ibi Cū eni album tres eni modi ꝓdicatiōis accñtalis sunt:qz uel ꝓdicat accñs de accñte.ut albū ambulat.uel ſba de accñte ut magnū est lignū.uel accñs de ſba ut lignū est magnū. uel hō ambulat.iō ait q est eni uerū dicē albū ambulare ecce accñs de accñte ꝛ magnū aliqd lignū ee ecce ſba de accñte ꝛ iterū lignū ē magnū.ꝛ hoiez ambulare ecce accñs de ſba. Et sbdit q igit sic die.aut illo mō est alterū. i.diuīsuz.q.d.q isti modi accñtales ad iuicē dīnt. ¶ Notādū aūt q cuz posuisset tres modos ꝓdicationū accñtaliū inuit ee duos modos cum dixit q dicē ꝟ mō est alterū ab illo.nā ꝑmi duo modi icidūt quodāmō in vnū modū.vz in ꝓdicationē idirectā.nā q accñs subījcit accidēti.uel q accñs subījciat ſbe.semp est idirecta ꝓdicatio.ꝛ talib⁹ ꝓdicatiōib⁹ nō utit demōrator.cū ḡ aut accñs ꝓdicat de ſba ul̄ de ſbo.

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝛūcest ꝑdicatio directa. Jō ꝟtra duos ꝑmos modos. vꝫ ꝟtra albū ambulare. ⁊ ꝟtra magnū eē lignū diuisit tertiū modū q̄si 2m modū. d. q ⁊ iterū dicim⁹ lignum esse albū magnū ⁊ hoiem ambulare. ubi accñs ꝑdicat de ſuba uel de ſbo. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū nec ſit q semp ꝑdicatio ſit indebita ⁊ indirecta q̄n accñs ſubiciſ ſiue ſbiciat accñti ſiue ſube. ⁊ utrū uerū ſit q tali ꝑdicatione nō utiſ demſtrat. ℔ t vi q nō: q⁹ tūc geometria nō diceret lineā eē curuā nec triāgulū hēre tres cū linea ſit accñs ⁊ triāgulus accñs. ¶ Dicendū q cū dicim⁹ idirectas eē ꝑdicationes nō ſolū q̄n accidēs ſubiciſ ſube. ſed ēt q̄n ſubiciſ accidēti. itelligēdū eſt de accidētib⁹ illis que nō ꝑm ſe ſed per aliqd alterꝫ ſubiciunt accidētib⁹ alijs: ut ſi dicat albū ambulare. albū eni ꝑm ſe nō ſubiciſ ambulatiōi. ſed ꝟ eſt per aliqd alterū. ut q⁹ albedo accidit homini uel equo cui cō petit ambulare. nō aūt ꝟ itelligēdū ē de hiꝫ que ſbiciunt ꝓpꝛietatib⁹ ſuis ſicut triāgulus per ſe cōparat ad hꝫ tres ⁊ linea ad rectitudinē uel ad curuitatē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō differant iſti tres modi per accñs. ¶ Dōꝫ q cū accñs ꝑdicat de accñte ibi cō currit triplex modus per accñs. cū ſuba de accñte duplex: cū accñs de ſuba vn⁹. Nā cū accñs ſubiciſ accñti. utputa albū ambulat ibi eſt tria ꝓſiderari. accñs ſbꝫ ⁊ accñs ꝑdicatū. ⁊ illud rōne cui⁹ ſubiciſ. ut albuꝫ eſt ibi ſubm. ambulare ꝑdicatū. ⁊ ſor. uel hō q⁹ ibi itelligit eſt illud alterū tm̄ rōne cui⁹ ꝟ de illo ꝑdicat hꝫ hoc eſt ibi hitudo per accñs. Nā ſor. per accñs cōparat ad albū. ⁊ albū per accñs cōparat ad ambulationē. ⁊ ſor. per accñs cōparat ad ambulationē. ſꝫ ſi ſba ꝑdicat de accñte ut ſi dicat albū eſt hō adhuc ē ibi ꝓſiderare tria. ſed ꝑm illa tria nō ſunt ibi niſi duo modi per accñs. eſt eni in h⁹i locutiōe ꝓſiderare albū q̄ ſubiciſ. ⁊ hoiem qui ꝑdicat. ⁊ ſor. rōne cui⁹ hō de albo ꝑdicat. ſꝫ hꝫ iſta tria eſt ibi duplex modus per accñs. Naꝫ ſor. accñtaliter cōparat ad albū ⁊ albū accñtaliter ad hoieꝫ. ſor. tñ eſt eētialr hō. cū vo accidens ꝑdicat de ſuba. ut ſi dicat hō eſt albus. ibi nō eſt niſi duo ꝓſiderari. ⁊ ꝑm illa duo eſt vna habitudo per accidēs. eſt eni ibi cōſiderare homiñ qui ſubiciſ ⁊ albū q̄ ꝑdicat. ⁊ ſi dicat q eſt ēt ibi tertiū. vꝫ ſor. cui ineſt albedo. ut ſi dicat q hō nō eſt albus niſi q⁹ ſor. eſt alb⁹. dici debet q hic ſor. nō facit eētialr tertiū q⁹ eſt eētialr hō. duo ḡ eſt ibi ꝓſiderari hoiem ſbm. ⁊ albū ꝑdicatum. ⁊ ꝑm illa duo eſt vna habitudo per accidēs. q⁹ vnū ad aliud accidentaliter comparat. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Cū eni albū qdem eſſe dico lignū: tūc dico q̄ cui accidit albū eē lignū eſt. ſed non q ſubiectū ligno albū ſit. Et nanꝫ neꝫ q̄ album eſt. neꝫ quod uere album aliquid factum eſt lignuꝫ quare non eſt hoc ꝑm ſe ſed aut ꝑm accidēs.

¶ Exegtur de oib⁹ his modiſ. Circa q̄ tria facit. q⁹ ꝓ⁰ exegtur quō ſuba ꝑdicat de accidēte. 2⁰ quō accidens de ſuba. 3⁰ quō accidēs de accidente. ſcḋa ibi ¦ Cū vo dico. ¦ tertia ibi ¦ Cū muſicū. ¦ Dicit ergo ¦ Cū eni albū quidē dico eē lignū tūc dico q cui accidit albū eē eſt lignum. ſed nō q ſubm ligno albū ſit. ¦ q. d. q albū per ſe nō ſubiciſ ligno. ſed alicui accidit albū eē q̄ per ſe ſubiciſ ligno. ⁊ ſubdit q̄re per ſe albū nō pōt eē ſubm ligno. d. ¦ ⁊ nanꝫ neꝫ qdē cū albū ſit ¦ ſup. uere eſt lignū neꝫ q̄ eſt albū aliqd uere factū eſt lignuꝫ. quare non eſt uſe ſup. uere ꝑdicari lignū de albo ¦ ſed aliquid ꝑm accidens. ¦ ¶ Notāduꝫ aūt q aliqd uere ſubiciſ alicui dupliciter. uel q⁹ uere eſt illud. ⁊ ſic eſt ꝑdicatio eētialis: ut homo ſubiciſ aial: q⁹ uere eſt aial: ⁊ eētialiter aial eſt ſor. homini q⁹ eſt eētialr hō aut hic eſt nō q ſit uere ⁊ eētialr: ſed q⁹ eſt factū illud ſicut ſubm ſubiciſ accidēti q⁹ in ſbo ſit accidēs. neutro aūt iſtorū modoꝫ albū ſubiciſ ligno q⁹ nec eſt eētialiter lignū nec in albo ſit lignū: imo ecōtrario in ligno albū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū vo lignū albū eē dico nō q alterum aliq̄ ſit albū. Illi aūt accidit lignū eſt.

¶ Oſtendit quō accñs ꝑdicat de ſba uel de ſbo dicens ¦ cum vo dico lignū eē albū nō q aliquid alterū ſit albū ⁊ illi accidit lignū. ¦ q. d. q lignuꝫ ſubiciſ albo nō per aliqd aliud eētialr a ligno. albū vo ſubiciſ ligno per aliqd aliud eētialiter ab albo: ut per aliq̄ ꝓpꝛium lignū. ſed lignū nō ſubiciſ albo per aliqd aliō eētialr a ligno. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ut cū muſicū albū eē dico. tē eni q̄n hō ē alb⁹ cui accit muſicū eē dico. Sꝫ lignū ē ſubm q̄ uere factū eſt albū nō q alio alterū q̄ q̄ uere eſt lignū aut lignū aliq̄.

¶ Oſtēdit quō accidēs ꝑdicat de accidēte. circa q̄ tria facit. q⁹ ꝓ⁰ oſtēdit quō accidēs ꝑdicat de accñte. 2⁰ resumit quō accidēs ꝑdicat de ſbo. 3⁰ declarat iter hos tres modos quis ſit rectus ꝑdicationis modus. ſcḋa ibi ¦ Sed cū lignū. ¦ tertia ibi ¦ Si ḡ oz. ¦ Dicit ergo ¦ ut cū muſicū albū eſſe dico tūc ¦ ſup. ſubm ſubiciſ. ſupple per accidens rōne eius cui accidit muſica. Uñ ait q⁹. ¦ tunc eni dico muſicū albū: q̄n hō eſt alb⁹ cui accidit eſſe muſicū. ¦ q. d. q talia uerificant q accidēs ꝑdicet de accñte. q⁹ ambo iſunt eidē ſubo ut albū ꝑdicat de muſico. q⁹ utrūq̄ accidit homini. Reſumit aūt quō accñs ꝑdicat de ſubo uel de ſuba q⁹ hoc nō eſt rōne alteri⁹. ſed rōne ſuiipſi⁹. Jō ait ¦ q ſi lignū eſt ſbꝫ ¦ ſup. albi. q⁹ ¦ q̄ uere ſubm factū nō eſt q aliqd alterū q̄ q̄ uere eſt. eſt lignū aut lignū aliō. ¦ q. d. q ſi lignū ſubiciſ albo hoc nō eſt q ſit factū albū aliō q̄ lignuꝫ. nā aliq̄ lignū nō eſt aliō eētialiter q̄ lignū. ¶ Notādū aūt q in hoc ꝓhus rñdet tacite obiectioni. Naꝫ ne aliqs obiiceret q lignum eſt albū. q⁹ aliq̄ lignum eſt albū. iō ait ꝓhus q uere lignū eſt albū aut aliq̄ lignū: duas per ſe itelligē q aliq̄ lignū nō eſt aliud eētialr q̄ lignū. q̄re ſi lignū ſubiciſ albo q⁹ aliq̄ lignū eſt albū nō ꝓpꝛ dici debet q lignū ſubiciat albo per aliqd aliō. Nā ut dicit eſt q̄dā lignū nō eſt aliqd aliud eētialr a ligno. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si igit oportet noia ponere ſit ſic dicē ꝑdicari. Sed illo modo aut nequaq̄ predicari aut ꝑdicari qdē nō ſimplr eſt: ſed aut ꝑm accidēs predicari.

¶ Declarat iter hos tres modos q⁹ ſit rect⁹ modus ꝑdicationis. Circa q̄ tria facit. q⁹ ꝓ⁰ faē q̄ dictū eſt. 2⁰ excludit que dixerat oīdit q ſbꝫ ſemp dꝫ ſbici ⁊ accñs ꝑdicari. 3⁰ que dixerat adaptat ad ꝓpoſitū. 2ª ibi ¦ Eſt aūt tanq̄. ¦ 3ª ibi ¦ Subiciat igit. ¦ Dicit ḡ. ¦ Si ḡ opꝫ noia ꝑponere ¦ ſup. ꝑm ꝑdicationes ꝓpꝛias ut noiem⁹ illas eē ꝑdicationes que ſunt ꝑdicationes recte ⁊ ꝓpꝛie ¦ ſit ſic dicē ꝑdicari. ¦ Ji. ꝟ nō dicam⁹ fieri debere ꝑdicationē q̄n ſbm ul q̄n ſba ſubiciſ. ſed illo mō. ¦ vꝫ q̄n ſubiciſ accñs ut q̄n ꝑdicat accñs de accñte uel ſba de accñte ¦ aut nequaq̄ eſt ¦ ſupple ꝓpꝛie ¦ ꝑdicari. aut eſt qdē nō ſimplr ꝑdicari. ſed ꝑdicari ꝑm qd ¦ accidit enīꝫ accñti ⁊ extraneū ē ab ipo q ſbiciat. Nā accidit albo q ſubiciat muſico uel hoi. q⁹ ꝟ nō eſt ꝑm ſe. ſed rōne idiuidui q̄ iplicat in albo q idiuiduū eſt eētialiter aliud ab albo. ¶ Deide cū dicit.

¶ Eſt aūt tanq̄ albū qdē q̄ predicat. ſed ſicut lignū eſt de quo ꝑdicat.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Ex his que dixerat ostēdit q̄ sbm semp debet subijci. accns aūt ꝑm q̄ huiꝰ dz ꝑdicari: non aūt subijci. iō ait q̄ ē aūt tanq̄ albū qd qō ꝑdicaf. ¶ i. qō se hēt ut accidēs fiē albū dz ꝑdicari nō aūt sbjci. ¶ sz fiē lignū est de quo ꝑdicaf. ¶ i. id qō se hēt fiē lignuz ⁊ fiē sbz est id de quo ꝑdicaf. i. id qō debet subijci. ¶ Deide cū dicit.

¶ Subijciat igit ꝑdicatuz ꝑdicari semp de quo ꝑdicaf simplr. sed nō ꝑm accidēs. Sic eni demōstrationes demōstrant.

¶ Que dixerat adaptat ad ꝓpositū. vz q̄ in demfationi bꝰ debēt fieri ꝑdicatiōes simplr. vz ut sbz ibi subijciat ⁊ passio ꝑdicef. Nā eni mō demfationes utunt ꝑdicationibꝰ. iō ait. ¶ Subijciat igit. ¶ i. supponat ¶ ꝑdicatū ¶ sup. in demfatiōibꝰ ¶ ꝑdicari de quo ꝑdicaf simplr. sz nō ¶ ꝑdicari ¶ ꝑm accidēs. sic eni demfatiōes demonstrāt. ¶ ⁊ hoc mō. s. demōstrationes utunt ꝑdicationibus. q̄ utunt ꝑdicationibꝰ directis ⁊ simpliciter.

¶ Quare aut in qō qd est: aut qñ q̄le: aut quātū: aut ad aliqd: aut faciēs: aut patiēs: aut ubi: aut qñ cū vnō de vno ꝑdicabit.

¶ Postq̄z ꝑmiserat pbs q̄dā nec̄ia ad ꝓposituz sumpta ex pte ꝑdicatorū accn̄taliū. In pte ista ut dicebaf premittit quedā nec̄ia ad ꝓpositū sumpta ex parte ꝑdicamētorū subaliuz. Circa qō duo facit. q̄ ꝑmo facit qō dictū est. 2° remouet quasdā cauillatiōes que possent habere oꝛtū ex dictis ibi. ¶ Quecūq; vo nō ꝑm substa tiaz. ¶ Circa ꝑmū tria facit. q̄ ꝑmo ipe distinguit ipa ꝑdicata. scdo describit que sunt ꝑdicata substātialia. tertio ostēdit q̄ nō sunt talia ꝑdicata accidētalia q̄lia sunt ꝑdicata subalia. scda ibi. ¶ Amplius qdē substan tiā. ¶ 3ª ibi ¶ Quecūq;. ¶ Distinguit ꝑmo ergo ipa pre dicata dicēs. ¶ Quare ¶ supple q̄cūq; ꝑdicanf ¶ aut ¶ sup. ꝑdicanf ¶ in eo q̄ qd. ¶ i. substantialiter ¶ aut qm quale/aut quātū/aut ad aliqd/aut faciēs/aut patiens/ aut ubi/aut qñ. ¶ q. d. q̄ diuersitas ꝑdicatoꝛ est ꝑm di stinctionē ꝑdicamētoꝛ ut ꝑm q̄ sunt uaria ꝑdicamen ta ita sunt uaria ꝑdicata. Et subdit ¶ cū vnuz de vno ꝑdicaf. ¶ q. d. q̄ ita debēt accipi talia ꝑdicata q̄ vnuz de vno ꝑdicef. Dictū est enim q̄ ꝑdicationes accipi unt ꝑdicata simpliciter: nō aūt est simplex predicatio quādo predicanf plura de vno: sz quādo vnū de vno. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q̄re semp debet ꝑdicari vnuz de vno. ¶ Dicēdū q̄ hoc possum⁹ tripliciter declara re. ꝑmo ex pte predicationis ipsi⁹. 2° ex parte demon strationis. 3° ex pte diffinitionis rerū. Ex pte eni ꝑdi cationis hoc sic oñdit. Nā sicut ꝓpō plures nō est sim pliciter ꝓpō. nā ut pbaf in elenchis eadez est rō vni⁹ hois ⁊ simplr hois. ⁊ eadē est rō ꝓpōnis vni⁹ ⁊ ꝓpō nis simplr. q̄ ergo nō est ꝓpō vna nō est ꝓpō simplr: sic q̄ nō est ꝑdicatio vna nō est ꝑdicatio simplr. ⁊ q⁊ ut supra dicebaf demōstratoꝛ accipit ꝑdicata que sūt q̄ ꝑdicata simplr. iō in demfatione hoc attēdēduz est q̄ ꝑdicef vnū de vno. Scdo hoc idē patet ex pte demfa tiōis. Nā ꝓpō quā assumit demfatoꝛ uel est ꝛcto uel est ꝑmissa. si aūt ꝓpō illa sit demfationis ꝛcto oz q̄ hē at mediū ad ꝑbādū ꝑdicatū de ꝑbo. sed mediū demfa tiuū nō pōt simul plura ꝛcludere de vno. q⁊ cū arguaf in demfatione per cām equatā. ⁊ vnū ⁊ idē nō possit esse cā eq̄ta pluriū nō est possibile per mediū demfati uū de eodē simul plura demfari. q̄ nec in ꝓpōnib⁹ de mfatiuis debēt simul plura de eodē ꝑdicari. Si aūt il la ꝓpō sit demfationis ꝑncipiū ⁊ assumaf in demfati one tanq̄ ꝑmissa uel erit mediata uel erit imediata. si mediata poterit demfari ⁊ tūc poterit eē demfationis ꝛcto. Idē erit iudiciū: q̄ de tali ꝑmissa in demfatiōe ⁊ de ꝛctone demfationis. si aūt sit imediata nō erit possi bile de eodē ꝯz q̄ hꝰi plura eque imediata ꝑdicari. Ex pte q̄ ipsi⁹ demfonis patet q̄ vnuz de vno ꝑdicari dz: Tertio qdē patet ex pte diffōnis quaz demfatoꝛ assu mit. nā rō ꝑmi termini ut dicef in 2° est mediū in de mfatiōe. ꝑm⁹ aūt termin⁹ est maioꝛ extremitas. passio que se hēt fiē maioꝛ extremitas. ⁊ iō diffinitio dicens qd passiōis. ut sub loco patebit. erit mediū in demfati one. Dicam⁹ q̄ q̄ maioꝛ extremitas est illō qō ꝑdicaf in cōclone de maiori extremitate. diffinitio q̄ dicēs pp qd illi⁹ ꝑdicati erit mediū i demfatiōe. sz ꝛstat q̄ hois albi nō est diffō nec albi musici. si q̄ totū hō alb⁹. uel albū musicū ꝑdicaref de aliq̄. talis ꝑdicati nō posset eē diffō: imo qꝛ tota rō demfatiōis in diffōne fundaf: eo q̄ diffō uel est demfationis ꝑn⁹/uel ꝛcto/uel tota de mfatio differēs pōne. ꝑdicata q̄rū nō est diffō respuit demfatoꝛ. talia aūt sūt q̄ sil plura ꝑdicanf de vno. ⁊ ut sensibiliter hoc ostēdam⁹ dicam⁹ q̄ ꝑdicatū debet signare quid/aut q̄le/aut q̄tū/aut aliqd ꝑdicamtoꝝ. si ergo hō alb⁹ ꝑdicaref de aliquo ul hō magn⁹ uel ma gnū albū uel albū musicū. hō alb⁹ nō dicit qd nec q̄le: sed qd q̄le. vñ hō albus nō est in ꝑdicamēto: sed in ꝑdi camētis. sicut etiā hō magnus nō dicit qd nec quātuz. sed dicit quid q̄tū. ⁊ magnū albū nō dicit q̄tum nec q̄le. sed dicit quātū q̄le. ⁊ albū musicū nō est q̄litas. sed est q̄litates. Cū ergo pbs cū diuisit predicamēta. ⁊ cū dixit q̄ predicatū debet dicere uel quid/uel quātū/uel quale: subiunxit q̄ debet ꝑdicari vnū de vno. nā ut pa tuit ꝑdicatū qō nō est vnū. nō est qd nec q̄le nec aliqd predicamētoꝝ. ¶ Deide cum dicit.

¶ Amplius substātiā qdem significātia qō uere illud est. aut q̄ uere illud aliqd est de quo ꝑdicantur significant.

¶ Describit que sūt ꝑdicata sbalia. d. ¶ Amplⁱ⁰ qdē si gnificātia sbam. ¶ i. ꝑdicata sbalia ¶ significāt illud qō uere est. aut illō qō uere aliqd ē de quo uere ꝑdicāf. ¶ ¶ Notādū q̄ hec est descriptio ꝑdicatoꝝ sbaliū. vz q̄ ꝑdicatū sbale sic se hēt ad illō de quo ꝑdicaf. i. ad sbm q̄ est sbm est uere illud qz. i. ꝑdicatū. uel est uere ⁊ eēntialr aliqd illud. nā ꝑdicatū sbale uel ꝑdicaf ꝙersim uel nō ꝙersim. si ꝑdicaf ꝙersim cuiusmodi est diffō. tūc sbm est uere illud ⁊ eēntialr illud. si aūt nō ꝑdicaf cōuersim. ut qz se hēt in plus ꝑdicatū q̄z sbm. utputa si aial ꝑdicaref de hoie. tūc nō pōt dici q̄ hō sit uere eēn tialr aial absolute ⁊ simplr. qz tūc eēt uere eēntialiter asinus. sed hō est uere. i. essentialr nō aial in sua coīta te. sed aliqd aial. ut aial rōnale. ¶ Notādū ēt q̄ cū de scribit ꝑdicatū subale per eē uere illud uel eē aliqd il lud pōt itelligi dupliꝛ. uel q̄ sbm sit uere predicatū uel aliqd ꝑdicatū. ⁊ ad ꝛ ualet expō data. nā cū ꝑdicatuz subale est ꝙuertibile tūc sbm est uere tale ꝑdicatū. Cuz aūt nō est ꝙuertibile tunc sbm est uere tale ꝑdicatū ali qd. i. tale ꝑdicatū ꝛtractuz. ut hō est uere aial aliqd. i. aial rōnale. sed si hoc referaf ad ꝑdicatuz. ut diceref q̄ ꝑdicatū sbale est uere illud uel aliqd illō. i. est uere sbz uel aliqd subi. tūc dicem⁹ q̄ predicatū subale. uel dicit totā diffinitionē uel partē diffinitionis. si dicit totam diffinitionē. tūc est uere illō. i. uere subm. qz eēntialiter est totū subm. si aūt tale ꝑdicatuz nō sit diffinitio: sed pars diffinitionis tūc nō est uere illud. i. uere tota liter illud. sed est aliqd illud. i. aliqd ipsi⁹. qz est aliqua pars ei⁹. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. qz pars nunq̄z ꝑdi caf de toto. cū ꝑ tā genus q̄z ꝺ̄ia ꝑdicanf de diffinito oz q̄ qōlibet dicat totū. qōlibet ꝑ ꝑdicatū sbale est ue re illud. i. uere subm suū. qz est totū subm suū: nullū ꝑ est aliquod illud. i. aliquid subiecti. uel aliq̄ pars sub iecti: qz tūc nō predicaref de subo eēntialiter. ¶ Dicē dū q̄ ꝛz ꝑdicatuz subale tam genus q̄z differētia dicat totū: aliter tñ genus aliter differētia. nam genus dicit totum qz significat totuz. ꝺ̄ia aūt dicit totum non qz

UVA. BHSC. IyR_086_4

significat totū: ſz qz iplicat totū.aiatū eni nō ſigt niſi aiam que eſt ei⁹ ps rei.nō tota res.ſic albū nō ſigt niſi albedinē.z ide eſt q dīa nō p̄dicaf eēntialiter:ſed denoiatiue.aial eni non eſt aia:ſed aiatū.gen⁹ aūt dic to tū.qz ſigt totū.z ide eſt q qrta rōnē gīis ē p̄dicari de noiatiue.ſed p̄dicaf eēntialr.Dicam⁹ g̃ q lz hō ſit alr z alr.gen⁹ dicit totū dīa totū.z ſpēs dic totū.ſed gen⁹ dicit totū per modū māe:eo q eſt in potētia ad dīaz. iurta illō porphirij.q gen⁹ nullā dīaz hēt actu:potē tia vo oēs.dīa aūt dic totū per modū forme.vñ a forma z ab eo qd eſt actuale in re ſumit rō dīe.ut aiatuz ab aia.ſpēs vo dic totū.qz utrūqz per moduz utriuſqz tā qd eſt māle q̃z qd eſt forale.tā gen⁹ q̃z dīaz in ſe cōplectit.Dicē g̃ poſſum⁹ q gen⁹ dicit totū per moduz ptis.qz dicit totū per modū māe.z dīa per modū partis.qz dicit totū per modū forme.nec mā aūt nec forma eſt tota res ſed pars rei.ſpēs aūt dicit totū per modū toti⁹.ſic ēt qz diffinitio dic totū p modū toti⁹.aliter tñ z alr.qz diffinitio dicit totū diſtincte z manifeſte.ſpēs aūt dic totū indiſticte z cōfuſe.de diffinito igit p̄dicaf tota diffinitio z gen⁹ per ſe z dīa per ſe.ſz diffinitio eſt uere aliō.i.qz uere totū ſuū ſbz.qz eſt totū per modū toti⁹.gen⁹ aūt cū p̄dicaf de diffinito nō eſt uere illō.i.nō eſt uere totū.qz nō eſt totū per modū toti⁹ ſz eſt aliqō illō.i.eſt illō per modū alicui⁹.qz eſt totuz per modū ptis.eſt eni totū per modū māe ſiue per modū ptis mālr:z dīa nō eſt uere illud.i.nō eſt uere totū ſed eſt illud totū per modū alicui⁹ ſiue per modū ptis. qz eſt totū per modū forme ſiue per modū partis formalis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quecūqz vo nō ſubſtātiā ſignificāt ſed de alio ſubiecto dīr qō nec uere eſt illō ē. neqz qō uere illō aliqd eſt accītia ſunt.ut de hoie eſt albū. nō eni eſt hō neqz qō uere albū eſt. Neqz qō uere albū aliqō eſt.ſz aial forſan.qō uere eni aial eſt hō eſt.

¶ Oñdit q p̄dicata accītalia nō ſunt talia ſic ſbalia dicēs. ⌊ Quecūqz vo nō ſbam ſigñt.ſed de aliq ſbo dicunt. ⌋ i.quecūqz nō ſūt p̄dicata ſbalia ⌊ neqz ſūt q uere illō eſt.neqz q uere illō aliqd eſt accītia ſūt. ⌋ q.d.q q̃cūqz nō ſunt p̄dicata ſbalia.qz nec ſunt uere illō.i.uere totū ſbm ſiue tota eſſentia ſbi.nec ſunt aliqd illō.i. aliq̃ ps eēntie ſbi.iō talia accītia ſūt. ⌊ ut de hoie eſt albū ⌋ ſup.p̄dicatū accītale. ⌊ nō eni eſt hō neqz qō uere albū eſt.neqz qō uere albū aliqd eſt.ſed aial forſan qō uere aial eſt. ⌋ i.aliqd qō uere aial ⌊ eſt hō. ⌋ q.d.q albū nec eſt hō nec aliqd hoīs.qz ē p̄dicatū accītale.aial nō ē gd.i.aliqd uere hō.i.aliqd hoīs.z hō ē aliqō aial. ¶ Notādū ēt q phs cū puz dixiſſet q accītia nec ſūt uere illō.i.ſbm.nec uere aliqd illō.i.aliqd ſbi in exēplificādo poſuit ꝙerſam huius aſſerēs q ſbm nō eſt accidēs nec aliqd accītis.ut hō nō eſt uere.i.eēntialr albū nec aliqd albi.qō iō feē qz hec ad ꝙertētiā ſe hñt.cuz eni p̄dicatū eſt uere.iō totalr ſbm.z ſbm eſt totalr p̄dicatū.ut diffinitio ē totalr diffinitū z ecōuerſo.cū aūt p̄dicatū nō eſt totalr ſbm ſed aliqd ſbi.ꝓns eſt ut z ſbz nō ſit totalr p̄dicatū ſz aliqd p̄dicati.ut hō nō eſt totaliter aial.i.nō cōprehēdit totū aial.ſz eſt aliqō aial ul aliqd aialis.i.aliqd cōtētū ſub aiali.ſic ēt z aial nō eſt totalr hō.qz nō dic totū hoiem per modū toti⁹:ſed eſt aliqd hō uel aliqd hoīs.qz dic hoiez p modū alicuius ſiue per modū ptis. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quecūqz vo nō ſubſtātiā ſignificāt oz de quodā ſubiecto p̄dicari z nō eſſe aliqō albū qō nō cū alterū aliqō ſit albū eſt.

¶ Remouet q̃ſdā cauillatiōes circa p̄tacta.z duo faē ſz q duas tales cauillatiōes remouet.duo enīz dixerat. vnū q̃tū ad p̄dicata ſbalia.d.q talia p̄dicata uel ſunt uere illud.i.totū ſbm.uel uere aliqō illud.i.aliq̃ pars ſbi.Cōtra poſſet aliqs dicere.idee platōis eēntialr p̄dicant de ideatis ſiue de iſtis ſenſibilib⁹: z tñ ſunt ſepate ꝓpter qō nec ſunt eēntialr iſta ſenſibilia nec ps ſenſibilū. Rurſus dixit de p̄dicatis accītalib⁹ q ſba nec ſunt talia p̄dicata nec aliqd taliū p̄dicatoꝝ.ut hō nec eſt uere albū nec aliqd albi.Cōſequēter poſſet aliqs dicere.ſi hō nō eſt aliqd albi g̃ nō uere ſubiicit albo. Primo g̃ remouet cauillationē ſcdaz.2°pmā remouet ibi ⌊ Spēs āt gaudeāt. ⌋ Remouet āt cauillationē ſcdaz: qz lz hō nō ſit aliqd albi eēntialr:ē tñ aliqd albi ſbiue qz per ſe nō per aliqd aliō ſubiicit albo.iō ait q ⌊ q̃cūqz vo nō ſbam ſignificāt. ⌋ i.oīa iſta p̄dicata accītalia ⌊ oz de q̃dā ſbo p̄dicari z nō ⌋ ſup.oz ⌊ eē aliqd albū ⌋ ſup.p aliō ſz per ſe qō cū aliqō alterū ſit albū eſt ⌋ illō eni ſbiue eſt p ſe albū qō nō ē albū per aliqō alteꝝ ſbz. q.d.dixi q hō nec eſt albū uere nec aliqd albi.qō non itelligēduz eſt q hō nō ſit aliqd albi ſbiue:ut q nō p ſe ſz p aliqd alterū ſbiciat albo.ſz itelligēdū eſt eēntialr. hō eni nec eſt eēntialr albū nec aliqd albi:ſic ēt nec albū ē eēntia hoīs nec aliqd eēntie. ¶ Deide cū dicit.

¶ Species eni gaudeāt.monſtra eni ſunt z ſi ſint nihil ad rōnē ſūt.demōſtrationes enim de huiuſmodi ſunt.

¶ Remouet cauillationē p̄mā.d. ⌊ Spēs ⌋ z gīa z idee platonis ⌊ gaudeāt. ⌋ i.geſcāt ⌊ monſtra eniz ſunt. ⌋ i. uana ſunt uel nihil ſunt ⌊ z ſi ſunt.nihil ſūt ad rōnē. ⌋ i.ad ſciaz.nēl nihil ſūt ad rōnē demōſtratiuā. ⌊ Demōſtratiōes eni ſūt de h⁹. ⌋ i.de his que ſūt in ſenſibilib⁹ uel ſūt de h⁹i.i.p ea que ſūt de h⁹i ſiue p ea que ſunt in ſenſibilib⁹:nō aūt ſunt demſtrationes de talib⁹ ſepatis nec per talia ſepata.q.d.dixim⁹ q p̄dicata ſbalia ſunt eēntialr ſbm uel aliqd ſbi.Nō g̃ cauillet aliqs allegās ideas platonis dicēs talia eē predicata eēntialia.z tñ nec ſunt eēntialr iſta ſba nec pars eēntialis eoꝝ.Nullus ergo hoc mō cauillet qz tales ſpēs z tales idee nihil ſunt.z ſi ſunt nihil cōferūt ad rōnē demſtiuā.nos aūt loqmur de p̄dicatis ad rōnē demſtiuā cōferēti⁹. ¶ Notādū aūt q plato poſuit ordinē idearuz ſm ordinē abſtractoꝝ ut poſuit hoiez ſepatū z aial ſepatū z viuū ſepatum z poſuit aial ſup hoiem z viuū ſupra aial z ens ſupra viuuz ut ſic in iſtis iferiorib⁹ hō pticipat aial:aial viuuz z viuuz ens.ſic z in illis ſepatis min⁹ abſtracta magis abſtracta pticipāt.talia aūt ſepata uocat gīa z ſpēs qō pōt referri ad magis abſtracta z min⁹ abſtracta.ut magis abſtracta.ut viuuz ſepatū z aial ſepatuz dicant gīa.min⁹ autē abſtracta ut hō ſepatus z leo ſepat⁹ dicant ſpēs.alia autē trāſlatio non hēt gīa ſed hēt ſoluz ſpēs.z forte eſt correctioꝝ lra.nā idee grece forme latine uel ſpēs iterp̄tant. ¶ Notandū ēt q ea de qb⁹ ſunt ſilli pōt dici p̄miſſe.ſunt eni de p̄miſſis ſilli.qz qcgd ſillogiçat ſillogiçat per p̄miſſas. hoc g̃ mō eſt ſills de p̄miſſis.qz ſillogiçatio eſt per p̄miſſas.ſunt ēt ſilli de cōcluſionibus:qz ſunt ad cōcluſiones.cū ergo dicit q demſtiōes ſunt de h⁹i pōt referri uel ad p̄miſſas.qz demſtiōes ſunt per talia que ſūt in ſenſibilib⁹:uel pōt referri ad cōcluſiones.qz demōſtrationes ſunt ad talia que ſunt in ſenſibilibus.z melius z cōgruētius forte hoc referē ad p̄miſſas q̃z ad cōcluſiones.nā idee ſm ponētes eas cōputabant iter gīa cauſarū. cā aūt in demſtratione potiſſima nō ꝙcludit: ſed magis eſt rō ꝙcludēdi.vñ magis ptinet ad p̄miſſas q̃z ꝙcluſionē:cū ergo artifices ſpāles ꝓprie demōſtrēt demſtiōes nō ſunt per tales cās ſepatas cuiuſmodi ſunt idee: ſed ſūt per ea que ſunt h⁹i.i.que ſūt in ſbibilib⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs qd itendit phus uel q̃re

UVA. BHSC. IyR_086_4

dicat ꝫ ꝙ ait ideas gaudere: ¶ Dom ꝙ ꝑm quosdaꝫ idee pñt gaudere ꝯz Platonicos: qz hñt nobili⁹ eē q̄z ista sensibilia. Ista ḡ exultatio ꝛ istō gaudiū sumit ꝑm istos ex nobilitate eēndi. sz ꝫ nō ꝓcordat cū lra. dī. eni i lra ꝙ iō gaudeāt. qz mōstra sūt: mōstrū eni ē ens ꝑter itētionē. mōstra ḡ ꝯz ꝙ hꝭ nō hñt nobili⁹ eē sz vilius. Nā qđ est ꝑter itētionē magis uergit ꝯz ꝙ hꝭ i maluz q̄z i bonū. ꝛ magis dī eē ignobile q̄z nobile. pp qđ dicē possum⁹ ꝙ mōstrū in effectib⁹ idem est ꝙ aliqd ꝑter cāz. ea eni que sūt in nā ꝑter itētionē nāe: ꝛ p accns ꝛ ꝑter cām per se oñr mōstra: ut si pp corruptionē semis aliqs nasceret sine brachijs diceret mōstrū. tale enim mōstrū nō hēret cām efficiētē: sz deficiētē: nō ḡ reduce ret in cām: sz in defectū cāe. ipe eni defect⁹ vtutis in semie fuisset cā h⁹. Silr aūt si pp abūdantiā māe ꝛ pp debilitatez vtutis in semie nō ualētis oñari sue māe ꝛ nō potētis eā ꝙuertere in debita mēbra gñarent in ma nu alicui⁹ sex digiti: ꝫ ēt eēt p accns ꝛ ꝑter itētionē ꝛ ꝑter cām p se. possent ēt talia reduci in cām deficientē ut in defectū vtutis in semie nō ualētis sue oñari māe mōstrū ḡ in effectib⁹ est quodāmō eē ꝑter cām. sic ēt dī cere possum⁹ ꝙ mōstrū in causis est eē ꝑter effectū. mō strū eni eēt ponere cās que nihil hēret facē ꝛ q̄rū nihil eēt ꝓducē. Plato ḡ q̄ ponebat ideas iter gña cārum ponebat eas eē mōstra: qz si eēnt tales cāe nihil hēret ꝓcedē. ad oēm eni effectū hic iferi⁹ nāliter ꝓductū suf ficiūt motores orbiū. vz motor ꝑmus deus a quo est ois motus: ꝛ motores alij: ꝛ vtutes nāles actiue que sūt in semib⁹ ꝛ ulr que sūt in corporib⁹: nō ḡ idigem⁹ ut sint idee. vñ si sūt idee gaudeāt. i. gescant qz nihil hñt facere. ¶ Adūtēdū tñ ꝙ cū dicim⁹ ꝙ ad ꝓductio nē eoꝝ que nāliter hic agūt sufficit motor ꝑm⁹. ꝛ mo tores alij ꝛ vtutes que sūt in corpib⁹ h⁹ nō est itelligē dū ꝫ ꝙ sit ex insufficiētia dei ꝙ nō posset de⁹ si uellet si ne talib⁹ motoribꝫ scōis ꝛ sine vtutib⁹ corporalib⁹ ꝓ ducē h⁹ oēs effect⁹: sz ꝫ est ex benignitate dei uolētis suā dignitatē coicari creaturis ut nō sint ꝑuate actio nib⁹ suis ꝓprijs: sz in oib⁹ reb⁹ vult ꝙ sit ſba vt⁹ ꝛ opa tio. ſba ꝓ quā sit. vtus per quā agat. ꝛ opatio per quaz efficiat. ꝫ est enim maxime dignitatis ꝛ ꝫ maxime assi milatiōis est ad ꝑm ꝙ res causate pñt aliqd de se causa re ꝛ aliqd de se ꝓducere. ¶ Deide cū dicit.

¶ Amplius si nō est hoc hi⁹ q̄litas ꝛ illud hi⁹. Neq̄z q̄litatis est q̄litas. Impossibile est eque ad inuicē predicari sic. Sed uerū quidē contingit dicere. eque autē predica ri non contingit uere.

¶ Premittit quedā nēcia se tenētia ex pte oium p̄dica toꝝ ꝓpter qđ sciēdū ꝙ oē p̄dicatū quodāmō hēt rōnē forme. ꝛ iō hēt rōnē q̄litatis. nā ut pz per pbum in. 5. meta. ubi distiguit modos q̄litatis. ipa ēt forma ſba lis siue accñtalis est quedā dispō subiecti. ꝛ iō quedaz q̄litas dici pōt. oē ḡ p̄dicatū pōt dici q̄litas: tuz qz hēt rōnē foꝛe. tū ēt qz significat per modū cuiusdā dispō nis ſbiecti. p̄dicatū ḡ est dispō subiecti. ſbm aūt nō est dispō p̄dicati. hoc ergo posito ipossibile est ꝙ in p̄dica tis possit eē equa cōuersio ut ꝙ ſubm eque possit p̄di cari de p̄dicato sicut ecōuerso: qz tunc p̄dicatuz eque disponeret per ſubm sicut ecōuerso. iō ait ꝙ ampli⁹ si hoc. ꝯ i. si ſubm ꝯ nō est q̄litas hi⁹. ꝯ i. nō est dispō p̄di cati ꝯ ꝛ illud. ꝯ i. p̄dicatum non est ꝯ hi⁹. Neq̄z q̄lita tis est q̄litas. ꝯ i. dispō dispōnis. qz ſubm nō se hēt ut dispō sed ut dispositū ꝛ p̄dicatū nō est dispō dispōnis sed dispō dispositi. si ḡ ita est ꝯ ipossibile est sic eque p̄ dicari ad inuicē ꝯ ita ꝙ ita eque ſubm p̄dicet de p̄dica to sicut ecōuerso ꝯ sed uerū quidē. ꝯ i. ꝑm vitatē. ꝯ cō tingit dicere ꝯ ꝑm vitatē enim cōtingit dicere ꝛ face re talē cōuersionē ꝙ hō est alb⁹. ꝛ albuz est hō. ꝯ eque autē uere p̄dicari non contingit. ꝯ q. d. ꝙ licet utrūq̄z sit uerū: utrobiq̄z tū non est eque predicatio. nam hō subijcit albo ꝑm se. album aūt nō subijcit homini ꝑm se. sicut etiā albū p̄dicat de hoie ꝑm se. qz ipsa albedo inest homini. sed hō nō p̄dicat de albo ꝑm se ut ꝙ ipz eē albū subijciat homini. sed hoc est per alterum rōne eius in quo est albedo. ¶ Tūc segtur illa pars.

¶ Aut enim sicut substātia p̄dicat ut est. aut cum genus sit. aut dīa pōt p̄dicari.

¶ In qua auctoꝛ postq̄z p̄misit nēcia ad ꝓpositū exequi tur de intēto ostēdēs ꝙ sit dare ſtatuz ulr in p̄dicatis. Circa qđ duo facit. qz ꝑ⁰ resumit quedaz que ꝑus di xerat de p̄dicatis ſbalibus. 2⁰ ostēdit ꝙ in illis p̄dica tis nō sit ire in infinitū ibi ꝯ Sic gdē ergo. ꝯ Circa ꝑmū duo facit. qz ꝑmo distinguit p̄dicata ſbalia. 2⁰ resumit que dixerat. vz ꝙ talia nō uadunt in infinitū. ibi ꝯ Nec aūt. ꝯ Dicit ḡ ꝙ ꝯ aut eni sicut ſba p̄dicabīl ut est. ꝯ i. eēntialiter. i. ꝙ p̄dicat sicut ſba ꝛ ꝙ p̄dicat eēntialiter ꝯ aut ꝯ ꝫ erit ꝯ cū sit gen⁹ aut p̄dicat dīa. ꝯ i. sic dīa. q. d. ꝙ ista sūt p̄dicata eēntialia genus ꝛ dīa. spēs aūt nō cōnumerat iter p̄dicata ſbalia uel qz pōt reduci ad p̄dicatū de genere. qz p̄dicat in qđ sicut genus. uel qz nō p̄dicat nisi de idiuiduis. Indiuidua eni ꝑm Platō nis sniam ut Porphirius recitat relinquēda sunt. qz de eis nō pōt eē disciplina. ¶ Deide cū dicit.

¶ Nec aūt oia ostēsa sūt qm̄ nō erūt infinita neq̄z in sursuz. neq̄z deorsum. ut hō est bi pes ꝛ hō est aial. hoc aūt alterum est neq̄z aial de hoie. hoc aūt de calia. hoc aūt de alio in eo qđ qđ est. Substantiā qdem oē est diffinire hi⁹. Infinita eni nō est trāsire itelligentē. quare neq̄z in sursum neq̄z in deorsum infinita sunt. Illā eni nō est diffi nire de qua infinita p̄dicant.

¶ Resumit supius dicta. vz ꝙ talia nō uadūt in infinitū. d. ꝙ ꝯ hec aūt. ꝯ i. h⁹ p̄dicata ſbalia ꝯ ostēsa sunt ꝯ su pra ꝯ qm̄ nō erūt infinita nec in sursum nec in deorsuz ꝯ nō sunt aūt infinita in sursum ꝯ ut ꝯ dicat ꝯ hō est bipes. hoc. ꝯ i. bipes ꝯ aial. ꝫ aūt. ꝯ i. aial ꝯ est alterū aliqd ꝯ sic ḡ in sursum ascēdēdo nō itur in infinitū nec ēt itur in infinitū in deorsuz. ut dicat ꝯ aial de hoie. hoc aūt. ꝯ i. hō ꝯ de calia. hoc aūt. ꝯ i. calias ꝯ in eo qđ aliqd est. ꝯ i. ſbale dicat sup. de aliq̄ alio. sic eni in infinitū ꝓcedē im possibile est. nā ut supra dicebat ꝯ ſbaz qdē oēm ꝯ sup. que est iter gen⁹ ꝛ dīā ꝯ opz diffinire. h⁹ aūt diffiniē tia nō ē. ꝯ i. nō ꝓtigit ꝯ itelligētē. ꝯ i. diffiniētē ꝯ ptā sire ꝯ si ḡ talia eēnt infinita nihil eēt diffinibile: q̄re cū hoc sit falsum ꝙsequēs est ꝙ ꝯ nec in sursum nec in de orsum sunt infinita ꝯ talia p̄dicata ſbalia. ꝯ nā illā. ꝯ ſ. ſbam ꝯ nō est. ꝯ i. nō ꝓtingit ꝯ diffinire de qua infinita p̄ dicant. ꝯ q. d. ꝙ ponere infinita diffiniētia est ponere ni hil eē diffinibile. ¶ Notandū aūt ꝙ sic triplex est dīa realis realr dīsa mā forma ꝛ cōpositū. qz mā realr nō est ipsa forma nec ecōuerso. ꝛ cōpositū nō est realr mā tiī nec forma tiī: sic dicere possum⁹ ꝙ triplex est ſba saltē differēs ꝑm rōnē. vz gen⁹ qđ se hēt tanq̄z mā. dīa que se hēt tanq̄z forma. ꝛ spēs que se hēt tanq̄z cōpositū. cū ergo dicit ꝙ ꝓtingit oēm ſbam diffinire nō est intelligēdum de ſba que se habet tanq̄z materia ut de genere. nec de ſbstātia que se habet tanq̄z foꝛa ut de dīa. sed de ſba que se habet tanq̄z cōpositū ut de spe cie. ois enim substātia talis est diffinibilis. talis enim ſba que est spēs dicit eē iter genus ꝛ dīam: nō ꝙ sit inter ea ꝑm lineam predicamentalem: sed qz est inter

UVA. BHSC. IyR_086_4

ea ut ꝓstitutū iter ꝓstituētia. ¶ Notādū aūt ꝙ ꝟz Lō
mē. in. 7. meta. diffō est q̄si organū itellect⁹ ad itelligē
dū. Est enīz diffō q̄si gōdā speculū in quo itell⁹ respi
cit ⁊ cernit nām rei. iō spāliter pbus facit mētionē de
intellectu uel de itelligēte accipiēs intelligētē pro diffi
niēte dicēs. ꝙ si eēnt diffinitētia infinita nō cōtingeret
intelligētē. i. diffinitētē illa pertransire.

¶ Siqdē igit gīa ad iuicē eq̄liter p̄dicant.
erit enim ipm qđ uere ipsuz aliquid est.

¶ Premissis pambulis nec̄ijs ad ꝓpositū ⁊ resūptis q
busdā que dicebant de subalib⁹ p̄dicatis. In pte ista p
segit de itēro ostēdēs p q̄sdā rōnes logicas ꝙ nō ꝓtingit p̄dicata ire in infinitū. Circa qđ duo facit. q⁹ p⁰ ostē
dit ꝙ nō ꝓtingit talia p̄dicata ire in infinitū ꝟz circulū.
2⁰ ꝙ nō ꝓtingit ire in infinitū ꝟm rectū. ibi⌊ Sz qm̄ ne
infinita. ⌋Circa p̄mū duo facit. q⁹ p⁰ ostēdit ꝟ ꝙ nō eāt
in infinitū ꝟz circulū de p̄dicatis subalib⁹. 2⁰ de accīta
lib⁹ ibi⌊ Neq; tñ. ⌋Dicit g⌊ Sic qdē gīa sibi ad iuicē p̄dicari eq̄liter. ⌋i. si ponāt sic ꝙ gīa tā infima q̄z sup
ma de se iuicē p̄dicent eq̄liter ⁊ ꝟsim ꝙ eque sit suba
aial sic̄ aial suba. ⌊ Erit enī ipm ⌋gen⁹ ⌊ qđ uere ē ipz
aligd. ⌋i. gen⁹ supi⁹ qđ est qđ magis ulē uere est ipsuz
aligd: ⁊ uere est ipm iferi⁹ ⁊ nō excedet iferi⁹ suū qđ ue
re est ipm aligd ⁊ qđ uere est qd pticulare respectu ei⁹
¶ Notādū aūt ꝙ aial est aliq̄ suba. nō est aūt sba ulr
fig eque p̄dicaret aial de suba sic̄ ecōuerso sequeret ꝙ
suba eēt ipm aial ⁊ subijceret ulr aiali qđ aial est ipsuz
aligd. i. est ipsa suba pticulr. Ꝟ aūt est ipole. q⁹ tūc idez
eēt mai⁹ seipso ⁊ ulr seipso. si enī suba ulr eēt ipm aial
aial eēt ulius ul saltē eque ulē sic̄ suba. Rursus q⁹ aial
est suba pticulariter ubi suba est ulior. q̄z aial sequit q̄
oppositū. vz ꝙ suba nō sit ulior. ⁊ ꝙ sit ulior q̄z aial ⁊
ꝓ̄ꝰ ꝙ sit ulior seipsa. nō uadūt gīa p̄dicatiōes sbales
in infinitū ꝟm circulū: q⁹ ꝟz supiora sbalr p̄dicent de ife
riorib⁹ nō tñ ecōuerso. ¶ Dubitaret forte aliqs q⁹ vī
ꝙ ista p̄dicatio sit magis ꝓpa. aial ē hō. uel suba ē aial
q̄z⁹. nā semp p̄dicatū tenet locū forme. cū g gen⁹ te
neat locū māe spēs erit formalior gīe. ⁊ q⁹ hō est spēs
ialis ⁊ aial spēs subē ueri⁹ dicet hō de aiali q̄z ecōuer
so: ⁊ aial de suba q̄z⁹. ¶ Dōm ꝙ forma gīis ⁊ forma spēi sūt vna forma. per eādē enim formā sor. est hō
aial suba. ut⁊ aūt per eādē formā sor. sit hō ⁊ corp⁹ nō
est pñtis speculatiōis. tñ q̄ztū ad pñs spectat de his q̄
de se iuicē eēntialr p̄dicant cū talia dicāt formā vnaz
nō pōt eē qđ que illarū sit formalior ꝟm rē sed solū ꝟz
modū itelligēdi. Propter qđ sciēdū ꝙ forma gīis ⁊ forma spēi ꝓut differūt ꝟm modū itelligēdi pñt ꝓsideri
rari dupliciter: uel ut recipiunt in mā uel ut ꝓsiderātur abstracte per itell⁹m. si ꝓut hñt eē in mā sic certū est ꝙ for
ma gīis ē mālior q̄z forma spēi. nā mā ꝑpus recipit for
mas magis ulēs: ⁊ postea min⁹ ulēs ut dicit Cōmē. su
per. 2. meta. sed h⁹ receptio est sub eē idiuiduali. q⁹ qc
qđ recipit in mā est Ꝟ. mā ꝙ ꝑpus recipit formas magis
ulēs. i. ꝑpus recipit indiuiduū magis ulis. ut si per idez
leo est leo aial ⁊ suba. ipsa tñ forma leonis ut dat leo
ni ꝙ sit hec suba itelligit eē ꝑpus seipsa ⁊ itelligit prius
recipi in mā q̄z ut dat ei ꝙ sit Ꝟ aial uel hic leo. hec ergo suba que ē idiuiduū forme magis ulis ꝟm modū i
telligēdi est ꝓ̄or in gīatiōe q̄z sit Ꝟ aial qđ est idiuiduū
forme min⁹ ulis. ⁊ ꝙ ea ꝙ sūt ꝓ̄ora in gīatiōe ꝑpus recipiunt in mā ⁊ per ꝓ̄s sūt magis mālia ꝟm eē qđ hñt
forme in mā quāto forma est ulior tāto mālior ⁊ magis in potētia. sed ꝟm Ꝟ nō currit qđ nīa. q⁹ idiuidua
nō sūt per se obm itell⁹ ⁊ taliū nō est p se scia. sed si ꝓsiderant forme nō ꝟm eē ꝑctū qđ hñt in mā sed ꝟm esse
abstractū qđ hñt apud intell⁹m q̄zto forma ulior est tā
to est formalior q⁹ simplicior ⁊ abstractior. ¶ Ad formā aūt arguēdi. ꝙ gen⁹ tenet locū māe. ⁊ ꝙ aial dicit
id qđ dicit hō per modū māe. ¶ Dōm ꝙ oēs ptes diffinitionis sūt forme ut declarari hēt in 2⁰. Dicet enim
adūsari⁹ ꝙ gen⁹ dīa spēs oia hñt rōnē forme: attū forma gīis lz sit forma est tñ magis in potētia. ⁊ per ꝓ̄s
mālior q̄z forma spēi ⁊ ideo nō vī ꝙ debeat p̄dicari de
forma. pp qđ sciēdū ꝙ diffō pōt cōsiderari dupliciter ut distinguit Cōmē. in. 7. uel ut est significatiua nāe rei. uel
ut est ifirm intell⁹ ad intelligēdū. aial eni ut significat
formā rei formalior est q̄z hō ut significat h⁹ nāz ⁊ formā. ipsa eni nā humana significata per aial multo est
abstractior ⁊ formalior q̄z significat per hoiem. Sed si
ꝓsideret diffō ut est infirm ad intelligēdū sic est ecōuerso. Ꝟ enim mō forma gīis est multo potētialior q̄z forma spēi. itelligē hoiem in aiali est intelligē ipm in potētia. itelligē aūt hoiem in seipso est itelligē ipm pfecte in actu. multo ꝙ est pfectior intell⁹ ⁊ per ꝓ̄s multo formalior si intelligat aliqd in spē q̄z si itelligat ipz
in gīe. ⁊ Ꝟ mō loquit Cōmē. in. 12. ꝙ scia in uli est i potētia. sed ꝓ̄stat ꝙ aial nō p̄dicaf de hoie nec diffō de diffinito ut sunt infirm ad itelligēdū sed ut sūt significatiua nāe rei: ut q⁹ eādē nām significat hō aial ideo hec
est uera. hō est aial. ut ꝙ aial p̄dicaf de hoie est formalius hoie. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs que sit forma
lior an spēs an dīa. ¶ Dōm ꝙ talia ut gīant in nob
sciam ⁊ ut sunt organū itell⁹ ad itelligēdū dīa est formalior spē. ista enim tria se hñt per ordinē gen⁹ spēs ⁊
diffō tota. Intell⁹ enim itelligēs aliqd in gīe uel itelligēs ipm gen⁹ est ualde impfect⁹. itelligēs spēm est pfectior. itelligēs aūt diffōnē ⁊ sciēs resoluē diffinituz
in sua diffinitētia est pfectissim⁹. iō dī in ꝑ̄ phisicor. ꝙ
Ꝟ nomē ad rōnē sustinuit. vz ꝙ cōfusi⁹ ⁊ impfectius significat nām rei nomē q̄z rō. i. q̄z diffō: ut Ꝟ nomen circulus nō ita pfecte ⁊ expsse exꝑmit itellectui eēntiam
circuli sicut diffinitio circuli. hec aūt perfectio in dīa
cōplet ⁊ per dīam hēt eē. si aūt hēt eē per genus Ꝟ est ꝓut specificaf per dīam. formalior ergo est ipsa dīa q̄z species. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et neq; tñ de q̄litate aut alioꝝ nullū nisi ꝟm accidēs predicaf. oia hec enīz accidūt ⁊ de substantijs predicari.

¶ Ostēdit ꝙ nō eāt in infinitū ꝟm circulū in p̄dicatis accidētalib⁹. d. ⌊ neq; de q̄litate ⌋sup. est ꝟsio ut ꝙ q̄litas p̄dicet de suba ⁊ ecōuerso ⌊ aut nullū alioꝝ. ⌋i. nūlū aliud accīs p̄dicaf ꝟsim de suba ⌊ nisi ꝟz accidēs. hec eni oia accidūt ⌋ipsi sube sup. ⌊ ⁊ de subijs p̄dicātur ⌋nō sup. ecōuerso. coiter aūt text⁹ hñt. ⁊ de substātijs p̄dicari. sed est corrupta lra: ut pz ex alia trāslatione. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū eēt in talib⁹ infinitas si eēt ibi circulatio. ¶ Dōm ꝙ ois circulus est quodā mō infinit⁹ saltē mot⁹ circularis nō neče est ꝙ finiatur. semp eni pōt eē ab eodē i idē p idē fine gete ⁊ fine fine. si g eēt ꝓuersio in p̄dicatis subalib⁹ ut ꝙ suba p̄dicaretur de corpe corpus de aiali aial de hoie ⁊ hō de suba: posset ꝟm circulū in infinitū fieri talis p̄dicatio. Rursus si quātitas p̄dicaret de suba q̄litas de quātitate ⁊
suba de q̄litate in infinitū posset sic circulariter ꝓcedere talis predicatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz qm̄ neq; i surſuz infinita erūt. vnūqđq; enīz qđ p̄dicaf significat aut q̄le aliqd: aut ad aliqd: aut quātuz aliqd: aut hi⁹: aut que sunt in substātia. hec aūt finita sunt: ⁊ gīa p̄dicameꝝ finita. aut enim q̄le. aut quantū. aut ad aliqd. aut facere. aut pati. aut ubi. aut quādo predicabitur.

¶ Ostēdit ꝙ nō uadit p̄dicatio in infinitū ꝟm rectū. circa

UVA. BHSC. IyR_086_4

qō tria facit. qz p° ostēdit lz de oib⁹ p̄dicatis gñaliter. 2° de p̄dicatis p se spāliter. 3° epilogat circa determiata. 2ª ibi. ⌊Nec in sursuz. ⌋ 3ª ibi. ⌊Logice qdē ex his ⌋

¶ Propter p̄mū sciēdū q̄ loquēdo gñalr de p̄dicatione duplex est p̄dicatio. vna z plres. siue simplex z cōposita. Predicatio aūt vna z simplex est qñ p̄dicatur vnū de vno. Predicatio aūt plures z cōposita est qñ utputa duo uel tria uel q̄tuor uel ēt plura p̄dicanť de vno. Rursus simplex p̄dicatio distinguit qz q̄dā ē directa z p̄pa ut qñ suba p̄dicať de suba z potissime sba supioz de iferiori. uel ēt qñ accūs de suba. Quedā aūt est idirecta z ipropa ut. s. qñ suba p̄dicať de accūte uel qñ accūs de accūte. ḡ circa p̄dicationē gñalr utrū p̄dicatio uadat in ifinitū p̄m rectū posset eē triplex dubitatio. Una de p̄dicatione simplici z directa utrū talis p̄dicatio uadat i ifinitū. utputa q̄ de sba p̄dicať sba postea quātitas: z postea q̄litas: z sic in ifinitū. ¶ Scōa dubitatio eē posset de p̄dicatione pluri z cōposita duplicādo triplicādo z in ifinituz multiplicādo p̄dicata ut de suba p̄dicareť sit suba z quātitas z postea simul quātitas z q̄litas. postea q̄litas z ubi. z sic p̄cedendo. Rursus cū p̄cessuz eēt duplicādo p̄cedereť triplicādo ut si de suba p̄mo p̄dicareť sit suba z q̄titas z q̄litas ut diceret q̄ hō est aial magnū albū. z postea q̄ztitas z q̄litas z ubi. z sic p̄cedēdo triplicādo z cū p̄cessum eēt triplicādo p̄cedereť q̄druplicādo. Posset ḡ qs dubitare utrū lz mō irēt p̄dicatiōes in ifinitū p̄z rectū. ¶ Tertia dubitatio eē posset de p̄dicatiōe p accūs z idirecta utputa si de suba p̄dicareť accūs: utrū de illo accidēte possit p̄dicari aliq̄ aliud accūs z de illo alio aliud accidēs: z sic in ifinitū. tria ḡ facit p̄m q̄ circa p̄cessum in p̄dicationib⁹ in ifinitū has tres dubitatiōes remouet. 2ª ibi ⌊Cōcessuz aūt est. ⌋ 3ª ibi ⌊Ipsa aūt. ⌋ ¶ Dicēr go ⌊Sed qñ neq; ifinita erūt ⌋ gñalr p̄dicata sup. ⌊i sursuz ⌋ z p° nō erūt ifinita p̄z p̄dicatiōnē simplicē z p̄pria m. utputa q̄ de suba p̄dicareť q̄ztitas. postea q̄litas. z sic i ifinitū. nā p̄dicamēta sūt in nūo q̄dā z sunt finita: ió ait q̄ ⌊ vnūq̄q; p̄dicamētū aut significat qd aut eq̄le aut ad aliq̄d aut aliq̄ do⁹ aut que sūt in suba. ⌋ i. aut q̄cūq; sūt in suba ⌊ hec aūt ⌋ q̄ sunt in suba ⌊ finita sūt ⌋ nā ⌊ z gña p̄dicamētoz finita. ⌋ q. d. q̄ p̄dicata z oia que sūt in suba z q̄ p̄dicanť de suba sunt finita. ga gña p̄dicamētoz sūt finita. z q̄ sint finita p̄z. q̄libet eni p̄dicamētū q̄ est i suba ⌊ aut eni significat q̄le aut q̄ztū aut ad aliq̄d aut facē aut pati aut ubi aut quādo aut ⌋ sup. aliq̄d aliud h⁹ᵗ. ¶ Notādū aūt q̄ suppōit ex hitis p̄dicata subalia nō ire i ifinitū. ió cū hic noiat p̄dicamēta. d. q̄ gña p̄dicamētoz sunt finita nō noiat subam sed q̄lis q̄ztū z h⁹ᵗ p̄dicamēta accūtalia. ¶ Dubitaret forte aliq̄s vñ sequit hec p̄ntia q̄ si gña p̄dicamētoz sunt finita q̄ ea q̄ p̄dicanť de suba sunt finita. ¶ Dōm q̄ cū pticulare nō sit p se obm itells z de tali b⁹ nō sit p se scia nō est itētio phi loq de idiuiduis sed de gñib⁹ z spēb⁹. Ex q̄ eni gña sunt finita opz q̄ z spēs sint finite. est eni p se hitudo spērū ad gen⁹. ididua eni dicūt aliq̄d p accūs. hō eni est simplr aial. sed soz. nō est simplr hō sed est hō determiati tpis. vñ nunq̄z p̄dicabi tur hō de sorte nisi in illo determiato tpe. si ḡ est p se habitudo spērū ad gen⁹: hitudo aūt p se nō pōt eē ifinita. nā hitudo p se est certa z determinata hitudo. z p ꝯns finita. Uel possum⁹ dicē q̄ diuisio gñis in spēs est diuisio p formā. diuisio aūt spēi in idiuidua est diuisio per mām. z q̄ forme z actui repugnat ifinitas: ipole est in vno z eodē gñe eē infinitas spēs. si ḡ gña p̄dicamētoz sunt finita spēs eoz erūt finite z quecūq; p̄dicanť de suba sunt finita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cōcessuz aūt est vnū de vno predicari.

¶ Remouet scōaz dubitationē. vz q̄ nō pōt talia ire in i finitū p̄m cōpōnē. d. ⌊ Cōcessuz aūt est vnū de vno p̄dicari. ⌋ q. d. q̄ nō ibūt p̄dicatiōes in infinitū p aggregationē q̄ pus p̄dicenť de suba duo z postea tria z sic aggregādo q̄ z cessuz est. i. dictū est sup̄ q̄ vnū de vno p̄diceť. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q̄ nō vi hēre appentiā q̄ p̄dicata possint ire in ifinitū p aggregationez q̄a cū nō sint nisi. x. p̄dicamēta nō vi q̄ possint aggregari nisi. x. modi. tot erūt ḡ p̄dicatiōes p̄m aggregationem q̄t simplices. ¶ Dōm q̄ multo plres sūt p̄dicationes p̄m aggregationē q̄z simplices. nā q̄tuor p̄dicata simpliciter nō poterūt facē nisi q̄tuor ꝓpones. p cōbinatiōné aūt faciēt sex. nā q̄tuor poterūt sex modis cōbinari. z ut dem⁹ regulā de cōbinationib⁹ qñ uolum⁹ scire de aliq̄b⁹ simplicib⁹ q̄t modis possint cōbinari debent disponi p ordinē ut ponať vnū in p̄mo loco aliud i 2° aliud in 3°. aliud in 4°. q̄rtū ḡ cōbinať trib⁹ modis. vz cū 3° p° z 2°. 3ᵐ cōbinať cū duob⁹. s. cū 2° z p°. nā si cōbinarem⁹ 3ᵐ cū 4° accipem⁹ vnā z eādē cōbinationē bis. nā qñ cōbinabim⁹ 4ᵐ cū 3° cōbinam⁹ 3ᵐ cū q̄rto. 2ᵐ aūt nō hēbit nisi vnā cōbinationē cū p°. tres autē duo z vnū faciūt sex. Et est diligēter adūtēdū q̄ modi cū addē in simplicib⁹ est multū addē in cōbinatiōib⁹ nā q̄tuor cōbinanť sex modis. q̄nque aūt cōbinanť. x. modis. z sex. xv. modis. si ḡ p̄dicata simplicia q̄ztūcūq; eēnt in aliq̄ nūo finito si cōbinarenť oib⁹ modis q̄ b⁹ possent. z postea illa simplicia 2trinarenť oib⁹ modis q̄b⁹ possent: z postea cōquatrinarenť: videret forte alicui q̄ isto mō aggregādo ea possent in ifinitū uariari. Adb ḡ remouēdū dicit pbs ꝓcessum eē. i. dictuz eē supra vnū de vno p̄dicari deberi. qñ ḡ dicebať non eē plures aggregationes q̄z simplices p̄dicationes p̄z eē falsum: q̄ sole cōbinationes sūt multo plres q̄z simplices p̄dicationes. si ḡ sit cū cōbinationib⁹ accipianť 2trinationes z q̄trinationes z sic p̄cedēdo videbit ali cui q̄ lz mō possit p̄cedi in infinitū. ¶ Adūtēdū tamē qñ dicim⁹ q̄ plures sunt cōbinationes q̄z simplices p̄dicationes itelligēdū est si simplicia sint plura q̄ztria. nā tria simplicia tot hñt combinationes q̄t simplices. duo aūt simplicia pauciores hñt cōbinationes q̄z simplices. nā in duob⁹ simplicib⁹ nō pōt accipi nisi vna cōbinatio p̄m rē nisi forte accipiēt due cōbinatiōes p̄m modū itelligēdi sic̄ differt via qua itur athenis thebas z thebis athenas. sic iter duo aliq̄ ut iter. a. b. posset esse duplex cōbinatio p̄m rōnē: ut si fieret vna cōbinatio in q̄ pus poneret. a. z postea. b. z alia in q̄ disponerent termini eq̄. p̄m rē tñ binari hēt plura simplicia q̄z combinationes. sed si sint simplicia pla trib⁹ semp erūt plures cōbinationes q̄z simplicia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ipsa aūt de ipsis q̄cūq; nō aliq̄d sūt nō p̄dicari dicim⁹. accūtia eni sūt oia. sed hec qdē p̄m seipsa. illa vo p̄m alterū modu. Hec aūt oia de subiecto quodā p̄dicari dicimus. p̄m accūs aūt nō eē subiectum aliq̄. Nihil enim taliū ponimus eē q̄ nō alteruz aliq̄d esse dicit q̄ dicit. sed ipsum in alijs z alia quidem de altero.

¶ Remouet tertiā dubitationē ut si dicať q̄ uadūt p̄dicatiōes in ifinitū p̄z p̄dicationē idirectā ipropriaz z p accūs. vz cū sbm p̄dicať de accūte uel accūs de accūte nā de tali dubitatione nō est curādū. nā tales p̄dicationes nō sūt p̄dicatiōes simplr. ió ait q̄ ⌊ ipsa aūt. ⌋ ⌊ suba ⌋ ⌊ de ipsis. ⌋ ⌊ s. ⌋ ⌊ q̄cūq; nō sūt aliq̄d ⌋ p se. sed sunt aliq̄d in alio ⌊ nō dicem⁹ p̄dicari. accūtia eni sūt oia. ⌋ q. d. q̄ subiecta nō dicim⁹ p̄dicari. i. nō recipim⁹ in de mr atiōib⁹ q̄ p̄dicenť de his que nō sūt aliq̄d p se. i. de accūtib⁹. oia eni talia q̄ sūt accūtia nō pōt p se subiici

UVA. BHSC. IyR_086_4

ō ait q̄ sed hec q̄dē. ſ. ſbta ꝑm ſeipſa ſubīciunt. illa vo. ſ. accīntia ꝟz alterū modū ſup. ſubīciunt Vel pōt exponi q̄ hec q̄dē. i. accīntia ꝟz ſeipſa ſup. pdicant de ſbtis. illa vo. i. ſbta ꝑm alterū modū. i. p accīs pdicant de accīntib⁹. ⁊ iō ſbdit q̄ hec aūt oia. ſ. accidētia dicim⁹ pdicari de q̄dā ſbo ꝑm accīs aūt. ſ. q̄ ſūt ꝑm accīs nō eē ſup. dicim⁹ ſbm aliq̄d ⁊ ſubdit cām q̄ nihil eni taliū. ſ. accīntiū ponim⁹ q̄ nō alterū aliq̄d dicim⁹ eē ſuel dī eē. ⁊ ſbdit q̄ ſed ē ipz tale accīs in alijs ⁊ alia q̄dē dicunt de altero. q. d. q̄ nullū accīs ponim⁹ eē taliū. i. de nūo talium: ut de nūo ſbo q̄ b nō ſit p aliq̄d alterū. i. p ſbm ut albū eſt hō q̄ aliq̄d alterū ut ſoz. q ſbijcit albo ē hō. q̄ talis pdicatio eſt q̄ ipm albū eſt in alijs. utputa q̄ albuz eſt in hoīe ⁊ in leone. ⁊ q̄ iſta alia utputa hō ⁊ leo de altero ſ. dicunt ut de b hoīe ptīclari ⁊ de b leone ⁊ rōne illi⁹ alterius ptīcularis pōt talia accīntia ſubijci talib⁹ ſubiectis ut de albo pdicabit hō. q̄ pdicat de quodaz altero. vz de ptīculari hoīe cui accidit eſſe album.

¶ Necz in ſurſuz q̄ vnū de vno necz i deorſum eē dī. de qb⁹ q̄dē eni dicunt accidētia quecūcz in ſubſtātia vniuſcuiuſcz ſūt: hec autem non ſunt infinita.

¶ Hic ut dicebat oſtēdit phs nō ire pdicatiōes in iſinituz in pdicatis p ſe. Circa q̄ duo fac. q̄ p⁹ ꝓponit q̄ tales ꝓpones nō uadūt i iſinitū nec i ſurſuz nec i deorſuz. ⁊ p⁹ declarat q̄ nō uadūt i iſinitū deorſuz. 2⁹ declarat ⁊ pbat q̄ nō uadūt i iſinitū ſurſuz ibi. Sz ſurſū Dīc q̄ nec ſurſuz q̄ vnū de vno nec i deorſuz i infinitū ſup. dicet eē ſup. pceſſus i pdicatis p ſe q̄ pbat d. de qb⁹ q̄dē eni dicūt accīntia ſup. p ſe ſūt illa ſbta. q̄cūcz ſūt i ſuba. i. i ſubali diffōne vniuſcuiuſcz. ſ. taliū accīntiū hec aūt nō ſūt iſinita. q. d. q̄ q̄ diſtīctia nō ſūt iſinita: ⁊ q̄. i ſubali diffōne nō ē pceſſus iſinitū: iō i pdicatis p ſe i deorſuz nō ē pceſſus i iſinitū. ¶ Notādū aūt q̄ illa pdicata ſunt p ſe de alijs ſbtis q̄cūcz talia ſbta ponunt i ſuba. i. i ſubali diffōne q̄rūcūcz taliū accīntiū nō vniuſcuiuſcz talis accidētis vult eni b phs ꝓbare q̄ nō ſit pceſſus i iſinitū p ſe i pdicatis p ſe q̄ ſūt i 2⁹mō dicēdi p ſe. nā de pdicatis que ſūt i p⁹mō dicēdi p ſe q̄ nō uadāt i iſinitū ꝓbatū ē ſup cū ꝓbatū fuit de pdicatis ſubalib⁹. Hic aūt agit de pdicatis p ſe: cuiuſmodi ſūt p ſe paſſiones. talia aūt pdicata ſūt illa quoz ſbta. i. i quoz eēntiali diffōne ponūtur ſbta. ¶ Notādū aūt q̄ pōt ꝓtingē q̄ aliq̄d ſit p ſe paſſio alicui⁹ ⁊ illi⁹ p ſe paſſiōis ſit alia p ſe paſſio. utputa ſi color ſit p ſe paſſio corpis termiati. iſpe ēt color habet p ſe paſſiōes. nā nō ē icōueniēs q̄ aliq̄d ſit p ſe paſſio vni⁹ ⁊ p ſe ſbm alteri⁹. q̄ nō ē icōueniēs q̄ accidēs ſit p ſe ſbm: ut triāgulus q̄ ē accīs ē p ſe ſbm habere tres. b ḡ mō erit. pceſſus i iſinitū i deorſuz i h⁹ p ſe pdicatis ſi aliq̄d ſit p ſe ſbm vni⁹. ſic corp⁹ termiatū coloris ⁊ coloz p ſe ſbm alteri⁹ rei. ⁊ illa alia res p ſe ſbz alteri⁹ rei. ⁊ ſic i iſinitū. ¶ Notādū ēt q̄ oia ꝓora ponūtur i diffōne poſterioz. ut ſi corp⁹ termiatū ē p ſe ſbm coloris ⁊ coloz p ſe ſbm alteri⁹ ꝓpetatis corp⁹ termiatū q̄d igredīt diffōnē coloris igredīt diffōnē oiuz ꝓpetatū coloris. ſi ḡ i ſic p ſe pdicatis eēt pceſſus i iſinitū iſinita igrederent diffōnē vni⁹. iō phs ait q̄ nō ē pceſſus i iſinitū nec i ſurſuz nec i deorſum ſup. i p ſe pdicatis. ⁊ q̄ nō ſit i talib⁹ pceſſus i iſinitū pz q̄ illa ſunt talia p ſe pdicata i quoz diffōnib⁹ ponunt ſbta. hec aūt q̄ ſūt diffīnitiua aliquorū uel alicui⁹ nō pōt eē iſinita. ⁊ q̄ nō pōt eē q̄ ſit pceſſus i iſinitū deorſuz i p ſe paſſionib⁹. vz q̄. b. ſit p ſe paſſio de. a. ⁊. c. p ſe paſſio de. b. ⁊ ſic iſinitū niſi iſinita igrediant diffōnē alicui⁹ cū b ſit ipoſe: ipoſe ē i talib⁹ i deorſū eē pceſſū i iſinitū. ¶ Dubitaret forte aliq̄s q̄ ſupi⁹ cū auctor ꝓbauit ſtatuz de pdicatis eēntialr nō feē mētionē niſi de ſurſuz tm. d. ſz q̄m neq̄z iſinita erūt ſurſuz. b aūt cū agit de pdicatis p ſe fac mētionē de ſurſuz ⁊ deorſuz. ¶ Dom q̄ pdicata ſupi⁹ tacta ſic ſe hnt ſurſuz ita ſe hnt deorſum. ut ſi de ſuba pdicat q̄ztitas ⁊ poſtea q̄litas: ⁊ ſic deinceps. iſte modus ꝓcedēdi pōt dici ⁊ ſurſuz ⁊ deorſum. nā ſi ire ſurſuz eſt icipe a magis māli iſte modus ꝓcedēdi ē ire i ſurſuz. nā ſuba ē māle ſbm q̄ztitatis. q̄ztitas vo eſt ſbm q̄litatis. Si vo ire ſurſuz ē icipe a magis formali: tūc iſte modus nō ē ire ſurſum ſed deorſuz. nā b nō icipit a magis formali: ⁊ itur i magis mālia: ſed poti⁹ eō. icipit eni a magis māli ⁊ itur i magis formalia. ⁊ q̄z ꝓbauit ſtatū i talib⁹ pdicatis quoz pceſſus diūſis reſpectib⁹ ē ſurſū ⁊ deorſuz: nō curauit ibi diſtīguē ſurſuz ⁊ deorſuz. ſed in eo q̄ dixit ſurſuz itellexit ēt ⁊ deorſum. hic aūt in p ſe pdicatis ubi eſt per ſe accipe ſurſuz ⁊ deorſum diſtinguit vnū ab alio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sz i ſurſum ipſa quoq̄z ⁊ accīntia utraq̄z nō iſinita ſunt. Neceſſe eſt ergo eſſe aliq̄d de quo p̄mū pdicet ⁊ de hoc aliud: ⁊ hoc ſtare ⁊ eē aliq̄d quod nō amplius neq̄z de alio priori neq̄z de alio aliquid prius predicetur. vnus quidem demonſtrationis modus dicitur hic.

¶ Oſtēdit q̄ i talib⁹ p ſe pdicatis nō ſolū ē ſtat⁹ i deorſū utputa ſi poneret q̄ aliq̄d ſit p ſe ſbm alicui⁹ ꝓpetatis ⁊ illa ꝓpetas p ſe ſbm alteri⁹ ꝓpetatis. ⁊ ſic i iſinitū. ſz ēt i talib⁹ p ſe pdicatis ē ſtat⁹ i ſurſuz tā ex pte pdicatorū q̄z ex pte ſboz: circa q̄ duo fac ꝑm q̄ dupl⁹ pbat i tētū. nā p⁹ pbat b ex pte diffōnis ſupponēdo q̄ cōtingat talia p ſe diffīniri. 2⁹ ex pte ſcie ſupponēdo q̄ ꝓtingat aliq̄ ſcire ibi. Adhuc aūt ali⁹. ¶ Propter p̄mū ſciēdū q̄ ꝓcedēt i ſurſuz i talib⁹ b mō ꝓtigit ſup ſbm ⁊ ſup pdicatū: ut ſi ſimū p ſe pdicat de naſo i hac ꝓpone p ſe. naſus eſt ſim⁹: ꝓcederet in ſurſuz accipiēdo ſup naſuz ⁊ ſup ſimū ut accipiēdo ſup naſuz corp⁹: ſup corp⁹ ſubam. ⁊ b mō ꝓcedēdo ⁊ accipiēdo ſup ſimū cauū: ⁊ ſup cauū q̄le. q̄litas eni eſt ſup cauitatē. ⁊ b mō ꝓcedēdo. nullo eni iſtoz modoz eſt ꝓceſſus in iſinitū. nam oia q̄ ſūt ſup naſuz ponunt in diffōne naſi. ſi ḡ i talib⁹ eēt ꝓceſſus in iſinitū eēt ꝓceſſus in iſinitū i diffōnib⁹ ſic ēt oia q̄ ponunt ſup ſimū ponunt in diffōne ſimi: ⁊ nō ſolū q̄ ſūt ſupra naſuz ſimū ponunt i diffōne ſimi: ſed ēt q̄ ſūt ſupra naſuz ſūt diffīnitiua ſimi: eo q̄ ipſe naſus eſt q̄d diffīnitiuū ei⁹. q̄re ſi i talib⁹ eēt ꝓceſſus in iſinitum eēt i diffōnib⁹ ꝓceſſus in iſinitū. b eſt ḡ q̄d dic. Sz in ſurſuz ipſa ſup. ſubiecta ⁊ ēt accīntia utraq̄z tā ſbta q̄z accīntia nō ſūt iſinita. neēe eſt ḡ eē aliq̄d q̄d de alio pdicet p̄mū utputa ſimum p̄mo ⁊ p ſe pdicat de naſo ⁊ de b utputa de ſimo pdicat aliud utputa cauū uel q̄lis ⁊ b ſtare erit. i. deuenire ad aliq̄d ex pte ipſius cauū de q̄ nō pdicat ulteri⁹ aliq̄d ꝓpus nec aliq̄d ſupius. ⁊ ſbdit q̄ ⁊ eē aliq̄d ſupple ꝓtigit ex pte ſbti ut ex pte naſi q̄d non ampli⁹ nec de alio ꝓri nec de illo aliud ꝓpus pdicet. q. d. q̄ ex pte naſi erit deuenire ad aliq̄d q̄d nō dicet ampli⁹ de aliq̄ ꝓri nec de illo aliq̄d ꝓpus. utputa ſi de naſo dī corpus ⁊ de corpe ſuba: ſuba nō dī de aliq̄ ꝓri q̄z de corpe. nihil eni eſt mediū inter corp⁹ ⁊ ſubam. nec de ſuba dī aliq̄d ꝓpus. Un⁹ q̄dē ḡ modus demōſtrationis q̄ nō ſit pceſſus i iſinitū in ſurſum i ꝓpōnib⁹ p ſe nec ex pte ſbi nec ex pte pdicati hic eſt. ¶ Notādū aūt q̄ ita vī phō eſſe p ſe mediū q̄ talia accepta in ſurſum ut accepta ſupra naſuz uel ſupra ſimū ſunt per ſe diffīnitīa ſimi uel naſi q̄d ſupponēdo ſtatū in diffōnib⁹ ſupponit nō eē pceſſum in infinitū.

UVA. BHSC. IyR_086_4

vñ sic est supplēda lra: q si aliqd p̄dicat de aliq̄ p̄mo & p se. utputa simū de naso. & de ℔. s. simo p̄dicet aliud: & de illo aliud: necesse est hic stare. q2 diffinitiua simi nō p̄nt eē infinita. sic ēt ex pte nasi necē ē dare aliqd qđ nō dicat de alio p̄ori nec de illo aliō p9us. q. d. q nō est dare p̄cessū in infinitū ex pte nasi qđ supplēdū est ſ̄ō 2tingere q2 diffinitiua nasi infinita eē nō p̄nt. q2 si eēnt infinita diffinitiua nasi eēnt ēt infinita diffinitiua simi. oia enī diffinitiua nasi sūt ēt diffinitiua simi. ¶ In q̄ modus p bādi statū i talib⁹ ē ℔ q. s. sumit ex pte diffōnis. ¶ Notādū ēt q supi⁹ dicta magis p̄bāt statū ex pte diffōnis i subalib⁹. ℔ aūt i accñtalib⁹. qđ q̄ dī ℔ ex pte nasi q talia diffinitiua nō uadūt i infinitū magis referēda sūt ad simū q̄z ad nasuz & ad passionē q̄z ad ſbm. nā oia diffiniētia ſbm sūt diffiniētia passionē & i infinitū nō uadūt ¶ Notādū aūt q cū pbs p̄us dixisset q nec i sursum nec i deorsuz itur i infinitū cū nūc spāliter p̄bauit q nō itur i infinitū i sursuz dedit itelligē q p̄mo p̄bauerit q i p̄dicatis p se nō eant i infinitū deorsuz. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re pbs cū uoluit p̄bare statū i p̄dicatis p se resūpsit ℔ vbū vnū de vno. d. q vnū de vno nec i sursuz nec i deorsuz dicet eē p̄cessus i infinitū. ¶ Dōm q p̄dicari vnū de vno p anthonomasiā repit in p̄dicatis p se. i p̄dicatis enī coib⁹ & vnū de plrib⁹ & plra de vno. albū enī & i cigno & i niue repit. q2 nulli eoz iest fm q h⁹¹. pp q vnū & idē h⁹¹ p̄dicatū repit i plrib⁹. sic & plura dicunt de vno ut albū & dulce de pomo. ℔ enī plura ut plura de eodē p̄dicant. albū enīm & dulce relata ad pomū sūt plra ut plra. q2 neutz illoz iest mediāte alio. si enī i pomo dulce eēt p se cā albi nō repiret pomū dulce nō albū & si albū eēt p se cā dulcis nō repiret pomū albū nō dulce. talia q̄ p̄dicata p accñs & coia & vnū plrib⁹ & plura vni i eo q plura ieē p̄nt. sed i his que i sūt p se & p̄mo nec vnū plrib⁹ nec plura i eo q plra eidē i sūt. q aūt i talib⁹ vnū nō possit ieē plrib⁹ pz. nā q lz tale p̄dicatū cū i sit p se & p̄mo 2tibile ē cū eo cui iest. idē autē plurib⁹ diuīs ieē 2tibile ē ipole. Rursus i talib⁹ plra ut plra nō i sūt vni. nā & si iueniant plres p se ꝓpetates ieē eidē ſbo. utputa hie tres & hie angulū extrisecū ieē triāgulo ℔ nō erit plura ut plura sed vnū p se. ꝓpriū in erit mediāte alio. ut hie tres iest p hēre angulū extrise cū. in talib⁹ q̄ p anthonomasiā dī vnuz de vno. Sic q̄ poterit exponi lra p̄cedēs q neq̄ q̄ vnū de vno. i. neq̄ q̄ p se p̄dicatū dī de p se ſbo. neq̄. s. i talib⁹ in q̄bus per anthonomasiā dī de vno nec i sursuz nec i deorsuz dicet eē p̄cessus in infinitū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Adhuc aūt ali⁹. si enī de q̄b⁹ quedā p̄dicant horuz qdē demſratio erit neq̄ p̄nt habere ad ipsa q̄z scire. Neq̄ hoc ſ̄ē sine demonstratione.

¶ Oñdit ℔ idē. vz q fit stat⁹ i sursuz i p̄dicatis p se suppono nēdo q 2tigat aliqd scire. Circa qđ q̄tuor fac. q2 p⁰ ait q posteriora sciunt p p̄ora. 2⁰ dic q nō p̄nt sciri posteriora ig̃ratis p̄oꝝ. 3⁰ ex his q̄ dixerat 2cludit q si 2tingit aliqd scire simplr p demſrationē q opz eē statū i p̄dicatis. 4⁰ & ultio ℔ qđ dixerat declarat & manifestat. 2ª ibi. ⌊ Si aūt ℔. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Si ē est aliqd. ⌋ 4ª ibi ⌊ Si eni nō steterit. ⌋ Dic ē q ⌊ adhuc ali⁹ ⌋ sup. modus est ad p̄bādū eē statū i p̄dicatis. ad quē modū declarādū p⁰ sumem⁹ hāc vitatē q q̄cūq̄z hñt aliq̄ p̄ora q illoz ē demſratio p p̄ora illa. & q nō 2tigit talia posteriora scire nisi p demſrationē ex p̄oꝝ. ſō ait q ⌊ si eni de q̄bus p̄ora qdē p̄dicant erit hoz demſratio ⌋ sup. p talia p̄ora. Et addit q ⌊ nō p̄nt aliq se hie poti⁹. ⌋ i. meli⁹ ⌊ ad ipsa ⌋ posteriora ⌊ q̄z scire ⌋ ipsa ⌊ nec ē. ⌋ i. nec 2tigit ipsa scire ⌊ sine demſratiōe. ⌋ q. d. q si cōcedat nob vītas hec q posteriora demſrant p p̄ora. & q ℔ mō bñ nos hē m⁹ ad posteriora si sciuerim⁹ ea demſrare p p̄ora. hac vītate p̄cessa ostēdem⁹ q est ali⁹ modus p̄bādi statuz in p̄dicatis amoto statu supi⁹ tacto. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si aūt hoc per ℔ notū est. Hoc aūt nescimus neq̄ melius hēm⁹ ad ipsa q̄z scire neq̄ per hoc notum sciemus.

¶ Proposita hac vītate q posteriora sciunt p p̄ora pro ponit vītatē alia q nō 2tigit scire posteriora ignoratis p̄oꝝ. ſō ait. ⌊ Si aūt ℔. ⌋ i. si aliqd posteri⁹ ⌊ est notū p hec. ⌋ i. p aliq̄ p̄ora ⌊ hec aūt. ⌋ i. illa p̄ora ⌊ nescimus nec meli⁹ nos hēm⁹ ad ipa q̄z scire ℔ posito neq̄ sciem⁹ notū p ℔. ⌋ i. neq̄ sciem⁹ illud posteri⁹ qđ dī eē notū p illa p̄ora. q. d. q ignoratis p̄oꝝ necesse est ignorare posteriora. ¶ Notādū aūt q si uolum⁹ scire aliqd posteri⁹ uel aliq̄ posteriora neēe est nos scire p̄ora. uel necesse est nos hēre ad ipsa meli⁹ q̄z scire. nā p̄ora illa uel sūt simplr p̄ma & idemſrabilia. & tūc ad ea nos hēmus meli⁹ q̄z scire. Taliū enī nō est scia sed itellect⁹. ipse aūt itellect⁹. i. p̄ncipioz hit⁹ est potioz q̄z scia. si vō illa p̄ora hēant sup se alia p̄ora tūc poterūt p illa p̄ora sciri & demſrari. est enī ītētio ꝓbi q nō 2tigit posteriora scire nisi de p̄oꝝ hēam⁹ sciam uel itellectū q est p̄oz q̄z scia ¶ Dubitaret forte aliqs q2 nō vi ℔ possibile si aliqua sūt uere p̄ncipia q ad ea non hēam⁹ meli⁹ q̄z scire. & q de eis nō hēam⁹ itellm q est potioz q̄z scia: cū talia sint sic loc⁹ ianue in domo quē nullus ignorat. ¶ Dōm q dictū ꝓbi triplr pōt hēre vītatē. p⁰ ut ℔ sit dictū ex datis ab adūsario. nā si adūsari⁹ dicat q oium sit demſratio. uel q demſrationes uadāt in infinitū q̄s erit ut nulla sit p̄p̄ō imediata ut nulla sit p̄p̄ō simplr p̄ma. ad nihil q̄ nos hēbim⁹ meli⁹ q̄z scire & nulli⁹ rei erit itellect⁹ ex ℔ q̄ sequet q nō sciem⁹ posteriora cognoscēdo p̄ora per sciam. q2 tūc oporteret infinita scire cū positū sit talia in infinitū ire. Rursus nō sciem⁹ posteriora cōgnoscendo p̄ora p itellectū siue p meli⁹ q̄z p sciam: q2 nihil erit cognoscibile sic cū nihil ponat simplr p̄mū. supponendo q̄ dicta adūsarij vī ꝓbus log. Scdo dicē possumus q ℔ vī vītatē hēre q̄ztū ad eos q carēt aliquo sensu uel q nō fuerūt usi h⁹¹ sensu. tales enī nō p̄nt scire posteriora cognoscēdo p̄ora per sciam uel p itell'm. nā cū itellect⁹ siue p̄ncipioz hit⁹ aggñet in nobis via sensus memorie & expiētie deficiēte sensu deficit itellect⁹ p̄ncipiorū. & p q̄s deficit scia alioz. fm ℔ sic aptabim⁹ hanc lram. q sicut deficiētes in sensu nō p̄nt scire posteriora per p̄ora. ſō opz q deficiat eis scia fm illū sensuz sic ponētes demſratiōes ire in infinitū. q2 ℔ posito opz ignorare p̄ora cū nō 2tigat infinita ptrāsire. q̄s est ꝓz q nihil 2tingat scire. qđ q̄ dī q talia p̄ncipia sūt sic loc⁹ ianue in domo itelligēdū est q̄z tū ad bñ dispositos nō deficiētes in sensu. Uel possum⁹ dicē q sunt sicut loc⁹ ianue i domo si 2siderenē fm se. nō aūt sunt sic loc⁹ ianue nec sic patētia ut in ea resoluunt posteriora. & ℔ mō est nobilissimū scire p̄ncipia put in ea resoluunt p̄ncipiata. Uel possum⁹ dicē q nō ualēt in demſratione p̄ncipia q sūt sic nota. vñ ex hoc est eoz nobilissima cognitio. Tertio pōt ℔ solui distinguēdo de p̄ncipijs. nā aliō est assentire p̄ncipijs oblatis & aliud est scire posteriora i talia p̄ncipia resoluē. q libet enī rustic⁹ si offerant ei p̄ncipia: dū tñ itelligat qd est qđ dī p nomē nisi deficiat i sensu statim assentit eis. posteriora resoluē tñ in talia p̄ncipia nō est ideotarū sed sciētiū. vult q̄ ꝓbus q non possum⁹ scire posteriora nisi sciam⁹ ea resoluē in p̄ora que opz cognoscē uel per sciam si nō sint p̄ora simplr. uel p itellectū si sint simplr p̄ma. q2 q̄ ponētes p̄cessuz in infinitū nō p̄nt ponē q sciam⁹ posteriora resoluendo ea in p̄ora quoz hēam⁹ cognitionē pef sciam uel per itellectū. ℔ enim posito poz nō erit scia nec itellect⁹. & per q̄s nihil cōtingit scire. ¶ Deinde cum dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Si igit est aliqd scire p demonē simplr nō ex aliqb⁹ neqz ex suppōne. manifestū est stare predicamēta media.

¶ Ex his que dixerat ꝓcludit. q⁹ si ꝓtigit aliqd scire simplr per demonationē q⁹ opz eē statū in p̄dicatis. d. ⌊ Si g̃ est. ⌋ i. si ꝓtingit ⌊ aliqd scire simplr z per demonem nō ex aliqb⁹ nec ex suppōne manifestū est p̄dicata media uel p̄dicamēta media stare. ⌋ i. nō ꝓcedere in infinitū. ¶ Notādū aūt q⁹ aliqñ ꝓtingit demonare ex datis sicut fit in demonatiōe ad ipoſe ubi ex ꝓcessis ab aduersario sillogiçat. uel sicut fit in q̃cūqz argumētatiōe si nō arguat ex simplr p̄mis sz ex datis z ꝓcessis. Aliqñ aūt ꝓtingit demonare ex suppositiōe sic̄ scia ſbalternata demōstrat supponendo aliq̄ declarata in supiori scia. si g̃ eēnt infinita media z si nō eēt stat⁹ in sursum ascēdēdo nihil cōtingeret scire ex demonatione simplr. sed si hoc eēt uel eēt ex aliqbus datis uel ex suppōne. nunqz enim eēt demonatio ex per se notis. nec eēt resolubilis in p se nota. q⁹ nulla eēnt p̄ma simplr. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si enī nō steterit. ß est semp acceptio in superi⁹ oium erit demo: q̃re si infinita nō ꝓtigit pcurrere: q̃rū nō est demo nō scie m⁹ p demonē. si igit nec meli⁹ hēm⁹ ad ipsa q̃z scire: nō erit aliqd scire per demo nec simplr sed ex suppōne.

¶ Declarat qđ dixerat. d. ⌊ Si enim nō steterint sed est semp acceptio in supi⁹ ⌋ ut hēt alia lra ⌊ si oi accepto semp est aliqd suplus oiuz erit demonatio. q̃re si infinita nō ꝓtingit ptrāsire nō cognoscimus per demonationez ea quorū nō est demonatio ⌋ ergo nō ꝓtingit ea scire ⌊ si ergo nec hēmus nos ad ipa meli⁹ q̃z scire ⌋ si h⁹ ꝑa nō cognoscimus nec per sciaz nec per itell'm qui est melior q̃z scia ⌊ nō erit aliqd scire. ⌋ i. nihil ꝓtingeret scire ⌊ per demonationē simplr sed ex suppōne ⌋ declaratū ē ergo qđ supi⁹ dicebat. vz q⁹ si eēt ꝓcessus in infinitū nec eēt status in sursuz q⁹ nihil ꝓtigeret scire per demonationē simplr. ¶ Notādū aūt q⁹ scia p̄supponit itell'z. itellectus aūt nō est nisi p̄morū z imediatorꝝ. si ergo non esset stat⁹ in sursum nō esset deuenire ad aliq̄ imediata nullorū ergo eēt itellect⁹ z per ꝓns nullius eēt sciētia. hoc g̃ posito ꝑa nō scirem⁹. q⁹ non eēt ea resoluere in imediata. nec haberem⁹ de ꝑibus nobiliorem cognitionē q̃z sciaz. utputa itellectū. q⁹ non eēt dare p̄us nisi in respectu. nihil ergo esset p̄mū simplr. posset forte eē vnū p̄us altero sicut posuerūt ꝑi in gñatione hominū q⁹ nō eēt dare p̄mū hoiez simplr: sed eēt dare vnū hoiem ꝑē alio. hoc g̃ posito ignoraremus ꝑa qb⁹ ignoratis nihil ꝓtingeret scire. ¶ Deide cū dicit.

¶ Logice qdē igitur ex his utiqz aliqs credet de eo quod dictum est.

¶ Epilogat circa determinata. d. q⁹ ⌊ Logice qdē. ⌋ i. p rōnes logicas ⌊ ex his utiqz. ⌋ i. ex dictis ⌊ crederet aliqs de eo qđ dictum est. ⌋ vz q⁹ sit h⁹ status.

¶ Analetice aūt manifestū est per hec ue locius q⁹ neqz in sursum neqz in deorsum infinita p̄dicātia contingit eē in demonatiuis sciētijs de qbus itentio est.

¶ Post q̃z phs. pbauit eē statū i p̄dicatis logice z p quedā ꝓtia. hic. pbat h⁹ statū analetice z magis p ꝓpria. Circa qđ duo facit. q⁹ p⁹ facit qđ dictū est. 2° qđ dixerat de extremis adaptat ad media ibi ⌊ Si aūt sic est. ⌋ Circa p⁹ duo facit. q⁹ p⁹ ꝓponit qđ itēdit. 2° declarat ꝓpositū ibi ⌊ Demonatio qdez. ⌋ Dicit g̃ q⁹ ⌊ analetice aūt ⌋ i. per rōnes magis ꝓprias ⌊ uelocē. ⌋ i. citi⁹ ⌊ manifestū est per hec. ⌋ i. per dicēda ⌊ q⁹ nec in sursuz nec in deorsuz ꝓtigit eē infinita p̄dicātia in demonatiuis scientijs de qbus ⌋ demonatiuis sciētijs ⌊ est intētio ⌋ sup. nra. q. d. q⁹ cū nos nō itendamus de oibus sillis sed de demonationib⁹ uolumus spāliter ostēdere in demonationibus q⁹ in talibus sit status in p̄dicatis. ¶ Dubitaret forte aliqs q̃re pbationes p̄cedentes dicant logice z sequētes analetice. i. resolutorie. ¶ Odm. q⁹ resolure est in ꝓpria p̄ncipia logice arguere est per qdā coia. qz g̃ supius. pbat⁹ est stat⁹ coiter in oibus p̄dicatis. rursus si pbat⁹ fuit status in p se p̄dicatis hoc fuit per quedam coia nō descēdēdo ad spāles termios. hic aūt qz spāliter. pbat stat⁹ in per se p̄dicatis z pbat spāliter descēdēdo ad spāles terminos oñr h⁹ rōnes magis resolutorie z magis spāles z ꝓprie. ¶ Deide cū dicit.

¶ Demōstratio enī est ex his quecūqz qdē ipsa isunt p̄m seipsa rebus.

¶ Exequit de intēto. Circa qđ duo facit. qz p⁹ ait de q⁹ est demonatio. z exequtur de vnoquoqz illorꝝ modo rū. 2° ꝑbat q⁹ circa nullū tale fit ꝓcessus in infinitū. ibi ⌊ horꝝ aūt neutra. ⌋ Circa p⁹ tria fac. qz p̄mo ꝓponit q⁹ demonatio est ex his que sunt per se. 2° distinguit modos per se. 3° determiat de vnoquoqz illorꝝ modorum. 2ª ibi ⌊ p̄m seipsa. ⌋ tertia ibi ⌊ Ut in numero. ⌋ Dicit g̃ q⁹ ⌊ demonatio est eoruz quecūqz ipsa p̄m seipsa siue per seipa insunt reb⁹. ⌋ ¶ Deinde cū dicit.

¶ Scōm seipsa ꝺo dupliciter. quecūqz enī illis insunt in eo q⁹ quid est: z in quib⁹ ipa in eo q⁹ quid est insunt ipsis.

¶ Distinguit duos mōs dicēdi p se. Mā p̄m⁹ modus est qñ p̄dicatū ponit in diffone sbi. Secūs qñ ecōuerso: iō ait q⁹ ⌊ p̄m seipsa ꝺo. ⌋ i. per se ⌊ dupliciter ⌋ dicit uel dupliciter sunt. vno enī mō sunt per se ⌊ q̃cūqz ꝺo ⌋ p̄dicata ⌊ sunt in illis. ⌋ i. in sbis ⌊ in eo q⁹ qd est. ⌋ i. in diffone eorꝝ. q. d. q⁹ per se p̄dicata sunt ꝑz p⁹ modū dicēdi per se que ponunt in diffone sborum ⌊ z sup. sūt p̄dicata per se ⌋ in qb⁹ ⌋ p̄dicatis ⌊ ipa ⌋ sbta ⌊ insunt ipsis ⌋ p̄dicatis ⌊ in eo q⁹ qd. ⌋ i. in diffone ipoꝝ. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Ut in numero ipar qđ ineſt qdē numero. Est aūt ipe numer⁹ in rōne ipi⁹. Et iterū multitudo aut diuisibile in rōne nūi est.

¶ Explificat de utroqz mō per se. z p⁹ de 2° mō. d. ⌊ ut in nūo ipar qđ ⌋ ipar ⌊ iest qdez nūo ⌋ sup. in 2° modo dicēdi per se. z iō subdit. ⌊ q⁹ est aūt ipse numer⁹ in rōne. ⌋ i. in diffone ⌊ ipsius ⌋ iparis ⌊ z iteruz multitudo aut diuisibile est in rōne. ⌋ i. in diffone ⌊ numeri ⌋ z iō per se isunt nūo. numerus ergo per se cōparat ad ipar q̃tū ad 1ᵐ modū. qz igredit diffonē iparis. Rursus numer⁹ per se cōparat ad multitudinē z ad diuisibile. i. ad q̃titatē discretā. sed hoc est in p̄mo mō dicendi per se. qz multitudo uel q̃titas discreta ponit in diffinitione nūi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Horū aūt neutra cōtingit infinita esse nec ut iperfectū numeri. Iterū enī si ipari aliud insit cui inhereat existenti. Hoc autē si est p̄mū numerus inerit his que isunt ipi. si igit nō ꝓtingit hi⁹ infinita eē in numero neqz in sursum erūt infinita.

¶ Oñdit q⁹ in nullo istorꝝ modorꝝ dicēdi per se ꝓtigit eē ꝓcessuz in infinitū. Circa qđ tria facit. qz p⁹ oñdit ß de 2° mō dicēdi per se. 2° de p⁹. 3° ex his que dixerat ꝓcludit q⁹ nullo mō in his que sūt per se est ꝓcessus in infinitū. 2ª ibi ⌊ Neqz tñ q̃cūqz. ⌋ 3ª ibi ⌊ Quare si p̄dicātia ⌋ Circa p̄mum duo facit. p̄m q⁹ duas rōnes adducit ad

Eg⁹ 9.

UVA. BHSC. IyR_086_4

ppositū.2ª ibi(At vo.)Dicit ergo q(hoz aūt)modo rū per se(neutra ꝙtingit eē infinita)ꝛ ꝑmo descēdit ad 2m modū.d.(nec)sup.ꝙtingit eē ꝓcessus in infinitū(ut iperfectū.)i.ut ipar.ut hēt alia ira(numeri)sup.est ꝓpria passio.ꝛ subdit q(iterū eni si ipari iit qd.)i.init ꝓpria passio(cui)ipari ierat.i.ponat iesse(existēti.)i. tanꝯ exūti ꝛ tanꝯ ꝓpria subo(hoc aūt si est ꝑmū numer9 ierit his que isunt ipsi)sup.ipari.q.d.q si impar est ꝓpria passio numeri si rursus ipari iiit aliqd tanꝯ ꝓpria passio.opz q ꝛ nūs qui ponit subm ꝑmū ponat in diffōne illius ꝓprietatis que ponit ineē ipi ipari(si ergo nō ꝙtigit h9i diffinietia eē infinita in imo.)i.in deorsum(nec in sursuz infinita erūt.)q.d.q si ponat ꝓcessus in infinitū in per se passionib9 ut q ipar sit per se passio nūl ꝛ iparis sit per se passio alia:qz oia ꝑora ponentur in diffōne posteriox:ꝑns erit q diffinitiua alicui9 sint infinita.si ergo hoc est ipossibile nullo mō in talib9 est ꝓcessus in infinitum.¶Deide cū dicit.

¶At vo necesse est oia inesse primo ut numero ꝛ in illis necesse est eē numeruz q̄re conuertibilia erūt sed nō excedētia.

¶Adducit ad ꝟ idē scdam rōnē.d.(At vo neče est oia.)i.oēs h9i per se passiones.(ineē ꝑmo.)s.subo(utputa nūo ꝛ in illis.)i.in diffōne(oium illorum numerum)sup.oz eē(q̄re ꝙuertibilia erūt sed nō excedētia.)q.d. q nō ꝑūt poni per se multe tales passiões nisi isint ꝟbo ꝛ subm sit in diffōne illox.ergo oia talia sunt ꝙuertibilia.nō ergo sunt excedētia.nō g̃ in talib9 locū hēt qō de sursum ꝛ deorsum.qz nihil est ibi nec sursuz nec deorsum sed totū est ꝙuertibile.¶Dubitaret forte aliqs vñ segtur hec ꝓtia q si h9i oēs passiones isunt nūo ꝛ nūs ponit in diffōne earū q oia sūt ꝙuertibilia.¶Dicēdū q si oēs h9i passiones isunt nūo ergo nūs nō est in plus q̄z quelibet talū passionū.si eni nūs excederet aliquā de h9i passionib9 tūc h9i passio nō ieēt nūo simpliciter sed alicui nūo.ergo ex eo q tales passiões isūt nūo hētur q nūs nō excedit h9i passiones.ex eo aūt q numer9 est i illis.i.est in diffōne cuiuslibet illox hētur q nulla talis passio excedit numerū:qz nullū diffinitū excedit suū diffinitiuū.sed qō non excedit nec excedit est ꝙuertibile.ergo opz oia ista eē ꝙuertibilia.¶Ulteri9 forte dubitaret aliqs.utrum qō de sursum a deorsuz locū hēat in demſrationib9.¶Dicēdū.q ꝓncipia demſrationis ut supius dicebaſ quedā sunt transcēdētia ꝛ nō igrediunt demſrationem nisi ꝑm vtutem ꝛ in talibus locuz hēt questio de sursuz ꝛ deorsum.qz talia ꝓncipia nō sumunt nisi ex generalibus terminis ut exente ꝛ ex partibus entis.quedā aūt sunt ꝓncipia ꝓpria que ingrediunt demōstrationē ꝑm substātiā ꝛ talia sunt ꝙuertibilia ꝛ q̄ztum ad hoc non hꝫbet locum questio ꝓposita.¶Deinde cū dicit.

¶Nec tñ quecūq̄z sūt in eo q quid est nec infinita sunt.necꝫ eni esset diffiniri.

¶Oñdit q nō est ꝓcessus in infinitū in p se ꝑdicatis q̄ztū ad p9m modū.d.[nec tñ q̄cūq̄z]sup.ꝑdicata[sunt in eo q qd est.]i.ponunt i diffōne ſboz.utputa que dñr i p9o mō dicēdi p se[nec ꝟ siue nec hec]que sūt talia ꝑdicata[infinita sūt necꝫ eni eēt diffinire.]q.d.q ꝟ posito nihil ꝙtingit diffinire.¶Deinde cū dicit.

¶Quare si ꝑdicantia qdē oia per se dicūt: hec non infinita sunt.Stabūt utiq̄z in sursum quare ꝛ in deorsum.

¶Ex his que dixerat ꝛcludit q nullo mō in his que sūt p se ꝙtigit ire in infinitū.d.[q̄re si ꝑdicātia qdē p se oia dñr]sup.modis ꝑdictis.vz uel qñ ꝑdicata ponunt in diffōne ſbaz uel qñ ecōuerso[hec aūt]sic diffinietia [nō sūt infinita.stabūt utiq̄z ꝑdicata in sursum.q̄re]si stāt in sursuz stabūt[ꝛ in deorsum.]¶Dubitaret forte aliqs qz nō videt q deberet ꝓbare statū in ꝑdicatis per se ꝑmo mō sed solū in ꝑdicatis per se 2° mō.nā per se passionū est demſratio.substātie aūt nō est demſratio.¶Dicēdū.q licet sube nō est demſratio diffō tñ substātie utilis est ad demſrationē:ut in 3° patebit cū diſputabit de medio demſratiōis.Uel possum9 dicere q oia diffinietia subm sunt diffinientia passionē.si ergo esset ꝓcessus in infinitū in diffinitiuis ipsius ſbi essent etiā infinita diffinitiua ipsi9 passionis.q̄re nō ꝙtingeret passionē ipsam scire.¶Deide cum dicit.

¶Si aūt sic est ꝛ que sūt in medio duoruz terminorū semp sunt finita.

¶Que dixerat de extremis adaptat ad media.Circa qō duo facit.qz p9° facit qō dictū est.2° ex his que dixerat de statu in extremis ꝛ in medijs ostēdit q oz dare aliqua esse ꝓncipia ꝛ eē ꝓpones aliqs ꝑmas ꝛ imediatas ꝛ nō oiuz eē demſrationē.ibi[Si vo hoc est.]¶Dicit g [Si aūt sic est]q nō sit ꝓcessus in infinitū nec in sursum nec in deorsum[ꝛ que stant in medio duorū terminoruz semp sunt finita.]q.d.q si ꝓcederet ab vno extremo ad aliud extremū nō est ꝓcessus in infinitū opz media iter duo talia extrema finita eē. ¶Notanduz aūt vz eius qō hic dicit.vz q media sint finita ex duobus posset colligi vz ex supioribus dictis.vz q motus in sursum ꝛ deorsum est finit9.uel ex his que hic dicunt. nā semp in oi demſratione est dare duos terminos.vz maiorē ꝛ mi. orē extremitatē.q aūt iter duos terminos ponant media infinita est ponere oppositū in adiecto.vz q infinita sunt finita.nā que inter duos terminos claudunt ex oi pte sunt terminata.nullo ergo mō talia sunt infinita.¶Deinde cum dicit.

¶Si vo hoc est.manifestū est iā ꝛ demonstrationuz q neče est ꝓncipia aliqua esse ꝛ nō oium esse demſrationē.qō vo diximus quosdā dicere iuxta ꝓncipiū.

¶Ex his que dixerat oñdit q est dare aliquas ꝓpositiones ꝑmas ꝛ immediatas:ꝛ q nō oium est demſratio. Circa qō tria facit.qz ꝑmo facit qō dictū est.2° que dixerat declarat in terminis.3° dat artē ad iueniendum h9i ꝓpones imediatas idemſrabiles.2ª ibi[Monstratis aūt his.]3ª ibi[Cū aūt idigeat.]Circa ꝑmū duo facit.qz ꝑmo ex his que dixerat ut qz opz esse statuz in demſrationib9:oñdit q opz dare aliqua ꝓncipia ꝑma ꝛ imediata.ꝛ q nō oium est demſratio.2° ostēdit quersam hui9 ibi[ſi eni sint.]¶Dicit ergo[Si vo hoc est]. vz q nō sint media infinita ꝛ q sit stat9 in sursum ꝛ deorsum[manifestū est iam q necesse est ꝛ demſrationuz esse ꝓncipia ꝛ nō oium esse demſrationem:qō uere diximus quosdā dicere iuxta ꝓncipiū.]q.d.q si uera sūt que dicta sunt opz esse aliq̄ ꝓncipia demſrationuz que sunt idemſrabilia sicut in ꝓncipio libri dixim9 quosdā dicere.¶Notādū aūt q circa ꝑm huius libri aī illā particulā.Circulo q ipossibile est demſrare.Dixit ꝑbs nō oium eē sciam demōstratiuā:sed hoc dixit in ꝑsona ꝓpria.hic autem hoc ad alios refert.d.quosdā hoc dixisse ꝛ uere.¶Deinde cū dicit.

¶Si eni sunt ꝓncipia nō oia sunt demſrabilia.necꝫ in infinitū possunt ire.

¶Quia dixerat q ex eo q erat stat9 in demſrationibus oportebat aliqua ꝓncipia demſrationū eē ꝛ nō oiuz eē demſrationem.hic ꝓponit quersam huius.vz q si sunt demōstrationū ꝓncipia nō oia sunt demonſtrabilia ꝛ oz in talib9 eē statū.Circa qō duo faċ.qz p9° faċ qō dictū est.2° oñdit qō iconueniēs sequeſ si ponaſ qlibet

UVA. BHSC. IyR_086_4

hoꝛ:uel q nō ſit ſtatus:uel q oīum ſit demſtatio: uel q nō ſit dare aliqua ꝓncipia demſtationum ibi| Eſſe enim qōlibet.|Dicit ergo.|ſi eni ꝓncipia ſunt|ſup. demōſtrationū|nō oia ſunt demōſtrabilia neq; in infinitū poſſunt ire|ſup. demōſtrationes. q. d. q ſi uera ſunt que dixīmus q ſit ſtatus in demonſtrationibus opꝛ eē aliqua ꝓnᵃ demſtationum ⁊ nō oia eſſe demonſtrabilia. ⁊ ecōuerſo ſi ſint aliq̄ ꝓncipia demſtationum nō oia ſunt demſtabilia: ⁊ eſt in demſtonibᵍ ſtatᵍ. ⁊ nō ꝓſit demſtones in infinitū ire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eſſe eni hoꝛ qōlibet nihil aliud eſt q̄ꝫ eē nullū ſpatiuꝫ ſine medio ⁊ idiuiſibile. ſed oia diuiſibilia. Int⁹ eni imittēdo terminū ſed nō aſſumēdo demōſtrat qō demſtat.

¶ Oſidit q inconueniens ſequit ſi negent iſta ⁊ ſi ponat qōlibet ꝑdictoꝛ. Circa qō duo facit ꝓm q ad duplex inconueniēs adducit. naꝫ adducit ad hoc inconueniens q nulla ſit ꝓpō. 2°. q inter duos terminos ſint infinita media. ibi| Quare ſi ſ modo.|Dicit ergo q|qōlibet ꝑdictoꝛ|trium ſi ponant: ſiue q nō ſint aliqua ꝓncipia demſtationum: ſiue q oia ſunt demonſtrabilia: ſiue q demſtationes uadunt in infinituꝫ| qōlibet enim hoꝛ ſi ponat eſſe nihil aliud eſt q̄ꝫ nulluꝫ ſpatiū eſſe ſine medio ⁊ indiuiſibile: ſed oia eſſe diuiſibilia.| q. d. quecūq; hoꝛ trium ponant hoc eſt ponere nulluꝫ ſpatiū. i. nullā ꝓpōnē eſſe idiuiſibilē ⁊ imediatā: qō declarat. d.| Intus eni mittēdo terminū tm̄ ſed nō aſſumēdo ex̄ demonſtrat qō demonſtrat.|¶ Notādum aūt q medium in demſtatione nō debet eſſe extraneū: ſed debet eſſe inter duo extrema. ſi ergo ois ꝓpō eſt demōſtrabilis ois ꝓpō hēbit medium. ¶ Ex hoc remouet cauillationē circa hoc fieri poſſibilē. naꝫ ſ oē corpus eſt ſuba. ſit imediata. q⁹ nihil eſt mediuꝫ inter ſubſtantiā ⁊ corpus. per medium tm̄ exneuꝫ poſſet hoc ſillogiçari: utputa per eſſe mobile. naꝫ omne mobile eſt ſuba: omne corpus eſt mobile. ergo omne corpus eſt ſuba. aſſumēdo ergo mediū extraneū nihil eſt imediatum. Ad hoc ergo remouēduꝫ ait q intus. i. inter maiorem ⁊ minorem extremitatem debet aſſumi mediū non extra. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare ſi hoc in infinitū ꝓtingit ire. ꝓtiget utiq; duoꝛ terminoꝛ infinita eē iterᵘ media. ſ hoc ipoſſibile eſt ſi ꝑdicata ſteterint in ſupiᵒ ⁊ iferius. q aūt ſtent demōſtratū eſt logice ꝓpᵘs: analetice ꝟo nunc.

¶ Adducit ad aliud inconueniens. vꝫ q inter duos terminos ſint infinita media: ideo quaſi ꝓcludēdo infert hoc inconueniēs. d.| Quare ſi hoc mō in infinitū ꝓtingit ire. vꝫ|q nulla ſit ꝓpō imediata ut q iter. a. ⁊. c. ſit mediū. b. iter. a. ⁊. b. aliud mediū ⁊ ſic in infinitū. ſ poſito|ꝓtingit utiq; eē infinita media interius duorum terminoꝛ|erūt enīꝫ ſm hec infinita media inter. a. ⁊ c.| ſed hoc eſt ipoſſibile ſi ꝑdicata ſteterint ſupius ⁊ iferius. q aūt ſtent|hiᵒ ꝑdicata ſupius ⁊ inferius| de demōſtratū eſt ꝓpᵘs logice. nūc ꝟo|eſt demōſtratum ſiue oīſum|analetice.|¶ Deinde cum dicit.

¶ Adōſtratis aūt his manifeſtū eſt q ſi aliq̄ idē duobᵍ iſit ut. a. ⁊ in. c. ⁊ in. d. nō ꝑdicāte altero de altero aut nullo mō: aut nō de oi qō nō ſemp ſꝫ cōe aliqd ierit: ut yſocheli ⁊ ſcalenōi duobᵍ rectis eq̄les hīe ſꝫ cōe aliq̄ ieſt. Scōꝫ eni q eſt figura q̄daꝫ ⁊ nō ſm alterū ieſt. ſ aūt nō ſemp ſic ſe hꝫ

¶ Declarat qō dixerat in terminis. vꝫ q eſt deuenire ad ꝓpōnes imediatas. Circa qō duo facit ꝓꝫ q duplr oīdit intētū. nā ꝓ° oīdit hoc ꝓut dicit de pluribᵍ. 2°. ꝓut vnū de vno. uel alr ⁊ meliᵒ: qz ꝓ° dicit q eſt deuenire ad imediatū ſm ſbiectum. 2° q ad imediatū ſm cāꝫ ibi| Manifeſtū eſt aūt.|Circa ꝓmuꝫ tria facit: qz ꝓ° ꝓponit qō itēdit. 2° ꝓbat qō dixerat. 3° remouet quā dā cauillationem circa ꝑdicta. 2ª ibi| Sit aūt. b.|3ª ibi| In eodem aūt genere.|Dicit ergo q| mōſtratis his.|vꝫ q nō ꝓtingit ire in infinitū: nec in ſurſuꝫ nec in deorſum: ⁊ q nō ꝓtingit iter duos termios eē ifinita media his mōſtratis ⁊ oīſis| manifeſtū eſt q ſi aliqd idem inſit duobᵍ: ut ſi. a. idē eſt in. c. ⁊ in. d. nō ꝑdicāte altero de altero: aut nullo mō: aut nō de oi qō nō ſemp ſm cōe aliqd inerit.|ſi. non ſemp ꝓcedēt ab vno cōi ad aliud cōe in infinitū. q. d. q ſi aliqd eſt in duobuꝫ per aliqd cōe ⁊ illi cōi per aliud cōe q nō ſemp ſit ꝓcedē ſed aliq̄ erit ſtatᵍ| ut ſcalenoni ⁊ yſocheli duobus rectis eq̄les hīe ſm cōe aliqd ineſt. ſm enim q figura quedā eſt|ut ſm q triangulus| ⁊ nō ſm alterū ineſt. hoc aūt nō ſemp ſic ſe hēt|q ſemp ſit accipe cōe poſt cōe. ¶ Notādū aūt q aliq̄ pōt aliqd ineſſe aliq bus duobᵍ mediāte aliquo cōi que duo ita ſe habēt q nullo mō vnū ꝑdicaꝫ de alio ut corpus ꝑdicaꝫ de hoīe ⁊ de aſino mediāte aīali: quoꝛ vnum ulr remouet ab alio. aliq̄ eni illa duo ſic ſe hnt q vnū ulr non remouet ab alio. nec ulr de ſe luicē ꝑdicant ſiē hō ⁊ maſculus. naꝫ nec oīs hō maſculus nec eō. iō ait q pōt aliqd ineſſe duobᵍ altero de altero ꝑdicante nullo: ſicut aīal ineſt homini ⁊ aſino. uel ineſſe duobᵍ altero de altero ꝑdicante nō oi ſicut aīal ineſt homini ⁊ maſculo.

¶ Dubitaret fortē aliqs. qz videt ſemp hoc eē ueruꝫ q ſi aliqd ineſt duobᵍ q hoc inſit per aliqd cōe ſ non ſemp illud cōe ſit notiuꝫ. nam opꝫ vnā paſſionē per ſe eē vnius ſbi. ſi ergo eadem paſſio ineſt pluribᵍ. utputa hīe tres ſcalenoni ⁊ yſocheli que ſunt ſpēs nullum iſtoꝛ erit per ſe ſm q iſm ſbm huiᵒ paſſionis. cuꝫ per ſe paſſio ſemp regrat ſbm ſibi equatū. quare ſemp erit dare ſbm aliqd cōe. ¶ Dōm q paſſio nunq̄ ineſt duobus niſi per ſbm cōe. ſed non opꝫ q illud ſbm cōe hēat aliud cōe ut pꝫ in exēplo poſito ſi hīe tres ineſt duabuꝫ ſpēbus trianguli per triangulū ſi triangulo ineſſet per aliqd aliud p illud aliō ineſſet ⁊ ſpēbᵍ trianguli. ⁊ ſi ad huc illi alij ieēt p aliō adhuc p illō aliō ieſſet ſpēbᵍ triāguli. q ergo ſic ꝓcedat in infinitum. vꝫ q ſemp ſpēbus trianguli inſit per aliud ſemp per aliud. hoc ꝓbus negat. q̄ꝫdiu ergo eadem paſſio ineſt pluribus debemus uenari ſubm vnum illius paſſionis. ſed poſtq̄ uenati ſumus vnum ſubm vnius paſſionis non opꝫ ſemper uenari aliud ſemp aliud. ſed eſt dare ſtatum ⁊ eſt dare aliq̄ ſubm cui ita imediate ineſt illa paſſio q nō ineſt eē per aliud ſubiectum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit aūt. b. ꝑꝫ qō eſt. a. in. c. ⁊ in. d. Adāiſe ſtū igit eſt q. b. in. c. d. ſm cōe eſt: ⁊ illō ſm alteꝛ. Quare duoꝛ termioꝛ medijs: infiniti utiq; incidūt termini: ſ ipoſſe eſt. ſm igit cōe aliqd eē nō neēe eſt ſemp idem in pluribᵍ: quare ꝟo erūt imediata ſpatia.

¶ Probat qō dixerat. vꝫ q nō ſemp ſit accipe ſbm aliō ſemp aliud. ſed opꝫ aliq̄ deuenire ad ſubm imediatū. ideo ait.| Sit aūt. b.|ſi. ſubm mediuꝫ|ſm q eſt. a.| i. paſſio| in. c. ⁊ in. d.|ſi. in duobᵍ aliqbus ſubis (manifeſtum eſt ergo q. b. in. c. ⁊ in. d. erit ſm q cōe eſt ⁊ illud ſm alterum.) q. d. q ſi in talibus non eſt ſtatᵍ illud cōe inerit ſm alterum ⁊ aliud ſm alterum (quare duorum terminoꝛ incident infiniti termini in medijs ſed hoc eſt impoſſibile. ergo ſm eē aliq̄ cōe. (i. ſm accipe

UVA. BHSC. IyR_086_4

cōmune sup. aliud ⁊ aliud (nō necesse est semp idez pluribus qz uere erunt imediata spatia. ¶ i. uere erit deuenire ad ppōnes imediatas. ¶ Notandū aūt vim huiꝰ rōnis in hoc ꝓsistere q si. a. i. si passio: utputa hic tres ineſt. c. d. i. duabꝰ spēbus triāguli per. b. utputa per triangulū. b. erit mediū iter passionez ⁊ spēs trianguli. si iterū. b. siue triāgulus nō est imediatū sbm illius passionis: sed talis passio iest triāgulo per aliud opz in illud aliud eē mediū iter passionē ⁊ species triāguli. pbabit eni passio de spēbus triāguli per illud aliud: ut si spēs triāguli hñt tres per triāguluz: triāgulus per figurā ⁊ spēs triāguli hēbūt tres per figurā. quot ergo accipiunt talia ſba tot accipiunt media iter passionē datā ⁊ spēs triāguli cui cōpetit talis passio. si ergo ꝓtigit sem per accipe aliud ⁊ aliud sbm: sequet hoc icōueniēs q iter duo extrema erūt ifinita media. dicere aūt iter duos terminos eē infinita est dicere infinita eē finita: qz eē iter duos termios est ex oi pte eē termiatū ⁊ finitū. iter duos ergo terios nō pūt eē ifinita nisi in potētia. sicut sunt ifinita pūcta in linea. cū ergo hoc sit ipoˡᶜ est deuenire ad imediata spatia. i. ad ppōnes imediatas siue ad imediatū sbm cui assignata passio nō ineſt per subiectum aliud. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In eodē tñ gīe ⁊ ex eisdē athomis necesse est termios eē. sigdē bis que per se sunt erit cōe. nō eniz erat ex alio genere in aliō descendentem demonstrare.

¶ Remouet quādā cauillationez circa ptacta. nā si accipemus mediū exneū nunqz eēt deuenire ad imediata: sed accipiēdo ex eodē gīe necesse est deuenire ad imediata. iō ait q ¶ in eodē eniz gīe ⁊ ex eisdem athomis. ¶ i. ex eisdē indiuisibilibꝰ siue ex eisdem terminis ¶ necesse est accipe termios. sigdē cōe ¶ acceptum erit ¶ ex his que sunt p se. nō eni erat ex alio gīe in aliud ¶ genus ¶ descēdentē demſtare. ¶ ¶ Notandū aūt q ut pateat q hic oi ponemus in terminis. dicemus enim q eē palpabile ineſt hoi ⁊ leoni per corpus. accipiēdo ergo media nō exnea accipiemus ea que sunt iter corpus ⁊ spēs assignatas. dicemus enim q hō ⁊ leo sunt qd palpabile per aīal: qz sunt aīal: sed adhuc nō habemus imediatum subm passionis huiꝰ qō est palpabile. sed ulterius dicemus q animal est quid palpabile: qz est corpus aiatum: corpus aūt aiatum est qd palpabile: qz est corpus. nō ꝓtinget aūt sic abire in infinitū accipiēdo. ex eodē aūt gīe ⁊ ea que sunt per se. sz si accipemus exnea ut diceremus q hō est qd palpabile qz est pceptibilis discipline, naz oē pceptibile discipline est qd palpabile. Rursus diceremus q pceptibile discipline est qd palpabile: qz est risibile. nam oē risibile est palpabile. accipiēdo enim talia media per accidēs ⁊ extranea nunqz uenremus ad imediata. ¶ Notandum est aūt q athomos appellat maiorē ⁊ minorē extremitatē. terminos aūt ex eisdē athomis ⁊ ex eodem gīe appellat ea que uere cadunt media inter maiorez extremitatem ⁊ minorem: qz ergo demonstratio non descendit de alio genere in aliud genus. i. qz non accipit media extranea necesse est media per se que accipit demonstratoz finita esse.

¶ Manifestū est aūt ⁊ cū. a. in. b. sit. ⁊ sigdē est aliqō mediū est demſtare q. a. i. b. sit. ⁊ elemēta huiꝰ sūt hec ⁊ tot quot media sūt imediate enim ꝓpositiones sunt elemēta: aut oēs aut ulles. si vō nō est medium nō amplīꝰ erit demſtratio. ßi pncipia via hec est.

¶ Postqz pbus oñdit quō sit deuenire ad ppōnes imediatas put vnum pdicaf de pluribꝰ. In parte ista oñdit hoc idem put vnuz pdicaf de vno. Uel possumus aliter ꝓtinuare ⁊ multo melius q post qz pbs ostendit q est deuenire ad imediatū qztū ad sbm. In parte ista oñdit q est deuenire ad imediatū qztū ad cām. Propter qd sciēdū q qzdiu vna passio ineſt pluribꝰ nō habemus imediatū subm illius passionis. qñ aūt deuentuz est ad vnū subm adhuc nō opz q habeamus ꝓprium ⁊ imediatū sbm illius passionis. attū de necessitate est deuenire ad imediatū sbm cuiuslibet per se passionis. cuz aūt deuētuz est ad imediatū sbm lz nō insit illi sbo per aliud sbm: pōt tñ ineſſe per aliā cām: ut cum deuētuz est q hic tres ineſt triāgulo deuētuz est ad imediatum ⁊ ꝓpriuz sbm passionis huius. nā hec passio non ineſt triangulo per aliud subm. nō est tñ deuētum ad immediatua ꝑm cām: qz ineſt ei per aliam cām ut per hic angulū extrinsecum. ad hoc aūt q ppō sit indemō ſtrabilis: ita q possit esse demſtionis pncipiū: nō ꝛcko: nō sufficit q sit imediata ꝑm subm. sed opz etiaz q sit imediata ꝑm cām. q enim triāgulus hēt tres est imediata ꝑm sbm. tñ est demōſtrabilis: qz est mediata ꝑm cām. demſtat enim hic tres de triangulo per hic angulus extrinsecū. hoc ḡ vult uenari pbs in hac pte quō sit deuenire ad imediatuz ꝑm cām. Circa qō tria facit. qz ꝓmo oñdit q est deuenire ad tale imediatū in affirmatiuis. 2° in negatiuis. 3° ex his que dixerat qſi per moduz corelarij ifert q sicut in affirmatiuis est dare aliqua pncipia indemōſtrabilia: ita ⁊ in negatiuis. 2ª ibi ¶ Silr aūt erit. ¶ 3ª ibi ¶ Et sicut quedaz. ¶ Dicit ḡ q ¶ manifestū aūt est q cū. a. insit. b. sigdē est aliqō mediū ¶ sup. iter. a. ⁊ b. ¶ est. ¶ i. ꝓtingit ¶ demſtari q. a. insit. b. ⁊ elemēta ¶ sup. ad. pbādū q. a. insit. b. ¶ sūt hec. ¶ i. sunt illa que sunt iter. a. ⁊ b. ¶ Et ¶ talia elemēta uel pncipia ¶ sunt tot ¶ sup. ad pbādū q. a. insit. b. ¶ quot sunt media ¶ sup. inter. a. ⁊ b. ⁊ sbdit q ¶ imediate eni ppōnes sunt elemēta. ¶ i. pnª demſtionuz ¶ aut oēs aut ūles. ¶ ⁊ sbdit q ¶ si vō nō est mediuz. ¶ s. inter. a. ⁊ b. ¶ nō amplīꝰ erit demſtatio. sz hec est via in pnª. ¶ q. d. q si iter. a. ⁊ b. est aliqō mediuz demſtari poterit q. a. insit. b. ⁊ per tot pncipia poterit hoc demſtari quot sūt media iter. a. ⁊ b. Si vō iter. a. ⁊ b. nō sit mediū erit ꝓ positio imediata ⁊ idemſtrabilis. tales eni ppōnes imediate uel oēs uel saltē ūles sunt pncipia demſtionum. ⁊ hec est via in pncipia. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ꝓpōnes imediate uel oēs uel saltē ūles sunt pnª demſtionum. Dōm q hoc exponunt aliqui duplr. dicūt enim q hoc vno mō pōt referri ad ppōnes imediatas sz q spēs pdicant de indiuiduo. nā hec est imediata. sor. est hō. qz sicut spēs imediate est sub gīe. ita indiuiduū sb spē. hec aūt ppō. sor. est hō. lz sit imediata: nulliꝰ tñ demōſtrationis pōt eē pncipiuz: qz de singularibꝰ nō est scia. ⁊ multo magis nō erit scia per singularia. cum ḡ dicit q ppōnes imediate sunt demſtationis pncipiuz intelligēdū est nō de oibus sed de ūlibus. per hoc ḡ q pbs addidit: oēs aūt ūles: excluſit ppōnes illas imediatas in qbꝰ spēs pdicaf de indiuiduo. qz tales ppōnes ūles eē nō pūt. Sēdo mō rñdet ad hoc ꝑm eosdem q pncipia demonſtrationuz pūt accipi uel in aliq pte scie uel ūlr in scia. ppōnes aūt imediate oēs sunt pncipia demonſtrationū in aliqua pte scie. sed ppōnes imediate ūles cuiusmodi sunt dignitates sunt principia ūlr in scia. Uel possumus aliter dicere ⁊ melius forte q duplex est demſtratio. ūlis ⁊ ꝑticularis. Item duplex est imediatū. ꝑm sbm. ⁊ ꝑm cām. Propositio aūt imediata ꝑm subm est principiū in demōſtratione ꝑticulari. ut hec ppositio. q omnis triāgulus habet tres est principiū ad pbandum q ysocheles habet tres. ppositio aūt imediata ꝑm cām uel quādo accipit ūlis causa est principiū in demōſtratione ūli. ppōnes ūles

UVA. BHSC. IyR_086_4

ergo non accipiunt ꝑm signū ule.nā sic acciptēdo ule oēs ꝓpones in demꝯatione sunt ules ēt in pticulari demōstratione.nā si pbaret hēre tres de ysochele oēs ꝓpositiones accepte essent ules q̄tum ad signū:sed pōt hic accipi ule ꝑm cālitatem uel ꝑm iherentiā passionis ad subm:ut si vna passio inest subo mediāte alia passione:ut hic tres inest triangulo per hic angulū extrinsecū.ꝛ alia mediāte aliaqñ deuentū est ad passiones ꝓmā.illa cū ſbo facit qdā ule:qz facit ꝓpones imediatā que est ules cā oium passionū sequentiū.ꝓpones ergo imediate sunt ꝓncipia demꝯationum saltē pticulariuz:qz q̄liter cūq; sint imediate.nā si nō essent imediate nisi ꝑm ſbm adhuc tales ꝓpones essent ꝓncipia demōstrationū saltē pticulariū.sed ꝓpones ules ꝟz ulitatē cause sūt ꝓncipia demꝯationū simplr.vz demꝯationū uliū.quō aūt differt demꝯatio ulis ꝛ pticularis in sequēti lectione dicet. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs de eo qđ in lra dicit q; hec est via in ꝓncipia. Cōtra.ad ꝓncipia non est rō:ut dicit in ethicis.ꝓterea dialetic⁹ qui ꝓcedit ꝓbabiliꝫ hēt viā ad ꝓncipia oiuz methodorū:sed demꝯator qui ꝓcedit ꝑm rei vitatē nō hēt viam ad ꝓbādū ꝓncipia:qz ꝑm vitatē ꝓncipijs ꝟz q; h⁹ nulla sūt ꝓora. ¶ Dicēdū q; posteriorista nō ꝓprie demōstrat sed dat artē ꝛ modū demꝯandi.ꝛ dialetica nō est ꝓprie scia sed est modus sciēdi:ꝛ hic ꝑm artē datā non ꝓbant ꝓncipia:sed dat via ꝛ modus deueniēdi in ꝓncipia:ut si accipiat ꝓpō mediata accipiat id qđ est mediū iter utrāq; extremitatē.si adhuc aūt iter illud mediū ꝛ extremitatē sit aliud mediū accipiat illō aliđ mediū.nō pōt aūt talia media eē ifinita.erit ergo deuenire ad ꝓpōnē imediatā que erit idemꝯabilis ꝛ demꝯationis ꝓn^m.ista est ergo via deueniēdi in ꝓn^a.i.deueniēdi in ꝓpōnē imediatā que hēt rōnē ꝓncipij accipiēdo semp mediū iter extrema semp mediū donec deuenia⁹ ad imediatū.ꝓbs ergo cū docuisset accipe mediuz iter.a.ꝛ.b.inter extrema donec nō esset ampli⁹ mediū. dixit q; hec est via in ꝓncipia.i.deueniēdi in ꝓncipia. in ꝟs g̃ nō ꝓbauit ipa ꝓncipia sed dedit modū deueniēdi in ea. Uel possum⁹ alr soluere q; demōstrare possumus que sunt ꝓncipia:sed nō ꝓpter qđ sunt ꝓncipia. qui g̃ ꝓbat per ꝓpones imediatas ꝛ per effect⁹ tandē opz deuenire ad ꝓpones imediatas:ꝛ ad cās:solū probat:qz sunt aliq̄ ꝓncipia:sed nō demonstrat ꝓpter qđ sunt ꝓncipia.ꝓpones eni mediate ꝛ effect⁹ nō sunt ꝓpter qđ ꝓpositionuz imediatarū ꝛ causarum.cū ergo dicit q; ad ꝓncipia nō est rō uerū est dicēs ꝓpter quid. sed pōt esse rō dicēs qz.ꝛ cū ulteri⁹ addit q; demōstrator nō hēt viā ad ꝓncipia.eodem mō soluit:qz nō hēt viā dicētē ꝓpter qđ. ¶ Est tñ diligēter notandū q; ex vbis Ar. in textu positis colligit q; hic itendit de imediato ꝟz causam.ait eni q; cū nō est amplius mediū nō est amplius demōstratio.q; si itelligeret de imediato 2^m subm falsum eēt.qñ eni deuētū est ad imediatuz 2^m subm est adhuc ꝓpositio demōstrabilis.nā habere tres inest triāgulo nō per aliud subm.ꝛ cum demonstrat de ipsa demōstratione potissime ulti itelligenduz est hoc de imediato ꝑm cām ad qđ cum deuētuz sit cessat demōstratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Siłr ām erit ꝛ si.a.i.b.nō sit.siqđē eni aut medium est aut ꝓus cui nō iest erit demꝯatio.si vo nō:nō est.ſz ꝓncipia ꝛ elementa tot sūt quot sunt termini.ꝛ hoz qđē enim ꝓpones ꝓncipia demꝯationis sunt.

¶ Oñdit q; est deuenire ad imediata in negatiuis dicēs q; [silr aūt erit ꝛ si.a.i.b.nō sit.] ꝛ ſbdit q; [siqđē eni aliq̄d aūt est mediū cui ꝓus nō est] [sup.a.] [erit demꝯatio] [per illō mediū q;.a.nō] [ist.b.] [si vo nō est] [aliq̄d mediū sup.nō erit demꝯatio] [sed] [tales ꝓpones accepte] [sunt ꝓncipia] [sup.demꝯationū.ꝛ subdit q;] [elemēta] [sup.demꝯationū] [tot sunt quot termini.naz ꝛ hoz] [terminoz] [ꝓpones sūt ꝓncipia demꝯationū.] ¶ Notādū aūt q; si dicā nullū.b.est.a.utputa nullus hō est q̄titas:qz hoc est mediū iter.a.ꝛ.b.qz est ibi mediū ſbe poterit demꝯari q; nullū.b.sit.a.i.q; nullus hō sit q̄titas.hoc eni mediū acceptū.ſ.ſba est tale cui ꝓus nō ineſt.a.i.a quo ꝓus remouet q̄titas q̄z ab hoie.sed si iter.a.ꝛ.b.nō esset aliqđ medium:ut si diceret nulla substātia est q̄titas talis ꝓpositio eēt idemōstrabilis: ꝛ hēret se sicut ꝓncipiū. ¶ Aduertēdū tñ q; lz substantie nō sit demꝯatio.gł a tñ exēpli exēplificauim⁹ in terminis substātialib⁹ ubi magis clare apparet qđ dicit. ꝑm eni vitatē substātia solū pōt eē ſbm in demꝯatiōe. nō aūt eē pōt nec id qđ demꝯat de subto.nec mediū ꝓ qđ demꝯatur.semp eni in demꝯatiōe potissima demōstrat passio per passionē.ut hēre tres per hic anguluz. donec deuētū sit ad passionē imediatā que est idemꝯabilis.Quidā tñ dicūt eā posse demꝯari in demꝯatione potissima per diffōnē ſbi.sed hi nō ꝑsiderant q; demōstratio potissima de qua loquimur debet hēre alterā cām a subo:ꝛ a passione.diffō aūt ſbi non est res altera a subiecto. ¶ Dubitaret forte aliqs quō tot sūt elemēta quot sunt termini. Uideť eniz hoc eē falsum. nā ꝓpones sunt elemēta.nō aūt sūt tot ꝓpones quot sunt termini cū terminus sit ꝓpōis. ¶ Dicēdū q; hic ꝓbs logtur de termino ut si iter hic tres ꝛ triāguli cadit hoc mediū hic angulū.istud mediū erit elemētuz ꝛ ꝓncipiū ad ꝓbandū hic tres de triangulo.qđ vo dicit de ꝓpōe dici debet q; istud mediū acceptū facit ꝓpōnē cū maiori ꝛ cū minori extremitate.ꝓpones hoz terminoz medioz.i.facte de talib⁹ terminis medijs put ſ.tales termini ꝑiunguńt in ꝑmissis cū maiori ꝛ cū minori extremitate sunt ꝓncipia demꝯationis.q̄re tales ꝓpones in vtute medij termini demꝯatiue ꝑcluditur maior extremitas demōstrari siue sit affirmatiua ꝓpō siue negatiua.si sit mediata semp medius terminus in ter extrema hēt rōnē elemēti ꝛ ꝓncipij respectu illius ꝓpositionis ꝑcludende. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et sicut quedā ꝓncipia demꝯatiōis sunt idemōstrabilia q; sit hoc illud.ꝛ q; sit hoc in illo:sic ꝛ q; nō sit hoc illud:neq; q; sit ſb in illo.quare hoc qđē eē aliqd.alia autem nō esse aliqd erunt ꝓncipia.

¶ Quasi per modū corrolarij ifert q; sūt quedā ꝓncipia idemꝯabilia in ꝓpōnib⁹ negatiuis sic in affirmatiuis. iō ait q; [sic sunt quedā ꝓncipia idemꝯabilia q; ſb sit illud] [q̄tū ad ꝑdicata eēntialia] [ꝛ q; ſb sit in illo] [q̄tū ad per se passiones.sic sup.erūt ꝓncipia idemꝯabilia in negatiuis] [q; nō erit hoc illud] [q̄tū ad ea que eēntia liter remouent] [neq; q; sit hoc in illo] [q̄tū ad passiones que remouenť a subiecto] [q̄re hec qđē] [erūt ꝓncipia] [eē aliqd.] [i.in affirmatiuis] [illa aūt erunt ꝓncipia nō eē aliqd.] [i.in negatiuis.] ¶ Notādū aūt q; hic ꝓbs large loquit de demꝯatione ꝛ de ꝓpōnib⁹ idemōstrabilib⁹.naz aliqua sunt imediata q̄tum ad ꝑdicata substātialia:ut q; corpus est substātia.aliq̄ vo q̄tū ad per se passiones ut cū imediata passio ꝑdicat de subiecto.iō in affirmatiuis duo tetigit ꝓbs.vz q; hoc est illud q̄tū ad eēntialia.ꝛ hoc eē in illo q̄tū ad per se passiones.nā aliq̄n vna suba imediate remouet ab aliq̄.utputa ſba icorporea a corporea ꝛ hoc est hoc nō illud.aliq̄n aūt aliqua passio imediate remouet ab aliquo subiecto ꝛ hoc est hoc nō eē in illo.q; aūt hic ꝓbs large loquit de demꝯatione ꝑz.qz substātie nō est demꝯatio.ꝑdicatū eni subale

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō pōt demſtrari de ſuo iferiori loquēdo de demſtratione potiſſima que eſt per cām alterā. large tū loquendo de demōſtratiōe omnis rō neceſſaria poteſt dici demōſtratio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Cū aūt idigeat mōſtrare aliqd accipiendū eſt q⁹ de. b. p̄mū p̄dicet. Sit enim. c. de hoc ſimiliter. a. ⁊ ſic ſemp uadēs nequaq̄ extra ꝓpō cadet neq; ipſi⁹. a. eſſe accipiat ut demōſtret: ſz ſemp mediū denſet quouſq; idiuiſibilia fiāt ⁊ vnū.

¶ Dat artē ad iueniēdū h⁹ᵒⁱ ꝓpones imediatas. Circa qđ duo facit: qr p⁹ dat h⁹ᵒⁱ artē in affirmatiuis. 2⁹ in negatis ibi. ¶ In demſtratiuis qdē. ¶ Circa p⁹ᵐ tria fac: qr p⁹ docet iuenire ꝓpones ſimplices ⁊ idiuiſibiles. 2⁹ ait q⁹ tales ꝓpones ſimplices ⁊ idiuiſibiles ſūt imediate. 3⁹ per ſilitudinē in alijs oñdit tales ꝓpones ſimplices ⁊ imediatas eē ꝓncipia ⁊ mēſurā ꝓpōnū demſtrabiliū ⁊ ſill'oꝝ demſtratiuoꝝ. 2ª ibi. ¶ Eſt aūt vnuꝫ. ¶ tertia ibi. ¶ Et quēadmodū in alijs. ¶ Dicē ḡ. ¶ Cū aūt ſup. aligs ¶ idigeat demſtare aliqd ¶ utputa q⁹ uelit ꝓbare q⁹ oē. a. eſt. b. ¶ accipiēdū eſt q⁹ de. b. p̄dicet p⁹ᵐ. ¶ i. imediate ¶ ſiē. c. ¶ Uel ut hēt qdā textus ¶ ſiue in. c. illō. ¶ ſ. de quo. b. p̄dicet p⁹ᵐ ¶ ⁊ de hoc ſill'r. a. ¶ ſup. p̄dicet. q. d. ſi debeat demſtari. oē. b. eſt. a. utputa ois hō eſt ſuba. accipiet. c. iter. b. ⁊. a. utputa aial qđ p̄dicat de. b. i. de hoie imediate ſup. ⁊ al'r ⁊ de b. i. de aiali ſill'r. i. ul'r p̄dicat. a. i. ſba ¶ ⁊ ſic ſemp uades. ¶ i. ſemp accipiēs iter. b. ⁊. a. iter hoiez ⁊ ſbam ¶ nequaq̄ ꝓpō cadet extra ¶ p̄fatos terminos. vñ ſb dit q⁹ ¶ nec ¶ ex ¶ ipſi⁹. a. ¶ ul'ut hēt alia trāſlatio ¶ nec extra ipz. a. accipiat ut demſtret. ¶ q. d. termin⁹ accept⁹ ꝑ medio nunq̄ debet eē ex ſbaz uel extra p̄dicamētū ſbe ¶ ſed ſemp mediū denſet quouſq; fiāt idiuiſibilia ⁊ vnū. ¶ i. quouſq; deueniat ad imedia ta que ſūt idiuiſibilia ⁊ vnū. ¶ Notādū aūt q⁹ ſi eēnt aliq̄ corpa ordinata in aliq̄ ſpatio illa dicerent eē rara: ſed plura pōt eē talia corpa in tali ſpatio p̄z talē ordinē q̄s ſint. ſed tūc dicerent denſari illa corpa qū tot ponerent ibi quot poſſet cape ſpatiū. ad huⁱ⁹ aūt ſilitudinē phs logtur. nā hoc appellat denſare mediū iter a. ⁊. b. utputa iter hoiez ⁊ ſbaz qū nihil reliquit de his que ſunt media iter ea. Si ḡ uolēs ꝓbare hoiez eē ſbaz accipet ſtatim ꝓ⁹ medio corp⁹ relinqueret ſpatiū uacuū: qr magnū iteruallū eſt iter corp⁹ ⁊ hoiez: nec ime diate deſcendere a corpore in hoiem. ſed ſi accipit aial qđ p̄mū ⁊ imediatū p̄dicat de hoie: ⁊ poſtea iter aial ⁊ ſbam recipiat aiatū corpus: qđ ſill'r p̄muꝫ. i. imediate ⁊ ul'r p̄dicat de aiali. ⁊ poſtea accipiat corpus ſic denſabit media q⁹ nullū dimittet ſpatium uacuū hoc mō deuenīet ad imediata. vꝫ q⁹ oē corpus ſit ſba que non pōt demſtari. ſed loquēdo large de demſtratiōe per hāc demſtabunt alie. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Eſt aūt vnū cū imediatū fiat: ⁊ vna ꝓpō ſimplex eſt immediata.

¶ Quia declarat artē deueniēdi in ꝓpōnes que ſūt vnū ⁊ idiuiſibiles. declarat qđ appellat ꝓpōnes que ſūt ſic vnū. ſ. tales ꝓpones eē imediatas. iō ait q⁹ ¶ eē aūt vnū cū imediatū fiat ⁊ vna ꝓpō ſimplex ⁊ imediata. ¶ i. ⁊ illa eſt vna ꝓpō ſimplex que eſt vna ⁊ imediata. ¶ Notādū aūt q⁹ ꝓpō mediata lz ſit vna actu eſt plēs potentia. nā ex quo mediata eſt dat itelligē mediū qđ eſt iter ea qđ mediū cū vna extremitate faē vnā ꝓpōnē ⁊ cuꝫ alia aliā: ita q⁹ ꝓpō mediata eſt quodāmō tres ꝓpōes. vna q̄ ꝓficit ex ipſis extremitatib⁹. ⁊ alia q̄ fit de medio cū vna extremitate. ⁊ itex q̄ fit de medio cū reliq̄ extremitate. ſz imediata qū nullū hēt mediū remanet ſimplex ⁊ vna ut nō poſſit ſic plurificari. ¶ Deide cū dic.

¶ Et quēadmodū in alijs eſt ꝓncipiū ſimplex. b aūt nō idē ubiq; eſt: ſz in graui qdē vncia. in melodia aūt ſon⁹: in mēbris aūt diuiſio: aliō aūt in alio: ſic eſt in ſillogiſmo vna ꝓpoſitio imediata. in demſtratione autem ⁊ ſcientia intellectus.

¶ Declarat per ſile in alijs dicēs. ¶ Et quēadmodū in alijs ſimplex eſt ꝓncipiū. ¶ i. hēt rōnē ꝓncipij. ita ſup. ⁊ in ſillis demſtratiuis ꝓpō imediata que eſt ſimplex hēt rōnē ꝓncipij: ⁊ ſb dit q⁹ ¶ b aūt. ¶ i. tale ſimplex: qđ hēt rōnē ꝓncipij ¶ nō idē utiq; eſt ¶ ſup. i oib⁹. ⁊ ait ¶ in pōdere qdē vncia. ¶ i. tale ſimplex i pōderib⁹ uocat vncia ¶ in melodijs. ¶ i. in muſica ¶ ton⁹. ¶ uel ut hēt alia trāſlatio ¶ deyſis. ¶ i. diuiſio toni ſiue ſemitonū ¶ in mēbris diuiſio. ¶ i. iunctura. illō eſt eni minimū mēbrū qđ nō hēt diuiſionē in ſe. ſed ſolū hēt diuiſionē ⁊ iunctura ad aliud mēbrū. diuiſio ḡ. i. illō mēbrū ad qđ ſtat diuiſio: uel illud ad qđ terminat iunctura alteri⁹ mēbri eſt minimū in mēbris. uel ad l'ram illud ultimū uel illud qđ eſt. q̄ſi cartilago qđ facit nā iter mēbrū ⁊ mēbrū qđ eſt q̄ſi iunctura mēbroꝝ eſt minimū in mēbris. ſicut punctus qui eſt iunctura ⁊ copulatio ↄtinuoꝝ eſt aliqd minimū in tali genere. ⁊ ſubdit ¶ aliud aūt in alio. ¶ i. in alio gñe eſt dare aliō ſimplex qđ eſt ſicut mēſura ⁊ ꝓncipiū ut in coloribꝰ albū ⁊ in numeris vnitatē ¶ ſi ⁊ in ſill'o ¶ vnū qđ eſt ſic mēſura ⁊ ꝓncipiū eſt. ſ. ¶ ꝓpō imediata. in demſtratiōe aūt ⁊ ſcia eſt. ¶ i. in demſtratione ut aggñat ſciaz uel in ſcia aggñata per demſtrationez ¶ intellect⁹ ¶ eſt tale vnū ⁊ ſimplex qđ eſt ſic mēſura ⁊ ꝓncipiū. ¶ Notādū aūt q⁹ intellect⁹ cōparat ad ſciam ſic ꝓpō imediata ad ſill'm demſtratiuū. nā intellect⁹ qui eſt hītus ꝓncipioꝝ ⁊ ꝓncipiū ⁊ cā ſcie que eſt hītus ↄcluſionū. ſic ꝓpō imediata accipit ſicut ꝓncipiū ⁊ cā in ſillo demſtratiuo. cātur eni intellectus ex acceptiōe ꝓpōnum imediatarū. ſicut cauſat in nobis ſcia ex acceptiōe cō cluſionū per demſtrationē ↄcluſaruꝫ. in ſillo ergo demſtratiuo ſimplex qđ eſt ꝓncipiū eſt ꝓpō imediata. in ſcientia aūt per demōſtrationē accepta ſimplex qđ eſt ꝓncipiū eſt intellectus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In demſtratiuis igit ſillogiſmus ei⁹ qđ eſt nihil cadit extra. ſed in ꝑuatiuis hoc qdez nihil qđ oportet eē extra hoc cadit.

¶ Docet deuenire ad imediata i ꝑuatiuis. Circa qđ tria fac. nā p⁹ oſtēdit quō hoc fiat in p̄ª figura. 2⁹ quō in 2ª 3⁹ ait hoc nō poſſe fieri in tertia. 1ª ibi (Si vō idigeat) tertia ibi (In 3⁹ āt mō.) Circa p̄mū duo facit. qr ꝓmo ↄtinuat dicta dicēdis. 2⁹ exegtur de itento. ibi (Ut ſi a.) Dicē ḡ (In demſtratiuis ſillis ei⁹ qđ eſt.) i. mediū qđ eſt ei⁹. i. talis ſill'i demſtratiui. i. affirmatiui (nihil cadit extra.) i. nō cadit extra extremitates (ſz in ꝑuatis qdē ſillis b.) i. mediū (opz eſſe q⁹ nihil cadat extra hoc.) i. extra negatiuā ꝓpōnē. ¶ Dubitaret forte aliqs quō in ꝑuatiuis ſillis mediū nō cadit extra b. i. extra negatiuaz ꝓpōnē. Dicēdū q⁹ in demſtratiuis. i. in demſtratis ſillis ſiue i affirmatiuis ꝓpōnib⁹ mediū eſt mediū ſimplex. ſz in negatiuis ꝓpōnib⁹ ſi ↄcludant tales ꝓpōne per p̄mā uel ſcdaz figurā mediū acceptū nō erit mediū ſimplr: ſz erit mediū p̄z negationē. i. erit mediū per qđ deuenit in negatiuā imediatā. ſz in 3ª figura b eſt oino iutile. qr nullo mō per mediū acceptū deuenit ad imediata. vbi gr̄a. ſi debeat ſillogiçari hec affirmatiua mediata. oē aial eſt ſba. accipiet uere mediū iter aial ⁊ ſbſtātiā. utputa corp⁹ ul'aiatū corp⁹. ſz ſi debeat ſillogiçari hec negatiua mediata. nullū aial eſt q̄ſtitas. ꝑ p̄mā uel ſcdam figurā nō poterit accipi uere mediū. qr illō dicit eē mediū iter aliqua qđ hēt ↄuenīētiaz cū utroq;

UVA. BHSC. IyR_086_4

extremoꝝ.nihil aũt tale mediũ põt eẽ in negatia ꝓpõne:sed opꝫ ꝙ mediũ vni extremo ꝯueniat ⁊ ab alio removeat.nõ ergo illi erit mediũ simplr:sed mediũ ſm negationẽ.erit eni illi mediũ mediãte quo vnũ negat ab alio.erit eni illi ſubſtãtia.nã mediãte ſba q̃ztitas negat ab aiali ⁊ ab oĩb⁹ que ſunt in p̃dicamento ſbe.ſba aũt iter q̃ztitatẽ ⁊ aial nõ eſt mediũ ſimplr:ſed eſt mediuꝫ ſm negationẽ.i.eſt.mediãte quo hoc negat ab illo:⁊ ſm tale mediũ accipit ꝓpoſitio negatiua imediata.nã hec eſt negatiua imediata:nulla q̃ztitas eſt ſba. tale eni mediũ accipit ⁊ in ꝑma ⁊ in ſcda figura.in ꝑa qdem ſic formabit ſillus.nulla ſubſtãtia eſt q̃ztitas:oẽ aial eſt ſubſtãtia:ergo nullũ aial eſt q̃ztitas.in ſcda aũt ſic.nulla q̃ztitas eſt ſba:oẽ aial eſt ſbſtãtia:ergo nulluꝫ aial eſt q̃ztitas.in tertia aũt figura hec ars eſt inutilis. nã mediuꝫ opꝫ accipe ſub aiali eo ꝙ ſemp illi ſubiicit. nõ poterim⁹ ergo ꝯcludere vlr hãc negatiuaꝫ.nullum aial eſt q̃ztitas:ſed ꝯcludet particlariter ſic:nullus hõ eſt q̃ztitas ois hõ eſt aial.ergo qdã aial nõ eſt q̃ztitas. mediũ eni ſic acceptum nõ eſt mediũ ſimplr iter aial ⁊ q̃ztitatẽ:nec eſt mediuꝫ ſm negationẽ. nõ eni negat q̃ztitas ab aiali:qz negẽt ab hoie ſed magis ecõuerſo. ¶ Rurſus ſic accipiẽdo mediuꝫ nullo mõ ueniemus ad negatiuã imediatã ſed magis recedimus ab iſpa.nã magis eſt mediata.nullus hõ eſt q̃ztitas.q̃ nullũ aial eſt q̃ztitas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut ſi.a.eſt in.b.per.c.nõ eſt.Si eni in.b. qdẽ oi eſt.c.in nullo aũt.c.eſt.a.iterũ ſi idigeat qd̃ in.c.a.nullo ſit mediũ accipiẽduꝫ eſt ipſi⁹.a.⁊.c.⁊ ſic ſemp ꝓcedat.

¶ Exegtur de intẽto ponẽdo exẽplum in terminis.⁊ ꝑ⁰ in ꝑa figura.d.⌊ Ut ſi.a.in.b.eſt⌋ ſup.negatiue⌊ per c.⌋q.d.ꝙ ſi hec ꝓpõ negatiua.nulluꝫ.b.eſt.a.utputa nullũ aial eſt q̃ztitas.dz ꝓbari per.c.utputa ꝑ corp⁹ ſ̃ mõ fiet⌊ nã ſi in.b.qdẽ oi eſt.c.⌋hec eſt minor.oẽ.b. eſt.c.i.oẽ aial eſt corpus⌊ in nullo aũt.c.eſt.a.⌋hec eſt maior.nullũ corp⁹ eſt q̃ztitas.ſequet ꝯcto in ꝑa figura ꝙ nullũ aial ſit q̃ztitas ⁊ ſubdit ꝙ⌊ ſi idigeat⌋ ꝓbare ſup.⌊ ꝙ in.c.nullo ſit.a.⌋i.nullũ corp⁹ eſt q̃ztitas que fuit maior.⌊ mediũ accipiẽdum eſt ipſi⁹.a.⁊.c.⌋i.iter q̃ztitatem ⁊ corp⁹⌊ ⁊ ſic ſemper ꝓcedat⌋donec ueniat ſup.ad imediata.ut.ſ.donec ueniat ad iſtã.nulla ſbſtã tia eſt q̃ztitas. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Si vo idigeat mõſtrare ꝙ.d.in.c.nõ ſit in eo ꝙ eſt.c.in.d.quidẽ oi eſt.in.e.aũt nullo.Aut õn in oi nũq̃ extra.e.cadit. Hoc aũt eſt cui nõ oportet ineſſe.

¶ Oſtẽdit hoc idẽ in ſcda figura.d.⌊ Si vo indigeat de mõſtrare ꝙ.d.in.c.nõ ſit⌋utputa in terminis acceptis ꝙ nullũ aial ſit q̃ztitas⌊ in eo ꝙ.c.eſt.⌋i.mediũ⌊ in.d qdẽ oi⌋utputa corp⁹ in oi aiali⌊ in.e.aũt nullo.⌋i.in nulla q̃ztitate⌊ nunq̃ exẽ.e.cadit.⌋i.mediũ acceptũ.ſ. c.nunq̃ cadet exẽ negatiuã ipſi⁹.e.qz ſemp negabit.c. ab.e.iõ ſbdit ꝙ⌊ hec eni.⌋ſ.qdẽ.e.c.eſt⌊ cui opꝫ nõ in eẽ.⌋i.que ſumit negatiua.formabit eniꝫ ſic ſillo.oẽ.d. eſt.c.i.oẽ aial eſt corp⁹.nullũ.e.eſt.c.i.nulla q̃ztitas eſt corp⁹.q̃ nullũ.e.eſt.d.i.nulla q̃ztitas eſt aial.hic eniꝫ ꝑ mediũ.c.i.per corp⁹.ꝓbat ꝙ.d.i.ꝙ aial nõ ſit in.e.i.nõ ſit in q̃ztitate.ſi aũt ecõuerſo poneret ꝑuatiuuꝫ ꝯcludẽ tur ꝯuerſa.vz ꝙ nullũ aial eẽt q̃ztitas.ſic q̃ eſt demſtrati ua ꝯcto hec ꝙ nullũ.e.ſit.d.i.ꝙ nulla q̃ztitas ſit aial vl ꝙ nullũ aial ſit q̃ztitas ꝑ mediuꝫ.c.i.ꝑ corp⁹.Si q̃ rur ſus deberet demſtrari ꝙ nullũ.c.eẽt.e.i.ꝙ nulluꝫ corp⁹ eſt q̃ztitas accipet mediũ iter.c.⁊.e.ſiue iter corp⁹⁊ q̃z titatẽ.nunq̃ q̃ mediuꝫ cadet extra.e.i.exẽ negatiuã.iõ dr in ſra ꝙ ꝫ eſt cui nõ oz ieſſe.dicebat eniꝫ in qõne ꝙ in negatiuis nõ eſt dare mediũ ſimplr.i.ſm ꝯueniẽtiã. ſed ſm negationẽ. ¶ Notãdũ aũt ꝙ mediũ ſm negationẽ põt accipi vl ꝑticulariter vl vlr.quõ aũt accipiat vlr pz per exẽpla poſita.ꝑticulr aũt accipiet ſic.ut ſigs uellet ꝓbare ꝙ.d.non ſit in.e.ꝑticulr:utputa ꝙ color nõ ſit in ſpo ꝓjecto:utputa particulr ſic ꝙ ſit iſta uera. qdã ꝓjectuꝫ nõ eſt color.accipiet ꝑ medio.c.i.q̃litas que eſt in oi.d.i.in oi colore ⁊ in nullo.e.aut nõ i oi.e. i.nõ in oi ꝓjecto.formabit q̃ ſic ſillus.ois color eſt q̃litas.nõ oẽ ꝓjectũ eſt q̃litas.q̃ nõ oẽ ꝓjectũ eſt color.hic mediũ acceptũ.i.q̃litas nõ eſt extra.e.i.extra negatiuã ſiue extra ꝓjectũ a quo negat color.medium eniꝫ acce ptum uere eſt mediũ ſm negationẽ.nã uere cauſa qua re color negat ab oi perfecto eſt:qz q̃litas negat ab ali quo perfecto. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ In tertio autẽ mõ neq̃ a quo opꝫ:neq̃ qd̃ opꝫ ꝑuari nequaq̃ extra ibit.

¶ Oſtendit hãc artẽ nõ eẽ utilẽ in tertia figura.d.⌊ In ʒ⁰ aũt mõ.⌋i.in ʒ⁰ aũt figura⌊ nec ⌋illud⌊ a quo opꝫ⌋ ꝑ uari⌊ nec ⌋illud⌊ qd̃ opꝫ ꝑuari nequaq̃ extra ibit⌋ ſz ſup.ſemp infra.q.d.ꝙ in ʒ⁰ figura mediũ nec eſt extra maiorẽ extremitatẽ a qua negat maior extremitas.nec eſt extra maiorẽ extremitatẽ que negat a minori.iõ ſup plẽdũ eſt ꝙ per talẽ figurã nõ eſt reducere ꝓpones ad imediata. ¶ Notãdũ aũt ꝙ qñ uolum⁹ negatiuã me diatã ad imediatã reducere.uel oz mediũ accipe ſupra p̃dicatũ uel ſupra ſubm.ut ſi hãc negatiuã mediatam. nullũ corpus eſt q̃ztitas.uellem⁹ reducere ad imedia tã accipemus ꝑ medio ſbam que eſt ſbm.ſi vo uellem⁹ reducere ꝙerſam.vz nulla q̃ztitas eſt corp⁹.accipem⁹ ſbam que eſt ſupra p̃dicatuꝫ ex quo appet ꝙ ſba nõ eſt ꝓpria mediũ iter corp⁹ loquẽdo de corpe qd̃ eſt ſba.⁊ q̃ztitatẽ:qz ſi eẽt ꝓpria mediũ eẽt ſupra vnũ ⁊ infra alid. cũ ꝙ ſit ſba ſupra corpus eẽt infra q̃ztitatẽ:qd̃ appet eſſe falſuꝫ.eſt tñ mediũ ſm negationẽ.qz uere ſba eſt id me diãte quo quãtitas negat a corpe tali.mediũ q̃ ſm negationẽ per qd̃ p̃dicatũ negat a ſbo ⁊ per qd̃ ſit reduc tio ad negatiuã imediatã.uel opꝫ eẽ ſupꝫ ſubm a quo p̃dicatũ negẽt uel ſupra p̃dicatũ.in tertia q̃ figura ubi mediũ nunq̃ eſt extra.i.nunq̃ eſt ſupꝫ aliquã extremi tatũ iutilis eſt hec ars de reductiõe mediatoꝝ ad ime diata uel de ꝙdẽſatione medij. ¶ Notãdũ aũt ꝙ ſicut in affirmatiua ꝙdenſant media qñ nullũ mediũ relinquit inter p̃dicatũ ⁊ ſubiectum ut ſi debeat reduci ad imediata.oẽ aial eſt ſubſtantia.ꝓmo accipiet ꝑ medio corp⁹ aiatum ⁊ cõcludet oẽ aial eẽ ſbam.qz oẽ aial eſt aiatũ corp⁹.poſtea accipiet corp⁹ qd̃ imediate ſubiici tur ſube.ſic ⁊ in negatiua nullũ debet relinqui mediũ ſm negationẽ:ut ſi debeat reduci ad imediata nulluꝫ aial eſt q̃ztitas.ꝓmo accipiet aiatũ corpus ⁊ cõcludet nullũ aial eẽ q̃ztitatẽ.qz nullũ aiatũ corpuꝫ eſt q̃ztitas. poſtea corpus.poſtea ſba a qua immediate remouetur quãtitas.ſic ergo accipiendo media denſata.idest ſine itermiſſione tã in affirmatiuis q̃z in negatiuis oportebit ad ultimũ deuenire ad imediata.

Secundum capitulũ

Cum autem ſit demonſtratio alia particularis.alia vo vniuerſalis: ⁊ hec qdem cathegorica:illa ꝑ tiua:dubitatur qualis potior ſit.ſimilr aũt ⁊ de ea que demſtrare dicitur. ⁊ de ducenti ad ipoſſibile demõſtratione.

¶ Quia intentio auctoris eſt ut pluries eſt dictum dare modũ ⁊ artẽ quõ ꝙtingat ſimplr ſcire.iõ in pte iſta ut ſupra dicebat cõparat diuerſa genera demſtrationuꝫ ad iuicẽ ut oñdat ſm ꝙ gen⁹ demſtrationũ magis ꝙtingat ſcire. ¶ Propter qd̃ ſciẽdũ ꝙ ꝑter diſtinctionẽ factã

UVA. BHSC. IyR_086_4

superi⁹ de demſtatione q̄ quedā eſt demſtatio q̄. ⁊ que dā ꝓpter quid. Adhuc de demſtatione pōt triplex alia diſtinctio fieri: q̄ quedā eſt demſtatio ulis: quedā particularis: quedā affirmatiua: quedā negatiua: quedaz oſtēſiua: quedā ducēs ad ipoſſibile. ducēs eni ad ipoſſe ſemp ꝯcludit falſum: ⁊ ex illo falſo ꝯclusio oſtēdit oppoſitū alicui⁹ p̄miſſe eē uerū. oñſiua. aūt demſtratio ſemp ꝯcludit uerū ſiue affirmatiue ſiue negatiue ꝯcludat illud. ſi ḡ annectet iſtō capl̄m ad p̄cedētia q̄ cū ſciamus q̄ eſt ſtat⁹ in p̄dicatis ꝓp q̄ nō poſſem⁹ negare q̄ non ꝯtingat ſcire ⁊ ad hoc uadit capitulū p̄cedēs. ¶ Rurſus ſi ſciuerim⁹ quō hēt cauſari ignorātia ut poſſimus eā vitare ne deficiam⁹ a ſcire. ⁊ ſi ſciuerim⁹ q̄ p̄ma figura maxime facit ſcire. ⁊ adhuc ſi ſciuerim⁹ q̄ demſtratio ꝓpter qd potiſſime facit ſcire. Adhuc q̄ in p̄ma figura demſtratio ꝓp qd pōt fieri ulis ⁊ ꝑticularis. pōt fieri affirmatiua ⁊ negatiua. pōt fieri oñſiua ⁊ ducēs ad īm poſſe: nō cōplete traderet ars libri poſteriox: niſi ſciuerim⁹ per qō gen⁹ p̄dictarū demſtationū magis ꝯtingat ſcire. tria ḡ facit phs: q̄ p⁹ p̄mittit illā triplicē diſtinctionē de demſtatione querēs que demſtatio ſit potior. 2° dat ordinē dicēdox. 3° ſm p̄taxatū ordinē exequit de itēto. 2ª ibi|Primū qdē. |3ª ibi.|Videt qui dē. |Dicit ergo.|Cū ſit demſtatio alia qdē ꝑticularis alia ulis. ⁊ hec qdē |taz ulis q̄z ꝑticularis quedā|ſit cathegorica. |i. affirmatiua|illa aūt. |i. alia |ſit p̄ua tiua. Dubitatur q̄lis ſit potior |utrū ulis q̄z ꝑticularis uel ecōuerſo. utrū affirmatiua q̄z negatiua uel ecōuerſo|⁊ ſil̄r de ea |demſtatiōe|que dicit demſtare. |i. de oñſiua|⁊ de demſtatione ducente ad ipoſſibile |ſil̄r. ſ. dubitaſ que ſit potior. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Primū igit̄ intendim⁹ de ulī ⁊ ꝑticulari. oñdētes eni hoc ⁊ de ea que demōſtrare dicitur: ⁊ que eſt ad impoſſibile dicemus.

¶ Dat ordinē dicēdox. d.|Primū qdē igit̄ itēdamus de demōſtratione ulī ⁊ particulari |ſup. que ſit potior |oſtēdētes aūt hoc. |ſ. que ſit potior an. ſ. ulis an ꝑticularis |dicem⁹ |ſup. poſtea |⁊ de ea que dī demſtare. |i. de oſtēſiua|⁊ de ea que eſt ad ipoſſe dicem⁹. |ſ. que ſit potior: ⁊ eſt ſupplēda lra. ⁊ hoc īdē dicemus de affirmatiua ⁊ negatiua. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Videt qdē igit̄ fortaſſis utiq̄z gbuſdā ſic itēdētib⁹ ꝑticularis eē dignior. Si eni ſm quā maxime ſcim⁹ demſtationē potior eſt demſtatio. Hec eniz ỹtus demſtatiōis eſt. Magis aūt ſcim⁹ vnūqd̄q cū ip̄z cognoſcim⁹ ſm ip̄m q̄z ſm aliud: ut muſicū coriſcū q̄n coriſcus muſic⁹ eſt q̄z cū hō muſicus ſit. ſil̄r autem ⁊ in alijs.

¶ Exegtur de itēto ⁊ ſm p̄taxatū ordinē. tria ḡ facit ph̄z q̄ triplicē diſtinctionē fecit de demſtatione q̄rēs que ſit potior. p⁹ ḡ ingrit an ſit potior ulis an ꝑticularis. 2° an affirmatiua an negatiua. 3° an oñſiua: an ducēs ad īm poſſe. 2ª ibi(Quō aūt demſtatia p̄uatiua.) 3ª ibi(Quō q̄dē cathegorica p̄uatiua.) Circa p⁹ tria facit. q̄ p⁹ adducit rōnes per q̄s poſſet videri alicui q̄ demſtatio ꝑticularis ſit potior q̄z ulis. 2° rōnes illas ſoluit. 3° adducit rōnes ueras ad ꝓpoſitū oſtēdēs demſtationē ulem potiorē eē ꝑticulari. 2ª ibi(Aut qdē p̄mū.) 3ª ibi(Amplius ſi demſtatio.) ¶ Propter p̄mū ſciēdū q̄ demſtatio ulis eſt q̄n demſtatur ulis paſſio de ulī ſubto: ut paſſio que ulr ieſt ſubto q̄d ulr ſubijcit. ſi eni hic tres demonſtret de figura nō eēt ulis demſtatio: q̄ figura non ulr ſubijcit tali paſſioni. nā nō oīs figura hēt tres. ¶ Rurſus ſi talis paſſio demſtet de yſochele ul de aliq̄ ſpecie triāguli nō eēt ulis. nā lz tale ſubiectū ulr ſubijciat tali paſſioni. talis tn paſſio ſm totū ſuū arbitrium ⁊ ulr nō cōparaſ ad tale ſubiectū: ſed ꝑticulariter. ulis ergo eſt demſtatio q̄n paſſio per cāz per ſe demſtaſ de ſuo ulī ſubiecto: utputa hic tres per hic angulū tanq̄z per cauſaz per ſe demōſtraſ de triāgulo tanq̄z de ꝓprio ulī ſubiecto. hec ergo. ois triāgulus hēt tres. erit ꝯclō in demōſtratione ulī. ¶ Rurſus aūt ſi hec. ois triangulus hēt tres. que fuit ꝯclusio in demſtatione ulī accipiaſ ut p̄miſſa. ⁊ ꝯcludaſ per eā hēre tres de aliqua ſpē triāguli. ⁊ fiat talis ſill̄s. ois triāgulus hēt tres. yſocheles ul eqtibiarū eſt triāgulus. ergo ⁊c. dicēt hec demſtatio eē ꝑticularis. eſt ergo queſtio que iſtarū demſtationum eſt potior. Videt aūt ſcia comparari ad tria ꝓpter que pōt ſumi tres rōnes per q̄s poſſet videri q̄ demōſtratio ꝑticularis eēt potior. ꝓmo eni ſcia pōt cōparari ad itellectū quē ꝑficit. ⁊ ſm hoc illa eſt potior ſciētia que magis ꝑficit intellectū. ⁊ ſm quā itellect⁹ magis ſcit. ſm hoc ēt illa erit potior demonſtratio que magis facit ſcire. Scdo pōt cōparari ſcia ad oppoſitum ut ad errorē quez debet expellere ꝓpter qd illa eſt potior ſcia que magis errorē fugat. ⁊ que magis ab errore recedit ⁊ ſm hoc illa erit potior demſtatio que magis ab errore elongaſ. 3° ſcia pōt cōparari ad obiectū ſiue ad ſbm de quo eſt. ⁊ q̄ obiectū ſiue ſubiectuz in q̄libet ſcia eſt aliq̄d ens. ⁊ q̄ quelibet ſcia eſt de ente illa erit potior ſcia que magis eſt de ente. ⁊ per ꝯſs illa erit ēt potior demſtatio que eſt magis de ente. tria ergo facit ph̄z q̄ ſ triplici mō arguit demſtationē ꝑticulare eē potiorem. ꝓmo eniz mō hoc arguit ex eo q̄ talis demſtatio videt facē magis ſcire. 2° ex eo q̄ videt ab errore magis elōgari. 3° ex eo q̄ videt eē magis de ente. 2ª ibi|Amplius ſi ule. |tertia ibi|Potior aūt eſt. |Circa p̄mū duo facit: q̄ ꝓmo ponit rōnē ip̄am. 2° h⁹ rōnē adaptat ad ꝓpoſitū. ibi|Sed ulis. |Dicit ergo q̄ |videt qdē igit fortaſſe gbuſdā. |i. aligbus|ſic itēdētib⁹. |i. ꝑsiderātib⁹ que nūc dicem⁹|ꝑticularis. |ſ. demſtatio |eē dignior |ſup. q̄z ulis. |ſi eni potior eſt demſtatio ph̄z quā demſtōne maxime ſcim⁹. hec eni eſt ỹtus demſtatiōis. |i. in hoc eſt tota bonitas ⁊ tota utilitas ⁊ tota efficacia demſtationis q̄ faciat nos ſcire. illa ergo que facit nos magis ſcire eſt potior |magis aūt ſcim⁹ vnūqd̄q cū ip̄m cognoſcimus ſm ip̄m. |i. in ꝓpria forma ⁊ in particulari|q̄z |q̄n cognoſcimus ip̄m|ſm aliud |ut ſm ſuum ulē |ut muſicū coriſcū |ſup. magis ſcimus |q̄n |ſcim⁹ |q̄n eſt muſic⁹ coriſc⁹ q̄z |q̄n ſcimus|q̄ ſit hō muſic⁹. Sil̄r aūt ⁊ in alijs |magis eſt enim ſcire hoiez ph̄z q̄ eſt hō q̄z ſcire ph̄z q̄ eſt aial. ¶ Deide cū dic.

¶ Sed ulis q̄n aliō nō q̄n ip̄m cōtingit demōſtrat: ut q̄n eſt eqtibiaz. nō q̄n eſt eqtibiarū. ſed q̄n eſt triāgulus. ſed ꝑticularis q̄n ip̄m. Si ḡ potior q̄dē que eſt ſm ipſuz hi⁹ aūt eſt particularis ulī magis ⁊ potior utiq̄z demſtatio ſm ꝑtem erit.

¶ Premiſſa vi medij uel p̄miſſa rōne adaptat q̄ dixerat ad ꝓpoſitum. d.(Sed ulis) ſup. demſtatio(demſtat q̄n ꝯtingit aliō nō q̄n ip̄m.) i. demſtat q̄n paſſio ꝙuenit alij ſubo ulī nō q̄n ꝙuenit ipſi ſbo ꝑticulari(ut q̄n eſt eqtibiarū nō q̄ eqtibiarū eſt ſed q̄n eſt triāgulus) q. d. q̄ demſtatio ulis ſi ꝓbat hic tres de eqtibiarū ſiue de yſochele. hoc nō eſt ſm ſe. ſed hoc eſt q̄n triāgulus (ſed ꝑticularis) ſup. demſtatio demōſtrat(q̄n ip̄z eſt) demſtatio aūt ꝑticularis ꝯcludit hanc paſſionē in ſe q̄ eqtibiarū hēat tres. ſed ulis demſtatio non concludit hoc de aliqua ſpē triāguli ſpāliter. ſed de oi triāgulo generaliter (ſi igit potior eſt que eſt ſm ip̄m.) i. que ꝯcludit de aliquo ſm ip̄m(h⁹ aūt eſt ꝑticularis) q̄ il-

UVA. BHSC. IyR_086_4

la ꝯcludit passionē de subiecto ꝑticulari ꝑm se(utiqꝫ) qꝛ hic est(demꝛatio ꝑm partē.)i.particularis(erit magis)sup.faciēs scire(ꝛ potiꝰ vniuersalꝛ.)i.qꝫ sit vniuersalis. ¶Deinde cum dicit.

¶Ampliꝰ si ulē quidē nō est aliqd ꝑm rē ꝑ ter singularia.demꝛatio opinionē ꝯficit eē hoc aliqd ꝑm qꝺ demꝛat.ꝛ quādā naturā eē hanc sine his que sunt:ut triāguli ꝑeter quosdā:ꝛ figure ꝑeter aliqꝫs:ꝛ numeri ꝑeter quosdā numeros.

¶Adducit scdam rōnē sumptā ex eo qꝺ ꝑticularis demō stratio magis videt elongari ab errore.ꝺ.(Ampliꝰ si ulē nō est qdem aliud aliqd ꝑter singularia.demꝛatio aūt)sup.ulis(opinionē ꝯficit.)i.dat nobis mām opinādi(hoc.)ſ.ulē(ꝑm qꝺ demꝛat eē aliqd)sup.ꝑter singularia(ꝛ eē quādā nāz in his que sūt.)i.in singulari bꝰ sup.ꝑter singularia(ut triāguli ꝑter quosdā.)q.ꝺ. qꝺ demꝛatio ulis dat nobis mām opinādi esse nāz triāguli(ꝑter quosdā).i.ꝑter ꝑticulares triāgulos in qbꝰ hēt eē(ꝛ figure ꝑter aliqꝫ.)i.esse nām figure ꝑter ꝑticulares figuras in qbꝰ hēt esse(ꝛ numeri.)ſ.nām numeri(ꝑter quosdā numeros.)i.ꝑter ꝑticulares numeros in quibꝰ exīstit. ¶Notādū aūt qꝺ cū demōstratio ulis nō sit nec de hoc nec de illo:utputa si demonstret ulē aliqd de triāgulo nō demōstrat nec de hoc nec de illo sed de triāgulo simplr.si ergo res ita se hēt ad esse sicut ad cognosci ꝛ ecōuerso.si tradit scia per demꝛationem de triāgulo simpliciter ꝛ ulē:nō de hoc nec de illo videtur qꝺ ex hoc seqtur qꝺ triangulus sit ulis ꝑter hunc ꝛ ꝑter illum.sed hoc est errorꝰ dicere. ergo in oi demōstratiōe ulī videt errorꝰ aliquis iplicari.sed hꝰ errorꝰ nō iplicat in demōstratione ꝑticulari.demonstratio ergo ꝑticularis est potiꝰ ut videt qꝫ ulis: qꝛ magis videt eē ab errore elongata. ¶Deinde cum dicit.

¶Potiꝰ aūt est que est de cē qꝫ de nō eē. Et ꝓp quā non errabit qꝫ ꝓp quā errabit. Est aūt ulis hi. ꝓcedētes eni demōstrāt de eo qꝺ est ꝓportionale qꝺ ꝛ est analogū qꝺ neqꝫ linea:neqꝫ numerꝰ:neqꝫ soliduꝫ neqꝫ planū est:sed ꝑter hoc aliqd. Si igit ulis qdē magis bē eit. De eo aūt qꝺ est minus qꝫ ꝑticularis:ꝛ facit opinionē falsam idigniorꝰ utiqꝫ erit ulis particulari.

¶Adducit tertiā rōnē sumptā ex eo qꝺ demꝛatio particularis videt eē magis de ente. ꝓcedit aūt sic in hac rō ne:qꝺ simul cuꝫ hac rōne tertia qꝺ ꝑticularis est magis de ente resumit scdaꝫ.vꝫ qꝺ per cā minꝰ errat. iō ait qꝺ ⌊potiꝰ aūt est⌋ sup.demōstratio⌊ que est de eē.⌋i.de ente⌊ qꝫ de nō esse.⌋i.de nō ente⌊ ꝛ ꝓpter quā nō errabit qꝫ ꝓpter quaꝫ errabit.est aūt ulis hꝰ.⌋vꝫ qꝺ est de nō ente:ꝛ qꝺ ꝓpter eā errat:qꝺ ꝓz.nā⌊ ꝓcedētes eni⌋ demꝛatie⌊ demꝛant qꝺ est analogū qꝺ nō est linea neqꝫ numerꝰ:neqꝫ solidū.⌋i.corpus⌊ neqꝫ planū.⌋i.ſupficies⌊ sed ꝑter hec aliqd⌋cū igit nihil sit tale ꝑm rei vitatē ulis demꝛatio sic demōstrans non est de ente ꝛ errat.ꝓpter qꝺ ꝯcludit qꝺ⌊ si igit qdē ulis magis est bē.⌋i.magis hēt ista duo.vꝫ⌊ qꝺ est minꝰ de eo qꝺ est.⌋i.de ente⌊ ꝑticularis ꝛ facit opinionē falsaꝫ⌋qꝺ nō facit ꝑticularis⌊ idigniorꝰ utiqꝫ ulis ꝑticulari.⌋i.qꝫ ꝑticularis.

¶Notādū aūt qꝺ arguere a pmutata ꝓportione cōpetit his ꝙtuor.vꝫ lineis corporibꝰ numeris ꝛ ſupficiebꝰ:nō lineis ꝶ qꝺ linee nec numeris ꝑm qꝺ nūi.vñ nulli ſtorū cōpetit ꝶ se:sed cōpetit oibꝰ istis ꝙtuor.sed qꝺ ꝯueniūt in qdā analogo qꝺ nobis inotatū est.demꝛatoꝛ ḡ uolēs ꝓbare hāc passionē de ꝓprio suo sbo.vꝫ in qbꝰ pōt argui a pmutata ꝓportione demꝛabit hoc.vꝫ posse sic argui de illo analogo:qꝺ dicet eē aliqd ꝑeter oia illa ꝙtuoꝛ:ꝛ qꝛ in rei vitate nihil est tale:sicut nihil est hō ꝑter ꝑticulares hoies.sic nihil est illud analoguꝫ ꝑter illa ad que analogat.qꝛ ergo sic est ulis demꝛatio sic demōstrās duo mala hēt.nā ꝓ nō est de ente.nā de mōstrat de analogo qꝺ dicit eē ꝑter illa qꝺ nō est ꝑter illa.ex hoc aūt malo.vꝫ qꝺ est de non ente ſegtur aliud malū.vꝫ qꝺ erret.qꝛ dicit eē qꝺ nō est.ḡ ulis demōstratio:qꝛ magis est hoc.ſ.qꝛ magis hēt ista duo:qꝛ est minus de ente ꝛ magis errat.iō ut videtur est indignioꝛ.

¶Notādū ēt qꝺ arguere a pmutata ꝓportiōe hoc mō fit ut sicut se hēt ꝑmū ad 2ᵐ:sic terciū ad qrtū:ut qꝛ sic se hēt duo ad ꝙtuoꝛ sicut.8.ad.16.si sic est posſuꝫ arguere pmutatim qꝺ sic se hēbit ꝑmū ad tertiuꝫ sicut 2ᵐ ad qrtū:ut duo ad octo:sicut ꝙtuoꝛ ad.16.qꝺ aūt possimꝰ sic arguere pmutatiꝫ ꝓbat in.5.geometrie:de qbꝰ aūt possumꝰ sic arguere sunt illa ꝙtuoꝛ que ponunt in lra:ita tū qꝺ hec passio nō cōpetit alicui illoꝝ ꝑm se.demōſtratoꝛ ergo uolēs hāc passionē.ſ.sic posse arguere demōstrare de ꝓprio subiecto demōstrabit ea de illo analogo:ac si eēt ꝑter illa ꝙtuoꝛ:cū tū nō hēat eē ꝑter illa.

¶Dubitaret forte aliqs utrū demōstratio ꝑticularis sit demꝛatio:ut si dicaſ.ois triāgulus hēt tres.ysoceles est triāgulus.ergo hēt tres.videt qꝺ hic nullo mō sit demꝛatio.qꝛ si eēt uel esset per effectū uel per cām.per effectū nō:qꝛ triāgulus nō est effectꝰ ꝓ hīc tres:nec ēt est per cām:qꝛ uel eēt per cām ꝓximā uel per cāz remotā. si per ꝓximā eēt ulis:qꝺ non ꝓcedit.si per remotā nō possemꝰ arguere nisi negatiue.hic aūt ꝯcludit affirmatiē.nullo ḡ mō ut videt eē demꝛatio ut ꝓbat in ele chis dicꝫ qꝺ est ibi fallacia.nō ḡ est demꝛatio. ¶Dicꝫ qꝺ illa distinctio qꝺ ois demꝛatio uel est per effectū ul per cām est distinctio demꝛationis ulis.ulis eni passio de ꝓprio sbo pōt ꝯcludi ꝛ per effectū ꝛ per cām.sed si uolumus loqui de demꝛatione gñaliꝛ tam de ulī qꝫ de ꝑticulari faciemꝰ distinctionē trimembrē.dicemꝰ enigꝫ qꝺ demonstratio uel est per effectū uel est per cām uel per hīs in se cām.ſ.per ꝓpriū sbm.attū si adhuc illam distinctionē uellemꝰ adaptare ad demꝛationē ꝑticularē dicemus qꝺ hꝰ demōstratio est per cām.nā subiectum est cā passionis.subiectū eni ꝛ hēt in se passionis cāz: ꝛ est etiā passionis cā.ut triāgulus hēt angulū extrinsecū:qꝺ est cā de hīc tres:ꝛ ipsemet triāgulus est huiꝰ cā.nō est eni icōueniens eiusdē eē plures cās ꝑm quēdā ordinē.imaginabimur eni qꝺ passiōes nāliter fluūt a ꝓprio subiecto.qꝺ aūt est ꝑm nām opꝛ qꝺ sit ꝑm quēdā ordinem ita qꝺ scda passio fluit mediāte ꝓma ꝛ tertia mediante scda.subiectū ergo erit cā passionis scde mediāte ꝓma ꝛ erit cā tertie mediāte ꝓma ꝛ scda:ꝛ sic deinceps. subiectū ergo si referaꝫ ad ꝓmam passionez talis passio ꝑm qꝺ huius est idemꝛabilis.ꝛ si referaꝫ ad scdam uel tertiā ꝛ sic deinceps talis passionis erit causa ꝛ habebit in se cām uel cās.qꝛ in se passionē ꝓcedentē uel ꝓcedētes.demōstratio ergo ꝑticularis qꝛ est per ꝓpriū subiectum ꝯfis est qꝺ fit per cām ꝛ per hīs in se cām uel cās.utputa si multe passiones ꝓcedūt passionē illam subiectū nō solum erit illius passionis cā sed habebit in se plures illi passiōis cās.potissime tū erit demōstratio illius passionis per imediatam cām ut demōstrabit scda passio mediāte ꝓma ꝛ tertia mediante scda ꝛ sic deinceps. Si vo passionē illā nō ꝓcedat nisi vna passio subiectū erit eius causa ꝛ hēbit in se ipsius cām. Qd vo arguebat qꝺ si subiectū esset causa passionis uel eēt ꝓpinqua uel remota.nō ꝓpinqua qꝛ tunc eēt demōstratio potissima.nec remota qꝛ nihil posset per talē cām ꝯcludi affirmatiue.ꝑm neutram partem

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝯcludit rō. nā demſtatio per cauſam ꝓximā ⁊ eētā eſt potiſſima ſi demſtet per ſe paſſio de ſubiecto equato ⁊ ꝓꝓrio. qđcūq; aūt iſtoꝝ deficiat uel qđ nō ſit per ſe paſſio que ꝓbat: uel q nō ſit per ſe cā ⁊ eēta per quā ꝓbat nō erit demſtatio potiſſima. dato ergo q per hīe angulum extrinſecuꝫ que eſt per ſe cā ⁊ equata de hīe tres ꝓbaret talis paſſio de yſochele ⁊ diceret. ois figura plana hīs angulū extrinſecū hēt tres. yſocheles eſt hꝰ⁹. g ⁊c. non eēt potiſſima: qꝛ tale ſbm nō eſt equatū reſpectu talis paſſionis. demſtatio ergo potiſſima ⁊ ulis eſt per cām eētā de ſbiecto eēto. demſtatio autē pticularis eſt per cām eētā uel per ſubiectū equatū de ſbo pticulari nō eēto: ut de yſochele ſiue de alia ſpe trianguli. ¶ Rurſus deficit rō ꝗtū ad aliā ptē. naꝫ qñ dī q per cām remotā nō ꝯcludit paſſio affirmatiua. ¶ Dicendū eſt q ibi cā remota idē ſonat q excedēs ⁊ nō ꝯuertibilis. ſicut aial eſt cā remota de reſpirare. nā multa aialia nō reſpirāt. ꝑm ergo talē cām nō poterit ꝯcludi affirmatiue. nō eni ualet. eſt aial ergo reſpirat. ſed negatiue: qꝛ bene ſequit. nō eſt aial: ergo nō reſpirat. ſed ſi accipiat cā remota que eſt ꝯuertibilis: ſed ꝓ tāto dicat remota: qꝛ nō imediate fluit illa paſſio ab illa cā per talē cāꝫ ſic remotā tñ ꝯuertibilez ⁊ affirmatiue ⁊ negatiue pōt argui. ¶ Qđ vō ulteriꝰ addebat: qꝛ eſt ibi fallacia accidētis. ¶ Dicēdū q ut alibi dixim⁹ ſi dicat ois triangulus habet tres. yſocheles eſt hꝰ⁹. ergo ⁊c. hic pōt eſſe accidēs fillus topicus ⁊ demōſtratio pticularis. accidens quidē ſi credas q hēre tres ſic iferat de yſochele ſicut cōpetit triāgulo. nā ſicut accidit hoi q ꝑdicet de ſorte inēztū ſtat ſub iſto attributo ſpēs: ita q ḃ eēt fallacia accidētis. hō eſt ſpēs. ſor. eſt hō. ergo ſor. eſt ſpēs. ita accidit triāgulo ⁊ extraneum eſt ab eo q ꝑdicet de yſochele inēztū eſt ſubiectū equatū de hīe tres: ita q hic eēt fallacia accidētis. triangulus eſt ſubiectū equatū de hēre tres. yſocheles eſt triāgulus. ergo eſt hꝰ⁹ ſubiectū. uel qđ idē eſt hic eēt accidēs. triāgulus hēt tres. yſocheles eſt triangulus. ergo yſocheles hēt tres ſicut triāgulus. ſi ergo hēre tres inferat de yſochele ſicut de ſubiecto equato erit ibi accidēs. uel deciperis per fallaciā accidētis ſi in referēdo talē paſſionē de tali ſubiecto credas ſubm illud ad paſſionē illā equatū eſſe. Si vō iferas paſſionem illā de yſochele tanq̄ de ſubiecto particulari. hanc ꝓpoſitionē maiorē. vz q ois triāgulus hēt tres: uel accipis eaꝫ tanq̄ dictā ab Euclide: ⁊ tunc nō hēs inde niſi opinionez. ⁊ erit fillus topicus. uel accipis eam tanq̄ notā per cauſam tunc ſi per hoc concludis habere tres de yſochele hēs demōſtrationē particularē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Aut ꝑmū qđē nihil magis in uli q̄ in pticulari rō eſt. Si eni q duobꝰ rectis ieſt nō ꝑm q eſt equitibiarū: ſed ꝑm q triāgulus eſt cognoſcēs. qñ minus cognoſcit inēztū ipſum eſt q̄ cognoſcet qñ triangulus eſt. ⁊ oino ſi nō ſic qđē ꝑm q eſt triāgulus poſtea demōſtrat. non erit demōſtratio. Si vō ſit cognoſcēs vnūqđq; ꝑm q vnū qđq; eſt magis cognoſcit.

¶ Soluit rōnes ꝓdictas. ⁊ ꝓmo ſoluit rōnē ꝑmā oñdēs q ulis magis faē ſcire. 2° ſoluit rōnē tertiaꝫ oſtēdēs q ulis ſit magis de ente. 3° ſoluit rōnē ſcdaꝫ declarās q nulla ſit neēitas errādi per demſtationem ulem. 2ª ibi [Amplius ſiqdē.] 3ª ibi [Amplius nec vna.] Circa ꝑmū tria facit: qꝛ ꝓmo ſoluit ad hꝰ⁹ rōnem. 2° qđdam qđ ſuppoſuerat declarat dās quedā documēta ad cognoſcēdū ſbm: per qđ alijs ſbis aliqua paſſio ineſt. 3° ex his que dixerat ꝯcludit ꝯcluſionē intēdā. 2ª ibi [Si ergo triāgulus.] 3ª ibi [Quare ulr ſciēs.] Dic ergo. [Aut qđē ꝑmū nihil magis in vniuerſali q̄ in particulari eſt. rō.] q. d. q rō ꝑmū facta de magis ſcire non eſt magis cōtra ulē q̄ ꝯtra particulare imo ſuppleduz eſt q eſt minꝰ. iō ait q [ſi eni q duobꝰ rectis ineſt.] i. hec paſſio. vz hīe duos rectos [nō] ineſt ꝑm q yſochēles ſiue [ꝑm q eqtibiarū. ſz ꝑm q triāgulus eſt. cognoſcēs ergo qñ] yſocheles ſiue qñ eqtibiarū [minꝰ cognouit inēztū ipm eſt q̄ cognoſcēs qñ triāgulus ē.] q. d. q ſi illud eſt magis ſcire qđ eſt ſcire ꝑm q ipſuz ut rō dicebat ſciēs ꝑm q triāgulus ſcit magis ꝑm q ipz. ⁊ ſubdit q [⁊ oino ⁊ ſi poſtea nō demōſtret ꝑm q triangulus eſt. nō utiq; erit demſtatio.] q. d. q qui demōſtrationē pticularē neſcit reſoluere in ulem neſcit demōſtrare. ꝓbās eni hēre tres yſochelez per triāgulum niſi ſciat ꝓbare habere trez. poſtea de ipſo triāgulo nullam habet demōſtrationē. qꝛ ergo ſic eſt ꝯclucit q [ſi vō ſit cognoſcens vnūquodq; ꝑm q ipſum magis cognouit] ſup. ſciens per demōſtrationē vniuerſalē q̄ particularē: qꝛ magis ſcit ꝑm q ipſum. ¶ Dubitaret forte aliqs: qꝛ videt ꝓbus rōnē factam nō ſoluere. non eſt eni queſtio cui cōpetat magis ꝑm q ipſum habere tres utrū triangulo uel yſocheli: nec de hoc arguebat rō. ſed arguebat q hēre tres magis ſcitur de ipſo yſochele ſi ꝯcludat de eo ſpāliter q̄ ſciat hoc de yſochele ſi ꝯcludat de oi triangulo gñaliter. ¶ Dicēdū q ſcire qđ aggenerat per demſtationē nō eſt ſcire alicuiꝰ rei in ſe: ſed hꝰ in hoc: ut paſſionis in ſbo: iō illud eſt magis ſcire qñ ſcit talis paſſio de ſbo cui cōpetit ꝑm q ipm. ⁊ qꝛ hoc mō cōpetit hīe tres triāgulo de quo demſtat ulr: nō yſocheli de quo demōſtrat pticulariter. iō ulis demōſtratio facit magis ſcire. ⁊ ut melius pateat ſolo phi ⁊ ueritas queſiti dicem⁹ q ſcire per demōſtrationē pōt itelligi dupliꝛ. uel ut icludit ulem uel ut nō icludit: ſi ut icludit nulla ē queſtio. aliqd eni addit demſtatio pticularis ſupra ulem: ⁊ ſciēs ulr ⁊ particulariter aliquo mō ſcit pluſq̄ ſciēs pticulariter tm̄. ſed ex hḃ nō hēbtur q pticularis ſit potioꝛ ulī. Si vō pticularis demōſtratio nō icludat ulem ſcire per demſtationē pticularē nullo mō eſt ſcire: ſed opiari tm̄. nā nō eſt ſcire niſi per demſtationē. nihil aūt ſcit per demſtationē ignoratis ꝓribꝰ: uel nihil per demſtationē ſcit niſi ſciat reſoluere uſq; ad imediata. pōt eni ſcire ex ſuppoñe: ſed ſim pliciter ⁊ ex demſtatiōe hḃ eſt ſcire. ſciēs g q yſocheles hēt tres per triāgulū q̄rat utrū ſciat de triāgulo: q ſi neſcit nec ſcit de yſochele. ſz opiat tm̄. g ſi tu q̄ras que demſtatio faē magis ſcire ſi queras ſimpliꝛ ⁊ abſolute plana eſt rñſio q ulis: qꝛ facit ſcire de ſbo qđ eſt ꝑm q ipz. ſi aūt q̄ras que magis faē ſcire de yſochele adhuc ulis magis facit ſcire. nā ſciēs demſtare hīe tres de triāgulo ulr aliquo mō ſcit de yſochele. ſz qui demſtat pticulariter de yſochele niſi ſciat demſtare ulr nullo mō hēt ſciam illiꝰ paſſionis de yſochele: ſed pōt inde hēre opionē: iō in ſolutione ſua duo tetigit phs. vz q ſcire hīe tres de triāgulo eſt magis ſcire ꝑm q ipm: ex quo habeē q abſolute loquēdo q demſtatio ulis magis facit ſcire. poſtea dixit q ſciēs hēre tres de yſochele niſi poſtea ſciat hoc demſtare de triāgulo nō erit demōſtratio: ex quo habeē q demōſtratio ulis ſine particulari magis facit ſcire de ipſo yſochele ⁊ de ipſo particulari q̄ particularis ſine vniuerſali. ſcire enim aliquid in ipſo vniuerſali eſt quodāmō ipm ſcire: ſed ſcire pticulare ſine vniuerſali eſt nullo mō ſcire particulare: ſed opinari tm̄. optime ergo eſt ſoluta rō ſi bene cōſideren tur v̄ba phi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si igit triāgulus in plus eſt ⁊ rō eadem eſt ⁊ nō ſm equiuocationē triāgulus eſt: ⁊

UVA. BHSC. IyR_086_4

ineſt oi triãgulo q̃ eſt duobus rectis non utiq; ⁊ triangulus ſm q̃ eſt eqtibiarũ: ſed ſm q̃ eſt triãgulus hẽt hi⁹ angulos.

¶Quia dixit q̃ habere tres cõperit yſocheli ſm q̃ triãgulus. ió hoc declarat: qđ declarãdo dat quedã documenta quomõ ꝓpoſitis aliquibus ſubiectis reſpectu alicuius paſſionis ſi uolum⁹ cognoſcere cui per qđ ineſt. ut ſi reſpectu hẽ tres ponat triãgulus nobis ⁊ yſocheles ſiue equicrus ⁊ yſopleuros ſiue eglaterus qui ſunt ſpẽs triãguli. tunc debem⁹ videre qđ illorũ ſit inplus. cõſtat aũt q̃ in plus eſt triãgulus. 2° debem⁹ videre utrũ dicat equoce uel ſm vnaz rõnẽ triãgulus de illis ꝑticularib⁹. conſtat aũt q̃ dicit ſm rõnez vnã. 3° videndũ eſt utrũ illa paſſio iſit oi triãgulo. cõſtat q̃ oibus his trib⁹ concurrentibus triãgulus erit huiſmõi non eqtibiarũ. ió ait. (Si igit triangulus in plus eſt) ſup. q̃ eqtibiarũ (⁊ eſt eadẽ rõ ⁊ nõ ſm equocationẽ. triãgulus eſt) in eqtibiarũ ⁊ in alijs ſuis ſpẽbus (⁊ ieſt oi triangulo q̃ ex duob⁹ rectis.) i. hec paſſio (nõ utiq; triãgulus ſm q̃ equitibiarũ ſed) eqtibiarũ (ſed q̃ triãgulus eſt h⁹ hãbẽs angulos.) q. d. q̃ oibus his ꝓcurrentib⁹ per triãgulũ ieſt alijs h⁹ paſſio. ¶Dubitaret forte aliqs. utrũ per iſta tria documẽta ſufficiẽter deh nobis ars ad cognoſcẽdũ qđ ſit ſbm ꝓmũ ⁊ ꝓpriũ. ¶Dicẽdũ q̃ nõ. nã q̃ anguli extrinſeci ualeãt q̃tuor rectos cõperit oi figure rectilinee. ſi ergo ꝓponeret hec paſſio ⁊ ponerent ibiecta huiſ⁹ paſſionis triãgulus ⁊ ſpecies eius cõſtat q̃ ibi occurrent oia tria illa documẽta. naz triangulus eſt in plus q̃ aliqua ei⁹ ſpẽs ⁊ ſm eadẽ rõnẽ ꝓdicat de qualibet ſua ſpecie. ⁊ huius paſſio ieſt oi triãgulo: nec tñ eſt triãgulus imediatũ ſbm eius: ſed ſi gura rectilinea. ꝓdicta eni documẽta nõ ſufficiẽter inſinuãt ꝓpriũ ſubiectum. ſed oſtẽdunt cui per qđ ineſt. oſtendunt eni q̃ ſpẽbus triãguli ieſt talis paſſio per triãgulũ. ſed nõ ſufficiẽter arguũt documẽta illa q̃ iſit talis paſſio ſm ſe. qz poſſet ei ineẽ per aliqđ ſuperi⁹. hoc aũt ſufficit ꝓbo q̃ talis paſſio ſi ineſt yſocheli per triãguluz neſciet de yſochele niſi ſciat de triãgulo. ⁊ ſi ieſt triangulo per aliud neſciet de triãgulo niſi ſciat de illo alio. demõſtratio ergo particularis non aggenerat ſciaz ſine uli. hoc eſt aũt qđ itendit ꝓbs declarare. Uel poſſum⁹ dicere q̃ ineẽ oi triangulo: eſt ineſſe ulr. ⁊ q̃ paſſio reſpicit ulr ſubm ⁊ ecõuerſo cũ aliis ꝙditionib⁹ tactis habeat ad inueniẽdũ ꝓpriũ ſubm ⁊ per ſe ſubm ipſius paſſionis. ¶Deinde cum dicit.

¶Quare ulr ſciens magis cognoſcit ſm q̃ eſt q̃z ſm partem. potior itaq; eſt vniuerſalis q̃z particularis.

¶Ex his que dixerat ꝙcludit ꝙcluſionẽ intentã dicens. ⌊Quare ulr ſciẽs magis cognouit ſm q̃ eſt. ⌋i. ſm q̃ ieſt talis paſſio ⌊q̃z ꝑz partẽ. ⌋i. q̃z ſi ſciat ꝑticulariter. ⁊ qz ſic eſt ⌊potior eſt itaq; vniuerſalis demõſtratio q̃z particularis. ⌋ ¶Deinde cum dicit.

¶Amplius ſi qdem ſit quedã rõ vna ⁊ nõ equoca. vniuerſale erit utiq; nihil minus qbuſdã ſm partem. ſed magis eſt quanto incorruptibilia ſunt illis. que vo ſm partem corruptibilia magis.

¶Soluit ad rõnẽ tertiã de entitate dicens ⌊Amplius qui dem ſi ſit rõ vna ⁊ nõ equoca. ⌋i. ſi ulr dicat de ſuis iſeparabilibus. ⁊ ſm rõnẽ vnã ⁊ nõ equiuoce ⌊vniuerſale illud erit utiq; nihil min⁹ quibuſdã ſm partẽ ſed magis q̃z icorruptibiliora ſunt illis. que vo ſm partẽ corruptibilia ſunt magis. ⌋q. d. q̃ ulr nõ erit minus. i. non habebit minus de entitate q̃z ꝑticularia q̃z que ſunt ꝑz ptẽ: imo magis ⁊ tanto magis hẽbit ulr de entitate q̃z ꝑticulare q̃zto ulria ſunt icorruptibiliora illis. i. ꝑticularib⁹. ¶Dubitaret forte aliqs. qđ eſt magis ens an ulr an ꝑticulare. ¶Dicẽdum q̃ duplex eſt ꝑticulare. ſimplr ſicut idiuiduũ: ⁊ in reſpectu ſicut ſpẽs eſt qd ꝑticulare reſpectu giis. nõ pot aũt hec qđ eẽ de ꝑticulari in reſpectu: ſed de ꝑticulari ſimplr. nã ió hec qđ oz ta eſt. qz ulr in demſtratione accipit eẽ ſine ꝑticularib⁹ ac ſi eẽt ſine illis. ſed conſtat q̃ ſi ita ꝙſideret ſpẽs ſine idiuiduis cũ nõ ſit ſine illis. ſicut ꝙſideret gen⁹ ſine ſpẽbus cũ nõ ſit ſine ipſis. hec g̃ qđ nõ eſt magis dubitabilis de gne q̃z de ſpe. opz g̃ q̃ hoc referat ad ipm idiuiduũ ſenſibile qđ nõ abſtrahit ab alio. rõ ergo ꝓma de magis ſcire ſz falſa ſit apparẽter tñ arguit tã de ꝑticulari in reſpectu q̃z de ꝑticulari ſimplr. q̃ magis faciat ſcire demſtratio ꝑticularis ſm tale ꝑticulare q̃z demſtratio ulis ut magis ſciam⁹ hẽ tres de yſochele que eſt ſpẽs triãguli que eſt quid ꝑticulare in reſpectu. uel de hoc triangulo deſcripto in puluere qđ eſt ꝑticulare ſimplr q̃z ſciam⁹ talẽ paſſionẽ ſciẽdo eã de triãgulo ſimplr. 2ª tñ ⁊ tertia rõ ſpãliter arguit de ꝑticulari ſimplr. Si g̃ de hoc ſit qđ qđ magis hẽat de entitate an tale ꝑticulare an ulr. Dici pot q̃ ſi loq̃mur de entitate que regritur ad ſciaz cuiuſmodi eſt entitas ſm q̃ circa eã negociat itellect⁹. plana eſt rñſio q̃ plus hẽt de entitate ulr q̃z ꝑticulare. imo ulr hẽt talẽ entitatẽ ⁊ non ꝑticulare: nã ulr eſt per ſe obm itellect⁹ ⁊ nõ ꝑticulare. ſi vo loq̃mur de ipſa entitate ſm ſe diſtinguem⁹ de ente ſm q̃ diſtinguit cõmẽ. in. 5. meta. nã qđ de ente ꝑz rõnẽ vno mõ ꝑtinet ad qõnes de gne. ⁊ ſic ens dicit ipaz eẽntiã rei. ⁊ ſic ens diuidit p ſe in. 10. ꝑdicamẽta. Aliomõ qđ de ente ut dic cõmẽ. ꝑtinet ad qõnẽ de accẽte. ⁊ ſic ens dicit ipz exñs. ſi ergo querat qđ hẽt magis de entitate an ulr an ꝑticulare. ſi ſit qđ de ente ut dicit ipaz rei eẽntiã plana eſt rñſio. nã ulr eſt tale ens ſimplr. ꝑticulare aũt nõ eſt ens niſi determinati tpis. ⁊ q̃ztũ ad hoc põt referri lra phi q̃ ulria tãto ſunt magis entia q̃z ꝑticularia quãto ſunt icorruptibiliora illis. Si vo loquamur 3° mõ de ente videt q̃ztũ ad hoc hẽ dubiũ. qz nõ videt exiſtẽ ulr niſi in ꝑticularib⁹. nã ſunt oia in ꝑmis: ⁊ deſtructis ꝑmis eſt ipoſſe aliqđ alioz remanere. poſſem⁹ tñ dicere q̃ iſtud eẽ accidit ſcie. nõ eſt eni ſcia de rebus q̃ztũ ad exiſtere qđ hñt. ſed ſenſus eſt circa res ſic acceptas. ſcia aũt eſt de reb⁹ ſm ſuã eẽntiã ⁊ qdditatẽ ⁊ ió dubitatio q̃ztũ ad iſtud eẽ nõ eſt ad ꝓpoſitũ. poſſem⁹ tñ dicere q̃ ẽt q̃ztũ ad iſtud eẽ ulr plus hẽt de eẽ q̃z aliqđ ꝑticulare ſignatũ ſz nõ hẽat plus q̃z oia ꝑticularia ſucceſſiue. nã nullũ ꝑticulare ſignatũ loquẽdo de iſtis corruptibilib⁹ hẽt eẽ niſi ſm determinatũ tps. ulr aũt hẽt eẽ ſemp. Rurſus a nullo ꝑticulari ſignato depẽdet ulr totalr ſm ſuũ eẽ: qz adhuc reſeruat nã rei ulis in alijs ꝑticularib⁹ corrupto quocũq; ꝑticulari ſignato. ſic g̃ in hac qõne loquẽdũ eſt de ulri reſpcũ ꝑticularis ſimplr. ſed ſi uolum⁹ loqui de ulri reſpcũ ꝑticularis ſm reſpectũ ſic oẽ iferi⁹ eſt qđdã ꝑticulare reſpectu ſupioris. ſic ꝓput ad ꝓpoſitũ ſpectat ulr eſt magis ens q̃z ꝑticulare. ut triãgulus eſt magis ens q̃z aliq̃ ſpẽs ei⁹. ⁊ illđ analoguz de quo ꝓbat ꝑmutata ꝓportio eſt magis ens q̃z aliqđ ſuoz analogatoz. nã ens ſiue eẽ de quo agit demſtrator nõ eſt ens uel eẽ abſolutuz. ſz eſt ens uel eẽ ſub ꝓpria paſſiõe. ſz ꝙſtat q̃ magis eſt ens ſub ꝓpa paſſiõe ſbm ulr. qz eſt ens ſub tali paſſione ſm q̃ ipm q̃z aliqđ alioz in q̃ diuidit tale ulr ſbm. ⁊ ad hẽ ſatis pñt referri vba phi q̃ ulr magis ſit ens. qz magis incorruptibilr. i. magis iſeparabilr ſe hẽt ad h⁹ paſſionem. reſpectu g̃ particulariuz ſimplr vniuerſalia ſunt magis entia: qz ſunt magis icorruptibilia. ſed per cõparationẽ ad ꝑticulare in reſpectu ulria ſubta ſunt magis entia ⁊ magis icorruptibilia. i. magis ſeparabilia ut referũtur ad

UVA. BHSC. IyR_086_4

passionē demōstrādam de ipis. ¶ Deide cū dicit.

¶ Amplius neqz vna nečitas est opiari aliqd eē hoc ꝓter ꝺ qm̄ vnū oñdūt nihil magis qz̄ in alijs quecūqz nō aliqd significāt. ſz aut q̄le aut ad aliqd aut facē: sic ℊ nō demſratio cā est sed male audiēs.

¶ Soluit ad ſcḋam rōnē de errore. ꝺ. ⌊ Ampli⁹ nec vna nečitas est opiari aliqd eē hoc. ⌋ i. uł eē ⌊ ꝓter hoc. ⌋ i. ꝓter ꝓticularia ⌊ qm̄ vnū oñdūt. ⌋ i. ex eo ꝙ demſrantes demōstrāt aliqd de uł tanqz̄ de aliquo vno ⌊ nihil eni magis ⌋ oz ex hoc opinari ꝙ uł e sit ꝓter ꝓticularia ⌊ qz̄ in alijs qcūqz nō significāt alıq. i. quecūqz non significāt ſbam ⌊ sed aut q̄le aut ad aliqd aut facere. si ℊ non demſratio est cā ⌋ erroris huj⁹ ⌊ sed male audiēs. ⌋ i. tu ipe es tibi cā huj⁹ erroris qui es male audiēs. i. qui nō itelligis siē debes. ¶ Notādū ꝙ ꝓticularia sūt multa. cū ℊ uł e ꝟsiderat ut aliqd vnū videt ꝟsiderari ꝓter illa multa. ⁊ qz demſrator cū demſrat uł demſrat passionez tanqz̄ de ſbo vno. iō videt ꝙ accipiat illud vnum ꝓter multa. iō aſt phs ꝙ cū demſrantes oñdūt vnū. i. oñdūt aliqz̄ passionē de aliquo ſbo uł tanqz̄ de ſbo vno nulla nečitas est opinari illud uł e qḋ ꝟsiderat ut vnū esse ꝓter multa ꝓticularia in qb⁹ exīstit. ¶ Notandū ēt ꝙ aliqñ aliqd p̄dicam⁹ de ipo accīte ꝑm se: ut dicem⁹ ꝙ albedo est color. nunqz̄ ergo qz color p̄dicabił de albedie ꝑm se. opinabił ex hoc aliqs ꝙ albedo sit aliqd exīstēs ꝑm se. siē ergo in alijs que nō sunt ſba ex eo aliqua dicunt de illis ꝑm se nulla nečitas est ꝙ opinemur ea exīstere ꝑm se. sic ⁊ de ipis uł ibus ex eo ꝙ alique passiones demſrant de eis ꝑm se nulla nečitas est ꝙ credam⁹ talia uł ia exīstere ꝑm se. ¶ Dubitaret forte aliqs quō que sunt in alijs ꝓñt eē ꝑm se. ¶ Dicēdū ꝙ esse ꝑm se est tripl'r. uel eē ꝑm se qz̄tū ad actualez exīstētiā. uel eē ꝑm se ꝟz ꝟsiderationē itellect⁹. uel eē ꝑm se sub aliqb⁹ p̄dicatis. eē ꝑm se ꝑm actualē exīstiā sunt solū indiuidua ſbstātie in qbus oia alia habēt esse qbus destructis ipossibile est ꝑm tale esse aliqḋ aliorus remanere. Esse aūt ꝑm ꝟsiderationē itellect⁹ sicut sunt uł ia possumus eni ꝟsiderare vniuersale nihil ꝟsiderando de ꝓticulari. ⁊ sic abstrahendo vniuersale a ꝓticulari nō est ibi mendaciū. qz pōt semp itelligi ꝑus non itellecto posteriori. cū ergo ꝓticulare addat supra uł e suū poterit ꝟsiderari uł e sine illo addito. ⁊ sic cōsiderabił sine ꝓticulari. cuz ergo demōstrat aliqd de uł ꝑm se bñ est illud uł e absqz ꝓticularib⁹ nō ꝑm actualē exīstiā: sed ꝑm ꝟsiderationē itellect⁹. 3° aūt mō ꝑut dicim⁹ aliqz esse ꝑm se: qz sunt ꝑm se sub aliquib⁹ p̄dicatis. sic etiā ipa accītia sunt ꝟz se ut color dicit de albedine ꝑm se in ꝑmo mō dicendi per se. ⁊ ſz triāgulus sit accīs hīe tres dicit de triāgulo ꝟz se. ad hoc ℊ uadit ſimilitudo phi. vz ꝙ siē in alijs a ſba cū aliqz dicunt de eis ꝑm se nulla nečitas est opinandi ea per se exīstere. sic nec cū dñr de ulib⁹.

¶ Amplius si demſratio est sillogisimus de mōstratiuus cāe ⁊ ꝓter quid. uł e aut magis est cā. cui eni per se ineſt aliqd hoc idē ipius cā est. vniuersale aūt est ꝓmū cui in est per se causa ergo vniuersalē est. q̄re ⁊ demōstratio dignior est. magis enīz causa est ⁊ quod ꝓter quid est.

¶ In parte ista ut dicebat ꝓbus adducit rōnes ueras ad ꝓbandū ꝙ vniuersalis demſratio sit' potior. Circa qḋ septē facit ꝑm ꝙ septē rōnes adducit. ſcḋa ibi ⌊ Amplius nſqz. tertia ibi ⌊ Ampli⁹ q̄tocūqz. ⌋ q̄rta ibi ⌊ 'Amplius si magis. ⌋ quinta ibi ⌊ Amplius autē ⁊ sic. ⌋ sexta ibi ⌊ Magis etiā manifestū. ⌋ septima ⁊ ultima ibi ⌊ Et vniuersalis gdē. ⌋ Dicit ergo ⌊ Amplius si demōstratio est sil'us demſratiu⁹ cause ⁊ ꝓter qd. uł e aūt. ⌋ s. ſbm ⌊ magis est cā ⌋ qz̄. s. ꝓticulare. ꝙ aūt tale uł e sit magis cā patet. qz ⌊ cui eni ineſt aliquid per se. ⌋ i. aliō passio ⌊ b idē ⌋ uel id idē ⌊ est cā ipsi. ⌋ s. passiōis ⌊ uł e aūt ⌋ ſbm ⌊ est ꝑmū. ⌋ i. est illō ⌊ cui per se ⌋ ⁊ ꝑmo ⌊ ineſt ⌋ passio. si ergo ſbm per se. ⁊ ꝑmū est cā passiōis. ⁊ tale ſbm est uł e ⌊ cā igit ⌋ sup. ipsi⁹ passionis ⌊ est vniuersale. ⌋ s. ſubm ⌊ q̄re ⁊ demſratio. ⌋ s. uł is ⌊ dignior est. magis eni cā ⁊ ꝓter qd est. ⌋ i. talis demſratio est magis per cām ⁊ magis ꝓter qd. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz videt hec rō sophistica: demſratio est eni sillz cāe ⁊ ꝓter qd qz̄tū ad mediū qz mediū qḋ accipit demſrator oz eē per se ⁊ eqta cā passionis. ꝑbus aūt hic ꝓbat demſrationē uł em eē potiorē rōne cālitatis nō referēs cālitatē ad mediū: sed ad ſbz. ¶ Dōm ꝙ demſratio potissima accipit mediū ꝓter qd respcū passionis. nō absolute: sed ut est in tali ſbo. tale ℊ ſbm debet eē cāle. i. ꝑm ꝙ huj⁹ debet eē cā passiōis. ⁊ debet in se hīe cāz passiōis. ⁊ qz sic ſbm cāle. ⁊ sic hūs in se cām nō est ſbm ꝓticulare: sed uł e. ꝓñs est ꝙ demſratio uł is sit potior demſratione ꝓticł'ari. Qḋ ℊ arguebat ꝙ cālitas debet referri ad mediuz nō ad ſbm: dici debet ꝙ cālitas debet referri ad mediū ut cōparat ad passionē nō simpl'r. sed ut cōparat ad passionez ut hēt eē in ſubiecto. talis aūt causalitas nō pōt esse in medio nisi etiam ipsum subiectum sit causale. ⁊ qz h⁹¹ ſubiectū accipit demōstratio uł is nō particularis. ideo dicit talis demſratio magis cālis esse ⁊ esse potior. ¶ Deide cū dicit.

¶ Amplius uſqz ad hoc querim⁹ ꝓter qd ⁊ tūc opinamur scire cū nō sit aliqd aliud ꝓter qd sciam⁹ qz̄ hoc aut ꝙ fiat aut ꝙ sit. Finis eni ultim⁹ ⁊ termin⁹ iā sic est. ut cui⁹ cā uenit: ut accipiat argētum. hoc aūt est ut reddat cui debuit. hoc aūt est ut non iniuste agat. ⁊ sic ꝓcedētes cū nō sit amplius ꝓter aliud neqz alteri⁹ cā ꝓter hoc sicut ꝓter finē dicim⁹ uenire ⁊ fieri ⁊ esse. ⁊ tūc cogſcere magis ꝓter qd uenit. Si igit sil'r se habet in alijs causis ⁊ que sunt ꝓter qd. In his aūt quecūqz cause sic sūt sicut que est cuius cā sic scimus maxime. ⁊ in alijs igit sic maxime scim⁹ cū nō amplius sit hoc quoniā aliud est.

¶ Adducit ſcḋaz rōnez. Circa qḋ duo facit. qz ꝑ° ponit vim rōnis siue viz medij. 2° qḋ dixerat adaptat ad ꝓpositū ibi (Cū ℊ cogſcam⁹.) Dicē ℊ ꝙ (ampli⁹ uſqz ad hoc querim⁹ ꝓter qd) donec sup. nō sit ulterius assignare cām. nec sit ulteri⁹ ꝓter qd igrere. iō ſbdit ꝙ (⁊ tunc opiamur scire cū nō sit aliqd aliō qz̄ b.) i. cū nō sit assignare aliquā ulteriorē cām qz̄ hec q̄ est assignata (aut ꝙ fiat aut ꝙ sit.) i. tā in fieri qz̄ in eē: siue tā in cāis fiēdi qz̄ in causis eēndi. ⁊ ſbdit ꝙ (finis ⁊ ultim⁹ termin⁹ sic est. s. qñ deuētū est ad illā cām ꝙ nō ꝟingit ulteri⁹ que rere. Ubi eni ē finis ibi est ultim⁹ termin⁹: qḋ ꝑz i cāis finalib⁹. qz semp q̄rim⁹ donec sciam⁹ ultimū finē: qḋ declarat p exēplū (ut) si queraḳ de aliquo (cuius cā uenit) dicet (ut accipiat argentū. b aūt) si queraḳ ulteri⁹ dicet ꝙ iō est (q̄ten⁹ reddat cui debuit. hoc aūt) si queraḳ ulteri⁹ q̄re. s. vult reddere debitū dicet ꝙ iō est (ut nō iniuste agat. sic ꝓcedētes cū nō erit ampli⁹) dicere (ꝓter aliud. nec) sup. ꝙ uenerit (alteri⁹ cā.) i. cū deuētū fuerit ad ultimū intētū siue ad ultimū finē (dicim⁹ ipm uenire ꝓter hoc sicut finē ⁊ esse ⁊ fieri.) tam eniz

UVA. BHSC. IyR_086_4

in eē q̄z in fieri q̄rim⁹ semp ultimā cām. sicut enim q̄ri mus de cāis eēndi: sic ⁊ de causis fiēdi. ⁊ subdit ꝙ ⁊ tūc cognoscim⁹ magis pp qd uenit ⁊ ait ꝙ si igit fiāt se hēat in alijs cāis. q. d. ꝙ si se hēt fiēr in alijs ḡnib⁹ cārū in qb⁹ ⁊ingit q̄rē pp qd sicut in cāis finalibus supplēdū est ꝙ ⁊ in alijs ḡnib⁹ cārū opz q̄rere ultimā cām. ⁊ ait ꝙ in his aūt q̄cūq; sic cāe sunt sic est cuius cā. i. in causis finalib⁹ maxime sic scim⁹ q̄ñ. s. deuētū est ad ultimū finē ⁊ in alijs sup. ḡnib⁹ cāruz tūc igit maxime scim⁹ cū nō amplius fit hoc qm̄ aliud. i. cū nō amplius fit assignare aliā ulteriorē cām. tota ḡ vis totius dicti in h̄ consistit ꝙ in oib⁹ ḡnib⁹ cārū tā in finalib⁹ q̄z in alijs tā in causis eēndi q̄z fiēdi tunc maxime scimus cū deuētū est ad ultimam cām non est querere qm̄ aliud ut cū nō est assignare aliā ulteriorez causam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū igit cognoscim⁹ qdē ꝙ q̄tuor qui sūt extra eq̄les sunt qm̄ egtibiarū adhuc deest pter qd qz trīagulus. ⁊ hoc qz est figura rectilineis. si autez hoc nō amplius pter qd aliud. tūc maxime scimus ⁊ vniuersaliter tūc vniuersalis utiq; potior est.

¶ Posita vi rōnis ⁊ posita vi medij qđ dixerat adaptat ad ppositū. d. ¶ Cū igit qdē cognoscamus ꝙ anguli q sunt extra sunt eq̄les q̄tuor sup. rectis qm̄ egtibiarū. q. d. ꝙ cū hāc passionē. vz ꝙ anguli extrinseci sūt eq̄les q̄tuor rectis pbamus de egtibiarū. i. de egcruris adhuc deest querere pter qd. nā egcruris nō qz egcruris: sed qz aliud ut qz trīagulus hēt hāc passionē. ⁊ trīagulus nō qz trīagulus: sed qz figura rectilinea hēt hāc passionē. figura aūt rectilinea nō habet eā pter aliud. idēo ait ꝙ si hāc passionē assignam⁹ qm̄ egtibiarū adhuc deest querere pter qd: ut qz triangulus. ⁊ h. s. trīāgulus habet hanc passionez (qz est figura rectalieis) uel (rectilinealis) uel (rectilinea) ut habz alia lra (si aūt hoc non) ē assignare (amplius pter qd aliud.) i. si hec passio nō cōpetit rectilinee per aliud (tūc maxime scim⁹. ⁊) tūc autez est (vniuersale) subiectū. ⁊ quia sic est (ultis utiq;) demonstratio (potior est) sup. q̄z particularis.

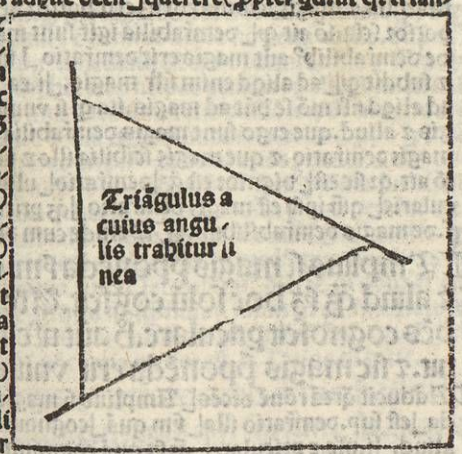

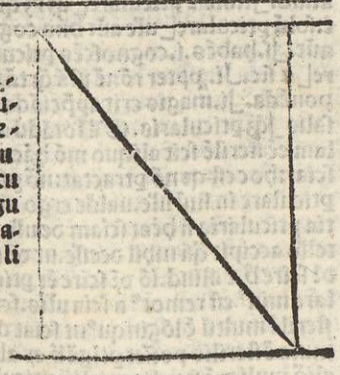

¶ Notādū autem rationem hāc in hoc consistere ꝙ maxie scimus cum deuentū est ad ultimum in omni genere cāe tazi ēē q̄z i fieri ⁊ qz sbm est in aliquo genere cāe respectu passionis. tūc ergo maxime sciem⁹ quando deuentū erit ad ultimū sbm ⁊ quia q̄z diu est demōstratō pticularis: nō demōstrat passio de ultimo sbto. qz tūc demonstrat ō ultimo sbo quando est ule s. tale sbz. ⁊ qz quādo est ule sbm: tunc est ulis demōstratio q̄ñis est ꝙ ulis dmō stratio sit multo potior ⁊ magis faciat scire q̄z particularis. ¶ Notādū etiā ꝙ hēre angulos extrinsecos eq̄les duob⁹ rectis ē ppriū trīāguli ⁊ nulli⁹ alteri⁹ figure. sz ꝙ āguli extrinseci ualeāt q̄tuor rectos cōpetit trīāgulo ⁊ oi figure rectilinee. q̄cūq; eni āgulo z fiat figura rectilinea totū augmētū ē ad iteri⁹. q̄ztū āt ad ualorē nihil augmētant āguli exteriores trīāguli q̄t q̄trāguli q̄t pēthagoni q̄t si hēt mille āgulos qō totū pat ē pōt ex. 32 ppōe p̄mi. Euclidis dicētis ꝙ totū augmētū recipit ē āgulis iteriorib⁹. ⁊ ꝙ nō augmētāt exteriores q̄ztū ad ualorē. nā bū augmētant q̄ztū ad nūz. plres eni āgulos exteriores hēt q̄drāgulus q̄z trīāgulus. ⁊ pēthagonus q̄z q̄drāgul⁹. sz illi anguli lz sint plres sūt strictiores ita ꝙ nō plus ualēt. figura eni rectilinea q̄zto ē pliū angulo z tāto anguli iteriores sūt āpliores ⁊ exteriores strictiores. ⁊ qz i figura rectilinea q̄zto pluriū ē angulorū tāto hēt strictiores āgulos. iō pp plitatē āgulo z nihil lucrat q̄ztū ad ualorē eo z. ⁊ ēt nihil pdit. sp eni āguli extriseci cuiuslibet figure rectilinee q̄tcūq; āgulo z sit

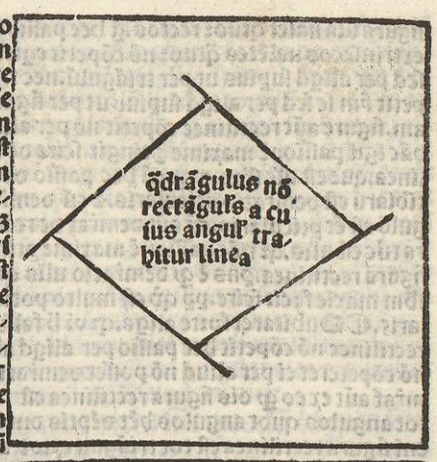

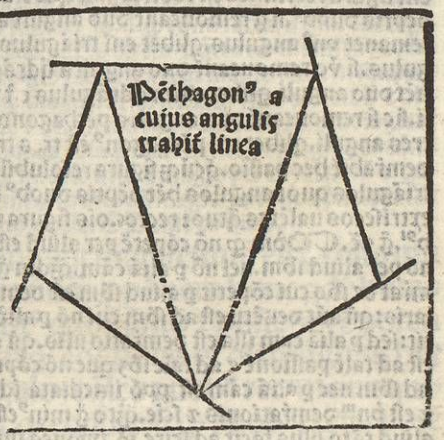

UVA. BHSC. IyR_086_4

figura illa ualēt q̄tuor rectos. ℊ hec passio hꝫ angulos extrinsecos ualētes q̄tuor nō cōpetit eq̄tibiarū ꝑm se: sed per aliqd supius ut per triāgulū. nec triāgulo competit ꝑm se sed per aliqd supius ut per figurā rectilineam. figure aūt rectilinee cōpetit nō per aliud sed ꝑz se. hāc igit passionē maxime ꝓtingit scire de figura rectilinea: que est ulē ſbm. ⁊ qz cū hec passio demſrat de eq̄tibiarū est demſratio ꝓticularis. ⁊ cū demſrat de triangulo est ēt ꝓticularis. cū aūt demſrat de rectilinea figura tūc est ulis. qz hāc passionē maxime ꝓtingit scire de figura rectilinea. ꝯs ē q demſratio ulis qz accipit ulē ſbm maxie facit scire. pp qđ est multo potior q̄z ꝓticularis. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vī ꝫ falsum q figure rectilinee nō cōpetit hec passio per aliqd aliud. nam si nō cōpeteret ei per aliud nō posset demſrari de ipsa. demſrat aūt ex eo q ois figura rectilinea est resolubilis i tot angulos quot angulos hēt dēptis duob⁹. quelibet eni figura rectilinea est tot triāguli quot angulos hēt dēptis duob⁹. si ℊ remoueant duo anguli a triangulo remanet vn⁹ angulus. glibet eni triāgulus est vn⁹ triāgulus. si vō remoueant duo anguli a q̄drāgulo remanēt duo anguli. glibet enim q̄drāgulus est duo triāguli. sic si remoueant duo anguli a pēthagono remanent tres anguli. glibet eni pēthagon⁹ est tres triāguli. si ℊ demſrabit hec passio. q̄cūq; figura resolubilis est in tot triāgulos quot angulos hēt dēptis duob⁹ hēt āgulos extrinsecos ualētes q̄tuor rectos. ois figura rectilinea ē h⁹¹. ℊ ⁊c. ¶ Dōm q nō cōpetē per aliud est duplr. uel nō per aliud ſbm. uel nō p aliā cām. q̄dū ℊ passio demſrat de ſbo cui cōpetit p aliud ſbm est demſratio ꝓticularis: qñ aūt deuētū est ad ſbm cui nō p aliō ſbm cōpetit: sed p aliā cām illa est demſratio ulis. qñ aūt deuētū est ad talē passionē ⁊ ad tale ſbz que nō cōpetit ei p aliud ſbm nec p aliā cām est ꝓpō imediata idemſrabilis. ⁊ est ꝑn⁹ demſrationis ⁊ scie. q̄to ℊ min⁹ est ibi de per aliud tāto plus facit ad scire. iō ꝓpōnes imediate in q bus nō est dare p aliō nec q̄tū ad ſbm nec q̄tū ad cām sed statim rō claudit in ſbo maxime faciunt ad scire. lz eni taliū ꝓpōnū nō sit scia sed itellect⁹. ipse tñ maxime faciūt ad scire: qz sunt ꝑncipiū scie. in hac ℊ ꝓpōne assūpta tanq̄z uera q ī ꝓpōnib⁹ i qb⁹ min⁹ ē de p aliō magis est de facē scire. ꝯs est q demſratiōes ulēs que demſrant passionē de ſbo ubi min⁹ ē p aliō: qz nō cōpetit illa passio p aliud ſbm: sed p aliā cām. mlto magis faciāt ad scire q̄z demſratōes ꝓticulares ubi plus est de p aliud. demōſrāt eni tales demſratiōes passionē de ſbo que est per aliud ſbm ⁊ per aliā cām. ¶ Deide cū dic.

¶ Amplius quātocūq; demſratio magis ꝑz ptes est in ifinita cadit. ulis aūt in simplex ⁊ finē. Est aūt ꝑm q sunt ifinita non scibilia: sed ꝑm q sunt finita scibilia sūt. Scōm itaq; q vniuersalia sunt magis scibilia sūt q̄z que sunt ꝑm partem.

¶ Adducit tertiā rōnē. Circa qđ duo fac. qz ꝑ⁹ facit qđ dcm ē. ²⁰ remouet quādā cauillationē q̄ fieri posset circa h⁹¹ rōnē. ibi ⌊ Demſrabilia igit. ⌋ Dic ℊ q ⌊ Amplі⁹ aūt q̄tocūq; utiq; magis ē ꝑm ptē i ifinita cadit ⌋ aliq rext⁹ hūt. i ifinita eadē. sed ſra est corrupta ut pz ex alia trāslatiōe. demſratio ℊ q̄to magis est ꝑm ꝓticularia: tāto magis cadit siue tāto magis uadit i ifinita ⌊ ulis aut ē ⌋ uadit sup. uel cadit ⌊ in simplex ⁊ finez. ⌋ i. in aliqd finitū ⁊ vnū. ⁊ ſbdit q ⌊ est aūt. ⌋ i. ꝓtingit ⌊ ꝑm q sūt ifinita nō scibilia ⌋ eē sup. ⌊ ꝑm aūt q sunt finita scibilia sūt ⌋ ⁊ qz sic est ⌊ ꝑm utiq; q sūt ulia sūt magis scibilia q̄z que sūt ꝑm ptē. ⌋ i. q̄z ꝓticularia. ¶ Notādū aūt q ifinitū ꝑm q hui⁹ est ignotū. nā illud est notū apud itell'm cui⁹ fines ꝓspicit. ⁊ iō itell's i itelligēdo diffinit. diffinire idē est enz q est finire ⁊ terminare. vñ ⁊ ipsa diffō a pho in multis locis uocat termin⁹. accipit enz diffō gen⁹ ⁊ dicam que sūt q̄ñ termini nāe rei. nā inter ea q̄ iter fines q̄sdā ⁊ iter q̄sdā terminos tota nā rei claudit. ut ex tales fines nō ueniat aliqd de nā rei. si ℊ itell's in itelligēdo diffinit qđ caret fine subterfugit cognitionē itell's. pp qđ quāto aliqd est magis ifinitū tāto est magis ignotū. ⁊ q̄to magis finitū tanto magis de se notū. ⁊ qz ulia sūt pauciora ⁊ magis finita q̄z ꝓticularia: ire in ꝓticularia est ire in ifinitū. ire autez in ulia est ire in aliqd finitū ⁊ vnū. q̄re demſratio ulis est potior ꝓticulari ⁊ magis faciēs scire. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū sit alia cā q̄re ꝓticularia sunt magis infinita ⁊ minus scibilia nisi qz sunt plura nūo. ⌊ Dōm q mā magis dicit qđ infinitū. forma aūt magis qđ finitū. vñ ⁊ mā nō est cognoscibilis nisi per analogiā ad formā. sed ꝓstat q forme quāto ulīores tanto magis abstracte. ⁊ per ꝯs tāto magis formales. pp qđ ꝑm q huius sunt magis finite. quāto aūt ꝓticulariores min⁹ abstracte. ⁊ per ꝯs magis māles ⁊ minus note apud itell'z. lz eni forma ut in mā recipit q̄to ulior tāto mā lior. tñ ut ꝯsiderā abstracta q̄to ulior tāto formalior q̄z ulīora formaliora sūt finittora. ⁊ p ꝯs magis scibilia. demſratio ℊ ulis magis facit scire. ¶ Deide cū dic.

¶ Demſrabilia ℊ magis sūt ulia. De demōſrabilib⁹ aūt magis est demſratio. silr enz magis ad aliqd sunt. digniōr ergo ulis est qñ qdem ⁊ magis est demonſratio.

¶ Remouet quādā cauillationē. posset qs forte dicē q nō sequit q ſi ulia sunt magis demſrabilia ⁊ magis scibilia q demſratio ulis magis facit scire. iō ꝓbat q hoc segtur. nā hec dicunt relatiue. demſratio dr relatiue ad demſrabile. ⁊ scia ad scibile. illa ℊ que sūt magis demōſrabilia ⁊ magis scibilia eoruz erit potior demſratio ⁊ potior scia. iō ait q ⌊ demſrabilia igit sunt magis ulia. de demſrabilib⁹ aūt magis erit demſratio ⌋ sup. magis ⁊ ſbdit q ⌊ ad aliqd enim silr magis. ⌋ i. ea que sunt ad aliqd silr mō se hūt ad magis. ita q ſi vnum est magis ⁊ aliud. que ergo sunt magis demſrabilia illoꝝ est magis demſratio. ⁊ que magis scibilia illoꝝ potior scia iō ait. qz sic est ⌊ digniōr est ℊ ⌋ demſratio ⌊ ulis ⌋ q̄z ꝓticularis ⌊ qñ ipsa est magis demſratio ⌋ q̄z ꝓticularis. qz s. de magis demſrabilibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius si magis ꝓponēda ꝑm quaz B ⁊ aliud q̄z ꝑz hoc solū cogscit. Ule aūt habēs cognoscit ꝓticulare. B aūt ule non scit. ⁊ sic magis ꝓponēda erit vniuersalis.

¶ Adducit q̄rtā rōnē dicēs ⌊ Amplius si magis ꝓponēda ⌋ est sup. demſratio illa ⌊ ꝑm quā ⌋ cognouit ⌊ hoc ⁊ aliud. ⌋ i. ule ⁊ ꝓticulare ⌊ q̄z ꝑz quā cognouit solū B. ⌋ i. solū ꝓticulare ⌊ ule aūt hns cognouit ⁊ ꝓticulare. B aūt. ⌋ s. habēs. i. cognoscēs ꝓticulare ⌊ nō sciuit ule ⌋ q̄re ⌊ ⁊ sic. ⌋ i. ꝓpter rōnē istā q̄rtā utiq; ⌊ magis erit ꝓponēda. ⌋ i. magis erit appciāda sup. demſratio ⌊ vnū salis ⌋ q̄z ꝓticularis. ¶ Notādū aūt q sciēs oēm mulam eē sterilē scit aliquo mō hāc mulā sterilē. si autē ne sciat: hoc est qz nō ꝓtractat: nō ꝯsiderat. nō iducit hoc ꝓticulare in suū ule. ualde ergo modicū deficit ei scientia ꝓticularis si hēat sciam de uli. qz qñ modicū deest i itell's accipit q̄si nihil deesse. ut dr in. ². phīi. iō sciēs ule dr scire B ⁊ aliud. iō dr scire ēt ꝓticulare. sed sciēs ꝓticulare min⁹ est remot⁹ a scia ulis. sciēs eni hāc mulā esse sterilē multū ē lōginqu⁹ ut sciat oēz mulā. qz si hec est mula ē sterilis posset ꝓtigē B ex aliq̄ ꝓticulari cā. nō tñ ois mulier est sterilis. q̄tūcūq; ℊ uelit ꝯsiderare habēs sciam

UVA. BHSC. IyR_086_4

de pticulari ꝫ per hoc possit deuenire ad sciam ulis. multū est tñ adhuc lōginqua tali scia ppter qđ meri to sciēs pticulare dī ule nescire. ¶ Deide cū dicit.

¶ Ampliꝰ aūt ⁊ sic. ule eni magis demſtare est qđ est p mediū demſtare cū ppinquiꝰ sit mediū pncipio. prime aūt imediatū est. ℔ aūt est pncipiū. si igit que ex pncipio est ea que nō ē ex pncipio magis ē ex pncipio ea que minꝰ ē certior demſtio. Est aūt hiꝰ ulis magis dignior itaqꝫ ulis magis erit.

¶ Adducit rōnē gntā. Circa qđ tria fac. q1 pꝰ fac qđ dictū est. 2° qđ dixerat exponit ī termis. 3° q̄si per modū epilogi narrat q̄lr se hēant rōnes facte dicens q̄sdā ex eis logicas eē. 2ª ibi. ¶ Ut si oz. ¶ 3ª ibi. ¶ Sz eoꝝ. ¶ Dic ḡ ¶ Ampliꝰ aūt ⁊ sic. ¶ i. p istā rōnē gntā ¶ ule aūt est magis demſtare ¶ sup. q̄z pticlare. q1 ¶ qđ est demſtare p mediū cū sit ppiꝰ. ¶ i. ppinqus ¶ pnō ¶ sup. est magis demſtare ¶ prime aūt ¶ sup. pnō ¶ imediatū est. ℔ aūt. ¶ s. imediatū ¶ pnm est. si ḡ ¶ demſtatio ¶ que ē ex pnō est ¶ sup. potior ¶ ea que nō est ex pnō ¶ ꝑs est qđ demſtatio que ¶ magis est ex pnō sit certior ea que ē minꝰ. hꝰ aūt est ulis ¶ q1 ulis est magis ex pnō ⁊ ppinqor pnō q̄z pticularis ¶ dignior itaqꝫ erit ulis ¶ q̄z pticlaris. ¶ Dubitaret forte aliqs q1 dixit qđ prime aūt pnō imediatū ē. ⁊ postea dixit qđ ℔. s. imediatū est pnm. si ḡ imediatū est pnm nō est prime pnō. ¶ Dom qđ ut supꝰ diximꝰ imediatū idē est qđ nō p aliđ. ⁊ idē imediatū est idemſtabile. sic ḡ duplex est nō p aliđ ita duplex erit imediatū ⁊ duplex erit idemſtabile. dī eni nō p aliđ ut diximꝰ ul q1 nō est p aliđ ſbz. ul q1 nō est p aliā cām. Sic ēt duplex ē imediatū ul ꝫ ſbz ul ꝫ cāz. ⁊ duplex ē idemſtabile. ul q1 nō est demſtabile p aliđ ſbm. uel q1 nō est demſtabile p aliā cām. qđ ḡ triāgulus hēt tres est imediata ꝓpō ⁊ nō imediata. ⁊ ē demſtabilis. ⁊ nō demſtabilis. ⁊ē pnm ⁊ prima pnō. imediata est eni ⁊ idemſtabilis p ſbm. qđ eni triāgulꝰ hēt tres nō pōt demſtari p aliđ ſbm. est eni triāgulus imediatū ſbm talis passiōis. pōt tñ demſtari p aliā cāz. ⁊ ℔ mō est ꝓpō imediata. talis ḡ ꝓpō qđ triāgulus hēt tres est pnm in demſtatiōe pticulari. ubi demōſtrat p aliđ ſbm ⁊ nō est pnm ſz est prima pnō. i. est prima cāe. q1 hēt in se ꝑcisam cām p quā demſtat demſtatiōe ulī talis passio de tali ſbo. nō ē ḡ icōueniēs qđ aliq̄ ꝓpō diuersis respectib⁹ sit mediata. ⁊ imediata sit pnm ⁊ prima pnō. Uel possumꝰ dicere qđ qđlibet est potissime primū sibiipi. ule ḡ subm q1 est imediatum ⁊ hēt rōnē pncipij potissime est primū pnō. q1 est primū sibiipi. pª tñ via melior est. ¶ Deide cū dicit.

¶ Ut si oz demſtare. a. de. d. media sint in quib⁹ est. b. c. magis aūt sursum sit. b. quare si per. b. vniuersale magis est.

¶ Qđ dixerat exponit in terminis. d. ¶ ut si oz demſtare a. de. d. ¶ i. hīe tres de eqtibiaꝝ ul passionē aliā de ſbo aliq̄ pticulari ¶ media aūt sint ¶ duo ¶ in qb⁹ ē. b. c. ¶ i. hīe angulū extrisecū. ⁊ triāgulus ¶ magis aūt sursuz sit b. ¶ i. mediū istō qđ sigtur p. b. vz hēre angulū extrinse cū sit mediū magis sursuz ¶ q̄re si ule magis est p. b. ¶ i. magis est p media sursuz. ꝑs sup. est qđ magis facē scire. ¶ Notādū aūt q. a. i. hīe tres mōſtrat de. d. i. de eqtibiaꝝ p mediū. c. i. p triāgulū. Rursus idē. a. mōſtrat de. c. i. de triāgło p mediū. b. i. p hīe angulū extrisecū. mediū ḡ. b. i. hīe angulū extrisecū uel est pnm ul est magis ppinquū pnō cū sit magis sursum. ⁊ p tale mediuz demſtrat demſtatio ulis ꝑs est qđ ipa est potior. ¶ Notādū ēt qđ si sic disponerent termini. vz. a. b. c. d. i. hēre tres hīe angulū triāgulus ⁊ eqtibiaꝝ iter. a. ⁊. d. i. iter hīe tres ⁊ eqtibiaꝝ sūt media. b ⁊. c. i. hīe angulū ⁊ triā gulus. p utrūq̄z eni posset ꝓbari hīe tres de eqtibiaꝝ. ⁊ q1 hēt angulū. ⁊ q1 ē triāglus. ſz iter. a. ⁊. c. i. iter hīe tres ⁊ triāgulū est mediū. b. i. hīe angulū. b. ḡ. i. hīe angulū est mediū magis sursuz q̄z. c. i. q̄z triāglus: q1 ime diatꝰ se tenet ad. a. ⁊ ad passiōez. de triāglo ḡ ꝓbat hīe tres per mediū magis sursuz. i. magis imediate se tenēs ad passionē. pp qđ talis passio que est ulis ꝓbat hīe tres ꝓbat de triāgulo p hīe angulū est potior. q1 est p medi uz magis sursuz q̄z ꝓbat hui⁹ passio de eqtibiaꝝ p triāgulū. q̄ si dicat qđ de eqtibiaꝝ pōt ꝓbari hꝰ passio per hīe angulū dicem⁹ qđ eqtibiaꝝ nō hēt angulū nisi q1 est triāgulus. triāgulus ergo erit magis mediū ꝙ nies ad hoc ꝓbādū. appellat ergo ℔ mediū magis sursum qđ est ppinqus passioni que est maior extremitas ⁊ ꝓmus ⁊ termin⁹. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sed eoꝝ que dicta sūt quedā logica sūt.

¶ Per modū cuiusdā cozrelarij infert qđ ¶ eoꝝ que dicta sūt q̄dā sūt logica. ¶ q. d. qđ rōnū factarū q̄dā sūt logice. ¶ Notādū aūt qđ tertia ⁊ q̄rta rō sūt mixtū pcoia. vz qđ ulis magis faciat scire. q1 magis tēdit in simplex ⁊ vnū. uel qđ magis faciat scire. q1 scito ulī scit ℔ ⁊ aliud. i. scit ule ⁊ pticulare. tales aūt rōnes uocat logicas q1 sūt per quedā coia. pª aūt q1 ule est magis per cām. ⁊ scda q1 demſtatio ulis ē magis per cāz ultimā ⁊ gnta. vz qđ demſtatio ulis est magis ppinqua pncipio sūt rōnes magis ꝓprie. ¶ Deide cū dicit.

¶ Maxime aūt manifestum est qđ ulis magis ppria sit q̄z ppōnem hanc qđē hūtes porē scimꝰ quodāmō ⁊ posteriorē potentia: ut si aliqs cognouit q1 oīs triāgulus hēt tres angulos eq̄les duob⁹ rectis sciuit quodāmō ⁊ qđ eqtibiarū qđ duob⁹ rectis potē tia sit. Et si nō cognouit qđ triangulus sit hāc aūt hīs ꝓpōnem ulem nullo mō cognouit neqꝫ potētia neqꝫ actu.

¶ Adducit sextā rōnē. d. ¶ Magis āt manifestū est ¶ uel ¶ Maxime aūt manifestū est qđ ulis magis sit ꝓpa ¶ ul ut hēt alia trāslatio ¶ sit pncipalior q̄z hūtes qđē hanc porē ꝓpōnē. ¶ i. hūtes qđē ule ꝫ que est por de nūo ꝓpō nū ¶ scimꝰ qđē quodāmō posteriorē. ¶ i. pticlarē ⁊ hīs potētiā ad sciēduz pticularē ¶ ut si aliqs cognouit qm̄ oīs triāgulus hēt tres angulos eq̄les duob⁹ rectis quodāmō ⁊ potētia sciuit qđ eqtibiarū sit eq̄lis duob⁹ rectis. ¶ i. sit hīs angulos eq̄les duob⁹ rectis ¶ ⁊ si nō cognouit qđ triāgulus hīs ꝓpōnē hāc. ¶ s. pticularem qđ eqtibiarum ¶ nullo mō coguit ule nec poª nec actu. ¶ q. d. qđ ista rō est multū ꝓpria ⁊ multum pncipalis. qđ ulis demſtatio sit potior pticulari. q1 sciēs ule ex ℔ ipo scit quodāmō pticulare. sed ex eo qđ qs scit pticulare nullo mō ex ℔ dī scire ule nec poª nec actu. ḡ demſtatio ulis est potior. ¶ Dubitaret forte aliqs q1 videt qđ hec rō sexta sit eadē cū q̄rta rōne. sic eniꝫ arguebat rō q̄rta qđ potior est demſtatio per quā scit ℔ ⁊ aliđ q̄z per quaz scit hoc solū. ⁊ ex hoc arguebat qđ demſtatio ulis esset potior. q1 per eā scit per hoc ⁊ aliđ. i. scit ule ⁊ pticulare: ſz p pticularē demſtationē scit ℔ solū. i. pticlare tm̄. ℔ idē ut vi arguit ista rō. pp qđ duo icōueniētia ut vi se quunt. pº q1 ista rō vi eē eadē cū illa. 2° q1 illa rō dicebat eē logica. ⁊ tñ ista q̄ vi eē eadē cū illa dī eē maxie p pria. Ul ut hēt alia lra dī eē maxie pncipal. ¶ Dōz qđ ule ſbz de quo ꝙcludit passionē ulis demſtatio duas progatiuas hēt respcū pticularis ſbi. i. pro quo ꝙcludit passionē pticularis demſtatio. ut oīs triāgulus de quo ꝙcludit hīe tres demſtatio ulis q̄ztuz ad ꝑsens spectat

UVA. BHSC. IyR_086_4

duas p̄rogatias hēt respcū ois eqtibiax de quo 2cludit h⁹ passionē demr̄atio ptic'laris. vna āt istax progatiax sumit ex pte signi ulis ⁊ ex pte termini cois. naz i termio coi 2iūcto signo uli p locū a toto i q̄ttitate in cludit termin⁹ min⁹ cois 2iūct⁹ signo uli. uti oi aiali icludit ois hō. sic i oi triāglo icludit ois eqtibiax: ſz nō ecōuerso. in oi hoie nō icludit oe aial. nō eni ualet. ois hō. ḡ oe aial. nec ualet. ois eqtibiax. ḡ ois triāgls. lz ualeat ecōuerso. vz ois triāglus ḡ ois eqtibiax. ex hac aūt p̄rogatiua arguebat rō 4ª. vz q̄ q scit ule scit ptic'lare. i. q scit p̄pōne uliorē scit ptic'lariorē. ul' q scit terminū magis cōez iūctū signo uli scit terminū min⁹ cōez iunctū tali signo. ut qui scit q̄ oe aial scit q̄ ois hō. ⁊ iō rō illa dicebaf logica. qz arguē ex coitate termini ⁊ ulitate signi est arguere per q̄daz coia. qō maxie spectat ad logicū. scdam aūt p̄rogatiuā hēt ſbm ule de quo 2cludit passionē demr̄atio ulis respectu sui ptic'laris de q̄ 2cludit demr̄atio ptic'laris. qz h⁹ ſbm ule p̄m q̄ huj⁹ est hēt in se cām illi⁹ passiōis. ſbm aūt ptic'lare p̄m q̄ huj⁹ est nō hēt in se h⁹ cām. ⁊ qz scire est p cām: sciens passionē de ſbo uli p̄m huj⁹ scit cām illi⁹ passionis. sciendo aūt h⁹ cām scit aliq̄ mō oia illa gb⁹ talis passio iest. iō sciēs ule rōne cognitionis cāe dī quodāmō scire ptic'lare. sed sciens ptic'lare qz p̄m q̄ huj⁹ ignorat cām: nullo mō dī scire ule nec actu nec potētia loquendo de potētia p̄pinq̄. nisi forte diceret scire p̄m potentiā remotā: sic puer est i potētia ad militādū. hec ḡ rō 6ª nō est eadē cū q̄rta. qz illa initiē coib⁹: ista p̄priis. qz initi ex eo q̄ aliqd est magis p cāz ē initi i p̄priis. iō illa dicebaf logica. hec āt magis p̄pa. ¶ Deide cū dic.

¶ Et vniuersalis qdē itelligibilis est: ſz ptic'laris in sensu pficit. Qđ igit uliſ dignior sit ptic'lari tot nobis dicta sunt. *als modis*

¶ Adducit septimā ⁊ ultimā rōnē dicēs q̄ ⁊ ulis quidē] siue [⁊ ulis aūt] demr̄atio [itelligibilis est.] i. solo itellectu cognoscit [ptic'laris qdē in sensu pficitur.] tūc ḡ est supplēda rō q̄ cū magis faciat scire qđ ptinet ad itellectū q̄z qđ ptinet ad ſnſz. demr̄atio ulis est potior q̄z ptic'laris. videt aūt hec rō potissime cōcludere de demr̄atione ptic'lari simpl'r. utputa si de ſ triangulo sensibili p̄baret hic tres. Ultimo epilogat circa determiata dicēs [qđ qdez vniuersalis dignior ptic'lari tot nobis.] i. a nobis [dicta sint.]

Quod aūt demr̄atiua p̄uatiua hic q manifestū sit. sit eni demr̄atio dignior alijs exīt̄ib⁹ eisdē: aut que ē ex minorib⁹ q̄nib⁹: aut suppōnib⁹: aut p̄pōnib⁹. Si eni note sūt silr cogscē ueloci⁹ p hoc est. ſ aūt appetibili⁹ est. Rō aūt p̄pōnis q̄ melior sit ex minorib⁹ ulis sic est.

¶ Post q̄z p̄bs p̄bauit q̄ demr̄atio ulis potior sit q̄z ptic'laris. i pte ista declarat q̄ affirmatia sit potior q̄z negatiua. Circa qđ sex facit ꝑz q̄ sex rōnes adducit ad p̄positū. 2ª rō icipit ibi [Utreq; qdem igit.] ꝑz 3ª ibi [Amplⁱ q̄m oñsuz.] 4ª ibi [Amplⁱ iuxta ſ.] ſz 5ª ibi [Amplⁱ si p̄nᵐ.] 6ª ibi [Adhuc p̄ncipalior.] Circa pᵐ tria facit. qz pº supponit qđdā neciū ad p̄positū. vz qđ est ex pauciorib⁹ ceteris pib⁹ q̄ illō sit magis notū ⁊ dignⁱ. 2º supponit aliud neciū ad p̄positū q̄ semp̄ p̄ora p̄m q̄ huj⁹ sūt notiora. 3º ex his que dixerat p̄bat itētū. scda ps icipit ibi [Si eni silr.] ꝑz 3ª ibi [Si p media demōstratio.] Dicit ergo [q̄ aūt demr̄atiua.] i. affirmatiua [p̄uatiua.] i. negatiua sit potior [manifestuz est hinc.] i. ex dictis nā [si eni demr̄atio est dignior alijs exīt̄ib⁹ eisdez.] i. ceteris pib⁹ [que est aut ex minorib⁹ qōnib⁹ aut] ex minorib⁹ [suppōnib⁹ aut] ex minorib⁹ [p̄pōnib⁹.] q.d. q̄ illud est dignⁱ qđ est per minora. i. per pauciora siue illa minora uel pauciora sint qōnes siue suppōnes siue p̄pōnes qđ declarat dicēs q̄ [si eni silr note sunt ueloci⁹ cognoscere est per hec.] i. per pauciora. ⁊ ait q̄ [hoc aūt est appetibili⁹.] vz cognoscere uelocius q̄z tardi⁹. ⁊ cognoscē per pauca q̄z per multa. ⁊ subdit q̄ [rō uliſ p̄pōnis] nře siue nři dicti [q̄ sit melior ex minorib⁹ sic est.] q.d. q̄ isto mō sumit uliſ. i. ulir rō huj⁹ p̄pōnis. i. huj⁹ dicti: q̄. ſ. sit melior affirmatiua q̄z negatiua qz est ex minorib⁹. i. ex pauciorib⁹. ¶ Notādū aūt q̄ p̄pōnes suppōnes ⁊ qōnes sic differūt. naz p̄pōnes dici p̄nt que sunt per se note. suppōnes aūt dicunt que sunt 2ceſſe ab aduersario. qōnes aūt dici p̄nt de qbus aduersari⁹ dubitat: ⁊ que nō 2cedit. exīt̄ibus aūt eisdē. i. ceteris pib⁹ illud qđ est ex pauciorib⁹ est dignius. qz uelocius scit. q̄liacūq̄z aūt sint illa pauciora. ut qđ est ex pauciorib⁹ qōnib⁹ est melⁱ q̄z qđ ex plurib⁹. Sic ēt dicēdū est de p̄pōnib⁹ ⁊ suppōnibus. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si eni similiter cōtinget cognita esse media. p̄ora aūt notiora sunt.

¶ Premittit scdz qđ est neciū ad p̄positū. d. [Si enim media erit.] i. ptinget [eē cognita. silr.] i. eē eiusdē gīis ⁊ eē eiusdē coordinatiōis. appellat eni media silr cognita que sunt p̄m idē gen⁹ uel p̄m eādē coordiationem. si ergo media accipiant talia: semp̄ p̄ora notiora sūt. [p̄ora eni] media eiusdē coordinatiōis [notiora sunt posteriorib⁹. posset eni cōtingere q̄ p̄ora in naturalibus nō eēnt ita nota nobis sicut posteriora in mathematicis: sed ceteris paribus accipiēdo p̄ora ⁊ posteriora eiusdē coordinationis semper priora sunt notiora posterioribus. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sit igit per media demr̄atio eorum que sunt. b. c. d. q̄. a. in. e. sit. Altera vo per. b. c. q̄. a. in. d. sit. silr igit hoc se hēt q̄. a. i. d. sit q̄. a. i. e. sit. Sz q̄. a. in. d. sit p̄us est ⁊ cognoscibilius q̄z q̄. a. in. e. per hoc eni illō demr̄atur. Credibili⁹ aūt est q̄ est per qd ⁊ que itaq̄z per minima est demr̄atio melior est alijs eisdē exīt̄ibus

¶ Ex his que dixerat p̄bat itentū exponēs suā p̄bationē in terminis dicēs [Sit demr̄atio per media eoruz que sunt. b. c. d. q̄. a. in. e.] q.d. q̄ demōstret q̄. a. sit in e. utputa ſbstātia in hoie per hec tria media. b. c. d. per corpus. per aiatū corpus. per aial. que sunt tria media iter hoiez ⁊ ſubstātiā. per. a. ergo itelligat ſuba. per. e. hō. per. b. corpus. per. c. aiatū corp⁹. per. d. aial. ⁊ ſbdit q̄ [sit vo altera.] ſ. demr̄atio [p̄ hec media [b. c. q̄ a. sit in. d.] q.d. q̄ mōstret altero medio q̄. a. sit in. d. i. ſba i aiali. per. b. ⁊ per. c. i. per corp⁹ ⁊ per aiatū corp⁹. que sunt media iter subſtātiam ⁊ aial. ⁊ subdit q̄ [silr igit hēt.] i. se hēt hoc q̄ [a. sit in. d.] i. subſtātia in aiali [⁊ q̄. a. sit in. e.] i. ſbſtātia in hoie. q.d. q̄ media per que p̄batur ſuba de hoie ⁊ de aiali se habēt similiter. i. sunt eiusdē coordinationis. sūt eni in eadē linea p̄dicamētali. differūt tñ media per que p̄baf ſuba de aiali ⁊ p̄ que p̄baf de hoie. qz media que sūt iter ſbaz ⁊ aial sunt p̄ora. media aūt iter subaz ⁊ hoiez sūt posteriora. iō ait [sed q̄. a. sit in. d.] i. ſuba in aiali [p̄us est ⁊ cognoscibili⁹ q̄z. a. in. e.] i. q̄z ſuba in hoie [per ſ eni.] i. per aial [demr̄at illud.] i. ſuba de hoie. ⁊ ſubdit q̄ [credibilius aūt est qđ est pp qd: ⁊ qđ est per minima.] i. q̄ pauciora. ⁊ qz sic ē [alijs eisdē exīt̄ib⁹.] i. ceteris pib⁹ [melior est] demr̄o q̄ est pp qd ⁊ p̄ p̄ora ⁊ p̄ minima.

UVA. BHSC. IyR_086_4

i.p pauciora q̃z que est p posteriora ⁊ p pl'a. Tũc ĝ sup
plẽda est ro q cũ sic se hẽat affirmatia demſratio ad ne
gatiuã. qz est p ꝓora ⁊ p pauciora. oz q sit potioz q̃z ne
gatiua. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrũ affir^ua ꝓbet per
pauciora q̃z negatia. ¶ Dõz q oz eẽ pauciora p que ꝓ
bat affirmatia q̃z p que ꝓbat negatiua. nã per oia per
que ꝓbat affirmatiua ꝓbat ⁊ negatiua. addit ẽt aliq̃d
mediũ ul' aliq̃ media ꝓbatio negatie sup̃ affirmatiuã:
ut pz in diũsis giib⁹. nã si accipiant aliq̃ duo extrema
i vno p̃dicam̃to iter que cadãt q̃z pl'a pũt cadẽ media
in eodez p̃dicam̃to. ⁊ accipiat termin⁹ q̃z ꝓpinqor põt
apparebit in termis sic eẽ ut dixim⁹. vbi gr'a. maxia di
ſtãtia in aliquo p̃dicam̃to. utputa: in p̃dicam̃to ſbe ut
ſba ⁊ hõ. iter hec eni duo extrema cadũt pl'a media q̃z
iter aliq̃ alia duo extrema. nõ descẽdẽdo eni ad ididua
qz illa relinquẽda sunt. ſpẽs ſpãliſſima tenet ifimũ lo
pli aſſũpſim⁹ hos termios. vz ſbaz tanq̃z maiorẽ extre
matẽ. ⁊ hoiez tanq̃z miorẽ. reducet eni hõ in ſbam p
aliq̃ media. utputa p tria. dicem⁹ eni q̃re hõ est ſba. qz
est corp⁹. q̃re est corp⁹. qz est aiatũ corp⁹. q̃re est aiatuz
corp⁹. qz est aial: pp qd gnque lr̃e posite in textu. vz. a.
b. c. d. e. pñt ſigr̃e hos gnque termios: duos extremos
⁊ tres medios. vz ſbaz. corp⁹ aiatũ. corp⁹. aial. hoiem.
to reducit mediatuz ad imediatũ. ſi ĝ accipiat negatia
⁊ accipiat termin⁹ aliqs in aliq̃ p̃dicam̃to: utputa q
accipiat aligd in p̃dicam̃to q̃ztitatis qd remoueatur
ab hoie dato q accipiat illd iter qd ⁊ hoiez cadũt pau
ciora media. ſ aũt erit ipa q̃ztitas siue ipz p̃dicam̃tũ
pauciora eni media assumerent ad ꝓbanduz q q̃ztitas
remoueat ab hoie q̃z q linea remoueat ab hoie. nã q
q̃ztitas remoueat ab hoie nõ accipient media nisi que
sunt in p̃dicam̃to ſbe que sunt supra hoiez. reduceret
eni hõ in ſbaz que ſba imediate remouet a q̃ztitate. sed
q linea remoueat ab hoie nõ solũ reducet hõ in ſbam
⁊ nõ solũ accipient media que sunt in p̃dicam̃to ſbe:
ſz ẽt reducet linea in q̃ztitatez. ⁊ accipient media q̃ sũt
in p̃dicam̃to q̃ztitatis. est ĝ illd iter qd ⁊ hoiez cadũt
pauciora media. in ꝓpõne ĝ affirmatiua que sumit re
spectu eiusdẽ p̃dicam̃ti assũpſimus illud qd maxie di
ſtat ab hoie: ut ſbaz. Jn ꝓpõne vo negatiua q̃ sumit re
spectu diũsoz p̃dicam̃toz assumpſim⁹ illud iter qd ⁊
hoiez cadũt pauciora media. utputa q̃ztitatẽ ul' q̃lita-
tẽ ul' qdcũq; alid p̃dicam̃tũ. ſba ĝ cũ hoie faciet ꝓpõ-
nẽ affirmatiuã. q̃ztitas aũt ul' q̃litas ul' qdcũq; alid p̃
dicamentũ faciet negatiuã. oia aũt que accipiunt me
dia ad ꝓbandũ affirmatiuã q hõ sit ſba accipient ad ꝓ
bandũ negatiuã q hõ nõ sit q̃ztitas ⁊ adhuc pl'a. nã iter
hoiez ⁊ ſbam nõ sunt posita eẽ nisi tria media. vz aial.
aiatũ corp⁹. corp⁹: ſz q q̃ztitas remoueat ab hoie erũt
ibi q̃tuor media. vz tria pfata ⁊ adhuc q̃rtũ. vz ipa ſba
nã ipa ſba nõ est mediũ iter ſbaz ⁊ hoiez. sed est mediũ
q q̃ztitas remoueat ab hoie. hec ĝ negatiua. hõ nõ est
q̃ztitas. ul' q̃ztitas remoueat ab hoie reducet ad imedi
atã p q̃tuor media. dicet eni q q̃ztitas remouet ab ho
mine. qz remouet ab aiali. ab ſ aũt qz ab aiato corpe.
ab ſ vo qz a corpe. a corpe vo remouet qz remouet a
ſba. illa ĝ media q̃ cadũt ad ꝓbandũ affirmatiuã cadũt
ad ꝓbandũ negatiuã. ⁊ adhuc plura. per pauciora ĝ est
affirmatiua q̃z negatiua ĝ potior. ¶ Ulteri⁹ forte du-
bitaret aliqs. q cũ multe sint negatiue in eodẽ p̃dica-
mẽto utr̃ ueritatẽ hẽat in negatiuis eiusdẽ p̃dicamẽ-
ti q p illa eadẽ media. ⁊ adhuc p plura ꝓbet negatiua
q̃z affirmatiua. ¶ Dõm q negatiue in eodẽ p̃dicamẽ-
to sunt. put vna ſpẽs remouet ab alia: ut si dicat q hõ
nõ est leo: ul' q hõ nõ est ferrũ: ul' q aial nõ est lapis. oz
eni accipi ista ſm diuersas ſpẽs ul' ſpãliſſimas ul' ſbal-
ternas. ſgit̃ iste due ſpẽs ul' imediate ꝓtinent ſb eodez
gẽe ut albedo ⁊ nigredo sub colore. tũc faciẽt ꝓpõnez
negatiuã imediatã ⁊ idemõſtrabilẽ. de talib⁹ ĝ non est
qõ. Si vo sunt sub eodẽ gẽe nõ ꝓximo sed remoto ut
puta q hõ nõ est ferrũ. illud idẽ dicem⁹ de talib⁹ dua-
b⁹ ſpẽb⁹ in eodẽ p̃dicam̃to. qõ diceremus de qbuſli
bet duab⁹ alijs ſpẽb⁹ in diuersis p̃dicam̃tis. nã hõ ⁊
ferrũ lz sint in eodẽ gẽe remoto. nõ sunt aũt in eodem
gẽe ꝓximo. accipiemus ĝ q̃z longinqus ⁊ q̃z remoti⁹
poterimus nõ de inuicẽ p̃dicãtia: ut ex pte hois acci-
piemus corpus aiatũ. ⁊ ex pte ferri corpus inaiatũ. ⁊
erit idem iudiciũ de iſtis duob⁹ gẽib⁹ respectu hois ⁊
ferri: qõ eẽt de duob⁹ p̃dicam̃tis respectu duoz aliq̃
rũ exñtiuz in illis p̃dicam̃tis. nã sic dicimus q linea
remouet ab hoie. qz p̃dicam̃tũ q̃ztitatis in q est linea
remouet a p̃dicam̃to ſbe in q est hõ. sic dicem⁹ q hõ
remouet a ferro. qz corpus aiatũ in q est hõ tanq̃z i suo
gẽe remouet a corpe inaiato in q est ferrũ tanq̃z i suo
gẽe. ⁊ sic hec negatiua mediata hõ nõ est linea reducit
ad imediatã reducẽdo tã hoiez q̃z lineã in supma gẽa
que sunt ab inuicẽ diuersa: sic hãc negatiuã mediatã.
hõ nõ est ferrũ. reducemus ad imediatã reducẽdo tam
hoiem q̃z ferrũ q̃z ad supiora gẽa possumus ad inuicẽ
dita. hec aũt nõ sunt nec ſba nec corpus. qz nec in ſba
nec in corpe differũt hõ ⁊ ferrũ. sed hi⁹ sunt aiatũ ⁊ in
aiatũ. ſi ĝ ſm iſtã negatiuã mediatã: hõ nõ est ferrũ uo
lumus accipe affirmatiuã q̃z magis mediatã possum⁹
accipiemus iſtã. hõ est corp⁹ aiatũ. ul' iſtã. ferrũ est cor
pus inaiatũ: q̃ facto pz q p illa eadẽ media p que redu
cit hõ in corp⁹ aiatũ: p illa eadẽ media ⁊ p plura remo
uebit hõ a ferro ul'a corpe inaiato. utputa ſi iter corp⁹
aiatũ ⁊ hoiez sint duo media. vz aial ⁊ rõnale aial. per
oia iſta media p que reducit hõ in corpus aiatũ remo-
uebit a corpe inaiato ⁊ adhuc p plura. qz ⁊ ipm corp⁹
aiatũ qd nõ cadit mediũ iter ſeipm ⁊ hoiez cadet me-
diũ ſm remotionẽ iter corpus inaiatũ ⁊ hoiez. ſ est ĝ
qd phs dicit q alijs eiſdẽ exñtib⁹. i. ceteris parib⁹. i. ſi
accipiat talis affirmatiua ſm q cõpetit accepte nega
tiue. uel ſm q debet accipi ut regrit accepta negatiua
semp ex pauciorib⁹ est affirmatiua q̃z negatiua. posſes
eni talẽ accipe affirmatiuã ⁊ talẽ negatiuã q p plura
eẽt affirmatiua q̃z negatiua. sed si accipiat affirmatiua
ſm q regrit negatiua semp est ex pauciorib⁹ affirmati
ua q̃z negatiua. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utruz
sit ex ꝓpoñb⁹ affirmatiua q̃z negatiua. ¶ Dõm q illud
qd est cã ⁊ est pp qd alteri⁹ est ꝑpus illo. ſi eni hõ remo-
uet a q̃ztitate per ſbam. ꝑpus itelligit hõ eẽ in ſba q̃z re
moueri a q̃ztitate. imo ipm esse in ſba est pp qd ⁊ est cã
q̃re remoueat a q̃ztitate. phs ĝ cõparat negatiuã ad af
firmatiuã eo mõ q̃ in eodẽ p̃dicam̃to affirmatia ma-
gis mediata cõparat ad affirmatiuã minus mediatã:
ut sic hec. hõ est ſba. que est magis mediata cõparatur
ad hãc. aial est ſba: que minus est mediata. ita suo mõ
q̃ztũ ad pñs spectat. hõ nõ est q̃ztitas. que est negatiua
cõparat ad hãc. hõ est ſba. que est affirmatiua. nã ſic il
la eadẽ media que cadũt iter aial ⁊ ſubam cadũt inter
hoiem ⁊ ſubaz. ⁊ adhuc plura. sic illa eadẽ media que
cadũt in affirmatiua cadũt in negatiua ⁊ adhuc plura
duz tñ accipiat affirmatiua ſm q debet accipi iuꝛ ac-
ceptã negatiuã. nã ad hãc negatiuã. hõ nõ est ferrum.
nõ deberet accipi hec affirmatiua. hõ est ſba. uel hõ est
corpus. in qb⁹ conuenit cuz ferro: sed deberet accipi. hõ
est corpus aiatũ. in q differt a ferro. sic eni accipiendo
affirmatiuã semp per plura est negatiua q̃z affirmatia.
Rursus sicut q aial sit ſba est ꝓor q̃z q hõ sit ſba. quia
hõ est ſuba per hoc q aial est ſuba. sic affirmatiua est p
or q̃z negatiua. nã nõ remouet hõ p ſubam a q̃ztitate:
nisi qz ꝑpus itelligit eẽ in ſba q̃z remoueri a q̃ztitate. vi-
det enim phs. ex ſuũ ꝓpoſitũ. pceſſiſſe qñ ex duab⁹ affir-

UVA. BHSC. IyR_086_4

matiuis.vz ex.a.in.e.t.d.i.ex sba in hoie t in aiali per media eiusdē coordinatiōis ꝓbauit paucitatē t ꝓportatē.ut qz per pauciora t per ꝓpora est.d.in.a.i.suba in aiali q̄z in.e.i.in hoie.cuz tñ ipe nō deberet hoc ꝓbare de duab⁹ affirmatiuis:sed de affirmatiua t negatiua: cuz de hoc sit ꝑncipalis itētio:sed ut patuit oino est simile de duab⁹ affirmatiuis in eodē p̄dicamēto quarū vna est mediatioz alia:t de affirmatiua t negatia:dū tñ accipiaf affirmatiua ut debet accipi iuxt acceptā negatiuā.p pauciora ḡ ut dicebat ꝑ⁹ suppō t per ꝓpora t notiora ut dicebat scda est affirmatia q̄z negatiua.potioz ergo t dignioz est ista q̄z illa. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Utreq̄z qdē igit̄ per tres terminos t ꝓpositiōes duas demōstrant:sz hec qdē eē accipit aliqd:illa vo eē t non eē aliqd per plura itaq̄z accipit:quare indignioz est.

¶ Adducit scdaz rōnē.differt aūt hec scda rō a ꝑ⁹.qz ꝑma arguit de paucitate ꝑm nūz.t arguit de paucitate nō ꝑm vnū t eundē sill'm.nā in vno t eodē sill'o semp est vnū mediū.hec aūt arguit in vno t eodē sill'o.t arguit de paucitate nō ꝑm nūz.ꝑm enī nūm in vno t eodem sill'o tot sunt in affirmatiuo quot in negatiuo:sed in vno t eodē sill'o ꝑm q̄litatē t formā plura sūt in negatiuo q̄z in affirmatiuo.nā in affirmatiuo nō sunt nisi ꝓpones affirmatiue tm̄.in negatiuo vo est vna ꝓpo affirmatiua t alia negatia.iō ait qꝫ utreq̄z qdē igr̄. sc.demōstratiōes tā affirmatiua.s.q̄z negatiua demōstrant per tres termios t ꝓ duas ꝓpones:sed hec qdem demōstratio affirmatiua accipit aliqd eē.i.accipit soluz ꝓpones affirmatiuas illa vo.sc.negatiua demōstratio accipit aliquid esse t nō esse.i.accipit affirmatiuā t negatiuā per plura itaq̄z sup.ꝑm qualitatem t formam est negatiua q̄z affirmatiua q̄re dignioz est hec q̄z illa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius qm̄ oñsuz est impossibile esse ꝓ utrāq̄z ꝓuatiuarū ꝓpōnū fieri sillogismū ꝟ vnā qdē opz hi⁹ eē.aliā vo qm̄ est.

¶ Adducit ad hoc idē tertiā rōnē sumptā ex eo qꝫ affirmatiua nō solū est ex pauciorib⁹ t q̄ztū ad nūz t q̄ztū ad formā.vz q̄ztū ad nūm in diuersis sillis:t q̄ztuz ad q̄litatē t formā in eodē sill'o.sed in affirmatiua est potioz qz est maioris efficacie.iō ait Amplī⁹ sup.affirmatiua est potioz q̄z negatiua qm̄ oñsuz est in libro ꝓoz ipossibile est fieri sill'm ex utraq̄z ꝓpōnū ꝓuatiuarū ex puris enī negatiuis nihil sequit ut in ꝓoribus ꝓbat sed sup.in ꝓuatiuo sill'o vnā qdē sup. ꝓpōnē opz eē hi⁹.sc.negatiuā alterā vo qm̄ aliqd est. i. affirmatiuā.tūc ḡ sic formet rō.affirmatiuus sill's nō indiget ꝓpōne negatiua.sill's aūt negatiuus non pōt facē sine ꝓpōne affirmatiua.ḡ efficacioz est ad ꝯcludē dū affirmatiua q̄z negatiua.nā affirmatiua nō solum hēt efficaciā in sill'o affirmatioꝛ:sz ēt in negatiuo.t qz efficacioz est affirmatiua:iō dignioz. ¶ Deide cū dic.

¶ Amplī⁹ iuxta hoc opz accipe p̄dicatias. qdē enī augmētata demōstratiōe necesse est fieri plures.ꝓuatiuas aūt impossibile est plures vnā in omni sillogismo esse.

¶ Adducit ad hoc idē quartā rōnē.circa qd tria facit. qz ꝑ⁹ adducit hi⁹ rōnez.2⁹ eā applicat in terminis.3⁹ ex his que dixerat ꝯcludit itētū.2ª ibi Sit enī in nullo.3ª ibi Si ergo noti⁹. Dicit ergo qꝫ amplius iuxta hoc.i.iuxta ꝓpones negatiuas opz accipere hoc.i.ꝓpones p̄dicatiuas.augmētata enī qdē demōstratione necesse est fieri plures p̄dicatiuas.i. affirmatiuas ꝓuatiuas qdē ipossibile fieri plures in vno sill'o.vnā enī eē.sc.ꝓuatiuā in oi sill'o ꝓuatiuo.sup.cōtingit. ¶ Notādū aūt vim rōnis hi⁹ in hoc ꝙsistē qꝫ affirmatiua sit potioz q̄z negatiua.qz si augmēteī demōstratio negatiua.i.si ꝓsillogiçenī ꝓmisse sill'i negatiui. nā hoc est augmētare sill'm ul demōstrationē ꝓsillogiçare ꝓmissas ei⁹.si ergo fiat ꝓsillogiçatio in sill'o ꝓuatio in ꝓsillogiçādo plures accipienī affirmatiue q̄z negatiue.nā ad ꝓsillogiçādū affirmatiuā accipienī ambe affirmatie.sed ad ꝓsillogiçādū negatiuā accipieī altera affirmatiua altera negatiua.plures ergo erūt ibi affirmatiue q̄z negatiue.in ipo ergo sill'o negatio hēt maioꝛē efficaciā ꝓpō affirmatiua q̄z negatiua. ꝓpō ergo dignioz.t si dignioz est ꝓpō affirmatiua q̄z negatia dignioz est demōstratio affirmatia que accipit oēs ꝓpōes dignas.i.oēs affirmatiuas q̄z sit demōstratio negatiua que accipit aliquā ꝓpōnē negatiuā.t ita min⁹ dignā. ¶ Dubitaret forte aligs.qz videt qꝫ ista rō q̄rta p̄dicat rōni ꝑme.nā in rōne ꝑ⁹ dicebat qꝫ que est ex pauciorib⁹ est dignioz.ergo dignioz est negatiua q̄z affirmatia.si ergo in ꝓsillogiçādo plures accipiuuf affirmatiue q̄z negatiue videt qꝫ sit dignioz negatiua. ¶ Dōm qꝫ ꝓpō regrens pauciora media dignioz est.qz est magis imediata t ꝓpingoꝛ ꝓncipio.t ad hoc uadit rō ꝑma.qz ceteris paribꝫ semp affirmatiua est imediatioꝛ q̄z negatiua.sed ꝑm media accepta q̄les debeāt accipi ꝓpones utrū affirmatiue ul negatiue ad hoc nō uadit rō ꝑma.sed ad hoc uadit hec rō q̄rta.vñ equoce loquitur de pluralitate hec rō t illa.rō enīz ꝑma ex paucitate medioꝛ arguit dignitatē affirmatie.hec aūt suppositio nūo medioꝛ ex pluralitate ꝓpōnū affirmatiuarū arguit efficaciā ꝓpōnis affirmatiue:t ita dignitatem eius.nā ad sillogiçādū duas ꝓmissas etiā in sill'o negatiuo nō accipiēdo nisi duo media vnū ad ꝓsillogiçanduz maiorē.t aliud ad ꝓsillogiçādū minorem:in tali enīz ꝓsillogiçatiōe ꝙcurrēt plures affirmatiue q̄z negatiue.qd̄ nō eēt nisi affirmatiua eēt efficacioꝛ.t per ꝙns dignioꝛ. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs.qz videt hec rō quarta nō differre a rōne tertia.nā utraq̄z arguit ex eo qꝫ opz magis plurificari affirmatiuā.t ex eo qꝫ hec est efficacioꝛ q̄z negatiua. ¶ Dōm qꝫ hec rō quarta addit supꝛ rōnez tertiā.nā rō tertia simplr arguit affirmatiuas efficaciorē eē.qz hēt vtutē t efficaciā tam in affirmatiuo q̄z in negatiuo sill'o.negatiua aūt solū hēt efficaciā in negatiuo sill'o.sed hec rō quarta plus arguit.probat enīz qꝫ in ipo sill'o negatiuo q̄ztū ad aliqd hēt maioꝛē efficaciā affirmatiua q̄z negatiua:ut q̄ztum ad ꝓsillogiçationē eius.si enīm aliqd hēret potētiā in duabus reb⁹ eēt potētius q̄z illud qd̄ hēret potētiā in vna illarū tm̄.t adhuc etiā si respectu illius vnius rei in q̄ utrūq̄z haberet efficaciā.sed illud qd̄ habet potentiam in duobus.haberet etiam potentiā in illa eadem re in qua habet efficaciā aliud:t maiorem efficaciam q̄z illud:tunc nullum dubiū esset qꝫ esset multo potentius q̄z illud.per simile modum arguit ꝓbs de ꝓpōne affirmatiua t negatiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit enī in nullo eē.a.in qb⁹ est.b.in.c.āt sit oi.b.Si igit̄ op⁹ est itez augere utraſq̄z ꝓpōnes est mediū iueniēdū.Huiusmodi qdē.a.b.sit mediū.d.sed.b.c.sit.e.e.qdez manifestū est p̄dicatiuū eē.ß.d.de.b.p̄dicatiuū qdē.a.d.aūt tanq̄z ꝓuatiuū ponit d.qdē enī de oi.b.sed.a.in nullo oportet eē.d.sic igit̄ vna ꝓuatiua ꝓpō que est.a.d. idem aūt modus est t in alijs sillogismis semp enim mediū p̄dicatiuoꝛ terminoꝛ

UVA. BHSC. IyR_086_4

p̃dicatiuū in utraqꝫ est: ꝫ p̃uatiui altez p̃-
natiuū neče est eē. quare hec vna hi⁹ sit. p
positio. alie vo p̃dicatiue.

¶ Qđ dixerat declarat in termis dicēs. ⌊ Sit enī i nul-
lo eē. a. in qb⁹ est. b. ⌋ s. hec sit maior silli negatiui. nul-
lū. b. est. a. ⌊ in. c. aūt oi sit. b. ⌋ i. hec sit mior. oē. c. ē. b.
si itez est opus augē utraqꝫ ꝓpones. ⌋ i. si neče est pro
sillogiçare utraqꝫ istaz p̃missaz ⌊ iueniēdū est mediuz
hui⁹ qđē. a. b. ⌋ i. iueniēdū est mediū cōperēs qđ psillo
giçet. a. b. que fuit maior. vz nullū. b. est. a. ⌊ sit. d. ⌋ ta
le ⌊ mediū sed. b. c. sit. e. ⌋ i. ad psillogiçādū. b. c. mino
rē sit. e. mediū. z subdit q ⌊ e. qđē igit manifestū est p̃-
dicatiuū eē. ⌋ q. d. q mediū p qđ sillogiçabit. b. c. mi-
nor affirmatiua erit in utraqꝫ p̃missaz affirmatiuaz.
qz nō sillogiçaī affirmatiua nisi p affirmatiuā ⌊ ꝫ. d. ⌋
qđ fuit mediū ad psillogiçādū. a. b. que fuit negatiua
vnā ꝓpōnē ut minorē faciet affirmatiuā. fozmabtur
eni sic sills ad psillogiçādū miorez. oē. e. est. b. oē. c. est
e. ḡ oē. c. est. b. pp qđ in psillogiçatiōe maioris erūt oia
affirmatiua. maior aūt psillogiçabit sic. nullū. d. est. a.
oē. b. est. d. ḡ nullū. b. est. a. iō q̃ztū ad hoc sb̃dit q ⌊ sit
d. de. b. qđē p̃dicatiuū. ⌋ i. minor ad psillogiçādū ma-
iorē erit affirmatiua. ⌊ a. d. aūt. ⌋ i. maior silli⁹ psillo-
gismi ⌊ tanꝫ p̃uatiuū. ⌋ i. erit negatiua. z subdit ⌊ po
nat. d. qđē enim de oi. b. ⌋ i. d. p̃dicabit de oi. b. ista est
minor ⌊ sed. a. in nullo opz esse. d. ⌋ i. remouebit ab oi
d. ista est maior ⌊ sic igit vna est p̃uatiua ꝓpō que est. a.
d. ⌋ q. d. q in psillogiçādo maiorē z minorē alicuius
silli negatiui nō accipimus nisi vnā p̃missaz negatiuā
z tres p̃missas affirmatiuas. ḡ nō solū absolute z sim-
plr. sed ēt in ipo sillo negatio q̃ztū ad psillogiçatiōnē
eius efficacior est affirmatiua qꝫ negatiua. z subdit q
⌊ idem aūt modus est z in alijs sillis. ⌋ nam quēcūqꝫ
sillm ēt negatiuū si uolum⁹ ipm psillogiçare nō acci-
piemus nisi vnā p̃missaz negatiuā z tres p̃missas affir
matiuas. iō sb̃dit q ⌊ semp eni mediū qđē p̃dicatiuoz
terminoz in utraqꝫ opz eē p̃dicatiuū. ⌋ i. affirmatiuū.
q. d. q opz accipe mediū qđ in utraqꝫ p̃missaz sumaī
affirmatiue. z sb̃dit q ⌊ p̃uatiui ⌋ aūt cū sint termini ad
psillogiçādū ꝓpōnē hñtez termios ꝓiūctos negatiue
⌊ alterū terminoz necesse est eē p̃uatiuū ⌋ z altez sup.
affirmatiuū. ita q mediū cū vno termio faciet p̃missā
negatiuā z cū alio affirmatiuaz ⌊ q̃re in hi⁹ ⌋ sup. psil-
logiçatiōe qñ psillogiçaī tā maior q̃ minor silli nega
tiui ⌊ vna ꝓpō. ⌋ i. vna p̃missa ⌊ erit hec huius. ⌋ i. erit
negatiua ⌊ alie vo ⌋ p̃misse ⌊ p̃dicatiue. ⌋ i. affirmatiue
sup. erunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igit noti⁹ per qđ demōstrat z credibilius
est: demōstrat aūt p̃uatia per p̃dicatiuā. p̃di
catia per illā nō demōstrat. ꝓr ḡ z notior z
credibilior cū sit melior utiqꝫ erit.

¶ Ex his que dixerat ꝛcludit ꝯnez itētā. nā sills negati
uus psillogiçaī p multas ꝓpones affirmatias. ꝫ sills
affirmatiuus nō psillogiçaī p alijs negatiuas. credi-
bilior ḡ z notior z nobilior z efficacior est affirmatia
q̃ negatiua. iō ait. ⌊ Si ḡ noti⁹ z credibili⁹ est per qđ
demōstrat. demōstrat aūt p̃uatiua p p̃dicatiuā. p̃dicatiua āt
p illā. ⌋ i. p negatiuā ⌊ nō demōstrat. ꝓr ḡ z notior z cre
dibilior erit utiqꝫ ⌋ p̃dicatia q̃ negatia ⌊ cum sit meli-
or ⌋ siue dignior. i. efficacior. ¶ Notādū aūt cuz dicit
q p̃uatiua demōstrat p p̃dicatiuā pōt referrī nel ad ꝓpō
nē vl ad demōstrationē. ipa enīz demōstratio negatiua siue
ipe sills negatiuus siue debeāt demōstrari siue psillogi-
zarī p̃misse ei⁹ opz q accipiat multas ꝓpones affirma
tiuas. sed sills affirmatiuus in psillogiçatiōe sua non
accipiet aliquā negatiuā. Vel pōt qđ dictū est referri
ad ipas ꝓpones. nā sills negatiuus accipit duas p̃mis
sas. vnā affirmatiuā. aliā negatiuā. affirmatiua autez
nō demōstrāt siue nō psillogiçabit p aliq̃ negatiuā. ne
gatia aūt demōstrāt z sillogiçabit per affirmatiuā. po
tior ḡ z efficacior est affirmatiua. ¶ Deide cū dicit.

¶ Amplius si p̃ncipiū silli ꝓpō ulis imedia
ta est. Est aut ē in demōstratiua affirmatiua.
in p̃uatiua aūt z negatiua ulis. ꝓpō autē
affirmatiua negatia ꝓior z notior. p affir
matiuā eni negatia nō est. z ꝓr affirma-
tio est. sic eē ꝑus est nō eē: q̃re poti⁹ p̃ncipi
piū demōstratiue est qꝫ p̃uatiue. dignio-
ribus aūt p̃ncipijs utitur dignior.

¶ Adducit ꝯntā rōnē dicēs. ⌊ Ampli⁹ si p̃ncipiū silli est
ꝓpō ulis z imediata. z est aūt in demōstratiua affirmati
ua. in p̃uatiua aūt negatiua. ⌋ q. d. q si p̃ncipiū demō
strātis demōstratiue. i. affirmatiue est p̃ncipiū ꝓpōnis
ulis affirmatiua imediata. in p̃uatiua aūt demōrone est
hi⁹ p̃n^m ꝓpō negatiua. qz ḡ sic est ⌊ z ulis ꝓpō affir^a
est potior negatiua. ⌋ i. qꝫ negatiua ⌊ z notior ⌋ notior
qđē est affirmatiua ⌊ qz negatiua nota est p affirmati-
uā. z ꝓr est affirmatiua ⌋ sup. qꝫ negatia ⌊ sic ꝑus ens
est eē qꝫ nō eē. q̃re poti⁹ est p̃ncipiū demōstratiue. ⌋ i. affir
matiue demōstratiōis ⌊ qꝫ negatiue dignioribꝰ aūt p̃nci-
pijs utit dignior. ⌋ q. d. q que utit dignioribꝰ p̃ncipi-
is est dignior. z qz hi⁹ est affirmatiua: iō ipa dignior.
¶ Dubitaret forte aliqs qz videt hec rō eē eadē cuz p̃
cedētibꝰ. vz q negatiua est minus nota qꝫ affirmatia.
qz ꝓbaī p affirmatiuam. ꝫ ēt dicebāt rōnes supiores.
¶ Dōm q ista ꝓpositꝫ ul pōt accipi ꝑm ordinē sillogi
sticū ul ꝑm apꝓhēsionē itells. utroqꝫ aūt mō affirmati
ua p̃cedit negatiuā z est notior ipa. nā semp in non fa
cere itelligit facē. z oino in negatiōe dictio. i. affirma
tio. ut di in elenchis. nō eni possum⁹ itelligē obliquū
nisi p rectū. nec negationē nisi p affirmationē. est ḡ in-
tētio phi q ꝑm apꝓhēsionē itells nīi ulis affirmatiua
imediata q est p̃n^m demōrionis affirmatiue est ꝓr z no
tior qꝫ ꝓpō imediata negatiua q est p̃n^m demōrionis ne
gatiue. z q̃ztum ad ꝫ uadit hec rō gnta. Rursus si ista
nīa apꝓhēsio explicet p sillm appebit q negatiua ꝓba
bit p affirmatiuā. z nō eō. ḡ affirmatia ꝓr z notior.
z q̃ztū ad hoc uadit qđ supius dicebaī. quō aūt rōnes
añdicte differāt manifestū est p iā dicta. ¶ Ulterius
dubitaret forte aliqs quō eē sit ꝑus qꝫ nō eē. ¶ Dōm
q iuxta regulā phi datā in 9° meta^ce de actu z poten-
tia. possum⁹ silr dicē de eē z de nō eē. nā in eodez gīabi
li z corruptibili potētia p̃cedit actū. ut ꝑus fuit sor.
in potētia qꝫ eēt i actu. simplr tñ act⁹ p̃cedit potētiā.
nā cū potētia nō reducaī in actū nisi p actuz si act⁹ nō
p̃cederet simplr potētiā entia possent esse si nihil actu
eēt. qđ est absurdū dicē. sic dicemus de eē z de nō esse.
nā in eodem gīabili z corruptibili non eē p̃cedit esse
simplr: tñ esse p̃cedit nō esse. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Adhuc p̃ncipalior est: sine enim demō
stratiua non est p̃uatiua.

¶ Adducit sextā z ultimā rōnē. d. ⌊ Adhuc p̃ncipalior
est ⌋ sup. affirmatia qꝫ negatia. qđ pz. nā ⌊ sine enīz de-
mōstratiua. ⌋ i. sine affirmatia ⌊ nō est p̃uatia ⌋ sed eā pōt
eē. depēdet ḡ p̃uatia ab affirmatia nō eā. est ḡ affirma
tiua p̃ncipalior. z per ꝛns potior. ¶ Dubitaret forte
aliqs. qz vī q hec rō sexta sit eadē cū rōne 3^a. nā in rō
ne 3^a dicebaī q sills p̃uatiuus accipit ꝓpōnē affirma
tiuā. z hic dī q nō est p̃uatiua sine affirmatiua. idez ḡ
di hic z ibi. ¶ Dōm q aliō est eē efficaci⁹ z aliō eē p̃n
cipali⁹. nā efficaci⁹ est qđ plus agit. p̃ncipali⁹ aūt est si-

UVA. BHSC. IyR_086_4

ne q̄ aliud nō agit. ⁊ utrūq; hz ppō affirmatia. nā plus agit q̄z negatia: ⁊ sine ea nihil facit negatia. q̄re si aliq̄ mō sunt eadē v̄ba in hac rōne 6ª ⁊ in 3ª. nō tñ sunt pp idē iducta. nā 3ª rō initiū hic excellētie. qz affirmatiua plus facit ⁊ est efficacioz ⁊ ei⁹ actio ad plura se extēdit hec aūt ultia rō magis initiū huic excellētie q̄ affirmatiua est pncipalioz. quia sine ea negatiua nihil potest facere.

q Quod quidē cathegorica pduatiua sit dignioz manifestuz est: ⁊ ad impossibile ducente.

¶ Post q̄z phs pbauit q̄ demfratio ul'is sit potioz pticulari. ⁊ q̄ affirmatia sit potioz negatiua. Jn pte ista ut dicebaf declarat q̄ oñsiua sit potioz ducēte ad ipoſe. Demfratio aūt oñsiua dupler est. q̄dā affirmatiua q̄dā negatiua. ſō duo facit. qz p⁹ oñdit q̄ demfratio oñsiua negatia sit potioz ducēte ad ipo^le. 2⁹ ex hoc 2cludit q̄ affirmatiua sit potioz ducēte ad ipo^le. nā si affirmatia oñsiua est potioz negatia oñsiua. negatiua aūt oñsiua est potioz ducēte ad ipo^le. 2ñs est q̄ ⁊ ipa affirmatiua sit potioz ducente ad ipo^le. 2ª ibi circa finem lectionis ⌊Quare hac qdē. ⌋Circa p^m tria fac. qz p⁹ ppōit qđ i tēdit. 2⁹ pmittit q̄dā neīa ad pposituz. 3⁹ ex his que dixerat 2cludit itētū. 2ª ibi. ⌊Opz aūt scire. ⌋3ª ibi. ⌊Si igit ex notioribꝫ. ⌋Dic ḡ ⌊q̄ qdē cathegorica p̄ uatia. ⌋i. demfratio oñsiua p̄uatia ⌊sit dignioz ducēte ad ipossibile manifestū est ⌋sup. ex dicēdis. ¶ Notanduz aūt q̄sdā exponē sic textū hūc ut h itēdit phs probare q̄ demfratio affirmatia oñsiua sit dignioz ducēte ad ipossibile. vñ sic exponūt lra. qz q̄dez demfratio cathegorica. i. affirmatia sit dignioz p̄uatiua. q. d. q̄ cuz sit ita q̄ demfratio cathegorica. i. affirmatia sit dignioz p̄uatiua ex h manifestū est ad ipoſe ducēte sup. q̄ sit dignioz affirmatiua. sed circa finē lectiōis hoc idē dicit. vñ videf eē q̄dā iutilis receptio. ipe ēt text⁹ sequēs magis 2sonat exponi ꝑme. ¶ Notādū ēt q̄ lra quā exponit Auer. cōmē. plane oñdit q̄ hec lra. vz cathegorica p̄uatiua debet exponi pro oñsiua p̄uatiua. nā ubi nos hēm⁹ cathegorica p̄uatia. lra quā exponit Auer. hēt fillꝫ rect⁹ negatiuus. ?stat aūt q̄ demfratio recta est demfratio oñsiua. ad ipoſe aūt non est demfratio recta sed curua ⁊ reflexa. nā semp in oi tali demfratione ex opposito 2ñis fit reflexio ad oñdēdū oppositū alicui⁹ p̄missaz. q̄ si dicaf q̄ nra translatio hēt cathegorica. ⁊ alia trāslatio hēt affirmatiua: dici debet q̄ h fuit culpa trāslatoris. nā ꝑbus demfratione demfratiuā aliq̄n appellat cathegoricā siue affirmatiuā: aliq̄n oñsiuā. trāslatoz cū deberet tūsferre oñsiua trāstulit cathegorica. ¶ Dubitaret forte aliqs. utruz sit uera hec 2ñtia que ponef circa finē lectiōis. ul'ꝑm quosdā posita est' nūc. vz q̄ si demfratio affirmatiua sit potioz negatiua q̄ sit potioz ducente ad ipoſe. ¶ Dom q̄ hec 2ñtia uera est dupl'r. p⁹ qdē qz ois demfratio ad ipoſe aliq̄ mō est demfratio negatia ul'ipaz. pponēdo ul' ipam ex datis ab adūsario assumēdo. ut si uellē ꝓbare q̄ nullū. b. est. a. demfratione ducēte ad ipoſe uterer ꝓpone negatiua ipaz ꝓponēdo. si vo uellē ꝓbare p talē demfratiōē 2ñtiā ꝓpōnis assumpte. vz oē. b. est. a. uterer ꝓpone negatiua data ab adūsario. vz nullus. b. est. a. demfratio ḡ ad ipoſe nunq̄z est imunis a negatiōe. si ḡ demfratio affirmatia est potioz negatiua ⁊ ducēs ad ipoſe nō est oino imunis a negatiōe. 2ñs est q̄ affirmatiua sit potioz sic ducēte. 2⁹ h idē pz ex dictis. ꝑbaf enī in lectiōe pñti q̄ demfratio oñsiua p̄uatiua sit potioz ducēte ad ipoſe si ḡ ex dictis affirmatiua est potioz negatiua: ⁊ ex dictis negatiua est potioz ducēte: 2ñs est q̄ affirmatia sit potioz ducēte. qz quicqd est, potiꝰ uel dignius digniori est dignius minus digno. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Opz āt scire que sit dūia ipaz. Sit igit. a. in nullo. b. in. c. aūt oi. b. neče est in nllo. c. eē. a. sic igit acceptis demfratiua p̄uatia erit demōstratio: qñ. a. in. c. nō erit.

¶ Premittit q̄dā neīa ad ppositū. Circa qđ duo facit. qz p⁹ facit qđ dictū est. 2⁹ circa ea que dixerat mouet quādā cauillationē ⁊ soluit. ibi. ⌊Nō eni si 2tingit. ⌋Circa p^m q̄tuor facit ꝑm q̄ q̄tuor neīa ad ppositū p̄mittit. naz p⁹ declarat quō hēat fieri demfratio oñsiua negatiua. 2⁹ quō hēat fieri ducēs ad ipoſe. 3⁹ dat dūiaz iter utrāq; demfrationē. 4⁹ ex dūia data oñdit demfrationē oñsiuā pcedē ex poriby⁹ ⁊ notioriby⁹. 2ª ibi ⌊Qđ vo ad ipoſe. ⌋3ª ibi ⌊Termini qdē igit. ⌋4ª ibi ⌊Nō aūt poz. ⌋Dicit ḡ. ⌊Opz aūt scire que sit dūia ipaz. ⌋q. d. q̄ p⁹ ꝓposuit hāc ueritatē q̄ demfratio cathegorica. i. oñsiua p̄uatiua sit dignioz ducēte ad ipoſe: qđ ut appeat opz scire que sit dūia ipa iter p̄uatiuā oñsiuā ⁊ ducentē ad ipoſe. ⁊ p⁹ describit q̄lr hēat fieri oñsiua p̄uatiua dicēs ⌊sit igit. a. i nullo. b. ⌋hec est maioz. nullum. b. est. a. ⌊in. c. aūt oi. b. ⌋hec est mioz. oē. c. est. b. neče est ḡ in nullo. c. eē. a. ⌊hec est 2. nullū. c. est. a. ⁊ ſdit q̄ ⌊sic qdē igit acceptis ⌋sup. ꝑmissis ⌊erit demō. stratio p̄uatiua ⁊ demfratiua. ⌋i. ostēsiua ⌊q̄ 2cludit p demfrōnē oñsiuā negatiuā. nullū. c. est. a. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Que vo ē p ipoſe sic se hz si op⁹ ē demōstraf q̄. a. i. b. nō sit accipiēdū ē affirmatie a. eē in. b. ⁊ b. in. c. q̄re accidit ⁊. a. in. c. eē. ſ ād sit notū ⁊ certū q̄ ipoſe est ipm eē.

¶ Oñdit quō hēat fieri demfratio ad ipoſe. d. ⌊Que vo ad ipoſe sic se hēt ut si op⁹ est demfrare ⌋sup. p demfrōnē ad ipoſe ⌊q̄. a. i. b. nō sit accipiēdū in affirmatiuā. a. in. b. eē ⌋ista erit maioz. oē. b. est. a. ⌊⁊. b. in. c. ⌋ista est minoz. oē. b. est. c. ⌊q̄re accidit. a. in. c. eē. ſ autē sit notū ⁊ certū q̄ ipoſe est eē. ⌋semp enīz demfratio ad ipoſe 2cludit 2ñē manifeste falsā. ex 2ne manifeste falsa ꝓbaf oppositū ꝑmisse eē uez. utputa si magis est notū q̄ albedo nō sit nigredo q̄z q̄ nō sit coloz 2gregatiuus si nellet probare q̄ albedo sit coloz cōgregatiuus uel e2. i. q̄ coloz congregatiuus non sit albedo: quere reſ ab adūsario utz. b. sit. a. ul'nō. i. coloz 2gregatiuus sit albedo ul' nō. qđ si 2cederet hieſ itētū. qđ si negaret diceret da oppositū. accipieſ ḡ oppositā. vz coloz 2gregatiuus est albedo. accipieſ ḡ ali⁹ terminus. c. i. nigredo ⁊ arguef sic. oē. b. est. a. i. ois coloz 2gregatiuus est albedo. oē. c. est. b. i. ois nigredo est coloz 2gregatiuus ergo oē. c. est. a. i. ois nigredo est albedo. ſ aūt est falsū ⁊ ipoſe. ḡ ⁊ illud ex q̄ sequif. vz q̄. b. sit. a. i. coloz congregatiuus sit albedo. ¶ Dubitaret forte aliqs. utruz semp fillꝫ ad ipoſe debeat hīe 2ne manifeste falsam. ¶ Dom q̄ fiē nō 2cedēti uez opz illud uerū declarare p aliqd uer⁹. pp qđ ꝑmisse debēt esse ueriores 2ne. sic si aliqs 2cedat falsuz opz q̄ ipugneſ ducēdo ipsum ad aliqd falsū. ⁊ qz in demfrone ad ipoſe semp ex falsitate 2ñis ꝓbaf eē falsitas in aliq̄ ꝑmissaz: opz semp in oi tali demfrone q̄ 2clo falsioz sit q̄z ꝑmissa. ſō dicitur in textu q̄. a. eē in. c. i. q̄ 2clusum sit notum ⁊ certum esse impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Termini qdez igit sil'r ordinant. Differt aūt quo q̄lis sit notioz p̄uatiua ꝑpō. Utrū igit q̄. a. b. nō iest. aut q̄. a. c. nō ineſt. Cuz igit est 2clusio notioz qñ nō est. a. in. b. qđ est ad ipossibile fit demōstratio. Cum aūt in sillogismo sit demōstratiua est.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶Dat dīlā ꝛ ꝙuenīētiā īter utrāqꝫ demſonē.d. qꝫ ⁊ termini qdē igit ſilr ordinant ⁊ demōſtratio eni oñſiua ꝛ ad ipoſe in b ꝙuenīūt qꝫ utrobiqꝫ termini ordinantur ſilr.i.ordinant debite ꝑm modū ꝛ figurā ſillogiſticaꝫ. ꝛ ſbdit qꝫ ⁊ differt in q̄ q̄lis ſit notioꝛ ꝓuatia ꝓpō utrū igit que.a.b.nō ieſt. ⁊ i.utrū maioꝛ negat ⁊ aut nō eſt a.in.c. ⁊ i.ꝙcō.q.d.qꝫ in b differt ſill's oñſiuus a ſillo ad ipoſe: qꝛ in vno accipit notioꝛ qꝫ.a.nō ſit in.b.i.ꝑmiſſa.in alio accipit qꝫ.a.nō ſit in.c.i.ꝙ.iō ait ⁊ cū igit ꝙcō notioꝛ eſt qm̄ nō eſt ſit demōſtratio que eſt ad impoſe.cū ā in ſillo ⁊ ſup.ſit notioꝛ.i.cū ſit notioꝛ ꝑmiſſa que eſt ⁊ in ſillo demōſtratiua. ⁊ i.oñſiua ⁊ eſt. ⁊ ſ.demōſtratio. ¶Notādū aūt qꝫ ut patē pōt ex termīs aſſignatis.utputa ſi magis ſit notū qꝫ nigredo non ſit albedo q̄ꝫ coloꝛ ꝙgregatiuus nō ſit albedo.ſiqs uellet ꝓbare qꝫ coloꝛ ꝙgregatiuus nō ſit albedo poſſet ſ ꝓbare oñſiue ꝛ ad ipoſe.ſed ꝓbādo oñſiue accipet ꝑmiſſaꝫ notiorē i vītate.ꝓbādo ad ipoſe ꝙcluderet ꝙnē notiorē in falſitate. Argueret eni oñſiue ſic. nullū.b.ē a.i.nulla nigredo eſt albedo.oē.c.eſt.b.i.ois coloꝛ cōgregatiuus eſt nigredo.q̄ nullū.c.eſt.a.i.nullus coloꝛ ꝙgregatiuus eſt albedo.hec qdē ꝓcedit ex notioribꝫ. qꝛ ut ſupponebat notiꝫ eſt.b.nō eē.a.i.nigredinē non eē albedinē q̄.c.nō eē.a.i.colorē ꝙgregatiuū nō eē albedinē.demſo aūt ad ipoſe e ſrio faceret.ex.c.eni non eē.a.i.ex ꝙne.ꝓbaret.b.nō eē.i.ꝑmiſſaꝫ.q̄tū q̄ ad ꝑmiſſas ꝓcedit demſratio ad ipoſe ex minus notis.i demōſtratiōe eni ad ipoſe eſt aliq̄ ꝑmiſſaꝫ minus nota i falſitate: ꝛ oppoſita eiꝰ minus nota in ueritate.ꝙcō autē ſe habet econuerſo. ¶Deinde cum dicit.

¶Natura aūt ꝓꝛ eſt que eſt qꝫ.a.in.b.nō ſit q̄.a.in.c.ꝓꝛiora eni ꝙcōne ſunt ex qbꝰ eſt ꝙcluſio. Eſt aūt que.a.qdē in.c.nō eſſe ꝙcō.a.aūt in.b.ex qbꝰ eſt ꝙcluſio.

¶Ex dīa data oñdit demſonē oñſiuā eē ex ꝓribus ꝛ notioribꝫ.nā ſi demſo oñſiua accipit notioꝛē ꝑmiſſā ꝙcludit notioꝛē ꝙnē: oñſiua eſt ex notioribꝫ.nō aūt illa que eſt ad ipoſe.ꝛ ex hoc ſequit qꝫ oñſiua teneat ordinē nālē.eſt enim nāle qꝫ ꝑmiſſe ſint notiores ꝙne.ad ipoſe aūt tenet ordinē q̄ſi ꝙ nām.iō ait qꝫ ⁊ nā aūt ꝓꝛ qdē eſt qꝫ.a.in.b.nō ſit q̄.a.in.c. ⁊ nō eē.q.d.qꝫ nālr ꝑmiſſa debet eē notioꝛ ꝙne.ꝛ b facit demſratio oſtēſiua qꝫ.ſ.accipit.a.nō eē in.b.i.ꝑmiſſaꝫ notioꝛē q̄.a.nō eſſe in.c.i.q̄ ꝙnē.vñ ſbdit qꝫ ⁊ ꝓra aūt ꝛ notiora ⁊ ſunt ꝙne ex qbꝰ eſt ꝙ ⁊ ſup.oñſiua.ꝛ ſbdit qꝫ ⁊ eſt āt que eſt.a.qdē in.c.nō eē ꝙcō.a.aūt i.b. ⁊ ſ.nō eē ⁊ ex qbꝰ eſt ꝙ. ⁊ i.ex ꝑmiſſa.tunc q̄ eſt ſupplēda rō qꝫ cuz oñſuz ſit ſupra qꝫ demſratio oñſiua negatiua accipit.b.nō eē.a.notius q̄.c.nō eē.a.pz qꝫ talis demſratio notiores accipit ꝑmiſſas ꝛ eſt ex notioribꝫ. ¶Deinde cum dicit.

¶Nō eni ſi ꝛtingit remoueri aliqd hoc cō cluſio eſt.illa aūt ſunt ex qbus.

¶Remouet circa ꝓtacta quādā cauillationē. Circa qꝫ duo facit.qꝛ ꝓº ponit cauillationē.2º eā remouet.ibi. ⁊ Sz b qdē. ⁊ Poſſet eni qs cauillare circa ꝓtacta.d. qꝫ cū in demſone ad ipoſe ex falſitate ꝙnis arguat falſitas alicuiꝰ ꝑmiſſaꝫ.ul ex nō eē ꝙnē arguat nō eē ꝑmiſſaꝫ qꝫ talis demſo ꝓcedit ex ꝓribꝫ ꝛ ex notioribꝫ nā facto ſillo in regreſſuz qm̄ ex nō eē ꝙnē ꝛtingit nō eē ꝑmiſſā in tali regreſſu diceret aduerſarioꝰ ipm nō eſſe ꝙnē ſe hēt ſic ꝑmiſſa ꝛ ipa iterēptio ꝑmiſſe ſe hēt ut ꝙ. ꝛ qꝛ ut dictū eſt in tali ſillo iterēptio ꝙnis eſt notioꝛ q̄ interēptio ꝑmiſſe.iō in ipo regreſſu ꝑmiſſa eſt notioꝛ. hāc q̄ cauillationē remouēs ait qꝫ ⁊ nō eni ſi ꝛtigit aliqd remoueri. ⁊ i.iterimi ut hēt alia trāſlatio. ⁊ hec ⁊ ſāt que iterimit.ſ. ⁊ eſt ꝙ.illa aūt ſunt ⁊ ſup.ꝑmiſſe ⁊ ex qbꝰ eſt ⁊ ſup.talis iterēptio.tūc q̄ eſt ſupplēda rō qꝫ cum ex iterēptiōe ꝙnis iterimat ꝑmiſſa: iteremptio ꝙnis ſe hēbit ſicut ꝑmiſſa.in hoc q̄ ſtat tota cauillatio qꝫ qꝛ ex interēptiōe ꝙnis arguat iterēptio ꝑmiſſe.videt ex hoc qꝫ poſſumus dicē qꝫ interēptio ꝑmiſſe ſit ꝙcō.ꝛ interemptio ꝙnis ſit ꝑmiſſa.ꝛ videt ex hoc etiā qꝫ poſſumꝰ ulterius arguere qꝫ demōſtratio ad impoſſibile accipi at notiores ꝑmiſſas. ¶Deinde cum dicit.

¶Sed hoc qdē ex quo ſillz eſt.qō utiqꝫ ſic ſe hz:q̄re aut ut totū ad ptē:aut ps ad totū ſe hēt.ſed que ſunt.a.c.ꝛ.a.b.ꝓpoſitiones nō ſic ſe habent ad inuicē.

¶Remouet hāc cauillationē.d. ⁊ Sed b qdē ⁊ ſup.eſt illud ⁊ ex q̄ eſt ſill's qꝫ utiqꝫ ſic ſe hēt qm̄ aut totū ad ptē: aut ſe hēt ſic ps ad totum.ſed que ſunt.a.c.ꝛ.a.b.ꝓpōnes. ⁊ i.ꝙ ꝛ ꝑmiſſa ſiue iterēptio ꝙnis ꝛ iterēptio ꝑmiſſe ⁊ nō aūt ſic ſe hñt ad inuicē ⁊ ſupplēdū eſt q̄ hiꝰ dictuz qꝫ qꝛ in regreſſu cuz ex iterēptiōe ꝙnis iterimit ꝑmiſſa nō rebuat fozma ſillogiſtica.iō nō poſſumꝰ dicē ex hoc qꝫ demſratio ad ipoſe ſit ſill's ex notioribꝰ. ¶Dubitaret fozte aliqs quō illud ex q̄ eſt ſill's ſe hēt ſic ps ad totuz.aut ſic totū ad ptē. ¶Dōz qꝫ illd ex q̄ eſt ſill's ꝓpe eſt mediꝰ terminꝰ.mediꝰ āt terminꝰ ſe hz ad extremitates ul ſic ps ad totū.ul ſic totū ad ptē.nā in ſcōa figª mediꝰ terminus in utraqꝫ ꝓpōne ſic ſe hēt ſicut totum ad ptez.qꝛ in utraqꝫ ꝑdicaf.in 3ª aūt in utraqꝫ ꝓpōne ſe hēt ſicut ps ad totū.qꝛ in utraqꝫ ſubūcīf.in ꝑma vo mediꝰ terminus ſe hēt in maiori ſic ps ad totuz qꝛ ibi ſubūcīf.in miori aūt ſic totū ad ptē qꝛ ibi ꝑdicaf.eſt q̄ intētio ꝑhi dicē qꝫ illud ex q̄ eſt ſill's.i.ex q̄ iferf aliqd ſillogiſtice opz qꝫ ſe hēat ſicut totū ad ptē.uel ſicut ps ad totū.i.opz qꝫ ſit ordiatū debite ꝑm modū ꝛ figurā ſillogiſticā.hoc aūt mō nō ſe hñt.a.c.ꝛ.a.b.i.ꝙcō ꝛ ꝑmiſſa in demſone ad ipoſe.cuz eni in tali demſone ex interēptiōe.a.c.i.ꝙnis regredimur ad iterimēdū.a.b. i.ꝑmiſſaꝫ.in tali eni regreſſu nō ſeruaf illa ꝓportio toti ad ptē ul ecōuerſo.i.nō rebuat ibi debitꝰ ordo ſillogiſticus.ſic eni regredi nō eſt ſillogiçare.ꝛ qꝛ nō rebuatur debitꝰ ordo ſillogiſticus.nō poſſumꝰ dicē qꝫ in tali regreſſu ipa ꝙ ul interēptio eiꝰ ſic ſe hēat ſic ꝑmiſſa.ꝛ id qō iterimit ſe hēat ſicut ꝙcō.nec poſſumus ulteriꝰ ex hoc dicē qꝫ talis demōſtratio ꝓp hiꝰ regreſſuz ꝓcedat ex ꝓrioribꝰ uel ex notioribꝰ. ¶Deinde cuz dicit.

¶Si igit ex notioribꝰ ſit ꝛ credibilioribuꝫ dignioꝛ eſt.ſūt eni utreqꝫ ex nō eē credibiles.ſed hoc qdē ex ꝓꝛi.illaz̄o ex poſteriori potioꝛ ſimplr utiqꝫ erit ea que eſt ipoſſibilis demōſtratio ꝓpria.

¶Poſtq̄ ꝓꝫ declarauit quō hēat fieri demſratio oñſiua ꝓpria ꝛ quomō hēt fieri demſratio ad ipoſe ꝛ dedit diam iter utrāqꝫ demſonē ꝛ ex dīa data opz ꝓceſſuz in demſone oñſiua eē nālē ꝛ eē ex ꝓribꝰ ꝛ ex notioribus. In iſta pte ex oibꝰ his dictis iferf ꝙnez intētā. vz qꝫ demōſtratio oñſiua ꝓpria ſit potioꝛ: qꝛ ꝓcedit ex ꝓrioribꝰ ꝛ notioribꝰ q̄z ducēs ad ipoſe que ꝓcedit ex posterioribꝰ.iō ait. ⁊ Si igit ex notioribꝰ ꝛ credibilioribꝰ dignioꝛ eſt. ⁊ ſ.demſratio ⁊ ſunt aūt utreqꝫ ⁊ demōſtratiōes ⁊ credibiles ex nō eē. ⁊ i.utraqꝫ demſratio taz oñſiua ꝓpria q̄z ducēs ad ipoſe facit fidē per nō eſſe. alr tñ ꝛ alr.iō ſbdit qꝫ ⁊ hec qdē. ⁊ ſ.oñſiua ꝓpria ⁊ ex ꝓri. ⁊ i.facit fidē ex nō eſſe ꝓri.i.ex ꝑmiſſa negatiua ꝓri ⁊ illa vo que eſt ad ipoſe ex posteriori. ⁊ i. facit fidē ꝛ eſt credibile ex nō eē posteriori.i.ex iterēptiōe cōcluſionis.ꝛ qꝛ ſic eſt ⁊ utiqꝫ ꝓpria demſo. ⁊ ſ.oñſiua ⁊ erit ſimplr potioꝛ ea. ⁊ i.q̄z illa que eſt ad ipoſſibile. ¶Dubitaret fozte aliqs:qꝛ videt qꝫ utraqꝫ demōſtratio tā oñſiua negatiua q̄z ducēs ad ipoſe ſit ex non eſſe

UVA. BHSC. IyR_086_4

priori.nā oñsiua est ex nō eē pori.qz ibi p̄missa negatiua ex qua iferē ꝛclo negatiua est notior:z p ꝓns digni oz z por cognitiōe.qz de tali poritate hic logmur. sic etiā z in demōne ad ipole credibilitas est ex non esse pori nō ex nō eē posteriori ut dicit auctor in lra. nam credibilitas in tali demōne est ex nō eē ꝯnis.sed constat in tali demōne nō eē ꝯnē est noti⁹.z si est notius est pus.ḡ credibilitas ibi est ex nō eē pori. ¶ Dōm q̄ duplr est pus q̄tuz ad pñs spectat.vz p̄m ueritatem z p̄m ordinē sillogisticū.p̄m ueritatē enim si bona sit demōstratio ad ipole semp ex pori nō eē ꝓbat nō esse posteri⁹.ut ex nō eē ꝯnis qđ debet eē magis totū z prius cognitiōe ꝓbat nō eē alicui⁹ p̄missax. qđ debet eē minus z posteri⁹ cognitiōe.sed lz demōstratio ad ipossibile ꝓcedat hoc mō ex pori nō eē.tū p̄m ordinē sillogisticū ꝓcedit ex posteriori.qz ex nō eē ꝯnis que p̄m ordinē sillogisticū est.posterior ꝓbat aliquā p̄missarum nō eē que p̄m talē ordinē est por. z in hoc differt a demōstratiōe oñsiua.qz puertit ordinē sillogisticū.nec tenet ordinē nālē.nā eni silli ß regrit q̄ p̄misse sint notiores ꝯne nō eē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.qz videt falsuz q̄ utreq̄z.vz tā demōstratio ꝓbatiua oñsiua q̄z ducēs ad ipole quelibet sit credibilis ex nō eē.de negatiua eni oñsiua uerū est.qz nō eē qđ accipit in p̄missis.i.ex negatiōe alicui⁹ p̄missax fit fides q̄ non sit ꝯ. ul fides de ꝯne negatiua:imo aliqñ fit fides ex affirmatiua.nā sic cū debet p ipole ꝓbari negatiua uera ꝯcludit affirmatiua falsa.z tūc ex nō eē fit fides.qz oppositū ꝯnis est nō eē.sed si debeat ꝓbari affirmatiua uera per ipole opz q̄ ꝯcludat negatiua falsa.tūc ḡ nō fiet fides ex negatiōe.sed ex affirmatiōe.nā in silło ad ipole semp fit fides ex oppsito ꝯnis.oppositū aūt ꝯnis negatiue est affirmatio.fiet ḡ tūc fides ex affirmatione z ex eē.nō ex nō eē. ¶ Dōm q̄ silłs ad ipole semp facit fidē ex nō eē:qz semp facit fidē iterimēdo ꝛclonē.iteri mere aūt ꝛclonē est ꝛclonē nō eē.istud tñ nō eē aliqñ egpollet affirmatiōi.qz si ꝛclo sit negatiua faciet fidez ex nō eē ꝯnē qđ egpollebit affirmatiōi.qz nō eē negationē est eē affirmationez.pz ḡ quō demōstratio ad ipole semp facit fidē ex nō eē. Uel possumus alr soluē qz rō phī q̄ oñsiua sit potior ducēte ad ipole nō fundaf sup eē.sed fundaf sup hoc q̄ oñsiua accipit p̄missas pores z notiores.ad ipole accipit ꝯnē notiorē. in tali enim silło semp ꝛclo debet eē notior in falsitate.z oppositū ei⁹ ex q̄ ꝓbat oppositū alicui⁹ ex p̄missis debet eē noti⁹ in ueritate.hoc aūt debet esse cōe in oi demōne ad ipossibile.pp qđ ois demōstratio ad ipole hēt quēdā defectū.qz ibi est ꝓcessus qđāmō ꝓtra nām silłi demōstratiui.cui⁹ nā est accipe p̄missas notiores: qđ ḡ phs ait q̄ utreq̄z demōnes tā oñsiua ꝓbatiua q̄z ducēs ad impossibile sunt credibiliores z faciūt fidē ex nō eē. pōt dici q̄ ut patuit nunq̄z demōstratio ducēs ad ipole est imunis a negatiōe:z qz nunq̄z est imunis a negatione dī semp facere fidē ex nō esse. ¶ Deide cum dicit.

¶ Quare z hac dignior p̄dicatia.manifestū est ēt q̄ z ea que est ipossibilis potior ē.

¶ Quia ꝓbatū est q̄ negatia oñsiua est potior ea que est ad ipole.iō ex hȳ:ut dicebaf.ꝯcludit q̄ affirmatiua sit potior.iō ait⌊ Quare p̄dicatia.⌋i.affirmatia⌊ hac.⌋ i.negatiua⌊ dignior⌋sup.est.z qz sic est⌊ manifestum est q̄ ⌋p̄dicatiua cū sit dignior q̄z negatia⌊ q̄ est z potior.⌋i.dignior⌊ ea.⌋i.q̄z illa⌊ que est ad ipole.⌋digni⁹ eni dignior ut ś.dicebaf est digni⁹ mini⁹ digno.

Tertior aūt z prior est scia quecūq̄z ipsi⁹ qa.z pp qd eadē est.ß non est ipsius extra eā que est ppter quid.

¶ In toto aūt isto libro posterior tradit ars quō ꝛtigat scire p demōne.vñ oia que dīr tā in p⁰ q̄z in 2⁰ ad hoc referēda sunt.p̄m aūt hoc tot⁹ iste liber p̄mus diuidebaf in ptes duas.qz in p⁹ agebaf de demōne p̄m se.in 2⁹ vo de demōstratione ,put vna demōstratio cōparaf ad aliā. z sicut dupl̄r possumus loqui de demōstratiōe.sic dupl̄r possumus loqui de ipo scire.nā de ipso scire possumus loqui simpl̄r ,put accipit simpl̄r.vz q̄ scire est cāz cognoscere.z qm illius est cā z q̄ nō cōtingit aliter se hēre.z sic loqui uel sic cōsiderare de scire ptinet ad pmā partē huius libri p̄mi.ubi agit de demonstratione p̄m se.Sc̄do mō possumus loqui de scire comparatiue vz ,put vnuz scire cōparaf ad aliud scire:uel ,put uliter scire cōparaf ad opinari z ad alios hitus cognitiōis. sic ergo possumus hanc partē ad p̄cedentē cōtinuare. vz q̄ post q̄z phs determinauit de scire simpl̄r z de demōstratione p̄m se.z etiā determinauit de demonstratiōe cōparatiue cōparādo vnā demōstrationē ad aliā. In pte ista determinat de scire cōparatiue cōparādo vnuz scire ad aliud scire z comparādo ad opinari z ad alios hitus cognitiuos.duo ergo facit. q̄ p⁰ cōparat vnū scire ad aliud.2⁰ cōparat scire ad opinari z ad alios hitus cognitiuos.ibi.⌊ Scibile aūt z scia differūt ab opinari.⌋ Circa p̄mū duo facit.q̄ p⁰ cōparat scire ad scire oñdēs que scia sit certior z que minus certa. 2⁰ cōparat ipm scire siue ipam sciaz ad suū subm z ad sua p̄ncipia a q̄bus hēt diūsitatē z vnitatē.ibi.⌊ Una aūt scia est.⌋ Circa p̄mū tria facit p̄m q̄ triplr ostēdit vnā sciam eē alia certiorē.2⁹ ibi⌊ Et que nō est de sb̄iecto.⌋ 3⁹ ibi⌊ Et que est ex minoribus⁹.⌋ Dicit ergo q̄ ⌊ scia aūt est certior z por que est eadē ipsius qa. z pp qd.sed nō ipsius qa.eē eam que est ppter qd.⌋q.d.q̄ scia illa que simul vna z eadem exīs ꝯsiderat qa z pp qd est por z certior.sed nō est potior z certior illa que est ipsius qa.extra z sepatim a ppter qd. ¶ Dubitaret forte aliqs.quō scia aliqua sit ipsius qa tm̄ aliqua ipsius qa z ppter qd. ¶ Dōm q̄ scire qa est triplr.ul per cām remotā:uel per effectū remotū:ul per effectū quēcūq̄z.Scire aūt ppter qd est scire per cāz quertibilem z adequatā.ille aūt qui nouit cām quertibilem z adequatā sciēs ppter qd.de facili pōt scire ipm quia. ideo talis dicit scire utrūq̄z.sed sciēs per cām remotā sciens sic qa.nō de facili scit ppter qd.i.cām primaz z adequatam.talis aūt dicit scire qa.sepatim a ppter qd.sciens etiā per effectū siue primū siue remotū non statim scit ppter qd.lz forte admiref ut sciat.nā ex admirari ceperunt phi philosophari.ut dicit in p̄mo metaphisice.sic ergo facile est exponere lr̄am phī.nā scia acquisita per cām adequatā dicentē ppter qd.est multo certior z por q̄z acquisita per cām remotā z per effectus qui sunt demōstrationes qa.Alio mō pōt exponi lr̄a phī z forte magis p̄m intentionē phī ut dicatur scia ꝯsiderans simul ppter qd z quia.scia subalternās scia aūt ꝯsiderans quia.extra sepatim a ppter quid.dicatur scia subalternata.qđ nō sic intelligēdū est q̄ scia subalternās ꝯsideret omnia quia.de quib⁹ considerat ppter quid.nā ut supra dicebaf multotiēs alique scie ppter altitudinē sciētes ipm ppter quid.nesciūt ipm quia.nō de oibus ergo de quib⁹ sciunt ppter qd.sciūt quia.sed ecōuerso de oibus de quib⁹ sciunt quia.sciūt ppter qd.de nullo enim ꝯsiderat geometra qz.de quo nesciat ppter qd nisi sit per se notū uel ualde ,primum ei qđ est per se notū.sciētia ergo subalternans z si p̄m q̄ huī ꝯsiderat.ppter quid.sepatuz a quia. nunq̄z tñ cōsiderat quia sepatum a ppter quid.nā sciētia subalternans p̄m q̄ huī de nullo scit quia.de quo nesciat ppter quid.sed sciētia subalternata cōsiderat quia.separatum a ppter quid.ut perspectiuus p̄m q̄ huī de multis scit quia.de quib⁹ nescit ppter quid.sed suppo nit illa a geometra tanq̄z a superiori artifice.diximus ā t

tertiū & vltimum ꝓtulum.

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄ scientia subalternans ꝑm q̄ hui⁹ nihil supponit de quo nesciat reddere cām nisi illud sit per se notum uel ꝓpinquum. nā geometra supponit q̄ lz de puncto ad punctū rectā lineā ducere. ꝓbat tñ hoc in sexto phisicoꝝ. ubi ostēdit q̄ inter quelibet duo puncta cadit linea media. sed hoc nō accipit geometra ut ſbalternās sed ut depēdēs ab alia scia. scientia ergo ut subalternās ꝛ ut nō depēdens de nullo ꝙsiderat quia. de quo non cōsideret ꝓpter quid. Uel possumus dicere q̄ hoc est ualde ꝓpinquum ei qđ est q̄si per se notum. ꝛ ideo despicit geometra sup hoc demōstrationē adducē. Possumus etiā ꝛ tertio rñdere q̄ de paucis uel de vno aliquo ꝑticulari nō est curādum. q̄ñ ergo dicit q̄ illa scientia est minus certa que ꝙsiderat quia. sepatuz a ꝓpter quid. intelligēdū est q̄ñ in plurib⁹ ꝛ in multis ita se habet. sed q̄ñ in aliqua vna ꝓpōne ita se hēt nō est multū curādū. Est ergo intētio phi. q̄ scia subalternans est certioꝛ eo q̄ nō ꝙsiderat qa. sepatuz a ꝓpter qd. i. non ꝙsiderat qa. qđ nesciat resoluē in ꝓpter quid: ꝛ in causam. scientia autez subalternata est minus certa. quia considerat quia separatum a ꝓpter quid. i. ꝙsiderat quia. qđ ꝑm q̄ huius nescit resoluere in ꝓpter quid.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que non est ex subiecto illa que est de subiecto. ut arithmetica armonica.

¶ Ponit secundā cōparationē uel dat secunduz documētum ad cognoscendū scientiā certioꝛē dicēs. ¶ Et que nō est de ſbo ¶ su. sensibili. i. scia que est magis abstracta ꝛ minus mālis est su. ꝑoꝛ ꝛ certioꝛ ¶ illa. ¶ i. q̄z illa ¶ que est de ſbo. ¶ s. sensibili. i. q̄z illa que est minus abstracta que est magis de subo sensibili ¶ ut arithmetica ¶ que est de nūo simplr est certioꝛ. qz est magis abstracta q̄z ¶ armonica. ¶ i. q̄z musica que de nūo cōtracto ad aliqd sensibile ꝛ relato ad sonū. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz videt istud documentū eē idē cū ꝑ⁰. nā arithmetica ꝛ armonica sic se habēt q̄ vna est ſbalternans. alia ſbalternata. vna dicit ꝓpter quid. ꝛ alia qz. ¶ Dōm q̄ hoc 2ᵐ documētū est aliud a ꝑ⁰. ꝑᵐ eni documētum innitit huic ueritati q̄ cā est certioꝛ effectu. nā effectus non est notus simplr nisi per cām. ꝛ ꝓpter qđ vnūqđq; ꝛ illud magis. erit ergo causa simplr notioꝛ ꝛ certioꝛ effectu. ꝛ qz scia dicēs ꝓpter qd considerat cām. dicēs quia. ꝙsiderat effectum. ꝙñs est q̄ scientia ꝓpter qd. certioꝛ sit sciētia quia. Hoc aūt 2ᵐ documētum initit huic ueritati q̄ forma per se loquēdo est notioꝛ q̄z materia. nā materia nō cognoscit nisi p analogiā ad formā. ꝛ qz sciētia magis abstracta est sciētia magis formalis. min⁹ abstracta est magis mālis. ꝙñs est q̄ scientia que est minus de ſbo sensibili tanq̄z magis abstracta ꝛ formalioꝛ sit certioꝛ q̄z scientia magis de subo sensibili que est mālioꝛ. differūt ergo hec duo documēta formalr. ꝓñt tñ esse in eodez subo. ut illa eadem sciētia que est de subo magis sensibili ꝛ est magis mālis pōt ꝙsiderare quia. ꝛ eē subalternata. ꝛ illa que est de minus ſbo sensibili. ꝛ que est magis formalis potest ꝙsiderare ꝓpter qd. ꝛ esse subalternās. ꝛ pōt cōtingere q̄ hoc scōm documētum nō ꝙcurrat cuz ꝑmo. nā cum tres sint modi eēntialis phie phicus mathematicus ꝛ diuinus. mathematica que est de subo magis abstracto. utputa geometria que est certioꝛ q̄z nālis scia que est de subo magis sensibili. nec tñ ꝓpter hoc nālis phia subalternat geometrie. ista ergo duo documēta nō sunt vnum ꝛ idem.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que est ex minorib⁹ ea que est ex apōne ut geometria ꝛ arithmetica. Dico aūt ex additione ut vnitas. substātia est sine positione. Punctus aūt substantia posita. hoc aūt est ex appositione.

¶ Dat tertiū documētū dicēs. ¶ Et ¶ sciētia ¶ que est ex minorib⁹ ¶ est sup. certioꝛ ¶ ea que est ex appōne ut geometria. ¶ i. q̄z geometria ¶ arithmetica sup. est certioꝛ. ꝛ exponit se qđ appellat ex minorib⁹. d. ¶ dico autē ¶ ex minorib⁹ que nō est ¶ ex appōne. ¶ uel ut ꝓnt aliqui textꝰ ¶ dico aūt ex additione. ¶ i. expono quid appello ex additione ¶ ut vnitas est ſba sine positione. punctus aūt est ſba posita. hoc aūt est ex appōne. ¶ ꝙsiderare de re magis ꝛcta. punctus ergo qui dicit positionez in ꝓtinuo se hēt per additionē ad vnitatez que est sine tali pōne. geometria ergo que est de pūcto est ex appōne ꝛ ex additiōe qz aliqd addit punctus supra vnitatē. arithmetica que est de vnitate est ex minoribus. qz est de vnitate que nō habet talē positionē. iō arithmetica est certioꝛ q̄z geometria. ¶ Dubitaret forte aliqs. qa videt hoc documētū eē idem cuz scōo. nā illa scientia que est ex additiōe est mālioꝛ. illa que est ex minorib⁹ formalioꝛ ꝛ abstractioꝛ. ꝛ in hoc ꝙsistebat ꝓtus scōi documēti. ¶ Dōm q̄ hoc documētū tertiū nō est oīno idem cū scōo. hēt tñ magnā ꝙformitatē cum illo. nazutrūq; documētū in hoc ꝙsistit q̄ scia que est de magis formali est certioꝛ q̄z que est de magis māli. Sz magis formale ꝛ magis māle pōt ꝙsiderari dupliciter. uel per cōparationē ad mām sensibilē de qua ꝙsiderat nālis. uel ad mām intelligibilē siue imaginabilē de qua considerat mathematicus. Scōm ergo documentū ab hoc 3° differt. qz illud qđ ꝙcernit māz sensibilē ut illa scia dicat certioꝛ que abstrahit a mā sensibili. illa minus certa que est de ſbo magis sensibili. sed hoc documētum tertiū ut coiter ponit sumit per cōparationē ad mām intelligibilē siue imaginabilē. dicemus eni q̄ ꝙsiderādo mām intelligibilē siue imaginabilē sunt gradus. nulla eni scia mathematica oīno abstrahit a mā itelligibili siue imaginabili. pp qđ non posset arithmeticus ꝙsiderare de subſtātijs sepatis. nec spectaret ad ipz cōsiderare de earū nūo. attñ inter ipa mathematica q̄dā sunt magis mālia quedā minus. uel punctus est mālioꝛ vnitate. nā punctus dicit quādā situationē iter partes uel dicit quādā situationē relatā ad aliqd hñs ptes. ꝛ qz positio sumit respectu ptiū: punctus qui in suo intellectu talē situationē includit ꝛ talē relationē ad ptes dz esse ſba posita uel positionē hñs. vnitas aūt caret tali positione. nō q̄ repiat vnitas que est ꝑnᵐ nūi sine ꝓtinuo. sed qz itellꝰ vnitatis p̄cedit oēm itellz ꝓtinui ꝛ oēm itellm ptiū. ꝛ iō vnū ꝯz q̄ vnū semp est idiuisibile nec est hoc p̄ter rōnē q̄ aliqd nō hēat eē nisi in aliq⁹: ꝛ tñ sit itellꝰ ei⁹ p̄ter oēm itellm taliū. ut genus nō habet eē nisi in spēb⁹. ꝛ tñ itellꝰ gūis p̄cedit oēm itellm spēcī: sicut itellꝰ vnitatis p̄cedit oēm intellectū ptiū lz vnū qđq; sit ꝑnᵐ nūi nō hēat eē nisi in ꝓtinuo ꝛ i habēte ptes. vnū ergo qđ est p̄ncipium nūi lz nō sit oīno quid abstractū a mā itelligibili uel a mā imaginabili a qua mā sunt abstracte ſbe sepate. qz sunt oīno entia p̄ter māz itelligibilē. ut declarari hēt i octauo metaphisice. attñ hi⁹ mām itelligibilē uel imaginabilē magis circūcernit punctus ꝛ ꝓtinuū q̄z vnitas: eo q̄ situatio ꝛ positio est de itellectu pūcti ꝛ ꝓtinui. que nō est de intellectu vnitatis. pp qđ patē pōt quō differt hoc documētū tertiū a scōo. ꝛ qualr ueritatē hēat istud tertiuz documētū. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs quō vnitas sit ſba sine pōne. ¶ Dōm q̄ vno mō pōt saluari ut sit locutio ꝑm modū platonicū q̄ nō distīxit iter vnū qđ est ꝑnᵐ nūi ꝛ qđ ꝓtit cū ente: ꝛ qz vnū qđ ꝙuertit cū ente est idē eēntialr cū ente. ꝛ dicit ſbaz cuiuslibet rei. ꝓbs q̄ nō curat de exēplis aliq̄n i suis exēplis logꝯ ꝑm modū alioꝛ ꝓboꝝ. ꝛ iō dixit q̄ vnitas erat ſba. qđ aūt postea addidit q̄ erat sine positiōe. hoc addit qz ꝑm

UVA. BHSC. IyR_086_4

uersitatē itellꝰ vniꝰ loquēdo etiā de vno qđ est ꝑncipiū nūi nō icludit itellm situationis nec pōnis sicut intellectꝰ pūcti. Uel possumus dicē ꝙ vnitas est ſba nō cuiuscūqz. sed ſba nūi. qz ex vnitatibꝰ ſubalr cōponit numerus. Suba enī vno mō dicit essentiā cuiuslibet rei: ut pz ex qnto metaphiſice. z qz nūs ex vnitatibꝰ essentialr cōponit: erit vnitas ſuba nūoꝝ. Ista etiā mō ſm platonicos pūctus est ſba ꝙtinuoꝝ. qz pūctus motus ſm platonē facit lineā: linea ſupficiē: ſupficies corpus ſm hoc ergo ꝙtinuuz erit eēntialr ex pūctis: z pūctus erit ſuba ꝙtinuoꝝ sicut vnitas nūoꝝ. ergo tā pūctꝰ q̄z vnitas est quedā ſba. sed pūctus est ſba pōnē hñs: qz in suo itellectu icludit situationē uel positionem. vnitas aūt est ſba nō hñs in suo itellectu situationē nec positionē. Possumus aūt z 3° rñdere ut illud dicat ſuba alicui⁹ fine quo aliqd nō remanet. uel illud dicat ſuba alicui⁹ qđ igredit ſubalr ei⁹ diffōnē. z hoc mō pūctus est ſuba ꝙtinui. qz fine pūcto uel in actu uel in potētia nō hēt eē ꝙtinuū. sicut etiā pūctꝰ est ſba linee. qz ingredit ſbalē diffōnē ei⁹. ꝙ aūt iſtis modis vnitas sit ſuba nūoꝝ. qz fine vnitate nō hēt eē nūs. z qz vnitas ingredit ſbalē. i. eēntialē diffōnē nūi: nulli est dubiū. pp qđ pz quō tā pūctus q̄z vnitas dicat ſuba: quō aūt pūctꝰ sit positionē hñs: vnitas vo sit nō hñs declaratum est per iam dicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una aūt scia est que est vniꝰ generis que cūqz ex ꝑmis cōponit: z ptes aut passiões horū sunt per se.

¶ Cōparat ipaz sciaz ad suū ſbm z ad sua ꝑncipia a qbꝰ hēt vnitatē z diuersitatē. duo ꝙ facit auctoꝝ. qz pº oñdit ex qbꝰ ſbis hñt esse scie z per que ꝑncipia. 2° oñdit ex qbꝰ ſbis z per que ꝑncipia nō hñt eē scie. ibi. ¶ Sed eius qđ est a fortuna. ¶ Circa pm duo facit ſm ꝙ duo sortiunt ex ſbis z ex ꝑncipijs: vnitatē. ſ. z diuersitatē. pº ergo ostēdit quō scia ex ſbo z ꝑncipijs sortit vnitatē. 2° quō diuersitatē. ibi ¶ Altera aūt. ¶ Dicit ergo ꝙ ¶ scia ät est vna que est vniꝰ gīis. ¶ ſ. ibi ¶ quecūqz cōponit ex ꝑmis. ¶ i. ex eisdē ꝑmis ꝑncipijs ¶ ptes aūt z passiões hoꝝ. ¶ i. tā ibi q̄z ptiū ¶ sunt per se. ¶ q. d. ꝙ scientia iſto mō hēt vnitatē ex ſbo z ex ꝑncipijs. qđ. ſ. in se debet hīe q̄tuoꝝ. pº ꝙ ſubm suū sit vniꝰ gīis. z q̄tū ad hoc ait ꝙ scia est vna que est vniꝰ gīis. 2° ꝙ circa illud genus ſubi negocieꝰ ſm eadē ꝑncipia ꝑma. 3° regit ad vnitatē scie ꝙ circa idez genus ſubi fic negocieꝰ per eadē ꝑncipia ꝑma ꝙ ꝙsideret per se ptes illiꝰ ſubi. 4° z ultio ꝙ ꝙsideret hoꝝ. ſ. tā ſubi q̄z ptiū p se passiones. cū ergo in lra dī ¶ ptes aūt z passiões hoꝝ sunt p se ¶ illud per se debet referri ad partes z ad passiones.

¶ Dubitaret forte aliqs qđ sit eē sciaz vniꝰ gīis ſubi. ¶ Dōm ꝙ eē sciam vniꝰ gīis ſubi est eē vniꝰ generis ſubjcibilis per qđ solū excludit equocatio. nā genus ſubjcibile est in plus q̄z genus ꝑdicabile. nā analogia entis impedit genus ꝑdicabile. ens enim qđ est analogū ad. x. ꝑdicamēta nō est genus ad illa. talis tñ analogia nō impedit genus ſubjcibile. est enīz de toto ente vna scia ut metaphiſica que est entis in eo ꝙ ens ut declarari habet in quarto. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis. cum posite sint quatuoꝝ ꝙditiones ad vnitatem scientie. videlz vnitas gīis ſubjcibilis. identitas ꝑmorum ꝑncipioꝝ. ꝙ habeat per se ptes: z per se passiones quid per qualibet ꝙditionē excludit. ¶ Dōm ꝙ ex eo ꝙ scia debet esse vnius gīis ſubiecti ut pz per iā dicta excludit equocum. de equoco aūt ſm ꝙ equocum nō est vna scia. Ex ſcda aūt ꝙditione excludit diuersitas cōsiderationis. nā de eodem ſubiecto possunt ꝙsiderari diuerse scientie diuerſimode. illud enim idem corpus qđ ꝙsiderat nālis cōsiderat z mathematicus. sed naturalis cōsiderat hi⁹ corpus ſm ꝙ est q̄le. ſm ꝙ est actuum. ſm ꝙ est paſſiuum. ſm ꝙ transmutat. uel ſm ꝙ transmutat. ideo ꝓncipia que assumet ꝓbus naturalis ut cōmuniter ponit ex motu ſumunt. dicit etiaz ꝙ nālis cōſiderans ſic de corpore nō abſtrahet a mā ſenſibili. quia corpus est ſenſibile per qualitatē loquēdo de ſenſibus exteriorib⁹ ſicut est imaginabile per quantitatem. mathematicus vo ꝙſiderabit de illo eodē corpore nō ut quale nec actiuum nec paſſiuum. ſed ut est quātum. ideo ꝑncipia ſua aſſumet ex quātitate. Et ſi dicat ꝙ de quantitate ꝙſiderat nālis. Dici debet ꝙ de quātitate cōſiderat nālis ut est qualitati ꝙiuncta. mathematicus vo ut est a qualitate abſtracta. q̄ꝰ ergo de eodem ꝙſideret nālis z mathematicus. tñ qz nō eodem mō ꝙſiderāt. ideo hec ſciētia z illa nō utunt eiſdē ꝑncipijs ꝑmis. ſed nālis ut dicebat magis initit ꝑncipijs ſumptis ex motu. mathematicus ex quanto. ex q̄ apparet ꝙ hic ꝑma ꝑncipia non intelliguntur ex genus cuiuſmodi ſunt oia cōmunia. ſicut de qlibet affirmatio. ſed intelliguntur ꝑma ꝑncipia que ſunt ꝑma ſm ꝓpriā ꝙſiderationē ſciētie. uti ergo ſic eiſdem ꝑmis ꝑncipijs hoc est negociari ſm eandē ꝙſiderationē. Ex 3ª aūt ꝙditione ꝙ ptes debēt esse per ſe oſtēdit ꝙ non est ſimplr eadem ſciētia ſubalternata cum ſubalternante nō eniz dicere possumus ꝙ linea ſimplr de qua est geometria ſit per ſe totuz ad lineā viſuālē de qua est ꝑſpectiua. forte per ſe diuidit linea in lineā rectā z curuaz nō aūt per ſe diuidit in viſuālē z nō viſualem. ita ꝙ viſuale z nō viſuale nō ſunt per ſe ptes linee. Ex quarta aūt ꝙditione ex eo qđ addit ꝙ debent esse per ſe paſſiones excludit ab vnitate ſciētie ꝙſideratio per accidēs. nō enim ſpectat ad vnā z eandē sciaz ꝙſiderare niſi ea que ſunt per ſe. uerūtñ qz ea que per accidēs ſunt vni ſcie pñt eē p ſe alij: ſicut ea que ſunt per accūs vni ſenſui pñt eē per ſe alij. ſicut ſapor qui per accūs cōparat ad viſuz per ſe cōparat ad guſtū lz vna z eadē ſcia que ꝙſiderat aliqđ ſbm per ſe nō poſſit ꝙſiderare ea que reſpiciūt illud ſbm per accūs: nō est incōueniēs illa per accūs poſſe eē per ſe de ꝙſideratiōe alteriꝰ ſcie. ut multa ſunt per accūs corpori mathematico. de qbꝰ nō potest ſe intromittē geometra. que ſunt per ſe corpori nāli de qbꝰ pōt ſe intromittē phicus. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs cuz aſſignate ſint q̄tuoꝝ ꝙditiones ad hoc ꝙ ſit ſcia vna que illarū ꝙditionuz ſit formalioꝝ z potioꝝ. ¶ Dōm ꝙ ſcda qua dī ꝙ debēt eē eadē ꝑma ꝑncipia. ul ꝙ debet eē eadē ꝙſideratio est formalioꝝ z potioꝝ. Nam tota rō quare ſcia est vna est. qz ꝙſiderat de oibꝰ ꝙſiderationē vnā: ul ꝙ idem est: qz ꝙſiderat de oibꝰ ſm eadem ꝑncipia ꝑma ſumpta ſm ꝓpriā cōſiderationē. cuz enim hec ꝙditio hēt eē in aliqua ſcia vna opz ꝙ ibi ſint oēs alie tres ꝙditiones. nā ſm vnā z eādem ꝙſiderationē nō pñt ꝙſiderari que nō ſunt eiuſdez gīis ſubjcibilis. talia enim nō pñt reduci in eadē ꝑncipia ꝑma ꝓpria. Rurſus que nō ſunt per ſe ptes eiuſdem ſubi uel nō ſunt per ſe paſſiones ſubi uel partiuz ſubiecti cadē ſub eadē ꝙſideratiōe est ipoſſibile. z talia ꝙtineri ſub eiſdē ꝑmis ꝑncipijs loquendo de ꝑncipijs ꝑmis ꝓprijs. Et ut melius pateat intētio phi dici debet ꝙ ſcda ꝙditio est ſm ꝙ formalr est ſciētia vna. ſimaginabimur enim ꝙ quicqd ꝙſiderat geometra cōſiderat in eo ꝙ q̄tum: uel in eo ꝙ est ꝓncipiū quātitatiſ z ſm hanc ꝙſiderationem accipiet quedā ꝓncipia ꝑma que erunt ꝓpria geometre ſub quibus militabunt oia de quibus ꝙſiderat geometra. z ex hoc erit vnitas in tota ſcia geometrie. accipiet enim geometra tanq̄ ꝑncipia ꝓpria diffinitionē puncti linee ſupficiei z anguli z figure z ceteroꝝ taliū ex quoꝝ ꝙditiōe z ex qbꝰ ꝑncipijs dependent oia que ſunt in geometria. ex hoc ergo ſiue ex hac ꝙditione ſecūda habet formalr z ꝑncipalr vnitatē ſciētia. Alie aūt tres cōditiones nobis

UVA. BHSC. IyR_086_4

insinuat ad que põt se extẽdere sciẽtie vnitas. Sic ergo exponemus textũ phi q si sciẽtia ꝓcedat ꝑm considerationẽ.uel q idẽ est si ꝓcedat ꝑm eadẽ ꝓncipia ⁊ ꝑma in quo cõsistit scda ꝙditio:tãtã ex hoc sortiet idẽtitatem q vna ⁊ eadẽ scia exñs ꝙsiderare poterit de omnibus his que sunt eiusdẽ gñis subijcibilis:que fuit cõditio ꝑma.nõ enim erit alia scia de ente mobili ꝑm q ens:⁊ de ente imobili.sed postq̃ est ibi ꝙsideratio vna q; gcgd cõsiderat ꝙsiderat in eo q ens de toto ente tanq̃ de vno gñe scibili poterit eẽ scientia vna. Rursus si scia ꝓcedat ꝑm eãdem ꝙsiderationẽ nõ solũ poterit eẽ vna ⁊ eadẽ de toto subiecto:sed etiã de oibus per se ptibus subiecti tam subiectiuis q̃z eẽntialibus:ut si ysocheles uel ysopleuros uel qõ idẽ est triãgulus habens duo eq̃lia latera ⁊ hñs oia eq̃lia nõ sunt per se ptes subiectiue triãguli.q; sunt per se spẽs eius:erunt de ꝙsideratione vnius ⁊ eiusdẽ scie. Illa ergo vna ⁊ eadẽ scientia que ꝙsiderat de toto gñe subijcibili: que fuit condi tio ꝑma:illa eadẽ vna exñs ꝙsiderabit de oibus per se ptibus illius subiecti: que fuit cõditio tertia.qõ totuz ideo cõtingit q de oibus talibus cõsiderat ꝑm eadem ꝓncipia ꝓpria ꝑma.uel qõ idẽ est de oibus talibus cõsiderat ꝑm ꝙsiderationẽ vnã.si enim corpus mobile ad formã ⁊ mobile ad situm sunt per se ptes corpis mobilis nõ erit alia scia que cõsiderat de toto corpe mobili ⁊ de talibus per se ptibus.⁊ qõ dictũ est de ptibus �super iectiuis intelligẽdũ est de ptibus eẽntialibus:ut si materia ⁊ forma sunt per se ptes essentiales corpis mobilis nõ erit alia scia cõsideras de corpore mobili:⁊ cõsideras de materia ⁊ forma que sunt per se ptes essentiales eius. Et qõ dictũ est de per se ptibus in quo cõsistebat cõditio tertia: intelligẽdũ est de per se passionibus:in quo ꝙsistit q̃rta cõditio. vna enim ⁊ eadẽ scientia que cõsiderat de eodẽ ⁊ de per se ptibus subiecti cõsiderare poterit de oibus per se passionibus tam subiecti q̃z ptium. q̃re aũt cum tãta diuersitate quãta est in oibus his que sunt in omni gñe subijcibili ⁊ que est in oibus ptibus eius ⁊ in oibus per se passionib⁹ põt stare vnitas scie totũ sumit ex secũda cõditione.q: de oibus cõsiderat ꝑm eãdẽ cõsiderationẽ ⁊ ꝑm eadẽ ꝓpria ꝓncipia ꝑma.scia ergo tãtam sortit vtutẽ ex ꝓprijs ꝓncipijs ꝑmis:ex qbus cõsurgit vnitas cõsiderationis: q ꝑm talia ꝓncipia vna exñs cõsiderare poterit de toto gñe subijcibili de oibus per se ptibus eius ⁊ de omnibus per se passionibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Altera aũt scia est ab altera q̃rũcũq̃ ꝓncipia neq̃ ex eisdẽ neq̃ ex alterutris sunt.

¶ Ostẽdit quõ scia hẽat ex suis ꝓncipijs diuersitatem. Circa qõ duo facit.q: ꝑmo facit qõ dictũ est.2°qõ dixerat ꝓbat per signũ.ibi|_ Huius aũt est signũ. ⌋ Dicẽ ergo q|_ altera aũt scia est ab altera quorũcũq̃ ꝓncipia nec ex eisdẽ nec ex alterutris sunt. ⌋q.d.q tunc est scia altera qñ sic hẽt altera ꝓncipia q h⁹i ꝓncipia altera nec sunt ex eisdẽ ꝓncipijs nec sunt altera ex alteris. i.nec sunt ex se inuicẽ. ¶ Dubitaret forte aliqs.q: cũ vnitas scie sit ex vnitate subiecti erit ergo alteritas ex alteritate.nõ bñ ergo fecit phs uolẽs determinare de alteritate scie q nihil tetigit de subiecto:sed soluz de ꝓncipijs. ¶ Dõm q ꝑm quosdã vnitas scie est ex vnitate gñis subijcibilis.ideo uolẽs phs determinare de vnitate scie ait q sciẽtia est vna que est vnius generis .i.subijcibilis.sed ut dicũt alteritas scie est ex alteritate ꝓncipioꝝ.ideo uolẽs determinare de alteritate ait q scie sunt altere quarũ ꝓncipia sunt altera.sed ꝟ non est rõnabile dictũ.semp enim mõ factis ut declarari habet in 2° ethicoꝝ.q̃re si vnitas scie causat ex vnitate ꝟbiecti:⁊ alteritas ex alteritate subiecti.nõ est enim rõnabile q ex vnitate vni⁹ causet vnitas.⁊ ex alteritate alterius alteritas. Propter qõ dicere possum⁹ q Auerrois ac si rñderet huic questioni supplet hãc litteram dicẽs q sciẽtie sunt diuerse quarũ ꝓncipia ꝑma sũt diuersa ⁊ subiecta ipsarũ diuersa. Uel possumus alr respõdere ad questionẽ q sciẽtia est vna que ꝙsiderat de vno gñe subijcibili ꝑm vnam cõsiderationẽ uel ꝑm eadem ꝓncipia ꝑma ꝓpria.cõsiderare aũt de eodem gñe subijcibili hoc est mãle in vnitate sciẽtie.sed cõsiderare ꝑm eandẽ cõsiderationẽ ⁊ ꝑm eadẽ ꝓpria ꝓncipia ꝑma hoc est formale.ut ergo phs ostẽderet hoc eẽ formale:illud aũt mãle:⁊ hoc est potius ⁊ ꝓncipalius illo totã vim alteritatis scie tribuit alteritati ꝓncipioruz. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs quõ sciẽtie sunt altere quãdo sic se hñt altera ꝓncipia q nec sunt ex eisdez nec ex alteris. ¶ Dicendũ q h⁹i ꝓncipia accipiẽda sũt ꝑma nõ q̃liter cũq̃ sed ꝑma in sciẽtia.põt ergo vna scientia hẽre altera ꝓncipia si illa altera sint ex eisdẽ uł si illa altera sint ex alteris.i.ex se inuicem. Metaphisica enim cõsiderat de ente ⁊ de suba nec sunt oino eadem ꝓncipia sumpta ex ente ⁊ ex suba.attñ q; ꝓncipia sumpta ex suba ꝑm ꝙsiderationẽ metaphisicã reducuntur in ꝓncipia sumpta ex ente.uel qõ idẽ est q; apud metaphisicũ cõsideratio subẽ reducit in cõsiderationem entis.q; nõ cõsiderat de suba nisi ut in ea saluaꝝ cõsideratio entis:sic cõsiderare de suba ⁊ de ente nõ facit alteritatẽ simplr in cõsideratione.q; altera cõsideratio est eo altera.sic etiã eadẽ metaphisica que cõsiderat de ente cõsiderat de oibus ꝑdicamẽtis que sunt per se ptes entis.lz ergo sit alia cõsideratio vnius ꝑdicamẽti a cõsideratione alterius.he tñ ꝙsiderationes due altere nõ faciũt alteritatẽ in metaphisica.q; iste due cõsiderationes altere sunt ex eisdẽ.nam nõ cõsiderat metaphisicus de ꝑdicamẽtis que sunt altera ad inuicẽ nisi q̃z ꝙsiderationẽ vnã ⁊ eãdẽ ⁊ ꝑm ꝙsiderationẽ entis.⁊ ut talia pateãt per exẽplum dicemus q ꝓncipia subẽ sensibilis sunt suba ut sunt materia ⁊ forma. ꝓncipia accñtis nõ sunt suba sed sunt accñtia. ꝓncipia aũt totiꝰ entis causati nõ sunt accidẽtia nec materia ⁊ forma: sed actus ⁊ potẽtia.totũ enim ens causatum tanq̃ in sua ꝓncipia eẽntialia reducit in actũ ⁊ potẽtiã.eadẽ ergo metaphisica cõsiderat de accñte ⁊ de eius ꝓncipijs.de substãtia sensibili ⁊ de eius ꝓncipijs.de ente ⁊ de eius ꝓncipijs.⁊ tñ ꝓncipia substãtie ⁊ ꝓncipia accñtis non sunt eadem.attñ ꝑm cõsiderationẽ metaphisicã huius modi ꝓncipia sunt ex eisdẽ ⁊ ꝓpter eadẽ.s.ꝓpter ꝓncipia entis. bñ enim videt metaphisicus ⁊ ad eũ spectat cõsiderare q ꝓncipia substãtie sunt alia a ꝓncipijs accidẽtis.sed ipse non cõsiderat de substãtia ⁊ de accidẽte ⁊ de eoꝝ ꝓncipijs nec de diuersitate ipsorum nisi ex hoc pfectius cognoscat naturam entis.sic etiam ut docebat ꝓncipia substãtie sensibilis non sunt eadem cuz ꝓncipijs totius entis.sunt tamẽ ex alterutris q; principia substãtie reducit metaphisicus in principia entis ut mãm ⁊ formam in actum ⁊ potẽtiam.⁊ qõ dictum est de substãtia respectu entis intelligendum est de accidente. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Huius aũt signũ est cũ i idemõstrabilia ueniãt.oporteret enim ipsa in eodem genere esse his que demonstrantur.

¶ Qõ dixerat manifestat per signuz. Circa qõ tria facit. q: ꝑmo adducit signũ.2° illud signũ ꝓbat per aliud signum.3° qõ dixerat q ex alteritate ꝓncipioꝝ habet es se alteritas in sciẽtia.ne ex hoc aliqs crederet q nullo mõ per altera ꝓncipia nec per altera media posset concludi vna ⁊ eadẽ ꝓcłio ostẽdit quõ hoc fieri possit.scda ibi.|_ Signũ aũt. ⌋3ª ibi.|_ Plures aũt. ⌋ Dicit ergo. |_ Huius aũt signũ est ⌋q ex alteritate ꝓncipioꝝ hẽat

UVA. BHSC. IyR_086_4

eē alteritas sciētie|_cū ueniāt in indemōstrabilia._Ji. ad indemōstrabilia|_opz ipsa_Jindemōstrabilia|_esse in eodem gīe._Ji.ptinere ad idē genus subijcibile|_cuz his que demōstrant.|_q.d.q ea que demōstrant ꝛ que sunt demōstrationis cōclusio ptinēt ad idē genus subijcibile cum ipsis indemōstrabilibus per que demōstrant.utputa si ꝓbet hec passio.vz posse collocare triāgulū eglaterū de hoc subiecto ut de q̄libet linea data per hoc ꝓncipium indemōstrabile.qz sup quolibet cētro circulū quātū uis spatiū potes occupādo describere.oia ista ptinent ad genus cōtinui:de quo tanq̄z de ꝺbo est geometria. ¶Notādū aūt q̄ si demōstrata sunt in eodē gīe cum indemōstrabilibus ergo a destructione ꝓntis si indemōstrabilia uel si ꝓncipia sunt diuersa genere:ita q̄ sic sint altera q̄ nec sint ex eisdē nec ex alterutris erūt demonstrata altera gīe.nō ergo ptinebūt ad idem genus subiecti.ꝛ per ꝓns nō eēt de eis aliq̄ scia.ergo qz demonstrata sunt in eodē gīe cum indemōstrabilibus.signū est q̄ diuersitas indemōstrabiliū siue ꝓncipioꝝ facit diuersitatē in gīe demōstratoꝝ siue in scia. ¶Notādū etiam q̄ sic arguere ut arguit ꝓbus demōstrata sunt in eodē genere cum indemōstrabilibus.ergo a destructione cō sequētis diuersitas ꝓncipioꝝ indemōstrabiliū facit diuersitatez in genere demōstratoꝝ ꝛ in sciētia:ꝛ arguere a posteriori:ꝛ per ꝓns est arguere per signū. ¶Deinde cum dicit.

¶ Signū aūt huiꝰ est cū idemōstrabilia per se ipsa in eodem genere sunt ꝛ ꝓxima.

¶Probat huius signū per aliud signū.ꝛ habeē coiter talis lr̄a|_signū aūt huius:qz cū indemōstrabilia per seipa sunt in eodē gīe.ꝛ ꝓxima_Jꝛ est lr̄a falsa ut ꝑz per aliā trāslationē ubi sic dicit|_signū aūt est ꝛ huius cū que demōstrant per ipsa in eodē gīe sint ꝛ cōgenita._Jun sic debet dicere lr̄a nr̄a|_signū aūt huius cū demonstrabilia per ipsa in eodē gīe sint ꝛ ꝓxima_Jꝛ est intellectus lr̄e q̄ signū aūt huius est q̄ indemōstrabilia sint in eodē gīe cum his que demōstrant.cū demōstrabilia per ipa.s. indemōstrabilia ꝓncipia ꝛ ꝓxima demonstrata talia demōstrabilia sunt in eodē gīe. ¶Notādū aūt q̄ si ꝑ aliq̄ ꝓncipia indemōstrabilia demōstrarent aliq̄.ꝛ per illa demōstrata demōstrarent alia ꝓxima talibꝰ demonstrabilibus illa ꝓxima erūt in eodē gīe cū illis demōstrabilibus.ergo cū ꝓxima.i.cū demōstrabilia ifinita sint in eodē genere cū supioribus demonstrabilibꝰ per que demōstrant signū est q̄ ipsa demōstrabilia supiora sint in eodē genere cum indemōstrabilibus per que demōstrantur.est enim sic arguere a posteriori:ꝛ ideo est arguere per signum. ¶Deinde cum dicit.

¶ Plures aūt demōstrationes eē eiusdez possibile est:nō soluz ex eodem ordine accipiēti non cōtinuū medium.ut eorū que sunt.a.b.c.ꝛ.d.ꝛ.z.

¶Ostēdit quō eadē possit ꝛcludi ꝑ diūsa ꝓncipia uel per diuersa media.Circa qō tria facit.qz ꝑ° ostēdit q̄ hoc possit fieri per diuersa ꝓncipia eiusdē ordinis.scōo q̄ possit per diuersa ꝓncipia ōria ꝛ nō eiusdē ordinis. 3° qz exēplificauerat de ꝓma figura.ait q̄ debem° quō fiat intēdē per alias figuras.2ª ibi|_Sed ex altero._Jꝫª ibi|_Intēdē aūt._Jdic ergo q̄|_eiusdē._Js.ꝛnis|_possibile est eē plures demōstrationes_Jp plura.s.media|_nō solū ex eodē gīe accipiēdo mediū nō ꝛtinuū_Jsed sup. ex alio ordine.q.d.q eiusdē ꝛnis pñt eē plures demōstrationes accipiēdo media nō ꝛtinua ex eodē ordine ꝛ ēt accipiēdo talia media ex alio gīe.ꝛ exēplificat de medijs nō cōtinuis eiusdē ordinis.ꝺ.|_ut eoꝝ que sūt a.b._Ji.istoꝝ duoꝝ extremoruz que sunt.a.ꝛ.b.media sup.pñt eē|_c.d.ꝛ.i._Juel ut hñt aliq̄ textus.|_c.ꝛ.d.ꝛ ç._Jꝛ sic fiet demōstratio eiusdē cōclonis ꝑ tria media. qdā textus vident exemplificare de q̄tuoꝝ medijs.ponūt enim loco medioꝝ.c.ꝛ.d.i.ç. ¶Notādū autez q̄ ut pateat in terminis spālibus q̄ hic dicit.Sciēdū est q̄ triāgulus diuidit in duas spēs.vz in eglaterū ꝛ nō in eglaterū.ois enim triāgulus uel habet latera equalia uel nō eq̄lia.Rursus triāgulus nō eglaterus nō est spēs spālissima sed subalterna uł est genus subalternū. hēt enim sub se duas spēs.vz egcrurim.scalenonē.Mā nō hēre eq̄lia latera pōt eē dupl'r.uel qz habet duo eq̄lia ꝛ tertiū ineq̄le.ꝛ tūc dicit egcruris uel ysocheles. uel qz hēt oia ineq̄lia ꝛ tūc dicit gradatus uel scalenō ꝝ hoc ergo dicemus q̄ hēre tres cōpetit huic egcruri descripto in puluere per egcrurē.egcruri aūt per triangulū nō eglaterū.triāgulo aūt nō eglatero per triāgulū simpl'r.triāgulo aūt simpl'r nō cōpetit per aliō ſb iectū:sed per aliā cām.ut per hēre angulū extrinsecuz. ergo.a.de.b.i.hēre tres egcruri descripto in puluē poterit ꝓbari per q̄tuoꝝ media.vz per.d.c.i.ç.i.per habere angulū extrinsecū.per triāgulū simpl'r.per triangulū nō eglaterū.ꝛ per egcrurē.nam oē hns anguluz extrinsecū.ois triāgulus.ois nō eglaterus.ois egcruris hēt tres.hic egcruris descript° est omnia ista ergo ꝛc̄. ¶Dubitaret forte aliq̄s quō ista media sunt eiusdem ordinis nō ꝛtinua. ¶Dom q̄ ista media accepta sunt eiusdē ordinis que sunt ex se inuicem ꝑdicabilia qz de egcruri ꝑdicat nō eglaterus.de nō eglatero triāgulus ꝛ de oibus istis ꝑdicat hēre angulū.sunt aūt ista media nō ꝛtiua.qz hec est demōstratio ꝓticularis:nunq̄z autē in demōstratione ꝓticulari mediū est ꝛtinuū utriq̄z extremitati.sed solū hoc pōt eē in demōstratione potissima ꝛ in uł'i.ut si a ſbo puta.a.fluit imediate hec passio b.ꝛ mediate fluat passio.c.c.nō immediate se hēbit ad a.ꝛ multo magis nō se habebit imediate ad ea que sūt sub.a.sed.b.imediate se hēbit ad utrūq̄z extremoꝝ ad c.ꝛ ad.a.nō aūt ad ea que sunt sub.a.ergo si hēre tres fluit a triāgulo mediāte habere angulū extrinsecū habere tres nō se habet imediate ad triāgulum.nec ad ea que sunt sub triāgulo.sic etiā nec hēre angulū extrinsecum se habet imediate ad ea que sunt sub triāgulo.si q̄ hēre tres ꝓbet de hoc egcruri descripto medium acceptū nō erit ꝛtinuū utriq̄z extremoꝝ.i.nō se hēbit imediate ad utrūq̄z.hēbit enim se imediate ad minorē extremitatē nō ad maiorē.nam egcruris imediate se hēt ad hūc egcrurē nō aūt ad hēre tres.Si vo accipiet ꝓ medio habere angulū extrinsecū:tūc mediū acceptuz haberet se imediate ad minorē extremitatē.s.ad habē tres.sed nō ad minorē ut ad hūc egcrurē.sed si accipiet ur ꝓ medio triāgulus simpl'r uel triāgulus nō eglaterus tūc mediū acceptū nō eēt cōtinuū nec imediatū alicui extremitatū.patet ergo quomō ad vnā ꝛ eādez cōclonē cōcurrūt multa media.utputa q̄tuoꝝ:ꝛ etiam plura possent cōcurrere si accipeē aliq̄ figura supza triangulū.ꝛ accipeē aliq̄ eius passio ꝓpria.qz tūc inter illam passionē ꝛ hūc triāguluz cadere possent multa talia media.nec obstat qō in hoc libꝛo dicit.q augentur demōstrationes nō per media.qz intelligēdū est de medijs potissimis ꝛ eque potissimis.media enim accepta nō sunt oia potissima nec eque potissima.q̄liter autez ista plura media sunt eiusdē ordinis nō cōtinua est perhabita declaratum. ¶Deinde cum dicit.

¶ Sed ex altero ut sit.a.trāsmutari.i quo aūt.d.moueri.sed.b.letari.ꝛ iterū.i.gesce uerū est igit ꝛ.d.de.b.ꝛ.a.de.d.ꝑdicari.letās enim mouet:ꝛ qō mouet:trāsmutat.iterū ꝛ.a.de.i.ꝛ.i.de.b.uerū est ꝓdicari.ois enim letās gesit ꝛ gesces transmutat.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Ostẽdit quõ hoc possit fieri per media nõ eiusdẽ ordinis sed ōria nõ de se iuicẽ ꝓdicãtia. vnũ eni ꝛ idẽ ut. a. de. b. i. trãsmutari de letari põt ostẽdi per media ōria: vz per. d. ꝛ. i. per moueri ꝛ gescẽ. nã moueri ꝛ gescere sunt ōria. ꝛ tñ per utrũq; istoꝝ põt ostẽdi q; letãs uꝫ q; delectãs trãsmutaꝯ. nã oẽ delectans ꝛ potissime loquẽdo de delectatione sensibili mouet ꝛ gescit. ꝛ omne mouẽs ꝛ oẽ gescẽs ut patebit trãsmutaꝯ. duo ergo facit. qz ꝓmo q; possit sic per ōria media idẽ ꝙcludi de scribit in terminis. 2° ex descriptione facta in termis ꝙcludit ōnẽ intẽtã. ibi ¦ Quare per altera. ¦ Dicit ergo ¦ sed ex altero. ¦ q. d. nõ solũ ex eodẽ ordine sed ex alio ordine poterũt plura ad eãdẽ ōnem media accipi ¦ ut sit. a. ¦ i. maioꝛ extremitas ¦ trãsmutari. in quo autẽ. d. ¦ i. medius termin⁹ ¦ sit moueri. sed. b. ¦ i. minoꝛ extremitas sit ¦ letari. ꝛ iterũ. i. ¦ i. aliud mediũ sit ¦ gescere ¦ ꝛ subdit quõ possit. a. de. b. i. trãsmutari de delectari uel de letari per medium. d. i. per moueri dicens ¦ uez igit est ꝛ. d. ¦ i. moueri ꝓdicari ¦ de. b. ¦ i. de letari uel de delectari. nã delectãs mouet. ¦ ꝛ ¦ uerum est ¦ a. ¦ i. trãsmutari ¦ ꝓdicari de. d. ¦ de moueri. nõ mouẽs trãsmutaꝯ. iõ subdit ¦ letãs enim mouet ¦ ecce minoꝛ ¦ ꝛ qõ mouet trãsmutaꝯ ¦ ecce maioꝛ. formet ergo sic sillus. oẽ qõ mouet trãsmutaꝯ: oẽ letans mouet. ergo oẽ letãs trãsmutaꝯ. hic ergo trãsmutari de letari ꝓbaꝯ per hoc mediũ moueri. Iterũ aũt hoc idẽ põt ꝓbari per mediũ ōriũ ut per gescẽ. ideo ait q; ¦ iterũ ꝛ. a. ¦ i. trãsmutari uerũ est ꝓdicari. ¦ de. i. ¦ i. de gescẽ. omne enim gescẽs ut patebit trãsmutaꝯ ¦ ꝛ. i. ¦ i. gescẽs ¦ uerũ est ꝓdicari de. b. ¦ i. de letari: ꝛ iõ subdit ¦ ois enim letãs gescit ¦ ecce minoꝛ ¦ ꝛ gescẽs trãsmutaꝯ ¦ ecce maioꝛ. sequit ergo ꝙclo per hoc mediũ qd est gescẽ q; oẽ letãs trãsmutaꝯ. qd ꝓbus fuit cõclusum per mediũ ōrium vz per moueri. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ oẽ letãs uel oẽ delectãs gescit ꝛ mouet. ¶ Dõm q; gescẽs aliqñ dicit id qd dicit per ꝓpriã nem⁹ simplr. aliqñ dicit illud qd acqsitũ est in motu. oẽ enim trãsmutãs ptim hẽt de eo ad qd uadit. ꝛ ptim restat sibi acqrẽdũ. si enim totũ acqsiuisset non trãsmutaret: qz eẽt in fine mot⁹. si nihil acqsiuisset nõ trãsmutaret: qz nõdum inchoasset motũ. ergo ptim acqsiuit: ꝛ ptim restat sibi acquirẽdũ. rõne acqsiti dicit gescẽ. qz quãtũ ad hoc hẽt intẽtũ. rõne acqrẽdi dicit moueri: qz quãtũ ad hoc est in potẽtia. trãsmutãs ergo põt dici gescere ꝛ moueri loquẽdo de talib⁹ ut locuti sum⁹. sic etiã gescẽs ꝛ mouẽs loquẽdo sic de gete ꝛ de motu trãsmutaꝯ. Rursus oẽ delectãs ꝛ potissime loquẽdo de delectatione sensibili: qz nõ põt hẽri plene ꝛ pfecte: gescit ꝛ mouet. gescit rõne eius qd hẽt. mouet qz nõ plene hẽt sed anhelat ad aliqd hñdũ. letãs ergo trãsmutaꝯ qz gescit habẽdo aliqd impfecte. ꝛ qz mouet ad ulteri⁹ hñdũ: ergo p gete ꝛ motũ ꝓbabit que sunt duo ōria q; letãs uel q; delectãs trãsmutaꝯ. Sed adũtẽdũ q; si delectatio eẽt intellectualis ꝛ simplr ꝛ maxime si eẽt sũme intellectualis sicut est in ipso deo nullo mõ hẽret rõnẽ mot⁹. q; g̃ delectatio hẽat rõnẽ getis ꝛ mot⁹: ℔ est qz nõ est simplex. nõ est aũt icõueniẽs q; ad rẽ nõ simplicẽ ꝙcurrant duo oppositа: imo est necẽ. nã act⁹ ꝛ potẽtia opponunt ꝛ ad qlibet nõ simplex ꝙcurrũt act⁹ ꝛ potẽtia. sunt eni act⁹ ꝛ potẽtia de compatione cuiuslibet nõ simplicis. ¶ Adũtẽdũ aũt q; qñ ꝙcurrũt ōria ad ꝓbadũ idẽ de eodẽ opz illa ōria eidẽ ineẽ ut motus ꝛ ges est in delectatione. nisi eni hec duo ineẽnt nõ posset per hec duo de delectari affirmatiue aliqd ꝙcludi. ¶ Adũtẽdũ etiam q; qñ sic p media ōria ꝓbaꝯ eẽ de eodẽ nõ ꝙcurrũt plura media potissima uel eque potissima ad eãdẽ ōnẽ nã lz trãsmutãs gescat ꝛ moueaꝯ. potius tñ mouet qz gescit: ꝛ lz delectãs gescat ꝛ moueaꝯ: tñ ut delectatur potius gescit qz moueaꝯ. delectãs g̃ ut delectãs est nõ dꝫ trãsmutari. iõ per media potissima nõ põt trãsmutari de letari uel de delectari. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare per altera media ꝛ nõ ex eodez genere sillus est. quare est neutrũ de neutro dici mediorum. necesse enim est idem alicui utrũq; inesse.

¶ Ex his que dixerat ꝙcludit itẽtũ. d. ¦ Quare p altera media nõ ex eodẽ ordine fit sillus ¦ sup. ad ꝓbadũ maiorẽ extremitatẽ de miori. ꝛ ꝛbdit ¦ ere. ¦ i. qre qz si fic est q; talia media nõ sũt de eodẽ ordie. iõ. s. ¦ est. ¦ i. cõtingit ¦ neutrũ medioꝝ de neutro dici. ¦ i. ꝓdicari. ꝛ ꝛbdit q; qñ cõtigit q; per ōria media ꝓbaꝯ aliqd de aliquo ¦ necesse eni est tũc utraq; eadẽ media ieẽ alicui ¦ nisi eni ges ꝛ mot⁹ ineẽnt delectationi nõ posset p hec duo media aliqd affirmatiue ꝙcludi de delectatiõe: sed qz ges ꝛ mot⁹ sunt in oi delectatiõe sensibili. ꝛ qz ges ꝛ mot⁹ sunt quodãmõ in oi trãsmutatione: iõ p getez ꝛ motum ꝓbaꝯ trãsmutãs de delectari: uel de letari. ¶ Notãdũ aũt q; iõ dicit q; hec duo ōria neẽe est iesse eidẽ si debeat p talia ōria uel talia oppositа ꝓbari aliqd de eodẽ ut det itelligẽ q; nunq; p altera media uꝫ ōria ꝓbaꝯ idẽ de eodẽ in eadẽ scia nisi illa duo ōria ptineãt ad idẽ gen⁹ subiicibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Intẽdere autẽ est ꝛ p alias figuras quot modis cõtingat fieri eiusdem sill'm.

¶ Quia sill'os factos ad ꝙcludẽdũ eãdẽ ōnez per media ōria in ꝑma figura ordinaucrat. qz nõ solũ eadẽ cõclo affirmatiua sed ẽt ꝙclo negatiua posset ꝓbari p sic altera media. ꝛ ẽt qz non solũ ꝙclo ulis sed ẽt pticularis posset sic ꝙcludi p altera media: iõ ait q; nõ solũ i ꝑma figura: ꝛ ẽt p alias debem⁹ ℔ itẽdẽ ꝛ adũtẽ. ideo ait q; ¦ itẽdẽ aũt est. ¦ i. ꝙtingit ¦ p alias figuras. ¦ i. p scdam ꝛ tertiã ¦ quot modis ꝙtingit fieri sill'm ¦ p plura media sup. altera eiusdẽ. s. ōnis siue ad eãdem ōnem.

Ed eiꝰ qđ est a fortuna nõ est scia p s demſrationẽ. neqꝫ eniꝫ sicut necesſariũ est neqꝫ sicut frequẽter qđ est a fortuna. sed qđ extra hoc fit. sed demonſtratio alterius horũ est. Dis enim sillus aut per necessarias aut per eas que sunt tanqꝫ frequenter ꝓpositiones.

¶ Postqꝫ ꝑbs ostẽdit ex qb⁹ ꝛ per que hẽt eẽ scia. qz ostendit ex qb⁹ ꝛ per que hẽt eẽ scia vna ꝛ scia altera. In pte ista declarat ex qb⁹ ꝛ per que non hẽt eẽ scia. Circa qđ duo facit. qz ꝑ° ostẽdit ex qb⁹ uel de qb⁹ nõ hẽt eẽ scia 2° declarat per que ꝓncipia nõ hẽt eẽ scia. ibi. ¦ Eadez aũt ꝓncipia. ¦ Circa ꝑm duo facit. nã ea ex qb⁹ non est scia uel nõ ꝓnt eẽ ſbm scie quãtum ad ꝑns spectat sunt duo. vz fortuita ꝛ senſibilia pticularia. ꝓmo g̃ ostendit q; de fortuitis nõ est scia. 2° q; de senſibilib⁹ pticularib⁹ scia eẽ nõ põt. ibi ¦ Neqꝫ per senſuz. ¦ Circa ꝑmũ duo facit. qz ꝓmo ostẽdit q; de fortuitis nõ põt eẽ scia quãtũ ad ꝑmiſſas. 2° q; nõ põt eẽ scia quo ad ꝙclones. ibi ¦ Et figdẽ. ¦ Dicit g̃ ¦ Sed eius qđ est a fortuna non est scia per demſrationẽ ¦ qz sup. nec ꝑmiſſe nec ōnes in demſratione ꝓnt eẽ fortuite. nullo ergo mõ eoruꝫ que sunt a fortuna erit scia per demſrationẽ. q; aũt in demõſtratione nõ sint fortuita declarat dicẽs: qz ¦ neqꝫ eniꝫ sicut necesſariũ est neqꝫ sicut ut frequẽter qđ est a fortuna. sed qđ fit extra hoc. ¦ q. d. q; hec fortuita nec sũt necessaria nec frequẽter sed sunt extra hec. i. extra necesſariũ ꝛ frequẽter. ꝛ subdit q; ¦ sed demõſtratio est alterius hoꝝ. ¦ i. per altera istoꝝ videlicet uel per necessaria uel per frequẽter. ꝛ subdit q; ¦ ois eniꝫ sillogiſm⁹ ¦

UVA. BHSC. IyR_086_4

vz demſtatiuus eſt⌊ aut per neciās ppōnes. aut per eas que ſunt tanq̄z frequēter. ⌋ pbatū eſt ergo q̄ fortuita nō pertinēt ad ſciam habitā per demſtationē tanq̄z pre miſſas. qz demſtatio eſt uel per ppōnes neceſſarias: uel per eas que ſunt frequēter. fortuita aūt ſunt neutrum iſtorum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ſi neceſſe qdē ſint ppōnes ꝛ ꝓclō neceſſaria eſt. ſi ⁊o ſunt ſicut frequēter ꝓcluſio huiuſmodi eſt. q̄re ſi id qō ē a fortuna nō eſt ſicut frequēter neq̄z eſt ſicut neciuz nō utiq̄z erit ipſius demōſtratio.

¶ Oſtēdit q̄ fortuita nō ptinēt ad ſciam hitā per demōſtrationē tanq̄z ōnes dicēs. ⌊ Et qdē ſi ppōnes. ⌋ i. ſi pmiſſe⌊ ſūt neciē ꝛ ꝓclō eſt neciā. ſi ⁊o ⌋ pmiſſe⌊ ſunt ſicut frequēter ꝛ ꝓclō erit h⁹i ⌋ vz ſic frequēter. ꝓclō ḡ demſtatiōis uel erit neciā uel frequēter cū pmiſſe in demōſtratione ſemp ſint tales⌊ q̄re ⌋ qz ſic eſt ⌊ ſi id qō ē a fortuna neq̄z eſt ſicut frequēter. neq̄z ſicut neciū non utiq̄z erit demſtatio ipſi⁹. ⌋ ſ. fortuiti tanq̄z concluonis. ¶ Dubitaret forte aliqs: qz vi falſuz q̄ ſcia nō poſſet eē eoz que ſūt a fortuna. nā pp qō vnūqdq̄z ꝛ illō magis. ſi ḡ tota cā q̄re ipſoz que ſūt a fortuna nō eſt ſcia: hoc pp ipſam fortunā. ḡ multo magis de ipſa fortuna nō eēt ſcia. ſed hoc eſt falſuz. nā de ipſa fortuna eſt ſcia cū in 2° phiſicoz determinet de fortuna ꝛ caſu. ḡ multo magis de ipſis fortuitis erit ſcia. ¶ Dōm q̄ ſic cōtingit in nālib⁹ entib⁹ q̄ qdā ſunt entia per ſe. quedaz per accns. ita ꝓtingit in cāis ꝛ in effectib⁹ q̄ qdā ſunt entia que ſunt per ſe cāe quedā per accns. qdā effectus per ſe. qdā per accns. In entib⁹ aūt q̄ñalr hoc ꝓtingit q̄ qōlibet ens ſimplex ē ens per ſe. nā qōlibet ens ſimplex eſt in aliquo p̄dicamēto. p̄dicamēta aūt ſunt per ſe ptes entis. ꝛ ens per ſe diuidit in decē p̄dicamenta ut declarari hēt in 5° me^e. albedo ergo eſt ens p ſe. qa eſt q̄litas que eſt per ſe ps entis. ꝛ muſica eſt ens per ſe qz eſt q̄litas que eſt per ſe ps entis. ſic ēt ꝛ hō eſt ens p ſe. qz eſt ſuba que eſt per ſe pars entis. ꝛ hoc mō diſcurrēdo per oia ſimplicia qōlibet eſt ens per ſe: non q̄ per ſe exiſtat. qz hoc eſt ꝓpriū ſoli⁹ ſube. ſed qz eſt per ſe in p̄dicamēto ꝛ qōlibet p̄dicamētum eſt per ſe ps entis. ſed lz ſic ſit in ſimplicib⁹: in cōpoſitis tñ repiunt multa per accns. nā hō alb⁹ eſt ens per accns eo q̄ hō non ſit per ſe ſbm albi. ſed accidit hoi eē albū. ꝛ multo magis albū muſicū eſt ens per accns. qz vnū in talib⁹ nō p̄dicaī de alio: niſi qz ambo accidūt tertio. Qō ergo dcm̄ eſt gñaliter in entib⁹ itelligēdū eſt in cāis ꝛ cātis. quilibet eni effect⁹ ſimplex hēt per ſe cām. ꝛ quelibet ſimplex cā hēt per ſe effectū. vnio tñ cārū ꝛ vnio effectuuz pōt eē per accns. nā q̄ iſte uadat ad forū hēt per ſe cāz vz ut recipiat argētū. ꝛ recipe argētū hēt per ſe effectū vz q̄ iſte uadat ad forū. ſic ēt q̄ lapis deſcēdat hēt per ſe cām. vz grauās uel forma grauis. ꝛ grauās uel forma grauis hēt per ſe effectū. vz q̄ graue deorſum tendat. ſic eſt aūt in oib⁹ ſimplicib⁹. ꝛ ſm hoc pōt itelligi qō dicit Platonē dicē in thimeo. q̄ nihil eſt cuius ortū nō legitima cā p̄ceſſerit. In vnione aūt cārū ꝛ effectuū multa ſunt per accns. nā lz lapidē deſcēdē ſit per ſe. ꝛ hoiem ire ad forū ſit per ſe. tñ iſta duo ſil⁹ ꝓuigi q̄ hō uadat ad forū q̄ñ lapis deſcēdit. ꝛ q̄ lapis deſcendēs frāgat caput illius qui uadit ad forū eſt per accns fractio ḡ capitis eſt effect⁹ per accns: qz hoc ꝓtingit ex ꝓiūctione duoz effectuū uel duarū cārū. nā q̄ iſte uadat ad forū ſil⁹ ſit cū deſcēſu lapidis eſt per accns ſicut etiā q̄ recipe argētū tūc ſit cā q̄ hō uadat ad forū quā do grauās uel forma grauis eſt cā q̄ lapis deſcendat. iſta ꝓiūctio eſt per accns. ꝛ qz eoz que ſunt per accns nō eſt ſcia: iō nec taliū nec per talia eſt ſcia. Qō ḡ dicit q̄ de ipſa fortuna eſt ſcia: ḡ ꝛ de fortuitis: dici debet q̄ de ipſis fortuitis ut ſunt fortuita uel de ipa fortuna ut eſt per accns nō eſt ſcia. ſed ut in talib⁹ repit aliqd per ſe pōt de eis eē ſcia. nā fortuna per ſe ꝛ de ſe eſt cā per accns. nō accidet ergo fortune eſſe cā per accns ꝛ fortuita ut fortuita per ſe referunt in cām per accns. determinare ergo ſic de fortuna ut eſt cā in his que ſūt raro ꝛ que ſunt per accns: ꝛ determinare de fortuitis ut referunt in cām per accns ꝛ ut ſunt raro eſt determinare ut in eis repit aliqd per ſe. ſm quē modū talia cadere ſub ſcia nō negat phs. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. qz videt hoc eē falſum q̄ ſcia ſit eoz que ſūt frequēter. nā ſm Boe^m in arithmetica ſua eſt eoz que immutabilē ſubam ſortiunt. nō ergo erit ſcia niſi neciorum. Preterea phus dicit circa p̄ncipiū huius libri. q̄ ſcire ſimplr nō ſophiſtico mō: qō eſt per accns: eſt cāz cognoſcē. ꝛ q̄m illius eſt cā ꝛ q̄ ipoſſibile eſt aliter ſe habē nō ergo erit ſcia niſi neceſſariorum ꝛ maxime ſcia aggnāta per demſtationē per quā aggñat ſcire ſimplr. ¶ Dicēdū q̄ cā aliq̄n pōt ipediri ut in nālib⁹. ꝛ tūc facit effectū ut frequēter. ut frequēter enim eſt q̄ ex ſemie oliue gñat oliua. pōt tñ ꝓtingē q̄ ex corruptione aliq̄ circa ſemē uel ex aliq̄ alia cā impediēte q̄ ex ſemine oliue nō gñat oliua. In talib⁹ ergo ex poſteriorib⁹ poſſumus arguē ex neceſſitate q̄ztū ad eē ut ſm nālē curſuz ſi oliua eſt: ergo ſemē fuit. ſed ex p̄oribus ꝛ q̄ztū ad cām nō poſſum⁹ arguē q̄ztū ad eē ſed ſolū q̄ztū ad aptitudinē. poſſumus eni arguē q̄ talis cā ſit apta nata niſi impediat facē talē effectū. ꝓpter qō pz q̄ in his que ſūt frequēter poſſum⁹ facē demſtationē ꝑ quā reperit in eis neceſſitas uel a poſteriori ſm eē. uel a p̄ori ſm aptitudinē. q̄ ſi dicat q̄ etiā de fortuitis hoc mō eſt ſcia. dici vz q̄ in fortuitis repit neceſſitas per accns. in fortuitis ergo eſt per ſe accns ꝛ eſt accns per ſe. ꝛ iō de talib⁹ nō dicit eē ſcia. in his aūt que ſunt per ſe eſt neceſſitas per ſe. ſi aūt ibi nō ſit neceſſitas hoc per accns eſt rōne alicuius impedimēti. ipſa enim quātū eſt de ſe neceſſaria ſunt niſi ipediant. iō de talib⁹ dicit eē ſcia ꝛ nō de fortuitis. Reſumam⁹ ergo qō a p̄ncipio dixim⁹ ꝛ dicamus q̄ ſemp per cām per ſe eſt ſcia: ſed aliq̄n cā per ſe pōt impediri ut in nālib⁹. ꝛ iō de talib⁹ dicit eē ſcia quātū ad ea que ſunt frequēter. aliq̄n cā per ſe nō pōt impediri ut in mathematicis. ꝛ tūc dicit eē ſcia q̄ztuz ad ea que ſunt ſemp. Uel poſſum⁹ dicē ꝛ clarius q̄ aliud eſt hēre ſciam de reb⁹ factis. aliud de mō fiendi. de ipſo enim mō fiēdi q̄ aliq̄ fiūt per ſe aliq̄ per accns ſiunt poſſumus hēre ſciam tā de fortuitis q̄z de non fortuitis. ſcim⁹ enim aliq̄ euenire per accns ꝛ fieri a caſu ꝛ a fortuna. qz ſcim⁹ eē per accns aliquē ꝓcurſum cauſarū. nā per accns eſt q̄ iſta ꝓcurrūt: qz deſcēdit lapis q̄ñ ſoz. uadit ad forū cā recipiēdi argētū: ex quo deſcēſu frāgit caput. docēdo enim hoc dam⁹ ſciam de mō fiendi rerū. ſed de ipſa re facta ex iopinato ꝓcurſu cārū ut de ipſa fractione capitis eūtis ad forū per deſcēſuz lapidis poſſum⁹ hēre ſenſum: qz poſſumus per ſenſuz accipe ſic eē ſed nō ſciam: qz in infinitis aliis modis poſſet hoc cōtingere. qz frāgeret ſorti caput per deſcēſum lapidis q̄z eūdo ad forū. de q̄buſcūq̄z ergo hēm⁹ ſciam opz illa ſm q̄ huius nō cōtingat aliter ſe hēre. ſed quātū ad ipſas res factas uel quātū ad ipſas res cātas poſſumus hēre de his que ſunt ſemp: ꝛ de his que ſūt frequēter. qz ꝓtingit talia hēre cāz per ſe. de his ergo que ſunt frequēter quātū ad ipſas res cātas nō ſolū q̄ztuz ad modū cāndi. ut quomō ex ſemine olive gñat oliua poſſumus hēre ſciam. put cōtingit cōſiderare talia tamē q̄ nō ꝓtingit aliter ſe hēre. ſed de his rebus fortuitis qz ſm q̄ huius nō habēt cām per ſe non eſt de eis per ſe ſcia q̄ztū ad ipſas res factas uel quantū ad ipſas res cauſatas ut pōt eē per habita manifeſtū. ¶ Ulterius

UVA. BHSC. IyR_086_4

forte dubitaret aliqs. qz vī q dictū phī nō cōcludat. ait enim phs q semp ex ppōnib⁹ necēs sequit cōclo necia. ex his que sunt frequēter cclo ut frequēter. z ex ꝟ vult hēre q demſratio nō arguit niſi in cāis necēs uł in frequēter q ōnes ad sciam ptinētes uel erunt necie uel frequēter. ḡ vī uelle q ex ordine ſillſtico semp ſta comitent. vz necitas ōnis z pmiſſarū. ſed ꝟ est falſuz qz ſicut ex falſis pōt ſeq uerū. ita ex nō necēs cclo neceſſaria. Dōm q ſi bñ ꝓſideret dictū phī neceſſitatem hēt qđ dī. nā ex necitate ōnis nō arguit necitatē pmiſſarū: nec ex frequētia ōnis arguit frequētiā pmiſſaruz ſed ecōtrario ex necitate z frequentia pmiſſarū arguit neceſſitatē z frequētiā ōnis. nā lz nō ualeat: ſi cclo eſt ḡ pmiſſe ſunt: qz nō ualet. cñs eſt. ḡ añs eſt. tñ optie ualet ſi pmiſſe ſūt cclo eſt. qz ſi añs eſt z cñs eſt. z ſi ualet ſi pmiſſe ſūt. ḡ cclo eſt. ualet p ſe loquēdo q ālēs ſunt pmiſſe talis eſt cclo. ſi ḡ pmiſſe ſunt necie cclo erit neceſſaria. z ſi frequēter cclo frequenter. z qz demſrator nō arguit niſi in cāis per ſe que uel ſūt necie uel frequēter. cōclo demſrationis nunq̄ erit forſuita. ſed uel erit neceſſaria uel frequēter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necꝫ per ſenſum eſt ſcire: ſi eni eſt ſenſus talis q huius z nō huiꝰ alicuiꝰ: ſed tñ ſentire neceſſe eſt hoc aliqd z ubi. z nunc. uł e aūt z in oibꝰ ipoſſibile eſt ſentire: non eni hoc eſt necꝫ nūc. nō eni eēt uł e: qđ eni ſemp z ubiq̄ eſt uł e dicimus eſſe.

¶ Oſtēdit q nō ꝓtingit ſcire per ſenſuz. uel qđ idē eſt q de ſenſibilibꝰ pticularibꝰ nō eſt ſcia. Circa qđ duo fac. qz pº facit qđ dictū eſt. 2º ex ꝟ remouet errorē quorundā dicētiū q ſentire aliqd eſt ſcire illud. ibi ⌊ Sz manifeſtū eſt. ⌋ Circa pm duo facit. qz oſtēdit q uł e non cadit ſub ſēſu ſed pticulare. ibi ⌊ Qm igit demſratiōes. ⌋ Dicit ḡ ⌊ necꝫ per ſenſuz eſt. ⌋ i. ꝓtingit ⌊ ſcire. ⌋ qđ declarat. d. ⌊ ſi eni ſenſus eſt talis q eſt huiꝰ. ⌋ i. ſi ſenſus eſt uł is ⌊ z nō huiꝰ alicuiꝰ. ⌋ i. pticularis. ⌊ ſed tñ uł z tm ⌊ neceſſe eſt ſentire ꝟ aliqd. ⌋ i. pticulare ⌊ z ubi. ⌋ i. hic ⌊ z nūc. ⌋ q. d. q lz ſenſus ſit uł is: tñ ſentire eſt pticulare. uel cōtingit tm ſentire pticulare q hic z nūc. z ſubdit q ⌊ uł e aūt in oibꝰ ⌋ eſt ſup. ⌊ z ipoſſe eſt ſētire ⌋ ſup. uł e ⌊ nō eni ⌋ ſup. uł e eſt ⌊ hic nec nūc. nō utiq̄ eſſet uł e ⌋ ſup. ſi eēt hic z nūc ⌊ qđ enim eſt ſemp z ubiq̄ uł e ēe dicimꝰ. ⌋ ¶ Notādū aūt q huiꝰ lre ſenſus eſt talis q huiꝰ z nō huiꝰ alicuiꝰ alr exponit ſi ſenſus eſt pticularis z nō uł is: ſed nō pōt fieri talis expō ſine violētia lre. nā ut pz in lra manifeſte dat dīam iter ſenſuz z ſentire. d. q z ſi ſenſus eſt talis q eſt huiꝰ. ſ. uł is. z nō huius alicuiꝰ. i. pticularis. ſentire tñ nō ꝓtingit niſi ꝟ aliqd pticulare. vñ z in fine ſcdi huiꝰ hoc idē habeť. dicit enim ibi q ſentire qđē eſt ſingulare: ſed ſenſus eſt uł is ¶ Notādū ēt dictū phī in hoc cōſistē q ēztūcūq̄ ſenſus ſit uł is: tñ qz nō ſentimꝰ niſi pticulare qđ eſt hic z nūc. nō uł e qđ eſt ſemp z ubiq̄ ſentire nō eſt ſcire. z impoſſibile eſt ſcire per ſenſum. Qualr aūt ſit ꝟ itelligendū q ſenſus ſit uł is: ſentire aūt pticularis in fine huiꝰ vz in qōnibꝰ ultime lectionis dicēť ubi de hoc eſt ſpecialis mā. ſufficit tñ phō q actꝰ ſentiēdi ſiue ſentire nū q̄z terminet ad uł e ad hoc q per ſenſuz nō ſit ſcia. z ad hoc q ſentire nō ſit ſcire. ¶ Dubitaret forte aliqs: qa vī hoc falſuz q uł e ſit ſemp z ubiq̄. qz ſi uł e eēt ubiq̄ tūc ſil eēt hō z oliua z tūc oīa corpa eēnt ſſt. in oi eniz loco eēt quelibet ſpēs cuiuſlibet corpis. ꝑ. videmꝰ ad ſenſuz falſuz. nā in aliqbꝰ ptibꝰ nō ſunt oliue. ḡ uł e oliue nō eſt ubiq̄: qz nō pōt eē tale uł e niſi ubi eſt ſuū pticulare. ¶ Dōm q pm quoſdā uł e eē ſemp z ubiq̄ nō eſt itelligēdū affirmatiue: qz tūc ubiq̄ eēt oliua. ſed in telligēdū eſt negatiue z per abſtractionē ut dicať uł e eē ſemp z ubiq̄: qz eſt abſtractū ab oi loco z ab oi tpe z iō quātū eſt de ſe nullus ei repugnat locus z nullus tēpus. Poſſumꝰ tñ alr dicē. nō enim loquit hic phus de uł i ſimplici: ſed de uł i cōpoſito. i. de uł i qđ demſrat. nō eni logtur de ſbo ut eſt aliqd uł e in ſe. nec de paſſione ut eſt qđdā uł e in ſe. ſed de ſbo in compatiōe ad paſſionē ut eſt uł r ſub ipſa. ut ſi demſrat q luna eclipſat p iterpoſitionē terre hec demſratio nō erit hic z nūc: ſed erit ubiq̄ z ſemp. eſt enim hec demſratio q ubicūq̄. i. i q̄cūq̄ pte celi eclipſat luna eclipſat per iterpōnē terre. z ex hoc uult hēre phus q ſentire nō ſit ſcire. nā ſi eſſe mꝰ ſup̄ lunā qñ luna eclipſat z videremꝰ q terra ſe interponeret optime iudicaret viſus q luna nūc in illa pte celi eclipſat per iterpōnē terre. ſed utrū in alia pte celi uel in alio tpe poſſet eclipſari aliter q̄z per iterpoſitionē terre nō poſſet iudicare ſenſus. hō ergo per ſenſum ſi videret q luna eclipſareť hic z nūc: ut ſi eēt ſup̄ lunā qñ eclipſat cogitaret per itellm utrū luna in alio tpe uel in alia pte celi poſſet alr eclipſari q̄z per iterpoſitionē: z qz cognoſceret: qz nō iudicaret per itellectum q iterpoſitio eſt uł is cā eclipſis. z qz ſcire nō eſt niſi p uł em cām. z put aliqd eſt uł r ſubiectū ſue paſſioni uł r dico per relationē ad cām. nō eni abſolute loquēdo luna eclipſat ſemp z ubiq̄: ſed eclipſat ſemp z ubiq̄ per relationē ad cām. nā ubicūq̄ ſit luna dū tñ ibi iterponit terra eclipſat z ſemp qñ iterponit eclipſat. ſic autē cognoſcē nō ſpectat ad ſenſum ſed ad itellm. pz ḡ de q uł i logt phs qđ eſt ſemp z ubiq̄. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Qm igit demſrationes uł es ſunt. has autem nō eſt ſentire. manifeſtum eſt q necꝫ ſcire per ſenſum eſt.

¶ Ex his que dixerat ꝟcludit itētū. d. ⌊ Qm igit demſrationes ſunt uł es. ⌋ i. per uł es cās. uel ſunt uł es qz ſunt de ſbtis put per relationē ad cām uł r ſūt ſub ſuis paſſionib⁹. qz ergo demſratiōes ſunt per tales cās z de talib⁹ ſbtis ⌊ has aūt ⌋ ſic uł es cās uel hec uł ia ſubiecta ⌊ nō eſt. ⌋ i. nō ꝓtingit ⌊ ſentire ⌋ z qz ſic eſt ⌊ manifeſtū eſt q necꝫ eſt ſcire per ſenſum. ⌋ ¶ Notādū aūt q cauſa hic z nūc ſi nō eſt cā ſimplr nō eſt cā per ſe: ſed p accidēs. niſi enim iterpoſitio terre eēt uł r cā eclipſis nō eēt per ſe cā. qz ḡ tale uł e nō pcipit ſenſus non eſt ſcire per ſenſum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed manifeſtū qm z ſi eēt ſentire triāgulū q duobus rectis eq̄les hēret angulos quereremus utiq̄ demōſtrationē: z nō ſicut quidam fatent ſciremus.

¶ Remouet errorē quorūdā dicētiuz q idem eſt ſcire q ſentire. Propter qđ ſciēdū q ſentire nō eſt ipm ſcire. attū ſenſus duplr deſeruit ſcie. pmo qz per ſenſum deuenimꝰ aliq̄ per ſenſuz facili⁹ cogitamꝰ cām z facili⁹ acq rimꝰ ſciam. ut ſi eēmꝰ ſupza lunā z videremus q terra ſe iterponit. lz ipm vidē nō eēt ipm ſcire: qz nō videremus niſi hic z nūc: attū vidēdo q terra ſe iterponit facili⁹ cogitaremꝰ per itellectū q iterpoſitio terre quam ſenſus videt pticulariter eſt cā eclipſis. ſenſus ergo eſt cātiuus ſcie z ēt iuuatiuꝰ. Tria ḡ facit phus. qz pº oſtēdit q ſentire nō eſt ſcire. 2º declarat quō ſenſus eſt cātiuus ſcie. 3º quō eſt iuuatiuꝰ. 2ª ibi. ⌊ Sed ex ꝟſideratione. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Sūt tñ qdā. ⌋ Circa pm tria facit. qz pº remouet pdictū errorē. 2º aſſignat cām dicti. 3º qđ dixerat declarat in terminis. 2ª ibi. ⌊ Sentire qdē eni. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Qñ z ſi in luna. ⌋ Dicit ḡ ⌊ Sz manifeſtū eſt qm etſi eēt. ⌋ i. ſi ꝓtigeret ⌊ ſentire triāgulū q hēret angulos eq̄les duobꝰ rectis ḡrerem⁹ utiq̄ demſrationē ⌋ de triāgulo ⌊ z nō ſciremus. ⌋ i. pp hoc nō hēremus ſciaz

UVA. BHSC. IyR_086_4

de triāgulo.qz sentire nō est idē q scire|ſic qdā fatentur.|¶Notādū aūt quosdā posuisse q itellectꝰ idez est q sensus:pp qđ oportebat eos fateri ⁊ cōcedē q sē tire esset idē q scire.qđ pbus negat ⁊ dicit esse falsum. ¶Notādū ēt q si ad oculū viderem⁹ q angulus extrinsecꝰ in triāgulo ualet duos itrisecos sibi oppositos pp qđ viderem⁹ q anguli triāguli ualent duos rectos nō cognoscerem⁹ ꝫ nisi pticulr.viderem⁹ eni ad sensuz q in ꝫ triāgulo sic sit.sed statim ingrerem⁹ p itellectū utrū ulr sic eēt.ꝫ est ḡ qđ pbs ait.q cū ꝫ viderem⁹ ad huc q̄rerem⁹ demſtionē.i.cū p sensuz cogscerem⁹ i ꝫ triāgulo sic eē pticulr adhuc q̄rerem⁹ demſtionem.i. adhuc q̄rerem⁹ ulem.qz ingrerem⁹ per itellectū utruz in oi triāgulo sic se hēat ulr.¶Deinde cum dicit.

¶Necesse eni qdē ē sentire singulr.Sciētia aūt est i cognoscēdo ulē.

¶Assignat cām dicti dicens q|sentire qdē eni est neče singulr.scia aūt est i cogscēdo ulē.|q.d.bñ dictū est q sentire nō est scire:qz sentire est singulare.scire autē est ulē.⁊ bñ dictū est q si viderem⁹ triāgulū hēre duos rectos adhuc q̄rerem⁹ demſtionē.nā sentire est singulr i.p sensuz:nō hērem⁹ notitiā de ꝫ triāgulo pticulr.sed cū scia sit ulis adhuc q̄rerem⁹ demſtionē ⁊ sciam:ut hērem⁹ hui⁹ notitiā de triāgulo.¶Deinde cū dicit.

¶Uñ ⁊ si in luna eēm⁹ viderem⁹ obiectaz terrā:nō uticz scirem⁹ cām defect⁹.sentiremus enim qñ deficeret nunc sed non ppter qd oino.Nō enim eēt ulis sensus.

¶Qđ dixerat declarat in terminis.d.|Uñ ⁊ si in luna eēm⁹.|i.si eēm⁹ supza lunā qñ eclipſaſ|viderem⁹ obiectā terrā ⁊ nō uticz sentirem⁹ cāz defect⁹.|i.eclipſis sup.ulem|sentirem⁹ eni.|i.cognoscerem⁹ per sensum|qñ luna deficeret.|i.eclipſaret|nūc.sed non|cogscerem⁹ per sensuz|oino pp qd.|i.ulem cām|nō eni sensus nūc.|i.qui est hic ⁊ nūc|ulis eēt.|i.erat ulis ut hēt alia trāslatio.q.d.q sensus nō erat.i.nō diceba tur eē ulis.ḡ si eēm⁹ supⁿ lunā nō cognoscerem⁹ lunam eclipſari nisi pticulr.ſō nō hērem⁹ sciaz qz nescirem⁹ ꝫ ulr.illud ergo vidē nō est scire.¶Deinde cum dicit.

¶Sz exꝑsideratiōe mltotiēs accīte ulem demſtionē hēmus.Ex singularibꝰ eniz pluribus vniuersale est manifestum.

¶Ostēdit quō sensus est cātiuus scie.Circa qđ tria facē qz pⁿ facit qđ dictū est.2ⁿcompat cognitionē scientificam ad cognitiones alias.3ⁿ ex his que dixerat cōcludit itētū.vz q sentire nō est scire nisi accipiat sētire eq uoce.2ª ibi.|Ule aūt.|3ª ibi.|Manifestū ē.|Dic ḡ|Sed exꝑsideratione in hoc multotiēs accīte.|i.cō tingēte.i.qñ multotiēs ꝓtingit nos ꝑsiderare in hoc.i. circa pticulare postea sumus uenātes illud.i.ulē.⁊ sic|ulem hēm⁹ demſtionē.ex singularibꝰ enim pluribꝰ ule manifestū est|hoc ergo mō causaſ scia ex sensu:ut qñ video nūc q reubarbarū purgat colerā ⁊ postea video q hoc aliud reubarbarū purgat colerā multotiēs sic explēdo per sensum sic ex multis singularibꝰ deuento in ule:⁊ hēo sciam q oē reubarbarū purgat colerā.ꝑpōnes ergo ules per quas habeē scia ⁊ demōstratio ⁊ que sunt ꝓncipiū artis ⁊ scientie sunt accepte ex multis sensibilibus.¶Deinde cum dicit.

¶Ule aūt honorabilꝰ est qñ ostēdit cām:quare de hi⁹ ulis scia honorabilioz est sensibus:⁊ cognitione quorūcūcz causa est:sed de ꝓximis alia ratio est.

¶Compat cognitionē scientificā ad alias cognitiones.

Propter qđ scientū q̄tuor eē cognitiones:sensitiuam:scientificā que est per cām:⁊ cognitionē nō pfectā:⁊ intellectiuā que est ꝓmoz ꝓncipioz.Cognitio ḡ scientifica que est per cām ulem honorabilioz est cognitiōe sensitiua.⁊ ēt honorabilioz est q̄cūcz alia cognitione que nō est per cām:nō tñ est honorabilioz q̄z cognitio ꝓncipioz.iō ait.|Ule aūt honorabile ē.qñ oñdit cāz.|q.d.q cognitio scientifica ulis est honorabilis.qz ē oñsiua ulis cāe.|q̄re de hⁱ ulis.|i.cognitio sic ulis uel cognitio hita de hⁱ ulis.i.de hⁱ ulī.ponit genitiuꝰ p ablatiuo|honorabilioz est sensib⁹.|i.cognitione sensitiua|⁊|sup.hⁱ cognitio ulis scientifica honorabilioz est|cognitione|sup.nō hita p cām|quorūcūcz cā est.|i.honorabilioz est q̄z sit cognitio queqz alia habita nō per cām sed p ea quorūcūcz est cā.i.p effectꝰ|sed ex ꝓmis.|i.de ꝓmis|alia rō est.|qz nō est scia honorabilioz q̄z cognitio ꝓmoz ꝓncipioz.iō de talibus est alia rō.¶Notādū aūt q scia que est per cām est honorabilioz cognitio cognitiōe q̄cūcz hita per nō cām.dū tñ cognitio illa sit taliū quoz sit cā.ly eni cognitio ꝓncipioz nō sit per cām.nō tñ pp hoc talis cognitio ē minus honorabilis q̄z scia.iō pbs signāter loquit sciam eē honorabiliorē cognitione quorūcūcz est cā.i.cognitione quorūcūcz cātoz.q̄cūcz eni cognitio hēat de cātis:dū tñ illa cognitio nō sit habita per cām:nō est ita honorabilis sicut scia.de ꝓmis ḡ ꝓncipijs est alia rō: qz talia nō suīt cāta taliū nō est causa.aliqd aūt hic tactū est incidēter|r de compatione cognitionis scientifice ad cognitiones alias:sed de hoc plenius infra dicet.¶Deinde cum dicit.

¶Manifestū igit sit q ipole est sentiendo scire aliqd demſtoz:nisi aliqs sentire ꝫ dicat sciam uere per demonstrationem.

¶Ex his que dixerat ꝛcludit intētū.vz q sentire nō sit scire nisi accipiat sentire equoce.d.|Manifestum est igit q ipole est sentiēdo scire aliqd demſtoz.|i.aliqd demſtabile siue aliqd demſtabiliū.ut hēt alia trāslatio|nisi|accipiat sentire equoce.⁊ nisi|aliqs dicat ꝫ eē sentire hēre sciam per demſtionē.|multotiēs eniz sic logmur q qñ aliqd manifeste per intellm cognoscimus:dicim⁹ nos illud sentire ⁊ tāgē.sic ergo accipiendo sentire,put idē est q manifeste cām demſtatiue cognoscē idē erit sentire qđ scire.¶Deinde cum dicit.

¶Sūt tñ qdā reducta ad sensū pp defect⁹ in ꝓpositis:qdā eni si nō viderem⁹ nō q̄rerem⁹ nō tanc̄z scientes in videndo:sed tā q̄z hñtes ule ex eo q videmus.

¶Declarat quō sensus sit iuuatiu⁹ ad sciam:⁊ quō ex defectu sensus multotiēs impedimur ad sciam.Circa qđ tria facit.qz pⁿ facit qđ dictū est.2ⁿqđ dixerat declarat in termis.3ⁿ qđdā qđ assūpserat declarat uel assignat cām dicti sui.2ª ibi|Ut si vitrū.|3ª ibi.|Et pp id.|Dicit ergo q|sunt qdā in ꝓpositis|uel ut habet alia lra.in ꝓbleumatib⁹.i.in dubitationib⁹.i.in his in q̄bus dubitam⁹.uel in his que nobis ꝓponunt.ul que nobis se offerūt dubitabilr.qdā eniz de talib⁹ redacta sūt ad defectū sensus.ut iō dubitam⁹ de eis:qz deficit ibi sensus ⁊ nō possum⁹ illa comphēdē per sensuz.vñ subdit q|qdā eni si viderem⁹ nō uticz q̄reremus non tanc̄z scientes in videndo.|i.nō q ipm vidē sit scire|ſ tanc̄z ex eo q videm⁹.|i.ex visu|hñtes ule.|i.deueniētes in ulem cām.sensus ergo iuuat nos ad sciaz nō q sentire sit scire:sed q per sensum deuenim⁹ in ulem cām.¶Deinde cum dicit.

¶Ut si vitrū pforatū videm⁹ ⁊ lumē ptrā siēs:manifestū uticz erit ⁊ ppter quid.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Qđ dixerat manifestat in termis dicēs. ¶ Ut si viderem⁹ vitrū pforatū. ꝛ ¶ sup. viderem⁹ ¶ lumē trāsīēs p vitrū. manifestū utiqz erit ꝛ pp qd. ¶ i. manifesta eēt utiqz cā q̄re lumē p vitrū trāsit. eēt enīz cā pforatio vitri. ¶ Notādū aūt q̄ nō curat phs de exēplo. logī enim more illoꝝ dicētū lumē eē corp⁹. Ūn cū querebat ab istis quō lumē trāsit p vitrū. dicebāt vitrū eē porosuz ꝛ pforatū ſz illa foramia pp sui puitatē latēt visuz nr̄z. ꝛ p illa foramia ut dicebāt ptrāsibat lumē. more ḡ isto rū logī. qđ si sic eēt ꝛ nos hērem⁹ ita subtilē visuz q̄ viderem⁹ illa foramina nō q̄rerem⁹ cām q̄re lumē p vitr̄ trāsit: qz manifeste viderem⁹ cām pforationē vitri. tu uaret ḡ tūc sensus visus ad cognitionē cāe. ipz tū vidē nō eēt scire: qz p visuz cogīscerem⁹ cāz i ß vitro ptic̄lr ß cogīscētes i ß vitro p visum cām ptic̄lr de leui cogitarem⁹ p itel'm sic eē in oi vitro. ꝛ ex hoc eēmus hītes ul'e. i. sciētes ul'iter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et pp id qđ videm⁹ seorsuz in utroqz intelligē aūt simul est: qm̄ in oibus sic est.

¶ Assignat cām dicti sui q̄re. s. sic vidēdo ip̄m vidē non eēt scire. d. q̄ ¶ pp illud ¶ sup. sic vidēdo ip̄m vidē non eēt scire ¶ q. ¶ p qa ¶ videm⁹ seorsū i utrisqz. ¶ Ut habet alia trāslatio ꝛ melī⁹: in vnoquoqz ¶ itelligē aūt simul est qm̄ in oib⁹ sic est. ¶ q. d. q̄ p sensum nō videm⁹ oia ptic̄laria sil'. sed seorsuz in vnoquoqz ut videm⁹ in ß vitro q̄ sic trāsit lumē. ꝛ postea seorsum. i. sepatim in alio vitro videm⁹ q̄ sic trāsit lumē: sed per itel'm ꝛ sciē tiā cognoscim⁹ de oi vitro sil'q̄ per ip̄m trāsit lumen. nō ergo vidē ꝛ ul'r nullū sentire est idē qđ scire.

Adē āt eē p̄ncipia oiz sill'oꝝ ipole est. p̄mū qdē logice speculātib⁹. hi qdē enīz ueri sūt sill'i: alij aūt falsi.

¶ Postq̄z phus ostēdit de qb⁹ nō ē scia tanq̄z de sbis: qz nō ē de fortuitis nec de ptic̄larib⁹ sensibilib⁹. In ista pte declarat p q̄ nō ē sufficiēter scia tanq̄z p p̄n⁹: qz nō p̄t sciri oia p eadē p̄n⁹. nō sūt enī oiuz uerox eadē p̄ncipia neq; ēt sūt eadē p̄n⁹ oiuz falsoꝝ. ꝛ multo magis nō sūt eadē p̄n⁹ oiuz uerox ꝛ falsoꝝ sil'. duo aūt facīt ſz dupl'r. pbat itēt̄ū. nā p°. pbat ß p rōnes magis cōes ꝛ logicas. 2°. p magis pp̄as ibi. ¶ Si vo alr. ¶ Circa p̄mū tria facīt. qz p°. ostēdit q̄ nō sūt eadē p̄n⁹ oium uerox ꝛ falsoꝝ sil'. 2°. q̄ nō sūt p̄n⁹ eadē oiuz falsoꝝ. 3°. nō sūt eadē oiuz uerox. 2ª ibi ¶ Postea neq; falsę. ¶ ſz ª ibi ¶ Neq; uerox enim. ¶ Circa p̄m duo facīt. qz p°. ostēdit q̄ nō sūt eadē p̄n⁹ oiuz uerox ꝛ falsoꝝ ſz q̄ uerū ꝛcludit pp qd 2°. ostēdit ß idē. put uerū ꝛcludit qm̄ ibi ¶ Et si nāq; ¶ Dicē ḡ q̄ ¶ eadē aūt eē p̄n⁹ oiuz sill'oꝝ ē ipole. p̄m qdē ¶ ē ß ipole ¶ speculātib⁹ logice ¶ cut⁹ rō ē: qz ¶ hi qdez sunt sill'i ueri. alij aūt falsi ¶ tūc supplēda ē rō. uerox sill'oruz sūt p̄n⁹ uera. falsoꝝ aūt sūt p̄n⁹ falsa. p̄ncipia uera ꝛ falsa nō sūt eadē. ḡ nō sūt eadē p̄n⁹ oiuz tā uerox q̄z falsorū. ¶ Notādū aūt q̄ loquēdo pp qd nūq̄z ex falsis sequit nisi falsuz. si enī ex falsis seqt uerū ß nō ē pp qd ſz qa. ista ḡ rō ꝛcludit q̄ loquēdo pp qd oiuz sill'oꝝ tā uerox q̄z falsoꝝ nō sūt eadē p̄n⁹: sed sequēs rō declarabit q̄ q̄liter cūq; fiāt sill'i dū tn̄ sint ordinati in mō ꝛ figura nō erūt oiuz tā uerox q̄z falsoꝝ eadē p̄n⁹. nā si sillet uerū ex falsis si postea ¶ sillizent p̄misse false de necītate ¶ sillabunt ex falsis. ¶ Notādū aūt it̄tionē huj⁹ capl'i ß ꝛsistē q̄ nō oiuz sūt eadē p̄n⁹. sic ḡ oñsuz ē sup de q̄busdā sbis nō ē scia. qz nō ē de fortuitis nec de ptic̄larib⁹: sic ß cap'o declarat p q̄ p̄n⁹ nō ē scia. qz p eadem p̄n⁹ nō pōt oiuz rerū accipi scia. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et si nāq; sit uerox ex falsis sill'are. ß sel' ß fit: aut si. a. de. c. uerū sit mediū aūt. b. falsū neq; enī. a. in. b. est. neq; b. in. c. ſz si hārū media accipiunt ꝓpōnuz falsa erūt. eo q̄ ois ꝛclo falsa ex falsis est: ꝛ uera aūt ex ueris: altere aūt sunt uere ꝛ false.

¶ Ostēdit q̄ nō solū si sill'et pp qd ſz q̄liter cūq; sill'et nō erūt eadē p̄n⁹ uerox ꝛ falsoꝝ. d. ¶ ꝛ si nāq; fit. ¶ i. ꝛtingat ¶ uerū sill'are ex falsis sed ß fit sel'. ¶ q. d. q̄ si ex falsis sill'et uerū solū. ß erit sel'. vz i p̄mo sill'o q̄ nō erit talis ꝛclo q̄les sūt p̄misse. sed postea i ꝓsill'is ꝓsill'ent p̄misse opz q̄ ꝓsill'ent ex falsis q̄ nō segt sillm nisi ex falsis. ꝛ iterū si debeāt alie p̄misse ꝓsill'ari cū sint false ꝓsill'abunt ex falsis. semp ḡ i alijs sillis q̄les erūt p̄misse talis erit ꝛclo. iō ait ¶ ut si. a. de. c. uerū sit ¶ ut si hec est uera oē. c. ē. a. ¶ mediū aūt. b. falsuz. nō enī. a. i. b. ē nec b. i. c. ¶ i. tale accipiat mediū falsuz q̄ nec. a. sit in eo: ut q̄ ista sit falsa. oē. b. ē. a. utputa ois lapis est aial. nec. b. mediū acceptū sit i. c. utputa q̄ minoz sit falsa oē. c. est b. i. ois hō ē lapis. ꝛclo tū erit uera. vz oē. c. est. a. i. ois hō ē aial. sic ḡ ē sel'. i. i ß p° sill'o. q̄ nō sūt tales p̄misse q̄lis ē ꝛclo. ¶ sed si accipiant media hoꝝ. ¶ i. taliū p̄missarū cū sint iste p̄misse false ꝓpōnes accepte ad pbādū eas ¶ erūt false. eo q̄ ois ꝛclo falsa ex falsis ē ¶ si ḡ ꝛclo falsa ex falsis ē ¶ uera aūt ē ex ueris. altere aūt sūt ¶ ꝓpōnes ¶ uere ꝛ false ¶ ḡ sup. altera sūt p̄n⁹ sill'oꝝ uerorū ꝛ falsoꝝ. ¶ Notādū aūt vim rōnis i ß ꝛsistē q̄ loquēdo pp qd semp tales sūt p̄misse q̄lis ē ꝛclo ꝛ eō. ut si p̄misse sūt false ꝛ ꝛclo. si uere ꝛ ꝛclo: ēt loquēdo q̄m̄ sel' ꝛtigit ul' pōt ꝛtigē q̄ nō sūt tales p̄misse q̄lis ē ꝛclo ut i p° sill'o ubi ex falsis ꝛcludit uerū. sed postea in alijs ꝓ sill'is si ꝓsill'ent p̄misse cū sint false semp ꝓpōnes accepte ad ꝛcludēdū eas erūt false. i oib⁹ ḡ alijs ꝓsill'is tales erūt p̄misse q̄lis cōclo. formet ḡ ex ß talis rō. semp uel q̄si semp ꝛ ut plerūq; tales sūt p̄misse q̄lis ē ꝛclo. ḡ sill'oꝝ uerox ut plerūq; sūt p̄misse uere. falsoꝝ false. nō eedē sūt ꝓpōnes uere ꝛ false. ḡ nō oiuz tā uerox q̄z falsoꝝ erūt eadē p̄ncipia. aligs ḡ forte sillus uerus. i. hūs ꝛnē uerā hēbit p̄missas falsas. in oib⁹ tū postea ꝓsill'is erūt false ꝛnes ꝛ false p̄misse. ¶ Dubitaret forte aligs q̄ nō ui ß uerū q̄ solū sel' sit ꝛclo dissīlis a p̄missis. nā pōt sill'ari uerū ex altera ꝓpōne uera ꝛ altera falsa. naz ois albedo ē color. hec ē uera. ois nigredo ē albedo. hec ē falsa. ḡ ois nigredo ē color. ē ꝛclo uera. ḡ si debeāt ꝓ sill'ari p̄misse cū sit altera uera ꝛ altera falsa nō erit necessariū semp accipe p̄missas falsas: nec erit necīū semper accipe ueras. nā cū altera p̄missarū sit uera poterit sill'ari ex ueris ꝛ ex falsis. nō ḡ p̄misse erūt sil'es ꝛclōni. Dām q̄ si p̄misse sūt uere de necītate ꝛcludūt ꝛnē uerā. ſz si p̄misse sūt false nō de necītate ꝛcludūt ꝛnē falsam. q̄ si semp ꝛcluderēt falsam statim hērek itēt̄uz q̄ nō sūt eadē p̄ncipia sill'oꝝ uerox ꝛ falsoꝝ. ad obuiādū ḡ huic dīūsitati dicē phs sel' ß ꝛtigē q̄ p̄misse nō sunt similes ꝛni. imagiat tū q̄ debeāt accipi ambe p̄misse false. qz si accipek vna uera altera falsa: statiz eēt dissilitudo i p̄ncipijs sill'oꝝ. qz nō eēnt ambe p̄misse false. sic i sill'o simpl'r uero sūt ambe p̄misse uere. pp qđ supponit phs q̄ debeāt uel ambe p̄misse accipi uere ul' ambe false. quo supposito i solo p̄mo sill'o pōt ß ꝛtigē q̄ cōclo sit dissilis a p̄missis. i oib⁹ alijs ꝓsill'is si ꝓsill'ant p̄misse cū sint false semp accipient ꝓpōnes false. ꝛ erit ꝛclo sil'is semp p̄missis. Tel possum⁹ ad hāc vītatē clari⁹ declarare. vult enī phs ostēdē q̄ nō oiuz sill'oꝝ sūt eadez p̄ncipia. Adūsari⁹ ḡ ꝛdicēs huic vītati semp debēt accipe p̄missas i sill'o silles uel ambas. s. ueras uel ambas falsas. qz si i vno ꝛ eodē sill'o accipet vnā p̄missaz uerā ꝛ alterā falsaz statiz ꝛ seip̄m ageret. qz ꝛcluderēt ꝛ eū. nā si in vno ꝛ eodē sill'o nō sūt eadē p̄ncipia. sed aliud est p̄ncipiū uerū ꝛ aliud falsuz: multo magis in oibus sillogīsmis non erūt eadem p̄ncipia. ¶ Deinde cum dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Postea neqz falsē ex eisdē sūt. Est eniz falsas ad iuicē ⁊ ꝺrias ⁊ ipossibiles sīl esse ut iustitiā eē iniustitiā: aut timorez: aut hominē equū: aut bouē aut equale maiꝰ: aut minus. ex positis autem sic est.

¶ Oñdit qꝺ oiuz falsoꝝ nō sūt eadē ꝑncipia ꝺicēs. Postea neqz falsē. ꝺ. ꝺnes sūt ex eisdē sup. ꝑncipijs. q. ꝺ. qꝺ qz ostēdimꝰ nō eē eadē ꝑncipia oiuz tā ueroruz qz falsoꝝ. uolumꝰ nūc postea ostēdē oiuz falsoꝝ nō eē ꝑncipia eadē. iō ait qꝺ est eni. ꝺi. ꝓtigit falsas. ꝺ. ꝺnes ad iuicē ꝺrias eē. ⁊ ꝺtigit tales ꝺnes eē ipossibiles sīl ꝺi. eē icōpossibiles ut iustitiā eē iniustitiā aut timorē ⁊ hoiem eē equū aut bouē. ⁊ eqle eē maiꝰ aut minus ex positis. ꝺi. ex ꝑmissis datis sic est. ꝺi. sic ꝓtigit cōcludere. q. ꝺ. qꝺ si oium falsoꝝ erūt eadē ꝑncipia tūc ex eisdē ꝑncipijs positis. uel ex eisdē ꝑncipijs datis ꝓcludetur qꝺ iustitia sit iniustitia ⁊ qꝺ iustitia sit timor que sūt falsē ⁊ icōpossibiles ⁊ qꝺ hō sit equꝰ. ⁊ qꝺ hō sit bos. ⁊ qꝺ eq̄le sit maiꝰ. ⁊ qꝺ eq̄le sit minꝰ. qz ꝯ oia ista sūt falsa ⁊ incōpossibia qz taliū nō ꝑsit eē eadē ꝑnª. oiuz falsoruz non erūt eadē ꝑnª. ¶ Notādū aūt qꝺ si ꝺnes sūt ꝺrie ⁊ icōpossibles qꝺ ꝑnª ex qbꝰ sequunt ⁊ maxie si sequent ex eis ꝑpter qꝺ opz eē falsa ⁊ icōpossibia: sz q̄ sūt icōpossibia nō sūt eadē. ꝯ taliū oiuz nō sūt ꝑnª eadē. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Neqz eni oium ueroꝝ ꝑncipia sūt eadē. altera eni mltoꝝ gñe ꝑncipia sūt: neqz cōueniūt ut vnitates pūctis nō ꝓueniūt. De qdē enim nō hñt pōnem. illa aūt habent.

¶ Ostēdit qꝺ oiuz ueroꝝ nō sunt eadē ꝑnª. Circa qō sex facē ꝯz qꝺ sex rōnes adducit ad ꝓpositū. 1ª ibi. Neqe ē aūt. ꝯ 3ª ibi. Sz neqz coiuz. ꝯ 4ª ibi. Amplꝰ ꝑnª. ꝯ 5ª ibi. Adhuc ꝺnes. ꝯ 6ª ibi. Amplꝰ ꝑnª qdē. ¶ Dicit ꝯ qꝺ Neqz eni oiuz ueroꝝ sūt eadē ꝑnª. altera enim sūt ꝑncipia mltoꝝ gñe. ꝺi. ꝺintiū gñe nec sup. talia ꝑncipia ꝓueniūt ad iuicē. q. ꝺ. qꝺ ex quo ꝑncipiata sūt multa. i. ꝺiia gñe opz qꝺ ꝑncipia sint altera ⁊ nō ꝓueniant: ut ꝑncipia in gñe ꝺiscretoꝝ nō ꝓueniūt cū ꝑncipijs in gñe ꝓtinuoꝝ. ideo exēplificās ait ut vnitates nō cōueniūt pūctis. ꝺi. cū pūctis. nā hec enim sīue hec qdē. ꝺi. vnitates nō hñt pōnē. illa aūt. ꝺi. pūcta hñt sup. pōnem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necesse est aūt in media ꝓuenire: aut in sursuz: aut in deorsum: aut interius habē hos illos aūt exterius terminoꝝ.

¶ Adducit ad ꝟ scḋaz rōnē sūptā ex ꝓsillatione ipsa uel ex ipsa multiplicatiōe sillꝰoꝝ. ut si fiat aliqs sillus: utputa qꝺ sillꝰ ek hō eē coꝛpꝰ si debeāt multiplicari silli ꝯz hāc māz termini accepti uel accipient iteriꝰ i medio. ⁊ hoc duplr. uel sursuz ꝟsus coꝛpꝰ utputa si accipet ꝑ medio aiatū coꝛpꝰ. uel deorsuz ꝟsus hoiez: utputa si accipet ꝑ medio aial uel accipent tales termini exteriꝰ. ut si fiat acceptio sup coꝛpꝰ uel ifra hoiez si aliqd eēt ifra ipz. ex ꝟ ꝺ pōt argui qꝺ nō solū oiuz ueroꝝ nō sūt eadē ꝑnª: sz ēt oiuz affirmatiuoꝝ ueroꝝ nō sūt eadē ꝑnª. iō ait ne cesse est aūt sup. illa uera q̄ ꝺ se iuicē ꝓcludunt affirmatiue. aut ꝓuenire i medio ⁊ ꝟ duplr. aut i sursuz aut in deorsuz. aut ꝺ hos. ꝺi. termios opz here interius ut eos q accipiunt sursuz uel deorsuz illos autez terminoꝝ exteriꝰ. q. ꝺ. qꝺ ꝟ mō multiplicant ueri affirmatiui uel accipiēdo i medio uel accipiēdo exterius sup maiorē extremitatē uł ultra minorē. tūc ꝺ suppleda ē rō. qꝺ cū nō oia sic se hēant nec oia se hēant ꝑm istā lineā nō oiuz erūt eadē ꝑncipia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vł qꝺ sit iutile ꝓcipe sup maiorē extremitatē. ⁊ iutile ifra minorē: qz ex ꝟ nō cōcludit maioꝝ extremitas de ꝟbo. ¶ Dōz qꝺ accipe i medio sīue accipiat sursum ꝟsus maiorē extremitatē. sīue deorsuz ꝟsus minorē est utile ad ꝓcludēdū maiorē extremitatē de minori ulr. accipe aūt ifra est utile ad ꝓcludēdū maiorē extremitatē de miori pticulr. ut si sit hec ꝓcḋo ꝓcludēda. hō ē coꝛpꝰ. si accipiat ifra hoiez erit utile ad ꝓcludēdū coꝛpus de hoie pticulr. utputa si accipiat ethiops. uerum eni ē oēz ethiopē eē coꝛpꝰ ⁊ oēz ethiopē eē hoiez. ex ꝟ ꝺ ꝺ sequet quēdā hoiez eē coꝛpꝰ. ul utile ē sic accipe ita ad ꝓcludēdū maiorē extremitatē de illo ifra accepto assumēdo ꝑ medio minorē extremitatē poterimꝰ cōcludē coꝛpꝰ ulr de ethiope ꝑ ꝟ mediū hō. accipe aūt sup nllo mō ē utile ad ꝓcludēdū maiorē extremitatē de miori. ꝑ subaz eni nō ꝓcludet coꝛpꝰ de hoie nec ulr nec pticulariter. ē tñ utile sic accipe ad ꝓcludēdū illū acceptum de minori extremitate faciēdo mediuz de maiori. ut si accipiat suba q̄ est sup coꝛpꝰ poterit ꝓcludi ulr suba de hoie per ꝟ mediū coꝛpus. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utrū hic modus accipiēdi utilis sit in pse passionib⁹. ¶ Dōm qꝺ sic. utputa si ab eodē ꝟbo fluerēt passiones q̄ eēnt ꝑ se passiōes eiꝰ ⁊ ꝑtibiles cū ipso. si ꝯ demōstrareꝰ octaua ꝑ q̄rtā nō eēt demōstratio ꝑ immediata. ꝟ ꝯ mō reduceret ad imediatā. uel accipiēdo ifra octauā ⁊ q̄rtā. ⁊ ꝟ duplr. imo si uolumꝰ ꝺicē ꝟ triplr. qz uel accipiet oino i medio iter octauā ⁊ q̄rtā utputa passio sexta q̄ est i medio oino tātū distās ab octaua q̄ztū a q̄rta uel accipiet magis vsus octauā ut septima. uel magis vsus q̄rtā ut qnta. termini ꝯ accepti uel passiōes accepte uel erūt iteriꝰ modis qb⁹ ꝺixim⁹. uel erūt exteriꝰ ⁊ duplr. ul qz erūt sup passionē q̄rtā. utputa passio ꝑma uel scḋa uel ifra passionē octauā. utputa nona uel decima. ea ꝯ que ꝑm se sic se hñt ꝑm talē analogiā reducuntur in eadē ꝑncipia. ⁊ qz nō oia sūt ordinata sic non oium erūt eadē ꝑncipia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz neqz coiuz ꝑncipioꝝ pñt eē aliq̄ ex ꝟ ꝺ oia demꝛabūt. Dico aūt coia. ut oē aut affirmare aut negare. gña eni eoꝝ q̄ sunt altera sūt ⁊ alia qꝺ i q̄ztitatib⁹: alia ꝟo in q̄litatib⁹ sūt solū de qb⁹ demꝛat per coia.

¶ Adducit tertiā rōnē sūptā ex eo qꝺ ꝑncipia coia nō sufficiūt sine ꝓꝓijs. ⁊ qz i alijs ⁊ alijs gñib⁹ sunt ꝑncipia ꝓꝓa alia ⁊ alia. iō nō oiuz taliū sūt eadē ꝑncipia. iō ait qꝺ sed neqz coiuz ꝑncipioꝝ. ꝺi. de nūo coiuz ꝑncipioruꝫ pñt eē aliq̄ sup. ꝑncipia. ex qbus demꝛenk oia sup. sufficiēter. ⁊ exponit se. ꝺ. ꝺico aūt coia. ꝺ. ꝑncipia ut oē aut affirmare aut negare sed ꝟ ꝑnᵐ de q̄libet affirmatio uel negatio nō sufficit sine ꝓꝓijs. iō ꝟ ꝺit qꝺ gña eoꝝ q̄ sūt altera sūt. q. ꝺ. qꝺ eoꝝ q̄ sunt. i. entiū sūt altera gña. i. ꝺiūsa ꝑdicamēta. ⁊ qz sic est opz eoꝝ eē altera ꝑncipia. iō ꝟ ꝺit ⁊ alia qdē sup. ꝑncipia sūt i q̄ztitatib⁹ alia ꝟo i q̄litatib⁹ solū sīue solū. i. aliq̄ sūt ꝑnª solis q̄litatib⁹ ⁊ ꝓꝓa q̄litatib⁹. ꝯ qz aliq̄ ꝑnª sunt q̄litatib⁹ ꝓꝓa cū qb⁹ ꝑncipijs ꝓꝓijs demōstrant passiones ꝑ coia. si ꝯ nō sufficiūt coia sine ꝓꝓijs: ⁊ hᵒ ꝓꝓia in alijs ꝑdicamētis sunt alia ⁊ alia nō erūt oium eadē ꝑncipia. Notādū qꝺ alia translatio nō hēt solū. tñ satis pōt exponi per solū. ꝓꝓa. nā ꝑncipia que sūt solū in q̄litatib⁹ sunt ꝓꝓia q̄litatib⁹.

¶ Amplᵒ ꝑncipia nō multuz minora sunt ꝓclonib⁹. ꝑncipia qdē eniz ꝓpones. ꝓpones aūt assumpti termini aut imissi sunt.

¶ Dic ut ꝺicebaḳ adducit rōnē q̄rtā sūptā ex eo qꝺ ꝑncipia nō sūt multo pauciora ꝺnib⁹. iō ait Amplᵒ ꝑncipia nō sūt multū uel multo minora. ꝺi. pauciora ꝺnibus ⁊ ꝟ ꝺit qꝺ ꝑncipia qdē eni ꝓpones sūt. ꝓpones aūt sunt termini assūpti. aut sūt termini imissi. q.

UVA. BHSC. IyR_086_4

d.q ipse ꝑpones ꝛcluse in vno silloꝫ sunt ꝑncipia i alio silloꝫ que ꝑpones fiũt ex termis aut assũptis exteri⁹ ut supᵖ maiorẽ. aut infra minorẽ extremitatẽ. aut imissis. i. it⁹ missis ꝛ acceptis itra utrãq; extremitatẽ. tũc ꝯ ẽ sup plẽda rõ q; si ꝑncipia sũt nõ multũ pauciora ℘nib⁹ cuz nõ sint eedẽ ℘nes oiuz silloꝫ ueroꝫ nõ sũt eadẽ ꝓncipia oium h⁹ⁱ silloꝫ. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ ꝑncipia nõ sunt multo pauciora ℘nib⁹. ¶ Dõm q; ℔ referẽdũ est ad ipsos terminos. termini eni qui accipiũtur ꝑ ꝑncipijs ꝛ ꝓ medijs nõ sũt multo pauciores termis ex qb⁹ fiũt ℘nes. qõ ꝓ si accipiant termini imissi i teri⁹: utputa aiatũ corp⁹ ꝛ alij termini si alij sũt iterme dij iter aial ꝛ corp⁹. accipient ẽt termini exteri⁹ ut supᵖ maiorẽ extremitatẽ. ut supᵖ corp⁹ accipiaꝫ suba uel eti am alicꝫ alij termini si alij sint supiores. infra minorẽ ac cipieꝫ hõ ꝛ ẽt alij termini si alij sint. Cõstat aũt q; oẽs termini itermedij q sũt iter terminũ supmũ ꝛ terminũ ifimũ. ut iter subam ꝛ hoiem erunt ꝑnᵃ ꝛ accipient ut media. nã corp⁹ erit ꝑnᵐ ꝛ erit mediũ ad ꝓbãdũ sbam de oib⁹ iferioribꝫ. ꝛ aiatũ corp⁹ erit ꝑnᵐ ꝛ erit mediuz ad ꝓbãdũ tã subam q; corp⁹ de oib⁹ iferioribꝫ. ꝛ aial erit ꝑnᵐ ꝛ mediũ ad ꝛcludẽdũ oia supiora de hoie. ꝯ i oi tali analogia si eẽnt cẽtũ tales termini quot sunt ibi termini medij tot sũt ibi ꝑnᵃ silloꝫ ꝓ que ꝛcludeꝫ aliqd de aliq. termin⁹ aũt supᵐ⁹ nõ poterit accipi ut me diũ ad ꝛcludẽdũ aliqd de aliq in tota h⁹ⁱ analogia. sed termin⁹ ifim⁹ ut hõ poterit accipi ut mediũ ad ꝛcludẽ dũ aliqd nõ ukr sed solũ pticulr. ꝯ i oi analogia q̃t sunt ibi termi tot sũt ibi ꝑnᵃ silloꝫ excepto termio supmo ꝯ oino iutilis ad ꝛcludẽdũ. ¶ Uiso i oi genologia ꝛ i ordine termioꝝ q̃t termini accipiunt ut ꝑnᵃ silloꝫ. re stat videꝫ q̃t termini in h⁹ⁱ genologijs igrediunt ℘nez. nã ad ꝛcludẽdũ tanq̃ ꝑnᵃ excludunt duo termini ex trem. uel solũ excludit vn⁹ termin⁹. s. supᵐ⁹. nã ifimus nõ excludit simplr cũ ꝓ ipz possit ꝛcludi pticulr iz non ulr. Sic ꝯ dõm est de termis q igrediunt ut mediũ ul' ut ꝑnᵐ sed ab igressu ℘nis i tota genologia nullus ex cludit termin⁹. nã ꝓ aial ꝑñt oia supiora ꝛcludi de ho mine. ita q; oẽs termini supᵖ aial ꝛ infra igredianꝫ ℘nẽ. ipm ẽt aial ℘nẽ igredieꝫ. qz ꝓ aliqd qõ est infra subam ꝛ aial excludi põt suba de aiali. ipz ꝯ aial i h⁹ⁱ genologia ℘nẽ itrabit. si ꝯ i oi genologia solus vn⁹ termin⁹ exclu dit simplr ut sit oino iutilis ad ꝛcludẽdũ. ab igressu au tẽ ℘nis nullus excludit. ꝑnᵃ sũt nõ multo pauciora ℘ nib⁹. i. in oi genologia terminꝫ q accipiunt ut ꝑnᵃ nõ sũt multo pauciores termis q igrediunt ℘nẽ. ijdẽ enim termini q ꝛcludunt in vno sillo sũt postea ꝑnᵃ in alio. ꝛ ex his termis ꝛficiunt ꝑpones que sũt ℘nes in vno sillo: ꝛ postea sũt ꝓncipia ꝛ ꝑmisse in alio. nihil est ꝯ in lra phi qõ uacet a ꝓposito. nã qõ ipse ait q; ꝑnᵃ sũt nõ multo pauciora ℘nib⁹. ℔ dicit. qz in ℔ stat tota vt⁹ me dij. nã si ꝓncipia nõ sũt multo pauciora ℘nib⁹ ꝛcludunt nõ sũt eedẽ nec ꝓncipia erũt eadẽ. Qõ vo postea ꝛdit q; ꝓncipia sũt ꝓpones ꝛ ꝓpones sũt termini assumpti aut imissi ℔ ait ad declarãdũ suũ intẽtũ. nã q; ꝓncipia nõ sint multo pauciora ℘nib⁹ ex ℔ declarat. qz si accipiant termini eẽ ut supᵖ maiorẽ extremitatẽ ꝛ infra minorẽ ꝛ accipiant termini imissi iteriue. itra eni utrãq; extremitatẽ ꝛ ex h⁹ⁱ termis fiãt ꝓpones que ꝓpones erũt ꝓncipia in vno sillo ꝛ ꝛclo in alio. si ℔ fiat ex ℔ ut patuit declarabit ista vitas q; termini qui sũt ꝓncipia nõ sũt multo pauciores termis q igrediunt ℘nẽ. vba ꝯ nũc dicta ad duo defuiũt ꝛ ad declarãduz q; ꝑnᵃ non sũt multo pauciora ℘nib⁹ ꝛ ad ꝓncipale intẽtũ. nã si il le eedẽ ꝓpones ꝯstitute ex termis imissis ul' assumptis sũt ꝓncipia in vno sillo ꝛ ℘nes in alio: ꝙs est q; ꝓncipia fiãt ℘nes ꝛ ℘nes ꝓncipia. ꝛ si aliq̃ ad ℔ ꝛcludũtur qz aliq̃ sint ꝛclusa qõ nõ ꝑñt eẽ ꝓncipia illa sunt ualde pauca. q̃re si coiter ꝛ utplr imũ ꝓncipia fiũt ℘nes ꝛ eẽ dẽ erit iudiciũ de ꝓncipijs ꝛ ℘nib⁹. sed nõ sũt eedẽ oi um ℘nes silloꝫ ueroꝫ: ꝯ nec eadẽ ꝑnᵃ. arguũt enim po tissime rõnes adducte de sillis affirmatiuis ueris. sed si nõ sũt eadẽ ꝓncipia oiuz silloꝫ affirmatiuoꝫ uerorũ multo magis nõ sũt eadẽ ꝑnᵃ oium silloꝫ tã ueroꝫ af firmatiuoꝫ q̃z negatiuoꝫ. Uel possum⁹ dicẽ q; ꝑ illa media per que fit reductio ad imediata i affirmatiuis: fit reductio ad imediata in negatiuis mõ quo supra di ximus. ideo si ꝓbaꝫ de affirmatiuis q; nõ sunt eadem ꝓbatũ erit de negatiuis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Adhuc ꝛclones infinite sũt: termi ãt finiti

¶ Adducit 5ª⁵ rõnẽ. d. q; ⌊ adhuc ⌋ est alia rõ. qz ⌊ ℘nes sũt infinite. termini aũt ⌋ sup. i qb⁹ ꝙueniũt oẽs scie sunt ⌊ finiti. ⌋ i. sũt ualde pauci. nõ sufficiũt ꝯ tales termini ꝛ talia ꝑnᵃ ad oẽs ℘nes. nõ ꝯ sũt eadẽ ꝑnᵃ oiuz. ¶ No tãdũ aũt vim rõnis h⁹ in ℔ ꝙsidẽ q; si eẽnt eadẽ ꝑnᵃ oi um tũc illa ꝑnᵃ eẽnt illi termini uel ꝙstituerent ex illis termis i qb⁹ ꝙueniũt oẽs scie. sed h⁹ⁱ termini sũt finiti i. sũt ualde pauci: qz sũt coissimi: sic sũt termini sumpti ex ente uel ex ꝯalib⁹ ptib⁹ entis: cuiusmodi sũt esse ꝛ nõ eẽ: actꝰ ꝛ potẽtia. ꝛ talia coissima que ualde pauca sũt: si ista sũt ita pauca ꝛ ℘nes oiuz sciarũ sũt q̃si infinite ista ꝑnᵃ pauca que sũt eadẽ nõ sufficiũt ad tãtã multi tudinẽ ℘nũ. opz ꝯ dare ꝑnᵃ alia ꝓpa in q̃libet scia que sũt altera ꝛ diusa in diusis scietijs. nõ ꝯ sũt eadẽ ꝑnᵃ oi um. Uidet aũt hec rõ qnta multũ appropinq̃re ratiõi tertie. dit tñ hec ab illa. nã illa ꝓbat q; nõ sufficiũt ꝑn cipia coia absq; ꝓprijs pp diũsitatẽ generuz entis. opz eni dare ꝓncipia in q̃litatib⁹ ꝛ q̃titatib⁹ ꝛ in quolibet ꝯne entis: que adiũcta coib⁹ hẽant efficaciã cõcludẽdi sed hec rõ qnta nõ tãtũ initiẽ diũsitati q̃tũ multitudi ni ℘nũ. nã q; sic finiti termini ꝛ sic pauca ꝓncipia in q bus ꝙueniũt oẽs scie sufficerẽt ad tãtã multitudinẽ ℘ nũ est derisoriũ dicẽ. opz ꝯ ꝑter ista in qb⁹ ꝙueniũt oẽs scie dare alia ꝓncipia ꝛ alios terminos in qb⁹ differũt ꝓp qõ nõ erũt oium eadẽ ꝓncipia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vi ℔ falsum q; ℘nes sint ifinite. cũ ꝓbatuz sit supᵖ statũ eẽ in sursum ꝛ in deorsuz. ¶ Dõm q; q̃tum ad itẽtionẽ phi nõ opz q; dicam⁹ ℘nes eẽ ifinitas sim pliciter: sed dicunt infinite. i. inũabiles. ꝛ ℔ hẽt itẽtũ. nã in tãta nũ ositate ℘nũ nõ sufficiũt illi termini finiti. i. illa ꝓncipia pauca in qb⁹ ꝙueniũt oẽs scie. q; si tñ uel lem⁹ saluare ℘nes ad lram eẽ ifinitas saluarem⁹ hoc tri pliciter. nec diceremus q; hec lra ℘dicat supiori capo ubi ostẽsuz est eẽ statũ in sursuz ꝛ in deorsuz. qz aliꝺ est log de infinitate ℘nũ in se. ꝛ aliꝺ ut reducunt in sua ꝑn cipia. ꝛ ut dem⁹ sensibile exẽplũ dicem⁹ q; figure mul tiplicant in infinitũ: qz alia figura est triãgulus alia q̃drãgulus: ꝛ sic ascẽdẽdo. ꝙstat aũt q; q̃libet figura hẽt suã ꝓpetatẽ que posset demiari de ipsa. figs eẽt circa ℔ sollicit⁹: ut triãgulus hẽt ꝑ ꝓpetate hẽre tres. q̃drãgulus aũt si sit regularis hẽt ꝑ ꝓpetate hẽre angulos oppositos ꝛ latera oppositaeq̃lia: ꝛ sic de figuris alijs. cũ ꝯ tales figure sint infinite nõ vi posse negari q; ℘nes ꝑm se aliq̃ mõ uadãt in infinitũ: tñ ut reducunt i sua ꝑn cipia: nõ opz q; nec in sursuz nec in deorsuz uadat in i finitũ. nã posset aliq̃ ꝓpetas ꝓbari de figura supiori. utputa de exagono nihil dicendo: nec de penthagono nec de q̃drãgulo. ꝓbabit eni de exagono q; si collocet i circulo. lat⁹ ei⁹ erit medietas diametri. hec ꝯ ꝓpetas vz hẽre lat⁹ eq̃le medietati diametri sic ꝓbabit de exa gono q; nulla mẽtio fiet de pẽthagono nec de q̃drãgu lo. iz ꝯ exagon⁹ i ordie figurarũ ꝑsupponat pẽthagonũ ꝛ q̃drãgulũ. tñ ut reducit i ꝑnᵃ ꝑ que ꝓbant ꝓpe passi ones de ipso: nõ opz q; fiat talis reductio mediãtib⁹ fi guris illis. q̃tũcũq; ꝯ figure uadãt in infinitũ reductio tñ cuiuslibet figure in sua ꝑnᵃ: qõ est q̃si ꝓcedẽ i sursuz ꝛ ꝓcedẽ a ꝓncipijs ad passionẽ cuiuslibet figure: qõ ẽ

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄ſi ꝓcedē deorſū ſemp erit qd finitū. nec opz ſz q aug mētat nūs figurarū q augmēter talis reductio. qz ut patuit nō opz q ſemp figura ſequēs ut ſubiicit ſue paſ ſioni reducat i ꝑn[a] ꝑ figuras ꝓcedētes. erit ḡ itētio ꝓbi q ẜnes i ſe ꝓnt eē ifinite. lz ordo i ꝑn[a] ſurſuz ⁊ deorſū ſemp ſit finit[9]. cū ḡ termini i qb[9] coicāt oēs ſcie ſint finiti. i. pauci tales termi ⁊ h[9]i ꝑn[a] coia i qb[9] ſcie ẜueni unt nō ſufficiēt ad tātā multitudinē ẜnū ſine termis ⁊ ꝓncipijs in qb[9] ſcie dīnt. ¶ 2° mō ſ̄ poſſum[9] ſaluare ut qdā ponūt ꝑ cōbinationē. videm[9] eni q lr̄e ſūt mul to pauce nūo. ⁊ tñ in infinitis modis cōbinari ꝓt ita ut ifinite dictiōes poſſint ꝓ aliā ⁊ aliā cōbinationem ex talib[9] lr̄is ẜſtitui. ſic aūt ex paucis ⁊ ex ifinitis ter minis ꝓ aliā ⁊ aliā cōbinationē ẜſtitui poterūt ifini te ꝓnes. ꝓma tñ expō melior eſt: qñ nō ꝓt tot mo dis uariari cōbinatio terminoꝝ ad ẜſtituēdū ꝓnes ẜt modis uariaf cōbinatio lr̄arū ad ẜſtituēdū dictio nes. ¶ Poſſum[9] aūt ⁊ 3° dicē q ꝓbus ſuꝑ qñ ꝓbauit ſtatū excluſit ꝑdicationē ꝑ accñs. ℏ aūt logr̄ coiter de oi ꝑdicatiōe uera q ꝑn[a] ad ẜcludēdū ẜnes q̄ſcūq; ue tas nō ſūt eadē: ⁊ qz ẜnes ꝑ accñs ſūt uere: qz uerū eſt albū eē muſicū: lz ſit ꝑ accñs: cū tales ꝓnes ꝑ accñs poſſint multiplicari i ifinitū. dixit ꝓbs ẜnes eē infiniti tas: nō obſtāte q i his q̄ ſūt ꝑ ſe eſt ſtat[9]. ꝓma tñ expō melior eſt: qz ea que ſūt ꝑ accñs ſūt oīno iutilia dem'a tiōi. lz ḡ ꝓbs ꝓbauerit nō eē eadē ꝓncipia falſoꝝ ⁊ ue roꝝ nō exceſſit limites dem'atiōis: qz falſa nō ſūt oīo iutilia ad dem'ationē. nālz ſint iutilia ad dem'ationē oſtēſiuā: nō ſūt tñ iutilia ad dem'ationē ad ipoſe. nam ſemp talis dem'atio accipit aliquā ꝓnē falſam. ſūt ḡ mul to pauciora ꝓncipia coia q̄z ẜnes. ⁊ ſunt fere tot ꝓncipia ꝓpria quot cōcℓones. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli[9] ꝓncipia hec gdez ex nećitate. illa aūt ẜtingētia ſūt. Sic igit̄ in itētione hitis i poſe eſt eadē eē. Neceſſe eſt ergo alia eſſe aut finita: aut cum infinite ſint concℓones.

¶ Adducit ad idē ſextā rōnē. d. ampli[9] gdē q̄dā ſūt ꝓn cipia ex nećitate. i. nećia. alia vo ſūt ẜtingētia ⁊ qz ſic ē ſic igit̄ i itētiōe hitis. i. ſic nobis ẜſiderātibus: ut hēt alia trāſlatio. uel ſic nobis itēdētib[9] ipoſe ē ea dē eē ſup. ꝑn[a] oīuz aut. i. maxie finita. i. potiſſi me ipoſe ē talia ꝑn[a] ponē finita cū ẜnes ſint ifinite ē ḡ vis rōnis q cū nećia ſequanf ex nećijs ẜtingētia ex ẜtingētib[9] nō ſūt eadē oīuz ꝑn[a]: qz nō ē idē nećiū ⁊ ẜti gēs. ¶ Notādū aūt q poſſet aliq dicē q lz ẜnes ſint ifinite ꝑn[a] ꝓt eē eadē: qz ꝑn[a] ſūt et ifinita: ⁊ nihilomi n[9] eadē: qz eiſdē ꝓncipijs ifinitis utif q̄libet ſcia. Ad h̄ ḡ excludēdū i hac rōne ſexta reſūpſit vīz rōnis gnte. d. q aut. i. potiſſime eſt icōueniēs ponē ifinita eadē cū ẜ nes ſint ifinite. ꝓſupponit eni q̄ſi notū q ea q̄ ſūt eadē in oib[9] ſcibilib[9] ⁊ qb[9]utunf oēs ſcie ſūt ualde pauca ⁊ finita. q ḡ ſic pauca ⁊ ſic finita poſſint in tātā multitu dinē ẜnū ꝑ ſeipſa ſine additiōe alioꝝ ꝓncipioꝝ ꝓpriorū ⁊ diuerſoꝝ nō eſt poſſibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si vo alr̄ q̄dām̄ dicat aliq q he gdē geometrice: alie vo ſilloꝝ: alie vo medici ne gd utiq; erit aliō qō dī niſi q ſunt ꝓncipia ſciarū: ℏ eadē dicē deriſio eſt: qñ eadē eiſdē eadē eēnt: oīa nāq; ſic erūt eadem.

¶ Probat h̄ idē. vz q nō ꝑ eadē ꝑn[a] oīa ẜcludanf per rō nes magis ꝓpas. ſūt aūt iſte rōnes magis ꝓpe: qz per eas magis deſcēdit ad māz ſpālē. rōnes aūt ſupi[9] facte magis ſtāt in qbuſdā ḡialib[9] ⁊ coib[9]. ió dicunt logice reſpectu iſtarū. ¶ Modus aūt ꝓbādi itētū ꝓ rōnes ꝓpas ē deſcēdē ad ſpāles ſcias. q̄rem[9] eni utrū medicina hēat ſua ꝓncipia ꝓpa ꝑ q̄ ꝓbat paſſiōes de ſbto. ⁊ utrum geometria hēat ſic ꝓncipia ꝓpa. ⁊ ēt utrū logica habe at ſua ꝑn[a] ꝓpa ſibi ut hēt dici de oi dici de nullo per q̄ ꝓbat q iferre de nećitate cōpetit ſillo. ſic q̄libet ſciētia hēt ſua ꝓncipia ꝓpa: q ſi h̄ ẜcedat ſtatim hēbit itētum q nō ſūt eadē ꝓncipia oīuz niſi eadē eēnt oia: uel de eiſ dē determinārēt oēs ſcie. Si vo h̄ nō ẜcedat. ſed dicat q ex q̄libet mōſtrat q̄libet: ſtati ducēt ēt adūſari[9] ad i cōueniēs: qz in q̄libet ſcia eſt dare aliq ꝓpōnes ime diatas: qb[9] uariatis uariant ẜnes. nā ex alia ⁊ alia ꝓpō ne imediata iferr̄ alia ⁊ alia ẜclo. nō ḡ ex q̄libet ifertur q̄libet. duo ḡ fac ꝓbus: qz ꝑ[9] rōnes ꝓpas oſtēdit q nō ſūt eadē ꝓncipia oīuz ſi ẜcedat ꝓncipia eē homoge nea ꝓncipiatis. 2°. ꝓbat h̄ idē ſi adūſari[9] dicat q ex q̄li bet ꝓbat q̄libet. ibi. ¶ At vo. ¶ Dicē ḡ. ¶ Si vo aliter q̄dām̄ dicat. i. ẜcedat aliq q he gdē ſūt geometri ce. ſ. argumētationes. alie aūt ſūt ſilloꝝ. i. dialetti ce alie aūt medicine gd utiq; erit qō dī niſi q ſūt ꝓn cipia ſciarū ſup. diūſa. q. d. q ſi uolum[9] alr̄ diſputare cū adūſario ꝓ rōnes magis ꝓpas. ⁊ ipſe dicat q̄dām̄ ⁊ ẜcedat nobis q alie ſūt rōnes ⁊ ẜnes ⁊ ꝓncipia i geo metricis ⁊ in ſillis. i. in dialeticis ⁊ in medicina ⁊ i ali is ſcībilibus: h̄ eſt ponē ꝓncipia alia. ⁊ ſ̄bdit ſed eadē di cere deriſio eſt. q. d. q h̄ ẜcedē ⁊ poſtea ꝓteruire ⁊ di cere q oīuz ſūt eadē ꝓncipia eſt deriſio. ⁊ ſubdit q̄re ſit deriſio qz eadē eēnt eiſdē ⁊ ſic p ẜnſ oīa nanq; fie rēt uel eēnt eadē. ¶ Dubitaret forte aliq vñ ſegr hec ẜña q ſigs ẜcedat q̄libet ſciaz ꝓcedē ex ſuis ꝓn cipijs ſi ponanf talia ꝓncipia eadē q oīa eēnt eadem.

¶ Dōm q q ẜcedit q̄libet ſciam uti ſuis ꝓncipijs ẜcedit ꝓncipia eē vnigenea ꝓncipiatis ⁊ hēre q̄daz idētitatē ⁊ ẜformitatē ad ſua ꝓncipia: quo poſito que cūq; ꝓncipiata uel q̄cunq; dem'ata ſub eiſdē ꝓncipijs militāt: hñt q̄dā idētitatē ⁊ ẜformitatē ad iuicē. p. pter qō oīa eēnt eadē: ⁊ de eiſdē determinārēt oēs ſcie qō deriſoriū eſt dicere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At vo neq; q ē ex oib[9] dem'are q̄libet hoꝝ: h̄ eni ē q̄rē oīuz eadē eē ꝓncipia. Adh̄ tū eni iſipiēs ē. Neq; eni i manifeſtis h̄ fit doctrinis: neq; i reſolutiōe poſe ē. Imme diate eni, ꝓpōnes ꝓncipia ſūt: altera autez ẜclo fit accepta, ꝓpōne imediata.

¶ Oſtēdit q nō ſūt eadē ꝓncipia oīum ſi adūſari[9] dicat q ex q̄libet mōſtrat q̄libet. Circa qō tria fac. qz p° fa cit qō dictū ē. 2° circa ea q̄ dixerat remouet cauillatio nē quādā. 3° reſumit vim rōnis ſue ⁊ ẜcludit itētuz. 2ª ibi. ¶ Si aūt dicat. 3ª ibi. ¶ Si vo neq;. ¶ Dicē ḡ. ¶ At vo neq; ſup. dici pōt. q ex oib[9]. i. q ex q̄libet eſt dem'are q̄libet hoꝝ. i. qō cūq; qz h̄ eſt q̄rē. i. iſto mō q̄rē oīuz eē eadē ꝓncipia. multū eniz ē iſipiēs. i. ſic q̄rē ē q̄rē ualde iſipiēter. ⁊ declarat q̄liter ſit ualde i ſipiēs q̄rē iſto mō eē eadē ꝓncipia oīuz dicēs q neq; eni in manifeſtis doctrinis h̄ fit. q. ſ. ex q̄libet demō ſtrer q̄libet neq; i reſolutiōe. i. in doctrinis reſolu torijs poſe eſt ſup. ex q̄libet dem'are q̄libet. ⁊ ſub dit q imediate eni ſūt ꝓncipia ⁊ ait q altera autez ẜclo fit accepta imediata ꝓpōne altera. q. d. q ualde iſipiēs ē opinarī h̄ mō eē ꝓncipia eadē. qz ex q̄libet de mōſtrarer q̄libet. qz ſi h̄ eēt poſe h̄ mō eē ꝓncipia ea dē tūc uel in doctrinis manifeſtis uel i doctrinis reſo lutorijs h̄ ẜtigeret. ſed in nullis doctrinis h̄ eſt poſe q ex q̄libet dem'er q̄libet. q̄ ſic opinari eē ꝓncipia eadē eſt ualde iſipiēs. ¶ Notādū aūt q doctrine manifeſte appellanf q̄ ꝓcedūt ꝑ iductionē ⁊ ꝑ q̄dā ſenſibilia ma nifeſta. Reſolutorie aūt ꝓt uocari q̄ reſoluunt i ſuas cās ꝓcedēdo ꝑ cās: ⁊ reſoluēdo poſteriora in ꝓriores cās. uel pōt dici q doctrine ſūt manifeſte qñ ꝓcedūt ꝑ imediata ⁊ ꝑ ſe nota. Sz doctrine ſunt reſolutorie qñ

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō ꝓcedūt p imediata nec p se nota. sed ꝓcedūt p ea q̄ ꝑñt resolui in imediata ⁊ i p se nota. in nullis autē doctrinis talib⁹ nec in manifestis nec i p se notis nec i resolutorijs ex q̄libet demſtrāt q̄libet. g̃ ualde est ſiſpiēs ſto mō q̄rē ꝑncipia eē eadē. ¶ Notādū ēt q cā q̄re in nullis doctris siue sint manifeste siue resolutorie ꝫ nō ꝓtingit q ex q̄libet demſtet q̄libet: est q̄ semp opz deuenire ad ꝑpones imediatas q̄ sūt ꝑncipia. sed uariatis imediatis ꝑpōib⁹ uariant ones ita q sit altera ꝫ q̄ est altera imediata ꝑpō. q̄ g̃ sic est non ex quolibet demōſtrāt quodlibet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aūt dicat aliqs ꝑmas ꝓpones imediata eē ꝑncipia: vnū in vnoquoꝫ gñe est.

¶ Circa ea q̄ dixerat remouet cauillationē quādā. posset eni aliqs dicē q ꝑme ꝓpones. i. cōes ai ꝓceptiones q b⁹ utunt oēs scie sūt imediate ꝓpones: ⁊ ista sūt ꝑn⁹. g̃ diceret adūsari⁹ q eadē sūt oiuz ꝑn⁹. Ad ꝫ remouēdū ait q ꝑter has ꝓpones cōes opz dare i vnoquoꝫ gñe aliquā ꝓponē imediatā q̄ ē ꝑn^m i illo gñe: ⁊ ista diūſificā tur ꝑut diūſificant gña. igit nō sūt oiuz eadē ꝑn⁹. ideo ait. ¶ Si aūt aliqs dicat ꝑmas ꝓpones imediatas esse ꝑn⁹ vnū i vnoquoꝫ gñe ē. ¶ i. ꝑter has ꝓpones ꝑmas que uocant cōes ai ꝓceptiones oz dare i vnoquoꝫ gñe aliquā vnā ꝓponē imediatā q̄ hēt rōnē ꝑncipij. ⁊ q̄ ꝓpones i mediate ꝓpe q̄ sūt ꝑn⁹ i vnoquoꝫ gñe diūſificant ꝑm diūſitatē generū ſubarū. iō nō oiuz sunt eadē ꝑncipia: nec q̄libet mōſtrāt q̄libet. ¶ Notādū aūt q q̄n dī in vnoquoꝫ gñe eē vnā aliquā ꝓponē imediatā nō ſolū ꝫ referēdū ē ad totū gen⁹ ſubjcibile: ſz ēt ad ptes ei⁹: utputa ſi geometria ē de ꝓtinuo tanq̄ de ꝓpo ſbo: ⁊ ptes cōtinui sūt linea: ſupficies: ⁊ coꝛp⁹: nō ſolū a ꝓtinuo fluit aliq̄ vna passio ꝑ⁹ ⁊ imediate q̄ ē idemſtrabilis: sed ēt a linea pōt fluē ⁊ fluit vna aliq̄ talis passio. ⁊ a coꝛpe ⁊ a ſupficie. ⁊ itelligēdū ē ꝫ: nō ſolū ꝫz rē: ſz ēt ꝫz rōnez: ut ab eodē ꝓtinuo ꝫz rē vno mō ꝓſiderato imediate fluet aliq̄ vna passio. ⁊ ab eodē alio mō ꝓſiderato poterit fluere aliq̄ vna passio: ſic ꝫz rē idē est triāgulus ⁊ ꝑn^m figurarū. attū a triāgulo ut triāgulus fluit hꝫe tres. ab eodē: ut est ꝑn^m figurarū fluit eē illō i q̄ resoluunt oēs figure rectilinee: nec est curādū q hꝫe tres ⁊ eē illud i q̄ resoluunt oēs figure rectilinee nō sūt passiones idemſtrabiles sed demſtrabiles: ⁊ nō sūt passiones imediate: sed mediate: q̄ passiones mediate reducunt ad imediatas. ⁊ ſic ab eodē ꝫz rē alr ⁊ alr accepto ꝑñt fluē ꝑres passiones mediate: ita q nō fluit vna mediāte alia: ſic ab illo eodē ēt alr ⁊ alr accepto opz q fluāt ꝑres passiones i mediate: q̄ ꝑres passiones mediate q̄z vna nō reducit i aliā ꝓſupponūt ꝑres passiones imediatas. ¶ Deiñ cū. d.

¶ Si vo neqꝫ ex oib⁹ ut op⁹ ē demſtrari q̄libet neqꝫ ſic ex altera q̄re erūt vniuſcuiuſqꝫ ſcie altera. ¶ Relingit igit ſi ꝑpria sūt ꝑncipia oiuz: ß ex his qdē hec: ex illis autē illa.

¶ Resumit vim rōnis sue ⁊ ꝛcludit itētū. Circa q̄ tria fac. q̄ ꝑ⁹ fac q̄ dcm̄ ē. 2° epilogat circa determiata. 3° ne laboret i equoco distiguit de ꝑncipijs. 2ª ibi. ¶ Manifestū aūt. ¶ 3ª ibi. ¶ Ꝑncipia eni sūt duplicia. ¶ Dicē g̃. ¶ Si vo neqꝫ ex oib⁹ ut op⁹ ē demſtrari q̄libet ¶ ſup. ꝓtingit. i. si ex q̄libet nō demſtrāt q̄libet ¶ nec sic ex altera ¶ ſup. ꝓpone diūſi gñis ſup. demſtrāt ꝓpō altera alteri⁹ gñis ¶ q̄re ¶ g̃ sic ē: q̄ nec ex q̄libet demſtrāt q̄libet. nec ex altero gñe alterꝫ gen⁹ ¶ erūt vniuſcuiuſqꝫ scia altera ¶ ſup. ꝑn⁹. ꝓpa ¶ relingit igit ¶ q̄ sic ē q vniuſcuiuſqꝫ gñis sūt ſup. altera ꝑn⁹. ꝓpa ¶ ſi ꝑncipia oiuz ¶ eorū q̄ demſtrant ¶ sint ꝓpria. ¶ i. ꝛgenea: ut hēt alia trāſlatio. uel vnigenea his q̄ demſtrant. nō g̃ oium eadē sunt ꝑn⁹ ¶ sed ex his ¶ ſup. ꝑncipijs ¶ hec qdē ¶ ſup. demſtrantur. ¶ ex illis aūt ¶ ſup. ⁊ ex alijs ꝑncipijs ¶ illa. ¶ ſ. alia demſtrant. ¶ Notādū aūt q ꝑn⁹ ꝓpa i vnoquoꝫ gñe sunt p ꝓpria: ⁊ vnigenea oib⁹ his q̄ demſtrant i illo gñe. iō non ex q̄libet demſtrāt q̄libet. ſz ex his qdē ꝑncipijs q̄ sūt i ꝫ gñe demſtrant hec q̄ sūt i ſto gñe. ex illis aūt q̄ sūt in alio gñe demſtrant illa i illo alio gñe. ¶ Deinde cū dicē.

¶ Manifestū āt ⁊ ꝫ ē qm̄ nō ꝓtingit. mōſtratū ē. n. q altera ꝑncipia gñe sūt oīntiū gñe

¶ Epilogat circa determiata. d. ¶ Manifestū est ēt qm̄ nō ꝓtingit ꝫ. ¶ vz q sint eadē ꝑncipia oium ¶ mōſtratuz est eni ¶ ſup ¶ q oīntiū gñe sunt altera ꝑncipia ¶ opz q nō oium sunt eadez ꝑncipia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ꝑncipia eni duplicia sūt: ex qb⁹: ⁊ circa q̄. ex qb⁹ qdē igit coia sūt. Que aūt sūt circa q̄ ꝑpa sunt: ut numerus ⁊ magnitudo.

¶ Me laboret i equoco distiguit de ꝑncipijs. d. q ¶ ꝑncipia eni sūt duplicia. ex qb⁹: ⁊ circa q̄. Ex qb⁹ igit coia sūt q̄ aūt sūt circa ꝓpa q̄ sūt ut nūs ⁊ magnitudo. ¶ i. ut ꝑncipia accepta i arithmetica circa nūz: ⁊ i geometria circa magnitudinē. dz g̃ sic ꝓtiuari ſra ad ꝓcedētia dixim⁹ nō oiuz eē eadē ꝑn⁹: ſz cū duplicia sint ꝑn⁹ q̄dā coia: ex qb⁹ ꝓbant oia: q̄dā aūt q̄ sūt circa q̄. i. circa q̄dā gña ſpālia: ut puta circa magnitudinē uel circa nūm uel circa aliqd aliud genus cū dicimus nō eadem esse ꝑncipia oium ne laboremus in equoco nō itelligim⁹ hoc de cōmunibus sed ex ꝓpꝛijs.

Cibile aūt ⁊ scia differūt ab opinabili ⁊ opinione.

¶ Postq̄z ꝑbs cōpauit scire ad scire. In parte ista ut dicebaſ cōpat scire ad opinari ⁊ ad alios hitus cognitiuos. duo g̃ fac. q̄ ꝑ⁹ cōpat scire ad opiari. 2° ad reliquos hit⁹ cognitiuos. ibi ¶ Reliq̄ aūt quō. ¶ Circa ꝑ^m duo fac. q̄ ꝑ⁹ oñdit q scire est alid ab opinari. ⁊ scibile ab opinabili. 2° circa ea q̄ dixerat mouet q̄nes q̄ſdā. ibi ¶ Qualr est igit idez. ¶ Circa ꝑ^m duo fac. q̄ ꝑ⁹ ꝓponit qd itendit. 2° ꝓbat itētū. ibi ¶ Qm̄ scia ē ulis ¶ Dicē g̃ q ¶ scibile aūt ⁊ scia dint ab opiabili ⁊ ab opione ¶ referenda sūt singula singulis. vz q scia dit ab opinione. ⁊ scibile ab opinabili. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̄ scia ulis ⁊ pernecia est. Necessariū aūt non contingit aliter se habere.

¶ Probat qd dixerat. Circa qd duo fac. q̄ ꝑ⁹ oñdit circa q̄ ē scia ⁊ circa q̄ nō ē. ⁊ g̃a h⁹ oñdit circa q̄ ē itellus: ⁊ circa q̄ nō ē. 2° ex his q̄ dixerat oñdit opionē eē qd aliud a scia ⁊ itellu. ibi ¶ Uer⁹ eni itellus. ¶ Circa ꝑ^m tria fac. q̄ ꝑ⁹ oñdit circa q̄ ē scia. 2° oñdit circa q̄ nō ē. 3° g̃a hui⁹ determiat de itellu circa q̄ hēt eē. ⁊ circa q̄ nō hēt eē. 2ª ibi ¶ Sūt aūt q̄dā. ¶ 3ª ibi ¶ At vo itellus. ¶ Cōtinuet aūt sic ſra. bñ dcm̄ ē q scia dit ab opione ⁊ scibile ab opiabili ¶ qm̄ scia ē ulis ¶ ē pnecia ¶ ⁊ exponit se qd appellat necīū. d. q ¶ necīū eni ñ ꝓtingit alr se hꝫe. ¶ Ex ꝫ eni stati posset patē vitas. nā ſi scia ē ulis ⁊ pneceſſaria. opio aūt nō opz q sit ulis nec pnecia relingit q scia nō sit opio. ¶ Dubitaret forte aliqs quō scia sit ulis. Dōm ē q scia ē ulis: q̄ accipit cāz p se ⁊ ſimplr. ⁊ q̄ accipit cāz eq̄tā: opio aūt nō opz q accipiat cāz p se nec cāz ſimplr nec cāz eq̄tā. Propter qd possum⁹ diſtiguē triplex ulē. vnū ulē qd reſpicit ulitatē ſboꝛ ⁊ tē poꝛ. aliud qd icludit ulitatē cāe p se. 3^m qd icludit ulitatē cāe ꝑcise ⁊ eq̄te. Alr ē ulē. ois cozu⁹ est niger. alr ois egcruris hēt tres. ⁊ alr ois triāgulus hēt tres. naz ois cozu⁹ ē niger. ē ulē q̄tū ad ulitatē ſboꝛ ⁊ tēpoꝛ. posito q cozui nascant nigri. q̄ nō ē curādū de exēplo. tū nō ē hec ꝓpō ulis q̄tū ad cāz p se. nigredo eni nō segt cozuū q sit accñs q̄tū ad cāz p se. nigredo eni nō segt cozuū q sit accñs ſpēi: ſz q̄ ē accñs ididui. iō nō est p se passio cozui nec ꝓpꝛiū ei⁹. ſz ē accñs iſepabile. pp qd ꝫz ſniaz Porphirij pōt ſbintelligi cozu⁹ alb⁹ ⁊ ethiops

UVA. BHSC. IyR_086_4

nitēs colore. ſz ois egcruris hēt tres. ē qd ule q̄tuz ad
ulitatē cāe p ſe. nā q̄libet ſpēs triāguli hēt tres p ſe. i. p
cāz exīntē i ſe. qz q̄libet ſpēs triāguli hēt i ſe angulū ex
triſecū equalētē duob⁹ itriſecis ſibi oppoſitis. ſz h⁹ cā
nō ꝓſideraf in egcruri ul i aliq̄ alia ſpe triāguli ut eq̄ta
nec ut p̄ciſa ſz ꝟ mō ꝓſideraf i triāgulo pp qd egcruris
ꝟz qd egcruris nō hēt tres: ſz ꝟz q triāgulus. ois ḡ tri
angulus hēt tres. eſt ulis ꝟz ulitatē cāe eq̄te. opio ḡ dī
nō eē ulis: qz nō aggñaf p cāz nec p demſtationē: ſz p q̄
dā ſigna ꝓbabilia: z p q̄dā coia: z per ſillos topicos. ḡ
qz opio nō aggñaf p cām: nec p ꝓpa deficit ab ulitate
cāe eq̄te: z ab ulitate cāe p ſe: qz nō pōt aggñari per ſi
gna ꝓbabilia que nec opz eē i oib⁹: nec ſemp pōt deficē
ab ulitate tā ſbtoz q̄z tēpoz. pp qd patet q ſcia dicaf
eſſe ulis z non opinio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sūt aūt quedā uera qdē z entia ꝓtingē-
tia aliter ſe hēre. Manifeſtuz igit eſt q cir
ca ſcia nō eſt. Eſſet eniz ipoſſibilia utiq;
aliter ſe hēre poſſibilia alr ſe hēre.

¶ Oñdit circa q̄ ſcia nō hēt eē. d. ſūt aūt q̄dā uera qdē
z entia ꝓtigētia z alr ſe hie z ſbdit q māifeſtū ē igit
q circa h⁰. i. circa talia ꝓtigētia alr ſe hie nō ē ſcia
z ſbdit eēnt utiq; ipoſſia alr ſe hie: poſſia alr ſe hie. q.
d. cū ſcia ſit circa ipoſſia alr ſe hie ſi pōeret ſcia eē circa
ꝓtigētia z circa poſſia alr ſe hie ſeq̄ref oppo^m i adiecto
ꝟz q ipoſſia alr ſe hie eēnt poſſia alr ſe hie. ¶ Mōn^m q
coiter text⁹ ſūt h defectiui. coiter eni textib⁹ defic tota
hec lra. ſūt aūt q̄dā uera qdē z entia ꝓtigētia alr ſe hie
z poſtea ſeq̄t qd coiter text⁹ hñt. manifeſtū igit eſt q
circa hec z. q aūt talis debeat eē text⁹: ſic nos dixim⁹
pz ex alia trāſlatiōe. ¶ Notādū ēt q textū niz fine ad
ditiōe altera ſic exponem⁹. manifeſtuz ē q circa hec. ſ.
ꝓtingētia alr ſe hie nō eſt ſcia. qz eſſent utiq; ipoſſia alr
ſe habere poſſibilia alr ſe habere. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ At ỽo neq; itellect⁹. dico aūt itell'm pn
cipiū ſcie: neq; ſcia eſt idemſtabilis: hec āt
eſt acceptio imediate ꝓpoſitionis.

¶ Declat circa q̄ nō hēt eē itell's: z ēt oſtēdit circa q̄ hēt
eē. nā itell's q ē hi⁹ pncipioz nō hēt eē circa ꝓtigentia
alr ſe hie: ſz cū ſit pn^m ſcie z cū q̄dā ſcia idemſtabilis oz
q hēat eē circa idemſtabilia: qz idemſtabilia ſūt pncipi
um ſcie. ſō ait. At ỽo nec itell's. i. nec hi⁹ pncipioz
hēt eē circa ꝓtigētia alr ſe hie. z exponit ſe qd appellet
itell'm. d. dico eni itell'm pncipiū ſcie z ſbdit neq;
eni ē ſcia. q. d. q itell's nō ſolū nō eſt opio: ſz ēt nō eſt
ſcia loquēdo de ſcia ſimplr. nō eni oz ꝓcedi q itell's ſit
ſcia ſimplr: ſz pōt ꝓcedi q ſit ſcia idemſtabilis. vñ ſbdit
eſt aūt ſup. itell's idemſtabilis hec. i. idemſtabilis
ſcia. q̄re aūt ſit idemſtabilis ſcia declarat cū ſbdit q ē
opio imediate ꝓpōnis. q. d. q itell's ē totū h. ſ. inde-
mſtabilis ſcia z opio. i. eſtimatio: ut hēt alia trāſlatio:
ſiue acceptio imediate ꝓpōnis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uer⁹ eni ē itell's z ſcia z opio z qd p h dī
Quare relinq̄t opionē eē circa uerū aut q
dē falſū: ſz ꝓtigēs ē alr ſe hie. Hec aūt eſt
acceptio imediate ꝓpōnis z nō necie.

¶ Dat dīaz iter ſciaz z itell's z opionē. q lz oia iſta ſint
circa uerū: tñ ſcia z itell's ſūt circa uerū qd nō ꝓtingit
alr ſe hie. z ſō talia ſic ſūt circa uerū q nō ſūt circa fal
ſuz. ſz opio eſt circa uerū qd cōtigat alr ſe hie. ſō pōt eē
opio circa falſuz. z qd plus ē dato q opio accipiat p
pōnē imediatā accipiet eā nō necīā ſz ꝓbabilē z poteſt
alr ſe hie. duo ḡ fac phs. qz h⁰ dat hāc dīam iter opio
nē z illa duo. ỽz ſciaz z itell's z. 2⁰ qdā qd ſuppoſuerat
ꝓbat. ſbi. Et certū ē ſic appentib⁹. Dic ḡ q Ue-
r⁹ ē eni itell's z ſcia z opio: z qd p hec dī. q. d. q oia
iſta. ỽz ſcia: itell's: z opio ſūt circa uerū: z ēt q dñr p h^c
ỽz ſcita: itellecta: z opinata. ſūt ēt circa uerū: z tūc eſt
ſuppleda lra: q opio ē circa uerū ꝓtigēs alr ſe hie. z ſe
quit i lra relinq̄t opionē eē circa uerū qdē z ſz
nō qdcūq; ſz ꝓtigēs alr ſe hie z ſbdit q hec aūt.
i. opio ē acceptio imediate ꝓpōnis nō necie. q. d. q
lz opio ꝙueniat cū itell'u z ſcia i h qd ē circa uerū. diſ-
fert tñ tripl'r. h⁰ qz nō ſolū ē circa uerū: ſed ēt circa fal
ſuz. 2⁰ q ē circa ea q̄ ꝓtigūt alr. 3⁰ qz z ſi opio reſoluit
uſq; ad ꝓpōnē imediatā: nō accipiet ꝓpōnē imediatā
necīā ſz ꝓbabilē. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō nō ſolū
ſūt uera: ſcia: itell's: z opio. ſz ēt qd dī p hec. ¶ Dōz q
vītas ē i reb⁹ tanq̄z i cā. ē i itell'u z cōponēte tāq̄z i ſbo
z ē i oīone p uocē. plata tanq̄z i ſigno. q aūt ſic ſit pōt
patē p phz i. 6. me^tc. q dās dīaz iter uerū z falſuz z bo
nū z malū. dic q uerū z falſuz ſūt i aia. bonū z maluz
ſūt i reb⁹. ſi ḡ i ipſa aia ſūt uez z falſuz: cū ſcia nīa cāet
a reb⁹ opz q uerū ſit i ipſis reb⁹ tāq̄z i cā. Eſt eni ueruz
adeq̄tio rerū z itellectuū. iſta aūt adeq̄tio formalr ē i
itell'u. qz itell's adeq̄t reb⁹: z nō res itell'ui. z lz iſta ade-
q̄tio ſit formalr in itell'u: ē tñ cāliter i reb⁹: qz res cānt
h⁰¹ adeq̄tionē i itell'u: ſz vītas ē i oīone plata tanq̄z in
ſigno: qz ea que ſūt i uoce ſūt ſigna eoz q̄ ſūt i aia. Tñ
ſuo mō ſic dicem⁹ de vītate reſpectu rerū itell's z uocū
ſic dicim⁹ de ſanitate reſpectu cibi aialis z urine. nā ſa
nitas q̄ ē adeq̄tio humoz ē i cibis cālr. i aiali tanq̄z in
ſbo: z i urina tāq̄z i ſigno. uerūtn oia iſta dñr ſana. naz
dī cib⁹ ſan⁹. aial ſanū z urina ſana. ſic ēt z circa vītatē
z illa q̄ itelligūt dñr uera: z ipſe itell's dī uer⁹ z ipa oīo
i uoce plata dī uera. Rurſus qz aliq̄ itell's negociat
circa ꝓtigētia alr ſe hie. z tūc dī opiari. aliq̄n circa ne-
ceſſaria idemſtabilia ut circa pn^a. z tūc dī itelligē. ali-
q̄n circa nēcia demſtabilia ut circa ꝙneſ. z tūc dī ſcire.
q̄libet aūt iſtoz triū. ỽz itell's ſcia z opio pōt ꝓſidera-
ri tripl'r. uel ꝟz ſe. ul'ut cōpanf ad oba ſua. ỽz ut cōpanf
ad ſcibilia opinabilia z itelligibilia. ul'z⁰ ut cōpanf ad
ꝓpōnes i uoce platas de ſcibilib⁹ opinabilib⁹ z itelli-
gibilib⁹. ꝟz h ḡ exponet lra phi dupl'r. h⁰ ut lra illa que
ait. z qd dī p h referat ad itelligibilia ſcibilia z opina
bilia. ut ſit ſenſus itell's ſcia z opio ſūt circa uerū. z ēt
qd dī p h. i. res ipſe q̄ dñr z exp̄munt z ſignifican per
iſta: cuiuſmodi ſūt ſcibilia opiabilia z itelligibilia. iſta
qdē ſic dicta p hec ſūt ēt uera. ſi eni ea q̄ ſūt i aia ſunt ſi
gna eoz q̄ ſūt i reb⁹. res ipſe dñr. i. ſignificanf z figurā
tur p ea q̄ ſūt i mēte z h mō ſcibilia opinabilia z itelli-
gibilia dñr. i. exp̄munt p ſciaz opionē z itell'm. 2⁰ mō h
mō pōt exponi q referēdo ad ea q̄ i uoce dñr: ut ſit ſen
ſus nō ſolū ſcia opio z itell's ſūt uera: ſz qd dī i uoce p
h. i. ꝓpones plate p hec ſunt ēt uere. nā p ſciaz quā gs
hēt dic z ꝓfert ꝓpones ſcibiles. p opionē opinabiles.
p itell'm itelligibiles. ḡ tales ꝓpones dicte. i. plate ſūt
ēt uere. ¶ Ulteri⁰ forte dubitaret aliq̄s: qz vī nō ob h
q opio i h ꝙueniat cū itell'u z ſcia q ſit circa uerū. ga
qd ē i potētia nō ē. opio aūt pōt eē circa uerū. nō āt oz
dici q ſit circa uez niſi p accūs cū nō de necitate ſit cir
ca uerū. ſz qd ē p accūs z qd ē i potētia. nec oz dici ta-
lis ḡ z c. Dom q ad h poſſum⁹ q̄druplr rñdē. p⁰ ut nō
ſit cure pho magis de uero q̄z de falſo. vult eni dare cā
ueniētiā iter ſciaz itell'm z opionē. qz qōlibet eſt circa
cōpoſita. z iō dic opionē eē circa uerū. i. circa cōpōnē
circa quā hēt eē vītas z falſitas. ḡ p uerū itelligit cōpo
nez. z ſic nō hēt dubiū qd dī. nā oia iſta ſemp ſūt circa
cōpōnē. Sc̄do pōt ad h rñderi q cū phs uelit dare dī
az iter opionē z illa duo potiſſime dat dīam iter opio
nez q magis vī ꝙuenire cū illis duob⁹. huiⁿ aūt ē uera.
erit ḡ ſnia phi q nō ſolū opio q̄cūq; ſz etiā opio uera q̄
magis vī ꝙuenire cū ſcia z itell'u dīt ab illis: qz z ſi ſit
circa uerū ē circa uerū qd ꝓtigit alr ſe hie z ex h pōt eē

UVA. BHSC. IyR_086_4

circa falsuz. Tertio mō pōt rñderi q̄ ꝓbs nō asserit sim plr opionē eē circa uerū. sz ita dic̄ eā esse circa uerū. qđ postea ꝟbdit q̄ pōt eē circa falsuz. Quarto mō pōt etiā rñderi q̄ opio gñat p q̄dā ꝓbabilia. sz ut dī i p°rhetori cox q̄ztū est ex pte rei semp uera sūt ꝓbabiliora falsis. Qđ aūt dī i. 8. topicox. q̄ nihil ꝓhibet q̄dā falsa ꝓbabiliora eē q̄busdā ueris. itelligēdū ē ex pte nr̄a. opiabilia ḡ z ꝓbabilia ex pte rei semp sūt uera. si aūt opinam falsa ℔ est ex malitia siue ex defectu nr̄i itell's. ¶ Ulteri° forte dubitaret aliqs quō opio sit acceptio ꝓpōnis imediate nō nec̄ie. ¶ Dōm q̄ sic̄ scibilia reducim° i ꝓpōes p se notas nec̄ias. sic opiabilia q̄ztū ē de se reducī hñt i ꝓpōes p se notas ꝓbabilr. sic̄ sūt ille q̄ videnť oib°: ut forte oēs ꝓcederēt hāc q̄ ois mr̄ diligit filiuz q̄uis ꝓtigat alr se hz̄e: qz medea nō dilexit: sed dato q̄ opio accipiat tales ꝓpōnes sic notas q̄ ꝓnt dici imediate opiabiles nō erūt nec̄ie sz ꝓbabiles. ¶ Deiñ cū. d.

¶ Et certū est sic apparēt ib°. opio enim in certū est ut nulla hi° est.

¶ Probat qđ supposuerat. vz q̄ opio est circa ꝓtigentia alr se hz̄e. Circa qđ duo facē ꝑm q̄ duplr ꝓbat itētū ibi |Adhuc aūt nullus. |Jn pte ista ꝓbat ex ipsis appentib°: z ex his q̄ sūt i ꝓmptu. nā i ꝓmptu est q̄ opinari est circa ea q̄ ꝓnt alr se hz̄e. ℔ sonat opinari. i. non certe cogscē. iō ait. |Et certū est |illis. uel ut hēt alia trāsla tio z cū ꝓfessuz ē |sic. |Ji. q̄ opio sit sic. s. circa nō nec̄ia |appentib°. |Ji. ex appentib°. z ex his q̄ sūt i ꝓmptu. z ꝟbdit q̄ |opio eni incertū ē |qđ z |nulla hi°. |Ji. aliqđ dubiū. nā hec dic̄ opio nō qđ dubiū. ¶ Deide cū dic̄.

¶ Adhuc aūt nullus opinať ꝓbare cū opineť ipossibile esse alr se hēre sed scire. Sz aliquādo qđem esse sic. sed tñ alr nihil ꝓhibet tūc ꝓbare tanq̄z hi° opinionez qđē eē: sed necessariū sciam.

¶ Probat ℔ idē ex pte nr̄a. d. |adhuc aūt nullus opiať ꝓbare. |Juel ut hēt alia lra putat opiari. nā ꝓbare ut ℔ sumit est idez q̄ ꝓbabilr cogscē. uel q̄ opinari. nullus ḡ opinať ꝓbare. i. opinari |cū opineť ipoke est alr se hē re. sz scire. |Ji. sz tūc opinať se scire |sed |sup. cū putat |aliqñ qđē eē sic: sz tñ alr nihil ꝓhibet |sup. se habere |tūc ꝓbare. |i. tūc putat se ꝓbare. i. ꝓbabilr cogscē z opinari |tanq̄z opionē qđē |ꝓtigat |eē hui°. |s. ꝓtigē tis |sed sciaz |ꝓtigat eē |nec̄ij. |¶ Deinde cū dicit.

¶ Qualiter ḡ est idem opinari z scire q̄re non erit opinio scientia.

¶ Mouet q̄sdā qōnes circa sciam z opionem. Circa qđ tria facē: qz ꝑ° mouet h°l qōnes. 2° arguit ad utrāq̄z illa rū qōnū. 3° soluit qōnes illas. 2ª ibi. |Sigs posuerit. |3ª ibi. |Aut figđē. |¶ Mouet aūt duas qōnes. vnaz de scito z opinato. utrū idē possit eē scitū z opinatū: z q̄z tū ad ℔ ait |q̄liter igit ē. |Ji. ꝓtigit |opiari z scire idē |i. q̄liter ꝓtigit idē eē scitū z opiatū. Scōa qō ē de scia z opione. utrū scia sit idē q̄ opio z quātuz ad ℔ ſubdit |q̄re scia nō erit opio. |Ji. idē q̄ opio. ¶ Notāduz aūt q̄ vna istarū qōnū dep̄det ex alia. nā si scitū est opinatū: qđ q̄rit qō ꝑma: scia erit opio qđ q̄rit qō scōa: z e° si scia ē opio scitū ē opinatū. z qz sic iste qōnes ex se iuī eē dep̄dēt. z arguē ad vnā est arguē ad aliā. q̄liter aūt scitū possit eē opiatū. z utrū si scitū sit opinatū: z scia sit opinio in sequēti qōne dicet. Ad pñs aūt scire suffi ciat q̄ ꝓbus hñs qōnes annectit ad inuicē. d. q̄ si scitū erit opinatū: q̄re scia nō erit opinio. i. ex hoc sequet q̄ sciētia sit opinio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aliquis posuerit eē aut nihil ꝓtingere opinari.

¶ Arguit ad utrāq̄z qōnē: uel facē arguñta q̄ ꝓnt ad utrā q̄z qōnē referri. z sūt hui° argumēta tria. 2^m^ arg^m^ icipit ibi |Sigs posuerit eē |sup. idē sciaz z opionē: uel idē scitū z opi natū |aut nihil ꝓtigē opinari. |Ji. ꝓ nihil ꝓtigē opiari sup. q̄ nō ꝓtigat scire. Uñ alia trāslatio hēt hāc sniam clari° ubi sic dī. sigs posuerit oē qđ nouit ꝓtigē opinari. ē ḡ ℔ argumētū tale. oē qđ qs nouit. i. qđ sciuit ꝓtin git opinari. uel qđ idē ē nihil ꝓtigit opinari qđ. s. non ꝓtigat scire. ḡ ē idē scire q̄ opinari: z idē scitum q̄ opi natū. ¶ Notādū aūt q̄ ꝓbabilr arguiť q̄ oē qđ ꝓtin git scire ꝓtigit opinari. nā qcqd cognoscimus p rōnes nec̄ias: p q̄s dicimur scire possum° cogscē per rōnes p babiles p q̄s dicemur opinari. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Cōsequēter eni ℔ qđē sciēs: ille vo opinās per media q̄uscz ad imediata ueniat Quare si qđē ille sciuit z opinans sciuit.

¶ Adducit 2^m^ arg^m^. d. |Cōsequt eni ℔ qđē sciēs |sup. sua scibilia |ille vo opinās |ꝓsequt sup. opinabilia |p media q̄uscz ueniat ad imediata: q̄re si qđē ille. |Ji. sciens. |sciuit z opinās sciuit |est ḡ idē scia z opinio scituz z opinatū. ¶ Notandū aūt vim rōnis huius in ℔ ꝓsistē q̄ sicut scia ꝓcedit per media donec ueniat ad imedia ta. ita opinio ꝓcedit per media donec ueniat ad imedi ata. nā ut sup̄ dixim°: ad opionē spectat ēt usqz ad ime diata resoluē. q̄re si ex ℔ dī sciēs scire: qz uadit per me dia usqz ad imediata. z opinās dicet sciēs. qz isto mō ꝓgit. erit ḡ scia opio: z scitū opinatū. ¶ Deide cū dic̄

¶ Sicut enim z qz est opinari z ꝓpter quid aūt medium est.

¶ Adducit tertiā rōnē dicēs q̄ |sic eni ē. |Ji. ꝓtigit opi nari |qz z pp qđ. |s. ꝓtigit opinari |℔ aūt ē mediū. |i. ℔ ē opinari p mediū z p cāz. ¶ Notādū aūt q̄ sic̄ cō tigit accipe ꝓbabilr aliquē effectū ꝓtigit accipe ꝓba bilr cāz. cū ḡ arguim° p id qđ appet eē ꝓbabilr effect° aggīam° opionē qz. sed cū arguim° p id qđ appet ꝓba bilr eē cā z mediū tūc aggīam° opionē pp qđ. ꝓtingit opinari ḡ qz. z pp qđ. ex ℔ ḡ sic formeť rō. ℔ vi eē ꝓpri uz scie diuidi p qz. z pp qđ. sz ℔ cōpetit opioni. ḡ sic dī opio p qz. z pp qđ sic̄ diuidit scia. z sic̄ ꝓtingit opinari qz. z pp qđ. qđ est hēre mediū z cām. sicut ꝓtingit sci re. idē ḡ erit scia z opio. qz eodē mō diuidunt. z p ꝓnis idē erūt scitū z opinatū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut si qđē sic arbitrať nō cōtigētia alr se hz̄e: sic̄ z hñt diffōnes p q̄s sunt demſtationes nō opiabiť sz sciet. Si aūt uera qđē eē nō tñ ℔ ipis ieſſe ꝑm subſtātiā sz ꝑm speciē opinabiť z non sciet uere.

¶ Soluit ad qōnes factas. Circa qđ duo facit. qz ꝑ° ſol uit ad qōnē scōaz. vz q̄ nō ē idē scia z opio. 2° ad qōnē ꝑmā. ibi |Eiusdē aūt opio. |Circa ꝑm duo facē. qz ꝑ° ostēdit q̄ nō ē idē opio z scia. 2° diuidit opionē i qz. z pp qđ ibi |z qz z pp qđ. |Dic̄ ḡ |Aut qđez si aliqs sic arbitrať. |Ji. sic extimat. z sic videt se cogscē nō ꝓtigē tia alr se hz̄e sic̄ se hñt diffōnes p q̄s demſtationes sūt: il le cognoscēs talia z p talia |nō opinabiť sz sciet. si aūt uera qđē |videnť eē q̄ accipit |nō tñ |ꝓtigit |ieē ipsis ℔z ſbaz |q̄ztū ad p̄dicata ſubalia |z ℔z spēm |q̄ztū ad p se passiones |opinabiť z nō uere sciet. |q. d. q̄ hec ē dūa iter sciaz z opionē. qz scia accipit q̄ nō ꝓtigūt alr se hēre. opio aūt nō accipit ea q̄ isūt reb° ꝑm subam. i. nō accipit p̄dicata ſubalia. ul' meli° nō accipit ea q̄ isūt reb° ℔z ſubaz. i. p se z ꝑm spēm: sed accipit ea q̄ ꝓtigūt alr se hēre. pp qđ nō ē idē scia z opio. ¶ Notādū autē q̄ distīguiť duplex accīs. vz accīs idiuiduī z accidēs

UVA. BHSC. IyR_086_4

ſpēi. Accñs aūt idiuiduī eſt accñs cōe. Accñs aūt ſpēi ſūt p ſe paſſiões q̄ ſequunt͛ ꝓncipia ſubalia rei. arguē ꝙ ex talib⁹ q̄ iſūt ꝑm ſubaz ⁊ ſpēm. i. q̄ ſequunt͛ ꝑn⁹ ſubalia: ⁊ ſūt accñtia ſpēi eſt arguē ex nō ꝓtigētib⁹ alr ſe hē re. opio aūt nō accipit talia: qz accipit ꝓtingētia alr ſe habere: ⁊ ideo differt a ſcia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qz ⁊ pp qd ſigdē p̄ imediata opinabīl ſi nō p̄ imediata ſolū ipm qz opinabīl.

¶ Diuidit opionē i qz. ⁊ pp qd. ⁊ Propter qđ ſciēdū ꝙ tā i ſcia q̄z i opione cū qs ſcit reſoluē uſqz ad imediata ſcit qz. ⁊ pp qd. ſcit qz. qz ſcit qm̄ ſic ē. ⁊ ſcit pp qd: qa ſcit cām. ſed cū neſcit reſoluē uſqz ad imediata pōt ſcire qz: ſed neſcit pp qd: qz neſcit cāz. ut q videt ſolē eccli pſari ⁊ neſcit eclipſim reſoluē i ſuā cām ut iterpōnem terre: ſcit qz ſol eclipſat. ſed neſcit pp qd. ⁊ qđ dictū eſt de ſcia vītatē hēt de opione. nā opinabilia mediata q̄ ſūt paz. pbabilia pñt reduci i imediata. pbabilia. ⁊ qñ ſcim⁹ talia opinabilia ſic reſoluē hēm⁹ opionē qz. ⁊ pp qd. qñ aūt neſcim⁹ hēm⁹ opionē qz. nō pp qd. ideo ait ⁊ Et qz ⁊ pp qd ⁊ ſup. hēbit opionē ⁊ figdē opinabīl p imediata. ⁊ i. ſi ſciat reſoluē opinabilia uſqz ad imediata ⁊ ſi vo nō p imediata opiabīl ipz qz ⁊ ſup. nō pp qd

¶ Eiuſdē aūt opinio ⁊ ſcia nō penit⁹ eſt: ꝟ ſicut falſa opio ⁊ uera eiuſdē quodā mō ē ſic ⁊ ſcia ⁊ opinio eiuſdē. Etenim opionē ⁊ uerā ⁊ falſam ſicut dicūt qdā eiuſdem i eē incōuenientia accidit appetere alia que ⁊ non opinari q̄ opinatur falſo.

¶ Poſt q̄z phus ſoluīt hāc qōnē q̄ nō ē idē opio ⁊ ſcia: In pte iſta vult ſoluē qōnē aliā q̄ nō ē idē ſcitū ⁊ opiatū oſtēdēs quō ſit idē ⁊ quō nō ſit idē. Circa qđ duo facit: qz p⁹ oñdit quō ſit idē ſcitū ⁊ opinatū: ⁊ quō nō ſit idē q̄ztū ad ipz ſcibile ⁊ opiabile. 2⁹ quō ſit idē q̄ztū ad ſciētē ⁊ opinātē. ibi ⁊ Manifeſtū aūt ex his. ⁊ Circa p̄mū tria facit: qz p⁹ oñdit q̄ nō ē idē ſcitū ⁊ opinatū penit⁹: nec de eodē penit⁹ ē ſcia ⁊ opio ſiē nō eſt idē opio uera ⁊ falſa: nec ē de eodē penit⁹ opio uera ⁊ falſa. 2⁹ declarat quō de eodē poſſit eſſe opinio uera ⁊ falſa. 3⁹ qđ dixerat de opione uera ⁊ falſa adaptat ad ſciam ⁊ opionē. 2ª ibi. ⁊ Qm̄ aūt idē. ⁊ 3ª ibi. ⁊ Siīr aūt ſcia. ⁊ Diē ꝙ ⁊ eiuſdē aūt opio ⁊ ſcia nō penit⁹ ē: ſz ſiē falſa ⁊ uera opio q̄dām̄ ē eiuſdē. ſic ⁊ opio ⁊ ſcia ē eiuſdē ⁊ ſup. q̄dām̄ nō eiuſdē ſimplr. ⁊ ꝟdit ꝙ ⁊ opionē uerā ⁊ falſam eiuſdē: ſiē qdā dicūt eē accidit ⁊ ſup. illos ſic dicētes ⁊ appetē icōueniētia alia qdē ⁊ ſup. mlta q̄z illa q̄ ponunt͛ hic. uel alia qdē multa: utputa oia illa in cōueniētia q̄ poſita ſūt in. 4. me^e. ubi hec mā ptractat ⁊ ⁊ ſup. iter alia icōueniētia accidit ꝟ icōueniēs ⁊ nō opinari qđ opinat falſo. ⁊ i. ꝙ nulla opio ſit falſa. ꝟ ꝙ poſito qlibet opinabīl uerū: ⁊ nō opinabīl qđ opinat falſuz. ¶ Dubitaret forte aliqs vñ ſegt hec q̄ñtia. ꝙ ſi de eodē eēt opio uera ⁊ falſa: ꝙ nulla opio eēt falſa. ⁊ ꝙ nō opinaret aliq̄s de aliq̄ aliqd qđ eēt falſū. ¶ Dōz ꝙ modi itelligēdi ſumunt͛ a modis eēndi. vñ ſiē res ſe hēt ad eē: ita ſe hēt ad cognoſci. pp qđ de eodē penitus nō pōt eē opinio uera uel falſa. nā opinio uera ē de eo dē relato i id qđ ieſt ei ſz ꝓtigat alr ſe hīe. falſa aūt opio ē de eodē relato i id qđ nō ieſt ei: ſz ⁊ ꝟ forte ꝓtigat alr ⁊ alr ſe hīe. ſiē ꝙ ſor. ſedēs ⁊ ſtās ē idē mālr: nō ē idez p oēz modū. ita idē ut relatū i id qđ ieſt ei ⁊ relatū in id qđ nō ieſt ei ē idē mālr. nō idē ē p oēz modū. ſz ſi de eo dē p oēz modū poſſet eē opio uera ⁊ falſa. vītas ⁊ falſitas opionis nō accipeē ex eo ꝙ ita res ſe hēt: ut de ſorte eodē mō ſe hñte ⁊ ꝑm rē ⁊ ꝙz relationē ut ꝙ nō refertur i aliō ⁊ aliō nō poſſet eē opio uera ⁊ falſa. ꝙ huius diūſitas ſumeret ex pte rei opiabilis. ꝙ ſi poſſet eē opinio uera ⁊ falſa: ſic de eodē penit⁹ oportēret ꝙ talis diuerſitas ſumeret ex pte itellꝰ opinātiz. ut iō hec eēt falſa opio. ſortes ſedet: qz aliqs opinat ipm nō ſedē: ſz ēt iō ē uera. qz aliqs opinat ipm ſedē. ꝑm ꝟ ꝙ rediret illa opio reprobata i. 4. meta. ꝙ qcqd appet ē uerū: ⁊ quē ꝙd opinat aliqs ē uerū. hāc ꝙ pōnē ſequunt͛ multa icō ueniētia. ⁊ potiſſime ſegt ꝟ icōueniēs ꝙ nulla opio ſit falſa. qz ſi qcqd opinamur ē uerū: cū nullus opinet aliqd qđ credat eē falſum: nulla opinio erit falſa. iō phus ait. ꝙ nō ꝓtigit opinari ꝙ opinat falſo. i. qđ credit eſſe falſuz. pz ꝙ ſi de eodē penit⁹ poſſet eē opio uera ⁊ falſa ſeqret ꝙ qcqd opinaremur eēt uerū: pp qđ nulla opinio eēt falſa. ¶ Ulteri⁹ qz itellꝰ hois nō geſcit. dubitaret forte aliqs vñ ſegt hec q̄ña. ꝙ ſi eadē penit⁹ eēt opinio uera ⁊ falſa ꝙ qcqd crederem⁹ eē uez: uerū eēt. ⁊ ꝙ p q̄ñs nulla opio eēt falſa. ¶ Dōm ꝙ qz vītas ⁊ falſitas opionis nō cātur ex itellu opināte: ſz ex re opinata ut iō ē uera opio: qz ſic ē i re. ⁊ iō falſa qz ſic nō eſt. ⁊ qz vītas ⁊ falſitas opionis cātur ex re opinata: nō ex itellectu opināte nulla mutatiōe facta i itellu opināte ſed ſolū mutata re opinata opio uera fiat falſa: ⁊ ecōuerſo ut ſi opionē qs hēt ꝙ petr⁹ ſedeat manēte eo i hac opinione nulla mutatiōe penit⁹ facta i ipſo ſurgēte petro erit illa opio falſa q̄ ꝓus erat uera. ꝙ opināz penit⁹ exñs idē nullo mō mutās pōt hēre opionē uerā ⁊ falſam. cuius rō ē: qz huiꝰ vītas ⁊ falſitas nō cātur ex opināte. ſi igit de eadē re penit⁹ nullo mō ſe alr hñte nec i aliud ⁊ aliud relata poſſet eē opio uera ⁊ falſa: ꝙñs eēt ꝙ talis vītas ⁊ falſitas nō cāret ex re opinata. ſiē nō cātur ex intellectu opināte. qz eodē mō penit⁹ ſe hñte pōt hīe opinionē uerā ⁊ falſaz. ſz ſi nō cāret vītas ⁊ falſitas ex re opinata oporteret ꝙ cāret ex itellu opināte. ꝙ ſiē nunc vītas ⁊ falſitas opionis cātur ex eē ⁊ nō eē rei. ita ſtāte hac ypotheſi vītas ⁊ falſitas opionis cāret ex opiari uel ex nō opinari opinātis. ꝙ ſiē nūc dicim⁹ q̄re ē uera opio qz ſic eſt. ⁊ q̄re falſa qz ſic nō eſt. ita nūc dicere mus q̄re eſt uera: qz ſic itellꝰ opinat: ⁊ q̄re falſa quia ſic nō opinat. qcqd ergo opinaremur eēt uez: ⁊ nulla opinio eſſet falſa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̄ aūt multipl'r idē dicit eſt ſicut ꝓtigit Eſt aūt ſicut nō. cōmēſuratiuū eni eē diametrū uere opinari incōueniēs eſt. ꝟ quia diametros circa quā ſunt opiniones idez ſic eiuſdē eſt: ſed qđ aliqd erat eē vnicuiq̄z ꝑm rationem non idem eſt.

¶ Quia dixerat ꝙ de eodē penit⁹ ē opio uera ⁊ falſa declarat quō de eodē ⁊ quō nō de eodē ſit opio uera ⁊ falſa. nā idē opinabile pōt dici: uel ipm enūciabile: ul' ipa res opinata de eodē enūciabili ſil' nō pōt eē opio uera uel falſa: uel qđ idē ē: idē enūciabile nō pōt ſil' eē uez ⁊ falſuz: ſz eodē opiabili. i. de eadē re opinata ē ut ſic: ⁊ ē ut nō. nā de eadē re mālr pōt ſil' eē opio uera ⁊ falſa. de eadē formalr nō. iō ait ꝙ ⁊ qm̄ aūt idē dr multipl'r eſt ⁊ qz ⁊ ſiē ꝓtigit eē ⁊ ſup. de eodē opionē uerā ⁊ falſam ⁊ ē aūt ſic nō. ⁊ i. qdā mō ꝓtigit ⁊ qdā mō nō. ⁊ ſubdit ꝙ ⁊ cōmēſuratū eē diametrū coſte uere opinari eſt icōueniēs. ⁊ q. d. ꝙ iſtud enūciabile qđ ē diametrū ē cōmenſuratū coſte nō pōt exꝑmē uel ſignificare opionē uerā: ⁊ qđ dictū ē de iſto enūciabili itelligēdū ē de quolibet alio enūciabili. ꝙ vnū ⁊ idē enūciabile ſil' ⁊ ſel' nō pōt exꝑmē uel ſignificare opionē uerā ⁊ falſaz: qz tūc eſſet eadē oro ſil' uera ⁊ falſa. ⁊ ꝟdit ꝙ ⁊ ſz ꝑm diametros ē circa queq̄z ſūt opiones. ⁊ i. q̄ztū ad ipſaz rē opinatā ē ⁊ idē. ⁊ ſ. mäliter ⁊ ſic eſt eiuſdē. ⁊ ſ. mäliter opio ſup. uera ⁊ falſa ⁊ ſed ꝙ aliqd erat eē vnicuiq̄z ꝑm rōnē. ⁊ i. q̄ztū ad rōnē diffinitiuā que dicē eē rei ⁊ nō eſt idē. ⁊ q. d. ꝙ de eodē diametro mäliter nō de eodem formalr ⁊

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑm rõnẽ põt esse opio uera ⁊ falsa. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ de eadẽ re mãliter nõ de eadem re formalr: ⁊ ꝑm rõnẽ põt eẽ opio uera ⁊ falsa. ⁊ quõ idẽ enũciabile nõ ꝯtingit eẽ uerũ ⁊ falsũ. ¶ Dõm q̃ sigs opinaf dia metrũ eẽ cõmẽsurabile coste opiaf falsũ. q aũt opina tur ipm icõmẽsurabile opinaf uerũ. idẽ est q̃ diametrũ mãliter de quo hic hẽt opionẽ uerã: ille vo falsaz. sz nõ est idẽ diametrũ formalr ⁊ ꝑ. i rõnẽ: nec ꝑm ꝯsideratio nẽ. nã hñs opionẽ uerã cõmẽsurat diametrũ ꝑm eẽ in cõmẽsuratũ ⁊ refert diametrũ in tale eẽ. hñs vo falsaz ꝯsiderat ipm ꝑm eẽ cõmẽsuratũ ⁊ refert ipm in tale eẽ. idẽ est q̃ diametrũ mãliter de quo põt esse opio uera ⁊ falsa: sed nõ est idẽ formalr. uel nõ est idẽ ꝟz ꝯsideratio nẽ. uel nõ est idẽ ꝑm relationẽ. nã cõmẽsuratio ⁊ incõ mẽsuratio sunt diũse pfectiões uel diũse forme. vñ nõ est idẽ formalr diameter accepꝰ ut cõmẽsuratꝰ ⁊ ut in cõmẽsuratꝰ: nec est eodẽ mõ ꝯsideratꝰ diameter sic ⁊ i tellectꝰ. nec est diameter eodẽ mõ relatꝰ: nec est idẽ ꝑm relationẽ si referaf in eẽ cõmẽsuratũ ⁊ in eẽ icõmẽsura tũ: q̃ si opinabile dicat rẽ opinatã de eodez opinabili i. de eadẽ re opinata mãliter põt eẽ opio uera ⁊ falsa: sz de eadẽ re opinata ꝑm ꝯsiderationẽ. ⁊ de eadẽ re ꝟz re lationẽ non erit sil uera ⁊ falsa opio. Sic q̃ dõm est de opinabili put p opinabile itelligim⁹ rẽ opinatã. sed si p opinabile itelligam⁹ ipm enũciabile siue ipsaz ꝓpõ nẽ per quã ꝓferam⁹ opionẽ nram: q̃ nõ est eadez ꝓpõ nec idẽ enũciabile qõ dicit diametrũ eẽ cõmẽsurabile: ⁊ q̃ dicit ipm eẽ icõmẽsurabile. de eodẽ enũciabili nõ erit sil opinio uera ⁊ falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Silr aũt ⁊ scia ⁊ opinio eiusdẽ est. hoc q dẽ eniz sic aialis est q̃ nõ est ꝯtingẽ nõ eẽ aial. sed illa qdẽ qõ est ꝯtingẽ ut si hoc q dẽ q̃ uere hois est: illa vo hois qdẽ: non aũt ueri hois. idẽ enim est q̃ homo ß au tem non sicut idem.

¶ Per id qõ dixerat de opione uera ⁊ falsa soluit qõnez de scia ⁊ opione. nã sic de eodẽ mãliter põt eẽ opio ue ra ⁊ falsa. nõ aũt de eodẽ ꝑm ꝯsiderationẽ. ita de eodẽ mãliter põt eẽ scia ⁊ opio: nõ aũt de eodẽ ꝑm ꝯsiderati onẽ. ut sigs ꝯsiderat hoiem eẽ uere aial ⁊ q̃ impoſe fit alr se hẽ poterit hẽ sciam. Sigs vo ꝯsiderat q̃ hõ nõ fit uere. i. ex necitate aial: ⁊ q̃ põt hoc alr se hẽ poterit de ß hẽ opionẽ. de eodẽ q̃ hoie alr ⁊ alr ꝯsiderato po terit eẽ scia ⁊ opio. ß est q̃ qõ dic. ⌊ Silr aũt scia ⁊ opi nio est eiusdẽ. ⌋ s. mãliter: nõ eiusdẽ ꝑm ꝯsiderationez. Et subdit q̃ ⌊ hec eni qdẽ. ⌋ i. scia ⌊ est sic aialis q̃ non est ꝯtigẽ nõ eẽ aial sz illa. ⌋ i. opio ⌊ q̃cũqz est ꝯtigẽ ⌋ nõ eẽ aial. q. d. q̃ scia de aliq̃ q̃ sit aial est q̃ nõ ꝯtigat nõ eẽ aial. Illa aũt opio de aliq̃ q̃ sit aial est q̃cũqz. uel est ⌊ que est ꝯtigẽ ⌋ alr se hẽ. Et subdit ⌊ ut si hec qdẽ. ⌋ i. si scia ⌊ sit uere hois. ⌋ i. si sit de hoie q̃ uere sit aial: ⁊ q̃ nõ ꝯtigat alr se habere ⌊ illa vo. ⌋ i. opio ⌊ hois qdẽ ⌋ sit ⌊ nõ aũt uere hois. ⌋ i. non sit hois q̃ sit uere aial. i. de necitate aial q̃ nõ ꝯtigat alr se hẽ. Et subdit ⌊ illõ eni est q̃ hõ. ⌋ i. de eodẽ hoie mãliter erit scia ⁊ opio ⌊ hoc aũt. ⌋ i. idẽ hõ mãliter est ⌊ sic nõ idẽ ⌋ ꝟz ꝯsiderationẽ ꝑut de ipso hẽt eẽ scia ⁊ opio. ¶ Dubitaret forte ali qs. utrũ de eodẽ mãliter possit eẽ scia ⁊ opio. ¶ Dõm q̃ ẽt in mathematicis que maxie sũt scita: ⁊ q̃ maxi me sũt certissima i ꝑmo gradu certitudis: ut vult Com mẽtatoꝛ supꝛ 2ᵒ meᶜᵉ. põt ꝯtigẽ q̃ idẽ sit sil scitũ ⁊ opi natũ: ut de trigulo q̃ hẽt tres põt qs hẽ sciam si assẽ tiat huic vitati eo q̃ nouit cãm põt qs hẽ opionem. si assentiat huic vitati pp aucte Euclidis. q̃ ß dic Eucli des uel pp aliqd aliud ꝑbabile signũ. hñs eni ß mõ co gnitionẽ de trigulo nõ hẽt sciam sed opionẽ. nã qõ dic Euclides posset eẽ falsũ ⁊ ꝑbabile signũ posset de ficẽ. q̃ sic sciẽs trigulũ q̃ hẽt tres: q̃ ß dic Euclides. uel de ß hẽt aliqd ꝑbabile signũ nõ hẽt de ß sciam: q̃ nescit ß q̃ nõ possit alr se hẽ. relinquit q̃ q̃ hẽat de ß opionẽ. de eodẽ q̃ mãliter poterit eẽ scia ⁊ opio. nõ tñ de eodẽ ꝑm ꝯsiderationẽ. q̃ nõ est idẽ ꝑm ꝯsiderationẽ referre aliqd in p se cãm ⁊ i aliqd ꝑbabile signũ. ul nõ est idẽ ꝑm ꝯsiderationẽ ꝯsiderare aliqd ut nõ ꝯtigat ali ter se hẽ. ⁊ ꝯsiderare illud ut ꝯtigat alr se hẽ. ¶ Ulte riꝰ forte dubitaret aliqs. utrũ si idẽ sit scitũ ⁊ opinatũ idẽ eẽt scia ⁊ opio. ¶ Dõm q̃ si idẽ penitꝰ ⁊ per oẽm modũ eẽt scitũ ⁊ opinatũ: idẽ eẽt scia ⁊ opio. nã idem penitꝰ ⁊ p oẽm modũ nõ posset eẽ scitũ ⁊ opinatũ ni si de ipso eodẽ ꝑm easdẽ ꝯsideratiões scia ⁊ opio agge nerarent. quo posito nõ differret scia ab opione: post q̃z oino ꝑm easdẽ ꝯsideratiões aggñaret utraq̃z. immo q̃ hitꝰ differũt p actꝰ: ⁊ actꝰ per oba. de eodẽ obo for malr nõ pñt diũsi hitꝰ eẽ. si q̃ de eodẽ ꝑm eãdẽ ꝯsidera tionẽ nõ pñt eẽ diũse scie. multo magis de eodẽ ꝟz ꝯsi deratiõnẽ eãdẽ nõ poterit eẽ scia ⁊ opio. si q̃ idẽ pen tus ⁊ ꝟz eãdẽ ꝯsiderationẽ sũptũ eẽt scitũ ⁊ opinatum idẽ eẽt scia ⁊ opio. nõ tñ opz q̃ nõ plus differãt sciẽtia ⁊ opio q̃z scitũ ⁊ opinatũ. nã scia ⁊ opio ꝓut scia dicit hitũ aggñatũ ex rõnib⁹ necẽs. ⁊ ꝓut opio dicit hitum aggñatũ ex ꝑbabilib⁹. sũt duo hit⁹ nõ solũ ꝑm rõnem uel ꝑm cõsiderationẽ: sed etiã realr differẽtes. scitũ tñ ⁊ opinatũ nõ opz q̃ realr differãt. de eodẽ eniz diame tro realr aliter ⁊ aliter ꝯsiderato posset qs habere sciẽ tiam ⁊ opinionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestũ aũt ex his est q̃ neq̃z opina ri simul idẽ ⁊ scire ꝯtingit. Simul eniz uti q̃z haberet opinionẽ aliter hñdi ⁊ non alr habẽdi idem esse q̃ uere non cõtingit.

¶ Ostẽdit quõ de eodẽ possit eẽ scia ⁊ opio q̃ztũ ad sciẽ tẽ ⁊ opinãtẽ. Circa qõ duo facit. q̃ ꝓ⁰ ostẽdit q̃ i eo dẽ nõ põt eẽ sil de eodẽ scia ⁊ opio. 2⁰ q̃ in alio põt ibi ⌊ In alio qdẽ eni. ⌋ Dicit q̃ q̃ ⌊ manifestũ est autez ex his q̃ nõ ꝯtingit ⌋ eũdẽ hoiem ⌊ sil opinari ⁊ scire idẽ. hẽt eni utiq̃z ⌋ idẽ hõ ⌊ opionẽ idẽ alr se hñdi ⁊ nõ alr se hñdi. qõ uere nõ ꝯtigit. ⌋ ¶ Dubitaret forte aliqs. utꝝ idẽ hõ possit idẽ sil scire ⁊ opinari. Et vi q̃ sic. nã scia aggñat per rõnes necias. opio p ꝑbabiles. si q̃ qs hẽat de aliq̃ opionẽ per rõnes ꝑbabiles: si postea acq rit de illõ per rõnes necias: nõ opz q̃ obliuiscat illas rõnes ꝑbabiles. sil q̃ de eodez hẽbit rõnes necias ⁊ p babiles. q̃ sil sciam ⁊ opionez. ¶ In ꝓriũ est ꝓbus: qa tũ se q̃ret posse hẽ sil opionez. i. extimationez esse idẽ alr se hñdi. i. alr se hẽ ⁊ nõ alr se hẽ. que duo sibi inui cez adũsant ⁊ sil esse uera nõ ꝯtigit. ¶ Dõm q̃ idez sil de eodez nõ põt sil sciam ⁊ opionez hẽ. põt eniz sil de eodez sil hẽ rõnes necias ⁊ ꝑbabiles: sed rõnes ꝑba biles sine necẽs faciũt opionez. cũ necẽs aũt nec fidez nec opionez nec aliquã credulitatez faciũt. nã hñs rõ nes necias de trigulo q̃ hẽt tres. si tñ hic hẽt aliqd signũ ꝑbabile nullã fidez nec aliquã credulitatez ulte riorem i illo faceret. hñs q̃ rõnez necią q̃ nõ põt alr se hẽ nullã opionẽ de illo hẽ põt p aliqd signũ ꝑbabile p qd existiet q̃ illd possit alr se hẽ. ¶ Deide cũ dicit.

¶ In alio qdẽ eni vnũqq̃z eẽ ꝯtingit eius dẽ sicut dictũ est: ß i eodẽ nihil sic põt esse: hẽret enim opinionẽ simul: ut q̃ hõ esset: q̃ uere est aial. hoc eni erat nõ ꝯtigẽ non eẽ aial. hoc enim sic ꝯtingit sic ꝯtingere.

¶ Oñdit q̃ in alio ꝯtigit resumẽs q̃ in eodez esse nõ pos sit. aliꝰ eni ⁊ aliꝰ hõ põt de eodez hẽ sciam ⁊ opionez. sed nõ idez hõ. iõ ait ⌊ in alio qdez eni vnũqq̃z. ⌋ i. ta sciam q̃z opionẽ ⌊ ꝯtigit esse eiusdẽ mãliter ⌊ sed i eodẽ

UVA. BHSC. IyR_086_4

nihil sic pōt esse. hiet enim. ¶s. idem hō ¶ opionem sil. ut q hō esset q uere est aial. ¶i. ex necitate ꝛ essentialr aial ¶ b eni erat nō ptigē esse nō aial. ¶i. nō ptingē alr se hie. ꝛ sup. idē hēbit opinionē q nō uere aial. i. q hō nō sit uere aial ¶ hoc enim est sic ptingē. ¶s. alr se habē cū g ista duo stare nō possint sil q aliqs credat de aliq q sit uere aial: ꝛ q nō sit uere aial: q nō possit aliter se hēre: ꝛ q possit aliter se habē vnus ꝛ idē de eodē non poterit hie sciam ꝛ opinionē. sed alius ꝛ alius poterit ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū de quocūq est scia pos sit eē opinio: ꝛ ecōuerso. ¶ Dōm q de quocūq est sci entia illud nō est per se notū: q si eēt per se notū de eo nō eēt scia sed itellect⁹. qcqd aūt nō est per se notū pōt apud aliquē eē dubiū. de quocūq g est scia: ꝛ qcqd sci tur per rōnes nēcias pōt apud aliquē eē dubiū ꝛ cog sci per rōnes ꝓbabiles. de eodē ergo nō erit itellectus ꝛ opinio: sed de quocūq est scia pōt eē opinio: non tñ ꝙuertit q de quocūq sit opinio de illo possit esse scia. nā ptcularitū nec est scia nec diffinitio: pōt tñ de eis es se opinio. nō ergo de quocūq ſm se est opinio pōt esse scia cū de quocūq est opinio pōt de eo eē scia aliq mō uel in se uel in suo uli: ut in eo inuenit aliqō nēciuz: ut si est opinio de ptcularib⁹ de eis erit scia in uli: ꝛ si est opinio de eis que ptingūt alr se hie de eis erit scia put in eis repit aliqd qō nō ꝙuenit alr se hie. de ipsis enim trāsmutatiōib⁹ pñt fieri imutabiles rōnes. vñ naturalis phia que est de corpe mobili: de ipso corpe mobili formant imutabiles rōnes: ꝛ de casu: ꝛ de fortuna pōt eē scia ꝓut in eis repit aliqd nēciū. nā talia eē cās per accns nō est per accns sed necessariū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs utꝝ opinās posset credere se scire: ꝛ sciēs credē se opinari. ¶ Dōm q circa opinionē decep tionē caderenō est incōueniēs. multi enim opinātur ꝛ nō hnt nisi mediū ꝓbabile qō pōt alr se habē: ꝛ tamē decipiunt credētes se habē necessariū mediū q nō pos sit alr se habē. vñ tales nō hnt sciam: credūt tñ se hēre sciam: sed circa sciaz cadē deceptionē est ipole. pōt eni ptigē q nescies credat se scire: sed q sciēs credat se ne scire ꝛ decipiat: uel credat se opinari est ipole. nam nō est sciēs nisi sciat resoluē usq ad per se nota. hoc autez sciēs statim videt q ipole est alr se habē. sic aūt se hns nō est pole q opinet. Aduertēdū tñ q hns mediū ꝓba bile si credat hie nēciū lz decipiat ꝛ nō hēat sciam ha bet opinionē māliter sed nō formaliter: qr nō opinat ut opinās se opinari: sed ut deceptus: ꝛ ut extimās se scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Reliqua aūt quomō oportet distribuere in rōnem ꝛ in intellectū: ꝛ sciam: ꝛ artem: ꝛ prudētiam: ꝛ sapiētiam. hec qdem eniz phisice: illa ꝟo ethice speculationis sunt magis.

¶ Compat sciaz ad alios hit⁹ cognitiuos. Circa qō duo facit: qr p° compat sciaz ad alios hit⁹ cognitiuos ueros 2° spāliter determiat de solertia q spāli mō respicit ꝙie cturationē medij. 2ª ibi. ¶ Solertia qdē. ¶ Dicit g q ¶ reliq aūt. ¶i. reliqs hit⁹ cognitiuos ¶ quō opz distri buē. ¶i. distinguē ¶ in rōnē ꝛ itell'm ꝛ sciaz ꝛ artē ꝛ pru dētiā ꝛ sapiam ¶ sup. nō spectat oia ista distinguē ad pñ tē speculationē nec ad hūc librū ꝛ ibdit q ¶ hec qdem sūt phisice magis. illa aūt sūt magis ethice ꝙsideratio nis. ¶ q. d. q aliq istoz distinguē ꝛ inuestigare spectat ad phisicū. i. ad nālē phiam. aliq ꝟo cōsiderare spectat ad ethicā. i. ad moralē sciam. ¶ Notādū aūt q ptermis sa opione loquēdo de hitib⁹ ueris ꝓma diuisio est in rō nē ꝛ itell'm. est eni itell's cognitio ꝓncipioz ad que nō est rō. p rōnē enim habet cognitio ꝙnū que ꝙdrupl'r se hnt. qr uel sūt practice uel speculatiue. Si sūt practice b est dupl'r. qr uel sūt circa agibilia ꝛ sic ē prudētia q ē recta rō agibiliū. uel sūt circa factibilia. ꝛ sic est ars q. é recta rō factibiliū. Si aūt sūt speculatiue. uel é p cās nō altissimas. ꝛ tūc est sapia. uel p cās nō altissimas ꝛ tūc é scia. Recta g rō diuidit i qtuor. in sciam: sapiam prudētiā: ꝛ artē. artifices eni manuales lz nō arguant sil'istice. qcgd tñ faciūt se hēt per modū ꝙnis. ꝙcludūt eni i mēte sua se debē sic facē. uel qr sic viderūt pitos ar tifices facē. uel ductu rōnis ducunt ut sic agāt. cū ergo phs distinxit reliqs hit⁹ in rōnē ꝛ itell'm qū postea noia uit sciam ꝛ artē ꝛ cū noiauit i que diuidit rō: notāduz ēt q rō ꝛ itell's pñt dicē potētias aie ꝛ sic de eis ꝙsidē rare spectat ad phisicū. uel pñt dicē hit⁹. nā rō ut dcm est diuidit in qtuor hit⁹. ꝛ sic spectat ad librū ethicoz. nā in 6° ethicoz seriose de oib⁹ his gnque habitibus determinat. q̄liter aūt pōt se itromittē ethicus de tali bus nō est pñtis speculationis. Uel possum⁹ dicere q phus p rōnē itelligit potētiā itellectiuā de qua deter minare spectat ad phisicū ut ad librū de aia. per itell'm ꝛ sciam ꝛc. itelligit gnque hitus cognitiuos de qbus determinat in 6° ethicoz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Solertia aūt est subtilitas quedā in non prospecto tempore medij.

¶ Determiat de solertia. Circa qō tria facit. qr p° ait qd est solertia. 2° qō dixerat declarat per exēpla. 3° reducit solertiā ad ordinem sillisticum. 2ª ibi ¶ Ut figs. ¶ 3ª ibi ¶ Splēdidū eē. ¶ Dicit g q ¶ solertia est qdā subtilitas medij. ¶i. qdā facilis ꝙiecturatio medij. ut hēt alia trās latio ¶ tpe nō spectō. ¶i. nō hito tpe ad pcipiendū ꝛ ad deliberādū. tūc eni dz qs solers qū qsi statim ꝛ subito videt mediū ꝛ cām q̄re aliqd sit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si aliqs videt q splēdorē semp hz lu na a sole. stati itelligit pp qd hoc sit: qr pp id q illustrat a sole. Aut disputātē cū diui te. coguit qñ accōmodatuz est: aut pp id q qdē amici sunt qr inimici eiusdem sunt. Dis eni cās medias videt coguit ꝛ ulti mas. splēdidū eē ad solez sit in q. a. lucē a sole. b. luna. c. iest āt lune qdē. c. qō ipi iest b. qō ē lucē a sole. ipi āt. b. a. qō est ad b eē splēdiduz a quo splēdor: q̄re ꝛ ipi. c. a. p. b.

¶ Qō dixerat declarat per exēpla. ꝛ ponit tria exempla ō. ¶ Ut figs videt q luna splendorez habet cōuersa ad solem. ¶i. ex ea pte quā habet uersus solem ¶ statim in tellexerit ꝓpter qd fit hoc: qr ꝓpter id qō illustratur a sole ¶ qr enim videmus q luna semp habet splendorē in illa pte que est uersus solem: ꝛ nō in alia debem⁹ in telligere q habet lumen a sole. ¶ Ponit aliud exēplum ō. ¶ Aut ¶ sup. ut figs videt ¶ disputātem. ¶i. altercan tem. s. paupem ¶ cū diuite cognouit: qñ accōmodatuz est. ¶i. statim cōiecturatus est q ille diues aliqd accō modauit illi paupi. ¶ Ponit aūt tertiū exēplū. ō. ¶ aut ¶ sup. figs videt duos inimicos factos amicos statim sup. cognouit ꝓpter qd hoc sit ut ¶ ꝓpter id q sūt ami ci eiusdem uel inimici eiusdez ¶ ptingit enim duos ini micos fieri amicos. uel qr amicant vni ꝛ eidem: uel qr inimicant vni ꝛ eidem ut ꝙfundāt illuz. Et subdit q ¶ ois causas medias videt cognouit ꝛ ultimas. ¶ i. so lers. s. qr statim videt mediū ꝛ cognoscit cās medias pōt cognoscere causas ultimas. ad quas stat ultima re solutio: ultra qs nō ptingit querere ꝓpter qd. tūc ḡ est qs maxime solers qū cognoscit cās medias: ꝛ scit eas resoluē in ultimas. ¶ Ultimo cū dicē ¶ Splēdidū eē ¶ reducit solertiā ad ordinem sillogisticum. ō. ¶ Splen didum esse ad solem. ¶ idest habere splēdorem uersus

UVA. BHSC. IyR_086_4

solem.uel in ea pte que respicit solē|in q̄.a.|i.maior extremitas|lucē a sole.|i.hīe lumē a sole|b.|i.medius terius|luna.c.|i.mior extremitas. Et sīdit q|i est aūt lune.b.|i.lucē a sole.nā per.b.itelligit lucē a sole.hec est mior:luna hz lucē a sole|ipsi eni.b.|i.ipsi hñti lucē a sole.|a.|i.iest.a.| qđ idē est qđ eē splēdiđ ad b.|i.uersus soleꝫ|a quo est hº splēdor|hec est maior. vz q hūs splēdoreꝫ a sole splēdet ex ea pte que est vsus soleL q̄re t ipi.c.|i.ipsi lune|a.|i.iest.i.splēdē.i.vsus solē|per.b.|i.per hūs lumē a sole.formet ḡ hic fillꝫ.qcqđ hz lumē a sole splēdet vsus solē.luna hz lumē a sole.ḡ splēdet uersus solē. Et in hoc terminat sententia primi libri.

Dpleniorem itelligētiā autez totius pmi libri dicamꝰ q totꝰ pmꝰ liber excepto ꝓhemio hz q̄tuor ptes pncipales t.20.capla. naz demſtatio q̄libet facit ad scire. non tñ q̄libet facit ad potissime scire.vñ de demſtatione põt qs tractate:uel ut facit ad scire loquēdo de scire absolute. uel ut facit ad scire potissime.put vnū scire est potiº q̄z aliđ. q̄tuor ergo sunt partes pncipales in pmo libro ꝓeter ꝓhemium.nā in pte pma ostendit qđ est scire t ex quibus t qualibus ꝛtingit scire. In secūda parte agit ex qbus t q̄libus nō ꝛtigit scire. In tertia pte qr mētionē fecerat de pncipijs ꝓpijs t coibº cōparant huius pncipia ad ipas artes. In q̄rta pte agit de scire potissime ul agitur de scire cōparatiue per qđ potiº ꝛtingat scire.scđa pars pncipalis icipit ibi|Si igit est demſtatia sciētia ex necēijs.|tertia ps pncipalis icipit ibi|Dico aūt pncipia in vnoquoq genere.|quarta ibi.| Sed differt qr t pp qđ.|Prima ps pncipalis hēt qnq capitula. nā in pº capitulo diffinit scire t cōpat scire ad demſtationē. In scđo.c.oñdit ex qbus ꝛtingit scire: qr ex notioribº ꝓribº ex ueris t immediatis. In tertio capitulo remouet q̄sdā errores circa scire: qr qđā errabāt dicētes q nō ꝛtigit scire.qđā vo ponentes oiuz eē sciētiā per demſtationē. In q̄rto aūt capitulo qr diffiniuerat scire t declarauerat ex qbº ꝛtigit scire: qr ex ꝓribº t notioribº: t remouerat errores circa scire.iō declarat q̄lia sunt illa ex qbº ꝛtigit scire.nā nō sufficit scire ex qbº ꝛtigit scire: qr ex ꝓribº t notioribº nisi sciaꝫ q̄lia debēt esse illa ꝓra t notiora: qr debēt esse de oi p se t pm q ipm t ule.de qbº oibº agit in quarto capº. In qnto capło aūt remouent errores aliqui circa ipz ule:ul circa ea que dicta erāt de pm q ipm uel de ul'i. ¶Secūda aūt pars pncipalis in qua agit ex qbº t q̄libus nō ꝛtigit scire diuidit in qnque capla.nā in pº capło agit q nō ꝛtigit scire ex his que pñt alr se hīe. In scđo q nō ꝛtigit scire ex his que sunt per accīs. In 3º q nō ꝛtingit scire ex extraneis. In quarto q non contingit scire ex corruptibilibus siue ex his que nō sunt semp. In qnto q non contingit scire ex cōmunibus. ¶Tertia pars pncipalis in qua agit de pncipijs hēt q̄tuor capitula.nā in pmo capitulo distiguit ipa pncipia in coia t ꝓpa.t oñdit que sūt pncipia coia t que ꝓpria. In secūdo cōparat artes t scias ad sbz t passionē t ad ipsa pncipia coia. In tertio cōparat artes ad pncipia ꝓpria. In quarto circa artes doctrinales mouet qōnes quasdā. ¶Quarta aūt ps in qua agit de scire potissime.uel in qua agit de scire cōparatiue ut eligat sibi qđ sit scire potissime hēt sex capla.nā in pº caº determiat de demſtatione pp qđ t qr.ut eligat sibi demſtationē pp qđ.que magis facit potissime scire q̄z qr. In scđo capło cōparat pma figura ad figuras alias.ut eligat sibi figurā pmā que magis facit potissime scire q̄z figure alie. In 3º agit de sillo ignorātie ne deficiamꝰ a potissime scire. In 4º de statu in pdicatis ne credamus q sit ipole potissime scire. In qnto comparat de mōstratio ulis ad ptīcularē.affirmatiua ad negatiuā. oñsiua ad eā que est ad ipole ut oñdat p quā ꝛtigat potiº scire. In sexto t ultio cōpat vnū scire ad aliud scire t cōpat scire ad alios hitº cognitiuos ut oñdat qđ scire sit potiº:t utz scire sit potiº ul nō potiº q̄z alīz hitus cognitiui.Sūt ḡ in vniūso.xx.capla.secūdū capitulū incipit ibi.|Si igit est scire ut possumus.|Tertium ibi.|In qbusdā ꝓpter id.|Quartū ibi.|Qm aūt est ipossibile alr se hīe|qntū ibi.|Opz aūt non latere.| sextū ibi.|Si igit est demſtatiua scia.|t ibi terminat ps pª pncipalis t icipit scđa.septimū ibi.|Accītium aūt nō p se.|octauū ibi.|Nō igit ex alio gīe.|9m ibi |Manifestuz est autez qđ si sint ꝓpones.|decimū ibi |Qm aūt est manifestū.|vndecimū ibi.| Dico aūt pnª in vnoquoq gīe.|t ibi teriat scđa ps pncipalis t icipit 3ª. duodecimū ibi.|Si aūt ꝓpe qđ.|tertiū decimū ibi|Si aūt iterrogatio fillogiçādi.|decimū q̄rtū ibi.|Quoniā aūt geometrice iterrogatiões.|decimūqntū ibi.|Sed differt qr t pp qđ.|t ibi termiatur 3ª ps pncipalis.t incipit q̄rta. decimūsextuz ibi. |Figuraz aūt magis.|decimūseptimū ibi.|Ignorātia aūt.|decimūoctauū ibi.|Est aūt ois fillogismº| decimūnonū ibi.|Cū fit demōstratio alia qđē.|vice simum t ultimū ibi.|Scia aūt certior.| Posset aūt qui uellet adhuc capitula ista diuidere in minora capitula.sed de hoc nō est nobis cure.talia enim prudentis lectoris iudicio relinquant.

¶Et hec de pmo posteriorz dicta sufficiant.

Uestiones vo sunt equales numero his quecūq uere scimus.

q ¶Hic liber secūdus videt differre a primo. quia in primo agit ex quibº t ex qualibº est demonstratio.t ex quibº t ex qualibº nō est: t cōparant ibi demonstrationes ad inuicem.¶Docet ergo in pº qualr fiat demſtatio uel qđ ideꝫ est docet de factiõe t de gīatiõe demōstratiõis.Sed ut dī in pº ꝓz in illo.c.Qm aūt idonei erimus.nō solū opz gīationē fillorz ꝓsiderare:sed hīe potētiā faciēdi fillos.sic t in ꝓposito dicemus q nō sufficit scire qualr demonstratio generet t qualr fiat. sed oportet nos hīe potentiā faciendi demſtationem. hec aūt potentia ꝓfert nobis cū docemur inuenire pncipia t inuenire media ad demōstrāđū.¶In pº ergo libro determinauit auctor de gīatione demſtationis.vz q̄liter demſtatio fiat t qualr demōstrationes facte cōparent ad inuicez.¶In hoc aūt scđo libro agit de inuētione mediꝰ.Mediū aūt in demſtatione põt dici oē illud per qđ ꝛcludit aliqđ.Mediū ergo in demonstratione t est mediū t est pncipiū t cā.Mediū qđez est. qr illud per qđ deuenimus in cognitionem ꝛclusiõis. Principiū aūt t cā est.qr est cā iferēdi ul eēndi ꝛclonē.Scđm hoc ḡ possumus distiguere duplex pnm.uel duplex mediū in demſtatione.vnuz cõe.qđ nō igredit demſtationē nisi ꝓz vtutē. t huiº mediū siue huiº pnm est dignitas.aliud ꝓpriū qđ igredit pm sbaz.t hºpnm siue mediū diffinitio. Nā in demſtatiõe potissima semper mediū est diffinitio aliq: t iō hēbit ifra q rō.i. diffinitio pncipij est mediū in demſtatione.dignitas ergo tanq̄z pncipium cōmune.t diffinitio tanq̄z pncipium ꝓpriū sunt illa pncipia per que pmi termini tanq̄z per quedā media deuenimus in cognitionez ꝛclonis. Volens ergo phs nos facere idoneos ad posse faciliter demonstrare instruit nos in hoc 2º t circa diffinitionē tanq̄z circa pncipiū ꝓpriū.t circa dignitates tā q̄z circa pnª coia.Totus ḡ iste scđs liber diuidit i ptes duas.qr in pº agit de qđ qđ est.siue de diffõne siue de

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑn⁹ ꝓpo.2⁰ agit de dignitatib⁹.i.ꝑncipijs coīb⁹.i.de ꝑncipijs.aut q̄lr fiūt cognita.¶ Jn tota ꝑ³ pte itēdit talē rōnē.de q̄cūq; sunt oēs qōnes ꝛ oēs dubitatiōes ꝛ a quocunq; dependent oia scibilia ꝛ ois scia.de illo vidēdum est q̄liter circa ipm se hz demſratio.ſz qđ gd est:est h⁹¹.ģ ꝛc.duo ģ fac in ꝑ⁹ pte.q; ꝑmo declarat q; oēs qōnes ꝛ oēs dubitatiōes sūt de qđ gd est.ꝛ q; oia scibilia ꝛ ois scia depēdet a qđ gd est.2⁰ ex ꝟ inuestigat ꝛ deteriat q̄lr demſratio se hēat ad qđ gd est.ibi.Quō aūt ꝛ qđ gd est demſrat.Jn ꝑ³ pte itēdit talē rōnē.Nō nes sunt equales nūo scibilib⁹.sed oēs qōnes sunt de qđ gd est.ģ tota scia depēdet a qđ gd est.¶ Tūc ģ ulterius arguēdū est q; cū demſratio sit sill's faciēs scire tota scia depēdet a qđ gd est.tria ģ facit in ꝑma pte.q; ꝑ⁰ ꝓponit hāc ueritatē.vz q; qōnes scibilib⁹ sunt numero eq̄les.2⁰ enūat qōnes ꝛ exeqtur de eis ꝛ reducit oēs qōnes ad qđ gd est . 3⁰ epilogat circa deteriata.2ª ibi⌊ Querim⁹ āt. ⌋3ª ibi⌊ Nđ qđē igr oia. ⌋Dic ģ q; ⌊Qōnes sunt eq̄les nūo his que uere scimus.⌋i.qō nes sunt eq̄les nūo scibilib⁹.¶ Dubitaret forte aliqs utꝝ oia scibilia sint qōnes.¶ Dicēdū.q; qō est dubitabilis ꝓpō.oē aūt uere scibile est dubitabile.Nā scia differt ab itellectu.q; itellect⁹ est hitus ꝑncipioꝝ que sunt p se nō . circa que nō cadit dubitatio.sed sunt q̄si locus ianue in domo quē nullus ignorat.sed scientia est hitus ꝯnuz q̄s ꝑm q; huj⁹ ipo¹ᶜ est eē p se notas:q; si essent per se note ad eas nō eēt rō.ꝛ per ꝯns nō eēnt qōnes.Distinguēdo igit itelligibile a scibili dicemus q; nullū itelligibile est qō.sed quodlibet tale est p se no tuz.qōlibet aūt scibile est qō. q; q̄dlibet scibile est dubitabile cū nō sit p se notū.quodlibet autē dubitabile est qō.ģ quodlibet scibile est qō.¶ Ulterius forte du bitaret utrū q̄libet qō sit qđđā scibile.videt q; non.q; dubitamus ꝛ querimus nō soluz de scibilib⁹ ꝛ necessarijs.sed de opinabilib⁹ ꝛ ꝓtigentibus aliter se habere.Rursus nō solū dubitarem⁹ de his que cognoscun tur per cāz que sunt uere scibilia.sed de his que cognoscunt per signa que ꝑm q; huius sunt opinabilia.nō ģ ois qō est qđ uere scibile.Ampli⁹ nō solū dubitamus de his que sunt per se que sunt uere scibilia.sed de his que sunt per accns.¶ Ad hoc dđz est q; scibile pōt accipi triplr q̄ztū ad pñs spectat.vz ꝓprie.large.ꝛ magis large.Proprie aūt sunt scibilia q̄cunq; sic sunt ꝯclusa q; sunt necia ꝛ p se.hitus enī ꝯnū necia ꝛ per se di ꝑ prie scia.¶ 2⁰ mō pōt accipi scibile large pro oi hitu ꝯ nū.ul'pro cognitiōe cuiuscūq; nō per se noti.ut dicat itellectus reꝝ per se notoꝝ . dicat aūt scia cognitio q̄ rūcūq; reꝝ nō per se notaꝝ. siue illa per se sint siue per accidens.siue sint necessaria:siue possint aliter se habe re.siue cognitio illa habeat per signa siue per causam.¶ Tertio potest accipi sclētia magis large pro omni cognitiōe cuiuslibet rei.siue sit per se nō.siue nō.sed de ꝟ 3⁰ mō nihil ad pñs.Accipiēdo ģ sciam 2⁰ mō.ut solū excludit cognitionē p se notoꝝ tūc certū est q; solū oē sic scibile est dubitabile.ꝛ oē dubitabile ē sic scibile.q; qcqd nō est p se notū est dubitabile:ꝛ ecōū so.¶ Scđz ꝟ ģ exponet lr̄a phi ita q; ly uere scim⁹.nō excludat ni si cognitionē per se notoꝝ.ut sit ſbus.qōnes sūt eq̄les nūo his que uere scim⁹.i.his q̄cūq; nō sunt per se nō. Sz si accipiat scia ꝓprie.tūc possum⁹ duplr oīdē quō qōnes sūt eq̄les nūo his que ṽe scim⁹.p⁰ ut accipiant qōnes nō ulr.sed in reb⁹ que sunt per se.ut sit sensus q; qōnes in reb⁹ que sunt per se de qb⁹ spectat ad demſra torē deteriare sunt eq̄les nūo his que uere scim⁹.Nā ea que sunt per se qđā sunt itellecta.ꝛ ista sūt per se nō ꝛ nō sūt dubitabilia.qđā aūt sunt uere scita.ꝛ oia ista q; nō sūt p se nota sūt dubitabilia.in reb⁹ ģ que sunt p se.q; solū de talib⁹ itēdit demſrator qōnes sunt eq̄les nūo his que uere scim⁹.Jn talib⁹ eni quot sunt scibilia tot sūt dubitabilia ꝛ eꝯ.ſm ꝟ pz ſolo ad argumta.¶ Nā ꝯnes que sūt p accns ꝛ que ꝓtigūt alr se hie ꝛ que solū p signa hñt ꝟcludi nō sūt p se.in his ģ que sūt p se nō hēt dubiū dictū phi.¶ Pōt aūt ꝛ ꝟ alr soluī. q; semp ipfectū ad pfectū hēt reduci.Per accūs ģ dz reduci ad p se.qđ est p signū ad qđ est p cāz.qđ pōt alr se hie ad qđ nō pōt alr se hie.ꝯnes ģ p accūs ꝛ p signa ꝛ que pñt alr se hie depēdēt a uere scibilib⁹ que sunt p se ꝛ p cām ꝛ que nō pñt alr se hie.Dis ģ qđ est q̄ddaz scibile ul'est reducibilis ad scibile . ꝓz tn̄ solo melioꝝ est.¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.q; phs icepit hūc libz̄ū 2ᵐ a scia ꝛ a scibilib⁹.¶ Dđm q; lz istrm hz cog scī ꝛ diffiniri p suū finē.cognito eni fine istrī statiz scī mus q̄le debeat eē illō istrm ꝛ q̄lr circa istrm illud de beamus nos hie.ut cognito fine serre g est secare dura stati scim⁹ q̄lis debeat eē certa serra.q; dz esse ferrea ꝛ dētata.ꝛ stati scim⁹ q̄lr debeam⁹ nos hie circa serrā. q; nō eodē mō scidet serra ꝛ gladi⁹.q; dētatū ꝛ nō dē tatū nō eodē mō scidūt sic cognito scire gs est finis de mſronis ex ꝟ possum⁹ scire q̄lis debeat eē demſro ꝛ q̄lr nos debeam⁹ hie ad demſronē.cognito eni q; totū no strū scire depēdet a cognitiōe medij . siue q; idem est a cognitiōe ei⁹ qđ gd est.stati appet q; nō possum⁹ plene determiare de demſrone que est orgaū ordiatū ad ge nerādū sciaz nisi cōpemus eā ad qđ gd est . Uolens ģ phs cōpare demſronē ad qđ gd est icepit hūc 2ᵐ libz̄ a scibili ul'a scia.oīdēs q; oia scibilia depēdēt a qđ gd est.ꝛ q; sic est nescirem⁹ quō demſro faciat scire nisi cō pararem⁹ eā ad qđ gd est.¶ Ulterius forte dubitaret aliqs.q̄re hūc libz̄ū nō icepit simplr a scire ul'a scibili b⁹.ſz icepit ipz a qōnib⁹.¶ Ad qđ dđz est q; qō est q. dā mot⁹ admiratiōis.q; eni querit admirat.ꝛ q; admi rat desiderat scire.iō dicūt qđā q; icepit a qōnib⁹ hūc libz̄ū.ut p admirari trahat nos ad desideriuz scientie.¶ Posſum⁹ tn̄ alr rīdē ꝛ melī⁹.q; in ꝟ 2⁰ agit de iuē tiōe medij.Qui aūt uenat medīū ꝛ vult ipz iueire nō dū scit.ſz dubitat ꝛ querit uiā quō deueniat ad sciam. Demſro ģ icipit a dubio ꝛ termiat ad sciaz . Demſro ģ est media iter dubitationē ꝛ sciaz.ꝑus ģ dubitamus ꝛ querim⁹ medīū:iueto aūt medio ordinam⁹ ipm in de mſronē p quā aggiiat i nobis scia . Dubitatio ergo est mot⁹ animi q; mot⁹ mediāte demſrone tanq̄z mediante organo apt⁹ nat⁹ est fieri ꝛ termiari ad sciaz. Dubita tio ģ ꝑcedit sciaz.est ģ itētio phi q; in his que sunt p se gcūq; dubitat vult scire.nā i talib⁹ que sūt p se qōnes sūt eq̄les nūo scibilib⁹.dubitās ģ si vult scire oz q; sci at p demſronē.cū ģ oēs demſrones ꝛ ois scia depēdeat a cognitiōe medij ꝛ a cognitiōe qđ gd est.nullus pote rit motū sue dubitatiōis finire p demſronez ꝛ puenire ad sciaz.nisi sciat q̄lr demſro se hēat ad qđ gd est . bñ ģ phs hūc 2ᵐ libz̄ū icepit a qōnib⁹ ꝛ a scibilib⁹.ut ostēdat q; tā qōnes q̄z scibilia depēdēt a qđ gd est.ꝛ ut ex ꝟ ulteri⁹ hēat q; opz demſronē cōpare ad qđ gd est . cū oēs demſrones q̄s demſro termiat.ꝛ ois scia quam de mſro aggñat depēdeat a qđ gd est.ꝑus aūt icepit a qōnib⁹ q̄z a scibilib⁹.q; in iueniēdo mediuz de q̄ agit i ꝟ 2⁰ ꝑ⁰ dubitam⁹ ꝛ postea scim⁹.utile est ģ querē ꝛ dubi tare.ſz utili⁹ est scire.tota tn̄ utilitas tā dubitatiōis q̄z scie a qđ gd est dependet.pp qđ demſratio ad qđ gd est cōparāda est.¶ Ulteri⁹ q; dicimus q; dubitare est uti le.Dubitaret forte aliqs utrū de singulis sit utile du bitare.¶ Ad hoc dđm q; hec dubitatio nō pōt esse de eis de qbus non possumus dubitare.ut siqs quereret utrū eēt utile dubitare de per se notis.ipo facto qō est nulla.q; ipole est per se ꝛ ꝓpe de talib⁹ dubitare. De his ģ que sufficiēter cōprehēdimus ad sensuz nō pos sumus dubitare nisi carerem⁹ aliq̄ sensu.uel id de quo dubitaremus nunq̄z fuisset in sensu .ut siqs dubitaret niuē eē albā.uel careret visu.uel nunq̄z vidisset niuez.

UVA. BHSC. IyR_086_4

Loquẽdo g̃ de his de gb⁹ possum⁹ dubitare dicemus
q dubitare ideꝫ est q icertũ eẽ. sic g̃ duplex est certitu
do: ita dupˣ pōt eẽ dubitatio. est eni certitudo dupˣ ut
coiter distiguit: qꝛ q̃dã est adhesiōis: ut cũ qs ita firmi
ter credit ꝛ ita firmiter adheret q nllo mō dubitat qn
sic sit. Alia est certitudo speculatiōis cũ qs ita clare vi
det ꝛ speculat aliqd q̃ certũ est sic eẽ. Cũ g̃ q̃rit utruꝫ
utile sit dubitare de singulis. si sit q̃ de dubitatiōe ad
hesiōis. ꝛ de hac dubitatiōe nō loquit phs. Attn̄ q̃dã
sunt gb⁹ debem⁹ ita firmiter adherẽ q nō lꝫ nobis de
illis dubitare. ut sūt ea que sūt fidei. sꝫ si loq̃mur de du
bitatiōe speculatiōis. sic dubitās nō hꝫ oimodā igno
rātiā de ℔ de q̃ dubitat. qꝛ si oimodā ignorātiā haret.
nullaten⁹ dubitaret. sic̄ nec rustic⁹ dubitat utꝛ diame
ter sit simeter coste de q̃ hꝫ oimodā ignorātiā. utili⁹ g̃
eēt de re plenā cognitionē hie. nō tn̄ ē iutile dubitare.
i. aliqlē cognitionē hie. añq̃ g̃ sciam⁹ ꝛ anteq̃ puenia
m⁹ ad sciaꝫ utile est de q̃libet dubitare. ꝛ de q̃libet ali
q̃ p̄cognitionē hie. ut sic dubitādo admiremur. ꝛ ad
mirādo possim⁹ in sciaꝫ deuenire. ¶ Deide cuꝫ dicit.

¶ Querimus aũt q̃tuor. qꝛ est: propter qd est: si est: quid est.

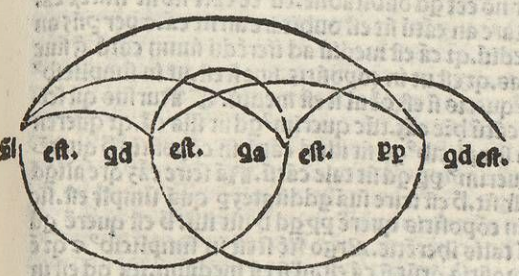

¶ Enũat h⁹ qōnes. Circa qō duo facit. qꝛ p⁹ enũat qō
nes. 2⁹ oēs q̄ōnes enũatas reduc̄ ad qō qd est. ibi. Que
rim⁹ ãt. Circa p⁹ tria faĉ. qꝛ p⁹ enũat h⁹ qōnes dicẽ
do eaꝫ esse q̃tuor. 2⁹ exeqtur de q̃libet illaꝝ. 3⁹ epilogat
circa deteriata. 2⁹ ibi. Cũ q̃rit eni utꝛ. 3ª ibi. Que
qdē igit q̃rim⁹. Dicit g̃. Querimus aũt q̃tuor. i.
q̃tuor sūt dubitabilia. vꝫ qꝛ est. pp qd est. si est. ꝛ qd
est. Nōn⁹ aũt q id de q̃ q̃rit. ul' est simplex. ul' est qd
cōpositū. si est simpˣ de eo erit duplex qō. Una utꝛ. sit
ꝛ hāc appellat si est. alia qd sit. ꝛ hanc appellat qd est.
Alia est qō nō de simplici nec de re. ut sigtur aliqd hꝫ
se. sꝫ de cōposito, put di eẽ aliqd in aliq. ꝛ de ℔ non pōt
ibi eẽ nisi duplex qō. Una utꝛ ℔ sit in illo: ꝛ hāc appel
lat qꝛ est. i. qꝛ est. uel qꝛ est i illo. Alia qō est pp qd est. i.
pp qd sit i illo. nā cũ scim⁹ eẽ aliqd in aliq. querimus
qd sit in illo. ꝛ hāc appellat pp qd est. q̃tuor g̃ sunt qō
nes. due simplices. si est. ꝛ qd est. ꝛ due cōposite. qꝛ ē ꝛ
pp qd est. ¶ Notādū ãt q qō simplex dit a qōne cōpo
sita. qꝛ qō simplex q̃rit eẽ simplex. ut si quererē de hoie
ul' de q̃libet alio si est ℔ eēt querē simplr de eẽ ei⁹ utruꝫ
hiet eẽ. Sꝫ qō cōposita nō q̃rit eẽ simpˣ sꝫ q̃rit eẽ aliqd
siue eẽ hꝫ pteᷤ. q̃rit eni utꝛ ℔ sit ℔. utꝛ hō sit alb⁹. ul' utꝛ
luna eclipset. ℔ nō est querē simplr utꝛ luna sit. sꝫ utꝛ
luna sit tale qō qd patiat eclipsim. ¶ Deide cuꝫ dicit.

**¶ Cũ qdē eni utꝛ hoc aut hoc sit querim⁹ inūeꝛ ponētes. ut utꝛ sol deficiat aut nō
hꝫ qꝛ q̃rim⁹. Signũ inūiētes eni qꝛ deficit: pausamus. Et si in principio sciremus qꝛ
deficeret. nō querimus utrum deficeret.**

¶ Exeq̃t de q̃libet qōne. circa qō duo facit. qꝛ p⁹ exeq̃t
de qōnib⁹ cōpositis ꝛ ponētib⁹ in nūꝫ q̃ sūt qōnes ℔m
℔ ꝛ ℔m aliqd. siue ℔m pteᷤ cuiꝰ sūt. qꝛ est. ꝛ pp qd est. 2⁹
exeq̃t de qōnib⁹ simplicib⁹ de si est. ꝛ qd est. ibi. Que
dã ãt alio mō. Circa p̄m duo facit. qꝛ p⁹ exeq̃t de qō
ne. qꝛ est. 2⁹ de pp qd est. ibi. Cũ aũt. Dicit g̃. Cũ q-
dã eni sup. querim⁹ utꝛ ℔. an sit ℔ ꝛ utꝛ ℔ p̄dicatuꝫ
isit tali ℔o. querim⁹ ponētes in nūꝫ. i. facim⁹ qōnē
cōpositā ut sup. si queram⁹ utꝛ sol deficiat. aut nō
querim⁹ ipꝫ. qꝛ. i. facim⁹ qōnē cōpositā. querim⁹ eni
utꝛ defect⁹ isit soli signũ aũt h⁹. Nō iueniētes enim
qō ōficit pausam⁹. i. cessat talis qō. ul' cessat talis mo
tus dubitatiōis. Et ℔dit. qꝛ si in p̄n⁹. i. añ qōnē fa
ctā scirem⁹ qꝛ deficeret sup. sol nō querim⁹ utrū
sup. ōficiat. g̃ cũ querim⁹ utꝛ sol deficiat signũ est q p
hāc qōnē uolum⁹ scire hāc ueritatē. qꝛ sol deficit. qꝛ si
scirem⁹ solē deficē solē nō quererem⁹. ꝛ postq̃ hoc sci-
mus qꝛ deficit pausamus. i. desinim⁹ hoc querē. ergo
talis qō debet uocari quia. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Cũ aũt sciam⁹ ipm qꝛ: ipm pter qd q̃re
remus: ut sciētes qꝛ luna deficit. ꝛ qꝛ mo-
uet terra ppter qd deficit ꝛ ppter qd mo
uet terra querimus. hec quidez igitur sic.**

¶ Determiat de qōne pp qd. d. cuꝫ aũt scimus ipm qꝛ
ipm pp qd querim⁹. ut sciētes qꝛ deficit luna. ꝛ qꝛ mo
uet terra sup. ad cētrũ. ul' ad mediuꝫ querim⁹ pp qd
deficit sup. luna ꝛ pp qd mouet terra sup. ad medi
uꝫ. ꝛ ℔dit. g̃ hec qdē igit fiet sup. queraᷤ. ul' sic itelli
gant queri. qꝛ. s. sūt qōnes cōpositē. ¶ Deide cũ dicit

**¶ Quedaꝫ aũt alio mō querimus: ut si est
aut nō ē cētaur⁹: aut si est de⁹. Hoc aut si
ē aut ñ simplr dico. Sꝫ ñ si albũ ē aut nō ē**

¶ Exequit de qōnib⁹ simplicib⁹. Circa qō duo facit. qꝛ
p⁹ exeq̃t de si est. 2⁹ de qd est. ibi. Cognoscētes aũt
Dicit g̃ q̃. q̃dã aũt q̃rim⁹ alio mō. i. simplr nō p qō
nē cōpositā ꝛ ponētē in nūm ut su. cũ q̃rim⁹ si est
aut non est centaurus. aut deus ꝛ ℔dit ℔ aũt si est
aut nō est. dico. i. appello simplr sed nō sup. appel
lo eẽ simplr si est alb⁹. aut si nō est alb⁹. Si eni q̃ro
utꝛ centaurus sit q̃ro de eẽ centauri simplr. sꝫ cũ q̃rit
utꝛ sit alb⁹ ul' nō. nō est qō de eẽ ei⁹ simplr. sꝫ de eẽ tali.
¶ Nōn⁹ aũt q forte p centauꝝ itelligit aliqō figmē
tū. sic̄ hyrcoceruus ꝛ chimera q̃dã figmēta nominãt.
talia eni hñt minimū de eẽ. tales g̃ qōnes si res est uel
nō est: pñt fieri de nō entib⁹ simplr ut figmētis. ꝛ ēt pñt
tales qōnes fieri de hñtb⁹ maximuꝫ esse. ut de icoꝛru-
ptibilib⁹. iō phs uolēs exēplificare de qōne si est exem
plificauit de cētauro ꝛ de deo. q ãt talis qō. vꝫ si ē pos
set fieri de his q̃ hñt medio mō eẽ. ut de hoie ꝛ de leo
ne. ꝛ de alijs coꝛruptibilib⁹. que nec sunt figmēta. nec
hñt maximū eẽ. nulli dꝫ eẽ dubiū. ¶ Deide cuꝫ dicit.

**¶ Cognoscentes aũt qꝛ est. quid est queri
mus ut quid est deus: aut quid homo.**

¶ Exeq̃t de qd est. d. Cogscētes aũt qꝛ est. i. si ē q̃ri
mus qd est. ut sup. sciētes si de⁹ est. aut si hō est. q̃rim⁹
qd est deus. aut qd est hō. ¶ Dubitaret forte aliqs
utꝛ de figmētis possit fieri hec qō. vꝫ qd est. ¶ Dom.
q qd est. vno mō est p̄cognitio. alio mō est qō. Nā qd
est qō di p nomē est p̄cognitio. nā figmēta nominū de
bēt p̄supponi in q̃libet scia. Ad talia eni non est rō. eo
q sūt ad placitū. Qōnes g̃ de gb⁹ hic phs dicit. nō sūt
qōnes de qd nois. qꝛ talia nō sūt ve scita. nec sūt uere
ꝛclusa i aliq scia sꝫ sunt qōnes de qd rei: sed lꝫ qd nois
sit entiū ꝛ non entiuꝫ. qꝛ ipsa figmēta possunt habere
qd nois. tñ qd rei nō est nisi entiū. Cognitio enim qd
aliqd est loquēdo de qd rei p̄supponit qōnē si est. Fig-
mētoꝝ ãt talis qō eẽ nō pōt. signāter ãt phs exēplificā
do de qōne si est exēplificauit de cētauro p qō nō pos-
sum⁹ itelligē aliqō figmētū. qꝛ talis pōt eẽ qō ēt figmē

UVA. BHSC. IyR_086_4

toz.ſz exēplificādo de qōne qd est.nō exēplificault niſi de entib⁹.ut de deo.qz talis qō ut hic de qōne agit.nō niſi entiū eē pōt.possum⁹ aūt p deū itelligē celū.uł ad łaz ipz deū.łz ꝓpe deo nō cōpetat diffiniri. qz ei non cōpetit finiri nec hīe finē nec teriuz. ſz ł nō obstat qn de eo possit qri qd ē. Mā ſic pōt qri ſi est de eo qđ nō hz eē.ita pōt qri qd est de eo qđ nō hz diffōnē. Mā nunqz qō ꝑsupponit id qđ qrit. Qō g ſi est qz qrit de eē non ꝑsupponit eē rez.ſz pōt fieri de figmēto.ſic ēt qō qd est loquēdo de qd rei.łz ꝑsupponat rē eē.qz nō pōt eē niſi entiū.nō tn ꝑsupponit id qđ qrit. Pōt g fieri talis qō de nō hntib⁹ diffōnez. Uł possum⁹ dicē qz accipit ł qd est large.ſm quem modū de ipo rndemus ad qd.ut ſi quereret a nobis qd est deus.diceremus qz est id quo maius cogitari non potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Que qdē igit qrim⁹ ⁊ que inuenientes scimus hec ⁊ tot enim sunt.

¶ Epilogat circa determīata.d.¶ Que qdē igit querim⁹. ⁊ que inueniētes scim⁹ hᶜ ⁊ tot sūt. ¶ vz qtuoz.duo simplicia.ꝛ duo cōposita. Dicit aūt qz que querimus hec inueniētes scimus.qz qōnes sunt eqles nūo scibilibus. De scibilib⁹ eni p⁹ dubitamus.ꝛ tūc querimus.postea illa eadē inuenimus.ꝛ tūc querēdo dubitam⁹.inuenien-do ea scim⁹. Dicit etiā qz hec ⁊ tot sunt.qz ipe nō solū docuit nos de qōnib⁹ quot sunt nūo:ſz etiā que sunt ſm eēntiā.qz ois qō uł est qō de ſi est.uel de qd est.uel de qz est.uel de pp qd est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Querimus aūt cū querimus qz aut si est simplr utrū sit mediū ipsius aut nō. Cum aut cogſcētes aut qz est:aut si est:aut in pte aut simplr.tūc iteruz ꝓpter qd querimus aut quid est.ꝛ tūc querimus qd sit mediū.

¶ Enūatis qōnib⁹ reducit oēs hᵗ qōnes ad qōnē vnā. vz ad qōnē de medio. Circa qđ duo facit.nā cū sint qtuor qōnes p⁹ reducit has qtuor ad duas.vz ad ſi ē me diū.ꝛ ad qd est mediū.2° reducit has duas ad vnā ibi ¶ Cā qdē eni. ¶ Circa pᵐ tria facit.qz p⁹ facit qđ dcm est.2° qz mētionē fecerat de eē in pte ⁊ de eē simplr.ex-pōit se qd appellat utrūqz.3° ꝛcludit ꝛnē itētā.vz oēz qōnē eē duplicē.qz p oēz qōnē qrit ſi est mediū:uł qd est mediū.2ª ibi ¶ Dico aūt. ¶ 3ª ibi ¶ Cōtigit itaqz. ¶ Di cit g ¶ querim⁹ aūt cū querim⁹.qz est ¶ qztū ad qōnem cōpositā. ¶ aut ſi est simplex ¶ qztū ad qōnē simplicem ¶ utz sit mediū ipſi⁹.aut nō. ¶ q.d.qz he due qōnes.qz est in cōpositis.ꝛ ſi est in simplicib⁹ nō faciūt niſi vnaz qōnē.vz utz sit mediū.uł ſi est mediū. Et ſbdit qz ¶ cū aūt cogſcētes ¶ scimus ¶ aut qz est. ¶ mediū ¶ aut ſi ē ¶ sup.mediū ¶ aut in pte.aut simplr. Itez querimus pp qd est ¶ qztū ad qōnes cōpositas. ¶ aut qd est ¶ qztū ad simplices ¶ ꝛ tūc querimus qd sit mediuz. ¶ q.d.qz he due alie qōnes.vz pp qd est in cōpositis.ꝛ qd est i simplicib⁹.nō faciūt niſi vnā qōnē.vz qd sit mediū.tūc g est supplenda rō.qz ſi est ꝛ qz est.nō faciūt niſi vnā qō-nē.vz ſi est mediū.ꝛ qd.ꝛ pp qd est.nō faciūt niſi vnaz aliā.vz qd est mediū. Oēs he qtuor qōnes nō sunt niſi due.vz ſi est mediū.ꝛ qd est mediuz. ¶ Nōm aūt qz ł qđ dicit.cogſcētes aūt qz est.aut ſi est.aut in pte.aut simplr.pōt duplr legi.p⁹ ut referant singula singulis. ut in pte referat ad qa est.ꝛ simplr referat ad ſi est. ut sit ſbus.cogſcētes aūt qz est.qđ idez est.qđ aut in pte. aut cogſcētes ſi est.qđ idē est.qđ aut simplr.tūc in pte querimus pp qd ꝛ simplr quid.quid sit aūt in parte.ꝛ quid simpliciter.ſtatim dicetur. Uel pōt aliter legi.ut qz ꝑ eodē accipiat.qz est ꝛ ſi est. Mā cū supi⁹ dixit cog ſcētes.qz est.querim⁹ qd est.p qz est.itellexit ſi est.tūc g erit ſic ſbus.qz cū cogſcim⁹ de aliq qz est.uł ſi est.ꝛ ł uł i pte qztū ad qōnes cōpositas.uł simplr qztū ad sim plices.tc hᶜ sciēdo sciem⁹ ſi ē mediū.ꝛ qrim⁹ ulteri⁹ qd i simplicib⁹.ꝛ pp qd i ꝛpositis.ut sciam⁹ qd sit illd me diū. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ſi est.ꝛ qz est.qrunt ſi mediū est.ꝛ qd ꝛ pp qd qrūt qd est mediū. ¶ Dōm qz ſi est.ꝛ qz est.nō dīnt ut patuit.niſi qz ſi est.qrit esse simplr ut ſi est luna.aut hō.ſz qz est qrit eē i pte qz qrit aliqd de aliq.ut qrit passionē de ibo.uł aliqđ alid pdi catū. Nō eni qō qz est qrit utz hō sit simplr.ſz utz sit risibilis uł utz sit aliqd alid.ꝛ ſic dīnt ſi est.ꝛ qz est.qz qđ vna qrit in simplicib⁹.alia querit in cōpositis: ſic dīnt qd est ꝛ pp qd est.qz qd qrit qd est in simplicib⁹ ꝛ pp qd querit in cōpositis. ¶ Hoc viſo dicamus qz nulla qō de q̄ ł agit querit de ꝓncipijs uł de cāis ſm se ſz querit de cātis uł de ꝓncipiatis. Mā ꝓn⁸ non sunt uere scita.imo sunt itellecta. Qōnes g que sunt eqles nūo his que uere scim⁹.nō sunt de ꝓncipijs ſm se.uel ſi sunt de ꝓncipijs ł est in ordine ad ꝓncipiata ſm se. Ergo solū querim⁹ de cātis.ꝛ de ꝓncipiatis. Esse aūt causatoz ſiue illa cāta ꝑferantur modo simplici.ſiue modo cōpositio est ex suis cāis. Dubitare ergo de ali-quo cāto an sit:est dubitare an hēat cāz ſui eē.ex q eni supponit tā de simplici qz de cōpositio qz est qd cātuz. qz alr nō eēt qd dubitabile.cū eē cāti nō sit niſi ex cā. dubitare an cātū sit est dubitare an sit cā.ꝛ per ꝛpz an sit mediū.qz cā est mediū ad iferēdū suum cātū.g ſiue queras.qz est ut in cōpositis.ſiue ſi est.ut in simplicib⁹ semp queris ſi est,cā uł ſi est mediū. ¶ Rursus qñ sci-mus cātū hīe cāz.tūc querim⁹ qd sit illa cā.qz queren do in simplicib⁹ qd sit illud cātū.in cōpositis ł querē-do querim⁹ pp qd sit tale cātū. Mā scire cāz qre aliqd simplr sit.ł est scire suā qdditatez p quā simplr est.sic etiā in cōpositis querē pp qd ł isit illi. ł est querē qd sit cā talis iherētie. Ergo ſic ſi est in simplicib⁹ ꝛ qz ē in cōpositis qrūt ſi cā est.uł ſi est medium.ita qd est in simplicib⁹.ꝛ pp qd in cōpositis querūt qd sit illa cā ꝛ qd sit illd mediū. Dis g qō est de medio.uł de cāi or die ad cāta.nā de cāis ꝛ ꝓncipijs hz se nō pōt eē qō:qz talia hz se sūt p se nō.ꝛ talia hz se nō sūt scibilia ſz itelli gibilia.łz łz ꝓn⁸ hz qz hᵗ sint p se nō.tn nō est p se notū quō oia ꝛtinent in ꝓncipijs.iō ois qō est de ipis cāis ꝛ de ipis ꝓncipijs.ꝛ in ordie ad cāta ꝛ ad ꝓncipiata. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ois qō est de cā in ordie ad cāta.uł de ꝓncipijs i ordie ad ꝓncipiata.siue de me dio in ordie ad ꝛnes. ¶ Dōz qz cū cātū ꝑbat p suam cām.uł cū ꝛ aliq demſtat p aliq ꝓncipia uł p aliqđ me diū.querem⁹ de illis ꝓncipijs ꝛ de illo medio. utrum possint demſtari uł nō:qz ſi possint demſtari nō erunt ꝓn⁸ simplr.qz hnt alia ꝓra ꝓn⁸. Prin⁸ aūt simplr sūt idemſtabilia.ꝛ talia opz qz sint p se nota uł qſi p se no-ta.de talib⁹ g ſm se nō est qō.qz nō sūt dubitabilia.ſz łz nō sit qō de ipis medijs uł de ipis ꝓncipijs hz se.qō tn est de ipis hz ordinē ad cāta ꝛ ad ꝓncipiata. Uel ut magis ꝑpe loqmur ois qō de ipis ꝓncipijs ꝛ de ipſis cāis ꝑut ad ea ordinant ꝓncipiata ꝛ cāta.uł ois qō ē de ipis medijs ꝑut ad ea ordinant ꝛnes. ¶ Dicem⁹ g qz in nob duplex est mot⁹. Unus dubitatiōis.ꝛ iste icipit ab effectu ꝛ tēdit in cāz. Iste g mot⁹ nihil aliud qrit niſi iuenire cām.ꝛ iō ois qō di eē de ipa cā uel de ipo medio. Alt⁹ est mot⁹ certitudis.ꝛ iste icipit a cā ꝛ tēdit in effectū. Mītes eni effectū dubitam⁹ ꝛ qrimus cāz. Cū aūt iā hēm⁹ cām p eā iā certificatā.ꝛ p ipaz ſm certitudinē tēdimus in effectū. ¶ Deide cum dicit.

¶ Dico aūt qz est aut si ē i pte ⁊ simplr: i pte qdē utruz deficit luna aut augeť. Si enim est aliqd aut nō est aliqd i hᵗ ingrim⁹. simplr aūt est si est aut nō est luna aut nox.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Exponit se qd appellauit simplr. ⁊ qd in pte. d. ¶ Dico ät qz ē aut si ē i pte. aut simplr. i pte qdē ut utz defiē lūa aut augeē. Si eni ē aligd aut nō ē aligd hᵒ qrimᵒ ¶ q. d. qᵒ sic qrendo nō qrimᵒ si luna sit simplr sz si sit aligd tale. ul nō sit aligd tale: utputa si aligd ē augmtabi se. uel aligd defectibile uel nō est aligd hoz. Et ſbdit ¶ simplr ät est ¶ sup. qō ¶ si est aut nō est luna aut noz ¶ aut si ē ul nō ē. Cū eni qrimᵒ de luna ul de nocte. si est ul nō est. qrimᵒ de eē eoz simplr. ¶ Deide cū dicit.

¶ Cōtigit qdē itaqz in oibus qōnibᵒ quere re: aut si est aut quid est medium.

¶ Cōcludit ꝑnē itētā. vz qᵒ oēs he qtuor qōnes nō sunt nisi due. vz si est mediū. ⁊ qd est mediū. tō dicit qᵒ ¶ ti git itaqz i oibᵒ hᵒ qōnibᵒ. ¶ i. in oibᵒ his qtuor qōnibᵒ ¶ qrē ¶ sup. duo ¶ aut si est. ¶ mediū ¶ aut qd ē mediū. ¶

¶ Causa quidē enim mediū est. In oibus aūt talibus hoc querit utrū deficit. utrū sit aliqd mediū aut non. Post hoc scientes quia est quid igitur hoc sit querimus.

¶ Post qz phs oēs has qtuor qōnes reduxit ad duas. vz ad si est mediū ⁊ ad qd est mediū. In pte ista reducē oēs qōnes ad qōnē vnā. Propter qd sciēdū. qᵒ oēs qtuor qōnes nō pnt reduci ad vnā. hoc est pp dria que est iter eas. Mā si nō eēnt qōnes differētes oēs qōnes eēnt vna qō. Si ḡ dubiū ē de vnitate ꝟb ē pp dria que ē iter eas. Possumus aūt dicē quō iter hᵒ qōnes est triplex dria. Una dria est put qz est cōparat ad qd est. Alia est put qz ē cōpat ad qōnē si ē. Tertia dria put qd ē cōpatur ad pp qd ē. Posset aūt ⁊ assignari 4ª dria ⁊ qnta ⁊ sexta. sz de hoc in qōnibᵒ dicet. Ad pns aūt phs uolēs ꝓbare oēs has qōnes eē vnā qōnē. qz qlibz qō ad quā cūqz qōnē cōpata vnā ⁊ eādē qōnē dicē. tria facit. qz pᵒ oñdit qᵒ est vna qō qz est ⁊ qd est. 2ᵒ qᵒ est vna si ē ⁊ qz ē 3ᵒ qᵒ est vna qd est ⁊ pp qd ē. Ul qᵒ idē est itertio eiᵒ est oñdē qᵒ oēs he qōnes sunt vna qō. ⁊ qᵒ hᵒ vnitas nō tollit ex eo qō qz ē differt a qd est. nec ex eo qᵒ qz ē differt a si est. nec ex eo qᵒ qd est differt a pp qd. 2ª ibi ¶ Cā eni ipsi. ¶ 3ª ibi ¶ In oibᵒ eni his. ¶ Dicē ḡ qᵒ ¶ cā qdē eni mediū est. ¶ q. d. qᵒ in demſtatiōibᵒ idē est mediū ⁊ cā. Et ſbdit qᵒ ¶ in oibᵒ. ¶ s. qōnibᵒ ¶ hoc qrit. ¶ s. mediū ⁊ cā. ḡ oēs qōnes sūt vna qō. Et qᵒ oēs hᵒ qōnes sint vna qō ꝟb oñdit. ⁊ ꝓ eo qᵒ sūt eadez qō qz ⁊ qd. Uñ ſbdit. ut ¶ utruz deficit. ¶ i. qō illa q qrit. utz luna deficiat est ¶ utz sit mediuz aliqd. aut nō. postea ꝟb sciēs qz est. ¶ s. mediū. ¶ qd igit sit ꝟb. ¶ i. qd igit sit mediū ¶ qrimus ¶ ḡ tā qō qz est. qz qō qd est pnt dici vna qō. qz utraqz est qō medij. lz alr ⁊ alr. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Causa eni ipsius est eē. Nō hoc aut ꝟb. ꝟ substātiā simplr aut nō simplr ꝟ aliqd eorū que sunt p se aut ꝑm accidēs medium.

¶ Oñdit qᵒ oēs he qōnes sūt vna qō. qz idē qrit qa est ⁊ si est. Circa qd duo facit. qz pᵒ facit qd dictū est. 2ᵒ qz mētionez fecerat de eē simplr. ⁊ de eē ꝟz qd exēplificat de utraqz ibi ¶ Dico aūt simplr. ¶ Dicit ḡ qᵒ ¶ mediuz est eni cā ipsi eē nō hoc aut hoc. ſz ſbm simplr. aut nō simplr. sz aliqd eorū q sūt per se. aut ꝟz accns. ¶ q. d. qᵒ siue qrat eē simplr: cuiusmodi qrit de ſbo. qd nō est eē hoc aut ꝟb. sz est eē simplr. siue querat eē nō simplr. sz eē aliqd. i. ꝑm qd cuiusmodi est eē eoz q sunt p se. ul p accns. sp in oibᵒ talibᵒ cā que qrit est ipz mediū. ḡ oēs tales qōnes sūt vna qō. s. qō medij. ¶ Notādū aūt qᵒ de ſbo pt qri aliqd simplr. ⁊ non simplr. ut de luna pt queri aliqd simplr. ut cuz nō qrit utruz hoc sit. aut nō sit ꝟb. ut utrum sit eclipsata. aut non. sz utz sit simplr. ⁊ tunc est qō si est. aut ēt de ſbo. ut de luna pt qri nō simplr. ut cū qrit de ea aliqd eoz que sūt ei p se ul p accns ⁊ tūc est qō qz est. Siue ḡ qrat de luna qztuz ad eē simplr. siue qztuz ad eē aligd. sp qrit cā ⁊ mediū hui eē. ḡ qō qz ē. ⁊ si ē. ē vna qō. vz qō cāe ul medij. ¶ Dubitaret forte aliqs quō demſo possit uti his q sūt p accns. ¶ Ddm. qᵒ sic ineē p se hz suā cām. ita ineē nō p se hēt suā cāz. Mā si affirmatio est cā affirmatiōis. ⁊ negatio est cā negatiōis. ut si hie p se angulū est cā p se hie tres ⁊ nō hie p se angulū est cā nō p se hie tres. Dicem⁹ eni qᵒ lz idē sit triāgulus ⁊ ꝑᵐ figuraz. naz triāgulus est ꝑnᵐ oiuz figuraz rectilineaz. qz in ipz resoluunt oēs figure tales. Hoc tū nō obstāte qᵒ idē sit ꝑnᵐ figurarū ⁊ triāgulus. attū triāgulus hēt tres in eo qᵒ triāgulus nō in eo qᵒ ꝑnᵐ ita qᵒ accidit pᵒ figuraz hie tres. Mā triāgulus hēt angulū extrisecū ꝑm qᵒ ipz ⁊ p se. nō ꝑm qᵒ ꝑnᵐ figuraz. Ex ꝟb ḡ posset fieri demſo. ⁊ qᵒ triāgulus hz tres p se. ⁊ qᵒ ꝑnᵐ figuraz p accns. Esset eni pᵒ demſo talis. qcqd p se hz angulū extrisecū p se hz tres. triāglus est hiᵒ. ḡ ⁊c. 2ª aūt demſo esset talis. cuicūqz accidit hie angulū extrisecū. accidit hie tres. ꝑnᵐ figuraz est hiᵒ. ḡ ⁊c. Ex q pz qᵒ sic scia est de corruptibilibᵒ ⁊ de mobilibᵒ. put de eis sūt icorruptibiles ⁊ imobiles rōnes. ita scia demſtatia pōt uti his q sūt p accns put in talibᵒ iuenit aligd p se. Maz sic est p se qᵒ id qō p se hz āgulū extrisecū. qᵒ p se hz tres. ita est p se qᵒ cui accidit hie talez angulū. qᵒ ei accidit hie tres. Cā ḡ hie p accns tres est cā hie p accns angulū. Siue ḡ querat de re qztū ad esse simplr. siue non qztuz ad esse simplr: sed put hz esse ſb aliq passione: siue illa passio insit p se siue p accns: semp in oibᵒ talibᵒ querit mediuz ⁊ cā ⁊ oēs tales qōnes sunt vna questio. ¶ Deide cū dicit.

¶ Dico ät simplr subiectū ut lunā aut terrā aut triāgulū. Quid ät est defectū ⁊ eqlitatē ul iceqlitatē ⁊ si i medio sit aut nō sit.

¶ Qz fecerat mētionē de eē simplr ⁊ de eē aligd. siue de esse qd. siue ꝟz qd: nūc exponit qd sit utrūqz. d. ¶ Dico ät simplr ſbz ut lunā aut terrā. aut triāgulū. ¶ i. tē querit de ſbo qztū ad eē simplr cū qrit de luna ꝟz se ul de terra ul de triāgulo. Et ſbdit ¶ qd aūt est. ¶ i. tūc querimus de aliq qd. i. ꝑm qd ⁊ ꝟz ptē cū querim⁹ ¶ defectū ¶ qztū ad lunā. nō utz sit simplr. sz utz deficiat: ul nō deficiat ¶ ⁊ eqlitatez ul ieqlitatē ¶ qztū ad triāgulū ut cū nō querimus de triāgulo utz sit simplr: sz utruz habeat duob⁹ rectis equales ul non equales ¶ ⁊ si in medio sit aut non ¶ qztū ad terram utz ꝙueniat ei ista passio. s. uel esse in medio uel non. ¶ Deide cuz dicit.

¶ In oibus enim his manifestū est qᵒ idē sit querere qō qd est ⁊ ꝓpter quid est.

¶ Oñdit qᵒ oēs he qōnes sunt vna qō. qz idē qrit qd ⁊ pp qd. Circa qd tria facit. qz pᵒ hāc vitatez ꝙcludit ex hitis. 2ᵒ ad hāc vitatē ꝓbādā adducit rōnes nouas. 3ᵒ ꝙcludit ꝑnē itentā. s. qᵒ oēs he qōnes sunt vna qō. vz medij. 2ª ibi ¶ Amplius quidem est defectus. ¶ tertia ibi ¶ Quod qd est igit. ¶ Dicit ergo ¶ In oibus enim his. ¶ i. in oibᵒ his qōnibᵒ. In oibᵒ eni his in qbᵒ querimus ul de ſbo qztū ad eē simplr. uel qztū ad eē qd. ¶ manifestū est qᵒ idē sit qō qd est ⁊ pp qd est. ¶ Notādū aūt qᵒ ex hitis pōt patē qᵒ idem sit querē qd ⁊ pp qd. qz utraqz est qō medū. utraqz eni querit qd sit mediū. Dicem⁹ eni qᵒ sic se hz si est ad qz est. qz utraqz est qō medij. ⁊ utraqz qrit si est mediū. sic se hz qd est ad ꝓpter qd est. qz utraqz est qō medij. utraqz eni querit qd sit mediū. Si ḡ ex hitis manifestū sit qᵒ idez qrit qz est. ⁊ si est. ex hitis manifestū eē debet qᵒ idez querit qd ⁊ pp qd. ¶ Notādū aūt qᵒ phs hic videt ꝙtradicere his que inferius dicet. Dicet enim infra qᵒ quid. ⁊ ꝓpter quid non idem dicūt. Sed quid est demſtationis ꝑ ut ibi dicet. pp qd aūt demſonis ꝑnᵐ. sz quō hec ꝙtroū-

UVA. BHSC. IyR_086_4

sia soluit in lectiõe illa. Itez aũt speculãduz est. dicek. ubi de ℔ spãlis mouebit qõ. Cui ḡ cure est nũc hãc cõ troũsiã scire soluẽ: qõnẽ de ℔ ibi motã legẽdo pcurrat ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vi phs isufficiẽter ꝓbare q qõnes oẽs sũt vna qõ. vz qõ mediꝰ. nã cũ ãtuor sint qõnes pñt sex modis cõbinari. ipe aũt nõ exegi nisi de trib⁹ cõbinationib⁹. Oñdit eni supra q idẽ querit qd est ꝛ ga est. qr utraq; ãrit mediuz. 2° execut⁹ est de aliq̃ cõbinatione q idẽ ãrit si est ℔m simplr ꝛ qr est aligd eoz q̃ sũt nõ simplr. ut qõ idẽ ãrit qr ẽ. ꝛ si est. qr utraq; ãrit utz sit mediũ. 3° execut⁹ est de cõbinatiõe 3ª. ita q idẽ ãrit qd est. ꝛ pp qd est. Adhuc ḡ deberet exeq de trib⁹ alijs cõbinationib⁹. vz qõ idẽ ãrit. qr est. ꝛ pp qd est. ꝛ si est. ꝛ qd est. ꝛ si est. ꝛ pp qd est. ¶ Dz̃ q he tres cõbinatiões de qb⁹ auctor nõ facit mẽtionẽ cõprehẽdunt ꝛ manifestant per alias cõbinatiões de qb⁹ facit mẽtionẽ. Nã ꝓbatũ fuit in ꝑ³ cõbinatiõe q idẽ quere bat qr est. ꝛ qd est. ꝛ in 3ª q idẽ ãrit qd. ꝛ pp qd. Reliquit ḡ cõbinatio a phõ illa tacita q idẽ. ſ. ãret qr ꝛ pp qd. Nã si idẽ ãrit qr ꝛ qd. idẽ ãrit qd. ꝛ pp qd. ḡ de ꝑ° ad ultimũ idẽ ãrit qr ꝛ pp qd. ¶ Rursus qm qr est ad pp qd est. se hẽt ñẽ si est. ad qd est. si idẽ ãrit qr est ꝛ pp qd est: idẽ ãrit si est ꝛ qd est. ¶ Ulteri⁹ si idez ãrit si est ꝛ qd. cũ idẽ ãrat qd ꝛ pp qd. ꝑs est q idẽ ãrat si est ꝛ pp qd est. Oẽs ḡ qõnes idẽ ãrũt cõbinãdo eas oĩbus modis. ãs cõbinatiões lz nõ oẽs ponat phs ℔m se: per eas tñ ãs ponit alie leuiter ut pz pñt hẽri. ¶ Ulterius forte dubitaret aligs. utz si est ꝛ qd est. ãrank de passi one. Dõm q si est ꝛ qd est, ꝑe ãrunk de ſbo. ꝛ si ãrank de passiõe ℔ nõ est ꝑe de passiõe, put passio est. lz put aligd qõ est passio ꝛ accñs vni⁹ est ſbm alteri⁹. ut triãgulus q põt eẽ accñs ligni ul cupri est ſbz de hie tres. de triãgulo ḡ ut est q̃ddã ens ℔m se põt ãri si est simp' ut est q̃ddã ens exñs ſb aliq̃ passiõe põt ãri qr est ſb passiõe illa. Sic ẽt qd est ꝑe ãrit de ipo ſbo. ita q si est. ꝛ qd est ꝑe sunt qõnes ſbi. qr est ꝛ pp qd est ꝑe sũt qõ nes passiõis. Attñ oẽs he qõnes ãtuor extẽdi pñt tam ad passionẽ q̃z ad ſbm. Nã de passiõe de q̃ scim⁹ qr est ut hẽt eẽ in aliq̃ ſbo possum⁹ scire si est ut est q̃dã res ꝼz se. siue ut est res alicui⁹ ꝓdicamẽti. Et de eadez passiõe de q̃ scim⁹ pp qd est, put scim⁹ cãz iherẽtie ei⁹ in subo. possum⁹ scire qd est ut est q̃ddã ens ꝼz se. imo illa eadẽ diffõ q̃ dicit pp qd passiõis. put passio est in ſbo. dicit qd passiõis. put est passio tanq̃ q̃ddã ens diffinituz. ut si diffiniret qd est eclipsis diceret q est ꝓuatio luis in luna obiectu terre. ꝛ si q̃rat pp qd luna eclipsat. hoc idẽ rñdet. Et sic oẽs he q̃tuor qõnes extẽdunt ad pas sionẽ ꝛ ad accñs. ita oẽs pñt extẽdi ad ſbaz. ut aiali. ut est q̃ddã ens in se põt ãri si est. ꝛ qd est. ꝛ ut ꝓdicat de alio põt scirí qr est. ut qr ista est uera. hõ est aial. uel qr aial est in hoie. ꝛ sciẽdo qr est aial in hoie. poterim⁹ in uestigare pp qd est. ita q illõ idẽ qõ est qd aialis ℔m se erit pp qd ei⁹ ut hẽt eẽ in aliq̃. ut si ãreret qd est aial ꝼz se diceret q est suba aiata ſpibilis. ꝛ si ãreret pp qd est aial in aliq̃. ℔ idẽ rñdet. Nã io est aial in hoie: qr est in eo ſba aiata ſpibilis. semp ḡ rõ ꝑmi termini. ſ. rõ ꝓdica ti est mediũ in demſone. Ad ꝓbãdũ eni aial eẽ in hoie nõ accipiet ꝑpa diffõ hois. lz diffõ aialis. Nã eẽ i aliq̃ est ꝛdditio ꝓdicati nõ ꝛditio ſbi. ꝛ demſratio que ꝑbat aligd eẽ in aliq̃ accipiet ꝑ medio, ꝑe loquẽdo diffõnẽ ꝓdicati nõ diffõnẽ ſbi. ¶ Dicem⁹ aũt, ꝑpo mõ qr utrũ aliq̃ mõ diffõ ſbi ingrediat demſonẽ. ꝛ quõ se hẽat ad demſonẽ in sequẽtib⁹ appebit cũ disputabim⁹ de me dio demſonis. Ad pñs aũt scire sufficiat q illõ qõ est qd passiõis. ul cuiuslibet ꝓdicati. ut est qõdã ens ꝼz se est pp qd ei⁹. ut hẽt eẽ i aliq̃. Dropẽ ḡ loquẽdo: qõnes simplices sũt ſbaꝛ. qr ꝑe ſba est ens ℔m se. vñ de ea ꝑe ãrit si est. ꝛ ꝑe ſba hẽt q̃ddirarẽ simplicez. vñ de ea ꝑe ãrit qd est. Attñ si est. ꝛ qd est q̃ sũt ꝑe qõnes subẽ: extẽdunk ad accñs. ut hẽt rõnẽ ſbi. extẽdunk etiã nõ solũ ad accñs. ut hẽt rõnẽ ſbi. ſz etiã ut hz rõnẽ ꝓdi cati. Nã ipm accñs qõ est ꝓdicatũ: dato q nullũ esset subz. lz nõ posset itelligi sine subo: sigtur tñ ut est aligd in se. ut si diceret. albedo est. ꝛ sigtur ut est aligd i alio ut si diceret. corꝛ⁹ est albũ. Ut ãt sigtur albedo. ut ali qd ℔m se. sic extẽdunk ad eã qõnes simplices si est. ꝛ qd ſz ut sigtur ut aligd in aliq̃ sic sũt de ea qõnes cõposite qr est. ꝛ pp qd est. Et sic si est ꝛ qd ẽ sũt ꝑe qõnes ſbe extẽdunk tñ ad passionẽ. sic qr est. ꝛ ꝑe qd est. sunt ꝓ prie qõnes passiõis. extẽdunk tñ ad ipaz ſbaz. Nã si ac cidẽs positũ in subo lz ex ℔ nõ sit ſba. hz tñ quẽdã mo dũ subẽ. ex eo q obstat ipsi ṽbo. ut si diceret albedo ẽ. ꝛ ex ℔ extẽdunk ad accñs qõnes simplices sic suba po sita in ꝓdicamẽto hz quẽdã modũ accñtis. ut si dicat. hõ est aial. hic aial nõ sigtur. ut aligd ꝓ se exñs. lz ut ali qd in hoie. ꝑe ḡ loquẽdo ipi⁹ subẽ nõ est demſo. attñ ad ipaz subaz extẽdunk qõnes cõposite. ꝛ ipa suba ut est aligd in aliq̃ põt aliq̃ mõ demſari de illo. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs quomõ accipiant he qõnes. ¶ Dz̃ q he qõnes nõ dint ℔m subaz ꝛ mãm. Nã de q̃cũq; põt ꝓcludi aligd de aliq̃. pñt oẽs he qõnes ãri. vñ mãlr ꝛ ibiue oẽs qõnes sunt eedẽ. qr oẽs de eadez re pñt ãri. Dint tñ rõne ꝛ ꝓsideratiõe. Nã ut res aliq̃ ꝓsideraꝛ ℔m se sic ãrunk de ea qõnes simplices. si est ꝛ qd est. ſz put est i alio sic qõnes cõposite qr est ꝛ pp qd est. sic etiã ipz subz, put est aligd sub alio qõnes cõposite. Dicem⁹ ḡ ut coiter ponit q est. põt eẽ 2^m adiacẽs ꝛ 3^m adiacẽs. Si est 2^m adiacẽs sic idicat eẽ simplr. ut si di cerem triãgulus est. uel luna est q̃tum ad subiectum. uel etiã q̃tũ ad passionem. ut si diceret. defect⁹ est. ul eq̃litas est. ꝛ ꝼz hoc formank qõnes simplices. Sicut eni ãrimus si luna est. ꝛ scito si est ãrimus qd est: sic ẽt possem⁹ querẽ si defect⁹ est. ꝛ scito si est possem⁹ querẽ qd est. Aliqñ aũt est sigtur ut 3^m adiacẽs. ꝛ sic nõ dicit eẽ simplr ſz eẽ illõ qõ ponit in ꝓdicamẽto. ut si diceret luna est defectibilis. ly est. nõ dicit eẽ ipsi⁹ lune simplr. ſz dicit eẽ aliqd qõ hz sub tali passiõe. ꝛ ℔m ℔ fiunt qõ nes cõposite. vz qr est. ut utz sit uerũ q defect⁹ sit in lu na. ul q luna sit sub defectu. ꝛ scito qr est inuestigabi mus ꝑ qd est. ita q illõ idẽ qõ qd est ipsius defect⁹ ut sigtur ℔m se est ꝑ qd ei⁹ ut sigtur ut aligd in aliq̃. illõ idẽ qõ rñdet ad qd est defect⁹ cũ est ponit 2^m adiacens rñdebit ad ꝑ qd luna est defectibilis. ¶ Adũtrẽdũ ñ q nõ est alia cã ãre defect⁹ sit in luna. ꝛ ãre luna sit ſb defectu. Dixim⁹ eni in ꝓcedẽti qõne q diffõ passionis siue diffõ ꝓdicati est mediuz in demſone. qr demſratio demſrat eẽ aligd in aliq̃. ꝛ ista est ꝛditio ꝓdicati nõ ſbi Me ḡ cauillet cauillato⁹. ꝛ dicat q sic demſratio demõ strat eẽ aligd in aliq̃ qõ est ꝛditio ꝓdicati. ita demſrat aligd eẽ ſb aliq̃ qõ est ꝛditio ſbi. ex q vi seq q si argue baꝛ q diffõ ꝓdicati eẽt mediũ ut vi. põt ẽt argui q dif finitio ſbi sit tale mediũ. Sz ℔ nihil arguit. qr ut dixi mus non est aliq̃ alia cã. quare subiectuz sit sub passio ne. ꝛ quare passio sit in ſbiecto: ꝛ illa causa debet acci pi ut est passiõ is: nõ ut est ſbiecti. ꝛ inde est q est per se ꝛ ꝼz q ipz. ꝛ talia denotãtia cãlitatẽ ãre ſbz sit ſb passi one. ul ãre passio sit in ſbo. ut ꝑbabaꝛ in ꝑ° ꝓꝛ in illo capło. Reduplicatiue aũt sũt ꝛditiões ꝓdicati nõ ſbi. imaginabimur q ſbm accipiet. ut aligd p se. ꝛ ut fun damẽtũ alioꝝ. Ea aũt que ꝑbank de subo hẽbũt cãm sui in esse. ꝛ ãre sint in subo ꝛ illa cã erit in demſone mediũ. que erit ꝑpter quid passionis q si aligs uolẽs defendere positionez dicat q ipm subiectũ habet cau sam sui esse. ꝛ illa cã est cã passionis. ꝛ per illam cãm poterit demõstrari passio. dato q hec ꝓcedat q per ta lem cãm põt fieri demõstratio: illa cã nõ ingrederetur demonstrationẽ ut est cã subi ℔m se. qr tunc demſratio

UVA. BHSC. IyR_086_4

eēt de aliquo absoluto. sed si igrediēt demonstrationē ꝑ erit ꝓut est cā ſbi i ordie ad passionē. Quicqd ār est cā ſbi i ordie ad passionē. uł q ideꝫ est qcqd est cā q̄re ſbꝫ sit ſb passiōe. uł q̄re passio sit i ſbo. de necitate ē cā passiōis. nō ār est de necitate cā ſbi. Hīc eni angulū ex trisecū nullā cālitatē hēt respcū triāguli. ſz solū q triā gulus sit ſb hīc tres. ⁊ iterpō terre nullā cālitatē hēt respectu lune ꝑm se. ſz respectu lune ut est ſb eclipsi. Si ḡ hitudo necia. ⁊ ut est necia est attēdēda i demſone: qz illō qō est cā q̄re ſbꝫ sit ſb passiōe necia est cā passiōis. Nō aūt necia est cā ſbi dato q idē eēt cā ſbi ⁊ passiōis ⁊ p illō fieret demſo illō nō igrederet demſonē: ut est cā ſbi. dato q idē eēt cā ſbi. ſz cā iherētie passiōis. ḡ ꝑ pter qd passiois semp est mediū i demſone. Et qz ideꝫ est pp qd ⁊ qd. diffō passiōis est mediū i demſone. ſz de hac mā adhc̄ iferēd⁹ disputabim⁹. Mā i lectiōe illa. Est aūt q̄rūdā qdē altera cā. disputabim⁹ de medio demō strationis. ubi oīdem⁹ oīsiue ⁊ ad ipole q diffō ſbi in demſone potissima mediū eē nō possit. Ad pñs ār scire sufficiat q ille q̄tuor qōnes de eadē re fieri pñt ꝑm q alr ⁊ alr accipit. ıō nō dīnt he qōnes mālr ⁊ ſbiue. ſz foialr ⁊ ꝑm ꝙsiderationē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs quō he due qōnes reducunt ad duas. ⁊ quō ad vnā. ¶ Dōz q he qōnes potissime accipiēde sūt. ꝓut passio iest ſbo. qz de ſb ē demo. ⁊ de ſb ē uere scia. Hoc ḡ mō qōnes erūt eq̄les nūo his q̄ uere scimus. Cōstat aūt q passio ⁊ qlibet accīs nō est ens: nisi qz ē entis ꝓut ꝑbari hēt i 7° ⁊ 4° meta. Illa ḡ eadē cā p quā pas sio sigtur ut ens ꝟz se. illa eadē erit cā p quā sigtur pas sio ut ens in alio. Nō ē eni alia cā q̄re defect⁹ sit: ⁊ q̄re defect⁹ sit i luna. Oēs ḡ qōnes q̄rūt hāc cāz: ⁊ ſ̄ medi uz. ⁊ ſ̄ mō oēs qōnes sūt vna qō. ⁊ sūt oēs qōnes due qōnes. qz ista cā pōt q̄ri dupl̄r. ut ꝛ est. ⁊ qd ē. Rursus oēs he qōnes sūt q̄tuor. qz ut ꝛ ē de defectu pōt q̄ri du pl̄r. Uno mō simpl̄r. ut cū ē. ponit 2ᵐ adiacēs. ut si q̄ra tur ut ꝛ defectus sit. ⁊ hec uocat si est. Alio mō ꝑm ap positionē. ut si ponat est 3ᵐ adiacēs: ut si querat utruz defect⁹ sit in luna. ⁊ hec uocat qz est. Sic etiam qd est mediū pōt q̄ri dupl̄r uł simpl̄r. ut si q̄rat qd est defect⁹ uł cōpōsite. ut si q̄rat ꝓpter qd defect⁹ est in luna. ḡ oēs he qōnes sunt q̄tuor ꝓut diūsificanť per utrū est medi uz. ⁊ qd est mediū. ⁊ per simplex ⁊ cōpōsitū. ⁊ sūt due ꝓut diūsificanť solū per utꝛ est mediū ⁊ qd est mediū nō hita ꝙsideratiōe de simplici. ⁊ de cōpōsito ⁊ sūt oēs vna qō ꝓut oēs sunt de cā ⁊ de medio iherētie passiōis ad ſbz. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs cū hc̄ dicanť eē q̄tuor qōnes. ⁊ etiā in libro topicoꝛ assignenť q̄tuor. quō he qōnes differūt ab illis. ¶ Dōm q diuisio qō nū in libro topicoꝛ. est ꝑm ſbz ⁊ māz. h aūt ꝟz ꝙsidera tionē ⁊ formā. Maz ipa ꝙsideratio est qd formale scia Pōt aūt de eadē re mālr deteriari in plurib⁹ scitētijs. nō aūt de eadē re formalr ⁊ ꝑm ꝙsiderationē. Accipia mus ḡ h ꝓ vitate q ipa ꝙsideratio sit qd formale i tali b⁹. ꝑm h ḡ dicem⁹ q diuisio qōnum hic tradita est ꝑm dīas formales nō māles. nā de eadē re ut patuit alr ⁊ alr ꝙsiderata pñt oēs he qōnes q̄ri. ſz diuisio facta i li⁹ topicoꝛ est p dīas māles. Nō eni eadē res est ꝓpriuz uł accīs. uł gen⁹ uł accīs. uł diffō ⁊ accīs. Illa eni q̄ tuor p̄dicata. vz gen⁹ ⁊ accīs: diffō ⁊ ꝓpriū mālr ⁊ re alr dīnt. Est eni aliqd in diffōne de q nō p̄dicať gen⁹ ⁊ qō nō est realr ⁊ eēntialr ipz gen⁹: sic ps nō est essen tialr ⁊ realr ipz totū. ut dīa. pp qō pz q alr diuidunť qōnes siue ꝓblemata in lib⁹ topicoꝛ. ⁊ alr hic. ¶ Ul teri⁹ forte dubitaret aliqs quō ille qōnes reducunť ad istas. ¶ Dōz. q oēs ille qōnes sūt multe mālr. sed nō sunt nisi vna qō formalr. cuz ḡ q̄tuor sint ille. ⁊ q̄tuor iste. oīno oppōsito mō se hnt iste ⁊ ille: qz iste oēs sunt vnū mālr qz oēs sunt de eodē. s. de cā ⁊ de medio. Si aūt sūt ꝑles. ut si sūt q̄tuor h erit formalr ⁊ ꝟz ꝙsidera tionē. ꝓut eadē res alr ⁊ alr ꝙsiderata ad idē mediuꝫ pōt q̄druplr cōpari. ut de eodē ōfectu. ⁊ respcū eiusdē iterpōnis terre pōt q̄ri si hz mediū. ⁊ qd est tale mediū ⁊ si uez sit: qz insit. ⁊ pp qd ińit. Oēs ḡ he qōnes sunt vna qō mālr. ⁊ oēs qōnes libri topicoruz sunt vna qō formalr. qz sunt solū qō ga. Oia eni ꝓblemata tradi ta in libro topi⁹ Aristotelis nō pñt reduci nec ad si est. nec ad qd est. nec ad pp qd. sed solū ad ga p se. ⁊ p⁹. ⁊ i mediate. Mā illa ꝓblemata oia arguūt ꝓut est. ponit eē 3ᵐ adiacēs. ut si h est gen⁹ hui⁹: uł diffō hui⁹. Nūq̄z aūt ponit eē 3ᵐ adiacens q sit qō simplex. ſz semp erit qō ponēs in nūz nō q̄re h sit ſz q̄re h sit in h. Cū ḡ qō nes simplices sint si ē. ⁊ qd est. qōnes libri top̄. ab istis duab⁹ qōnib⁹ sunt absolute. ¶ Rursus cū dialeticus nō ꝓcedat nisi p q̄dā coia. ⁊ cū silłs topicus non sit p cām. nec faciat scire ſz opinari qōnes nō erūt pp qd qz nō erūt p cām. oia ḡ erūt ga. Drobabit eni ibi p q̄sdā ꝙsiderationes logicas ⁊ cōes. qz h p̄dicatū est genus ad suas spēs. uł qz hec est diffō h⁹: uł qz h est. ppriū. siue qz h est accīs. oēs ḡ ille qōnes formalr sunt vna qō. s. ga. mālr aūt sunt qōnes ꝑles. ¶ Deide cum dicit.

¶ Ampli⁹ qd ē defect⁹. ꝓuatio lumis a lūa ob terre obz. ⁊ pp qd est ōfect⁹. aut pp qd deficit luna pp defectū luiz opposita terra

¶ Adducit nouas rōnes ad oīdēdū q idē sunt ga. ⁊ pp qd. Circa qō tria facit. qz p⁹ declat h p exēplū nāle. ut p defectū lune. 2° p exēplū musice: ut p armoniā. 3° p si gnū nāle declat ⁊ oīdit q oēs qōnes sunt vna qō. 2ª ibi ¦ Quid est armonia. ¦ 3ª ibi ¦ Oz ār sit mediꝫ. ¦ Di cit ḡ. ¦ Ampli⁹ aūt manifeste ¦ sup. appet p exēplum q idē sit qd. ⁊ pp qd. qz si querat ¦ qd est defect⁹ ¦ sup. rn debit q sit ¦ ꝓuatio luis a luna a terre obiectu. ¦ i. ab iterpōne terre. ¦ ⁊ ¦ si q̄rit ¦ pp qd est ōfect⁹. aut pp qd luna deficit ¦ sup. rndebit idē. vz ¦ ppter defectum lu minis iterposita terra. ¦ ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quid ē ꝙsonātia. rō nūoꝛ i acuto ⁊ g̃ui. pp qd ꝙsonat acutū g̃ui. pp id q rōnē hēt nūoꝛ acutū ⁊ g̃ue utꝛ sit i nūeris rō ipoꝛ accipiētes aūt qz est qō ergo est ratio.

¶ Oīdit idē p exēplū musicū. nā idē est. qd est armonia ⁊ pp qd est armonia. nā si q̄rat ¦ qd est armōia. ¦ i. ꝙso nātia. rndebit q est ¦ rō nūoꝛ i acuto ⁊ g̃ui. ¦ ⁊ si que rat ¦ pp qd ꝙsonat acutū ⁊ g̃ue ¦ rndebit idē. vz ¦ pp id q acutū ⁊ g̃ue hnt rōnē nūoꝛ. ¦ i. hnt ꝓportionē nūa lē ad iuicē. ḡ qd est armonia. ⁊ pp qd est armonia non querūt nisi vnū ⁊ idē mediū vnā ⁊ eadē cāz. vz rōnem nūoꝛ uł ꝓportionē nūalē ꝑm acutū ⁊ g̃ue. ⁊ nō soluz pp qd est idē qō qd est ſz ēt qz est. q̄rit de eodē de q q̄rit qd. Jō sbdit q q̄rētes ¦ utꝛ sit nūs rō. ¦ i. ꝓportio ¦ ip soꝛ. ¦ i. acuti ⁊ g̃uis ¦ accipiētes qa ē. ¦ s. hᵇ rō. ¦ Quid est ḡ rō illa ¦ su. q̄rim⁹. q. d. q qñ scim⁹ qz est mediū. ut puta qñ scim⁹ qz est rō q̄rim⁹ qd sit mediū ⁊ qd sit illa rō. ḡ de eodē medio q̄runt ⁊ qz ⁊ pp qd. ¶ Dubitaret forte aliqs quō armonia siue ꝙsonātia sit rō nūoꝛ. i. p ꝓportio nūalis ꝑm acutū ⁊ graue. ¶ Dōz q nō est ꝙso nātia eiusdē ad seipz. nec eēt ꝙsonātia iter aliq si semp illa starēt in eodē tono. Ex hoc aūt sumit ꝙsonātia. qz supiora ꝙsonāt iferioribꝰ. sicut dyapason que est octa ua ꝙsonat cum toto. ⁊ dyapenta que est quta cōsonat cū eodē. in ꝙsonātia ḡ semp sunt alique note supiores ⁊ alique iferiores. Uoꝛ aūt quāto supioꝛ tāto magis acuta. q̄to iferioꝛ tāto grauioꝛ. Sed ita diffinit acutū q in pauco tpe mouet multuz. ⁊ diffinit sic graue. q multo tpe mouet parū. ¶ Multū aūt ⁊ paucū siue parū sunt dīe nūi. ſ ḡ ꝙsonātia est rō. siue ꝓportio ꝑm acu tū ⁊ graue. Et acutū ⁊ graue sibi iuicē ꝓportionātur

UVA. BHSC. IyR_086_4

ſm mouē multū ⁊ paucū. ⁊ multū ⁊ paucū ſunt dīte
nūales. opz q ꝓſonātia ſit q̄dā rō. ſiue q̄dam ꝓportio
nūalis repta in acuto ⁊ graui. ¶ Vel poſſum⁹ alr dicē
q muſica eſt de nūo relato ad ſonū. Nā ſm ꝟ attēdit
muſica ſm q in uarijs ictib⁹: ⁊ in uarijs repcuſſionib⁹
cāntib⁹ ſonū hēt eē aliq̄ ꝓſonātia. Sonus ḡ ut refert
ad muſicā nō hēt rōnē ꝑtinui: ſed magis hēt rōnē nūi.
q opz ſonū illū de quo ſe itromittit muſica. ſiue ſit in
chordis ſiue in fiſtulis: ſiue in uocib⁹ cātū eē ex mltis
repcuſſionib⁹. Sonus ḡ ille nō erit ꝑtinuus. Lōſonā
tia ḡ nō eſt paſſio ꝑtinui: ſz eſt paſſio nūi. ḡ cū ſit q̄daz
rō ⁊ q̄dā ꝓportio: erit ꝓportio nūalis: ꝑt nūs repit
in ſonis: ſz nūs q repit in ſonis: nō eſt niſi ſm acutuz
⁊ graue. ꝑt vnus ſon⁹ eſt altior ⁊ acutior alio. Lōſo-
nātia ḡ erit rō nūalis ſm acutū ⁊ graue. ⁊ q⁊ ſic ē: oēs
q̄ones facte de ꝓſonātia querūt hi⁹ rōnē. ut ſi querat
ſi eſt ꝓſonātia. ꝟ eſt querē ſi eſt talis rō. Si aūt querat
utz uez ſit q ꝓſonātia ſit in aliq̄b⁹ ſonis: erit idē que-
rē q utz talis rō ſit ſīc in ſonis illis. ſi eſt: q̄d eſt ꝓſonā
tia. ⁊ ꝓp q̄d eſt. ꝟ idē querūt oēs q̄ones. Oēs ḡ q̄ones
ſunt de q̄b⁹ q̄d eſt. ſiue de medio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quod aūt ſit medij q̄ oñdit q̄ñcūq̄z me
diū ſenſibile eſt. querimus enī nō ſentien
tes: ut defectū ſi eſt aut nō. Si ꝺo eēmus
ſup lunā non utiq̄z quereremus: nec ſi ſit
nec ꝓp q̄d: ſed ſimul manifeſtuz eēt utiq̄z.

¶ Oñdit per ſignū ſꝟibile q oēs q̄ones ſint eadē q̄. vz
q̄ medij. Circa q̄ tria facit. q⁊ p⁰ facit q̄ dcm̄ eſt. 2⁰
remouet quādā cauillationē. 3⁰ oñdit oēs q̄ones eſſe
eandē q̄nē. ⁊ ueritatē hēt in his que ſunt ſimplr ⁊ in
his que nō ſunt ſimplr. 2ª ibi⌊ Ex eo eni. ⌋3ª ibi⌊ hoc
aūt eſt. ⌋Dicit ḡ⌊ q aūt ⌋ſup. oēs q̄ones ſint eadē q̄
⁊⌊ q ſint q̄ eiuſdē medij. oñdit ⌋q⁊⌊ q̄ eſt medium
ſꝟibile ⌋ſi nō ſentimus. i. ſi nō videm⁹ illō mediuz. tūc
⌊ querim⁹ ⌋de illo medio⌊ ut defectū ⌋lune q̄ nō vi-
dem⁹ q̄ luna deficit. tūc q̄rim⁹⌊ ſi eſt ⌋talis defect⁹.
⁊ ſi luna deficit. ſed ſi videm⁹ quō luna deficit. nō que-
remus de defectu ei⁹. Jō ſꝟdit. q⌊ ſi eſſemus ḡ ſup lu-
nā ⌋q̄ñ. ſ. luna deficit. ſta q manifeſte videremuſ q̄ñ ſe
iterponit terra⌊ nō utiq̄z quereremuſ neq̄z ſi eſt ⌋talis
defect⁹⌊ neq̄z pp q̄d ſit ⌋neq̄z ſup. q̄d ſit.⌊ ſed ſicut me-
diū eſt utiq̄z. ⌋q⁊ ſi eſt. ⁊ q̄d eſt ⁊ pp q̄d eſt. ⁊ totum. ul⁊
⌊ ſil manifeſtuz eēt utrūq̄z. ⌋i. utraq̄z q̄. ⁊ an ſit. ⁊ q̄d
ſit. ⁊ ēt pp q̄d ſit totū notum eēt q nō eēt. niſi oēs iſte
q̄ones ptinerēt ad mediū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ex eo eni q ſentim⁹ ⁊ ul⁊e nob fcm̄ ē ſci
re ſꝟs q̄dē ē q nūc obijcit. ⁊ mānifeſtū ē q
nūc deficit. ex his aūt utiq̄z ul⁊e fcm̄ eſt. Sīc
igit dixim⁹ q q̄d ē ſcire idē eſt ⁊ pp q̄d eſt.

¶ Remouet q̄dā cauillationē. Poſſet eni q⁹ dicē q ſi
eēmus ſup lunā q̄ñ eclipſat ne ſciremus ipaz eclipſari
q⁊ ſꝟus nō eſt niſi ꝑticularis. ſcia aūt eſt ul⁊is. ¶ Ad ꝟ
ñdēdū q ꝟz ſꝟus ſit ꝑticularis. ex ipo tñ ꝑticulari fcō
in ſenſu. fiet ul⁊e in nr̄o itellectu. iō ait.⌊ Aut ex eo eni
q̄ ſentimus factū eſt nob ſcire. ⌋Et ſꝟdit q⌊ ſenſus
q̄dē eni eſt ex eo q nūc obijcit. ⌋i. q nūc iterponit ter
ra⌊ ⁊ manifeſtū eſt ⌋ſup. p ſenſuz⌊ q nūc deficit ⌋luna
⌊ ſz ex his utiq̄z ⌋ſup. factis in ſenſu⌊ factum eſt ul⁊e ⌋
ſup. i itellu. ⁊ q⁊ ſic eſt q q̄ñ videm⁹ mediū nihil q̄rim⁹
oēs q̄ones idē q̄rūt. Jō ſꝟdit q⌊ ſīc igit dixim⁹ q q̄d
eſt. ⁊ pp q̄d eſt ſcire idē ⌋⁊ etiā ſi eſt. oīa eniz iſta idem
querūt q⁊ oīa querūt de medio. ¶ Deide cum dicit.

¶ Hoc aūt aut eſt ſimplr ⁊ nō eorum que
ſunt hoc aliquid: aut eoz que iſunt ut q̄ñ
duo recti aut q̄ñ maius aut minus.

¶ Oñdit q ꝟ. vz q oīs q̄ō q̄rat idē. ⁊ q oīs q̄ō ſit de me
dio vītatez hz tā in his que ſūt ſimplr q̄z in alijs. iō ait
⌊ Hoc q̄dē ⌋vz. q oēs q̄ones idē q̄rūt. ⁊ ēt q nō ſit q̄ō
niſi de medio⌊ aut eſt ſimplr. ⁊ nō eſt eoz q̄ iſūt aliq̄d
aut ⌋aliq̄d⌊ eoz q̄ iſūt. ⌋q. d. q ꝟ vītatē hēt tā i his q̄
nō ſūt aliq̄d ꝟz ſunt ſimplr. ut cū eſt q̄ō de eē ſimplr. ut
cū eſt ponit eē 2ᵐ adiacēs: q̄z i his q̄ nō ſūt ſimplr. ſz in
ſūt aliq̄d⌊ ut q̄ñ ⌋ā guli triāgli ſūt⌊ duo recti. aut q̄ñ
eſt magis aut ⌋q̄ñ⌊ ē minꝰ. ⌋Si eni q̄rerē ut utz ā guli
triāgli ſūt duo recti: ul⁊ ſint plus: ul⁊ ſint minꝰ q̄z duo re
cti. nō eēt q̄ō de eē ſimplr ſz de eē ꝟ: nō eni ex ꝟ q̄rerē
utz triāglus ſit. ſz utz ſit ꝟ. i. hūs talē paſſionē. Jn oi
b⁹ ḡ his q̄ñib⁹ ſiue q̄rat de eē ſimplr: ſiue nō. ſemp eſt
hoc uez q oīs q̄ō eſt de medio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quod quidē igit oīa que queruntur me
dij queſtio ſit manifeſtum ſit.

¶ Cōcludit ẓnē itētā. d.⌊ q q̄dē igit oīa que querūt ſit
queſtio medij. ⌋i. q oēs q̄ones ſunt de q̄b⁹ q̄d eſt. ⁊ de
medio⌊ manifeſtum eſt ⌋ſup. per tam dicta.

Nomō aūt q q̄d eſt demſtr⁊ qs
q modus itroductiōis ⁊ q̄d eſt diffō
⁊ quoz dicamus opponentes pri
mum de ipſis.

¶ Poſt q̄z ꝓbs. pbauit: q oēs q̄ones ſint de q̄b⁹ q̄d eſt. ſi.
ue de medio: ⁊ totū ſcire nr̄m dep̄dēt ab ipo q̄b⁹ q̄d ē.
ſiue a medio: cū q̄ones nr̄e determinent p demſtrōnē. ⁊
cū ſcire nr̄m ſit p demſtrōnē. iō in pte iſta declat quō q̄b⁹
q̄d eſt ſe hēat ad demſtrōnē. Circa q̄b⁹ duo fac ſm q circa
ꝟ duplr ꝓcedit. Nā ꝑ⁰ ꝓcedit q̄ſi arguēdo ⁊ oppo.
nēdo: ⁊ q̄ſi p q̄dā coīa. 2⁰ ꝓcedit p magis ꝓꝑa ⁊ magis
vītatē determinādo ibi⌊ Jtez aūt ſpeculādū ē. ⌋Circa
ꝑm⁹ tria fac. q⁊ ꝑ⁰ ꝑmittit q̄tuor q i arguēdo ⁊ opponē-
do hēt deteriare circa q̄b⁹ q̄d eſt. 2⁰ oñdit a q illoz q̄tu-
or ſit icipiēdū. 3⁰ exeḡ de vno quoq̄z illoz q̄tuor. 2ª ibi
⌊ Prīm⁹ aūt. ⌋3ª ibi⌊ Dubitabit aūt aliqs. ⌋Dicit ḡ.
⌊ Quō aūt q̄b⁹ q̄d eſt demſtrat. ⌋q. d. q illō eſt vnū circa
q̄b⁹ ꝓponim⁹ arguē. vz utz q̄b⁹ q̄d eſt demſtrat. ⌊ ⁊ q⁹ ſit
modus itroductiōis. ⌋q. d. q iſtō eſt aliō q̄b⁹ uolumuſ
arguēdo declare. q ſi q̄b⁹ q̄d eſt nō demſtraret. quō poſ-
ſum⁹ itroducē in ipz. ⁊ quō ipm poſſum⁹ uenari. ⁊ q̄ſi
deueniremuſ in cognitionē ei⁹. utz via ſillogiſtica. ut
utz. ſ. poſſit ꝟ fieri p ſillz reduplicatiuū: ul⁊ p diuiſiuū:
ul⁊ q̄ſi. ⌊ Et q̄d eſt diffō. ⌋ecce 3ᵐ circa q̄b⁹ ꝓponit ar-
guē. vz q̄d ſit q̄b⁹ q̄d eſt ſiue q̄d ſit diffō. utz. ſ. ſit idē q̄b⁹
demſtratio. ⌊ Et q̄rū. ⌋ecce 4ᵐ. vz q̄rū ſit diffō. utrū. ſ.
eoz quoz eſt demſtratio. Et ſꝟdit⌊ dicemus de ipſis ꝑ
mū opponētes. ⌋q. d. q de ipſis que poſita ſunt. ꝑmo
exequit arguēdo ⁊ opponēdo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Principium aūt futuroz q uere ſit ma
gis proprium habitis rōnibus.

¶ Declarat a quo iſtoz q̄tuor eſt icipiēdū. d. q⌊ ꝑncipi-
uz aūt futuroz. ⌋i. dicēdoz⌊ ſit q uere ſit magiz ꝓpri
uz. ⌋i. magis q̄ēiēs⌊ rōnib⁹ hītis. ⌋i. ſequētib⁹. Illa
eni dr̄ eē ad iuicē hīta q ſe hñt q̄ñter. ¶ Notādū aūt
q in cognitiōe nr̄a vi q obm ſit ꝑn⁹ᶜ. Qui ḡ vult ōter
miare de diffōne ⁊ de demſtratione ꝑnᵐᵃ q̄ eſt icipiēdū eſt
ipm diffinibile ⁊ ipm demſtrabile. Jō ꝑ⁰ icipiēdū eſt a
q̄ōne 4ª. vz q̄z eſt diffō ſiue que ſūt diffinibilia. utz. ſ.
eadē ſint diffinibilia ⁊ demſtrabilia. ¶ Deide cū dicit

¶ Dubitabit eni utiq̄z aliqs utz ſit idem ⁊
ꝟz idē ſcire diffōne ⁊ demſtratione aut ipoſ⁊e.
Diffō eni q̄b⁹ q̄d ē ſcire videt. q̄b⁹ q̄d eſt aūt
oē ul⁊e eſt ⁊ ꝑdicatiuū eſt. Sillogiſmi q̄dez

UVA. BHSC. IyR_086_4

alij sūt ꝑuatiui:alij aūt nō ulres:puta qui q dē in secūda figura ꝑuatiui oēs sunt.in ter tia ẏo non vniuersales.

¶Exegt de ꝑdictis q̄tuor ꝛ exegt de eis arguēdo ꝛ opponēdo sic dicebat se uelle exeg.Circa qđ q̄tuor facit. q2 ꝑ° exegt de q̄rto.vz q̄rū est diffō:ꝛ q̄ sunt diffinibilia.utrū sint eadē.s.diffinibilia ꝛ demōstrabilia.2° exegt de 3°.vz qđ sit diffō.utruz sit idē ꝙ demōstratio.3° exegt de 2°.vz qđ sit modus itroductiōis:ꝛ qđ sit modus uenādi diffōnē utrū ꝛia sillistica reduplicatiua:uel diuisiua:uel q̄liter.4° exegt de ꝑ°.vz utrū qđ qđ est demōst. 2ª ibi|_ ¶Manifestū est utiq; diffō._]3ª ibi|_ Ipsi° aūt qđ qđ est._]4ª ibi|_ Qualr igit diffinies._]Circa ꝑm duo fac.q2 ꝑ° compat diffinibilia ad demōstrabilia.2° epilogat circa determiata.ibi|_ ¶Manifestū itaq;._]Diffinibilia aūt ad demōstrabilia ꝓnt triplr cōparari.ꝑ°ut ꝙ oia demōstrabilia sint diffinibilia.uel qđ idē est:utrū oiuz q̄rū est demōstratio sit diffō.2ª compatio ꝓt eē q̄tum ad ꝓsam hui°.utrū oia diffinibilia sint demōstrabilia.3° cōparatio ꝓt eē ꝑticularis.utrū uni° alicui° eiusdē possit eē sil demōstratio ꝛ diffō. Tria ꝑ fac.q2 ꝑ° ꝓbat ꝙ nō oia demōstrabilia sunt diffinibilia.2° ꝓbat ꝙ nō oia diffinibilia sunt demōstrabilia.3° declarat ꝙ nullius eiusdē sil est diffō ꝛ demōstratio.2ª ibi|_ ¶Qđ aūt._]3ª ibi|_ ¶Sz utrū si nō ois_]Circa ꝑm tria facit:q2 ꝑ° ostendit de oib° demōstrabilib° gñalr.ꝙ nō oia demōstrabilia sūt diffinibilia.2° ostēdit ꝫ de demōstrabilib° ꝑ ꝑmā figurā spāliter:ꝙ nō oia talia sunt diffinibilia.3° epslogat circa determinata.2ª ibi|_ ¶Postea neqz._]3ª ibi|_ ¶Qm̄ qui dē igit̄._]Dicit ḡ.|_ ¶Dubitabit aūt aliqs utrum sit._]i. ꝓtigat|_ scire idē ꝛ ꝑm idē ꝑ diffōnē:ꝛ scire ꝑ demōstratiōnē aut ꝑpole._]vz ꝙ sit idē diffinibile ꝛ demōstrabile.ꝛ ꝑmo exegt ꝙ nō est idē scire ꝑ diffōnē ꝛ demōstratiōnē:q2 nō est idē eē diffinibile ꝛ demōstrabile q̄tū ad demōstrationez gñalr:q2 nō oia demōstrabilia sūt diffinibilia.Ꝟō ait ꝙ|_ diffō qdē eni qđ qđ ē vī scire._]i.vī facē scire|_ qđ qđ est aūt oē est ulr ꝑdicatiuū._]Diffō eniz ꝑdicaī ulr ꝛ affirmatiue de suo diffinito.|_ Silr aūt alij sūt ꝓuatiui.alij qdē nō ulres sic in scda figura.sūt qdē oēs ꝓuatiui.In 3ª aūt_]figura sūt qdez oēs|_ nō ulres._]i.particulares.Fozmeī ḡ sic rō.diffinibilia:uel ea quoruz est diffō sunt oia ulia affirmatiua:sed nō oia demōstrabilia: nec oia sillogiçabilia sūt ulia affirmatiua:q2 q̄daz sūt ꝓuatiua:q̄dā ꝑticularia.ḡ nō oia talia sūt diffinibilia. ¶Dubitaret forte aliqs:q2 cū hic agat de sillis demōstratiuis:vī ꝙ nulli sūt tales ꝑticulares:q2 cū ꝑticulariū nō sit scia:eoz nō erit demōstratio. ¶Dōm ꝙ scia p se est ulium.ꝓt aūt eē ꝑticulariū:inq̄tū ulia ꝓnt ad ꝑticularia applicari:ut medic° per sciam quā hēt de ulī curat hūc egrū ꝑticularē applicādo suā sciam ulez ad hūc ꝑticularē.sic ꝛ demōstrationes p se ꝛ directe sunt de ulib°.ꝓnt aūt esse de ꝑticularib°:ꝑut illa ulia ꝓnt ad ꝑticularia applicari.Dicem° eni ꝙ demōstratio est qđam organū ipsi° itellꝰ ducēs ipm in sciam.Sic ḡ se habēt ulē ꝛ ꝑticulare ad itellm:sic suo mō poterūt se ita hīe ad demōstrationē.Cōstat aūt ꝙ per se ꝛ directe ulē est obiectū itellect°.ḡ per se ꝛ ꝑmo itellect° itelligit ulē.ꝓt tñ itelligē ꝑticulare per reflexionē applicādo se sensui sic directe ꝛ p se demōstrāt ulē.ꝓt tñ illa demōstratio ulis applicari ad aliqđ ꝑticulare. ¶Deinde cum dicit.

¶Postea neqz eoz q sūt i ꝑma figura oiuz ē diffō:ut ꝙ ois triāgulus duob° rectis eqles hēt tres.¶Hui° aūt rō est qm̄ scire demōstratiue ē demōstrationē hīe.q̄re si i talib° demōstratio ē:manifestū ꝙ ipsoz nō erit diffō.

¶Ostēdit ꝫ spāliter de ꝑma figura:ꝙ nō oia que sūt demōstrabilia sūt diffinibilia.Circa qđ ꝯtuor facit ꝑm ꝙ q̄tuor rōnes adducit ad ꝓpositū.2ª ibi|_ Sciet eni._]3ª ibi|_ Sufficit aūt fides._]4ª ibi|_ Amplius si diffō._]Dicit ḡ ꝙ|_ postea neqz eoz oiuz que sūt in ꝑma figura est diffō.ut ꝙ ois triāgulus hēt tres anꝯlos|_ eqles duob° rectis_]ꝫ est aūt demōstrabile ꝑ ꝑmā figuram: ꝛ tñ nō est diffinibile.Et subdit ꝙ|_ hui° rō est._]vz ꝙ demōstrabile ꝑ ꝑmā figurā nō est diffinibile.|_ qm̄ demōstratiue scire est demōstrationē hīe.q̄re si est demōstratio in talibus_]que sciunt per demōstrationē|_ manifestū est ꝙ nō erit diffō ipsoz._]vis ḡ hui° rōnis in ꝫ ꝓsistit.demōstrabilia sciunt per demōstrationē:ḡ taliū nō est diffō. ¶Dubitaret forte aliqs vñ sequit hec ꝓña.ꝙ si ulia affirmatiua que demōstrant ꝑ ꝑmā figurā sciunt per demōstrationē ꝙ taliū nō sit diffō. ¶Dōm ꝙ ea quoz est diffō nō sciunt per demōstrationē.Nihil ḡ qđ scit ꝑ demōstrationez hēt diffōnē:q2 ꝙcqđ scit per demōstrationē non ꝓt sciri nisi ḥita demōstratione ei°.Si ḡ aliqđ demōstrabile eēt diffinibile:tūc demōstrabile posset sciri per diffōnē.ꝛ si posset sciri per diffōnē:posset ḡ sciri sine demōstratiōe qđ est icōueniēs.Uel ꝓt ꝫ alr declarari:ꝛ in idē redit. Maz uni° scibilis ut dicet ifra vn° est potissim° modus sciēdi.Si ḡ demōstrabile potissime scit per demōstrationē nullum demōstrabile erit diffinibile:q2 diffinibile potissime scit per diffōnē.ipsa ḡ ulia affirmatiua:q2 sūt apta nata sciri per demōstrationē:ꝓns est ꝙ nō hēant diffōnem. ¶Adūtēdū aūt ꝙ rō q̄re demōstrabile nō est diffinibile est:q2 oē demōstrabile est qđ cōplexū.diffō aūt nō est cōplexoz:sed simpliciū.hois eni albi nō est diffō:ut ꝓbatur in.7.me^ce.demōstrat enim passio de ſbo.ꝫ aūt totum sil passio ꝛ ſbm diffōnē nō hēt.diffō enim est sermo declaratiuus alicui° nāe uel eēntie.Qđ ḡ nō dicit vnam eēntiā nec vnā nām diffōne caret.Subo ḡ q2 hēt eēntiā vnā per se exīstē hēt diffōnē simplicē.Accīs autem q2 dicit eēntiā vnā dependētē hēt diffōnē per additamētā.Cōplexū aūt q2 nō dicit eēntiā vnā diffinitione caret. ¶Deinde cum dicit.

¶Sciet eni utiqz aliqs ꝛ ꝫz diffōnē nō hñs demōstrationē.nihil eni ꝓhibet nō sil habē.

¶Adducit scdam rōnē.d.|_ Sciet enim aliqs_]sup.affirmatiuū|_ ꝑm diffōnē.nō hñs tñ demōstrationē_]q2|_ nihil eni ꝓhibet hīe_]illa duo|_ nō sil_]est ḡ vis rōnis huius ꝙ nō necesse est de quolibet ulī affirmatiuo hīe sil diffōnē ꝛ demōstrationē.nā qōlibet tale demōstrabile esset diffinibile. ¶Dubitaret forte aliqs vñ sequit hec ꝓña ꝙ si nō est necesse de talib° ulib° affirmatiuis sil habē diffōnē ꝛ demōstrationē ꝙ hoc demōstrabile nō sit diffinibile. ¶Dicēdum ꝙ hec ꝓña hēt vificari ꝫ mō.q2 si esset diffō oium taliū demōstrabiliū per ꝑmā figurā.tūc eēt ꝑ se ꝙ demōstrabile affirmatiue eēt diffinibile.ꝛ si ꝑ se demōstrabile eēt diffinibile:ꝓns eēt ꝙ demōstratio eēt diffinitio.ꝛ si demōstratio eēt diffō de nullo tali possem° hēre diffōnē de quo nō hērem° demōstrationē.Si ḡ nō necesse est hīe sil diffōnē ꝛ demōstrationē diffō nō eēt demonstratio.ꝛ per ꝓns diffinibile nō eēt demōstrabile.si ḡ diffinitio nō respicit ea que sunt per accīs:opz ꝙ hitudo i talib° sit hitudo per se.per se aūt non ꝓt eē hitudo demōstrabilis ꝛ diffinibilis nisi demōstratio esset diffō.vñ facīēda est vis in textu phi.Utrū idē ꝑm idē cōtingat scire ꝑ demōstrationē ꝛ ꝑ diffōnē.uel idē ꝫz idē sit diffinibile ꝛ demōstrabile.nā nō est icōueniēs ꝙ idē ꝑm aliud ꝛ aliud sit demōstrabile ꝛ diffinibile.nā idē aliqd simplr ꝛ ꝑm se sumptū est diffinibile.cōplexū alteri ꝛ faciēs ꝓpōnē cū ipso est demōstrabile.sed si idē ꝑm idē siue ulr in oib° demōstrationib° siue in ꝑma figura tñ eēt diffinibile ꝛ demōstrabile.uel gñalr ꝫ ꝓtingeret ꝙ demōstratio esset idē ꝙ diffō.uel saltē in ꝑma figura ꝫ vītatē hēret. cū ḡ ꝫ falsum sit:q2 possum° hīe diffōnē alicui° nō habēdo

UVA. BHSC. IyR_086_4

demſtationē:nō oē demſabile ēt p ꝑmam figurā eſt diſ finibile.imo nullū tale ē diffinibile.¶Deide cū dicit.

¶ Sufficit aūt fides ex iductione.nihil eni aliqñ diffiniētes cognoſcemus.neq; eoꝝ que per ſe ſunt neq; ſm accidens.

¶Adducit ad ꝫ tertiā rōnē.d.⌊Sufficit autē fides ⌋ad ꝫ oſtēdēdū⌊ex iductiōe.nā aliqñ diffiniētes.nihil eni cognoſcim⁹.neq; eoꝝ que ſūt p ſe neq; eoꝝ que ſūt p accñs.⌋nō eſt ḡ oē demſabile diffinibile.imo loq̄ndo eodē mō ⁊ p ſe nullū demſabile eſt diffinibile.qz ſi idē ſm idē ēt demſabile ⁊ diffinibile non poſſem⁹ de illo ꝫere diffōnē niſi ſcirem⁹ ea que ei iſūt ⁊ que pūt ꝓbari de ipo p demſationē.Sz iducēdo in multis videm⁹ q; multotiēs diffiniēdo aliqd nihil ſcim⁹ de his que i ſūt ei.⁊ nō ſolū nihil ſcim⁹ de eis que iſūt ei p ſe ⁊ que pūt de eo ꝙcludi p demſationē:ſed ēt non eſt neēe nos ſcire ea que iſūt ei per accñs.nō ergo eodē mō compak aliqd ad diffōnē ⁊ ad demōſtrationē.nec idē ſm idem eſt diffinibile ⁊ demōſtrabile.¶Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ ſi diffinitio ſubſtātie alicui⁹ notificatio eſt manifeſtuz q; nō ſunt ſubſtātie.

¶Adducit ad ꝫ ūrtā rōnē.d.⌊Ampli⁹ ſi diffō ē q̄dā cognitio ſube⌋ h⁹¹ aūt que demſank⌊manifeſtū eſt q; nō ſūt ſube⌋ḡ ſup.non erit diffō eoꝝ quoꝝ eſt demſatio.¶Notādū aūt q; diffō p ſe ⁊ ꝑmo eſt ſubarū:ut ſumū tur ſm ſe ⁊ ſimplr.demſationes aūt nō ſunt h⁹¹:qz nō ſunt ſubarū ſm ſe ⁊ ſimplr:ſed magis ſunt per ſe paſſio nū ut ſunt in ſubſtātijs.nō ergo eorūdē erit diffinitio quoꝝ eſt demōſtratio.¶Deinde cum dicit.

¶ Quoniā qdē igit nō eſt diffinitio omnis cuius eſt demōſtratio manifeſtū eſt.

¶Epilogat circa determinata.d.⌊Quñ qdē igit nō eſt diffō oīs cuius eſt demſatio manifeſtū eſt.⌋¶Notandū aūt q; ꝑbus de his rōnib⁹ imo oēs ſi bñ inſpiciank cōcludūt utrūq;.vz q; nō ſit diffinitio quoꝝ eſt demō ſtratio:nec ecōuerſo.¶Deinde cum dicit.

¶ Quid aūt cui⁹ eſt diffō:nunqd oīs demō ſtratio ē aut nō vna qdē utiq; rō ⁊ de ꝫ ea dē eſt.vni⁹ eni inquātū vnuz vna eſt ſcia. q̄re ſi uere ſcire demſatione eſt ſciam ḥie: accidet qōdā ipoſſibile.diffinitionez enim habēs ſine demōſtratione ſciet.

¶Adducit rōnes ad ꝙūſaz ptē.vz q; nō ſit demſatio oīs cui⁹ eſt diffō.circa qō duo facit ſm q; duas rōnes adducit.2ª ibi⌊Ampli⁹ ꝓncipia.⌋¶Dic ḡ.⌊Quid eſt aūt cui⁹ eſt diffō.nunqd eſt oīs cui⁹ eſt demſatio.⌋q.d.nū quid oē diffinibile eſt demſabile:aut nō eſt.Et ſubdit q;⌊vna qdē tā rō ē ⁊ de ꝫ eadē⌋cū ſupiorib⁹.qz⌊vni⁹ eni inq̄ntū vni⁹ vna eſt ſcia:q̄re ſi ſcire demſabile ē demſationē ḥie.accideret qōdā ipoſe⌋ſi ponak diffinibile demſabile⌊diffōnē eni ḥīs ſine demſatione ſciet.⌋q.d.q; ſi diffinibile ēt demſabile:cū poſſum⁹ ḥie diffōnē anteq̄z ḥeam⁹ demſationē ſeq̄rek ꝫ icōueniēs q; illō qō ponit eē ſiḷ diffinibile ⁊ demſabile poſſem⁹ ſcire p diffōnē anteq̄z ḥerem⁹ de ipſo demſationē.poſ ſet ḡ ſciri aliqd demſabile anteq̄z ḥiek de eo demſatio qō eſt icōueniēs.¶Notādū aūt q; vis huiꝰ rōnis:ut ſuꝑ patuit ḥita fuit in pte illa.Poſtea neq;.¶Dubitaret forte aliqs quō poſſit ꝫ q̄ngē q; de aliquo poſ ſum⁹ ḥere diffōnē nō ḥīdo de ipſo demſationē.¶Dicēdū q; cognitio ſimplicis ꝑcedit cognitionē cōpoſiti ⁊ cognitio abſoluti ꝑcedit cognitionē reſpectiuā.Igi tur cū diffō ſit rei ſm ſe.demſatio aūt ſit rei in ordine ad aliud.diffō ꝑcedit demſationē.Poſſum⁹ eniz dicē q; diffō ⁊ demſatio oino ḥñt modū oppoſitū.Nā diſ finitio ꝓꝑe eſt ſubarū.Si aūt eſt accñtiū:ꝫ eſt ꝓput accidētia ſignificank p modū ſube.Nā non eſt ꝓꝑe diffō niſi eoꝝ que ſūt p ſe in gñe.Accñtia nō ſūt p ſe in gñe: niſi ut ſignificank p modū abſtractionis.Juſtū eni nō eſt in gñe ſed iuſtitia:ſed accñtia in abſtractiōe ſignifi cata ſumunt p modū ſube ⁊ tanq̄z per ſe exñtia.imo ⁊ ſi diffiniunt ꝙcreta:ut ſi diffiniat ſimū:nō diffinit quā tū ad id qō ꝑlicat.Nā ḥois albi nō eſt diffō:⁊ ſbm ⁊ accñs acceptū totū ſiḷ diffōnē nō ḥñt.Cū ḡ accñs i cō cretione ꝑlicet ſbz:ſi q̄ztū ad id qō ꝑlicat ḥiet diffōnē tūc ḥois albi eēt diffō.ḡ accñs ſolū diffōnē ḥēt q̄ztum ad id qō ſignificat.Sz accñs ſic acceptuz eſt q̄dā res p ſe in ꝑdicamēto.ſic eni acceptū iduit quēdā modum ſube:qz qō nec eſt per ſe ⁊ eēntialr in ſuo ꝑdicamento nō ḥēt reſpectū accñtalē ſed eēntialē.Diffō ḡ p ſe ⁊ ꝓ eſt ſubarū.Si aūt eſt accñtiū magis ꝓꝑe eſt abſtracto rū q̄z ꝙcretoꝝ.ḡ nō eſt accñtiū:niſi ut ſignificank p mo dū ſube.Nā accñtia in abſtractione ſūpta iduūt quen dā modū ſube:⁊ accñtia ꝙcreta ut ḥñt diffōnē quēdā modū ſube iduūt.ſic ḡ ſe ḥēt diffō.ſed demſatio ḥabet modū oppoſitū.nā per ſe demſatio eſt accñtiū.Si aūt eſt ſubarū ꝫ nō eſt ſm ſe:ſed ut ſubſunt accñtib⁹.Ex ꝫ ḡ appet itētio phi in rōne illa.q; diffō eſt quedā cogni tio ſube:⁊ q; demſationes nō ſunt h⁹¹:qz ut dictuz eſt diffō.ul eſt ſuba:uel ſi eſt accñtiū ꝫ eſt ut iduūt quēdā modū ſube.Demſationes aūt nō ſunt h⁹¹: imo ſe ḥñt mō oppoſito:qz uel ſunt accñtiū:uel ut dicebamus ſi ſūt ſubarū ꝫ eſt ut ſubſūt accñtib⁹.Ex ꝫ ēt pz qō i hac qōne eſt q̄ſit.d.nā ꝓus eſt cognoſcē ſubam ſm ſe qō fa cit diffō:q̄z cognoſcē eā in ordine ad aliud:qō facit de mōſtratio.Si ḡ eēt demſatio oīs cui⁹ eſt diffō cum ſit per ſe ⁊ ꝓncipalr diffō ipſi⁹ ſube:⁊ qz ꝙtingit de ſuba ꝓ us ḥie diffōnē ⁊ cognoſcē eā ſm ſe q̄z ḥie demſationē ⁊ cognoſcē eā in ordine ad accñs.Nac ḡ ypotheſi ſtā te q; ſit demſatio cui⁹ eſt diffō poterim⁹ cognoſcē ſbaz per diffōnē anteq̄z ḥeam⁹ de ea demſationē.⁊ qz ſuba ponit eē demſabilis eo q; eſt diffinibilis ꝙtingit nos cognoſcē aliqd demſabile nō ḥīdo de ipſo demſatio nē:qd eſt impoſſibile.¶Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ ꝓncipia demſationum diffōnes ſunt:quoꝝ nō eē demſationes mōſtratuz eſt ꝓus:aut erūt demſabilia ꝓncipia.⁊ ꝑn cipioꝝ ꝓncipia.⁊ hoc in infinitū abibit.aut ꝓme diffinitiones erūt indemſabiles.

¶Adducit ad ꝫ idē ſcdaz rōnē.d.⌊Ampli⁹ ꝓncipia de mſationis ſūt diffōnes.quoꝝ.⌋i.ꝓncipioꝝ⌊nō eē de mſatiōes mōſtratū eſt ꝓus⌋in ꝑmo eni libro ꝓbatum fuit ꝓncipia eē idemſabilia.Et ſubdit q;⌊aut erāt ꝑn cipia demſatiua.⌋i.demſabilia.ut ḥēt alia trāſlatio. ⌊⁊ ꝓncipioꝝ ꝓncipia.⁊ ꝫ in infinitū abibit.aut ꝓme diffōnes erūt idemſabiles.⌋q.d.q; ſi ꝓncipia ſunt de mſabilia erit ꝓceſſus in infinitū.⁊ qz ꝫ eſt ipoſe:opz q; ꝑme diffōnes ſint idemſabiles.⁊ ſi ꝑme diffōnes ſunt indemſabiles opz q; ꝓma diffinita ſint demſabilia. Nō ḡ qōlibet diffinibile eſt demſabile:nec oīs cui⁹ eſt diffinitio eſt demſatio.¶Deinde cum dicit.

¶ Sz utrū ſi nō oīs einſdē ꝫ alicui⁹ einſdez ſit diffinitio ⁊ demſatio ſiḷ aut impoſſibile Nō eni eſt demſatio cui⁹ eſt diffinitio.Diſ finitio qdē eni ipſi⁹ qd eſt ⁊ ſubſtantie eſt. Demſationez aūt videnk ſuppoſitiue eſſe ⁊ accipiētes qō qd eſt.ut mathematice qd vnitas.qd impar ⁊ alie ſimiliter.

¶Oſtēdit q; nullius eiuſdē cui⁹ eſt diffō erit demſatio.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Adducit tertiã rõnẽ sumptã ex his que videm⁹ i sciẽ
trijs.d.q⌊uere ⁊ nũc.⌋ vz demſtare eẽ ⁊ nõ demſtare qõ
qd est⌊faciũt scire.⌋q.d.q uere demſtatiões demſtant
eẽ.⁊ qõ qd est nõ demſtant:ſz supponũt.vñ ſbdit⌊qd
eni qdẽ ſigt triãgłus accipit.⌋i.supponit⌊geometer.
q aũt qdem est⌋sup.eglaterus⌊demſtat⌋supponit ğ
geometer quid ſignificet eglaterus.uł quid ſignificet
ipse triãgulus.⁊ ex diffõne triãguli ꝓbat q figura in
quã est resolubilis pyramis est triãgulus.uł supponit
diffõnẽ triãguli eglateri.⁊ ex diffõne ei⁹ ꝓbat q triã-
gulus collocat⁹ sup semidiametro duorũ circulorum
equaliũ se itersecãtiũ est equilaterus.

¶ Quid igit mõſtrabit diffinies:qd est uł qz
est ut triãgulũ. Sciẽs itaq; diffõne aliquis
qd est:si est nõ sciet sed ipossibile.

¶ Dost q̃ ꝓbus adduxit tres rõnes q demſtatio nõ de-
mſtat qd est.ſz ga ẽ.h̃ adducit ad h̃ idẽ tres alias rõnes
dicebat q sex rõnib⁹ ꝓbabat ꝓbs q qõ qd est demſta-
ri nõ põt.¶ Dost q̃ ğ adducte sũt tres rõnes restat ad
ducẽ alias tres.dint aũt he tres sequẽtes a trib⁹ pcedẽ
tib⁹.qz pcedẽtes directe ꝓbãt demſtationẽ nõ demſta
re qõ qd est.ſz he sequẽtes nõ ꝓbãt h̃ directe⌊sed idire
cte.ꝓbãt eni q diffõ q̃tũ est de se.i.p⁹aſpectu uel gña
liter sũpta nõ est ipi⁹ entis.nec oñdit rem esse.tũc ğ sic
posset formari rõ.sic se hẽt diffõ ad eẽ ⁊ ad qz est.ita se
hẽt demſtatio ad qd est.ſz diffõ q̃tũ est de se nõ est ipi⁹
entis nec oñdit de re eẽ ⁊ qz est.ğ nec demſtatio oñdet
de re qd est.tria ğ facꝫ ꝑm q tres rõnes adducit h̃ ꝓbã
tes.2ª ibi⌊Manifestũ aũt.⌋ꝫª ibi⌊Si igit.⌋Dicit ğ
⌊Diffinies gd est uł qz est.ut triãgulũ.⌋i.ut circa triã
gulũ⌊qd demſtabit⌋diffinies circa ipm.utrũ qd est.
uel qz est.utrũ demſtabit diffõ ipz qz est.ita q sit diffõ
de necitate ipi⁹ entis.⁊ subdit⌊scies itaq; aligs diffõ
nẽ qd est.si est nõ sciet.ſz h̃ ipossẽ est.⌋q.d.q si diffõ de
mſtaret qz est ⁊ eẽt.q̃tuz est de se ipi⁹ entis sequeret h̃
ipossẽ q aligs posset scire de re qd est ⁊ ignorare si est:
qõ sup.negabaꝫ.¶ Dubitaret forte aligs.quõ demſta
tio se hẽt ad eẽ. ¶ Dõm q possum⁹ distiguere triplex
esse:ad quoꝫ duo demſtatio se hẽt per se:ad ꝫᵐ aũt per
accñs.ad illa aũt duo eẽ ad que demſtatio dr se hie per
se:nõ eodẽ mõ se hẽt per se ad illa:ſz ad vnũ illoꝫ se hz
per se.qz per se ꝓsupponit.ad alid aũt se hẽt p se qz ipz
p se ꝛcludit.Est aũt ꝑᵐ eẽ rei p qõ res est in p̃dicamẽ
to.⁊ de h̃ eẽ posset itelligi qõ Boe⁹ dic̃.q spes est to-
tũ eẽ idiuiduoꝫ.qz totũ eẽ qõ hñt ididua in p̃dicamẽ
to h̃ est per spẽz.tale eni eẽ põt cõpetẽ rei: ea nõ exñte
actualr.ut nõ exñte rosa i actu,uerũ est de ea q sit res
p̃dicamẽti.sufficit enꝫ de re q sit in se uel in suis cãis
ad h̃ q de ipa possit eẽ scia.si eni res nullomõ eẽt nul-
lo mõ de ea posset eẽ scia.ad h̃ aũt q de re sit scia suffi
cit q q̃tũ est de se hẽat hitudines ad debitas ꝓprieta
tes:⁊ ad debita p̃ncipia.ad h̃ q de ea possint formari
uere ꝓpões.vñ ⁊ locutiões hoiuz h̃ designãt.⁊ tradẽ
tes sciaz h̃ oñdũt.dicũt eni hoies loquẽtes de rosa.⁊ ẽt
pbi si de rosa sciaz traderẽt h̃ idẽ dicerẽt.vz q rosa est
pulcherrim⁹ floꝫ.qõ dicẽtes nõ itẽderent dicẽ q rosa
eẽt actu uel nõ eẽt.ſz q rose cõpetit p se hie hitudinez
ad tãtã pulchritudinẽ q pulchritudie excellat oẽs flo
res.⁊ de cinamomo si de eo traderet scia diceret q est
spes pficua dẽtib⁹ qõ dicẽtes nõ itẽderẽt dicẽ cinamo
mũ eẽ actu uel nõ eẽ.ſz q q̃tũ est de se cõpetit ei hec p
prietas.h̃ est ğ eẽ rẽ p̃dicamenti q de ea possit esse scia
uel q hẽat hitudinẽ ad debita p̃n⁹ ⁊ ad debitas ꝓprie-
tates.ad tale aũt esse sufficit q res sit in suis causis.qz
si est in suis cãis.cũ scire sit p cãz de ea poterit eẽ scia.
Rursus eoipo q res est in suis cãis q̃tũ est de se. dic̃
aliqõ determinatũ ad certã spẽm.⁊ p ꝓns q̃tuz est de
se ab ea sunt apte nate fluẽ debite ꝓprietates.ğ qõ hẽt
tale esse.vz in suis cãis est res p̃dicamenti ⁊ de eo põt
esse scia ⁊ de eo pñt formari ꝓpões uere.qz q̃tuz est
de se iportat hitudinez ad debita p̃n⁹:⁊ ad debitas ꝓ-
prietates.tale aũt esse demſtatio ꝓsupponit.cũ ğ dr q
demſtatio nõ est nisi entiũ.nõ est itelligendũ de entib⁹
in actu tm̃.ſz de entib⁹ in suis cãis.uel de his que sũt
res p̃dicamẽtoꝫ.in que p̃dicamta p se diuidit ens.Est
aũt 2ᵐ esse rei qõ dicit vitatez ꝓpõnis ⁊ tale esse ꝓsup
ponit p̃ᵐ eẽ.p⁹ eni itelligit q aligd sit res p̃dicamẽti.
⁊ q hẽat hitudines ad debita p̃n⁹.⁊ ad debitas ꝓprie
tates. ⁊ postea de tali re formen⁹ ꝓpões uere.ꝓpõ ğ
uera explicat illas hitudies q̃s res hẽt.tale aũt esse qõ
dic̃ vitatez ꝓpõnis demſtatio ꝛcludit.itelligit ğ q de
mſtatio sit iter duplex esse.vz iter eẽ p̃dicamenti ⁊ esse
qõ dic̃ vitatẽ ꝓpõnis.quoꝫ vnũ ꝓsupponit.⁊ alid cõ
cludit.3ᵐ ãt eẽ est eẽ actuale rei.h̃ aũt p accñs se hẽt ad
demſtonẽ.ꝓbat eni demſtatoꝛ q triãgłs hẽt tres:qz est
figura plana ⁊c.⁊ forte nihil tale est i actu.qz forte ni
hil est oino planũ uel nihil oio rectũ.põt ğ fieri demſta
tio de re nõ hñte actuale eẽ. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret
aligs.utrũ diffõ q̃tũ est de se oñdat rẽ esse. ¶ Dõm q
diffõ gñalr sũpta q̃tũ est de se nõ dic̃ nisi sigtũ nois uł
qd est qõ dicit p nomen.vñ ⁊ in 4º meta.ꝑm trãslatio
nẽ cõmẽ.dr q rõ quã sigt nomen est diffõ.si ğ h̃ est rõ
tragelaphi aial cõpositũ ex hirco ⁊ ceruo hec est rõ qd
nois tm̃.eo q tragelaphus est figmẽtũ.ſz si tragelaph⁹
esset res p̃dicamenti istã eãdez rõnez hiet.⁊ tũc hec rõ
esset qd rei.nũc aũt est qd nois tm̃.⁊ qõ dcm̃ est dei fig
mẽto si fieret res.h̃ idez esset de re si posset fieri figmen
tũ.vñ si hec est rõ hois aial bipes h⁹ rõ est qd rei.eo q
hõ est res p̃dicamti.ſz si esset pole q hõ fieret figmentũ
eãdez rõnez hiet si h⁹ rõ que nũc est qd rei.tũc eẽt qd
nois tm̃.p diffõnez ğ p⁹ inoteſcit nobis q̃tũ est de re.
i.p⁹ aspectu uł gñalr sumptã qd sigtur per nomen.po
stea ad nos spectat ꝛsiderare utrũ est.qõ sic sigtur pos-
sit esse in rerũ nã uel nõ.si ğ res ignota describit nobis
per diffõnez.p⁹ itelligim⁹ per diffõnez illã qd nois.⁊
postea in nob ipis possum⁹ cogitare.utrũ illd qd nois
sit qd rei.ꝓpter qõ dicet in sequẽti rõne q cũ diffõ dic̃
de aliquo quid est.nõ dicit de illo qz est:eo q adhuc re
stat querẽ ꝓpter qd.cũ eni aligd ignotũ nobis descri-
bit qd sit:adhuc restat in nobis ipis cogitare utrũ il-
lud qd sit ꝓpter qd.i.sit cã ipi⁹ eẽ rei.nã qõ est qd nois
tm̃.nõ est ꝓpter qd.qz nõ est cã alicui⁹ esse:sed idẽ q
est qd rei.ita est qd q est ꝓpter qd.qz est id pp qd res ẽ.
diffõ ğ q̃tũ est de se nõ oñdit rem esse. ¶ Ulteri⁹ forte
dubitaret aligs.utrũ aliq̃ diffõ oñdat rẽ esse. ¶ Dõm
q nulla diffõ oñdit rez esse ꝑm se sumpta.diffõ eni põt
sumi duplr.p⁹ gñaliter.vz ut coiter accipit.siue dicat
qd nois.siue qd rei.⁊ tunc certũ est q diffõ sic sumpta
nõ oñdit rẽ esse.cũ talis diffõ possit eẽ nõ entis.2º põt
sumi diffõ spãliter.ut dic̃ qd rei tm̃.⁊ sic nõ oñdit rem
eẽ.ſz ꝓsupponit.diffõ eni que dic̃ qd rei ꝓsupponit de
re qz est.⁊ oñdit de ea qd est.nunq̃ enꝫ possum⁹ scire
de diffõne q sit qd rei.nisi ꝑus sciam⁹ rez ipaz esse.si ğ
diffinit nobis res nota quã scim⁹ esse.scim⁹ diffõnez
illã esse qd rei.qz scim⁹ rẽ illã eẽ.si aũt diffiniat nobis
rem ignotã quã nescim⁹ esse.diffõ illa faciet nos scire
qd nois.ſz postq̃ sciuerim⁹ qd nois ⁊ qd iportat per
nomẽ poterim⁹ cogitare utrũ illud tale sit in rerũ nã.
donec aũt sciuerim⁹.utrũ illud tale sit in rerũ nã nesci
em⁹ utruz illa diffõ sit qd rei uel qd nois tm̃.si aũt qõ
diffinim⁹ sit ignotũ diffinitio data erit faciẽs scire so-
lũ qd nois.si aũt inoteſcat nobis q illud diffinitũ sit
figmẽtuz.tũc illa diffõ nõ erit qd nois quocũq; mõ.ſz
erit nois tm̃.si vo nobis inoteſcat q sit res p̃dicamẽti.
tũc sciem⁹ q illa diffõ est qd rei.anteq̃ aũt sciam⁹ rez
esse nesciem⁹ diffõnem datã esse qd rei.nulla ergo dif-
finitio oñdit rẽ eẽ.nã diffõ sumpta gñalr nec oñdit rez

UVA. BHSC. IyR_086_4

eē nec supponit. sumpta aūt spāliter ut dicē qd rei. non oñdit ꝫ supponit. diffō ḡ gñalr sūpta nō dicē rez eē. qđ quō sit pz: qr gñalr sūpta extēdit se ad diffōnez dicētez qd nois que pōt eē nō entiū. Rursus ēt diffō dicēs qd rei p̄ aspectu nō idicat rez eē. qđ quō sit in p̄a dubitatione illi⁹ lectionis. diffō aūt qñ ↄ. pleni⁹ dicet. p dubitabilia eni illi⁹ lectionis mlta que in hac lectiōe dñr manifesta erūt. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. vñ se quat ꝓntia phi. qꝫ si diffō q̄ztū est de se oñderet rez eē non eēt diffō nisi entis. ↄ nulla eēt diffō que nō diceret qd rei. quo posito data diffōne de aliq̄ non oporteret nos inuestigare utrū illō sit ul non sit. añ ḡ q̄z iuestigarem⁹ illā rez esse: scirem⁹ diffōnem illā esse qd rei. hac ḡ ypothesi stante possem⁹ scire de diffōne qꝫ eēt qd rei. ↄ tñ ignorarem⁹ si illa res esset qđ est ipōle. diffinitio ḡ quantū est de se non ostēdit rē esse. tūc ḡ supplenda est rō phi. qꝫ sic diffinitio se hēt ad eē uel ad qr est: ita demſratio se hēt ad qd est. sed diffinitio q̄ztū est de se non oñdit eē. sed si sit qd rei p̄supponit rē esse. ḡ ↄ demſratio non oñdit quid res sit sed p̄supponit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs. utrū sit idē eē. qđ' p̄supponit diffō dicēs qd rei. ↄ qđ cōcludit demonstratio. ¶ Dōm qꝫ vnū ↄ idē eē supponit ↄ ꝓcludit demſratio. aliter tñ ↄ alr. nā in gñali tale eē supponit. in spāli aūt tale eē ꝓcludit ↄ demſrat. supponit eni demſratio qꝫ res illa de qua debet aliqd demſrari qꝫ sit res p̄dicamenti qꝫ hēat hitudines ad aliq̄s ꝓprietates. ↄ postea ꝓcludit spāliter qꝫ hēt hitudinem ad hāc ꝓprietatē. hitudinez aūt p̄dicati ad sbm qđ est eē in quo fundat vītas ꝓpōnis supponit demſratio in gñali ↄ in cōi. qr nō est demſratio nisi entis hūtis talē hitudinē. h⁹modi ḡ hitudo que ante oēm demſrationē p̄supponit: postea per demſrationē explicat. uel possum⁹ dicere qꝫ demſratio p̄supponit rē esse p̄m se ↄ maxime rez subiectā. qr de subo opz p̄supponere qr est. p̄supponēdo aūt rē esse. p̄supponit de ea qꝫ hēat hitudines ad alias ꝓprietates. postea h⁹modi hitudines q̄les sint. ↄ q̄rū ꝓprietatū sint ꝓcludit. sic ↄ diffō dicēs quid rei p̄supponit rē eē. ↄ p̄supponit eā hīe aliq̄s hitudines ad aliq̄s ꝓprietates. sed q̄rū ꝓprietatū sint ille hitudines nō oz qꝫ h⁹modi diffō dicēs qd rei supponat. ḡ non est idē esse qđ diffinitio dicēs qd rei supponit ↄ demſratio cōcludit: uel si est idē nō est eodē mō sumptū. nā esse qđ p̄supponit diffō est eē rei p̄m se. esse aūt qđ cōcludit demſratio est esse cuiusdā hitudis ad ꝓprietates. uel si diffō p̄supponit eē h⁹ hitudinis hoc est in q̄dā ꝓfusione ↄ in q̄dā gñalitate. p̄supponit eni diffō si sit qd rei qꝫ in sbiecto sit hitudo ad aliq̄s ꝓprietates. demſratio cōcludit ↄ explicat aliq̄s ꝓprietates. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestum aūt ↄ p̄m nūc modos terminoꝝ qđ qd nō demōstrāt diffiniētes qr ē. Si eni est ex medio aliqd eq̄le. ſz ꝓp qd est qđ diffinit. ↄ ꝓp qd est circulus. erit eni utiqꝫ ↄ mōtis enei dicere eē ipam: neqꝫ qꝫ possibile sit eē qđ dicit cū significāt termini. neqꝫ pp illud est cui⁹ aiunt eē diffinitiones. sed semp licet dicere ꝓpter qd.

¶ Adducit scdaz rōnē. qꝫ diffō nō oñdat rē eē. d. ¶ Manifestū est aūt ↄ p̄m nūc dictos modos terminoꝝ. ¶ i. p̄m modos diffōnū que nūc dant. manifestū est eni ꝫ tales diffōnes datas qꝫ ¶ diffiniētes qđ qd ē nō demōstrāt qr est. ¶ ↄ sbdit ¶ si eni est ex medio aliqd eq̄le. ¶ i. si ista diffō circuli qꝫ eq̄liter sit ex medio. i. qꝫ eq̄liter se hēat ad centrū: sic sciēdo diffōnē circuli nescim⁹ circulū eē. ¶ sed ꝓp qd est qđ diffinit. ↄ ꝓp qd est circulus ¶ sup. restat iuestigare. q. d. qꝫ post q̄z scim⁹ diffōnē circuli adhuc nescim⁹ circulū eē. sed adhuc restat iuestigare ꝓp qd. i. cām an sit circulus. ↄ subdit. qꝫ ¶ eēt eni utiqꝫ ↄ mōtis enei dicē ipam. ¶ s. diffōnez. ↄ qr sic est' ¶ nec eni qꝫ pole sit eē qđ diffinit. ió assignāt ¶ uel ut hēt alia lra ¶ signāt termini. ¶ i. diffōnes ¶ neqꝫ ¶ sup. signant ↄ oñdūt diffōnes. qr ¶ illud est cui⁹ debēt eē diffōnes. ſz semp licet dicē. ꝓp qd. ¶ i. semp licet q̄rere cām an sit' il lud qđ est diffinitū. q. d. qꝫ diffōnes q̄ztuz est de se non dñt nisi qꝫ sigt nomē. vñ nō dicūt qꝫ res possit esse. nec qꝫ res sit. tūc ḡ est supplēda rō. qꝫ cū demſratio sic se hē at ad qđ qd est. sic diffō ad eē. ↄ ad qr est. cuz diffō non oñdat de re eē. ul' qr est: nec demſratio ꝓcludet de re qd est. ¶ Notādū aūt qđ supra dixim⁹. si res diffinita eēt qd ignotū sciēdo diffōnē nō statiz rē ipaz scirem⁹. sed adhuc oporteret iuestigare. utꝫ tale qđ diffinitū est sit res p̄dicamēti. vñ si circulus eēt nobis ignot⁹ ↄ diceret qꝫ circulus eq̄lr est qꝫ respicit mediū siue cētrū. nō ꝓp hoc scirem⁹ circulū eē. nā ↄ de mōte eneo posset dici. qd est mōs ene⁹. ↄ sciēdo qd mōtis enei. uel rōnē eius. nō ꝓpter hoc talis mons eēt. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si ḡ diffiniēs demſrat: aut qd est: aut qd significat nomē. sed nō est ullo modo ip⁹ qd est. erit utiqꝫ diffō ↄ rō nominis idem significans. sed icōueniēs est.

¶ Adducit tertiā rōnez. que est cōparādo rōnes ꝓres. Circa qđ duo fac. ſz qꝫ dictū est. 2° qđd qđ supponit ꝓbat. ibi ¶ Primū qdē. ¶ Dicē ḡ ¶ Si ḡ diffiniēs demōstrat. aut qd ē. aut qd significet nomē. ¶ i. si diffō se hēt gñalr ↄ coiter ad qd rei. ↄ ad qd nois ¶ nō est ullo mō ei⁹ qđ qd est. ¶ i. entis sup. diffō. q. d. qꝫ per diffōnē nō possum⁹ hīe ullo mō. qꝫ diffinitū sit ens. ↄ sbdit ¶ erit itaqꝫ diffō ¶ sup. rei ¶ ↄ rō nois idē significās. ſz icōueniēs est. ¶ s. qꝫ idē significet. q. d. qꝫ si diffō eēt ei⁹ qđ qd est. qđ est aliqd. i. qđ est ens. uel qđ idē est si diffō q̄ztuz est de se oñderet rē esse sequeret̄ ꝫ icōueniēs qꝫ ois diffinitio diceret qd rei. ↄ qꝫ idē esset diffō dicēs qd rei. ↄ qd nois. qđ est icōueniēs. diffō ḡ nō oñdit rez esse. tūc est supplēda rō qꝫ ḡ nec demſratio oñdit qd res est. hēt eni se quodāmō diffō ad qr est sic demſratio ad qd est.

¶ Notādū aūt qꝫ qñ mediū est in plus q̄z id qđ oñdit nullo mō de necitate oñdit illd. ſz si oñdit. hoc est ꝓtin genter. ut si aial est in plus q̄z hō nullo mō per aial esse posset de necitate ꝓcludē hoiem eē. sic qr diffō sumpta gñalr. non solū est ei⁹ qđ est qd. i. qđ est aliqd. ſz ēt est ei⁹ qđ sigt nomen. qr ḡ sic est. qr diffō se hēt sic gñalr qꝫ uel demſrat id qđ est qd. i. qđ est aliqd. ↄ qđ hēt qddita tez. uel id qđ sigt nomen: nullo mō possum⁹ dicē qꝫ diffinitio sit de necitate quedā manifestatio ei⁹ qđ est qd. siue ei⁹ qđ hēt qdditatez. ↄ qđ est ens. nisi forte dicere m⁹. qꝫ oē qđ sigtur p nomē eēt qd. ↄ ꝓnter ens. ↄ qꝫ idē esset rō dicens qd rei. ↄ qd nois. qđ est icōueniens. oēs ḡ he tres rōnes ꝫ ꝓbāt. qꝫ sic se hēt diffō gñalr sumpta ad qđ est uel ad esse. sic demſratio ad qd est. sed diffinitio gñalr sumpta non oñdit qr est. ergo nec demſratio ostendit quid est. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Primū qdē enim ↄ nō substātiaꝝ utiqꝫ eēt ↄ nō entiū. significare eni ē ↄ nō entia.

¶ Probat qđ supposuerat. Circa qđ tria fac. p̄m qđ tripliciter oñdit qꝫ non est idem diffō dicens qd rei ↄ qd nois. 2ª ibi ¶ Amplī⁹ oēs. ¶ ſz ª ibi ¶ Amplius nec vna scia. ¶ Dicē ḡ ¶ Primū qdez ¶ sup. pz qꝫ non sit idez qd nois ↄ qd rei. vñ ¶ dit. qꝫ ¶ ↄ non ¶ baꝝ esset ¶ sup. diffinitio sic ¶ subaꝝ ¶ ↄ eoꝝ que non sūt ¶ sup. esset diffō. sic eoꝝ que sunt. ↄ ¶ sbdit. qꝫ ¶ est eni. ¶ i. ꝓtigit ¶ significare ¶ sup. ꝓ nomen ¶ ↄ ea que nō sūt. ¶ q. d. qꝫ si esset idez qd rei ↄ qd nois p̄m sequeret̄ ꝫ iconueniens qꝫ ita eēt

UVA. BHSC. IyR_086_4

esse p se ꝯtibile vnã ꝛ eãdez ꝯditionem dicũt. Hoc ꝑ qđ addit ꝙ necesse est hoc ꝯti nõ est tertia ꝯditio differẽs a ꝯditionib⁹ alijs. sed est gd expssiuum ꝛ manifestatiuũ ꝑme ꝯditionis. Si enim diffõ est gd ꝓpriũ ipi us diffiniti opz ꝙ ꝯtak cũ ipso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si eni ipsi.c.a. ꝓpriũ ẽ: manifestũ ẽ ꝙ ꝛ ipsi⁹.b. ꝛ ipsi⁹.c. q̃re oia sunt ad inuicem.

¶ Ex his que dixerat ꝓbat itẽtũ. vz ꝙ p fillm reduplicatiuũ nõ põt ꝓbari qđ gd ẽ i eo qđ gd ẽ. Circa qđ duo fac: qꝛ ꝑ⁹ facit qđ dictũ est: ꝙ nõ possit ꝑ fieri: ducẽdo ad icõueniẽs uolẽtes ꝑ facẽ. i. uolẽtes ꝑ mõ qđ gd est p fillm ꝯcludẽ. 2⁹ qđ dixerat declarat in terminis ibi. ⌊ Et oino si est mõstrare. ⌋ Circa ꝑᵐ q̃tuoꝛ facit. qꝛ ꝑ⁹ ostẽdit gd regrat in fillo reduplicatiuo ex ꝑma ꝯditione diffõnis. vz qꝛ diffõ est aliqd ꝓpriũ ꝛ ꝓdicat ꝯtiz. 2⁹ declarat qđ regrat in tali fillo ex ꝯditione scđa. vz ꝙ diffõ ꝓdicat in eo qđ gd est. 3⁹ ꝓbat ꝙ nõ obꝟuatis illis ꝯditionib⁹ fills nõ poterit ꝯcludẽ qđ gd est i eo qđ gd est. 4⁹ ꝛ ultio ex his que dixerat ducit ad icõueniẽs uolẽtes ꝯcludẽ qđ gd est in eo qđ gd est ꝑ fillum reduplicatiuũ: asserẽs ꝑ nõ posse fieri sine petitiõe ꝓncipij. 2ª ibi. ⌊ At vo si. a. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Si vo aligs. ⌋ 4ª ibi. ⌊ Si igit qđ gd est. ⌋ Dicit g̃. ⌊ Si eni ipsi. c. ⌋ i. si ipsi diffinito ⌊ est ꝓpriũ. a. ⌋ i. diffõ ⌊ manifestũ est ꝙ ipsi. b. ⌋ i. ꝛ ipsi diffinito sup. erit gd ꝓpriũ ⌊ ꝛ ꝑ. ⌋ i. ipm. b. siue ipm mediũ. ⌊ c. ⌋ i. ipsi diffinito sup. erit gd mediũ ⌊ q̃ re oia sũt ad iuicẽ. ⌋ i. oia sũt ad iuicẽ ꝯtibilia. ꝛ oia sũt ꝓpa. q. d. ex hac ꝯditione ꝓma ipsi⁹ diffõnis. vz ꝙ diffõ est gd ꝓpriũ ꝛ gd ꝯtibile cũ ipso diffinito medium acceptũ ad ꝓbãdũ diffõnẽ de diffinito opz eẽ gd ꝓpriũ ꝛ gd ꝯtibile cũ utroq; extremoꝝ. Si g̃. a. i. maioꝛ extremitas q̃ ponit eẽ diffõ dz ꝓbari de. c. i. de minori extremitate q̃ ponit eẽ ipm diffinitũ p mediũ qđ est. b. opz ipm. b. siue ipm mediũ eẽ gd ꝓpriũ ꝛ gd ꝯtibile cũ. a. ꝛ cũ. c. i. cũ diffõne ꝛ diffinito. oia g̃ erũt ad i uicẽ ꝯtibilia. ¶ Dubitaret forte aligs utrum sequat hec ꝯa ꝙ si mediũ est ꝓpriũ ꝛ ꝯtik cũ utraq; extremitate: ꝙ oia ꝯtank. ¶ Dom ꝙ cõuerti cũ aliq̃ nihil est aliud q̃z eẽ eq̃le illi. Que eni se ad iuicẽ nõ excedũt illa sunt ꝯtibilia ꝛ eq̃lia. Sz ꝯstat ꝙ que vni ꝛ eidẽ sũt eq̃lia iter se sũt eq̃lia. Cũ g̃ idẽ sit eẽ ꝯtibile ꝛ eq̃le q̃ vni ꝛ eidẽ sũt ꝯtibilia: iter se sũt ꝯtibilia. Si g̃ mediũ ẽ ꝓpriũ ꝛ ꝯtik cũ utraq; extremitate: neẽe est utrãq; extremitatẽ ad iuicẽ ꝯti. oia g̃ erũt ad inuicẽ ꝯtibilia. ¶ Ulterꝰ forte dubitaret aligs: qꝛ nõ vi adhuc tenẽ ꝯa ꝓb: sed vi ecõtrario se hẽ. Mõ eni ꝓbs supponendo ꝙ mediũ ꝯtak cuz utraq; extremitate arguit ex ꝑ ꝙ extremitates ꝯtank: sed ecõtrario supponẽdo ꝙ extremitates ꝯtank ꝛ hẽant se ad iuicẽ: sic ꝓpriũ ad id cui⁹ est ꝓpriũ. arguit ꝙ oporteat mediũ ꝯti ꝛ ꝙ oia sũt ad iuice ꝯtibilia. tõ forte dubitaret aligs vñ segt hec ꝯa. ¶ Dom ꝙ diffõ cũ ꝓdicat de diffinito ul̃r ꝛ affirmatiue: nõ põt demi̇rari de eo nisi ꝑ ꝑmã figuram. In sola aũt ꝑma figura põt ꝯcludi ul̃is affirmatia. In ꝑma aũt figura q̃cũq; extremitates ꝯtunt iter se: ne cesse est ꝯti mediũ cũ utraq; extremitate. ꝛ neẽe ẽ tũc oia eẽ ꝯtibilia: ut si. a. ꝓbat de. c. ꝑ mediũ. b. in ꝑma figura. ꝛ. a. ꝛ. c. sũt ꝯtibilia: neẽe est. b. ꝯti cuz utroq; eoꝝ. In fillo eni ul̃i affirmatiuo: si extremitates ꝙertunt neẽe est oia ꝯtibilia eẽ. Mã gcgd est iter ꝯtibilia opz ꝙ sit ꝯtibile: qꝛ gcgd subijcit ul̃r vni ꝯtibilium: subijcit ul̃r ꝛ alteri. sic ẽt gcgd ꝓdicat de vno ꝯtibilium ꝓdicat de altero. Cũ g̃ mediũ i ꝑ⁹ figª sit fills affirmatiu⁹ ul̃is cuiuslmodi dz eẽ fills ꝯcludẽs diffõnẽ: mediũ subijcit ul̃r maiori extremitati: ꝛ ꝓdicat ul̃r de minori. si extremitates sũt ꝯtibiles opz ꝙ mediũ sit tale ꝙ possit ul̃r subijci ꝛ ul̃r ꝓdicari de q̃libet extremitate. sed qđ subijcit ul̃r ꝛ ꝓdicat de aliq̃ est ꝯtibile cũ illo. Erit g̃ mediũ ꝯtibile cũ q̃libet extremitate: ꝓ qđ oia erũt ꝯtibilia. Ex hac g̃ ꝯditiõe: qꝛ diffõ ꝓdicatur ut ꝓpriũ: ꝛ ut gd ꝯtibile cũ diffinito. segt ꝙ non possit ꝯcludi diffinitio ul̃r de suo diffinito: nisi mediũ etiã accipiat ꝓpriũ ꝛ ꝙertibile: ꝛ nisi oia sint ꝙertibilia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At vo ꝛ si. a. in eo qđ gd est in oi. b. ꝛ ul̃r b. de omni. c. qđ gd est dicit. Necesse est ꝛ a. in eo qđ quid est de. c. dici.

¶ Ostẽdit gd regrat in fillo reduplicatiuo ex scđa cõditione diffõnis. vz ꝙ diffõ ꝓdicat in eo qđ gd. nã siẽ ga diffõ ꝓdicat ut ꝓpriũ ꝛ ꝯsim nõ põt ꝑ mõ ꝯcludi de diffinito: nisi mediũ ꝯtak cũ utraq; extremitate. ꝛ nisi oia sint ꝯtibilia. sic qꝛ diffõ ꝓdicat in eo qđ gd non poterit ꝯcludi de diffinito. vz in eo qđ gd. nisi i utraq; extremitate, siue in utraq; ꝑmissarũ accipiat hec reduplicatio in eo qđ gd. Jõ ait ⌊ at vo si. a. ⌋ i. maioꝛ extremitas ⌊ in eo qđ gd est in oi. b. ⌋ i. in oi medio. ⌊ ꝛ. b. ul̃r. ⌋ i. mediũ ⌊ di in eo qđ est de oi. c. ⌋ i. de oi minori extremitate. ⌊ necesse est ⌋ igit ꝑ gdẽ ⌊ ꝛ. a. in eo qđ gd est de. c. dici. ⌋ q. d. ꝙ nõ põt. a. i. maioꝛ extremitas siue diffõ ꝯcludi de. c. i. de miori extremitate siue de diffinito i eo qđ gd est. nisi accipiat in utraq; ꝑmissarum hec reduplicatio in eo qđ gd est. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si vo nõ aliqs sic accipiet duplicãs: nõ necesse erit. a. de. c. ꝓdicari in eo qđ gd est. Si aũt. a. gdẽ de. b. in eo qđ gd est nõ de q buscũq; aũt ipm. c. b. in eo qđ gd est. ipsuz aũt qđ gd est utrũq; hoc habebit. erit ergo ꝛ. b. ipsius. c. quod quid est.

¶ Ostẽdit ꝙ nõ obꝟuatis his ꝯditionib⁹ ꝛ non accepta tali reduplicatiõe i utraq; ꝑmissarũ ꝙ nõ fiet ꝯclo i eo qđ gd. iõ ait ꝙ ⌊ si vo aligs nõ accipiẽs sic reduplicãs ⌋ maiorẽ extremitatẽ de medio. ul̃ nõ sic reduplicãs maiorẽ ꝓpõnẽ ⌊ nõ neẽe est. a. ꝓdicari de. c. in eo qđ gdez est. ⌋ ⌊ Et ꝛ̃dit ꝙ ⌋ neq; de qb⁹. c. gdẽ. b. i eo qđ gd ẽ. ⌋ i. si nõ accipit. b. c. i. minorẽ in eo qđ gd est. sup. nõ erit ꝯ i eo qđ gd est. Ad ꝑ g̃ ꝙ sit ꝯ i eo qđ gd est. opz utrã qz ꝑmissarũ eẽ i eo qđ gd. Jõ ꝛ̃dit ꝙ ⌊ ipm aũt qđ gd est hẽbit utrãq; ⌋ sup. ꝑmissarũ. ꝛ segt in ifa ⌊ erit itaq; b. de. c. i eo qđ gd est. ⌋ q d. si dz eẽ ꝯ i eo qđ gd est. non solũ maioꝛ. ut. a. b. sz ẽt minoꝛ. f. b. c. erit i eo qđ gd est. ¶ Notãdũ aũt ꝙ aliud est ꝯcludẽ gd ꝛ aliud est ꝯcludere gd in eo qđ gd. uel qđ idẽ est aliud est ꝯcludẽ diffinitionẽ. ꝛ alid est ꝯcludẽ diffõnẽ in eo ꝙ diffõ. Põt eni ꝓrigẽ ꝙ ꝯcludat aliq̃ diffõ de aliq̃: non tñ ꝯcludet ut diffõ ei⁹ siue in eo ꝙ diffõ. nisi in utraq; ꝑmissarum recipiat hec reduplicatio exꝑsse. vz in eo qđ gd. uel in eo ꝙ diffõ. ut si aial bipes est diffõ hois. ꝛ fiat talis syllz ois hõ est aial bipes. oẽ risibile est hõ: g̃ oẽ risibile ẽ aial bipes. ꝑ aial bipes qđ positũ est esse q̃dã diffõ ꝯcludit de risibili. sz nõ i eo ꝙ diffõ. nõ est eni ei⁹ diffõ. qꝛ in ꝑmissis nõ fuit accepta hec reduplicatio i eo ꝙ diffõ. ꝛ si fuisset accepta fuisset falsa. imo dato ꝙ aial bipes esset diffõ risibilis. nõ posset ꝯcludi de eo tanq̃z diffõ ei⁹ nisi i utraq; ꝑmissarũ: ut dicebat accipeẽ expsse hec reduplicatio. Sic g̃ fiat talis fills. a. ꝓdicat de oi. b. in eo ꝙ diffõ: ꝛ. b. de oi. c. in eo ꝙ diffõ. g̃. a. de oi. c. in eo ꝙ diffõ. ¶ Notãdũ ẽt ꝙ in eo qđ gd põt sumi uel large: uel ꝓpe. Large gdẽ. oẽ ꝓdicatũ ꝯbale ꝓdicat in eo qđ gd: ꝛ si accipiẽdo i eo qđ gd. nõ sufficit hec reduplicatio sola ad ꝯcludẽdũ diffõnẽ de diffinito. qꝛ nõ oẽ ꝓdicatũ ꝯbale est diffõ. sic g̃ accipiẽdo in eo qđ gd: opz silr cũ hac ꝯditione addẽ ꝯditionẽ aliã. vz ꝯsim. nã gcgd ꝓdicat ꝯsim. ꝛ in eo qđ gd est diffõ. genⁿ eni ls ꝓdicet in eo qđ gd nõ ꝓdicat ꝯsim. oia aũt ꝛ si põt ꝓdicari

UVA. BHSC. IyR_086_4

cōuersim:nō ꝑdicaꝫ in eo qđ qd.Sola ꝯ diffō hēt has duas ꝓditiones.2°mō pōt accipi in eo qđ qd qđ dicē to tā qdditatē rei:ꝛ sic sola diffō ꝑdicaꝫ i eo qđ qd de spe Alia āt ꝑdicata sbalia cuiusmodi sūt gen⁹ p se:ul⁹ dīa p se.dicūꝫ nō dicē totā qdditatē:qz nō dicūt eā p modū toti⁹.Inde est ꝯ ꝙ phs supp ad ꝓcludēdū diffōnem de diffinito sustētat⁹ est sup duab⁹ reduplicationib⁹.vz sup eo qđ qd est:ꝛ sup ꝓpzīū:siue sup ꝓūsim:qz si accipiaꝫ qđ qd large nō sufficit ad ꝓcludēdū diffōnez:nisi supaddaꝫ ibi ꝓūsim.Dic aūt visus est sustētari solū super qđ qd est:qz si accipiaꝫ qđ qd est:ut dicit totā qdditatē:ꝛ ut dicit ipsam diffōnē sufficit hec sola reduplicatio.Sufficit eni ꝙ.a.ꝑdicaꝫ de.b.in eo qđ qd est:siue i eo ꝙ diffō.ꝛ.b.de.c.i eo qđ qd.i.i eo ꝙ diffō:ad ꝟ ꝙ.a.ꝓcludaꝫ ꝑdicari de.c.i eo ꝙ diffō.¶Deide cū.d.

¶Si igiꝫ qd est ꝛ qđ qd erat eē utraq; hñt in medio:erit ꝓius qđ quid erat esse.

¶Ex his que dixerat ducit ad icōueniēs uolens ꝓcludē qđ qd est i eo qđ qd ē p sillm reduplicatiuū.d.⌊si ꝯ qđ qd est.⌋i.diffō.sup.ꝟm ꝙ hᵒ dz ꝓcludi de diffinito⌊ꝛ qđ qd erat eē utraq; hñt.⌋q.d.ꝙ nō pōt ꝓcludi qđ qd est.i.diffō ꝟm ꝙ huiⁿ:nisi utraq; ꝑmissarū hēat hāc reduplicationē qđ qd erat eē.In utraq; ꝯ ꝑmissarū acciēt hec reduplicatio in eo qđ qd.siue in eo ꝙ diffō.ꝛ qz sic est⌊in medio erit ꝓius qđ qd erat eē.⌋i.supponitur qđ dz ꝓbari.ipm eni mediū ꝓius sūptū erat ipz qđ qd est.ꝓbabiꝫ ꝯ qđ qd est p qđ qd est:ꝛ sic erit idez per idē petitio ꝓncipij.¶Dubitaret forte aligs utruz reduplicatio possit eē ipsi⁹ mediꝰ.ꝛ vi ꝙ sic p phm ꝟ dicē tē qđ qd est.i.reduplicatio erit in medio.i.erit ipsius mediꝰ.¶In ꝟriū est aūt idē phs in lib⁹ ꝓoꝛ in ca° reduplicatiuū aūt.ubi vult ꝙ reduplicatio sit ipsi⁹ maioris extremitatis:nō mediꝰ.¶Dom ꝙ cū ꝙrit cuius sit reduplicatio.ꝟ dictū pōt hic duplicē itellm.uel cui⁹ sit tanqz ei⁹ qđ reduplicaꝫ.uel cui⁹ sit tanqz ei⁹ cui⁹ sit ꝓditio.Prio mō reduplicatio est sbti:qz semp reduplicaꝫ ipm sbm.Nā si dicaꝫ ꝙ iustitia sit bona:qm̄ bonū:ita ꝙ reduplicet ipm ꝑdicatū erit falsuz ꝛ nō itelligibile.Reduplicaꝫ ꝯ semp ipm sbm.attū reduplicatio est cōditio ꝑdicati.Reduplicatio ꝯ nunqz est ꝓditio mediꝰ put mediū ponit in sbto:qz nunqz est ꝓditio sbti:sz ꝑdicati.pōt tñ eē ipsi⁹ mediꝰ positi in sbto.nō tanqz eius cui⁹ est ꝓditio:sed tanqz ei⁹ qđ replicaꝫ.¶Ulteri⁹ forte dubitaret aligs ꝙrē reduplicatio sit ipsi⁹ sbti tanqz ei⁹ qđ reduplicaꝫ.nō tñ sit ꝓditio sbti:sz ꝑdicati.¶Dicēdū ꝙ reduplicatio dicē quēdā modū iherētie.dicē eni iherētiā ꝑcisaz.ꝟ eni mō triāgulus hēt tres in eo ꝙ triangulus:qz hic tres iest triāgulo ꝑcise:qz cuicūq; iest ꝟ est p triāgulū.De ipsa ꝯ iherētia posset eē duplex qō vna cui⁹ sit ꝓditio:ꝛ tūc est plana rñsio.certū est eni ꝙ est ꝓditio ꝑdicati reduplicatio.ꝑdicatū eni iest nō sbz Si ꝯ iherētia est ꝓditio ꝑdicatio que dicē quēdā spālez modū iherētie erit ēt ꝓditio ꝑdicati:qz cui⁹ ꝓditio est res ei⁹ ꝓditio ē ꝛ modus rei:ꝛ sic loquēdo de reduplicatiōe:uel de iherētia dī eē maioris extremitatis que hēt rōnē ꝑdicati nō mediꝰ:qz respectu ei⁹ hēt rōnē sbti Alio mō pōt eē qō de ipsa iherētia:nō cui⁹ sit ꝓditio:sz a quo dependet:ꝛ i quo hēat eē ei⁹ cā.ꝛ sic iherētia uel reduplicatio que dicē quēdā modū iherētie est ipsi⁹ sbti nō ꝑdicati:ꝛz eni ipm ꝑdicatū ihereat:cā tñ ipsi⁹ iherētie nō est in ꝑdicato:sed in sbto.hic eni tres iest ipsi triangulo.cā tñ ipsi⁹ iherētie nō est in ipso hic tres sed in ipso triāgulo.Semp eni in sbto est ꝙrēda cā eoꝝ q̄ sūt in sbto.In illo eni est ꝙrēda cā alicui⁹ in quo hēt eē illud.Cū ꝯ ipm ꝑdicatū iist ipsi sbto:nō sbz ꝑdicato.cā huiⁿ iherētie ꝙrēda est in sbto nō i ꝑdicato.Semp eniz sbm itelligiꝫ tanqz fundamētū:ꝛ alia tanqz aduenientia sibi.accipiēdo aduenientia large:siue aduēniāt accū talr:siue subalr.Cā aūt aduenientie siue aduēt⁹ accipiēda est nō in eo qđ aduenit:sz in eo cui aduenit.Nō eni ꝙrēda est cā in febre ꝙre isti aduenerit:sed in febricitāte:ut si sit talis cā repletio:nō erit ꝑpe febris repleta:sed febricitās:nisi forte tale eēt aduenies ꝙ eēt p se existēs:sic locatū uenit ad locū.tale eni aduenies hēt i se ipso cām sui aduēt⁹.Sz id qđ nō est p se exñs:sz intelligiꝫ eē in alio:sic ꝑdicata sūt in sbo.tūc in ipso sbo ꝙrēda est cā talis iherētie.ꝟm ꝯ hūc modū logꝫ phs i porib⁹ ꝙ dicē iustitiā eē bonū qm̄ bonū.est falsum ꝛ nō i telligibile.Nā nō est ꝙrēda cā in ipso bono ꝙre ꝑdicet de iustitia:sz in ipsa iustitia est ꝙrēda cā ꝙre sbjciaꝫ bono.Illud vo qđ reduplicaꝫ designat in se hic cām iherētie.ꝛ iō semp reduplicaꝫ sbm.ut triāgulus hēt tres i eo ꝙ triāgulus.Sz reduplicatio sz hēat cām in sbo.ꝛ sz reduplicet sbm est tū cum sit ꝙdā iherētia ꝓditio ꝑdicati.Ex quo est diligēter adūtēdū ꝙ si bū ordinate siat reduplicatio dz reduplicari sbm.sz dz poni reduplicatio ex pte ꝑdicati ut in exēplo allegato.triāgulus se tenet ex pte sbti:sed hic tres in eo ꝙ triāgulus totuz ꝟ se tenet ex pte ꝑdicati.put ꝯ reduplicaꝫ sbm:daꝫ intelligi ꝙ in ipso sit reduplicatiōis cā.sed put reduplicatio se tenet ex pte ꝑdicati:daꝫ itelligi ꝙ sit ei⁹ ꝓditio ¶Ulteri⁹ forte dubitaret aligs.utrū aliqñ possit reduplicari ipm ꝑdicatū.ꝛ vi ꝙ nō.p textū phi supallegatū.vz ꝙ dicē iustitiā eē bonū qm̄ bonū.est falsuz ꝛ nō est itelligibile.¶In ꝟriū est qz dixim⁹ ꝙ diffō in eo ꝙ diffō ꝑdicaꝫ.ꝛ qđ qd est in eo ꝙ qđ qd est ꝑdicaꝫ.ꝯ ipz ꝑdicatū.vz qđ qd est hic reduplicaꝫ.ꝛ dī.ꝑdicari in eo qđ qd est.¶Dom ꝙ si illđ qđ reduplicaꝫ ut patuit dicit id in quo est cā reduplicationis nunqz reduplicabitur ꝑdicatū sed sbm.qz ut dicebaꝫ sz ꝑdicatū insit:cā tñ iherētie ꝙrēda est in sbo.ꝛ qđ dī qz qđ qd est i eo qđ qd est ꝑdicaꝫ.ꝛ diffō in eo ꝙ diffō ꝑdicaꝫ.dici pōt ꝙ i hac oīone ipsa diffō que dī eē ꝑdicatū iduit rōnē sbti.Nā sic cū dicim⁹ triāgulus.in eo ꝙ triāgulus hēt tres est sensus.ꝙ ipsi triāgulo tanqz sbo cōpetit hec passio hic tres ꝟm se.sic cū dicim⁹ diffi° ꝑdicaꝫ in eo ꝙ diffi° est sensus.ꝙ ipsi diffōni cōpetit hec ꝓpetas que est ꝑdicari de diffinito ꝟ se.Sz hec solo est ad hoiez.¶Et iō dom est alr ꝛ meli⁹ ꝙ nunqz ꝑdicatū reduplicaꝫ ꝟm se.vñ nec est uerū dicē ꝙ hō est aial in eo ꝙ aial.nec est uerū dicē ꝙ aial ꝑdicaꝫ de hoie in eo ꝙ aial.Idē ē eni dicē vnū ꝙ aliud:ꝯ si diffi° in eo ꝙ diffi° ꝑdicet.ipm ꝑdicatū reduplicaret.Cū ꝯ dī ꝙ diffi° ꝑdicaꝫ de diffinito in eo ꝙ diffi° equocaꝫ ibi in diffōne.Nā si nō eēt ibi equocatio falsum eēt qđ dī.Uñ si accipiaꝫ talis reduplicatio mō nō equoco statim appebit falsitas i dicto:ut si diceret aial bipes ꝑdicaꝫ de hoie i eo ꝙ aial bipes falsa eēt locutio.Nō est eni ꝙrēda cā ꝙre aial bipes ꝑdicet de hoie in aiali bipede:sz in hoie.est eni falsum ꝛ nō itelligibile ꝙ hō sit aial bipes in eo ꝙ aial bipes:sz in eo ꝙ hō.Sz si dicaꝫ ꝙ aial bipes ꝑdicaꝫ de hoie i eo ꝙ diffi° uera est locutio.ꝯ cū dī ꝙ diffi° ꝑdicaꝫ de diffinito in eo ꝙ diffi° equocaꝫ ibi in diffōne.nā cū dī diffi° ꝑdicaꝫ.accipiꝫ ibi diffi° ꝓre ipsa que subijcit itētioni diffōnis.nā sic vificaꝫ ꝙ diffi° ꝑdicaꝫ de diffinito:sicut ꝙ gen⁹ ꝑdicaꝫ de spē:gen⁹ eniz nō ꝑdicaꝫ de spē ꝙ spēs sit gen⁹:sed id qđ subijciꝫ itētioni gīis:ut aial ꝑdicaꝫ de eo qđ subijciꝫ itētioni spēi:ut de hoie.sic nec diffinitū est diffi° sed qđ subijciꝫ intētioni diffōnis:ut aial bipes ꝑdicaꝫ de eo qđ subijciꝫ itētioni diffiniti:ut de hoie.ꝯ cū dī ꝙ diffi° ꝑdicaꝫ de diffinito.ibi diffi° accipiꝫ ꝓ eo ꝙ subijciꝫ itētioni diffōnis.sed postea cū sbdiꝫ in eo ꝙ diffi°:ibi diffi° accipiꝫ ꝓ itētione diffōnis.aial eni qđ subijciꝫ itētioni gīis ꝑdicaꝫ de hoie ꝟ hāc itētionē.i.ꝟm ꝙ gen⁹.sic ꝛ diffi°.i.id qđ subijciꝫ itētioni diffōnis ꝟm itētionē diffōnis ꝑdicaꝫ de diffinito.equocaꝫ ꝯ ibi i diffōne.nisi ꝯ equocet in ꝑdicato nūqz

UVA. BHSC. IyR_086_4

reduplicabit ꝑdicatū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs q̄re cū equocat i reduplicato pōt reduplicari ꝑdicatū: nō aūt cū nō equocat. ¶ Dōm ut dictū est ꝑdicatū in est: sed nō est cā sue iherētie. si ḡ reduplicaret ꝑdicatus illa reduplicatio nō posset designare nisi duo. uel cām iherētie: uel specificationē iherētie. si cām iherētie falsa eēt locutio. qz cā iherētie est q̄rēda in ſbo: nō i ꝑdicato. Si aūt designaret specificationē iherētie: tūc nō eēt gd itelligibile: qz nō est gd itelligibile q ídē eodē mō ſuptū ſeipm specificet. Jō signāter forte logī phs i porib⁹: cū ait q dicē iustitiā eē bonū qm̄ bonū est falsus z nō itelligibile. Mā si hec reduplicatio qm̄ bonum significat cāz iherētie: tūc est falsuz qđ dī: qz talis cā nō est q̄rēda in bono nec i ꝑdicato: ſz in ſbto. Si vo significet specificationē iherētie: tūc non est gd itelligibile. Mā nō est itelligibile q ídē eodē mō ſuptū ſeipm specificet. Cā ḡ iherētie accipiēda est i ſbto. Specificatio aūt iherētie est ꝯditio ꝑdicati: ut si dicaī triāgulus hēt tres in eo q triāgulus. triāgulus nō specificat ꝑ seipz sed hec reduplicatio est designatio cāe in ſbto: z est specificatio iherētie ꝑdicati. ꝑdicatū ḡ nō equoce ſuptuz nō pōt reduplicari: sed equoce ſuptū pōt: nō q nlla reduplicatio designet cām iherētie: sed specificationē in herētie: uel specificationē modi ꝑdicādi: ut figs dubitat q̄liter aial bipes ꝑdicaī de hoie. hoc specificabit si hec reduplicatio: qz ꝑdicaī in eo q diffō. diffi⁹ ḡ ut dicit itētionē specificat modū iherētie: uel modū ꝑdicādi ei⁹ qđ subijcit itētioni accipiēdo itētionē iherentie large ad oē id qđ est in alio: siue sit ſubalr siue accītalr. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs utrū possit ꝛcludi qđ gd est in eo qđ gd est: nisi in utraqz ꝑmissarū accipiaī qđ gd in eo qđ gd est. ¶ Dōz q nunq̄z pōt diffi⁹ in eo q diffi⁹ ꝛcludi de diffinito nisi accipiant due diffōnes ꝑpe ipsi⁹ diffiniti: q̄rū vna se hēat tanq̄z mediū. reliq̄ vo tanq̄z maior extremitas. nec ꝑ sufficit q accipiant sic due diffōnes ꝑpe: nisi ēt accipiant cum hac reduplicatione in eo q diffi⁹: ut si de hoie sint he due ꝑpe diffōnes. aial bipes z aial pceptibile discipline. si fieret sillus sine reduplicatione ꝛcluderet diffō: ſz nō in eo q diffō: ut si diceret aial bipes est aial pceptibile. hō est aial bipes: ḡ est aial pceptibile. ꝛcludit hec diffō hois de hoie sed nō ut diffō: nec p istū sillm scim⁹ q aial pceptibile sit diffō hois. sed si accipiant iste due diffōnes cū reduplicatione ꝛcludet diffi⁹ hois de ipso tanq̄z diffi⁹ z p sillm reſuabit nobis q illa sit diffi⁹ hominis. Mā si sic sillet aial bipes est aial pceptibile ꝑm q gd erat eē. hō est aial bipes ꝑm qđ gd erat eē. cōcludet sillistice q hō sit aial z imediatas. ꝑm terminos. i. diffōnes ꝑpas. z subdit q pceptibile ꝑm qđ gd erat eē Si ḡ ambe diffōnes tā maior extremitas q̄z mediū accipiant ꝑpe: z ut ꝑpe ꝛcludāt diffōnē de diffinito ꝑp am: z ut ꝑpiā. Si vo accipiant ꝑpie: sed nō cuz hac reduplicatione q sint ꝑpie ꝛcludēt diffōnē ꝑpiā: sed nō ut ꝑpiā. i. sed ex ꝑ nō manifestabit nobis sillistice q illa diffi⁹ sit ꝑpa. Triplex ḡ posset eē defect⁹ in maiori extremitate. Primo si nō eēt diffi⁹. ut si diceretur oē aial bipes est risibile. hō est aial bipes: ḡ z c̄. hic nullo mō ꝛcludit diffi⁹ de diffinito. 2° mō pōt eē talis defect⁹ si accipeī talis diffō nō ꝑpa: utputa si accipeī diffinitio aialis: ut si diceret aial bipes est ſuba aiata sensibilis. hō est aial bipes: ḡ z c̄. hic ꝛcludit diffō de diffinito. sed qz nō fuit accepta diffō ꝑpa nō fuit ꝛ ꝑpia. 3° mō posset eē defect⁹ si accipeī diffi⁹ ꝑpa: sed nō cum hac reduplicatione ut ꝑpa: z tūc ut patuit: ſz possit cō cludi diffō ꝑpia: nō tñ ꝛcluderet ut ꝑpa: nec ostēderet p h⁹ sillm q eēt ꝑpa. Et sicut triplex pōt esse defect⁹ in maiori extremitate: ita triplex pōt eē defectus i ipso medio. Mā ipm mediuz dz accipi q sit diffō: z q sit diffō ꝑpa z tanq̄z ꝑpa. Alr eni p tale mediū nō cōcluderet de diffinito diffi⁹ ꝑpia tanq̄z ꝑpia. Non ḡ ꝛcluderet de diffinito qđ gd est in eo qđ gd est: nisi in utraqz ꝑmissarū accipiaī qđ gd est in eo qđ gd ē. Pro babit ḡ qđ gd est per qđ gd est i eo qđ gd est. idē p idē petitio ꝑncipij. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dioqz si ē mōstrare gd ē hō. sit. c. hō. a. vo qđ gd est siue aial bipes siue aliud gd. Si ergo sillogizabit necesse. a. de. b. oi ꝑdicari. Huius aūt erit alia media ratio. quale z hoc erit q quid est homo.

¶ Qđ dixerat declarat in termis. Circa qđ tria facit. ga ꝑ⁹ declarat ꝑ in termis exēplificādo de diffōne hois. 2⁹dat artē manifeste cognoscēdi quō in talib⁹ petatur ꝑncipiū. 3° qđ dixerat declarat p exēplū in diffōnibus aie. z assignat dictoz rōnē ostēdēs ꝑ hoc vītatē in omni diffōne. s. q nulla diffō pōt ꝛcludi de aliq̄ i eo quod gd sine petitione ꝑncipij. 2ª ibi. Opz in duabus. 3ª ibi. Ut si aliqs diffiniat. Dicit ḡ. Et oīno si est. ji. si ꝯtingat mōstrare gd est hō. ji. diffōnē hois de hoie sit. c. ji. minor extremitas. a. vo. ji. maior extremitas. qđ gd est hois. siue aial bipes. siue aliqd aliō. q. d. q ista diffō hois sit aial bipes uel aliq̄ alia diffinitio ei⁹. Et ſbdit q Si ḡ sillaī ſup. a. de. c. s. diffi⁹ hominis de hoie. neēe est. a. ji. diffōnē hois ꝑdicari de oi. b. ji. de oi medio sup. in eo qđ gd erat eē. hui⁹ aūt alia rō media. q. d. q nō poterit. a. i. diffō hois sillari de. c. i. de hoie. nisi accipiaī. b. i. mediū tale qđ sit rō z diffō ipsi⁹ hois. Uñ ꝛcludit. q̄le ꝑ. s. tale mediū acceptū est. qđ gd est hois. pbaī ḡ qđ gd est hois. p qđ gd est hois. z sic petitio ꝑncipij. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Opz aūt i duab⁹ ꝓpōnib⁹ z imediatis z ꝑmis terminis ꝛsiderare. maxie eni manifestū ē q dī sic p ꝛclusionē. igiī demſantes gd est aia: aut gd est hō: aut aliud qđcūq̄z eoz que ſūt: qđ ex ꝑncipio est repetant.

¶ Dat artē manifeste cognoscēdi quō semp in oi tali sillogiçatione petaī ꝑncipiū. Opz aūt in duab⁹ ꝓpōnib⁹. z ꝑmis z imediatis termis ꝛsiderare. sup. qđ dicitur. q. d. ut manifeste appeat quō in talib⁹ petet qđ est in ꝑncipio opz ꝛsiderare. qđ dī in duab⁹ ꝓpōnib⁹ que sint ꝑme. i. diffinitiue z sint ex imediatis termis. i. sint ex terminis ꝓprijs. Et ſubdit q. maxime aūt manifestū est qđ dī. ji. qđ petiī ꝑncipiū. sic. i. accipiēdo duas ꝓpōnes. sic. ji. sicut dixim⁹. vz ꝑmas. i. diffinitiuas demſrationes gd igiī per ꝛclusionē. ji. p terminos ꝛclutibiles: ut coiter ponīt. uel alr z meli⁹ q p ꝛclusionē. i. per circulationē oñdēdo p vnā diffōnē aliā z ecōuerso: ut ostēdēdo. gd est aia. z gd est hō: aut aliqd qđcūq̄z: uel qđlibet eoz que ſūt. ji. entiū qđ est ex ꝑncipio. repetūt. ji. petāt. q. d. q si accipiam⁹ duas ꝓpōnes ꝑmas i. diffinitiuas z imediatas ꝑm terminos. i. duas diffōnes ꝓprias: maxime erit manifestū qđ dī. i. q sic petatur ꝑncipiū: ut figs gd est aia aut gd est hō: aut gd ē qđ cūq̄z aliud entiū demſret per ꝛclusionē. i. per circulationē ostēdēdo diffōnē per diffōnē qđ gd est: z qđ gd est qđ ex ꝑncipio est petet. i. statim appebit q petit qđ est in ꝑncipio. ¶ Notādū aūt q diffōnes dicunt ꝓpositiones ꝑme: qz ad eas stat resolutio oium alioz. Jpas eni dignitates resoluim⁹ in diffōnes: ut tūc cognoscimus ꝑncipia z dignitates q̄ cognoscim⁹ terminos. i rōnes terminoz z diffōnē: z tūc cognoscim⁹ q oē totū est maius sua pte: q̄ scim⁹ gd est oē: z gd est ps. pro pōnes ḡ ꝑmas appellat ꝓpōnes diffinitiuas. imediatas aūt ꝑm terminos appellat diffōnes ꝑpas. q. d. q si uolum⁹ ꝛcludē diffōnē in eo q diffō opz ꝑmissas cōti

UVA. BHSC. IyR_086_4

nere diffōnes ꝓpꝛias: qꝫ faciēdo statim appebit qꝫ petiť ibi qꝫ est in ꝑncipio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si aliqs diffiniret aiaz eādē eisdem eē cām viuēdi. ℔ aūt numerū eūdē seipz monētē. neēe ē eni repetē aiam q uere est numerū eē ipm seipm mouētē sic ut idē ens.

¶ Qꝫ dixerat declarat per exēplū in diffi^{bo} aie: ꝛ assigt dictoꝛ rōnē. Duo ḡ facit. 2^{a} ibi. ¦ Mō eni si segť. ¦ Dzi mo ḡ qꝫ dixerat declarat in diffōnib^{9} aie ostēdēs q si uolum^{9} ꝯcludē qd est aia ꝛ ꝓ̄ionē. i. per circulationē ostēdendo vnā diffōnē per aliā statim appebit q petiť ibi qꝫ est in ꝑncipio. iō ait. ¦ ut si aliqs diffiniret aiam eādē eidē. ¦ i. eādē sibiipsi ¦ esse cāz viuēdi ¦ hec est vna diffi^{o} aie. aia est sibiipsi cā viuēdi. ꝛ subdit ¦ hoc aūt. ¦ i. aiam sup. ēt diffiniat ¦ nūm seipm mouētem ¦ hec est alia diffō. q aia est nūs seipm mouēs. si ḡ aliqs ꝑ vnaz diffōnē uelit ꝓbare aliā: ut per nūm seipm mouētē ue lit de aia ꝓbare q sit sibiipsi cā viuēdi ¦ neēe est eniz ¦ si ℔ uelit facē ¦ recipe ¦ uel ¦ petē aiam qꝫ uerū est esse nūm seipm mouētē. ꝛ sic sicut idē. ¦ i. sicut diffōnez in eo qꝫ qd. ꝓbabit eni eē sibiipsi cā viuēdi diffōnē aie i eo qꝫ qd ponēdo. i. supponēdo nūm seipm mouētē eē ipsius aie sicut idē. i. sicut diffōnē in eo qꝫ qd. ¶ Proba bit ḡ de aia diffō in eo qꝫ qd per idē. i. per diffōnez in eo qꝫ qd. Idē ḡ per idē petitio ꝑncipij. ¶ Notādū au tē q he due diffōnes sūpte sūt ꝑm modū platonicum. Volebat eni Plato q cū aliqd ē cā alteri^{9} ℔z aliqd q ipm sit cā sibiipsi ꝑm illud idē. qꝛ ḡ aia est cā coꝛpis ut viuat aia sibiipsi ꝑm Platonē erit h^{9} cā pp qꝫ sibiipsi erit cā viuēdi. ꝛ ꝑm hoc accepta est vna illarū diffōnū ¶ Rursus uoluit Plato q nō dīt vnū qꝫ ꝯtinť cum ente: ꝛ vnū qꝫ est ꝑncipiū nūi. uel nesciuit distinguere ℔ ꝛ illud. ꝛ ex ℔ uoluit q deus qui erat simplicissimus eēt ipsa eēntia vnitatis. oium aūt alioꝝ: qꝛ erāt cōpo sita. dixit eē nūz eoꝝ subam. aia ḡ ꝑm Platonē subalr est nūs. ¶ Rursus qꝛ aia est cā q̄re coꝛp^{9} moueat: ipsa seipsam mouebit. erit ergo ipsa aia ꝑm Platonem nu merus seipsum mouēs: ꝛ ꝑm hoc accepta est alia diffi nitio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nō enim si ꝯsequit. a. ipsi. b. ꝛ hoc ipsi. c. erit ipsi. c. a. qꝫ qd erat eē. Sed ueruz erat dicere q erit solum.

¶ Assignat rōnē dictoꝝ. dixerat eni q ad ostēdēdū qꝫ qd est in eo qꝫ qd est. opz accipe oēs ꝓmas. i. rōnes dif finitiuas. ꝛ ille rōnes diffinitiue debēt eē imediate ℔z terminos. i. ꝑpe. tria ḡ facē. qꝛ ꝑ^{o} ostēdit q opz accipe rōnes diffinitiuas. 2° declarat q opz diffōnes illas eē ꝑpas. 3° ex his que dixerat ꝯcludit itētū. vz si ℔ non si at: nō ꝯcludeť qꝫ qd est in eo qꝫ qd est. si aūt ℔ fiat: pe teť ꝑncipiū. 2^{a} ibi. ¦ Nec si est. a. ¦ 3^{a} ibi. ¦ Sigdē igit nō sic accipiať. ¦ Dicit ḡ ¦ nō enī si segť: uť si segť. a. ad b. ꝛ ℔. ¦ i. b. ꝯsegť. ¦ c. erit in ipso. c. a. qꝫ qd erat eē. ℔z uez erat dicē qꝫ erat solū. ¦ q. d. q si accipiať. a. simplr eē i oi. b. ꝛ. b. i oi. c. solū ꝯcludeť q. a. erit i oi. c. sed nō ꝯcludit q. a. sit qꝫ qd erat eē ipsi^{9}. c. Si ḡ uolum^{9} ꝯclu dere q. a. sit qꝫ qd erat eē ipsi^{9}. c. nō sufficit accipe ꝓ̄e missas tanꝫ ꝓpones simplices: sed opz eas eē ꝓpones diffinitiuas i eo q diffinitiuas. ꝛ ita declaratū ē ꝑmū dictū. vz q nō ꝑ̄t ꝯcludi qꝫ qd est: nisi ꝑmisse sint ꝓ pones ꝑme ꝛ diffinitie i eo q diffinitie. ¶ Deiū cū. d.

¶ Neqz si est. a. qꝫ qd ē ꝛ de. b. ꝑdicať oi. et eni aialis eē ꝑdicať de hois eē: sic ꝛ omnē hoiem aial eē: sed nō sic sic qꝫ est vnū eē.

¶ Declarat 2^{m} dictū. vz q nō sufficiat ꝑmissas eē ꝓpō nes diffinitiuas. sed opz eas eē imediatas ꝑm termios i. ꝯtinē diffōnes ꝑpas. ut si uolo ꝓbare qꝫ qd est de ho mine: nō sufficit accipe diffōnē aialis que est qꝫdā qꝫ qd est. ꝛ ꝑdicať de oi hoie. sed opz accipe diffōnē ꝓpꝛi am hois. ideo ait q ¦ Nec si est. a. qꝫ qd est ¦ sup. alicu ius alteri^{9} q̄z hois. utputa aialis ¦ ꝛ ꝑdicať de oi. b. ¦ i. de oi medio. utputa qꝫ ꝑdicať ulr de diffōne ꝓpꝛia. hois enim nō sup. pp℔ ꝯcludeť. a. tanq̄z ꝑa diffō ho minis. opz eni utrūq; acceptū ꝛ eē diffōnē ꝛ eē ꝓpꝛiū. iō subdit q ¦ nāqz ꝛ si aialis eē. ¦ i. diffō aialis ¦ ꝑdica tur de eē hois. ¦ i. de diffōne supple ulr ¦ sicut ꝛ omnez hoiez aial ¦ dicim^{9} supple ¦ eē ¦ ulr ¦ sed nō sic q vnū ¦ i. nō sicut diffinitio ꝓpꝛia. opz ergo utrāq; diffōnē eē ꝓpꝛiā si uolumus ꝯcludere qꝫ quid alicuius in eo qꝫ quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sigdē igit nō sic accipiat nō sill'abiť q. a sit ipsi. c. ꝑ qꝫ qd erat i subātia. Si ℣o sic accipiat ꝑus erit accipiens qꝫ ipsi. c. est qꝫ qd erat eē ipm. b. Quare nihil demōstratū est. qꝫ enim erat in ꝑncipio accepit.

¶ Cōcludit ꝯnē intētā. vz q si nō accipiant sic. i. nō ac cipiant diffōnes ꝓpꝛie ꝑm q huius. nō ꝯcludeť qꝫ qd est ꝑm q huius. si aūt sic accipiant ꝓpꝛie diffōnes. pe teť qꝫ est in ꝑncipio. nō ḡ ꝑ̄t sillogiçari qꝫ qd est ꝑm q huius per sill'm reduplicatiuū sine petitione princi pij. iō ait q ¦ si igit nō sic accipiat. ¦ i. si nō accipiat dif finitiones ꝓpas ¦ sic. ¦ i. ꝑm hui^{9} ¦ nō sillogiçať q. a. sit in. c. q qd erat eē i suba. ¦ i. tanq̄z diffō subalis ꝛ ꝓ ꝓꝛia ¦ si ℣o accipiat sic. ¦ i. diffōnes ꝓpas ¦ ꝑus erit ac cipiēs q. b. ¦ i. q mediū ¦ est in. c. q qd erat eē. c. ¦ i. pe tet qꝫ est in ꝑncipio. ꝓbabit eni de. c. qꝫ qd est suppo nēdo ꝑus mediū aliqꝫ qꝫ sit ipsius. c. qꝫ qd est. iō sub dit ¦ q̄re nihil demōstratū. accepit enim qꝫ erat in ꝑn cipio. ¦ i. hoc faciēdo nō sillogiçauit sed petijt qꝫ est i ꝑncipio. quomō autem sit petitio ꝑncipij. ꝓbādo diffi nitionem per diffinitionē dicēt in questionibus illius lectionis. Sed utrum sit demonstrare.

¶ At ℣o neqz q̄ ꝑ diuisionē via sillogizare sicut in resolone circa figuras dictū est. ne quaq̄z eni neēe est rē illā eē cum hec sint.

¶ Postq̄z ꝓbus ꝓbauit q nō ꝑ̄t ꝯcludi qꝫ qd est ꝑ sillz reduplicatiuū nisi petať id qꝫ est in ꝑncipio. In parte ista ut dicebať ostēdit q nō possit ꝯcludi qꝫ qd est per sill'm diuisiuū: nisi ēt petať qꝫ est in ꝑncipio. Fit aūt ℔ mō sill'us diuisiu^{9} ꝯcludēs diffōnē alicui^{9}. utputa diffi nitionē hois. supponem^{9} eni de hoie aliqd qꝫ sit notū utputa viuū. viuū aūt diuidem^{9} per aial. i. per sensibile ꝛ per iaiatū. i. per isensibile. fiet ḡ talis sill's. oē viuū ul est aial uel est iaiatū. i. isensibile. hō est qd viuū: ḡ ul est aial ul est qd inaiatū. i. isensibile. Ex ℔ ḡ sill'o diuisiuo accipieť q hō sit aial. i. qd aiatum. ꝛ dimittet q nō sit aial. ꝛ q sit qd inaiatū. ꝛ qd isensibile. Ulteri^{9} aūt fiet ali^{9} sillus diuisiuus. q oē aial aut est gressibile. aut aq ticū: ꝛ isto mō ꝓcedeť donec hēat diffō hois. Est ergo sill's diuisiu^{9} sill's utēs diuisione ad aliqd ꝓbādū sicut sill's reduplicatiu^{9} est sillus utēs reduplicatione ad oñ dēdū. ꝓpositū. vult ḡ hic ꝓbus ostēdē q per talē sill'm diuisiuū nō possit ꝯcludi qꝫ qd est. Circa qꝫ duo facit qꝛ ꝑ^{o} facit qꝫ dictū est adducēs plura argumēta q nō ꝯtingat per sill'm diuisiuū ꝓbari qꝫ qd est. 2° remouet solutionē quorūdā uolētiū soluē ad argumēta illa ibi ¦ Cōtingit aūt soluē. ¦ Circa ꝑmū duo facit. Nam in sill'o diuisiuo ꝓbāte uel uolēte ꝓbare diffōnez est duo ꝯsiderare. vz ea que se tenēt ex ꝑte diuisionis per quaz opz ꝓbari diffinitū ꝛ ea que se tenēt ex ꝑte diffōnis. ꝑ^{o} ḡ ostēdit q ꝑ sill'm diuisiuū nō possit ꝓbari qꝫ qd est ꝑ ea que se tenēt ex ꝑte diuisiōis. 2° ꝑ ea que se tenēt ex ꝑte

UVA. BHSC. IyR_086_4

ōsſōnis.ibi[Qđ eni ꝓbidz.] Circa ꝑm duo facꝫ ꝫz qꝫ duplr ꝓbat itētū.nā ꝑo ꝓbat ꝫ ꝑut diſio cōpak ad ſillogiſmū.2o ꝑut cōpak ad iductionē.ibi[Sz ſic.] Dzima rō tozmek.p id qđ nō ſilat aliqđ ꝓpoſitū ⁊ qđ nō obſuat ſillogiſticā formā ad ꝓbādū ꝓpoſitum.p id.ſ. nō ꝓtigit ꝓbare qđ qđ eſt.ſz hi9 eſt ſills diſiuus.ḡ ⁊c. ſō ait[At vo neqz via eſt ſillari.] i.ad ſillandū.ſu.qđ qđ eſt[p diuiſionē.] i.p ſillm diuiſiuū[ſic dcm eſt in reſol'one circa figuras.] i.in libzo ꝑoz ubi agit de reſol'one figuraz ſillogiſticaz.⁊ ſbdit qꝫ[nequaqz enz neče eſt rē illā eē.] i.nō neče eſt eē ꝛcluſum ꝓpoſitum [cū hec ſint.] i.cum ſint ꝑmiſſe.q.d.qꝫ hec eſt forma ſillocā.qꝫ neče ſit eē rem ꝛcluſā.i.eē ꝓpoſitū ꝛcluſum. cū ſint ꝑmiſſe.ſills aūt diſiuus nō facit ſ.ḡ nullū ꝓpoſitū ꝓbat ſillocē.qđ ſi ſic eſt.ꝫtat qꝫ nec diffiō nūc poterit ſillocē ꝓbare. ¶ Dubitaret fozte aligs ḡre ſillus diſiuus nō ꝓbat ſillocē aliqđ ꝓpoſitū.⁊ ḡre non neče eſt eē rem.cuiꝰ ꝓbatio uel'cuiꝰ ꝛcl'o itēdit in tali ſill'o. ¶ Dōm qꝫ parū añ illđ capl'm in liō ꝑoz.quō aūt reducemꝰ.vult ꝓbus qꝫ ſills diſiuus nihil ſillocē ꝓbet. Poſſumꝰ aūt ad ſ assignare triplicē rōnē.ꝑo qꝫ in tali ſill'o ſit acceptio ꝓpoſiti nō ſillocē.2o qz petit qđ eſt in ꝑnō.3o qz accipiat mediuz coius ḡz ſit maioz extremitas. Dzia via ſic ꝑz.nā ſigs uellet ꝓbare ꝑ ſill'm diſiuū qꝫ hō eēt rōnalis.argueret ſic.oē aial uel eſt rōnale uel eſt irrōnale.hō eſt aial.ḡ eſt rōnalis uł eſt irrōnalis.nō eſt irrōnalis.ḡ eſt rōnalis.ſ enim bñ ꝛcludit ſillocē.qꝫ hō uł ſit rōnalis uł irrōnalis.ſed hoc nō eſt ꝛcludē ꝓpoſitū uł intētū.ꝓpoſituz eni eſt ꝓbare qꝫ hō ſit rōnalis.nō aūt qꝫ ſit hoc uł illđ. Sūt igit ibi duo ꝓceſſus. vnus ſillogiſticꝰ.aliꝰ non ſillocꝰ.ꝓceſſus eni ſillocꝰ eſt cū dī.oē aial uł eſt rōnale uł irrōnale.hō eſt aial.ḡ ⁊c. ꝓceſſus aūt nō ſillogiſticꝰ eſt qñ ulteriꝰ arguit qꝫ hō nō eſt irrōnalis.ḡ eſt rōnalis.ſillus aūt diſiuus ꝑo ꝓceſſu ſillocꝰ nō hēt ꝓpoſitū ſed accipit ſuū ꝓpoſitū in 2o ꝓceſſu q nō eſt ſillocꝰ.accipit ḡ talis ſillus aligđ ſillocē. ſed nō accipit ſillocē ſuū ꝓpoſitū nec ſuū intentū. ſi ḡ talis ſill's nullū intētū ⁊ nullū oppoſitū accipit ſillogiſtice.planū eſt qꝫ ꝑ talē ſill'm ſillocē non poterit accipi diffiō. Ex hoc aūt appet intētio phi.nā in tali ſill'o cū ſint ꝑmiſſe nō opz eē rē illā que itēdit. oportuit eni ut patuit ꝑ ꝑmiſſas eē rē aliquā: ſz nō illā que intēdit. nā ſi uera eſt maioz.qꝫ oē aial ſit rōnale uel irrōnale.⁊ uera ſit mioz qꝫ ois hō ſit aial.neče eſt eē.vz ł qꝫ hō uł ſit rōnalis uł ſit irrōnalis:ſz ł nō eſt ꝓpoſitū nec intētuz. Oz aūt hō ſit rōnalis ⁊ nō irrōnalis:qđ eſt ꝓpoſituz ⁊ itētū nō hētur ꝑ ꝑmiſſas.nec via ſillocā. Jn reſolutiōe ḡ circa figuras.i.in liō ꝑoz circa finē capli de iuētiōe medij.ubi agit de reſol'one ſill'oz oñsum eſt qđ dictū eſt.2a via ad ꝓbādū hoc idē ſumit ex eo qꝫ talis ſill's petit qđ eſt in ꝑnō. arguit eni ut patuit in exēplo ꝓpoſito ſill's diſiuus.qꝫ hō uel ſit rōnalis.uel ſit irrōnalis:ſz qꝫ hō ſit rōnalis ⁊ nō irrōnalis qđ eſt ꝑncipale intētū nō ꝓbat.ſz ſine ꝓbatione accipit.non ꝓbare aūt:ſz ſine ꝓbatione accipe ꝑncipale intētū eſt petē qđ eſt in ꝑnō. Still's ḡ diſiuus nullū ꝓpoſitū uel nullū itētuz ꝓbat ſillogiſtice.qz petit uel petēdo ⁊ ſupponēdo accipit qđ deberet ꝓbare.3a via ad hoc idem ſumit ex eo qꝫ accipit mediū terminū coius ḡz ſit maioz extremitas.uel ḡz ſit illđ qđ itēdit ꝓbare.itēdit eni ꝓbare nō hoc totū qꝫ hō ſit rōnalis uel irrōnalis: ſz qꝫ ſit rōnalis.ad ł aūt ꝓbādū accipit ꝑ medio aial: qđ eſt coi us ḡz rōnale.nūḡz aūt ꝑ magis cōe uł ꝑ magis uł e pōt ꝓbari de aliq̄ id qđ ē minꝰ uł e.nūḡz eni ꝑ ſbaz ꝓbabit aial de hoie.nec pticulr nec ułr.ſi eni ad ꝓbādū aial de hoie accipiet ꝑ medio ſba.ſic eēt ſills i ꝑa figa maiore exīte pticulari.q̄ poſito nihil ſegt. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sz ſic neqz iducēs demſat. Nō eni opz ꝛcl'onē iterrogare nec i ꝛcedēdo eē: ſ ne ceſſe eſt eē cū ſint illa.⁊ ſi nō dicat rūdēs.

¶ Probat hoc idē cōparādo ſill'z diſiuū ad iductionē. Circa qđ duo facꝫ.qz ꝑo facꝫ qđ dictū eſt.2o qđ dixerat declarat in teris.3o circa ea que dixerat remouet cauillationē q̄dā.2a ibi[Ut utqz hō.] Jz a ibi[Differt aūt nihil.] Dīc ḡ qꝫ [ſed ſic neqz iductiōes demſant.] uł ſic qđ text9 hz[ſic neqz iducēs demſat] qz nō ꝓbat ſz petit.ita ſup.nec ſilli diſiui demſant.nec ſillogiſmas diſiue demſat nec ꝓbat aliqđ:ſz petit.cuiꝰ rō eſt.qz[nō opz ꝛcl'onē iterrogare.nec] opz ꝛcl'onē[eſſe in ꝛcedēdo'] ꝛceſſio eni rūdētis nō dat robur ꝛcl'i.ſz neče eſt eē.] ſ. ꝛcl'onē[cū ſint illa.] i.cū ſint ꝑmiſſe[⁊ ſi rūdens nō dicat.] i.dato qꝫ rūdēs nō ꝛcedat eā. Forma ḡ ſillogiſtica eſt qꝫ ꝛcludat de necitate. Jnductio aūt nō ꝛcludit ḡ nō ꝓbat formā ſillogiſticā. Tūc ḡ eſt ſuppleda rō.qꝫ cuz ſill's diuiſiuus in hoc aſſimilet iductioni.qꝫ opz i terrogare ꝛcl'one.ergo non ꝓbat formā ſillogiſticā.⁊ per ꝛcſ nō ꝓbat ſillogiſtice aliqđ ꝓpoſitū.ḡre nec diffinitionem ꝓbabit ſillogiſtice. ¶ Dubitaret fozte aligs. utqz ſill's diſiuus aſſimilet iductioni.qz utrobiqz petit ꝑncipiū ex acceptiōe partiū:uel ex acceptione aliquoꝝ ꝛtentoz ſub aliquo toto. ¶ Dōm qꝫ ꝑm quoſdam ſill's diſiuus in hoc aſſimilat iductiōi.qz ſicut iductio non ꝛcludit niſi ſuppoſito qꝫ nihil aliud ꝛtineat ſub eo de quo fit iductio q̄ ididua accepta. ut ſigs uellet ꝓbare qꝫ ois hō currit.⁊ argueret.ſoz.pla.⁊ talis⁊ talis currunt.ḡ ois hō currit.nō ſegt ꝛcl'o.niſi ſuppoſito qꝫ nihil ꝛtineat ſ hoie:niſi ididua accepta. opz eni qꝫ ididua accepta ſufficiēter euacuent hoiez ſic ut dñt⁊ i ſill'o diuiſiuo nō ſegt ꝛ niſi ſuppoſito qꝫ ptes oēs accepte ſufficiēter euacuēt totū.ut patuit in exēplo ꝓpoſito.nihil eni poſſumꝰ ꝛcludē de hoie per aial via diſiua.niſi ptes accepte ſ aiali.utputa rōnale⁊ irrōnale ſufficiēter euacuent ipm aial:ſed hoc videt accipe qđ eſt ꝑ accns.nā in iductiōe.hoc eſt per ſe.qꝫ opz ſupponere ptes ſ toto eē ſufficiēter acceptas.⁊ qz nō eſt notum nobis qꝫ non ſunt alia ptes aria ſub illo toto q̄z ptes aria accepta:ſed in diuiſione hoc eſt per accns. qꝫ non ſit notū ptes euacuare totū. naz diuiſio ſi bona ſit debet fieri per oppoſita.oppoſita aūt ſufficiēter diuidūt ipm totū.nā lz ptes aria nō hēant oppōnem ad inuicē.⁊ ꝑm qꝫ ptes aria nō neceſſe ſit ea eē in aliquo nūo determiato.ꝓ qđ nō eſt nobis notū utqz in inductiōe ſint accepta oīa ptes aria uel nō.⁊ qz hoc nō eſt notuz.oportuit ipm ſupponē.⁊ ex hoc petit ibi qđ eſt in ꝑnō.dicim9 aūt qꝫ ptes aria ꝫz qꝫ ptes aria ſunt.nō ſunt in aliq̄ determiato nūo:qz ex aliq̄ alia cā poſſent eē in aliq̄ determiato nūo.utputa ſi ꝫſtaret ex tota mā ſua.tūc nō eēt niſi vnū in ſpe:ſed ł eēt ex alia cā.non aūt eſſet ꝑm qꝫ ptes are eſt⁊ potiſſime ꝑm qꝫ ptes are ſenſibile.oē enim ptes are habet formaz in mā.omnis etiam forma in materia:q̄tum eſt de ſe:eſt multiplicabilis.nec habet determinatū numeruz ſue multiplicatiōis.ſi aūt ut dicebat multiplicat.hoc eſt ex alia cā. ¶ Ex ipſa ḡ acceptiōe ptū in iductione petit qđ eſt in ꝑnō.qz ſupponit qꝫ nō eſt notū:ſz in diſiōe nō ſic eni in diſiōe ꝑ ſe ſūt deteriate ptes.⁊ ſcit nūs ptū. nā ptes debēt eē oppoſite.⁊ nō ſūt niſi dne.vñ ois diſio uł eſt bimēbris uł eſt reducibilis ad bimēbrez. Ex acceptiōe ḡ ptū nō petit ꝑ ſe qđ eſt i ſill'o diſiuo.qz nō ſupponit niſi qđ eſt notū.notū eſt eni qđ oē aial uł eſt rōnale uel irrationale.⁊ omne aiatum uel eſt ſenſibile uel inſenſibile.quia cum iſte ſint dīe oppoſite ſufficiēter euacuāt ſuum totuz per ſe.ergo ex tali acceptione nō eſt petitio.ſi aūt eſt ibi petitio hoc eſt ꝑ accns. ut ſi fieret diſio nō ꝑ oppoſita.ꝓ qđ nō eēt notū talia euacuare totū. Still's ḡ diſiuus nō aſſimilat iductioni.qꝫ pe-

UVA. BHSC. IyR_086_4

tat ꝑn^m in accipiēdo ptes: ſz petit ꝑn^m in accipiendo ꝓncipale ꝓpoſitū. qđ ꝛ iductio facit. quō aūt ꝫ ſit i ſequēti qōne patebit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utꝝ eodē mō petat ꝑn^m iductio ꝛ ſill's diſiuus. ¶ Di cēdū q inductio petit ꝑn^m qr accipit ꝛ ſupponit qđ oz ꝓbare. arguit eni iductio ex ꝓbuſdā ꝑticularib⁹. ꝛ ex ꝫ ꝛcludit ꝓpoſitū. ꝗ ſi ſ ſ ſ

eo qđ qđ est oia. ¶i. oēs dīas ¶ ⁊ qđ est ꝑ̄ñr dīsiões facē q̄sitū ꝑus ¶ul'ut hēt alia lra petitū p̄m. i. circa p̄ncipalr petitū. ⁊ circa p̄nr q̄situz ¶ ⁊ nihil reliquē. ¶q.d. q arguebāt rões p̄cedētes. q via dīsiua forte acceptū nō erit diffi°. ⁊ si erit diffi°. nō erit ꝓpa. si accipiāt oēs dīe. ⁊ fiāt ꝑ̄ñr dīsiões descēdēdo gradati usq; ad q̄situ p̄ncipalr. i. usq; ad illō qđ oz diffinīri. ⁊ nihil relinq̄ndo de oib⁹ dīntijs. ⁊ ſbdit q ¶ b̄ át nec̄iū est. ¶q.d. q si sic accipiant dictiões ⁊ nihil reliquat. si b̄ fiat. nec̄iuz aūt est b̄. vz itēt̄ū sit ipsa diffō ꝓpa. ⁊ ſbdit q ¶ ididuū eni ſpe opz eē ¶ sup. illud qđ iuenīt. q.d. q ipz iuētū p talē viā diuisiua erit ꝓpa diffō qr erit idicās eēntiā i diuidue ſpēi. i. specialissime speciei. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sz sill's tñ nō inest. ſz si qdez ꝺe aliq̄ mō cōgſcere facit: ⁊ hūc qdē nō est icōueniēs.

¶ Remouet huiꝰ soloné. Circa qđ duo fac. qr ꝓ° fac qđ dcm̄ est. 2° qđdā qđ suppoſuerat ꝓbat. ibi ¶ Neqz eni i ducēs ¶ Est eni remotio huiꝰ solutiōis q via dīsiua ⁊ si iuuat ad cōgſcēdū diffōnē. nō tñ fac eā cōgſcere sillo^ce. iō ait ¶ ſz tñ sill's nō est: ſz si ꝺe alio mō cōgſcē fac ¶ sup. q̄z sillo^ce. q.d. q dīsio nō est sill's. i. nō facit cōgſcē sillo^ce: ſz faciat cōgſcē alio mō. ⁊ ſbdit q ¶ ⁊ b̄ qdez nō est icōueniēs ¶ q. s. aliqd manifestet alio mō q̄z sillo^ce. sūt eni multi modi manifestādi p̄ter sill'z. ¶ Notādū aūt q diffi° ꝓpe nō est equocoꝝ. ⁊ qr latēt equocationes in gn̄ibus. iō maxie ⁊ ꝓpe diffinibilis est sola ſpēs ſpālissima. rōnē g ⁊ diffōnē opz eē ididuā ſpē. i. ididue eēntie ꝑm ſpēz. ¶ Notādū ēt q nō est itētio hic. utrū dīsio possit eē ꝓficua ad cōgſcēdū diffōnē: ſz itētio eiꝰ est querē utꝝ via dīsiua possit fill'ari qđ qđ est. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vī q isti sufficiēter soluāt. ſaltez ad duas rōnes ſequētes. nā si via dīsiua nec̄io ducit in cognitionē d ffōnis ididue ꝑm ſpēz. ⁊ si via dīsiua facit talē diffōnē cōgſcē. ls b̄ nō faciat sillo^ce. Licet ex b̄ nō sint soluter rōnes p̄me. vident tñ ſolute eē rōnes ultie q̄ nō faciūt mētionē de sill'o: ſz soluz de diffōne. oñdunt eni q via dīsiua acceptū poterit eē nō diffi°. uel si erit diffi° poterit eē nō ꝓpa. b̄ aūt totū sufficiēter est soluti. qr sp erit diffi° ꝓpa si accipiant oēs dīe donec puenīat ad ididuā rōnē specificā. ¶ Dōz q dīsio nō est sp gn̄is in ꝓpas dīas. ſz aliq̄n est ſbi in accūtia. Ꝯtex aliq̄n est p analogiā i dīas tñscēdētes sic entis in actū ⁊ potētiā. ⁊ mltis alijs modis p̄nt fieri dīsiones ꝑm q̄s. ul'nō accipiet diffi°. ul'si accipiet nō tñ accipiet ꝓpa. p^e g rōnes ꝺcludūt q nll'o mō via sillo^ca pōt p dīsionē ꝺcludi diffi°. 2^e āt rōnes sūpte ex pte diffōnis arguunt q nō ꝺcgd ꝺcludit via dīsiua est diffi°. ⁊ si est diffi° nō opz q sit ꝓpa. hec aūt ſolo nō arguit q via dīsiua acciꝑiat ꝓpa diffi°. ſz oñdit q pōt fieri talis dīsio q p eam deueniet i ꝑ̄ñr diffōnē. ¶ Cōtra g hāc ſolonē arguit pbs. d. q dato q b̄ ꝓtigeret q via dīsiua deueniremꝰ i ꝑ̄ñr diffōnē: b̄ tñ nō fieret sillo^ce. nō g b̄ est ꝺ nr̄m ꝓpositū. cū nos itēdamus ꝓbare q via sillo^ca p dīsionē non possit ꝺcludi diffinitio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neqz enim qui inducit fortasse demonſtrat: ſed tamen manifestat aliquid.

¶ Probat qđ dixerat. Dixerat eni q via dīsiua nō facit notū aliqd sillo^ce. ls faciat notū alio mō. Circa qđ tria fac: ꝑz q tripl'r ꝓbat itētū. nā p° ꝓbat b̄ ꝓut sill'z dīsiuuꝰ cōpar ad inductionē. 2° ꝓut cōpar ad sill'z ipſcm̄. 3° ꝓut ꝓpar ad ipaz dīsionē. 2ª ibi ¶ Sill'z āt. ¶ 3ª ibi ¶ Dicet eni. ¶ In p^a pte sic foꝛet rō. Sic se hz inductio ad id qđ oñdit ita ⁊ dīsio: ſz inductio nō demſtrat. i. nō ſillogiçat: ſz alia via oñdit ⁊ notū fac. g ⁊ dīsio sil'r se hēbit. de hac āt rōne pōt vtutē medij. d. ¶ Neqz eni inductio forte tollis demſtrat. ¶i. sill'at ¶ sed tñ oñdit aliqd. ¶i. alia via notū fac. ita sū. ⁊ dīsio se hēbit. ¶ Mōn^m āt q ait forte tollis qr nisi accipiant oia ptīcularia nō ſegt ꝺ nisi ex ſuppōne. si āt accipiant ſegt. non tñ reſuat ibi ꝓpe foꝛa sillo^ca. acceptis eni oib⁹ ptīcl'arib⁹ inductio demō ſtrat. i. ꝺcludit. nō tñ demſtrat. i. ſillogiçat. Dicēdo eni ſoꝛ. currit. plato currit. g ois hō currit. non est ibi foꝛa sillo^ca. nisi al'r reducat i modū ⁊ figurā. ¶ Mōn^m ēt q inductio aliq̄s notītiā facit. qr ex his q̄ sūt nota ſenſui p cedit. illa tñ notītia nō aggn̄at p sill'z. qr nō reſuat ibi foꝛa sillo^ca. Inductio g aliqd oñdit: ſz nō ſillogiçat. sic ⁊ dīsio aliqd oñdit: ⁊ aliq̄s notītiā facit. Nā post q̄s scimus q oē aial ul'est rōnale ul'est irrōnale. ⁊ cogitam⁹ de hoie q nō sit irrōnalis. ⁊ arguim⁹ ipm eē rōnalem. Aliq̄ aūt fides ⁊ aliq̄ notītia fit in nobis sic arguēdo: ſz ista fides nō est aggn̄ata p sill'm. qr q homo sit rōnalis nō est ꝺcluſum via ſillogiſtica. ¶ Deide cum dicit.

¶ Sill'z āt nō dic̄ ex dīsiōe dic̄s diffōnē. sic̄ eni i ꝺcl'onib⁹ q̄ sine medijs sūt. Si aliqs dicat qm̄ exñtib⁹ his neče est b̄ eē ꝓtigit interrogare pp qd sit. ⁊ in dīsis termis qd ē hō: aial mortale bipes hīs pedes sine pēnis pp qd ꝑm vnāquāq̄z appōnem.

¶ Probat b̄ idē cōparādo sill'z dīsiuū ad sill'z sine medio pōt āt appellari sill's sine medio sill's ſpfect⁹ siue enthimema. ut cū arguit ex vna ꝓppōne ut si diceret. ois hō. g ſoꝛ. bñ segt. ſed nō sillo^ce. qr sp restat iterrogare quō exñte hac p̄miſſa. ſ. ois hō. possit ꝺcludi q ſoꝛ. nō eni se quit nisi addat q ſoꝛ. sit hō. ⁊ in dīsione sp restat iterrogare in oī ꝺne. Tñ segt ꝺ. iō ait q ¶ dic̄s. ¶i. ꝺcludēs ul'uenās ¶ diffōnē ex dīsione non dic̄ sill'm. ¶i. nō fac hoc p sill'z ¶ sic̄ in ꝺnib⁹ que sūt sine medio ¶ sup. nō reſuat foꝛa sillo^ca ¶ ut si aliqs dicat q exñtib⁹ hīs. ¶i. p̄miſſis ¶ neče est b̄ eē. ¶i. ꝺnē. ut sīqs diceret exñte oī hoie ⁊ exñte oī asino neče est eē ſoꝛ. ⁊ brunellū. sp ¶ cō tigit iterrogare pp qd sit ¶ qr nō reſuat ibi foꝛa sillo^ca n^c segt sillo^ce nisi addat q ſoꝛ. sit hō ⁊ q brunellus sit asin⁹. ⁊ ſbdit q ¶ ⁊ i dīſis teris. i. i dīsis teris. ut hz a^a lra. i. in teris siue in diffōnib⁹ dīsiuis. i. acceptis ꝑ dīsionē. utputa ¶ qd est hō aial rōnale bipes hīs pedes sine pēnis. ¶q.d. si ista diffi°eēt accepta p dīsionez nō eēt b̄ via sillo^ca. qr ¶ ꝑm vnāquāq̄z appōnē ¶ ꝓtigit iterroga re pp qd. ¶ Notādū āt q sp bis ponit mediū in p̄miſſis. si g ex vna ꝓppōne ꝺcludat aliqd. illa ꝺ dī eē sine medio. qr nihil i p̄miſſis est acceptū bis cū nō sit ibi nisi vna p̄miſſa. ¶ Notādū ēt q dīsio q̄z tū ad ꝓceſſuz nō sillo^cus hz ſil'itudinē cū ꝺne enthimematica. nā sic i talī ꝺne arguit ex vno. ut ois hō. g ſoꝛ. ita i dīsione post q̄z ꝺcluſū est sillo^ce. q hō sit rōnalis ul'irrōnalis. arguitur postea non ſillogiſtice ex vno tm̄. ⁊ dī non est irrōnalis. g est rōnalis. ¶ Notādū etiā q ait ꝑz vnāquā q̄z appositionez qr diffi° uenata via diuiſiua fit ex multis sill'is diuiſiuis. ⁊ ex multis appositionib⁹. ⁊ de q̄li bet apposito fiet interrogatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dicit eni ⁊ mōſtrabit diuiſionē sicut opinat q oē aial aut mortale aut imortale sit hui⁹ aūt ois rō nō est diffō: q̄uis demſtauerit diuiſione: ſed diffinitio non sill's fit.

¶ Adduc tertiā rōnē sūptā ꝓut sill's dīsiuꝰ cōpar ad dīsionē ipaz. pp qđ sciēdū q sill's diuiſiuꝰ ipaz dīsionez ꝺcludit sillo^ce: ſed alterā ptē dīsiōis petit ⁊ accipit nō ſillogiçādo eā. bñ eni segt q si oē aial ul'est mortale ul' imortale cū hō sit aial. q ul'erit mortalis ul' imortalis ſz ꝺcludē alterā ptē q hō sit mortalis. qr nō est imortalis nō fit hoc sillo^ce. cū ergo in dīsione sit dup^x ꝓceſſus si formet diffō ꝑz ꝓceſſum sillo^cus erit cōpoſita ex oib⁹ dīsionib⁹. vz q hō est aial mortalis ul' imortalis bipes

UVA. BHSC. IyR_086_4

uł nō bipes hūs pēnas uł nō hūs: ſz nlla diffi° eſt talis nihil eni ſic diffinit. ſi ät fiat diffō cōpoſita nō ex totis diſiōib°: ſz ex alternis ptib° diſionū. tūc fiet ħz ꝑceſſus nō fillo^cus. iō ait g|_ dicet eni]ul|_ dīc eni ⁊ demōſtra bit]ut hz alia trāſlatio|_ diſionē ſīc opinat g oē aial aut ſit mortale aut imortale.]q.d. g q vult uenari diffi^nēs via diſiua: ⁊ opinat ſe bñ ſill'are: bñ mōſtrat ⁊ bñ ſill'at totā diſionē: ut g bō eſt aial aut mortale aut im mortale. ⁊ ſbdit g|_ hi° aūt rō nō eſt diffi°.]nā nulla diffi° accipit utrāq; ptē diſionis: ſz alterā tm. ⁊ ſbdit ꝝre|_ q̄zuis mōſtrat diſionē.]i. q̄zuis ꝯcluſerit ſillo^ce totā diſionē|_ ſz cuz diffi°]q ſup. accipit alteras ptes diſionis|_ nō ſit ꝑ ſill'z]ul|_ nō ſit ſill's diffi°.]i. ut habeat diffi°. ¶ Notādū tñ g text° aliq hñt ablatiuū q̄ re q̄zuis mōſtrauerit diſionē. ⁊ ex ħ forte iſurrexerūt uarij modi exponēdi hāc lr̄az. ſz ut pz ex alia trāſlatiōe ibi dz eē accuſatiuus. ⁊ certū eſt g ſill's diſiuus monſtrat ſillo^ce ⁊ ꝯcludit totā diſionē. alterā tñ ptē ꝯcludit non ſillo^ce. ⁊ iō diffi° q̄ ſumit ex alternis ptib° non fit ſillo^ce ꝑ ſill'm diſiuū. ¶ Notādū ēt g cū diffi° debeat nos certificare de nā diffiniti: nulla diffi° eſt talis rō g accipiat utrāq; ptē diſionis. qr tūc non certificaret nos de nā diffiniti. ſi eni hō ſic diffiniret g eſt aial uł nō. eſt aial mortale uł imortale. pēnatū uł ſine pēnis nihil certū hiemus de hoīe. aliqd g̃ mōſtrat ⁊ ꝯcludit ſillo^ce ſill's diſiuus qr ꝯcludit totā diuiſionē. diffiniti onē tñ ipſam non concludit ſillogiſtice.

¶ Sed utrū ſit demſtrare qō qd eſt ꝑm ſubſtātiā ex ſuppoſitiōe accipientē qō qd erat eē. qō eſt ex his que ſunt in eo qō qd eſt ꝑ ꝓpꝛ̄s. hec aūt in eo qō qd eſt ſola ⁊ ꝓpꝛ̄ eſt oē hoc enim eſſe eſt illi.

¶ Poſtq̄z phs oñdit g diffi° nō poſſit ꝯcludi ſillo^ce per ſill'z reduplicatiuū nec ꝑ diſiuū. Jn pte iſta ut dicebat oñdit g nō poſſit ħ fieri ꝑ ſillm diffinitiuū. Appellat aūt ſill's diffinitiuus ſill's utēs diffi^ne uł aſſumēs diffinitionē ad ꝓbādū aliqd. ſic reduplicatiuus utēs ⁊ aſſumēs reduplicationē ⁊ diſiuus diſionē. tūc g̃ ꝑ ſillm diffinitiuuz ꝯcludet diffi° ſi in ſill'o aſſumat diffi° ad ꝯcludēdū diffinitionē. qō duplicī via fieri pōt. Prio ſi accipiat diffi° ꝑm itētiones ſcdas. ut ſi accipet diffi° ipſi° diffi^nis q̄ tradita eſt i arte diffinitēdi. vz g dz ꝓſtare ex gñe ⁊ dīz. uł q̄ dz eē ꝓpa ⁊ p̄dicari in qd. ħ eniz mō diffinit diffi° ꝑ q̄ſdā itētiōes ſcdas ⁊ cōes de qb° ſe itromittit logic°. Nā gen° dīa ꝓpꝛ̄ ⁊ cetera talia ſcdas itētiōes noiant. ħ g̃ mō dicet aliqs g pōt diffi° ꝓbari de diffinito. utputa diffi° hois de homie. qr qcqd eſt ꝓpꝛ̄ hois ⁊ p̄dicat in qd de ipō eſt diffi° ei° aial rōnale mortale bipes eſt hi°. g̃ ⁊c. hic ꝑ hāc diffinitionē diffi^nis. vz diffi° qr eſt ꝓpꝛ̄ ⁊ p̄dicat in qd. ꝯcluſa ē diffi° hois de hoīe. poſſet aūt ⁊ q uellet accipe aliā diffi^nēs diffi^nis. vz g diffi° eſt ꝓſtās ex gñe ⁊ dīz ꝓſtituētib° ſpēz. ⁊ tūc foret ſic ſill's. qcqd ꝓſtat ex gñe ⁊ dīz ꝓſtituētib° hoiez eſt diffi° hois. aial mortale bipes eſt hi°. g̃ ⁊c. vno g̃ mō ſill's diffinitiuus. i. ſill'z aſſumēs diffi^nēs ad ꝯcludēdū diffi^nēs de diffinito fit ſi accipiat diffi° diffi^nis. ⁊ ħ ꝑm q̄ſdā itētiōes ſcdas. nā ipſa diffi° nō pōt diffiniri niſi logice ꝑ q̄ſdā itētiones cōes ⁊ ſcdas. nā ⁊ diffi° eſt nomē 2^e itētionis. 2° mō ħ pōt fieri ſi accipiat diffi° ipſi° diffiniti. utputa ſi ꝑ vnā diffinitionē ꝓbaret alia diffi°. ⁊ ħ potiſſime erit ꝑm itētiones ꝑmas qō duplr poſſet fieri. uł ꝑm itētionē ꝓpoſitā. utputa. ſi albū ħret duas diffōnes. ⁊ ꝑ vnā ꝯcluderet alia: ſz exeq de hac via eēt repetē qō fuit dictum in ſillo reduplicatiuo. Jbi eni oñſū fuit utz eēt poſe per vnā diffinitionē alicui° rei ꝯcludē aliā diffinitionē ħz g h° de eadē. Alio mō ħ fieri pōt ꝑ diffinitionē oppoſitā. utputa ſi ꝑ diffinitionē datā de nigro ꝯcluderet ꝓ prīa diffi° albi de ipō albo. ut ſi qr color ꝯgregatiu° eſt diffi° nigri. ex ħ ꝯcluderet g color diſgregatiuus eēt diffi° albi. Duo g̃ facit phs. qz ꝑ° oñdit g nō pōt ꝯcludi diffi° de diffinito ꝑ ſillz diffinitiuū aſſumentē diffinitionē oppoſitā diffiniti ibi|_ Et ſi ex ꝯditiōe.]Circa ꝑm duo facit. qr ꝑ° iſtruit nos quō debeat accipi diffi° diffi^nis. 2° declat ꝑ hi° diffinitionē g nō poſſit ꝯcludi diffi° de diffinito. ibi|_ Aut itez accipit.]Dicit g̃. |_ Sz utz ſit demſtrare qō qd.]i. diffōnē|_ ꝑm ſbam.]i. ꝑm ſbalē diffinitionē ei°|_ ex ꝯditiōe.]i. ex ſuppōne |_ accipiēte qō qd erat eē]ſup. ipſi° diffōnis|_ qō eſt ex his q̄ ſūt in eo qō qd. ⁊ ex ꝓpꝛ̄s.]q.d. g ħ eſt qō qd erat eē ipſi° diffōnis. ⁊ hec eſt diffi° diffōnis. vz g diffi° eſt ex his q̄ ſūt in eo qō qd. ⁊ ex ꝓpꝛ̄s. ⁊ ſubdit g |_ oē ħ.]i. totū ħ. vz qō eſt|_ in eo qō qd. ⁊ eſt ꝓpꝛ̄ū. ſola]ſup. diffi° hz iſta duo. uł ſola hz ħ totū. ⁊ ſubdit g |_ hoc.]vz eē in qd ⁊ eē ꝓpꝛ̄uz|_ eſt eē illi.]i. eſt diffi° ipſi diffōni. ¶ Notādū aūt g cū oñſū ſit g nec ꝑ ſill'z reduplicatiuū nec ꝑ diſionē poſſit ſillo^ce ꝯcludi diffi° ꝑm g eſt h°. de ipō diffinito q̄rit hic phs. utz ex ꝯditiōe. i. ex ſuppōne ſupponēdo g ipa diffi° hēat diffinitionē. utz ſit. i. ꝓtigat accipiētē talē diffōnez demſtrare qō qd eſt ꝑm ſbaz. i. qō qd eſt hz qō qd eſt. uł qō qd eſt ꝑm ſbaz. i. qō qd eſt idicat ſbaz. uł qō qd eſt ꝑm ſbaz. i. ꝑm ſuā diffōnē ſbalē. utz. ſ. diffi° ꝑm ſuā diffinitionē eēntialē. i. ꝓpꝛ̄ā poſſit de diffinito demſtrari. i. ſillogiçari. accipit enim ibi demſtrari large ꝓ ipſa ſillogiçatione. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut iterū accipit qō qd erat eſſe ⁊ in hoc neceſſe enim eſt per mediū monſtrare.

¶ Probat g ħ nō bñ fiat. circa qō duo facē ꝑm g duplr ꝓbat itētū ibi|_ Ampli° ſiē.]Dicē g̃|_ Aut itez accepit qō qd erat eē.]q.d. g ſi ꝑ diffōnē diffōnis ꝯcludat diffi° de diffi°. itez accipit g qd erat eē. i. petit ibi qō ē ꝑn°. ⁊ ſbdit g|_ in ħ.]ſ. mō ſillogiçādi|_ neče eſt mſtrare |_ ſup. diffōnē|_ ꝑ mediū |_ ſu. qō eſt ipa diffō. mſtabit g̃ diffō ꝑ diffōnem. qō qd eſt ꝑ qō qd eſt. q̄re petit ibi ꝑn^m. ¶ Dubitaret forte aliqs. utz ſi ꝓbet diffō ſit ibi petitio ꝑncipij. ⁊ ꝑ° q̄rim° ħ de diffōne ipſi° diffi^nis. ⁊ poſtea de diffōne ipſi° diffōnis. vi eni g ꝑ vnā diffōnē ipſi° diffiniti abſq; petitiōe poſſit ꝓbari alia. nā ut dicebat in in ꝑ°. diffō uł eſt demſtronis ꝑn^m uł demſtronis ꝯ uł tota demſtro pōne differēs. cū g̃ non ſit petitio ꝑncipij ꝑ ꝑn^m ꝯcludē ꝯnē ex q̄ aliq̄ diffi° ſe hz ut demſtronis ꝑn^m. aliq̄ vo ut demſtronis ꝯ. nō eſt icōueniēs ꝑ vnam diffōnez ꝯcludē aliā. ¶ Dōz g ex vbis Aꝛ. ꝑ^a facie pōt ſolui ad q̄ſitū. nā nō negat phs gn ꝑ diffinitionez diffi° ꝯcludi poſſit: ſed nō pōt ꝯcludi diffi° in eo g diffi°. ut ſi dek de ira duplex diffi°. vna mālis q̄ eſt demſtronis ꝯ. utputa g ira eſt accēſio ſāguis. alia foꝛalis q̄ eſt demſtronis ꝑn^m. ut g ira eſt ꝑ appetitū doloris in inimicū ſiue in ꝛ̄iū. Cōcludek eni vna diffi° ꝑ aliā: ſz nō in eo g diffi°. Sz g̃ ħ ſtati obijciek. qr ſi ꝑ diffinitionē pōt ꝯcludi diffi° ſine petitiōe ꝑncipij. g̃ ꝑ diffinitionē acceptā i eo g diffi° poterit ꝯcludi ſine petitiōe ꝑncipij diffi° i eo g diffi°. ſi eni ſimplr ꝯcludit ſimplr ſine petitiōe nō vi rō q̄re reduplicatiuū nō poſſit ꝯcludere reduplicatiuū etiā ſine petitiōe. ꝑ qō ſciēdū g duplr pōt ħ ſolui. ꝑ° g diffō nō pōt ꝯcludi in eo g diffō niſi de diffinito tñ. ſi g̃ i ꝯne ſimplr ꝯcludek diffō de diffinito: forte hiet aliq̄z apparētiā g poſſet ꝯcludi diffi° in eo g diffō: ſed nō ꝯcludit diffi° de diffinito: ſed de eo de quo ꝯcludit diffinitū. ut ſi ira hēt duas diffōnes vnā dicētē qd. aliā ꝑ ꝓter qd. uł vnā mālē. aliā foꝛma lē. cū ira ſit paſſio irati. ſic ira pōt ꝯcludi de irato per diffōnē dicentē ꝑ qd ire. ita ⁊ diffi° dicēs qd ire. uel diffi° mālis ꝯcludek de ipō irato de q̄ ꝯcludit ipz diffi

UVA. BHSC. IyR_086_4

ad aliā figurā. utputa ad pēthagonū. ⁊ ab anglo extri seco penthagoni duceret aliq̄ linea eque distās alicui lateri penthagoni. talis ductio nō causaret illō qō cāt in triāgulo. vȝ q diuideret angulū extrinsecū in duos angulos eq̄les itrinsecis. demſtor g̃ nō descēdit a genere i genꝰ. qz nō demſat per p̄nᵃ coīa excedētia genꝰ ſbi sui. ſȝ p̄nᵃ ꝓpria nō excedētia genꝰ ſbi sui pōt applicare ad oīa que sūt sub ſbo. que applicata ad aliō ⁊ ad aliud: aliud ⁊ aliud cānt. Semp g̃ demſrabilē passio p passionē donec deuentū sit ad passiones idemſrabiles que cū suis ſbis faciūt ꝓpria p̄nª sciarū. Et ut melius appareat qd dī dicemꝰ q triāgulus est triāgulus ⁊ est figura rectilinea. ⁊ est qd ꝙtinuū. ⁊ si sciremꝰ oēs passiones etꝰ viderem⁹ oēs passiones que sūt ab ipo. ut triāgulus est. ⁊ oēs que fluūt ut rectilineus est: ⁊ oēs que fluūt ut qd ꝙtinuū est. ⁊ lȝ idē p̄m rē sit triāgulus rectilineū ⁊ ꝙtinuū. ut sunt in triāgulo. qz genꝰ ⁊ spēs eādē formā dicūt. attn qz nō oz dare tātā vnitatē in effectibꝰ q̄tātā damꝰ in cā p̄m aliō ⁊ aliud genꝰ abstractionis. fluūt alie ⁊ alie ꝓpetates. ut alie ꝓprietates fluūt ab hoie. ut hō est. ⁊ alie ut aīal ē. ⁊ alie ut ſba est. sic qz ꝙtinuū est in plus q̄ rectilineuȝ. ⁊ rectilineū in pl̄s q̄ triāgulus. aliq̄ ꝓprietates fluūt a triāgulo ut triāgulus est. ⁊ aliq̄ ut ꝙtinuū est. demſat g̃ passio posterior per ꝓrē donec deuentū sit ad illā passionē que imediate fluit a triāgulo ut triāgulus est. quo facto quere. utrū sit notū ul q̄si notū qꝫ talis passio ifit triāgulo. qꝫ si sit nō demſrabilē de triāgulo. ſȝ h⁹¹ passio cū suo ſbo accipiet q̄si p̄ncipiū in geometria qꝫ si non sit notū ul q̄si notū talē passionē iesse triangulo ꝓbabilē per aliud genꝰ passionū. utputa per aliquā passionē cōpetētē triangulo. in eo qꝫ est figura rectilinea. nā qꝫ possit linea eque distās duci ab angulo extrinseco triāguli nō cōpetit triāgulo ut triāgulus est. sed ut rectilineꝰ est. ⁊ tn̄ per hoc ꝓbat de triāgulo qꝫ hēat angulū extrisecū qō cōpetit triāgulo ut triāgulus est. nulla enī figura hēt angulū extrisecū equalētē. nisi triāgulus loquēdo de figuris regularibꝰ. ⁊ tn̄ lineā ducere eque distantē alicui lateri figure pōt cōpetē cuilibet figure. qz quolibet puncto dato linee ꝓpōite cōtingit lineā eque distātez ducē. passio enī que cōpetit triāgulo ut triāgulus pōt demſrari de eo per passionē cōpetētē ei. ut rectilineꝰ est. fiē eclipsari per amissionē luminiȝ a sole. qō cōpetit lune ut luna est demſrat de ea per iterpōnē terre qō cōpetit ei per aliqd coīus. utputa. ut cozpꝰ est. ul sic situata est. sic g̃ ascēdēdo semp ad passiōes maioris abstractionis deueniemꝰ ad passiōes q̄ de suis ſbis nō demſrant. ſȝ accipiunt ut p̄nª in scia. lȝ g̃ mō scia hēt certitudinē. qz reducit passiōes demſrabiles q̄s notū est ieē ſbis. lȝ mō scia hēt vnitatē. put ad talia p̄nª ul̄ia que sunt ꝓ ꝓpria scie oīa alia reducunt. nunq̄z g̃ diffō subiecti erit mediū in demſratione. ſȝ semp demſrabilē passio per passionē: donec deuentū sit ad passionē idemſrabilem que nota est iesse ſbo. sed dices qꝫ si post q̄z deuētū est ad p̄mā passionē cōpetētē triāgulo ut triāgulus. si illa passio posset demſrari de triāgulo per aliquā passionē fluentē ab ipo ut rectilineus est: sequerent ut vī duo inconuenientia. quoꝝ p̄m est qꝫ passio illa demſrata de triāgulo nō cōpeteret triāgulo ut triāgl̄us ē. cū demōſtret de ipo per passionē cōpetētē ei ut rectilineus est. 2m̄ icōueniēs est qz tūc demſratio nō eēt per cām ꝓpriam. pp qō sciēdū qꝫ loquēdo de demſratiōe potissima de qua hic logmur nulla passio demſrat de triāgulo que nō cōpetat ei ut triāgulus est uel que nō cōpetat ei p aliud. Sz cōpetē p aliō est duplr. ut sepe dixim⁹. vȝ p aliō ſbz. uel per aliā cām. nulla enī passio demſrata de triāgulo cōpetit ei per aliō ſbm. quelibet tn̄ passio talis cōpetit triāgulo p aliquā cām per quā demſrat de ipo. passio g̃ fluēs pº a triāgulo in eo qꝫ triāgulus poterit demſrari per passionē fluētē ab ipo in eo qꝫ rectilineus. nec tn̄ pp lȝ hēbit qꝫ passio sic demōſtrata de triāgl̄o cōpetat ei per aliō ſbm: sed solū per aliā cām qō demōſtratiōi nō repugnat. imo est in demſratione neciū. pp qō solutū est icōueniēs p̄m. pp 2m̄ aūt icōueniēs sciēdū qꝫ multe nō sunt ꝓprie passiōes que sūt ꝓprie cāe. nā qꝫ se interponat terra iter solē ⁊ lunā nō ē ꝓpria passio lune. ut luna est. posse eni hīe talē situȝ qꝫ iterponat se terra iter ipam ⁊ solē: nō solū cōpetit lune. ſȝ ēt cōpetit oibꝰ cozporibꝰ que sunt in terra. iterponit enīz se terra iter hoiem ⁊ solē. hº¹ g̃ iterpō que nō est ꝓpria passio lune. est tn̄ ꝓpria cā alicuiꝰ passiōis exītis in luna. nā hº¹ in terpositio cāt in luna eclipsim. qz est cozpꝰ luminosuȝ hn̄s lumē a sole. hº¹ tn̄ iterpositio nō cābit in hoie eclipsiȝ. qz nō est cozpꝰ hº¹ luminosuȝ. sic ēt ⁊ in triāgulo. nā qꝫ linea dicat eque distās lateri triāguli nō est ꝓpa passio cōpetēs triāgulo ut triāgulus est. nā in multis figuris rectilineis. imo in oibꝰ pōt duci linea recta distās cuilibet lateri cuiuscūq̄z figure. ſȝ hº¹ ductio linee lȝ nō sit ꝓpria passio triāguli ut triāgulus est. est tn̄ ꝓpria cā alicuiꝰ passiōis cōpetētis triāgulo ut triāgulus est. causat eni hec ductio aliqd i triāgulo. qz causat qꝫ angulus eiꝰ extrisecꝰ diuidat in duos angulos eq̄les duobꝰ itrisecis: qō nō causat i aliq̄ alia figura. demſratio aūt semp oz qꝫ sit per ꝓpriā cāz. nō tn̄ semp oz qꝫ sit per ꝓpriā passionē. plus eni regrit ad lȝ qꝫ aliqd sit ꝓpria passio q̄z ad hoc qꝫ aliqd sit ꝓpria cā alicuiꝰ ꝓprie passionis. nā ad lȝ qꝫ aliqd sit ꝓpria cā sufficit qꝫ aliqd causet in illo subo qō nō cāret in alio. sed ad hoc qꝫ sit ꝓpria passio nō sufficit qꝫ illō qō causat in illo nō causet in alio. sed ultra hoc regrit qꝫ nullo modo illud reperiat in alio. ductio enī linee eque distātiȝ licet aliqd causet in triāgulo qō nō causet in figura alia. tn̄ falsuȝ est qꝫ nō reperiat in figura alia. cū g̃ deuentū est ad passionē que nō iest per aliā ꝓpriā passionē nō opȝ qꝫ sit deuentū ad passionē idemſrabilē. qz pōt ineſſe per aliā ꝓpriā cām. ¶Reuertamur g̃ ad ꝓpositū ⁊ dicam⁹ qꝫ cum deuētū est ad ꝓpriā passionē triāguli in eo qꝫ triāgulus nō hn̄tem aliā ꝓpriā passionē ꝑm qꝫ hui⁹. querendū est utrū sit notū uel q̄si notū talē passionē iesse ſbo. qꝫ si sic non demſrabilē de eo: sed accipiet tanq̄z p̄nᵐ in scia. sed si hoc nō sit notū uel q̄si notū lȝ nō hēat in triāgulo aliquā ꝓpriā passionē triāguli per quā possit demōſtrari hēbit in eo aliquā aliaz ꝓpriā cām. ¶Poterit eni demōſtrari per aliquā passionez altioris gradus ⁊ maioris abſtractiōiȝ. utputa poterit demſrari p aliquā passionē fluentē a triāgulo non in eo qꝫ triāgulus ſȝ in eo qꝫ rectilineꝰ. ⁊ ita facit geometra. non eni semp demōſtrat ꝓpriā passionē per ꝓpriā passionē. ſȝ semp demōſtrat ꝓpriā passionē per aliquā passionē. que ul̄ est ꝓpria passio uel saltē est ꝓpria cā. oſtēſuz eni est qꝫ passio que repit in alio pōt eē ꝓpria cā alicuiꝰ ut hēt eē in ſbo. ⁊ qō dixim⁹ de passionibꝰ cōpetētibꝰ triāgulo in eo qꝫ triāgulus: dōm est de passionibꝰ cōpetētibꝰ ei in eo qꝫ est figura rectilinea. ⁊ isto modo est colligatio in scia. ⁊ hoc mō scia hēt vnitatē qz passiones inferioris abstractiōis reducunt ad passiōes altioris abstractionis ⁊ ille i altiorē abstractionē. donec deuēiat ad p̄nª sciaꝝ. ⁊ lȝ mō scia ē vnꝰ giīis ſbi. ⁊ exlȝ in alijs ⁊ alijs scietijs sunt alia ⁊ alia p̄ncipia. cū eni deuētū est ad p̄mā passionē triāguli ꝑm qꝫ huius: si nō est notū uel q̄si notū hāc passionē iesse triāgulo. ⁊ si non est lȝ p̄nᵐ uel suppō i scia: ꝓbabilē per passionē altioris abstractiōiȝ. utputa p passionē fluētē a triāgulo in eo qꝫ rectilineꝰ. q̄ licet nō sit ꝓpa passio triāguli. poterit tn̄ ut patuit eē in triāgl̄o ꝓpria cā ꝓprie passiōis. ⁊ hº¹ passio qz nō ē ꝓpa passio triāguli: ſȝ figure rectilinee nō demſrabilē de triāgl̄o ſȝ de figura rectilinea p aliā passionē figure rectilinee. ⁊ illa p aliā donec dūētū sit ad passionē illā q̄

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝓ° fluit a figura rectilinea ꝫ3 ꝙ huiꝰ.quo facto queret utrū sit notū uel q̄si notū talē passionē iesse subo.qđ si sit nō demſtabit.sed supponet in scia ⁊ accipiet tanq̄ ꝑn^m.ſz si ꝟ nō sit notū uel q̄si notuz hēbit aliquā cām supioris abstractiōis.utputa maioꝛ passio:que fluit a figura rectilinea in eo ꝙ est qđ ꝛtinuū que passio lz nō sit ꝑpria rectilinee poterit tñ in figura rectilinea esse ꝑ ꝑpria cā illiꝰ ꝑpꝛie passiōis.⁊ qꝛ nō est abire sic in infinitū ꝑm ḡdus abstractiōis.qꝛ tūc trāscēderemꝰ ſbm scie opꝛ deuenire ad aliq̄s passiões q̄s notū est uel q̄si notū inesse subis que cuz suis subiectis faciūt ꝓpositiones que supponuntur in scientijs ⁊ sunt ꝑncipia sciarum. ¶ Est aūt diligēter notādū ꝙ itellectui nr̄o sunt magis nota coia q̄z ꝑpria.⁊ iō q̄n in passionibꝰ minoris abstractionis nō est notū ꝑmā passionē ineſſe ſbo opꝛ ascēdere mō quo dixim9 ad passiones altioris abstractionis usq̄quo deueniat ad passiones illas q̄s notuz est uel q̄si notū inesse ſbis:⁊ qꝛ sic oia iferiora reducūtur in supiora donec deueniat ad ꝑpria ꝑncipia scie ꝙ que tota scia est vnita ⁊ colligata. Ex hoc aūt apparet quomō demſtatio nō uadit a gñe in genus.sed semper ascendit ꝑm suuz genus.⁊ semp resoluit in ꝓncipia sui generis.utputa si in triāgulo reperiret rō continui ⁊ rō nūi.cū deuentū esset ad passionē ꝑmā triāguli ꝫ ꝙ huiꝰ⁊ non esset notū uel quasi notū talem passionez ineſſe subiecto.⁊ uellet geometra hoc reducē ad notū accipiendo passiões altioris abstractionis nō accipet que cōpetūt triāgulo in eo ꝙ nūs.ſz que cōpetūt ei in eo ꝙ ꝛtinuū ꝙ qđ semp sequeret suū genꝰ. Ex ꝟ etiaz manifestū est qđ est in demſtatione mediū.nā semp per passionē ꝑbat passio ⁊ nunq̄z recedit a gñe passionū. sed passio ꝑbata semp est passio ꝑpria.ſz passio ꝑbās nō semp est passio ꝑpria.ſz semp est cā ꝑpria.q̄diu eni sumꝰ in eodē gradu abstractionis passio ꝑbās erit passio ꝑpria ⁊ cā ꝑpria.sed q̄n deuentū est ad ꝑmā passionē ꝑm talē gradū abstractionis:⁊ non est notū talez passionē ieſſe ſbo:opꝛ eam notā facere per passionem altioris abstractiōis.que licet nō sit passio ꝑpria: erit tñ in hoc cā ꝑpria ꝑꝛie passionis.passio ḡ que est cā ꝑpria est mediū passionis demōſtrate:⁊ ipsa est rō dicens ꝑpter qđ passiōis demōſtrate.ut que est rō dicēs ꝑpter qđ eclipſis iterpositio terre.⁊ que est rō dicens ꝑpter qđ de hie tres est ipse angulus extrinsecꝰ.vñ ⁊ phs uolēs assignare diffōnē eclipſis dicit ꝙ eclipſis ē obiectio terre uel iterpositio terre.sic si uellemus assignare diffōnem de hie tres diceremus ꝙ hēre tres est hēre angulū.diffōnes ergo que sunt mediū in demſtatione sunt diffōnes cāles non eēntiales. nam eclipſis nō est eēntialiter iterpositio terre. sed est hoc cāliter. qꝛ cātur ex tali iterpōne tanq̄z ex ꝑpria cā. ¶ Postq̄z diu sumuꝰ conati via oſiſiua declarare qđ sit in demſtatiōe mediū uolumꝰ ꝟ idē oñdere ducēdo ad ipossibile ꝙ diffō subi nō sit hꝫ mediū.⁊ ne laboremꝰ in equoco distinguamꝰ de diffōne ut distinguit themistius circa ꝑn^m ꝑmi libꝛi dicēs.ꝙ duplex est diffō.vz que significat nomē.⁊ diffō significans subam rei.⁊ est magna dꝛia iter utrūq̄z.nā diffō que significat nomē est rō apꝛehēsa ab itellectu per quā referꝛ nomē in suū significatū quā rōnē idiote ⁊ pueri apꝛhēdūt.pueri eniz ⁊ idiote cū dꝛ eis ꝙ portēt panē nō portāt lapidē.sciūt eniz qđ significat noie panis.sed diffō dicēs qđ rei est scire referre rē significatā in sua ꝑncipia.qđ non est oium sed ptoꝛ. ¶ Hoc ḡ viso dicam9 ꝙ cū deuentū est ad ꝑmā passionē iherētē subo si talis passio nota est uꝫ inotescit ieſſe subo per diffōnē subiecti.queret cuiusmodi sit illa diffō.aut illa quā oēs apꝓhēdūt. aut illa quā oꝛ cū magna diligētia iuestigare.quā nō est notū ieſſe ſbo.ꝙ si hoc notificaꝛ per diffōnē ꝑmo mō dictā. ḡ erit per se notū talē passionē ieſſe ſbo ⁊ illa passio nō erit demſtabilis.nā per se nota cognoscim9 cuz terminos cognoscim9:uel cū cognoscim9 diffōnes quas oēs apꝛehēdunt.si vo diffō de qua loquit nō sit illa quaz oēs apꝛehendunt nec sit notū oib9 subm hēre talem diffōnez:tūc si passio demōſtret per talē diffōnē cū ibi sit ultima resolutio per demōſtrationē.qꝛ ultra diffō nē subiecti nō ꝑgredit via demſtatiua ꝙsequēs erit ꝙ demōſtratio nō resoluat usq̄z ad per se nota. vnde hec via tollit certitudinem demōſtrationis.⁊ hec positio tollit certitudinē sciarū.qꝛ terminus demſtationū nō ponit aliqđ qđ sit oibus uel quasi oibus notuz.ex hoc eni scie sunt certe ⁊ demſtationes certe:qꝛ resoluūt in talia que q̄si oibus sūt nota.⁊ que q̄si glibet ꝙcederet: resoluunt eni in talia que sunt ualde ꝑpinqua sensui: qb9 statiz assentim9.iō nō sufficit reducere demſtationē in diffōnem ſbi.ſz opꝛ ipas reducē in passiones abstractiōis que note sint ieſſe ſbis:ut cū deuētū est ad ꝑmā passionē triāguli ꝑm ꝙ huiꝰ.si nō sit notū hāc passionē ieē ſbo.⁊ si pōt taliꝫ passio demſtari de triāglo nō accipiem9 diffōnez triāguli ad ꝑbādū eā.qꝛ si diffō illa eēt id qđ oēs apꝓhendūt de triāgulo.tūc eēt per se notū talē passionem ieſſe triāgulo.nō ḡ posset demſtari de ipo sic demſtat excessus ptis de toto.nec sicut demſtat ꝙcurrere de paralellis.si vo illa diffō triāguli nō eēt id qđ oēs apꝓhēdūt de triāgulo.nec eēt notū triāgulū hēre talē diffōnē cū nō eēt ultra ꝓcedē in demſtationib9 ꝙtingeret stare uel sistere ꝫ demſtationē ꝓuscz deueniremus ad ꝑm se nota.⁊ ad ea que oēs uel quasi oēs apꝓhēdūt.qđ facē eēt tollere certitudinē a scientijs:⁊ a demſtationib9.talis ḡ ꝑ^a passio triāguli si non nota est ieſſe ſbis nō demſtabit per diffōnē triāguli sed per passionē altioris abstractiōis ꝓut est in anᷠcedētib9 declaratū.⁊ sic ꝓcedēdo semp ad passiones coioꝛes ⁊ supioris ḡdus deueniem9 ad aliq̄s que note erūt in esse ſbis ita ꝙ scita rōne nois ſboruz ⁊ nois passionis q̄s oium uel q̄si oium est apꝓhendere statiz assentiet intellectꝰ tales passiones illis ieſſe ſbis.hoc ḡ mō saluabit certitudo ⁊ vnitas scie.nam ex eo ꝙ oia que sūt in scia reducunt in talia ꝑn^a.scia est certa ⁊ est vna.si eni oēs passiones triāguli reducerent in diffōnem triāguli ita ꝙ q̄si iā deuentū eēt ad diffōnē ſbi nō ꝓcederet ulteriꝰ ꝑm demſtationez ⁊ passiones q̄drāguli hoc mō reducerētur in diffōnē eiꝰ:geometria eēt tot scie quot eēnt figure de qb9 demſtaret ꝑpꝛias passiones.tolleret ḡ vnitas a scia ⁊ ēt certitudo si diffō subiecti eēt medium in demſtatione.ut est per habita manifestū.patet ḡ qđ sit mediū in demſtatiōe.argumēta aūt in ꝛriū facta in sequētib9 qōnib9 dissoluent. ¶ Ulteriꝰ fozte dubitaret aliqs.utrū diffō subiecti sit mediū in demſtatiōe aliq̄.⁊ videt ꝙ sic.qꝛ demſtatoꝛ ut patet in geometria ꝑꝰ ponit diffōnes.vz qđ est punctꝰ.qđ linea.qđ circulus ⁊ illas diffōnes assumit ad demſtandū.ḡ ⁊c. ¶ Dicendū.ꝙ resolutio ordinata regrit ꝙ semp fiat resolutio i res sui gñis donec deueniat ad ꝑma ꝫ illd ꝙ genꝰ. ⁊ postea ꝑma in vno gñe resoluant in alia ꝫ aliud genus.ꝓpter qđ ꝓpones scde ⁊ cōclones demſtationuz resoluunt in ꝓpones ꝑmas ⁊ imediatas.ꝓpones aūt ꝑme ⁊ mediate resoluunt in simplicia ⁊ icōplexa ⁊ in rōnes terminoꝛ.Si aūt uellem9 ꝙclones demōſtrationū notas facere per rōnes noium ⁊ per rōnes terminoꝛ.hoc eēt uelle ꝙ hꝫ ꝙclones essent per se note.⁊ ꝟ eēt tollere totū ordinē sciētificū.dicem9 ḡ ꝙ sicut ꝙclo demſtationis.loquēdo de demōſtratione potissima est ꝓpositio ꝙcludēs passionē de subiecto.ita ⁊ in qualibet ꝑmissarū accipit aliqua passio de ſbo ita ꝙ semper ꝙcludit potissime passio de ſbo per passionē de subo. ſz passio assumpta nō semp sit ꝑpria passio. ſz sufficit ꝙ sit ꝑpria cā.ꝓpones ḡ demſtabiles hoc mō reducuntur in idemſtabiles.nā tam demōſtrabilis ꝓpō que est

UVA. BHSC. IyR_086_4

boni eē. Ji. diffō boni idiuisibile. i. erit eē qd idiuisibile. q. d. q in qbuscūq est ōriū hec est regula gñalis q semp in ōrio est ōriū. si q bonū t malū sunt ōria. t diuisibile t idiuisibile ōriant. si esse diuisibile est diffō mali ōriū erit diffō ōrij. i. eē idiuisibile erit diffō boni.

¶ Notādū aūt q in h exēplo logē pbus mō platoni eo. Posuit eni plato q vnū qđ quertit cum ente erat idē cū vno: qđ est ꝑn̄ nūi. iō posuit nūos eē sbas rez Et qz defect⁹ icipit in recessu a simplici t ab vnitate: posuit q idez erat eēntia vnitatis t bonitatis. t idez eēntia mali t diuisibilitatis. supponēdo q q eē diuisibile ꝑdicēt de malo in eo q diffō ꝛcludet q eē idiuisibile ꝑdicēt de bono in eo q diffō. poterit q ꝓbari de aliq ꝓposito diffō in eo q diffō supponēdo diffonem oppositi. hēt tñ qđ hic dī bonuz itellectū ꝑm ueritatē qz simplex hēt rōnem boni. t diuisuz ꝑm q huius. habet rōnem mali. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eteni hoc accipiēs qđ qd erat eē demō strat. Accipe aūt ad demōstrādū qđ quid erat eē alterū tm̄ sit. Eteni in demōstrationib⁹ est: qm̄ est hoc de hoc. sed nō ipm ne qz cuius eadem rō t cōuertitur.

¶ Probat q nō possit h mō ꝓbari diffō de diffinito. circa q duo facit. qz ꝑ° ꝓbat h ꝑ rōnē ꝓpriā ad ipaz diffinitionē. 2° prōnē cōez tā ad diffōnē qz ad diuisionez ibi. Ad utroslibet. Dicē g. Accipiēs eni diffōnē demōrat qđ qd erat eē. Ji. demōrat diffōnē. q. d. q talis ꝓbatio nō est cōpetēs. qz petit. ꝓbat eni diffōnez ꝑ diffō nez. Et qz posset aligs dicē q h pōt fieri q ꝛcludatur diffō ꝑ diffōnez. iō sbdit. q accipe aūt ad demōrandū qđ qd erat eē. Jq. d. q possum⁹ accipe qđ qd erat eē. i. diffōnē tanqz mediū ad demōrandū aligd alteruz tm̄ sit Juk ut hēt alia lra t meli⁹ alterū tm̄ sit. i. ita tm̄ q me diū acceptū sit qd alteruz ab eo qđ ꝛcludit. t sbdit. q Eteni in demōronib⁹ est Jsup. oñdē per mediuz qđ est diffō. qm̄ est hoc de hoc. Ji. passio uel diffō passiōis ꝑdicāt de sbo sed nō ipm. Ji. sed non est idem ipsum medium qđ ꝛclusio. neqz est Jsup. ipsum mediuz id cuius est ipa rō eadē. Jq. d. q ipz mediū nō debet eē eiusdē rōnis cū ipo ꝛcluso. ita q nō sit magis notuz sz sit eq uk eodē mō notū me^m sic ꝛclusū. t sbdit. t ꝛ qñ tit. Ji. hoc posito sequit q mediū quertat. qđ non debet fieri. nō eni debet eē mediū id qđ quertit cuz ꝛne. ita q eque bñ possit ꝑ ꝛcluso oñdi mediuz. sic eē. tūc ergo est supplēda rō q cuz per diffōnez vni⁹ ōrij possit eque bñ oñdi diffō alteri⁹ ōrij. sic ecōuerso. uel cū non sit magis notū q diuisibile sit diffō mali qz idiuisibile boni. nec eē. nō poterit ꝑ vnū oñdi aliō. ¶ Deiñ. c. d.

¶ Ad utroslibet aūt ꝑm diffōnē demrantē t ad sic sill'm est eadez oppō: pp qd erit hō aial bipes gressibile. ß non aial t bipes. ex acceptis enim nec vna necessitas est vnū fieri. quod predicat. sed ac si homo idem esset t grāmaticus t musicus.

¶ Adducit aliā rōnē cōez tā ad diffōnē qz ad diuisionē. di. Lad utroslibet. Ji. ad utroslibet sill'os uk ad utraslibet vias t ꝑm diuisionē demrantē t ad sill'm sic. Jvz ꝑm diffō nē eadē oppō. Ji. idē modus arguēdi ꝛtra utrūlibet. vz pp qd ē hō aial bipes gressibile: sz nō aial t bipes. q. d. q nec via diuisiua. nec via accipiēs que cōpetunt ōrio ꝛcludit diffōnē eē qd vnū. vñ non magis ꝛcludit hoez eē aial bipes. qz aial t bipes. t sbdit q ex acceptis eni nec vna necitas est vnuz fieri qđ ꝑdicāt. sed utiqz sic hō idez erit grāmaticus t musicus. Jq. d. q diffō dicit qd vnuz. nulla aūt istaz viaz ꝛcludit q id qđ ꝑdicāt sit qd vnuz. g nlla talis via ꝛcludit q id qđ ꝑdicāt sit diffō in eo q diffō. ¶ Dubitaret forte aligs. qz vī falsuz q via diuisiua nō ꝛcludat diffōnez esse qd vnū. nā si hāt diuisiones ꝑm dīas sbales diffō accepta de necitate dicet qd vnū. ¶ Rursus t via diffinitiua. accipiēdo diffōnē ōrij h idē fiet. nā si diffō ōrij dicit qd vnū opz q t ōria diffō dicat qd vnū. ¶ Dōm q nulla via ꝛcludit diffō eē qd vnū. t qđ dī de diuisione ꝑ dīas eēntiales. dici dz q dīa eēntialis bñ facit vnū cū eo cui⁹ est dīa. sz q fiat h mō vnuz h nō habet ex diuisōe in eo q disio: sz ex eo q disio hz eē circa talez māz. disio eni ꝑm q hi⁹ pōt fieri t ꝑ dīas eēntiales: t ꝑ accītales. via g disiua cū possit fieri disio utroqz mō nō magis habet ex acceptis ꝑ disionē q hō sit aial bipes: qz q sit aial t bipes. i. nō magis habet q aial t bipes dicāt plures act⁹. t sint vnū ꝑ accīs. sic enim acceptū ꝑ disionē poterit eē vnū ꝑ accīs. sic hō est vnū per accīs cū grāmatico t musico. Qđ vo addebāt de diffinitiōe ōrij. dici dz q nō magis notuz est q eē disibile sit diffō mali qz q idisibile boni. arguē eni q in oibus hītib⁹ ōriū semp est ōriū in ōrio. ita ualet in eēntialib⁹ sic in accītalib⁹. dū tñ sint p se accītia. t tali via arguēdi rōne modi arguēdi q accepte sint dīe essentiales nō erit nobis magis notū qz accītales. poterit eniz h inotescē nob alia via: sz ipe modus arguēdi nihil nob de h patefaciet. ex ipo g mō arguēdi magis hēbitur q ꝛcluса diffō sit qd vnū qz q qd plura. Valet g hec obiectio. q nec via disiua. nec diffinitia ꝛcludat diffōnē ut diffō. qz diffinitio ut diffō est qd vnū. ex neutra aūt via sufficiēter habet q id qđ ꝛcludit sit qd vnum.

¶ Qualr igit diffiniēs mrabit substātiā: aut qđ qd ē. Neqz eni sic demrans ex certis eē manifestū faciet qđ neče est cū sint illa alterū aligd esse. demōstratio eni hec est.

¶ Postqz ꝓbs executº est de qōne 4ª. vz qrum est diffō. utz sit eoz qz est demro t de 3ª. vz qd est diffō. utz sit idez q demro. t de 2ª. vz qs sit modus introducēdi diffinitionē. utz via sillogistica. reduplicatiua. aut diuisiua. aut diffinitiua. In pte ista ut dicebat vult exeq de qōne ꝑª. utz qđ qd est demrek. ¶ Propter qđ sciēdū q demro est duplex. ad sensū. t ad itellectū. t ad sbuz est duplex rōcinatiua. s. t nō rōcinatiua. demrare autē ad sensū mō rōcinatiuo vī facē iductio. Nam iductio sensibilr oñdit in h t in illo sic eē: t ex h arguit i oib⁹ ita esse. vñ qsi qdā demrare est sic sensibilr ꝓcedē. demratio aūt ad sensū nō rōcinatia pōt fieri. ut figs sbu. utputa visu oñderet sibi sic eē ut figs nūqz vidisset niuē. t dubitaret eā eē albā ad sbuz. t hz visū oñderet sibi sic eē. utputa si portaret nix corā eo t diceret ei. respice qm̄ est alba: uk possit talis demro fieri digito: ut figs nūqz tetigisset igne posset ei digito demrari q eēt calus. uk eē posset exponi q sbus referat ad tactū. posset eni alicui sbu demrari aligd sentiēdo t tāgēdo ipz digit⁹ aūt referat ad visū. ut qz pōt alicui digito oñdi aligd ut videat illō. Demratio aūt ad itellz fit ꝑ diffōnē. qz mediū in tali demrone est diffō. duo g facit phs qz ꝑ° oñdit q nec demrone ad itell'm nec ad sensū pōt demrari qđ qd est. 2° spāl'r adducit rōnes q nō possit demrone ad itell'm ibi Ampli⁹ quō mōstrabit. Circa ꝑm duo facit. qz ꝑ° oñdit q nō pōt demrari qđ qd ē demrone ad itell'm. 2° q nec demrone ad sensum. ibi. Nec sic iducēs. Dicit g. Qualr igit diffiniēs. i. qualr demōstrās demrone ad itell'm: ubi mediuz est diffō mōstrabit. i. demōstrabit sbam. i. eēntialez diffōnē aut qđ qd est. neqz eniz sicut demonstrans ex certis ꝓncipijs faciet manifestū sup. qđ qd est. vz q necesse est eū sint illa ꝓncipia alterꝫ aligd eē. Ji.

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑnē. ⁊ ſbdit demſratio eni hec eſt. ⌊ q.d. q̄ in ħ ſtat rō demſratiōis q̄ accipiat q̄dā certa ⁊ nō ꝓncipia. ex q̄b⁹ de necitate ſequat aliqd alt̄. ſ. ꝑ. ħ at mō. vz demſratiue ⁊ per certa ⁊ nota non pōt demonſtrari qđ qd eſt ꝑm quod quid eſt. nam ſi concluderet quod quid eſt in eo qđ qd eſt. oporteret q̄ in ꝓmiſſis accipet eodem mō. qđ qd eſt in eo qđ qd eſt. taliſ ḡ eēt mediū q̄lis eēt ꝑ. ħ aūt mō nō eēt ꝓcedē ex notis ⁊ certis. q⁹ cū ꝑnes ſint dubitabiles eēt ⁊ mediuz dubitabile. ¶ Dubitaret forte aliqs. q⁹ videt q̄ id qđ hic dicit ſit idē cū eo qđ ſupi⁹ dicebat. nā idē eſt utz diffiniēs poſſit demſrare qđ qd eſt. qđ dic hec qđ q̄rta: ⁊ utz ipſi⁹ qđ qd eſt ſit ſill⁹ reduplicatiu⁹ qui accipit ꝓ⁹ medio. qđ qd eſt in eo qđ qd eſt. ul⁹ ſill⁹ diffinituus. qui accipit ꝓ⁹ medio diffinitionē diffōnis. uel diffōnē diffiniti. qđ totū fuit dictū in 1ª q̄one. oib⁹ eni his modis diffiniēdo oñdimus diffōnē eo mō q̄ poſe eſt oñdi. ¶ Dōz q̄ oñdere diffōnē p diffōnē nō eē poſe q̄drupl⁹ declat phs. ꝑ° in ſill⁹o reduplicatiuo. 2° in ſill⁹o accipiēte diffōnē diffinitionis. 3° in ſillogiſmo accipiente diffinitionē diffiniti ꝺriā. ⁊ 4° in ħ textu nūc expoſito. al⁹ tñ ⁊ al⁹. Nam diffō dupl⁹ pōt accipi. ul⁹ large ꝓ⁹ oi deſcriptiōe. put nō aggīat ſciaz: ſz opionē. uel ꝑpe. put ea utit demſratoꝛ. ⁊ put aggīat ſciaz. Dzime ḡ vie loquunt de diffō ne large in gñali. ſiue put ea utit demſo ſiue nō q̄ nullo mō qđ qd eſt in eo qđ qd eſt poſſit demſrari. ſz textus nūc expoſit⁹ logt de diffōne put ea ſpāl⁹ utit demſratoꝛ. qđ qd eſt ḡ ꝑm q̄ h⁹ nō pōt ꝓcludi p diffōnem. put diffō ptinet ad ſillm gñal⁹ ſiue ſillus ille ſit demſo ſiue nō. nec ꝑt ꝓcludi p diffōnē. put diffō illa ſpāl⁹ ſpectat ad demſratoꝛez. ḡ hec 4ª ſua locutio de diffōne pz quō differt a trib⁹ ꝑmiſ locutionib⁹ ꝑcedētib⁹. tres aūt ꝑcedētes locutiōes de diffōne. pz ēt quō ad iuicez dint. Dzia ḡ locutio cū dī. ipſi⁹ aūt qđ qd eſt. logt de diffō ne diffiniti. utz p diffōnē hois ul⁹ cuiuſcūq; alteri⁹ ꝑm q̄ h⁹ poſſit demſrari diffō et⁹ ꝑm q̄ h⁹. ita q̄ p vnā diffinitionē ꝑm q̄ h⁹ demſraret alia ꝑm q̄ h⁹. 2ª aūt locutio de diffōne cū dicit: ſz utz ſit demſrare qđ qd eſt. loquit nō de diffōne diffiniti ſz diffōnis. utz ħ mō ꝓtin gat oñdē qđ qd eſt. 3ª aūt locutio cū dicit. ⁊ ſi ex cōditiōe. logt de diffōne diffiniti. ſz al⁹ q̄z locutio ꝑ⁹. q⁹ ꝓma loquebat de diffōne diffiniti. ꝓpoſita. ut ſi de eadē re denī due diffōnes. utz p vnā poſſit oñdi alia. ſed 3ª locutio logt de diffōne diffiniti oppoſita. utz. ſ. p diffinitionē vni⁹ oppoſiti poſſit oñdi diffō alteri⁹. ¶ Eſt aūt diligēter notādū q̄ cū dicim⁹ q̄ qđ qd eſt ꝳz q̄ h⁹ nō pōt ꝓbari nec ſillogiçari loquendo de ſill⁹o gñal⁹. nec pōt ꝓbari nec demſrari loquēdo de demſone ſpāliter. itelligēdū eſt q̄ nō poſſit ſillogiçari uere. i. ſillogiſtice ꝓbari uere: q⁹ ſemp petit ibi ꝑn^m. nunq̄z eniz eſt ſillogiſtica ꝓbatio uera niſi ꝑmiſſe ſint notiores ꝑne. tñ bñ pōt ꝓbabil⁹ ſillogiçari q̄ nihil ꝓhibet q̄dā falſa ꝓbabilia eē: imo ꝓbabiliora gbuſdā ueris. ut dī in 3° top. multis eni ꝓbabil⁹ ſillogiçatū eēt q̄ aial non pēnatū bipes eſt diffō hois: ſi aſſumeret ħ ꝑ medio qđ ꝓſtat ex gñe ⁊ dīīs hois. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nec ſicut iducēs p ſingularia cū manifeſta ſint: qm̄ oē cui ſic nihil al⁹ eſt. nō eniz qđ qd eſt demſrat: ħ qm̄ aut eſt aut nō eſt. Quis igit eſt alius modus reliquus. Nō eni uticq̄ mōſtrabit ſenſu aut digito.

¶ Oñdit q̄ nō poſſit demſrari qđ qd eſt demſratione ad ſenſuz. v. ⌊ Nec ſic iducēs. ⌋ i. nec demſrabit ſup. diffō nē ſꝓibil⁹ iducēs ⌊ per ſingularia cū manifeſta ſint ⌋ illa ſingl⁹aria. ſ. ad ſꝓuz ⌊ qm̄ oē ſic ⁊ nihil al⁹. ⌋ i. qz i oi b⁹ ſingularib⁹ ita ſe hz ſic accipit iductio ⁊ nō al⁹. ⁊ ſb dit. q⁹ ⌊ nō eni qđ qd eſt demſrat ⌋ ſu. ſic iducēs ⌊ ſz qm̄ eſt. aut nō eſt. ⌋ Inō ḡ p iductionez pōt demſrari ſꝓibil⁹ qđ qd eſt. nec ēt ſꝓibil⁹ pōt demſrari ſenſu ul⁹ digito. vñ ſbdit. ⌊ q⁹ igit eſt ali⁹ modus reliqu⁹ ⌋ ſu. ad demſrandū qđ qd eſt ⌊ nō eni mſrabit ⌋ ipz qđ qd eſt ⌊ ſꝓu aut digito ⌋ quō aūt differat he tres demſratiōes ſꝓibiles. vz demſrare iductiōe ſꝓu ⁊ digito. in ꝑn° lectiōis tāgebatur. ¶ Dubitaret forte aliqs. utz p iductionē demſrari poſſit qđ qd eſt. ¶ Dōz q̄ iductio ꝓcedit ex manifeſtis ad ſꝓuz. ſenſus vo nō iudicat niſi de accītib⁹. ſi aūt iudicam⁹ de ſba p ſꝓuz ħ eſt p accīs ul⁹ in relone ad accidēs. ut ſi video filiuz cleonis p accīs. ħ eſt q⁹ video albū p ſe. ⁊ ſi aliqs ſꝓus eſt q̄ iudicet de ipa ſba. utputa ipa eſt mā ħ nō erit niſi in relone ad accītia. ipam aūt ſbaz nudā ⁊ ipz qđ qd eſt nudū ſꝓus nō pōt apꝓhēdē. nunq̄z ḡ fit iductio de ipa nuda ſba. ſz ſemp de ea i relatiōe ad accīs. ut ſi iudico p ſenſuz hūc eē hoiez. hūc eē rōnalē. ħ eſt ipaz ſbaz ⁊ ipaz qdditatē hois nudam ꝑm ſe eſt p aliq̄ accītia q̄ video in ipo. q̄ aūt poſſimus ſentire ipoſe. ⁊ q⁹ ſba in relone ad accīs non dicit qd eē. ſz q⁹ eſt. iductio que fit ex manifeſtis ad ſꝓuz nō demſrat qd res ſit. ſz q⁹ ſit. vñ poſſum⁹ p ſꝓuz iudicare de aliq̄ q⁹ eſt hō. q⁹ videmus ad ſenſuz aliq̄ in ipo que nō poſſet facē niſi eēt hō. nō aūt poſſum⁹ ad ſenſum cogſcē qd ſit hō. inductio ḡ que ꝓcedit ſenſibil⁹. ⁊ ſenſus ⁊ digit⁹ que faciūt cognitionē ſenſibilem. non qd eſt. ſed qm̄ eſt oñdere pñt. ideo ualde eſt dubiū quomodo demonſtrabit q̄ quid eſt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ q̄ mō mſrabit qđ qd eſt. neče eſt eni ſciētē qđ qd ē hō: aut aliō qđcūq; ſcire q⁹ ē. qđ eni nō eſt nl⁹ ſcit qd eſt. ħ qd ſigt rō diffō qdē aut nomē. cū dico hircoceruus qd aūt eſt hircoceruus ipoſe eſt ſcire.

¶ Oñdit ſpāl⁹ q̄ qđ qd eſt nō poſſit demſrari demſone ad itellectū. ſcire eni ad itellectū ptiet. ⁊ ſentire ad ſꝓz hoc eni mōſtrabūt rōnes ſeq̄ntes q̄ qđ qd eſt nō ꝓtingat p demſrationē ꝓcludē. per demſrationē. ſ. ad itellectū ⁊ faciētē ſcire. Circa qđ facit tria. q⁹ ꝓmo ꝓmittit qđdā neciū ad ꝓpoſitū. 2° adducit multas rōnes q̄ qđ qd eſt demſrari nō poſſit. 3° epilogat circa deteriata 2ª ibi. ⌊ At vo. ⌋ 3ª ibi. ⌊ Ex his igit. ⌋ Dic ḡ. ⌊ Ampli⁹ quō mſrabit. ⌋ i. demſrabit ⌊ qđ qd eſt ⌋ ⁊ ſbdit. q⁹ ⌊ neče eſt eni q̄ ſciēdo qd eſt hō aut aliō qđlibet ſcire. q⁹ eſt. qđ eni nō eſt nullus ſcit qd eſt. ſed qd ſignificat rō aut nomē ⁊ ponit exēplū. d. ⌊ cū dico tragelaphus qd eſt tragelaphus ipoſe eſt ſcire ⌋ ħ ḡ eſt qđ ꝑ°. ꝓponit neciū ad ꝓpo^m. q̄ cū qđ qd ē de q̄ nos logmur nō ſit niſi ēti⁹ ⁊ q̄ de nl⁹ ſcire poſſum⁹ tale qđ qd ē niſi ſcia m⁹ ipz eē. vñ de nō entib⁹. nec ēt de figmētis cuiuſmodi ſunt tragelaph⁹ ⁊ chimera nō poſſum⁹ ſcire qd eſt. q⁹ nō ħt qdditatē. ſz poſſum⁹ ſcire de eis qd ſignificet nomē. ¶ Nōn^m aūt q̄ ēt de ipſo nihilo poſſum⁹ ſcire qd ſignificet nomē. naz ſcire poſſum⁹ qd ipoꝛtat per ħ nomē nihil ⁊ hoc grāmatic⁹ appellat ſbaz. q̄litatē aūt appellat modū ſignādi. ut q⁹ ſigtur p modū ꝓpriū. ul⁹ p modū appellatiui. ⁊ ex ħ ſꝓm nihil ⁊ etiam oē nomen ſigt ſbaz cū q̄litate. q⁹ in oi noie eſt cōſiderare ſigtum. aut p modū ſignādi ꝓpriū ul⁹ indiuidui. utputa ſortes ⁊ plato. aut p modū coīs ⁊ appellatiui. utputa hō ⁊ aial ſi ḡ in ipo nihilo eſt aſſigre qd ſignificet nomē. nō eſt i cōueniēs q̄ tragelaphus ⁊ alia figmēta hēant qd nois eēt aūt icōueniēs ſi hiet qd rei. ¶ Notādū etiā q̄ eſſe uocez ſignificatiuā cōpetit ⁊ termino cōplexo ⁊ incōplexo. ⁊ noi ⁊ oroni. ⁊ ex hoc opz q̄ ipſa rō nois que ꝓtinet plures termios ſit etiaz uox ſignificatiua. ut rō hui⁹ nois tragelaphus eſt hircoceruus ul⁹ eſt aial cōpoſitū ex hirco ⁊ ceruo. qđ in rerū natura eē nō pōt. poſſum⁹ ḡ ſcire de tragelapho qd ſignificet nomen eius.

UVA. BHSC. IyR_086_4

uel quid significet rō nois eius. non aūt possumus de ipso scire qd rei. ¶ Dubitaret forte aliqs ad qd deseruit qō hic p̄missuz est. vz q nō possum⁹ scire de aliquo qd est. nisi sciam⁹ ip̄m eē. ¶ Dōm q ꝟ dictū deseruit ad duo. vz ad id qō p̄ª facie sonat. nā ut quedaz rō iferior declarabit. ſz si qō qd est posset demſtrari. possemus de aliquo scire qō qd est. ⁊ tū ignorarem⁹ ip̄m eē. ⁊ iō hic supponit tanq̄z impossibile. 2° hoc dictū deseruit ad cognoscēdū q qd est ⁊ eē sunt diuisa ex quo vnū p̄supponit aliud. ualet eni hoc ad sequentes rōnes. q⁹ plures de sequētib⁹ rōnib⁹ initent huic fundamēto q per demſtrationē nō possit demſtrari qd ē. q⁹ per eā demſtrat eē qō est aliō a qō qd est. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū uerū sit q nō possum⁹ de aliquo scire qō qd ē nisi sciuerim⁹ de eo q⁹ est. uel nisi sciuerimus ip̄m esse. ¶ Dōm q ꝟ facilēda est vis in eo q dicē scire. nā scire nō est nisi entiū. non q̄ possum⁹ scire de aliquo qd est. nisi sciēdo ip̄m eē ens. q⁹ si nescirem⁹ ip̄m eē ens nesciremus ip̄m. q̄re si nō possum⁹ scire de aliquo qd est nisi sciam⁹ ip̄m eē ens. sciēdo aūt ip̄m eē ens scim⁹ ip̄z eē. 2ñs est q nō possumus de aliq̄ scire qd est nisi sciam⁹ ip̄m eē. qō eni nō est nō scīt. vñ ⁊ in p̄° huiꝰ dictū est. q falsuz nō scīt q⁹ nō est. Uel possum⁹ dicere q facilēda est vis in qō qd est. qō ad demſtrationē ordinat. Cū ergo demſtratio non sit nisi entiū: tale qō qd est de aliquo scire nō possumus nisi sciam⁹ ip̄m eē ens. ⁊ per 2ñs nisi sciam⁹ ip̄m eē. Est q̄ intētio phi. q si dubitat utrum possit demſtrari qō qd est nō pōt eē dubiū nisi de qō qd est qō ordinat ad demſtrationē. nā de qō qd est qō non ordinat ad demſtrationē qlibet pōt scire qō nō demſtrat. qō qd est q̄ qō ordinat ad demſtrationē est qō qd entiū. De nullo q̄ possum⁹ scire tale qō qd est nisi sciuerim⁹ ip̄m est ens. ⁊ per 2ñs nisi sciuerim⁹ ip̄m eē. sed de hoc plenius dicet in p̄ma dubitatione illi⁹ lectionis. Diffinitio qm̄ aūt eē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At vo si demſtrabit qd est: ⁊ q⁹ est: ⁊ eq̄liter eadē rōne mōstrabit. diffō eni vnū aliqd manifestat: ⁊ demonstratio alterū. Id aūt qō est qd est hō. ⁊ eē hoiem aliud est.

¶ Adducit multas rōnes ad p̄bāduz itētū. vz qō qd est demſtrari nō possit. Circa qō sex facit. ſz q⁹ sex rōnes adducit ad p̄positū. 2ª ibi|_ Postea per demſtrationē. _|tertia ibi|_ Q⁹ uerē ⁊ nūc. _|4ª ibi|_ Qō igit demſtrabit _|5ª ibi|_ Manifestū aūt est. _|6ª ibi|_ Si igit diffinitēs _|In p̄ª p̄te itēdit talē rōnē. diffō demſtrat qd vnū pari rōne ⁊ demſtratio demſtrat qd vnū. ſz demſtratio demſtrat q⁹ est. q̄ nō demſtrabit qd est. q⁹ tūc demſtraret duo. cū aliō si qd est. ⁊ q⁹ est h̄ est q̄ qō dicit|_ At vo si _|sup. aliquis _|demſtrabit qd est. ⁊ q⁹ est. qliter eadē rōne demſtrabit utrūq̄z. _|q. d. q⁹ est ipose. ⁊ subdit q⁹|_ diffō aliqd vnuz manifestat ⁊ demo. _|ſra ē corrupta ut pz ex alia trāslatiōe que h̄et. diffō vnū aliqd manifestat ⁊ demſtrat. si q̄ diffō vnū aliqd demſtrat supponendū est q⁹ pari rōne ⁊ demſtratio. si q̄ uellem⁹ exponere ſram nr̄am sic exponerem⁹ ip̄am. diffō eni vnū aliqd significat ⁊ demſtratio. i. ⁊ demſtratio supple vnū aliqd manifestat. ⁊ subdit|_ Id aūt qō est qd ē hō. ⁊ eē hoiez aliō est. _|tūc q̄ est supplēda rō. q⁹ cū demſtratio nō demſtret nisi vnū. cū demſtret eē sup. q⁹. nō demſtrabit qd est. q⁹ aliud est eē q⁹ est. ⁊ aliō qd est. ¶ Notādū aūt q rō pōt dici oē id per qō certificamur de aliquo. sumpſit eni nomē rō ab ipa rōne si ue ab ipo itellu. q⁹ est organū itellꝰ. Illud enim est rō quo utit itellꝰ ad itelligēdū. igit cū dicebam⁹. oē id p qō certificamur de aliq̄ per qō fit nobis aliq̄ fides de aliquo. pōt dici rō. ⁊ q⁹ per diffōnē certificamur de qd ditate rei. ipa diffō quedaz rō dī. Rursus q⁹ per qualibet argumētationē rectā fit nobis aliq̄ fides. quelibet talis argumentatio dī quedā rō. cū q̄ per demſtrationē nō solū fides: sed ēt certitudo fiat nobis de re ipsa: demſtratio quedaz rō est. rō q̄ est qd cōe ad demſtrationē ⁊ ad diffōnē. Ult ergo phs q⁹ nō eadē rōne demſtrat qō qd est. ⁊ q⁹ est. q⁹ vnū demōstrat diffōne. aliud demonstratione. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Postea ⁊ per demſtrationē dicim⁹ necessariū eē demſtrare oē q⁹ est: nisi substātia sit eē aut nō substātia est nulla. Nō eni est genus ens. demſtratio q̄ erit. q⁹ est qō qd est.

¶ Adducit ſcdam rōnē que est q̄si supplemētū rōnis p̄me. dixerat eni q⁹ demſtrat qd vnū. posset q̄ aliqs dicere q⁹ eē ⁊ qd est nō sūt aliud ⁊ aliō. ¶ Ad hoc q̄ remouēdū facit rōnē ducētē ad icōueniēs. vz q⁹ eē nō est qd rei nec est ſba rei. q⁹ tūc ens eēt gen⁹ qō est icōueniēs. si q̄ eē nō est qd ⁊ demſtratio nō demſtrat nisi eē. q̄ nō demſtrat qd. iō ait q⁹ _|Postea. _|i. alia posteriora rō ducēs ad inconueniēs ē hec. vz q⁹ _|⁊ per demſtrationē dicim⁹ neccſſariū eē demſtrare oē q⁹ est _|q̄ sup. p demſtrationē nō demſtrat eētialr nec est qd demſtrat _|nisi ſba sit _|sup. ip̄m _|eē _|⁊ ip̄m q⁹ est. ⁊ subdit q⁹ _|eē nō est ſba nulla _|supabundat ibi. uel ut h̄et alia trāslatio. eē aūt nō est ſba nulli. ⁊ subdit q⁹ _|non eni est gen⁹ qō est. _|i. ens. ut h̄et alia trāslatio. q. d. q⁹ si poneret q⁹ eē eēt ſba aliq̄. uł eēt ſba alicui⁹. sequeret h̄ inconueniēs. q⁹ ens eēt gen⁹. cū ergo ens nō sit gen⁹. eē vo erit ip̄m qd. nec erit ipa ſba alicuius. ⁊ q⁹ sic est _|demſtratio itaq̄z erit eius qō qd est _|uel ut h̄et alia trāslatio erit q⁹ est. nō q̄ demōstrabit per demōstrationē qd est. sed demōstrabit. q⁹ res qdē est uel q⁹ est. nō aūt qd est. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū esse sit ſba. uł utrū sit idē eē ⁊ qō qd est. ¶ Dicēdū q⁹ hic ſba accipit large p̄o qualibet eētia rei. vnde hic est questio utrū ipsa eētia que idicat per diffōnē sit ip̄m esse. ut utrū. ſ. esse rei sit idē qō ei⁹ eētia ⁊ ſba. ad qō respōdēt quidā q⁹ in solo deo est eē idē ⁊ q⁹ quid est. in oi alio differt eē ⁊ eētia. vñ ⁊ cōmuniter expositores exponūt hunc passum de eē rei. uolentes q⁹ hic loq̄tur phs de eē actuali rei. qō in solo deo est idē cū sua qdditate. sed nunq̄z sic p̄cedēdo ⁊ loquēdo de tali eē habebim⁹ intentionē phi. vult eni phus q⁹ si esse eēt idē q⁹ rei ſba: q⁹ ens eēt gen⁹. ⁊ q⁹ oia per 2ñs eēnt in eodē gñe. sed si loqueret phs de tali eē nō sequeret q⁹ ens eēt gen⁹. ⁊ q⁹ oia per 2ñs eēnt in eodē gñe. imo sequeret q⁹ ens nō eēt gen⁹. ⁊ q⁹ nihil eēt in gñe: nā qō h̄et idē eē cū ſba nullo mō h̄et in eo aliqd potētiale. q̄ nunq̄z in eo poterit accipi rō gñis. nā gen⁹ dicit formā mediaz inter potētiā ⁊ actū. ut declarat cōmē. in 2° meta. nec opz in hoc multū ifistere. q⁹ oēs p̄cedūt deū non eē in gñe. si q̄ alie res h̄ēt idē eē cū sua ſba nihil eēt in gñe: ⁊ si nihil eēt in gñe nullū eēt gen⁹. hoc q̄ posito nō solū ens eēt in gñe: sed ibi nullū aliud eēt gen⁹. icidūt q̄ isti in q̄zdā v̄itatē q⁹ eē in solo deo est idē cū eētia: sed nō uadūt ad mētē phi. imo uadūt ad oppositū mētis. ut patet. phs vult q⁹ hoc posito sequeret q⁹ ens sit genus. ſm aūt exp̄ōnē istoz hoc posito destruūt eē gen⁹. si q̄ de eē actuali loqueret h̄ phus q⁹ in solo deo est idē eē cū eētia. si tale eē eēt idē cū ſba rei nihil eēt in gñe. ¶ Ad hoc idē ēt facē. q⁹ phs itēdit hic log de eē ut refert ad demſtrationē. demſtrare aūt est sciaruz spāliū que nō 2sideraī nec de deo nec de subīs sepatis. nā ⁊ ipsa phīsica ut declarari h̄et in. 6° meta. eēt p̄ª phīa: si non eēt meta. nō 2sideraret de talib⁹ ſm se. q⁹ ut dī in phīsicis que nō amplio⁹ mota mouēt: nō amplio⁹ sūt phīsice 2sideratiōis. de talib⁹ q̄ nō se ītromittit h̄ phs. accipe q̄ eē qō nō sit idē cū eētia. put ab h̄ excludit solus de⁹ qui h̄et idē eē cū eētia. nō est ire ad mētē phi. cuz q̄rit utrū eē sit idē cū eētia. uel qō rei eētia. dici dz

UVA. BHSC. IyR_086_4

ḡ nō. ſz per ℔ nō hētur de eſſe de quo loquit phs. nec per ℔ hētur utrū eē de quo logtur phs ſit idē cū qō rei eēntia. nec per ℔ ēt hētur. utrū ſi eē de quo logt ℔ phs eēt idē qō rei ſuba uel qō rei eēntia: ex ℔ ſeḡret ḡ ens eēt gen⁹. ſz de hiſ oib⁹ in ſequētib⁹ qōnib⁹ dicet. ¶ Du bitaret forte aliḡs. de quo eē logt hic phs. ¶ Dōz. ḡ ens vnomō diuidit per ſe in. 10. p̄dicamēta. ſm ḡ vult phs in 5° meta. nā ut ibi dī ḡ dñr aūt entia per ſe oia que ſignt figure p̄dicamētoꝝ. aliomō accipit ens per accns nō oz nūc diſtiguere quot modis ſumat ens per accns. ſz ſufficit nūc ſcire ḡ ens p accns dī de vītate p̄ pōnis. vñ ēt cōmē. i 6° meta. ait: ḡ qō de ente vnomō collocat in qōnib⁹ gn̄is. aliomō in qōnib⁹ accntis. vñ ait. ḡ qui itellexerit de ente qō eſt cōe. 10. p̄dicamētis dicē ḡ collocat i qōnib⁹ gn̄is. ⁊ qui itellexit de ente id qō itelligit de uero dixit ḡ collocat i qōnib⁹ accntis. eē ḡ vnomō dicē ſm eē eēntie ſiue ſpaz eēntiā uł ſpaz qdditatē. ⁊ ℔ diuidit per ſe in. 10. p̄dicamēta: ⁊ tale eē eſt qō idicat per diffōnē cū dicit ḡ diffō eſt oīno in dicās qd eſt eē. aliomō accipiat eē p ipſo exiſtere rei in actu de quo locuti ſum⁹ in qōne p̄cedenti: de quo hic phs nō itrēdit log. 3° mō pōt accipi eſſe. p hitudine p̄di cati ad ſbm in qua hitudie cōſiſtit vītas ⁊ falſitas ppō nis. ⁊ de tali eē hic logtur phs. qđ pz. nā ipe loquit de eſſe qđ oñdit per demſrationem: qđ eſſe diuidit ꝑtra ḡ qd eſt. qđ oñdit per diffōnem. cōſtat aūt ḡ eē qđ oſten dit per demōſrationez nō exiſtere actuale rei. qđ per ſe ⁊ p̄mo cōpetit ꝓticularib⁹. quoꝝ nō eſt ſcia nec diſ finitio: uł ib⁹ aūt nō competit tale eſſe nec tale exiſtere actuale niſi ꝑut hñt eſſe in ꝓticularib⁹. de hoc aūt eſſe loquit cōmē. 7° meta. cū dicit. ḡ qdditates rerū non ſunt entia niſi per eſſe rerū hñtū qdditates. ſi ḡ talis eſſe eſt directe ipoꝝ ꝓticulariū: h⁹¹ eſſe non eſt illud qđ per demſrationē oñdit. eſſe etiā h⁹¹ eſt ipſ⁹ rei incōple xe per demſrationem. nō aūt oñdit niſi qd cōplexū. eſſe ḡ qđ per demſrationem oñdit eſt eſſe cōplexi ⁊ eſſe. ppō nis. h⁹¹ aūt eſſe nihil aliud eſt q̄z hitudo p̄dicati ad ſbz de hoc ḡ eſſe logtur phus in p̄ncipio ꝑiermenias. qui ait ḡ eſt ſiue eſſe ſignificat quādā cōpōnez quā ſine cō poſitis nō eſt intelligere. patet ḡ de quo eſſe hic loquit phs. ¶ Ulter⁹ dubitaret aliḡs. utrū tale eē ſit idē ḡ rei ſuba. ¶ Dōm ḡ eſſe qđ eſt hitudo ppōnis in quo cōſiſtit ueritas uel falſitas. imo vītas. qz falſitaz ꝙſiſtit in nō eē. vītas aūt ꝙſiſtit in eē. cum ḡ eſt hitudo eo mō quo ꝓnūciat ppō eſt locutio uera. cū aūt non eſt talis hitudo eſt falſa. cū ḡ dicit eē qđ eſt. uel nō eē qđ nō eſt. qz ſic ꝑferē hitudo ut termini ſe hñt eſt locutio uera. ſi modis oppoſitis ꝑferē eēt falſa. talis eni hitudo ⁊ tale eē nō eſt ipa ſba rei. vñ ⁊ phs in li° ꝑiermenias ait loquēs de ℔ eē. ḡ neqz eniz eē eſt ſignū rei uel nō eē. eē ḡ uel nō eē ppōnis nō ſūt ſignū rei qz nō dicūt qddita tē uel eēntiā alicuⁱ⁹ p̄dicamēti. ſed ſolū dicūt hitudies p̄dicamētorū ad iuicē. bñ ḡ faē cōmē. ḡ ℔ qđ itelligit de uero uel de hitudie p̄dicati ad ſbm dixit ptinere ad qōnē de accidēte. qz hec hitudo eſt min⁹ q̄z accns. naz accns aliquā rē dicit. aliquā eēntiā noiat. uel aliquaz qdditatē dicit. ſed h⁹¹ hitudo ſiue h⁹¹ eē nulli⁹ rei ſignū eſt. nec eſt ℔ ſic itelligēdū ḡ qō de h⁹¹ hitudine colloceē ſub qōnib⁹ de accnte. qz oīs talis hitudo ſit per accns. aliqñ eni tales hitudines ꝙſequunt res ſm ſe. ⁊ tūc ſūt per ſe. aliqñ nō ſm ſe. ⁊ tūc ſunt per accns. nō ḡ tales hitudines collocanť ſub qōnib⁹ accntis ḡ oēs ſint p accns. ſed ipe ſm ſe nullā ſbam dicūt nec aliquā eēn tiā. nec aliquā qdditatē. vñ ſunt min⁹ q̄z accns. ¶ Ul teri⁹ forte dubitaret aliḡs. dato ḡ h⁹¹ eē qđ dicit vīta tē ppōnis nō ſit aliq̄ eēntia nec aliq̄ ſba. ⁊ ſit min⁹ q̄z accns quō differt ab accnte. ¶ Dōm ḡ h⁹¹ hitudines nihil dicūt niſi reſpectū rei ad rē. nō reſpectū qui ſit re latio ſz eē. ſed reſpectū qui eſt relatio ſm dici. iō h⁹¹ eē in nullo p̄dicamēto eſt ſm ſe. ſed ſolū eſt aliqd ꝙñs rez p̄dicamētoꝝ: ut ex eo ḡ talis res eſt in tali p̄dicamēto ⁊ in tali ſpecie. ex ℔ hēt hitudinē ad talia ⁊ ad talia. ⁊ ex ℔ pñt de ea talia ⁊ talia vīficari. vñ talis reſpect⁹: ⁊ talis hitudo ſiue tale eē min⁹ hēt de eē q̄z uera relatio: ⁊ q̄z relatio ſm eē. cū ḡ dicat cōmē. in. 12° in illo cap°. Utrū ſunt cadez p̄ncipia ſbe ⁊ accntis ḡ uera relatio habeat minimū de eē. iſtud eſſe qō hēt min⁹ de eē q̄z re latio hēbit min⁹ de eē q̄z minimū de eē. Ex ℔ ḡ ſequit ḡ ipſm ſm ſe nihil ſit. bñ ḡ dixit phs in ꝑiermenias lo quēs de ℔ eſſe. ḡ ſi ℔ ipſm eē purū dixeris ipſm qdē ni hil eſt. dicam⁹ ḡ ḡ eſſe qđ dicit vītatē ppōnis: nullaz qdditatē dicit. ⁊ ſm ſe nihil eſt. dīa ḡ iter ℔ eſſe ⁊ acci dens eſt qz nomen cuiuſlibet accntis aliquid ſigt ⁊ eſt ſignū alicuⁱ⁹. iſtud aūt eſſe nihil ſigt. nō eſt eni aliqd ſi gnificatū. ſz eſt qdā cōditio ꝙñs ſignificatū. ⁊ qz nihil ſigt h⁹¹ eē. ſed ſolū exprimit moduz ſigndi. iō ipſm ſm ſe nihil eſt. vñ phs in eiſdē ꝑiermenias cū ſus dixiſſet ḡ ſi hoc ipſm eē purū dixeris ipſm qdē nihil eſt. ſtatim q̄ſi aſſignās huⁱ⁹ dicti cām ſbiūgit. ꝙſignificat eni quā dā cōpōnē. hec eſt eni cā q̄re tale eſſe ſm ſe nihil eſt. qz ſm ſe nihil ſigt. ſed ſolū cōſignificat. exprimit eni quē dā modū ſignificādi. cui⁹ aūt ſit cōditio tale eē dici de bet ḡ eſt cōditio p̄dicati. nā iſte modus iſtius hitudis que exp̄mit per eſſe. nō eſt niſi qdā modus iherētie ut accipiat inherentia ſm ḡ pōt cōpetere cuilibet p̄dica to. Inherētia aūt nō eſt cōditio ſbi: ſed p̄dicati. vñ ta le eſſe ſemp eſt nota. i. ſemp eſt cōditio eoꝝ que de alte ro p̄dicanť. ¶ Ulterius dubitaret forte aliḡs. utruz ſi tale eē eſſet ſuba. ꝙñs eſſet ḡ ens eſſet gen⁹. ¶ Dicēdū ḡ ſi tale eē eſſet ſubſtātia: eſſet ſba alicuⁱ⁹. qz eſſet ſub ſtātia ſubiecti. nā cū p̄dicatū dicat aliqd in ſubo. ⁊ di cat aliqd alicuⁱ⁹. ut aliqd ſubiecti. ſi p̄dicatū eſt ſubſtā tia. opz ḡ ſit ſubſtātia alicuⁱ⁹. ⁊ qz ipſm eſſe qđ eſt ſub ſtātia p̄dicati. ſi ḡ ipſm eſſe eēt ſubſtātia uel eſſentia ali qua. eſſet ſubſtātia uel eſſentia alicuⁱ⁹ ut ſubiecti. vn de vna trāſlatio hēt ḡ eſſe nō eſt nulla ſuba. ſupabun dat ibi negatio. alia aūt trāſlatio hēt ḡ eſt nulli ſuba. nā idē eſt vnū ḡ aliud. poſſum⁹ ⁊ ℔ breuiter declara re. qz ſi eē eēt ſuba. i. eēt aliq̄ qdditas ⁊ aliq̄ eēntia. ita ḡ idē eſſet eſſe qđ qđ qd eſt. qz ℔ vult ꝓbare phs ḡ nō ſit idem. cū qdditas ſemp dicat aliqd in alio. ſi eſſe eſſet qdditas uel eſſentia aliq̄. eſſet qdditas ⁊ eſſentia alicuⁱ⁹ rei. ℔ viſo dicam⁹ ḡ ſi eē qđ dicit vītatē propoſi tionis. uel qđ dicit eſſe p̄dicati in ſubo eēt ſuba. tunc qlibet p̄dicatū qđ poſſet vīficari de aliquo ſubo pti neret ad ſubam ſubi. nā ſi ipa hitudo que nullius rei ſignū eſt. ſed eſt cōditio p̄dicati eſſet qđ qd rei. multo magis ⁊ ipſm p̄dicatū eēt qđ qd ptinens ad ſubaz rei. ⁊ qz oia p̄dicata pñt vīficari de ſuba alicuⁱ⁹ rei oia p̄ dicata ptinere poſſent ad ſbam ⁊ ad eſſentiam rei. ſed quecūq; ptinent ad ſbaz uel ad eſſentiā eiuſdē de neēi tate ſunt in eodē gn̄e. oia ḡ p̄dicata nō facerēt niſi vnū genus. ⁊ ſi oia p̄dicata eſſent vni⁹ gn̄is. illō qđ p̄dicať poſitiue de oib⁹ p̄dicatis eſſet gen⁹. h⁹¹ aūt eſt ſolū ens qđ ſm ſe ⁊ poſitiue p̄dicať de oib⁹ p̄dicatis. alia autez trāſcendentia nō p̄dicanť poſitiue ſm ſe. nā uerū p̄di cať de oib⁹. nō ſz ſe ⁊ abſolute: ſed in cōparatione ad itellm. bonū in cōparatiōe ad appetitū. vnū aūt nō p̄ dicať poſitiue: ſed ꝓuatiue. poſito ḡ ḡ eſſe qđ dicē hitu dinez p̄dicati uel qđ dicit vītatē ppōnis eſſet ſuba ali cui⁹ ens eſſet gen⁹. qđ eſt icōueniens. aliud eſt ḡ eſſe qđ dicē ueritatē ppōnis: qđ ꝙcludit demſratio. ⁊ aliud qđ qd eſt. qđ dicit ſubaz ⁊ eſſentiā cuiuſlibet rei qđ mani feſtat diffinitio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et ḡ uere ⁊ nūc faciūt ſcire. qd eni ſigni ficat triāgulus accepit geometra: qđ aūtē ſit equalitas demonſtrat.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Adducit tertiã rõnẽ sumptã ex his que videm⁹ i sciẽ tijs. q⁹ uere ⁊ nũc. vz demſtare eẽ ⁊ nõ demſtare qõ gd est faciũt scire. q. d. q⁹ uere demſtatiões demſtant eẽ. ⁊ qõ gd est nõ demſtant: ſz supponũt. vñ ſbdit gd eni qdẽ ſigt triãgłus accipit. i. supponit geometer. q⁹ aũt qdem est sup. eglaterus demſtat supponit g̃ geometer quid significet eglaterus. uł quid significet ipse triãgulus. ⁊ ex diffõne triãguli ꝓbat q⁹ figura in quã est resolubilis pyramis est triãgulus. uł supponit diffõnẽ triãguli eglateri. ⁊ ex diffõne ei⁹ ꝓbat q⁹ triãgulus collocat⁹ sup semidiametro duorũ circulorum equaliũ se itersecãtiũ est equilaterus.

¶ Quid igit mõstrabit diffinies: qd est uł qr est ut triãgulũ. Sciẽs itaqꝫ diffõne aliquis gd est: si est nõ sciet sed ipossibile.

¶ Postqꝫ pbus adduxit tres rõnes q⁹ demſtatio nõ demſtat qd est. ſz ga ẽ. ł adducit ad ł idẽ tres alias rõnes dicebaẽ q⁹ sex rõnib⁹ ꝓbabat pbs q⁹ qõ gd est demſtari nõ põt. ¶ Postqꝫ g̃ adducte fũt tres rõnes restat ad ducẽ alias tres. dint aũt he tres sequẽtes a trib⁹ pcedẽ tib⁹. qr pcedẽtes directe ꝓbãt demſtationẽ nõ demſtare qõ gd est. ſz he sequẽtes nõ ꝓbãt ł directe sed idirecte. ꝓbãt eni q⁹ diffõ qꝫtũ est de se. i. p⁹ aspectu uel gñaliter sũpta nõ est ipi⁹ entis. nec oñdit rem esse. tũc g̃ sic posset formari rõ. sic se hẽt diffõ ad eẽ ⁊ ad qr est. ita se hẽt demſtatio ad qd est. ſz diffõ qꝫtũ est de se nõ est ipi⁹ entis nec oñdit de re eẽ ⁊ qr est. g̃ nec demſtatio oñdet de re qd est. tria g̃ facẽ ꝑm q⁹ tres rõnes adducit ł ꝓbãtes. 2ª ibi. Manifestũ aũt. ꝫ ª ibi. Si igit. Dicit g̃ Diffiniẽs qd est uł qr est. ut triãgulũ. i. ut circa triãgulũ qd demſtabit diffinies circa ipm. utrũ qd est. uel qr est. utrũ demſtabit diffõ ipz qr est. ita q⁹ sit diffõ de neẽitate ipi⁹ entis. ⁊ subdit sciẽs itaqꝫ aliqs diffõnẽ qd est. si est nõ sciet. ſz ł ipose est. q. d. q⁹ si diffõ demſtaret qr est ⁊ eẽt. qꝫtuz est de se ipi⁹ entis sequereł ł ipoſe q⁹ aliqs posset scire de re qd est ⁊ ignorare si est: qõ sup. negabaẽ. ¶ Dubitaret forte aliqs. quõ demſtatio se hẽt ad eẽ. ¶ Dõm q⁹ possum⁹ distiguere triplex esse: ad quoꝫ duo demſtatio se hẽt per se: ad ꝫ aũt per accñs. ad illa aũt duo eẽ ad que demſtatio dr se hie per se: nõ eodẽ mõ se hẽt per se ad illa: ſz ad vnũ illoꝫ se hz per se. qr per se ꝓsupponit. ad alid aũt se hẽt p se qr ipz p se ꝓcludit. Est aũt ꝑm eẽ rei p qõ res est in ꝓdicamẽto. ⁊ de ł eẽ posset itelligi qõ Boe⁹ dic. q⁹ spes est totũ eẽ idiuiduoꝫ. qr totũ eẽ qõ hñt ididua in ꝓdicamẽto ł est per spez. tale eni eẽ põt cõpetẽ rei: ea nõ exñte actualr. ut nõ exñte rosa i actu. uerũ est de ea q⁹ sit res ꝓdicamẽti. sufficit eniz de re q⁹ sit in se uel in suis cãis ad ł q⁹ de ipa possit eẽ scia. si eni res nullomõ eẽt nullo mõ de ea posset eẽ scia. ad ł aũt q⁹ de re sit scia suffi cit q⁹ qꝫtũ est de se hẽat hitudines ad debitas ꝓprieta tes: ⁊ ad debita ꝓncipia. ad ł q⁹ de ea possint formari uere ꝓpões. vñ ⁊ locutiões hoiuz ł designãt. ⁊ tradẽ tes sciaz ł oñdũt. dicũt eni hoies loquẽtes de rosa. ⁊ ẽt phi si de rosa sciaz traderẽt ł idẽ dicerẽt. vz q⁹ rosa est pulcherrim⁹ floꝫ. qõ dicẽtes nõ itẽderent dicẽ q⁹ rosa eẽt actu uel nõ eẽt. ſz q⁹ rose cõpetit p se hie hitudinez ad tãtã pulchritudinẽ q⁹ pulchritudie excellat oẽs flo res. ⁊ de cinamomo si de eo traderet scia diceret q⁹ est spes ꝓficua dẽtib⁹ qõ dicẽtes nõ itẽderẽt dicẽ cinamo mũ eẽ actu uel nõ eẽ. ſz q⁹ qꝫtũ est de se cõpetit ei hec ꝓprietas. ł est g̃ eẽ rẽ ꝓdicamenti q⁹ de ea possit esse scia uel q⁹ hẽat hitudinẽ ad debita ꝑm ⁊ ad debitas ꝓprietates. ad tale aũt esse sufficit q⁹ res sit in suis causis. qr si est in suis cãis. cũ scire sit p cãz de ea poterit eẽ scia. Rursus eoipo q⁹ res est in suis cãis qꝫtũ est de se. dic aliqõ determinatũ ad certã spẽm. ⁊ p ꝓns qꝫtuz est de se ab ea sunt apte nate fluẽ debite ꝓprietates. g̃ qõ hẽt tale esse. vz in suis cãis est res ꝓdicamenti ⁊ de eo põt esse scia ⁊ de eo põt formari ꝓpões uere. qr qꝫtuz est de se iportat hitudinez ad debita ꝑm⁹ ⁊ ad debitas ꝓprietates. tale aũt esse demſtatio ꝓsupponit. cũ g̃ dr q⁹ demſtatio nõ est nisi entiũ. nõ est itelligendũ de entib⁹ in actu tm̃. ſz de entib⁹ in suis cãis. uel de his que sũt res ꝓdicamẽtoꝝ. in que ꝓdicam̃ta p se diuidit ens. Est aũt 1ᵐ esse rei qõ dicit vitatez ꝓpõnis ⁊ tale esse ꝓsup ponit ꝑm eẽ. ꝑ⁹ eni itelligit q⁹ aliqd sit res ꝓdicamẽti. ⁊ q⁹ hẽat hitudines ad debita ꝑm⁹. ⁊ ad debitas ꝓprie tates. ⁊ postea de tali re formem ꝓpões uere. ꝓpõ g̃ uera explicat illas hitudies qs res hẽt. tale aũt esse qõ dic vitatez ꝓpõnis demſtatio ꝓcludit. itelligit g̃ q⁹ de mſtatio sit iter duplex esse. vz iter eẽ ꝓdicamenti ⁊ esse qõ dic vitatẽ ꝓpõnis. quoꝝ vnũ ꝓsupponit. ⁊ alid cõ cludit. 3ᵐ ãt eẽ est eẽ actuale rei. ł aũt p accñs se hẽt ad demſtonẽ. ꝓbat eni demſtatoꝝ q⁹ triãgłs hẽt tres: qr est figura plana ⁊ cẽ. ⁊ forte nihil tale est i actu. qr forte ni hil est oino planũ uel nihil oio rectũ. põt g̃ fieri demſta tio de re nõ hñte actuale eẽ. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrũ diffõ qꝫtũ est de se oñdat rẽ esse. ¶ Dõm q⁹ diffõ gñaliter sũpta qꝫtũ est de se nõ dic nisi sigtũ nois uł qd est qõ dicit p nomen. vñ ⁊ in 4° meta. ꝑm trãslatio nẽ cõmẽ. dr q⁹ rõ quã sigt nomen est diffõ. si g̃ ł est rõ tragelaphi aial cõpositũ ex hirco ⁊ ceruo hec est rõ qd nois tm̃. eo q⁹ tragelaphus est figmẽtũ. ſz si tragelaph⁹ esset res ꝓdicamenti istã eadez rõnez hiet. ⁊ tũc hec rõ esset qd rei. nũc aũt est qd nois tm̃. ⁊ qõ dcm̃ est de figmẽto si fieret res. ł idez esset de re si posset fieri figmen tũ. vñ si hec est rõ hois aial bipes h⁹ⁱ rõ est qd rei. eo q⁹ hõ est res ꝓdicam̃ti. ſz si esset pole q⁹ hõ fieret figmentũ. eadez rõnez hiet si h⁹ⁱ rõ que nũc est qd rei. tũc eẽt qd nois tm̃. ꝓ diffõnez g̃ p⁹ inotescit nobis qꝫtũ est de re. i. p⁹ aspectu uł gñalr sumptã qd sigtur per nomen. po stea ad nos spectat ꝓsiderare utrũ est. qõ sic sigtur posſ sit esse in rerũ nã uel nõ. si g̃ res ignota describit nobis per diffõnez. p⁹ itelligim⁹ per diffõnez illã qd nois. ⁊ postea in nob ipis possum⁹ cogitare. utrũ illd qd nois sit qd rei. ꝓpter qõ dicẽt in sequẽti rõne q⁹ cũ diffõ dic de aliquo quid est. nõ dicit de illo qr est: eo q⁹ adhuc re stat querẽ. ꝓpter qd. cũ eni aliqd ignotũ nobis descri bit qd sit: adhuc restat in nobis ipis cogitare utrũ il lud qd sit. ꝓpter qd. i. sit cã ipi⁹ eẽ rei. nã qõ est qd nois tm̃. nõ est ꝓpter qd. qr nõ est cã alicui⁹ esse: sed idẽ q⁹ est qd rei. ita est qd q⁹ est ꝓpter qd. qr est id pp qd res ẽ. diffõ g̃ qꝫtũ est de se nõ oñdit rem esse. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrũ aliq diffõ oñdat rẽ esse. ¶ Dõm q⁹ nulla diffõ oñdit rez esse ꝑm se sumpta. diffõ eni põt sumi dupłr. ꝑ⁹ gñaliter. vz ut coiter accipit. siue dicat qd nois. siue qd rei. ⁊ tunc certũ est q⁹ diffõ sic sumpta nõ oñdit rẽ esse. cũ talis diffõ possit eẽ nõ entis. 2°põt sumi diffõ spãliter. ut dic qd rei tm̃. ⁊ sic nõ oñdit rem eẽ. ſz ꝓsupponit. diffõ eni que dic qd rei ꝓsupponit de re qr est. ⁊ oñdit de ea qd est. nunqꝫ eniz possum⁹ scire de diffõne q⁹ sit qd rei. nisi ꝓus sciam⁹ rez ipaz esse. si g̃ diffinit nobis res nota quã scim⁹ esse. scim⁹ diffõnez illã esse qd rei. qr scim⁹ rẽ illã eẽ. si aũt diffiniaẽ nobis rem ignotã quã nescim⁹ esse. diffõ illa faciet nos scire qd nois. ſz postqꝫ sciuerim⁹ qd nois ⁊ qd iportat per nomẽ poterim⁹ cogitare utrũ illud tale sit in rerũ nã. donec aũt sciuerim⁹. utrũ illud tale sit in rerũ nã nesci em⁹ utruz illa diffõ sit qd rei uel qd nois tm̃. si aũt qõ diffinim⁹ sit ignotũ diffinitio data erit faciẽs scire so lũ qd nois. si aũt inotescat nobis q⁹ illud diffinitũ sit figmẽtuz. tũc illa diffõ nõ erit qd nois quocũqꝫ mõ. ſz erit nois tm̃. si vo nobis inotescat q⁹ sit res ꝓdicamẽti. tũc sciem⁹ q⁹ illa diffõ est qd rei. antqꝫ aũt sciam⁹ rez esse nesciem⁹ diffõnem datã esse qd rei. nulla ergo dif finitio oñdit rẽ eẽ. nã diffõ sumpta gñalr nec oñdit rez

UVA. BHSC. IyR_086_4

eē nec supponit. sumpta aūt spāliter ut dicē qd rei. non oñdit ꝫ supponit. diffō ḡ gñal̄r sūpta nō dicē rez eē. qō quō sit pz: qz gñal̄r sūpta extēdit se ad diffōnez dicētez qd nois que pōt eē nō entiū. Rursus ēt diffō dicēs qd rei p̄° aspectu nō idicat rez eē. qō quō sit in p̄ª dubitatione illi⁹ lectionis. diffō aūt qñ tē. pleni⁹ dicef. p dubitabilia eni illi⁹ lectionis mīta que in hac lectiōe oñr manifesta erūt. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. vñ se quaꝝ ꝓntia phī. q si diffō demōstraret uel oñderet qz est. q possem⁹ de re scire qd est ignorādo si est. ¶ Dōz est q si diffō q̄tū est de se oñderet rez eē non eēt diffō nisi entis. ⁊ nulla eēt diffō que nō diceret qd rei. quo posito data diffōne de aliq̄ non oporteret nos inuestigare utrū illō sit ul̄ non sit. añ ḡ q̄z inuestigarem⁹ illā rez esse: scirem⁹ diffōnem illā esse qd rei. hac ḡ ypothesi stante possem⁹ scire de diffōne q eēt qd rei. ⁊ tñ ignorarem⁹ si illa res esset qō est ipse. diffinitio ḡ quantū est de se non ostēdit rē esse. tūc ḡ supplenda est rō phī. q sic̄ diffinitio se hēt ad eē uel ad qz est: ita demōstratio se hēt ad qd est. sed diffinitio q̄tū est de se non oñdit eē. sed si sit qd rei p̄supponit rē esse. ḡ ⁊ demōstratio non oñdit quid res sit sed p̄supponit. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utrū sit idē eē. qō p̄supponit diffō dicēs qd rei. ⁊ qō cō cludit demonstratio. ¶ Dōm q vnū ⁊ idē eē supponit ⁊ ꝯcludit demōstratio. aliter tñ ⁊ alr. nā in gñali tale eē supponit. in spāli aūt tale eē ꝯcludit ⁊ demōstrat. supponit eni demōstratio q res illa de qua debet aliqd demōstrari q sit res p̄dicamenti q hēat hitudines ad aliqs ꝓprietates. ⁊ postea ꝯcludit spāliter q hēt hitudinem ad hāc ꝓprietatē. hitudinez aūt p̄dicati ad sbm qō est eē in quo fundat vītas ꝓpōnis supponit demōstratio in gñali ⁊ in cōi. qz nō est demōstratio nisi entis hūtis talē hitudinē. h⁹ᵗ ḡ hitudo que ante oēm demōstrationē p̄supponit: postea per demōstrationē explicat. uel possum⁹ dicere q demōstratio p̄supponit rē esse p̄m se ⁊ maxime rez subiectā. qz de subo opz p̄supponere qz est. p̄supponēdo aūt rē esse. p̄supponit de ea q hēat hitudines ad alīqs ꝓprietates. postea h⁹ᵗ hitudines q̄les sint. ⁊ q̄rū ꝓprietatū sint ꝯcludit. sic ⁊ diffō dicēs quid rei p̄supponit rē eē. ⁊ p̄supponit eā hīe aliqs hitudines ad aliqs ꝓprietates. sed q̄rū ꝓprietatū sint ille hitudines nō oz q h⁹ diffō dicēs qd rei supponat. ḡ non est idē esse qō diffinitio dicēs qd rei supponit ⁊ demōstratio cōcludit: uel si est idē nō est eodē mō sumptū. nā esse qō p̄supponit diffō est eē rei p̄m se. esse aūt qō cōcludit demōstratio est esse cuiusdā hitudis ad ꝓprietates. uel si diffō p̄supponit eē h⁹ hitudinis hoc est in q̄dā ꝯfusione ⁊ in q̄dā gñalitate. p̄supponit eni diffō si sit qd rei q in sbiecto sit hitudo ad aliqs ꝓprietates. demōstratio cōcludit ⁊ explicat aliqs ꝓprietates. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestum aūt ⁊ p̄m nūc modos terminoꝝ qō qd nō demōstrāt diffiniētes qz ē. Si eni est ex medio aliqd eqle. ꝫ pp qd est qō diffinit. ⁊ pp qd est circulus. erit eni utiqz ⁊ mōtis enei dicere eē ipam: neqz q possibile sit eē qō dicit cū significāt termini. neqz pp illud est cui⁹ aiunt eē diffinitiones. sed semp licet dicere ꝓpter qd.

¶ Adducit sedaz rōnē. q diffō nō oñdat rē eē. d. ¶ Manifestū est aūt ⁊ p̄m nūc dictos modos terminoꝝ. ¶ i. p̄m modos diffōnū que nūc dant. manifestū est eni ꝫ tales diffōnes datas q¶ diffiniētes qō qd ē nō demōstrāt qz est. ¶ ⁊ sbdit ¶ si eni est ex medio aliqd eqle. ¶ i. si ista diffō circuli q eqliter sit ex medio. i. q eqliter se hēat ad centrū: sic sciēdo diffōnē circuli nescim⁹ circulū eē. ¶ sed pp qd est qō diffinit. ⁊ pp qd est circulus ¶ sup. restat inuestigare. q. d. q postq̄z scim⁹ diffōnē circuli adhuc nescim⁹ circulū eē. sed adhuc restat inuestigare pp qd. i. cām an sit circulus. ⁊ subdit. q ¶ eēt eni utiqz ⁊ mōtis enei dicē ipam. ¶ s. diffōnez. ⁊ qz sic est ¶ nec eni q pōt esse sit eē qō diffinit. iō assignāt ¶ uel ut hēt alia ¶ signāt termini. ¶ i. diffōnes ¶ neqz ¶ sup. signant ⁊ oñdūt diffōnes. qz ¶ illud est cui⁹ debēt eē diffōnes. ꝫ semp licet dicē. pp qd. ¶ i. semp licet q̄rere cām an sit illud qō est diffinitū. q. d. q diffōnes q̄tuz est de se non oñt nisi q sigt nomē. vñ nō dicūt q res possit esse. nec q res sit. tūc ḡ est supplēda rō. q cū demōstratio sic se hē at ad qō qd est. sic̄ diffō ad eē. ⁊ ad qz est. cuz diffō non oñdat de re eē. ul̄ qz est: nec demōstratio ꝯcludet de re qd est. ¶ Notādū aūt qō supza dixim⁹. si res diffinita eēt qd ignotū sciēdo diffōnē nō statiz rē ipaz scirem⁹. sed adhuc oporteret inuestigare. utz tale qō diffinitū est sit res p̄dicamēti. vñ si circulus eēt nobis ignot⁹ ⁊ diceret q circulus eq̄l̄r est q respicit mediū siue cētrū. nō pp̄ scirem⁹ circulū eē. nā ⁊ de mōte eneo posset dici. qd est mōs ene⁹. ⁊ sciēdo qd mōtis enei. uel rōnē eius. nō ꝓpter hoc talis mons eēt. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si ḡ diffiniēs demōstrat: aut qd est: aut qd significat nomē. sed nō est ullo modo ipi⁹ qd est. erit utiqz diffō ⁊ rō nominis idem significans. sed icōueniēs est.

¶ Adducit tertiā rōnez. que est cōparādo rōnes ꝑores. Circa qō duo facē. ꝫ q dictū est. 1° qōdā qō supponit ꝑbat. ibi ¶ Primū qdē. ¶ Dicē ḡ ¶ Si ḡ diffiniēs demōstrat. aut qd ē. aut qd significet nomē. ¶ i. si diffō se hēt gñal̄r ⁊ coiter ad qd rei. ⁊ ad qd nois ¶ nō est ullo mō ei⁹ qō qd est. ¶ i. entis sup. diffō. q. d. q per diffōnē nō possum⁹ hīe ullo mō. q diffinitū sit ens. ⁊ sbdit ¶ erit itaqz diffō ¶ sup. rei ¶ ⁊ rō nois idē significās. ꝫ icōueniēs est. ¶ f. q idē significet. q. d. q si diffō eēt ei⁹ qō qd est. qō est aliqd. i. qō est ens. uel qō idē est si diffō q̄tuz est de se oñderet rē esse sequereť h icōueniēs q ois diffinitio diceret qd rei. ⁊ q idē esset diffō dicēs qd rei. ⁊ qd nois. qō est icōueniēs. diffō ḡ nō oñdit rez esse. tūc est supplēda rō q ḡ nec demōstratio oñdit qd res est. hēt eni se quodāmō diffō ad qz est sic̄ demōstratio ad qd est. ¶ Notādū aūt q qñ mediū est in plus q̄z id qō oñdit nullo mō de necitate oñdit illō. ꝫ si oñdit. hoc est ꝓtin genter. ut si aial est in plus q̄z hō nullo mō per aial esse posset de necitate ꝯcludē hoiem eē. sic qz diffō sumpta gñal̄r. non solū est ei⁹ qō est qd. i. qō est aliqd. ꝫ ēt est ei⁹ qō sigt nomen. qz ḡ sic est. qz diffō se hēt sic gñal̄r q uel demōstrat id qō est qd. i. qō est aliqd. ⁊ qō hēt qdditatez. uel id qō sigt nomen: nullo mō possum⁹ dicē q diffinitio sit de necitate quedā manifestatio ei⁹ qō est qd. siue ei⁹ qō hēt qdditatez. ⁊ qō est ens. nisi forte dicere m⁹. q oē qō sigtur p nomē eēt qd. ⁊ ꝯiter ens. ⁊ q idē esset rō dicens qd rei. ⁊ qd nois. qō est icōueniens. oēs ḡ he tres rōnes ꝫ ꝑbāt. q sic̄ se hēt diffō gñal̄r sumpta ad qō est uel ad esse. sic demōstratio ad qd est. sed diffinitio gñal̄r sumpta non oñdit qz est. ergo nec demōstratio ostendit quid est. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Primū qdē enim ⁊ nō substātiaꝝ utiqz eēt ⁊ nō entiū. significare eni ē ⁊ nō entia.

¶ Probat qō supposuerat. Circa qō tria tāc. p̄m qō tripliciter oñdit q non est idem diffō dicens qd rei ⁊ qd nois. 2ª ibi ¶ Amplī⁹ oēs. ¶ 3ª ibi ¶ Amplius nec vna scia. ¶ Dicē ḡ ¶ Primū qdez ¶ sup. pz q non sit idez qd nois ⁊ qd rei. vñ sbdit. q¶ ⁊ non sbaꝝ esset ¶ sup. diffinitio sic̄ subaꝝ ¶ ⁊ eoꝝ que non sūt ¶ sup. esset diffō. sic̄ eoꝝ que sunt. ⁊ sbdit. q ¶ est eni. ¶ i. ꝓsignificare ¶ sup. p nomen ¶ ⁊ ea que nō sūt. ¶ q. d. q si esset idez qd rei ⁊ qd nois p̄m sequereť h iconueniens q ita eēt

UVA. BHSC. IyR_086_4

diffō non ſba3 ſic ſbarū: ꝛ non entiū ſic entiū. ¶ Du-bitaret forte aliqs. quō ſequit̄ ꝟ iconueniens. ¶ Dōz ꝙ ita vno noie figtur accūs ſic ꝛ ſba. qdditas tñ ꝛ diſ finitio accūtis non eſt ita ſimplex ſic diffinitio ſbe. no men enī quo figtur accūs non eſt cōpoſitū ex accūte ꝛ ſba. ſic diffinitio qua diffinit accūs eſt cōpoſita ex acci dente ꝛ ſba. ſi ꝙ eodez mō eſſet loquendū de quid rei ꝛ de qd nois. eo modo quo aliqd hꝫet qd nois. ꝛ eo mō quo poſſet noīari. eo mō hꝫet qd rei. ꝛ eo modo poſſet diffinirī. ꝛ qꝛ ita vno noie poſſet noiari ꝛ ſignificari accūs ſic ſba. ꝛ non ens ſic ens. hac ꝙ ypotheſi ſtāte ita eēt diffō nō ſbarū. i. accūtaliū ſic ꝛ ſbarū. ꝛ nō entiū ſi cut entiū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius oēs rōnes: diffinitiones utiqz erūt. Erit enī utiqz nomē ponē cuilibet ra tiōi. q̄re terminos utiqz colloquemur uel diſputātes oēs ꝛ ylias diffō utiqz erit.

¶ Adducit ad ꝫ ſcdam rōnez. d. ⌊ Ampli⁹ oēs rōnes. ⌋ i. oēs rōcinationes. ſiue oēs ſmones ꝛ oēs ꝓfabula-tiones ⌊ diffōnes erūt ⌋ qō ꝓbat ⌊ eſſet enī nomē utiqz ponē. ⌋ i. iponere ⌊ cuilibet rōni. ⌋ i. cuilibet rōcinati-oni. ſiue ꝓfabulationi. ꝛ ſubdit. ⌊ q̄re utiqz oēs termi-nos diſputam⁹. ⌋ i. oia quecūqz diſputam⁹ ſunt termi ni ꝛ diffōnes ⌊ ꝛ ylias. ⌋ i. hiſtoria troiana ⌊ diffō ſit ⌋ uel ⌊ diffō erit ⌋ ut hēt alia trāſlatio. ¶ Notādū aūt ꝙ qd nois ē rō explicās id qō dī p nomē. ſi ꝙ vni magne rōcinationi ſiue vni magne ꝓfabulatiōi iponeret vnū nomē ꝛ uocaret. a. rō explicās qd iportat per illud no mē eēt tota illa ꝓfabulatio. ꝙ ſi idem eēt qd rei ꝛ quid nois vna tota ꝓfabulatio eſſet uera diffō. qꝛ eēt explicās qd nois. ſic ēt nūc diſputam⁹ diſputationes. ſed ꝫ poſito ꝙ idē eſſet qd rei ꝛ qd nois nō diſputarem⁹ niſi diffōnes. diſputarem⁹ enī oēs termios. i. oēs diſputati ones ꝙs diſputarem⁹ oportereт eē diffōnes ꝛ termios. nā cuilibet diſputatiōi poſſet iponi aliqō nomē. ꝛ qꝛ rō illi⁹ nois ipoſiti eēt tota illa diſputatio. ꝙenies eēt ꝙ tota diſputatio eēt uere diffō. ſic ꝛ hiſtoria troiana eēt diffō de ylias. nā rō h⁹ nois ylias eſt tota illa hiſto-ria magna troiana. ſequeretur ergo ꝙ tota talis hiſto-ria eēt quedā diffō. nā ſi quereт ꝙd iportaret per hoc nomē ylias. rñderet ꝙ iportat ꝙ hector ꝛ achilles ita ꝛ ita ſe hꝫabuerūt. ſic ꝛ ſic fuerit. tota ꝙ illa hiſtoria eſt rō hui⁹ nois ylias. ꝛ per ꝙs hac ypotheſi ſtante tota eſſet ꝓpria diffinitio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius nec vna ſcia demōſtrat utiqz ꝙ hoc nomen ei⁹ qō qd eſt ſignificat. nec diffinitiones huius aſſignāt.

¶ Adducit ad ꝫ tertiā rōnē. d. ⌊ Ampli⁹ nec vna ſcia de mſtrat utiqz. qꝛ ꝫ nomē ſignificet. ⌋ i. ſignū ſit ⌊ eius qō qd. ⌋ i. ei⁹ qō eſt qd uel qō eſt ꝫ aliqd. vñ alia lra hēt ꝙ nulla ſcia demſtrat ꝙ ꝫ nomē ſignificet hoc. ꝛ ſubdit ꝙ ⌊ nec diffōnes in ſciēcijs aſſignāt ꝫ. ⌋ i. nō multū curāt ꝫ aſſignare. vz qd ſignificet nomē. ¶ Notandū q̄uoz dīas eſſe iter qd nois ꝛ qd rei. ꝑ⁹ eſt qꝛ qd nois eſt ita accūtiū ſicut ſbarū. ſcda eſt qꝛ eſt ita nō entiū ſic entiū. qō nō cōpetit dīe de qd rei. tertia dīa eſt qꝛ qd nois eſt ita cōplexoz ſic icōplexoz: qō nō ꝓtigit dicē de qd rei. qꝛ hois albi non eſt diffō. ut ꝓbat in 7ᵃ meta. q̄rta dīa eſt q̄ztū ad itētionē ipſarū ſciarū. nā ly illa eadem diffō que eſt qd rei de ipo circulo ſit ēt qd nois circli. geometer tñ dans talē diffōnē. nō dat eā ut ꝓpꝛa hēa mus ſciaz de noie. ſed de re. nō eſt ꝙ uliter idē qd nois ꝛ qd rei. ꝛ ubi eſt idē differt q̄ztū ad itētionē ſcie. hoc ꝙ itendit in hac ultima rōne. ꝙ ſcie per diffōnes q̄s dāt nō demſtant. i. nō itēdūt demſtare qd nois. nec per h⁹ diffōnes itendūt ſcie dare notitiā de noib⁹. ſed de reb⁹ nec diffōnes date in ſcia aſſignāt hoc. vz ꝙ intendant dare notitiā de qd nois. ¶ Deide cū dicit.

¶ Ex his igit nec diffō. adhuc aūt qō neqz diffō nihil demſtat: neqz oñdit: neqz qō qd eſt: neqz diffōne coḡſcē ē neqz demſone.

¶ Epilogat circa determinata. d. ⌊ Ex his igit ⌋ ſup. pz ꝙ ⌊ neqz diffō ⌋ ꝛ ſills vī idē exūs uel idem ens. ut hēt alia trāſlatio. neqz ſills ꝛ diffō eiuſdē ſup. ſūt ⌊ adhuc āt ⌋ manifeſtū eſt. ꝙ ⌊ neqz diffō nihil demſtat ⌋ ſup. eē uel nō eē ⌊ neqz ⌋ ſup. diffō ⌊ demſtat. ⌋ i. per demſtatio-nē ꝛcludit. oia enī per añdicta patefcā ſūt. ꝛ ſubdit. ꝙ manifeſtū eſt ⌊ qō qd eſt. ⌋ i. ꝙ eē qd ꝛ eē aliqd ꝫz ſe in gñe entiū. ⌊ neqz diffōne. neqz demſtatiōe eſt cognoſce re ⌋ demſtatio enī nō demſtat aliqd ſm ſe. ſed ſolū aliqd in ordīne ad aliō. diffō aūt ſm ſe nō oñdit ꝙ illud qō diffinit ſit qd. i. ꝙ ſit aliqd. imo ſi diffinit noīs res igno ta. adhuc poſſum⁹ dubitare. utrū illō diffinitū ſit res ꝑdicamēti. ergo eē aliqd ſm ſe. ꝛ eſſe rez ꝑdicamēti ꝫz ſe. nec diffinitio. nec demſtatio oſtendit.

Terū aūt ſpeculādū eſt qd hoꝛ dī i bñ: ꝛ qd nō bñ: ꝛ qd ſit diffō: ꝛ ipſi⁹ qō qd eſt. nunqd quodāmō eſt de-mōſtratio aut diffō: aut nullo mō.

¶ Poſtqz aūt ꝑbus ꝓceſſit circa diffōnē: ꝛ circa qō qd eſt. diſputādo. Jn ꝑte iſta ꝓcedit vītatē determinādo. qꝛ non eſt uerū ꝙ nullo mō ſit eiuſdē demſtatio ꝛ diffō nec eſt uerū ꝙ nullo modo diffō demſtet. nec eſt uez ꝙ nullo mō ſit eiuſdē demſtatio cui⁹ eſt diffō. nā ipa diſ finitio eſt q̄dā demſtatio vtute. Rurſus ipa diffō pōt ꝑ demſtationē ꝛcludi. licet non in eo ꝙ diffō. ꝛ ſi pōt ꝑ demſtationē ꝛcludi mlto magis pōt ꝑ ſillz ꝛcludi: imo diffō in eo ꝙ diffi⁹ pōt ſillogiſtice ꝓbari. ꝫz uere: ꝫz ꝓba bilr ꝛ logice. Rurſus eiuſdē aliq mō eſt diffi⁹ ꝛ demſta tio. nā illō qō diffinit ut ꝛſiderat ꝫz ſe pōt demſtari in ordīe ad aliō. ꝛ eadē diffi⁹ que ut ꝛſiderat ſm ſe oñdit de re qd eſt. aſſūpta ut mediū demſtatiuū poterit ꝓba re de re qꝛ eſt in alio. q̄tuoz aūt ꝓponebant qōnes. ſz ille q̄tuoz non ſūt niſi due. ꝑª enī qō erat. utrū demſta ret diffi⁹. 2ª erat. qs ſit modus itroductiōis ei⁹. i. quō poſſumus uenari qō qd eſt. utrū vía reduplicatiua. uel utrū vía diuiſiua. uł q̄lr. 3ª qō fuit qd eſt diffi⁹. utrū. ſ. ſit idē ꝙ demſtatio. 4ª erat q̄rū eſt diffi⁹. utrū ſit eoruz q̄rū eſt demſtatio. tres aūt harum qōnū. vz ꝑª 3ª ꝛ 4ª querunt q̄dāmō vnā qōnē. vz quō diffi⁹ ſe hēat ad de mſtationem. ſi bñ enī ſcirem⁹ ꝫ. vz qualr ſe hñt ad iui-cē demſtatio ꝛ diffō ſcirem⁹ utiqz utrū diffō demſtaret ꝛ utrū ſit idē ꝙ demſtatio. ꝛ utruz eiuſdē. oēs ꝙ q̄tuoz qōnes q̄dāmō ſūt due qōnes. naz ꝑª 3ª ꝛ 4ª querūt ꝫ quō ſe hēat demſtatio ad diffōnem. 2ª aūt querit qs ſit modus itroductionis. i. quō oz uenari diffōnē. Tria ꝙ facit. qꝛ ꝑ⁹ ꝛtinuat dicta dicēdis. 2⁹ exeqtur de hoc in tento quō ſe hēat demſtatio ad diffōnez. 3⁹ exeqtur de alio itēto. vz quō oporteat uenari diffōnē. 2ª ibi ⌊ Qm̄ aūt ſic dixim⁹. ⌋ 3ª ibi ⌊ Quō aūt opz uenari. ⌋ Dicē ꝙ ⌊ Jterū aūt ſpeculādū. qd hoꝛ dī bñ ꝛ nō bñ. ⌋ q. d. ꝙ uſqz nūc executi ſum⁹ arguēdo ꝛ diſputādo. ſz iterū volum⁹ ſpecłari magis ꝫz vītatē. qd i talib⁹ ſit bñ dcm ꝛ qd nō. dicem⁹ ꝙ ⌊ qd ſit diffō ꝛ ⌋ dicem⁹ ⌊ ei⁹ qō qd ē. nūqd q̄dāmō ē diffō. aut demſtatio ⌋ ſup. ſill ⌊ aut nullo mō ⌋ ſup. ē ei⁹ qō qd ē diffō ꝛ demſtō. ¶ Deiñ cuz dicē.

¶ Qm̄ aūt ſic dixim⁹ idē eſt ſcire qō qd eſt ꝛ ſcire cām ipſi⁹ ſi eſt. Rō aūt hui⁹ eſt qm̄ eſt aliq cā. ꝛ hec aut eadez aut alia eſt. ꝛ ſi utiqz alia eſt: aut ē demſtabilis: aut idemſta bilis. Si igit eſt alia ꝛ ꝓtingit demōſtrare.

UVA. BHSC. IyR_086_4

neĉe est mediū eē cāz ⁊ in figura ꝑma de mr̄ari. uł̄e eni ⁊ ꝑdicatiuū est qđ demr̄ak. vn⁹ qdē igit̄ modus utiqz erit qui nūc exq sit⁹ per aliud qđ qd est demōstrare.

¶ Exegtur de itēto. vz quo mō diffi⁹ se hēat ad demr̄ationē. Circa qđ duo fac̄. q⁹ ꝑ⁹ exponit quedā supi⁹ dicta. 2⁹ seriose exegtur de itēto. ibi|_ Quo aūt mō ꝙtingat. _|videbant eni quedā supius dicta dicere ꝙ nullo mō diffi⁹ demr̄etur. ꝓbabaŧ eni supza per rōnes multas ꝙ nō demr̄ak nisi eē. ⁊ nō qd est. uerū est eni qđ qd est. nō demr̄ak ꝑm se. sed bñ pōt demr̄ari diffi⁹ dicens qd est de alio. ⁊ in ordine ad aliud. sed nō demr̄abił in eo qđ qd. nec in eo ꝙ diffi⁹. sed simplr̄ cōcludeŧ b̄ de illo. duo ergo facit. q⁹ ꝑ⁹ ostēdit quō diffō dicēs ꝙ posłit de alio sillogiçari simplr̄ demr̄atiue. 2⁹ ait ꝙ nō pōt sillogiçari in eo qđ qd ⁊ cū reduplicatione demr̄atiue sz logice. ibi|_ Eteni hoz qđ qd est. _|Dić ergo. |_ Qm̄ aūt idē est si̾ dixim⁹ scire qđ qd est. ⁊ scire cām eius si est. _|q. d. ꝙ ipm qđ qd est. ⁊ ipsa diffō rei est cā ei⁹ qđ est eē rei. ⁊ ꝺdit|_ rō aūt hui⁹ est. _|vz qđ qd ē ſit cā ipi⁹ esse|_ qm̄ nō est aliq cā. _|sup. ipsi⁹ eē. ⁊ h⁹ nō est nisi ipa diffō siue ipm qđ qd est. ⁊ ſubdit|_ ⁊ b̄ aūt. _|vz cā. siue hoc qđ qd est. siue hec diffō|_ eadē. _|ſ. est cuiuſmodi est diffō dicēs qd|_ aut alia est _|cuiuſmodi est diffō dicēs ꝓpter qd. ⁊ cām. q. d. ꝙ cā ipsi⁹ eē est ipm qđ qd. siue ipa diffō. ꝑ ipam eni diffōnē exprimiŧ cā ipi⁹ eē. ⁊ h⁹¹ diffō est duplex. qz aut est eadē cū ipsa re ut diffō dicēs qd. aut est alia. ut diffō dicēs ꝓpter qd ⁊ cām. ⁊ ꝺdit|_ ⁊ si utiqz alia est. _|i. si h⁹¹ diffō est alia. ⁊ est dicēs pp qd. ⁊ cām|_ aut est demr̄abilis. _|sup. res per tale ꝓpter qd. ⁊ talē cām. utputa. si sit ꝓpter qd. ⁊ cā per se ⁊ ꝓpria|_ aut non est demr̄abilis |_ res per tale ꝓpter qd. ⁊ per talē cām. utputa. si sit ꝓpter qd. ⁊ cā per accns. uel si nō est ꝓpria. ⁊ ꝺdit|_ si igit̄ est alia. _|i. si talis diffinitio. utputa. qz est dicēs pp qd ⁊ cām|_ ⁊ ꝙtingit demr̄are _|sup. rē per tale ꝓpter qd. ⁊ per talē cām|_ neĉe est eē mediā cām. _|i. neĉe est tale pp qd. ⁊ talē cām esse mediā ad ꝓbādū sup. passionē de ꝺbo. ⁊ ad ꝓbādū qđ qd ē passiōiz. diffō eni dicēs pp qd si sit bñ data: ⁊ si sit per cām per se ⁊ ꝓpriā pōt accipi ut mediū ad ꝙcludēdū passionē. ⁊ ad ꝙcludēdū diffōnē dicētem qd passionis. ⁊ ſubdit. ꝙ|_ ⁊ in ꝑ⁹ figura demr̄ari _|sup. opz per talē cām. cui⁹ rō est qz. _|uł̄e eni ⁊ ꝑdicatiuū est qđ demr̄ak _|sup. per talē cāz. si eni per diffōnē dicētē pp qd ꝙcludiŧ per se passio uel diffi⁹ dicens qd passionis. qz passio ꝑdicaŧ ułr de suo ꝺbo. ⁊ diffō dicēs qd passiōis ēt ułr ꝑdicaŧ opz talē demr̄ationē fieri in ꝑ⁹ figura: qz solū ibi ꝙcludiŧ ułis affirmatiua. ⁊ ſubdit ꝙ|_ vn⁹ qdē modus nūc exgsit⁹ est. quō qđ qd est. _|i. diffōnē dicentē qd|_ demr̄are _|sup. ꝙtingit|_ per aliud. _|i. per diffōnē aliā ut per diffōnē dicētē pp qd. pz ḡ ꝙ loquēdo de ꝙclusione simplici. nō loquēdo de reduplicatiua. diffō dicēs qd pōt demr̄ari ⁊ pōt ꝙcludi demr̄atie per diffōnē dicētē pp qd. ⁊ per ꝙns per aliā. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō cā ipsi⁹ esse. uel cā ei⁹ qđ est si est. pōt esse eadē ⁊ alia. ¶ Dom ꝙ hoc triplr̄ pōt ꝙtingere. ꝑ⁹ refert̄ do b̄ ad diuersa gña ꝑdicamētoz. 2⁹ ad diuersa gña cārū. 3⁹ ad diuersos modos diffiniēdi. uel ad diūsa genera diffōnū. ꝑᵐ sic patet. nā ipm qđ qd est. ꝓpter qđ dicim⁹ rem eē. ⁊ qđ dicił eē cā ꝙ res sit pōt accipi. uel in ſba. uel in accntib⁹. in ſba qdē idē est qđ qd est cum ipsa re. nā ſbe hūt diffōnē simplicē. nō per additamenta. nō eni igredit diffōnē ſbe nisi qđ ptinet ad eēntiaz subē loquendo de ſba que est per se in gñe. nihil ponit in diffōne ſbe qđ nō ptineat ad eēntiā ei⁹ ⁊ dicim⁹ ꝙ est per se in gñe. qz si diffiniet qđ non est per se in gñe. utputa. si diffiniet forma posset ꝓpria materia igredi diffōnē ei⁹. ut in diffōne aie cadit corpus. lz corpus nō ptineat ad eēntiā aie. ſba ergo hēt qđ quid est idē. sed accns hēt qđ qd est aliud. qz aliqđ igredił diffinitionē accntis: qđ nō ptinet ad essentiā eius. ꝑm hoc ḡ posset exponi lra phi. ꝙ ipm qđ qd est. qđ dicił esse cā ꝙ res sit h⁹¹ cā ⁊ hoc qđ qd est. in aliquib⁹ est idē. ut in ſubstātijs. ⁊ taliū non est ꝓprie demr̄atio. in aliqb⁹ est ut aliud. ut in accntib⁹. ⁊ taliū per h⁹¹ qđ qd est si accipiatur per se ⁊ ꝓpriū poterit eē demr̄atio. alio mō pōt exponi referēdo hoc ad diūsa gña cārū. ut dicam⁹ ꝙ diffinitio data per mām ⁊ per formā. qz tales sunt cāe intrinsece dicaŧ diffi⁹ eadē. data vo per efficientē ⁊ finē. qz tales sunt cāe extrinsece dicaŧ diffi⁹ alia. ꝑm hūc ergo moduz diffi⁹ alia demr̄at diffōnē eandē. qz diffinitio data per finē ⁊ per efficiētē demr̄at diffōnē datā ꝑ māz ⁊ formā. nā efficiēs ponit necitatē forme. nā iō est talis forma in re genita. qz tale fuit sufficiēs ⁊ tale generās forma ponit necitatē māe. ut iō est talis mā. qz eā talē requirit forma. semp aūt cā ponens necitatē cōcludit cām cui ponit necitas. efficiens ergo uel diffō data per cām efficiētē ꝙcludet diffōnē dataz per mām ⁊ formā. diffō aūt data per finē ꝙcludit oēs diffinitiones datas per alias cās. qz finis est cā causarū. ⁊ a fine ponit necitas oibus aliis. Aduertēdū tñ ꝙ ⁊ finis ⁊ efficiēs possent accipi per se ⁊ per accns. ⁊ ꝓprie ⁊ nō ꝓprie. ꝑm hoc ḡ exponeŧ lra phi. ꝙ oēs cause sūt cāe ipsi⁹ esse. nā hec est diffō cāe ad cui⁹ esse sequit aliud. oīs ergo diffō per quācūqz cāz fit data est cā ei⁹ qđ est eē rei. uel est cā ꝙ res sit. sed h⁹¹ cā ⁊ h⁹¹ diffinitio aliquādo est alia. qz est data per cām extrinsecam. aliquādo est eadē. qz est data per cām itrinsecā. ⁊ cū est alia. i. cū est data per cām. utputa. per finē uel per efficientē. aut est res demr̄abilis per talez cām. utputa. si sit cā per se ⁊ ꝓpria uel nō est demr̄abilis. utputa. si sit cā per accns. uel si non sit ꝓpria. si ergo sit diffō data per cām aliā. ⁊ per cāz extrinsecā. ⁊ ꝙtigit demr̄are per talē diffōnē. siue per talē cām. utputa. si h⁹¹ cā sit per se ⁊ ꝓpria neĉe est h⁹¹ cām esse mediā ad ꝙcludēdū ipm diffinitū. uel ad ꝙcludēdū ipam diffōnez datā per cām intrinsecā. siue datā per mām uel per formā. fiet enicz tūc demr̄atio ułis affirmatiua in ꝑma figura. vn⁹ ergo modus exgsit⁹ ⁊ bonus per quē ꝙtingit demr̄are qđ quid est per aliud. i. per diffōnē aliam est iste qui nūc dictus est. vz qñ diffinitio eadē. i. data per cām eandē. i. itrinsecā. ut per mām. siue per formā demr̄atiue ꝙcludiŧ ꝑ diffōnē aliā. i. datā per cām aliā. hoc est per cāz extrinsecā. ut per efficiētē ⁊ finē. 3⁹ mō pōt hoc dictū referri ad diuersos modos diffiniēdi siue ad diuersa genera diffinitionū. ⁊ iste modus tertⁱ⁹ multū appropinquat ad modū 2ᵐ ⁊ multū videŧ ire ad mentē phi. dicemus eni ꝙ circa passionē possum⁹ assignare qđ ⁊ ꝓpter qđ. ut qđ est eclipsis essentialr̄. est quedā ꝓuatio luminis. ꝓpter qđ est eclipsis est ꝓpter iterpositionē terre. utrū qz eni aliquo mō est cā ꝙ eclipsis sit. nā ipa eēntia rei est causa ꝙ res sit. ipsa ergo ꝓuatio lumis que est eēntialr̄ eclipsis est cā ꝙ eclipsis sit. illud ēt a quo hēt esse eēntia rei est cā ēt ꝙ res sit. nō solū ergo ipz qđ siue ipz esse est causa ꝙ res sit. sed ēt ipm ꝓpter qđ. ⁊ id qđ est causa eēntie est ēt cā ꝙ res sit. ipsa ergo iterpositio terre que est ꝓpter qđ eclipsis. ⁊ a qua eēntialr̄ cātur eclipsis est ēt cā ꝙ eclipsis sit. Aduertendū tñ ꝙ licet qđ. ⁊ ꝓpter qđ sic differāt. qz qđ dicit ipaz essentiā. ꝓpter qđ dicit id qđ est causa ipsius essentie. tñ in accntibus ⁊ in per se passionib⁹ ipm ꝓpter qđ. ⁊ id qđ est causa essentie ptinent ad qđ quid est siue ad qđditatē ipōrū. nam accidentia hūt qđditatez per additamenta. ita ꝙ tā essentia qz cā essentie tā qđ qz ꝓpter qđ igredił qđditatē per se passionū. ita ꝙ totū uocat aliqñ phs qđ qđ est. differt tñ vnū ab alio. qz differt quid. i. essentia

UVA. BHSC. IyR_086_4

ab eo qđ est pp qd ⁊ a cā eēntie. qz ipsa eēntia eclipsis. ⁊ id qđ dic̄ quid eclipsis. siue ipsa ꝓuatio lumis est idē q eclipsis: sed ipm pp qd: ⁊ id qđ est cā eēntie. siue interpositio terre nō est essentialr idez q eclipsis. Scđz ꝟ ergo plana est lra phi. nā idez est scire qđ qd est accipiēdo qđ qd est large. siue sit essentia siue cā essentie. ⁊ scire cām eiꝰ si est. i. cām ipiꝰ esse rei. nā taz essentia q̄z cā eēntie sūt cā q res sit. hꝰ aūt rō q̄re qđ qd est. est cā ipiꝰ eē ē ista. qm̄ aliq̄ ē cā ipiꝰ eē rei. nā nō demſant ni si cāta ⁊ ꝑncipiata. cāta aūt ⁊ ꝑncipiata hñt aliquam cāz sui eē. ⁊ ꝟ est ipz qđ qd est ipoꝝ. siue sit eēntia. siue cā eēntie. ⁊ ſbdit. q ⁊ hec aūt. vz que est cā ipiꝰ eē rei. aut est eadē cū ipa re. ut ipm qd ⁊ ipa essentia. aut est alia ut ipm pp qd ⁊ ipa cā eēntie. ⁊ si utrq̄z est alia ut si accipiat cā eē rei alia a re. ut q nō accipiat ipa eēntia. nec ipm qd. sz ipa cā essentie. ⁊ ipm pp qd: si sic est. aut est demſabilis res per talē cām ⁊ per tale pp qd. qz cā accepta est p se ⁊ ꝑpria: aut nō est demſabilis. uel aut est idemſabilis res p talē cāz. qz cā accepta nō ē p se uł nō est ꝑpria. Si igit cā est alia ⁊ ꝓtingit p talē cām demſare. qz huiꝰ cā est p se ⁊ ꝑpria. neće est talē cām esse mediā. i. posse accipi ut mediū demſatiuū ad ꝓcludēdū uel ipaz passionē. uel diffōnē dicētē qd passiōis. ut iterpō terre que est eēntialr aliud q̄z eclipsis. si sit cā p se ⁊ ꝑpria poterit ꝓcludi p talem cām eclipsis de luna tanq̄z ꝑpria passio de ſbo. ⁊ ēt p talē cām poterit ꝓcludi ꝓuatio lumis de luna que ē diffō dicēs qd eclipsis. formabit eni sic fills. In oi tpe quo iterponit terra luna eclipsat uel ꝓuat lumine. sz in oi oppositiōe solis ⁊ lune circa nodos capitis ⁊ caude draconis iterponit terra. ḡ oi tali tpe luna eclipsat uł ꝓuat lumie. sit ḡ hic qdā fills ułis q̄ztū ad quādā ułitatē tēpoꝝ. vñ fills factus est in ꝑª figura. q si luna hꝫet sub se plura supposita fieret q̄ztū ad ułitatē ſboruz. talis ḡ demſatio qz est ułis affirmatiua in ꝑma figura hēt fieri. Unus ḡ modus exquisitꝰ ⁊ bonꝰ p quē ꝓtingit demſare qđ qd est. i. diffōnē dicētē quid p aliud. i. per diffōnē aliā dicentē pp qd. est iste qui nūc dictꝰ est. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aligs q̄re diffō dicēs quid dicat cā essendi eadē. dicēs ꝑpter qd dicat cā eēndi alia. ¶ Dōm q in per se passionibꝰ ubi talia sint accipiēda. patet per tā dicta oino uerū esse qđ dicit. nā diffō dicēs qd est ipa essentia rei siue est id qđ est essentialr res. ut diffō dicēs qd eclipsis est ipa ꝓuatio lumis que est idez essentialr qđ eclipsis. diffō ḡ dicens qd qz dicit ipaz essentiā exꝑmit cām essendi sic ipsa essentia est cā q res sit. hꝰ aūtez cā cū sit ipa eēntia rei est essentialr idē cū ipsa re. ıō talis cā ipiꝰ esse dicit esse eadē cū ipa re. sed cā eēndi que est ipm pp quid. ⁊ que est cā essentie rei nō est ipa res. sed est alia a re. utrūq̄z tñ est cā ipius esse rei. vnꝰ ḡ modus demſandi qđ qd est: hic est. ut diffō exꝑmēs cām eādē ⁊ essentiā. ⁊ dicens qd ꝓcludat per diffōnē exꝑmentē cām aliā ⁊ dicentez pp qd. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aligs. utrū per diffōnez dicētez qd possit oñdi res. ⁊ videt q sic. qz demſatio est per cāz. cū ergo ipsa essentia sit cā ipiꝰ eē. demſatio cuiꝰ est ꝑbare eē uel qz est. fieri poterit per ipam diffōnez dicētez qd ⁊ essentiā. ¶ Dicēduz q sanamur nō solū sanitate. sed ēt corꝑe. ipsiꝰ ḡ actꝰ sanādi assignabit cā essentie sanitatis. ⁊ etiā eēntia corꝑis que est cā eēntie sanitatis. ⁊ ēt q̄cūq̄z alia cā a qua p se depēdet essentia sanitatis assignabit cā ipsiꝰ actus sanādi. ḡ ipa ꝓuatio lumis est eēntialr eclipsis. ⁊ qđ qd est. ipsiꝰ ꝓuationis erit cā q luna hēat tale eē. s. esse defectiuū. vñ ipsa eēntia passiōis ⁊ qđ est cā essentie passiōis assignabit cā q ſbm hēat tale esse sub passione. qđ esse exꝑmit p ṽitatez ꝑpōnis. de quo supiꝰ diuti locuti sumꝰ. tale eni esse qđ dic̄ ṽitatem ꝑpōnis. ⁊ qđ dic̄ hitudinē ꝑdicati ad ſbm. uel dic̄ essentiā ꝑdicati in ſbo: ⁊ qđ est nota eoꝝ que de altero ꝑdicanꝰ: est id qđ per demſationez ꝓcludit. ꝑm ꝟ ḡ videret q diffō dicēs qd. posset esse mediū in demſatiōe. sz ꝓstat q ipa eēntia accītis semp est in dependētia ad aliđ: ⁊ id qđ dic̄ qđ qd est accītis semp sumit i ordie ad aliđ: ⁊ i dependētia ad aliđ. cū ḡ mediū demſatiuū debeat aggīa re sciam diffō dicēs qd passiōis rōne sue dependentie ꝑz se in demſatiōe nō poterit esse mediū. si aūt talis diffō accipit mediū. ꝟ nō erit ꝑm se. sz ꝓut ꝓiungit sue cāe. ut si ꝓuatio lumis. que est essentialr ipa eclipsis ⁊ que est diffō dicēs qd eclipsis. si assumit ꝑ medio ad ꝑbādū eclipsim. ꝟ erit ꝓut ꝓiungit ipi pp qd ⁊ ipsi cāe ut ipsi iterpōni terre. totū ḡ accipiet ꝑ medio. corꝑ lumino suz ꝓuatū lumie obu terre. ¶ Est aūt diligēter aduertendū q id qđ assumit ꝑ medio nō dz eē cā solū ipiꝰ esse. uel ipsiꝰ ṽitatis ꝑpōnis. sed ēt debet esse cā ipsiꝰ passionis. nā ꝟ est qđ querit q̄re talis passio ſbi tali ſbo. ꝓstat aūt q idez nō pōt eē cā suiipiꝰ. diffō ḡ dicēs qd passionis. si talis sit diffō dicēs qd q nō dicat nisi eēntiā passionis. nō poterit assumi ꝑ medio. nisi q̄tenꝰ cōiungit cāe ipsiꝰ passionis. ut ꝓuatio lumis ꝟ mō accipiet ꝓ medio ad ꝓcludēdū eclipsim. ꝓut ꝓiungit iterpōni terre que est ꝑpria cā eclipsis. ¶ Est isup diligenter aduertendū q scia ipsiꝰ per se passionis nō est alicuiꝰ rei ꝑm se. qz si ꝟ esset. forte sufficeret scire ꝑnª essentialia eiꝰ. uel scire ꝑnª in que resoluit ipa essentia ⁊ que cōponūt ipaz essentiā ad ꝟ q scirem̄ esse eiꝰ. sed scia per se passiōis est huiꝰ in ꝟ cuiꝰ ꝑncipalis cā nō est ipa essentia passionis. sed est aligd in ſbo a quo causat nā ⁊ essentia illiꝰ passiōis. ut aligd est in ipa luna a quo cātur talis passio que est eclipsis. ut qz luna pōt ḥie diametralē hitudiez ad terrā. ex ꝟ sequit q possit eclipsari per tertiā. ꝑncipalis ergo cā q̄re ꝑdicatū sit in ſbo nō est querenda ex ipso ꝑdicato. sz ex eo q est in ſbo uel ex eo qđ hēt hitudinez ad ſbm. q̄re diffō exꝑmens solā essentiā passiōis nō est mediū in demſatiōe. modi cā eni sciam hēremꝰ de eclipsi: si scirem̄ solū qz est que dā ꝓuatio lumis. ⁊ nō scirem̄ q cātur ex iterpōne terre. sed hoc. vz utrū diffō dicens qd possit esse mediū ⁊ quō se hēat qd est ad esse. plenius dicet in lectione illa. diffō aūt qm̄ ⁊c. ubi iterū hec eadez mouebit questio. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aligs. qz supius dicebat q idez erat qd ⁊ ꝑpter qd. hic aūt dicimus q qd est pōt esse demſatiōis ꝓcłio. ꝑpter qd aūt demſatiōis mediū. ¶ Dōm q qd ⁊ ꝑpter qd duplr pñt ꝓsiderari. uel ꝓut vnū per se respicit diffōnez. ⁊ aliđ demſationem. ⁊ sic nō differūt realr. sed sunt vnū ⁊ idez alr ⁊ alr sumptū. 2° mō pñt ꝓsiderari quid ⁊ ꝑpter quid. ut dicūt diuersa genera diffōnū. ut quid dicit essentiam. ꝑpter quid aūt cām essentie. Rursus in dicēdo cām essentie sunt gradus ꝑm diuersa genera causaꝝ. si ergo ꝑmo modo accipiat dīa inter quid ⁊ ꝑpter quid: sic loquit ꝑbus circa ꝑncipiū huiꝰ scđi. q idez est quid ⁊ ꝑpter quid. illud eni idez qđ est diffō passionis. ⁊ ut est diffō dicit quid eiꝰ: illud idem acceptū ut mediū demſatiuuz erit ꝑpter qd eiꝰ. ꝓuatio enim lumis in luna obiectiue est quid ⁊ ꝑpter quid eclipsis. est eniz quid eiꝰ. qz est diffō ipiꝰ. est ꝑpter qd eiꝰ. qz ē mediū demſatiuū ad ꝑbādū eā. sic aūt accipiendo qd ⁊ ꝑpter qd. vz ꝓut idez ut est diffō dic̄ quid. ⁊ ut est mediū demſatiuū dic̄ ꝑpter qd idem est qd ⁊ pp quid sola rōne differēs. sz si accipiat quid ⁊ ꝑpter quid ꝓut vnū dicit essentiā passiōis. aliđ cām essentie. sic nō sunt idez. sed diffō dicens essentiaz erit demſationis cōclo. dicens cāz essentie erit demōstratiōis ꝑnm siue mediuz. Rursus si accipiat qd ⁊ pp qd ꝑm diuersa gīa cārū. sic ēt nō sūt idē qd ⁊ pp quid. nā oiz diffō data per q̄zcūq̄z cāz dic̄ qd. qz notificat qd ditatē ⁊ essentiā rei eo q essentia rei dependet a q̄libet sui cā. tñ in respectu vnius cāe ad aliā illa diffō dic̄ pp qd que ponit nećitatē alteri cāe. cā āt illa cui ponit

UVA. BHSC. IyR_086_4

nēcitas ꝑm q huiꝰ nō dicit pp qd. ꝑm hoc ꝙ diffō data p formā erit pp qd respectu diffōnis date p māz. diffō data p efficiētē erit pp qd respectu diffōnis date p formā uel p mām. diffō data per finē erit pp qd respectu oiuz aliarū diffōnū. sz quō ꝙtigat demſtare p finē. utrū sit demſto simplr uꝝ ex suppōne ifra dicēt i dubitatiōi. bꝰ illiꝰ lectiōis. qm̄ āt scire opiamur. ¶ Deide cū dicē.

¶ Ipsorū enī qō qd est neċe est mediū esse qō qd est ꝛ ppriorū ppriū. quare hoc quidem mōstrabit. id ꝙ nō mōstrabit eorū que qd erāt esse eiusdem rei.

¶ Quia dixerat q qō qd ē pōt ꝙcludi ex ne simplici ꝛ demſtari in pa figura vult oīdē q via demſtatia nō possit ꝙcludi ꝑm ex nē reduplicatiua. Circa qō duo fac. pꝰ enī resumit quō demſtatiue ꝙcludit diffō. 2º declarat q cū reduplicatiōe nō ꝙcludit demſtatie: sz logice ibi ¶ Hic qdē igit modus. ¶ Dic g. q ¶ hoc enī qō qd ē neċe ē mediū qō qd est ꝛ ppriorū ppriū. ¶ q. d. q diffō nō demōstrat nisi per diffōnem. ꝛ ppria diffō non nisi per ppriā diffōnem. ut diffō dicens ppriā essentiam ꝛ demōstrabit per diffōnem dicentez ppriā cām essentie. Ad demſtandum ergo aliqd de nūo eoruz que sunt qō qd est. i. de nūo diffōnum erit mediū ipm qō qd est. ꝛ ad demſtandū aliqd de nūo ppriorū. i. ppriarum difficultionuz erit mediuz ppriū. i. ppria diffō ¶ quare hoc quidē. ¶ i. diffō de nūo eoruz que erāt qō quid erat eē eiusdē rei mediuz ¶ mōstrabit. ¶ i. accipiet ut mediuz ꝛ demōstrabit ¶ illud ꝙ. ¶ i. alia diffō ¶ nō mōstrabit. ¶ i. nō accipiet ut mediū ꝛ nō mſtrabit: ut diffō dicēs qd. q. d. q ¶ eiusdē rei ¶ sunt plures q qd erat eē. i. plures diffōnes ꝛ ¶ hoc taliū q qd erat eē ¶ uel hoc taliū diffō nū qd ē mediū. i. hec diffō tāqz mediū mſtrabit ut diffō dicēs ppter quid. illud ꝙ qō qd erat esse. siue illa alia diffō nō mōstrabit ut diffō dicēs qd. ¶ Deide cū dicit

¶ Hic qdez igit modus qō nō utiqz sit demſtatio dictū est pri. Sed est logicus sillis ipsius quod quid est.

¶ Ostēdit q cū reduplicatione non cōcludit diffō demōstratiue sed logice. d. ¶ Hic qdē igit modus q non sit demōstratio ¶ illiꝰ diffōnis in eo q diffō ¶ dictū est ꝑus ¶ probatū enī fuit supra q qō qd est in eo qō qd est demſtari nō possit. ꝛ subdit ¶ sz ipiꝰ qd est ¶ siue ipiꝰ qō quid est sup. ꝑm q huiꝰ ¶ est. ¶ i. eē pōt ¶ logicus sillis ¶ q. d. q qd est in eo q huius pōt sillogiçari logice. non aūt pōt ꝙcludi demſtatiue. ¶ Nōm aūt q sillogiçari uere non pōt qō quid est in eo qō quid est sine petitione pncipij. tñ logice ꝛ probabiliꝝ nō est icōueniēs ꝺ fieri. nā multi qdē per diffōnē diffiniti. uel p diffōnē diffōnis ꝑm probationes tactas in via reduplicatiua. uel in via diffinitiua. uel ēt per diffōnē oppositi crederent sil logiçatū esse qō qd est ꝑm q huius.

Vo aūt modo contingat dicem⁹ q dicentes iterum ex pncipio. sicut enim ppter quid querimus habē tes qz. aliquādo aūt ꝛ simul manifesta fiunt: sed nō in aliquo ꝑus ppter quid possibile est cognoscē q̄z qz: manifestū aūt siꝝ ꝛ qō quid erat eē non sine qz est. ipossibile enī scire qd est ignorantes si est.

¶ Hic ut dicebat exequit seriose de itēto. vz quō qō qd est se hēat ad demonstrationē. ¶ Propter qō sciendum q qō qd est. est medium in demſtatione. ꝛ est id qō per diffōnem exprimit. ꝛ est id qō iportat cām. non ergo possumus plene scire. quomō qō quid est se habeat ad demſtationem. nisi sciuerim⁹ quomō ipm qō qd est ꝛ ipm medium se hēant ad demſtationem. ꝛ nisi sciuerimus quō diffōnes se hēant ad demſtationē. ꝛ quō gña cārū se hēant ad demſtationē. Tria ergo facit. qz ꝑmo ostēdit quō qō quid est ut est mediū se hēat ad demſtationē. 2º declarat quō diffō se hēat ad demſtationez. 3º declarat quomō per diuersa gña cārū ꝙtingit demſtare. 2ª ibi ¶ Est aūt quorūdā qdē ¶ tertia ibi ¶ Qm̄ aūt scire opinamur. ¶ Circa ꝑm tria facit. qz pº oñdit quō qō quid est ꝛ mediū se hēant ad demſtationem. 2º qō dixerat exponit in terminis. 3º epilogat circa determinata. 2ª ibi ¶ Quorū igit hēmus. ¶ tertia ibi ¶ Sigdez igit accipit ¶ uel ut hēt alia trāslatio ¶ Quō qdē accipit. ¶ Circa ꝑmū tria facit. qz ꝑmo cōparat ipm ppter qd ad ipm qz est. ꝛ si est ad qd est. 2º declarat qō dixerat. 3º ex his que dixerat ostēdit itentū. vz quō qō qd est se hēt ad demſtationē qz eadē via demſtatiua scimꝰ qō qd est. ꝛ qz est. 2ª ibi ¶ Hoc autē si est aliqñ. ¶ tertia ibi ¶ Sed q̄cūqz qdē ꝑm accns. ¶ Dic ergo ¶ Quo aūt mō ꝙtingat ¶ sup. via demſtatiua hic qō qd ē ¶ dicemꝰ iterū ex pncipio. ¶ q. d. ꝑus executi sumꝰ de hoc oppo nēdo. postea iterū speculati sumꝰ hoc distiguēdo ostē dētes q ꝑm ꝙclusionē simplicē pōt demſtatiue ꝙcludi qō qd est. ꝑm aūt ꝙclusionē reduplicatiuā nō pōt ꝙcludi qō qd est. ꝑm q huiꝰ demſtatiue ꝛ uere. sz solū pbabiliꝝ ꝛ logice. nūc aūt iterū tertio uolumꝰ de qō qd est exequi q̄si ex pncipio seriose circa ipm vitatē determinando. quō ad demſtationē se habeat. siue accipiat ut mediū. siue ut diffō. siue ut causa. qō ut fiat. ꝑmo cōparat qō quid est. ad ipm qz est. ꝛ qd est ad si est dicens. q ¶ sicut enī ppter qd querimus habētes qz. ¶ q. d. q aliqñ ꝙtingit q ꝑus scimus qz ꝛ postea querimus ppter qd ¶ aliquādo manifesta sunt simul ¶ sup. qz ꝛ ppter qd. ꝛ subdit ¶ sed neqz prius possibile est cogscere ppter qd q̄z qz. ¶ q. d. q possumꝰ scire qz ꝑusq̄z ppter qd. ꝛ possumus scire simul qz ꝛ ppter qd. sed q prius sciamꝰ ppter qd. q̄z qz est ipossibile. ꝛ subdit. q ¶ manifestū est similiter ꝛ qō qd erat esse. nō est ¶ sup. cognoscere ¶ sine qz est. ¶ i. sine si ē. qz ¶ ipossibile est enī scire qd est. ignorātes si est. ¶ q. d. q sicut in qōnibꝰ cōpositis se hēt ppter qd ad qz q nō possumꝰ scire ppter qd est ignorātes qz est. qz sic in qōnibꝰ simplicibus se hēt qō quid erat eē siue qd est ad si est. q nō possumꝰ ignorare si est sciētes qd est. loquēdo de qd rei. quod nō est nisi entiū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoc aūt si est aliqñ qdē ꝑm accns hēmꝰ aliqñ ꝙ hītes aliqd ipiꝰ rei: ut tonitruū. qm̄ sonꝰ qdē nubiū est. ꝛ defectū: qm̄ ꝑusq̄dā lumiz ꝛ hoiez qōdā aial est. ꝛ aiaz numerū seipsuz mouentem.

¶ Declarat quō ꝙtingat ꝺ. vz q aliqñ ꝑus scimꝰ qz est. uel si est q̄z ppter qd est. uel quid est. aliqñ aūt siꝝ. nā si scimꝰ per mediū accītale. tūc possumꝰ scire qz est talis passio in tali subo. nescimꝰ tñ ppter qd. sed si scimꝰ per mediū diffinitiuū ꝛ per cām. sciendo qz est scimꝰ ꝛ pp qd. ꝛ qō dictū est in qōnibꝰ cōpositis vitatē hēt in simplicibꝰ. ut si scimꝰ de aliq̄ sba si est per mediū accītale. nō oz q sciamꝰ qd est. sed si scimꝰ p mediū diffinitiuuz ꝛ eēntiale sciendo si est scimꝰ ꝛ ppter quid est. ꝺ aīt q ¶ ꝺ aūt si est aliqñ ꝑm accns hēmꝰ. ¶ i. p mediū accītale ¶ aliqñ ꝙ ut hītes qd ipiꝰ rei. ¶ i. per mediū diffinitiuū ꝛ per se ¶ ut tonitruū. qm̄ est qdā sonꝰ nebularū ¶ possumꝰ sup. scire per mediū accītale. ꝛ p mediū diffinitiuū. utputa. si cogscerem⁹ lunā esse ꝑuataz lumine. qz in plenilunio nō exīte tpe nebuloso corpꝰ nr̄m nō faceret vmbrā ex opposito lune. uꝝ possem⁹ hoc scire p mediū diffinitiuū ꝛ p cām per se. ꝛ subdit. q ¶ ꝛ hoiez

UVA. BHSC. IyR_086_4

qñ est qōdā aial ⌊sup. possum⁹ scire per mediū eēntiale ⁊ accñtale ⌊⁊ aiam. qñ est nūs scip̄m mouēs ⌊sup. possum⁹ utroqz mō scire. tunc ergo supplēda est ſra q cū possum⁹ aliq scire tā in substātijs qz in accñtib⁹ per mediū accñtale ⁊ per medium diffinitiuū ⁊ per se. qñ est cognitio per mediū accñtale tūc p̄us scim⁹ si est qz quid est. accepit si est large ꝓut in ipm qz est quoddā si est. qñ aūt est cognitio per mediū diffinitiuum ⁊ per cām per se. tunc sil utrūqz. ¶ Deide cum dicit.

¶ Nōcūqz qdē p̄m accñs scim⁹ qz sūt: neče est nullo mō hīe ad ip̄z qd est. neqz eni qz sūt scim⁹. q̄rere āt qd est nō hūtes qz est: nihil est q̄rere. de qbuscūqz āt hēm⁹ qz ē: facili⁹ ē q̄rere qd ē. Quare quēadmodū hēm⁹ qz est: sic hēm⁹ ⁊ qō qd est.

¶ Ex his que dixerat ꝛcludit itentū. vz q eadē via habemus qz est ⁊ qd est. nam cum scim⁹ qz est per accñs. qz ꝓpter si nō scim⁹ qz nō scim⁹ quid. si aūt scimus qz per se sicut scimus qz sic scim⁹ ⁊ quid. iō ait. ⌊Quecūqz aūt p̄m accñs scim⁹ qz sūt necesse est nullo mō se hēre ad quid est ⌊cui⁹ rō est. qz⌊ neqz eni scim⁹ qz sunt. ⌋ q. d. q sciendo qz per accñs nullo modo nos habem⁹ ut hoc mō sciam⁹ quid. nā hoc mō neqz ip̄m qz est scimus. ⁊ subdit. q⌊ querere aūt quid est nō habētes qz est nihil est querere: sed cū habemus qz est ⌋sup. ex his que sunt per se⌊ facilius est hēre quid est q̄re ⌋ergo qz sic est⌊ quēadmodū habem⁹ qz est. sic ⁊ hēmus ⁊ ⌋ illud⌊ qō quid est ⌋siue ad id qō quid est. ¶ Notādum autez q si habemus. qz est ex his que sunt per se. sicut habemus qz est sic habem⁹ ⁊ quid est: ut si habem⁹ cōpletā sciaz de qz est cū hoc nō possit haberi. nisi per qō quid est oportet q cōplete sciamus ⁊ quod quid est. si autem complete scimus qz ⁊ icomplete scimus quid. ⁊ hoc in substātialib⁹ ⁊ in accidētalib⁹. ut si complete scimus de aliquo q sit aial opz q ⁊ cōplete sciam⁹ qd sit aial. nam scire quid sit aial est scire ꝓpter quid aliquid sit aial. ⁊ scire quid sit equilaterus est scire cām ⁊ ꝓpter quid hic triāgulus qui est iter duos circulos sit equilater⁹. ⁊ qz nō est scire qz: nisi per ꝓpter qd nō ꝛtingit scire qz. nisi sciam⁹ ꝓpter quid. sic ⁊ in accidētib⁹ sicut scim⁹ qz ē eclipsis sic scim⁹ quid ⁊ pp qd est eclipsis. nisi sciuerim⁹ qz est eclipsis per mediū accñtale qō scire nō esset scire. ¶ Dubitaret forte aliqs quō eadē via habem⁹ qz ⁊ qd. uel qz ⁊ ꝓpter qd. ¶ Dōm. q eadē via demr̄atiua habem⁹ utrūqz. sed in demr̄atione duplex est ꝓcessus. vn⁹ cōpositiu⁹ ut cū ex cā ꝓcedim⁹ in effectū. ⁊ cū ex p̄missis imus ad ꝛcl̄onē. ⁊ isto mō hēm⁹ qz. nā qz ē per dēmr̄onē ꝛcludit. ali⁹ est ꝓcessus resolutori⁹. ut cū ex effectu im⁹ ad cām. cū ex ꝛcl̄one regredimur sup p̄missas. nā via resolutoria ē resolue ꝛcl̄ones in p̄missas. ⁊ hoc mō per demr̄atione hētur ꝓpter qd. nā ꝓpter qd in demr̄atiōe p̄mittit. sicut qz per demr̄atione ꝛcludit. ⁊ qz eadē est via qua itur a cā in effectū ⁊ ab effectu i cām. sicut eadē est via qua itur athenis thebas: ⁊ thebis athenas: eadē via hēm⁹ qz ⁊ ꝓpter quid. si q hēmus qz ex his que sunt per se. ⁊ via demr̄atiua: facile est hīe ꝓpter qd. statim eni poterim⁹ hīe qd siue ꝓpter qd. resoluēdo ꝛcl̄onem in p̄missas. sed si hērem⁹ qz nō via demr̄atiua. sed per mediū accidētale: stultū eēt hoc mō via resolutoria querere quid uel ꝓpter quid. nā resoluēdo talē ꝛclusionē in tale mediuz nec hēremus qd nec pp qd. qz mediuz accñtale nec dicit qd nec pp quid. ¶ Deinde cū dic.

¶ Quoz igit hēm⁹ aliqd ipi⁹ qō qd est. Sit p̄mū qdē defect⁹ in quo. a. luna in quo. c. oppō terre in q. b. utrū igit deficit aut nō b. q̄rere ē utrū est aut nō. Hoc āt nihil differt q̄rere q̄z si est rō ipi⁹. ⁊ si sit b ⁊ illō dicim⁹ cē cui⁹ rō est: aut q̄lis ꝓtradictiōis est. Utrū hñdi duos rectos aut nō hñdi.

¶ Qō dixerat exponit in terminis. Circa qō duo facit. qz p̄mo exponit in terminis qñ hēmus qz per mediū essentiale. ²° qñ per accñtale. ibi⌊ Cū aūt iueniam⁹. ⌋ Dicit ergo q⌊ quorū. ⌋i. de qbus⌊ igit habemus ali quid ipsius qō quid est. ⌋q. d. q de quibus scimus qz ꝛciēdo de eis aliqd ipsius qō quid est. i. de qbus scim⁹ qz per mediū essentiale de talib⁹ sup. scim⁹ simul qz ⁊ ꝓpter qd. ⁊ q sic patet in terminis. nā⌊ p̄muz qdē sit defect⁹ in quo. a. ⌋i. maior extremitas⌊ luna in quo c. ⌋i. minor extremitas⌊ oppositio terre⌋ que est uera cā ⁊ p se mediū. q̄re luna deficit sit⌊ in quo. b. ⌋i. medi⁹ termin⁹ sit. ⁊ subdit q utrū qdē deficit aut nō ⌋de ficit sup. luna.⌊ b. querere est aut nō ē. ⌋q. d. q quere re de ꝛclusione. ut querere utrū luna deficit uel nō est querere de medio, ut utrū est mediū uel nō. ⁊ subdit. q⌊ hoc aūt nihil differt querere q̄z si est rō ipsius. ⌋nā mediū est ipsa diffinitio ⁊ rō ipsa. nā querere si defect⁹ est. est querere de medio ⁊ subdit⌊ ut querere qd defect⁹ est uel ꝓpter qd defect⁹ est ⌋idē est ergo querere de ꝛclusione ⁊ de medio ⁊ ꝛbdit. q⌊ ⁊ si sit hoc. ⁊ illō dicim⁹ eē⌋ ut sit qd. est qz. ⁊ ecōuerso. ⁊ si scimus qd scimus qz ⁊ ecōuerso. ⁊ si querim⁹ de qz querimus de qd ⁊ ecōuerso. qz eadē est qō de utroqz ⁊ eadē via hēmus utrūqz ⁊ subdit. q⌊ aut q̄lis. ⌋i. cuiusmodi⌊ ꝛtradictionis est rō ⌋ut utrū habēdi duos rectos. aut nō hñdi. ⌋q. d. q hoc vītatem hēt in q̄licūqz rōne ꝛdictionis. i. in q̄libet pte ꝛdictionis. ut querere utrū hēat duos rectos. est querere. utrū sit mediū. ⁊ querere de altera pte ꝛdictionis. ut utrū nō hēat est querere utrum nō sit mediū. tūc ergo est supplēda rō q cū semp qō cō clusionis referat ad mediū. ⁊ cū eadē sit qō de ꝛclusione ⁊ de medio: cū ꝛcl̄o dicat qz. mediuz aūt dicat qd. eadē via habeť qz. ⁊ quid. nō differret nisi sicut differt via qua itur thebis athenas: ⁊ athenis thebas. si enim scimus ire a causa in effectum ⁊ habemus quia. ⁊ facile est regredi ab effectu in causam. ⁊ habere quid uel ꝓpter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū aūt iueniam⁹ simł qz est ⁊ ꝓpter qd. Scimus si per media sit. si vo nō scimus qz: ꝓpter quid aūt non.

¶ Exponit in terminis. qñ hēm⁹ qz per mediū accñtale. Circa qō duo facit. qz p⁰ ꝛtinuat dicta dicēdis. ²° exequit de itēto ibi⌊ Sit g luna. ⌋Dic. g⌊ Cū aūt iuenia m⁹ ⌋sup. qz p mediū eēntiale⌊ sil scim⁹ qz. ⁊ pp qd si p media ⌋eēntialia⌊ sit ⌋tal itētio⌊ si vo nō ⌋hēm⁹ sup. qz p media eēntialia⌊ scim⁹ qz pp qd āt ñ ⌋sup. scim⁹. ¶ Nōm̄at q scire pōt sumi ꝓpe ⁊ large. cū enim scire ꝓpe nō sit nisi p cām ipole ē scire qz. nisi sciam⁹ ꝓpter qd. sed loquēdo de scire large ꝓut nō solū se extendit ad scire per cām. sed scire per signū. sic possum⁹ scire qz ⁊ nescire cām siue ꝓpter quid. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sit igit luna. c. a. defect⁹ plenilunio vm brā nō posse facē nlio nr̄m medio exīte. māifestatio in q. b. Si g in. c. est. b. qō ē nō posse facē vmbrā cū nullus nr̄z medi⁹ sit. In hoc aūt. a. qō est deficere q qdē deficit manifestū est. sz pp qd nō dicit ⁊ qz defect⁹ est qdē scim⁹. Quid aūt est nescim⁹.

¶ Exequit de itēto. siue exponit in terminis qñ scimus p mediū accñtale. ꝓpter qō sciēdū q luna nō eclipsat

UVA. BHSC. IyR_086_4

nisi in plenilunio. si g luna exīte plena scim⁹ eam ecli psari p iterpōnē terre. scim⁹ ꝫ p mediū eēntiale. i. p cāz per se. ſz si scim⁹ eclipsari. qz corp⁹ nr̄m nō facē vmbrā. posito tñ q nō sit tps nebulosuz ⁊ q nihil sit mediuz iter nos ⁊ lunā ipedies lumē lune. q nō ueniat ad cor p⁹ nr̄z. sic enī cogscē lunā eclipsari ē scire p mediū acci dētale. corp⁹ enī nr̄m nō facē vmbrā ad lumē lune. nō est cā q luna eclipsef. sed ecōuerso. eclipsis lune est cā q luna nō mittat radios suos usq; ad nos. ⁊ q corp⁹ nr̄z nō faciat vmbrā. duo g̃ fac. qz p⁹ exponit in termi nis. quō ꝫ mō scito qz nescim⁹ pp qd. 2⁹ exponit in ter minis quomō scito qz querim⁹ qd. ibi. Cum manife stū sit. Dicit g̃ Sit g̃ luna. c. i. minor extremitas a. i. maior extremitas sit defect⁹. lunā plenā non posse vmbram facere. nullo exīte medio. i. in medio nr̄z. i. respectu nr̄i. siue iter nos ⁊ lunā. demō. uel ut hēt alia trāslatio. mānifestatio in quo. b. q. d. q ꝫ mō hēat manifestatio q luna eclipsef. qz corpa exposi ta ad lunā nō faciūt vmbrā. talis g̃ manifestatio sit. b. i. accipiat ut mediū. si g̃ in. c. i. in luna est. b. qđ est nō posse facē vmbrā cū nullꝰ nr̄z sit mediū. i. sit hūs aliqđ mediū. uel aliqđ obstaculū qđ accipiat sibi lumē lune. ⁊ si ulter⁹ in ꝫ. i. i nō posse vmbrā facē ē. a. qđ ē deficē. si sic ē. qz deficit luna manifestū est. sz pp qd deficit nōdū est sup. manifestū ⁊ qz defec t⁹ ē scim⁹. qd aūt ē defect⁹ nescim⁹. Formabit g̃ sic silꝰ. oē corp⁹ lumiosuz in suo plenilunio nō facies vmbrā ad corp⁹ oppositū cū nihil existat mediuz iter ipm corp⁹ lumiosuz. ⁊ ipm corp⁹ oppositū ꝫ totuz est p medio ⁊ ꝫ totū sit. b. in ꝫ g̃ gdē. i. in hoc corpe sic se hūte est. a. i. est defect⁹. luna aūt est tale corpus. g̃ luna deficit. sic aūt scire defectū lune est scire p accīdtale me diū ⁊ est scire qz. nō pp qd. ¶ Deinde cū dicē.

¶ Cū aūt manifestū est qz. a. in. c. sit sed pp qd est. Est querē. b. qd est utrū sit obiectio aut ꝙersio lune aut extinctio. Hec aut est rō alteri⁹ extremitatis ut in his que sūt ipi us. a. est enī defect⁹ obiectio terre.

¶ Oñdit quō scito qz ārim⁹ pp qd. Circa qō duo fac ꝫ q duo exēpla adduc ibi gd āt ē tonitruū. Dicē g̃ q cū āt manifestū sit ut cū āt manifestū est i. c. i. q defect⁹ sit i luna ꝫ pp qd ē. ārere. b. ꝫ gdē qd sit. q. d. q ārere pp qd deficit luna ē querē ipz. b. siue ipz medi uz qd ē. siue qd sit tale mediū ut ꝫ sit obio ut ꝙsio lu ne. aut extictio ⁊ sbdit q ꝫ āt. i. ꝫ mediū ē rō. i. ē diffō alteri⁹ termini ut i his q̄ sunt ipi⁹. a. q. d. q mediū i demſratiōe ē diffō termini qđ sigtur p. a. vñ sb dit. q est autē defect⁹ obio. i. iterpō terre. q. d. q diffō. d. pp qd ipi⁹ defect⁹. siue ipi⁹ eclipsis ē ipa obio. siue ipa iterpō terre. ⁊ talis diffō est mediū i demſratio ne. g̃ plane vult phs q diffō termini q sigtur p. a. siue diffō maioris extremitatis. ut diffō passiōis ē mediū i demſratiōe. qz ārere tale mediū ⁊ talē diffōnē ē ārere pp qd ut ipe in ira inuit ꝫ mētē phi. nō diffō dicēs qd sbi. sz dicēs pp qd passiōis est mediū in demſratiōe. sed de ꝫ in seqnti qōne ārem⁹. ¶ Dubitaret forte aligs. quō mediū ⁊ cā ipi⁹ eclipsis lune est obio uel ꝙsio lune ut extictio. ¶ Dōz. q cū scim⁹ qz luna pdit lumē nō poterim⁹ imaginari nisi triplicē cāz ārē luna pdat lumē. triplr g̃ imagiari pōt q luna lumē hēat. ut q hē at lumē ab alio ut iō splēdeat: qz sol illumiat eā. uel q hēat lumē a se. ⁊ ꝫ duplr. ut q ps sit lumiosa ⁊ ps tene brosa. ut q tota sit lumiosa. si enīz luna habet lumē ab alio. sic hēt ꝑm vitatē. tūc eclipsis erit obio. siue inter positio. scito enī q luna hēt lumē ab alio. statim pote trim⁹ cogitare q luna ꝫ mō eclipsat ⁊ pdit lumen. qz aliqđ obȝcit ⁊ aliqđ iterponit iter ipam ⁊ iter illud a quo hēt lumē. si vo luna a se hēat lumē. ⁊ ptiz eēt lumi nosa ⁊ ptiz tenebrosa: tūc cā eclipsis ei⁹ eēt ꝙsio. ut iō videret nobis luna obscurari. qz ꝙsteret se ⁊ vte ret nobis ptē tenebrosaz. ⁊ q tūc cā eclipsis lune esset ꝙsio. Si aūt eēt tertio mō q luna hēat lumē a se: ⁊ eēt tota lumiosa. tūc nō posset eē eclipsis lune nisi exti ctio lumis in luna. ut forte qz luna in suo motu obuia ret alicui hūido in quo extigueret. uel forte occupa ret a tēpestate magni uēti. ⁊ ꝫ mō uēt⁹ in eā irruēs ex tigueret ipaz. Forte aūt posuit pbs oēs istas cās eclip sis. qz forte oēs iste fuerūt pones phoz. ut aliq assi gnātes cām eclipsis lune assignauerūt cāz uerā ut ob iectionē uel iterpōnē. aliq aūt fantasticā. ut ꝙsionē ul extictionē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs qz nō vi q ꝫ sit uerū. qz si luna hēret lumē a se ⁊ eēt tota luiosa. q nō posset eclipsari nisi extigueret lumen ei⁹. nā sol hēt lumē a se ⁊ est tot⁹ lumiosus ⁊ eclipsat: nec tñ lumen ei⁹ extiguit. Dōz q ꝫ dictū p̄supponit supius dictuz. Jā enī dictū est supi⁹ ⁊ suppositū est q sciam⁹ qz luna eclipsat: ⁊ q sciam⁹ ꝫ isto mō q corp⁹ nr̄m in plenilu nio ad lunā expositū nō faciat vmbrā. ita tñ q nihil sit mediū iter nos ⁊ lunā. qō nō posset eē nisi uere ꝫ vi tatē luna lumē pderet. Si sol aūt eclipsat ꝫ est qz luna se iterponit in medio iter nos ⁊ solē. ꝫ tā positū est q luna nō eclipsat ꝫ mō q aliqđ se iterponat iter nos ⁊ eā. si g̃ hēt lumē a se ⁊ eēt tota lumiosa ⁊ eclipsat. nō q aliqđ se iterponat iter nos ⁊ eā: hoc eē non posset nisi extigueret lumē eius. non tñ est multū curāduz de exē plis phi. exempla enim ipse ponit non qz ita sit. sed ut sentiat qui adiscit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quid est tonitruū ignis extictio in nube: pp qd tonat: pp extigui ignē in nube. Sit nubes. c. tonitruū. a. extictio ignis. b. in. c. igit nube ē. b. extiguit enī i ipa ignis. ꝫ aūt a. son⁹ ⁊ est. b. rō ipi⁹. a. p̄mi termini. si aūt iterū hui⁹ mediuz sit ex religs erit rōnib⁹.

¶ Ponit aliud exēplū dicēs. Quid aūt est tonitruū. q. d. si scirem⁹ de tonitruo qz ē. ⁊ uellem⁹ scire qđ est. ꝫ mō scirem⁹ qđ est tonitruū: qz est extinctio ignis in nube. Sit g̃ nubes. c. i. minor extremitas toni truū. a. i. maior extremitas extictio ignis. b. i. me di⁹ termin⁹ i. c. g̃ nube est. b. extiguit enī i ipa ignis ꝫ aūt. Si. extictio ignis siue. b. est son⁹ nebulaz. i. ē tonitruū. Et sbdit. est rō ipi⁹. a. p̄mi termini. q. d. q extictio ignis q̄ assignata ē: est cā tonitrui. hᵃ rō. i. ē diffō. d. pp qd p̄mi termini ipi⁹. a. ꝫ est maioris extre mitatis siue passiōis. Jterū g̃ repetit phs. q diffō passi onis sit mediū in demſratiōe. Fozabit g̃ sic demō. Jn q̄cūq; est ꝫ. i. b. siue extictio ignis i illo est son⁹ nebula rū siue nubiū. i. tonitruū. sz i nube est extictio ignis. g̃ ⁊c. ⁊ sbdit fi āt iterū h⁹. Si. extictiōis ignis sit ali qđ mediū erit ex religs rōnib⁹ mānifestū. q. d. q toni truū pbat de nube p ꝫ mediū. p extictionē ignis si ite extictio ignis hēt aliꝰ mediū p qđ pbet de nube erit ex alia rōne mānifestū. ¶ Dubitaret forte aligs utrū ꝫ sit uerū exēplū q tonitruuz causet ex extinctione ignis. ¶ Dōz. q ꝫ dicē ꝑm opionē empedoclis: qui ꝫ posuit. Opio tñ phi est. q tonitruū cātur ex pcussiōe exalatio nis sicce ad uētrē nubis. idē enī ꝫ ipz vi eē cā tonitrui. terremot⁹ ⁊ uēti. uapores enī icluſ i terra ⁊ nō iueniē tes exitū ex pcussiōe quā faciūt ad cauernas terre. pcu tiūt terrā ⁊ faciūt terremotū. vt⁹ enī radioz solariū ⁊ stellaz ptigit ad q̄scūq; ptes terre. Uapores g̃ exīte in cauīs terre p talē vtutē cōmoti si nō iueniāt libez exitū ⁊ pcutiūt terrā ⁊ faciūt terremotū. sic si poneret castanea in igne: ⁊ nō icideret. calor ignis cōmoueret aliq̄s uapores i castanea exīntes. uapores g̃ illi cōmoti

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō iueniētes exitū cōmouēt castaneā ⁊ cōmouēt ignē si sub igne sit castanea posita: ⁊ q̄si ad moduz tonitrui castaneā frāgūt. sic uapores sub terra uł in terra iclusi cōmouēt terrā. ⁊ faciūt terremotū. Jncluſi aūt in nube ex repcussione eoz ad uētrē nubis: cōmouēt nubez ⁊ faciūt tonitruū. Jn aere aūt uapores tales cōmouēt aerē ⁊ faciūt uentū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Si qdē igit accipit qō qd ē ⁊ notū sit ē dictū: q̄re silłus qdē ipi⁹ qd est nō fit necz demſratio. mānifestū tn ē p silłz ⁊ p demſrationē. Quare necz sine demſratione est cogſcere qō qd est: cui⁹ est cā alia. necz est demſratio ipsi⁹: sic ⁊ in oppositiōib⁹ dixim⁹.

¶ Uel ut hēt alia trāslatio. ⁊ meli⁹ ⌊ Quō qdē accipit ⌋ epilogat circa determiata. d. ⌊ Si qdē igit accipit qd ⁊ q̄r sit notū ⌋ pz ⌊ qd est. dcm est ⌋ sup. supp. ⁊ sbdit q ipi⁹ qd est sup. dcm est supp. ⌊ q̄re qdē nō sit ipi⁹ silłs. nec qz demſratio ⌋ ⁊ łz ipm qō qd est non possit sillogiçari neqz demſrari ⌊ tn ⌋ ipz qō qd est ⌊ est manifestū p silłz ⁊ demſrationē ⌋ nō tanqz ꝑ demſrans sz tanqz mediū demſratū. Et sbdit. ⌊ q̄re nec sine demſratiōe ē. ⌋ i. ꝓtigit ⌊ cogſcē qō qd est. cui⁹ est altera cā sine demſratiōe nec demſratio est ipi⁹ ⌋ qō qd ē ⌊ sic dixim⁹ in oppōnib⁹. ⌋

¶ Mōn⁹ aūt q phs multiplr logt ualde de qō qd est. nā aliqñ p qō qd est itelligit qōlibet gen⁹ diffōnis. aliqñ p qō qd est itēdit diffōnē dicētē qd que est demſrationis ꝑ. aliqñ p qō qd est itēdit diffōnē q̄ est mediuz in demſratione. nā ⁊ supp dixit q idē est qō qd est ⁊ pp qd est. h aūt logt de qō qd est h mō. vz put est mediū i demſratiōe. talis ꝑ qō qd est nō ē demſratio. q̄ tale qō qd est p demſrationē nō ꝓcludit. Rursus tale qō qd est hētur nō sine demſratiōe. i. hētur p demſrationē ⁊ via demſratiua nō cōpositiua eūdo a pmissis ad pnē. sz resolutiua eūdo ab effectu ad cām. siue a ꝑne ad pmissas.

¶ Mōn⁹ ēt q ea que hñt cām q̄rere qd: eoz est q̄rere mediū demſratiuū. g hñtū cāz ꝓtigit cogſcē qō qd est p demſrationē. nō q ipi⁹ sit demſratio. nec q qō qd est demſrt uel p demſrationē ꝓcludat. sz ipz qō qd est cogſcim⁹ p demſrationē tanqz mediuz demſratiuū.

¶ Est aūt quorūdā quedam altera causa: quorundā autem nō est.

¶ Postqz phs oñdit quō se hēt qō qd est ad demſrationē put qō qd est hēt rōnem medij. Jn pte ista ut dicebat oñdit quō qō qd est se hēt ad demſrationē: put qō qd est hēt rōnē diffōnis. uł est id qō p diffōnē exſmit. Circa qō tria fac. q̄ ꝑ⁰ pmittit quedā ptinētia ad ipa diffinita. 2⁰ qdaz ptinētia ad ipas diffōnes. 3⁰ ex his que dixerat oñdit quō talia se hēant ad demſrationē. 2ª ibi ⌊ Diffōnes aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Quare mediū. ⌋ ¶ Dicē g ⌊ ē ät quorūdā qdē altera cā ⌋ sup. per quam possit demſrari ⌊ quorūdā ät nō est ⌋ sup. altera cā p quā possit demſrari. hoc aūt pmittit q̄z tū ad ipa diffinita. q̄ quedā sūt demſratiua ⁊ hñt cām per quā pñt demſrari. quedā aūt nō hñt cām per quā possint demſrari: sed sūt suppōnes uel pncipia in scia. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Diffōnes qdē ꝑm spēm facte nullū hñt mediū quo demſrent: sed diffōnes ꝑm materiā facte pñt hēre medium.

¶ Premittit q̄dā ptinētia ad ipas diffōnes. d. q ⌊ diffōnes aūt facte ꝑz spēm. ⌋ i. diffōnes foiales ⌊ nullū hñt mediū quo. ⌋ i. p qō demſrt ⌊ diffōnes ät facte ꝑz māz pñt hēre mediū ⌋ sup. p qō demſrt. Appellat aūt h diffinitiōes māles illas qb⁹ iponit nēcitas. foiales aut nō uocat que nēcitatē iponūt. ⁊ q̄ foia iponit nēcitatez māe ⁊ efficiens foie. diffō data p formā est foialis respectu diffōnis date p māz. ⁊ diffō data p efficiētē erit foialis respectu diffōnis date p formā. ¶ Deiñ cū dic.

¶ Quare manifestū ē. qm̄ eorū que sūt qd est. alia qdē sine medio: ⁊ pncipia sūt ea: ⁊ que: ⁊ qd sūt supponē oz: aut alio mō manifestū facere. qō uere arithmetic⁹ facit. ⁊ nāqz qd est vnitatē supponit. ⁊ q̄ est.

¶ Oñdit quō talia se hēant ad demſrationem. Circa qō duo fac. q̄ ꝑ⁰ oñdit q̄ sūt demſrabilia ⁊ q̄ nō. 2⁰ descēdit ad uaria gña diffōnū. ut oñdat q̄ diffō sit demſrabił ⁊ q̄ nō. ⁊ ut oñdat q̄ diffi⁰ sit demſratiōis ꝑ. ⁊ q̄ demſratiōis pn⁹. ⁊ q̄ tota demſratio pōne differēs. 2ª ibi ⌊ Diffinitio āt. ⌋ Circa ꝑ⁹ duo fac. q̄ ꝑ⁰ oñdit q̄ sūt idemſrabilia. 2⁰ que demſrabilia. ibi ⌊ Sz hñtū mediū. ⌋ Dicē g ⌊ Quare manifestū ē qm̄ eoz q̄ sūt qd ē. ⌋ i. q̄ sūt diffōnes. uł q̄ sūt hñtia diffones. ⌊ Alia qdē sūt sine medio ⌋ i. sūt idemſrabilia ⌊ ⁊ sūt pn⁹ que ⁊ eē ⁊ qd sūt oz supponē. aut alio mō mānifesta facē. qm̄ uere ⁊ arithmetic⁹ fac. nā qd ē vnitas ⁊ q̄ ē vnitas suppōit. ⌋ ¶ Mōn⁹ ät q ad pn⁹ nō ē rō. vł talia nō possum⁹ demſrare. uel g oz ea supponē. uł alia via oz ea nota facē q̄z p demſrationē. possem⁹ eni ea p q̄dā ꝓbabilia declarare. nō ät possum⁹ ipa p demſrationē ꝓcludē loquēdo de demſratiōe potissima que ē a pori ⁊ p cāz. ¶ Deide cū dicit.

¶ Sz hñtū mediū q̄rū ē q̄dā altera cā substātie. ⁊ ipi⁹ eē per demſrationē est sic dcm est oñdere nō qō qd est demōstrātes.

¶ Oñdit q̄ sūt demſrabilia. d. q ⌊ hñtū mediū. ⌋ i. dmſrationū q̄ hñt mediū p qō demſrent ⌊ q̄rū ⌋ demſrabiliuz ⌊ ē q̄dā altera cā sbe ipi⁹ eē ⌋ talia ⌊ sic dcm ē. p demſrationē est oñdē. nō qō qd est demſrantes. ⌋ ¶ Mōn⁹ ät q q̄ aliqd hēt alterā cām sue sbe sui eē p qō possit demſrari. tūc talia ē oñdē ⁊ cogſcē p demſronē. ¶ Dubitaret forte aligs de eo qd i lra dī. q qō qd ē nō demſratur. Vult eni q possum⁹ oñdē p demſrationē ea q̄ hñt qō qd ē ita tn q nō scim⁹ ut demſrantes ipz qō qd est. ⁊ tn dicet ifra q diffō dicēs qd p demſrationē ꝓcludit. ¶ Dōz q ut supp dixim⁹ qō qd est ꝓcludit p demſrationē. nō tn cā reduplicatiōis ut in eo qō qd est. Rursus ut ꝓcludit qō qd est. h nō erit ut qō qd est. sz ut q̄ ē. dicem⁹ eni q ⁊ diffō ⁊ demſratio oīno hñt modū oppositū. nā diffō ipz q̄ ē oñdit ut qō qd. demſro ipz qō qd ē ut q̄ est. ut si oz diffiniri accūs. licet accūs nō sit aliqd ꝑz se. ⁊ licet nulli⁹ accūtis sit ut q̄ ē. q̄ accūs nō ē ens. nisi q̄ est entis. attn ut diffinit accūs. iduit quēdā modū sbe. qō qd ē g diffinit q̄z tūcūqz sit aliqd i alio: sp tn diffinit. ut accipit tāqz aliqd ꝑz se. eōrio est de demſratiōe. q̄ gcgd demſrat. demſrat ut aliqd i alio. si g ipz qō qd ē demſrat. demſrabit ut aliqd i alio. ⁊ sic acceptū qō qd ē. q̄rat q̄re ut q̄ est. diffō g nō dicē eē uł nō eē. q̄ nō est. ppō sz solū dicē qdditatē rei. p demſrationē ät nō cōcludit nisi. ppō. vł si ꝓcludit diffō p demſrationē. concludet diffōnē eē i aliq. ꝓcludet g qō qd est nō ut qō qd ē. sz ut iduit quēdā modū de q̄ ē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs. q̄ dixit quēdā hīe mediū p qō demſrat. q̄ram⁹ g de illo medio demſratio utrū sit diffō sbi. uł qd sit mediuz in demſratiōe. ¶ Dōm. q ꝑm q̄sdā diffō subi est mediū in demſratiōe. qō dictuz vł fulcimētū accipe ex dicto phi in pn⁰ de aīa. q ipz qō qd est sbi est ois demſratiōis pn⁹. Adducūt ēt ad h plures alie rōnes. q diffō subi sit mediū. q̄rū vna est. q̄ uel erit mediū diffō sbi uel passionis. nō passionis. ergo sbi. pbat assūptū. nā diffō passionis demſrate est idē q passio. si g demōstrarēt passio per suā diffōnē demſrarēt idez per idem. Scda rō ad h idē sumit ex eqperātia demſratiōis uł is ad particulare. nā in demſratiōe particulari mediū est

UVA. BHSC. IyR_086_4

ipm sbz qđ pticulariter ꝓbat hꝫ tres de ysochele per triāgulū. sed ubicūqz ponit diffinitū eēntiale. loco ei⁹ pōt poni diffō. ġ si triāgulus ponit mediū in demſtratione pticulari poterit in tali demſtratione poni mediuz diffō triāguli que est diffō subi. ⁊ qua rōne in demſtratione pticulari pōt eē mediū diffō sbi. pari rōne ut videt poterit eē mediū diffō sbi in demſtratione ulī. Fit ēt ad ꝟ° rō. nā ꝟstat qđ passio demſtratur de sbo per aliđ mediū. illđ ġ uel est eēntiale sbo uel accītale. si eēntiale. ġ est diffō subi. si accītale. ġ passio demſtrata erit subo per accūs. ⁊ tūc accītiū per accūs erit demſtratio: qđ est iconueniēs. Fit ēt ad ꝟ ⁊ q̄rta rō. nā ut dictū est passio demſtrat per aliđ mediuz. q̄reſ ġ de tali medio. utrū sit accītale uel eēntiale subo. si eēntiale statiz hē reſ itētū. vz qđ per diffōnē subi. ⁊ per ea que sūt eēntialia subo demſtrat passio de sbo. si aūt illđ mediū sit accītale. poterit ġ demſtrari de subo. uel ergo ꝑ mediū eēntiale uel ꝑ mediū accītale. ulġ erit abire in ifinitū. qđ est ipoſe. uel non ſp vnū accūs demſtrabit ꝑ aliud ſz erit deuenire ad aliđ accūs qđ imediate demſtrabit ꝑ ꝓpa ꝑn⁹ sbi sui ꝑ diffōnē ei⁹. ¶ Adductis aūt rōnib⁹. qđ diffinitio subi sit mediū: uolum⁹ adducē rōnes q̄s credim⁹ eē ueras. qđ diffō subi nō sit mediū i demſtratiōe. Ad qđ declarādū ualet dcm̄ phi. d. qđ rō ꝑmi termini uel ipi⁹ passiōis est pp qđ ⁊ mediū in demſtratione. qđ ꝑz in exēplo suo posito. ¶ Dediū eni ad demſtrandū defectuz de luna est iterpō. ꝟstat aūt qđ iterpō nullomō est diffō sbi. qz nullomō est diffō lune. ſz est diffi° ipi⁹ defect⁹ si ue ipi⁹ passionis. Est eni diffi° dicēs cām ⁊ per qđ. si q̄reret eni qđ est defect⁹. dicerem⁹ qđ cāliter est ipa iterpō terre. vñ in lectiōe supiori dixit phs. qđ defect⁹ aūt est obio. i. iterpō terre. qđ nō est itelligēdū formaliter: ſz cāliter. vult aūt sbi phs dicē qđ defect⁹ sit ipa obio sue ipa iterpō. Cū ġ demſtrat eclipsis. mediū in demſtratione non erit diffō lune uel diffō subi. ſz diffi° defect⁹ ⁊ diffi° passionis. si bñ ꝟsideraſ dictū phi ꝟ est i demōſtratione mediū. Utrū qz tenētes ꝟ qđ diffi° sbi sit in demſtratione mediū ꝟcedūt qđ diffi° passionis possit eē in aliq̄ demſtratione mediū. tñ illa diffi° passionis. uel illa passio que dicē ꝓp qđ alteri⁹ passionis iterū demſtrabit de sbo per aliđ ꝑus. Et ad ultimū ut dicūt: deuenire est ad diffōnē sbi. que erit mediū in demſtratione. ꝓp qđ oñdem⁹ qđ demſtrationes ꝟ mō nō. ꝓcedūt utriqz ſciētib⁹ geometriā. nā hꝫ tres demſtrat de triāgulo per aliquā passionē ꝑorē. utputa per hēre anguluz extrinſecū. hēre aūt angulū extrinſecū eq̄liter duob⁹ itrinſecis ſibi oppositis demſtratur per aliđ aliud. utputa per hoc qđ ab illo angulo pōt duci linea eque distās tertio lateri. Rursus qđ hec linea ducta eque distās secet angulū extrinſecū uel duos angulos eq̄les duob⁹ itrinſecis ſibi oppositis. ꝑbat per hoc. qz ipossibile est parallelas ꝟcurrere. parallelas aūt nō ꝟcurrere nō. ꝑbat. sed accipit tanqz ꝑn⁹. est eni hoc ualde ꝓpinquuz. ꝑm qđ paralelle nō ꝟcurrāt. naz linee ꝟcurrētes ⁊ faciētes angulū semp uersus angulū ꝓs appꝛopiquant. ⁊ q̄z to magis distāt ab angulo. tāto magis distāt ab iuicē linee ergo faciētes angulū. semp plus distāt ab iuicez in vna pte q̄z in alia. si ġ essent due linee eq̄liter distantes ab iuicē in q̄libet suī pte. ille nunqz ꝟcurrerēt. nec facerēt angulū. Sigs ġ itelligeret qđ sint palelle. i. linee eque distātes. ⁊ qđ sit ꝟcurrere ⁊ facē angulū. stati assentiret huic ꝑn° geometrico. qđ palelle nō ꝟcurrūt. Ista ġ q̄tuoꝛ se hñt per ordinē. per respectū ad triāgulū. vz paralellas nō ꝟcurrē. ⁊ lineā paralellā siue eque distātē tertio lateri triāguli diuidē angulū extrinſecū in duos angulos eq̄les itrinſecis oppositis. ⁊ angulū extrinſecū nalere duoꝛ itrinſecos. ⁊ triangulū hꝫ tres. ita qđ semp vnū est ꝓp qđ alteri⁹. demſtrant ġ semp posteriora ꝑ ꝓpa. nec tñ oꝛ deuenire ad diffōnē sbi. qđ sit mediū in demſtratiōe. ut patuit in exēplo ꝓallegato. sic rēt eni ibi tres demſtratiōes. nā ꝑ° demſtratio erit qđ triāgulus hēt tres. ꝑ ꝟ qđ hēt angulū extrinſecū equalēt. ſcđa erit qđ hēt angulū sic equalēt. qz per lineaz eque distātē tertio lateri hēt angulū extrinſecuz diuisibilē in duoꝛ angulos eq̄les itrinſecis. tertia erit qđ hēt angulū sic diuisibilē. qz paralelle nō ꝟcurrūt. Ultra aūt nō cōtingit ꝓcedē. qz iā facta est resolutio usqz ad ꝑn^m usqz ad paralellas nō ꝟcurrē. ꝟstat aūt qđ nihil istoꝛ est diffinitio triāguli. ſz diffi° triāguli annecteſ cuilibet istoꝛū ad ꝟ qđ fiat demſtratio. diffi° ergo subiecti nō est mediū ſz est aliqđ annexū medio. Uerū qz itell⁹ hois nō gescit: ⁊ multis non fieret fides ꝑ ꝓpla geometrica iā posita. qđ diffō sbi non eēt mediū in demſtratione. ſz annexū medio uolum⁹ ꝓbare oñsiue ⁊ ad ipossibile qđ sic se hꝫet rei vītas: oñsiua quedā uia ex ꝟ sumereſ. Dicemus eni qđ passiones respectu sbi in triplo gradu se hñt. nā quedā passiones cū suis sbis faciūt ꝓpōnē ita dignā. ⁊ tāte dignitatis qđ glibet eam ꝓbat audita. ⁊ ēt tales ꝓpōnes sūt tāte ḡnalitatis qđ nō determinent se ad vnū gen⁹ sbi. cuiusmodi sunt cōes animi ꝟceptiones. ⁊ talis ꝓpō est. oē totuz est maius sua pte. inest eni toti tanqz ꝓpꝛio sbo excedere ptē tanqz per se passio. ⁊ ex hac passiōe ⁊ ex ꝟ subo fit quoddaz cōe ꝑn^m. qđ nullo mō igredit demſtrationē ꝑm sbam: qđ iō ꝟtingit. qz excedit gen⁹ sbi in scia. nā nō est vna scia de q̄ titate ꝟtinua ⁊ de discreta. cū ergo ꝓncipiū qđ totū excedit partē. extēdat se ad utrūqz genus q̄ztitatis. si geometria q̄ est de q̄ztitate cōtinua ⁊ arithmetica que est de discreta demſtraret per tale ꝑn^m non demſtraret ex ꝑn cipijs ꝓꝓijs. Scđs gradus passionū est. que non se extēdūt extra gen⁹ subi. tñ sunt ita ꝓpinque sensui qđ insunt sbo. qđ in scia supponunt tanqz note penit⁹ subis: ⁊ h^z sūt palellas non ꝟcurrē duas lineas rectas superficiē non icludere. ꝟcursus eni linearū ⁊ icluſio superficiei non se extēdūt ad extra gen⁹ ꝟtinui. tñ ita est ꝓpinquū sensui ⁊ paralellis ifit hec passio non ꝟcurrere. ⁊ qđ duab⁹ lineis rectis ifit hec passio qđ non sufficiant ad icludēdū aliquā supficiē qđ supponunt de suis sbis q̄si note. tales eni passiones cum suis subis igrediunt demſtrationē ꝑm sbam tanqz ꝑn^a. ꝓꝓia discipline. sed nunqz per demſtrationē ꝟcludunt. Sūt ⁊ alie passiones in ꝟ° gradu que icludunt in demſtrationib⁹ q̄s oz reducere ad has passiones nō ꝟclusas ⁊ in scia suppositas. passiones ġ ꝟcluse ad passiones nō ꝟclusas. passiones aūt non ꝟcluse nō demſtrant. attñ robur ⁊ vtz accipiūt ex passionib⁹ faciētib⁹ dignitatē. ⁊ iō ꝓpō que cōponit ex passione ⁊ ex sbo faciēte dignitatē ⁊ cōem ai cōceptionē dz nō igredi demſtrationē ꝑm sbaz. qz nō assimunt tales ꝓpōnes tanqz ꝑn^a. ꝓꝓia in demſtratione: sed roborāt ꝓncipia ꝓꝓia in demſtratione assumpa. demſtrationes ergo ꝓcedunt a passionib⁹ ꝟclusis usqz ad passiones non ꝟclusas ex qb⁹ fiunt ꝓꝓia ꝑn^a in scia. ultra aūt illas non est demſtratio. qz nō est ex coib⁹ demſtrare. Sigs ġ videret modū quō passiones cōcluse reducunt in passiones nō cōclusas. ultra q̄s non ꝓcedit demſtratio: nunqz diceret qđ diffi° subi eēt mediū in demſtratiōe. sed diceret qđ semp passio posterior demſtrat ꝑ passionē ꝑorē. ſp posterior ꝑ ꝑorē donec deueniat ad passionē que cū sbo fac ꝑn^m i scia. ⁊ qua nō est demſtratiue ꝟcludē in illa scia. Ad qđ itelligēdū est diligenter notādū qđ h^z ꝑn^a ꝓꝓia in scia q̄dāmō vtute ꝟtinent oia que sūt in scia. nā talia ꝑn^a siue tales ꝓpōnes ꝓut applicant ad aliud ⁊ aliud. aliud ⁊ aliud causant. siue aliud ⁊ aliud demonstrāt. ut hoc ꝓncipiuz. paralellas non cōcurrere. applicatū ad triāgulū ꝓbat in triāgulo qđ angulus extrinſecus triāguli per lineam paralellā ⁊ non cōcurrentez diuidat in duos angulos eq̄les duob⁹ itrinſecis ſibi oppositis. qđ si ꝟ ꝑn^m applicaret

UVA. BHSC. IyR_086_4

ad aliā figurā. utputa ad pēthagonū. ⁊ ab anglo extri
seco penthagoni duceret aliq̄ linea eque distās alicui
lateri penthagoni. talis ductio nō causaret illō qō cāt
in triāgulo. vz q diuideret angulū extrinsecū in duos
angulos eqles itrinsecis. demſtatoꝛ ḡ nō descēdit a ge-
nere i genꝰ. qꝛ nō demſtat per p̄nᵃ coīa excedētia genꝰ
sbi sui. sz p̄nᵃ ꝓpria nō excedētia genꝰ sbi sui pōt appli
care ad oīa que sūt sub sbo. que applicata ad aliō ⁊ ad
aliud: aliud ⁊ aliud cānt. Semp ḡ demſtabil passio p
passionē donec deuentū sit ad passiones idemſtabiles
que cū suis sbis faciūt ꝓpria p̄nᵃ sciarū. Et ut melius
appareat qd dī dicemꝰ q triāgulus est triāgulus ⁊ est
figura rectilinea. ⁊ est qd ꝙtinuū. ⁊ si sciremꝰ oēs passi
ones eiꝰ videremꝰ oēs passiones que sūt ab ipo. ut triā
gulus est. ⁊ oēs que fluūt ut rectilineus est: ⁊ oēs que
fluūt ut qd ꝙtinuū est. ⁊ lz idē p̄m rē sit triāgulus recti
lineū ⁊ ꝙtinuū. ut sunt in triāgulo. qꝛ genꝰ ⁊ spēs eā-
dē formā dicūt. attn̄ qꝛ nō oz dare tātā vnitatē in effe
ctibꝰ q̄ntā damꝰ in cā p̄m aliō ⁊ aliud genꝰ abstractio
nis. fluūt alie ⁊ alie ꝓpetates. ut alie ꝓprietates fluūt
ab hoie. ut hō est. ⁊ alie ut aīal ē. ⁊ alie ut sba est. sic qꝛ
ꝙtinuū est in plus q̄z rectilineuz. ⁊ rectilineū in pl̄s q̄z
triāgulus. aliq̄ ꝓprietates fluūt a triāgulo ut triāgu-
lus est. ⁊ aliq̄ ut ꝙtinuū est. demſtat ḡ passio posterioꝛ
per ꝓrē donec deuentū sit ad illā passionē que imedi
ate fluit a triāgulo ut triāgulus est. quo facto quereꝝ.
utrū sit notū uł q̄si notū q talis passio isit triāgulo. q
si sit nō demſtabil de triāgulo. sz hᵖ¹ passio cū suo sbo
accipiet q̄si p̄ncipiū in geometria q si non sit notū uł
q̄si notū talē passionē iesse triangulo ꝓbabil per aliud
genꝰ passionū. utputa per aliquā passionē cōpetētē tri
angulo. in eo q est figura rectilinea. nā q possit linea
eque distās duci ab angulo extrinseco triāguli nō cō-
petit triāgulo ut triāgulus est. sed ut rectilineꝰ est. ⁊ tn̄
per hoc ꝓbat de triāgulo q hēat angulū extrinsecū qō
cōpetit triāgulo ut triāgulus est. nulla enī figura hēt
angulū extrinsecū equalētē. nisi triāgulus loquēdo de
figuris regularibꝰ. ⁊ tn̄ lineā ducere eque distantē ali-
cui lateri figure pōt cōpetē cuilibet figure. qꝛ quolibet
puncto dato linee ꝓpōite cōtingit lineā eque distātez
ducē. passio enī que cōpetit triāgulo ut triāgulus pōt
demſtari de eo per passionē cōpetētē ei. ut rectilineꝰ est.
sic eclipsari per amissionē luminis a sole. qō cōpetit lu
ne ut luna est demſtat de ea per iterpōnē terre qō cōpe
tit ei per aligd coīus. utputa. ut corpꝰ est. uł sic situata
est. sic ḡ ascēdēdo semp ad passiōes maioris abstractio
nis deueniemꝰ ad passiōes q̄ de suis sbis nō demſtant.
sz accipiunt ut p̄nᵃ in scia. lꝫ ḡ mō scia hēt certitudinē.
qꝛ reducit passiōes demſtabiles q̄s notū est iē sbis. lꝫ
mō scia hēt vnitatē ꝑt ad talia p̄nᵃ uł ia que sunt ꝓ
pria scie oīa alia reducunt. nunq̄z ḡ diffō subiecti erit
mediū in demſtatione. sz semp demſtabil passio per pas
sionē: donec deuentū sit ad passionē idemſtabilem que
nota est iesse sbo. sed dices q si postq̄z deuētū est ad pri
mā passionē cōpetētē triāgulo ut triāgulus. si illa pas
sio posset demſtari de triāgulo per aliquā passionē flu
entē ab ipo ut rectilineus est: sequerent ut vi duo incō
uenientia. quoꝝ p̄m est q passio illa demſtata de triāgu-
lo nō cōpeteret triāgulo ut triāgłus ē. cū demōſtret de
ipo per passionē cōpetētē ei ut rectilineus est. ⁊ 2m icō-
uenies est qꝛ tūc demſtatio nō eēt per cām ꝓpriam. pp
qō sciēdū q loquēdo de demſtatiōe potissima de qua
hic logmur nulla passio demſtat de triāgulo que nō cō
petat ei ut triāgulus est uel que nō cōpetat ei p aliud.
Sz cōpetē p aliō est duplr. ut sepe dixim⁹. vz p aliō sbz.
uel per aliā cām. nulla enī passio demſtata de triāgulo
cōpetit ei per aliō sbm. quelibet tn̄ passio talis cōpetit
triāgulo p aliquā cām per quā demſtat de ipo. passio
ḡ fluēs ꝑ a triāgulo in eo q triāgulus poterit demſta
ri per passionē fluētē ab ipo in eo q rectilineus. nec tn̄
pp lꝫ hēbit q passio sic demōſtrata de triāgło cōpetat
ei per aliō sbm: sed solū per aliā cām qō demōſtratiōi
nō repugnat. imo est in demſtatione nēcīū. pp qō solu-
tū est icōueniēs p̄ᵐ. pp 2ᵐ aūt icōueniēs sciēdū q mul
te nō sunt ꝓprie passiōes que sūt ꝓprie cāe. nā q se in
terponat terra iter solē ⁊ lunā nō ē ꝓpria passio lune.
ut luna est. posse eni hꝫ talē situz q iterponat se terra
iter ipam ⁊ solē: nō solū cōpetit lune. sz ēt cōpetit oib⁹
corporib⁹ que sunt in terra. iterponit eniz se terra iter
hoiem ⁊ solē. hᵖ¹ ḡ iterpō que nō est ꝓpria passio lune.
est tn̄ ꝓpria cā alicuiꝰ passiōis exīntis in luna. nā hᵖ¹ in
terpositio cāt in luna eclipsim. qꝛ est corpꝰ luminosuz
hñs lumē a sole. hᵖ¹ tn̄ iterpositio nō cābit in hoie eccli-
psiz. qꝛ nō est corpꝰ hᵖ¹ luminosuz. sic ēt ⁊ in triāgulo.
nā q linea dicat eque distās lateri triāguli nō est ꝓpa
passio cōpetēs triāgulo ut triāgulus est. nā in multis
figuris rectilineis. imo in oibꝰ pōt duci linea recta di-
stās cuilibet lateri cuiuscūq; figure. sz hᵖ¹ ductio linee
lz nō sit ꝓpria passio triāguli ut triāgulus est. est tn̄ ꝑ
ꝓpria cā alicuiꝰ passiōis cōpetētis triāgulo ut triāgulꝰ
est. causat eni hec ductio aligd i triāgulo. qꝛ causat q
angulus eiꝰ extrisecꝰ diuidat in duos angulos eqles
duobꝰ itrisecis: qō nō causat i aliq̄ alia figura. demſ-
tatio aūt semp oz q sit per ꝓpriā cāz. nō tn̄ semp oz q sit
per ꝓpriā passionē. plus eni regrit ad lꝫ q aligd sit ꝑ
pria passio q̄z ad hoc q aligd sit ꝓpria cā alicuiꝰ ꝓprie
passionis. nā ad lꝫ q aligd sit ꝓpria cā sufficit q aligd
causet in illo subo qō nō cāret in alio. sed ad hoc q sit
ꝓpria passio nō sufficit q illō qō causat in illo nō cau
set in alio. sed ultra hoc regrit q nullo modo illud re
periat in alio. ductio enī linee eque distātis licet aligd
causet in triāgulo qō nō causet in figura alia. tn̄ falsuz
est q nō repiat in figura alia. cū ḡ deuentū est ad passi-
onē que nō iest per aliā ꝓpriā passionē nō opz q sit de
uentū ad passionē idemſtabilē. qꝛ pōt inesse per aliā ꝑ
priā cām. Reuertamur ḡ ad ꝓpositū ⁊ dicamꝰ q cum
deuētū est ad ꝓpriā passionē triāguli in eo q triāgu-
lus nō hñtem aliā ꝓpriā passionē p̄m q hui⁹. queren-
dū est utrū sit notū uel q̄si notū talē passionē iesse sbo.
q si sic non demſtabil de eo: sed accipiet tanq̄z p̄nᵐ in
scia. sed si hoc nō sit notū uel q̄si notū lz nō hēat in triā
gulo aliquā ꝓpriā passionē triāguli per quā possit de-
mōſtrari hēbit in eo aliquā aliaz ꝓpriā cām. Doterit
enī demōſtrari per aliquā passionez altioris gradus ⁊
maioris abstractiōis. utputa poterit demſtari p aliquā
passionē fluentē a triāgulo non in eo q triāgulus sz in
eo q rectilineꝰ. ⁊ ita facit geometra. non enī semp de
mōſtrat ꝓpriā passionē per ꝓpriā passionē. sz semp de
mōſtrat ꝓpriā passionē per aliquā passionē. que uł est
ꝓpria passio uel saltē est ꝓpria cā. ostēsuz enī est q pas
sio que repit in alio pōt eē ꝓpria cā alicuiꝰ ut hēt eē in
sbo. ⁊ qō dixim⁹ de passionibꝰ cōpetētibꝰ triāgulo in
eo q triāgulus: dōm est de passionibꝰ cōpetētibꝰ ei in
eo q est figura rectilinea. ⁊ isto modo est colligatio in
scia. ⁊ hoc mō scia hēt vnitatē qꝛ passiones inferioris
abstractiōis reducunt ad passiōes altioris abstractio-
nis ⁊ ille i altiorē abstractionē. donec deueniat ad p̄nᵃ
sciaz. ⁊ lꝫ mō scia ē vnꝰ gīis sbi. ⁊ ex lꝫ in alijs ⁊ alijs
sciētijs sunt alia ⁊ alia p̄ncipia. cū enī deuētū est ad p̄
mā passionē triāguli p̄m q huius: si nō est notū uel q̄si
notū hāc passionē iesse triāgulo. ⁊ si non est lꝫ p̄nᵐ uel
suppō i scia: ꝓbabil per passionē altioris abstractiōis.
utputa p passionē fluētē a triāgulo in eo q rectilineꝰ.
q̄ licet nō sit ꝓpa passio triāguli. poterit tn̄ ut patuit eē
in triāgło ꝓpria cā ꝓprie passiōis. ⁊ hᵖ¹ passio qꝛ nō ē
ꝓpa passio triāguli: lz figure rectilinee nō demſtabil de
triāgło sz de figura rectilinea p aliā passionē figure re
ctilinee. ⁊ illa p aliā donec deuētū sit ad passionē illā q

UVA. BHSC. IyR_086_4

ꝑ° fluit a figura rectilinea ꝫ ꝙ huiꝰ. quo facto queret utrū sit notū uel q̄si notū talē passionē iesse subo. qđ si fit nō demꝛabilē. sed supponet in scia ⁊ accipiet tanq̄ ꝑnᵐ. ſ; si ſ nō sit notū uel q̄si notuꝫ hēbit aliquā cām supioris abstractiōis. utputa maioꝛ passio: que fluit a figura rectilinea in eo ꝙ est qđ ꝛtinuū que passio lꝫ nō fit ꝓpꝛia rectilinee poterit tū in figura rectilinea esse ꝓ pꝛia cā illiꝰ ꝓpꝛie passiōis. ⁊ qꝛ nō est abire sic in infinitū ꝑm q̄dus abstractiōis. qꝛ tūc trāscēderemꝰ ſbm scie opꝫ deuenire ad aliq̄s passiōes q̄s notū est uel q̄si notū ineſſe subis que cuꝫ suis subiectis faciūt ꝓpositiones que supponuntur in sciētijs ⁊ sunt ꝑncipia sciarum. ¶ Est aūt diligēter notādū ꝙ intellectui nꝛo sunt magis nota coia q̄ꝫ ꝓpꝛia. ⁊ iō qñ in passionibꝰ minoris abstractionis nō est notū ꝑmā passionē ineſſe ſbo opꝫ ascēdere mō quo dixiᵐ ad passiones altioris abstractionis usq; quo deueniat ad passiones illas q̄s notuꝫ est uel q̄si notū ineſſe ſbis: ⁊ qꝛ sic oia inferiora reducūtur in supiora donec deueniat ad ꝓpꝛia ꝑncipia scie ꝙ que tota scia est vnita ⁊ colligata. Ex hoc aūt apparet quomō demꝛatio nō uadit a gīe in genus. sed semper ascendit ꝑm suuꝫ genus. ⁊ semp resoluit in ꝑncipia sui generis. utputa si in triāgulo reperiret rō continui ⁊ rō nūi. cū deuentū esset ad passionē ꝑmā triāguli ꝫ ꝙ huiꝰ ⁊ non esset notū uel quasi notū talem passionez ineſſe subiecto. ⁊ uellet geometra hoc reducē ad notū accipiendo passiōes altioris abstractionis nō accipet que cōpetūt triāgulo in eo ꝙ nūs. ſ; que cōpetūt ei in eo ꝙ ꝛtinuū ꝓp qđ semp sequeret suū genꝰ. Ex hꝫ etiaꝫ manifestū est qđ est in demꝛatione mediū. nā semp per passionē ꝓbaꝛ passio ⁊ nunq̄ recedit a gīe passionū. sed passio ꝓbata semp est passio ꝓpꝛia. ſ; passio ꝓbās nō semp est passio ꝓpꝛia. ſ; semp est cā ꝓpꝛia. q̄ꝫdiu enim sumꝰ in eodē gradu abstractionis passio ꝓbās erit passio ꝓpꝛia ⁊ cā ꝓpꝛia. sed qñ deuentū est ad ꝑmā passionē ꝑm talē gradū abstractionis: ⁊ non est notū talez passionē ieſſe ſbo: opꝫ eam notā facere per passionem altioris abstractiōis. que licet nō sit passio ꝓpꝛia: erit tñ in hoc cā ꝓpꝛia ꝓpꝛie passionis. passio ḡ que est cā ꝓpꝛia est mediū passionis demōstrate: ⁊ ipsa est rō dicens ꝓpter qđ passiōis demōstrate. ut que est rō dicēs ꝓpter qđ eclipsis iterpositio terre. ⁊ que est rō dicens ꝓpter qđ de hꝫe tres est ipse angulus extrinsecꝰ. vñ ⁊ phs uolēs assignare diffōnē eclipsis dicit ꝙ eclipsis ē obiectio terre uel iterpositio terre. sic si uellemus assignare diffōnem de hꝫe tres diceremus ꝙ hēre tres est hēre angulū. diffōnes ergo que sunt mediū in demꝛatione sunt diffōnes cāles non eētiales. nam eclipsis nō est eētialiter iterpositio terre. sed est hoc cāliter. qꝛ cātur ex tali iterpōne tanq̄ ex ꝓpꝛia cā. ¶ Postq̄ diu sumuꝫ conati via oñsiua declarare qđ sit in demꝛatiōe mediū uolumꝰ hꝫ idē oñdere ducēdo ad ipossibile ꝙ diffō subi nō sit hꝑˡ mediū. ⁊ ne laboremꝰ in equoco distinguamꝰ de diffōne ut distinguit themistius circa ꝑnᵐ ꝑmi libꝛi dicēs. ꝙ duplex est diffō. vꝫ que significat nomē. ⁊ diffō significans subam rei. ⁊ est magna dīa iter utrūq;. nā diffō que significat nomē est rō apꝛehēsa ab itellectu per quā referꝛ nomē in suū significatū quā rōnē idiote ⁊ pueri apꝑhēdūt. pueri eniꝫ ⁊ idiote cū dī eis ꝙ portēt panē nō portāt lapidē. sciūt eniꝫ qđ significat noie panis. sed diffō dicēs qđ rei est scire referre rē significatā in sua ꝑncipia. qđ non est oium sed pitoꝛ. ¶ Hoc ḡ viso dicam ꝙ cū deuentū est ad ꝑmā passionē iherētē subo si talis passio nota est ul inotescit ieſſe subo per diffōnē subiecti. queret cuiusmodi sit illa diffō. aut illa quā oēs apꝑhēdūt. aut illa quā oꝛ cū magna diligētia iuestigare. quā nō est notū ieſſe ſbo. ꝙ si hoc notificaꝛ per diffōnē ꝑmo mō dictā. ḡ erit per se notū talē passionē ieſſe ſbo ⁊ illa passio nō erit demꝛabilis. nā per se nota cognoscimꝰ cuꝫ terminos cognoscimꝰ: uel cū cognoscimꝰ diffōnes quaꝝ oēs apꝛehēdunt. si vo diffō de qua loquit nō sit illa quaꝫ oēs apꝛehendunt nec sit notū oibꝰ subm hēre talem diffōnez: tūc si passio demōstreꝛ per talē diffōnē cū ibi sit ultima resolutio per demōstrationē. qꝛ ultra diffō nē subiecti nō ꝓgredit via demꝛatiua ꝛsequēs erit ꝙ demōstratio nō resoluat usq; ad per se nota. vnde hec via tollit certitudinem demōstrationis. ⁊ hec positio tollit certitudinē sciarū. qꝛ terminus demꝛationū nō ponit aliqđ qđ sit oibus uel quasi oibus notuꝫ. ex hoc eni scie sunt certe ⁊ demꝛationes certe: qꝛ resoluūt in talia que q̄si oibus sūt nota. ⁊ que q̄si glibet ꝛcederet: resoluunt eni in talia que sunt ualde ꝓpinqua sensui: qbꝰ statiꝫ assentimꝰ. iō nō sufficit reducere demꝛationē in diffōnem ſbi. ſ; opꝫ ipas reducē in passiones abstractiōis que note sint ieſſe ſbis: ut cū deuētū est ad ꝑmā passionē triāguli ꝑm ꝙ huiꝰ. si nō sit notū hāc passionē ieē ſbo. ⁊ si pōt taliꝫ passio demꝛari de triāglo nō accipiemꝰ diffōnez triāguli ad ꝓbādū eā. qꝛ si diffō illa eēt id qđ oēs apꝑhendūt de triāgulo. tūc eēt per se notū talē passionem ieſſe triāgulo. nō ḡ posset demꝛari de ipo sic demꝛat excessus ptis de toto. nec sicut demꝛat ꝛcurrere de paralellis. si vo illa diffō triāguli nō eēt id qđ oēs apꝑhendūt de triāgulo. nec eēt notū triāgulū hēre talē diffōnē cū nō eēt ultra ꝓcedē in demꝛationiᵇ ꝛtingeret stare uel sistere ꝫ demꝛationē ꝓuſq; deueniremus ad ꝑm se nota. ⁊ ad ea que oēs uel quasi oēs apꝑhēdūt. qđ facē eēt tollere certitudinē a sciētijs: ⁊ a demꝛationiᵇ. talis ḡ ꝑª passio triāguli si non nota est ieſſe ſbis nō demꝛabilē per diffōnē triāguli sed per passionē altioris abstractiōis ꝓut est in ancedētibꝰ declaratū. ⁊ sic ꝓcedēdo semp ad passiones coiores ⁊ supioris q̄dus deueniemꝰ ad aliq̄s que note erūt in esse ſbis ita ꝙ scita rōne nois ſboruꝫ ⁊ nois passionis q̄s oium uel q̄si oium est apꝑhendere statiꝫ assentiet intellectꝰ tales passiones illis ieſſe ſbis. hoc ḡ mō saluabilē certitudo ⁊ vnitas scie. nam ex eo ꝙ oia que sūt in scia reducunt in talia ꝑnª. scia est certa ⁊ est vna. si eni oēs passiones triāguli reducerent in diffōnem triāguli ita ꝙ qñ iā deuentū eēt ad diffōnē ſbi nō ꝛcederet ulteriꝰ ꝑm demꝛationez ⁊ passiones q̄drāguli hoc mō reducerētur in diffōnē eiꝰ: geometria eēt tot scie quot eēnt figure de qbꝰ demꝛaret. ꝓpꝛias passiones. tolleret ḡ vnitas a scia ⁊ ēt certitudo si diffō subiecti eēt medium in demꝛatione. ut est per habita manifestū. patet ḡ qđ sit mediū in demꝛatiōe. argumēta aūt in ꝓrū facta in sequētibꝰ qōnibꝰ dissoluent. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliq̄s. utrū diffō subiecti sit mediū in demꝛatiōe aliq̄. ⁊ videt ꝙ sic. qꝛ demꝛatoꝛ ut patet in geometria ꝓ ponit diffōnes. vꝫ qđ est punctꝰ. qđ linea. qđ circulus ⁊ illas diffōnes assumit ad demꝛandū. ḡ ⁊c. ¶ Dicendū. ꝙ resolutio ordinata regrit ꝙ semp fiat resolutio i res sui gīis donec deueniat ad ꝑma ꝫ illō genꝰ. ⁊ postea ꝑma in vno gīe resoluant in alia ꝫ aliud genus. ꝓpter qđ ꝓpones scde ⁊ cōclones demꝛationuꝫ resoluunt in ꝓpones ꝑmas ⁊ imediatas. ꝓpones aūt ꝑme ⁊ mediate resoluunt in simplicia ⁊ icōplexa ⁊ in rōnes terminoꝝ. Si aūt uellemꝰ ꝛclones demōstrationū notas facere per rōnes noium ⁊ per rōnes terminoꝝ. hoc eēt uelle ꝙ hꝑˡ ꝛclones essent per se note. ⁊ hꝫ eēt tollere totū ordinē sciētificū. dicemꝰ ḡ ꝙ sicut ꝛclo demꝛationis. loquēdo de demōstratione potissima est ꝓpositio ꝛcludēs passionē de subiecto. ita ⁊ in qualtbet ꝑmissarū accipit aliqua passio de ſbo ita ꝙ semper ꝛcludit potissime passio de ſbo per passionē de subo. ſ; passio assumpta nō semp sit ꝓpꝛia passio. ſ; sufficit ꝙ sit ꝓpꝛia cā. ꝓpones ḡ demꝛabiles hoc mō reducuntur in idemꝛabiles. nā tam demōstrabilis ꝓpō que est

UVA. BHSC. IyR_086_4

demſtatiōis cōclo q̄z idemōſtrabilis que eſt demōſtrationis p̄miſſa dicit paſſionez de ſubo. aliter tñ ⁊ aliter q̄ ꝓpoſitio demōſtrabilis dicit paſſionē de ſubo quā nō ꝓtingit facē notā per ſolas rōnes terminoꝝ loquēdo de rōnib⁹ noium q̄s oēs coiter apꝓpēdūt. ſed ꝓpō idemſtabilis dicit paſſionē de ſubo que nota eſt ineē ſibi per ſolas rōnes noium q̄s oēs uel q̄ſi oēs coiter apꝓpēdūt. id ergo qđ igredit demōſtrationez ad ꝓbāduz paſſionez de ſubo non eſt ꝓpoſitio in qua p̄dicaī diffō ſubi de ſbo: ſed in qua p̄dicaī paſſio de ſubo. ſed ſemper paſſiones poſteriores reſoluunt in ꝓores ⁊ paſſiones ſp̄aliores in cōmuniores. donec deuentū ſit ad talia coia que nō p̄nt demōſtrari: ſed ſcitis rōnib⁹ terminoꝝ note ſunt eſſe ſubis. ¶ Propter rōnē aut̄ in cōtrariū ſciēdū q̄ diffō ſbi p̄t igredi demſtationē triplr̄ et demſtationē potiſſimaz: ⁊ tñ ſm vītatē nunq̄z ꝓbaī paſſio de ſbo niſi per paſſionē de ſbo: paſſio de ſbo poſteriori per paſſionē de ſbo ꝓorē. ⁊ paſſio de ſubo mioris abſtractiōis eſt ſp̄alioꝝ per paſſionē maioris abſtractiōis ⁊ coiorē. qđ cuz ꝓtingit tūc mediū in demſtatione eſt paſſio: ſed nō paſſio que ſit paſſio ꝓpria. ſed que in ℔ eſt cā ꝓpria ꝓprie paſſiōis. qđ quō ꝓtingit oſtēſuz eſt ſupra. ℔ tñ nō obſtāte diffō ſubi igredit demſtationē q̄ eſt talis diffō q̄ nō ſolū icludit eēntialia ſbi: ſz ēt icludit aliquā paſſionē que nota eſt ieſſe ſubo: ut ſi diffiniaī circulus que eſt figura plana vna linea cōtenta in cui⁹ medio eſt cētrū a quo oēs linee ducte ad circūferētiā ſunt equales in h⁹ diffōne ponunt eēntialia circuli. nā q̄ circulus ſit figura plana vna linea cōtēta dicit totā eēntiaz circuli. ſed q̄ circulo comperat hēre equalitatē linearū ductarū a cētro. hoc aliqđ ꝓſequēs eēntiā circuli. ⁊ hoc eſt notū ineſſe circulo per rōnem circuli. itelligēs eni circulū eſſe ſic figurā planā vna linea cōtētā ſtatim itelligit q̄ eq̄liter ſe hēt ad centrū: qz ſi nō eq̄liter ſe hēret nō eēt figura plana: ſed eēt aliqua pars circuli magis eleuata q̄z alia. geometra ḡ qui nō curat ſbtilr̄ inueſtigare de diffōne rerū totū illū accipit ꝓ diffōne: cū tñ ꝓtineaī ibi aliqđ qđ p̄t dici ptinere ad ꝓpriā paſſionē: cū ḡ talis eſt diffō q̄ p̄gnās eſt. non eſt icōueniēs eā aſſumere ad ꝓbāduz paſſionē de ſubo. nā hoc mō nō ꝓbabit paſſio de ſubo niſi per paſſionez de ſubo. ut paſſio que nō eſt ita nota ineſſe circulo per eq̄litatē linearū ꝓgrediētiū a cētro qđ eſt aliqđ cōpetēs circulo tanq̄z ꝓ̄s eſſentiā ei⁹. ⁊ eſt notū hoc ineſſe circulo ex apꝓpēſione rōnis noiuz. 2° mō hoc p̄t ꝓtingere q̄ diffō ſubi accipiaī ut mediū: qz nō ſūt nota nobis ſemp diffōnes eēntiales. iō accipim⁹ aliqua ꝓpria que nota ſunt ineē ſbo ⁊ ex illis diffōnē formam⁹: qđ cū hoc ſit certū eſt diffōnē nō ſolū ꝓtinere ſbam ſubi. ſed ēt aliquā ei⁹ ꝓpriā paſſionē. ꝓpter qđ ſi per talem diffōnē demſtaref paſſio de ſbo nō demſtaref talis paſſio per diffōnē ſubi de ſbo. ſed demſtaref talis paſſio de ſubo per paſſionē de ſbo. ut paſſio poſterior per ꝓorez. uel mīn⁹ abſtracta per abſtractiorē. Tertio mō ℔ p̄t ꝓtingere q̄ñ paſſio ita eſt ꝓpinqua rōni ſbiecti q̄ accipiēdo rōnē ſubiecti videtur demōſtratori accipere uel q̄ accipiat paſſionē illā. ita q̄ ꝓpter nimiā manifeſtationē deſpicit demſtator paſſionē illā accipe. ſed accipit rōnē ſubiecti inuens per hoc ēt paſſionē acceptam eē. ſemp tñ paſſio demſtaf per paſſionē. q̄ ſi ſit aliqua paſſio que nō ſit apta nata demōſtrari per aliā paſſionē nec in eodē gradu abſtractionis nec in altiori illa paſſio eſt idemōſtrabilis de ſubo ⁊ facit cū ſubo ſuppoſitionē uel p̄ncipiū in ſcia. ⁊ facit cū ſubo ꝓpoſitionē ꝫmediatā. atrū h⁹ paſſio aliquando videt p̄termitti ſi accipiaī cuz diffinitione ſubi ut dicebat via p̄ma. uel ſi accipiaī tanq̄z diffiniens ſubm ut dicebat via ſcda. uel aliquādo nō ſolū videt p̄termitti: ſed etiā p̄termitti ſi demōſtrator deſpiciat talem paſſionem accipere ꝓpter nimiā ꝓpinqtatem ad rōnem ſbi. ſed in ipſa rōne ſubi itelligat acceptā eſſe h⁹ paſſionem. ſemp ḡ per paſſionē porem demſtaf paſſio poſterioꝝ. uel per paſſionem altioris gradus demſtaf paſſio iferioris gradus. niſi forte hoc ex cā ꝓtingat q̄ videaī ſola diffō ſubi eē mediū in demōſtratiōe. qđ qb⁹ cauſis p̄t ꝓtingere eſt per hīta manifeſtū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliq⁹ utrū in aliqua demōſtratione dato q̄ demōſtratio illa nō ſit potiſſima diffō medij poſſit eſſe mediū in demōſtratiōe. ¶ Dicendū q̄ in demſtatiōe aliq̄ ſi illa demōſtratio nō erit potiſſima diffō ſubi poſſit eſſe mediū in demſtatione. ſed nō ſubi ut ſubi: ſed ſubi ut iduit rōnē medij: uel ut iduit rōnem maioris extremitatis. diffō eni ſubi ut iduit rōnem medij eſt mediuz in demſtatione ꝑticulari: ut ſi demōſtratū ſit hīe tres de triangulo per hīe angulū poterit per triāgulū qđ eſt ſubm ei⁹ qđ eſt hīe tres ōmōſtrari h⁹ paſſio de yſochele uel de aliq̄ ſp̄e triāguli. qđ hoc mō fiet. oīs triāgulus hēt tres. yſocheles eſt triāgulus. ḡ ⁊c. hic eni triāgulus qui eſt ſbm de hīe tres in hac demōſtratiōe ꝑticulari nō accipiī ut ſubz: ſed ut mediū. ſicut triāgulus ponit hic ut mediū pari rōne diffinitio triāguli poſſet poni ut mediū ſi ſic fieret demſtatio. oīs figura plana trib⁹ rectilineis ꝓtenta hēt tres: yſocheles eſt h⁹. ḡ ⁊c. in demōſtratiōe ḡ ꝑticulari ubi ſubm accipiī ut mediū p̄t ⁊ diffō ſubi accipi ut mediū: qz ſemp loco diffiniti p̄t poni diffō. ſi ḡ triāgulus p̄t eſſe mediū ad oſtendēdū particulariter hīe tres de yſochele poterit ⁊ diffō trianguli eſſe tale mediū. 2° mō hoc poterit ꝓtingere q̄ñ ſbm nō accipieī ut ſubm. i. ut minoꝝ extremitas nec ut mediū: ſed accipieī ut maioꝝ extremitas: ut per diffōnē triāguli eglateri ꝓbabiī de aliquo triāgulo q̄ ſit triāgulus eglaterus. uel per diffōnē aialis ꝓbabiī de aliq̄ ſp̄e aialis q̄ ſit aial: ut ſi aial eſt ſuba aiata ſenſibilis: ⁊ hec eſt ꝓpria diffō eius: ⁊ leo hēt oīa iſta. qz eſt ſuba aiata ſenſibilis de neēcitate ꝫcludiī q̄ leo ſit aial. ſed hec demſtatio nō eſt potiſſima. nā demſtatio potiſſima ꝫcludit paſſionē de ſbo. aial aūt nō ſe hēt ut paſſio ad ſuas ſp̄ēs: ſic etiā nec triāgulus eglater⁹ ſic dic̄ vnū aliqđ ⁊ vnū gen⁹ uel vnā ſp̄ēm in gñe figure nō ſe hēbit ut paſſio ad ſua iferiora. triāgulus ḡ eglater⁹ eſt qđdā ſubz: ⁊ aial eſt qđdā ſubiectū: ſed ut per diffōnem triāguli equilateri demōſtraī de aliquo q̄ ſit triāgulus eglaterus: ibi triangulus eglaterus nō ſe habebit ut ſbm: nec ut minoꝝ extremitas: ſed ut p̄dicatū ⁊ ut maioꝝ extremitas. ſic ēt ⁊ aial ſe hēret hoc mō ſi per diffōnez aialis demſtaref de aliquo q̄ eſſet aial: ⁊ qđ dic̄tū eſt de triāgulo equilatero ⁊ de aiali. itelligēdū eſt de quolibet alio de quo fieret talis demōſtratio. in oībus ḡ talib⁹ demōſtrationib⁹ ſubm nō accipiī ut ſubz: ſed ut p̄dicatū. ideo in demōſtrationib⁹ talib⁹ diffō ſubiecti nō eſt mediū in demōſtratione. ꝓt eſt diffō ſubiecti ſed ꝓt eſt diffinitio p̄dicati. ⁊ ꝓt eſt rō p̄mi termini. i. maioris extremitatis. ¶ Aduertēdū etiā q̄ talis demōſtratio nō eſt potiſſima: qz aial de ſuis iferioribus uel qōlibet alio ad ſua iferiora nō ſe hēt ut paſſio ad ſubz. ¶ Eſt ēt diligēter notādū ut q̄ñ dicim⁹ q̄ p diffinitionē nō p̄t fieri demſtatio potiſſima. dato q̄ ſbm illud accipiaī ut p̄dicatū: ⁊ ut maioꝝ extremitas itelligendū eſt hoc q̄ñ ſbz eſt ſuba. ſed ſi ſubm eſt accidens: tūc diſtinguendū eēt de diffōne. nā diffinitio talis: uel diceret ſolū qđ ⁊ eēt data ſolū per p̄ncipia eſſentialia. uel diceret ꝓpter qđ ⁊ eſſet data per cām alterā. q̄ ſi diceret ſolū qđ: ⁊ eſſet data ſolū per p̄ncipia eſſentialia idem eſſet iudiciū de tali accīte ⁊ de ſba: ut triāgulus eglater⁹ per ſuā diffōnez dicentez ſolū qđ poterit demſtari de aliquo triāgulo: ſicut aial per diffōnez ſuā p̄t ꝫcludi de aliq̄ ſp̄e aialis. ſicut eni poſſum⁹ ꝫcludere de leone q̄ ſit aial qz eſt ſubſtātia animata ſenſibilis. ſic poſſemus ꝫcludere de

UVA. BHSC. IyR_086_4

triāgulo descripto iter duos circulos se intersecātes q̄ sit eglaterus: q̄ hēt oia eq̄lia latera. uerū q̄ triāgulus eglaterꝰ cū hoc q̄ est qdā subm est ēt qdā accidēs: poterit pbari de ibo de quo nō pdicabit essentialr: ⁊ hoc per cām alterā ⁊ nō per pncipia eēntialia eiꝰ. pbabit enī q̄ sup lineā datā ꝯtingit triāgulū eglaterū collocare: q̄ sup quolibet centro ꝯtingit circulū q̄ztūuis spatiū occupādo describere. Jn hac ḡ demōstratione linea data se hēbit ut ibz. triāgulus eglaterꝰ se hēbit ut passio. uel collocare talē triāgulū se hēbit ut passio. q̄ ꝯtingit sup quolibet centro circulū q̄ztūuis spatiū occupādo describere. se habebit ut mediū. ⁊ erit talis demōratio potissima: q̄ hic hec diffinitio dicēs ꝓpter qd triāguli eglateri: siue ꝓpter qd passiōis accipit ut mediū: nunq̄ ḡ diffō subi ut ibi accipit ut mediū: sed uel diffō subiecti iduit rōnē mediī: ut patet in demōratiōe pticulari. uel diffō subiecti erit tale mediū ut subiectū iduit rōnē pdicati. uel ut pbat de aliquo suo iferiori. ⁊ tales demōrones nō erūt potissime. uel si diffō ibi pote rit eē mediū in demōratione potissima b erit, put id qd est subiectū vniꝰ pōt eē per se passio alteriꝰ. pp qd pote rit accipi diffō dicēs pp qd eiꝰ ut est passio alteriꝰ ⁊ cōcludi de ipo per demōrationē potissimā tanq̄ ꝓpa passio de subo. Quid aūt dicēdū sit cū vna diffō demōrat per aliā. utruz in tali demōratione diffō subiecti possit eē mediū ifra dicet in tertia q̄one lectiōis illiꝰ. contin git aūt vnū qdq̄ ⁊ idē. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. dato q̄ diffō subiecti nō sit mediū in demōratione. utrū debeat igredi demōrationē. ¶ Dicēdū q̄ diffō subiecti uel aliquid loco diffōnis subiecti debet igredi de mōstratione potissimā. nō tanq̄ mediū sed tanq̄ aliqd annexū medio qđ triplici de cā ꝯtingit. pº q̄ aliq̄ mediū qđ dicit pp qd passionis determinat ad hoc q̄ sit ꝓpria cā passiōis ex ipa diffōne subi. ut q̄ iterpositio terre sit ꝓpria cā eclipsis nō poterit eē nisi in corpe luioso. si enī nō eēt corpus luiosum iterposito terre nō eclipsaret ipm. q̄ nec eēt aptū natū eclipsari. cū ḡ pbatur eclipsis de luna accipiet aliqd loco diffōnis lune. utputa corpus luiosum qđ ideo fit. q̄ ex hoc iterpositio terre ꝯtrahit ⁊ determinat ut sit ꝓpria cā eclipsis. nā ut dicebat corpꝰ nō luiosuz talis iterpositio eclipsare nō pōt. sic etiā ⁊ in triāgulo cū pbat habere tres de ipso ponit in demōstratione ꝓpria diffō eius. vz figura plana tribꝰ rectis lineis ꝯtenta habēs anguluz ⁊ē. nā q̄ angulus extrinsecus ualeat duos angulos itrīse cos sibi oppositos. uel q̄ talis angulus per lineā eque distantē possit angulus extrinsecus diuidi in duos an gulos eq̄les duobꝰ intrinsecis: ⁊ q̄ ex hoc sequat triā gulū hēre tres talis cā determinat ad talē effectum ex eo q̄ triāgulus est figura tribus lineis cōtenta. nā ductio linee eque distātis nō diuideret sic angulū extrin secū in penthagono uel in exagono uł in alia figura. ⁊ ide est q̄ cū triangulus sit pncipiū figurarū ⁊ sit trian gulus q̄ accidit pncipio figurarū hic tres. ⁊ nō accidit triāgulo. q̄ ut est pncipiū figurarū nō determinat hanc cām. vz ductionē linee eque distantis q̄ diuidat angulū extrinsecū in duos angulos eq̄les intrinsecis. ⁊ ut ex hoc habeat tres. sed determinat hꝰ cām in eo q̄ triāgulus. scđa aūt cā q̄re est expediēs q̄ diffō subiecti annectat medio: est. q̄ cum mediū sit quedā passio. ⁊ passio nō possit plene itelligi sine subo opz q̄ uel subiectū uel aliqd loco subi annectat ipsi passioni que est mediū ⁊ que dicit ꝓpter qd alteriꝰ passionis. Jmaginabimur ḡ q̄ diffō subiecti uł aliqd supplēs vicē diffō nis se hēbit q̄si cā ḡnalis ⁊ respectu oiuz passionū que pbant de ipo. ⁊ hꝰ diffō adiuncta passioni ꝓme demō strabit passionē scđam. adiuncta scđe demōstrabit ter tiā. ⁊ sic deinceps. ꝓma aūt passio uel erit idemōstrabilis ⁊ erit q̄si nota iesse subiecto. uel si est demōstrabilis demōstrabit per passionez altioris abstractionis. que altioꝛ passio ꝛz nō sit passio ꝓpria: est tñ cā ꝓpria ꝓprie passionis. ⁊ q̄ determinat ad hoc ex ipsa nā subiecti si cut ductio linee eque distātis determinat ex nā triangulī in triāgulo ut diuidat angulū extrinsecuz ⁊ sit cā de hac tres cū hoc ꝯtingit q̄ opz mutare genꝰ abstractiōis cū semp in tali mutatiōe passio magis abstracta determinet ut q̄ sit ꝓpria cā ꝓprie passiōis subi ex nā sbi oportebit q̄ assumat diffō sbi exp̄mēs nām eiꝰ cuz passiōe magis abstracta tanq̄ determinās hꝰ passionē ad demōrandū passionē ꝓpria de ibo. ipa ḡ passio dicēs pp qd alteriꝰ passiōis: q̄ est cā ꝓpria eiꝰ ipa est mediū. si enī diffō subi eēt mediū: tūc eēt vnū mediū ad multas passiōes. cū ḡ hoc itelligam⁹ noie mediī loquēdo de demōratione potissima: q̄ est vnū ad vnā ꝯnē. tale mediū nō erit nisi vna passio. diffō aūt subi uel aliqd supplēs vicē diffōnis erit aliqd ꝯiūctū medio. ⁊ ex b apparet quō qđ qd est sbi: nō ꝓprie est mediū: sz est ꝓnm⁹ ois demōratiōis: q̄ ut dr in pº de aia. q̄ hꝰ diffō ⁊ qđ qd est subi supponit tanq̄ ꝓnm⁹ ⁊ tanq̄ fūdamētū oium que debēt demōrari de ibo: ⁊ huic ꝓnº ⁊ huic fundamēto. adiūcta hec passio demōrabit hāc passiōez. adiūcta alia passio demōrabit aliā passionē: ita q̄ quot erūt passiōes demōrate tot erūt passiōes medie demōrantes: ita q̄ erit sbi dare aliquā passionē que nō demōrabit de ibo: sz demōrabit: ⁊ aliquā que non demōrabit: sed demōrabit de ibo. passiōes aūt itermedie oēs demōrabūt ⁊ demōrabūtur. Tertia āt cā q̄re diffō sbi pt demōratione igredi nō tanq̄ mediū: sz tāq̄ aliqd ꝯiūctū medio sumit ex oīa demōronis ad diffōnē ⁊ ecōuerso. nā nō ꝓprie diffinit ꝯcretū: sz aliqd abstractū. nā nō ꝓprie diffinit simuz sz similitas. in demōratiōe aūt est ecōtrario q̄ nō ꝓprie demōrat abstractū: sz ꝯcretū. diffō enī est rei ꝑm se: ⁊ b est magis in b. ⁊ hec est magis in ꝯcretiōe. vñ magis ꝓprie diffinit tonitruū q̄z tonare: ⁊ magis ꝓprie demōrat tonare q̄z tonitruū. cū ḡ accñs in ꝯcretiōe iplicet ibm rōne huiꝰ iplicatiōis cōpetēter annectit medio sbm uel aliqd loco subi sz ipz sbz nō pōt annecti medio. nā cū ipz sbz sit miōr extremitas quā oz igredi ꝯnē nō pōt assumi cū medio qđ non debet igredi ꝯnē. assumet ḡ cum medio diffō subi uel aliqd loco diffōnis. ¶ Dis autez ꝓbatis possum⁹ soluē ad rōnes in ꝓriū factas arguētes q̄ diffō subi directe ⁊ ꝑm se sit mediū in demōratione. nā cū dr q̄ qđ qd est subi est ꝓnm⁹ ois demōratiōis solutuz est per id qđ dictū est in hac q̄one. Qđ vo ulteriꝰ addit q̄ si eēt mediū diffō passiōis demōrate: tūc pbaret idē per idē: q̄ diffō passiōis est cū passiōe. dici dz q̄ b idē sequeret ⁊ magis si eēt mediū diffō subi. nā diffinitio subi per se loquēdo magis est idē cū sbo q̄z diffō passionis cū ea. sz sic est icōueniēs q̄ aliqd pbet p seipz ita est icōueniens q̄ de sbo pbet aliqd per seipm siue per ipm sbz. hec ḡ rō nō ꝯcludit itētū: sz petit sibi quādā difficultatē solui. pp qđ sciēdū q̄ diffō que ē mediuz in demōratione nō est dicēs qd passionis que est idē cū passiōe: sz est dicē pp qd eiꝰ que nō est idē cū ipa. passio eni ꝓr est pp qd passiōis sequētis. posteriꝰ eni passio hēt diffiniri per passionē ꝓrē cāliter. cuz ḡ passio ꝓr nō sit idē cū passione posteriori: rō iplicās passionem ꝓrē que est diffō dicēs pp qd passiōis sequētis ⁊ que est mediū nō est idē cū passione demōrata. ¶ Qđ vo arguebat 3º q̄ diffō subi pōt eē mediū in demōratiōe pticulari sic ⁊ ipm sbm dici dz. q̄ ꝯcedim⁹ b de demōratione pticulari: sz nō de uł. vñ nō est sile qđ adducebat p silī. nō eni ualet si in demōratiōe pticulari pōt eē tale mediū q̄ ⁊ in uł. ¶ Qđ vo arguebat ārto q̄ si accñs demōrarēt per accidēs: ut passio per passionē q̄ accñtiuz per accñs eēt demōratio. dici dz q̄ accñtia per accñs que nō hēnt per se cām in subiecto nō demōrat de ipo:

UVA. BHSC. IyR_086_4

ſed ex ꝟ non excludit qn vna paſſio p ſe poſſit demſtrari per aliā per ſe paſſionez: nec dicunt accūtia per accūs per ſe paſſiones ſi iſint per alias p ſe paſſiones. accidētiū eni per accūs nō eſt demſtro que diuidunt ꝟtra ꝓpuz. ſed tales per ſe paſſiões non diuidunt ꝟtra ꝓpuz: imo qlibet earū eſt qdā ꝓpuz. equocat ꝑ in accūte p accūs. ¶ Qđ vo arguebat gnto q eēt ꝓceſſus in iſinitū. dici oz q diffō ſbi nō erit mediū in demſtone: nec tñ erit ꝓceſſus in iſinitū: ſz erit deuenire ad aliqs paſſiones que note erūt ieē ſbis: ꝛ ille nō demſtrabilit p diffō nē ſbi: qz erūt indemſtrabiles: ut eſt p hita manifeſtū.

¶ Diffō aūt qñ qdez dī rō ipſius qō qd eſt māifeſtū eſt: qñ aliq qdē erit rō ipſi⁹ qō qd ſigt nomē: aut erit rō altera noia ponēs.

¶ Hic ut dicebat: deſcēdit phs ad diuſa gña diffōnū oñ dēs quō ſe hēant ad iuicē: ꝛ quō ſe hēant ad demſtonē. Propter qđ ſciēdū q poſſumus aſſigre duas diffōnes iutiles ad demſtandū. vz diffōnē dicentē qd nois: ꝛ diffinitionē dicentē qd rei p accūtalia tñ. duo ꝑ facit. qz p⁹ ſepat diffōnē qd nois a qd rei. 2⁰ ſepat diffōnē dicē tem qd rei p accūtalia ad diffōnē dicentē qd rei p eēntialia ibi. ¶ Rō aūt vna. ¶ Circa p⁹ duo facit. qz p⁹ fac qđ dcm eſt. 2⁰ ꝓbat qđ dixerat ibi. ¶ Ut qd ſignificet. ¶ Dicē ꝑ. ¶ Diffi⁹ at qñ qdem eſt rō ipſi⁹ qđ qd eſt. māifeſtū eſt qñ aliq. ¶ ul ut hēt alia trāſlatio. ¶ Qñ alia qui dem erit rō ipſi⁹ qđ ſignificet nomē. ¶ q. d. q diffi⁹ dicit ipm qd rei. ex hoc manifeſtū eſt q hi⁹ diffi⁹ ſit alia ꝛ ſit differēs a diffōne dicēte qd nois. ꝛ ſbdit q. ¶ aut erit rō altera noia ponēs. ¶ poſſum⁹ aūt dicē q differt diffi⁹ dicēs qd nois a rone ponēte altera noia. nā diffinitio dicēs qd nois eſt qñ notificat qd ipoꝛtat per nomē incōplexū. ut ſi notificaret qd ipoꝛtat noie triāguli. diffi⁹ aūt altera noia ponēs pōt dici cū notificat qd ipoꝛtat p plura noia. ut ſi diceret q tunica nigra eſt colobiū atrū. ul poſſum⁹ adhuc alr diſtiguē ꝛ meli⁹ ut dicat rō ipſi⁹ qđ ſignificet nomen qñ exponit qd ipoꝛtat per nomē. ſiue illud ſit cōplexū ſiue incōplexuz. rō aūt ponēs altera noia eſt qñ nō exponit qd ipoꝛtat p nomē. ſed loco vni⁹ nois aſſignat vnū alterū nomē. ꝛ loco ipoꝛtarum plurium noiuz aſſignant altera plura noia eque ignota ul magis qz noia ꝓpria aſſignata. ut ſi diceret. qd eſt tunica. diceret q eſt colobium. ꝛ ſi quereret qd eſt tunica nigra. diceret q eſt colobiū atrū. ſm hoc ꝑ nō erit faciēda vis qz tū ad cōplexū ꝛ nō cōplexū. ſed qz tū ad notificare ꝛ nō notificare. exponet ꝑ ſic lra q qz diffi⁹ eſt rō ipſi⁹ qd eſt. qz ſic eſt. manifeſtū eſt qñ rō ipſi⁹ qd ſignificet nomē erit aliq alia. i. dīns a rone dicēte qd. aut rō altera noia ponens erit ſup. alia. i. differens a rone dicente quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut qd ſigt q triāgulus eſt ſm q triāgls eſt. Qđ uere hītes qz eſt. qrim⁹ pp qd eſt. difficile eſt ăt ſic accipe que nō ſcim⁹ qz ſūt. Eă aūt dicta eſt ꝓp⁹ difficultatis. qz ſi neqz eſt. neqz ſi nō eſt ſcimus. ſed aut ſm accūs.

¶ Probat qđ dixerat dicēs. ¶ Ut qd ſignificet qd eſt ſup. triāgulus ꝟz q triāgulus eſt q vē hītes qz eſt qrim⁹ ꝛ pp qd eſt. ¶ q. d. q ſciētes qd nois ul rone ꝑ altera noia nec ſcim⁹. qz nec ꝓpter qd. ſed qrim⁹ tā qz. qz ꝓpter qd. ſz ſciētes qd rei nō ignoram⁹ rē eē. ꝑ nō eſt idē rō dicēs qd rei cū rōnib⁹ illis. ſbdit aūt ad declationē ꝓpoſiti q. ¶ difficile aūt eſt accipe. ¶ qd eſt. ¶ que non ſcimus qz ſunt. ¶ cā autē difficultatis dicta eſt ꝓpus. ¶ qa neqz ſi eſt neqz ſi nō eſt ſcim⁹. ſz aut ſm accūs. ¶ Notāduz aūt q ſup dicebat q ſic nos hēmus ad qz eſt. ita ad qd eſt. que ꝑ neſcimus qz ſunt. ul ſi ſcimus ea ſm accidēs. difficile eſt accipe de eis qd ſunt. ¶ Notādū ăt q poſſem⁹ dicē datā eē duplicē cām ꝛre diffi⁹ dicēs qd rei differat a diffōne dicēte qd nois. ul a rone ponente altera noia. nā p tales rones noiuz neſcim⁹ qz eſt nec qd eſt. ſz ſciētes rones noiuz adhuc ꝛrimus qz eſt ꝛ qd eſt. ſz ſciētes qd rei nō poſſum⁹ ignorare qz eſt. ¶ Rurſus qz qd nois nō notificat rē eē difficile eſt hītes qd nois iueſtigare qd eſt: qz nō hītes qz eſt difficile eſt iueſtigare qd eſt. ſz ſciētes qd rei ſcim⁹ qd eſt. ¶ Notādū etiā q p qd nois nō poſſumus ſcire de re ſi eſt: ul ſi nō eſt: ul ſi ſcim⁹ ſi eſt ul nō eſt ꝟ eſt p accūs: qz ipm ſigtuz nois nō facit nos ꝟ ſcire. ſi ꝑ ꝟ ſcim⁹ ꝟ nō erit pp ipm ſigtū nois: ſz qz alia via ꝟ nob inotuit. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ſe hēat qd nois ad qd rei. ¶ Dōm q nō oē qd nois eſt qd rei: ſz oē qd rei eſt qd nois. naz rō quā ſigt nomē eſt diffi⁹. ſi ꝑ illa rō ſit figmenti erit qd nois tñ. ſi autē ſit uera diffi⁹ rei erit qd nois ꝛ qd rei. alr tñ ꝛ alr: qz ꝙtuz eſt de ſe ꝛ p⁹ aſpectu eſt qd nois: poſtea eſt qd rei entis: ꝛ tūc eſt qd rei entis ſm vītatē: ꝛ p ſbalia. nā diffi⁹ eſt ſmo hīs ptes: ut dī in. 7. meta. ois aūt ſmo cōplexus ꝛ hīs ptes nō ſigt: niſi qz ptes ei⁹ ſignt. diffi⁹ ꝑ qz hēt plures ptes p⁹ aſpectu ſe offert ut ꝙſideret qd quelibet ps ſignificet. poſtea ſe offert ut ꝙſiderem⁹ utꝛ illa oia ſint in aliq ente. 3⁰ ſe offert utꝛ illa oia ſint eēntialia illi enti: cū ꝙſideramus qualibet ptē diffōnis ſm ſe: tūc ꝓpe eſt qd nois: ꝛ tunc ex ꝟ neſcim⁹ utrū ſit entis ul nō entis. ꝛ ſi ſcim⁹ ꝟ eſt p accūs: qz alia via fortе eſt ꝟ nob notū: ſed rone talis ꝙſiderationis nihil ſcim⁹ utꝛ illa res ſit ul nō ſit: ſed cuz poſtea ꝙſideramus q oia illa repiunt in aliq vno ente: ꝛ cum ſcimus q eſt aliqđ ens qđ eſt aial: ꝛ qđ eſt bipes: tunc ſcimus q hec rō aial bipes eſt diffi⁹ alicui⁹ entis. ſz adhuc neſcim⁹ utrū ſit uera diffi⁹ quā uocam⁹ diffōnem dicentē qd rei. ſz qñ 3⁰ ꝙſideramus q oia illa in diffōne poſita nō ſolū repiunt in aliq vna re: ſed ſunt eſſentialia ipſi⁹ rei: tūc ſcimus illā eſſe diffōnē dicentez qd rei. ſed adhuc neſcimus utrū ſit ꝓpria illi rei: qz poſſet ꝙtigē q diffō aialis dareť de hoie: ꝛ ꝙſtat q oia poſita in diffōne aialis repiunt in hoie: ꝛ oia ſunt eēntialia hoi: nō tñ hec diffō eſt ꝓpa hoi: ſz qñ ulteri⁹ videm⁹ q ꝙuertit cū re: tūc ſcim⁹ q eſt ꝓpuz. nō ꝑ poſſum⁹ ſcire q ſit vā alicui⁹ entis ignorato qd nois: nec poſſum⁹ ſcire q ſit uera diffinitio dicens quid rei ignorato q ſit diffinitio entis quia ut diximus ꝓpus occurrit nobis q oia in diffōne poſita repiunt in aliq vno ente ꝙz q ſunt eēntialia illi enti. ex hoc patere pōt qđ dicebat in lectiōe illa. Quid igit demſtrabit diffinies. naz pz q ipoſſe eſt ſcire de re qd rei ignorato qd nois. patet ēt q diffinitio p⁹ aſpectu dicit qd nois ꝛ nō dicit rē eē: uel nō eē: ꝛ ex hoc patēt tres ille rones facte. vz q ſi diffō ꝙtū eſt de ſe: ꝛ p⁹ aſpectu ul ēt gñalr ſūpta nō dic rez eē: nec qz eſt: nec demſtro dicet qd eſt: qz per demſtonez nō ꝙcludit qd: ꝛ ſi ꝙcludit ꝟ nō eſt ut qd eſt: ſz ut qz eſt quātum ergo ad hoc eſt aliqua ſimilitudo iter diffinitionez ſumptā generalr: uel ſumptaz ut ſe offert ſmo aſpectu. put ſe habet ad ſi eſt ꝛ de demſtatione. put ſe hz ad qd eſt. nā ſic diffō gñalr ſūpta: ul ut p⁹ aſpectu ſe offert nō dicit de re ſi eſt: ſz oz ꝟ alia via iueſtigare. ſic per demſtonē ut demſtro eſt nō oñdit qd eſt ut qd eſt: ſz opz hoc alia via inueſtigare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ratio aūt vna eſt duplr. hec qdē cōiunctio eſt ut que eſt ylias. alia vo vnum de vno oſtendens non ſm accidens.

¶ Sepat rōnē notificātē rē p accūtalia a diffōne vē que notificat rē p ea que ſūt p ſe. Circa qđ tria fac: qz p⁹ ſeparat rōnē accūtalez a rone dicēte qd. 2⁰ ſepat ꝛ diſtiguit rōnē dicētē qd a rone dicēte pp qd. 3⁰ oñdit quō qd ꝛ pp qd ſe hñt ad iuicē: ꝛ quō ſe hñt ad demſtonez. 2⁰ ibi. ¶ Una qdē. ¶ 3⁹ ibi. ¶ Quare p⁹ qdē. ¶ Dicit ꝑ q

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Rō aūt vna est duplr. hec qdez ꝓiūctiōe vna ¶ cuiusmodi est rō notificās rē p accñtalia ¶ ut que est ylias. ¶ q.d. q talē vnitatē hz talis rō q̄lē hz. ylias. i. hīstoria troiana. ꝛ subdit q ¶ alia va ¶ sup. rō data p ſbalia est ¶ oñdēs vnū de vno nō hz accidēs. ¶ ¶ Nōm aūt q ex ſba ꝛ accñte: ul ex duob⁹ accñtib⁹ nō fit vnuz qō dicat nāz vnā ul vnā formā: sed sunt vnū qz sunt in vno ul qz p̄dicant de vno. nā ſba ꝛ accūs: ꝛ etiā duo accñtia pñt p̄dicari de vno ꝛ eodez. talez aūt vnitatem posset hīe ylias. i. hīstoria troiana. uel vna magna alia hīstoria. posset eni vna magna hīstoria recitari ubi nihil diceret: niſi put referret ad aliquē vnū hoiez: forte tota hīstoria troiana facta fuit pp Hectorē ꝛ ad cōmendationē ei⁹: sed ptes diffōnis uere date p eēntialia rei nō sunt vnū: qz sūt in vno: sed qz dicūt vnā māz ꝛ vnā formā: ut declarari hz in. 7. meta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una qdē igit est terminus termini q̄ dicā est. alia vo est termin⁹ demr̄ans pp qd est

¶ Dat duā iter diffōnez dicentez qd ꝛ pp qd. d. q ¶ vna qdē termin⁹ termini est. ¶ i. vna rō diffōnis est ¶ que dicta est ¶ p essentialia rei q̄ dñt vnū aliqd. ut si diffiniret eclipſis q est p̄ua⁹ lumis. rō ḡ h⁹ diffōnis est ul ad rōnez h⁹ diffōnis ꝓtinet dicē qd rei ¶ alia vo termin⁹. ¶ i. alia diffi⁹ siue alia rō est. rō ¶ demr̄ans pp qd est. ¶ ut si diffiniret eclipſis q est iterpō terre. eclipſis eni non est ipa iterpositio formalr sz causalr. nā iterpositio est cā ꝛ ꝓpter quid eclipſis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare p⁹ qdē sig̃t qd ē: nō āt demr̄at: q̄ vo posteri⁹ ē manifestū: qm̄ erit ut demr̄o ei⁹ qō qd est: pōne differēs a demr̄one.

¶ Oñdit quō he diffōnes se hñt ad iuicez. ꝛ quō se hñt ad demr̄onez. Circa qō tria facit. qz p⁰ facit qō dcm̄ ē. 2⁰ enūerat tria gña diffōnū ꝛ ꝺclarat quō oia illa gña se hñt ad demr̄onez. 3⁰ epilogat circa deteriata. 2ª ibi ¶ Que aūt est in medio. ¶ 3ª ibi ¶ Manifestū ē igit ex dictis. ¶ Circa p̄muz tria facit. qz p⁰ oñdit quō diffō qd. se hz ad diffōnē pp qd. 2⁰ declarat utz diffō pp qd sit ipa demr̄o. 3⁰ declarat hoc de diffōne dicēte qd. 2ª ibi ¶ Differt eni. ¶ 3ª ibi ¶ Ampli⁹ ꝛ tonitrui. Dicit ḡ. ¶ Quare p⁹ ¶ sup. diffō que est sup. per eēntialia rei: ul que est p ea que sunt ipa res. ¶ sigt qd est. demr̄at autē nō. ¶ q.d. q diffō dicēs qd nō pōt demr̄are. ul nō pōt eē p̄n̄ demr̄onis. ꝛ ſbdit ¶ que vo posteri⁹ est. ¶ i. diffō dicēs pp qd de qua posteri⁹ fecim⁹ mētionez ¶ manifestū est qm̄ erit ut demr̄o ei⁹ qō qd est. pōne. ¶ i. sicut ꝛ ordine ¶ differens a demr̄one. ¶ q.d. q diffi⁹ dicēs pp qd est ut demr̄o. i. demr̄atiue ꝓcludit diffōnez dicentē qd. est ergo hi⁹ diffi⁹ vtualr tota demr̄o. differt autē a demr̄one pōne. i. situ ꝛ ordine: qz deficit ibi ordo ꝛ figura sillogistica. ¶ Dubitaret forte aliqs. utruz diffi⁹ dicens qd possit demonstrare uel possit esse mediuz in demr̄one. ¶ Dōz q lz hāc eādē qōnē disputauerim⁹ supi⁹: uolum⁹ tñ h ad declarationez supi⁹ dictoz aliq̄ dicere. ¶ Propter qō sciēdū q eē qō demr̄at demr̄o est: ut ibi dicebat: illō qō dicit ueritatē ꝓpōnis uel est hereticia p̄dicati in ſbo: siue hītudo p̄dicati ad ſbz. hi⁹ aūt hītudo aliq̄ mō depēdet ꝛ cārur ex ipa eēntia p̄dicati. qz ut dicit in pier⁸⁶. q hi⁹ esse ul q hi⁹ hītudo qō idē est dicit q̄dā cōpōnē quā sine cōpositis nō est itelligē. diffō ḡ dicēs qd ꝛ exp̄mēs ipaz eēntiā passiōis: ut puta si diffiniret eclipſis q est p̄ua⁰ luis. hi⁹ diffi⁹ dicēs aliquā eēntiā denotat hīe aliquā cālitatez sup hi⁹ hītudine siē ꝛ ipa eēntia passiōis itelligit eē cā h⁹ hītudis. si ḡ h⁹ hītudis quererem⁹ cāz ꝑm se videret posse fieri demr̄o p diffōnez dicentē qd. sz ipsi⁹ hītudis ꝑm se non est querēda cā. nā hi⁹ hītudo quēdā respectū dicit. ipsius aūt respect⁹ ꝛ ulr relonis nō assīgmus cām: niſi qz assīgmus cām absoluti. Loquēdo de hīs in qb⁹ ꝓpe inuenit rō cāe. ꝛ iō ꝑ mō aliqs facit aliqd sile: qz facit ipsuz albū in q̄ fundat sil hītudo. ipsi⁹ ḡ absoluti est q̄rēda cā: qua q̄sita hēbit cā ipsi⁹ respect⁹. ipsi⁹ ḡ passionis est q̄rēda cā: qua q̄sita hēbit cā hītudis fundate in passione. ꝛ qz eēntia passiōis nō est cā suiipsi⁹: demr̄o nō oz fieri p diffōnē dicentē solū qd. ꝛ exp̄mentē solā essentiā passiōis: sed p diffōnez dicentē pp qd ꝛ exp̄mētem cām. poterit ḡ diffi⁹ dicēs qd ꝓiūgi diffōni dicenti pp qd. ꝛ ꝑ mō igredi demr̄onē ꝛ hīe rōnez medij rōne ei⁹ cui annectit. ipa aūt ꝑm se ſupta nō demr̄at. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs. utz sola diffi⁹ dicēs pp qd sit tota demr̄o. ¶ Dōm q hi⁹ diffi⁹ ꝑm se est demr̄onis p̄n̄ vtualr tñ est tota demr̄o: qz in cā vtualr hēt eē effect⁹. vñ ꝛ in diffōne dicēte pp qd vtualr ꝓtinet diffi⁹ dicēs qd. dicem⁹ ḡ q diffi⁹ dicēs pp qd est tota demr̄o vtualr. diffi⁹ dicēs qd ꝛ pp qd est tota demr̄o mālr. nā diffi⁹ dicens qd ꝓtinet duo. vz essentiā passiōis ꝛ ſbz: ut diffiniret eclipſis q est p̄ua⁰ lumis in luna. diffi⁹ at dicens pp qd dicit cāz. hec aūt tria. vz eēntia passiōis ſbm ꝛ cā sunt tota demr̄o: tñ differt hec a demr̄one positione. i. situ ꝛ ordine: qz nō est ordinata ꝛ situata ꝑm modū ꝛ figurā sillogisticā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Differt eni dicē pp qd tonat: ꝛ qd est tonitruū. dicet eni sigdē ꝓpter id q extiguit ignis i nube. qd est tonitruū: extictio ignis in nube. Quare alio mō eadez rō dī: ꝛ sic qdez demr̄o continua: sic autez diffinitio.

¶ Oñdit quō diffō dicēs pp qd se hēt ad demr̄onez utz sit idez q demr̄o. nā idez est qō hec diffō diffinit: ꝛ qō demr̄o declat. alr tñ ꝛ alr. nā id qō diffō notificat ꝑm se ꝛ in abstracto demr̄o ꝓcludit illud idē ul illā eādez passiōis eēntiā: ut est h in h: ul ut est hoc denominās h: ul ut ꝓsideraf i ꝓcreto: iō ait ¶ differt eni dicē pp qd tonat: ꝛ qd est tonitruū. dicet eniz sigdē pp id ¶ tonat in ꝓcreto ¶ q extiguit. ¶ i. qz extiguit ¶ ignis in nube ¶ ꝛ ſbdit q ¶ qd est tonitruū ¶ sup. diffinitiue ꝛ in abstracto. dicet eni sic qd ¶ ē extictio. ¶ i. q ē extictio ¶ ignis in nube q̄re eadē rō. ¶ i. idē ē qō oñdit h ꝛ ibi. 3z ¶ alio mō dī ¶ ꝛ ſbdit q ¶ sic qdē est demr̄o ꝓtinua. sic aūt diffi⁰. ¶ nā si dicaf: tonitruū est extictio ignis in nube est diffi⁰: qz notificat h in abstracto: ꝛ ꝑm se. si dicatur tonat qz est extictio ignis i nube: est demr̄o ꝓtinua. i. nō distincta p ꝓpones uarias. est eni ibi demr̄o ꝓtinua: qz p⁰ ponit ibi maior extremitas siue passio. 2⁰ ponit mediū. ꝛ 3⁰ ſbm. nā cū dī tonat. ecce passio: qz extiguitur ignis. ecce cā siue mediū. i nube. ecce ſbz. ¶ Deiū. c. d.

¶ Ampli⁹ est termin⁹ tonitrui ꝓtinuus sonus in nubibus. hoc aūt est que est ipsius qd est demonstrationis ꝓclusio.

¶ Oñdit quō diffō dicēs qd se hēat ad demr̄onē. utz sit idē q demr̄o: ꝛ oñdit q est demr̄onis ꝑ. d. ¶ Ampli⁹ ꝛ termin⁹. ¶ i. diffō ¶ tonitrui son⁹. ¶ i. q est sonus i nubi b⁰ ¶ hec aūt est. ¶ i. diffō ¶ que est ipsi⁹ qd est demr̄onis ꝓclo ¶ sup. sed nō est demōstratio. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Que aūt immediatoz est diffō ipsi⁹ qō qd est ꝛ idemr̄abilis. vna vo est sill's illi⁹ qdē qd est casu differēs a demr̄one. tertiū aūt est que est ipsi⁹ qō qd est ꝓclusio.

¶ Distiguit tria gña diffōnū. ꝛ oñdit quō se habet ad demr̄onē. ¶ Propter qō sciēdū q ois diffi⁰ est declatia ipsi⁹ qddītatis ꝛ essentie: alr tñ ꝛ alr: qz aliq̄ diffi⁰ facit hoc dicēdo pp qd eēntie. ꝛ hec ꝑz q h⁹ est idemr̄abilis aliqñ vo est declatiua eēntie dicēdo qd eēntie. ꝛ hec ē demr̄abilis ꝑ. aliq̄ dicēdo utrūq;. ꝛ hec est tota demr̄o

UVA. BHSC. IyR_086_4

casu dīns. iō ait q; ¶ diffi° aūt que est in medio. ¶ i. que se hz ut dem'onis mediū: uel que est i medio. i. que est imediata: ut illa que dicit pp qd talis diffi° est ¶ ipsius qd est ¶ sup. declatiua ¶ idem'abilis. ¶ i. hz q; h° est imediata ⁊ idem'abilis. ⁊ qz sic est. ſbdit. q; est ḡ vna rō ipsi° qd est sup. declaratiua idem'abilis. utputa. diffō dicēs pp qd. talis eni diffō est declaratiua ei° qō qd ⁊ eēntie: qz dic̄ cāz eēntie. h°i eni diffō nō dem'at. hz ē dem'onis ꝑn̄m. ¶ vna vo. ¶ s. diffō ¶ ipsi° ¶ qō qd est declaratiua. ¶ illa. ¶ i. ē tot° illa dem'onis siue tota dem'o ¶ casu dīns a dem'one ¶ ut diffō dicēs qd ⁊ ꝑpter qd ¶ 3m ät ¶ gen° diffōnū siue 3a diffō ¶ q̄ est ipsi° qd ¶ ⁊ declaratia ¶ 2. ¶ i. se hz ut dem'onis 2. utputa diffō. dicēs qd tm̄. ¶ Nōm aūt q; casu dīnt denoiatia ⁊ 2creta que deriuant ⁊ cadūt a ꝑmitis ⁊ ab abstractis. dupl'r ḡ dīt dem'o a diffōne. positione ⁊ casu. pōne qdez. qz est ordinata in mō ⁊ figa. ⁊ differt casu: qz dem'o ꝑpe est rei ut cadit ⁊ ut denomiat. qz potissime est ipsi° passionis in concreto. sed diffō magis est ipsius rei ꝑm se ⁊ in abstracto. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igr̄ est ex dictis ⁊ q̄l'r est ipi° qō qd est dem'o: ⁊ quō nō est: ⁊ q̄rū est: ⁊ q̄z nō est. Ampli° aūt diffō quot modis dī: ⁊ qual'r p qd est dem'at: ⁊ quō nō est: ⁊ q̄rū est: ⁊ quoz nō est. Adhuc aūt ⁊ ad demō strationē quō se hēt ⁊ quō 2tingat eiusdē esse ⁊ qualiter non contingat.

¶ Epilogat circa deteriata. d. ¶ Manifestū igit est ex dictis qual'r ipsi° qō qd est est dem'o. ⁊ quō nō est ¶ nā ut supra dicebat eadē via dem'atiua hēm° qz est ⁊ qd est. nam via dem'atiua cōposita ꝓcedendo a ꝑmissis ad 2nez hēmus qz est. via resolutiua a 2ne ad ꝑmissas hē m° qd est. ḡ hz qual'r ipsius qd est. est dem'o. ⁊ hz quō nō est ipsi° qō qd est dem'o qz nō est ipm qō qd ꝑm q; hui° ꝑ dem'onē 2cludē ¶ ⁊ q; ēt supra hz ¶ quoz est ¶ dem'o ¶ ⁊ quoz nō ¶ qz quoz est altera cā pōt esse dem'atio. q̄rū nō est altera cā nō pōt. ⁊ ſbdit q; ¶ amplī° aūt ¶ sup dcm̄ est ¶ quot modis dī diffō. ⁊ qual'r qō qd est dem'at ⁊ quō nō. ¶ nā ꝑ qō qd ē pōt itelligi gnāl'r ois diffō. erit ḡ ſbus qō hz q̄t modis dī diffō. ⁊ hz q̄l'r qō qd est. i. diffō dem'et ⁊ quō nō. qz diffō dicens pp qd nō dem'at. i. ꝑ dem'onē nō 2cludit. dicēs qd 2cludit. ⁊ ſbdit. ¶ Adh° aūt ¶ dcm̄ est ¶ ⁊ ¶ aliō ¶ ad dem'o nē quō se hz ¶ sup. diffi° utz sit idē q; dem'o uel nō. nā est aliq̄ diffi° que est ipa tota dem'o casu ⁊ pōne dīns. ⁊ ſbdit. qō sup dictū est ¶ quō 2tigat eiusdē eē ¶ su. dem'onez ⁊ diffōnez ¶ ⁊ qual'r nō 2tigat. ¶ nā illō idē qō ꝑm se i abstracto diffinit i 2creto. ⁊ ut est i alio dem'at

Quoniā ät scire opiamur cū sciam° q cāz. cāe aūt q̄tuor sūt. Una qdē q; qd erat eē. vna vo que cū ſ sit necesse est ſ eē. altera ät que aliqd ꝑmo uet. q̄rta vo cā cui° oēs he p mediū monstrāt. ⁊ ſ eni cū sit ſ necesse est esse.

¶ Ut supra dicebat qō qd est qō hz rōnē medij dem'ati qui est id qd exꝑmit p diffōnē. ⁊ hz rōnē cāe. ¶ Ad sciendū ḡ quō qō qd est se hēat ad dem'onē nō suffic̄ scire quō se hēat ad dem'onē mediū: ⁊ quō se hēat ad dem'onē ipa diffi°. Sed ulteri° opz oīdē quō se hēat ad dem'onē ipa cā: ul' quō se hēant ad dm'onē gña cāz. nā ꝑm uaria gña cārū pōt fieri uarie dem'ones: ul' ꝑm uarias cās pōt formari uarie diffōnes: p q̄s 2tingit de m'are. duo aūt facit pbs in hac pte. qz p° docet dem'are p q̄libet gen° cāe. 2° deteriat de uarijs modis cāndi ⁊ de uarijs gñib° cātoz. ibi. ¶ Cōtigit aūt idē ⁊ vnū. ¶ Circa ꝑm tria facit: qz p° 2tinuat se ad dicēda. ⁊ enūat oia gña cāruz. 2° oīdit quō debeat refuari foza sillo^ca cū dem'am° p tales cās. 3° docet dem'are p q̄libet genus cāe. 2a ibi. ¶ Una qdē ꝓpōne. ¶ 3a ibi. ¶ manifestū ät est. ¶ Dicit ḡ. ¶ Qm̄ aūt scire opiamur cū sciam° cāz. ¶ iō sup. opz nos distiguē cās: ⁊ deteriare de cāis. ⁊ oīdē quō 2tigat dem'are p cās. ¶ Propter qō ſbdit ⁊ distiguit gña cārū. d. q; ¶ cāe aūt sūt q̄tuor. vna qdez ¶ q̄ est ¶ qō qd erat eē. ¶ i. foīalis ex q̄ est eē rei: ⁊ ex q̄ sumit rō qdditatis rei. ⁊ ſbdit ¶ vna vo cū ſ sit neće ē ſ eē. ¶ i. vna alia cā ē cā mālis q; ſ mō est cā: qz ex necitate ei° m'ta 2tigūt: ut sic ex necitate mäe accidit corruptio i reb°. vñ hec est illa cā que cū sit neće est eē ſ. i. effectū. ⁊ ſbdit q; ¶ altera aūt ¶ sup. cā est ¶ que aliqd ꝑ° siue ꝑm mouēs. ¶ i. efficiēs que est ꝑn̄m vñ mot°. ⁊ ſbdit ¶ 4a vo cui° cā. ¶ i. cui° gña sup. alia fiūt. i. finalis. ⁊ ſbdit q; ¶ he oēs m'ant p mediū. ¶ i. he oēs cāe m'ant. i. manifestā tur p ſ q; sūt q̄ddā mediū ad dem'andū. vñ q̄dā trīsla tio hz q; oēs iste sūt mediū i dem'one. ⁊ ſbdit quō oēs he cāe accipiunt tanq̄z mediū. d. ¶ ⁊ ſ eni qō cuz sit. ¶ i. cū sit cā neće est ¶ hec eē. ¶ i. effectuz. q. d. q; ſ nō dcm̄ ē q; oēs he cāe manifestant p ſ q; sunt q̄dā mediū dem'atiuū: qz cū sint ht° cāe ¶ neće est esse ¶ eaz effectus. ¶ Dubitaret forte aliqs quō cā mālis spāl'r dicat cā que cū ſ sit neće est ſ eē. nā ſ vi eē cōe oīb° cāis si sint ꝓpe ⁊ p se. q; si sūt neće est eaz effect° esse. ¶ Dīm q; alie cāe ꝑm se ꝓducūt effectū ex itētiōe boni: sz multa ꝓueniūt ex mā ꝑter itētionē finis. optie eni ualet q; ne cesse est aial corrūpi si sit cōpositū ex ctrijs. ⁊ est dem'o p cām mālē. ⁊ tñ corruptio nō accidit ex itētiōe boni: nec ex itētiōe finis. ⁊ qz talia que sūt ꝑter itētionem finis potissime reducunt in necitate mäe. iō pbs uolēs describē māz descripsit eā ex pte necitatis. d. q; cū hoc sit neće est ſ eē. i. neće est eē illud qō ꝓuenit ex necitate mäe. uel possum° dicē q; illō qō ꝓuenit ex necitate mäe mäl'r loquēdo nō pōt ipediri. nā oē corruptibile de ne cessitate corrūpet. Alia aūt ꝑnt ipediri siue sit in his q; agūt a nā siue a ꝓposito. a nā qdē: qz nō oē gñabile generabile de necitate. a ꝓposito vo qz futurus qs incedē nō icedet. qz ḡ nō ꝑnt ipediri que accidunt ex necitate mäe. iō pbus spāl'r descripsit mäm ex pte necitatis. ꝑ° tñ rō magis ualet. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una qdez ꝓpōne accepta nō est. duab° aūt ad min° ſ aūt est cuz vnū mediū habeāt ſ ḡ medio accepto neće ē 2cl'onē eē

¶ Oīdit quō debeat refuari foza sillo^ca cū dem'am° p tales cās. d. q; ¶ Una qdē ꝓpōne accepta nō est ¶ sup. dem'are per tales cās ¶ duab° aūt ad min° ¶ sup. ꝓpō nib° acceptis 2tigit dem'are. ⁊ ſbdit q̄l'r ille due ꝓpō nes se debeāt hīe ad iuicē. qz debēt 2ūire in eodē medio. vñ ait q; ¶ ſ aūt. ¶ s. sill'are ul' dem'are p duas ꝓpō nes ¶ est. ¶ i. 2tigit ¶ cū vnū mediū hñt ¶ sup. ille due ꝓpōnes. ⁊ ſbdit q; ¶ ſ igr̄ medio vno accepto ¶ su. in duab° ꝓpōnib° ¶ neće ē eē 2nē ¶ sup. ex ꝑmissis. ¶ D. c. d.

¶ Manifestū est aūt sic ⁊ ꝓp qd sit rectū in medio circulo: quo exīte rectus est.

¶ Docet dem'are ꝑm oia gña cāz. cum ḡ enūata sint q̄tuor cāz gña. iō q̄tuor facit. qz p° docet p cāz mālē. 2° pfoīalē. 3° p efficiētē. 4° p finalē. 2a ibi. ¶ Huic aūt. ¶ 3a ibi. ¶ Hoc ät pp qd. ¶ 4a ibi. ¶ Quorūcūq; cā est. ¶ Circa ꝑm duo fac: qz p° ait q; ꝓueit dem'are p cāz mālē. 2° hi° dem'onē describit in teris ibi. ¶ Sit igr̄ recta. ¶ Dicit ḡ. ¶ manifestū aūt est. ⁊ sic ¶ su. q; 2tigit dem'are p cāz mālē ¶ pp qd recta est ¶ sup. angulatio ul' rectus est angl's ¶ in medio circulo. ¶ ſ eni 2tigit dem'are p cāz mālē ¶ q̄. ¶ i. q̄ cā mäli ¶ exīte recta est ¶ su. angulatio

UVA. BHSC. IyR_086_4

in medio circulo. est eni causa mālis p quā pbat angulū in medio circulo rectū eē: qr anglus ille est medietas duoz rectoz. exīte eni ℔. i. hac cā māli q ille āgulus sit medietas duoz rectoz. ꝓñs est q hᵒˡ āgulus sit rectᵘˢ. ¶ Dubitaret forte aliqs quō ꝓbare angulū esse rectū per ℔ q est medietas duoz rectoz sit ꝓbare ℔ p cāz mālē. Dōz q ut pōt patē ex 7ᵒ meta. qdā sūt ptes diffinitie. ⁊ iste sunt foiales. qdā aūt sunt ptes q̄ztitatiue. ⁊ iste sunt māles. ut semicirculus est ps q̄ztitatis circuli. pp qō est ps mālis etᶜ. nec igredit diffōnē circli imo magis ecōuerso. circulus eni igredit diffōnē semicircli. ⁊ qr sic se hñt ptes q̄ztitatiue ꝛcludit ꝑs i eodē 7ᵒ. q oēs ptes sunt tāq̄ mā in q̄s dicit tota. qō itelligēdū est de diuisiōe q̄ztitatis. cū ḡ ꝓbare angulū eē rectū ꝑ ℔ q est medietas duoz rectoz sit ꝓbare p ptē q̄ztitatiuā. cū talis ps se teneat ex pte māe dicet eēᵗ ꝑ batio p cāz mālez. ¶ Ulteriᵘˢ forte dubitaret aliqs. qr vi q nō cōpetat mathematico demīrare p cāz mālē cū ipse abstrahat a mā. cuz ḡ hec demīo sit mathematica nō vi eē p cāz mālē. ¶ Dōz q ꝛz mathematicus abstrahat a mā ſpibili: nō tñ abstrahit a mā itelligibili: siue a mā imagiabili. vñ nō abstrahit a ꝛtinuo. cuz ḡ ꝛtinuū sit diuisibile in ptes q̄ztitatiuas. ⁊ ptes q̄ztitatie sint ptes māles arguet ℔ mō p cāz mālē. qr sit argutio p ptes q̄ztitatias nō repugnat mathematico cuiᵘˢ est ꝛsidere de q̄ztitate ꝛtinua ⁊ de eiᵒ ptibᵘˢ. ¶ Deide cū dic.

¶ Sit igr rcta i q̄. a. media duoz rctoz i q̄ b. q̄ ē i medio circlo i q̄. c. a. igr rectā eē in c. q̄ est i medio circulo: cā est. b. ℔ enim ipsi a. eq̄le ē. q vo est. c. ipi. b. duoz eni rectoz mediū ē. Exīte igitur medio duorū rectoz. a ineſt. c hoc āt erat in ſcicirculo rectā eē.

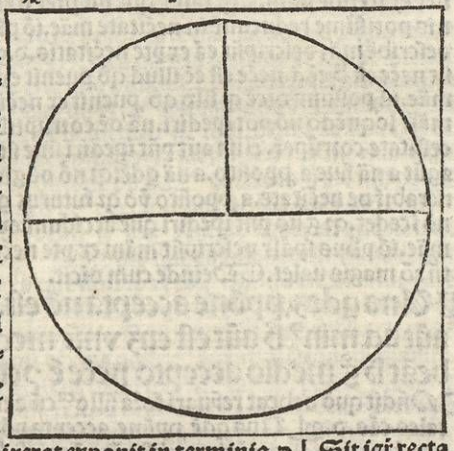

¶ Quod dixerat exponit in terminis. d. ⌊ Sit igr recta in q̄. a. ⌋ i. maior extremitas ⌊ medietas duoz rectoz in q̄. b. ⌋ i. mediᵒ terminᵘˢ ⌊ que est in medio circulo ⌋ sup. angulatio ⌊ in quo. c. ⌋ i. sit mior extremitas. ⌊ a. igr. ⌋ i. rectū p qō itelligit hec passio ⌊ rectū eē in. c. ⌋ i. eē in angulatiōe ⌊ q̄ in medio circulo cā est. b. ⌋ i. cā ē qr est media ps duoz rectoz. ⁊ ſbdit q ⌊ ℔ eni. ⌋ i. b. ul hec eni. i. medietas duoz rectoz ⌊ eq̄le est ipsi. a. ⌋ i. ipsi recto. medietas eni duoz rectoz ualet vnū angulū rectū. hec est ḡ maior. oē. b. est. a. uel ipsi. b. eq̄le est. a. i. medietas duoz rectoz ē eq̄le ipsi recto. ⁊ ſbdit ⌊ q vo est. c. ipsi. ⌋ i. ipsi āgulatiōi q̄ est i semicirclo su. iest ⌊ b ⌋ i. ipa medietas duoz rectoz. ⁊ ſbdit ⌊ duoz eni rectorū mediū est ⌋ su. āgulatio q̄ est i semicirclo. hec eni est mior. oē. c. est. b. ul oē. c. est eq̄le ipsi. b. i. ois āgulatio q̄ est i semicirclo est eq̄lis medietas duoz rectoz. ⁊ subdit q ⌊ ℔ igr exīte medio duoz rectoz. ⌋ i. si āgulatio in semicirclo est medietas duoz rectoz. ⌊ a. ⌋ i. rectus ⌊ est in. c. ⌋ i. est in hi angulatiōe. hec est ꝑ. ⁊ subdit q ⌊ ℔ aūt erat rectā eē ⌋ su. āgulationē q̄ est ⌊ i semicirculo. ⌋ vz q sit medietas duoz ¶ Dubitaret forte aliqs quō āgulus q est i semicirculo sit rectᵘˢ: qr est medietas duoz rectoz. ¶ Dōz q aliq sic ℔ oñdūt. describūt eni semicirculū. a. b. c. ⁊ a medio semicircli ꝓtrahūt lineas a. b. ⁊ a. c. ⁊ ꝓbāt q āglus i semicirclo factᵘˢ sit rectus. ad cuiᵘˢ ꝓbōnē ꝓtrahūt lineā. a. d. ppēdicl'ariter. pp qō facti sūt duo triāguli ptiales. a. b. d. ⁊ a. c. d. cū ḡ linea a. d. cadat diametraliʳ sup diametz semicirculi. vz sup c. b. segt q ex utraq; pte faciat angulū rectū. in triāgulo ḡ ptiali. vz in triāgulo. a. d. b. angulus. d. est rectᵘˢ. ḡ relīq anguli duo nō ualēt: nisi vnū rectū. ⁊ sunt eq̄les: qr linea. a. d. eq̄lis est linee. d. b. cū quelibet ducta fit a cētro ad circūferētiā. supponit eni q. d. sit cētrū semicirculi. silr aūt i alio triāgulo ptiali. vz i triāgulo. a. c. d. āgulus. d. est rectᵘˢ. relīq ḡ duo āgli nō ualēt nisi vnū rectū. ⁊ qr sūt eq̄les sequit q qlibet ualeat medietatē vniᵘˢ recti. q̄tuor āguli. vz āgulus. c. ⁊ āgulus. b. ⁊ duo ptiales āguli q sunt. a. d. a. sic se hñt. q qlibet ualet medietatē vniᵘˢ recti. si ḡ duo ptiales anguli q sūt. a. d. a. qlibet ualet medietatē vniᵘˢ recti. ḡ totᵘˢ āglus. a. est eq̄lis vni recto. sz totᵘˢ āgulus. a. est angulus semicircli. ḡ angulus semicirculi est rectᵘˢ. sz hec ꝓbō duplr deficit. ꝑᵒ qdē qr nō arguit q angulus semicirculi sit rectᵘˢ nisi fiat recte in medio semicirculi. nō ergo ꝑm ℔ qlibet angulus factᵘˢ in semicirculo est rectᵘˢ: qō inuit ꝓbs: ⁊ uez est. sz solū angulus factᵘˢ i medio semicirculi est rectᵘˢ. 2ᵒ deficit hec ꝓbatio: qr nō arguit angulū semicirculi eē rectū: qr sit medietas duoz rectoz: sz qr est due medietates vniᵘˢ recti. Propter ℔ fozmemᵘˢ aliū semicirculū ꝑz easdē lras. Sit ḡ semicirculus. a. b. c. ⁊ sit. a. in q̄cūq; pūcto semicirculi. ⁊ sit diameter semicirculi c. b. ⁊ cētruz. d. ptractis ḡ lineis. a. c. ⁊. a. b. dicam q angulus. a. i semicirculo est rectᵘˢ i q̄cūq; pte semicirculi cadat. ꝓtrahaʳ ḡ linea. a. d. facti erūt duo triāguli ptiales. a. d. b. ⁊. a. d. c. ita q duo anguli sūt ad lraz. d. sive sint eq̄les sive non sint eq̄les. tñ q̄lrcūq; sit illi duo anguli ualēt duos rectos. nā ois linea sup aliā cadēs facit āgulos rectos ul eq̄les duob' rectis. dicem' ḡ q i triāgulo ptiali. a. d. b. āgl's. d. extrisecᵘˢ ualet āgluz. a. ⁊ āgulū. b. ⁊ qr i triāgl'o. a. b. d. āgl'us. a. ⁊ āgl'us. b. sunt eq̄les: qr latera sūt eq̄lia: qr sūt linee ꝓtracte a cētro. d. ad circūferētiā. sz si āgul's. d. extrisecᵘˢ ualet āgl'os. a. ⁊ b. sibi oppositos cū āgl'i. a. ⁊. b. sint eq̄les āgul's ꝑdictᵘˢ d. ē duplus ad āgluz ptialē. a. qr qō ualet duo eq̄lia est duplū ad altez eq̄liū. silr i alio triāgl'o ptiali: ut in triāgl'o. a. c. d. āgl's extrisecᵘˢ. d. ualebit duos āgl'os reliqs vz angulū. c. ⁊ āgulū ptialē. a. ⁊ qr ꝑdicti ēt āguli sūt eq̄les. ꝓñs est q āgulus. d. extrisecᵘˢ ad triāgulū. a. c. d. sit duplus ad angulū ptialē. a. ꝑdicti ḡ duo anguli q sūt ad a. ⁊ ꝑ ꝓñs duo anguli q sūt ad. d. erūt dupli ad angulū totalē. a. sed duo anguli q sūt ad. b. ualēt duos rectos. ḡ totalis āgulus. a. q est anglus semicircli ualebit vnuz rectū q est medietas duoz rectoz. Deide cū dicit.

¶ Huic aūt idē est qō qd erat eē cū hoc significet rōne. At vo ipsius q quid erat eē causa monstrata est media.

¶ Ostēdit quō cōtigat ōmōstrare per cām foialē. d. ⌊ huic aūt. ⌋ i. angulo q est i semicirculo.

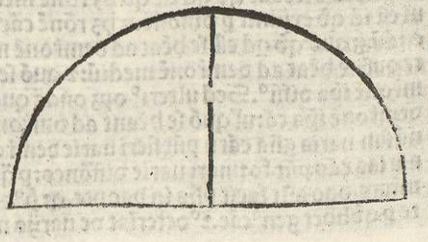

UVA. BHSC. IyR_086_4

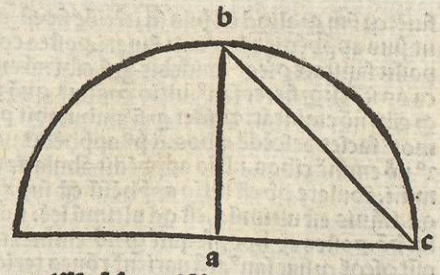

¶ Hoc aũt pp qd medoꝝ bellũ factum est athenis: que cã est ꝑliari atheniẽses: qm̃ i sardos cõmiserũt. pp ꝟ eni motũ est ꝑmũ

¶ Docet demr̃are p cãz efficiẽtẽ. Circa qd duo fac. qꝛ ꝓ° ait q ꝓtigit demr̃are p cãz efficiẽtẽ. 2° hꝯ demr̃onẽ exponit in terminis ibi. ¶ Sit bellũ in quo. a. ¶ Dicit ḡ ¶ ꝟ aũt. ¶ i. hec demr̃o sup. est p cãz efficiẽtẽ. vz ¶ pp qd bellũ medoruꝫ factuꝫ est athenis. ¶ i. apud athenas. ꝛ ¶ que cã est ¶ sup. ¶ medos ꝑliari in athenienses. ¶ i. ꝯ atheniẽses ¶ qm̃ cõmiserũt in sardos. pp ꝟ eni motuꝫ est ꝓͫ ꝑliuꝫ. ¶ i. ꝟ fuit ꝓͫ motiuũ ꝑlij. erãt enim sardi amici medoꝝ uel erãt ſ̃ rege medoꝝ. ꝛ qꝛ atheniẽses cõmiserũt ꝛ forefecerũt in sardos. i. ꝯ sardos. iõ ꝟ fuit ꝓͫ motiuũ mouens medos ad ꝑliãdũ ꝯ atheniẽses. p bare ḡ medos bellasse ꝯ atheniẽses: quia atheniẽses forefecerunt ꝯ sardos est ꝑbare p cãz efficiẽtẽ: ꝛ p id qꝺ impulit medos ad bellandum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit bellũ i q͛. a. ꝓͫ cõmittẽtes. b. atheniẽses. c. est igit. b. in. c. ꝓͫ est cõmittẽ athenienſib⁹. a. aũt in. b. debellãt eni ꝓͫ iniuſtos. est itaqꝫ in. b. a. debellari ꝓͫ icipiẽtes b. aũt ꝓͫ in atheniẽſib⁹ ꝓͫ eni iceperũt mediũ itaqꝫ hec est cauſa mediũ mouẽs.

¶ Exponit hꝯ demr̃onẽ in termis. d. Sit bellũ in quo a. ¶ i. maioꝝ extremitas ¶ ꝓͫ cõmittẽtes. b. ¶ i. mediuꝫ termin⁹. ¶ atheniẽſes. c. ¶ i. minoꝝ extremitas. ꝛ ſbdit q ¶ est igit. b. ¶ i. ꝑus cõmittẽ ¶ in. c. ¶ i. in atheniẽſib⁹. vñ ſbdit. q ¶ ꝑus eni cõmittẽ est. ¶ i. cõpetit ¶ atheniẽſib⁹. a. aũt. ¶ i. debellare est ¶ in. b. ¶ i. in ꝑus cõmittentes ꝛ iniuſtos. ¶ debellãt eni hꝯ iniuſtos. ¶ i. ꝑus forefaciẽtes. ꝛ ad expõnẽ dicti. ſbdit q ¶ est itaqꝫ in. b. a. debellari ꝑus icipiẽtes ¶ expõ est eni dicti. nã p. a. itelligitur debellari. p. b. ꝑus icipiẽtes. ꝛ ſbdit q ¶ b. ãt. ¶ i. ꝟ us forefacẽ uł ꝑus iniuſtificare ¶ i atheniẽſib⁹. ¶ i. est i atheniẽſib⁹ uł cõpetit atheniẽſib⁹. ¶ ꝑus eni iceperũt ¶ ſu. atheniẽſes ¶ mediũ itaqꝫ ¶ ſu. ad sic demr̃andũ ¶ est cã mouẽs. ¶ i. cã efficiens. foꝛeſ ḡ sic demr̃o. Oẽ. b. est a. i. oẽs ꝑus forefaciẽtes ꝛ ꝑus iniuſtificãtes i aliqꝭ fuit debelládi ab illis. c. est. b. i. atheniẽſes forefecerũt i medos: qꝛ forefecerunt in sardos. ḡ. c. est. a. i. atheniẽſes ſunt debellandi a medis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quorũcũqꝫ est eni cã pp aliqd: ut pp qd ambulat ut ſanuꝭ fiat. ꝛ pp qd facta est domus ut ſaluet uaſa. illud ꝟo pp id qꝺ ſaluet: ſed ꝓpter qd poſt cenã opꝫ ambulare: ꝛ cuius gratia opꝫ nihil differt.

¶ Docet demr̃are p cãz finalẽ. Circa qꝺ duo facit: qꝛ ꝓ° facit qꝺ dciñ est. 2° remouet q͛dã cauillationẽ circa ꝓtacta ibi ¶ Opꝫ ãt cõmutare. ¶ Circa ꝓͫ tria fac. qꝛ ꝓ° docet demr̃are p cãz finalẽ. 2° illã demr̃onẽ ponit i terminis. 3° illos termios ordiat in mõ ꝛ fig⁹. 2ª ibi ¶ Sit ambulare. ¶ 3ª ibi ¶ Ut enim ꝟ. ¶ Dicit ḡ q ¶ q͛rũcũqꝫ eni cã est pp aliqd. ¶ i. pp finez ſu. ꝓtigit demr̃are ꝟ mõ ¶ ut pp qd ãbulat. ¶ ſ. poſt cenã ¶ ut ſanuꝭ fiat ¶ illꝺ ꝟo pp illꝺ qꝺ ſaluet. ł̃a est defectiua. ſic eni hẽt alia tr̃ſlatio. pp qd ãbulat ut ſan⁹ fiat ¶ pp qd dom⁹ est ut ſaluentur uaſa ¶ ꝑm ꝟ ḡ exponem⁹ ł̃az nr̃az q ¶ illud ꝟo. ¶ i. dom⁹ ſup. est ¶ pp illud qꝺ ſaluet ¶ uaſa ꝛ ea q̃ ſũt i ipa. Est eni talis demr̃o p cãm finalẽ ꝛ aſſigre tale pp qd ꝛ talẽ cãm est aſſigre cãm finalẽ. vñ ſbdit. q ¶ nihil dit ¶ ſupple quereret ¶ ꝓpter qd aũt poſt cenaꝫ oportet deambulare. ꝛ cuius gra ¶ ſupple oportet hoc facere. q͛ſi dicat q querere tale ꝓpter quid est querere cãm finalem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ idez est qꝺ quid erat eẽ ¶ p cãz formalez. i. eodẽ mõ põt ꝓbari qꝺ qd erat eẽ. i. per cauſam formalem. ſiue p diffõnẽ formalẽ ¶ cũ ſigret ꝟ. ¶ i. eſſe rectũ ¶ rõne. ¶ i. diffõne ſiue p rõnẽ. i. p diffõnez. q. d. q ſi accipiam⁹ diffõnẽ ſignte ꝟ. i. ſignte rectũ. ꝛ p talẽ diffinitionẽ ꝓbem⁹ angulũ in ſemicirclo eẽ rectũ. tũc taliſ ꝓbõ erit p cãz foꝛalẽ ꝛ p qꝺ qd erat eẽ. vñ ſbdit q ¶ At vo ipi⁹ qꝺ qd erat eẽ cã mõſtrata est media. ¶ q. d. q ſi fiat demr̃o p talez diffõnẽ ſignte rectũ cã mr̃ata. i. q̃ manifeſta eẽ media est qꝺ qd erat eẽ ipſi⁹. i. est cã foꝛalis ipſi⁹ recti. ḡ cauſa foꝛalis ꝛ qꝺ qd erat eẽ est idẽ faciẽs. uł põt eẽ idẽ faciẽs ꝟuic. i. angulo i ſemicirclo qꝺ facit ei cã mãlis. poterit eni p cãz foꝛalẽ ꝓbari q ſit rect⁹ hi⁹ anguł ſic ꝓbatũ est p cãm mãlẽ. ¶ Dubitaret forte aliq͛ quõ cã foꝛalis ſiue qꝺ qd erat eẽ põt facẽ idẽ ꝟuic ãgulo q est i ſemicirculo qꝺ facit ei cã mãlis. quõ ḡ põt eũ ꝓbare eẽ rectũ hec cã ſic illa. Dom ꝑm q̃ſdaꝫ q ꝟ. i. medietas duoꝝ rectoꝝ põt accipi ut diffõ ipſi⁹ recti. ꝛ ſi accipiaꝫ ut diffõ tũc ut dicũt erit ꝓbõ p cãm foꝛalẽ ꝛ p qꝺ qd erat eẽ. ſz ꝟ ſtare nõ põt. nã ſi hi⁹ medietas est ps q̃ntitatis nõ ptinet ad diffõnẽ foꝛalez nec ad qꝺ qd erat eẽ. nec ꝺz ſic diffiniri rectuꝫ q ſit medietas duoꝝ rectoꝝ. ſz diffõ recti est q est anguł͛ ꝙſtruct⁹ ex linea ſup lineã diametral͛r ꝙcidẽte. ¶ Propter qꝺ dicem⁹ q angulũ i ſemicirclo eẽ rectũ põt ꝓbari duplici via. ꝓ° p ꝟ q est medietas duoꝝ rectoꝝ. ꝛ talis ꝓbõ est p cãz mãlẽ. 2° põt ꝓbari p qꝺ qd erat eẽ. ꝛ p diffõnem ſignte ꝟ. i. ſignte rectũ ut p lineam diametral͛r ꝙcidẽte. ꝓ ª aũt via patefacta est. patefaciem⁹ ſcdaꝫ. manẽt ḡ eedẽ figure: ꝛ eedẽ lr̃e. q̃ poſito dicem⁹ q linea. a. d. ſup diametrũ. b. c. põt cadẽ recte ꝛ nõ recte. qꝛ ſi pũct⁹. a. ſit i medio ſemicirculi cadet hi⁹ linea diametral͛r ꝛ recte. ſi aũt ſit i alio loco cadet oblique. ſz linea. c. a. ſup linea. a. b. ſp cadet diametral͛r in q̃cũqꝫ pũcto ſemicirculi cadat. qꝺ ſic ꝑz. ꝓtrahaꝫ liea. a. uſqꝫ ad. c. imaginabimur ḡ ibi tres triãgulos duos ꝓtiales. vz triãgulũ a. d. b. ꝛ triãgul͛z. a. d. c. ꝛ vnũ triãgul͛z totalẽ. vz trian gulũ. a. b. c. i triãgl͛o ãt ꝓtiali. a. d. b. ãgul͛s ꝓtialis. a. c. est eq̃lis ãgl͛o. b. qꝛ latera ſũt eq̃lia cũ ſint educta a cẽtro. d. ad circũferẽtiã. ſil͛r i alio triãgulo ꝓtiali. ſ. a. d. c. angul͛s. c. est eq̃lis reliq̃ ãgl͛o ꝓtiali. a. qꝛ ẽt latera ſunt eq̃lia. ḡ. ãgul͛s totalis. a. est eq̃lis duob⁹ angl͛is. ſ. ãgl͛o c. ꝛ ãgl͛o. b. tũc imagiabimur triãgulũ totalẽ. vz trian gulũ. a. c. b. ubi ãgul͛s q fit ex ꝓtractiõe linee. a. c. ualet duos itriſecos ſibi oppoſitos. ualet ḡ ãgulũ. c. ꝛ ãgul͛z b. igit cũ ãgul͛s totalis. ſ. a. ſit eq̃lis ãgl͛o. c. ꝛ angl͛o. b. ꝛ ãgl͛s extriſec⁹ ex ꝓtractiõe linee. a. c. ſit eq̃lis eiſdez: ꝙñs est q illi duo angli ſũt eq̃les. ſbtrahaꝫ⁹ ḡ p imaginationẽ lineã. a. d. dicemus q linea. a. c. cadit diametral͛r ſup liea. c. a. b. qꝛ facit ex oi pte ãgl͛os eq̃les. ãgulus ḡ. a. totalis ꝓbat eẽ rect⁹ duplr̃: ꝛ qꝛ est medietas duoꝝ rectoꝝ ꝛ hec demr̃o est p cãm mãlẽ quã accipiebat demr̃o ꝓ ª. ꝛ etiã ꝓbaꝫ ꝑ ꝟ q linea. a. c. icidit diametral͛r ſup linea. c. a. b. ꝛ hec demr̃o est p cãz foꝛalem ꝛ p qꝺ qd erat eẽ. ꝛ p diffõnẽ recti. nã hec est diffõ recti ꝛ pp ꝟ est anguł͛s rect⁹: qꝛ ꝙſtituit p lineã ſup lineã diametral͛r ꝙcidẽtẽ. ḡ huic. i. ãgulo q est i ſemicirclo idez est ꝛ idẽ facit qꝺ qd erat eẽ: ꝛ cã foꝛalis qꝺ faciebat ei cã mãlis. qꝛ ſic ꝓbatũ est p cãm mãlez ipm esse rectuꝫ: ita põt ꝓbari p cãm formalẽ. ¶ Deide cum dicit.

¶ Ambulare post cenā sit in quo.c.nō eminē cibos in quo.b.sanari in quo.a.sit igit i eo q ambulat post cenaz est facē nō sup eminē cibos iuxta os uētris:ꝛ ꝟ eē sanuz.

¶ Exponit hi⁹ demōnē i teriz.d.⌊ sit ābulare post cenā in q̄.c.⌊ i.miozꝛ extremitas⌊ nō eminē cibos i q̄.b.⌊ i. medi⁹ termin⁹⌊ sanari i q̄.a.⌊ i.maiozꝛ extremitas.ꝛ ſ̄dit⌊ sit igit i eo q post cenā est ābulare facē nō supemi nē cibos iuxꝰ os uētris.⌊ i.iuxꝰ os stōci.q.d.q ei q̄ est ābulare post cenā sit.i.iſit hᶜ ꝓpetas q faciat cibos de scēdē circa fūdū stōci.ꝛ q nō finat cibos eminē ul sup eminē circa os stōci⌊ ꝛ ꝟ ⌊su.vz nō eminē cibos⌊ sit eē sanū.⌊ i.cōpetat ei hᶜ ꝓpetas q faciat eē sanū.cibi eni descēdētes circa fūdū stōci faciūt hoiem magis sanū: qz meli⁹ digerunt cibi i fūdo stōci q̄z i orificio.D.c.d.

¶ Uidet eni ipi ieē ābulare:q̄ ē.c.b.q̄ est nō eminē cibos.Jn ꝟ aūt q est sanatiuuz que igit cā est in.c.q.a.sit.pp qd est.sit.b. nō eminē.ꝟ aūt est sic illi⁹ rō.a.eni sic demr̄abit pp q̄.b.iest.c.qm̄ ꝟ est sanari.

¶ Ordinat hi⁹ termios in mō ꝛ figª.d.q⌊ ipsi ābulare q̄ est.c.⌊ i.q̄ itelligit p.c.⌊ vi eni ieē ⌊ꝟ.ſ.⌊b. q̄ est nō eminē cibos⌊ hec est miozꝛ vz q ābulans post cenā nō hz cibos eminētes circa os stōci.qz mot⁹ ille facit cibos descēdē circa fundū.ꝛ ſ̄dit q⌊ Jn ꝟ aūt.⌊ i.in b.ut nō hñtes cibos eminētes.a.⌊ q̄ est sanatiuuz⌊ su.cōpetit.hᶜ est maiozꝛ vz q nō hie cibos eminētes est eē sanū.ꝛ ſ̄dit⌊ q̄ igit cā ē q i.c.sit.a.pp qd est sit.b.⌊ i.cā h⁹ ꝛ pp qd sit ipz.b.⌊ nō eminē.⌊ſ.cibos⌊ hᶜ eniz est sic rō illi⁹.⌊ nā.b.nō eminē cibos est sic rō ꝛ cā illi⁹ ſ.q̄ est eē sanū.ꝛ ſ̄dit q⌊ a.eni eē sanuz sic mr̄abit.⌊ i.notificabit.su.q ipſit ābulāti post cenā⌊ pp id.⌊ i.nō eminē cibos⌊ iest.c.⌊ i.iest ābulanti.ꝛ ſ̄dit⌊ q̄ hoc sanari est.⌊ i.eē sic dispoſituz ꝛ nō hie cibos eminētes hoc est sanari:ꝛ ꝟ est eē sanū.iest g̃.a.sanari.c.i. ābulā ti.p.b.i.p nō eminē cibos.Formabit g̃ sic ſillo.oiz nō hñs cibos eminētes est sanus.ambulāz post cenā non habet cibos eminētes.ergo ꝛc̄.¶ Deinde cum dicit.

¶ Opz āt cōmutare rōes.ꝛ sic magis vna q̄z appebit.Gr̃atio ē āt eōrio hic ꝛ i cāis ꝟz modū:ibi qdē mediū opz ꝑmū fieri.hic aūt.c.ultimū.ultimū aūt pp qd est.

¶ Remouet q̄zdā cauillationez circa ꝓtacta.¶ Posset eni qs dicē nō bñ ordiatā eē demr̄onē ul rōnē sillocāz. nā cū hic debeat fieri demr̄o p cāz finalē deberet finis accipi.ipe aūt accipit finē tanq̄z maiorē extremitatez uolēs q sanari eēt in q̄.a.i.maiozꝛ extremitas.cum tñ sanari respectu alioꝝ q̄ dicta sūt sit finale bonū. nā pp sanitatē hō appetit alia.vz nō eminē cibos ꝛ ambula re post cenā.g̃ nō deberet eē sanari in q̄.a.i.maiozꝛ extremitas.ſz deberet eē in q̄.b.i.medi⁹ termin⁹. Ad qd ꝛndet q opz hic uariare rōnes ꝛ termios.qz nō eodez mō se hz in cāis finalib⁹ ꝛ i efficiētib⁹.iō ait q⌊ oz aūt cōmutare rōnes.⌊ſ.termioꝝ ul termios.ꝛ⌊ hic magis appebit vnaqueq̄z cā⌊ ul ut hz alia tr̄anslatio⌊ ꝛ sic ma gis appebūt singula⌊ ꝛ ſ̄dit cāz q̄re.d.q⌊ g̃iatio āt est eōrio.hic eni.⌊ i.i cāis finalib⁹⌊ ꝛ i cāis ꝟz motū.⌊ i.in efficiētib⁹⌊ ibi eni.⌊ i.in cāis efficiētib⁹⌊ mediuz opz ꝑm fieri.⌊ i.id qd accipit ꝓ medio hz rōnez ꝑmi ꝛ ꝑoris⌊ hic aūt.⌊ i.in cāis finalib⁹ ipz⌊ c.ultimū.⌊ſz in itētiōe sup.est ꝑus ieē.⌊ ultimū aūt⌊ sup.ieē est ipz ⌊ pp qd.⌊ i.ipe finis.Notādū aūt q ꝑ⁹ appendit fi nis:ꝛ q ultio habeē ul ultio hz:ꝛ postea appḧēdunt ea que sūt ad finē q̄ ꝑ⁹ sūt.ꝛ est ibi ordo ēt iter ea q̄ sūt ad finē:qz ꝑm q aliqd est ꝑus in itētiōe sic est posteri⁹ i eē ut ꝑus appḧēdit hō q vult sanari.postea cogitat quō possit sanitatē ꝓseq.ꝛ videbit q si cibi nō emineret cir ca os stōci:q fieret san⁹.ultio cogitat quō possit facē q cibi nō emineāt:ꝛ videt q si ambulabit post cenā q mot⁹ faciet descēdē cibos.g̃ ꝑ⁹ appḧēdit uelle sanari. 2⁹ nō eminē cibos.ultio appḧēdit ābulationē.c.g̃ ulti mū.i.ābulare q̄ est ultio appḧēſū est sup.ꝑᵐ ieē ꝛ pp qd.i.finis est ultimū.i.est qd ultimū ieē. nā ꝑ⁹ ambu lat hō.postea ex hoc ꝓsequit q nō emineāt cibi.ultio aūt ꝓseq̄t q fiat san⁹.si g̃ uarienť rōnes terioꝝ.siue cō mutenť termini magis apparebūt singula:ꝛ magis ap parebit i talib⁹ q̄ sit cā ꝛ qd sit cātū.nā si non eminē ci bos accipit tāq̄z mediū:ꝛ tāq̄z id q̄ efficit sanitatē:ap parebit q cā est finalis de nō eminē cibos:ꝛ nō eminē cibos est cā efficiēs sanitatis.¶ Notāᵐ ēt q i via g̃ia tiōis ꝛ factiōis oino ē eōrio.i efficiētib⁹ ꝛ i finalib⁹:qz q̄zto pl̄ū est cā efficiēs oz cāz illā ꝑus eē:ꝛ ꝑ⁹ g̃iari:ꝛ ꝑus fieri.i finalib⁹ āt eōrio.q̄zto pl̄ū est finis tāto poste ri⁹ hēbit:ꝛ posteri⁹ erit:ꝛ posteri⁹ g̃iabit.qz g̃ est sic di uersitas iter cās finales ꝛ efficiētes oz cōmutare termi nos ut ista diūsitas magis appeat.ꝛ ut hec oia magis patefiāt.¶ Dubitaret forte aliqs.utꝝ ex cā finali pos sum⁹ demr̄are accipiēdo cāz finalē ꝓ medio.¶ Ddm q cū cā finalis sit cā añq̄z fit i rei vitate ul añq̄z sit ꝑm seipaz:qz sufficit ad ꝟ q sit cā q fit i appḧēſiōe tm̄. nā ex eo q agens appḧēdit finē ex ꝟ mouet ꝛ agit.finis g̃ nō mouet ꝑm rei vitatē:qz nec ꝟz rei vitatē oz ipm eē qñ mouet agētē:ſz mouet metaphorice:ut dr̄ i de g̃ia tiōe.ex fine g̃ nō poterim⁹ arguē simplr̄ cū nō oporteat ipz eē simplr̄ qñ dr̄ mouē ut finis.ſz poterim⁹ arguē ex ſuppōne.vz si debeat eē finis oz ꝟ ꝛ ꝟ eē:ut si ꝺbeat hō saluari a pluuia ꝛ a caumatib⁹ oz domū eē ꝓ quā salue tur:ꝛ oz domū illā sic ꝛ sic eē dispositā ut hoies saluare possit.ex cā g̃ q̄ nō est nō possumus arguē nisi suppo nēdo eā eē.finis g̃ iponit necitatē his q̄ sunt ad finē:ꝛ possum⁹ ex fine de necitate arguē ex ſuppōne:tñ suppo nēdo finē eē:ul debē eē.ſz efficiēs ꝑsistit suo effectui. vñ si sit tale efficiēs q de necitate iferat effectū eē:po terim⁹ ex efficiēte arguē necitatē effect⁹:nec oportebit hi⁹ demr̄onē eē ex ſuppōne:qz nō oz supponē eē qd est ut magis g̃ appeāt singula:ꝛ ut magis appeat vnaq̄z demr̄o quō sit necia:ꝛ quō vnaq̄z cā iferat ex necita te oz termios cōmutare ꝛ accipe efficiētē tāq̄z mediū: ꝓ qd mediū ꝓcludit:ꝛ finē tāq̄z aliqd de alio ꝓcluſuz.

c ¶ Ontigit āt vnū ꝛ idē ꝛ qd est ꝛ pp qd est ex necitate:ut ꝓ lucerne pel lē lumē.Et nāq̄z ex necitate disgre dit qd in pua ptibiliuz ꝓ maiores poros si qdē ignis fit tñsgrediēdo ꝛ pp aliqd ut nō offēdamur.itaq̄z ꝛ si eē ꝓtigit ꝛ fieri ꝓtigit

¶ Postq̄z phs oñdit quō ꝓtigit demr̄are ꝓ qdlibz gen⁹ cāe:qz ꝟz aliū ꝛ aliū moduz cāndi.ul qz ꝟz aliō ꝛ aliō gen⁹ cātoꝝ oz alr̄ ꝛ alr̄ demr̄are.iō ut cōplete det artē demr̄andi.Jn pte ista deteriat de uariis modis cāndi: ul de uariis g̃iib⁹ cātoꝝ uarietas modoꝝ cāndi:ul ua rietas cātoꝝ ex ꝟ accipit:qz cāta nō eodē modo refe runt in suas cās.possum⁹ āt q̄zt̄ū ad ꝑns spectat dare triplicē dr̄iā:put cāta diūsimode referūt in suas cās. est āt vna dr̄ia ꝑm plalitatē ꝛ paucitatē:qz aliq̄ sūt ap ta nata demr̄ari ꝓ cās mltas.aliq̄ nō.2ª dr̄ia est penes silr̄atē ꝛ nō silr̄atē.ul penes ꝓtinuationē:ul discōtinu ationē.nā aliq̄ sūt silr̄:ꝛ ꝓtinuant cū suis cāis. aliq̄ nō sūt silr̄ cū suis cāis:ſz discōtinuant ab ipsis.3ª dr̄ia ē pe nes eē semp ꝛ frequēter.nā aliq̄ cāe sp iferūt effect⁹ suos:ita q ipole est eē cāz ꝛ nō eē effectū.aliq̄ aūt nō sp: sed frequenter.Tria g̃ facē.ꝓ agit de diūsitate cātoꝝ.

UVA. BHSC. IyR_086_4

ul' de dīūsitate modoꝝ cāndi ,put aliq̄ cāta dīnt ab alīs: qz sūt apta nata referri i plēs cās. 2° agit de hi° diūsitate ,put aliq̄ cāta dīnt ab alīs: qz sūt sic cū suis cāis. illa vo nō sic. 3° agit de hi° diūsitate ,put aliq̄ cāta sp ifer unt a suis cāis. aliq̄ aūt nō sp sz frequēter. 2ª ibi Ea dē cā est. 3ª ibi Sūt aūt q̄dā q̄ sūt ulr sp. Circa p^m duo fac. qz p° oñdit quō idē hz demſrari p plēs cās. 2° oñdit quō ꝓtigit demſrare nō p plēs cās. ibi Sz i his q̄ sūt. Circa p^m duo fac. qz p° fac qđ dcm̄ est. 2° oñdit quō h̄ vitatē hz i his q̄ sūt a nā. 2ª ibi Pluria āt. Circa p^m duo fac: hz q̄ duo exēpla adduc ad ppositū. ibi Sic si tonat. Dicit ḡ q̄ ꝓtigit aūt vnū z idē hīe s. plēs cās z qd est z pp qd z ex necitate. vi ḡ q̄ tūſlatio nra enīet tres cās. z vi text° sonare q̄ vnū z idē hēat plēs cās p q̄s pōt demſrare qz hz z qd est. i. cāz formalē. z pp qd est. i. finalē. z ex necitate. i. mālē. alia tn tūſlatio vi sonare de duab° tm̄ cāis. vñ ibi di q̄ ꝓtigit idē z gra alicui° eē z ex necitate. q̄si diceret q̄ vnum z idē hz duas cās p q̄s pōt demſrare qz hēt gra alicui°. i. finalē. z ex necitate. i. mālē. z sbdit. ponēs exēplū. d. ut lumē p pellez lanterne. z nāq̄ ex necitate diſgredit ſu. lumē qđ est ptibili° in qua p maiores poros logī eni sm opiones q̄rūdā dicētiū q̄ lumē est qdā de flux° puoꝝ corpoꝝ a corpe luioſo. iſti aūt sic opinātes reddebāt hāc cām q̄re lumē tūsit p pellē dicētes q̄ lumē est ptibili° in miores ptes z pellis hēt āpliores poros ul' āpliora foramia q̄s sint ptes ille corpee defluentes a corpe luioſo. z magnū foramē nō pōt resistē puo corpi gn egrediaī p ipz. iō dicebāt: q̄ lumen qđ est ptibili° in qua de necitate diſgredit uel egredit per poros pellis q̄ sunt maiores de qua pelle tecta siue circūdata est lanterna siue lucerna. z sbdit si ignis qđē fit in diſgrediēdo. i. si isto mō fit ignis. i. lumē ut hz alia tūſlatio i diſgrediēdo ul' in egrediēdo. ut q̄ fit lumen egressus q̄rūdā puoꝝ corpoꝝ a corpe luioſo. z sbdit z pp aliqđ. q. d. q̄ ipsi° illuiatiōis nō solū possum° assīgre cāz mālē ut qđ iō fiat illuiatio p pellē lucerne. qz sunt miora corpa in q̄ didit lumē q̄s pori pellis: sz ēt ꝓtigit cāz hui° assīgre pp aliqđ: ut iō ponit lumē i lucerna ut nō offēdam° sup. ad lapidē pedē nr̄m. iō eni ponit lumē i lucerna. ut videtes diſpōnē dom° nō ipiguam° capud ul' pedez ul' aliqđ aliō mēbꝝ ad aliqđ vñ possum° offēdi. z sbdit itaq̄ si eē ꝓtigit. z fieri ꝓtigit. q. d. q̄ talib° fiē possum° arguē q̄z̄tū ad eē si ꝓtigit h̄ eē. ut si ꝓtigit eē cāz ꝓtigit eē effectū. ita possum° ēt arguē q̄z̄tum ad fieri. ut si ꝓtingit fieri cām. ꝓtigit fieri effectuz. Nōn^m āt q̄ si uolum° dicē q̄ illuiatiōis p pellē lucerne sint tres cāe. vz mālis: foralis: z finalis. tūc expone m° sic lra. q̄ lumē p pellē lucerne de necitate egredit p maiores poros qz lumē ē ptibili° i miora q̄z̄tū ad cāz mālē. nā mā ē illa cui iponit necitas. z q̄ sbdit. si qđē ignis. i. lumē fit in diſgrediēdo ul' in egrediēdo. assīgt cāz illuiatiōis ex pte forme siue ex pte ipsi° qđ qđ est. ꝓtinabit ḡ sic lra q̄ illuiatiōis nō solū assignāda est cā ex necitate. i. mālis si fit lumē in egrediēdo ul' in diſgrediēdo. i. in se diffūdēdo z mltiplicādo se p totuz. si h̄ est assignabil sup. cā ex pte forme. z si est illuiatio pp aliqđ. ut. s. nō offēdam° assīgbit sup. hui° eiusdē ex pte finis. si vo nō tāgunt i lra nisi due cāe. ut vi sonare alia trālatio. tunc h̄ qđ di si ignis. i. si lumen fit in diſgrediēdo nō erit assīgtio noue cāe: sz erit expō pus dicti ut in expōne text° dicebat. Dubitaret forte aliqs. utꝝ assīgre cāz illuiatiōis dom° per diſionē luis trāseuntis p poros pellis fit assīgre cāz mālē. Dōz q̄ diſio cōpetit rei p māz. vñ z ptes q̄ztatie in q̄s fit diſio ad māz ptinet. z ptes māles dīr: ut pz ex. 7. meta. si ḡ va eēt pō dicētiuz q̄ lumē eēt defluxus q̄rūdā uapoꝝ ul' q̄rūdā paruoꝝ corpoꝝ a corpe luioſo. z q̄ illa corpa eēnt ita pua q̄z eēnt mlto miora q̄s sint pori pellis. tūc illuiatio dom° p pellē ꝓtigēt ex q̄dā necitate māe ut qz lumē hz eē in tali mā. z in tali corpe. qđ est diſibile in ptes tā puas. iō nō pōt retinerī a pelle lucerne: sed neče est lumē egredi p hi° pellē cū ptes luis sint multo miores q̄z pori pellis. si ḡ va esset hec pō eēt hec demſro p cāz mālē. est tn hc pō fla. qz ut ,pbat i. 2. de aia. lumē nec est corp° nec deflux° corpis. ita q̄ ptes aliq̄ corpee defluāt a corpe luioſo p q̄s fiat illuiatio. nā cū lumē se diffūdat ul' p totū diaphanū si lumē eēt hi° corp°: uel opteret totū aerē illuiatū cedē: qđ nlls sane mentis diceret: ul' opteret duo corpa eē in eodē loco. qđ est icōueniēs. Ulteri° forte dubitaret aliqs. utꝝ arguē illuiationē dom° p pellē lucerne p diſgressionē siue p diffusionē luis sit arguē p cāz forālē. Dōz q̄ ut pateat uerītas q̄stiōis. vidēdū est quō mltiplicat se ignis p pellez. pp qđ sciēdū q̄ ignis siue lumē igneū se mltiplicat p pellē dupl'r. h° pp poros pellis. nā ubi fiūt pili i pelle. z euulsis pilis remanēt ibi pori. z foramia p q̄ se multiplicat lumē: nō q̄ lumē fit corp°. z q̄ idigeat talib° foramib° p q̄ exeat. sz qz p poros illos igredit aer p quē aerez lumen facilr se mltiplicat. Rursus lumen se multiplicat p pellez etiā ubi nō sūt pori. nā pellis aliqd ptícipat de diaphanitate. h̄ est aūt de rōne luis q̄ se mltiplicet per diaphanū. vñ mltiplicat se p vitrū z cristalluz. dato q̄ nlli pori ibi sint. uerūtn nō ita facilr se multiplicat lumen p ptes pellis nō porosas fiē p ptes porosas. qz z si pellis aliqd ptícipat de diaphanitate. nō tn est ita diaphana fiē aer. iō p ptes porosas p q̄s igredit aer est facilioꝝ multiplicatio lumis. lumen ḡ egredit ul' diſgredit z se diffūdit p totā pellē. assīgre aūt hui° cām illuiationis p pellē est assīgre cāz forālē. qz fiē res dicit p māz ita se mltiplicat z gīat silitudinē suā in alio p formaz ex necitate ḡ māe egredit lumē p poros. si lumē sit defluxus puoꝝ corpoꝝ. z si ignis. i. si lumē igneuz sit in diſgrediēdo. i. in se mltiplicādo per totū sic sup. sic assīgre cāz illuiatiōis est assīgre eā ex pte foie. Ulteri° pp ea q̄ dicta sūt supi° cū dcm̄ sit h̄ idē posse demſrari p plēs cās q̄ram° hic de diffōnib° datis per uarias cās. utꝝ vna diffō possit ꝓcludi p aliā de diffinito. z vi q̄ sic. nā fiē ꝓcludit accēsus sanguis circa cor de irato pp appetitū doloris in ōrio. qz hec diffō est pp qđ illa ita poterim° ꝓcludē de serra q̄ sit ferrea z dētata ex eo q̄ est istīm ad secādū dura. nā h̄ est pp illd illi°. iō enīs eligit mā ferrea. z illa fit dentata ut possit secare dura. ḡ hec diffō. vz istīm ferreū z dētatū ꝓcludet de serra p diffōnē hāc. qz est istīm ad secādū dura. In ōrium est. qz si hoc possit fieri tūc diffinitio subiecti esset mediū in demonstratione ut diffinitio serre est mediuz ad ,pbandū aliā diffinitionē de serra. Dicendū q̄ poterit p diffōnez datā p finē ꝓcludi diffō data per mām nec tn pp h̄ sequit q̄ diffō sbti sit mediū i demſrone potissima. nā h°/sbz cui° po^a est diffō. ul' est sba ul' nō. q̄ si est sba cū sba nō hēat diffōnē p additamēta nō diffinitur sba nisi per ,ppa pn^a exp̄mentia ,ppaz eēntiaz. z qz vni° rei vnica est eēntia nō erit vnius sbe nisi vnica va diffō. pp qđ in talib° nō hz locū qđ q̄rit. In artificiali b° aūt ut in serra qz foie artificialiū sūt accītia ut vult ꝓt°r. p° phicoꝝ. z in p se passionibus. ut in ira. qz passiões sūt accītia: vident hīe locū h°i qōnes. Propter qđ sciendū q̄ oēs tales diffōnes si reducim° eas ad sbaz ad quā debēt reduci: qz oēs p se passiões z oia p se accītia debēt reduci ad sbaz a q̄ fluūt: appebit q̄ diffō diffinitū ꝓcludēs nō est aliō q̄z passio passionez p bās: ut appet in exēplis pal'latis. ira eni h̄ mō fit q̄ hō appetit dolorē in suo adūsario. z vult suū adūsariū cōtristari. Ex isto āt uehemēti appetitu icipit euaporare fel. felle āt euaporāte accēdit sanguis circa cor q̄ accēso hō iracsit pp qđ ira vi eē passio fellis. qz non ex q̄libet accēsu sāguis gīat: sz ex accēsu sāguis ex euapo-

UVA. BHSC. IyR_086_4

ratiõe fellica.ḡ iſte paſſiões ſe hñt p ordinẽ q'nimis i-tenſe appetat dolorem ꝓꝛij.q euaporet fel.q accẽdat ſãguis:ꝛ gñeꝛ ira.cuz ḡ diffõnes ire nõ dicãt niſi iſtas paſſiões arguẽ diffõnẽ p diffõnẽ eſt arguẽ paſſionẽ per paſſionem.q ſi dicatur q iſta ꝓbant de ipa ira.ut ꝓbat q ira ſit accẽſus ſãguis ex uaporatiõe fellis.qꝛ eſt appetit⁹ doloris.dicem⁹ q ira nõ eſt iſta fozal' ſz cal'. cãꝛ eni ira ex iſtis.ꝓbare ḡ q ira ſit ß qꝛ eſt ß.ut q ira eſt accẽſus ſãguis.qꝛ eſt appetit⁹ doloris eſt ꝓbare q ira cãtur ex hac paſſiõe ut ex accẽſu ſãguis.qꝛ accẽſus ſãguis cãtur ex alia paſſiõe.ut ex appetitu doloris.to-ta ḡ hᶜ demꝛo fũdat i ordie ipaz paſſionũ qõ uſqz nũc clamauim⁹ uez eẽ.vz q ex ordie paſſionũ ſumẽda eſt ois demꝛo potiſſima.diffõ ḡ iplicãs paſſionẽ dicentẽ pp qd alteri⁹ paſſiõis erit potiſſimũ mediũ ad demꝛan-dũ illã alterã paſſionẽ:ꝛ qõ dixim⁹ de paſſiõib⁹:ut de ira vñtatẽ hz de artificialib⁹ organis ut de ſerra.naz qꝛ ferro cõpetit hᶜ paſſio q ſit duꝛ.ꝛ q poſſit dentari ex hac paſſiõe ſeqt alia.vz q poſſit dura ſecare.ꝛ qꝛ diffõ ſerre fũdat ſup his paſſiõib⁹.ꝓbare ſic diffõnẽ p diffõ-nẽ eſt ꝓbare la paſſiõe p la paſſiõe. ¶ Adũtendũ tñ q in talib⁹ eſt ordo paſſionũ ꝓꝛij q ꝑm eẽ nãe ꝛ ꝑm itẽtio nẽ artis.nã ꝑm eẽ nãe ꝑus itelligit q ferruz debeat eẽ duꝛ.ꝛ q poſſit dẽtari.ꝛ poſtea ex ß itelligit q poſſit dura ſecare.ſed ꝑm itẽtionẽ artis eſt eꝓrio.nã ars ꝑus itẽdit ſecationẽ duroꝛ.ꝛ ex ß eligit mãz durã ꝛ poſez dẽtari.ſi ḡ ex ſecatiõe duroꝛ arguaꝛ durities mãe erit demꝛatio a ꝑori ꝑm itẽtionẽ artis.ſi aũt eꝓ erit demꝛa-tio a ꝑori ꝑm eſſe nature. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sic ſi tonat extícto igne.neᷠe eſt zizire ꝛ ſonare.ꝛ ſic ẽ quẽadmõz pythagorici dñt minaꝛ cã his q ſũt i tartaro:q̃ten⁹ timeãt.

¶ Ponit alid exẽplũ i q ꝓtigit arguẽ p ꝓles cãs.d.|ſic ſi tonat extícto igne:neᷠe eſt çiçire ꝛ ſonare.|i.ꝛ facẽ ſonũ ad modũ ignis extícti.eſt eni ß nomẽ çiçire ficti-tiũ.ſic eni cãpana:qꝛ fac̃ tintin:uocata eſt tintinabu-lũ:ſic ꝛ ferrũ ignitũ qñ mittit⁹ i aq̃.qꝛ facᷠ çiçi ſon⁹ ille eſt uocat⁹ çiçire.ſi ḡ tonitruũ ẽ ſon⁹ fact⁹ ad mo᷒ ignis extícti i aq̃.ꝛ ſi ß mõ fit tonitruũ ex extictiõe ignis ar-guẽ tonitruũ eẽ tale qd:eſt arguẽ ex necitate mãe.ꝛ ſb-dit|ꝛ ſi ẽ|ſu.tonitruũ|quẽadmo᷒ pythagorici dixe-rũt minaꝛ cã his q ſũt i tartaro.|i.i iferno ſu.poteri-m⁹ arguẽ tonitruũ eẽ ex cã finali.ſi ḡ arguam⁹ tonitru uz ex extictiõe ignis erit demꝛo ex necitate mãe ſi|ut timeãt|illi q ſũt i tartaro erit ex cã finali. ¶ Notãdũ aũt q nõ curat ꝓbs de exẽplo.nã falſũ eſt q tonitruũ fiat ß mõ ex extictiõe ignis.ꝛ falſũ ẽ q tonitruũ ordi-neᷠ ad hũc finẽ ad iferẽdũ mínas.ꝛ ut timeãt illi q ſũt i iferno.ut pythagoras ſõniabat.añ eni tpa ꝓbi vñtatẽ quã tenet fides catholica de deſcẽſu malaꝛ aiaruz ad tartaꝛ ſiue ad ifernũ:poete q̃ſi p q̃dã ſõnia enarrabãt. Pythagoras ḡ uolẽs aſſigre cãz finalẽ tonitruꝛ dixit deos ordiaſſe tõitrua:ut tierẽt exñtes i tartaro.D.c.d

¶ Plurima aũt ꝛ hi⁹ ſunt ꝛ maxie in his que nãe ꝓſiſtũt:ꝛ ſtãtib⁹ hoc q pp hoc nã fecit.illa vo ex necitate. Necitas aũt du-plex eſt.hec eni ꝑz nãm ꝛ motũ:ſicut lapis ex necitate ꝛ ſurſuz ꝛ deorſuz ferꝛ:ſed nõ ꝓpter eãdem neceſſitatem.

¶ Oñdit quõ talia vñtatẽ hñt in his q̃ ſũt a nã. Dicẽ ḡ q |plurĩa aũt ſũt h⁹ in qb⁹.|ſ.poſſum⁹ arguẽ ex fine ꝛ ex necitate.ꝛ ſbdit q|ꝛ ß maxie|poſſum⁹|i his q̃ ſbſi-ſtũt nã.ꝛ i ꝓſtãtib⁹.|i.i his q̃ ꝓſtãt.ul'i his q̃ ſũt ꝓſtru cta ꝑz nãm.ꝛ ſbdit q|hec qdẽ.|i.q̃ſdã res|nã feᷠ pp ß.|i.pp finẽ|illa vo ex necitate.|ꝛ ſbdit q eſt duꝑ necitas.nãlis.ꝛ violẽta.vñ ait q|necitas aũt eſt duꝑ hec qdẽ ꝑz nãz ꝛ motũ|ꝑz motũ ul' ꝑz ipulſionẽ.ꝛ po-nit exẽplũ.d.|ſic lapis ex necitate ꝛ ſurſũ ꝛ deorſum ferꝛ.ſz nõ pp eãdẽ necitatẽ.|nã necitate näli ferꝛ deoꝛ ſũ.necitate aũt ꝑz motũ ipulſiõis ferꝛ ſurſũ. ¶ Notãm aũt q nãlia ꝛ ſbſtãt ꝛ ꝓſtãt:ſz ſbſtãt rõne mãe.illã mã toti⁹ nãe ẽ fũdamñtũ.ꝓſtãt aũt ꝛ exiſtũt nãlia rõne foꝛe.i talib⁹ aũt nãlib⁹ iueniunꝛ aliq̃ fcã pp finẽ.aliq̃ fcã pp necitatẽ tã nãlẽ q̃ violẽtã.nã ipe res nãles ſibiſpis vi olẽtiã iferũt.ut uẽt⁹ q̃ nãz aq̃ tac̃ in aq̃.ꝓcellas p q̃s aq̃ ſurſũ eleuat. ¶ Notãm ẽt q deſcẽſũ lapidis deorſum poſſum⁹ ꝛducẽ ad necitatẽ nãe mãe.ut ad elꝛũ ꝑdñans i lapide ꝛ ad necitatẽ nãe foꝛe q̃ nõ uocat necitas ſim plr.qꝛ ſp eſt pp aliquẽ finẽ:ut ſi reducim⁹ ad necitatez nãe foꝛe motũ lapidis deorſũ.ß erit pp aliquẽ finẽ.ut qꝛ grauia meli⁹ ſaluanꝛ in loco deorſuz.illa aũt dñr ex necitate eẽ que nõ ſũt pp finẽ.ſz iõ ſunt qꝛ ſũt ex neci-tate mãe:nõ pp finẽ ꝓtingũt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed in his que ſũt ab itelligẽtia alia ne-quaq̃ ſũt ab eo qõ ꝑ ſe fruſtra ẽ:ut dom⁹ aut effigies neq̃ ex necitate ſũt: ß pp hoc.

¶ Oñdit q nõ poſſum⁹ arguẽ ex necitate in his que ſũt ſb arte.ita q in his q̃ ſunt ſb arte arguem⁹ ex vna cã. ut ex fine. Circa qõ tria facᷠ.qꝛ p⁹ oñdit q in aliqb⁹ ar tificialib⁹ nõ ſolũ nõ poſſum⁹ arguẽ ex necitate:ſed ẽt nõ poſſum⁹ arguẽ ex foꝛtuna.2° declat quõ in artificia lib⁹ poſſum⁹ arguẽ ex foꝛtuna.3° qꝛ mẽtionẽ fecerat de nã arte ꝛ foꝛtũa.oñdit quõ foꝛtũa dit a nã ꝛ ab arte.2ª ibi|Alia vo.|3ª ibi|Quare finis.|Dicit ḡ q|ſed in his q̃ ſũt ab itelligẽtia.|i.ab arte|alia|qdẽ ſũt ſu. ꝑter finẽ:ſz|nequaq̃|ſu.|ſunt ab eo qõ eſt ꝑ ſe fru ſtra.|i.a caſu|ut dom⁹ aut effigies.|i.ſtatua|neq̃ ex necitate|ſu.ſunt talia artificiata|ſz pp ß.|i. pp finẽ. talia ḡ demꝛank p vnã cãm ut p finalẽ. ¶ Dubitaret foꝛte aliqs.utꝛ artificialia ſint ex necitate.ꝛ vi q fic. qꝛ cum duplex ſit necitas efficiẽtis ꝛ mãe.vi q utraq̃ necitas ſit in his q̃ ſunt ab arte.efficiẽtis qdẽ necitas ibi eſt.qꝛ ſic nãlia ſibi violẽtiã iferũt ita ꝛ p artem põt violẽtiã iferri.ut ex necitate violẽtie lapis ipulſus ua-dit ſurſuz:cũ ß poſſit fieri p artẽ:poterim⁹ in artificia-lib⁹ arguẽ ex necitate violẽtie.ſz dices q hᶜ necitas ab arte nõ erit ſimplr necitas.qꝛ erit pp aliquez finez:ſed ꝓbabim⁹ q etiã necitas ſine ordie ad finez ſit in artifi-cialib⁹.nã faciẽs ſagittã ex ligno nodoſo.vz q pp no-dos aliq̃ obligtas erit in ſagitta.ꝛ illa nõ erit pp finez: ſz ex necitate mãe.ſi enim debeat fieri ſagitta ex ligno nodoſo pp necitatem mãe neᷠe erit eã eſſe obliquam. ¶ Dꝛ q cũ potẽtie rõnales ſint ad oppoſita eo q ta les poᶜ pñt agẽ ꝛ nõ agẽ.ut pz ex.9.meta.necitas effi cientis in artificialib⁹ eſſe nõ põt niſi ex ſuppõne.ut ſi hoc fiat ß erit.ut ſi ipellaꝛ lapis ſurſuz p artem neceſſe erit ipm aſcẽdẽ:ſed eiꝰ ipulſus nõ erit necius:qꝛ i ptãte artificis eſt ipellẽ ul' nõ ipellẽ.in nãlib⁹ aũt que non hñt dñiuz ſui act⁹ poterit talis necitas repiri. Rurſuz nec in hi⁹ artificialib⁹ eſt necitas mãe.nã necitas mãe ꝑſupponit necitatez ex ꝑte efficientis.q ſi in ptãte ef-ficientis eſſet eligẽ ſibi mãz:uel ſi in ptãte eius eẽt agẽ uel nõ agẽ ex mã electa.iſtud nõ eſſet ſimplr loquendo ex neceſſitate mãe:ſed totum ꝺependeret ex libera uo-luntate efficientis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Alia vo ſũt a foꝛtuna ut ſanitas ꝛ ſalus. Maxime aũt in gbuſcũq̃ ꝓtigit:ꝛ ſic ꝛ ali ter cum non a foꝛtuna generatio fit.

¶ Oñdit quõ circa artificialia accidit foꝛtũa ꝛ caſus.d. q|alia vo ſũt a foꝛtuna ut ſanitas.|ſ.ifirmi q̃ põt eẽ ab arte ꝛ a foꝛtũa.utputa ſi aliqs nõ iſtruct⁹ p artẽ nec credẽs ex ß ſanari comedit cibũ ꝑ quẽ ſanaꝛ|ꝛ ſalus| ſup.alicui⁹.põt eẽ a foꝛtuna ꝛ ab arte.utputa.ſi aliqs

UVA. BHSC. IyR_086_4

exñs in domo ruinosa si videat p artē domū illā debē cadē: ⁊ ide exeat: p artē saluat⁹ ē. si aūt casu accidat eū exire: ⁊ post ei⁹ exitū dom⁹ cadat saluat⁹ ē a fortuna. ⁊ ibdit. igb⁹ hēt ꝓtigē maxie fortuna. d. gl maxie aūt ſup. hēt eē fortuna i qbuscūq; ꝓtigit sic ⁊ alr. ut nō a fortuna ieoꝛ gñatio fit. ¶ Notādū aūt q nō potē rit eē fortuna ⁊ casus nisi i his q̄ agūt pp finē. naz fortuna ⁊ casus ē aliqd p̄ter itētionē agētis. g̃ p itētionez finis qñ accidit eis aliqd p̄ter itētionē dī illud a fortuna ⁊ a casu. fortuna g̃ ⁊ casus ꝓtigit i agētib⁹ ex itētiõe finis ꝓtigētib⁹ alr se hꝫe. inq̄tū aūt fortuna ⁊ casus cõtingit i agētib⁹ ex itētione finis sic hēt eē i his quoruz q̄tū ē de se gñatio nō est a fortuna ⁊ a casu: sz ē ab arte uel a nā. put vo hēt eē i ꝓtingētib⁹ alr se hꝫe maxie hēt esse in his que sūt sic ⁊ aliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare finis bonus pp aliquid fit: ⁊ aut a natura fit: aut ab arte: a fortuna autez fit nihil p̄ropter aliquid.

¶ Concludit ex dictis dīam fortune a nā ⁊ arte. Nam cū dictū sit q gñatio eoꝛ que sūt pp finē p̄m q̄ huius nō fit a fortuna. ꝓñs est q dīat fortuna a nā ⁊ ab arte. q̄ nā ⁊ ars agūt pp finē. ió ait ¶ q̄re finis bonus pp qđ aliqd. i. cui⁹ rōne aliqd aut nā aut arte fit. s. talis bonus finis ꝓpter aliqd a fortuna aūt nihil fit ꝓpter aliqd. i. ꝓpter finē. q̄ quodlibet tale est p̄ter intētio nem. ¶ Tunc sequitur illa pars.

¶ Eadē aūt cā ē i his q̄ fiūt: ⁊ factis: ⁊ futuris: q̄ uere ē his q̄ sūt: media eni cā ē in his que sunt. q̄ est ipsis aut q̄ fiūt: que fit factis que facta est. futuris que futura est.

¶ In q̄ post q̄ pbs oñdit quō ꝓtigit demſrare aliq̄ ex p̄ti b⁹ cāis. ⁊ quō nō. q̄ in his q̄ sūt a nā possum⁹ demſrare ex necitate ⁊ ex fine. i his aūt q̄ sūt ab itelligētia pos sum⁹ demſrare ex fine: sz nō ex necitate. declat quomō ꝓtigit diūsimode demſrare i his q̄ sūt sil cū suis cāis ⁊ i his q̄ nō sūt sil. duo g̃ facit. q̄ p⁹ declarat quō ꝓtingit demſrare i his q̄ sūt sil. 2⁹ ostendit. ibi ¶ in his q̄ nō sūt sil cuz suis cāis eadē rō est. ⁊ idē modus demſrandi q̄tū ad eē ⁊ fieri ⁊ fcā eē ⁊ futura eē. i talib⁹ eni si est cā est effect⁹. si fit cā fit effect⁹. si fcā fact⁹. si futura futur⁹. tria g̃ fac. q̄ p mo p̄mittit hāc vitatē. 2⁹ declarat eā p exēpla. 3⁹ epilogat circa determiata. 2⁹ ibi ¶ Ut pp qđ. 3⁹ ibi ¶ Sic q dē cā. ¶ Dic g̃ q ¶ eadē aūt ē cā. i. eadē rō ⁊ idez modus demſrandi ¶ est ſup. q̄tū ad ea q̄ sūt sil cū suis cāis ¶ i his q̄ fiūt factis ⁊ futuris q̄ uere ē i his q̄ sūt. ¶ q. d. q fiē i talib⁹ uere possum⁹ arguē i his q̄ fiūt: ut si ē cā est effect⁹. ita possum⁹ arguē i fieri factis ⁊ futuris. ⁊ subdit q ¶ media aūt cā in his que sūt est cā que est. i his que fiūt est causa que fit. in factis facta. futuris uel in futuris futura. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut ꝓpter qđ fact⁹ est defectus ꝓpter id qđ in medio facta est terra. fit aūt ꝓpter id qđ fit. Erit aūt ꝓpter id qđ erit in medio. ⁊ est aūt ꝓpter id quod est similiter.

¶ Qđ dixerat declarat p exēpla. Ponit aūt duo exēpla. vz de eclipsi ⁊ de cristallo. nā defect⁹ siue eclipsis sil est cū sua cā. ut cū iterpōne terre. ⁊ cristallus sil cū sua cā: ut cū aq̄ ꝓdēsata. 2⁹ ex⁹ icipit ibi ¶ Quid ē cristallus ¶ Dic g̃ ¶ Ut pp qđ fact⁹ ē defect⁹ pp id q̄ i medio facta ē terra. fit ät pp id q̄ fit ¶ sup. terra i medio ¶ erit ät. ¶ s. i futuro ¶ pp id q̄ i medio erit ¶ sup. terrā i futuro ¶ ē aūt. ¶ s. defect⁹ ¶ pp id qđ ē ¶ sup. terra i medio. g̃ q̄tuz ad eē i pūti q̄tū ad fieri ⁊ fcā eē ⁊ futura eē ē eadez cā i. eadē rō. ⁊ idē modus arguēdi i talib⁹. ¶ Deiñ cū. d.

¶ Quid ē cristallus. accipiat igit qm̃ aq̄ dē sata est. sit aq̄ in quo. c. dēsata in quo. a. cā media in quo. b. defect⁹ caloris penit⁹. est igit in. c. qdē. b. in hoc aūt densatū eē qdez est in quo. a. fit aūt cristallus cuz fiat. b. factus est aūt facto. erit autem futuro.

¶ Ponit 2⁹ exēplū. d. ¶ Quid est cristallus. accipiat qm̃ est aq̄ densata ¶ sup. pp defectū caloris. ⁊ ibdit ¶ sit aq̄ c. ¶ i. minoꝛ extremitas ¶ densatū i quo. a. ¶ i. maioꝛ extremitas ¶ cā media i quo. b. defect⁹ caloris penit⁹ ¶ q̄ si diceret q. b. qđ ponit eē cā media ipoꝛtet defectū caloris penit⁹. ⁊ ibdit q ¶ ē igit i. c. qdē. b. ¶ hec ē minoꝛ q aq̄ hēt defectū caloris ¶ i b aūt i. b. dēsatū eē qđ ē in quo. a. ¶ hec ē maioꝛ q densatū penit⁹ hēt caloris defectū. posset aūt sic formari silr. oē. b. ē. a. i. oē hꝫs caloris defectū est densatū. oē. c. est. b. i. ois aq̄ de qua fit cristallus hēt penit⁹ defectū caloris. ergo ois talis aq̄ est qđ densatū. erit ergo cristallus aq̄ densata ꝓpter defectū caloris. ⁊ qz tale cātuz est sil cū cā sua. possumus in talibus arguē ⁊ esse fieri ⁊ facta eē ut si est cristallus est talis cā. si fit cristallus fit talis cā. si erit erit. ió ait q ¶ fit cristallus cū fiat. b. ¶ i. cū fiat talis cā ¶ fact⁹ aūt est ¶ sup. cristallus ¶ facto ¶ sup. b. ¶ erit autem in futuro. ¶ s. cristallus cum futuro supple. b. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Sic qdem causa ⁊ cuius est causa simul fiunt cū fiant: ⁊ sunt cū sunt: ⁊ in eo quod est factum ⁊ futuro similiter.

¶ Epilogat circa deteriata. d. q ¶ sic qdē ¶ hēt in his q̄ sūt sil cū suis cāis ¶ cā ⁊ cui⁹ est cā sil fiūt cū fiāt. ¶ i. sil fiūt cāta cū fiūt cāe ¶ ⁊ sūt cū sunt. ¶ i. sil sunt cāta cuz sunt cāe ¶ ⁊ in eo q factū est ⁊ in eo q futurū sil r ¶ est. qz cū factis cāis sil sunt facta cāta. cuz futuris cāis sil futura cāta. ¶ Tunc sequit illa pars.

¶ In his aūt que nō simul sunt nunquid sunt in continuo tempore: sicut nobis videt alias aliorum cās esse facti eē alterum facta ⁊ futuri futura: ⁊ eius aūt qđ fit aliqd antea factum est.

¶ In qua oñdit quō ꝓtigat demſrare in his que nō sunt sil cū cāis suis. Circa qđ duo facit. q̄ p⁹ docet demſrare in talib⁹ cāis ⁊ cātis. put ꝓcedūt p̄m rectū. 2⁹ docet hoc put ꝓcedūt p̄m circulū ibi ¶ Qm̃ aūt videm⁹ in his que sunt circulo. ¶ Circa p̄m duo facit. q̄ p⁹ circa hi⁹ cās ⁊ cāta mouet quādā qōez ⁊ soluit. 2⁹ ex solone qōnis data oñdit quō ꝓtingat circa talia demſrare ibi ¶ Est igit a posteriori. ¶ Dicit g̃. ¶ In his aūt que sūt sil nunq̄ sūt in ꝓtinuo tpe ¶ ita q nō sit tps mediū iter cām ⁊ cātuz ¶ sic nobis videt alioꝛ alias cās eē ¶ inter q̄s nō cadit tps mediū iter cāz ⁊ cātū. ut hui⁹ ¶ facti ¶ videt ¶ esse ¶ cā ¶ altera facta ⁊ futuri futura. ¶ Et subdit q ¶ ei⁹ aūt q fit ¶ sup. qđ nō ē sil cū sua cā aliqd antea factū qđ sup. nō est sil tpe cū ipso facto. sed cadit tē pus mediū iter cām ⁊ cātū. ¶ Notādū aūt qōnē hāc eē. utrū in his que nō sunt sil cū suis cāis utrū cadat tē pus mediū iter ipsa ⁊ suas cās. Solo aūt hui⁹ q̄siti est q hoc videm⁹ in alijs cātis que sunt sil cū suis cāis. ⁊ que hñt alias cās q̄z cās distātes. in talib⁹ eni nō cadit tps mediū iter cām ⁊ cātū. sed facti de necessitate est cā facta ⁊ futuri de necitate cā futura: sed in his q̄ nō sūt sil nō est facti cā facta. ⁊ futuri cā futura: imo i talib⁹ futuri est cā facta. i talib⁹ g̃ q̄ nō sūt sil ei⁹ qđ fit cā ē antea fcā. ita q id qđ fit hēt cām p̄tē ⁊ id qđ futurum est hēt cām p̄tē ut sanitas que mō aggñat in hoc

UVA. BHSC. IyR_086_4

corpe hēt ꝑ cā potionē que antea facta est: talia ḡ q̄ nō sūt sil̄r cū suis cātis. sic se hñt q̄ cadit tps mediū iter ipsa ⁊ suas cās. ¶ Dubitaret forte aliqs. qr vī hec qō nl̄a eē. qr si nō sūt sil̄ cā ⁊ cātū eoīpso vī q̄ cadat tps mediū iter ipsa. ¶ Dōm q̄ aliud est eē sil̄ cū aliq̄. ⁊ aliud est cadē tps mediū iter illa. Dicerem⁹ eni q̄ gñatuz ⁊ corruptū nō sunt sil̄. nā ꝑus itelligit aer corrūpi. ⁊ postea itelligit ignis gñari. ⁊ tñ iter aerē corruptū ⁊ ignē gñatū nullū itercidit tps mediū. alr ḡ se hñt iterpō terre ⁊ eclipsis. ⁊ alr icisio lapidū ⁊ factio muri. ⁊ alr corruptū ⁊ gñatū. nā iterpō terre ⁊ eclipsis sunt sil̄. ita q̄ qñ fit vnū fit aliḋ. qñ est futurū vnū est futurū aliḋ. sed icisio lapidū ⁊ factio muri. nec sūt sil̄ nec sūt in tpe ꝛtinuo: ita q̄ qñ fit vnū nō fit aliud: ꝛz muri ḡ fit cā est icisio lapidū z̄ q̄ antea facta fuit. corruptū aūt ⁊ gñatuz ꝛz nō sint simplr sil̄: sūt tñ i tpe ꝛtinuo ita q̄ nulluz cadit mediū tps iter corruptuz ⁊ gñatū. Innuit ḡ hic ꝑus q̄ q̄ nō sūt sil̄ cū suis cāis ēt nō pñt eē i tpe ꝛtinuo cuz ipsis: ꝛz quō segt hec ꝓa in sequēti lectione dicet. Ad pñs aūt scire sufficiat q̄ q̄ nō sūt sil̄ cū suis cāis nō sūt i tpe ꝛtinuo cū ipsis. qr si eēnt i tpe ꝛtinuo cū ipsis: tē eēnt alia cāta q̄z ponant esse. ⁊ alie cāe q̄z ponant esse. tūc eni futuri eēt cā futura ⁊ facti facta. ⁊ el⁹ q̄ fit cā q̄ fit. nō aūt eēt el⁹ qd̄ fit cā que antea facta eēt. sicut est i causis ⁊ cātis: que nō sunt sil̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est igit̄ a posteri⁹ facto sil̄us: p̄ncipiū igitur ⁊ hoz est que facta sūt. Ān in his que fiūt: sil̄r est: a ꝑori aūt nō est: ut qñ hoc est factum: quoniam hoc factum posteri⁹ est ⁊ in futuro similiter est.

¶ Ex sol̄one qōnis adducte ꝓcedit ad soluēdū qōnē p̄n cipal̄r itētā. Circa qd̄ duo fac. qr ꝑ⁹ qōnē soluit. 2⁰ sol̄o nē datā declarat ⁊ manifestat. ibi. ¶ Neq̄ eni aut finiti. ¶ Cōtinuet aūt sic. dcm̄ ē q̄ i his q̄ nō sūt sil̄ el⁹ qd̄ fit cā ē qd̄ antea factū ē. ita q̄ i talib⁹ cadit tps mediū inter cām ⁊ cātū. ⁊ qr ita ē ¶ igit̄ sil̄s ē. ¶ Ji. est arguē sil̄istice ¶ a posteriori fcō ¶ sup. i talib⁹ cāis ⁊ cātis. ⁊ ꝛbdit q̄ ¶ p̄ncipiū igit̄ ⁊ hoz ē q̄ fcā sūt. ¶ q. d. q̄ p̄n^m sil̄isticū ad sil̄andū i talib⁹ q̄ facta sūt sup. posteri⁹. ¶ vñ ⁊ i his q̄ fiūt sil̄r ē ¶ q̄ p̄n^m sil̄istic⁹ i talib⁹ est ab his q̄ fiunt posteri⁹ ¶ A ꝑori aūt nō est. ¶ Ji. nō ꝛtigit sil̄are. sed a posteriori. ut sup. possum⁹ sil̄are. ut ¶ qñ fcm̄ est ꝟ ꝑus. qr fcm̄ est posteri⁹. ⁊ i futuris sil̄r. ¶ possum⁹ eni arguē q̄ ꝟ fit futurū ꝑus si ꝟ fit futurū posteri⁹. ¶ Notādū aūt q̄ i his q̄ nō sūt sil̄ ⁊ i factis ⁊ i his q̄ fiūt possum⁹ arguē a posteriori nō a ꝑori. possum⁹ aūt itelligē facta ymanētia p ea q̄ fiūt successiua. ut obiq̄ eni i his q̄ nō sūt sil̄ possum⁹ arguē a posteriori nō a ꝑori. ut i p manētib⁹. vñ ualet a posteriori. si pies est: ḡ icisio lapidū fuit. uel si pies est fact⁹ icisio lapidū est antea facta. nō aūt ualeret argumētū ecōtrario ⁊ a ꝑori. sic ēt i his q̄ sūt si aliq̄ mobile mouet ꝑ aliq̄ spatium ualebit argumētū a posteriori nō a ꝑori. ut si fact⁹ est mot⁹ in pte posteriori illi⁹ spatij fact⁹ est mot⁹ i pte ꝑori. nō aūt ualet eō⁹rio. p̄n^m ḡ sil̄andi i talib⁹ ē a posteriori. ¶ Mōndū ēt q̄ id qd̄ dcm̄ est i factis vītatē hēt i futuris. de q̄ ꝟ nihil adhuc iceptū ē. ut a futuro posteriori debem⁹ arguē futurū ꝑus. ut si futur⁹ est pies bñ ualet q̄ futura est icisio lapidū. sed nō ualeret ecōuerso ⁊ i succes siuis. ut si debeat moueri mobile ꝑ aliq̄ spatiū. ⁊ nōdū icepit motū. bñ ualet q̄ si futur⁹ est. uel si erit mot⁹ i pte posteriori q̄ erit in pte ꝑori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neq̄ eni finiti aut ifiniti erit tpe: q̄re qñ hoc uerū est dicere factū eē. ⁊ posteriuz ꝟ uerū est dicere qñ erit. In medio aūt semper dicere falsuz eēt altero iam facto. Eadem autem ratio est in futuro.

¶ Declarat ⁊ manifestat sol̄onē positam. hēbat aūt sol̄o data duo mēbra. vz q̄ nō est i talib⁹ arguē a ꝑori: ⁊ q̄ ē ibi arguē a posteriori. iō ꝑ⁰ declarat q̄ nō fit i talib⁹ arguē a ꝑori. 2⁰ q̄ ē ibi arguē a posteriori. ibi ¶ Speculādū igit̄. ¶ Circa ꝑm tria facit ꝟz q̄ triplr ꝓbat itētū. nā ꝑ⁰ ꝓbat ꝟ ex pte factoꝝ. 2⁰ ex pte modi faciēdi. 3⁰ ex parte tpis factiōis. nāi talib⁹ fcm̄ nō hēt necīaz ꝓnexionē ad factū. Rursus talia ex mō faciēdi ꝓnexionē nō hñt. 3⁰ tps factiōis vni⁹ ꝓnexionē nō hēt ad tps factiōis alteri⁹. 2ª ibi ¶ Neq̄ qñ. ¶ 3ª ibi ¶ Ampli⁹ nec ifinitū. ¶ Dicit ḡ q̄ ¶ neq̄ eni aut finiti aut ifiniti erit tpis. ¶ q. d. q̄ hoī fcā nō hñt ꝓnexionē ad iuicē. ita q̄ duratio media iter factū ⁊ factū nec erit tpis finiti. i. determiati. nec ifiniti. i. ideterminati: ⁊ ꝛbdit ¶ q̄re ¶ sup. nec ꝟ tps finitū nec ꝑ ifinitū erit. s. sic sil̄are ¶ qñ uerū ē dicē factuz eē ꝟ ꝑus uerū ē dicē factū eē ꝟ posteri⁹ ¶ ⁊ ꝛbdit q̄ ¶ in medio eni tpe falsuz ē dicē ¶ sup. q̄ ꝟ sit. uel q̄ ꝟ erit. q. d. q̄ nō possum⁹ ꝟ arguē a ꝑori. nō eni possum⁹ dicē ꝟ factū ē ꝑus: ḡ i tali tpe: uel ḡ i aliq̄ tpe ideterminato qd̄. cūq̄z sit illud. uerū erit dicē q̄ ꝟ ē fcm̄ posteri⁹. nā i tpe medio falsuz est dicē ⁊ q̄ illud sit. ⁊ ēt falsuz est dicē q̄ illud de necītate erit. pōt eni eē icisio lapidū de q̄b⁹ nū q̄z fiet mur⁹. vñ icisis lapidib⁹ nec possum⁹ dare tps determinatū ⁊ dicē q̄ mur⁹ ex illis lapidib⁹ erit tali die nec ēt tps ideterminatū. ut q̄ erit aliq̄ die. qcūq̄z sit ille: qr poterit esse q̄ nunq̄z erit. vñ in medio tpe anteq̄z murus fiat falsum erit dicē q̄ murus factus sit. ⁊ etiaz falsum est dicere q̄ necesse sit ipm murū in futurū aliquando factum esse. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neq̄ eni qñ ꝟ fcm̄ ē ꝟ erit. Mediū eniz sil̄ genitū opz eē factoꝝ fcm̄: ⁊ futuroꝝ futurū. cū his q̄ sūt fieri. cū his q̄ sūt eē: ꝟ futurū eē ⁊ eē nō ꝛtingit eē simul genitum.

¶ Probat ꝟ idē ex mō fiēdi. nā qñ a ꝑori possum⁹ arguē de necītate posteri⁹ tūc cā est sil̄ genita effectui. ꝛz talib⁹ cāe sūt nō sil̄ genite cum suis effectib⁹. iō ait ¶ Neq̄ qñ ꝟ factū est ¶ sup. ꝑus ¶ hoc erit. ¶ Ji. possum⁹ arguere q̄ ꝟ erit fcm̄ posteri⁹. ⁊ ꝛbdit q̄ ¶ mediū eni sil̄ genituz opz eē ¶ sup. ubi possum⁹ arguē ⁊ a ꝑori ⁊ a posteriori. ⁊ ꝛbdit q̄ ¶ factoꝝ factū. ¶ q. d. q̄ i his i q̄b⁹ possumus sic arguē factoꝝ opz eē mediū factū ¶ ⁊ futuroꝝ futuꝝ cū his q̄ fiūt fieri. ¶ Ji. opz mediū fieri ¶ cū his q̄ sūt esse: ꝛz futuroꝝ eē ⁊ eē nūc pñs nō ꝛtigit sil̄ genitū. ¶ q. d. q̄ eē futura ⁊ eē nūc pñtia nō ꝛtigit eē sil̄ genita. ¶ Notādū aūt q̄ arguē a ꝑori est dupl̄r. uel ꝟz nāz: uel ꝟz tps q̄ aūt hñt cām sil̄ genitā possum⁹ arguē a ꝑori ꝑm nāz. que aūt nō hñt cām sil̄ genitā ⁊ nō possum⁹ arguere a ꝑori ꝑm nām. nec ēt a ꝑori ꝑm tps. ex ipso ḡ mō factionis eoꝝ que nō sunt sil̄ cū suis cāis sequit q̄ non possumus arguere a ꝓriori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ neq̄ ifinitū ꝛtigit eē mediū tpis neq̄ finitū: falsum eni erit dicē in medio.

¶ Adducit ꝛ³ rōnē sūptā ex pte tpis factiōis. d. ¶ ampli⁹ nec ifinitū ꝛtigit eē tps mediū nec finitū ¶ ⁊ subdit. q̄ ¶ falsuz erit dicē in ¶ tpe ¶ medio ¶ q̄ ꝟ est. uel q̄ hoc futurū erit. nō eni possum⁹ dicē. icisio lapidū est: ḡ paries erit. nec q̄z tū ad tps finitū. ut q̄ erit tali tpe: nec q̄z tū ad ifinitū siue q̄z tū ad ideterminatū ut q̄ aliq̄n erit. qr poterit ꝓtigē q̄ nunq̄z erit. ꝓp icisionē eni lapidum nulla ex ꝟ habeī necītas q̄ oporteat ex hoc aliq̄n pietē eē. ¶ Mōn^m aūt q̄ vī hec rō eē eadē cū ꝑma. nā hec rō ⁊ ꝑma arguūt q̄ nō possum⁹ i talib⁹ argnē a ꝓriori. qr i medio tpe posteq̄z fcm̄ ē ꝑus erit falsuz dicē q̄ neē sit posteri⁹ factuz eē. uel q̄ neē sit ipm futurum eē: sed dīt vna ab alia. qr vna referēda est ad ipa facta. alia ad

UVA. BHSC. IyR_086_4

tpa factionū: siue ad ipsa fieri. nā factū posteri⁹ nō hēt
neciā ꝓnam ad factū ꝑus. poterit eni ꝓtigē q̄ sit aliqd
factū ꝑus. ⁊ tū nunq̄ erit factū posteri⁹. hec aūt 3ª rō
referēda est ad ipsa fieri. q̄ sic factū posteri⁹ nō hēt neci
am ꝓnam ad factū ꝑus. ita nec fieri posteri⁹ ad fieri pri
us. ¶ Notādū ēt q̄ supponit hic pbus nō eē nisi duo
gña cārū. vz cās q̄ sūt sil. ⁊ cās q̄ nō sūt sil. sz cadit tps
mediū iter cām ⁊ cātū. 3ᵐ aūt genꝰ cārū. vz q̄ cae nō
sūt sil cū cātis. nec cadat tps mediū iter cās ⁊ cāta. sed
sint i ꝓtinuo tpe utroq̄ ⁊ vnū ꝓtinuet ad aliū. tale aūt
genꝰ cārū ꝑz suū modū loquēdi vi ipole eē. ¶ Nōm
ēt q̄ ex ꝟ appet quō i cāis q̄ nō sūt sil nō possumꝰ argu
ere a ꝑori. nā ut dcm̄ ē iter talē cāz ⁊ cātū cadit tps me
diū. i medio aūt tpe nec uerū erit die q̄ cātū sit: nec ue
rū erit dicē q̄ de neciate erit. q̄ nec fcm̄ posteri⁹ siue
cātū posteri⁹ hēt neciā ꝓnaz ad fcm̄ ꝑus: ut inuebat rō
ꝑma. nec fieri posteri⁹ hēt neciā ꝓnam ad fieri ꝑus: ut i
nuit hec 3ª rō. nec ēt ifm mediū siue ipsa cā i talibꝰ ē sil
genita cū ipso cāto. q̄ positū ē q̄ talia nō sūt sil. non ḡ
ex ꝟ poterimꝰ arguē ex cā cātū. ut ex potiōe data q̄ est
de neciate hēat eē sanitas. q̄ eēt arguēi gñe cae effi
ciētis. uel q̄ ex icisione lapidum de neciate sequaī fa
ctio muri. q̄ eēt arguē in gñe cāe mālis. ⁊ huic vitati
initebaī rō scda. Jn talibꝰ ergo nō ex ꝑoribus cāis ar
guimus posteriora causata sed ecōuerso.

¶ Speculādū igit est q̄ est contingens: ut post id q̄ factū est sit fieri in rebus.

¶ Postq̄z pbs oñdit q̄ i cāis ⁊ cātis q̄ nō sūt sil nō ꝓtin
git arguē a ꝑori. Jn pte ista ut dicebaī declarat q̄ i ta
libꝰ ꝓtigit arguē a posteriori. Circa q̄ duo faċ. q̄ ꝑ p
mittit q̄dā neciа ad ꝓpositū. 2º exeq̄t de itēto ibi ⌊ De
eo igit q̄ quō. ⌋ Circa ꝑm duo faċ ꝟz q̄ duo neciа ad ꝓ
positū ꝑmittit. 2ª ibi ⌊ Aut manifestū. ⌋ Dicit ḡ ⌊ Spe
culādū igit qd ē ꝓtigēs. ⌋ i. q̄est cā p quā ꝟ ꝓtigat ⁊ ꝟ
eueniat ⌊ ut fieri i rebꝰ sit post illud q̄ fcm̄ est. ⌋ q. d. q̄
nulla cā ē pp quā ꝟ ꝓtigat uel ꝟ eueniat de neciate q̄
fieri i rebꝰ hēat neciaz ꝓnāiā ad factū eē. uel q̄ fieri i re
bꝰ neciо sit post factū eē. ¶ Dubitaret forte aliqs utz
fieri i rebꝰ neciо sit post fcm̄ eē. ¶ Dom q̄ ut pateat vi
tas q̄sti ꝑº declarabimꝰ rōnē dicti oñdētes quō dictuz
ꝑbi vitatē hēat. ¶ Propter q̄ sciēdū q̄ fieri in rebus
mēsuraī tpe. fcm̄ aūt eē mēsuraī istāti. pp q̄ sic ē vnū
istās iter tps ꝑus ⁊ tps posteriꝰ: ita ē vnū fcm̄ eē inter
duo fieri. ut iter fieri ꝑus ⁊ fieri posteriꝰ. ē ḡ itētio ꝑbi
cū fieri ꝑus termiatū ē ad fcm̄ eē q̄ post illd fcm̄ eē q̄
termiat fieri ꝑus nō de neciate oꝑteat fieri eē aliqd
fieri posteriꝰ. q̄ ꝑōt i hꝰ factiōe cā sistē: ⁊ nō plus agē.
ita q̄ post illud fcm̄ nullū sequeī fieri. iō ait q̄ speculā
dū sit q̄d sit ꝓtigēs. i. q̄ sit cā pp quā ꝟ de neciate ꝓtin
gat q̄ fieri sit post fcm̄ eē. q. d. q̄ nulla ē cā q̄re ꝑōt ꝓti
gere q̄ post fcm̄ eē nō sequaī fieri. Vlsa itētiōe ꝑbi uo
lumꝰ assignare rōnē dicti. dicemꝰ eniz q̄ aliū ē arguē gña
forme. ⁊ aliū ē arguē gña mae. nā gña mae ꝑōt ꝓtigē q̄
de neciate post factū eē sequaī fieri: sic videmꝰ in celo
ubi post mutatū eē de neciate seq̄t moueri: eo q̄ mo
tꝰ celi sit necius: sz gña forme nō ualet q̄d post factū eē
de neciate sequaī fieri uel post mutatū eē moueri. qa
si ꝟ ualeret gña forme i oibꝰ hēt vitatē. videmꝰ autē ꝟ
eē falsuz: q̄ mobilia ꝑñt ipediri. uel ꝑñt nō moueri. si
moueant motu uolūtario. sic ēt ⁊ cāe agētes aliq̄ ꝑñt
ipediri. uel ꝑñt nō agē si agāt ꝑm impiuz uolūtatis. q̄
sūt mobilia q̄ i q̄libet pte spatij ꝑñt ipediri ut nō ulte
riꝰ moueant cuz ꝟ ꝓtigeret post illud mutatū eē nō seq̄
reī moueri: sic ēt eē hēt nō solū i motu: sz ēt i factione
rerū siue sint cāe nāles siue uolūtarie. ut si ignis calefa
ciat q̄diu cōtinue calefacit semp post calefactum esse
hēt eē calefieri. sz q̄ ꝑōt ipediri ne ulteriꝰ calefaciat. tē
post calefactū nō seq̄reī calefieri. q̄ posituz ē q̄ nō ul
teriꝰ calefaciat. sic ēt ⁊ i cāis uolūtarijs eē hēt. q eni ici
dit lapides q̄diu ꝓtinue icidit semp post icisuz eē seq̄t
icidi: ⁊ post factuz eē fieri. ⁊ q̄ ꝟz uolūtatē suā ꝑōt desi
stē ne ulteriꝰ icidat q̄n desistet tūc post icisuz eē nō seq̄
reī aliq̄d icidi nisi iterū reicipet agē: q̄d nō ē neciū q̄ si
at. ꝑōt eni sic desistē ab icidēdo q̄ nō ulteriꝰ icidat. nul
la ḡ ē cā pp quā ꝟ neciо ꝓtigat q̄ ulr reb⁹ post factū eē
sit fieri. ut q̄ post motū eē sit moueri. uel post icisuz eē
sit icidi. ¶ Ulteriꝰ forte dubitaret aliqs ad q̄d debuiat
ꝟ dcm̄ ꝑbo. ¶ Dom q̄ si neciū eēt q̄ post fcm̄ eē seq̄
reī fieri tūci his q̄ nō sūt sil possemꝰ optime arguē a ꝑo
ri. vñ videmꝰ q̄ i motu celi ubi gña mae post mutatuz
eē de neciate seq̄t moueri optie possumꝰ arguē a ꝑori
ut si huic pti celi cōpetit nūc mutatū eē i oriēte bñ ua
let q̄ cōpetet ei mutatū eē in occidēte. nā si nō ualeret
oꝑteret motū celi desistē ⁊ cessare. si ḡ ualēt hic mo
dus arguēdi gña forme sic ualet gña mae. q̄ de neciта
te post fcm̄ eē seq̄reī fieri. ut q̄ nō possent cae ipediri i
suis actiōib⁹. nec poterāt cessare ab agēdo usq̄ ad fina
lē ꝓsumationē opis de neciate ualeret argᵐ a ꝑori. ut
si data ē potio q̄ ducereī sanitas. ⁊ si icisi sūt lapides
q̄ erit domꝰ. nā post icisuz eē lapidū siue post ꝟ fcm̄ eē
hac ypothesi stāte oꝑteret q̄ seq̄reī aliq̄d fieri. utpu
ta q̄ ponerent illi lapides i fūdamēto ⁊ post ꝟ fcm̄ eē
q̄d fieri. utputa q̄ edificareī sup lapidib⁹ illis. si ḡ sem
per post fcm̄ eē seq̄reī fieri nō ꝓtigēt, desistē ab agēdo.
q̄libet ḡ opⁱceptū ꝑficereī. possumꝰ ḡ ꝟz ꝟ optie argu
ere q̄ si iceptū ē opⁱq̄ ꝓsumabit. ⁊ si ē fcz q̄d ē ꝑus erit
fcm̄ q̄d ē posteriꝰ. Alia ḡ ad oñdēdū q̄ i talibꝰ nō possu
mꝰ arguē a ꝑori ē hec quā pbs dedit. vz q̄ nō ē neče q̄
ulr in rebꝰ post factū eē sequaī fieri. ¶ Deide cū dicit.

¶ At manifestum est q̄ non cōtinuum cuz facto esse: quod fit. neq̄z enim factū est cū post facto esse.

¶ Ponit 2ᵐ q̄d est neciū ad ꝓpositū. Circa q̄d tria faċ.
q̄ ꝑ facit q̄d dcm̄ est. 2º ꝑbat q̄d dixerat. 3º excusat se
q̄ determiare exq̄site de talibꝰ nō spectat ad hūc libꝝ
posteriozː sz ꝑbicoz. 2ª ibi ⌊ Termini eni sūt. ⌋ 3ª ibi.
⌊ Magis aūt manifestū. ⌋ Dicit ḡ ⌊ Aut manifestū ē q̄
q̄d fit nō est ꝓtinuū cū facto eē: neq̄z factū ⌋ sup. ꝓius
⌊ est. ⌋ s. ꝓtinuū ⌊ cū facto eē post. ⌋ Est eni hoc 2ᵐ ne
cessariū ad ꝓpositū q̄ id q̄d fit siue ifm fieri nō sit ꝓti
nuū cū facto eē. nec vnū factū eē cū alio facto esse. ad
q̄d aūt deseruiat ꝑbo. ⁊ quō sit hoc necium ad ꝓposi
tum in q̄nibus patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Termini eni sūt ⁊ athomi: sic neq̄z puncta sūt ad iuicē copulata: neq̄z q̄ facta sūt: utraq̄z eni idiuisibilia sūt: neq̄z eni q̄d fit cuz eo q̄d factū est ꝑ idē. q̄d eni fit diuisibile: q̄d aūt factū est idiuisibile est: sicut igitur li nea ad pūctū se hēt sic id q̄d fit ad id q̄d fa ctū est. sunt enim infinita facta in eo q̄d fit. magis aūt manifestū in cōmunib⁹ de mo tu oꝑtet dicere de his.

¶ Declarat q̄d dixerat. d. ⌊ termini eni sūt ⁊ athomi. ⌋
q. d. q̄ ipsa fcā eē respectu fieri se hñt sic termini ⁊ sic
athomi. i. sic idiuisibilia. ⁊ ꝛbdit q̄ ⌊ sic neq̄z pūcta sūt ad
iuicē copulata: neq̄z q̄ fcā sūt. utraq̄z eni idiuisibilia sūt ⌋
q. d. q̄ facta respectu fieri se hñt sicut pūcta respectu li
nee. utraq̄z eni sūt idiuisibilia. ⁊ utraq̄z sūt termini. nā
sicut pūcta sūt termini linee ita facta eē determināt fie
ri. sicut ḡ pūcta nō sūt ad iuicē copulata in linea. sic nec
facta eē i fieri. ⁊ ꝛbdit ⌊ neq̄z igit q̄d fit cū eo q̄d factuz
est. ⌋ q. d. q̄ nō solū factum eē nō est ꝓtinuum cum fa
cto eē: sed neq̄z q̄d fit. i. ifm fieri est sup. ꝓtinuū cuz eo

UVA. BHSC. IyR_086_4

qđ est factū. ꝛ ſbdit gl_ pp idē. _Ji. pp eādē cāz. ut qz factū eē est idiſibile: nō pōt eē ꝛtinuū pp ꝫ cū fieri_ qđ ē idiſibile. _Jindiſibile eni nulli ꝛtinuat: nec diuiſibili nec idiuiſibili. iō ait gl_ pp idē q qđē eni fit. _Ji. q ipm fieri_ diuiſibile est. qđ aūt factū ē idiuiſibile ē. _Jpp ꝫ aūt nō ꝛtinuat vnū alij. ꝛ ſubdit: gl_ ſic igit linea se hēt ad pūctū _Jqz linea est diuiſibilis. pūct⁹ idiſibilis. ꝛ qz pūct⁹ termiat lineā_ ſic qđ fit _Jſup. se hēt_ ad qđ fcm ē _Jqz qđ fit. i. ipm fieri est diuiſibile. qđ factū est idiſibile ꝛ qđ factū est termiat ipz fieri. ſic pūct⁹ lineā. ḡ qz ē ea dē. ppō ſtoz ad iuicē: ſic pūct⁹ nō ꝛtinuat ad lineā: ita nec factū eē est ꝛtinuū cū fieri. ꝛ ſbdit ad maiorē declarationē. ppoſiti gl_ ſūt ifinita in eo q fit. _Jq. d. q bene dictū est q se hēt qđ factū est ad fieri: ſic pūct⁹ ad lineā qz ſic ſūt ifinita pūcta i linea ita ſūt ifinita fcā i fieri: ſue i eo qđ fit. ¶ Dubitaret forte aliqs. vñ ſegt hec ꝓña q ſi factū eē est qđ idiſibile q nō pōt eē qđ ꝛtinuū cuz ipſo fieri: nec cū ipſo fcō eē. ꝛ q ꝫ est pp idē. i. pp eādez cām. ¶ Dōm q illud qđ est rō ꝛtinuādi nō cōtinuat. ipſa eni ꝛtinuatio: ſiue illud qđ ꝛtinuat nō ꝛtinuat. ſic ēt videm⁹ i alijs q ipſa delectatio nō delectat. ſz ē rō q aliqs delectet. nec ipſe mot⁹ mouet. nec ipe cursus currit. ¶ Utrū aūt ꝫz aliquē modū possum⁹ tales locutiones ſaluare nō est pñtis ſpeculatiōis. ſufficiat aūt ad pñs ſcire q idiuiſibile est rō ꝛtinuādi. nā ꝛtinua ſūt q ꝛtinuant ad aliquē terminū cōez. ille aūt cois termin⁹ est ipz idiuiſibile. ꝫ est eni eē ꝛtinua hz ultia vnū. ꝫ nō posset eē si illud vnū eēt diuiſibile. qz tūc ſe teneret ptim ex pte vni⁹: ꝛ ptim ex pte alteri⁹. ꝛ nō eēt vnum ꝛ idē ſimplr. qz copularet utrūqz. ipm ḡ idiuiſibile ē illō qđ copulat ꝛ qđ ꝛtinuat. ꝛ qđ est rō ꝛtinuādi. iō cū nl lo ꝛtinuat: nec cū diuiſibili nec cū idiuiſibili. ḡ qđ fcm est pp idē. i. pp eādē cām: ut qz est idiuiſibile pp hāc eā dē cām. nec ꝛtinuat: nec cū fieri qđ ē diuiſibile. nec cū facto eē qđ est idiſibile. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs ad qd ꝫ dictū debuiat pbo. ¶ Dōm q pbs i hac locutiōe itēdit pbare q i his q nō ſūt ſil ꝛtigit arguere a posteriori: nō a pori. Rurſus itēdit pbare q i talib⁹ est arguē a posteriori imediato: nō a pori imediato. Primū ḡ dictū vz q nō neče est. vz q semp post factū eē se quat fieri. ꝛ q pōt ꝛtigē q agētia deſiſtāt ab agendo debuit pbo ad p^m. vz q nō possum⁹ i talib⁹ arguē a pori: ſz a posteriori. qz nō ualet si factū ē pus q neče sit fieri qđ est posteri⁹ cū possit ꝛtigē q cāe deſiſtāt ab agendo. ꝛ q nō ꝓsumet qđ est ſceptū. 2^m aūt dcm. vz q fcm eē nō ꝛtinuat cū ſuo fcō eē nec cū fieri. debuit ad 2^m: vz q i talib⁹ nō possum⁹ arguē a pori imediato. uel deſeruit q i talib⁹ nō sit accipe imediatū pus. nā nō est dare pmū fieri nec pmū factū eē. est dare tū ultimū factū eē si ḡ factū eē ꝛtinuaret ad factū eē: ita q ipz fieri eēt cō positū ex factis eē. ſic si ponerēt linea cōposita ex punctis oporteret i ipſo fieri pmū factū eē. nam q i motu nō sit dare pmū mutatū eē hec est cā. qz nō pōt eē mot⁹ i idiuiſibili. nā i pn⁹ mot⁹ anteqz mobile moueat nihil ē ibi mutatū eē. si aūt mouet opz q illd ſpatium qđ acqſiuit sit aliqd diuiſibile. ḡ pus qz acgreret illd totū ſpatiū acqſiuit mediū ſpatij ꝛ pus mediū medij. ꝛ qa ꝛtinuū est diuiſibile i ifinitū nō est dare pmū acqſitum eē. nec pmū mutatū eē: ſiue pmū factū eē. ſed si idiuiſibilia ſibi iuicē copularent: tūc i pncipio mot⁹ uel in pncipio ſpatij anteqz icipet mot⁹ nō eēt aliqđ mutatū eē: ſed qz dictū est q vnū idiuiſibile imediate copulat ad aliud. qz aliqđ idiuiſibile est qđ diuidit iter ſpatiū in q est mobile ꝛ ſpatiū qđ p motū oz acgri a mobili: ſz ad illud idiuiſibile copulat aliud idiuiſibile. tūc illd indiuiſibile erit pmo acqſitū a mobili. ꝛ ꝫ erit pmū mutatū eē. ponēs eni q idiuiſibilia ſibi iuicē copulant ponit q p motū pus acgrit vnū idiuiſibile. postea aliud. ſed si idiuiſibile acgreret p motū eēt ibi dare pmū mutatū eē. qz postqz idiuiſibile acqſituz est pus cū nō hēat ptē nō poterit dici q sit pus acqſita ps ei⁹. si ḡ idiuiſibile i motu uel i fieri ſibi iuicē copulant cēt dare pmū mutatuz eē ꝛ pmū factū eē. Rurſus si factū eē copularet cuz fieri eēt ēt dare pmū factū eē. qz que copulātur ad iuicē sunt eiuſdē rōnis: tūc fieri ꝛ factū eē ēnt eiuſdē rōnis. eēt ḡ ipm fieri idiuiſibile. ꝛ qz tota cā q̄re nō ē dare pmū mutatū eē nec pmū factū eē ē diuiſibilitas ipſi⁹ fieri ꝛ ipſi⁹ mot⁹. ſi talia ēnt idiuiſibilia ꝛ posset aliqđ idiuiſibile acgri p motuz eēt dari pmū mutatum eē: ꝛ pmū factuz eē. Redeam⁹ ḡ ad ppoſitū ꝛ dicamus q in pn⁹ ſpatij nō cſt mouſri: nec mutatuz eē. ꝛ qz non est dare aliquē pūctuz imediate se hñtē ad pncipiū ſpatij. iō nō est dare pmū mutatuz eē. qz iter quēlibet punctū signatū ifra ſpatiu ꝛ pncipiū ſpatij p qđ debet fieri mot⁹ ſupt ifinita pūcta: iō semp anteqz mutatū eē ſūt ifinita mutata: ſz si pūcta se hzient imediate ad se iuicez nō posset sic argui q nō eēt dare tale pmū. imo eēt dare pmū mutatū eē: ſed lz i pn⁹ ſpatij nec sit moueri nec mutatū eē. i ultio tū ſpatij est dare mutatū eē. ꝛ qz post ultimū ſpatij nullū est mutatū eē: iō est dare ultimum mutatū eē qđ determinat totū motū. nō est aute dare pmum mutatū eē a quo icipit mot⁹. ¶ His viſis dicamus q argumētatio ꝛ potiſſime demſtatiua duo ꝓſupponit. vz nečitatē ꝛ imediationē. nečitatē qdē qz ſi nō nečio ſeqret ꝛcło ex pmiſſis nō eēt demſtatio. imediationē vo nō ꝛtigit ſcire p demſtationē niſi ſciamus reſoluere uſqz ad imediata. ſūt aūt illa imediata ultra q nō est ꝓceſſus. In his ḡ q nō ſūt ſil nō possum⁹ arguē a pori. qz nō est ibi nečitas. nō eni ad pus de nečitate segt posteri⁹. possum⁹ aūt i talib⁹ arguē a posteriori: qz ē ibi nečitas. qz posteri⁹ de nečitate ꝓſupponit pus. ꝛ ad ꝫ debuit pmū dictū. vz q agētia pñt deſiſtē ab agēdo. ꝛ q nō de nečitate post factū eē segt fieri: ꝛ nō de nečitate ad pus segt posteri⁹. Rurſus i talib⁹ nō est dare imediationē a pori. qz nō est dare aliqđ mutatū eē uel fcm eē ex pte pori q nō sit ulteri⁹ ꝓceſſus. ꝛ q non sit dare aliud pus factuz eē uel mutatū eē. est tñ ibi dare imediationē ex pte posteriori. qz est ibi dare ultimū mutatū eē qđ nō est reſoluē in posteri⁹ mutatuz eē. ergo ꝛ rōne neceſſitatis cui deſeruit dictū pmuz. ꝛ rōne imediationis cui deſeruit dictū 2^m debemus in talibus arguere a posteriori nō a priori. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De eo qđē igit qđ est quō cū eo qđ ꝓñter sic se hēt media cā in terminū acceptū sit. Neceſſe est eni in his mediā ꝛ pmā ꝛ ſine medio eē. ut. a. factū. qm̄. c. factū est. c. nā qz posteri⁹. a. aūt antea. pncipiū igit est. c. ꝓpter id qđ primū est ipſi nunc qđ est pn cipium temporis.

¶ Exeqt de itēto. Circa qđ duo fač. qz p° exeqt in factis q debem⁹ arguē a posteriori. 2° declarat q ēt ſil se hēat in futuris q est ibi a posteriori arguendū ibi_ Sil aūt est. _Circa p^m duo facit. qz p° pmittit hec duo q i factis q̄ nō ſūt ſil debem⁹ arguē ab imediato ꝛ a posteriori. 2° declarat que dixerat ibi_ Sz. c. factū est. _Dicē ḡ q_ de eo _ſup. qđ factū est pus_ quō est cū eo q ꝓñr sic se hēt accepta media cā sit tātū _ꝛ ad arguēdū in, talib⁹ accipiēda est cā media. itātū ēt ꝫ mō. vz pm q dz. ꝛ ſubdit q ¬neče est eni ꝛ his. _Jul ut hēt alia lra_ ꝛ in his media. ꝛ pmā ſine medio eē. _Jq. d. q in his que nō sunt ſil media ꝛ pmā cām. i. id qđ est mediū ad arguēdū. ꝛ id qđ est pncipiū ad arguēdū opz eē ſine medio. i. imediatū. ꝛ ideo ſupplēdū est q opz in talib⁹ arguere a posteriori. qz ex pte posteriori in talibus ut patuit accipit immediatuz non ex parte pori. ꝛ ſubdit_ ut. a.

UVA. BHSC. IyR_086_4

fcm̃ ẽ qm̃.c.factū ẽ ⌋z ſbdit q⌊ poſteri⁹ aũt.c. ⌋fcm̃ ẽ ⌊a.aũt antea.ꝑncipiū ḡ. ⌋ſ.arguẽdi i talib⁹⌊ eſt.c. ⌋i. a poſteriori⌊ pp id qꝺ ꝓximū eſt ipſi nũc ꝑn^m tpis. ⌋ q.d.q ipſi nũc qꝺ eſt ꝑncipiū tpis a quo ſumit ꝑncipi um ſill'andi in talib⁹ eſt ꝓximū.c.i.id qꝺ eſt poſterius nõ.a.i.qꝺ eſt ꝑus.in talib⁹ eni ꝑncipiū arguẽdi eſt ſu mẽdū a nũc poſteriori:nõ a nũc ꝑori.pp qꝺ ſill'andum eſt a.c.qꝺ eſt ꝓximus nũc poſteriori.nõ ab.a.quod ẽ longinquius.¶Deinde cum dicit.

¶ Sed.c.factū eſt.ſi factū.d.d.igit̃ cuz fiat a.neceſſe eſt factū eẽ:cã aũt eſt.c.d.eni fa cto neceſſe ẽ.c.factū eẽ.c.aũt facto neceſ ſe eſt.a.ꝑus fuiſſe.Sic aũt accipiens aliqꝺ medium ſtabit alicubi immediatum.

¶Declarat q̃ dixerat.Circa qꝺ duo faĉ.qz ꝑ⁰ faĉ qꝺ dcm̃ ẽ.2⁰remouet q̃ꝺã cauillationẽ circa ꝓtacta.ibi⌊ Aut ſemp eẽ cadet. ⌋¶Propter ꝑm ſciẽdū q ipſe dixerat q debem⁹ icipe ab imediato.pp qꝺ declarat quꝺ ℔ ꝓti gat.nã ℔ ꝓtigit icipiẽdo ſemp ab ultimo poſteriori.ut ſi.a.añ.c.utputa iciſo lapide añ factionẽ fundamẽti.c. añ.d.ut factio fũdamẽti añ factionẽ dom⁹ icipiẽdum erit a.d.z qz eſt dare i talib⁹ ultimū factū eẽ erit deue nire i talib⁹ ad imediatū.mediū ḡ ſill'andi i talib⁹ eſt id qꝺ eſt poſteri⁹ z ultimū poſteri⁹ eſt imediatū mediū.iõ ait⌊ ſed.c.factū eſt facto.d. ⌋utputa factū eſt fũdamẽ tū facta domo.⌊ d.igit̃ cũ fiat neĉe ẽ.a.factū eẽ. ⌋i.cũ fiat dom⁹ neĉe eſt lapides eẽ iciſos.z ſbdit⌊ cã aũt eſt c. ⌋i.cã q̃re poſſum⁹ arguẽ ex.d.a.i.ex factiõe dom⁹ici ſionẽ lapidũ.talis cã ẽ.c.i.fũdamẽtũ uel mur⁹ pp quez lapides icidunt.ſic ḡ arguem⁹ q pp.d.i.pp domũ fit.c. i.fũdamẽtũ uel mur⁹.pp.c.aũt.a.i.iciſio lapidũ.iõ ait: q.⌊ d.eni facto. ⌋i.fcã domo⌊ neĉe ẽ fcm̃ eẽ.c. ⌋i.fun damẽtũ uel murũ.⌊ c.aũt facto neĉe ẽ ꝑus fuiſſe.a. ⌋i. iciſionẽ lapidũ.z ſbdit q⌊ Si igit̃ accipiẽs aliqꝺ me diũ ⌋ſup.poſteri⁹⌊ ſtabit aliqñ imediatũ. ⌋i.ad imedi atũ.ut hẽt alia trãſlatio erit dare aliqꝺ poſteri⁹ qꝺ erit ultimũ factū eẽ.z ℔ erit imediatũ i talib⁹.¶Notãdũ aũt q illud a quo arguim⁹ i talib⁹ eſt poſteri⁹ z eſt ꝑus eſt poſteri⁹ i eẽndo.ſed eſt ꝑus i ſill'ando.vñ aliq textus hñt.ſi aũt accipiẽs ꝑus aliqꝺ mediũ.nã medium acce ptũ q̃to poſteri⁹ in eẽndo tãto ꝑus in ſill'ando.opz ḡ in talib⁹ deuenire ad imediatũ qꝺ ſit ꝑmũ in ſillogiçã do:z ultimũ in eẽndo.¶Deinde cum dicit.

¶ Aut ſemp eẽ cadet pp iſinitũ.nõ eni ꝓti git factũ cũ facto ſicut dictũ eſt:ſed incipe ide neĉe eſt a medio z ab ipſo nũc ꝓmo.

¶Remouet q̃ꝺã cauillationẽ circa ꝓtacta.diceret enim aliqs q nunq̃'eſt deuenire ad imediatũ.qz i q̃libet fie ri eſt dare iſinita fcã:ſz ℔ nõ obſtãte pz q eſt dare ultimũ factũ eẽ.deuenire eſt ḡ ad imediatũ.qz eſt deueni re ad aliqd qꝺ imediate ſe hẽt ad ipm nũc.qꝺ eſt ꝑmuz i ſill'ando z ultimũ i eẽndo.iõ ait⌊ Aut ſp eẽ cadet ⌋ut ut hẽt alia trãſlatio⌊ aut ſemp intercidet. ⌋q.d.q aut ſ.cauillabit aliqs q nõ eſt deuenire ad imediatũ.ſz ſp cadet eẽ imediatũ.ita q mediũ nõ erit imediatũ:ſz ſp erit nũc imediatũ⌊ pp finẽ iſinitũ.nõ eni ꝓtinuũ eſt fa ctũ cũ facto eẽ quẽadmodũ eſt dictũ.ſz ⌋ſup.℔ nõ ob ſtãte⌊ icipe tñ neĉe eſt a medio z ab ipſo nũc ꝑ⁰ ⌋icipe eni eſt ab ipſo nũc qꝺ eſt mediũ ſill'iſticũ i talib⁹.z qꝺ eſt ꝑmũ in ſill'andoꝛ ſit ultimũ in eẽndo.¶Notãduz aũt q pp iſinitũ z pp id qꝺ factũ eẽ nõ eſt ꝓtinuũ cũ fa cto eẽ.ſed ſemp iter q̃libet duo facta eẽ ſũt iſinita facta eẽ pp qꝺ illud tale iſinitũ nõ tollit̃ qn ſit dare ultimuz factũ eẽ.z qz ꝑn^m in talib⁹ eſt a poſteriori ut ſuꝑ dice bat ipm ultimũ nũc in talib⁹ in quo eſt dare ultimũ fa ctũ eẽ eſt mediũ z ꝑmũ.i.ꝑn^m ad ſill'andũ.ꝓm ergo ta le nũc accipiẽdũ erit imediatũ.incipe ḡ ſill'are debem⁹ a tali nũc tanq̃ ab imediato.¶Deinde cum dicit.

¶ Silr aũt eſt z in eo qꝺ erit.ſi enim ueruz ẽ dicẽ qm̃ erit.d.neĉe ẽ ꝑus uerũ dicẽ q.a erit.huius aũt cã eſt.c.ſigdem enim.d.erit ꝓius.c.erit.ſi vo erit.c.ꝓius.a.erit.

¶Qꝺ dixerat i factis oñdit ſilr eẽ in futuris.Circa qꝺ tria faĉ.qz ꝑ⁰ facit qꝺ dictū eſt.2⁰remouet quãdã cauil lationẽ circa futura ꝓſikem cauillatiõi circa facta.3⁰ q dixerat manifeſtat p exẽpla.2ª ibi.⌊ Silr aũt iſinita. ⌋ 3ª ibi⌊ Hñt aũt ſic ſe. ⌋Dicẽ ḡ q⌊ ſilr aũt eſt z in eo qꝺ erit. ⌋i.i futuris.vz q i talib⁹ eſt arguẽ a poſteriori:ut ab imediato.utputa q ultimū fcm̃ ſit.d.i.dom⁹.ab ℔ ḡ icipiet ſill's.qꝺ eſt poſtremū z imediatū.iõ ait q⌊ ſi uerū eſt dicẽ q erit.d. ⌋i.q erit dom⁹ i futuro⌊ neĉe ẽ ꝑus uerū dicẽ q erit.a. ⌋i.iciſio lapidũ i futuro⌊ hui⁹ aũt cã eſt.c. ⌋i.mur⁹ uel fũdamẽtũ.nã cã q̃re ex domo qꝺ eſt ultimũ poſſum⁹ iferre iciſionẽ lapidũ qꝺ ẽ ꝑmũ talis cã eſt ipſe mur⁹ uel ipm fũdamẽtũ.pp qꝺ fit inci ſio lapidũ.a poſteriori ḡ icipiet ſill's:z ꝓcedet ad ꝑus. ut ex domo arguet̃ mur⁹ uel fũdamẽtũ.z ex ℔ iciſio la pidũ.iõ ait q⌊ ſigdẽ eni erit.d. ⌋i.ſi eſt futura domus ⌊ ꝑus erit.c. ⌋i.ꝑus erit futurũ fũdamẽtũ uel murus. ⌊ ſi vo erit.c. ⌋i.ſi erit futur⁹ mur⁹ uel fũdamẽtũ.⌊ ꝑus erit.a. ⌋i.ꝑus erit futura iciſio lapidũ.¶Deide cũ.d.

¶ Silr aũt eſt iſinita deciſio z in hiz.nõ eni que erũt ſunt ꝓtinua ad iuicẽ.¶Principiuz aũt z in his ſine medio accipiẽdum eſt.

¶Remouet cauillationẽ circa futura ꝓſikem cauillatio ni circa facta.nã ſiĉ i fieri ꝓterito fuerũt iſinita facta.℔ tñ nõ obſtãte poſſum⁹ arguẽ ab imediato facto i ꝓteri to.ſic ẽt i futuro fieri erũt iſinita facta.℔ tñ nõ obſtãte poſſum⁹ arguẽ ab ultimo futuro facto qꝺ eſt imediatũ i talib⁹.iõ ait q⌊ ſilr aũt z iſinita erit deciſio uel diſio i hiz. ⌋i.in futuris.z ſbdit q⌊ nõ eni q erũt ⌋ſz futura erũt.ſ.⌊ ꝓtinua ad iuicẽ. ⌋q.d.q ſiĉ facta ꝓterita erãt iſinita z nõ erãt ad iuicẽ ꝓtinua ſic z facta futura erũt iſinita:z nõ erũt ad iuicẽ ꝓtinua.z ſbdit q⌊ ¶Principi um aũt z in his ſine medio accipiẽdũ eſt. ⌋q.d.q non obſtãte tali deciſiõe.i.diſiõe iſinita ꝑn^m ſill'andi i tali b⁹ poterim⁹ accipe ſine medio.i.imediatũ:accipiendo vz ultimũ futurũ qꝺ ſz ſit ultimũ in eẽndo erit ꝑmũ in ſill'ando ſiĉ i factis accipiebam⁹ ultimũ factũ ꝑ imedi ato.iſinitas eni i talib⁹ tollit q nõ ſit dare fcm̃ eẽ ꝑmũ ſed nõ tollit q nõ ſit dare ultimũ.¶Deide cũ dicit.

¶ Hñt aũt ſic ſe i opib⁹ ſi fcã ẽ dom⁹ neĉe ẽ deciſos eẽ lapides.Et factū ℔ eẽ pp quid qm̃ neceſſe eſt fundamẽtũ factuz eẽ:ſi do mus facta nõ eſt.ſi vo fundamẽtũ eſt ꝑi us lapides eſſe factos neceſſe eſt.

¶Qꝺ dixerat declarat p exẽpla.Circa qꝺ duo facit.qa ꝑ⁰ exẽplificat de fcis.2⁰ de futuris.ibi.⌊ Ytez ſi erit ⌋ Dicẽ ḡ⌊ Hẽt aũt ſic ſe i opatiõib⁹. ⌋vz q ex poſteriori mõſtrat ꝑus:ut pz i opatiõib⁹ huanis.nã⌊ ſi fcã eſt do m⁹ neĉe ẽ lapides iciſos eẽ ⌋z ſbdit q⌊ z factū eſſe ℔ pp qd ẽ:qm̃ neĉe ẽ fũdamẽtũ eẽ. ⌋q.d.q factū eſt ℔.i. deciſi ſũt lapides pp fũdamẽtũ.nã lapides itãtuz ſunt mã dom⁹ inq̃ztũ ſũt mã fũdamẽti ul̃ muri.nõ eni ſũt la pides mã dom⁹ rõne toti⁹ ſz rõne ptis.ḡ ſi q̃rat pp qd factū eſt ℔.ut pp qd deciſi ſũt lapides rñdebiť.iõ factū eẽ qm̃ neĉe eſt eẽ fũdamẽtũ.z ſbdit.⌊ ſi nõ. ⌋i.ſi nõ ſit fundamẽtũ nõ facta eſt dom⁹.⌊ ſi vo fũdamẽtũ eſt neĉe eſt lapides ꝑus deciſos eẽ. ⌋q.d.q poſſum⁹ arguere a poſteriori nõ ſolũ i ꝑus ꝓximũ:ſz i ꝑus remotũ:ut ex factione dom⁹ poſſum⁹ arguẽ iciſionẽ lapidũ.cã autez

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄re possum⁹ sic arguē ē p̄us .primū. utputa fūdamētū uł mur⁹. nā si ex domo arguit fūdamētū ex fūdamēto lapides decisos eē. g̃ ex domo arguet lapides decisos eē. ¶ Mon^m aūt q̄ lr̄a illa. vz q̄ b̄ fcm̄ ē pp qd uł pp id q̄ neće ē fūdamētū eē. pōt legi dupl'r. vz q̄ b̄ factū est .i. lapides icisi sūt q̄ neće ē fūdamētū eē. alio mō pōt legi. ut sit sensus q̄ b̄ factū ē. vz q̄ possum⁹ arguē sic. vz ex factiōe posteriōris. ut ex factiōe dom⁹ factionē p̄oris remotiōis ut icisionē lapidū q̄m neće ē p̄us .primi us. vz fūdamētū. p̄us enī .primi⁹ ē cā q̄re ex posteriori possum⁹ arguē p̄us remoti⁹ ut fūdamētū est cā q̄re ex factione dom⁹ possum⁹ arguē icisionē lapidū. ¶ Notādū ēt q̄ cū ait neće est eē fundamētū. z neće est eē lapides icisos nō itēdit loq de necessitate absoluta: sz cōditionata. neće est enī fundamētū eē. uerū est si sit dom⁹. nā ipose ē domū eē z nō eē fundamētū. ió subdit i lr̄a q̄ si nō ē fūdamētū q̄ nō ē dom⁹ facta. sic ēt neće ē eē lapides icisos non absolute: sed ex ꝯditione. utputa si factum est fundamentum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Jtē si erit domus sil'r p̄imum erunt lapides. demōstrant aūt per mediū sil'iter. erit enim fundamentum p̄ius.

¶ Explicat de futuris. d. Jterū sup. possum⁹ arguē a posteriori i futuro. ut si erit dom⁹ sil'r p̄us erūt lapides. q. d. q̄ sić arguebam⁹ i factis. ut si cā ē dom⁹ icisi sūt lapides. sil'r possum⁹ arguē i futuris. z subdit q̄ demr̄at aūt p mediū sil'r. q. d. q̄ sić i factis demr̄at p̄us lōgi⁹ p posteri⁹ p p̄us mediū. sil'r i futuris demr̄at p futurā domū futuros eē lapides. p futurū mediū: ut p fūdamētū. ió ait q̄ demr̄at aūt p mediū sil'r vñ ib dit q̄ erit aūt fūdamētū p̄us si erit enī domus. p̄us erit fūdamētū. z si erit fūdamētū erūt p̄us lapides icisi. g̃ si erit dom⁹ erūt lapides inciśi. fundamentū est g̃ illud mediū. siue illa media cā per quā sil'r arguim⁹ ex futura domo futuros lapides incisos. sicut in factis p fundamentū tanq̄z per cām mediā arguebamus ex facta domo factos esse lapides incisos.

¶ Qm̄ aūt videm⁹ i his q̄ fiūt circulo quādā g̃iationē eē ꝯtingit b̄ eē: si uere ꝯsequētur ad iuicē mediū z termini. In his enim ꝙuerti est. ostēsum est aūt hoc in p̄mis q̄ ꝙuertant cōclusiones ad p̄imas p̄emissas: circulo hoc autem est.

¶ Postq̄z p̄hs istruxit nos quō debem⁹ arguē i his q̄ nō sūt sil' q̄ztū ad ea q̄ fiūt i rectū. hic docet nos q̄l'r debea m⁹ arguē i his q̄ nō sūt sil' q̄ztū ad ea q̄ fiūt p̄m circulū. Circa qđ tria fac. q⁹ p° oñdit qd ē arguē circulariter. 2° qđ dixerat manifestat p exēplū. 3° declarat quō i his q̄ sūt circulo ꝯtigit demr̄are. 1ª ibi ¶ In opib⁹ aūt. ¶ 3ª ibi ¶ Cū eni hoz. ¶ Dić g̃ ¶ Qm̄ g̃ videm⁹ i his q̄ sūt eē quādā g̃iationē circulo. i. circularē. q. d. q̄ i aliqb⁹ entib⁹ repit qdā g̃iatio circul'r. z exponit se quō b̄ fiat dicēs q̄ ¶ ꝯtigit eē b̄. ¶ si g̃iationē circularē i entib⁹. uł ¶ ꝯtigit eē b̄ ¶ q̄ possum⁹ arguē g̃iationē circularez in entib⁹ ¶ si vo mediū z termini ꝙsequent ad iuicē. i his eni ꝯtit ē. ¶ s. neće. z ib dit q̄ ¶ ostēsuz ē aūt b̄ i p̄mis q̄ ꝯtant ad ꝯnes. ¶ si l⁹ eni hoz oñsuz ē q̄ qū ꝯtūt mediū z extremitates q̄ fiat ꝯsio p̄missarū ad ꝯnes z eꝫ z ib dit q̄ ¶ circulo aūt b̄ eē ē. ¶ Mon^m aūt q̄ sić modi itelligēdi sumūt originē ex modis essendi: ita z modi arguēdi p̄nt sumē originē ex modis essendi. que g̃ generant circulariter z h̄nt g̃iationē circularē p̄m esse illa p̄nt de se inuicem inferri circulariter. z pōt fieri argumentatio de eis circularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In opibus aūt videt sic: depluta terra necesse est uaporē fieri. hoc aūt facto nubez. hac vo facta: necesse est igit terram depluta esse. hoc autem erat ex p̄incipio: quare circulo circuiuit.

¶ Qđ dixerat manifestat p ex^m. d. ¶ In opib⁹ aūt ¶ sup. nāe ¶ sic vi. ¶ vz q̄ sūt ibi g̃iatiōes circulares. z q̄ possum⁹ i aliqb⁹ arguē circul'r. z ib dit q̄ ¶ depluta eni terra neće ē uaporē fieri. fcō aūt b̄. ¶ i. uapore ¶ nubē. ¶ i. neće ē fieri nubē ¶ hac aūt fcā. ¶ i. nube ¶ neće ē igit terrā deplutā eē. ¶ aūt erit ex p̄n⁹. ¶ q. d. q̄ istud fuit p̄us assūptū i p̄n⁹. z ib dit ¶ Quare circulo circuiuit. ¶ i. est ibi g̃iatio circularis. z demr̄atio circularis. ¶ Notādū aūt hec tria se h̄ie circul'r. vz terra depluta siue pluuia. uapoz. z nubes. nā q̄n terra depluta est calor solis facit ide eleuare uapores. uaporib⁹ eleuatis fit nubes. nube fcā iterū fit pluuia siue fit terra depluta. g̃ circulariter i talib⁹ circuim⁹. uel circul'r demr̄am⁹. nā p terraz deplutā demr̄am⁹ terrā deplutā. ¶ Mon^m ēt q̄ hec extrema z mediū ꝙtunt. nā pluuia z nubes z uapoz ꝙ tibil'r se h̄nt. q̄libet enī pōt eē p̄mū. z q̄libet mediū: z q̄libet ultimū. nā si icipias a pluuia. ex pluuia g̃iabit uapoz. ex uapore nubes. pp qđ pluuia erit p̄mū. uapoz mediū. nubes ultimū. si aūt icipias a uapore ex uapore g̃iabit nubes: ex nube pluuia. h̄ g̃ nubes erit mediū g̃iatū. z pluuia erit g̃iatū ultimū q̄ p̄us erat g̃iatū p̄mū z uapoz g̃iatū p̄mū qđ p̄us erat g̃iatū mediū si vo incipias a nube ex nube g̃iabit pluuia. ex pluuia uapoz. i talib⁹ g̃ extrema z mediū ꝙtunt. qz q̄libet pōt fieri q̄libet. z sicut in g̃iatiōib⁹ talib⁹ mediuz fit extremū z eꝫ. ita z in argumētationib⁹ p̄nt ꝙnes fieri p̄misse. z ecōuerso. ut pōt argui. pluuia est. ergo uapoz z ergo nubes. z ecōuerso. nubes est: ergo pluuia. z ergo uapoz. hic est ergo esse circulatio. i. huius est generatio circularis z demonstratio circularis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cū eni hoz vnū q̄libet fit: alteruz est: z cum illud alterum: z cum hoc p̄imum.

¶ Oñdit quō ꝙtigat i talib⁹ demr̄ationē fieri. d. q̄ q̄libet i talib⁹ pōt demr̄ari p seipm ut pluuia p pluuia: uapoz p uaporē: nubes p nubē. iō ait q̄ ¶ q̄libet eni hoz cū sit ē alterū. ¶ i. ē scām ¶ z cū illud. ¶ i. cū ē 2^m ¶ alterū. ¶ i. ē 3^m ¶ z cū b̄. ¶ i. cū ē 3^m ¶ p̄mū. ¶ i. ē p̄mū. g̃ cū ē p̄mū est p̄mū. icipis g̃ a q̄libet z q̄libet inuis p seipm ut cū ē pluuia est alterū: ut uapoz. z cū ē illud alterū. s. uapoz. ē alterū. s. nubes. z cū b̄ est. s. nubes est p̄muz. i. pluuia. g̃ cū ē pluuia: pluuia. sic idē fieret si icipes a uapore uel a nube. nā si ē uapoz ē nubes. si nubes pluuia si pluuia uapoz. g̃ si uapoz uapoz. q̄libet eni hoz a q̄cūq; incipias semp circul'r arguet. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū ꝙtigat circulariter. z vi q̄ sic. p ea q̄ p̄hs h ponit. nā si pluuia uapoz z nubes se iferūt circulariter p̄m eē: opz q̄ se iferāt circulariter p̄m demr̄ationē. nazq̄ sūt cāe i eēndo p̄nt optime eē cāe i arguēdo. ¶ In ꝙriū ē q̄ si ꝙtigeret circulariter demr̄are: tūc idē eēt p̄us seipo z noti⁹ seipso. qz b̄ mō oñderet idē p seipz. ¶ Dicēdū q̄ i cāis p se ipose ē circulo demr̄are: z eq̄ potissime. nā ipose ē q̄ aliq̄ duo ita se hēant q̄ eq̄ vnuz sit cā alteri⁹. sic eꝫ. ꝙtigit eni aliq̄ duo sic se h̄ie q̄ p se vnū ē cā alteri⁹. z eꝫ. sz b̄ nō ē p̄m idē gen⁹ cāe. ut potio ē cā sanitatis z eꝫ. sz potio ē cā sanitatis i g̃ie cāe efficientis z sanitas ē cā potionis i g̃ie cāe finalis. z qz p̄m q̄ uariat gen⁹ cāe uariat demr̄atio nō erit eq̄ potissima demr̄atio. arguē sanitatē ex potiōe: z potionē ex sanitate: imo si uolum⁹ recte loq b̄ nō ē circulatio. nō enīz ualet sanitas ē cā potiōis: z potio sanitatis. g̃ sanitas ē cā sanitatis: qz uariat ibi mediū. si enī sic formaret sil'z qcqd est cā potionis est cā sanitatis. sanitas aūt est cā

UVA. BHSC. IyR_086_4

potionis.ḡ ꝛc.ꝫ uariaꝝ mediū ꝛ arguit q̄si q̄tuor terminis.nā nō eode mō accipit cā i maiori ꝛ i miori.nā cū dr.gcgd ē cā potionis ē cā sanitatis.itelligit in gñe cāe efficiētis.nā pp ꝫ ualet q gcgd ē cā potionis ē cā sanitatis.qr potio ē cā sanitatis.ḡ opz q cā potiōis accipiaꝝ eodē a quo potio ē cā sanitatis.sz ꝫ est i gñe cāe efficiētis.ḡ cā sūpta i maiori supponit ꝓ cā efficiente. cū vo i minori dr q sanitas ē cā potionis uariaꝝ ibi rō cāe.qr sanitas nō ē cā potionis i gñe cāe efficiētis:sed finalis.Jn cāis ḡ ꝓ se nō iueniť circulatio.qr nō iueni unť ouę ꝓ se cāe q̄ i eodē gñe cāe sint sibi iuicē cāe sz in cāis ꝑ accñs bñ repiť.ut pluuia ē mā de q̄ fit uapor.ua por mā de q̄ fit nubes.ꝛ nubes mā de q̄ fit pluuia.ꝫ ꝫ ḡ pluuia ē mā de q̄ fit pluuia.sz ꝫ est i cāis ꝑ accñs.nā pluuia nō est mā de q̄ fit uapor loquēdo ꝓ se.nā nullus ens i actu ꝓ se ē mā.ꝑ accñs eni est q ex ente i actu fiat ens.ut ꝓbať ꝑ⁹ phi.ꝛ i lib⁹ de gñatiōe.sz si accipeť cā mālis ꝓ se uapor nō eēt mā pluuie nec eꝫ.sz mā utriusq̄ est ens i potētia cōe ad utrūq;.sic aūt accipiēdo cāz mālē ꝓ se nō iueniem⁹ ibi ꝯfusiōē.nā h⁹¹ ens i potētia est mā pluuie.nō aūt eꝫ.sic ēt est mā uaporis:nō autez eꝫ.¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utrū idē possit eē mā suiipsi⁹ loquēdo de cā ꝑ accñs ut idē possit demſa ri ꝓ seipm.ꝛ vi q̄ sic:ut in exēplo assūpto.nā pluuia est mā pluuie.¶ Dōm q nunq̄ idē ē mā suiipsi⁹ loq̄ndo de eodē nūo quātūcūq; accipiaꝝ cā mālis ꝑ accñs.ut si ex pluuia fit uapor.ex uapore nubes.ex nube pluuia ꝛ ita ex pluuia pluuia.nō ē eadē pluuia nūo ex q̄ fit uapor:ꝛ q̄ postea gñať ex nube facta ex uapore.ex pluuia ḡ ꝓbať pluuia.ſz ꝓ ꝫ nō ꝓbať idē p idē.sz ꝓ pluuiā corruptā ꝓbať pluuia gñata.corruptū aūt ꝛ gñatum nō sūt idē nūo.nā ut dr circa finē de gñatione quor ſuba depyit nō redeūt eadē nūo.q̄tūcūq; ḡ accipiaꝝ cā ꝑ accidēs mālis nō erit idē mā suiipsi⁹ loquēdo de idētitate nūali nec demſabiť circulariter idē p idē loquendo de tali idētitate.Rursus idē nō pōt eē mā suiipsi⁹ imediate q̄tūcūq; accipiaꝝ mā ꝑ accñs ꝛ q̄tūcūq; accipiatur idētitas nō nūalis.nō enim ex aq̄ imediate gñabiť aq̄.sz ex aq̄ gñabiť aer.ꝛ rursus ex aere poterit iterꝝ generari aq̄.cū ḡ dr q idē pōt eē mā suiipsi⁹.tria sunt ibi notāda.p⁹ q ꝫ nō pōt eē ꝑ se:sed ꝑ accñs.2⁹ q idē nō accipiaꝝ ꝑm idētitatē nūalē.qr nunq̄ ex eodē nūo generabiť idē nūo.qr tē corruptū ꝛ gñatū eēnt idē nūo. sed dr accipi idē ꝑm spēm.3⁹ est attēdēdū q ꝫ non pōt fieri imediate:sz mediate.nunq̄ eni imediate ex aq̄ generabiť aq̄.qr frustra ageret nā si aquā corrumperet ꝛ aquā gñaret.ēt mā exñs ſb forma aq̄ nō pōt appetē q expoliet illa forma ut iduaꝝ eadē forma.Est ḡ diligenter notādū q h⁹¹ mediatio modica est i gñatiōe elemētorꝝ maior est gñatio i gñatiōe admixtorꝝ:sz mlto maior ē i gñatōe mixtorꝝ.pñt aūt uocari admixta uapor. nubes ꝛ talia q̄ nō sūt pfecte mixta.modica est eniz talis mediatio i gñatione elꝛ.nā ex aq̄ pōt gñari aer. ꝛ stati ex aere pōt gñari aq̄.ita q ex aq̄ fit aq̄ mediante aere.sz i gñatione admixtorꝝ talis mediatio est maior. ut ex pluuia fit uapor.sz nō statim ex uapore fit pluuia. sed ꝑus opz q fiat nubes.ꝛ ex nube pluuia mediāte uapore ꝛ nube.i mixtis aūt hec mediatio est multo maior.fit eni ex boue bos p multa media.qr moriť.putrefit.gñabiť ide herba:de q̄ comedit uacca:ex qua gñať mestruū.ex quo pōt formari vitulus.vñ bos mortuꝰ redit bos viuꝰ.sz p multa media:ut declarari hēt in 8⁹ me⁰⁰.¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utrū hec argumtatio circularis ꝑ accñs q ex pluuia fiat pluuia.arguat aliqd ꝓ se.¶ Dōm q circulatio i istis iferioribꝰ tanq̄ ꝓpriꝰ effectꝰ arguit eē circularē motū celi tanq̄ ꝓpriā cām.nā q oia mēsurent sua pyodo.ꝛ q oia reuṫank ꝑm circulū.ut q ex boue mortuo fiat bos viuus ꝛ q ex pluuia fiat pluuia.ꝛ q mā ꝑus exñs sub forma corrupta q̄si circulariter reūtať ad eādē formā.totum ꝓtigit ex circulatione motꝰ celestis.vñ ꝛ phs i 8⁹ phi. motū celi dicit eē vitā quādā oibꝰ subsistētibꝰ nā.i. oibus entibꝰ nālibꝰ.nā sic aia est vita corpis.qr oēs motꝰ corpis vitales aut aiales cānt ex aia.ita motꝰ celi ē q̄si q̄dā vita i oibꝰ entibꝰ nālibꝰ.qr oēs motꝰ nāles cāntur ex illo motu.ꝓp qđ in motibꝰ nālibꝰ ꝛ potissime in gñationibꝰ ꝛ corruptionibꝰ rerū opz eē quēdā circulū cū oia ista cāent ex motu circulari.¶ Deide cū dr

¶ Sūt aūt q̄dā q̄ fiūt ul̄r.sp eni q̄ ꝛ i oi:aut sic se hñt:aut fiūt.Alia vo semp qdē nō:ſ sicut frequēter sūt:ut nō ois hō masculus barbat:ſ est sic frequēter.Taliū igiť necesse est ꝛ mediū:sicut frequēter esse.

¶ Jn pte ista ut dicebať agit de diūsitate cātor.put aliqua sūt sic semp.aliq̄ sic frequēter.Circa qđ tria facit. qr ꝑ⁹ ait aliq̄ eē semp.aliq̄ frequēter.ꝛ ostēdit quō debeam⁹ demſare ea q̄ sūt frequēter.d.q ad demſanduz talia nō debem⁹ accipe mediū qđ sit semp.sz qđ sit frequēter.2⁹ qđ dixerat.pbat.2⁹ epilogat circa determinata.2ª ibi|Si eni.a.de.b.|3ª ibi|Quō igiť fit.|Dicit ḡ q|sūt aūt q̄dā que sūt ul̄r ꝛ semp.que aūt ꝛ i oi sic se hñt aut fiūt.alia vo nō semp qdē sed sic frequēter fiunt.ut nō ois hō masculus barbat.|ul̄r ut hēt alia trāslatio|barbat⁹ efficiť.sed sic frequēter|ꝛ est ſb ut i pluribꝰ.ꝛ ſbdit q|taliū igiť nece est mediū sicut frequenter eē.|q.d.q ad demſandū talia que sūt frequēnter nō debem⁹ accipe mediū qđ sit semp.sed sicut frequenter. ¶ Dubitaret forte aliqs.utrū possum⁹ arguē demſatiue ex medio qđ sit frequēter.ꝛ vi q nō.qr demſatio est ex necēssys.necia aūt sūt semp:ḡ ꝛc.¶ Dōm q debemus q̄rē eūdē modū demſandi i nālibꝰ ꝛ in mathematicis.nec in istis iferioribꝰ:sz in supcelestibꝰ.nā qr mathematica sūt certa in ꝑori gradu certitudis demſationes mathematice sūt ꝑ cām infallibilē.sed cāe nāles pñt ipediri ꝛ ſō nō semp faciūt effectꝰ suos.ut q ho efficiať barbatꝰ vi eē cā caliditatis.naz calidi est rarefacere.cōplexio aūt magis rarefacta ē magis porosa:corpus ḡ masculū est magis porosum q̄z femineū:ꝛ inde opz q sit magis pilosum.qr pori sūt magis puij:ut possint inde exire pili.opz ēt ex ſb q pili sint grossiores in masculo q̄z in femina pp amplitudinē poroꝝ.sz hec cā pōt in aliquo ipediri.qr plures sūt masculi barbati.arguem⁹ ḡ ex cāis nālibꝰ suos effectꝰ nō q semp tales effectꝰ faciāt:sz q q̄tū ē de se sp sūt apta nata tales effectꝰ facē.nec ſb est modicū si sciuerim⁹ q effectꝰ sūt apti nati eē ex qbꝰ cāis.nō est ḡ tāta necitas in nālibꝰ sic in mathematicis:nec tāta necitas in istis iferioribꝰ q̄zta i supcelestibꝰ.ibi eni semp ex cāis sequunť effectꝰ.semp eni ex iterpōne terre eclipsať luna.ꝛ semp ex iterpōne lune sol.nō aūt ſb semp ex semine oliue gñať oliua.qa pōt eē corruptio i semie uel pōt ex aliq̄ cā ipediri semē ut nō ꝓferat suū germē.¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utrū deodē mō possum⁹ demſatiue arguē i nālibꝰ ꝛ i mathematicis.¶ Dōm q cū mathe⁰⁰ cāe nō possint ipediri.nāles aūt pñt ipediri nō eodē mō arguēdū ē ſb ꝛ ibi.sz i mathe⁰⁰ arguēdū ē simplr ꝛ ꝑm actū:ut hēt angulū ḡ hēt tres.i nālibꝰ aūt ꝑm aptitudinē ꝛ exdtiōe:ut hēt talē cāz.ḡ ē aptū natū ꝯze talē effectū.ul̄r ex tali cā nō ipedita segt talis effectꝰ.qđā ḡ necitas est i nālibꝰ ipsis ex q̄dā aptitudie qr q̄tū ē de se nāles cāe sp sūt apte nate nisi ipediant ꝓducē suos effectꝰ.Alliq̄ vo cāe sūt ul̄r q̄tū ad sbta.ꝛ sp q̄tū ad tps.ita q tales cāe i oi sic se hñt q̄tū ad ul̄itatē sbor que ēt fiūt.s.i oi q̄tū ad ul̄itatē tēpor.in quocūq; eniz sbto hēat eē cā que nō pōt ipediri hēt eē effectꝰ ei⁹.ꝛ qūcūq; hēt eē talis cā hēt esse effectꝰ eius.in nālibus aūt cāis eo q ꝑñt

UVA. BHSC. IyR_086_4

ipedīri hñt tale eē ꝑm aptitudinē. Qđ ꝙ obȝciebat in alia cōne ꝙ demr̄atio est ex neccȝ pz ꝙ in ipsis nālib⁹ est q̄dā necitas cuiusdā aptitudis. Procedim⁹ tñ ꝙ demr̄ationes per cās nāles hñt quēdā defectū nec sunt tāte certitudis sic sūt demr̄ationes mathematice. ¶ Adūtēdū tñ ꝙ cū dicim⁹ aliq̄ cāta eē semp ꝛ ulr. itelligēdū est per relationē ad cām. ut eclipsis est semp qñ est sua causa. ꝛ ul'iter ubi est sua cā. vñ si eēnt multe lune ꝛ inter oēs interponeret terra in oibus eis esset eclipsis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enim. a. de. b. ul'r p̄dicaī: ꝛ. b. de. c. ul'r neče ē. a. de oi. c. ꝛ semp p̄dicari. ß eni ul'r de oi ꝛ semp. ß suppositū ē sic frequēter es se. neče est ḡ ꝛ mediū frequēter eē: qđ est i quo est. b. d. Erūt igit ꝛ eoꝝ que sunt sicut frequenter p̄ncipia sine medio quecunqȝ frequenter sic sunt aut fiunt.

¶ Probat qđ dixerat. dixerat eni ꝙ i his que sūt frequēter dz accipi mediū ut frequēter. qđ ꝓbat. d. ⌊ Si eniz a. p̄dicet de. b. ul'r. ⌋ i. maior extremitas de medio. ⌊ ꝛ b. de. c. ul'r. ⌋ i. mediū de minori extremitate ⌊ neče est ꝛ. a. de. c. semp ꝛ de oi p̄dicari. ß eni est eē ul'r ⌋ vȝ de oi ꝛ semp. ⌊ sed suppositū est eē sic frequēter. ⌋ q. d. ꝙ si. a de. c. eēt sicut frequēter opȝ ꝙ mediū. b. accipiaī sic frequēter. qz si accipeī sic ul'r ꝛ semp oporteret ꝙ ꝛ. a. de c. eēt sic ul'r ꝛ semp. qđ ē p̄ ypothesim ꝛ p̄ illud qđ suppositū ē. ió ibdit ꝙ ⌊ neče ē ḡ ꝛ mediū qđ ē i quo ē. b. ⌋ i. qđ significaī ꝙ. b. ⌊ eē sic frequēter ⌋ ꝛ subdit ꝙ ⌊ erūt igit ꝛ eoꝝ que sūt frequēter p̄ncipia. ⌋ i. cāe ⌊ sine medio ⌋ ꝛ ꝓpe ꝛ imediate ⌊ q̄cūqȝ frequēter sic sūt ⌋ q̄ztuz ad subiecta ⌊ aut fiūt ⌋ quātū ad tpa. q̄cūqȝ ḡ cāta sunt frequēter hñt cās que sunt frequēter quātum ad subiecta. uel que fiūt frequēter hñt cās que fiūt frequenter quātū ad tēpora. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quō igit gdē sit qđ qd ē iter termios assignatum est: ꝛ q̄liter demr̄atio: aut diffinitio sit ipsius aut non: dictum est prius.

¶ Epilogat circa determiata. d. ⌊ Quō igit fiet qđ qd ē iter termios ⌋ sup. silr̄isticos ⌊ assignatū ē. ⌋ i. oñsuz ē. ꝛ ibdit ꝙ ⌊ ꝛ q̄liter demr̄atio aut diffō sit ipsi⁹ ⌋ qđ qd ē ⌊ aut nō dictū ē ꝓius. ⌋ ¶ Notādū aūt ꝙ sic ꝑm singula genꝝ ꝓtigit demr̄are. sic ꝛ singula gña cārū ꝓtigit diffinire. vñ ꝛ i 8° me^c^. cōmēdant diffōnes Aristarchi q̄ erāt ꝛ oē gen⁹ cāe. Assignare ḡ quō singula gña cāꝝ pñt eē mediū i demr̄atiōe ē assignare quō qđ qd ē siue quō diffō ꝛ oē gen⁹ cāe sit tale mediū i demr̄atione. ß ē ḡ qđ itēdit i ꝓma pte hui⁹ epilogi cū dīe ꝙ assignatū ē. i. oñsuz quō qđ qd ē. i. quō diffō sit iter termios silr̄isticos. i. sit mediū ad silr̄andū. nā illō est mediū iter terminos silr̄isticos qđ ē mediū ad silr̄andū. ß eni diffuse dictū ē quō qd ē siue diffi⁹ sit iter tales terminos ul'r sit tale mediū: diffuse dictū ē quō singula gña cāruz pñt accipi iter tales termios uel pñt accipi ut tale mediuz ꝑm q̄ singula gña cārū formari pñt diffōnes ad demōsträdū. ¶ Notādū ēt ꝙ subarū ꝓpe ē diffō. ꝛ p se passionū ē demr̄atio. ex ß aūt possum⁹ exponē scdam ptez epilogi. vȝ ꝙ pz ꝓ ꝓius dicta quō ipsi⁹ qđ qd ē ē demr̄atio. ꝛ quō nō. ꝛ quō ei⁹ ē diffi⁹ ꝛ quō nō. nā ipsi⁹ qđ qd ē subē nō ē, ꝓpe demr̄atio: sz diffō. ipsi⁹ aūt accūtis ē demr̄atio. uel possum⁹ alr̄ dicē ꝙ ipsa eēntia accūtis q̄ significaī ꝓ qđ qd ē ꝛ ꝓ diffōnē pōt ꝙsiderari dupl'r. uel ut est aliqd i se. ꝛ sic ipsi⁹ qđ qd est accūtis uel ipsi⁹ eēntie accūtis ē diffi⁹. ipm eni accūs ꝑm se ꝛ in abstracto diffinīt. uel pōt ꝙsiderari ipz qđ qd ē siue ipsa eēntia accūtis i ꝙcreto. ꝛ ut aliqd i alio. ꝛ sic demr̄at. pp qđ pz quō ipsi⁹ qđ qd ē ꝛ ipsi⁹ eēntie passionis ē diffō. ꝛ quō nō. qz pz se ꝛ ut accipīt i abstracto: diffinīt. ut aūt accipīt cū alio nō diffinīt. qz hois albi nō est diffō. sic ēt pz quō ipsi⁹ est demr̄atio. ꝛ quō nō. qz ipsius ꝑm se est demōstratio. eius aūt ut est in alio est demr̄atio.

Uomō aūt opȝ uenari in eo qđ qd q est p̄dicātia nunc dicamus.

¶ Dicebaī supꝝ ꝙ circa qđ qd ē duo p̄ncipalr̄ itēdebat phs. p° qđē quō se hiet ad demr̄ationē. 2° vo quō possem⁹ uenari ꝛ iuestigare qđ qd. p° ꝙ declaratuz ē quō qđ qd ē se hēat ad demr̄ationē ꝛ ꝙ ß itēdebat i p̄cedēti pte ex epilogo imediate hito ubi dī. assignatū ē. i. ostēsuz ē quō qđ qd est sit iter termios silr̄isticos. ꝛ quō ipsi⁹ sit demr̄atio. In hac aūt pte itēdit de 2° p̄ncipali. vȝ quō possum⁹ uenari ꝛ iuestigare qđ qd est. pp qđ sciēdū ꝙ ipm qđ qd ē. ē illud qđ p diffōnē exp̄mit. ꝛ ēt hēt rōnē medij demr̄atiui. ꝛ rōnē cāe. qz ꝑm oē genus cāe pōt formari diffō. nō ḡ possem⁹ sufficiēter scire quō ꝓtigit uenari qđ qd ē nisi scirem⁹ diffōnē uenari. ꝛ nisi scirem⁹ uenari quō accipiēdū sit mediuz. ꝛ cā ad demr̄andū. ió tria fac. qz p° dat artē quō accipiēda sit diffi° sbti. 2° quō accipiēda sit diffi° passionis. 3° docet iuenire mediū ꝛ cāz ad demr̄andū passionē de sbo 2ª ibi. ⌊ Quare aūt opȝ itēdētē. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ut hēam⁹ aūt ꝓpositā. ⌋ Circa p^m^ duo facit. qz p° ꝓtinuat se ad dicēda. 2° exequit de itēto ibi. ⌊ Eoꝝ igit que isūt. ⌋ Dicē ḡ ⌊ Quō aūt opȝ uenari uenātia. ⌋ i. ducētia uel ⌊ p̄dicātia ⌋ ut sonat alia trāslatio ⌊ in eo qđ qd est nūc dicemus ⌋ illud eni p qđ ducimur ad aliqd pōt dici q̄si uenās illud. vñ ꝛ canes uenatici dicunt eo ꝙ in pdā nos ducūt. diffinīctia dicunt eē uenātia in eo qđ qd. qz ducūt nos in cognitionē qdditatis. ꝑm tñ trāslationē aliam nō opȝ nos hic subtiliare. sic eni hēt alia trāslatio. quō aūt opȝ uenari que in eo qđ qd p̄dicant nūc dicamus ꝙ dictum planum ꝛ clarum habet intellectum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eoꝝ igit q̄ isūt vnicuiqȝ q̄dā extēdunt i plus nō tñ ex̄ gen⁹: dico aūt i plus eē q̄cūqȝ qđē isunt vnicuiqȝ ul'r. At vo ß alij. ut eni aliqd qđ oi trinitati est. ß nō oi trinitati: sic qđ ē: est trinitati. ß nō ꝛ numero. ß ꝛ par est oi trinitati: ꝛ i plus ē: ꝛ nā qȝ ipsis qnque est ß nō ex̄ gen⁹. qnque qđē enim numerus est: nullū aūt ex̄ numerū par ē.

¶ Exequit de itēto. ⌊ Propter qđ sciēdū ꝙ ars ad accipiendū diffōnē sbti est duplex. vna que est bona simpl'r. ꝛ alia que est bona in casu. ars bona simpl'r est ut accipiaī ꝓpriū gen⁹ ꝓpa dīa. ars aūt bona in casu est ut q̄si ignaī ꝓpa dīa ꝙ loco ꝓpe dīe accipiant aliq̄ plura: quoꝝ q̄libet se hēat in plus ꝛ oia i eque. duo ḡ facē qz p° dat artē diffiniēdi sbm q̄ ē bona i casu. 2° dat artē q̄ ē bona simpl'r. ibi ⌊ Cōgruū aūt ē. ⌋ Circa qđ duo facit. qz p° pmittit quādā diuisionē. 2° ex diuisione pmissa docet nos cogscē q̄lia sūt illa q̄ diffōnē igrediūtur. ibi ⌊ Muiusmodi aūt accipiēda. ⌋ dīe ḡ ꝙ ⌊ eoꝝ q̄ isūt vnicuiqȝ ul'r qdā extēdunt i plus nō tñ ex̄ gen⁹ ⌋ ꝛ exponit se qđ appellet eē i plus. d. ⌊ Dico aūt i plus eē q̄cūqȝ isūt qđē ul'r vnicuiqȝ ⌋ nō soli ⌊ at vo. sed alij ⌋ ut illud est i plus q̄ȝ hō qđ p̄dicaī ul'r de hoie ꝛ iest alij q̄ȝ hoi. ut puta bipes qđ p̄dicaī ul'r de hoie ē i plus q̄ȝ hō qz iest alij ab hoie. nō tñ ē ex̄ aial qđ ē gen⁹ hois. ē ḡ aliqđ qđ p̄dicaī ul'r ꝛ ē i plus qđ nō extēdit se ex̄ gen⁹. ꝛ ē aliqđ qđ se extēdit. ió ibdit ⌊ ut aliqđ qđ oi trinitati inest. sed ꝛ nō trinitati sic qđ ē. ⌋ i. sic ens. ens eni ita est i plus q̄ȝ trinitas ꝙ extēdit se ex̄ gen⁹ trinitatis. ió ibdit

UVA. BHSC. IyR_086_4

q⁹ ⌊iest trinitati.ſz etiã nõ nũo. ⌋q.d.q ens ita iest trinitati ulr q ẽt extendit ſe eẽ nũm q est gen⁹ trinitatis qz ens iest ꝛ nõ nũo.i.p̃dicaẽ de aliq̃ qõ nõ est nũs.ꝛ ſbdit.q⁹⌊ſz ipar iest oi trinitati.ꝛ i plus est⌋sup.q̃z trinitas.qz⌊iest ipſi⁹ gnqz⌋ꝛ ſbdit⌊ſz nõ eẽ gen⁹.gnqz enim est qdã nũs.nullũ aũt ipar eẽ nũz est.⌋q.d.q ipar ex eo q⁹ iest alij q̃z triario.qz iest gnario.nõ pp̃ ſ̃ est eẽ gen⁹ nũi.qz ipe gnari⁹ est nũs:imo nullũ ipar est eẽ gen⁹ nũi.ẽ ḡ itẽrtio ſua q⁹ alr qõ ẽ.i.ens p̃dicaẽ ulr de triario ꝛ in plus est q̃z triarius ꝛ alr ipar.nã ens ita est in plus q⁹ extẽdit ſe eẽ nũz q est gen⁹ triarũ.ſz ipar nõ ſe extẽdit eẽ numeꝛ qui est ꝟ⁹ genus. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Hi⁹ igit accipiẽda ſũt uſq̃z ad ſ̃ p̃mũ: q̃rũ vnũqõq̃z qdẽ in plus ſit. Oia aũt non ſũt i plus.hãc eni neẽe est ſubſtãtiã rei eẽ.

¶ Ex diſione data oñdit q̃lia debeãt accipi ad formãdũ diffõnẽ.Circa qõ duo facit.qz p̃mo faẽ qõ dcm̃ est.2° qõ dixerat manifeſtat p exẽplũ.ibi⌊Ut trinitati.⌋qti nuet aũt ſic.dẽm est q q̃dã ulia p̃dicata ſe ꝟñtia i plus q̃dã ſe extẽdũt eẽ genus.q̃dã aũt nõ.ꝛ qz ſic est:⌊accipiẽda ſũt aũt hi⁹ ⌋ſup.p̃dicata ulia ſe ꝟñtia i plus⌊uſq̃z ad ſ̃.⌋i.uſq̃z ad tãtũ nũz.ſiue uſq̃z ad talẽ terminum quſq̃z tot accipiant⌊q̃rũ vnũqõq̃z qdẽ taliuz.⌋i.p̃dicato⌊in plus ſit.oia aũt nõ in plus ſũt.hãc ḡ neẽe est ſbaz rei.⌋i.ſbalez diffõnẽ.q.d.cũ tot ſunt accepta ulia p̃dicata ꝟñtia ſe in plus nõ extẽdẽtia eẽ genus q⁹ oia ſi mul ſũpta nõ ſe ꝟñt in plus q̃z ip̃m diffinitũ.tũc ex talib⁹ p̃dicatis ꝟſtituit ſba uel diffõ. ¶ Dubitaret forte aliqs:qz vi ſ̃ falſuz q⁹ q̃libet ps diffõnis ſe debeat ꝟñe in plus:ꝛ totũ in eque.nã ultia dixia ſemp ꝙũtit cũ diſ finito.ꝑm pp̃m eni in meta.ſi bñ ſciremus dixias aialis findẽtis pedes tot eẽnt hi⁹ dixie.quot ſunt aialia findẽ tia pedes.nũs ḡ dixiarũ ꝓparuz ſ̃ aliq̃ gñe equat nũo ſpẽruz ſ̃ illo gñe:qõ nõ eẽt niſi dixia ultia ꝙuerteret cũ ſpe. ¶ Dom q⁹ qz ignote ſunt nob̃ forme ſbales:ꝛ qz ignote ſunt nob̃ dixie ꝓpe ex ſ̃ multa mala icurrimus diffiniẽdo.p°qz faciemus diffõnẽ ex plurib⁹ q̃z duob⁹. ſolũ eni duo deberẽt ꝙcurrẽ ad diffõnẽ.quoꝝ vnuz ſe ꝟñet ut mã ꝛ ut potẽtia.vz genus.aliõ ut act⁹ ꝛ ut forma.vz dixia.nũq̃z eni ex duob⁹ fit vnuz.niſi vnũ ſe ꝟñeat ut potẽtia.ꝛ aliõ ut act⁹.nec opz dare z^m qz non reqrit ſbt.nec colla nec clau⁹ ad ꝙũgẽdũ actũ potẽtie.iõ z^m est ſemp ſupfluũ.duo aũt ſolũ reqrunt ad ꝙſtitutionez rei.potẽtia ꝛ act⁹.attñ qz aliq̃ñ inoiatũ est genus ꝓpr̃i um tũc loco gñis ꝓpr̃ij ponim⁹ genus remotũ uſq̃z ad dixiã ultimã.ut ſi eẽt diffõ hois aial mãſuetũ bipes.rotuz ſ̃ aial mãſuetũ accipeẽ loco gñis ꝓpr̃ij ꝓrimi.ꝛ bipes ſe ꝟñet ut ſpecifica dixia.Rurſus qz aliq̃ñ est nobis ig̃ta dixia ꝑpa:tũc loco dixie ꝓpe aſſumim⁹ duas dixias quarũ quelibet ſe hẽt in plus.ꝛ ambe in eque.ꝛ ſi non ſufficiũt due accipim⁹ ꝛ ꝑles alias tales.utputa ſi eẽt nob̃ ignota ꝑpa dixia hois accipemus greſſibile bipes loco dixie ꝓpe q̃rũ q̃libet ſe hẽt in plus ꝛ totũ i eque. greſſibile eni est in plus q̃z hõ eo q⁹ equus ꝛ alia q̃dru pedia ſunt greſſibilia:ꝛ bipes in plus q̃z hõ.qz uolatilia ſunt bipedia.ſed ſ̃ totũ.greſſibile bipes.forte est ſolus hõ.q⁹ ḡ ſi accipiant multa que ſunt in plus.totum aũt nõ in plus ſed in eque.hoc est ex ignorãtia dixie.p̃ prie.Qõ ḡ obẽcit q⁹ dixia ꝑpa ꝙuertit.dici debet q⁹ uerũ est ſi eẽt illa nob̃ nota.ſed qz non est nob̃ nota:loco illi⁹ accipim⁹ aliq̃ plura:quoꝝ q̃libet ſe hẽt in plus:ꝛ totũ in eque. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utꝝ iſte modus ſit ꝙueniẽs. ¶ Dõz q⁹ ꝙueniẽti eẽt ſi ſcirem⁹ dixiaz ꝓpr̃iã.tũ poſt diffõnẽ ꝙtinẽtez dixiã ꝓpr̃iã hec est ꝙuentiõr diffõ qñ loco ꝓpe dixie accipiunt plura.q̃z q̃libet ſe hẽt in plus.ꝛ totũ in eque.qz nõ est aliqd q⁹ ita nos ducat in cognitionẽ ꝓpr̃ij ſic ꝙuentia ꝛ dixia quã ꝟz res ad alia.ut ſi loco dixie ꝓpe hois accipeẽ greſſibile bipes.greſſibile diceret ꝙuentiã quã hẽt hõ cũ aialib⁹ terreſtrib⁹.ꝛ dixiã quã hẽt cuz uolatilib⁹.bipes aũt eq̃rio diceret ꝙuentia ad uolatilia ꝛ dixiã ad terreſtria.Jn hiis ḡ duob⁹ ꝙtinet ꝙuentia ꝛ dixia ipſi⁹ hominis tã ad aialia uolatilia q̃z ad terreſtria.ꝛ qz hic est modus maxie deuentẽdi i cognitionẽ dixie,ꝑpe:iõ poſt diffõnẽ ꝙtinentẽ dixiã ꝓpr̃iã videt hic modus esse congruẽtior. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs.utꝝ ꝟz vita tẽ poſſet fieri diffõ ꝑm hũc modũ. ¶ Dõz q⁹ nõ.nã q⁹ aliq̃ ſic ſe hẽant reſpectu alic⁹.q⁹ q̃libet illoꝝ ſe hẽat in plus ꝛ totũ in eque:ſ̃ eẽ nõ põt niſi qz illa duo ſe hẽant ſicut excedẽtia ꝛ exceſſa.ut ponam⁹ q⁹ hõ niger ſe ꝟñet in eque cũ ethiope.videm⁹ eni q⁹ hõ est in plus q̃z ethiops.ꝛ nigrũ in plus q̃z ethiops.hõ tũ niger,poſit⁹ est ieſſe i eque.q̃ ſi ſic est opz q⁹ hõ ꝛ niger ſe hẽant ſic excedẽtia ꝛ exceſſa.nã ſi hoc nõ eẽt nõ poſſet eẽ q⁹ q̃libet eẽt in plus ꝛ totũ in eque.nã ſi nigrũ nõ reptret niſi in homie.ꝛ hõ eſſet in plus q̃z ethiops.homo autẽ niger ꝙuerteret cũ ethiope oporteret q⁹ nigrũ ꝙuerteret cũ ethiope.q̃ ſi nõ ſegt des oppoſitũ. ſi enim ali qd est nigrũ q̃ nõ ſit ethiops.ſit illd.a.querem⁹ ḡ utꝝ a.ſit hõ.ul nõ.ſi nõ est hõ hoc est ꝟ ypotheſiz.ſuppone bam⁹ eni q⁹ nigrũ nõ ſe extẽderet eẽ hoiez.ſi aũt ẽ hõ ꝛ nõ ẽ ethiops.ḡ hõ niger nõ ꝓũtit cũ ethiope q̃ est ẽt ꝟ ypotheſim. Q; ḡ aliq̃ duo ſic ſe hẽant reſpectu alicui⁹ q⁹ q̃libet ſit in plus ꝛ totũ in eque ſ̃ eẽ nõ poterit niſi q̃libet illoꝝ reſtrigat aliõ.ꝛ ſi q̃libet ul ſi utrũ qz reſtrigat utrũq̃z.utrũq̃z erit reſtrigẽs ꝛ reſtrictũ.ꝛ p ꝟñs utrũq̃z erit excedẽs ꝛ exceſſuz.nã nõ reſtringit niſi q̃ excedit.ꝛ nõ reſtrigit niſi q̃ excedit.eẽ ḡ reſtrigẽs ꝛ reſtrictũ est eẽ excedẽs ꝛ exceſſuz.ſed ipoſe est ꝑm ueritatẽ in diffõne eẽ aliq̃ duo ſic ſe ꝟñtia.ſic excedẽtia ꝛ exceſſa.nã in diffõne ſunt genus ꝛ dixia.ul ſi ſũt ibi plures dixie.ſ̃ erit ꝑm ordinẽ p̃dicamẽtalẽ.quarũ vna erit dixia gñis ſupioris.ꝛ alia iferioris.genus ḡ ꝛ dixia nõ põt ſe hẽe ſic excedẽtia ꝛ exceſſa.qz dixia nõ ſe extendit eẽ gen⁹. Rurſus due dixie ordiate ꝟz ordinẽ p̃dicamẽti nõ põt ſic ſe hẽe ſi bñ date ſint.nã dixia gñis iferioris ſi bñ data ſit nõ poterit excedẽ dixiaz gñis ſupioris.tal ḡ diffõ ꝙtinẽs plura:quorũ q̃libet est in plus ꝛ totũ in eque:nõ erit diffõ uera.ſz poterit eẽ ſupplẽs in eẽ diffõnis uere.iſte ḡ modus diffiniẽdi tradit⁹ hic a ꝑho non est bonus ſimpl̃r.ſz est bonus reſpectu nr̃i.ꝛ est bonus in caſu ut dixim⁹ in ꝙtinuãdo l̃raz.nã qz nob̃ ſũt ignote dixie,ꝑpe ut ſup̃ dixim⁹.iõ hic modus est nobis cõpetẽs.qz poſt diffõnẽ ꝙtinẽtez dixiã ꝓpr̃iã.hec diffõ est cõgruẽtior q⁹ ꝙtineat aliq̃ quoꝝ q̃libet ſit in plus ꝛ totũ in eque ut est ex q̃ne ꝓpoſita mãifeſtũ. ¶ Deiñ.c.d.

¶ Ut trinitati iest oi nũerus ipar p̃m⁹ utrobiqz.ꝛ ſicut q⁹ nõ est mẽſurari nũero:ꝛ ſiẽ q⁹ est nõ cõponi ex nũeris.hoc itaqz iã trinitas est numerus ipar p̃mus:ꝛ ſic p̃mo.

¶ Manifeſtat qõ dixerat p exẽpluz de diffõne trinarij. Circa qõ tria facit.qz p° dat diffõnẽ trinarij.2° oñdit diffõnẽ hui⁹ eẽ ꝑm datã methodũ ſiue ꝟz datã artẽ.3° declarat q⁹ talis diffõ ſit diffõ trinarij.2ª ibi.⌊Horuz eni.⌋ꝟz ª ibi⌊Qm̃ ãt oñſũ.⌋Dicit ḡ⌊Ut trinitati iest oi nũs ipar utrobiqz p̃m⁹.⌋q.d.dcm̃ est q⁹ diffõ dz cõtinere aliq̃.quoꝝ q̃libet ſit in plus ꝛ totũ in eque ut nũs utrobiqz p̃m⁹ iest trinitati ſup.mõ p̃dicto.qz q̃libet hoꝝ ſit in plus q̃z trinitas.totũ aũt:nõ in plus.ſz in eque.ꝛ exponit ſe qd applẽt nũs utrobiqz primus.d.⌊ꝛ⌋ſup.nũs utrobiqz p̃m⁹ di⌊ſicut qõ est nõ mẽſurari nũo.ꝛ ſiẽ nõ cõponi ex nũis.hc itaqz iã trinitas est⌋q.d.q iſta est diffõ trinitatis⌊nũs ipar p̃mus.ꝛ sic p̃mus.⌋ꝟz utrobiqz. ¶ Notãdũ aũt q⁹ nũs p̃m⁹ dicit qõ non ꝓducit ex nũis.ſed ex ſola replicatione vnitatis

UVA. BHSC. IyR_086_4

pducit.ſz nō pduci ex nūis eſt duplr:ul' ex ductu nūi in nūm.ul' ex aggregatiōe nūi cū nūo.gnari⁹ eni nō pducit ex nūis ex ductu nūi in nūm.qz nullus nūs ducit⁹ in aliquē nūm faciet nūz gnarū:tū gnari⁹ bñ pducit ex nūis ex aggregatiōe nūi cū nūo.qz ex aggregatione nūi binarij cuz trinario ꝓſtituit gnari⁹:gnarius ḡ nō eſt p̄m⁹.niſi vno mō.ſenari⁹ aūt nullomō eſt p̄m⁹. qz utroqz mō ꝓſtituit ex nūis.ꝓſtituit eni ex ductu nūi in nūz.qz ex ductu trinarij in binariū ꝓſtituit ſenari⁹. nā ter duo ſex faciūt. Rurſus ꝓſtituit ſenari⁹ ex aggregatiōe nūi cū nūo.nā duo cū q̄tuor ſex faciūt.trinarius aūt eſt p̄mus utroqz mō.qz nō pducit ex ductu nūi in nūm.z hoc appellat pḣs nō mēſurari nūo. nā nūs qui duct⁹ eſt in aliū nūm pducit aliquez nūm hi⁹ nūs p̄m illū nūm dī mēſurare pductū nūm.ut ſi binarius duct⁹ in trinariū facit ſenarū.binari⁹ mēſurabit ſenariū p̄m trinariū.qz eſt 3ª ps ſenarij.p̄m hoc eni binarius mēſurat ſenariū ſic ulna mēſurat pānū qū totiens ſumit q equat pāno.ſic binari⁹ mēſurat ſenariū ſz trinariū.qz ter ſumpt⁹ equat ſenario.trinari⁹ aūt eſt primus iſto mō.qz nullus nūs duct⁹ in aliū nūm menſurat trinariū ul' pducit ip̄m. Rurſus trinari⁹ eſt p̄mus alio mō.qz nō cōponit ex nūis.nullus eni nūs cōpoſitus alteri nūo facit trinariuz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Horz eni vnūqōqz aliō:qō i parib⁹ oib⁹ ineſt:ultimuz aūt z dualitati:oia aūt nulli.

¶ Probat hi⁹ diffōnē eē p̄m datā methodū ſiue p̄m datā artē.d.¶ Horz eni ¶ſiue¶ horz qdē vnūqōqz ¶ ſu.eſt plus q̄z trinari⁹.qō pz.nā¶ ali⁹ qdē.¶vz nūs ipar¶ i eſt oib⁹ iparib⁹ ¶alijs a trinario¶ ultimū ät.¶vz utrobiqz p̄mus¶ z dualitati ¶ſup.ieſt¶ oia aūt.¶ſi.totuz ſil' ¶nulli ¶ſup.alij ieſt niſi trinitati.eſt ḡ hec diffō trinitatis p̄m datā methodū.qz q̄libet ps eſt in plus z totuz in eque. ¶ Notādū aūt q eē utrobiqz p̄mū.i.nō menſurari.ul' nō pduci ex ductu nūi in nūm.nec pduci ex cōpōne nūi cū nūo nō ſolū cōpetit trinitati.ſz ēt dualitati.nā nullus nūs duct⁹ in aliū nūm facit dualitatē z nullus nūs cōpoſit⁹ cuz alio nūo facit ip̄am.nūs ergo impar eſt in plus q̄z trinari⁹.qz cōpetit alijs iparib⁹ z etiā utrobiqz p̄muz eſt in plus q̄z trinari⁹.qz cōpetit binario.totū aūt ſimul.vz nūs impar utrobiqz p̄mus ſoli trinario cōpetit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qm̄ aūt oñſuz iā eſt in ſupiorib⁹ q neceſſaria ſunt i eo qō qd eſt p̄dicātia . ul'ia aūt neceſſaria ſūt . In trinitate aūt z in q̄cūqz alio ſic accipiunt i eo qō qd eſt:accepta ſic ex neceſſitate erit trinitas hec.

¶ Declarat q hi⁹ diffō trinarij eſt bona ex quo q̄ztuz ad pñs ſpectat duo regrunt ad hoc q aliqd ſit diffō.p⁰ q p̄dicē ul' z ex nēcitate.2⁰ q dicat totā ſbaz rei.tria ḡ facit pḣs:qz p⁰ ꝑbat q hoc qō dictuz eſt p̄dicat ul' z ex nēcitate de trinario.2⁰ oñdit q dicat ſbaz ei⁹.3⁰ cōcludit q eo mō quo accepta ē diffō de trinario poſſet accipi de q̄libet alio.2ª ibi¶ Qō aūt ſba ſit.3ª ibi¶ q̄re z alij cuilibet.¶ dicit ḡ.¶ Qm̄ aūt oñſuz eſt nob.¶ i.a nob¶ in ſupiorib⁹ nēcia qdē ſunt in eo qō qd eſt p̄dicātia.¶q.d.q p̄dicātia in eo qō qd ſunt nēcia.z ſbdit¶ ulia aūt nēcia ſunt.¶q.d.q talia nēcia.vz p̄dicātia in eo qō qd ſunt ulia.i.p̄dicant ul'r.ſi ḡ ea que poſita ſunt in diffōne trinitatis p̄dicant in eo qō qd.qz dictū eſt q talia debēt accipi.oz q illa p̄dicent ul'r z de nēcitate de trinario.iō ſbdit.q¶ in trinitate aūt z in q̄libet ul'in quocūqz alio in eo qō qd accipiunt ſic.¶i. accipiēda ſunt ſic.vz p̄m datā artē¶ accepta aūt ſic trinitas erit hec¶que ſunt accepta¶ ex nēcitate¶ z ſu.z ul'r.ita q que ſic accepta erūt z ex nēcitate z ul'r p̄dicabunt de trinitate. ¶ Notādū aūt q data methodus ē q accipiēda ſunt hi⁹ que ſe hñt in plus z nō ſe extēdūt ex genus z tot ſunt accipiēda de talib⁹ quoz qōlibet eſt in plus:z q oia ſil' accepta nō ſint i plus:ſz in eque. ſi ḡ accepta nō ſe extēdēt ex genus z ſunt ordinabilia in gñe opz q ptineāt ad gdditatē rei.z qz talia inſunt de nēcitate z p̄dicant ul'r:opz q ea que ſunt accepta i diffōne trinarij ſi ſic accepta ſunt q trinari⁹ ſit ex nēcitate hec que ſūt accepta.i.q hi⁹ accepta p̄dicent de neceſſitate de trinario.z ēt ſu.opz q p̄dicent ul'r. ¶ Dubitaret forte aliqs.qz nō vī q poſita in diffōne trinarij p̄dicent nēcitaliter de trinario.qz ex p̄mū z nō mēſurari nūo ul' nō ex p̄mū.ſz mēſurari nūo vident ex q̄dam ꝓpetates nūi. ¶ Dōz q dato q nō ſint ꝓpetates hoc nō obſtat.nā qz ignote ſunt dīe nēcitales utimur tali b⁹ loco dīaz nēcitaliuz.ſic ḡ bipes ponit dīa hois z dīa nēcitalis.z tñ figura mēbroz corpis qdā accīs eſt.attū cū neſcimus dīā nēcitalē ſignificam⁹ ea noie alicui⁹ accītis.ut p greſſibile ſiue p pēnatū que z ſi fz ſe accītia noiant.tñ ut igrediunt diffōnē ponunt vice dīarū ſubaliū z aſſumunt ed ſiḡnduz rei nēcitā.nam z ipa noia ſubarū utplurimū ab accītib⁹ ſunt aſſūpta ut lapis a leſione pedis:z petra a tritiōe pedis p̄m grāmaticalē ethimologiā:qui dicunt q petra dicit quaſi pede trita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qō āt ſuba ſit ex his:manifeſtū eſt.neceeni eſt niſi ſb nēcit trinitatis eē:ut gen⁹ aliqd eē.ſb āt noiatū:aut nō noiatū:erit igit i pḣz q̄z trinitati ieē:ꝓceſſū eni eſt hi⁹ eē gen⁹ qō cūqz p̄m potētiā in plus eſt.Si itaqz nulli ineſt alij q̄z athomis trinitatis:ſb utiqz erit trinitatis eē.ſupponat eteni ſb vniuſcuiuſq z ſba eē q̄ nēcit athomis ultimū p̄dicamētū.

¶ Oñdit q ſba trinitatis eſt ex his z q diffinitio data dicit totā ſbaz trinitatis.d.¶ q aūt ſba¶ ſu.trinitatis ¶ſit ex his.¶i.ex poſitis in diffōne p̄dicta¶ manifeſtū eſt¶ex his q dicent.z ſbdit q¶ neēe eſt eni niſi hoc eēt eē trinitatis.¶i.niſi in ſb ꝓſiteret nēcitalis diffō trinitatis q dicit eē ei⁹¶ ut gen⁹ aliqd eē.¶q.d.q ſi nō nēcit diffi⁹ eſſet genus.z ſbdit q¶ ſb aūt.a.¶i.hi⁹ genus¶ aut noiatū aut non noiatū.erit igit in plus q̄z trinitati in eē¶uel¶ q̄z trinitatis eē.¶q.d.q ſi eſt genus ſiue ſit nominatū ſiue inoiatū erit in plus q̄z trinitas qz¶ ꝓceſſū eſt eni hi⁹ eē genus.qō qdē p̄m potētiā eſt i plus¶ſup. q̄z ea q̄ ſunt in gñe.z qz rō aſſignata de trinitate nō eſt in plus q̄z trinitas nō erit gen⁹.ſz ſi nō eſt gen⁹ z p̄dicatur in qd opz q ſit diffi⁹ dicēs nēcitiā ſiue eē gdditatez rei.iō ſbdit¶ſi itaqz¶ſu.rō data¶ nūli alij ierit q̄z athomis.¶i.q̄z idiuiduis¶ trinitatis.ſb utiqz erit eē.¶i.diffi⁹¶ trinitatis¶z ſbdit.q¶ ſupponat eni z eē ſb ſba.¶ i.ſbalis diffō¶ vniuſcuiuſq q̄ eſt ultimū.¶i.finale¶ p̄dicatū in athomis.¶i.in ididuis rei. ¶ Notādū aūt q uſqz ad ultimā dīā nō habeē ultimū.i.finale p̄dicatū qō nō ineſt niſi athomis.i.niſi ididuis ſpēi.nā hoc mō fit diffō ſemp aggregādo dīas donec totū aggregatū equeē ſpēi.z tūc illd totū aggregatū qō eſt ſic ultimo redeūtū ſpēi nō p̄dicat de alijs niſi de ſolis athomis.i.ididuis illi⁹ ſpēi. ¶ Notādū ēt q nō ꝑe diffinit niſi ſpēs ſpāliſſima nō q eſt diſibilis in ſpēs.ſed q eſt diſibilis in athoma.i.in ididua.ꝑ qō ſpāle mētionē facit de athomis.i.de ididuis. ¶ Notādū ēt q ſi ē diffō hoiz q eſt ſba aiata ſꝑibilis greſſibilis bipes uſqz ad ultimā dīā q adeq̄t diffōnē datā hoi ſp acceptuz ſe hēt ut gen⁹:ſba eni aiata ſe hēt ut gen⁹ ad hoiem.z ſba aiata ſꝑibilis greſſibilis ut gen⁹. q̄ aūt additū eſt ibi bipes.qz nō ſe hēt in plus.tūc iā eſt diffō.ſi eni ſcirem⁹

UVA. BHSC. IyR_086_4

noiare totū ꝑcedēs vno noīe illō tanꝫ genus ⁊ bipes tanꝫ dīa faceret diffinitionē. ℔ supponēs phus dicit rōnē datā de trinitate ul' eē genus ul' diffōnem. nō est autem genus quia non ꝑdicat in plus. relinquit ergo q̄ sit diffinitio eo q̄ predicat in eque. nam qđ ꝑdicat in quid ⁊ predicat in eque diffinitio est. genus enīz nō ꝑdicat in eque. dīa aūt non ꝑdicat in qđ. diffō autez ⁊ in qđ ⁊ i eque. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō genꝰ ℔z potētiā est in plus q̄z que sunt in gīe. ¶ Dōz q̄ iferio ra nō sūt in supiorib⁹ actu. ſz potētia. genꝰ eni poª hēt oēs dīas. actu vō nullā. ⁊ sic ꝓtinet genus oēs dīas poª: nullā aūt actu sic genus hēt oēs spēs poª. actu vō nullā. imagiabimur eni q̄ ſz genus nō sit oino sic mā. qz mā est poª pura. genus aūt est forma media iter potētiā ⁊ actū. ut dicit Cōmē. sup 2° meta. attū q̄tuz ad pūs spectat genus hēt magnā ſilitudinē cū mā. nā sic mā est qđđā fundamētuz nāe in qua nihil est actu. sed mā est oia in poª. ⁊ p aduētū diūsarū formarū fit qōli bet in actu. ita q̄ qui itelligit genus ℘m q̄ hui⁹ nō itel ligit aliquā spēm in actu: ⁊ adiūgēdo uarias dīas ge neri pōt itelligē quālibet spēz in actu. bñ g̃ dcm̄ est q̄ genus ℘m q̄ potentia est in plus q̄z quelibet sua spēs. qz in potentia est oēs sue spēs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare similiter ⁊ alij cuilibet sic demō stratorum eidem esse inerit.

¶ Cōcludit ex dictis q̄ eo mō q̄ accepta est diffō trinarij pōt accipi ⁊ diffō quorūlibet alioꝝ. d. ¶ Quare ⁊ alij cuilibet sic demōstratoꝝ. ¶ i. sic diffinitoꝝ. sic diffinita est trinitas ſil¶ ierit ul' erit idē eē. ¶ i. eadē diffō. q. d. ⁊ qđ cūq; aliud a trinitate sic diffiniat: illđ idē qđ sic se hēbit ad tale diffinitū sic diffō trinitatis se hēt ad trinita tem. illud. ſ. idez erit ſil' eē. i. diffō talis diffiniti sic dif fiº data de trinitate est diffō trinitatis. ¶ Deiū. c. d.

¶ Congruū aūt est cū totū aliqs negociet departiri genꝰ in athoma specie ꝓma. ut numerus in dualitatē: ⁊ trinitatez. postea sic diffinitiones illorū accipere tentare: ut recte linee ⁊ circuli ⁊ recti anguli.

¶ Postq̄z auctoꝛ dedit artē ⁊ methodū quō sit accipien da diffō q̄ est bona in casu. ℑn ꝑte ista dat artem ⁊ me thodū q̄ est bona simpl'r. est eni ars ⁊ methodus bona simpl'r scire diuidē genꝰ. ul' scire accipe ꝑpriuz genus. ⁊ scire accipe ꝑpria dīaz. Circa qđ q̄tuoꝛ facit. qz pº dat artē quō accipiēda sit hi⁹ diffō q̄ est bona simpl'r. 2° oñdit quō hi⁹ ars sit utilis. 3° declat quō sit polis. 4° resumit artē datā ⁊ oñdit eā eē sufficiētē. 2ª ibi¶ Sz di uisiones q̄ sunt. ¶ 3ª ibi¶ Nihil aūt opz diuidente. ¶ 4ª ibi(Ad pbādū aūt disionez.) Circa pm aūt tria facit. qz pº docet eū diuidē genꝰ: ⁊ docet accipe ꝑpriū genꝰ. 2° docet accipe ꝑpria dīa. 3° qđ supposuerat pbat. 1ª ibi(Post aūt hēc.) 3ª ibi(Propterea.) Dicit g̃. (Cōgruū aūt est cū aliqs negociet aliqđ totū.) i. circa aliqđ totū qđ oz diffinire (departiri.) i. didē (genus i pª athoma spē) uel in ꝓmas athomas spēs. i. in spēs spā lissimas (ut nūs.) i. si dideret nūs (in dualitatē ⁊ trini tatē. postea.) i. postq̄z sic diſuz est genus (sic.) ſ. oz (tēta re diffōnes illarū) spērū. ⁊ sbdit (ut recte linee ⁊ circu li ⁊ anguli recti.) q. d. q̄ sic accipiēda est diffō dualita tis ⁊ trinitatis ⁊ aliarū spērū nūi sic accipiēda est dif fiº aliarū spērū ꝓtētarū sb alijs gīib⁹. ut diffō recte li nee circuli ⁊ anguli recti. debem⁹ g̃ tētare diffōnē acci pere dualitatis trinitatis ⁊ aliarū spērū spālissimaꝝ. ut diffōnē recte linee ⁊ anguli recti. ¶ Notādū aūt q̄ in ℔ pbs docuit nos sic didē genꝰ. dedit eni nob artez accipiēdi ꝑpriū genus. qđ ār didit in spēs spālissimas est ꝑpriū genus illaruz spērū. genus aūt nō ꝑpriū sed lōginquū nō didit in spēs spālissimas. ſz in spēs ſbalternas. diuidē g̃ genus in athoma spe. ul' in athomas spēs. ul' in spēs spālissimas est via ad cogscēdū ꝑpriuz genus. ¶ Notādū ēt q̄ genus ul' didit in duas spēs ſbalternas. ul' in duas spēs spālissimas. ul' in vnā spēz spālissimā. ⁊ in aliā ſbalternā. supponim⁹ eni disionez eē bimēbrē. si g̃ didat genus in duas spēs ſbalternas. tale genus nō accipiet ut ꝑpriū in diffōne spēi spālissi me. si vō ℘m disionē rectā diuidat in spēm spālissimaz ⁊ ſbalternā poterit accipi ut genus ꝑpriū in diffōne il liº vni⁹ spēi spālissime. ſz si didat disione ꝑpa in duas spēs spālissimas. poterit accipi ut genus ꝑpriū i diffō ne utriusq;z. via g̃ recta ⁊ ars debita ad cogscēdū ꝑpri uz genus est facē disionē in athoma spe. i. in idiſibilia ℘m spēm siue in spēs spālissimas. ¶ Notādū ēt q̄ ait q̄ debemº didē genus in athoma spe pª ul' in athomas spēs ꝓmas. qz nō est genus ꝑpriū ad diffiniēdū spēm spālissimā nisi genus illđ qđ pª ⁊ imediata disione di uidit in spēm talē. vñ athome spēs accipiēde p disionē gīis sunt accipiēde p se ⁊ imediate sb illo gīe. qz ℔z hēb accipiet genꝰ ꝑpriū illaꝝ spēz. nā disione nō pª ⁊ ime diata ſz remota ⁊ p multa media poterit ēt genꝰ gñalis simū didi in spēs spālissimas. ¶ Notādū ēt q̄ ait. cōgruū est. ut denotet hāc artē datā in diffōne. vz diffini re aliqd p ꝑpriū genus ⁊ p ꝑpriā dīā eē ꝯgruam sim pl'r. nā ars data supra q̄ diffiniat aliqd p multa quoꝝ q̄libet sit in plus ⁊ totū in eque nō est ꝯgrua simpl'r. sed i casu cū nō possum⁹ scire ꝑpriā dīā. ¶ Notādū ēt qđ ait q̄ cū negociet totuz aliqđ. i. circa totū aliqđ qz diffō ut dī in 7° meta. est ℘mo. ⁊ ℘mo hēt ptes. ⁊ oz ut ibi dī q̄ ptes diffōnis cozrūdeāt ptib⁹ rei diffinite. cuiusmodi aūt sint iste ptes aut rei aut nois. nō est pūtis speculatiōis. sufficit aūt ad pūs scire q̄ sic oz diffō nē hīe ptes. ita diffinitū. ⁊ si neče est diffinitū hīe ptes neče est diffinitū eē qđđā totū. pbs g̃ uolēs log de ne gociatiōe circa diffinitū ait cū totū aliqđ. i. circa totū aliqđ qđ idē est q̄ circa aliqđ diffinitū. ¶ Deide. c. d.

¶ Post hec aūt accipiētes qđ genꝰ sit utꝝ q̄titatū: aut q̄litatū ꝑpas passiōes specu lari p coia ꝓma. cōpositis eni ex athomis ꝯueniētia ex diffōnib⁹ erūt manifesta.

¶ Quia docuit nos accipe ꝑpriū genus docet nos acci pere ꝑpria dīa. d. ¶ Post hc ār. ¶ i. postq̄z disim⁹ genꝰ in athomas spēs. ⁊ ex ℔ accepim⁹ genus ꝑpriū. accipi endū est¶ qđ genꝰ sit. ¶ i. qđ ꝑdicatū sit in q̄ est illud p priū genꝰ. ul' in q̄ sunt ille spēs athome q̄ sūt diffinien de¶ utꝝ q̄litas aut q̄titas. ⁊ ꝑpas passiōes specari. ¶ q. d. q̄ postq̄z vidim⁹ qđ genus ⁊ qđ ꝑdicatū sit i quo sunt illa q̄ debēt diffiniri. ut utꝝ sit q̄litas aut q̄titas debem⁹ speculari ea q̄ sunt ꝑpa illi⁹ gīis siue illi⁹ ꝑdi camēti. ⁊ sbdit cām¶ cōpositis eni ¶ sup. diffōnib⁹¶ ex athomis. ¶ i. ℔z q̄ regrunt athome spēs (p coia pª.) i. per ꝑpa ipsi⁹ gīis gīalissimi. siue ipsi⁹ ꝑdicamēti q̄ sūt coia pª (ꝯueniētia ex diffōnib⁹.) i. ea q̄ sunt ꝯueniētia ad diffōnes (manifesta erūt.) q. d. q̄ ℔ mō poterimus iuenire cōueniētia ad diffōnes ⁊ ℔ mō poterim⁹ facere diffōnes cōpositas ex athomis. i. ex dīis ꝑpriis. i. ℘m q̄ regrūt spēs athome p coia pª ⁊ p ꝑpa toti⁹ ꝑdicamē ti. ¶ Dubitaret forte aliqs. qđ ꝑdest speculari ꝑpria toti⁹ gīis gīalissimi. ⁊ quō p talia coia pª sunt manife sta ea que sūt ꝯueniētia ex diffōnibus. i. ad diffōnes. ⁊ quō talia coia pª ualēt ⁊ sūt ꝓficua diffōnib⁹ cōpositis ex athomis. i. ex dīis ꝑpis q̄ sūt dīe athome. i. idiſibi les ℘m spēz. qz tales dīe sūt ꝯūtibiles cū spēb⁹ spālissi mis. ¶ Dōm q̄ ℔ modicū qđ pbs dixit est ꝓnm ⁊ regla ad ꝯsiderādū eēntiales ⁊ ꝑpas dīas vnīuscuiusq; nā facile est vidē qđ cōpetit ita hoi q̄ nō cōpetit alij. ſz

UVA. BHSC. IyR_086_4

utrū id sit ꝑpa dīa q̄ debeat igredi diffōnē eī⁹. ad hoc īuestigādū regulamur p ea q̄ sunt ꝑpa ipsi ſbe est qđ generalissimū ꝑdicamtū. ut si videm⁹ q̄ p risibile dīt hō ab oib⁹ alijs nō statiz debem⁹ currē ad accipiēdū risibile tanq̄z ꝑpriā dīa. sed p ea q̄ sunt ꝑpa ipsi gñi gña lissimo. ⁊ ipi ꝑdicamēto ſbe debem⁹ vidē utrū risibile ptineat ad ꝑdicamētū ſbe. q̄ si p risibile dīt hō ab oib⁹ alijs ⁊ risibile ptinet ad ꝑdicamtū ſbe. ex ꝟ poterit colligi ⁊ hēri q̄ risibile nō sit ꝑpa dīa hois. ꝑpa ḡ toti ꝑdicamēto q̄ sunt coīa ꝑ⁹ sunt regula ad īuestigāduz ea q̄ sunt eēntialia oib⁹ exītib⁹ in illo ꝑdicamento. ⁊ qđ dcm̄ est de ſba itelligēdū est de q̄ztitate ⁊ de alijs ꝑdicamētis. ut si albū nō hīet eē nisi in triāgulo nō bñ faceret ille qui uellet diffinire triāgulū p albuz. ſz postq̄z vidisset q̄ albū nō repit nisi in triāgulo. ⁊ q̄ est ꝑpriū triāgulo. adhuc deberet vidē p ea q̄ sunt ꝑpa q̄ztitati. utputa. q̄ de rōne q̄ztitatis est q̄ sit qđ diuisibile ul' de rōne quātitatis cōtinue est q̄ sit ꝑm se extēsum. per talia enim coīa deberet videre. utruz album ptineret ad ꝑdicamētum quātitatis in quo habet esse triangulus qui debet diffiniri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Propter hoc q̄ ꝓncipiū oīuz diffōnuz q̄ simplex est ⁊ simplicib⁹ per se iesse ꝙuenientia solis: alijs autē secundū illa.

¶ Assignat cām dicti. d. (ꝓpterea) sup. sunt ꝙsideranda talia coīa que sunt ꝑpa toti ꝑdicamēto. ⁊ ꝓpterea hoc est faciēdū (q̄) ꝑ q̄ (ꝑmū) sup. ꝓn⁹ est (oīuz diffōnum q̄ est simplex. ⁊ simplex simplicib⁹ iesse) sup. ꝓtigit (cōueniētia p se solū. alijs aūt ꝑm illa.) q. d. q̄ q̄ oib⁹ alijs ꝙueniūt ea que ꝙueniūt p simplicia ⁊ p ꝑ⁹ coīa. simplicib⁹ aūt que eis non ꝙueniūt p alia. ꝛō hi⁹ cpia ⁊ hi⁹ simplicia sunt ꝓn⁹ ⁊ regula ad īuestigādū diffōnes ⁊ ꝑpas dīas. ⁊ alia que eēntialr ꝙueniūt alijs. ¶ Dubitaret forte aliqs. q̄ vī ſ falsuz q̄ simplicib⁹. i. ul'ib⁹ nō ꝙueniāt aliq̄ ꝑ alia. sed alijs p ipa. nā hīe tres cōpetit figure ⁊ alijs supiorib⁹ p triāgulū. ¶ Dōz q̄ pticularr pōt aliqd ꝙuēire simplici ⁊ supiori. siue magis ꝙueniri p iferi⁹. sed ul' est ipole. nā qđ cōpetit triāgulo ꝑm se nō pōt ul' cōpetē figure. sed ecōuerso. qđ eniz cōpetit figure ꝑm se opz q̄ cōpetat oi triāgulo. ⁊ q̄ ad diffōnē nō sunt utilia. nīſ que cōpetūt ul' loquēdo de his que ul' cōpetūt certū est q̄ q̄zto aliq̄ sūt magis generalia ⁊ magis simplicia tāto magis competunt eis aliq̄ ul' ꝑm se ⁊ alijs cōpetūt per illa. q̄zto aūt aliq̄ magis sūt ifima tāto eis cōpetūt plura ul' p alia. q̄ qcgd cōpetit ul' supiorib⁹ cōpetit ul' oib⁹ iferiorib⁹. ſz nō ecōuerso. p talia ḡ coīa ⁊ gñalia toti ꝑdicamēto: eo q̄ sunt cā oīuz eoz que isunt his que sunt in ꝑdicamēto. regulamur ad cog̃scēdū ea que sunt ꝑpa cuilibet exīti in ꝑdicamēto. ea eni que ꝙueniūt ul' oib⁹ his q̄ sūt in ꝑdicamēto ſbe. ⁊ talia ēt coīa toti ſbe sunt cā eoz q̄ ꝙueniūt his que sunt in ꝑdicamento ſbe. ꝛō ꝙsiderare talia coīa multū ualet ad accipiēdū ꝑpas dīas. ut patuit in q̄ōne añdicta. ⁊ ēt ut patē pōt p q̄ōnē hāc cū dictū sit in hac q̄ōne talia coīa esse cām ꝑprioz.

Sed diſiões q̄ sūt ſz dīas utiles sūt in id q̄ sic adeam⁹. ſic tū demſrant dcm̄ est i ꝑib⁹. utiles āt sūt utiq̄z sic solū ad colligēdū qđ qd ē: ⁊ ēt vī utiq̄z nihil. ß morū utiq̄z accipe coīa tanq̄z si ex principio acceperit aliquis sine diuisione.

¶ Postq̄z ꝓbs dedit artē ⁊ methoduz quō sit accipiēda diffō. In pte ista ut dicebat oñdit quō hi⁹ars sit utilis Propter qđ sciendū q̄ est utile p diſionē accipe diffōnē nō via ſillo⁰ᵃ: sed via collectiua. factiz eni diſionib⁹ nō accipim⁹ mēbra diſionū ex qb⁹ ꝙstituit diffō ſillogiq̄dō: q̄ ut patuit supra stati poterim⁹ qđ est in ꝓncipio. sed accipim⁹ hi⁹ mēbra colligēdo ⁊ ꝙiūgēdo vnuz alteri. est aūt utile ꝑcedē sic via diſiua colligēdo ⁊ cōiūgēdo mēbra diſionū ad tria. ꝑ⁰ ad habēdū ea q̄ sunt in eo qđ qd. 2⁰ ad hñdū ordiare. 3⁰ ad hñdum ea coīa. in his eni trib⁹ stat tota ars distictiua. vz q̄ accipiaṅ ea que sunt in eo qđ qd. ⁊ accipiaṅ ordiare. ⁊ q̄ accipiā tur coīa. si eni accipiaṅ ea que ptinēt ad qđ qd hois. si accipiaṅ ordiare: ⁊ si accipiaṅ coīa talia: ipole est q̄ ex sic acceptis ꝙficiaṫ uera diffō hois. ad coīa aūt hꝯ tria ualet via diſiua collectia. ad nihil aūt tale ualet via diſiua sillo⁰ᶜᵃ. Tria ḡ facit ꝑm q̄ hec tria declarat. nam ꝑ⁰ oñdit quō talis via diſiua collectiua sit utilis ad accipiēdū q̄ faciūt in eo qđ qd. 2⁰ quō opz accipe ea ordinate. q̄ alr nō eēt utilis talis via. 3⁰ quō opz ea accipe coīa. 2ª ibi⌊ Dīt aūt aliqd nihil. ⌋3ª ibi⌊ Ampli⁹ ad nihil. ⌋ Dicit ḡ q̄⌊ ſz diſiones que sunt ꝑm dīas utiles sunt q̄ adeam⁹. ⌋i. q̄ ꝑgamus⌊ in id. ⌋i. in diffōnem ⌊ sic. ⌋i. via collectia⌊ sic tū. ⌋i. quēadmodū⌊ demōſrāt dcm̄ est i ꝑib⁹. ⌋ nā supra dicebaṫ q̄ via diſiua nihil fillaṫ ⁊ nihil demſraṫ ad ꝓpositū. ⁊ ſbdit. q̄⌊ utiles aūt sunt ⌋sup.⌊ ad colligēdū ⌋diſiones⌊ sic solum qđ qd est. ⌋q. d. q̄ solū sic ut. ſ. via collectiua accipiantur ea q̄ sunt in eo qđ qd utiles sunt diſiones. nō autē utiles via sillo⁰ᶜᵃ. vñ ſbdit. q̄⌊ sed ēt videnṫ ⌋sup. diſiones⌊ utiq̄z nihil ⌋sup. ꝙcludē sillo⁰ᶜ ad ꝓpositū⌊ sed mox accipe coīa tanq̄z si ex ꝓn⁰ accipet aliqd sine diſione. ⌋i. anteq̄z videret. ¶ Notāduz aūt q̄ ut supra dicebaṫ via diſiua nihil fillaṫ ad ꝓpositū. ut si dicaṫ q̄ oē aial ul' est rōnale ul' irrōnale: hō est aial. bñ segt. q̄ uel sit rōnalis ul' irrōnalis. ſz q̄ accipiaṫ ꝟ mēbrū deteriate de q̄ est mētio. vz q̄ hō sit rōnalis nō sit ꝟ sillo⁰ᶜ. imo absq̄z ꝑbōne ꝟ accipiṫ. ꝓp q̄ qđ petiṫ ibi qđ est in ꝓn⁰. q̄zū ḡ ad ꝑbōnē sillogiſticā ita bñ potuiſſet accipe añ diſionez. ḡ accipe via sillo⁰ᶜᵃ est accipe coīa talia mēbra. ac si ex ꝓn⁰ accepiſſet ea anteq̄z feciſſet diſionē. diſio ḡ ibi nihil coopaṫ ut via sillo⁰ᶜᵃ aliqd ad ꝓpositū ꝙcludatur. est ḡ utile vidē ut mēbra diſiōis colligam⁹. non est aūt utilis ut p diſionē talia mēbra sillogiçem⁹. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō p diuisionē sit utile accipe ea q̄ sunt in eo qđ qd. ¶ Dōm q̄ utilis est ꝟ mō ꝑacto. vz ꝙsiderādo ea q̄ sunt coīa toti ꝑdicamēto. ꝑ ea eni q̄ sūt coīa toti ꝑdicamēto ſbe regulamur ad cog̃scēduz ea q̄ sunt eēntialia. ⁊ que ptinēt ad qdditatē eoz que sūt i ꝑdicamēto ſbe. ut si uolumus diffinire hoiez ⁊ scimus aial eē genus ei⁰. leue est vidē que cōpetūt aiali ⁊ p q̄s dīas hēt vidi aial. ut q̄ vidit ꝑ pēnatū ⁊ nō pēnatū. ꝑ risibile ⁊ hinibile. sed utrū iste dīe ꝑ q̄s diſuz est aial sint eēntiales ul' accītales regl'amur p ea que sūt coīa toti ꝑdicamento ſbe. ut si ſba dicit aliqd p se exīs. ⁊ ꝟ est cōe toti ꝑdicamēto ſbe nihil erit ſba. ⁊ nihil ptinebit ad ꝑdicamētū ſbe ꝑm se nisi qđ est p se exīs ul' q̄ē eēntia. uel ps eēntie p se exītis. ex ꝟ ḡ regulabimur ad cog̃scēdū. utrū ea in que diſuz est aial sint eēntialia ul' accītalia his que sunt ſb aiali. q̄ si sunt p se exītia. ul' si dicūt eēntiā uel ptē eēntie p se exītis poterūt eē eēntialia his que sunt ſb aiali uel sub spēbus ipsi⁹ aialis. si aūt nō sint talia nō erunt eēntialia. via ḡ diſiua utilis est ad colligēdū talia que sunt in eo qđ qd ⁊ eēntialia si hoc fiat debito mō ꝑm datā artē. ¶ Adūtēdū tū q̄ ptinē ad qd pōt eē dupl'r. uel q̄ztū ad rem uel q̄ztuz ad modū. q̄ztū ad rem dīa ꝑdicaṫ in qd. q̄ res ipa quā significat dīa ptinet ad qdditatē. q̄ztū aūt ad modū ꝑdicaṫ i q̄le. q̄ ꝑdicaṫ demſratiue. vñ ⁊ ꝓbs aliq̄n equoce in hac mā logt. nā supra cū dixit de rōne assignata de trinitate q̄ si nō erat diffō q̄ erat genus: supponebat q̄ nō ꝑdicaret in qd nisi genus ⁊ diffō. ꝑm quem modū dīa ptinet ad ꝑdicātia in q̄le. hic aūt cū ait diſiones utiles ad colligēdum qđ qd est cum diuisiones

UVA. BHSC. IyR_086_4

fiãt p dñas. ſpe dñe ptinebũt ad qđ qđ eſt. poſſet tñ dictũ ſupius hẽ aliũ itell'm. ná ſupponẽdo q acceptum ſit genus trinitatis ⁊ q accepte ſint dñe ul' accepte ſũt tot quot rõ ide ꝓſtituta ꝓuertaſ cum trinitate: tunc rõ accepta erit diffõ trinitatis. ſi aũt nõ ꝓuertiſ nondum puẽtuz eſt ad dñaz ultimã. ſed totũ qđ acceptuz eſt aũ dñaz ultimã totã accipiſ loco gñis. Sed dices q puenire uſqz ad dñaz ultimã cõpetit diffõni bone ſimpl'r. nõ aũt diffõni bone i caſu: ubi ignoraſ dña ultima. pp qđ ſciẽdũ q ⁊ diffõ bona in caſu opz q accipiat eſſentialia uel aligd loco eẽntialiũ. Rurſus hi⁹ diffõ lz non accipiat dñam ꝓpriã. accipit tñ aligd loco talis dñe. dicemus ꝯ q ẽt in tali diffõne ubi debent accipi oia ſe hñtia in plus q̃zdiu nõ ſunt accepta tot quot oia ſe hẽant in eque. tãdiu oia accepta ſe hẽbũt ut genus. qz q̃z diu accipimus eẽntialia ſe hñtia in plus tãdiu accipimus genus. qñ aũt erũt accepta tot quot ſe hẽbunt in eque erit ipa diffõ. huic ꝯ ꝓſiderationi initens ibi phs dicit rõnẽ acceptã uel eẽ gen⁹ ul' diffõnẽ. ¶ Deiñ. c. d.

¶ Differt aũt aliqđ p̃dictoꝝ ꝑus ⁊ poſteriꝰ p̃dicari: ut eſt dicere aial mãſuetum bipes. ⁊ qñ bipes aut aial manſuetum.

¶ Oñdit quõ debeant hi⁹ dñe accipi ordiate. Circa qđ duo facit. qz p⁹ facit qđ dcm̃ eſt. 2⁹ aſſignat rõnẽ dicti. ibi. Et iteꝝ exb. Dicit ꝯ q. differt aũt aligd p̃dicamẽtoꝝ ꝑus poſteri⁹ p̃dicari. q. d. q magna dña eſt ⁊ multũ attẽdẽdũ eſt ⁊ quõ p̃dicata. i. quõ p̃dicãtia que ingrediunt diffõnem ordinenf ut que ordinenf ꝑus ⁊ que poſteri⁹. qz hoc mõ erit utilis ars diffinitiua p diuiſionẽ accepta ſi talia accipiunf ordinate. ⁊ ſbdit ponẽs exẽplũ. d. ut eſt dicere aial mãſuetum bipes. uel bipes aial mãſuetũ. q. d. q multuz refert ordinare ptes diffõnis ſic uel ſic. qz primo mõ bene ordinata eſt diffinitio. ſecundo male. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iteruz exb ⁊ dña eſt hõ aut qõlibet eẽ vnũ. ſic neceſſe eſt diuidentẽ repetere.

¶ Aſſignat rõnez dicti. ſed eſt lra defectiua ut pz ex ipſo mõ loquẽdi. ná hoc qđ dr. Et iterũ ad nihil ꝓtinuari põt. pz ẽt hãc lram eẽ defectiuã ex alia trãſlatione. ſic eniz hẽt alia trãſlatio. ſi eniz oẽ ex duob⁹ eſt ⁊ vnũ aligd aial mãſuetũ. totũ hoc deficit in trãſlatione nr̃a. ⁊ poſtea ſequiſ lr̃a nr̃a. vz. ⁊ iterũ ex hoc ꝛc. Cõtinuẽf ergo ſic. bñ dictũ eſt q dñe debẽt ordiate poni ⁊ multuz attẽdẽdũ eſt que ponaf ꝑus ⁊ que poſteri⁹. quia ſi eni oẽ ex duob⁹ eſt ⁊ vnũ aligd eſt aial mãſuetũ. ⁊ iteruz ex hoc. i. ex aiali mãſueto ⁊ dña. ſ. bipede eſt hõ aut qõlibet. qđ fit eẽ vnuz. uel ut hẽt alia trãſlatio aut qđcũq; qđ ſit vnuz. q. d. q pp iſta tria. vz q oẽ ex duob⁹ eſt. ⁊ qz aial mãſuetũ dicit aligd vnũ. ⁊ iterũ qz ex hoc. i. ex aiali mãſueto ⁊ dña. i. ⁊ bipede eſt hõ ul' qõcũq; aliud diffinitũ qđ dicit qd vnum. qz ſi ſic eſt neceſſe eſt diuidentẽ petere. i. ſupponẽ talẽ ordinem debẽ eẽ in diffõne ſi debeat diffõ bona eẽ ul' neceſſe eſt diuidentẽ petẽ. i. petitionẽ pncipij cõmittẽ ſi uelit hi⁹ ordinẽ via ſillo^ca ꝯcludẽ q qz nihil per diuiſionem via ſillo^ca ꝯcludiſ ad ꝓpoſitũ ſine petitiõe pncipij. neceſſe eſt ergo diuidentẽ petere ſi uelit via ſillo^ca hoc ꝯclude re. qz non debet via ſillogiſtica talẽ ordinẽ ꝯcludẽ. ſed via collectiua accipe. ¶ Notandũ aũt q hoc mõ dñe ordinate ponunf ut q p⁹ ponaf dña coior. poſtea minus cois uſqz ad dñã ꝓpriã. ſi ergo hoc eẽt bona diffõ hois ⁊ bñ aſſignata. aial mãſuetuz bipes. aial eſſet ibi tanq̃z genus. mãſuetum tanq̃z dña cois. bipes tanq̃z dña ꝑa. hoc eniz mõ accipeẽ hec diffõ q aial diuideret per mãſuetuz ⁊ nõ mãſuetuz. ⁊ poſtea totuz lr̃ aial mãſuetuz diuideret per bipes ⁊ nõ bipes. ⁊ poſtea totuz hoc. aial mãſuetuz bipes accipeẽ tanq̃z diffõ hois.

¶ Notãdũ etiã q poſſet alio mõ uerificari hec diffõ. q manſuetuz bipes ſuppleret vicez ꝓprie dñe. ſed hic modus ptineret ad artẽ ſupius aſſignatã que non eſt bona ſimpl'r. ſed bona in caſu. ut qñ ignoraf ꝑa dña q accipianf aliq̃ plura loco dñe ꝓprie quoꝝ qõlibet ſit in plus ⁊ totũ in eque: ⁊ ſic videf in hoc exẽplo. ut ſi manſuetũ nõ dr niſi de hoie: ⁊ de alijs aialib⁹ terreſtrib⁹. ⁊ bipes nõ dr niſi de hoie ⁊ de uolatilib⁹: mãſuetuz erit in plus q̃z hõ: ⁊ bipes in plus q̃z hõ. ſed totum hoc mãſuetum bipes erit in eque. ſic ꝯ poſſet uerificari hec diffõ. ſed tũc ptineret nõ ad artẽ datã nunc que eſt bona ſimpl'r. ſed ad datã ꝑus que eſt bona in caſu. pp qđ meli⁹ eſt dicẽ q hic phs nõ curat de exẽplo. ſed accipit mãſuetũ pro dña coiori. ⁊ bipes pro dña ꝓpria. ꝑm quẽ modũ hoc mõ eſt ordinãda diffõ. ut aial ponatur ꝑus tanq̃z genus. deide mãſuetũ tanq̃z dña coior. ⁊ ultimo bipes tanq̃z dña ꝑa. ¶ Dubitaret forte ali quis. quõ pp illa tria. vz qz oẽ ex duobus eſt. ⁊ qz aial mãſuetũ eſt vnuz aligd. ⁊ qz ex hoc. i. ex aiali mãſueto ⁊ ex dña. i. ex bipede eſt hõ ió neceſſe eſt diffinitẽtia ordinate ponẽ. ¶ Dñm q ex dña coiori. ⁊ ex gñe fit genus ꝓpinquũ. ſi iterũ adhuc accipeẽ alia minus cois fieret genus ꝓpingus uſqueq̃ accipiaf dña ꝓpria ex q̃ cõſtituiſ ſpẽs. ut ſi diuidaf aial q aliud eſt domeſticuz ſiue mãſuetũ. ⁊ aliud idomeſticũ. ⁊ poſtea accipiaf totuz hoc. aial mãſuetũ. ⁊ diuidaf per bipes. ⁊ nõ bipes. totuz hoc. aial mãſuetũ. hẽbit rõnẽ gñis ꝓpinqui. ⁊ ſi ſciremus nomẽ illi⁹ gñis poneremus ipm genus: ſed qz inoiatuz eſt nobis circũloqmur ipm per aial manſuetuz. Rurſus cuz diuidimus aial mãſuetũ per bipes ⁊ nõ bipes. ſi bipes nõ eſt dña ꝑa. ⁊ totum hoc. aial mãſuetũ bipes. nõ ꝓuertiſ cũ hoie. totum hoc ſe hẽbit ut genus donec deueniaf ad dñaz ꝓpriã que cũ oibus acceptis ꝓſtituit ſpẽm. ex hoc ꝯ appet q opz alia ordinate ponẽ. ut q p⁹ ponaf genus cum dña cõi. ⁊ poſtea ponaf dña ſpãlis. hi⁹ eniz ordinis vna eſt cã. qz oẽ cõpoſitũ eſt ex duab⁹. vz ex potẽtia ⁊ actu: Nam nec ex duob⁹ in actu nec ex duob⁹ in potẽtia. ſz ex actu ⁊ potẽtia fit vnũ. nec opz dare mediuz. ut ſupra dicebaf qđ ꝯglutinet potẽtiã cuz actu. ergo oẽ cõpoſitũ ex duob⁹ eſt. ex potẽtia. ſ. ⁊ actu. ⁊ qz ſic eſt opz ordinate ponere dñaz. ut q ꝑmo ponaf dña cois: ⁊ poſtea ſpãlis. ſi eni fieret econuerſo q ꝑmo poneref dña ſpãlis. poſtea cois nihil ꝓſtitueref ex tali ordine. naz ex gñe remoto ⁊ dña ſpãli nihil ꝓſtitueref. qz talis act⁹ cuiuſmodi eſt dña ſpãlis nõ eſt ꝓprius act⁹ rñdẽs tali potẽtie. vz generi remoto. ex quo eni ibi ponunf plures dñe ſupponiſ q genus acceptũ ſit remotũ. qz ſi eẽt primum ſpẽi ſufficeret vna dña. cuz ergo ibi plures ſint dñe ꝑus cõſtituiſ genus ꝓpinquuz qđ eſt ex duob⁹. vz ex gñe tã q̃z ex potẽtia ꝑa ⁊ ex dña cõi tanq̃z ex actu ꝑfo. ⁊ ultimo ꝓſtituiſ ſpẽs que ꝓſtat ex gñe ꝓpinquo ⁊ ex dña ꝑa. ſi ꝯ ꝑus ponereſ dña ꝑa. ⁊ poſtea cois ꝑm talez ordinẽ nõ ꝓcũgerenf duo ad inuicẽ que ꝓſtituerent genus ꝓpinquũ nec que ꝓſtituerẽt ſpẽm. ergo hoc ꝑmũ dcm̃ q oẽ cõpoſitũ ex duob⁹ eſt. ꝑbat mẽbra diffõnis debere eẽ ordinate poſita. ut tam genus ꝓpinquũ cõſtituaf ex ꝓpriis duob⁹. vz ex gñe ⁊ ex dña cõi: q̃z etiã ſpẽs ꝓſtituaf ex ꝓpriis duob⁹ ut ex gñe ꝓpinquo ⁊ ex dña ꝓpria. Ad vo ſbdit. q aial mãſuetuz eſt vnuz aligd eſt expõ poris dicti q̃ztuz ad alterã ptẽ. vz q ex aiali ⁊ mãſueto. i. ex gñe ⁊ dña cõi fit vnũ aliũ. i. genus ꝓpinquuz qđ nõ fieret ſi nõ ꝓcũgereẽ ꝑus gñi dña cois q̃z ſpãlis. Ad vo 3⁹ ſbdit q iterũ ex hoc. i. ex aiali mãſueto ⁊ dña. i. bipede eſt hõ. eſt expõ poris dicti q̃ztuz ad alterã ptez. vz q cuz ꝓſtitutuz eſt genus ꝓpinquuz ex gñe remoto ⁊ ex dña cõi. poſtea ex hoc. i. ex tali gñe ꝓpinquo ⁊ dña ꝓpria eſt ꝓſtitut⁹ hõ uel qõcũq; aliud qđ ſit vnũ ⁊ q ſit diffinitẽdũ: qđ nõ eẽt ſi nõ ponerenf

UVA. BHSC. IyR_086_4

ordinate ptes diffonis.pp qđ signanter loquitur cum dicit.z iterū qz nō sunt nisi due cause quare ponende sunt ordinate diffonis ptes.quarū vna est ut ex gñe z dria cōi ꝯstituat genus ꝓpinquus.alia cā est ut ex gñe ꝓpinquo z ex dria ꝓpa ꝯstituat spēs.ꝑmū ergo dictū q oē ex duob⁹ est.debuit ad utrāq; cām.2ᵐ vo dcm q aial māsuetum est vnū aliqd.debuit ad hāc cām.ut p⁹ cōstituat genus ꝓpinquum.3ᵐ vo dcm q ex hoc.i.ex gñe ꝓpinquo z dria ꝓpria est homo uel qđcūq; aliud qđ sit diffiniēdū.debuit ad alterā cām.vz ut ex ꝯstituto ꝑus gñe ꝓpinquo.ex hoc.s. gñe ꝓpinquo z dria ꝓpria ꝯstituat spēs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ ad nihil relinquēdū in eo qđ qd est sic solūmō ꝓtingit.cū eni ꝑmū accipiat genus sigdē iferioꝝ aliquā diuisionē accipiat:nō icidet eē in ß:ut nō oē aial aut totuz pēnatū est:aut diuisuz pēnis.ß pēnatū aial est oē.hui⁹ eni dria hec est.ꝑma āt dria est aialis in quā oē aial icidit. Silr aūt est z i vnoq;q; alioꝝ:z in his que eꝝ genus z q̄ sub ipsis sunt:ut i aue in q̄ est ois auis.z pisce in quo est ois piscis.sic qdē igit ambulās est qd est scire qñ nihil relictū est.aliter aūt relinquere necesse est z non scire.

¶ Dat tertiā utilitatē.vz q utile est p diuisionē via collectiua accipe diffonē si accipiam⁹ oia nihil relinquētes de ptinētib⁹ ad ipaz diffonē.qđ quō possit fieri z quō ß ualeat decłat in łra.d.q_ Ampli⁹ ad nihil reliquendū in eo qđ qd est ꝓtigit _su.via diuisua_ solūmō sic._ i.sic nūc dicemus.ió ſbdit.q_ cū eni accipiat ꝑmum gen⁹ sigdē accipiat aliquā diuisionē iferioꝝ nō icidet_ oē eni totū genus_ in hec._ i.in mēbra illius diuisionis. q.d.q ß mō possum⁹ cogscē qñ genus diuisuz est p drias debitas uel drias gñis inferioris.qz si diuidat genus aliqđ nō p drias suas:sed p drias gñis iferioris. tunc oē.i.totū tale genus nō icidet.i.nō euacuabit p tales drias.tales eni drie nō capiēt totū genus.uel totuz genus nō icidet in ß.i.nō capiet a talibus driis.z ponit exēplū.d._ ut nō oē aial aut totū pēnatū aut diuisum pēnis_ uocat aūt aial totū pēnatū qđ hēt totā alā q̄si vnā pēnā ut appet in uesptilione.aial aūt diuisuz pēnis di qñ hēt alā in qua sunt multe pēne.he ḡ drie totū pēnatū z diuisuz pēnis nō sunt drie aialis.sed sunt drie generis iferioris.ut aialis pēnati.ió q nō oē aial aut su. diuidit sufficiēter q est totū pēnatū aut diuisuz pennis _sed oē aial pēnatū_ z ſbdit q_ hec eni est dria h⁹._ i. hec dria totū pēnatū uel diuisuz pēnis est dria hui⁹ aialis vz aialis pēnati nō aialis simplr.z ſbdit.q_ p⁹ aūt._ i.imediata_ dria aialis est in q̄ icidit oē aial._ z subdit.q_ silr aūt est z in vnoquoq; alioꝝ_ q ille sunt p se z imediate drie aialis pēnati uel aialis gressibilis uł cuiuscūq; alteri⁹ aialis que sufficiēter diuidūt totū z in q̄s totū sufficiēter cadit.z ſbdit.q_ in his que sūt eꝝ genus.z que ſß ipsis sunt._ q.d.q hec regula. vz z in driis que sunt eꝝ genus aialis z in driis que sunt ſß ipsis.i.in driis ſbalternatis su.huic gñi qđ est aial_ ut in aue illa._ s.est dria p⁹ z imediata_ in quā._ s.driaz su.cū sua opposita_ ois auis._ s.icidit_ z i pisce i quē ois piscis_ sic etiā in lapide qui est eꝝ genus aialis in quē ois lapis est.z ſbdit.q_ sic qdē ambulās._ i.sic p gēs p drias ꝑmas z imediatas_ est._ i.cōtingit_ scire qd est._ i.qdditatē rei_ qñ nihil relictū est _de ptinētib⁹ ad qdditatē_ alr aūt _sup.icidēdo_ necesse est relinquē z nō scire_ sup.totuz qđ ptinet ad qdditatem.

¶ Notādū aūt regulā datā in ß ꝯsistē q si dicamus aial p drias ꝑmas.utputa p pēnatū z nō pēnatū si iste sunt drie ꝑme.z postea nō pēnatū p suas drias ꝑmas. utputa per gressibile z reptile.z postea gressibile p suas drias ꝑmas.utputa p bipes z multipes.sic faciēdo ueniemus ad ultimā driā hois z colligemus oia que ptinēt ad qdditatē hois.z qđ dcm est de hoie ueritatē hēt de qlibet alio.sic eni ꝓcedēdo p drias ꝑmas nihil relingt de ptinētib⁹ ad qdditatez.ꝓcedēdo aūt alr necesse eēt errare z relinquere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nihil aūt oportet diffinientem z diuidē tem omnia scire que sunt.

¶ Postq; dēclauit quō accipienda sit diffō ut sit utilis. In pte ista ut dicebat decłat quō talis acceptio sit possibilis.uoluerūt eni qdā q ipole eēt diffinire aliqd.qz ut dicebāt hoc fieri nō posset nisi sciremus oia ꝙuenē tia cū eo qđ debet diffiniri.z oia drie.z qz ut dicebāt hoc est ipole.ió ipole erat accipe aliqd p diffonē. Tria ḡ facit phs.qz p⁹ excludit hūc errorē.2⁹ narrat opionē sic errātiū.3⁹ oñdit q diffiniētē non opz oia scire.z q nō est ipole p diffonē aliqd accipe.1ª ibi_ Et tñ qdā._ 3ª ibi_ Primū qdē igit._ Dicit ḡ q_ nihil aūt opz di uidentē z diffiniētē scire oia que sunt._ q.d.q accipe aliqd via diuisiua p diffonē nō debet iudicarī eē ipole ex eo q hoc posito oporteret diuidentē z diffiniētē scire oia que sunt.qz pōt aliqs diuidē z diuidēdo diffinire absq; eo q sciat oia entia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et tñ ipole qdā dicūt eē drias cogscere que sunt ad vnūqđq;:nō cogscentē vnūqđq; sine drijs non eē vnūqđq; scire:a q̄ nō dit idē eē huic a q̄ aūt dit alteruz ab ß.

¶ Narrat opionē uł erroré ß opinātiū.d.q_ z tñ dicūt qdā ipole eē cogscē driaz uł drias que sūt ad vnūqđq; nō cogscētez vnūqđq;._ q.d.q si uolum⁹ aliqd diffinire opz q diffiniam⁹ ipm p drias p q̄s dit ab vnoq;q;.z qz tales drias nō ꝓtigit scire nisi cognito vnoq;q;.cuz ipole sit vnūqđq; cogscere ipole est aliqd diffinire. ió ſbdit.q_ sine drijs eni vnūqđq;._ i.ad vnūqđq; non est_ scire_ sup.p diffonē:cui⁹ rō est qz_ a quo eni dit_ opz sup._ eē alterū ab ß._ cuz ḡ nō ꝓtingit scire aliqd p diffonē nisi sciamus cuz qb⁹ ꝓtingit:z cuz qbus differt ꝙñs est q ꝓtigat aliqd sic scire nisi sciuerimus drias quas hēt tale diffinitū ad vnūqđq;.z p ꝙñs nisi sciuerimus oia:qđ est impossibile. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primū qdē igit ß factū est.nō enim ꝑm oiuz driā alterū est.multe eni sūt drie i eisdē spē:ß nō ꝑm ſubstātiā neq; per se.

¶ Oñdit quō diffiniētez z diuidētez nō opz scire oia.z per ꝙñs q pole sit aliqd diffinire. Circa qđ tria facit. qz p⁹ oñdit q non neče est oia scire.2⁹ ex ß ꝙcludit q polis sit ars diffiniēdi.z q pole sit nos pgē in diffonē ſbe.3⁹ rñdet cuidā tacite qōni.1ª ibi_ Manifestuz est eni qm̄._ 3ª ibi_ Oē aūt incidē._ Circa p^m duo facit. ꝑm q duplr ꝓbat intētū.ibi_ Postea tñ accipiant._ Dicit ḡ q_ ꝑmū qdē igit hoc falsum est _ q oporteat diffinientē z diuidentē oia scire.cui⁹ rō est qz_ nō eniz ꝑm oēm driaz _ip̄m diffinibile_ est alterū _sup.eēntia liter ab alio.vñ ſbdit.q_ multe eni sunt drie in eadem spē.sed nō ꝑm ſbam nec per se._ ¶ Notandū aūt vim rōnis hui⁹ in hoc ꝙsistē q drie que igrediunt diffonez sunt ille p q̄s diffinitū est alterū z diuisuz ꝑm ſbam.z qz non ꝑm oēs drias diffinitū est alterū ꝑm ſbam imo multe sunt drie accūtales.utputa drie que sūt in eadē spē.ḡ nō opz q diffiniēs cogscat oia.qz saltem nō opz q cogscat illa que faciūt driā accūtalē in diffinito.qz p tales drias nō est diffō.diffiniēs eni hoiez nō opz q cogscat oia ꝓticularia ipsi⁹ hois.qz non opz q cogscat

UVA. BHSC. IyR_086_4

oēs dīias accñtales ipsñ hoīs. p quas differūt pticularia ⁊ indiuidua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Postea eni accipiant oppositā ⁊ ꝑz differētiā ⁊ cū omne icidit hinc aut inde ⁊ accipiat in altero ⁊ q̄re esse ⁊ hoc cognoscit. nihil eni differt scire aut nescire in quibus cūq; predicantur de alijs differentie.

¶ Adducit scdaz rōnē. qz diffiniētez hoiem nō solū opz scire oia pticularia ei⁹ que dīnt p dīias accñtales. sed etiā nō opz scire oēs spēs alias a gb⁹ dīt hō p dīias essentiales. iō ait q⁹ postea cuz accipiant oppositā. ji. dīie oppositē ⁊ ꝑm talē dīiam oppositā sit cuz dīia alia cū oē. ji. cū totū genus icidit hinc aut ide. ji. cū accipiunt tales dīie oppositē q⁹ capiūt oē. i. totum genus: ut q⁹ oē. i. totū genus icidit aut hinc. i. in vnam ꝑtē dīie. aut ide. i. in aliā. cū ḡ ita fit ⁊ accipiat in altero sup. mēbro diuisionis qđ querit eē. ji. qđ debet diffiniri ⁊ cogñscat h̄. ji. illd mēbrū: diuisionis siue illā dīiaz diuidētē nihil dīt scire aut nō scire ea in gb⁹ uel in qbuscūq; ꝑdicant dīie de alijs ut si uolo diffinire hoiez ⁊ diuido aial p gressibile ⁊ uolatile: si iste sūt bone dīie sufficit cogñscē h̄ siue hāc dīiā. s. gressibile. ⁊ q⁹ hō quē q̄ro diffinire sit ꝑ gressibili. de dīijs aūt oppositis ut de dīijs que ꝑdicant de alijs. ut de uolatilib⁹ nihil refert scire uł nō scire quot sunt dīie uolatiliū. ⁊ quō distinguunt uolatilia. ¶ Dubitaret forte aliquis. utr̄ diffiniētē opz scire oia. Ddz q⁹ duplex est scire. positiue ⁊ negatiue. Rursus positiue dupl⁹. in gñali ⁊ spāli. diffiniētē aūt opz oia scire aliq̄ mō uł positiue uł negatiue uł in gñali uł in spāli. nā ex eo q⁹ scio hoiez esse aial rōnale quodāmō in gñali ⁊ negatiue. sic in gñali ⁊ negatiue ego scio oia alia. nā sic̄ sciēdo q⁹ oē aial rōnale est hō. ita in q̄dā gñalitate scio oia alia. saltem negatiue. ⁊ scio q⁹ qcqd nō est aial rōnale nō est hō. Rursus in q̄dā gñalitate scio oēs spēs aialis ēt positiue. qz sciēs dicē aial p rōnale ⁊ irrōnale opz q⁹ sciat ipz aial ⁊ q⁹ sciat ipm irrōnale. sed sciēs ipm aial scit oēs spēs aialis nō ꝑm se ⁊ in ꝑpa forma: sed in q̄dtū sūt aialia. ⁊ sciēs qd est irrōnale scit oia irrōnabilia. nō ꝑm se ⁊ in ꝑpa foīa. sz in q̄dtū irrōnabilia. sz h̄ mō scire oia nō est icōueniēs. polis est ḡ ars diffiniēdi. ⁊ pole est via diuisiua colligē diffōnē alic⁹. qz nō opz sic dicētē ⁊ diffiniētē scire oia ꝑm se ⁊ in ꝑpa foīa. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Manifestū est eni qm̄ si sic uadēs ueniat in hoc: quoruz nō amplius est differentia habebit rationem substantie.

¶ Ex his que dixerat cōcludit q⁹ sit pole accipe de aliq̄ diffōnē sbe. d. ⌊ Manifestū est eni qm̄ si sic uadēs. ⌋ ji. si isto mō ꝓcedēs p dīias imediatas ⌊ ueniat i hoc. ⌋ ji. in tales dīias ⌊ q̄rū. ⌋ ji. q̄rū dīiarū ⌊ nō ampli⁹ est dīia ulterior ut qñ non ꝓtigit ulteri⁹ ꝓcedē p dīias eēntiales. qñ ad hoc deuētū erit ⌊ hēbit rōnē sbe. ji. ille sic ꝓcedēs hēbit eēntialē diffōnē rei. cuz ḡ sit pole semp sic ꝓcedē p dīias imediatas. ut q⁹ p⁹ diuidat aial p pēnatuz ⁊ nō pēnatū. sed hec sunt imediate dīie aialis. ⁊ postea diuidat aial nō pēnatū p gressibile ⁊ reptile. sz he sunt imediate dīie aialis nō pēnati. cuz ḡ sic ꝓcedēdo p tales dīias imediatas pole est deuenire ad aliquas dīias ultra quas nō est ampli⁹ descēdere in ulteriorez dīiam possibilis est ars diffiniēdi. ⁊ possibile est aliq̄d diffinire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Omne aūt icidere in diuisionē si sint oppositā quibus nihil interest nō est petitio. neče eni ē i altero ipoz eē: si qđ illi⁹ dīia ē.

¶ Ñdet cuidā tacite qōni. posset eni aliqs credē q⁹ qlibet utēs diuisione ad diffiniēdū aliq̄d indigeret petē q⁹ totū diuisuz euacuaret sufficiēter p dīias diuidentes. ad hoc ñdet ꝑbs q⁹ nō opz q⁹ h̄ petat uł supponat. nā si accipiant dīie ꝓpe gñis. ⁊ ille sint oppositē. nō opz q⁹ hic petat. qz hoc de necitate segt q⁹ totū tale genus icidat in tales dīias. iō ait q⁹ ⌊ oē aūt. ⌋ ji. totuz genus diuisuz ⌊ icidē in diuisionē. ⌋ ji. in dīias diuidentes ⌊ si sint oppositā ⌋ hi⁹ diuidentia: siue hi⁹ dīie diuidentes ⌊ gb⁹. ⌋ ji. iter quas ⌊ nihil iteret. ⌋ ji. nullū est mediuz respcū gñis. si ḡ tales dīie sint oppositē ⁊ imediate se hēant ad genus ⌊ nō est petitio. ⌋ aliq̄ text⁹ hūt nō est repetitio. sed falsa est lra. ut pz ex alia trāslatiōe. nō est ḡ petitio. i. nō opz petē q⁹ totū genus icidat iter tales dīias diuidētes. iō ꝑbdit. q⁹ ⌊ neče est eni oē. ⌋ ji. totum genus diuisuz ⌊ esse in altero ipoz ⌋ diuidētiū sup. cuz suo oppositō. altera aūt dīia diuidēs cuz sua oppositā euacuat totū genus. ⁊ ꝑbdit ⌊ sigdem illi⁹ est dīia. ⌋ ji. si talis dīia accepta sit dīia ꝓpa illius gñis qđ diuidit.

¶ Notādū aūt q⁹ ex ipo mō accipiēdi dīias pōt patē utrū sint dīie toti⁹ gñis uel nō. nam si accipiant tales dīie cuiusmodi sunt gressibile ⁊ reptile accipient solū dīie aialis terrestris. nā aialia terrestria q̄dā gradiunt quedā reptāt. sic etiā he dīie ut totū pēnatū ⁊ diuisuz pēnis nō sunt dīie aialis simpl⁹: sed aialis pēnati. sed si accipiēt dīie oppositē. ut gressibile ⁊ non gressibile. uł pēnatū ⁊ nō pēnatū tales dīie euacuārēt totū aial. iō sigñter ꝑbs dixit q⁹ accipient dīie oppositē. ¶ Dubitaret forte aliqs. utrū regrat alia ꝑditio ꝑter hāc cōditionē. vz q⁹ accipiant dīie oppositē ad h̄ q⁹ euacuēt totuz genus. ⁊ videt q⁹ nō. qz oppositā sufficiēter comprehēdūt totū. ¶ Ddm. q⁹ nō sine cā ꝑbs postq̄z dixerat q⁹ accipient dīie oppositē addidit q⁹ tales dīie debērēt eē imediate. ⁊ q⁹ deberēt esse illi⁹ gñis qđ diuidit p eas: ut sigs accipet has dīias diuisuz pēnis ⁊ nō diuisum pēnis q̄ruis sint oppositē. nō tñ euacuarent totuz aial. qz nō sunt dīie aialis simpl⁹: sz aialis pēnati. dīie ergo accepte sic debēt eē oppositē q⁹ non determinent ad aliqđ tale aial. sicut diuisuz pēnis ⁊ nō diuisum determinant ad aial pēnatū. sed hi⁹ dīie debent esse aialis simpl⁹ uel cuiuscūq; alteri⁹ gñis ⁊ sunt oppositē ⁊ de necitate euacuāt totū genus. nā dato q⁹ altera dīia esset ipsi⁹ gñis si altera dīia nō accipeť oppositā. posset tñ ꝓtingere q⁹ nō euacuarēt totū genuz. nā q̄ruis uolatile posset esse dīia aialis. qz sufficiēter pōt diuidi aial per uolatile ⁊ nō uolatile. attñ si accipeť dīia nō oppositā. utputa. si accipent he dīie uolatile ⁊ gressibile nō sufficiēter euacuarent aial. nō ergo sufficit accipe alteraz differentiā gñis nisi accipiat sua oppositā. nec sufficit accipe differentiā cuz sua oppositā nisi dīia accepta sit dīia gñis. Et qđ obijciebat q⁹ oppositā sufficiēter euacuāt qđlibet totum. Dici debet q⁹ oppō in differētijs semp accipiēda est cum determinatione. ut si diuidit aial per uolatile ⁊ non uolatile tanq̄z per differētias ꝑpas. ibi nō uolatile determinat solū ad genus aialis. h̄ eni mō nō pōt dici q⁹ lapis sit nō uolatilis. qz dīia aialis tūc se extēderet ultra aial. sic etiā cuz dī diuisuz pēnis: ⁊ nō diuisuz pēnis: ibi nō diuisuz pēnis determinat soluz ad uolatile aial pp qđ tales dīie nō sūt aialis simpl⁹. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ad ꝑbādū aūt terminū per diuisionē: tria opz ꝓsecturari accipiētez ꝑdicātia in eo q⁹ qd est. Et hec ordiare qd ꝓmum: aut qd secūdū. Et quoniā hec omnia sunt.

¶ Postq̄z ꝑbs dedit artem colligēdi diffōnem per viaz diuisiuā ⁊ ostendit quō hi⁹ ars sit utilis ⁊ declarauit q⁹ sit possibilis. In parte ista resumit hi⁹ artem ⁊ ꝑbat eam esse sufficientez. Circa qđ tria facit. qz ꝑ⁹ resumit

UVA. BHSC. IyR_086_4

tria que sunt diligēter attendēda in hi⁹ arte. 2° illa tria declarat. 3° ex his que dixerat ꝓbat sufficientiā artis. 2ª ibi⁊ Est aūt vnum. ⁊ 3ª ibi⁊ Manifestū est enim. ⁊ Dicit ergo q⁊ ad ꝓbādum aūt. ⁊ ut hēt alia trāslatio⁊ ad ꝟstruendum aūt ⁊ sup. diffōnem alicuius⁊ per diuisiones ⁊ uel ad ꝓbāduꝫ sup. diffōnem ꝟstructā per diuisiones esse bonā tm⁊ tria opꝫ ꝟiecturari ⁊ ꝟsiderare. vꝫ aut⁊ accipe ꝑdicātia in eo qđ qd est et ordinare hec ⁊ ꝑdicantia⁊ qd. s. ꝑmuꝫ aut. s. qd 2ᵐ et qm̄ hec sunt. ⁊ s. tot et plura. tria ḡ sunt attendēda. q⁹ accipiātur ꝑdicata essentialia. q⁹ accipiant ordinate. et q⁹ accipiā tur oia. ita q⁹ nihil relinquatur. in his enim tribus stat tota ars colligendi totā diffinitionem per diuisionē. ꝑm enim hec tria accipit utilitas huius artis ut supra dicebat. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est aūt hoꝛ vnū ꝑmū ꝑ id qđ possum⁹ sic accidēs colligē: qm̄ est et ꝑ gen⁹ ꝓbare.

¶ Declarat qđ dixerat. Circa qđ tria facit. q° ꝑ° declarat quō ꝟtigat accipe ea que sunt in eo qđ qd siue ꝑdicata essentialia. 2° declarat quō possum⁹ ea accipe ordinate. 3° manifestat quō ꝟtigit accipe oia. 1ª ibi⁊ Ordinate aūt. ⁊ 3ª ibi⁊ Qm̄ aūt hec oia. ⁊ Dicit ḡ. ⁊ Est aūt vnuꝫ hoꝛ ꝑmum ⁊ eoꝛ que dicta sunt⁊ per id qđ possumus sicut ad accidēs colligere qm̄ inest et per genus. ⁊ i. et per methodū de genere⁊ ꝓbare ⁊ ꝑdicantia sup. in eo qđ qd. q. d. q⁹ ꝑmum dictoꝛ est. vꝫ accipe ꝑdicātia in eo qđ qd hoc mō. s. poterit fieri. qz sicut per methoduꝫ datā in libro topicoꝛ de accidēte possum⁹ ꝓbare que insunt et que ꝑdicanꝭ per accidēs. sic et per genus. i. per methodum datā ibi de genere possumus ꝓbare que insunt essentialiter. et que predicanꝭ in eo qđ quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ordinate aūt sicut est opꝫ: si ꝑmū accipiat. ℔ aūt erit si ꝑmū accipiaꝭ q⁹ oib⁹ ihe ret. illa aūt nō oia. neče eni aliqd esse hi⁹. Accepto aūt ℔ iā in iferioribꝰ idē modus erit. scdꝫ aūt alioꝝ ꝑmū erit et tertiū hūtiū. Remoto enim qđ est sursum ꝟtinuū alio rum primū erit. sil'r aūt est et in alijs.

¶ Declarat 2ᵐ. vꝫ quō ꝟtingat hec accipe ordinate. d. q⁊ Ordinate aūt sic opꝫ ⁊ sup. ptes diffōnis⁊ si ꝑmum accipiaꝭ ⁊ sup. qđ est ꝑmuꝫ et subdit. q⁊ hoc aūt erit si primū accipiaꝭ q⁹ oibus inheret illi aūt nō oia. ⁊ q. d. q⁹ illud qđ est ꝑmum et illud ꝑus accipiēduꝫ iter ptes diffōnis qđ inest et qđ ꝑdicaꝭ de oibus. uel ut hēt alia translatio. qđ assequit. i. qđ est ꝙñs ad oia. oia aūt alia non. i. nulla alia sunt ꝙñtia ad ipm. et subdit. q⁹ ⁊ neče est aliqd esse hi⁹. ⁊ i. esse inter ptes diffōnis opꝫ aliqd esse hi⁹ qđ predicet de alijs et sit ꝙñs ad alia. sꝫ nō alia ad ipm. et subdit. q⁹ ⁊ accepto aūt hoc iam inferioribꝰ idez modus est. ⁊ q. d. q⁹ sicut illud in diffōne debet po ni ꝑmuꝫ qđ est ꝙñs ad oia. ita idem modus erit in iferioribus. qz accipiēt scdo qđ est ꝙñs ad oia alia excepto ꝑmo accipit tertiū qđ est ꝑmum hūtium se ꝟnter. ideo ait q⁊ 2ᵐ aūt erit alioꝝ ꝑᵐ. et tertiū erit ⁊ 3ᵐ ꝑᵐ ⁊ hūtium ⁊ se sup. ꝟnter. i. reliquoꝝ. sic ergo ꝓcedendo semp accipiendo magis cōe. semp magis cōe accipie mus ordinate totā diffōnem. ideo ait q⁊ remoto eni qz est sursum. ⁊ i. remoto supiori qđ fuit ꝑus diuisum ⁊ ꝟtinuum. ⁊ i. qđ est ꝓximuꝫ illi⁊ erit ꝑmū alioꝝ. sil'r aūt est et in alijs ⁊ qz ꝟtinuum et ꝓximuꝫ erit scdo pri mū reliquoꝝ. sic ergo ꝓcedēdo oēs ptes diffōnis acci pient ꝑm ordinē suū. ¶ Notandū aūt q⁹ illud est ꝑus a quo nō ꝟuertit ꝙñtia. illud ergo qđ ꝑdicaꝭ de alijs et qđ ꝙsequit ad alia. et nō ecōuerso illud est ꝑus aliorū. hoc ergo mō poterimus scire de oibus ptibus diffinitionis que sit ꝑor et que posterior. et hoc mō poterim⁹ totam diffōnem ordinare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qđ aūt oia hec sūt: manifestū ē ex eo q⁹ recipimus ꝑmū ꝑm diuisionez. qm̄ oē aut hoc aut hoc. Est aūt hoc et iterum totius differentia a toto nihil differre specie am plius hoc.

¶ Declat 3ᵐ quō ꝓñt accipi oia diffinientia. ut nihil reli quaꝭ. d. ⁊ Qm̄ aūt hec oia sunt. manifestū est ex ℔ qđ accipimus ꝑmū ꝑm diuisionē. qm̄ oē est aut ℔ aut aliō⁊ et ꝟdit. q⁊ est aūt. et ℔ iterū⁊ sup. diuidē et sup. illō ite rū usqz ad ꝛia totⁱ. et ꝟdit. q⁊ ꝛia totⁱ hoc amplⁱ⁹ a toto nihil differre ꝟpe⁊ sup. pōt. ¶ Notādū aūt tale eē ℔ documētū q⁹ si accipiaꝭ qđ est ꝑmū et qđ se hēt ut genus. et illō diuidaꝭ p talia q⁹ oē. i. totū icidat in ℔ di uidētiū et in aliō. i. si tale genus ꝑᵐ acceptuꝫ diuidaꝭ p imediata: et iterū ℔ diuidētiū sup. dīdaꝭ p imediata sic ꝓcedēdo nihil relinquemus. sed deueniemus usqz ad ꝛiaz totⁱ⁹ que est ꝛia specifica. hec aūt ꝛia totⁱ⁹ non pōt amplⁱ⁹ differre ꝟpe a toto diffinito. qz ꝙuertet cuz ipō diffinito. talis ḡ ꝛia nō differt ꝟpe a diffinito. i. nō ꝑdicabil⁹ de aliq qđ differat ꝟpe a diffinito. nō eni ꝑdi cabil⁹ nisi de ididuis illi⁹ ꝟpēi. declatū est ḡ quō possint accipi ꝑdicata eētialia. et quō possint accipi talia or dinate. et quō possint accipi oia. pp qđ declata est tota ars colligēdi diffōnē via diſiua. ¶ Dubitaret forte ali qs. utrū via diſiua sit utilis ad oia ista. ¶ Dōm q⁹ via diſiua hūtur per se ptes entis que sunt decē ꝑdicamen ta. qz ut ꝓz ex. 5. meta. ens p se diuidit in figuras ꝑdica mētoꝝ. diſio aūt ꝑdicamētoꝝ nos regulat ad cogſcē duz que sunt essentialia oib⁹ que sunt in q̄cūq; ꝑdica mēto. nā ut supꝰ dicebat p coia oib⁹ que sunt ꝓpa gñi gñalissimo et toti ꝑdicamēto inuestigare possum⁹ que sunt eētialia cuilibet exīti in illo ꝑdicamento. via ḡ diſiua nos iuuat ad accipiēduꝫ ꝑdicamēta essentialia. Rursus via diſiua nos iuuat ad accipiēdū talia ordia te. nā via diſiua ꝓcedimus a magis cōi ad minus cōe. et sic deiceps. et hoc mō debēt ordiari ptes diffōnis. qz ꝑus debet poni qđ est coīus respcū oiuz ptiū. et postea qđ est coīus respectu alioꝝ. et sic deiceps. 3° via diſiua nos iuuat ad accipiēdū oia. qz opꝫ accipe aliqđ ꝑmuꝫ qđ ꝑ se hēat ut genus. si ḡ illud dīdaꝭ p ꝛias ꝓximas: utputa. aial per pēnatū et nō pēnatū si he sunt ꝛie ꝓxi me aialis. et iterū si aial nō pēnatū ꝑ ꝓximas sic ꝓcedē do nihil reliquemus. sed accipiem⁹ oia accipiēda usqz ad ꝛiaz totⁱ⁹ que est ꝛia ultima: et specifica. utilis est ergo via diuiſiua ad oia ista. pp qđ ꝓbs supra cum de termiauit de utilitate hui⁹ artis: ut cuz dixit diſiones ꝑm ꝛiaz eē utiles de oib⁹ his trib⁹ est execut⁹. ¶ Ulte ri⁹ dubitaret forte aliqs. qz videt falsuꝫ eē documētuꝫ a ꝓbo datū de ordine ptiū diffōnū. vꝫ q⁹ ꝑus ꝛ accipi id qđ ꝑdicaꝭ de oib⁹ aliꝭ: uel ut hēt alia translatio qđ assequit siue qđ ꝙsequit oia alia. et postea aliud qđ est ꝙñs ad oia reliqua. et sic deinceps. nā pōt cōtingere q⁹ aliqua posita in diffōne sic se hēant q⁹ neutruꝫ erit ꝙse quēs ad aliud. qz possunt se hꝛe sicut excedētia et excessa. nā nō ualet. ipar ergo ꝑmus. nec ualet. ꝑmus ḡ im par. ut patuit in diffōne trinitatis. ¶ Dōm. q⁹ ut supꝰ diximus ꝓbs dedit duplicem artem diffiniēdi. vnaꝭ que est bona simplr. ut quādo gradatim descenditur diuidendo genus per differentias immediatas. et po stea alterum diuidētium per imediatas usqz ad ꝺffe rentiā specificaꝫ: et in colligēdo sic diffōnez nulla erūt ibi que se hēant ut excedentia et excessa. imo gradatim se hēbunt ptes diffinitionis. quia ꝑmum diuisum erit coīus oibus. 2° diuisum erit cōmunius reliquis. et sic deinceps. et ꝑm hūc modū logꝫ hic ꝓbs. argumētuꝫ ꝳt

UVA. BHSC. IyR_086_4

arguebat alia via. que nō est bona simplr. sz in casu. ut qñ. s. ignorat dīa ꝑpa qz pñt accipi loco dīe ꝑpe aliq̄ plra q̄rū q̄libet se hēt i plus ⁊ totū i eque. ut si scimus q̄ trinitas ē i gīe nūi. ⁊ nescim⁹ dīaz ꝑpaz q̄ sil' cū nūo ꝯstituat trinitatē accepim⁹ hec duo loco dīe ꝑpe. vz i par: ⁊ utrobiq̄ ꝑmū: q̄rū q̄libet ē i plus q̄z trinitas. ⁊ ambo sil' iūcta coequant trinitati. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestū eni est: qm̄ neq̄ plus apponi tur. oīa eni que sūt in eo qō qd est accipiūt hoz neq̄ deficit nihil. aut eni gen⁹ aut differētia utiq̄ eēt: gen⁹ qdē igit ⁊ ꝑmū ⁊ cuz dīis ꝑus acceptū est: dīe eni oēs ꝯtinent. nō eni ampli⁹ sūt ultia. spe eni differret ultimū. hoc aūt est dictum non differre.

¶ Ostēdit h⁹ artē eē sufficiētē qz nihil ꝯtinet supfluū ne q̄z min⁹. iō ait q̄ Manifestū est eni qm̄ neq̄ plus apponit. Iut ut hñt alīq̄ text⁹. q̄ nūq̄z plus apponit. i. nihil accipit ibi supfluū cui ē cā qz oīa eni hoz. i. de nūo hoz sic acceptoz accipiunt ut hēt alia lra sūt accepta i eo qō qd. pz ḡ ꝑm documētū q̄ debēt accipi ꝑdicāta i eo qō qd. qz nihil tale ē supfluū. iō ex ꝑ habet q̄ ps data docet accipe nihil supfluū. ⁊ subdit nec deficit nihil. i. ars data nō solū est supflua. sz ēt nō est defectiua. ⁊ sbdit q̄ aut gen⁹ eni aut dīa eēt ⁊ si p artē datā accipet diffō defectiua. uel eēt gen⁹ qō ibi deficeret uel dīa. ⁊ sbdit q̄ gen⁹ igit ꝑmū cū dīis acceptis est ꝑus. q. d. q̄ p 2m documētū pz q̄ debent oīa accipi ordiate ut q̄ ꝑus dz accipi gen⁹ cū ꝑtib⁹ differētijs ꝓp tale documētū nō pōt ibi deficē gen⁹ cū illō fit ꝑmū qō accipit. si eni ꝑ nō eēt acceptū nihil eēt acceptū. ⁊ sbdit q̄ dīe aūt ꝯtinent oēs. i. nō pōt ibi deficere aliq̄ dīa. cui⁹ rō ē: qz nō eni ultima sūt ampli⁹ sup. spe diuisibilia. q. d. q̄ p 3m documētū pz q̄ semper dz fieri diuīo p dīas imediatas q̄usq̄z deueniat ad dīam ultimā. istō 3m documētū facit ut nihil relinquat qz ultra ultimā dīaz nō ē ulterior ꝓcessus p dīas eēntiales. ⁊ iō ait q̄ ultia ampli⁹ nō sūt spe sup. diuisibilia. ⁊ sbdit q̄ dīt aūt ultimū. i. dīt ultimū ut habet alia trāslatio ꝑ aūt dictū ē ꝑus nō differre. q. d. q̄ si ultia dīa posset diuidi p dīas specificas. tunc h⁹ dīa ultia differret spe a diffinito. i. repiret i aliq̄ qō nō eēt i eadē spe cū diffinito qō negatū ē supꝑ. ¶ Notādū aūt q̄ nō debēt poni in diffōne nisi dīe eēntiales. ⁊ qz ultra dīam specificā nō ē diuisio p dīas eēntiales ars illa q̄ docet colligē dīas usq̄z ad dīam specificaz docet colligē oēs dīas ⁊ nullā relingt. ars ḡ data per ꝑmuz documētū nihil accipit supfluū. qz oīa que accipit sūt eēntialia ⁊ in eo qō qd. per 2m documētū non pōt desinere i acceptatione gīīs. p 3m aūt documētū nō deficit in accipiēdo differētias. est ergo ars sufficiēs nihil cōtinens supfluum neq̄ minus.

Uerere aūt opz ⁊ itēdētē in silia in q dīa. ꝑmū qdē oīa idez habeāt. postea iterū in alteris. que in eodē qui dē gīe sūt cū illis. Sūt aūt ipsis qdē idem spe illoz aūt alteri. cū aūt in his accipiant qd oīa idē ⁊ in alijs silr. In acceptis iteruz silr intēdēdū est. si idē fit quousq̄z in vnaz ueniat rōnē. hec enim erit diffinitio. si ꝯ nō uadit i vnā: ꝑ i duas uel i plēs: manifestū ē q̄ nō utiq̄ vnū aliqō qō q̄rit: ꝑ plra.

¶ Postq̄z ꝑs dedit artē diffiniēdi q̄ magis cōpetit ipsis ꝑtis uel ipsis substātijs cuiusmodi est diffō ꝯstans ex gīe ⁊ dīis. In pte ista docet accipe diffōnē magis cōpetētē ipsis passiōib⁹ q̄ nō sufficit q̄ fiat p gen⁹ ⁊ dīas sz opz q̄ fiat p cāz quā hēt i ꝑbo. uel opz q̄ fiat p ipz ꝑbz cū ḡ uolum⁹ diffinire aliquā passionē debem⁹ videē ea i qb⁹ hēt eē illa passio quō ꝯueniat ⁊ quō differat ⁊ ex ꝯueniētijs ⁊ dīis poterim⁹ formare vnā rōnē passiōis q̄site: dū tñ q̄sita passio hēat rōnē vnā. imo hec methodus ⁊ hec ars docebit nos cognoscē utrū passio diffiniēda hēat rōnē vnā. ⁊ q̄ sit illa vna rō. Tria ḡ fac. ga ꝑ dat h⁹ artē. 2° qō dixerat declarat p exm. 3° artez data ōndit eē bonā ⁊ ꝯueniētē. 2ª ibi Ut dico si q̄rat. 3ª ibi Semp eni ē oēs. Dicit ḡ q̄ q̄rē aūt. i. q̄rentē sup. diffōnē passiōis opz itēdētē. s. eē ⁊ i silia ⁊ i dīa. ꝑmū qdē q̄ vnū qdē oīa hñt. postea iterū opz intēdē i alijs q̄ sūt i eodē gīe subijcibile cū illis ⁊ subdit sūt aūt ipsis. i. sibiipsis qdē idē spe. illoz aūt. i. ab illis alteri. i. sūt disi spe. ⁊ sbdit cū aūt sup. sic factū ē i his accipiat qd oīa hñt idē ⁊ in alijs silr sup. q̄rēdū ē qd oīa hñt idē. Et sbdit q̄ in acceptis sup. utrisq̄z tā i istis q̄z i illis silr ē iterū intēdēdū si idez sūt oīa q̄usq̄z utiq̄ ueniāt i vnā rōnē ⁊ sbdit q̄ h⁹ eni vna rō erit diffō sup. passiōis q̄site. Et sbdit q̄ si vo nō uadit i vnā. sz i duas aut i plures rationes manifestū est utiq̄ qō querit diffiniēdum non est vnū aliqd. i. aliq̄ vna passio sed plura. i. sed plures passiones. quō aūt sit itelligēdū hec ars siue hec methodus data statim patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut dico siqd est magnanimitas q̄rim⁹: i tēdendū est in quosdā magnanimos q̄s scimus qd hñt vnū oēs inquātū huiusmodi sūt ut alcibiades magnanim⁹: aut achilles: aut ayax. qd vnū oēs non tolerare in iuriā. hic qdē enim dimicauit. ille vo insaniuit. hic autem interfecit seipsum.

¶ Declarat artē datā p exēpla. Propter ꝑ sciēdū artem datā in ꝑ ꝓsistē. q̄ si uolum⁹ diffinire aliquā passionē. utputa si uolum⁹ diffinire magnanimitatē debem⁹ itē dere i aliq̄ silia ⁊ i aliq̄ dīa. qz aliq̄ sūt vno silr mō magnanimi. aliq̄ vo alio mō ⁊ dinti. utputa alcibiades: achilles ⁊ ayax fuerūt magnanimi: qz nō potuerūt tolerare iniurias. Lysāder ⁊ socrates fuerūt magnanimi: qz nō curauerūt de fortunis ⁊ de infortunijs. ad diffiniēdū ḡ hāc passionē debem⁹ videē qd oīa. i. qd oēs hi. vz alcibiades ⁊ achilles ⁊ ayax hñt idē ⁊ iterū i alijs: ut i socrate ⁊ i lysandro q̄m sunt i eodē gīe subijcibili cū illis. i. qz sūt ꝑiecti magnanimitati sic ⁊ illi. debemus ḡ videē ⁊ i istis alijs q̄ hñt idē. nā ꝑmi hñt qz non sufferūt. scdi hñt q̄ nō curāt. nō sufferre aūt ⁊ oīa pati enter sufferre vident oīno opposita. ꝑmi ḡ sūt qdē sibi ipsis idē spe. qz cuilibet cōpetit nō sufferre sed illoz aute. i. ab illis alijs sūt alteri. i. sūt multū diūsi cū ꝓmis cōpetat nihil sufferre. alij sic sint magnanimi q̄ oīa suf ferūt ⁊ nihil curāt. cū aūt sic factū est: ⁊ i his qdē accipiāt qd hñt idē ⁊ i alijs ut i socrate ⁊ lysandro silr acceptū est qd hñt idē. tūc i acceptis. i. in oib⁹ tā i istis q̄z i illis. silr iterū intēdēdū est ⁊ si sūt idē ⁊ si tā isti q̄z illi habēt vnū aliqd ⁊ ex oib⁹ possum⁹ in vnā rōnē uenire tē illa vna rō erit diffō magnanimitatis ⁊ magnanimitas erit vna passio. i. vni⁹ spēi. q̄ si nō cōtigit oīa reduci in vnā rōnē. tūc magnanimitas uel q̄cūq̄z alia passio que q̄rit diffiniēda nō est vnū aliqd nec est vna passio. i. nō est vni⁹ spēi. hec est ḡ ars data ad diffiniēdū quācunq̄z passionem. hanc ergo artem sic declarat per exēpla. qz ꝑ° exēplificat de qbusdā magnanimis q̄ nō potuerunt sufferre iniurias. 2° exēplificat de qbusdā alijs magnanimis q̄ oīa sufferebāt ⁊ de nullo curabāt. ⁊ docet quō

UVA. BHSC. IyR_086_4

ex his debeat accipi rō passiōis q̄site ibi|Sīr aūt ꝛ in alijs.|dicē ḡ|ut dico.|Ji.expono me|si q̄rat|uel|si q̄ ram⁹ qd est magnanimitas itēdēdū i q̄sdā magnanios q̄s scim⁹|eē magnanimos itēdēdū.ſ.|in q̄ztū sūt huius.|Ji.inq̄ztū sūt magnanimi|qd vnū hñt oēs ut alci biades magnanim⁹.ut achilles ꝛ ayax.oēs qdez|hñt sup.|ſ vnū nō tolerare iniuriā.hic eni.|Jſ.alcibiades pp iniuriā quaz nolebat sufferre|dimicauit.|Ji.bella uit ul pliat⁹ est|ille vo.|Ji.achilles|isaniuit.|Ji.tātā hñit idiḡtionē de iniuria illata q vsus est i isaniā|hic aūt.|Ji.ayax|iterfec seipz|nō ualēs eni se vidicare de iniuria illata iuriat⁹ noluit ulteri⁹ viuē.¶Deide cū.d.

¶ Sīr in alijs ut lysandro ꝛ socrate si iā in differentes ꝓspitati ꝛ iꝓspitati.hec duo accipiētes intēdo qd idē hñt.aut ipassibili tas que est circa fortunas.aut intolerātia iniuriarū.Si vo nullus sit due spēs utiq̄ erūt magnanimitatis.

¶Exēplificat de alijs.d.|Sīr aūt ꝛ i alteris|ul|item eni ꝛ i alijs|sup.itēdēdū est|ut i lysādro ꝛ i socrate.si iā indr̄ntes ꝓspati ꝛ iꝓspati.|Ji.q̄ oia sufferebāt de nullo curabāt:idr̄nter se hēbāt ad fortunia ꝛ infortu nia:ꝓspitatē ꝛ iꝓspitatē.ſ facto:dat artē accipiendi diffōnē passiōis.d.q̄|hec duo accipiētes itēdēdū est qd idē hñt aut ipassibilitas aut nō tolerātia siue itole rātia iniuriaꝝ.|Jitēdēdū est utrū hec duo q̄uenīāt i ali qua vna rōne.q̄ si sic magnanimitas erit vnū aliqd ꝛ illa vna rō erit diffō ei⁹.q̄ si nihil est vnū tale magna nimitas nō est vnū aliqd.iō ſbdit q̄|si vo nullū sit.| i.nulla sit vna rō in q̄ q̄uenīāt p̄dicata duo|due utiq̄ erūt spēs magnanimitatis.|¶Dubitaret forte aliq̄s de supiori lr̄a.quō possit ꝓtigē q̄ vna ꝛ eadē passio sit i aliq̄⁹ que sūt eiusdē giīis ꝛ sint ad se iuicē alteri spē. ¶Dōm q̄ si accipek ſbm passioni ſm q̄ illi passioni ſbjcit:semp vni passioni rūderet vnū ſbz.sed q̄ aliq̄ accipit ſbm passiōis:nō ſm oino debit rōnē.iō ꝓtingit q̄ eiusdē passionis accipiat alterū ꝛ alterū ſbm:ut magnanimitatis accipiet ſbm.nō tolerās qdē q̄ztū ad eos q nō potuerūt sufferre iniurias.tolerās aūt q̄ztuz ad eos q oia equo aio tolerabāt.tolerās aūt ꝛ nō tole rās pñt eē in eodē giīe.sed nō pñt eē in eadē spē.nō to lerātes igit sūt sibiipsis idē spē.sed illoꝝ.i.ab illis q to lerauerūt sūt alteri spē.nō eni hic logmur de spe subarū ſm se.nā tā tolerātes q̄z nō tolerātes fuerūt hoies. oēs eni fuerūt eiusdē spēi.sed hic logmur de spe ſboꝝ i ordie ad magnanimitatē uel ad quācūq̄ aliā passio nē.nā alcibiades achilles ꝛ ayax habuerūt ordinē ad hāc passionē q̄ est magnanimitas p itolerātiā. Lysan der ꝛ socrates p tolerātiā. tolerātia aūt ꝛ itolerantia nō sūt eiusdē spēi|z possint eē eiusdē giīis.ſ ḡ mō eadē passio pōt cōpetē his q sūt idē giīe ꝛ alteri spe.qz non oino ppe ꝛ directe accipek illud ꝑz qō iest talis passio. sed si accipek oino ppe ꝛ directe semp eiusdē passiōis eēt eadē rō.¶Ulteri⁹ forte dubitaret aliq̄s.utrū tole rātia ꝛ itolerātia possint q̄uenire i aliq̄ vna rōe.¶Di cēdū q̄ ex eadē rōne ꝛ ex eadē cā pōt ꝓtigē q̄ aliq̄s nō possit tolerare.ꝛ q̄ aliq̄s possit oia tolerare.pōt enim utrūq̄ eoꝝ ꝓtigē ex eadē cā.qz iudicat se dignū magis q eni iudicat se dignū magis cū despicit nimis idigna tur.iō nō pōt iniurias tolerare.ſz posset se aliq̄s adeo iudicare dignū magis q̄ totū honorē mūdi nihil repu taret.pp qō ꝓs eēt q̄ si totū pderet de nullo curaret. ex eadē ḡ cā pōt ꝓtigē q̄ aliq̄s nihil toleret ꝛ q̄ aliq̄s de nullo curet.¶Additēdū tñ q̄ lz ex eadē rōne ꝛ ea dē cā possit ꝓtigē ſ ꝛ illud.tñ q̄ sunt sic ꝛ sic magnani mi nō sūt eodē mō nec pari mō magnanimi.ē aūt ma gnanimitas hec ꝛ illa eadē spe ſz nō eq̄liter pticipata a suis ſbis.nā multo magis fuit magnanim⁹ socrates q de nullo curauit q̄z achilles q vsus est i isaniā nō ualēs se vindicare.ille est eni oino magnanim⁹ q nullū bonū exteri⁹ aliqd appciat.totū eni gaudiū magnanimi est de vtute ꝛ de iteriori bono.ꝛ iō equo aio tolerat fortunia ꝛ ifortunia.pp qō pz q̄ fides christiana uere facē magnanimos.qz pfectionē suā ponit i nō curare de ex teriori bono.ſm eni hāc fidē pfecti sum⁹ cū oia abijci mus.est ḡ ars pbi bona.qz stati occurrūt nobis dīa re spectu alicui⁹ passionis.ꝛ ēt aliq̄ filia respectu eiusdez passiōis.utputa aliqb⁹ cōpetit aliq̄ passio.q oēs hñt ta le qd:utputa non tolerare.aliqb⁹ aūt alijs cōpetit alia passio q oēs hñt aliud qd:utputa tolerare.ꝛ qz hñtes vnā ꝛ eādē passionē alij iter se q̄ueniūt:ꝛ ab alijs dint ex h⁹¹ q̄uenientijs ꝛ dijs manifesti⁹ appet utrū sit reduc cere oia talia in vnā rōnē.qō si sic illa erit diffinitio il lius passionis.ut si tolerare ꝛ nō tolerare reducunt in hāc vnā rōnē reputare se dignū magis.hec erit diffini tio magnanimitatis: ut qd est esse magnanimū repu tare se magis dignū.¶Deinde cum dicit.

¶ Semp eni est ois diffō ulis.non enim in quodā oculo dicit sanabile medicus.sed aut in omni.aut in spe determinans.

¶Ostēdit h⁹¹ artē datā eē bonā ꝛ q̄uenientē.aliqd aūt ē bonū ꝛ q̄uenies q̄ztū ad pñs spectat triplr.vz p compa tionē ad ꝓpositū.ad oppositū.ꝛ ad nos.p compatio nē ad ꝓpositū illa ars dr̄ q̄uenientior p quā habet meli us cognitio de re itēta.p compationē ad oppositū illa ē q̄uenientior p quā magis vitat oppositū.vz error ꝛ de ceptio circa h⁹¹ cognitionē.p compationē aūt ad nos illa ars ē q̄uenientior q̄ tradita ē ꝑz modū nobis magis ꝓportionatū.tria ḡ fac ſm q̄ hic triplici mō ostendit hāc artē eē q̄uenientē.2ª ibi.|Facili⁹ qdē ē singulare.| 3ª ibi.|Sic i demōrationib⁹.|Dic ḡ q̄|semp enis ois diffō est ulis.|Ji.est rei ulis.cui⁹ rō est.|qz nō eni in q̄ dā oculo medic⁹ dic.|Ji.diffinit|sanabile.ſz aut i oi.| i.aut diffinit sanabile ulr|aut spe determinās.|Ji.aut distiguit sanabile p determiatas ꝛ diūsas spēs.¶Du bitaret forte aliq̄s quō ex hīs ostēdat ars data eē q̄ueni ens.qz p eā magis hēat ꝓpositū siue itētū.¶Dōm q̄ ticulariū nō est scia neq̄ diffō.diffō ḡ est rei ulis ꝛ nō ulis cuiuslibet:sed spēi magis q̄z giīis.medic⁹ ḡ nō dif finiet hīs sanū uel sanū ihīs oculo.sed uel diffiniet sanum ulr.uel determinabit.i.distinguet sanū p diūsas spēs. nā si sanū est i oib⁹ eiusdē spēi.tūc diffiniet sanū giīalr. si aūt nō est eiusdē spēi distinguet sanū p diūsas spēs.ꝛ cuiuslibet spēi suā diffōnē assignabit.illa est ḡ optima ars diffinitiua ꝛ p illā habet optie itētū.qñ hec duo fa cit.vz q̄ aut diffinit rē ulr si est eiusdē spēi.aut si nō est eiusdē spēi distiguit ipaz i diūsas spēs:ꝛ cuilibet rōnē suā assignat.ad hīs tēdit ars data i exēplo posito de ma gnanimitate.ut si q̄sideret magnanimitas i alcibiade achille ꝛ ayace appebit q̄ illi fuerunt magnanimi:qz nō potuerūt iniurias tolerare.In lysandro aūt ꝛ so crate fuit magnanimitas p ipassibiles eē a fortunijs ꝛ ifortunijs.si ḡ hec duo ipassibilitas ꝛ itolerātia reducunt i vnā rōnē:magnanimitas erit eiusdē spēi.ꝛ illa vna rō erit diffō ei⁹.si aūt nō reducunt i rōnē vnā ma gnanimitaz erit diūsarū spērū.ꝛ vni⁹ spēi magnanimi tatis diffō erit itolerātia iniuriarū,alteri⁹ aūt spēi dif finitio erit ipassibilitas ab adūsis ꝛ ꝓspis.ars ḡ data optima est ad hñdū ꝓpositū.qz per eā qō hēt ulr diffi niri ulr diffinit.qō aūt ꝑz distingui in diuersas spēs ꝛ hēre rōnes plures in diuersas spēs distinguit ꝛ plures rōnes habet.¶Deinde cum dicit.

¶ Facili⁹ qdē est singulare diffinire q̄z uke. vñ opz ex singularib⁹ in uke ascendere:ꝛ

UVA. BHSC. IyR_086_4

nãqꝫ equocationes latẽt magis in vniuersalibus qꝫ in differentibus.

¶ Ostẽdit hꝯ artẽ data eẽ ꝓuenientẽ. qz p eã magis vitat oppositũ. vz erroꝝ ⁊ deceptio. iõ ait q⁹ facili⁹ gdẽ ẽ diffinire singulare. ⁊i. diffinire rẽ p ꝓsiderationẽ quaz hẽm⁹i singulari⁹ qꝫ uł̃e. ⁊i. qꝫ diffinire rẽ p ꝓsiderationẽ quã hẽm⁹i uł̃ib⁹ vñ qz ita est opz ex singł̃ibus uel a singulari⁹. ⁊i. ex ꝓsideratiõe quã hẽm⁹i singulari⁹ ascẽdẽ i uł̃ia ad ꝓsiderationẽ uł̃em. ⁊ ꝺdit q ⁊ nãqꝫ equocatiões magis latẽt i uł̃ib⁹ qꝫ i dictib⁹ ⁊i. qꝫ in singulari⁹ q̃ nõ dint p dias specificas. ¶ Notãdũ aũt q equocatio est multũ cauẽda in diffõnibus. nã equocũ ꝑm q huiꝰ nõ diffinit. qz equoca nõ habẽt rẽ vnã. iõ lz habeãt nomẽ cõe: rõ tñ subẽ est diũ sa. nõ q diffiniet canis ꝑm q est equocũ ad piscẽ ⁊ ad latrabile sed ꝑm q canis est vniuocũ ad oia latrabilia hẽbit diffinitionẽ vnã. ut est vniuocũ ad oẽs passiones q̃ dicuntur canes hẽbit diffõnẽ aliã. nunqꝫ q̃ diffinit equocuz sed semp vniuocũ. ars q̃ data est ualde ꝓuenies. qz per eã vitat equocatio p quã accidit erroꝝ ⁊ deceptio circa diffõnes. ¶ Dubitaret forte aliqs quõ p artẽ dataz vitat equocatio. ¶ Dõm q q ꝓsideraret sanũ ul̃r forte crederet oẽ sanũ eẽ eiusdem spẽi. ⁊ ex ł̃ posset credẽ q sanũ eẽt eiusdẽ rõnis cũ sit alteriꝰ ⁊ alteriꝰ rõnis. sed si ꝓsideret sanũ in hñtib⁹ hãc cõpl̃onẽ ⁊ videat q sanitas in tali cõpl̃one est eq̃tio humoꝝ. ꝑm hãc rõnẽ siue ꝑm hãc ꝓportionẽ si postea ꝓsideret sanũ in alijs indiuiduis hñtib⁹ alią cõpl̃onẽ videbit q sanitas i illa alia cõpl̃one sit eq̃tio humoꝝ ꝑm alią rõnẽ. sic q̃ ex pticularib⁹ ascẽdẽ in uł̃ia facile erit cognoscẽ equocationem. qz nõ latebit nos diũsitas rõnũ. Et qz ars data docet sic ascẽdẽ ex ꝓsideratione pticulariũ in uł̃ia. iõ ꝓuenies est ad vitãdũ oppositũ. i. ad vitãdũ deceptionez ⁊ errorẽ. qz p talẽ artẽ statim appet ubi est equocatio p quã accidit erroꝝ ⁊ deceptio in diffõnib⁹. ¶ Est autez diligẽter adũtẽdũ q ł̃ phs de equocatione logt large ꝑm q uera vniuocatio est solũ in spẽ spãlissima. in uł̃ib⁹ aũt. i. in gñib⁹ nõ est uera vniuocatio: sed q̃dãmõ est ibi equocatio: eo q genꝰ nõ est vna forma ⁊ rõ siue diffinitio rei potissime a forma sumit. ⁊ qz illud qꝺ est de ꝓximo ⁊ imediate respicit pticularia est ipsa spẽs spãlissima. ubi est uera ⁊ sũma vniuocatio ⁊ cui potissime cõpetit diffinitio. ideo ex cõsideratione pticulariuz est optimũ diffinire rem. qz ex tali cõsideratione faciliter deuenimus in cognitionez spẽi cui cõpetit rõ vna: ⁊ ubi nulla est equocatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut i demõstratiõib⁹ opz sillogizare eẽ sic ⁊ i terminũ certũ ẽ. ł̃ aũt erit si p ea q̃ singuł̃r dñr sit in vnoqꝫ gñe diffinire sepatim.

¶ Ostẽdit hꝯ artẽ ex pte nr̃a eẽ ꝓuenientẽ. Circa qꝺ tria facit. qz ꝑ⁰ facit qꝺ dictũ est. 2⁰ qꝺ dixerat declarat per exẽplũ. 3⁰ qꝺ dã qꝺ supposuerat ꝓbat. 2ª ibi ¶ Ut sile. ⁊ 3ª ibi ¶ Si aũt nec disputare. ⁊ Dicit q̃ q ¶ sic in demõstrationib⁹ opz sillogizare eẽ ⁊ sup. certũ. i. fieri p aliqd certũ ¶ sic ẽt in termis. ⁊i. i diffõnib⁹ ¶ certũ. ⁊i. p aliqd certũ opz diffinire. ⁊ subdit q ¶ ł̃ aũt erit si p ea que dicũtur singuł̃r in vnoquoqꝫ gñe sit. ⁊i. ꝓtigat ¶ diffinire separatũ. ⁊i. uł̃e. ⁊ ¶ Dubitaret forte aliqs quõ est simile de diffõnib⁹ ⁊ de demõstrationib⁹ q opz ⁊ hic ⁊ ibi ꝓcedẽ p aliqd certũ. ¶ Dõm q nihil est certũ ꝑm speculationẽ nisi qꝺ est reductũ ad sensum. nã si certi sumus de ꝓncipijs ł̃ est qz scim⁹ ea reducẽ in ꝓncipia. si aũt certi sum⁹ de ꝓncipijs ł̃ est via sensus memorie ⁊ experientie. tota g̃ certitudo demõstrationũ est p reductionem ad sensum. sic ⁊ in diffõnib⁹ opz q certitudo nr̃a oriat ex sensu. hoc aũt nõ poterit esse nisi p ea que ꝓsideram⁹ pticuł̃r. qz nõ ꝓtigit sentire nisi pticularia. g̃ potissime ꝓcedem⁹ in diffõnib⁹ p aliqd certum: qñ p ea que videmus sensibiliter in ł̃ pticulari ⁊ in illo accipim⁹ ⁊ conflamus rõnẽ vnã p quã diffinim⁹ spẽm ⁊ uł̃e qꝺ ꝓsideramus sepatũ ꝓter hoc pticulare ⁊ ꝓter illud. est g̃ ars data ualde ꝓuenies ex pte nr̃a: qz ꝓcedit p ꝓportionata nobis cũ ꝓcedat p sensibilia ⁊ cognitio nr̃a a sensu incipiat: ⁊ cũ certitudo cognitiõis nr̃e a sensu sumat. Utrũ aũt cognitio sensitiua sit certior an cognitiõe: ⁊ quõ se hẽat ad cognitionẽ ꝓncipioꝝ dicet i capło illo. de ꝓncipijs aũt quõ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut sile nõ oẽ: sed in coloribꝰ ⁊ figuris ⁊ acutũ qꝺ est in uoce. ⁊ sic in cõe ire timẽtẽ: ne equiuocatio contingat.

¶ Declarat qꝺ dixerat p exẽplũ. d. ¶ Ut sile. ⁊i. si aliqs uellet diffinire qd est sile ¶ nõ oẽ. ⁊i. nõ cõsiderabit ul̃r oẽ sile. ¶ sed in coloribꝰ. ⁊i. sed si ꝓsiderabit sile ꝓticulariter in ł̃ colore ⁊ in illo ¶ ⁊ figuris. ⁊i. ⁊ si cõsiderabit sile ꝓticuł̃r in figuris ut in hac figura ⁊ i illa ¶ ⁊ acutũ. ⁊i. si uellet diffinire acutũ ¶ qꝺ est in uoce. ⁊i. sz nõ ꝓsideraret acutũ gñaliter: sed qꝺ est in uoce. i. sed ꝓsideraret acutũ qꝺ est in hac uoce ⁊ in illa ¶ ⁊ sic ⁊ sup. oporteret eũ ¶ ire in cõe. ⁊i. ex ꝓticularib⁹ ire in uł̃e ¶ timentẽ ne equocatio ꝓtingat. ¶ Notãdũ aũt q sile dicit equoce in coloribꝰ ⁊ in figuris. nã sile in coloribus est ex identitate coloris. ut duo alba dicunt silia ꝑm colorẽ qz hñt eũdẽ colorẽ. sile aũt in figuris est ex eq̃litate angułoꝝ ⁊ ex ꝓportionabilitate laterũ. ut duo triangułi dicunt siles si habeãt eq̃les angułos ⁊ latera equos angułos ꝓtinẽtia sunt ꝓportionabilia. q g̃ ꝓsideret simile uł̃e de facili decipiet. qz forte crederet q sile eẽt eiusdẽ rõnis in oib⁹. ⁊ ex ł̃ diffiniret sile p diffõnẽ vnã. sed qñ ꝓsideret sile in hoc colore ⁊ in illo: ⁊ in hac figura ⁊ in illa statim appet equocatio. qz statim appet q simile nõ dicit ꝑm rõnẽ vnã in coloribꝰ ⁊ in figuris: ⁊ qꝺ dictũ est de sili itelligẽdũ est de acuto. nã acutũ dicit equoce in uoce ⁊ in humore. siue in sapore ⁊ i magnitudie. nã acutũ in uoce est uox alta subtilis que multũ penetrat auditũ. acutũ in humoribꝰ est sapoꝝ fortis qui multũ pũgit gustũ. acutuz in magnitudinib⁹ est ferruz siue aliqd aliud acutuz hñs cuspidẽ ut cito pforet. sigs ꝓsideraret acutuz ul̃r cito decipet per equocationẽ. sed si ꝓsideraret acutuz in hac uoce ⁊ in illa ⁊ in hoc humore ⁊ in illo statim apparet q acutuz nõ est eiusdẽ rõnis hic ⁊ ibi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aũt nec opz disputare in metaphoris neqꝫ q̃cũqꝫ dicunt in metaphoris. disputare enim necesse erit metaphoris.

¶ Quoddã qꝺ supposuerat ꝓbat. dixerat enim q debemus timẽ ne ꝓtingat nobis equocatio in diffõnibus. qꝺ ꝓbat: qz metaphora est q̃dã equocatio: imo equocatio est peioꝝ qꝫ metaphora. si g̃ debem⁹ cauẽ in diffõnib⁹ locutionẽ metaphoricã multo magis debem⁹ cauẽ equocã. iõ ait q ¶ si aũt nec disputare in metaphoris ⁊ nec opz diffinire sup. in metaphoris. ¶ neqꝫ q̃cũqꝫ dñr in metaphora ⁊ sup. sũt diffiniẽda. ⁊ subdit q ¶ disputare eni neẽe erit i metaphoris ⁊ sup. si ꝓtigat diffinire p metaphoras. ¶ Mõm aũt q diffõnes sũt ꝑn⁹ sillogoruz ⁊ demõstrationũ. ⁊ potissime disputatiões fiunt p rõnes ⁊ p sillos. si g̃ eẽt tolerabile diffinire aliq̃ metaphorice oz nos tolerare q disputarem⁹ metaphoce. ¶ Notãdũ ẽt q lz ł̃ dcm̃ sit ꝑm se ad ꝓm. tñ forte phs i ł̃ dcõ hũit oculũ ad Platonẽ q ꝙsueuerat diffinire res metaphorice. d. hoiez eẽ platanũ. i. arborẽ vsaz. nã i arbore rami ꝓcedũt sursuz ⁊ radices sunt deorsuz. i hoie aũt eꝫrio. os qꝺ hẽt q̃si viz radicis. qz p os sumit alim tũ i hoie siẽ p radicẽ i arbore. hꝯ aũt os qꝺ est q̃si radix in hoie est sursum. brachia aũt ⁊ crura q̃ sũt q̃si qꝺã ra-

UVA. BHSC. IyR_086_4

mi ꝓcedūt vsus deorsuz. ¶ Notādū ēt q nō est in metaphoris disputare. ridiculosum eni eēt argumētum si quis diceret q homo est arbor uersa. arbor habet folia ḡ hō hēt folia. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō ꝟ dcīm deseruiat ad ꝓpositū. vz qr nō debem⁹ diffinire per metaphorā. iō debem⁹ cauē in diffōnib⁹ de equocatiōe. Dicēdū q utplimū equocatiōes fiūt ꝑm metaphoras. qa fiūt ꝑm quādā trāsūptionē. ut qr acutū i magnitudīb⁹ cito penetrat ex ꝟ trāsūptū est ad humores ut dicātur humores saporis acuti q multū pūgūt gustū. ex ꝟ aūt ulteri⁹ trāsūptū est nomē acuti ad uoces. ut dicat uox acuta q multū penetrat auditū. acutū ḡ i humorib⁹ z i uocib⁹ dī ꝑm metaphorā z ꝑm quādā trāsūptionē. sic ēt z sīle i coloríb⁹ est ꝑm vnitatē cuiusdā q̄litatis. z ꝟ vnitatē coloris. ex ꝟ aūt trāsūptū est nomē silitudis ad figuras: ut dicant figure sīles q hūt eādē q̄litatē. q̄litas aūt in figuris est ipsa dispō figurarū. illi ḡ triāguli hūt eādē q̄litatē. z p ꝓs sūt sīles q sunt eodē mō dispositi. sūt aūt eodē mō dispositi triāguli uel q̄cūq; alie figure si hēat angulos eq̄les z latera ꝓportionabilia. sīle ḡ i coloríb⁹ dī ꝓpe. i figuris aūt trāsūptiue z metaphorice. qm̄ ḡ utplurimū equocatiōes ꝑm trāsūptionē quā dā z metaphorā accipiunt. si nō est ꝑm metaphorā diffinire nō est ꝑm equocū diffinire. q si uolum⁹ equocuz distīguē a metaphorico siue a trāsūptiuo dicem⁹ q tūc est recte equocū qn̄ vnū nomē iponit reb⁹ diūsis inter que nō attendit pp ipōnē huius nois aliq̄ q̄uenīētia nec aliq̄ hītudo. z tūc equocū eēt pei⁹ q̄z metaphoricum. z magis cauēdū est a tali equoco i diffōnibus q̄z a metaphora. nā iō cauet a metaphora i diffōnibus. qr metaphora nō certificat nos de nā rei quā idicat diffō: ut p sīle qd repit i figuris nō certificamur de sīli qd repit in coloríb⁹. cec⁹ eni posset doceri de sīli qd repit i figuris. nihil tū pp ꝟ sciret de sīli qd repit i coloríb⁹. si ḡ metaphora cauēda est a diffōnib⁹: qr nō certificat. m⁹to magis pura equocatio cauēda est: qr nullo mō certificat. signāter ḡ phs locut⁹ est sup̄. cū dixit q p aliqd certum debem⁹ sillare z diffinire. itēdēs per ꝟ q metaphore z equocatiōes sunt cauēde a diffōnib⁹ z a sillis siue a dissputationib⁹. qr talia nos nō certificāt. pz ḡ quō sit ad ꝓpositū ꝟ dictū phi. possum⁹ eni dicē q arguit ꝟ phus p locū a miori. qr equocatio: uel ē q̄dā metaphora z q̄dā trāsūptio. si sūpta sit equocatio p quādā silitudinē ut pz de acuto i magnitudie z i humore. uel equocatio ē peior q̄z metaphora z q̄z trāsūptio si sit equocatio pura. minus ḡ videt q in diffōnib⁹ z etiā in dissputationibus cauenda sit metaphora q̄z equocatio que si sit pura est peior q̄z metaphora. sed cauēda est in talibus metaphora. ergo multo magis equiuocatio.

Thēam⁹ ꝓpositā eligē opz decisiones z diuisiōes. sic aūt eligē subiectum genus cōmune omnium.

¶ Post q̄z phs dedit artē diffiniēdi passionē qr diffō passionis est mediū i demstratione. iō post q̄z uenat⁹ est quō accipiēda sit diffō passionis. In pte ista uenat quō accipiēdū sit mediū i demstratione. vñ ꝟ qd hic tradit dīt ab eo qd supi⁹ tradebat. nā aliud est scire quō diffō se hēat ad demstrationē. z aliud est dare artē diffiniēdi. z ostēdē quō diffō accipiēda sit. z aliud est ostēdere quō mediū se hēat ad demstrationē. z declarare quō ꝓtingit demstrare p singula gña cārū qd fiebat i supiorib⁹. z aliud est dare artē iueniēdi mediū ad demstrandū qd sit ꝟ. ¶ Sciēdū ḡ q uenari z iuenire mediū i demstratiōe est duplr. qr alr accipit mediū i demstratiōe ptīculari alr i uli. nā i demstratione ptīculari mediū est ipm sbm. ut p triāgulū demstrat hīe tres ptīculr de ysochele. sed in demstratiōe uli mediū est cā iherētie passiōis i sbo. ad inuestigādū aūt hāc cāz multū ualet scire ꝓblemata. z quō demstrabilia diūsimode ad iuicē idētitatē hūt. Tria ḡ facit phs i hac pte. qr p⁹ docet uenari mediū i demstratiōe ptīculari. 2⁹ ostēdit quō ꝓblema: z quō ea q̄ sūt demstrabilia diūsimode idētitatē hūt. 3⁹ ex eo qd dixerat accedit ad ostēdēdū quō iuenīēdū sit mediū i demstratione uli. 2ª ibi. Eadē aūt ꝓposita. ¶ 3ª ibi. De cā aūt cuius est cā. ¶ Propter ꝑm sciēdū q ut ꝑmo dicebat mediuz i demstratiōe ptīculari est ipm sbm. sed sbm aliqn̄ ē vni uocū aliqn̄ analogū. z vniuocū est duplr. qr aliqn̄ est notatū. aliqn̄ inotatū. Tria ḡ facit ꝑm q triplr docet demstrare ptīculr. qr p⁹ docet ꝟ p mediū vniuocū notatū. 2⁹ p mediū vniuocū inotatū. 3⁹ p mediū analogum. 2ª ibi. Huic qdē igit. ¶ 3ª ibi. Amplius alio⁹ modus. ¶ Circa ꝑm tria facit. qr p⁹ facit qd dcīm est. 2⁹ qd dixerat declarat p exēplū. 3⁹ suū dictū dispōnit p termios. 2ª ibi. Ut si aialia sint. ¶ 3ª ibi. Sit aūt aial. ¶ Dicit ḡ ut hēamus aūt eligē ꝓpositū ¶ ad demstrandū ptīculr q̄cūq; ꝓpositā ¶ opz decisiones z diuisiones ¶ sup. facē ¶ z ¶ opz su. ¶ sic aūt eligē sbm cōe gen⁹ oiuz ¶ exñtiū sub illo genē. ¶ Notādū aūt documētū datū i ꝟ q̄stē. q si uolum⁹ demstrare tres ptīculr de ysochele. z de scalenone z de h⁹¹ spēb⁹ triāguli debem⁹ accipe cōe gen⁹ qd ē sbm isti⁹ passionis i quo cōi gīe sūt oia gb⁹ ꝓtigit ista passio. ut si hāc passionē videm⁹ cōpetē ysocheli siue egcruri eglatero z scalenoni. debem⁹ videre qd est illd cōe gen⁹ i q̄ q̄uenīūt oia ista. est aūt illd cōe triāgulus: qd est sbz istius passionis. hīto aūt ꝟ cōi ut hīto triāgulo siue habito h⁹¹ sbo: iā hēm⁹ mediū ad demstrandū ptīculr. h⁹¹ aūt mediū siue h⁹¹ sbm debem⁹ diuidē z ēt sbdiuidē. z hoc appellat ipse decisiones z diuisiōes facē. diuidēdo eni triāgulū i suas ptes sbiuas z iterū ēt illas ptes sbiuas diuidem⁹ i alias ptes sbiua si sūt ulteri⁹ diuisibiles. z tūc p ꝟ cōe sbm ut p triāgulū demstrabim⁹ hīe tres ptīculr de q̄libet pte huius sbiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si aialia sint q̄ ꝓsiderant: q̄lia oi aiali i sint. Acceptis aūt his reliq̄rū oiuz q̄lia ihereāt: ut si hec est auis q̄lia oium ihereant aui. z sic sp ꝓrio. manifestū eni ē: qm̄ hēbimus iā dicē pp qd isūt iherētia his que sūt sub cōi: ut pp qd boi aut equo insunt.

¶ Qd dixerat declarat p exēplū. d. ¶ Ut si aialia sūt siue sint que ꝓsiderant. ¶ i. q̄ ꝓsiderāda sūt ut de eis aliq̄ demstrent sup. accipiēda sūt ¶ q̄lia isūt oi aiali ¶ utputa sōnus z vigilia ¶ acceptis aūt his reliquoz oi q̄lia ihereant ¶ sup. manifestū erit. q. d. q acceptis his q̄ isunt oi aiali. tūc p aial manifestū erit q̄lia isūt oi reliq̄ruz sup. ꝓtētoz sb aiali. ut si somn⁹ z vigilia iest oi aiali manifestū erit p aial q̄lia isūt oib⁹ reliqs q̄ sūt sb aiali. qr manifestū erit q eis iest somn⁹ z vigilia. Ad ꝟ aūt sciēduz debēt accipi q de ꝓrio diuidūt aial z postea alia q̄ diuidūt h⁹¹ diuidētia. vñ sbdit. ¶ ut si hec est auis ¶ q̄ ē cōtēta sb aiali. z q de ꝓrio diuidit aial sup. manifestū erit ¶ q̄lia iherētia oi aui. ¶ q eni scit q̄lia isūt oi aiali scit q̄lia isūt oi aui. z sbdit ¶ z sic semp isūt aiali ꝓrio. ¶ q. d. q diuidēdo aial p ꝓria diuidētia. z illa p alia ꝓxima p id qd iest oi aiali. manifestū erit q̄ semp aiali ꝓrio. i. ei qd de ꝓrio diuidit aial isūt: qr sic ꝓcedēdo semp p ꝓxima diuidētia semp p cōe supi⁹ manifestū erit q̄lia isūt i feriorib⁹. vñ sbdit q ¶ manifestū est eni qn̄ iā hēbim⁹ dicē pp qd iherētia isūt his q̄ sūt sb cōi ¶ utputa sb aiali ¶ ut pp qd isūt talia iherētia hoi: aut equo ¶ q̄ sunt sub aiali. ¶ Notādū aūt q si accipim⁹ somnū z vigiliaz q̄ isūt oi aiali sciēdo q̄lia isūt oi aiali. ut qr isūt ei somnus z vigilia: sciem⁹ q̄lia isūt oib⁹ his q̄ sunt sb aiali. qr sciem⁹ eis ieē sōnū z vigiliā. diuidem⁹ eni aial p ꝓria dīdētia utputa p uolatile z aq̄ticū z terrestre: z trestre aial p ꝓria. utputa p gressibile z reptile. z gressibile p ꝓria:

UVA. BHSC. IyR_086_4

utputa p hoiez ⁊ equū. ⁊ sic faciēdo diuisiões ⁊ sbdiui
siones. siue diſiones ⁊ decisiões. i. diuisiones magnas
⁊ puas demſrabimus pticulr pb̄ mediū aial: qd̄ est cōe
sbm. hāc passionē. ſ. somnū ⁊ vigiliā ieē oib⁹ religs. i.
oib⁹ sub aiali ꝙtētis. ¶ Mon^m ēt ꝙ ꝙtēta sb aiali dr
reliq̄. i. p diuisionē relicta. naz b̄ mō fit talis demſratio
diuidēdo cōe sbm. ⁊ p^hl cōe sbz de religs. i. de relictis
⁊ de hītis p diuisionē demſrabim^hl passionē cōem. si
cut ḡ est demſratio pticularis. ois triangulus hēt tres.
ꝙsocheles uel q̄libet alia spēs triāguli est triāgulus. er
go ⁊c̄. ita est demſratio pticularis si dicaſ. oē aial sōnet
equ⁹ hō ul' q̄cūq; alia spēs aialis ē aial ḡ ⁊c̄. ¶ Dubita
ret forte aliqs. quō aliq̄ sūt ꝓpria aiali. ⁊ quō q̄ sūt aia
li pus isūt ꝓprio. ¶ Dōm ꝙ magis ꝓpria ⁊ magis re
mota i gñe pñt accipi. uel ſm ordinē rōnis. uel ſz ordi
nē rei. ſm ordinē rōnis q̄sto ꝙtēta sub gñe sunt magis
ulia tāto magis de ꝓprio diuidūt gen⁹. ut si aial diuidit
p uolatile ⁊ nō uolatile tanq̄z p ꝓprias magis ules. ⁊ si
q̄libet hoz diuidat p ꝓprias alias q̄ non erūt ita ules.
ꝺie p̄me q̄ sūt magis ules magis de ꝓprio diuidēt aial
q̄z ꝺie ſcde q̄ sūt magis pticulares. passio ḡ iherens oi
aiali demſrabit pticulr p aial. p^o de ꝓprimis diuidētib⁹
⁊ postea de alijs. 2° mō pōt accipi ꝓprimū ⁊ remotū ſz
ordinē rei. ſm quē modū ꝺicim⁹ fozmas esse siē nūos.
ita ꝙ sicut nunq̄z repiunt duo nūi diūsarū spērum eq̄
les ſm vnitates. qz semp sūt plres vnitates in vno q̄z
in alio, sic nunq̄z repiunt due spēs sb eodē gñe eq̄les ſz
pfectiones: qz semp pfecti⁹ refuat nā gñis in vna spe
q̄z i alia. siē ḡ si uellem⁹ ordinate descēdē ſm ordinē rō
nis ꝓus descēderem⁹ a gñe i magis coia ⁊ postea i mi-
nus ⁊ passionē cōperētē toti gñi p ipm gen⁹ tanq̄z per
mediū ꝓus, pbarem⁹ de magis coib⁹: ⁊ postea de min⁹.
sic si uellem⁹ descēdē ſm ordinē rei ꝓus descēderem⁹ i
spēz pfectiorē: ⁊ postea i min⁹ pfectā. ⁊ sic deinceps. ⁊
passio cōpetēs toti ſm hūc ordinem prius ꝓbaret de
specie pfectiori. ⁊ postea de minus perfecta. ⁊ sic dein
ceps. ¶ Deinde cum ꝺicit.

¶ Sit aūt aiali q̄. a: b. aūt iherētia oi aiali. i
qb⁹ aūt sūt. c. d. e. sint q̄dā aialia. mānifestuz
igit est pp qd ē. b. i. d. pp. a. eni. silr aūt ⁊ in
alijs. ⁊ semp in alijs deorsum eadē rō est.

¶ Disponit suū dcm̄ p termios. d. ⌊ Sit aūt aiali quo. a
b. aūt iherētia oi aiali ⌋ utputa somn⁹ ⁊ vigilia ⌊ i qb⁹
aūt ⌋ sup. sūt talia iherētia. ⌊ sint. c. d. e. q̄dā aialia. ma
nifestū ē igit ⌋ sup. p demſrationē pticularez ⌊ pp qd est
b. ⌋ i. passio iherēs ⌊ in. d. ⌋ i. i aliq̄ qb⁹ ē sb aiali ⌊ pp. a.
eni. ⌋ i. pp aial. nā i tali demſratiōe pticulari ipm aial si
ue ipm sbm erit mediuz. ⁊ p ipm aial demſrabit passio
de. d. i. de ꝙtēto sb aiali. Et sbdit ꝙ ⌊ silr aūt ⁊ i alijs ⌋
q. d. ꝙ sic demſratū ē p aial ꝙ. b. passio iest. d. i. ꝙtēto sb
aiali: utputa uolatili. silr ostēdet ꝙ isit alijs ꝙtētis sub
aiali. ut ꝙ isit. c. ⁊. e. utputa aq̄tico ⁊ terrestri. ⁊ subdit
ꝙ ⌊ semp ⁊ i alijs deorsuz eadē rō est ⌋ utputa si diuide
ret aial uolatile aq̄ticū ⁊ terrestre p ꝓprias magis deor
sum. i. magis iferiores eadē rō utiq̄z eēt qz de oib⁹ tali
bus posset ꝓbari hec passio. b. utputa somn⁹ ⁊ vigilia.
per hoc mediū qd est aial. ¶ Deinde cum ꝺicit.

¶ Hūc qdē igit ſm ea que sūt assignanꝺ cō
munia noia ꝺicim⁹. opz aūt nō solū noia
ꝙsiderare. b ⁊ si aliqd aliud accipiat eē cōe
accipiētes siue b aliqb⁹ ihereat ⁊ q̄lia hec
sequenꝺ ut coꝛnua hñtia hēre uētres non
utrobiq̄z eē dētes. Itē coꝛnua hēre sequit
quedā. Manifestū eni est pp qd i illis qd
ꝺicit ꝓpter idē sunt qd coꝛnua habent.

¶ Docet demſrare p mediū vniuocū inoiatū. d. ⌊ nūc
qdē igit. ſm ea q̄ assignanꝺ oia noia coia ꝺicim⁹. ⌋ i. ſz
ea que nūc ꝺicim⁹. uel q̄ nūc ꝺixim⁹ oia coia sbta q̄ sic
assignanꝺ sūt noia. i. sūt noiata. ⁊ sbdit ꝙ ⌊ opz aūt nō
solū ꝙsiderare ⌋ sup. coia ⌊ noiata: sed ⁊ si aliqd aliō ac
cipiat eē cōe ⌋ sup. inoiatū ⌊ accipiētes. ⌋ i. debem⁹ accipe
⁊ ꝙsiderare ⌊ si aliqb⁹ ⌋ sup. talib⁹ coib⁹ inoiatis ⌊ ihe
reat hec. ⌋ i. aliq̄ passio. ⌊ ⁊ sup. debem⁹ ꝙsiderare ⌊ q̄
lia ⌋ sup. diuidētia. ⌊ uel q̄les ⌋ sup. ptes sbiue ⌊ sequā
tur hec. ⌋ i. talia coia inoiata. ⁊ ponit ex^m. d. ⌊ ut coz
nua hñtia. ⌋ i. b eē inoiatū ꝙ oē aial hñs coznua. sup.
hēt has passiones. vz ⌊ hīe uētres duos. ⁊ nō hīe dētes
utrobiq̄z. ⌋ i. utraq̄z mādibula. hñt eni talia aialia dē
tes i maxilla iferiori sed nō hñt dētes i maxilla supiori
⁊ sbdit ⌊ itē coznua hīe. ⌋ i. b eē inoiatū qd est hñs coz
nua ⌊ sequunt. ⌋ i. sūt sub eo. ⁊ sūt iferi⁹ ad ipz ⌊ q̄dā ⌋
ptes sbiue. utputa ceru⁹: bos: ⁊ h^hl aialia q̄ hñt coznua
⁊ sbdit ꝙ ⌊ manifestū est enī pp qd illis ierit qd ꝺi. ⌋ vz
pp qd talib⁹ aialib⁹. ut ceruo ⁊ bouī ⁊ alijs silib⁹ inest
nō hīe dētes utrobiq̄z. ⁊ hīe duos uentres. ⌊ pp id. ſ. ꝙ
hñt coznua. ⌋ i. pp cōe inoiatū qd ē hīe coznua. ¶ Mo
tādū ꝙ oē qd nescim⁹ noiare vno noie: sed noiam⁹ ipz
p circulocutionē ꝺi inoiatū. aial ḡ hñs coznua est qd̄
dā cōe. ⁊ hēt sub se multa iferiora. attū istud cōe est in
noiatū. qz nescim⁹ noiare vno noie qd est tale siē noia
mus oē uolatile vno noie. utputa si ꝺicam⁹ ipm eē auē
⁊ oē aq̄ticū forte noiam⁹ vno noie. utputa piscē. nō au
tē scim⁹ noiare vno noie oē aial coznutū. iō ꝺi talē cōe
eē inoiatū. ¶ Notādū ēt ꝙ si aial coznutū est ꝓpriuum
sbm hui⁹ passiōis. vz dualitas uētrū ⁊ carētie dētiū in
mādibula supiori. demſrabit pticulr p b̄ cōe sbm qd̄ ē
aial coznutū q̄libet pdictarū passionū de q̄libet ꝙtēto
sub tali cōi sbto. siē ḡ in coib⁹ noiatis si q̄reret pp quid
ꝙsocheles hēt tres. rñdet qz est triāgulus. nā ꝙsocheles
hēt tres p triāgulū. triāgulus aūt nō p aliud sbm. sic se
hēt ēt in coib⁹ nō noiatis. ut si aial coznutū est ꝓpriuz
sbm pdictarū passionū. vz dualitatis uētrū ⁊ carentie
dētiū oib⁹ alijs ierit p ipm. ceru⁹ ḡ ⁊ bos ⁊ alia q̄ sūt sb
b cōi aiali inoiato. vz sub aiali coznuto hēbūt pdictas
passiones pp id qd̄ hñt coznua. i. pp id ꝙ sūt aial coz
nutū. ¶ Notādū aūt ꝙ sequel assēq vnū aliud pōt itel
ligi duplr. uel ſm ꝙntiā. ⁊ sic supiora sequunt ad iferi-
ora. ut aial segtur ad hoiez: qz ualet, hō ḡ aial nō eō. ⁊
b mō seq nō est eē posteri⁹ sed eē pus iuxta illā diffōnē
datā in libro pdicamēt oz. ꝙ illō est pus a quo nō ꝙ̄
tiē ꝙntia. alio mō pōt accipi seq ſm posteriorit atez: ut
idē sit seq ꝙ eē posteri⁹. ⁊ sic iferiora sequunt supiora
qz sūt posteriora illis. lra ḡ supi⁹ hita ꝙ debem⁹ eē acci
piētes q̄lia hec sequunt pōt exponi dupl'r. debem⁹ eniz
accipe q̄lia. i. q̄les ptes sbiue sequat hec. i. coia inoiata
⁊ tūc q̄lia erit casus noiatiui. ⁊ accipiet seq ꝓput idem
est ꝙ eē posteri⁹. alio mō pōt exponi ꝙ debem⁹ accipe
q̄lia. i. q̄les ptes sbiuas hec coia inoiata sequunt. ⁊ tūc
li hec erit casus noiatiui. ⁊ accipiet ibi seq ꝓ ꝙseq ſm
ꝙntiā ꝓput supiora sequunt ad iferiora. utrobiq̄z tamē
semp erit idē sensus. vz ꝙ debem⁹ accipe si aliqb⁹ coib⁹
inoiatis ihereat. hec. i. aliq̄ passio. ⁊ postea debem⁹ vi
dere q̄les. i. q̄s ptes sbiuas hñt illa coia inoiata. qz his
visis poterim⁹ illā passionē demſrare pticulr p h^hl coia
inoiata de illis ptib⁹ sbiuis. ¶ Dubitaret forte aliqs.
quō hñs coznua sit p se sbm istarū passionū. vz dualita
tis uētrū ⁊ carētie dētiū in supiori mādibula. ¶ Dōz
ꝙ in nālib⁹ aliq̄ sequunt ex fine aliq̄ q̄si ex ꝺditōe ma
terie. ꝺicim⁹ enim ꝙ nā est sagacissima. ⁊ ꝺicim⁹ ꝙ nā
sapiēter agit. ⁊ nō est itelligēdū ꝙ ipsa nā cognoscat.
sed oia ista referēda sunt ad artē diuinā ex qua sūt oia
nālia ordinata. vñ ⁊ Lōmē. in. 12. meta^cc. vult ꝙ natu
ra nō agit nisi rememorata ex supiorib⁹ cāis que ꝺicū
tur intelligētie. ⁊ oia ista ut ibidē ꝺicit pueniūt ex vna

UVA. BHSC. IyR_086_4

arte ꝓncipali q̄ ē ipsi⁹ dei. debem⁹ ḡ imaginari nām tota ordinatissimā eē. ⁊ in oib⁹ suis actiōib⁹ q̄ztū pole est ordinatissime se hꝫe. aialia ḡ hñtia coznua nō hñt dentes q̄si ꝓter ꝓditionē māe. nā nutrimētū qđ dz ire i dētes uadit i coznua. vñ h⁹ defectiōis mām uel defectū māe assignabim⁹ cām. deficit enī mā ⁊ nutrimētū dentiū pp mām ⁊ nutrimētū coznuū. ⁊ ide ē q⁹ dētes non deficiūt i utraq; maxilla: sz i supiori ex qua pte sūt coznua. deficiūt enī talib⁹ aialib⁹ dētes i supiori mādibula. pz ḡ quō aialia coznuta sequit hec passio. vz carētia dētiū cui⁹ passiōis ꝓsecutio reducet q̄si i cāz mālē. alia aūt passio vz dualitas uētrū reducit i cām finalē: ut gatalia aialia pp carētiā aliqlē ⁊ defectū dētiū nō pñt bene ꝓterē cibū igeniauit nā q⁹ hꝫent duos uētres. vnuz ad mollificādū cibū nō ꝓtritum ⁊ masticatū: ⁊ aliū ad digerēdū. oia enī talia aialia ruminānt. nam p⁹ icōplete masticāt cibū quē icōplete masticatū pjciūt in uētrez mollificatiuū. postea iterū h⁹¹ cib⁹ icōplete masticat⁹ ⁊ i uētrē mollificatiuū ꝓfect⁹ redit ad os ⁊ ibi iterū masticat. ß enī ē ruminare cibū icōplete masticatū iterū masticare. iacēt enī h⁹¹ aialia cū ruminānt: ⁊ cū genu posteroris cruriz cōprimūt sibi uētrē mollificatiuū. ex qua compssiōe cib⁹ ibi exñs icōplete masticat⁹ redit ad os: ubi cōplete postea masticat: ⁊ ibi cōplete masticat⁹ mittit in uētrē aliū. vz in digestiuū qui dī stomacus. dualitas ḡ uētrū cōpetit talib⁹ aialib⁹ pp hūc finē ut melius possint digerere cibum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli⁹ ali⁹ modus est ßz analogū eligē. vnū enī accipe nō est idē q⁹ uocare sepion ⁊ spinaz ⁊ os. sunt aūt que sequunt ⁊ hec tanq̄z vna natura huiusmodi existente.

¶ Docet demꝛare p mediū analogū. d. q⁹ _ Ampli⁹ alius modus eligē _ sup. mediū _ ꝑm analogū. _ i. ꝑm analogiā. ⁊ ꝛbdit q⁹ _ vnū enī ⁊ idē _ sup. ꝑm gen⁹ ul ꝑm spēz _ nō ē accipe qđ opz uocare sepion ⁊ spinā ⁊ os. _ hec enī tria vz sepion qđ ē qdā neru⁹ ad sustinēdū mollicie carnis. cuiusmodi neruū hñt vmes: ⁊ spinā quā habēt pisces: ⁊ os siue ossa q̄ hñt aialia alia dicunt ꝑm analogiā respectu harū passionū q̄ sūt uestirī carnib⁹ ⁊ sustinere mollicie carniū. nō enī ꝑm idētitatē ḡiis nec spēi cōpetūt ista his trib⁹. iō dicunt talia i ß nō eē idē nec ḡie nec spē: sz ßz analogiā. sustinē enī mollicie carnis p⁹ cōpetit ossi: deide spine. ⁊ ultio sepioni. ⁊ subdit q⁹ _ sūt q̄ ꝓsequunt hec. _ i. sūt aliq̄ passiōes q̄ ꝓsequūtur ista tria _ tanq̄z vna nā exñte hi⁹. _ i. ꝑm quādā analogiā. qdā enī passiōes: utputa uestirī carnib⁹: ⁊ sustinē mollicie carnis sequunt ista tria pp vnā nāz. i. pp vnū aliqd: ut pp duritie q̄ existit i eis hi⁹. i. ꝑm analogiam. molle enī nō sustinet nisi p durū. durities enī repit i ossibus his trib⁹. sed analogice. q⁹ ꝑmo repit in osse. deinde in spina. ⁊ ultimo in sepione. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eadē aūt ꝓposita sūt que qdē idē medium hñt ampli⁹: ut qñ oia ꝓtrarius status.

¶ Determiat quō dīūsimode aliq̄ ꝓblemata ꝓposita uel aliq̄ ꝓblemata demꝛabilia hñt ad iuicē idētitatē ⁊ vnitatē. iō duo facit ßz q⁹ dupl⁹ oñdit q⁹ ß possit ꝓtigē. naz p⁹ oñdit ß q⁹ hñt idē mediū. nā illa dicunt eadē talia q̄ hñt idē mediū. 2⁹ ostēdit talia eē eadē. nō q⁹ hēant idē mediū oino: sed q⁹ hñt mediū ß medio. ibi _ Alia aūt ex eo. _ Circa p⁹ duo facit: q⁹ p⁹ ostendit quō talia hñt idētitatē pp idētitatē medij. 2⁹ declarat quō ipsa idētitate medij pñt hꝫe dīūsitatē. ibi _ Hoz aūt qdā. _ Dicē ḡ q⁹ _ eadē aūt ꝓposita sūt. _ i. ꝓblemata ꝓposita sunt eadē q̄ qdē idē hñt mediū. ⁊ ꝛbdit q⁹ _ ampli⁹ _ sup. idē hēt mediū _ ut qñ oia sūt ꝓrij stat⁹. _ q. d. q⁹ illa sūt eadē ꝓblemata q̄ idē hñt mediū: ⁊ ꝓblemata ꝓposita de osse spina ⁊ sepione sūt eadē: q⁹ sūt illa q̄ idē hñt medium: ut oia hñt ß mediū cōe: qñ sūt ꝓrij stat⁹. ¶ Notā dū aūt q⁹ ut dixim⁹ mollicies carnis nō sustinet nisi p ꝓriū: vz p duritiē. oia ḡ ꝓdicta tria sūt ꝓrij stat⁹. i. ꝓriū hñt statum ad mollicieꝫ carnis: q⁹ omnia ꝓdicta tria hñt quādā duritiē. vmis enī nō ē tot⁹ caro: sed hēt i se quēdā neruū extēsuz p totū q̄ dī sepion ad sustinendū mollicie carnis. hēt ḡ ille neru⁹ siue ille sepion i se quādā duritiē. sic ēt spina ⁊ os in tali duritie ꝙueniūt. ꝓblemata ḡ de oib⁹ his trib⁹ sunt aliquo mō eadē. q⁹ q̄dāmō hñt idem cōe medium. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoz aūt qdā gīie sūt eadē q̄cūq; habēt dīias ex quo alioz aut alr sunt: ut pp quid echo: aut pp qd appet: ⁊ pp quid yris. oia enī hec idē ꝓpositū sunt genere. oia enim repcussio sunt: sed specie altera.

¶ Ostēdit q⁹ h⁹¹ ꝓblemata q̄ sūt eadē pp idētitatē medij i ipsa idētitate medij hñt quādā dīūsitatē. q⁹ nō hꝫbēt idē simplr ut idē mediū spē. sz idē gīie. ul idē analogia iō ait q⁹ _ hoz aūt. _ i. de nūo hoz ꝓblematū q̄ sūt eadē _ qdā sūt eadē q̄cūq; hñt dīias ex quo. _ i. ex qb⁹ dīferētys. _ alr aūt sūt alioz. _ i. p q̄s dīias h⁹¹ media eadē ꝑm dīūsa dīūsimode se hñt. ⁊ ponit exēpluz _ ut pp qd echo _ sup. fit _ aut pp qd appet idolū _ i speculo _ ⁊ pp qd yris _ sup. appet i nubib⁹ _ oia enī hec sūt idē ꝓpositum _ uel ꝓblemata ut hēt alia trāslatio. _ gīie oia enī sūt repcussio. _ i. oia ista tā echo q̄z imago i speculo q̄z ēt yris fiūt ex eadē cā gīie. ut ex repcussione. i. ex reflexiōe _ sed spē altera. _ i. sed hui⁹ cā ē altera spē: q⁹ nō ē eadē reflexio ßz spēz p quā fiūt oia illa tria. qđ quō sit i qōne patebit. ¶ Notādū aūt q⁹ ꝑm aliā trāslationē lr̄a ꝓcedēs nō ē referēda ad illa tria. vz ad os spinaz ⁊ sepion. sz ad hec tria. vz ad echo. ad idolū i specl'o. ⁊ ad yridē. multū enī dīūsificat alia trāslatio a nr̄a. sic enīz hēt lr̄a alia. eadē aūt ꝓblemata sūt hec qdē eo qđ idez mediū hꝫeant utputa qñ oia antipistasis. i. oia sūt p resistētiā. vñ ubi nos hēm⁹. ampli⁹. alia lr̄a hēt. utputa. ⁊ ubi nos hēm⁹. ꝓrij stat⁹. alia lr̄a hēt. antipistasis. ꝑm ß ḡ expōēt lr̄a q⁹ oia hec dicēda sūt eadē ꝓblemata. q⁹ hñt idē mediū ⁊ eadē cām. tā enī echo q̄z idolū i speculo q̄z ēt yris fiūt p eadē cāz. vz p ꝓresistētiā. i. p reflexionē. nā nunq̄z fit reflexio nisi q⁹ iuenit ꝓriā resistentiaz. ¶ Notāduz ēt q⁹ q uellet posset utraq; referre ad oia. nā tā ꝓri⁹ stat⁹ q̄z ꝓresistētia pñt referri ad os spinam ⁊ sepion: ⁊ ad echo: ⁊ ad idolū i speculo ⁊ ad yridem. os enim spina ⁊ sepion pp vnā ⁊ eadē cām sustinēt mollicie carnis. q⁹ hñt ꝓriū statū ad mollicie. ut q⁹ sūt dura uel cā hui⁹ ē. ut iō sustinēt mollicie carnis. q⁹ ꝓ resistūt h⁹¹ mollicieꝫ i supponēdo ipsam. ¶ Pñt ēt hec referri ad alia tria. nā echo ⁊ idolū i speculo ⁊ yris sūt pp ꝓriuz statū. nā cū fiāt p ꝓriū motū. q⁹ fiūt pp reflexionem. q⁹ opz eē ꝓriū statū ⁊ ꝓriū terminū ubi ē ꝓri⁹ mot⁹ possumus oiuz istoz assignare vnā cōez cām hꝫe ꝓriū statū. quō aūt possit assignari coīs cā ꝓresistētia pz. imaginamur enī q⁹ pus fit mot⁹ aeris uel multiplicatio spēi ad speculū: uel emissio radioz solariū ad nubē aq̄sam. ⁊ postea p ꝓresistētiā talia reflectunt ⁊ ꝓflexa hñt ꝓriū motū: ⁊ ꝓriū statū: ⁊ ꝓriū terminū pp q̄ oia aggīiant p dicta tria. ¶ Dubitaret forte aliqs quō reflexiones p q̄s gīiant p dicta tria nō sunt eadem spē. ¶ Dom q⁹ reflexiones per q̄s generant p dicta tria vno mō differūt gīie. alio mō differūt specie. nam echo qui est sonus ag generatus ex reflexione aeris: sicut apparet dum loquimur supra puteum: uel cum loqmur sub aliqua uolta ubi iterū reflectit uoz: ⁊ vi nob⁹ eadē uocē audire quā ꝓtulim⁹. illa ḡ uoz aggīiata ex tali reflexione aeris uocā echo. ipellim⁹ enī aerē loquēdo: q⁹ aer repulsus cuz ptigit ad uoltā uel ad aliqđ obstaculū ꝙcauū pp ꝓresi

UVA. BHSC. IyR_086_4

stētiā reflectit: siē pila ad pietē ipulsa pp ꝺ̄ resistētiā pietis reflectit in ꝺ̄riū ⁊ ꝺ̄ mouet. aer ḡ sic ꝺ̄flex⁹ ⁊ in ꝺ̄rius mot⁹: qz mot⁹ reflexionis est silis motui ipulsiōis gñat silem uocē ⁊ facit echo. Ydoluz aūt appet i speculo: qz multiplicat silitudo faciei usq; ad superficiez speculi. ibi aūt pp ꝺ̄resistētiā speculi fit reflexio: ⁊ fit mltiplicatio silitudis faciei in ꝺ̄riū: ita q; ꝑma multiplicatio silitudinis fuit a facie ad speculū. 2ª multiplicatio est p reflexionē in ꝺ̄riū. vz a speculo ad faciē: ita q; silitudo faciei p talē reflexionē recipit in ipo oculo: ita q; hō videt ꝓpria facie ꝑ speculū: qđ nō posset eē nisi in oculo suo recipet silitudo ꝑpe faciei. Hui⁹ aūt silitudo non posset ibi recipi p h⁹¹ multiplicationē in directum: qz talis multiplicatio in directū icipit a re visa. nō aūt termiatur ad ipsam. cū ḡ receptio silitudis rei vise ꝑm q; h⁹¹ nō icipiat ab oculo sed terminet ad ipm opz multiplicationē talē fieri p reflexionē. imo qz ipse oculus videt seipm p speculū oculus erit res visa ⁊ res videns. ut est res visa ab eo icipit multiplicatio spēi: ut est res videns h⁹¹ multiplicatio terminat ad ipm. q; aūt rect⁹ mot⁹ incipiat ab aliquo termio ⁊ reūtat ad ipm ꝟ nō poterit eē nisi fit mot⁹ reflexus. Appentia ḡ idoli in speculo fit p reflexionē sic ēt appentia yridis p reflexionē fit. naz radij solares cū ptingūt ad nubē rorida ibi reflectunt ⁊ reflexi gñant colores yridis. vñ ⁊ si aq̄ de alto distillatiz caderet: sic appet de aliqb⁹ fontib⁹ q; de alto cadūt in lapides: tūc qz multe guttule p talē casum in altrū reuertunt cū ad illas guttulas ptigūt radij solares ex reflexione illoꝝ radioꝝ ad illas guttulas aggñant colores yridis. hē ḡ reflexiones vno mō nō sūt idē gñe. naz reflexio aeris p quā gñat echo fit p motū localē. mot⁹ localis q est realis mot⁹: ut qz est mot⁹ ad sitū nō ē idez gñe cū motu p quē appet idolū in speculo ⁊ yris q nō sūt ꝑpe mot⁹: nec sūt qd reale: sed qd itētionale. nā h⁹¹ mot⁹ nihil est aliud q; multiplicatio silitudinū itentionaliū. Alio mō h⁹¹ reflexiones ꝑnt dici nō differre gñe nā cū ipso motu locali aeris itētionalr fit son⁹: ita q; i oib⁹ his reflexionib⁹ est q̄dā multiplicatio itētionalis ⁊ q̄tū ad hꝝ oēs isti mot⁹ sūt qdāmō idē in gñe. nō est aūt idē spe: qz sic mot⁹ ad formā recipit spēz ex forma ad quā est. pp qđ dealbatio ⁊ denigratio sūt mot⁹ eiusdē spēi. sic ēt multiplicationes itētionales ꝑnt dici recipere spēm ꝑm itētiones que gñant p tales multiplicationes: uel qz nō est eadē itētio q̄ gñat cū fit echo: ⁊ cū appet idolū in speculo: ⁊ cū fit yris. iō tales reflexiōes nō sūt eedē spe: imo ēt nō sunt eedē gñe loq̄ndo de gñe ꝓpinq: iz possint dici eedē gñe: loq̄ndo de gñe remoto qz oēs sūt itētiones q̄rūdā q̄litatū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Altera aūt cā ex eo q; mediū qđ sub alterū mediū est differunt ꝓpositoꝝ: ut pp qd nilus finiēte mēse magis fluit pp id qđ uernioꝝ finiēs mēsis. pp qd aūt uernioꝝ finiēs mēsis: qm̄ luna deficit. hec qdē enim sic se habent ad inuicem.

¶ Determiat de idētitate ꝓblematū ꝑ ut ꝓblemata sunt eadē: nō qz oīno hēant idē mediū: iz hꝫ mediū sub medio. d. q; ⌊ alia aūt ꝓpositoꝝ ⌋ siue ꝓblematū ⌊ differt ⌋ sup. ⁊ sūt eadē ⌊ ex eo q; mediū qdē est subalternatus ⌋ ut qz vnū mediū est sub altero medio. ⁊ ponit exēpluz d. ⌊ ⁊ pp qd nilus finiēte mense magis fluit ⌋ ⁊ subdit ⌊ pp id qđ vnioꝝ. ⌋ i. humidioꝝ est ⌊ finis mēsis. ⌋ ⁊ subdit ⌊ pp qd vnioꝝ. ⌋ i. humidioꝝ est ⌊ finis mensis. pp id qđ luna deficit. ⌋ ⁊ sbdit q; ⌊ hec qdē ⌋ sup. ꝓblemata ꝓpōsita ⌊ sic se hñt ad inuicē ⌋ q; vnū mediū est sub altero medio. uel q; cā vni⁹ est sub cā alteri⁹. augmētatiōis eni nili in fine mēsis cā est maioꝝ humiditas circa finē mēsis: ⁊ cā maioris humiditatis circa h⁹¹ finē est defect⁹ lune. ista ḡ duo ꝓblemata. vz pp qd i fine mēsis crescit nilus. ⁊ pp qd in fine mēsis crescūt humida reducunt in vnā cām. vz in defectū lune: nō tñ eodē mō: iz mō subalternatiuo: qz vnū reducit ꝑ aliud. nā augmētū nili reducit in defectū lune tanq̄z in cām p augmentū humidi: ⁊ hꝫ appellat hīc mediū sub medio: hec ḡ ꝓblemata sic se hñt ad inuicē: qz aliq; mō sūt eadē: aliquo mō diūsa. ¶ Dubitaret forte aliqs quō defect⁹ lune ē cā augmēti humidi. ¶ Dōm q; ꝑm quosdā defect⁹ lune iō est cā augmēti humidi. qz luna hēt dñiū sup hūida: iō deficiēte lumine lune ex hꝫ augmentant humida. qz cōmouent uapores. sed hec vi eē rō i ꝺ̄riū. nā q; luna hēt dñiū sup humida. iō crescēte luna crescūt humida. iō videm⁹ q; aialia hñtia testā cuiusmodi sūt cācri. qz eoꝝ suba ꝓsistit in q̄dā humiditate pleniores sūt cū luna est plena. pp hꝫ possum⁹ dicē q; aliq; sūt humida q̄ de leui ꝓsumunt a sole sic sūt uapores i altrū eleuati. iō i estate nō ita frequēter pluit sic in hyeme: nō q; nō eleuant uapores humidi in estate: iz qz pp uehemētiā caloris solis ꝓsumunt uapores eleuati ⁊ deficant q; nō ꝑnt ad hꝫ puenire ut faciāt pluuiā. aliq; aūt sunt humida que nō ita de facili ꝓsumunt a sole. ⁊ talia humida crescūt luna exūte plena sic appet de aliqb⁹ pomis. poma eni punica pleniora sunt si colligant plena luna. ⁊ ēt aliq; aialia ut dixim⁹ de cācris q; maxime uerum est de aliq; gñe cācroꝝ cuiusmodi sūt cācri hñtes vnā rotūdā testā. tales eni cācros rotūdos exprimēto dicim⁹ in plenilunio pleniores eē. iz humida illa q̄ de facili cō sumunt a sole in fine mēsis lunaris cū luna ꝓiūgit soli augmētant ⁊ crescūt. vñ magis pluit ceteris paribus cū luna ꝓiūgit soli. qđ iō ꝓtigit: nō qz defect⁹ luminis lune augmēt et pluuiā: imo magis hec eēt cā oppositā nā si luna hēt dñiū sup humida deficiēte luna nisi aliqd aliud desit: quātū est tñ ex defectu lumis videntur magis deficē humida. uerū qz luna ꝓiuncta soli pp sui frigiditatē ꝓtēperat calorē solis. pp qđ sol non pōt ita ꝓsumē uapores eleuatos. ⁊ iō circa ꝓiūctionē solis ⁊ lune magis cōtigit fieri pluuiā. ⁊ qz forte nilus multū augumētat ex pluuia. iō circa finē mēsis lunaris cū luna deficit. i. cū luna ꝓiūgit soli ille fluui⁹ est vnioꝝ. i. humidioꝝ ⁊ abūdat magis in aq̄s. pōt ēt ad hꝫ scda cā assignari. nā fluuius ille q; dī nilus cū p ptes illas calidas trāseat. vz p ptes egypti. multū est ꝑpingus toride zone: q̄ torida ẓona describit ꝑm exūtiā ẓodiaci: sb̄ quo ẓodiaco currūt oēs planete. ⁊ qz luna hēt dñiū sup humida in plenilunio in fluuijs illis q; sūt ꝑping circulo ẓodiaco eo q; directi⁹ mittit luna radios sup tales fluuios ex ipsis radijs lunaribus fit magis eleuatio uapoꝝ ⁊ p ꝓs i plenilunio i talib⁹ fluuijs pp eleuationem uapoꝝ facta vtute lune fit magis ꝓsūptio humidi. igit ꝑ pter ꝓsūptionē humidi i plenilunio nilus erit pu⁹ circa mediet atē mēsis lunaris. ḡ circa finē talis mēsis: qz nō erat tāta ꝓsūptio nilus erit vnioꝝ. i. hūidioꝝ. ¶ Sz adūtēdū q; aliꝺ est ꝓsumē humidū simplr. aliud cōsumē humidū i hꝫ. simplr eni luna nō ꝓsumit humidū sed augmētat. iz nō ē icōueniēs q; id qđ ē cā augmēti simplr sit cā ꝓsūptiōis hui⁹. luna ḡ q̄ ē cā augmēti hūidorū i fluuijs ꝓpings ẓodiaco: qz sup talib⁹ fluuijs directi⁹ mittit suos radios poterit eē cā deficcatiōis. luna eni i suo plenilunio cū maiorē vtutē hēt trahēs a talib⁹ fluuijs uapores humidos ad se deficcat h⁹¹ fluuios nilus ḡ q; est ꝑpinquus ẓodiaco sb̄ q̄ currit luna siccioꝝ erit in plenilunio: ⁊ vnioꝝ. uel ut hēt alia translatio hyemalioꝝ. i. humidioꝝ: qz aer ⁊ hyems humida sunt: erit circa finē mēsis lunaris. ¶ Qđ si q̄rat a quo fit talis tract⁹ q; luna possit ad se trahē uapores de talibus fluuijs. ¶ Dōm q; nō erit h⁹¹ tract⁹ a calido: sed erit a tota spē. sic eni ferrū mouet ad magnetē: qz aliq; virtus est in magnete cōplete que est in ferro incomplete.

UVA. BHSC. IyR_086_4

pp qđ talis tract⁹ est a tota ſpe. i. a tota ⁊ a cōpleta vtute. vñ dr talis mot⁹ eē ſicut icōpleti ad cōpletum. ſic qz luna hēt dñiū ſup humida est aliq̄ vr⁹ in luna cōplete: quā vtutē ſm modū eis possibilē imitant humida icōplete ad actionē. ḡ talis vtutis nō est mirū ſi cōmouentur ⁊ exalāt humida: ⁊ potissime illa humida sup q̄bus lunare corp⁹ directi⁹ imittit suos radios. dicem⁹ enim q hīe humiditatē effectiue ſiē hēt luna est hīe humiditatē pfecti⁹ ⁊ mō excellētiori q̄z hīe eā formalr ſiē hēt aq̄. mot⁹ ḡ humidoꝝ siue tract⁹ humidoꝝ p radios lunares poterit reduci ad tractū factū a tota ſpe. Pōt ēt ad ſ tertia cā assignari. nā ꝛz uariationē lune multum uariant uēti. pñt ḡ aliq uēti flare circa ꝓiūctionē solis ⁊ lune: siue q idē est circa finē mēsis lunaris. nam hic phs de mēse lunari logt: q uēti flātes cōmouēt arenaz ⁊ replēt per harenā cōmotā locū illū ubi nilus intrat mare: ꝓpter qđ nilus nō ualēs libere intrare mare ifla tur in seipso: ⁊ ex hoc magis abūdat aquis. Hāc autez tertiam cām Linconiensis assignat.

d E cā aūt ⁊ cuius cā dubitabit aliqs nunqd qñ est cātuz ⁊ cā est: ut si folia fluāt: aut deficit: ⁊ causa deficiē di ⁊ folia cadendi erit.

¶ Postq̄z phs docuit iuenire mediū p qđ demſtrat ptic̄ulariter qđ est ſm ipsi⁹ passionis. In pte ista ut dicebat docet iuenire mediū p qđ demſtrat ulr: qđ ē cā ipsi⁹ passionis. alr eni demſtrat hīe tres de ysochele p triāgulu z. ⁊ alr demſtrat hīe tres de triāgulo p hīe angulū extrinsecū. de ysochele eni demſtrat p triāgulū tanq̄z p ꝓpriū ſm ptic̄ulr. de triāgulo aūt demſtrat p hīe angulū extrinsecū ulr. demſtrare ḡ ulr est demſtrare p ꝓpriā cām. ex duab⁹ aūt scim⁹ aliqd eē ꝓpriā cām alicui⁹. ꝑ q fit cōsecutio cāti ad cām p se. 2° q vni⁹ cāti sit vna cā. hoc ḡ mō phs dat artē iueniēdi cām ⁊ demſtrandi p cām mouēdo qñē de ꝓsecutione cāti ad cām ⁊ vnitate cāti ⁊ cāe. duo ḡ facit: qz ꝑ° mouet qñē de ꝓsecutione. 2° de vnitate. ibi. Utrū aūt ꝓtigat nō eādē. Circa ꝑmum tria facit: qz ꝑ° mouet h⁹¹ qñē. 2° adducit h⁹ rōnes ad p tē uerā. 3° distiguit quō cā ⁊ cātū se cōsequunt ⁊ quō nō. 2ª ibi. Ut si h⁹¹ est. 3ª ibi. Aut ꝓtingit vni⁹ plures. Dicit ḡ. De cā aūt ⁊ cui⁹ est cā. i. de cā ⁊ causato. Dubitabit aliqs. nunqd cū est cātū ⁊ cā ē iutz se ꝓsequant: ut si est cātū necesse sit eē cām. ⁊ ponit exē plū. ut si folia fluūt ab arboribꝰ. aut deficit. i. aut si deficit luna. ⁊ cā erit. i. utrū oporteat eē cām. deficiēdi ⁊ cadēdi folia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut si hⁱ ē lata hīe folia. deficiēdi aūt terrā i medio eē. si eni nō est: alia aliq̄ erit cā ipsoꝝ. si vō cā sit sit ⁊ cātuz: ut si in medio terra est deficit. aut si latū est foliū folia fluunt. si aūt sic est: simul utiqz erunt.

¶ Adducit rōnes ad ptē uerā. Circa qđ tria facit ꝛz q tri plr pbat q hec se ꝓsequant. nā ꝑ° pbat h ex eo q cā facit ad eē cāti. 2° ex eo q cā ifert cātū. 3° ex eo q cātū infert cām. 2ª ibi. Et si demſtrant. 3ª ibi. Sz qñ latis folijs. Dicit ḡ. Ut si h⁹¹. i. si cadēdi folia ē ſup. cā lata hīe folia. deficiēdi aūt ſup. cā est terrā eē in medio si sic est opz si ē tale cātū q sit talis cā. si enīz nō. i. si ad eē cāti nō sequat eē talē cām aliqua alia erit cā ipsoꝝ cātoꝝ. ſz qz sup. ita fit ſil. i. opz q sil sit cā ⁊ cātū. ut si i medio est terra deficit luna aut si latū est foliū folia fluūt. q. d. q posita cā ponit effect⁹ ⁊ ecōuerso. posito effectu ponit cā. ⁊ ſbdit q si au tē sic est ſil utiqz erit cā ⁊ cātū. ¶ Notādū aūt viz rō nis h⁹ i ſ ꝓſistē q nō ē cātū sine cā. nā ponē cātū sine cā est ponē cātū nō eē cātū. si ḡ deficiēdi cā est iterpō. ⁊ si cadēdi folia cā foliū latū. posito defectu opz q ponatur eē iterpō. ⁊ si cadūt folia opz q sit latitudo foliorū q si nō. i. si nō sunt tales cāe cū sint talia cāta alia erit cā istoꝝ cātoꝝ: siue ḡ taliū cātoꝝ sint cāe assignate. siue alie semp oportebit q positis cātis i eē ponant eē cāe. sil ḡ erit cātū ⁊ cā. ¶ Dubitaret forte aliqs. de q̄ simultate logt hic phs cū dic sil eē cātū ⁊ cām. Dōz q ſm aliqs hic logt de simultate tpis. ſz ex ipso exemplo phi repellit h⁹¹ positio cū phs ponat exēplū de latitudine foliorū. d. hāc eē cām cadēdi folia. nec tñ h⁹¹ cā ⁊ cātū sil sūt qz nō stati cū sint lata folia fit casus foliorū. dicem⁹ ḡ ut ēt alij dicūt q hic phs logt de simultate ꝓsecutiōis ut illa dicant sil eē ſm ꝓsecutionē q ꝓūtibilr se ꝓsequunt. talis enim simultas stat cū simultate tpis: ⁊ stat cū nō simultate tpis. nā hīe lata folia ⁊ folio fluē se ꝓsequunt. arbores eni hñtes lata folia folio fluūt ⁊ ecōuerso. ⁊ tñ ista nō sūt sil tpe. qz ꝑus arbores emittūt lata folia ⁊ postea folia fluunt. simultas ḡ siue ꝓūtibilitas ꝓntie stat cū nō simultate tpis ⁊ cū simultate tpis. ut si terra iterponat luna deficit ⁊ ecōuerso. ⁊ tñ sil sūt tpe iterpō terre ⁊ defect⁹ lune. phs ḡ uolens ostēdē de qua simultate logtur cū dixit q cā ⁊ cātū sil sunt: de utrisq̄ posuit exēplū: vz de cātis q̄ sunt sil tpe cū sua cā ut pz in defectu lune q est sil tpe cuz iterpōne terre. ⁊ de folio fluere. qđ nō est simul tpe cū emissione folioꝝ latoꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sic demſtrat per altera. sit eni folia fluē in quo. a. latū aūt foliū in quo. b. vitis vō i quo. c. sic igit in. b. est. a. oē eni latū folium folio fluit: causa aūt est. b. medium.

¶ Adducit ſcdam rōnē supta ex eo q cā ifert cātum. d. Et sic demſtrant p altera. i. p se iuicē. qz cā ifert ⁊ demſtrat p cātū ⁊ e2. ⁊ ꝑ° exeḡt quō cātū infert p cām. d. sit eni foliū fluē i quo est. a. i. maioꝝ extremitas latū foliū i quo. b. i. medi⁹ termin⁹ vitis vō i quo. c. i. vitis ⁊ q̄libet arboꝝ hñs lata folia sit. c. i. sit minoꝝ extremitas si aūt sup. sic est. i. b. est. a. oē eni latū foliū hñs folio fluit hec est maioꝝ. i. c. aūt est. b. ois enīz vitis est hñs latū foliū. hec est minoꝝ. in. c. aūt est. a. ois vitis folio fluit. hec est 2cl'o. Et subdit q̄ cā aūt ē. b. mediū. Postēdit eni hic effect⁹ p cām. mediū enim assūptū est cā siue hēt rōnē cāe. lata eni folia hīe ut patebit est cā q arboꝝ folio fluat. Tunc ḡ supplenda est rō q si hec cā que est lata folia de necessitate ifert hūc effectuz qui est folio fluere. igit hic effect⁹ de necessitate conseq̄tur ad talem cām. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz ⁊ qñ latis folijs vitis sit ē pp id q folio fluit demſtrare. Sit. d. qdē eni latū foliū e. aūt folio fluē. vitis vō i q̄. z. i. z. igit est. e. folio fluit eni ois vitis. i. e. aūt. d. oē eni folio fluēs latū est foliū. ois ḡ vitis latū foliū est. Causa aūt est folio fluere.

¶ Adducit tertiā rōnē que cōpletiua est scē. pbauit eni rō scda q cā de necitate ifert effectuz. hec aūt tertia rō pbat q effect⁹ de necitate ifert suā cāz. he aūt rōnes sil supte faciūt vnā cōpletā. nā si effect⁹ de necitate infert cām ⁊ e2. ḡ effect⁹ de necitate seq̄t ad cām ⁊ e2. Tria aūt fac. qz p° ostēdit q effect⁹ de necitate ifert cām. 2° remouet quādā cauillationē que posset fieri circa ea q̄ dixerat. 3° qdā qđ supposuerat pbat. 2ª ibi. Si aūt nō ꝓtigit. 3ª ibi. Qđ aūt deficē. Dicit ḡ. Sz qñ vitis sit latis folijs. i. hēat lata folia est. i. cōtingit demſtrare p id q folio fluit. q. d. q siē cā ifert effectū qz lata folia hīe ifert q arboꝝ folio fluat: sic effect⁹ ifert cām: qz pōt ecōuerso fieri demſtratio. vñ ſbdit exponēs

UVA. BHSC. IyR_086_4

in termis qđ dixerat dicēs ⌊ sit enī latuz foliū hīe. d. ⌋ i. maioꝛ extremitas ⌊ folio aūt fluē. e. ⌋ i. medi⁹ terminus ⌊ vitis vo in quo. z. ⌋ i. minoꝛ extremitas. ꝛ ſbdit. ⌊ Jn. z. igit̄ eſt. e. oīs enī vitis folio fluit ⌋ hec eſt maioꝛ extremitas ⌊ in. e. aūt. d. oē enī folio fluēs latū eſt hīs foliū ⌋ hec eſt maioꝛ. ⌊ oīs itaq; vitis eſt latū hīs folium ⌋ hec eſt ꝯ. Cōcludit̄ enī latū foliū hīe de vite per ꝟ ꝙ folio fluit. Cā ꝙ ꝯcludit̄ p effectū. ꝛ ſbdit ꝙ ⌊ cā aūt eſt folio fluere ⌋ cā. i. inferēdi nō eēndi. Cuz ꝙ effectus ſit cā inferēdi cām: ꝛ cā ſit cā eēndi ꝛ iferēdi effectuz. Cā igit̄ ꝛ effect⁹ ꝑm illationem ſe ꝯſequunt. ꝑm hoc ꝙ ſunt ſimul. i. hñt mutuā ꝯſtiā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sic ãt nō ꝯtingit cās eē ad iuicē. Cā enīz ꝑus ē eo cui⁹ ē cā. ꝛ deficiēdi qđē cā ēi medio terrā eē. Ei⁹ aūt qđ eſt in medio terrā nō eſt deficē. ſi igit̄ p cāz demſo pp qđ eſt. Qđ aūt nō p cām ipſi⁹ qa. qm̄ qđē in medio eſt cognouit aūt pp qđ non.

¶ Remouet quādā cauillationē que poſſet fieri ex dcis dixerat enī ꝙ lata folia hīe erat cā ꝙ arboꝛ folio flueret. Et poſtea dixit ꝙ folio fluē erat cā ꝙ vitis lata folia hīe poſſet. ꝙ ex ꝟ qs crederet ꝙ effect⁹ ꝛ cā ſic ſe hērent ꝙ poſſent ſb ipſis ad iuicē eē cāe. ꝟ remouet. naz aliud eſt eē cā iferēdi: aliō eēndi. cū ꝙ dicim⁹ ꝙ effect⁹ ꝛ cā ſunt ſibi iuicē cāe: nō eſt itelligēdū ſimplr. ſed ꝑm illationē tm̄. nā effect⁹ eſt cā iferēdi cām ꝛ e ꝯ. ideo ait ⌊ Si aūt ⌋ ſup. effect⁹ eſt cā iferēdi cām ꝛ e ꝯ. ⌊ nō ꝯtingit ⌋ ſup. pp ꝟ effectū ꝛ cām ⌊ eē cās ad iuicē. ⌋ ꝛ ſbdit ꝙ ⌊ cā enī ꝑus eſt eo cui⁹ eſt cā. ⌋ cū ꝙ cā ſit ꝑ effectu ꝛ nō e ꝯ ſimplr ꝛ abſolute loquēdo cā hēbit rōnez cāe reſpectu effect⁹ nō e ꝯ. nec idē erit modus demſandi ſi p cām iferak effect⁹: qm̄ erit demſo pp qđ. ꝛ ſi fiat e ꝯ. qm̄ tūc erit demſo qa. iō ſbdit ꝙ ⌊ ꝛ deficiendi qđē cā eſt in medio terrā eē. ei⁹ aūt qđ eſt in medio terrā ⌋ eē ⌊ nō eſt ⌋ cā ipm ⌊ deficē. ⌋ ꝛ ſbdit ꝙ ⌊ ſiqdē igit̄ p cāz demſat. ⌋ ſiue ⌊ eſt demſo pp qđ eſt ⌋ ſup. talis demſo. ⌊ ſi vo ſit ⌋ ſup. demſo ⌊ nō p cāz ipſi⁹ qa. ⌋ i. erit demſo ipſi⁹ qa. ut ſup. ſi p deficē demſaret terrā eſſe in medio ⌊ qm̄ in medio ꝙ eſt terra coguit. pp qđ aūt eſt in medio nō coguit. ⌋ ¶ Dubitaret forte aliqs: qr nō vꝟ ſ cōueniēs aliq̄ duo ſibi iuicē cās eē ut ſanitas eſt cā potionis ꝛ e ꝯ. quocūq; z ꝙ mō fiat demſo ſiue p poſitionē iferak ſanitas ſiue e ꝯ: ſemp demſo eſt pp qđ. ¶ Dom ꝙ ſi bñ attēdamus ad lr̄am phi nō excludit̄ qn qđ eſt cā finalis alteri⁹, poſſit eē effect⁹ illi⁹ eiuſdē in alio gñe cāe: ut puta in gñe cāe efficiētis. hoc enī eſt ſpāle de cā finali. nā tota cā ār phs negat aliq̄ ſibi iuicē cās eſſe eſt rōne ꝑoritatis: qr cā ꝑ eſt effectu. in his ꝙ causis que ſunt ꝑus eodē mō ipole eſt tales cās nec in eodez gñe cāe: nec in alio ſibi iuicē cās eē. videm⁹ enīz ꝙ mā ꝛ forma ꝛ efficiēs ſunt ꝑora ſuis cātis ꝑm eē. ꝛ ſi non tpe mā. talia enī ſi accipiant ut ꝓpe ſunt cāe: nec in eodez gñe cāe: nec in alio ſibi iuicē ſunt cāe. nō in eodez: qr nō repiunt aliq̄ duo quoꝝ vnū ſit mā alteri⁹ ꝛ ecōuerſo. imo in nullo gñe cāe ꝑm idez genus cāe aliqua duo ſunt ſibi iuicē cā. nec etiā in illis trib⁹ gñib⁹ cārū ꝓpe loquēdo de cā nō repient aliq̄ duo ēt in alio gñe cāe ꝙ ſibi inuicē ſint cāe. dicimus aūt ꝓpe loquendo de cā: qr mā ꝛ forma ſunt cā ipſi⁹ cōpoſiti: cui⁹ ſūt ptes eēntiales. mā aūt nō eſt ꝓpe cā mālis forme: qr forma nō hēt mām de qua fiat ꝛ forma: lz mām pficiat: nō eſt tī ps formalis māe. imo eēntia forme eſt alia ab eſſentia māe. eēntia enī forme nō eſt eēntia māe. nec ps eēntie. ſic ꝙ loquēdo de cā in his trib⁹ gñib⁹ cārū nō erit reciꝓrocatio. nec in eodē gñe cāe nec in alio. cōpoſitū enī nec eſt mā ſue māe nec forma nec efficiēs. ſic etiam reſpectu ſue forme nullā cālitatez hēt. in ſolo aūt fine reſpectu aliarū cārū iueniemus reciꝓrocationē: cuius rō eſt. qr ꝑoritas finis equoce ſumit̄ reſpectu ꝑoritatis aliarū cārū. nā alie cāe ſunt ꝑores ꝑm eē. finis aūt ꝑm intētionē. nō eſt aūt icōueniēs ꝙ poſteri⁹ in eē ſit ꝑus ꝑm itētionē. pp qđ nō eſt icōueniēs ꝙ ſanitas que eſt effect⁹ potionis. ꝛ que eſt poſterioꝛ ea ꝙtū ad eē ꝙ ſit cā ei⁹ ꝛ ſit ꝑoꝛ ea ꝑm itētionē. Duplr ꝙ ſaluabimus dictuz phi. ꝑmo qđē uel nō ꝯtingit aliq̄ duo cās ſibi eſſe ad inuicē ꝑm aliq̄ gña cārū ſi illa gña cārū ipoꝛtēt eūdem modū ꝑoritatis. qr cū cā ſit ꝑoꝛ effectu: ſi aliqua duo ꝟ mō eēnt ſibi inuicē cā: idez eēt ꝑus ſeipo ꝑm eūdem modū ꝑoritatis. 2°mō pōt ſaluari dictū phi ꝙ nō ꝯtingit cās eē ad iuicē. qr nō loquit̄ de ꝙbuſcūq; duo b⁹ quocūq; mō ſumptis. ſed logt̄ de effectu ꝛ cā. effect⁹ enī ꝛ cā ꝑm ꝙ huiſ⁹ nō pñt ſibi inuicē eē cāe. effect⁹ enīm ut effect⁹ eſt nō hēt rōnē cāe nec ecōuerſo. potio enī ut eſt effect⁹ ſanitatis nō eſt cā ei⁹. nā potio eſt effect⁹ in gñe cāe finalis. ſi ꝙ ꝑm hoc eēt cā ſanitatis. tunc eēt cā ſanitatis in gñe cāe finalis. ꝙ ꝑm hoc potio ꝛ ſanitas in eodē gñe cāe ut in gñe cāe finalis eēnt ſibi inuicē cāe. qđ eſt icōueniēs. ¶ Deide cum dicit.

¶ Qđ aūt nō deficē cā ſit in medio eē. ꝟꝟ deficiēdi manifeſtū eſt. Jn rōne enī ipſius deficē ieſt qđ in medio eſt. ār manifeſtū eſt ꝙ ꝓ ꝟ illud coḡſcit: ꝟ nō hoc ꝓ illud.

¶ Probat qđ ſuppoſuerat. ſuppoſuerat enī ꝙ deficē nō eēt cā iterpōnis. ſed e ꝯ. iō ait ⌊ ꝙ aūt deficē non ſit cā manifeſtū eſt ⌋ ꝛ ſbdit. ꝙ ⌊ in rōne enī. ⌋ i. i diffōne deficiēdi ⌊ ieſt ꝙ in medio eſt ⌋ terra. q. d. ꝙ in diffōne eclipſis ponit̄ iterpō terre. nō aūt e ꝯ. ꝛ ſbdit ⌊ ār. ⌋ ſu. qr ſic eſt ⌊ manifeſtū ꝙ ꝓ ꝟ. ⌋ i. ꝓ iterpōnem terre tanq̄z p cām ⌊ coḡſcit illud. ⌋ ſ. defect⁹ ⌊ ſed nō ꝟ. ⌋ i. iterpō ⌊ p illud. ⌋ i. ꝙ defectū ſup. coḡſcit tanq̄z p cām. ¶ Notadum aūt ꝙ cā quā intēdit hic iueſtigare phs eſt cauſa paſſionis. paſſio aūt cū ſit accīs hēt diffōnē per additamēta: ita ꝙ aliqd ponit̄ in diffōne paſſiōis qđ nō ptinet ad eēntiā paſſionis. ꝛ illud aliqd dꝛ eē cā paſſionis illud ꝙ ꝓ qđ diffinit̄ paſſio: uel eſt eēntia paſſiōis. i. exꝑmēs eēntiā paſſionis. uel eſt cā eēntie. ſi ꝙ diffiniretur eclipſis iterpō terre poneret in diffōne ei⁹. ſi diffiniret iterpō terre eclipſis nō poneret in diffōne ipſi⁹. iterpō ꝙ eſt cā ipſi⁹ ꝛ nō e ꝯ. ¶ Dubitaret forte aliqs de eo qđ in lr̄a dr ꝙ defect⁹ cognoſcit̄ per iterpōnē terre nō e ꝯ. ſed ꝯ. nō ſolū p cām ducimur in cognitionē effect⁹: ſed e ꝯ per effectū in cognitionē cāe. ¶ Dom ꝙ duplex ē mediū cognoſcitiuū vnū ex ꝑte rei: aliō ex ꝑte nr̄a quātū eſt ex ꝑte rei. ſic̄ res ſe hēt ad eē: ita ēt ꝛ ad cognoſci. diſpō enī vnīuſcuiuſq; rei in vītate eſt ſua diſpō in entitate. que ꝙ nō faciūt ad eē ꝙtū ex ꝑte rei nō faciunt ad cognoſci. ꝑm ꝟ p cām cognoſceē effect⁹ nō e ꝯ: qr cā fecit ad eē effect⁹ nō e ꝯ. ſed ꝙtū eſt ex ꝑte nr̄a ꝙ male nati ſum⁹ ad ſciēdū eo ꝙ cognitio nr̄a icipiat a poſteriori. nō eſt icōueniēs p effectū deuenire in cognitionem cāe. uel, poſſum⁹ dicē ꝙ hic phs loquit̄ de cognitōe qd ditatis que habeē ꝑ diffōnē. diffō enī ē declaratiua qd ditatis ꝛ eēntie rei. eſt enī diffō qđā orḡanū ꝛ qđaz iſtrm̄ itellect⁹ per qđ ducimur in cognitionē qdditatis ꝛ eēntie rei: ut vult Cōmē. ſ. 7. me^tt. nō aūt ſic diffinitiuū eſt orḡanū itellect⁹ ad cognoſcēdū diffōnē. naz ea que ptinēt ad qdditatē ipſi⁹ diffinitī ponunt i diffōne. nō aūt e ꝯ. loquēdo ꝙ de tali cognitiōe qdditatiua que ponunt in diffōne rei ſūt mediū ad cognoſcenduz ipſam rē diffinitā: nō aūt e ꝯ. ꝛ qr ut dicebat iterpō ponit̄ in diffōne eclipſis: ꝛ nō e ꝯ. iō loquēdo de diffōne: ut locuti ſum⁹ per iterpōnē cognoſcit̄ eclipſis non e ꝯ

¶ Eſt aūt diligēter adūtēdū ꝙ ut pōt patē ex multis locis añhitis idē eſt qđ ꝛ ꝓ qđ illa enī eadē diffō que

UVA. BHSC. IyR_086_4

dicit qd est eclipsis ꝑm se accepta est mediū demōstratiuū ⁊ demōstrabit eclipsim de suo ꝑbo. ⁊ dicet pp qd est eclipsis. poni g̃ in diffone eclipsis est dicē qd est eclipsis: ⁊ per ꝯns est dicē cām ipsi⁹: ⁊ pp qd ei⁹. sustētat⁹ est ergo ꝑbus q̃ iterpō dicat cām ⁊ pp qd eclipsis ⁊ nō ecouerso: qz ponit in diffone ei⁹: ⁊ dicit qd ipsi⁹ ⁊ nō ecouerso. ¶ Adūtēdū ēt q̃ si idē est qd ⁊ pp qd sicut loquēdo de cognitiōe pp qd ⁊ cāli eclipsis cognoscit per iterpōnez ⁊ nō e2: sic loquēdo de cognitione qdditatiua: lꝫ ē cognoscē per illud ⁊ nō e2. ⁊ ex hoc pōt meli⁹ appere ītētio text⁹ de qua cognitione loquit ꝑbs cuꝫ ait q̃ p ꝑ. i. per iterpōnē cognoscit illud. i. eclipsis. sed nō hoc i. iterpō per illud. i. per eclipsim. vn⁹ g̃ modus ad saluādū q̃ id qō est diffinitiuū passionis sit cā passionis est hic qui dict⁹ est. ¶ Aduertēdū ēt q̃ nihil ponit i diffinitione passionis qō nō ptineat uel ad ei⁹ eēntiā: ul ad cām eēntie. iō eni accūtia hñt diffonē per additamēta qz in diffone eoꝝ sil cū ꝓncipijs eēntialib⁹ exꝑmētib⁹ eēntiā accūtiū supaddit ꝑm: uel supaddunt alia exꝑmētia cās eēntie. sustētat⁹ est g̃ ꝑbs q̃ iterpō sit cā eclipsis: qz ponit in diffone ei⁹. nā exquo iterpō ponit in diffone eclipsis uel exꝑmet eēntiā eclipsis: uel cāz eēntie. nō aūt exꝑmit ipsam eēntiā. loquēdo de eēntia large: put qō qd est eēntial⁹ aliqd dicat eē eēntia ei⁹. eclipsis eni nō est eēntial⁹ ipsa iterpō. sed eēntial⁹ est q̃daz ꝓuatio luminis. si g̃ iterpō ponit in diffone eclipsis. ⁊ nō ptinet ad essentiā ei⁹. ꝯns est q̃ dicat cām essentie: qō ꝑbus ītēdebat ꝓbare. Ali⁹ aūt modus ad declarādū ꝓpositū est iste qui nūc dict⁹ est. ¶ Adūtendū ēt q̃ accūs magis est entis q̃z sit ens. exprimit aūt accūs q̃ sit entis per suas cās. exꝑmit aūt q̃ sit ens per sua ꝓncipia essentialia: ⁊ qz accūs magis est entis q̃z sit ens. magis hēt declarari ꝑ suas cās q̃z ꝑ ꝑa ꝓn⁹ eēntialia ipsa eni accūtis eēntia magis cogñscet ꝑ cās ipsius eēntie q̃z ꝑ ꝑa ꝓn⁹ eēntialia. ⁊ qz diffō est ꝑmo exꝑssiuus qdditatis ⁊ eēntie in diffone ipsi⁹ accūtis exꝑmētia cās eēntie ꝓncipaliora sunt q̃z exꝑmētia ipaz eēntiā. sustētat⁹ est g̃ in hoc ꝑbs q̃ iterpō ponit in diffone eclipsis nō q̃cūq̃ mō: sz q̃si tāq̃ tenēs ꝓn⁹ in rali diffone: pp qō ꝯns est q̃ iterpō dicat cāz eclipsis. Tertio⁹ āt modus ad oñendū q̃ iterpō ponit in diffone eclipsis est iste qui nunc tertio positus est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut ꝓtigit vni⁹ ꝑles cās eē. b nāq̃ si est idē de plurib⁹ ꝓmis ꝑdicari. sit. a. in. b. primo exñs. ⁊. c. alio ꝓmo. ⁊ b sit in. d. ⁊. c. in e. erit itaq̃. a. i. d. e. cā aūt in. d. gdē. b. in. e. aūt. c. q̃re cū cā sit neče eē rē eē. ℞e āt exñte nō neče eē oē qōcūq̃ fuerit cā: sed cāz quidē necesse est esse non tamen oēm.

¶ Postq̃ nouit qōnē. ut⁹ cā ⁊ effect⁹ se ꝯsequunt. ⁊ adduxit rōnes ad ptē uerā. qz se ꝯsequunt. In pte ista nelaboret in equoco distiguit de cā. nā tal⁹ posset accipi cā q̃ nō se ꝯsequunt. ⁊ tal⁹ q̃ sic. Tria g̃ facit. qz ꝓ⁰ oñdit quō nō se ꝯsequunt. 2⁰ quō se ꝯsequunt. 3⁰ qd dixerat declarat ꝑ exēplū. 2⁰ ibi⁊ Aut si semp. ⁊ 3⁰ ibi⁊ Ut pp qd arbores. ⁊ Dicit g̃ ⁊ Aut ꝓtigit vnus ꝑles eē cās ⁊ nāq̃ si est. ⁊i. si ꝓtigit⁊ idez ꝑdicari de plib⁹ ꝓmis. ⁊i. de plib⁹ imediatis. utputa q̃ solū mediū est laudabile vitupabile aūt est utrūq̃ extremoꝝ. supabūdātia ⁊ defect⁹. sic g̃ gen⁹ ꝓ⁰ ⁊ imediate ꝑdicat de suis spēb⁹. ita q̃libet didētia imediate aliqd sūt ea in qb⁹ ꝓ⁰ est ipz diuisū. ⁊ exponit suū dcm̄ in termis. accipit eni qnq̃ terminos. vz. a. b. c. d. e. ꝑ. a. qdē itelligat vitupabile. ꝑ. b. supabūdās. ꝑ. c. defectū. ꝑ. d. ꝑdigū siue aliō vitiū supabūdās. ꝑ. e. illiberale. ul⁹ q̃ddā aliō vitiū defectiuuz. si eni supabūdās ⁊ defect⁹ sūt cā q̃ ꝑdigus ⁊ illiberalis sint, vitupabiles nō poterim⁹ arguere ab effectu ad cāz qz bñ ualebit est supabūdās. ergo est vitupabile: sz nō ualebit e2. vitupabile ergo supabūdās. qz poterit esse defectiuū qō est ēt vitupabile. ipm g̃ vitupabile hz plures cās abūdātiā ⁊ defectū. in talib⁹ g̃ cā ⁊ effectus se non ꝯsequunt. ideo ait⁊ sit. a ⁊i. vitupabile eē⁊ ꝓ⁰ in b. ⁊i. in supabūdāti⁊ ⁊ esse ꝓ⁰ in alio in. c. ⁊i. in defectu. ⁊ b. ⁊s. b. siue supabūdās⁊ sit i. d. ⁊i. in ꝑdigo siue in alio vitio supabūdāti ⁊ ⁊. c. ⁊i. defect⁹ (in. e.) i. illiberali. siue in alio vitio defectio. his g̃ sic se hñtib⁹ (erit itaq̃. a.) i. vitupabile (in. d. ⁊ in. e.) i. in ꝑdigo. ⁊ illiberali. ⁊ sb̄dit. q̃ (cā aūt in. d. gdē. b.) i. cā q̃re. a. i. vitupabile est in. d. i. i ꝑdigo est gdē. b. i. supabūdātia ⁊ in. e. aūt⁊ ⁊i. illiberali q̃ sit sup. vitupabile. ⁊ c. ⁊su. est cā. i. defect⁹ ⁊ q̃re cū cā sit neče est rez eē. ⁊i. cum sit supabūdātia in ꝑdigo ul⁹ defect⁹ in auaro neče est esse hāc rem ⁊ hūc effectū. vz eē qd vitupabile (sed res cuz sit.) i. cū sit hec res ⁊ hic effect⁹. vz q̃ vitupabile (non neče est q̃ sit cā oīno.) i. q̃ sit cā quecūq̃z ul⁹ q̃ sit causa hec aut illa determiate (sed cām qd neče est eē. non tn oēm.) i. quālibet. nec ēt hāc ul⁹ illā determiate. In tali b⁹ g̃ lz effect⁹ ꝯsequat ad cāz. qz ualet i supabundās. g̃ vitupabile. ⁊ bñ ualet i deficiēs. g̃ vitupabile. tn cā nō ꝯsequit ad effectū. qz nō ualet i vitupabile. g̃ supabūdās. nec ualet i vitupabile. g̃ deficiēs. bñ eni ualet q̃ si est vitupabile q̃ aliq̃ cā est ꝑ quā sit vitupabile: sed nō pōt iferri quelibet cā idifferēter: nec pōt inferri hec cā determiate. ¶ Dubitaret forte aliq̃s. utrū semp cā inferat effectū ⁊ e2. ¶ Dōm q̃ si accipiat cā ꝓpa ⁊ per se que de neēitate ifert effectū semp erit ibi ꝯtia quersa q̃ effect⁹ de neēitate ifert cām ⁊ e2. sed si accipiat causa nō ꝑ se poterit ꝯtingē q̃ cā de neēitate iferat effectū sed nō e2: ut appet in exēplo ꝓpositō: sed in illo exemplo nō est accepta cā ꝑ se ⁊ ꝓpa. nā nō est cā ꝑ se ꝓpria q̃ supabūdās ꝑm q̃ hui⁹ sit vitupabile: nec q̃ defect⁹ z q̃ hui⁹: sed ut coiter ponit: qōlibet istoꝝ est vitupabile inq̃tū est ꝯ rōnē rectā. nā cū hō sit aial rōnale: vitupabile est in eo si ꝯ rōnē agat. si g̃ accipiat cā ꝑ se ⁊ ꝓ prie ipsi⁹ vitupabilis. vz agē ꝯ rōnē rectā semp cā iferat effectū ⁊ e2. ualebit eni agit ꝯ rōez rectā. g̃ vitupabile ⁊ e2. vitupabile g̃ ꝯ rōnez. posset āt q̃ uellet illos q̃nq̃ terios. vz. a. b. c. d. e. al⁹ adaptare: ⁊ forte magis hz ītētionē ꝑbi: ut per. a. itelligat longa vita. ꝑ. c. carēs colera. ꝑ. b. siccū. ꝑ. e. q̃drupedia. ꝑ. d. uolatilia. Lōga g̃ vita siue. a. inest. e. i. q̃drupedib⁹. ꝑ. c. i. per carē colera. ⁊ idē. a. i. longa vita inest. d. i. uolatilib⁹. ꝑ. b. i. ꝑ siccum eē. neče est g̃ cū vnus effect⁹ sit ex plurib⁹ cāis: ut cum lōga vita sit ex carē colera in q̃drupedib⁹ ⁊ ex eē siccuz in uolatilib⁹. q̃ in talib⁹ si est cā q̃ sit effect⁹: uel si est carē colera uel eē siccū q̃ sit lōga vita: sed non ualebit e2. q̃ si est longa vita q̃ sit carētia colere: uel q̃ sit siccitas: sed bñ ualebit q̃ si est talis effect⁹ q̃ erit aliq̃ ei⁹ cā. sed nō ualebit q̃ sit quelibet eius cā: nec ualebit q̃ sit hec cā determiate: cuz talis effect⁹ possit eē ex pluribus cāis. sed tn si accipet cā ꝑ se ⁊ ꝓpa semp vni⁹ effect⁹ eēt vna cā: ⁊ semp posita cā poneret effect⁹ ⁊ e2. nā cā per se longe vite est ꝓtēperamētū cōplonis: ⁊ qz al⁹ sit hi⁹ ꝓtēperamētū in q̃drupedib⁹ al⁹ in uolatilib⁹. iō cā lōge vite est alia ⁊ alia hic ⁊ ibi. si g̃ accipet talis cā. vz ꝓtēperamētuz cōplonis ualent ꝓcessus a cā ad effectuz ⁊ e2. nā ualet si dicat q̃ hec aialia hñt ꝓtēperamētuz cōplonis. ergo sunt longe vite ⁊ e2. diximus aūt exēplū hoc magis eē de ītētione ꝑbi: nō qz lra ꝑbi possit exponi ꝑm exēplū supius datū de vitupabili: ⁊ ꝑm hoc exēplū nūc datū de lōga vita: sed qz iferius in lectione sequēti exequet de hoc quō idē effect⁹ est ex pluribus causis. ⁊ exēplificabit de longa vita nō de vitupabili. tn q̃tuz ad ueritatē tātū est explicare de vno q̃tū de alio: qz vna ⁊ eadem ueritas per diuersa exempla

UVA. BHSC. IyR_086_4

manifestari potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut si semp ulle ꝓpositū est ꝛ cā totū q̄dā: ꝛ cui⁹ est cā ulle: ut folio fluē in toto q̄dā determinatū est: etsi spēs illi⁹ fuit: ꝛ igit ulla: aut in plātis: aut hi⁹ plantis: q̄re ꝛ me diū eq̄le opz ee in his ꝛ cui⁹ est cā ꝛ ꝙuerti.

¶ Oñdit quo cā ꝛ cātū se ꝙsequunt. d. ⌊ Aut si semp est ulle ꝓpositū ꝛ cā est totuz q̄ddā. ⌋ i. est ulla sumpta. ⌊ ꝛ cui⁹ est cā ⌋ ꝛ cātum sup. ⌊ ulla sumptū ⌋ tunc sup. se cō sequunt. q. d. q; si cā ꝛ cātuz sumant mō equato: ut si cātuz sumat ulla: ꝛ cā sumat totuz ulle respectu illi⁹ cāti tūc opz q; talia se ꝙsequant. ꝛ sbdit ⌊ ut folio fluere in quodam toto determinatū est. ⌋ i. hēt quandā ullem ꝛ determinatā cām ⌊ etsi ⌋ hoc est q̄uis ⌊ spēs illius. ⌋ i. ei⁹ qō est folio fluere multe sint: q; multe sunt spēs arboz que folio fluūt. ꝛ sbdit q; ⌊ ꝛ ulla igit aut in hi⁹ plantis opz ⌋ sup. talē effectū equari sue cāe. q. d. q; si accipiat effect⁹ ullis ꝛ equat⁹ ꝛ cā ullis ꝛ equata: ut si accipiat folio fluere in oīb⁹ plātis in qb⁹ hēt ee: ꝛ si accipiat ulla cā respectu oiuz taliū plātarū. tunc cā ꝛ effect⁹ se hēbūt mō equato ꝛ ꝙuertibilr: ita q; vnuz ifert aliud ꝛ eq̄. ⁊ sbdit ⌊ q̄re mediuz ⌋ sup. sic acceptū siue cām sic acceptā ⌊ opz eq̄le ee in his. ⌋ i. in suis cāis ⌊ ꝛ cui⁹ est cā. ⌋ i. ꝛ cātuz sup. opz eq̄le esse sue cāe ⌊ ꝛ ꝙuerti. ⌋ i. opz q; talia se hēant ꝑm ꝙuertētiam. ita q; possumus ex cā iferre officiū ꝛ eq̄. Jn hoc q̄ stat tota mens phi q; si accipiant cā ꝛ effect⁹ mō nō eq̄to q; nō opz tūc talia se hīe ꝑm ꝙuertētiā. non oportebit enim hoc posito ex cā iferre effectū ꝛ eq̄. sed si accipiā tur talia mō equato se hēbūt ad ꝙuertētiā ut vnū ifert aliud ꝛ eq̄. ¶ Notādū aūt q; rōnes sup⁹ facte fuerūt ad ptem uerā: ꝛ fuerūt determiatio qōnis. vz q; cā in fert effectū ꝛ eq̄. qō aūt postea dictuz est q; vni⁹ effect⁹ pūt ee plures cāe: ꝛ tūc accipit cā nō eq̄ta: ꝛ q; sic acce pta cā nō se hēt ad ꝙuertētā cuz effectu. sed si accipia tur cā equata se hēt ad ꝙuertētiā cū suo effectu tale dictuz nō est ꝓpe solo qōnis: sed magis est remotio pra uī itellect⁹. determiatū est eni supra q; cā ꝛ effectus se hūt ad ꝙuertētiā: ꝛ adducte sunt ad hoc rōnes. q; pro batuz est q; cā ifert effectū ꝛ eq̄. q; vz si arbor hēt latū soliū ꝛ folio fluit ꝛ eq̄. ne q̄ circa ꝟ aligs hēat prauum itellm ꝛ crederet q; q̄r cūq; accepta cā ꝙuerterē cum suo effectu. ió ad hūc prauū itellm remouendū innuit phs q; cā ꝓpe accepta est cā eq̄ta. si q̄ accipiat cā nō ꝓ prie ꝛ nō eq̄ta non se hēbit ad ꝙuertētiā. sed si accipiat ꝓpa ꝛ eq̄ta se hēbit ad ꝙuertētiā. ¶ Deide cum dicit.

¶ Ut propter qd arbores folio fluūt. si igit ꝓpter ꝙdēsationē humidi fluit arbor: opz esse ꝙdensationez. sed q; ꝙdensatio nō est cuicunq;. sed in arbore folio fluere.

¶ Qđ dixerat declarat p exēplū oñdēs q; cā eq̄ta semp ifert suū effectū ꝛ eq̄. d. ⌊ Ut pp qd arbores folio fluunt. si igit p densitatē hui⁹. ⌋ i. si cā eq̄ta folio fluendi est densitas hui⁹. i. ꝙdēsatio siue ꝙgelatio humoris in arbore. si hui⁹ est cā equata opz talē cām iferre effectū ꝛ eq̄. ió sbdit. q; ⌊ si folio fluit arbor opz ee dēsitatez. ⌋ i. opz densari: ꝛ ꝙgelari humorem ꝛ eq̄. ió ait q; ⌊ si vo densitas est. ⌋ i. si est ꝙdēsatio ꝛ ꝙgelatio humoris nō in q̄libet re ⌊ sed in arbore fluere folio opz ⌋ sup. q; talis arbor folio fluat. ꝙgelatio q̄ humoris q; est cā eq̄ta ei⁹ qō est folio fluere. ió se hēt ad ꝙuertētiā cū tali effe ctu. ut si est folio fluere opz q; sit talis congelatio ꝛ eq̄. quō aūt latitudo folioz est cā q; arbor folio fluat. ut dicebat supra. ꝛ quō densitas. i. ꝙgelatio humoris in arbore est hui⁹ cā in sequēti qōne patebit. ¶ Notan dum aūt q; demōratio potissima semp est passionis per passionē. differēter tñ passio demōrans ꝛ demōrata com parant ad sbm. naz passio demōrata semper est ꝓpria passio sbi. nunq̄z eni demōrat potissima demōne nisi ꝓ pria passio de ꝓpo sbo. ut folio fluere demōrabit de suo ꝓpio sbo. ut de tali q̄ie arboz ad quas cōparat talis passio tanq̄z ad ꝓpium sbm. sed passio demōrans non semp est ꝓpa passio. sed sufficit q; sit ꝓpa cā. nam ꝙge latio humoris nō est ꝓpa passio arboris. nā ꝛ in aliis reb⁹ ab arborib⁹ pōt ꝙgelari humor. sed est ꝓpa cā. nā ꝙgelatio humoris ꝛ si pōt ee in aliis reb⁹ ab arborib⁹: attū in illis aliis reb⁹ nō hēbit hūc effectū q; faciat fo lio fluē: quā hēt in arboribus densitas q̄ humoris ꝛ si nō est ꝓpa passio arborū: est tñ ꝓpa cā q; faciat in eis folia fluere. ꝛ ꝟ forte itēdebat phs cū dixit q; densitas humoris nō in q̄libet re. sed in arbore folio fluēte su. ꝛ cā q; arbor folio fluat. ex hoc appet uera ee ꝛ de itē tione phi ee ea que diximus in qōne de medio demō nis. vz q; semp demōrat passio p passionē: sed passio de mōrans nō est semp passio ꝓpa: sz sufficit q; sit ꝓpa cā.

Trū aūt ꝓtigat nō eandē cām esse u eiusdē oibus sed alteraz aut non.

¶ Postq̄z phs q̄siuit de ꝙtia cāe ꝛ effect⁹. Jn pte ista ut dicebat qōnē mouet de vnitate vni⁹ ad alte rū. Jn his q̄ duob⁹ stat tota ars iueniēdi cām q̄ est me diuz in demōratione potissima. nā si est vna cā vni⁹ effe ctus ꝛ ꝙuertibilr se hēt illa cā respectu talis effectus: fit ꝓpa. eo q; est vni⁹ vna ꝛ equata eo q; ꝙuertibilr se hēt ad ipm effectū. nō sufficit eni cām ee equatā nisi sit vni⁹ vna: q; posset ee talis equatio per accns: ut si assi gnaret cā triāguli q; hēt tres: q; est ꝑncipiū figuraruz esset talis cā equata: q; loquēdo de figuris rectilineis oē ꝑn^m figurarū hēt tres: ꝛ qcqd hēt tres est tale ꝑn^m figurarum. attū talis equatio est per accns: q; accidit triāgulo hīe tres in eo q; ꝑn^m figurarū. igit sup̄ equationē opz accipe q; sit vna cā vni⁹ effect⁹. tunc eniz est vna cā vni⁹ effect⁹ qñ determiate ꝛ per se ꝛ ꝓpe se hēt ad effectū illū. ¶ Aduertēdū tñ q; sicut in supiori qō ne determinādo de q̄ntia cāe ꝛ cāti determiauit etiaz de vnitate eoz. sic hīc eq̄ mouendo qōnem de vnitate cāe ad cātuz determiat etiā de q̄ntia vni⁹ ad alterum. Tria ergo facit. q; ꝑ⁰ qōnē mouet. 2⁰ qōnez motā solu it. 3⁰ ex solone data determinat quō ꝑm q̄ntiā se hēat cā ad cātuz ꝛ eq̄. 2ª ibi ⌊ Aut si qđ. ⌋ 3ª ibi ⌊ Hēt autez sic ꝙsequi. ⌋ Dicit g̃. ⌊ Utrū aūt ꝓtingat nō, eandē cāz ee eiusdē. ⌋ s. effect⁹ ⌊ in oīb⁹ sed alterū: aut nō ⌋ sup. du bium est. hec ergo questio nostra querit utrū vnius ꝛ eiusdē effectus in oībus sit vna ꝛ eadem causa uel nō: sed altera ꝛ altera. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut sigdē per se demonstratū est ꝛ non ꝑm signū aut per accns nō pōt ee. rō eniz ultimi mediū est. si vo nō sic est cōtingit.

¶ Soluit qōnem ꝓpositā. est aūt sūma solonis eius: q; si accipiat cā per se vni⁹ effect⁹ erit vna cā: sed si accipiat cā per accns. uel accipiat ꝓ cā aliqđ signū tunc vni⁹ effect⁹ poterūt ee multe tales cāe. Tria ergo facit q; ꝑ⁰ soluit qōnez: q; si accipiat cā per se q; vnius effe ctus erit vna cā. 2⁰ ad maiorē declarationē ꝓpositi de clarat q; si accipiat cā p se q̄lis erit effect⁹ talis erit cā. 3⁰ qđ dixerat declarat p exēpla. 2ª ibi ⌊ Est aūt cā. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ut pp qd mutabilr. ⌋ Dicit g̃ q; ⌊ aut sigdē per se demōrat. ⌋ i. si fiat demōratio per cāz per se ⌊ ꝛ nō ꝑm signū aut accns. ⌋ i. per mediū accntale ⌊ non pōt ee ⌋ sup. q; vni⁹ effect⁹ sint multe cāe. ꝛ sbdit q; ⌊ rō eni ultimi. ⌋ i. diffō maioris extremitatis ⌊ mediū est ⌋ su. in demō stratione. cuz g̃ vni⁹ rei vnica sit diffō. vni⁹ q̄ntis non erit nisi vnuz mediū demōratiuz potissimū ꝛ vna cā p se per quā hēt demōrari talis effect⁹. ꝛ sbdit ⌊ si vo non

UVA. BHSC. IyR_086_4

sic est. ⁊i. si nō accipiat cā per se: sed accipiat cā per accidēs: uel accipiat aliqd signū ⁊ aligs effectus pro cā ⁊ptigit ⁊plures eē cās eiusdē. ¶ Dubitaret forte aligs. utr eiusdē effect⁹ sint ples cāe p se. ⁊ vi q sic: qr cū sint plura gña cārum: ⁊ ꝑm qlibet genus cāe sit dare cām per se ⁊ per accns iuxta diuersa gña cārū poterūt eiusdē rei eē per se plures cāe. ¶ ꝓ. videt phs super hoc sustētari q qr rō ultimi termini. i. diffō maioris extremitatis. uel qd idez est diffō passiōis est medium in demōstratione. iō nō poterit eē nisi vnū tale mediū. ⁊ ꝓ nō erit nisi vna p se cā: sed ex hoc nō videt hīi ꝓpositū. nā ꝑm qlibet genus cāe ptingit demōstrare. ⁊ ꝑm qlibet genus cāe ptigit formare diffōnem dicentē pp qd passiōis. vñ ⁊ supra phs docuit demōstrare ꝑm diuīsa genera cārum. ¶ Poterūt ergo eiusdē passiōis siue eiusdez effect⁹ eē plures diffōnes exp̄mētes per se cās illi⁹ effect⁹. ¶ Dōm q eiusdē rei ꝑm diuersa gña cārum pūt eē plures per se cāe: nec hoc negaret phs: sed plures p se cāe que sunt mediū in demōne potissima nō pūt esse eiusdē rei. nā demō potissima uel eligit excellentiorez cām. uel ut uerb⁹ dicamus ꝙgregat oēs cās. si ḡ eiusdez rei sint plures per se cāe. oēs enim ille cāe nō sunt eque excellētes: nec eque potissime ad demōstrandū. demō ḡ potissima erit p potiorē cām que est vna respectu vni⁹ effect⁹: ut in mathematicis ubi sunt demōnes certissime: si idē effect⁹ pōt demōstrari per diffōnē dicentē pp qd mäliter ⁊ per dicētē pp qd formaliter: ut patuit de angulo recto facto in semicirculo: potior erit demōstratio facta per pp qd formaliter q̄z facta per pp qd mäliter: uel possumus dicē ut dicebamus: ⁊ melius: q demō potissima ꝙgregat in se totū. diffō ergo passiōis ꝙgregat totū qd est p se pp qd passionis erit mediū potissimuz ad demōstrandū hui⁹ passionē: ⁊ qr non pōt esse nisi vna talis diffō. iō vni⁹ effect⁹ non est nisi vna talis p se cā. Appellat ergo hic per se cā nō quelibet cā ꝑm qlibet genus cāe. sed appellat per se cā qd est per se potissimū mediū ad demōstrandū q mediū p diffōnē passiōis exp̄mit. hui⁹ aūt p se cā nō poterit eē nisi vna cuz totū in se ꝙgreget ut si tonitruuz hēat eē p se ꝓpter has duas cās. vz ꝓpter extinctionē ignis: ⁊ ut terreant q sūt in tartaro: mediū potissimū ad ꝓbādū q nubes tonat ꝙgregabit in se utrūq. ⁊ si plures eēnt per se cāe tonitrui plura ꝙgregaret. Formabit ḡ sic demō. in q̄cūq corpe extinguit ignis pp terrorē eoz qui sunt in tartaro illud corpus tonat. nubes est hi⁹. ḡ ⁊c. sīgnter ergo phs uolēs ꝓbare vni⁹ effect⁹ eē per se vnā cāz ꝓbauit per diffōnē que est mediuz demōstratiuū inuēs se log de cā ꝓut mediū demōstratiuū hēt in se rōnē cāe. medium aūt demōstratiuū si sit potissimū ꝙgregat in se oēm per se cām p quā pōt res demōstrari. ⁊ qr nō est nisi vnum tale mediū ad vnā ꝙnem. iō nō est nisi vna p se talis cā. qd vo obijciebat q eiusdē rei pūt eē plures cāe p se ꝑz diuīsa gña cārū pz q nō log⁹ ꝑ phs sic de p se cā: sz log⁹ de p se cā ꝓut mediū demōstratiuū potissimū hēt eē p se cā: qd pz nō eē nisi vnū ad vnā ꝙnē. qd vo postea dicebat q ꝑz diuīsa gña cāz pūt foīari diuīse diffōes exp̄mētes pp qd passiōis ⁊ demōstrantes passionē de sbo. dici dz q quelibet illarū diffōnū erit mediū impfectū. sz illa erit mediū potissimū que totū in se ꝙgregabit. ut posuim⁹ exēplū de tonitruo q si hēt fieri pp extinctionē ignis ⁊ pp terrorē eoz qui sunt in tartaro. nō demōstrabit pfecte p diffōnē exp̄mētē alteruz istoz. sed per exp̄mētem utrūq. nō ḡ erit nisi vna talis diffō. ⁊ vnū tale mediuz qd sic accipit pro p se cā. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aligs. utrū si accipiat signū pro cā possint eē plures cause eiusdē. ⁊ videt q nō. nā demō per signū est demō per effectū. sed eadē rō est de effectu ⁊ de cā. si ergo est vna cā p se cā vni⁹ effect⁹. erit vnū per se signuz vnius cāe. nō ergo alr deberet log de cā q̄z de signo. ¶ Dōz q signū ⁊ cā per accns pūt hīe rōnez cāe. nō in eēndo sed in iferēdo. q aūt cāe p accns possint eē plures nō est difficile videt. utputa si de hīe tres assignarem⁹ cām in triāgulo: qr est ꝑn^m rectilinearū. ul qr est illa figura ad quā stat resolo oiuz figurarū. multa eni talia possemus assignare que eēnt cāe iferēdi: per qlibet eni horuz possem⁹ iferre hīe tres de triāgulo: ut si dicerē. oē ꝑn^m figurarū hēt tres: triāgulus est hi⁹ ḡ ⁊c. sic etiam oē ad qd stat resolo figuraz rectilinearū. triāgulus est hi⁹ ḡ ⁊c. sed tales cāe sūt per accns: qr accidit ꝑn^o figurarū hīe tres: qr nō hēt tres triāgulus ut est ꝑn^m figuraz: ⁊ ut est ꝑ^a figura: nec hēt tres ut ad eaz stat resolo aliarū figurarū. pūt ḡ eiusdē rei eē plures cāe p accns: imo si edificator facit domū p se: ⁊ edificator est albus musicus: pulcher. oia ista erunt cāe domus p accns: ⁊ qd dictū est de cā per accns ueritatē hēt de signo. nam eiusdē rei pūt eē plures cāe si accipiat signū pro cā. nā signū dr illud p qd aliquo mō ducimur in cognitionē rei. vñ nō est ḡ rōnē signi q deficiat. nā ꝑm sniam phi silli per signa deficiūt. ipsi ḡ effect⁹ diminuti ⁊ incōpleti uocant signa. ⁊ ēt ꝓpe dīr signa. nō aūt est sic de cā. nā qd incōplete ⁊ diminute cāt nō est ꝓpe cā. cū ergo effect⁹ nō equati possint eē plures eiusdē cāe nō est icō ueniēs p plura signa vnū ⁊ idē ꝙcludē: ut figs est adulter ex hac cā poterūt seq oēs hi effect⁹. q se cōponat ⁊ ornet; ⁊ sit errabūdus de nocte. ex qb⁹ oīb⁹ effectibus tanq̄z ex qbusdā argueret eē hūc adulterū. signa ergo ⁊ cāe eiusdē rei pūt eē plures: sed cā p se est vna: qd intelligēdū est de cā p se ꝓut mediū demōstratiuuz potissimuz est hi⁹ cā qd nō est nisi vnū ad vnā ꝙnē. qr si uelle mus ꝑ itelligē de q̄cūq cā p se dicem⁹ q nō est nisi vna talis per se cā vni⁹ effect⁹ ꝑm vnuz genus cāe q sit in eodē gīe cāe eiusdez effect⁹ sunt plures p se cāe q vna illarū cārū sit sub alia: uel q vna ordinet ad aliā: sed ubi vnū pp alterū utrobiq vnū tm. oēs ergo tales cāe nō dicent nisi vnā cām. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est aūt ⁊ cui⁹ est cā in quo ꝙsiderare. ꝙsiderare ꝑz accns. nō tm videt ꝓposita eē. si aūt nō sit⁹ se habebit mediū. siquidē equiuoca. equiuocū medium. Si vo ut in genere sit similiter se habebit.

¶ Ondit q si nō accipiant talia per se nō se hūt eodem mō cā ⁊ effect⁹. sed si accipiant per se: se hēbūt eodem mō: ut si est effect⁹ idē gīe ⁊ diuīsus spē cā ēt erit talis. ⁊ si est effect⁹ analogus uel equocus ēt cā erit talis. iō ait q ⁊est aūt cām ⁊ cui⁹ est cā. ⁊i. cātum ⁊in quo. ⁊i. ⁊ in quo ut hēt alia trāslatio: hoc est ⁊ sbm ⁊ꝙsiderare ꝑm accns nō tm ꝓposita. ⁊i. causa passio siue causatuz ⁊ in quo. i. ⁊ sbm si sunt per accns nō vident eē ꝓposita. i. per se ꝓposita: ⁊ per se itēta: qr talia sunt pter intētionē. ⁊ sbdit. ⁊si aūt nō est. ⁊i. si talia nō accipiantur per accns. ⁊ si nō est ea accipe pter intētionē. sed si accipiant ꝑm intētionē ⁊ per se ⁊sit⁹ se hēbit mediū. ⁊i. causa sup. ⁊ causatū. ⁊ subdit q ⁊sīqdē equocū est ⁊sm. causatū ⁊equocū est mediū. si vo sicut vnum in genere sit. ⁊s. causatū sit⁹ se hēbit sup. ⁊ cā q erit vna genē accipiēdo ergo cām per se semp ⁊sit⁹ se hēbunt ⁊ causa ⁊ effectus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ut ꝓpter qd ⁊ vicissim analogū. alia enim cā est in numeris ⁊ in lineis ⁊ eadē. inq̄tū qdē enim linea est nō est eadē. inq̄tū aūt hīs augmētū hi⁹ eadē: sicut in oībus.

¶ Declarat qd dixerat per exēplū. Circa qd duo facit: qr ꝑ⁰ declarat per exēplū de eodē gñe. ²⁰ de equoco ⁊ analogo ibi ⁊Similē aūt eē. ⁊Dicit ergo. ⁊Ut ꝓpter qd cōmutabilr est analogū. ⁊i. est ꝓportionabile. q. d.

UVA. BHSC. IyR_086_4

q̄ ꝓpter qd.i.cām per cām possumus arguē cōmutabilr analoguz.i.a cōmutato analogo: siue a cōmutata ꝓportiōe.⌊ alia eni cā talis est in nūis ⁊ in lineis ⌋su. spe⌊ ⁊ eadē ⌋sup.gīe.⁊ sb̄dit q̄⌊ inq̄tuz eni linea est nō est eadē ⌋sup.cā: qz tunc eēt eadē spe⌊ inq̄tū autez hēt hi⁹ augmētū ⌋ꝑm q̄ ꝓtigit cū alijs in gīe⌊ eadē⌋ i.eadē erit cā⌊ sic in oib⁹ ⌋sup.alijs. ¶ Notādū autē q̄ arguē a ꝑmutata ꝓportioe:ut patuit supza in libzo ꝑmo.est cōe lineis:nūis tpib⁹:⁊ corpib⁹: que oia sunt eiusdē gīis.nā oia sunt in gīe q̄titatis.oia enim hec cuz augmētant ꝓportionabilr possumus ibi ꝑmutare ꝓportionē ⁊ arguē a ꝑmutata ꝓportioe:ut si accipiā tur q̄tuoz linee uel q̄tuoz numeri:uel q̄tuoz corpa:uel quatuoz tempora.sic ꝓmum quorūcūq; quatuoz ac ceptoꝝ se habet ad secundū:sicut tertiū ad quartū:ut ꝓz ex gnto geometrie.poterimus arguē ꝑmutatim q̄ sic se hēbit ꝑmū ad tertiū sicut secūdū ad q̄rtū. ¶ Nō tādū ettiā q̄ augmētari sic ꝓportionalr q̄ est cā q̄ pos sumus sic arguē a ꝑmutata ꝓportioe.tale aūt augmē tuz in lineis ⁊ in nūis est idē:⁊ est aliud.nā est idez ge nere ⁊ est aliud specie:uel est idem ꝑm genus remotū. ut ꝑm genus q̄titatis.nō aūt idē ꝑm genus ꝓpinquū qz vnuz est in gīe ꝯtinuoꝝ ⁊ aliud in gīe discretoꝝ.q̄ si ꝯsiderarent linee ꝑm q̄ linee ⁊ ꝑm suā spēm nō inuenie tur eadē cā q̄ possumus sic arguē ꝑmutabilr in lineis ⁊ in nūis.sed si ꝯsiderent linee ꝑm q̄ hūt hi⁹ augmētū cōe cuz nūis.qz tā nūis q̄z lineis ꝯingit augmentari ꝓportionalr.sic erit eadē cā in lineis ⁊ in nūis. sicut i oibus alijs.nā nō solū in lineis ⁊ in nūis possum⁹ ar guē a ꝑmutata ꝓportioe.sed ēt in alijs ut in corpib⁹ ⁊ in tpibus.in oibus ergo his est eadē cā.nō ꝑm speciez sed ꝑm genus.q̄re possum⁹ sic arguē.put.s.oia ista cō uenitūt in hoc gīali q̄ oib⁹ cōpetit hi⁹ augmētū.vz q̄ pūt augmētari ꝓportionalr.ergo q̄lis est effect⁹ talis est cā.si accipiat cā per se ut si effect⁹ est vnus genere ⁊ alius spē ⁊ cā silr se hēbit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Similē eē colorē colori:⁊ figurā figure aliā eē.equocū eni est sike in oib⁹. hic q̄dē eni fortassis est analogia hīe latera ⁊ eq̄les angulos.in coloribꝰ aūt sensuz vnum eē:aut aliō aliq̄d hi⁹. Scōm aūt analogiā eedē sunt:⁊ mediū hēbunt ꝑm analogiā.

¶ Exēplificat de equoco ⁊ analogo:d.⌊ Silez aūt eē colorē colori.⁊ figurā figure ⌋sup.eē simile⌊ alia ⌋sup. oēm rōnē hic ⁊ ibi.non est eni eadē rō silitudinis in figuris ⁊ in coloribꝰ cuz equoce sit silitudo hic ⁊ ibi.⁊ sb̄dit.q̄⌊ equocū eni est sike in oib⁹. ⌋i.in utrisq; tā in figuris q̄z in coloribꝰ.⁊ sb̄dit.q̄⌊ hic q̄dē eni. ⌋i.in figuris⌊ est fortassis ⌋sup.eē sike⌊ hīe latera ꝑm analoguz. ⌋i.ꝑm ꝓportionē⌊ ⁊ angulos eq̄les. ⌋sike eniz in figuris dr ꝑm hāc ꝓportionē q̄ hēant latera ꝓportionabilia ⁊ angulos eq̄les⌊ in coloribꝰ aūt ⌋sup.est esse sike⌊ ꝑm vnū eē. ⌋i.vnā ⁊ eādē imutationē facē in sensu⌊ aut aliud aliq̄d hi⁹. ⌋utputa hīe vnū ⁊ eūdē colorē.illa eni sunt silia ꝑm colorē que eodē mō imutāt vi suz ul que hūt vnū colorē.⁊ sb̄dit exēplificādo de analogia.d.q̄⌊ ꝑm aūt analogiā que sūt eedē ⁊ mediū. ⌋ i.⁊ cām ꝑm analogiā est idē ul se hēt ut idez. q̄le ergo est cātuz talis est cā.si accipiat cā p se.ut si cātū est equocū ⁊ cā equoca.⁊ si analogū ⁊ cā analoga.de equocis est exēplificatū.de analogis dcm fuit supza. ut patuit de osse spina ⁊ sepione que ꝑm analogiā se hūt ad hūc effectū q̄ est sustinē mollitiē carnis.effect⁹ ergo hⁱ est analogus ⁊ cā analoga. ¶ Deinde cum dicit.

b Abēt aūt sic ꝯseq cāz ad iuicē:⁊ cuius est cā:⁊ in q̄ est cā vnūqōq; q̄dem accipiēti ⁊ cui⁹ causa in plus.

¶ Exequit quō cā ⁊ cātuz se hūt ꝑm ꝯtiam ⁊ quō nō. Circa qō duo facit.qz p⁹ facit qō dictuz est.2⁹ qō dixerat declarat in termis ordinabilib⁹ ꝑm figurā ⁊ ordinē sillogisticū.i.in termis coib⁹.ibi⌊ Jn figuris āt. ⌋s. Circa ꝑmū tria facit.qz p⁹ oñdit quō cā ⁊ cātuz se ꝯse quunt.⁊ quō nō.2⁹ qō dixerat declarat p exēplū.3⁹ assignat rōnē dicti.2ª ibi⌊ Ut q̄tuoz eq̄les. ⌋3ª ibi⌊ Est mediū. ⌋Dicit ḡ q̄⌊ hūt aūt sic se ꝯseq ad inuicē cā. ⌋ alicui⁹ passionis ul alicui⁹ effect⁹⌊ ⁊ cuius est cā. ⌋i.⁊ ipa passio ⁊ ipe effect⁹⌊ ⁊ in q̄ est cā. ⌋i.⁊ ipz sb̄m in q̄ est talis cā siue talis passio.ista ḡ tria.passio.cā.⁊ sb̄m se ꝯsequunt ad inuicē sic.vz si accipiant ulr.⁊ subdit q̄ vnū qōq; q̄z qdez accipiēti. ⌋i.accipiat vnūqōq; pticulr tā cā q̄z sb̄z⌊ ⁊ cui⁹ est cā in plus est. ⌋i.⁊ ipz cātū siue ipa passio erit i pls q̄z sb̄z ⁊ q̄z cā si accipiant talia ꝑm vnūqōq;.i.ꝑz q̄ cōpetūt huic ⁊ illi pticulr. ¶ D.c.v.

¶ Ut in quatuoz equales eos qui ex̄ i plus sunt q̄z triangulis aut quadrangulis.oib⁹ aūt in eque.quecūq; enim quatuoz rectis equales exteriores:⁊ mediuz similiter.

¶ Qō dixerat declarat p exēplū.v.⌊ ut q̄tuoz eq̄les qui sunt ex̄. ⌋i.hec passio que est hīe angulos qui sūt eq̄les q̄tuoz rectis⌊ in plus sunt q̄z in triāgulis aut q̄drāgulis ⌋ul ut hēt alia trāslatio.q̄z triāgulus.aut q̄drāgulus⌊ in oib⁹ aūt ineq̄lib⁹. ⌋i.se hūt in eq̄litate.ul se habēt eq̄lr.⌊ quecūq; eni. ⌋i.si accipiant quecūq; figure ,hītes angulos q sūt ex̄ eq̄les duob⁹ rectis⌋ sb̄m eniz sic acceptū erit eq̄le passioni⌊ ⁊ mediū ⌋sup.acceptuz ulr ⌊ silr⌋ est sup.eq̄le tali passiōi. ¶ Notādū aūt q̄ angulos extrisecos eē eq̄les q̄tuoz rectis est passio cōpetēs oi figure rectilinee.si ḡ talis passio ⁊ tale sb̄z ⁊ cā accipiant ulr.tūc oia se hēbūt ad inuicē q̄ūtibilr.ſz si cā ⁊ sb̄z accipiant ꝑm vnū qōq;.i.pticulr.tūc illō cui⁹ est cā i.ipz cātuz siue ipa passio se hēbit in plus q̄z cā ⁊ sb̄m. ut si non accipiat ois figura rectilinea ulr.sed accipiat hec figura spāliter.ut triāgulus ul q̄drāgulus ⁊ accipiat cā spāliter ,put hēt eē talis passio i tali figura. tūc talis passio se hēbit in plus q̄z quelibet talis figura.ut q̄z triāgulus.sed si accipiat quecūq; figura ulr. ut ois figura rectilinea.cui cōpetit talis passio.⁊ mediū etiā sic accipiat ulr oia se habebunt ad inuicem cōuertibiliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est āt mediū rō ꝑmi extremi:pp qō oēs scie p diffōnez fiunt:ut folio fluere sit segt vitē ⁊ excedit ficū:ß nō oia ß eq̄liū.si ita q̄z accipiat aliqs ꝑmū mediū rō fluendi folia est, erit eniz ꝑmū in altero mediū.qm̄ oia hi⁹ sunt.sit hui⁹ mediū q̄ succus densat: aut aliqd aliud hi⁹. qd est aūt folio fluere densari in ꝯactu seminis succum.

¶ Assignat rōnē dicti.nā opz oia talia eē ꝙuertibilia.vz passionē:mediū:⁊ sb̄m.nā mediū est ipa diffō passionis quā ꝙstat eē ꝙuertibilē cū passioe.ēt in diffōne passionis cadit sb̄m ,ppriū:uel aliqd loco sbi ,pprij qō ēt opz eē ꝙuertibile cū passione.vñ nisi accipiat diffō dicēs pp qd passiōis pticulr.⁊ nisi accipiat ipm sb̄m pticulr:opz oia talia ꝙuertibilia eē.iō ait q̄⌊ est aūt mediuz ⌋in demr̄one⌊ rō ꝑmi termini. ⌋i.diffō maioris extremitatis siue diffō passiōis⌊ ex quo. ⌋i.pp qō:ut hz alia trāslatio⌊ oēs scie p diffōnes fiūt. ⌋i.oēs demr̄ones sciētifice ⁊ aggiiantes sciaz fiūt p mediū qō est diffinitio:ut pz in demr̄onib⁹ nālib⁹⌊ ut folio fluere. ⌋i. ut ista passio nālis que est q̄ fluāt folia⌊ similr segtur

UVA. BHSC. IyR_086_4

vitē. ¶i. est in plus q̄z vitis ¶ t excellit ficū. ¶i. est i plꝰ q̄z ficus. quālibet ḡ arborē talem ptic̄lr sumptā exce dit hi⁹ passio. ¶ sed nō oia: sed eq̄liū est. ¶q. d. q̄ si acci pianť oēs arbores fluētes folio respectu talis ībi talis passio nō erit in plus: sed erit eq̄liū. i. de nūo eq̄liū: qr equabit talī ībo. sic ēt t mediuz se hēbit eq̄lr ad talem passionē t ad tale ībz. vñ ībdit q̄ ¶ si vo accipiat aliqs mediū p̄mū. ¶i. mediū imediatū t cāz ꝓximā tale me diū p̄mū est ¶ rō fluēdi folij. ¶i. est diffō passiōis. t sub dit q̄ ¶ erit eni p̄mū qdē mediū. ¶i. tale mediū p̄mum sic acceptū ¶ erit in altero. ¶i. in ībo ¶ qm̄ oia sūt hi⁹ ¶ diffō eni hui⁹ passiōis que est folio fluē est mediuz p̄m t p̄ncipale t cā ꝑpa in altero. i. in ībo: ut in arbore a quo fluūt folia. erit eni tale mediū cā in tali arbore q̄ oēs tales arbores sint hi⁹. vz q̄ fluant folijs. t subdit ¶ sit eni hi⁹ mediū qm̄ succus. ¶i. humor densat ¶ aut qdā aliꝰ hi⁹. ¶i. aut alia aliq̄ cā. si ḡ accipiat ꝑpa cā hui⁹ passiōis. illa ꝑpa cā erit diffō passiōis. iō ait ¶ qd aūt est folio fluere dēsari succuz semis in ꝓtactu ¶ sup. folij ad ramū. q. d. q̄ hec est diffō hui⁹ passiōis p quaz demſrat de suo ībo. ¶ Notādū aūt q̄ semp diffō que est mediū in demſrone exp̄mit cām passiōis in ībo t eā id qd est cā passiōis in ībo est illud qd exp̄mit p diffō nē. ut si cā eclipsis est iterpō: si quereret qd est eclipsis diceret q̄ est iterpō terre. sic cā cadēdi folia est ꝓdensa tio hūoris in arbore. si quereret qd est folio fluē. dice ret q̄ est talis ꝓdēsatio succi. Aduertēdum tn̄ q̄ tales diffōnes sunt cāles. nā eclipsis nō est ipa iterpō forma liter: sed cātur ex tali iterpōne. sic ēt nec casus foliorū est ipa ꝓdēsatio succi. sz cātur ex tali ꝓdēsatiōe. ¶ No tādū ēt vim rōnis hui⁹ in ꝟ ꝓsistē q̄ diffō passionis est mediū in demſrone. qd̄ pz ex ipsis sciētijs. scie eni utun tur diffōne ad demſrandū. scia eni nālis si uellet ꝑbare casuz folioꝝ de arbore fluēte folijs ꝑbaret hoc p diffō nē passiōis qd̄ est folio fluē. hoc ēt pz. qr demſro est per cām p̄mā. i. p cām ꝑpriā t imediatā. t hi⁹ cā est id qd exp̄mit diffō passiōis. ut si cā fluēdi folijs est ꝓdēsatio semis. diffō hui⁹ passiōis est talis ꝓdensatio. si ḡ sic est opz q̄ mediū in demſrone sit ipa diffō. q̄ ḡ diffō ꝓuer tit cū diffinito opz q̄ id qd est cā t mediū ad demſran duz sit ꝓuertibile cū ipo cāto t cū ipa passione. cā ḡ t cātuz si accipianť p se ꝑpe se hñt ad ꝓuertētiā. sic etiaz t ipm ībm in quo est ipsa passio se hēt ad ꝓuertētiā cū ipa passiōe si accipiat ībm ꝑpe. qr si accipeť ptic̄lr nō hiet ad ꝓuertētiā: sed si accipiat ꝑpe. qr ꝑpriū ꝓuertit cū eo cui⁹ est ꝑpriū. ¶ Notādū ēt q̄ ex eodē succo ge nerať semē fruct⁹ t foliū: tn̄ ex puriori gñať fructus t semē. ex ipuriori gñanť folia. totū ḡ appellat succum semis. vz succū ex q̄ gñať semē t fruct⁹. t succum ex q̄ gñanť folia. talis ḡ succus ꝓdēsať t ꝓgelať in arbore i illo ꝓtactu ubi foliū attigit arborē: tūc folia ab arbo re fluūt. ¶ Dubitaret forte aliqs utrū hīe latū foliuz sit signū q̄ arbor folio fluat. Dōm q̄ hīe latū foliuz si gnū est hui⁹ passiōis q̄ arbor folio fluat. cā fluendi fo lia est hīe humorē bn̄ passibilē nō viscosuz. si enim hu mor sit nō viscosus facili⁹ exalat a calido t facili⁹ ꝓdē sať a frīdo. ptes eni humoris viscosi magis q̄iscanť t ꝓglutinanť ad iuicē ita q̄ p calidū nō possit ita facilr exalare. Rursus humor viscosus qr est magis ꝓglutinat⁹ ad iuicē frigus nō pōt ipm ita facilr penetrare. iō talis humor sicut nō de facili exalat a calido. ita non de facili ꝓgelať nec ꝓdēsať a frīdo. videmus eni q̄ ma gis rara que frigus magis subintrat citi⁹ ꝓgelanť. ut aq̄ calida que rarefacta est p ignē eo q̄ aer frīdus ma gis pōt eā penetrare citi⁹ ꝓgelať q̄z aq̄ frīda. penetra biliora ḡ citi⁹ ꝓgelanť. t qr humor viscosus pp ꝓglu tinationē ptiū est minus penetrabilis. iō ut dicebatur talis humor nō de facili ꝓgelať. arbores ḡ ille folio flu unt que nō hñt viscosuz humorē: sz nō hñtes hūorē vi scosuz hñt lata folia. qr humor nō viscosus de facili se dilatat t fluit. viscosus aūt humor pp adherētiā ptiuz tenet se nec de facili dilatať. hīe ḡ lata folia est signuz hīe humorē multū passibilē t de facili ꝓdēsabilē a frī gido. t qr hūore ꝓgelato in ramo p frigidū nō pōt fo liū accipe nutrimētū opz q̄ desiccet t cadat. hīe ḡ la ta folia est signū q̄ arbor illa folio fluat. ¶ Ulterius forte dubitaret aliqs. utrū hīe lata folia sit aliq̄ mō cā ei⁹ qd̄ est folio fluē. t vidēt q̄ nō. qr cū oñsuz sit ꝟ esse signū hui⁹ passiōis: nō erit cā qr signuz t cā ex opposito diuidunť. ¶ Jn ꝟriū est ꝑbs in lectione ꝑcedēti. q hīe lata folia dixit eē cām ei⁹ qd̄ est folio fluē. ¶ Dōm q̄ nō est icōueniēs vnū t idē relatū ad diuersa eē signuz t cāz. latitudo folioꝝ eni relata ad succū est signū fluē di folia. nā hñtia lata folia signū est q̄ hēant succū ual de passibilē t de facili extēdibilē. t p ꝟs signuz est q̄ hēant succū de facili ꝓgelabilē: quo ꝓgelato opz folia fluere: ꝟ ēt idē qd̄ est signū erit cā. sed nō eodē mō. naz q̄zto maiora t latiora sunt folia tāto magis pōderant t magis pōderātia magis petūt casuz. iō latitudo foli orū rōne maioris pōderis est aliq̄ mō cā q̄ folio fluāt sed p̄ncipaliť cā est ꝓgelatio succi. qr si nō ꝓgelareť suc cus pōderositas folioꝝ nō eēt sufficiēs cā q̄ folia flue rēt. si aūt ꝓgelareť succus dato q̄ eēnt stricta folia opz ea desiccari. t p ꝟs ab arbore cadē. qr ꝓgelato succo nō possent ab arbore recipe nutrimētū. iō ꝑbs hic ubi uoluit accipe p̄mā t p̄ncipalē cām hui⁹ qd̄ est folio fluere nō fecit mētionē de latitudie folioꝝ. sed de ꝓgela tione succi. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. quot cāe ꝓcurrāt ad hoc q̄ folia fluāt. ¶ Dōm. q̄ ꝑter latitudi nē folioꝝ ꝓcurrūt ibi tres cāe se hñtes p ordinē. vz pas sibilitas succi. exalatio facta a calo. t ꝓgelatio facta a frīdo. Arbores eni latoꝝ folioꝝ hñt humorē t succuz magis passibilē. qd̄ pz ex ipa latitudie folioꝝ. si enim nō eēt succus bn̄ passibilis non de facili dilataret nec ex eo fierēt folia lata sed stricta. ¶ Prima ḡ cā in talib⁹ est passibilitas succi: post hāc aūt cām exalatio facta a calido. cal'm eni illō p qd̄ matureſcūt fruct⁹ agens in succū illū passibilē facit ide exalare qd̄ est ibi subtile. remanet ḡ ibi post exalationē factā a cal'o qd̄ grossuz est. t qr grossuz nō est ita penetratiuū. qr ꝟ est de rōne ībtilis q̄ sit qd penetratiuū. nō aūt est de rōne grossi: ut pōt hēri ex p° de gñatiōe. iō ex tali humore grosso q nō est penetratiuus ut possit de facili fluere in folia. fo lia ipa nō pñt ide sufficiēter accipe nutrimentū. ¶ Pro pter qd̄ añ aduētū frigidi ꝓgelātis pp exalationē factā a calido plura de folijs ex arboribꝰ cadunt. exalatio ḡ facta a cal'o est cā fluēdi folia. sed nō ul'is. post hāc aūt cām est ꝓgelatio facta a frīdo. frīdū enim agens in hi⁹ hūorē passibilē ꝓdēsat t ꝓgelat ipm. quo ꝓdensato t ꝓgelato ut dcm̄ est folia nō pñt ide accipe nutrimētū. pp qd̄ desiccanť t cadūt. triplex ḡ assignata est cā fluē di folia: q̄rū p⁹. vz passibilitas succi est ul'is cā sed non imediata. nā si eēt imediata cā: cū a pn° sit succus pas sibilis: a pn° folia fluerēt. statiz ḡ formatis folijs ul'añ eoꝝ formationē eēt folioꝝ casus. qd̄ falsuz est. 2ª aūt cā. vz exalatio facta a cal'o pōt eē imediata sed nō ul'is. qr p talē cām nō oia folia fluūt. sed 3ª. vz cōgelatio fa cta a frīdo est cā ul'is t imediata. iō talē cām appellat ꝑbs mediū p̄muz. i. cām imediatā t ul'em. ex hoc ergo pōt patere l'a ꝑbi cuz dicit. q̄ hui⁹ aūt qd̄ est fluēdi fo lia sit mediū. i. cā qm̄ densať succus: aut aliqd aliū hi⁹ qr pñt aliqne alie cāe assignari. sed tn̄ cāe ille nō erunt imediate t ul'es. ut est p supi⁹ hīta manifestū. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. utꝫ humor viscosus sit semp cā q̄ nō fluāt folia. ¶ Dōz. q̄ nō fluēdi folia est cā im passibilitas succi ul' humoris in arbore. qñ eni succus arboris nō est de facili passibilis nō est bn̄ extēdibilis pp qd̄ facit folia stricta. Rursus si nō est bn̄ passibilis

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō de facili exalat a calido nec de facili ꝯgelaꝛ a frido. ⁊ qꝛ nō accidit ei ꝯgelatio folia poterūt ide recipe nutrimētū.nō g̃ deficcabunt nec fluēt p se.itaqꝫ hi⁹ cā est ipassibilitas succi.si aūt viscositas illa reddit succū nō de facili passibilē.nō g̃ qlibet viscositas erit cā nō fluēdi folia.ſz viscositas declinās ad siccitatē.nā sic qꝛ calm est actiuū ⁊ fridū subactiuū ió calm est magis actiuū qꝫ friduꝫ. sic qꝛ humidū est passiuū.siccū ꝑpassiuū.humiduꝫ est magis passiuū qꝫ siccū.si g̃ fructꝰ sit viscosus ⁊ multū abūdet in hūiditate.qꝛ hūiditas est bñ passiua erit talis succus bñ passiuus.pp qđ rōne hūiditatis abūdātis de facili extēdet ⁊ fiēt ide folia lata.sic ēt abūdantis hūiditatis.qꝛ ut dcm est hūiditas est bñ passiua:talis succus de facili patiet exalationē a calo ⁊ ꝯgelatione a frido.pp qđ arboꝛ hñs talē succū folio fluet.videmus eni exēplū ſpibile in ficu que lꝫ hēat viscosuꝫ succuꝫ.tñ qꝛ nimis est ibi de hūiditate ⁊ succus ille est bñ passibilis ⁊ de facili extēdit ⁊ fiūt ide folia lata. ēt hi⁹ succus pp passibilitatē hūiditatis abundātis de facili exalaꝛ a calo ⁊ ꝯgelaꝛ a frido.vñ opꝫ q ficus folio fluat.pꝫ g̃ quō se hēant cāe p ordineꝫ ad ꝟ q arboꝛ folio fluat.⁊ pꝫ q si nō folio fluere reducit in cām in hūorē viscosuꝫ.opꝫ q hūoꝛ ille viscosus nō abūdet nimis in hūiditate que est de facili passiua.ſz opꝫ q declinet ad quādā siccitatē que nō est ita passiua. ¶ Aduertēduꝫ tñ q posset forte de ficu assignari alia cā q̃re folio fluat cū hēat hūorē viscosū.nā forte a calo matureſcente fructꝰ ut cū fructꝰ ueniūt ad maturitatē hi⁹ calm dige rēs viscosuꝫ succū ꝓterat viscositatē ei⁹:ut sit de facili passibilis.facto g̃ tali succo de facili passibili:de facili exalaꝛ a calo ⁊ aduenīēte frigore cōgelaꝛ a frido.pp qđ opꝫ a ficu folia fluere.⁊ qđ dcm̃ est de ficu itelligēdū est de aliis.ubi esset similis cā. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Jn figuris aūt sic assig̃bit aliqs querētib⁹ ꝯsecutionē eē cāe ⁊ cui⁹ ē cā. sit eni.a.i.b. oi.b.aūt in vnoq̄qꝫ eoꝝ q̄ sunt.d.in.plus aūt.b.qđē igit ul'r utiqꝫ erit ipsis.d.b̄ eniꝫ dico ul'e:qđ nō ꝯuertit:tñ oia cōuertunt ⁊ excedūt.in ipsis igit eē cā ipsi⁹.a.b.est.opꝫ igit.a.amplius q̄ꝫ.b.extendi.si ꝟo nō:qd magis causa erit hec illius.

¶ Declarat ꝓpositū in termis ordiabilib⁹ ſm figurā ⁊ ordinē sillogisticū ul' qđ idē est declat ꝓpositū i termis coib⁹.nā ut pꝫ in hi⁹ terminis accipiēda est sillo^ca forma.ſm eni termios ſpales accipit mā silli ſm cōes formas.duo g̃ facit.qꝛ p^o declat in termis coibus quō cā ⁊ effect⁹ se nō ꝯsequunt.2° quomō se ꝯsequunt.ibi ⌊ Si aūt in athomū. ⌋ Propter p^m sciēdū q cā ⁊ effect⁹ se nō ꝯsequunt q̄n eiusdē effectus sunt plures cāe. tunc aūt vnius effectus sunt plures cause quādo effectus excedit cām:⁊ quādo reperit in alio ꝓpter aliā cām. Tria g̃ facit.qꝛ p^o oñdit i termis gnālib⁹ quomō effect⁹ excedit cām.2° oñdit quō talis effect⁹ pōt repiri in alio pp aliā cām.3° qđ dixerat in termis gñalib⁹ declat in termis ſpālib⁹.si eni effect⁹ excedit cām ⁊ reperit in alio pp aliā cāꝫ opꝫ q talis effect⁹ non se hēat ad ꝯuertētia cū sua cā.2ª ibi ⌊ Si igit in oibus.e. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ut lōge vite. ⌋ Propter p^m sciēdū q ipe accipit qnq̄ termios gñales.a.d.e.b.c.p.a.itelligit lōga vita per.d.itelligant aues lōge vite:utputa vultur agla: ⁊ alia talia si sint lōge vite.p.b.itelligaꝛ cā q̃re uolatilia sint lōge vite.sit illa cā eē siccū.p.e.itelligant q̄drupedia lōge vite.p.c.itelligaꝛ cā pp quā q̄drupedia sint lōge vite.a.g̃.i.lōga vita.in.d.i.i auib⁹ hēbit cāꝫ.b.i.siccū eē.in.e.i.in q̄drupedib⁹ hēbit cāꝫ aliā.vꝫ carē colera.a.g̃ erit in plus q̄ꝫ.b. qꝛ lōga vita erit in plus q̄ꝫ esse siccū.⁊.b.vno mō eq̄bit ipsi.d.⁊ alio mō excedit ipm. nā si accipiant per.d.uolatilia longe vite.utputa.vultur ⁊c̄.talia.b.qđ est cā longe vite in uolatilib⁹ quālibet talē ſpēm in se excedet.erit eni in plus qꝫ vultur ⁊ in plus q̄ꝫ aquila.oib⁹ tñ talib⁹ sil' sūptis eq̄bit ió ait. qꝛ in figuris aūt. ⌋ Ji.in termis coib⁹ in qb⁹ hēt disponi figura sillo^ca ⌊ sic assig̃bit. ⌋ Ji.sic reddet rōnē ⁊ cām ⌊ querētib⁹ ꝯsecutionē cāe ⁊ cui⁹ est cā. ⌋ Ji.cāe ⁊ effect⁹.appebit eni p termios gñales quō cā ⁊ effectus se ꝯsequunt ⁊ quō nō.⁊ p^o quō se nō ꝯsequunt.vñ ibdit ⌊ sit eni.a. ⌋ Ji.lōga vita ⌊ i.b.eē oi. ⌋ Ji.eē i oi sicco q̄ꝫtuz ad uolatilia. ⌊ b.ät. ⌋ Ji.eē siccū ⌊ in vnoq̄qꝫ eoꝝ q̄ sūt d. ⌋ Ji.sit in vnaq̄qꝫ ſpe uolatiliū q̄ sūt lōge vite.utputa in vulture ⁊ in agla ⁊ in ceteris talib⁹.⁊ ibdit ⌊ in pls aūt. ⌋ Ji.b.sit in plus q̄ꝫ qlibet talis ſpēs.nā ut dictū est b.vnā quāqꝫ ſpēm talē in se excedit.oib⁹ aūt sil'equaꝫ. Et ibdit qꝛ ⌊ b.gdē igit. ⌋ Ji.siccū eē ⌊ ul'r utiqꝫ erit i ipsis.d. ⌋ Ji.in oib⁹ ſpēb⁹ uolatiliū q̄ sūt lōge vite. Et ibdit qꝛ ⌊ ät dico ul'e qđ nō ꝯuertit. ⌋ q.d.qꝛ.b.lꝫ mō ul'r erit in qlibet tali ſpe qꝛ nō ꝯuertit.lꝫ erit i plus q̄ꝫ aliq̄ hꝰ ſpēs.⁊ ibdit qꝛ ⌊ oia aūt ꝯuertūt ⁊ excedunt. ⌋ oēs eni ſpēs uolatiliū lōge vite ꝯuertūt cū.b.i.cū eē siccū. ⁊ excedunt.ꝯuertunt eni oēs si accipiant oēs sil'⁊ excedunt oēs si accipiaꝛ qlibet ſm se.⁊ ibdit qꝛ ⌊ b.igr. ⌋ i.siccū eē ⌊ est cā ipsi⁹.a. ⌋ Ji.ipsi⁹ lōge vite. ⌊ eē in ipsis d. ⌋ Ji.eē in oib⁹ ſpēb⁹ uolatiliū q̄ sunt lōge vite ⌊ igit ⌋ qꝛ sic est ⌊ opꝫ.a. ⌋ Ji.lōgā vitā ⌊ extēdi in plus q̄ꝫ.b. ⌋ Ji. in plus q̄ꝫ siccū. ⌊ si ꝟo nō. ⌋ Ji.si lōga vita nō sit in plus q̄ꝫ siccū ⌊ qd magis cā erit hꝰ illi⁹ ⌋ q̄ꝫ sup.illō alteriuꝫ. ul'r q̄ꝫ eꝰ.q.d.qꝛ si nō eēt lōga vita in plus q̄ꝫ siccuꝫ ita lōga vita eēt cā sicci sic eꝰ. ¶ Notāduꝫ aūt qꝛ hꝰ logē de cā iferēdi.nā qñ eiusdē effect⁹ sunt plures cāe tunc possum⁹ p cām iferre effectū ſz nō eꝰ.ut in ꝓposito bñ ualet siccū ꝓtēperamētū.g̃ lōge vite.ſz nō ualet.est lōge vite.g̃ est siccū ꝓtēperamētū.qꝛ lōga vita est in plus q̄ꝫ eē siccū ꝓtēperamētū.ſz si nō eēt in pls.ſz eēt ꝯuertibile cū ipo vnū iferret aliū.⁊ eꝰ.⁊ q̄ꝫ ad cām iferendi ita vnū eēt cā alteri⁹ sic eꝰ. ¶ Notandū ēt qꝛ forte q̄drupedia pp siccū terreū reducunt ad tēperamētū p carētiā colē.uolatilia ꝟo qꝛ forte multū hñt de hūiditate aerea reducunt ad tēpamētū pp eē siccuꝫ.igit esse siccū in hūido aereo est cā ꝓtēpameti ⁊ longe vite.Jn auib⁹ aūt carē colera in sicco terreo est cā ꝓtēpamenti ⁊ lōge vite in q̄drupedib⁹.ualebit g̃ siccū in hūido aereo.g̃ lōge vite.ſz nō eꝰ.⁊ hꝰ erit cā iferēdi illū.⁊ non eꝰ.qꝛ qđ est iferi⁹ ⁊ in minus est cā iferēdi illi⁹ qđ est in plus nō aūt eꝰ.longa aūt vita est plus q̄ꝫ ꝓtēperamētū per siccū in humido aereo. ¶ Deide cum dicit.

¶ Si igit in oib⁹.e.est.a.erūt illa oia aliqd vnū aliō.a.b.Si eni nō:quō erit dicē qm̃ i quo est.e.sit.a.oi.in quo aūt.a.nō oi isit.e. pp qd eni erit aliq̄ cā:utputa.a.ie st omnib⁹.d.Si itaqꝫ que sunt.d.erūt aliqd vnuꝫ ꝑsiderari opꝫ ⁊ sit.c.Cōtingit igit eiusdeꝫ cās plures eē sed non eiusdem.

¶ Postq̄ ostendit qꝛ.a.i.lōga vita est in plus q̄ꝫ.b.i.in plus q̄ꝫ siccū. Jn pte ista vult oñdē qꝛ idē effectus pōt eē ex alia cā ita qꝛ vni⁹ erūt plures cāe.ió ait ⌊ Si igit in oib⁹.e. ⌋ Ji.in oib⁹ q̄drupedib⁹.sup.que sunt lōge vite ⌊ est.a. ⌋ Ji.est hec passio q̄ est lōga vita ⌊ erit aliqd vnū illa oia. ⌋ Ji.erit aliqd vnū siue aliq̄ vna cā i q̄ ꝯueniūt oia illa que sūt lōge vite. Et ibdit ⌊ Ad.a.b. ⌋ Ji.illa cā vna pp quā oia.e.i.oia q̄drupedia lōge vite sunt talia illa cā erit alia a.b.i.alia a ficco que erat cā lōge vite i uolatilib⁹.⁊ ibdit ⌊ si eni nō. ⌋ Ji.si non est alia cā ⌊ quō

UVA. BHSC. IyR_086_4

erit dicē qñ in oi in q̄ est.e.¶i.in q̄ sunt talia q̄drupedia hñtia lōgā vitaz¶sit.a.¶i.lōga vita¶in q̄ aūt.a.¶i.in q̄ est lōga vita.q.d.q̄ exq̄ lōga vita repit in alijs q̄z in q̄drupedib⁹.qz in uolatilib⁹ opz q̄ cā ꝑpa hic ⁊ ibi sit alia ⁊ alia.si g̃.b.est cā ꝑpa q̄re lōga vita sit i uolatilib⁹ opz dare aliā cāz q̄z.b.q̄re lōga vita¶sit in.e.¶i.in q̄drupedib⁹.⁊ ꝟbdit.q̄¶erit eni aliq̄ cā pp qd.utputa.a.¶i.lōga vita¶sit in oib⁹.d.¶i.in uolatilibus q̄ cā dicta est esse.b.¶si itaqz¶sup.sic est q̄.d.i.uolatilia hñt suā cāz q̄re sint lōge vite¶que sunt.e.¶i. q̄drupedia lōge vite¶erūt aliqd vnū.¶i.hēbūt aliquā vnam cāz.⁊ ꝟbdit¶ꝯsiderare opz¶sup.qd sit illud vnum¶⁊ sit.c.¶i.si carē colā.⁊ ꝟbdit q̄¶ꝓtigit eiusdē ꝑles esse cās.sz nō eiusdē¶ſpe:qz in eadem ſpe nō est assignare diias eētiales.tūc g̃ supplēda est rō q̄ si ꝓtigit eiusdē ꝑles eé cās.tūc cū sic se hēt cā ⁊ effect⁹ nō se ꝯsequūt.

¶Notādū aūt q̄.a.adaptauimus ad lōgā vitā.d.ad uolatilia lōge vite.b.ad cām q̄re uolatilia sint talia.e. ad q̄drupedia lōge vite.c.ad cāz.posset aūt q uellet eꝯ adaptare.d.ad q̄drupedia.⁊.b.ad cāz in q̄drupedib⁹. ⁊.e.ad uolatilia ⁊.c.ad cāz i uolatilib⁹.q̄ aūt.a. itelligat lōga vita mutari nō dz nisi mutarent oēs termini sic supra p.a.itellexīmus vitupabile ⁊ alios termios adaptauimus ad vitia oppoſita ut ad supabūdātiaz ⁊ defectū.sz de ꝟ nulla vis est que q̄ſrcūq̄ fiat semp hēbit ueritas ⁊ itētio phi.¶Deinde cum dicit.

¶Ut ei⁹ qđ est lōge vite eē q̄drupedia nō habere coleram.uolatilibus sicca esse aut aliud aliqd.

¶Qđ dixerat in termis g̃nalib⁹ declarat in termis ſpālib⁹.d.¶Ut longe vite qđ¶sup.significabat p.a.¶esse q̄drupedia¶que sup.significabant p.b.e.est sup.causa¶nō hic colerā¶qđ significabat p.c.¶uolatilia¶sup. que significabant p.d.cā q̄re sint longe vite est¶ficca eē aut altera cā¶utputa tēperamentum cōplonis que sup.cā significat per.b.¶Deinde cum dicit.

¶Si aūt in athoma nō stati ueniūt:⁊ non solū vnū mediū:sed plā:⁊ cāe ꝑles:eq̄les aūt cā est medioz que ad ul'e ꝑmū est aut que ad singulare singularib⁹:manifestuz utiq̄ est q̄ que ꝓpingora vnicuiq̄ ꝓria cā.ꝑmū qđē eni que est sub ul'e.hec enim cā utputa in.d.qđē.c.ipsi⁹.b.cā est in.d.q dem igit esse.c.cā est ipsius.a.ipsi autē.c. b.in hoc autem est eadem.

¶Oñdit in termis g̃nalib⁹ quō cā ⁊ effect⁹ ꝯsecutionez hēant.nā cā que hēt ꝯsecutionē cum suo effectu est cā athoma.i.idisibilis ⁊ eq̄ta.ut qñ vna cā assignat vni⁹ effect⁹ nō ꝑles cāe.vñ dat artē quō possum⁹ deuenire i talē cāz athomā ⁊ eq̄tā.pp qđ q̄rit talē qōnem.si ul'is passiōis assignet cā pticularis pticulariū ſboz.utputa q̄ lōge vite assignet ꝓ cā ficcū in vulture in agla ⁊ in alijs uolatilib⁹ cuz ficcū nō sit cā athoma ⁊ eq̄ta ipsi⁹ lōge vite:erit qō quō deueniem⁹:i cāz eq̄tā ⁊ athomā utz descēdēdo a ficco vſus ſbta pticularia.ut vſus vulturē ⁊ aglā.uel ascēdēdo vſus passionē ul'em.ut vſus lōgā vitā.est aūt solo q̄ſiti q̄ cā eq̄ta q̄renda est in ſbo ꝓpo.⁊ qz magis accedim⁹ ad ſbz ꝓpiū ascēdēdo vſus ul'e.iō ꝟ mō q̄renda est talis cā ut sint uolatilia hñtia lōgā vitā.d.eē ficcū.c.ꝓtēpatū cōplonis sit.b.lōga vita sit.a.g̃.a.i.lōga vita est in.d.i.in uolatilib⁹.p.c.i.p eē ficcū.Rursus.a.est i.c.i.in eē ficcū.p.b.i.p tēpamētū cōplonis.in.b.aūt nō est p aliqd aliđ.sz hec cā eadē ⁊ eq̄ta ē q̄re alique sint lōge vite.hic.s.ꝓtēpamētū cōplonis.iō ait q̄¶si nō stati ueniūt in athomū.¶i.i cāz eq̄tā vnā ⁊ idisibilē¶⁊ nō solū est vnū mediū.¶i.vna cā¶sz sunt pla.¶s.media¶⁊ ꝑles cāe¶si sic est¶⁊ q̄lis est cā medioz.¶i.erit qō nra q̄lis sit accipiēda cā eq̄ta que est de nūo medioz ⁊ q̄ hz se ut mediū.ut z sit accipiēda talis cā(q̄ est ꝑ[a] ad ul'e.)i.vſus passionē ul'ez ⁊ vſus cās ul'iores(aut q̄ est ad singulare ſbz singulariū.) i.vſus ea q̄ sūt de nūo singulariū ⁊ pticulariū cārū.de bem⁹ne g̃ descēdē vſus pticulare ſbz ⁊ vſus pticlares cās.ul'ascēdē vſus ul'e ſbz ⁊ vſus ul'es cās.Et subdit soluēs qōnē q̄(manifestū igit q̄ ⁊ magis ꝑpe vnicui qz)sup.ſbo ꝓprio est(cā ꝓria)sup.magis ul'i.accipe g̃ q̄ sunt ꝓria ul'i passiōi.⁊ ascēdē vſus ul'ez passionē est accipe cās magis ꝓrias ꝑpo ſbo.⁊ ꝟbdit q̄(ꝑ[m] qdem ſb ul'i eē hec est cā.)q.d.q̄ illō qđ ꝓtigit esse ꝑ[m] ⁊ ꝓximū ſb illo ul'i ſbo ul' in ipo ul'i ſbo hec cā.s.ꝑpa ⁊ eq̄ta ipsi⁹ passiōis.nā ſb ul'i ſbo ul' in ul'i ſbo q̄rēda est talis cā.⁊ ꝟbdit(ut in.d.)i.in uolatilib⁹ hñtib⁹ lōgā vitā(qđ est.c.)i.ficcū sup.est cā lōge vite(ipsi⁹.)s.c.i.ipsius ficci(cā est.b.)i.ꝓtēpamētū cōplonis.⁊ qz sic est(i d.qđē igit.)i.in uolatilib⁹(eē.a.)i.lōga vita(ipsi⁹.)s. a.siue ipsi⁹ lōge vite(cā est.c.)i.ficcū(in.c.aūt.)i.i ficco sup.q̄ sit lōga vita.(b.)i.cā est.b.i.ꝓtēpamētū cōplonis.ista g̃ q̄tuoz.vz.b.c.d.a.i.uolatilia.ficcū.tēpamētū cōplonis.⁊ lōga vita se hñt p ordinē.nā.a.est in d.p.c.i.lōga vita in uolatilib⁹ p ficcū.Rursus.a.est i c.p.b.i.lōga vita i ficco p ꝓtēpamētū cōplonis.sz.a.est in.b.i.lōga vita in ꝓtēpamto cōplonis nō p aliq̄z aliā cāz.iō ſbdit q̄¶in ꝟ eni.¶i.in.b.siue in ꝓtēpameto cōplonis sup.q̄ sit.a.i.lōga vita¶eadē est.¶s.cā.i.nō est dare aliq̄z cāz q̄re ita sit.deuētū est eni iā ad cām athomā ⁊ eq̄tā.tūc g̃ supplēda est rō.qz cū deuētū est ad talē cāz.tūc cā ⁊ effect⁹ se ꝯsequunt ⁊ mutuo se inferūt. ut si est cā est ei⁹ effect⁹ ⁊ eꝯ.¶Notāduz aūt q̄ ul'e ⁊ ꝓpiū ſbz est radicale ⁊ ꝑmū fūdamētū oiuz alioz.oia igit alia.vz tā passio q̄z cā passiōis querēda sūt ſb ul'i ſbo.sic posteriora ſb ꝑori.⁊ q̄rēda sūt in ul'i ſbo.tanq̄z sustētata in radicabili fūdamēto.¶Deide cū dicit.

¶De sillogismo qđē igit ⁊ demſtatiōe qđ vnūqđq̄z est:⁊ quō sit manifestum est.sit aūt ⁊ de scientia demonſtratiua.

¶Epilogat circa deteriata.qz iste lib q̄zdā ꝯnexiōez hz ad libz ꝓoz.iō epilogat de utroq̄z.d.¶De sill'is qđē¶q̄ztū ad libz ꝓoz.¶⁊ de demſone¶q̄ztū ad hūc libz¶gd sit vnūqđq̄z.¶i.gd sit tā sill's q̄z demſo(⁊ quō sit ul' quō fiat¶utrū(manifestū est.¶Et q̄ ait q̄(sil' aūt¶sup.manifestū est(⁊ de scia demſtatia¶quō fiat in nob idē eni est.q.d.q̄ ad idē ptiet.nā cū demſo faciat scire idē est ⁊ ad idē ptinet scire quō fiat demſo.⁊ scire quō fiat in nobis scientia demſtatiua.i.per demſrationem.

¶Ꝉncipijs aūt qualr fiāt cognita: ⁊ qs est cognoscēs habit⁹ est manifestum ꝑdubitātib⁹ ꝓximum.

¶Ut dixim⁹ circa hui⁹ scđi libri ꝓn[m].duplex est demſonis ꝓn[m].vz ꝓpriū qđ igredit demſonem ſm ſbam ut diffō.⁊ cōe qđ nō igredit nisi ſm vtutez ut dignitas. Postq̄z g̃ phs determinauit de qđ qd est ⁊ de diffone qđ est ꝓn[m] ꝓpriū.In pte ista determinat de dignitate que est ꝓn[m] cōe.Circa qđ tria facit.qz ꝑ° ꝓtinuat se ad dicēda.2° dat necessitatē ul' assignat rōnē necessitatis hui⁹ capli.3° exequit de itēto.2ª ibi¶Qđ qdez igit.¶ 3ª ibi¶Immediato ⁊ aūt.¶Dicit g̃.¶De ꝓncipijs autem.¶i.de dignitatib⁹¶qualr¶talia ꝓncipia¶fiunt¶nobis¶cognita.⁊ qd est habitus cognoscēs.¶i.p quē cogscim⁹ talia ꝓn[a]¶hic.¶i.ex dicēdis¶manifestū est dubitantib⁹ ꝑmum.¶q.d.q̄ hoc mō erit manifestum q̄ ꝓius procedemus dubitando.⁊ postea soluendo. ¶Deide cū dicit.

UVA. BHSC. IyR_086_4

¶ Nō qdem nō cōtingit scire per demonstrationem non cognoscenti prima principia immediata dictum est prius.

¶ Assignat rōnē illi⁹ capli.d.¶ Nō qdē igit nō cōtingit scire p demōstrationē nō cognoscēti. ¶i.a nō cognoscēte uel nisi cognoscant¶ p̄n⁹ p̄ma imediata ¶cuiusmodi sunt dignitates¶ dicñ est p̄us. ¶vz circa p̄n^m p̄mi libri.nā ibi dicñ ē q̄ de dignitate opz supponē q̄ ē.de passiōe qd. de sbo utrūq;.qd nō eēt nisi iherētiā passiōis i sbo esset reducē i ipsas dignitates.si g̃ iherētia passiōis i sbo roborat p ipas dignitates.ꝛ si nō ꝓtigit scire p demōstrationē ignoratis dignitatib⁹:istō capl̄z ubi ostēdit quō fiant dignitates cognite ualde ē nēcīū ad sciam demōstratiuā ꝛ ad tradēdū artē de demōstratiōe.¶ Deide cū dic.

¶ Immediatoꝝ aūt cognitio ꝛ utrū eadē ē aut nō eadē dubitabit utiq; aliqs:ꝛ utrū sciētia utriusq; an nō:aut huius qdē scientia illius aūt aliqō genus sit ꝛ utrū cū non sit habitus fiāt:aut cū insint lateant.

¶ Exeḡt de itēro.¶ Circa qō duo fac.qꝛ p⁹ p̄mittit q̄sdaz qōnes.2°exeḡt de qōnib⁹ illis ibi¶ Sigdē igit hēm⁹¶ p̄mittit aūt tres qōnes q̄ p̄z vītatē nō sūt nisi due.ē aūt p⁹ qō de ipsis p̄ncipijs imediatis.iō ait¶ Immediatorū aūt cognitio.¶i.cognitio p̄ncipioꝝ ꝛ dignitatum.¶ Dubitabit utiq; aliqs ¶sup.quō talis cognitio se hē at ad cognē ẜnū:ꝛ erit sup.dubitatio.utrū eadem aut nō eadē est sup.cognitio p̄ncipioꝝ ꝛ ẜnū.ꝛ cum sbdit¶ Et utrū scia ¶ponit sc̄az qōnē.d.¶ ꝛ erit ¶ sup.alia qō¶ utrū utriusq;.¶vz tā ẜnū q̄z p̄ncipioꝝ¶ ē scia aut nō aut hui⁹ qdē.¶i.ẜnū¶ ē scia illi⁹ aūt.¶i.p̄ncipioruz ¶sit ¶alterū¶ aliqō gen⁹ ¶utputa.itell⁹ ita q̄ nō eodē hītu cognoscant p̄n⁹ ꝛ ẜnes:sed ẜnes sūt note p hītū q dī scia.p̄n⁹ vō p aliō gen⁹ hituū ut p hītū q dī itellect⁹. Et cū sbdit¶ Et utꝝ cū nō sint ¶ponit tertiā qōnē.d.¶ ꝛ ¶sup.erit 3ª qō¶ utrum hi⁹ ¶p̄ncipioꝝ¶ cū nō insint fiāt i nob.aut cū isint lateāt.¶q.d.q̄ erit 3ª qō q̄ mō fiāt i nob hi⁹ p̄ncipioꝝ.utrū fiāt i nob p acqsitōez uel isint nob a nā.ꝛ latet nos hīe eos.¶ Notādū aūt q̄ p̄ª ꝛ 2ª qō q̄si sūt vna qō.nā ambe dependēt ex vna solutiōe.oñso enī q̄ nō p eūdē hītū cognoscunt p̄n⁹ ꝛ ẜnes qō q̄rebat qō 2ª.oñsuz erit q̄ nō est eadē cognitio utrorūq; qō q̄rebat qō p̄ª.oue ḡ qōnes sūt p̄m rei vītatē.vz utrū eodē hītu cognitiuo cognoscant ẜnes ꝛ p̄n⁹. ꝛ quō hi⁹ p̄ncipioꝝ sint i nob p acqsitionē ul isint a nā ꝛ nos lateāt.¶ Dubitaret forte aliqs de hac ultia qōne quō hi⁹ p̄ncipioꝝ i nob fiāt.¶ Dōm q̄ i cognitione sensitiua ꝛ maxie i visu q potissime assimilat intellectui duo ibi ocurrūt.vz spēs visibilis iformās oculū ꝛ lumē i q̄ vident ipsa visibilia.ita q̄ ipse sēsus visus:sine ipse oculus i q̄ ē talis sēsus ē oia visibilia fieri:qꝛ p̄t spēb⁹ oiuz visibiliū iformari:lumē aūt i q̄ vident talia visibilia ē oia facē:qꝛ vtute lumis oēs spēs colorꝝ mouēt visuz:q̄re aūt regrat ibi lumē.utrū pp ipm oculuz uel pp ipsos colores uel pp utrūq; nō ē p̄ntis speculationis.ꝛ sic ad 1ū q̄ oculus exeat i actū videdi regrit ibi spēs visibilis ꝛ lumē corpale.ita ad 1ū q̄ itell⁹ potis ex eat i actū itelligēdi regrit ibi spēs itelligibilis ꝛ lum̄ i tellus agētis.sz ultra ea q̄ regrunt i visu regrit i itellectu respectu aliq̄rū cognitoꝝ rōcinatio ꝛ discursus.visus enī i vtute lumis corpalis iformat⁹ spe visibilium simplr apphēdit ipsa visibilia.i apphēdēdo enī h⁹¹ visibilia nō discurrit nō rōcinat:sz simplr fert i cognē ipōrū.sz itell⁹ post q̄z i vtute lumis itell⁹ agētis iformat⁹ ē aliq⁹ spēb⁹ itelligibilib⁹ fact⁹ in act⁹ p tales spēs discurrit rōcinat monet seipz ad itelligēdū alia.itellus ḡ respectu aliq̄rū se hēt q̄dāmō sic visus ad visibilia.ut respectu p̄ncipioꝝ.nā sicut visus p solū lumē corpale absq; alio rōcinio iformat spēb⁹ visibiliū ꝛ cognoscit visibilia ipsa.ita itell⁹ potis p solū lumē itell⁹ agētis iformat spe totī⁹ ꝛ spe ptis.ꝛ itelligit qd ipoꝛtat noie totius ꝛ qd noie ptis.ꝛ ẜ itelligēdo absq; alia rōe ꝛ absq; alia argumētatiōe assentit huic p̄n⁹ q̄ oē totū ē maius sua pte.cognitio ḡ p̄ncipioꝝ ꝛ hi⁹ q̄ cognoscunt p̄n⁹ est nob a nā ꝛ nō ē nob a nā.ē qdē nob a nā qꝛ nālr ē i nobis lumē itell⁹ agētis i q̄ talia p̄n⁹ absq; aliq̄ discursu ꝛ rōcinatiōe sūt nota.nō sūt tñ i nob tales hi⁹ a nā.qꝛ itell⁹ nī i sui p̄mordio nascit sic tabula rasa i q̄ nihil ē depictū.tales ḡ hi⁹ formalr ꝛ cōplete sūt i nob p acqsitionē.vtualr aūt ꝛ ut i radice sūt i nob a nā.put ē i nobis nālr lumē itell⁹ agētis i q̄ talia absq; alio discursu ꝛ rōcinatiōe sūt sufficiēter nota.sic ḡ cognitio sensitiua dī nālis.nō q̄ oculus nascat colorat⁹:sz nascit absolor:ꝛ sic tabula rasa i q̄ nullus est depict⁹ color.attū dz talis cognitio nālis:qꝛ nā dedit nob visuz p quē mediante lumine corpali simplr ferunt i ipsa visibilia absq; alio discursu ꝛ rōcinatiōe sic cognitio p̄ncipioꝝ poterit dici nālis.nō qꝛ itell⁹ nascat pict⁹.sed qꝛ p lumē itell⁹ agētis absq; discursu fiūt sibi nota talia p̄n⁹.imo q̄ztū ad aliqd magis sūt nob nāliter nota p̄n⁹ q̄z sit nobis nālis cognitio sensitiua.qꝛ lumē itell⁹ agētis in q̄ sūt nota p̄n⁹ est nobis nāliter iditū.sed lumē corpale i quo vident colores nob aduenit ab exteriori p̄n⁹.cognitio ḡ visiua ē nālis.ẜ tñ nō obstāte visus accipit suam cognē a sēsibilib⁹ siue a visibilib⁹.sic ꝛ cognitio p̄ncipioꝝ ls sit nob nālis eo mō q̄ dixim⁹.accipit tñ talis cognitio p sensū memoriā ꝛ expiētiā.¶ Deiñ cū dic.

¶ Sigdem igit habemus ipsos incōueniēs est:contingit enim certiores habendo cognitiones demonstrantem latere.

¶ Exeḡt de qōnib⁹ p̄dictis.¶ Circa qō duo fac.qꝛ p⁹ exequit de qōne ultima.vz quō fiāt i nobis nota p̄n⁹ uel quō fiāt in nobis hi⁹ p̄ncipioꝝ.2°exeḡt de qōne alia. vz utrū eodē hītu fiant in nobis nota p̄n⁹ ꝛ ẜnes.ibi ¶ Qm̄ aūt circa itelligētiā.¶ Circa p^m sciēdū q̄ in p̄n⁹ lectionis dicebat.q̄ quō fiāt cognita p̄n⁹ manifestum erit p̄mū dubitātib⁹.i.p modū dubitationis ꝓcedētibus.iō duo facit.qꝛ circa cognitionē p̄ncipioꝝ quō fiant nota.p⁹ ꝓcedit dubitādo ꝛ arguēdo.2° vītatē determinādo.ibi¶ Meēe itaq;.¶ Circa p^m tria facit.qꝛ p mo arguit q̄ hi⁹ p̄ncipioꝝ nō sūt nobis a nā.2°q̄ non fiūt in nobis ex acqsitiōe.3°ex his que dixerat ꝛcludit q̄ neutro mō sūt in nobis p̄n⁹.vz nec a nā nec ex acqsitione.2ª ibi¶ Si aūt accipim⁹.¶ 3ª ibi¶ Manifestuz qō est.¶ Dic ḡ¶ sigdē igit hēm⁹ ipsos ¶sup.hi⁹ p̄ncipioꝝ nālr¶ icōueniēs est.¶i.sequet ist⁹ icōueniēs¶ cōtigit eni¶ ẜ posito¶ hñtē cognitiones certissimas.¶i. magis certas siue¶ certiores ¶ut hēt alia trāslatio¶ demōstrationē.¶i.q̄z demōstrationē¶ latē.¶q.d.q̄ si ē icōueniēs hñtē hītū demōstratiuū latē ipz mlto magis ē icōueniēs hñtē hi⁹ p̄ncipioꝝ q sūt mlto certiores q̄z demōstratio latē ipz.nō ḡ tales hi⁹ sūt i nob a nā.qꝛ qñ p⁹ incipim⁹ adiscē nullū hītū scim⁹ nos hīe.si ḡ hi⁹ p̄ncipiorū eēnt i nob a nā hīem⁹ nobilissimos hi⁹ ꝛ laterēt nos: qō ē icōueniēs.¶ Dubitaret forte aliqs.pp qd est hīe nobilissimos hi⁹ cognitiuos ꝛ nos latē.¶ Dōz q̄ hi⁹ cognitiui ꝓ tāto sūt nobilissimi loquēdo ꝑm modū phificū inq̄ztū nos certificant de ipsis reb⁹ cognitis.ḡ nō possum⁹ hīe nobiles hi⁹ cognitiuos nisi sim⁹ certi de reb⁹ cognitis ad q̄s nos ordināt illi ordies:sz nlls ē cert⁹ de aliq̄ re cognita nisi cert⁹ sit q̄ cognoscat illaz.si ḡ cert⁹es de cognito:siue de re cognita cert⁹ eris de cognē rei cognite.ꝛ p q̄ñs cert⁹eris de habitu.nec poterit te latē hi⁹ p quē cognoscis rē cognitā.hi⁹ enī q te certificat de re cognita oportet q̄ certificet de cognitiōe rei

UVA. BHSC. IyR_086_4

cognite. ⁊ p ꝯs opz ꝙ te certificet de seipo. icōueniēs ḡ est hīe hītus cognitiuos nobilissimos ⁊ certissimos nisi sis certꝰ te hīe tales habitus. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ Si aūt accipimꝰ nō hñtes ꝑus q̄ſr utiqz cogſcemꝰ ⁊ adiſcemꝰ: ut nō ex ꝑexñte cogne. ipoſe eni est sic ⁊ i demſatiōe diximus.

¶ Arguit ꝙ nō ꝑñt eē i nob tales hitꝰ ex acgſitiōe. d. ⌊ si aūt ⌋ sup. ⌊ accipimꝰ ⌋ tales hitꝰ p acgſitionē ⌊ non hñtes ⌋ ipsos ⌊ ꝑus ⌋ a nā ⌊ utiqz ⌋ si ita ē ⌊ q̄ſr cogſcimꝰ ⁊ adiſcimꝰ ⌋ sup. tales hitꝰ ⌊ ex nō ꝑexñti cognitōe ipoſe ē sic diximꝰ i demſatiōe. ⌋ i. sic diximꝰ circa ꝑnm hꝰ libꝝ i ḡ ē de demſatiōe. diximꝰ eni ꝙ ois doctria ⁊ ois disciplina itellꝫua ex ꝑexñti fit cogne. cū ḡ cogně ꝓncipioz ut vī nlla alia ꝓcedit cogſ si talis cogſ eēt i nob p acgſiti onē ut vī fieret i nob cognitio aliq̄ itellectiua ex nō ꝑexñti cognitione: qđ est icōueniēs. ¶ Deinde cū dic.

¶ Manifestū igit ꝙ neqz hīe poſe ē: neqz ignorātibꝰ: ⁊ neqz nullū hñtibꝰ hitū fieri.

¶ Cōcludit ex dcis ꝙ cognitio ꝓncipioz nec possit i nobis eē inata nec acgſita. d. ⌊ Manifestū igit. qm̄ neqz poſe hīe ⌋ sup. cogně ꝓncipioz inată p uerā ⌊ neqz ig rātibꝰ neqz vnū. ⌋ i. nullū hñtibꝰ ⌊ hitū ⌋ ꝓncipioz su. cognitionē i nob ⌊ fieri. ⌋ i. si nullū hēmꝰ hitū ꝓncipio rū. ⁊ si ignoramꝰ ꝓncipia. impoſe est in nobis fieri tales habitus per acgſitionē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necesse itaqz est hēre qđē quādā potentiā. Nō huius aūt habere aut erit his honorabilioꝝ ꝑm certitudinem.

¶ Exeqt soluēdo ⁊ vītatez determinādo. Circa qđ tria fac. q̄ ꝑ aīt ꝙ opz ꝑexistē q̄dā potētiā cognitiuā i nobis q̄ dī sensitiua. 2° ostēdit quō hꝰ potētia sensitiua siue sēsus i diūsis diūsimode ꝑexistit. 3° ex his q̄ dixerat solūit ad qōnē ꝓpositā. vz quō ꝑnᵃ sint i nob cognita ostē dēs ꝙ sūt nob cognita ex sensu memoria ⁊ exꝑimēto. 2ª ibi ⌊ Videt aūt hꝰ oibꝰ. ⌋ 3ª ibi ⌊ Ex sensu qđē igit. ⌋ Dicē ḡ ⌊ neēe itaqz ē ⌋ nos. s. ⌊ hīe quādā qđē potētiā. ⌋ s. cognitiuā q̄ dī sensus. ⁊ ſbdit ⌊ nō huiᵃ aūt hīe q̄ erit his honorabilioꝝ ꝑm certitudinē. ⌊ q. d. ꝙ neēe ē nos hīe talē potētiā cognitiuā q̄ dī sensus quā potētiā nō hēmꝰ ac si eēt aliqđ honorabiliꝰ ꝑm certitudinē his. i. cognitiōe ꝓncipioz uel hitibꝰ cognitiuis p q̄s cogſcimꝰ ꝑnᵃ. ipsa eni potētia sensitiua nō ē ita honorabilis potētia ꝑz certitudinē sic̄ sūt hꝰ hitꝰ. ¶ Dubitaret fort aliqs. utrū cognitio sensuū sit nobilioꝝ ꝑm certitudinē q̄z cognitio ꝓncipioz. ¶ Dom ꝙ hitꝰ ⁊ actꝰ sumūt spēz ex obīs. iō simplr ⁊ absolute loquēdo nō pōt eē tā ta certitudo i ipsis sensibilibꝰ q̄ apphēdunt a sēsu quā ta ē i ipsis ꝓncipijs itelligibilibꝰ q̄ apphēdunt ab itellectu. ⁊ ꝑ ꝙ sēsibilia ipsa sūt magis uariabilia ⁊ mutabilia q̄z itelligibilia: imo itelligibilia manēt eodez mō sensibilia sūt aliq̄ mō i ꝯtinuo fluxu. cū ḡ hꝰ sit de rōne certitudis cognis ꝙ nō ꝯtigat alr se hīe circa ptcularia sēsibilia nō poterit eē tāta certitudo sic̄ ē circa ꝑnᵃ itelligibilia. 2° hꝰ idē ꝑz q̄ ea q̄ se hñt ꝑm appōnē nō sūt ita certa sic̄ simplicia: ut ꝑbat phs i ꝑnᵒ ꝑmi meta. ⁊ i fine huiᵃ. ubi agit de certitudie sciarū. ostēdit eni tā in meta. q̄z hic ꝙ arithmetica ē certioꝝ, q̄z geometria. qa pūctꝰ se hēt p additionē ad vnitatē. cū ḡ sēsibilia se hē ant p additionē ad itelligibilia q̄ addūt sup ea ꝺditio nes mäe nō erit tāta certitudo i sensibilibꝰ sic̄ i itelligibilibꝰ. nec ē dubiū q̄z tū ad vītatē q̄sti: ḡ cognitio ꝑn cipioz itelligibiliū sit multo honorabilioꝝ ꝑm certitudinē q̄z cognitio sēsitiua. Sz dubiū i hac qōne fac: qa oia alia oriunt ex sēsu. ⁊ ois alia cognitio certitudinez hēt: q̄ reducit ad sensuz. vī ḡ hꝰ ꝙ cognitio sensitia sit multo certioꝝ oibꝰ aliꝝ cognibꝰ. pp qđ sciēdū ꝙ i rebꝰ ē tria ꝓsiderare. fieri. visum. ⁊ eē. aliq̄ eni sūt ꝓuisa ⁊ ꝑ existūt aliꝝ q̄ztū ad fieri. ut ꝙ alia nō fierēt nisi illa pri us eēnt fcā. aliq̄ q̄ztū ad usuz. ut ꝙ nō possumꝰ eis uti nisi ꝑexistāt alioꝝ usus. alia aūt ꝑexistūt q̄ztū ad esse ⁊ ꝑz se. pp qđ dicemꝰ ꝙ alr cognitio sensitiua ꝑexistit cognitioni ꝓncipioꝝ. alr cognitio ꝓncipioꝝ ꝑexistit cognitiōi ꝯnū. nā cognitio sensitiua ꝑexistit cogni ꝓncipioꝝ q̄ztū ad fieri: ⁊ q̄ztū ad usuz. sz nō ꝓpe q̄ztū ad eē. cognitio aūt ꝓncipioꝝ ꝑexistit cogni ꝯnū nō solū q̄z tū ad fieri: ⁊ q̄ztū ad usuz. ſz ēt q̄ztū ad eē. cognitio eniz sēsitiua ꝑexistit cogni ꝓncipioꝝ q̄ztū ad fieri. qz nisi es set fcā cognitio ꝓus i sensu nulla cognitio q̄ztū ad illd genꝰ posset fieri i itellcū nec ꝓncipioꝝ nec ꝯnū. iō cecꝰ a natiuitate qz nō hūit cogně i sensu de coloribꝰ nullā pōt hīe cogně circa genꝰ coloꝝ. i itellcū. 2° cognitio sē sitiua ꝑexistit cogni itellectiue ꝓncipioꝝ nō solū quā tū ad fieri: sz ēt q̄ztū ad usuz: qđ nō ē itelligēdū de sēsu exteriori: sed de iteriori: ut de fātasia siue imagiatiōe. nā si hō vidisset colores: dato ꝙ postea fieret cecus, ⁊ amitteret visuz exteriorē adhuc posset acgrē sciam de coloribꝰ. ⁊ si acgsiuisset eā ꝑp amissionē visus nō pdēt hꝰ sciam. tū si corrūperet i eo sensus iterioꝝ: utputa si corrūperet i eo fātasia sic̄ corrupta ē i demētibꝰ ⁊ i furiosis dato ꝙ hīet sciam coloꝝ q̄ diu hīet corruptā fā tasiā nō posset directe uti ipa scia. qz ea q̄ sūt i itellectu remanēt i eē hituali nec sūt i actu nisi iterū fiāt in actu fātasmata: q̄re nō poterimꝰ uti his q̄ sūt i itellectu cor rupto fātastico. ḡ cognitio sēsitiua exterioꝝ ꝑexistit cui libet cogni itellectiue q̄ztū ad fieri. cognitio aūt sensi tiua iterioꝝ: ut fātasia ꝑexistit cuilibet cogni itellectie nō solū q̄ztū ad fieri: sz ēt q̄ztū ad usuz. sed talia ꝑpe nō ꝑexistūt cogni itellectiue q̄ztū ad eē. qz post acgsitam sciaz si posset aia libere ꝯtē se supꝫ se uel aspicē ea que hēt i itellectu nullo mō idigeret sensu nec iteriori nec exteriori: sed cognitio ꝓncipioꝝ ꝑexistit cogni ꝯnū ēt q̄ztū ad eē. qz si aia ꝑderet cogně ꝓncipioꝝ: dato ꝙ pos set libe ꝯtē se supꝫ se: ⁊ aspicē ꝯnes q̄s hēt i se nllo mō eēt certa de ꝯnibꝰ ignoratis ꝓncipijs. certificamur aūt de ꝓncipijs reducēdo ea ad sensuz. qz fieri uel usus cog nis ꝓncipioꝝ dependet a fieri uel ex usu cognis sensuuz certitudo ḡ cognis ꝓncipioꝝ ꝙ dependeat a certitudie cognis sensitiue: hꝰ ē q̄dāmō p accns. vz q̄ztū ad fieri ⁊ q̄ztū ad usuz. nō aūt ꝑpe p se q̄ztū ad eē: iō ex hꝰ nō pos sumꝰ arguē simplr loquēdo ꝙ cognitio sēsitiua sit certioꝝ. sed qz cognitio ꝯnū ēt p se ⁊ directe q̄ztū ad eē ꝑ existit cognitiōi ꝓncipioꝝ. iōtalis cognitio simplr est certioꝝ q̄z cognitio ꝯnū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Videt aūt hꝰ oibꝰ ieē aialibꝰ. hñt eni potē tiā nālem indicatiuā quā uocant sensum.

¶ Ostēdit quō huiᵃ potētia sensitiua i diūsis diūsimode exīstat. nā q̄dā hñt sensū exteriorē sine memoria ut aia lia imꝑfecta. musca eni flabello a loco aliq̄ remota im memoꝝ pcussiōis ꝓterite stati redit ad eūdē locū. ḡ mu sca hēt exteriorē sensuz: sed memoria caret. aliq̄ vo aia lia hñt sensuz exteriorē ⁊ memoriā: sed nō hñt directe rōcinatiuā ex talibꝰ sensibilibꝰ ut aialia bruta. q̄dā hñt sensuz memoriā ⁊ rōcinatiuā: ut hoies. Tria ḡ fac. qa ꝑ aīt i qbusdā aialibꝰ eē potētiā sēsitiuā idicatiuā tm. 2° ostēdit i qbusdā eē potētiā sensitiuā ⁊ memoriā. 3° declat i qbusdā: ut i hoibꝰ eē potētiā sēsitiuā memoriā ⁊ rōcinatiuā. 2ª ibi ⌊ Cū sint aūt. ⌋ 3ª ibi ⌊ Adultis igit factis. ⌋ Dicit ḡ ꝙ ⌊ Videt aūt hꝰ. ⌋ i. potētia sensitiua ⌊ ineē oibꝰ aialibꝰ ⌋ ⁊ ſbdit ꝙ ⌊ hñt aūt ⌋ sup. oia aialia ⌊ potētiā nālē ⌋ uel ut hēt alia trāslatio ⌊ potētiā ꝯnālē idicatiuā quā uocamꝰ sensum. ⌋ ¶ Deinde cū dic.

¶ Cū sint aūt sensus his qđē aialiū ē māsio sēsibilis: aliꝝ aūt nō sit. i qbuscūqz qđē igſ

UVA. BHSC. IyR_086_4

nō fit aut oīno aut circa q̄ nō fit nō ē in his cognitio extra sentire. in qb⁹ aūt ieſt ſentiē tibus eſt hēre vnū qōdā in anima.

¶ Agit de 2° g̃du. vz q in aliqb⁹ aialib⁹ nō ſolū ieſt potē tia ſenſitiua: ſed ēt eſt in eis mā̃io ſenſibilis. i. memoria. vñ ait. cū iſit aūt ſenſus ſup. oib⁹ aialib⁹ in his qdē aialiū. ſi. de nūo aialiū fit mā̃io ſenſibilis. ſi. fit memoria q̄ eſt mā̃io z theſaur⁹ z ꝓſeruatio ſpērū ſenſi biliū in alijs aūt. ſ. aialib⁹. ut in impfectis nō fit ſ. mā̃io ſenſibilis z memoria. z ſbdit q i qbuſdā igit nō fit mā̃io ſēſibilis aut oīno. ſi. nll⁹ mō aut circa ea q̄ fit mā̃io ſenſibilis ſiue memoria nō ē i his cogni tio ultra ea q̄ nō ſenſerūt. q. d. q aialia q̄ nō hñt me moriā nullā hñt cognitionē ultra ea q̄ nō ſenſerūt ſiue q̄ nō ſentiūt. i. niſi q̄diu durat ſenſus. q̄diu enī imuta tur ſenſus exterior tādiu aialia carentia memoria pñt aligd cogſcē. ſed deficiēte imutatiōe ſenſus exterioris ultra id qō nō ſenſerūt exteri⁹ nihil cogſcūt. z ſbdit q i qb⁹ aūt. ſi. i qbuſcūq̄ ſentiētib⁹. ſi. in aialib⁹ i eſt ſup. memoria ſiue mā̃io ſēſibilis i illis. ſ. eſt. ſi. ꝓtigit hīe vnū qdē i aia. ſi. vnā quādā potētiā i aia ſup. pter ſēſuz exteriorē quā uocam⁹ memoriā. ¶ No tādū aūt q ait in qbuſdā aūt oīno non fit. ſ. memoria aut circa q̄ nō fit q in illis nō eſt cognitio ultra id qō nō ſenſerūt exteri⁹. i. niſi q̄diu ſenſerūt exteri⁹. nā que dā aialia nullā oīno hñt memoriā. q̄dā aūt memoriaz ſed debilē. ita q niſi ſint uehemētia ſēſibilia exteriora nulla ſit in ipſis de illis ſenſibilib⁹ memoria. q̄ g nullā oīno hñt memoriā nulla oīo remanet in eis cognitio niſi q̄diu durat ſenſus exterior. que aūt hñt memoriā ſolū circa uehemētia ſenſibilia: nō aūt circa alia: circa ea circa q̄ nō fit in eis memoria nō remanet in eis co gnitio ultra id qō ſenſerūt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Multis aūt factis hui⁹ iā quedā ōſia fit: quare in his quādā eſt fieri rōnem ex tali um manſione. alijs vo non.

¶ Ponit 3^m gradū. d. q multis igit factis h⁹. ſi. mul tis factis talib⁹ uel multis exiſtib⁹ talib⁹ hñtib⁹. ſ. me moriā de ſenſibilib⁹ iā q̄dā ōſia fit ſup. iter talia aia lia hñtia memoriā de ſenſibilib⁹ q̄re ſup. pp talē ōſi am eſt. ſi. ꝓtigit in his. ſ. aialib⁹ fieri quādā rō nē. ſi. quādā collationē z rōcinationē ex memoria taliū. vz ſenſibiliū. utputa in hoib⁹ q poſt memoriaz ſenſibiliū rōcinant z ꝓferūt in ſeipſis de his quoz hñt memoriā. in alijs nō ſup. aialib⁹. utputa i brutis nō ſup. ꝓtigit fieri talē rōcinationē ex memoria ſenſibiliū ¶ Nōn^m aūt q bruta nō directe ꝓferūt nec rōcinant. tñ ex q̄dā iſtinctu nāe hñt aligd ſile rōcinatiōi. ut ſi ca nis p odorē ſequat leporē ſi ueniat tres vias. z ſi opor tuit leporē ire p alterā illarū viarū dicūt uenatores ſe eē exptos q odorat ꝑmā z ſcdaz z ſi ueniat p neutrā illarū iuiſſe leporē q ſtatiz icipit currē p tertiā in quo hēt aligd ſile rōcinio. vi. eni ex ſ illare ſic z arguē. ſūt tres vie. nō iuit p ꝑmā nec p ſcdam. g̃ iuit p tertiaz. ſed bruta nō ſic arguūt. ſed ex q̄dā iſtinctu nāe multa faci unt ac ſi arguerēt. vñ nō rōcinant: ſz dicunt aligd hīe ſile rōcinio. qz ut dictū eſt hñt quēdā iſtinctū nāe q in multis ſupplet in eis vicē cuiuſdam rōcinij. ¶ Dein de cum dicit.

> Ex ſenſu qdē igit fit memoria ſic di
> e xim⁹. ex memoria aūt mltotiēs fcā
> expiñtū. mlte eni memorie nūero
> expimētū vnū ſūt. Ex expimēto ãt aut ex oi geſcēte uli i aia vno pter mlta qōcūq̄ i oib⁹ vnū ſit idē artis ē ꝑncipiū z ſcie. ſig-

dē circa gñationē ē artis: ſi vo circa eē ſcie

¶ Soluit ad qōnē ꝓpoſitā. Circa qō tria fac. qz p° circa q̄ſitā qōnē determiat vitatē oñdēs quō fiāt nobis co gnita pn^a. 2° ex vitate determiata ſoluit ad obones fa ctas. 3° vitatē declarat z manifeſtat. 2ª ibi. Neq; igit determiat. 3ª ibi. Ut i machine eūſione. Dicit g ex ſenſu qdē igit fiē dixim⁹ paulo añ. fit. ſ. in nob memoria. ex memoria aūt mltotiēs facta expiñtū fit. z ſubdit. multe eni memorie nūo eſt vnū expimē tū uel ut hēt alia trāſlatio ſūt vnū expimētū qō in idē redit. nā vnū expimētū eſt multe memorie: qz cōfi cit ex multis memorijs. z multe memorie ſūt vnū ex perimētū: qz faciūt vnū expimētū. z ſbdit q ex expi mēto aūt aut ex oi. ſi. z ex oi uli geſcēte in aia vnū ꝑ ter multa qz ulē cū fit vnū i oib⁹ illud idez ſup. qō gñat ex expimēto. z ex uli geſcēte in aia eſt pn^m artis z ſcie z dat diām iter artē z ſcia. d. ſigdē circa ge nerationē. i. ſi tale pn^m ſit circa gñationē z circa fieri artis eſt ſup. pn^m ſi vo circa eē. ſi. circa neēia que nō dīr eē i fieri. ſed dīr eē in exiſtē. q̄ g circa talia accipit talis pn^m ſcie. ſi. h⁹ pn^m acceptū erit pn^m ſcie. decla ratū eſt g quō gñat in nobis hit⁹ ꝑncipioz q eſt pn^m ar tis z ſcie. qz ſi ex multis ſenſib⁹ fiat memoria. ex mltis memorijs expimētū. ex multis expimētis ule. tunc ex expimēto z uli geſcēte in aia eſt in nobis ſiue gñat in nobis id qō eſt pn^m artis z ſcie. ¶ Notādū aūt q expi mētū eſt notitia accepta de aliq̄ re ptic̄l⁹ ex collatiōe multoz ptic̄lariū. utputa ſi vidi q reubarbarū in ſ p ticulari hoie purgauit colerā z hēo ſ i memoria. z vi di q in alio fecit ſ idē: z hēo ſ in memoria. z rurſus i alio z in alio ſ idē vidi: z memorat⁹ ſum ex multis ta lib⁹ ſenſib⁹ z ex multis talib⁹ memorijs ego facio quā dā collationē p rōciniū quō reubarbarū in ſ z in illo z i alio ptic̄lari hūit talē effectū z ex collatiōe hoz oi um accipio hāc expimētalē notitiā: qz reubarbaz pur gat colerā: z qz ſolus itell⁹ eſt id qō rōcinat de rebus. potētia aūt ſenſitiua qz quātūcūq̄z alta nō ꝑpe rōcina tur. lz forte hēat aligd rōcinio ſile. cognitio expimēta lis ad itell⁹m ptinet: nō ad itell⁹m ut cogſcit recto reſpe ctu uel aſpectu z ut accipit ꝑm ſe. qz ſ mō itell⁹ nō co gnoſcit ptic̄lare: ſz ulē. ſed expimētalis cognitio pti net ad itell⁹m ꝑut ꝓtūct⁹ ſenſui p reflexionē cogſcit pti culare z rōcinat de ptic̄larib⁹. ¶ Notādū ēt q̄ſdam exponē textū ꝑſi q ex ſenſib⁹ fit memoria ex mltis me morijs fit expimētū: ex expimēto aūt fit ulē qō ulē eſt pu^m artis z ſcie: ſic g̃ exponētes ꝑz in quādā vitatē i cidūt. ſz nō uadūt ad mētē ei⁹. nā in textu plane habet q ex oi uli geſcēte in aia vna ꝑter multa eſt illud. ſiue hēt eē illud idē qō eſt pn^m artis z ſcie. g̃ ꝑm mētez ꝑſi opz videē nō quō ulē ſit pn^m ſcie. ſed quō ex uli hēt eſſe z gñat id qō eſt pn^m ſcie: z ēt artis. qō quō ſit in qōni b⁹ patebit. ¶ Nōn^m aūt q ars eſt recta rō factibiliū ut declarari hēt in 6° ethi. iō hit⁹ ꝑncipioz ut vſaē cir ca factibilia z circa ea q̄ ſūt i fieri dī eē pn^m artis. ſz qa ſcia eſt de neēijs q̄ ꝑm q h⁹ nō dīr fieri: ſed eē. iō hitus ꝑncipioz cū vſaē circa eē. i. circa neēia efficit pn^m ſcie in aia eni nr̄a eſt hitualis cognitio tā ꝑncipioz factibi liū q̄ſ ſpeculabiliū z utraq; talis hitualis cognitio dī itell⁹. ſz h⁹ hitualis cognitio ſiue itell⁹ ut vſaē circa fa ctibilia eſt pn^m artis. ut circa ſpeculabilia eſt pn^m ſcie. ¶ Dubitaret forte aliqs. in quo dīnt expimētū z ulē. ¶ Dōm q nr̄a cognitio icipit a ſenſu z cū ꝑmo icipi mus cognoſcē multū adherem⁹ cognitioni ſenſibiliū ita q nō cogitam⁹ niſi ptic̄lariter de reb⁹: neſcim⁹ eni abſtrahē ulē a ptic̄lari. vnus enim hō illitteratus re putaret impoſſibile q poſſet intelligi hō ꝑter ſortez z platonē z ꝑter oēm ptic̄larē. q̄diu g̃ in tali cognitio ne ſiſtim⁹. utputa q nō cogitam⁹ de reubarbaro ꝑter ſ

UVA. BHSC. IyR_086_4

pticulare reubarbarū. ⁊ ꝑter illud. ⁊ ꝑter oē tale partī
culare tādiu de reubarbaro nō hēmus notitiā nisi expi
mētalē. sed qñ accepim⁹ expimētalē notitiā p mlt̄os sē
sus ⁊ multas memorias. de hac herba ut de reubarba
ro q̄ purgat colerā. ⁊ postea accepim⁹ aliā expimētalē
notitiā. ⁊ postea accepim⁹ aliā p multos ēt sensus ⁊ ēt
memorias de alia herba q̄ hēt aliū effectū. ut puta de
ysopo q̄ purgat flegma a pectore. tūc ex multis talib⁹
expimētis excitat itell⁹ ut cogitet de nāis rerū. ut' ga
videt eē pticulare reubarbarū purgare colerā. q⁹ expt⁹
est in multis talib⁹ pticularib⁹ sic eē. ⁊ q⁹ videt oēz ysо
pū purgare flegma. q⁹ expt⁹ est i multis sic se hīe: cogi
tat aliquā vnā nām eē in oib⁹ pticularib⁹ reubarbaris
vñ hñt hūc effectū. sic ēt ⁊ i ysopis ⁊ i alijs reb⁹: vñ ac
cipit expiētiā. tūc fit i aia cognitio vni⁹ ul'is ꝑter mul
ta. s. pticularia. q⁹ ꝙsiderabit nāz illā vnā ul'em ꝑter ꝟ
pticulare ⁊ ꝑter illud. ⁊ ēt ꝑter oē pticulare dī tale ul'e
eē ꝑter multa. q⁹ ꝙsiderab' ut vnū nō est diuisuz p mlta.
q⁹ tūc ꝙsiderabit p multa. ⁊ ꝑter ꝟ q̄ sit diuisuz in mlt̄is
qñ abstrahet a pticularib⁹ oib⁹ ⁊ ꝙsiderabit ꝑm se.
tale eni ul'e erit ex oi pticulari abstractū: erit vnū ꝑter
multa. q⁹ erit vnū ꝙsideratū ꝑter diuisionē ⁊ multitu
dinē erit vnū oib⁹. q⁹ i ipso vniunt oia pticularia. tale
ul'e dicet eē gescēs: q⁹ erit ꝙsideratū ⁊ abstractū ꝓter
oēm locū. ꝑter oē tps. ꝑter oēm uariationē. tale ēt ul'e
dicet gescēs i aia. q⁹ ꝑm eē qđ hēt in suis pticularibus
nō est gescēs: sed est uariatiōi subiectū. sed ꝑm esse qđ
hēt p ꝙsiderationē a se dī eē gescēs: q⁹ ē a uariatione se
motū. tale aūt ul'e ē ꝑn^m artis ⁊ scie. ⁊ ex tali ul'i fit in
nobis ꝑn^m artis ⁊ scie. qđ quō sit i sequēti qōne pate
bit. pz ḡ quō dīt expimētū siue cognitio expimentalis
ab ul'i. nā q̄diu sistim⁹ i cognitiōe pticulariū nō ꝙside
rātes in eis nām vnā ꝑter multa tādiu possum⁹ hīe de
ipsis cognitionē expimētalē: sed nō ul'em. sz qñ ꝙsidera
m⁹ in eis nāz vnā ꝑter multa: tūc incipit eē in nobis co
gnitio ul'is ex q̄ fit i nobis ꝑn^m artis ⁊ scie. ¶ Ulteri⁹
forte dubitaret aliq⁹. quō ex expimēto ⁊ ex ul'i gescen
te i aia fit in nobis ꝑn^m artis ⁊ scie. ¶ Ꝺ̄m q⁹ ꝑn^m ar
tis ⁊ scie est ipse hit⁹ ꝓncipioz siue ipse itell⁹ us q⁹ dī h⁹'
hit⁹. sed ꝙstat q⁹ hit⁹ ꝓncipioz nō est ipsa ul'is cognitio
nec est ipm ul'e cognitū. sz est aliq̄d ex his aggñatū. hi
tus eni nō est ipse act⁹ nec est ipm obm. sed ē aliq̄d ag
gñatū ex actib⁹: ut p act⁹ tēdim⁹ i oba. imaginabimur
eni q⁹ sic ex frequēti citariçare efficimur citariste ⁊ ag
gñat i māu qđā hilitatio ad citariçādū q̄ hilitatio nō
est ipsa citara: circa quā vsat act⁹ citariçādi. nec est eti
am ipse act⁹ citariçādi: sz ē aggñata ex h⁹' actib⁹: put p
tales act⁹ nos exercitam⁹ circa citarā. sic ⁊ i hitib⁹ in v
tutib⁹ moralib⁹ ꝟ idē videm⁹. tales eni hitus nō sūt nec
act⁹ nec oba: sed sūt aggñati ex actib⁹ p qs tēdimus in
oba. ita ēt i hitib⁹ speculatiuis. sic eni ex frequēti absti
nere fim⁹ tēperati ⁊ aggñat in nobis hit⁹ tēperātie ꝑm
quē bñ nos hēm⁹ circa talē māz moralē. sic ex frequēti
specular fim⁹ speculatiui: ⁊ aggñat in nobis hitus ꝑm
quē bñ nos hēm⁹ circa mām speculatiuā. hit⁹ ḡ iste ag
gñat⁹ nō est ipm obm speculatū nec ē ipse act⁹ speculā
dī: sed est aliq̄d aggñatū ex actib⁹. ¶ Adūtēduz tñ q⁹
h⁹' hit⁹ speculatiui aggñati ex actib⁹ i aia sūt qđā q̄lita
tes aie. sic ḡ videm⁹ in q̄litatib⁹ sensibilib⁹: sic suo mō
se hēt in q̄litatib⁹ itelligibilib⁹. in q̄litatib⁹ eni sensibi
lib⁹ qđā sūt q̄litates ꝑme ut q̄litates elt⁹ oz q̄ sunt ꝑn^a
mixtoz. qđā sūt q̄litates scde: ut q̄litates ipsoz mixto
rū que mixta sūt ꝓncipiata ⁊ cōposita ex elt⁹. sicut ḡ
elta sūt ꝑn^a mixtoz. sic q̄litates ꝑme sūt ꝑn^a q̄litatū se
cūdarū. eodē ēt mō in hitib⁹ cognitiuis qui sūt q̄lita
tes itelligibiles. qđā sūt q̄litates ꝑme. ⁊ qđā scde. ⁊ q̄
litates ꝑme sūt ꝑn^a q̄litatū scdarū. q⁹ si uolum⁹ vidē q
sūt hit⁹ ꝑmi cognitiui. ⁊ q scdi. uel q̄ sūt q̄litates itelli
gibiles ꝑme ⁊ que scde cū talia cānt ex hitib⁹ ⁊ act⁹ ex
oib⁹ opz ad ipsa oba recurrē. dicem⁹ eni q⁹ ipsa oba q̄
dā se hñt ut ꝑn^a ⁊ cāe ex quoz cognitione dependet co
gnitio alioz. qđā se hñt ut ꝓncipiata ⁊ cāta quorū co
gnitio cātur ex cognitiōe ꝑmoz. ¶ Ꝓpter qđ sic se ha
bēt ipsi act⁹ ⁊ ipa oba ad iuicē sic se hēbūt ⁊ ipsi hitus.
hit⁹ ḡ aggñat in nobis ex frequēti ꝙsideratiōe circa ꝓn
cipia. quē hitū uocam⁹ itell'm. hēbit rōnem ꝓncipij re
spectu hituū aggñatoz in nobis ex frequēti ꝙsiderati
one circa ꝓncipiata. q⁹ si illa ꝓncipiata a nobis ꝙside
rata sūt factibilia aggñabit i nobis hit⁹ q dī ars. si vo
sint nec̄ia aggñabit in nobis hit⁹ q dī scia. itell's ḡ erit
ꝑn^m artis ⁊ scie. cū ḡ itell's sit qđā hit⁹ aggñat⁹ i nobis
ex ul'i ꝙsideratiōe ꝓncipioz. pz quō ex ul'i gescēte i aia
fuit in nobis ille idē hit⁹ q est ꝑn^m artis ⁊ scie. est ḡ ipz
ul'e ⁊ ipsa ꝙsideratio ul'is de ꝓncipijs ꝑn^m artis ⁊ scie.
⁊ gcqd est cā cāe est cā cāti. ¶ Ꝓstq̄z ex tali ul'i ꝙsidera
tione aggñat in nobis itell's q est ꝑn^m artis ⁊ scie. ⁊ ēt
ipsa ul'is ꝙsideratio dicet eē ꝑn^m artis ⁊ scie. bñ ḡ dice
bat q⁹ ul'e est ꝑn^m artis ⁊ scie. ⁊ ēt ex ul'i aggñat in nob
itell's q est tale ꝑn^m. dicem⁹ ḡ q⁹ sensus ⁊ memoria sūt
ꝑn^a ualde remota ad aggñandū hitū q dī itellus. expi
mētū aūt ⁊ ul'e siue ꝙsideratio expimētalis ⁊ cōsidera
tio ul'is de ꝓncipijs sūt ꝑn^a magis ꝓpinq̄ ad aggñan
dū talē hitū. iō phs gñationē h⁹' hit⁹ attribuit his duo
bus. uolēs q⁹ ex expimēto ⁊ ex ul'i qđ est in nobis ⁊ ag
gñat in nobis ille idē hit⁹ q est ꝑn^m artis ⁊ scie q dī in
tellect⁹. ¶ Adūtēdū ēt q⁹ ꝛz itell's siue hitus ꝓncipioz
tanq̄z ex suis cāis gñet ex expimēto ⁊ ex ul'i ꝙsideratio
ne ꝓncipioz ipm tñ ul'e siue ipsa ul'is ꝙsideratio est p
pinqor ⁊ imediator cā q⁹ aggñet in nobis talis hitus
q̄z sit ipm expimētū. ¶ Adūtēdū ēt q⁹ cū dicim⁹ q⁹ ex
ul'i est uel fit in nobis hit⁹ q est ꝑn^m artis ⁊ scie. ꝟ qđ dī
ul'e pōt referri ⁊ ad ipm obm ul'i ꝙsideratū ⁊ ad ipsum
actū. i. ad ipsam ul'em ꝙsiderationē obi. ex utrisq̄z entz
cānt hit⁹ ex actib⁹ ⁊ ex obis: q⁹ ut dictuz ē. gcqd est cā
cāe est cā cāti. oba eni sunt cā actuū. act⁹ aūt habituū:
ergo ⁊ ipa oba erūt cā etiā hituū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Neq̄z igit̄ determinati hit⁹ neq̄z ab alijs habitibus fiunt notioribus. sed a sensu.

¶ Soluit uel rñdet ad obones supi⁹ factas. arguebat eni
supⁿ q⁹ hit⁹ ꝓncipioz nō sūt nobis inati nec sūt nobis
acq̄siti. q⁹ nulla cognitio ꝑcedit cognitionē ꝓncipioz
nec fit i nobis aliq̄ cognitio itellectiua ex nō ꝑexistēti
cognitione. ad que rñdet q⁹ hit⁹ ꝓncipioz nō sūt i no
bis cōplete inati. sed fiūt in nob ex acq̄sitiōe ⁊ ex ꝑexī
ti cognitione. nō ex ꝑexīti cognitiōe certiori. q⁹ nulla
cognitio certioz ꝑcedit cognitionē ꝓncipioz: sed ꝑn^a
fiūt nobis cognita ex ꝑexīti cognitiōe sensitiua ⁊ ex sē
su. iō ait q⁹ ⌊ neq̄z igit̄ hit⁹. ⌋ sup. ꝓncipioz ⌊ determia
ti. ⌋ i. nō sūt in nobis tales hit⁹ determiati cōplete ina
ti ⌊ nec fiūt ⌋ tales hit⁹ ⌊ ab alijs hitib⁹ notioribus. sed a
sensu. ⌋ i. cānt a sensu ⁊ a ꝑexīti cognitiōe sēsitiua. qđ
quō fiat dcm̄ ē supⁿ. q⁹ ex sēsib⁹ fit memoria ⁊c. ¶ Mo
tādū aūt q⁹ hit⁹ ꝓncipioz nō sūt in nobis determinati
i. cōplete inati. nā illud dī determinatū qđ est termi
natū: ⁊ qđ puenit ad pfectū terminū. cognitio eni ꝓn
cipioz nō est nobis nāliter indita sub eē cōpleto: tñ nā
liter hēmus aliq̄d de cognitione ꝓncipioz in quātum
hēmus nāliter inditū lumē intellectus agētis in quo
lumine sunt talia ꝓncipia nota. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ut i machine ꝟsione fcā vno stāte alter stetit. postea alter q̄lsq̄z i ꝓncipiū ueniat. aia aūt existit talis ens q̄lis possit pati hoc.

¶ Ueritatē determiatā declarat ⁊ manifestat. Dixerat
eni q⁹ ex multis sensationib⁹ fit memoria. ex mlt̄is me
morijs fit expimētū. ⁊ postea ul'e. ⁊ ex his oib⁹ fit i nob
hit⁹ q dī itell's q est ꝑn^m artis ⁊ scie. i. q̄b⁹ dictis posset

UVA. BHSC. IyR_086_4

eē duplr dubiū. vnum q̄re opz esse multa talia ad ꝟ q talis hit⁹ gñeā. 2ᵐ aūt dubiū eē posset quō ex sensu pōt cārī cognitio ulis que regrit ad ꝟ q gñeā talis habit⁹. Tria g̃ fac: qr p⁹ soluit ad dubiū pmū. 2⁹ ad dubiuz 2ᵐ. 3⁹ ex his que dixerat ꝛcludit q opz ex sensu ꝛ via inductiua accipe cognitionē ꝓncipioꝝ ꝑmoruz. 2ª ibi⁊ Qđ aūt dictū est olim. ⁊ 3ª ibi⁊ Manifestū est q̄m. ⁊ Dicit g̃ q⁊ ut i machine euersione facta. ⁊ i. ut ꝛtigit q̄ fit eūsio. i. debellatio machine exercit⁹ ita sup. fit cū gñā i nobis hit⁹ q dr itell's. cū eni exercit⁹ fugat⁹ est⁊ vno stāte alter stetit. postea alter q̄sq uenīāt in ꝑn^m. ⁊ i. donec uenīāt in tātā multitudinē q possint eē ꝓncipiuz pugne. cū eni bellātes vñi sūt in fugā ꝛ eoꝝ machina sue eoꝝ massa est debellata ꝛtigit q vn⁹ fugiētiū se figit ꝛ stat in aliq̄ cui adiūgit se alter fugiēs: ꝛ postea alter donec uenīāt in tātā multitudinē q possint eē ꝑn^m pugne. vn⁹ eni hō nō sufficeret ad pugnādū. sed multi sic ꝛgregati sufficiūt. sic nō glibet vn⁹ sensus sufficē ad faciēdū memoriā nisi eēt talis vn⁹ sensus q hzet vim mltoꝝ. sic sūt illa que cū magna adunatione videm⁹. sed vni sensui aggregat⁹ ali⁹ sensus: ꝛ postea ali⁹ multi tales sensus. ut q̄ vnū ꝛ idē multotiēs vidim⁹ faciūt in nobis memoriā illi⁹ rei vise ꝛ ex multis memoꝝ experimētū ꝛ postea ulē. ꝛ ex his oīb⁹ aggñaī in nobis intellect⁹ q est ꝑn^m artis ꝛ scie. si g̃ q̄rat q̄re opz talia mltiplicare ad ꝟ q gñeā talis hit⁹. pz q sic in pugna vn⁹ hō nō sufficit ut sit ꝑn^m pugnādi sic ꝛ in gñatiōe huius hit⁹ nō sufficit vn⁹ sensus nec vna memoria. ꝛ ꝟbdit q⁊ aia aūt h⁹ cū sit q̄lis possit hec pati. ⁊ q. d. q neciū est q ex multis sensib⁹ fiat memoria ꝛ ex multis memoriis fiat expimētū ꝛ sic ꝓcedē. ita tū q debem⁹ supponē i ꝟ pcessu q aia sit h⁹i. i. sit talis nāe q̄lis possit ꝟ pati. vz q ex sensib⁹ ꝛ memoꝝ possit i ea fieri cognitio experimētalis. ꝛ ēt possit i ea fieri ulē. ꝛ q possit in ea aggñari talis hit⁹ q sit ꝑn^m artis ꝛ scie. i. opz supponē q aia sit talis nāe q in ea nō solū sit potētia sensitiua sed intellectiua. ¶ Dubitaret forte aliqs quō aggñatio ipsi⁹ itell's siue hit⁹ cognitiui p quē cognoscim⁹ ꝑn^a assimilatur exercitui fugiēti iterū debellare uolēti. ¶ Dōz q optie exēplū est ad ꝓpositū. nā exercit⁹ fugiēs obstupefact⁹ est dispsus ꝛ nescit i quo loco se ꝛgreget q̄si casualiter se ponit. ꝛ nō totū sil'r sed paulatim se cōgregat. sic cū uolum⁹ cognoscē cās ꝛ ꝑn^a ex quoꝝ cognitiōe aggñaī in nobis itell's q̄si sum⁹ obstupefacti ex adunatione. qr videm⁹ effectū ꝛ ignoram⁹ cām sum⁹ sparsi. cogitam⁹ hicide. nescim⁹ ubi figam⁹ cogitationē nr̄az. postq̄ aūt figim⁹ nos in aliq̄ vna memoria: ut qr hoc vidimus tali tpe q̄si casualr est q bñ nos figam⁹: ꝛ si bene nos fixim⁹ vna memoria nō sufficit: sed ēt memoraī de alio tpe q ēt de tali tpe ꝟ idē ꝛtigit. ex plrib⁹ talib⁹ memoriis hēm⁹ expimētū ꝛ ulē: ꝛ poterit in nobis aggñari ꝓdict⁹ hit⁹. q aūt nō sufficit vnū tale gd: sed req runt multa: ꝟ est qr vnū fortificat p aliud. sic g̃ multitudo bellātiū est fortioꝝ: sic sensus plurificat⁹ fortioꝝ ē ad aggñandū memoriā: ꝛ memoria multiplicata fortioꝝ est ad aggñandū expimētū. h⁹ multiplicatio pōt referri ꝛ ad act⁹ ꝛ ad potētias. ad act⁹ qdē qr vn⁹ sensus nō sufficeret nec vna memoria. ipsi eni act⁹ sensitiui plres ꝛiūcti efficaciores sūt ꝛ multe memorie sil'r iūcte maiorē vtutē hñt. pōt ēt mltiplicatio hec referri ad ipas potētias. nā ipse sensus q̄tūcūq̄ plificat⁹ nō sufficeret ad aggñandū hitū ꝓncipioꝝ. sed sensus ꝛiūct⁹ memorie: ꝛ memoria ꝛiūcta expimēto cognitioni ulī oia ista sil'r iūcta se iuicē fortificāt: que fortificata ꝛ roborata pñt in nobis aggñare hitū q dr itell's. ¶ Deinde cum dic.

¶ Qđ aūt dcm̄ ē oli nō aūt plane dcm̄ ē. iterū dicam⁹. extāte eni idr̄ntiū vno ꝑmo qdē i aia ulē ē: ꝛ nāq̄ sētire qdē singl'are. sē sus aūt ulis ē: ut hois nō callie hois. itez i his stat q̄sq̄ imptibilia stēt ꝛ ulia: ut puta hui⁹ aialis quousq̄ aial. ꝛ in hoc simil'r.

¶ Declarat secūdum dubium. vz quomō ex sensu possit gñari cognitio vniuersalis assignās pro causa q ipse sensus est rei vniuersalis: lz sentire sit rei particularis. q̄ quomodo uerum sit in dubitatione patebit. si ergo ipse sensus est rei vniuersalis nō est mirū si ex sensu pōt cārī in nobis cognitio ulis. iō ait⁊ Qđ aūt dictū ē oli nō aūt dictū est certe. ⁊ i. clare quō. s. ex sensu possit fieri ulē gescēs i aia. dicebat eni ꝟ supꝑ quō ex sensu fiebat memoria: ꝛ postea expimētū: ꝛ postea ulē: sed nō dicebat ꝟ certe ꝛ clare: qr nō reddebat cā uel rō dicti. ꝛ ꝟbdit. ⁊ iterū dicam⁹ ⁊ sup. clare ꝛ certe quō ꝟ fiat. ꝛ subdit⁊ stāte eni idr̄ntiū vno. ⁊ i. stāte aia sup ꝛsideratiōe idr̄ntiū i aliq̄ vno: ut q̄ ꝛsiderat multa pticularia: put sūt idr̄ia in aliq̄⁊ vno ⁊ q̄ sic est: ꝛ q̄ sic ꝛsiderat⁊ ē in aia ꝑmū qdē ulē. ⁊ ꝛ ꝟbdit q⁊ ꝛ nāz sentire qdez est singulare. sensus aūt rei ulis: ut hois sz nō callie hois ⁊ i. nō hui⁹ pticularis hois tm̄. q. d. q cū p sensum accepta sūt aliq̄ pticularia eē idr̄ia i aliq̄ vno aia stāte in tali ꝛsideratione fit in ea ulē. nec est mirū si p sensuz pōt ꝟ fieri: qr ipse sensus est rei ulis: lz sentire sit rei particularis: ꝛ qr dederat modū quō ex particulariꝫ ꝛsideramus ulē q̄ ꝺ est spēs: ut q̄ ꝛsideram⁹ aliq̄ plura particularia i idr̄ia in vna nā specifica dāt modū quō ex ipsis spēbus possum⁹ ꝛsiderare ulē q ꝺ est gen⁹. iō subdit q⁊ iterū i his stat. ⁊ i. aia post q̄z ꝛsiderabit mltos particulares eēs sub vna nā egna. ꝛ multos particulares hoies ꝟ vna nā humana iterū stat. i. stat aia in his. i. i ꝛsiderādo equū ꝛ hoiem: ꝛ hui⁹ spēs ꝛsiderādo quō ꝛueniūt⁊ quousq̄ utiq̄ stēt imptibilia ꝛ ulia. ⁊ i. quousq̄ tales ꝛsiderationes stēt ꝛ finiant ad imptibilia uel in iptibilia: ut hēt alia trāslatio. q. d. stāte aia in ꝛsideratiōe spērū deueni et ad ipsa gña que sūt ulia ꝛ imptibilia. i. idr̄ia: qr i ipso gñe hñt ipse spēs quādā vnitatē ꝛ quādaz idr̄iam. ꝛ subdit. ⁊ ut hui⁹ aialis. ⁊ i. stabit aia sup ꝛsideratione hui⁹ aialis. utputa hois ꝛ eq ꝛ aliarū spērū⁊ quousq̄ aial. ⁊ i. quousq̄ hēat ipm⁊ aial. ⁊ ꝛ ipm gen⁹ ⁊ ꝛ in ꝟ sil'r. ⁊ i. ꝛ sil'r aia stabit in hoc. i. ꝛsiderādo hoc gen⁹ qđ est aial. ꝛ in ꝛsiderādo aliud genus qđ est plāta donec sup. ueniat ad aliud supi⁹ gen⁹: ut ad corp⁹ aiatum. pp qđ pz quō in aia fit cognitio ulis ipsi⁹ spēi ex idiuiduis ꝛ quō in ea fit cognitio gñis iferioris ex spēbus: ꝛ quō gñis supioris ex iferioribus gñibus. ¶ Dubitaret forte aliqs quō sentire est rei particularis: ꝛ sensus rei vniūsalis. ¶ Dōm q vnū actū sentiēdi nō sentim⁹ nisi vnuz particulare: qđ si dicaī q vno intuitu pōt qs vidē decem hoies. rñdem⁹ q quot sūt hoies vis tot sūt spēs ꝛ idola in oculo ꝛ q̄dāmō tot sūt visiones. necest icōueniēs q cū ozganū sit gd q̄tū q in diūsis ptib⁹ ozgani recipiant diūse spēs: ꝛ q̄dāmō fiāt ibi diūse visiones. p vnaz eni ꝛ eādē ptē oculi nō videbim⁹ sil'⁊ sel'r tota nec plres ptes toti⁹. vñ g act⁹ sentiēdi nō est ꝓpe nisi vnius rei particularis: sed p vnā vtutē sensitiuā multa particularia pcipe possum⁹. vn⁹ g sensus siue vna vt⁹ sensitiua p plres act⁹ sentiēdi pcipit particularia multa: ꝛ ēt vna vt⁹ sensitiua pōt cognoscē de illis multis particulariꝫ quō ꝛueniāt ꝛ quō differāt. ꝟ g mō sensus est ulis: qr i multis particulariꝫ refuat rō ulis. uel ꝟ mō sensus est ulis. qr est multū ꝓpinqu⁹ cognitioni ulī. vn⁹ eni act⁹ sentiendi est multū remot⁹ a cognitione ulī. qr nō pcipit nisi vnū particulare. sed ipse sensus vn⁹ ꝛ idē exīs q pcipit multa particularia. ꝛ pcipit quō ꝛueniāt ꝛ quō differūt ualde est ꝓpinqu⁹ cognitioni ulī: qr stati itellect⁹ adiutus p sensuz ꝛsiderabit particularia illa: ut sunt idr̄ia. ꝛ stādo sup tali ꝛsideratiōe. ut illa particularia ꝛueniūt ꝛ ut i sunt idr̄ia: statim accipiet idē ꝛsiderationem ulem:

UVA. BHSC. IyR_086_4

hūc aūt modū ꝓcedēdi ipse textꝰ designat. sensus ḡ nō est callie tm̄. i. vniꝰ pticularis. sed est homis siue est rei uīs qđ est pluriū pticulariū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū est qm̄ nobis prima inductione cognoscere necessariū est. ⁊ nāq̄ sensus sic vniuersale intus facit.

¶ Cōcludit ex dictis q̄ opꝫ ex sensu ⁊ via inductiua accipere cognitionē ꝑmoꝝ. i. ꝑncipioꝝ siue uīuꝫ. d. Manifestū est qm̄ neciū est nobiꝭ cognoscē ꝑma. i. ꝑncipia ⌊inductione. ⌋ i. via inductiua. ⁊ subdit q̄ ⌊ ⁊ nāq̄ sēsus sic facit cognoscē uīe. ⌋ cū enim per sensuꝫ cognoscim⁹ hoc pticulare ⁊ illud tūc inducēdo in hoc ⁊ in illo ꝑ inductionē cognoscim⁹ uīe. cū enim nr̄a cognitio incipiat a sensu ex pticularib⁹ ⁊ per inductionē opꝫ prima ꝑncipia ⁊ uīa cognoscere. ¶ Tunc segtur illa pars.

¶ Qm̄ aūt circa itell'm hituū i qb⁹ uer̄ dicim⁹: alij qdē sp ueri sūt. alij aūt recipiūt falsitatē: ut opio ⁊ rō. uera aūt sp scia ⁊ itellectus ⁊ ꝑncipia demr̄ationū notiora sunt.

¶ In q̄ post q̄z soluit hāc qōnē quō fiāt nobis nota ꝑnª soluit qōnē aliā. utrū eodē hitu cognitiuo cogīscamus ꝑnª ⁊ ꝑncipiata. siue ꝑncipia ⁊ ꝫnes. est eni sua itētio ꝓbare q̄ nō est idē hitꝰ cognitiuꝰ ꝑ quē cognoscimus ꝑncipia ⁊ ꝑ quē cognoscim⁹ ꝫnes. Circa qđ duo facit qr̄ ꝑº sepat itellectū ⁊ sciaz q sūt hitꝰ semp ueri ab alijs hitib⁹ nō semp ueris. 2º dat dīaz iter ipm itell'm ⁊ sciaz ostēdēs talia nō dicē vnū ⁊ eūdē hituz: sed diūsos. ibi ⌊ Et nihil ē scia. ⌋ Dicē ḡ ⌊ Qm̄ aūt circa itelligētiā. ⌋ i. circa cognitionē ⌊ hituū qb⁹ uerū dicim⁹ alij qdē. ⌋ s. hitꝰ ⌊ sūt ueri semp. alij aūt ⌋ hitꝰ ⌊ respiciūt aliq̄n falsitatē. ut opio ⁊ rō. ⌋ i. rōcinatio. ⁊ ībdit q̄ ⌊ uera ât sūt semp scia ⁊ itell's. ⌋ q. d. q̄ talē cognitionē ⁊ talē itelligētiā debem⁹ hīe de hitib⁹ ueris. ⁊ sic debem⁹ distinguē i ter eos. vz q̄ hituū ueroꝝ qdā sūt semp ueri. ut intell's ⁊ scia. qdā aliq̄n ueri aliq̄n falsi: ut opio ⁊ rō. quō aūt dīant scia ⁊ itell's pz q̄ itell's ꝑncipi. scia ꝫnū. rō aūt ⁊ opio sic ꝑnt differre ut rō referat ad cognitionē expi mētalē hītā ex rōcinatiōe ⁊ ex collatione pticularium cū sic ex qbusdā signis multis modis pōt falli: ⁊ ē multoties falsa. opinio referat ad cognitionē uīe m hitam etiam per signa fallibilia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et nihil certius est sciētia q̄z intellectus.

¶ Ondit q̄ itell's nō est idē q̄ scia: pp qđ sciēdū q̄ intellectꝰ dr̄ a scia triplr̄. ꝑº qr̄ est certioꝝ ⁊ notioꝝ. 2º qr̄ ad ꝑnª quoꝝ est itell's nō est rō: sed scia nō est sine rōne. 3º qr̄ itell's ⁊ ꝑnᵐ scie nō est scia. Tria ḡ facē ꝫ q̄ ꝫ triplici mō ostēdit itell'm differre a scia. 2º ibi. ⌊ Scia aūt ois ⌋ 3ª ibi. ⌊ Et q̄ qdē demr̄atiōis. ⌋ Dicē ḡ q̄ ⌊ ⁊ nihil ⌋ est aliꝰ genꝰ hituū ⌊ certiꝰ scia q̄z itell's. ⌋ ⁊ ībdit q̄ ⌊ ꝑncipia eni demr̄ationū notiora sūt ⌋ sup. q̄z ipse ꝫnes siue q̄z ipsa scibilia. tūc ḡ est supplēda rō q̄ si ꝑnª demr̄ationū quoꝝ est itell's sūt certiora ⁊ notiora q̄z ipse ꝫnes siue q̄z ipsa scibilia: quoꝝ est scia itell's est notioꝝ ⁊ certioꝝ q̄z scia. lz ḡ nullus aliꝰ hitꝰ ab itellu sit notioꝝ ⁊ certioꝝ q̄z scia: tñ itell's ipse est certioꝝ ⁊ notioꝝ: qr̄ est de ꝑncipijs quē sūt notiora ⁊ certiora q̄z ipsa scibilia. nō est ḡ itell's idē q̄ scia: sed est aliqd notiꝰ ⁊ certiꝰ q̄z sciētia. ¶ Dubitaret forte aliqs: qr̄ vī aliqs hitꝰ ab itellu notioꝝ q̄z scia. vz sapia siue metaph. nā itell's est ꝑncipioꝝ scia est ꝫnū ꝑ cās nō altas. sapia aūt ꝑ cās altas siue ꝑ cās altissimas. nō solū ḡ hitꝰ ꝑncipioꝝ: sed ēt hitꝰ ꝫnū ꝑ cās altissimas ut sapia erit certioꝝ q̄z scia. ¶ Ddz q̄ sapia icludit i itellu. nā ut dī in. 7. ethi. sapia est itell's ⁊ scia. metaphisica eni nō hēt aliā sciam que ꝓbet ꝑnª sua. ipsa eni i seipsa capit suū itell'm ⁊ suā cognitionez ꝑncipioꝝ ꝑ que ꝓbat suas ꝫnes. vñ alie scie sūt sensu. qr̄ regulant ꝑ aliq̄ supiora ꝑncipiata. sed metaca ē scia ⁊ itell's: qr̄ nō regulat ꝑ aliquā aliā supiorē sciaz loqn do de sciētijs humanit⁹ iuētis: sed ut dictū est ipsa i seipsa capit suū itell'm ⁊ suā regulā. si ḡ solus itellectꝰ est certioꝝ q̄z scia nō excludit ex hoc. imo ꝫcludit q̄ sapia sit certioꝝ ⁊ nobilioꝝ q̄z scia: cū ipsa in se comꝑhendat suū intellectū ⁊ suā regulā. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Scia aūt ois cū rōne est. ꝑncipioꝝ scia q dē nō utiq̄z erit. qm̄ aūt nihil ueri⁹ cōtingit eē scia q̄z intellectꝰ. Intellectus utiq̄z erit ꝑncipioꝝ: ex his considerantibus.

¶ Adducit scdaz rōnē q̄ itell's dīat a scia. d. q̄ ⌊ scia aūt ois est cū rōne ⌋ sed sup. nullus itell's est cū rōne: qr̄ ad ꝑnª nō est rō. ḡ qr̄ sic est ⌊ ꝑncipioꝝ qdē ⌋ sup. hitꝰ ⌊ nō utiq̄z erit scia. ⌋ i. erit differēs a scia. est ḡ vis rōnis hꝰ q̄ itell's est ꝑncipioꝝ ad que nō est rō. ḡ dīt a scia q̄ nō est sine rōne. q̄ aūt itell's sit ipsoꝝ ꝑncipioꝝ ꝓbat: cuz ībdit. d. ⌊ qm̄ aūt nihil ueri⁹ ꝓtigit eē scia q̄z itell's. ⌋ q. d. q̄ hitꝰ ꝑncipioꝝ est aliqd ueriꝰ q̄z sit ipsa scia: ꝫ nihil est ueri⁹ q̄z scia nisi itell's: ḡ hitꝰ ipsoꝝ ꝑncipioꝝ erit intellectꝰ. iō ībdit q̄ ⌊ itell's utiq̄z erit ꝑncipioꝝ ⌋ sup. hitꝰ ⌊ ꝫsiderātib⁹ ex eis. ⌋ i. ex iā dictis. q. d. q̄ si ꝫsideremꝰ ex iā dictis pz q̄ itell's est ꝑncipioꝝ ad q̄ nō est rō. ḡ differt a scia que nō est sine rōne. ¶ Notādū aūtē q̄ rō ꝑma est ꝫfirmatio rōnis scde. nā qr̄ solus itell'us est certioꝝ q̄z scia: ut dicebat rō ꝑma: ⁊ ut resūptū est i hac rōne scda. cū ḡ habitꝰ ꝑncipioꝝ sit certioꝝ q̄z scia si nihil est certius scia q̄z intellectus. ergo habitꝰ ipsorum ꝑncipioꝝ erit ipse intellectus ⁊ per ꝫns intellectꝰ differt a scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qr̄ demr̄atiōis ꝑncipiū nō ē demr̄atio q̄re neq̄z scie scia. Si igit nullū aliꝰ genꝰ ꝑ ter sciam hēmꝰ uerū: itell's utiq̄z scie ꝑncipiū erit. ⁊ hoc qdē ꝑncipium ꝑncipij utiq̄z erit. ℔ aūt oē sil'r se hēt ad oē rerū genus.

¶ Adducit ad ℔ tertiā rōnē q̄ itell's nō sit scia. nā itell's est ꝑnᵐ scie: ⁊ ꝑnᵐ scie nō est scia sic ꝑnᵐ demr̄ationis nō demr̄at. iō ait ⌊ ⁊ q̄ qdē ⌋ sup. itell's nō sit scia: ꝓz ex eo q̄ ⌊ demr̄atio nō sit ꝑnᵐ demr̄atiōis: q̄re neq̄z scia ⌋ sup. est ꝑnᵐ. ꝑnᵐ ḡ scie dīt a scia. i demr̄atiōib⁹ eniz nō ꝓcedit i infinitū. ita q̄ ꝑnª demr̄atōis nō demr̄ant: ⁊ demr̄atiōis ꝑnᵐ nō opꝫ q̄ sit demr̄atio. imo est deuenire ad aliq̄ ꝑnª idemr̄abilia: quoꝝ nō erit scia. cognitio ḡ illoꝝ ꝑncipioꝝ que est ꝑnᵐ scie nō erit scia. bñ ḡ dcm̄ ē q̄ ꝑnᵐ scie uel cognitio ꝑncipioꝝ que est ꝑnᵐ scie nō ē scia. q̄ aūt cognitio ꝑncipioꝝ sit itell's pz. nā cognitio ꝑncipioꝝ est uerioꝝ q̄z scia: ⁊ nihil est ueriꝰ q̄z scia nisi i tellectꝰ. ḡ cognitio ꝑncipioꝝ erit ipse itell's. iō ībdit q̄ ⌊ si igit ꝑm sciaz ⌋ uel ut hēt alia translatio ⁊ melius ⌊ si igit ꝑter sciam nihil aliud. ⌋ i. nullū aliꝰ genꝰ cognitionis ⌊ hēmꝰ uerū. ⌋ i. magis uerū sup. q̄z itell'm ⌊ itell'us utiq̄z erit ꝑnᵐ scie ⁊ erit ꝑnᵐ ꝑncipijs. ⌋ i. erit ꝑnᵐ ad cognoscēdū ꝑnª. nō ḡ est idē hitꝰ ꝑncipioꝝ ⁊ ꝫnuz: qr̄ hitꝰ ꝑncipioꝝ est itell's. ꝫnū ēt scia. ⁊ ībdit ⌊ i ℔ aūt. ⌋ i. ℔ totū ⌊ sil'r se hēt ad oēm rerū ⌋ sup. nāz. q. d. ℔ qđ dictū est i cōi q̄ itell's est ꝑnᵐ scie sil'r se hēt in oi nā rerū: ut i hac nā rex mathematicis itell's ꝑncipioꝝ ꝑ que ꝑ bāt mathematica erit ꝑnᵐ scie mathematicoꝝ: ⁊ i alia nā rerū itell's erit ꝑnᵐ scie illoꝝ siue illarū rerū. qđ ergo dictū est gñal'r q̄ itell's est ꝑnᵐ scie vītatē hēt spāliter i oi nā q̄ztūcūq̄z rerū scitarū. ¶ Notādū q̄ lz actꝰ i cōpleti sint ꝑnª hituū. hitꝰ tñ est ꝑnᵐ actuū cōpletoꝝ. lo quēdo ḡ de cognitiōe ꝑfecta ꝑ quā cognoscim⁹ ꝑnª intell's. i. hitꝰ ꝑncipioꝝ nō solū est ꝑnᵐ scie: ꝫ ēt est ꝑnᵐ ꝑncipijs. i. est ꝑnᵐ cognitionis per quā cognoscim⁹ ꝑnª cipia. Et in hoc terminat sentētia scdi posterioꝝ.

UVA. BHSC. IyR_086_4

a B plenioꝛē itelligētiā totꝫ ſcōt libꝛi poſteriorū dici
mus ꝙ iſte ſcōs liber hēt ꝙnque ptes ꝓncipa-
les.ꝛ.22.capl'a.nā totꝫ liber ꝑma diuiſione diuidit in
duas ptes.nā in ꝑma pte agit de qō qd eſt qō eſt ꝓꝛi
um mediū ꝛ ꝓꝛiū ꝓncipiū demꝛationis.In 2ª parte
agit de ꝓncipijs ꝛ de dignitatibꝫ que ſūt ꝓncipia coia
demꝛationis.Prima ps ubi agit de qō qd eſt ꝛ de me
dio ꝛ ꝓꝛio ꝙtinet ꝙtuoꝛ ptes ꝓncipales.naꝫ ꝑma ps
ꝓncipalis eſt ꝓambulū ad dicenda.ubi oſtendit ꝙ oīs
qō eſt de medio demꝛatiōis.In 2ª pte ꝓncipali agit de
hꝫmedio ꝛ de qō qd eſt ꝟz oppoñē.In 3ª pte ꝓncipali
agit de qō qd eſt ꝛ de medio ꝟz vītatē ꝑut ſe hēt ad de
mꝛationē.In 4ª aūt pte ꝓncipali agit de qō qd ē ꝛ de
medio ꝟz vītatē ꝑut ſe hēt ad ſuā intētionē.Declaraꝛ
eni ibi quō ꝙtigit uenari ꝛ iueſtigare qō qd eſt ſiue me
diū i demꝛatiōe.ſūt ḡ ꝙnque ptes ꝓncipales i toto 2º li
bꝛo.i qꝛū ꝑª declaraꝛ ꝙ oīs qō eſt de medio ꝛ de qō qd
eſt.In 2ª pte tractaꝛ de medio ꝛ de qō qd eſt arguendo
ꝛ ꝟz opionē.In 3ª pte tractaꝛ de medio ꝛ de qō qd eſt
ꝟz vītatē quō ſe hēt ad demꝛationē.In 4ª pte tractaꝛ
de qō qd eſt ꝛ de medio ēt ꝟz vītatē quō ſe hēt ad ſuā i
uētionē.In 5ª aūt ꝛ ultia agit de dignitatibꝫ quō fiāt
cognite q̄ ſūt ꝑnª coia i demꝛatiōe.2ª ps ꝓncipalis inci
pit ibi Quō aūt qō qd eſt demꝛet.3ª ibi Iterū aūt
ſpeculādū eſt.4ª ibi Quō aūt opꝫ uenari.5ª ꝛ ulti
ma ibi De ꝓncipijs aūt q̄liter ſiūt cognita. Pria ꝛ
ultia ps remanēt idiuiſe.2ª ps ubi agit de medio ꝛ de
qō qd eſt arguēdo ꝛ ꝑm oppoñē hēt ſex capl'a.nā in ꝑª
caª agit utrū qō qd ſiue diffō ſit eorūdē q̄rū eſt demꝛa-
tio.i 1º aūt utrū diffō ſit idē qō demꝛatio.i 3º qd ſit mo
dus introducēdi diffōnē.utrū.ſ.diffō poſſit ꝙcludi per
ſillm reduplicatiuū.i 4º utrū diffō poſſit ꝙcludi p ſill'ꝫ
diuiſiuū.i 5º utrū diffō poſſit ꝙcludi p ſill'm diffinitm.
i 6º utrū diffō poſſit ꝙcludi p demꝛationē.3ª aūt ps ubi
agit de qō qd eſt ꝑm vītatē quō ſe hēat ad demꝛationē
hēt.8.capl'a.nā qō qd eſt ꝛ eſt mediū i demꝛatiōe ꝛ eſt
id qō exꝑmit p diffōnē ꝛ hēt rōnē cāe.nō ḡ pōt ſuffici-
enter oīdi quō qō qd eſt ſe hēat ad demꝛationē.niſi ſci
atur quō mediū ſe hēat ad demꝛationez ꝛ quō diffō ꝛ
quō cā.Rurſuꝫ cā diuidit ꝑm diūſa gīna cārū ꝛ ꝟz diū
ſos modos cāndi.diūſi aūt modi cāndi ēt diuidunt.
qꝛ q̄dā cāta referunt ꝛ demꝛank ꝑ plres cās.aliq̄ nō ꝑ
plres.Rurſus aliq̄ cāta ſūt ſil' cū ſuis cāis.aliq̄ aūt nō
ſil'.ꝛ ea q̄ nō ſūt ſil' aliq̄ ꝓcedūt ꝑm rectū.aliq̄ ꝟz circu-
lū.eſt ꝛ aliꝰ modus cāndi ab oībꝫ iſtis:qꝛ aliq̄ cāe infe
rūt ſua cāta ſemp ꝛ ulr'.aliq̄ aūt utpl'rimū ꝛ freq̄nter.
cū ḡ ꝟz qōlibet genꝰ cāe poſſit formari qō qd ē ꝛ diffō.
nō ꝓfecte poterimꝰ ſcire quō qō qd ē ſe hēat ad demꝛa
tionē.niſi ſciuerimꝰ quō oīa iſta ſe hēant ad demꝛatio-
nē.iō.8.capl'a ꝙtinet ꝑs 3ª.nā i ꝑª caª 3ª ptis ꝓncipalis
agit quō qō qd eſt ut hēt rōnē medij ſe hēat ad demꝛa-
tionē.i 1º vo quō diffō ſe hēat ad demꝛationē.i 3º quō
ꝙtigit demꝛare ꝑ oīa gīna cārū.i 4º quō ꝙtigit demꝛare
cū cāta referunt in plures cās ꝛ quō cū nō i plres cās
i 5º quō ꝙtigit demꝛare cū cāe ſūt ſil' cū ſuis cātis.i 6º
quō ꝙtigit demꝛare cū cāe ꝛ cāta nō ſūt ſil': ſed eſt i eis
ꝓceſſus ꝑm rectū.i 7º quō ꝙtigit demꝛare cū cāe ꝛ cā-
ta nō ſūt ſil'.ſed eſt i eis ꝓceſſus ꝑm circulū.i 8º aūt caº
agit quō ꝙtigit demꝛare cū cāe iferūt ſua cāta ulr' ꝛ ſp.
ꝛ quō cū iferūt utpl'imū ꝛ ut frequēter.4ª aūt ps ꝓnci
palis ubi agit de qō qd eſt ꝑm vītatē quō ſe hēt ad ſuā
itētionē hēt ſex capl'a.nā ut dictū eſt qō qd ē.eſt id qō
exꝑmit p diffōnē ꝛ hēt rōnē medij ꝛ cāe.Rurſuꝫ diffō
aliq̄ eſt ipſiꝰ ſbti ꝛ aliq̄ ipſiꝰ paſſionis.nā alr' hēt diffini
ri ſbm alr' paſſio.Ars eni ad iueniēdū diffōnē ſbti aliq̄
eſt bona i caſu.aliq̄ eſt bona ſimpl'r.mediū ēt i demꝛati
one pōt accipi dupl'r.uel ꝑut demꝛat p ipm ꝓticul'r.ul'
ulr'.i demꝛatiōe ēt uli ſūt duo attēdēda.vꝫ ꝙ cā ꝛ cātū
ſe ꝓſequank.ꝛ ꝙ vniꝰ cāti ſit vna cā.ſex capl'a hēt 4ª ꝑs
nā in ꝑª caª 4ª ptis ꝓncipalis daꝛ ars iueniēdi diffōnē
ſbti q̄ ē bona i caſu.i 2º vo daꝛ arꝫ iueniēdi diffōnē ſbti
q̄ eſt bona ſimpl'r.i 3º docet quō nos debeamꝰ inuenire
diffōnē paſſionis.i 4º quō debeamꝰ uenari ꝛ inuenire
mediū ad demꝛandū ꝓticul'r.i 5º quō i demꝛatiōe ul'i i
ueniēda ſit cā q̄ ꝓſequaꝛ ad effectū:ꝛ q̄ ſe hēat ad ꝙtē
tiā cū ipſo.i 6º quō i tali demꝛatiōe ul'i iueniēda ſit cā
q̄ ſit vniꝰ cāti ꝛ eꝰ.Sūt ḡ i toto 2º libº.22.capl'a.2ᵐ ca-
pitulū icipit ibi. Quō aūt qō qd eſt demꝛet ꝛ ibi fi-
nit ꝑma ps ꝓncipalis:ꝛ icipit 2ª.3ᵐ capl'm incipit ibi.
Manifeſtū itaq̄ ꝙ diffō. 4ᵐ ibi. Ipſiꝰ aūt qō qd
eſt. 5ᵐ ibi. At vo nec p diſionē. 6ᵐ ibi. Sꝫ utrū
ſit demꝛare. 7ᵐ ibi. Qualr' igit diffiniēs. 8ᵐ ibi.
Iterū aūt ſpeculādū. ꝛ ibi terminaꝛ 2ª ps ꝓncipa-
lis.ꝛ icipit 3ª.9ᵐ ibi. Eſt aūt quorūdā qdē altera.
10ᵐ ibi. Qm̄ aūt ſcire opinamur. 11ᵐ ibi. Cōtigit
aūt ꝛ idē vnū. 12ᵐ capl'm ibi. Eadē aūt cā eſt. 13ᵐ
ibi. In his aūt q̄ nō ſil' ſūt. 14ᵐ ibi. Qm̄ aūt vide
mus i his que ſūt circulo. 15ᵐ ibi. Sūt aūt quedaꝫ
que ſūt ulr'. 16ᵐ. Quō aūt opꝫ uenari. ꝛ ibi termi
naꝛ 3ª ps ꝓncipalis:ꝛ icipit 4ª.17ᵐ ibi. Cōgruū aūt
cū totū. 18ᵐ ibi. Quare aūt opꝫ itendētē. 19ᵐ ibi.
Ut hēamꝰ aūt ꝓpoſita. 20ᵐ ibi. De cā autez ꝛ cu
ius. 21ᵐ ibi. Utrū aūt ꝙtigat nō eādē cāz. 22ᵐ ibi.
De ꝓncipijs aūt quō fiāt cognita. ꝛ ibi termiaꝛ q̄r
ta ps ꝓncipalis.ꝛ icipit 5ª que nō diuidit i plr'a capl'a.
ſed ibi poſteriora analetica ꝙſumank.Scōm ḡ moduꝫ
mihi poſſibilē libꝝ poſterioꝝ auxiliante altiſſimo ex-
poſui.ubi tradit ars quō per hec ꝓncipia cāta habeꝛ
demꝛatiue ſcia cātoꝝ.Sed tu dñe Jeſu Chriſte qui es
ars oīpotētis dei pīs plena oīum rōnū in te ꝙtinens
gīnaliꝫ ꝛ pfecte que iſta cāta ꝓncipia cui ueſtigiū.utcū-
qꝫ gerētia ꝙtinēt ſparſim ꝑcte ꝛ icōplete.uere ergo i te
ſunt oēs theſauri ſcie ꝛ ſapie.tu ergo ſis oīum meoruꝫ
laboꝝ ꝑmiū.tu ultima mea merces:qui cum pīe ꝛ ſpu
ſcō es vnus deus bñdictꝰ in ſcla ſcloꝝ.Amen.

Ramuſius Armi Catai.S.

¶ Siquis ab inſtāti circo defendere ſeſe
Aegida uel cupiat pallados armigerae
¶ Hirſuta q̄ pelle tegoꝛ me nēdicet.ꝛ ſic
Romanum Aegidij neuerit ingeniuꝫ.

¶ Venetijs per Simonem de Luere.ſum
ptibus dñi Andree Toreſani de Aſula.
.18.Maij.1500.

Regiſtrum.

.1. .2. .3. .4. .5. .6. .7. .8. .9.
.10. .11. .12. .13. .14. .15. .16.

Omnes quaterni.

qn.12.c.4.

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. IyR_086_4

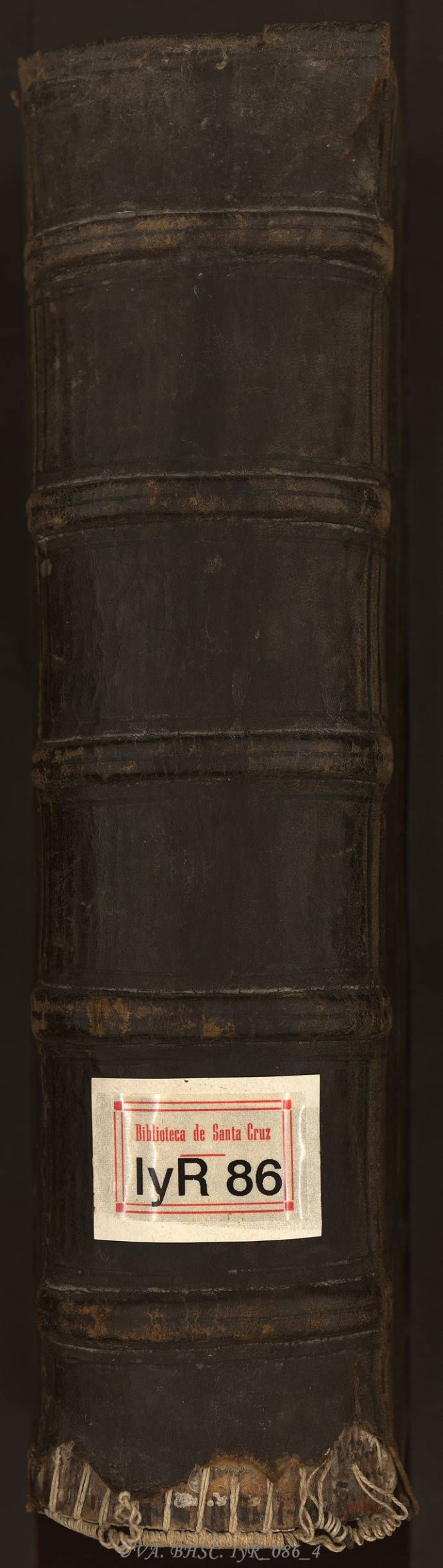

UVA. BHSC. IyR_086_4

UVA. BHSC. LyR_086_4